

శ్రీమతే రామాయనమః.

నిఖిలజగదుజ్జీవనావతీర్ణ

శ్రీభగవద్రామానుజ విశిషితః

గ ద్య త్రయమ్

ఇ త ణ్కు

శ్రీ శ్రుతప్రకాశికా భట్టశరుణిచ్చయిత

సంస్కృత వ్యాఖ్యానముమ్,

పరమకారుణిక రాన పెరియవాచ్చప్పిలై అరుణిచ్చయిత

మణిప్రవాళ వ్యాఖ్యానముమ్,

శ్రీవేదాంతాచార్యరరుణిచ్చయిత

సంస్కృత వ్యాఖ్యానముమ్,

శ్రీవైష్ణవ గ్రంథ ముద్రాపకసభా పణ్డితరాన

పు తిరు వేంకటాచార్యరాల్

నన్దాక ప్పరిశోధిక-ప్పట్టు,

క. అద్వైతరయ్యాచార్పియారాల్,

శ్రీవైష్ణవగ్రంథ ముద్రాపక సభై యాగ్ మహాలింగా

నళినామ సంవత్సరే

1915

కాశ్చీపురం

శ్రీనివాస ముద్రాక్షరశాలైయిల్

అచ్చుడప్పట్టు.

విజయ తేతమామ్.

శ్రీమతేరామానుజాయనమః.

శ్రీవైష్ణవ గ్రంథముద్రాపక సభ (లిమిటెడ్).

ఈసభలో తెనుగులిపిలో నచ్చువేసిన గ్రంథములు,

రూ. అ. పై.	రూ. అ. పై.
౧. రామచరమశ్లోకము ౦-౧-౬	౨౨. తిరుప్పావై మూవాయరప్పడి ౧-౫-౬
౨. భారతాది తనిశ్లోకము ౦-౨-౬	అరుమ్మదసహితమ్ ౧-౫-౬
౩. శాణ్డిల్యవిశిష్ట పరమధర్మశాస్త్రము (తాత్పర్యసహితము) ౦-౯-౦	౨౩. దీపప్రకాశ సహిత తత్త్వ దీపమ్ ౨ ౦-౧
౪. దుష్కరశ్లోకటిప్పణి ౦-౨-౬	౨౪. తత్త్వసంగ్రహమ్ ౦-౨-౧
౫. ముదల్ (తిరువనాది) వ్యాఖ్యానా రుమ్మద ప్రతిపదసహితము ౦-౧౧-౦	౨౫. గురుపరమ్పరాప్రభావమ్ ౨-౧-౧
౬. రెండో తిరువనాది ౦-౬-౦	౨౬. యతీంద్రప్రసాదప్రభావమ్ ౦-౧౨-౬
౭. మూడో డిటా ౦-౬-౦	౨౭. తిరుప్పావై ఈరాయరప్పడి నాలాయరప్పడికల్ ౦-౧౩-౧
౮. నాల్గవ డిటా ౦-౭-౦	౨౮. ముముక్షుప్పడి వ్యాఖ్యానా రుమ్మద ప్రమాణ తీర్పు సహితమ్ ౧-౬-౬
౯. తిరువిరుత్తమ్ (వ్యాఖ్యానద్వయ ఉరై ప్రతిపదతాత్పర్యసహితము) ౨-౪-౦	౨౯. రహస్యత్రయమీమాంసా భాష్యమ్ 1st ౧-౮-౧
౧౦. తిరువాళియమ్ (వ్యాఖ్యానాది సహితము) ౦-౩-౦	౩౦. రహస్యత్రయమీమాంసా భాష్యమ్ 2nd ౦-౯-౧
౧౧. పెరియతిరువందాది ౦-౭-౦	౩౧. పరవరహస్యమ్ ౦-౮-౧
౧౨. తిరువెఱ్ఱుకూడ తీరుక్కై ౧-౨-౦	౩౨. సమ్మదాయ అకరాతి ౧-౧౩-౧
౧౩. శిరియతిరుమడల్ ౦-౫-౦	౩౩. చతుశ్లోకీసవ్యాఖ్యానమ్ ౦-౬-౬
౧౪. పెరియతిరుమడల్ ౦-౭-౬	౩౪. నాయ్చ్చియార్ తిరుమొళి ౧-౧౦-౧
౧౫. శ్రీనచనభూషణమ్ ౧-౧౨-౬	౩౫. చరమశ్లోకటిప్పణి ౧-౮-౬
౧౬. శరణశబ్దార్థవిచారమ్ ౦-౨-౦	౩౬. స్తోత్రరత్న వ్యాఖ్యానమ్ ౦-౭-౬
౧౭. ప్రపత్త్యనుపాయత్వవిచారమ్ ౦-౧-౦	౩౭. పెరుమాళ్ తిరుమొళి ౦-౧౨-౧
౧౮. నాయమాత్రాభాష్యమ్ ౦-౨-౬	౩౮. తిరుప్పావై అటాయరప్పడి ౧-౮-౧
౧౯. ఇరామానుజనూర్ తీర్ధాది ౧-౧౨-౦	౩౯. కణ్ణిసణ్ శిలుత్తామ్బు వ్యాఖ్యానమ్ ౦-౧౫-౧
౨౦. యమకరత్నాకరమ్ ౨-౧౧-౦	గద్యత్రయవ్యాఖ్యానం
౨౧. తిరుప్పల్లణ్డు ౦-౭-౬	

పైకనుపరిచిన గ్రంథములకన్నిటికిని బైబ్లుచార్లు ప్రత్యేకము.

ఇట్లు,

మ. తిరువేళ్ళడముడయూనయ్య,

కార్యదర్శి ధనాధికారి,

నెం. ౩౧. వెంకటాచలమొదలిదిగ్గి, చెన్నపట్టణ

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః.

శ్రీవిశిష్టాద్వైత సిద్ధాంతనిర్ధారణధురన్ధర
శ్రీభగవద్రామానుజ విరచితంగద్యత్రయమ్.

తనియనల్.

శ్రీశైలేశదయాపాత్రం ధీభక్త్యాదిగుణార్ణవమ్ ।
యతీంద్రప్రసణం వందేరమృజామాశరంమునిమ్ ॥
లక్ష్మీనాథసమారమ్భాం నాథయామునమధ్యమామ్ ।
అస్మదాచార్యపర్యంతాం వందేగురుపరంపరామ్ ॥
యోనిత్యమచ్యుతపదాంబుజయుగ్మరుక్మ
వ్యామోహతస్థితిరరాశి తృణాయమేనే ।
అస్మద్గురోర్భగవతోఽస్యనయైకసిన్ధో
రామానుజస్య చరణౌశరణంప్రపద్యే ॥
మాతాపితాయువతయస్తనయావిభూతి
స్సగ్వంతుదేవనియమేన పుదన్వయానామ్ ।
అన్యస్యనః కులపతేర్వకుళాభిరామం
శ్రీమత్తదంఘ్రియుగళం ప్రణమామిమూర్ధ్నా ॥
భూతంసరశ్చమహదావ్షాయభట్టనాథ
శ్రీధత్తీసారకులశేఖర యోగిచండాన్ ।
భక్తాంఘ్రిరేణుపరకాల యతీంద్రుశ్రాణౌ
శ్రీమత్పరాంకుశమునిం ప్రణతోస్మినిత్యమ్ ॥

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః.

శ్రీసుదర్శనభట్టార్యప్రణీతం శ్రీమచ్ఛ్రుతప్రకాశికాభిధానమ్,
శరణాగతి గద్య వ్యాఖ్యానమ్.

యతీష్టతభాష్యాథా యచ్ఛాస్త్రానేన దర్శితాః ।

వంఠ సుదర్శనార్జునతం వందే కూరకులంభిపమ్ ॥

వరదం ద్వీరదాద్రీశం శ్రీనిధిం కరుణానిధిమ్ ।

శరణ్యం శరణంయూమి ప్రణతార్తిహరం హరిమ్ ॥

ఉపాయోపేయపరంద్వయం విశదీక్రియతే. తత్ర ప్రతాపోష్మశ్చ
పితృత్వదురాసద భగవత్సంశ్రయణసిద్ధయే, పురుషకారిభూత వాత్స్య
నిర్భరలక్ష్మీసమాశ్రయణం శ్రీమచ్ఛ్రుత్తవివరణముఖేనాఽఢిధీయతే.

పరమకారుణికిరాన పెరియవాచ్చాన్నిలైల్లె అరుళిచ్చెయితి
శరణాగతిగద్య వ్యాఖ్యానమ్.

శ్రీమత్కృష్ణసమాహ్వయ నమోయామునసూనవే ।

యత్కటాక్షణలక్ష్యాణాం సులభశ్రీసరిస్సదా ॥

అవః—శ్రీభాష్యతిల్ “తత్త్వమసి” ఇత్యాదివాక్య జన్య

శ్రీమన్నిగమామహాదేశికప్రణీతిపురుగుద్యాధికారి నామకమ్

శరణాగతిగద్య వ్యాఖ్యానమ్.

శ్రీమాన్వేంకటనాథార్చ్యం కివితార్కికకేసరిః ।

వేదాంతాచార్యవర్యమే సన్నిధత్యాంసదాహృది ॥

ప్రఖ్యాతశ్రుతివిభవాక్ గురుశశేషాన్

ప్రశ్నిత్విప్రలయతి వేంకటేశసూరిః ।

లక్ష్మీశప్రపదసమైభవప్రతిష్ఠాం

రాగాఢ్యప్రశమకరీం రహస్యరక్షామ్ ॥

అత్రభగవాన్ భాష్యకారః సదాచార్యసన్న్రుదాయాగతద్వయ పవచశస

జ్ఞానమేమోక్షసాధనమెన్నుమీ, కర్మజ్ఞానసముచ్చయమే మోక్షసాధనమే
: పోయితిమి కుగ్మప్రీతికై నిరసికైక్కాకి, కర్మాగమాయే వేదస
భ్యానోచననది శబ్దవాచ్యమానాయ భక్తిరూపాపన్నమాన ఉపాస
నాశ్చకళానమే వేదాస్తవలిపాద్యమాన మోక్షసాధనమెన్ను ఇనర్నిశ్చ
యి తరుళిచ్చెయ్యకై యాలే, ఇనర్ మోక్షసాధనమాక వఱుతియిట్టనర్థమ్
ఇహవేయెన్నుకొణ్ణు తమ్ముడై యగుచిపరిగృహీతమానవర్తకైయే విశ్వసి
త్తిరుక్కుమీ సాత్వికర్ ఇత్యైయేవిశ్వసి త్తిరుక్కుక్కుడుమెన్ను పార్ త
రుళి ఆచార్యరుచి పరిగృహీతముమాయ తమక్కుత్తజ్జముమాకత్తామ
ఱుతియిట్టిరుక్కు మర్థమ్ ప్రపత్తియెన్నుమిడవై ఇగ్గద్యరూపేణ వెళియి
ట్టరుళుకితార్.

ఆనాల్, ఇప్రపత్తితన్నైయొకొణ్ణు కుదప్పినిరసనమ్ పణ్ణా
తోఱ్ఱివారెన్నెన్నిల్; బ్రాహ్మణన్ చణ్ణాళనుక్కు వేదవై ఉపదేశిత్రా
ప్పాలే దూరస్థరానవర్కళుక్కు పురమరహస్యమాన ఇన్వర్తవై వెళియిడ
వొణ్ణాతెన్నుపార్ త్తు, అవర్కళిత్తన శాస్త్రముఖత్రాలేయే అవర్కళైని
రసిత్తు శాస్త్రతాత్పర్యమాన స్వసిద్ధాన్తవై ఇమ్ముఖత్రాలే వెళియి
డుకితార్.

వేదాన్తజళిలే మహాపథమాకచ్చొట్టుకిఱ భక్తియొక్కాట్టిల్
ఇప్రపత్తిక్కు ఏదోమెన్నెన్నిల్; అతు-అధిక్యతాధికారముమాయ్,
దుష్కరముమాయ్, విశమ్యభలప్రదముమాయ్, ప్రమాదసంభావ
నైయుశ్యకుమాయ్, సాధ్యముమాయ్, స్వరూపాననురూపమాయ్,
ప్రాప్యన్తిక్కు వినదృశమాయుకుక్కుమే. ఇహునోవెన్టాల్, అతుక్కు
స్వయమనపితం న్యాసాఖ్యవిద్యావిశేషం స్వావిధిసంజిబివయ్యయా యథావ
ప్రకాశయన్ (౧) “సీతామచాచాతియ శాపవచ్చుమహావతమ్” (౨) “సీతాస
మశంకామత్స్యమిదంవచనమబ్రవీత్” ఇత్యాది ప్రకారేణశ్రీనరసి తదనుగ్రహ
పూర్వకం స్వప్రభగవతాసజ్ఞాతం స్వయంప్రయోజనసంనాదవి శేషంనిబధ్నాతి.

† (పా) అవర్కళుక్కు ముకమత్తీర్థ (౧) రా-అయో-౩౧-౨(౨) రా-ఆ-౧౫-౬.

ఎతిర్ త్తప్తా మ్బుడిసర్వాధికారముమాయ్, సుకరముమాయ్, అవిశమ్భ్య
ఫలప్రదముమాయ్ ప్రమాదసంభావనై యు మిన్త్రి క్కే, సిద్ధముమాయ్,
స్వరూపానురూపముమాయ్, ప్రాప్యత్తుక్కు సదృశముమాయరుక్కుమ్.

ఆనాల్ ఇవ్వుపాయమ్ - వేదాంతసిద్ధమో, అన్తో వెన్నిల్;-
యాజ్ఞీకీయమాన ఉపనిషత్తిలే, “సత్యంతపోదమశ్యమోదా సందర్భం
ప్రజననమగ్నయోగ్నిహోత్రం యజ్ఞోమానసమ్” ఎన్ఱు ఒన్ఱుక్కొన్ఱు
ఉత్కృష్టమాక చొల్లి పొన్ఱు ఎల్లావల్లు ముక్కుమ్ మేలాక, (౧) “తస్మాన్మన్మ
సమేషాం తపసామతిరిక్తమాహుః” ఎన్ఱు “తపస్సుక్కళిల్ వైత్తు
క్కొన్ఱు అతిరిక్తమానతపస్సుప్రపత్తి” ఎన్ఱు ఇతిసుడైయ ఉత్కర్షమ్
శొల్లిల్లు. అతుక్కుమేలే “ధర్మజ్ఞసమయః ప్రమాణం వేదాశ్చ”
ఎన్ఱు ప్రబలప్రమాణమాన ఆచార్యురచి పరగృహీతశ్చన్మాకితి ఏల్లు
ముమ్ ఇతుక్కున్ఱు. “వేదాశ్చ” ఎన్ఱు వేదముమ్ అప్రధానప్రమాణ
మామ్బుడియిజేవై దికపరిగృహీతత్వత్తిన్ ప్రామాణ్యతిశయమిరుప్పతు.
అశ్వవుడైయరాయరుప్పార్క్కు ఇతువేపోరుమాయుల్లు ప్రామాణ్య
త్తుక్కు. ఇతుతాన్ అశవిల్లాతార్క్కు వేదాంతసిద్ధముమాయరుక్కుమ్.

ప్రతి వచనాంశస్తు శరణాగతివశీకృతశరణ్యాభిప్రాయవిశేషో న్నయనేన నిబ
ధ్యతఇత్యేకే. ఇహ “సంవత్సరేతే” ఇత్యన్తం శ్రీమచ్ఛ్రీభగవద్గీతాప్రదర్శనమ్. *
అభిలేత్యాదికమ్ “అశరణ్యశరణ్య” ఇత్యన్తం నామనాన శబ్దార్థవివరణమ్. తస్మిన్
“శ్రీమన్నారాయణ” ఇతిద్వివివరణమ్ - ఉపాయోచితవాక్యాయో సిద్ధరూప
ప్రధానాంశవ్యం జనమ్. “అసన్యశరణోహమ్” ఇత్యన్తం పురుషాభిప్రేతాధికారి
విశేషోక్తిః, “త్వత్పాదారవిష్టయగోచరమ్” ఇత్యాదికమవ్యర్థతాస్వరూప తత్పూర్వ
వర్ణికపదత్రయజ్ఞాపకమ్. ఏవంప్రధానతమేన సిద్ధోపాయేన సిద్ధప్రాప్త్యేనచసహ
మహావాక్య వర్ణవసానభూమితయా శాబ్దప్రాధాన్యవాక్ సాధ్యోపాయాంశో
దర్శితః; సాధ్యప్రాప్యమపి * పారమార్థికేత్యాదినా సంక్షిప్తమితి జ్ఞాపయితుంశ్చ శ్లో
ద్యయమితి వ్యాఖ్యేయసమాఖ్యానిర్దేశః.

ఆక ఇప్పడి వేదాంతసిద్ధముమాయ్ స్వరూపప్రాప్తముమాయ్, అచార్యురచి పరిగృహీతముమాయ్, శరణ్యహృదయానుసారియుమాయిరుక్కైయా లే అతిలుమ్ ఇతువే అనుష్టేయమెన్నుమిడతై తమై విశ్వసిత్తిరుక్కుమ్ సాత్వికర్ ఇత్తుక్కన్జ్జాతైస్తుపార్త్తు, తాముమ్ పెరియ పెరుమాళ్ళుమ్ అతిస్తతాక వశస్తిత్తివిడ అమైన్దిరుక్క, తమ్మై డైయ పరమకృపైయా లే గద్యరూపేణపెయిడుకిఱార్.

ఇతుతాన్ అవతరిత్తపడి ఎజ్జనేయిన్నిల్; ఒరుతిరువుత్తిరత్తిరు నాళిలే పెరుమాళ్ళుమ్ నాయ్చ్చిమారుమ్ పుటప్పట్టటి యరుళానిఱ్ఱుమ / విలే ఎమ్మేరుమానార్ ఎమ్మిన్దరుళి త్తిరువడిత్తొన్ద్రానిన్ద్రార్. అస్యా మవస్థాయామ్, తిరువుళ్ళత్తిలే సంసారభీతి నడైయాడ, తిరువడికిళిలే విమ్మిన్దు శరణమ్మక్కు శరణమ్మక్క ప్రకారత్తుక్కు ప్పాశురమిట్టపడి.

ముతలిలే సంసారభయభీతరాయ్కోణ్ణు పెరియనమ్మి శ్రీపాదతై ఆశ్రయిత్తపోతే పెరియపెరుమాళ్ తిరువడికిళిలే శరణమ్ పుక్కి

* పితరమిత్యాదిభిః జితన్తావిశేష భగవద్గీతాదివర్తై రుక్తసంవాదకై రుప బృంహణగ్రన్థైః ప్రస్తుతోపాయ విశేషపరిగ్రహం శరణ్యస్వభావానుసంధానపూర్వకం ప్రాప్యవిరోధినివృత్తి ప్రార్థనాంశ్చ ప్రచల్పయిష్యమాణ ద్వయార్ధతయా సద్గ్రహేణ సజ్జలయాహ “మనోవాక్కాయైః” ఇత్యాదిభిః; ఆర్థక్రమేణసమ శ్శబ్దార్థవివరణ పూర్వకం చతుర్థ్యభివేత పరమపురుషార్థప్రార్థనాప్రకాశ్యతే. ప్రతివచనవాక్యైశ్చ ప్రకృతాధికారి నిర్భయత్వాయ స్వీకృతభరస్యశరణ్యస్య స్యాభావికదయార్ద్రముత్త రఖం ఙోక్తపరమఫలాఙ్మురకల్ప మభిప్రాయంవ్యవృణుత. ఆతఃకృత్స్నమిదంగద్యం ద్వయవివరణమితి సాధీయాన్ప్రమ్మరాయః.

ఇహచభగవత్ప్రపదనేసముద్యతస్య సమన్వితసహృదస పురుషకారపుర స్కారాదికం పూర్వకృత్యమ్. సాక్షస్వరూపభరసమర్పణం తత్కాలకృత్యమ్, స్వనిష్ఠానుసంధాన పూర్వకంసాన్నిధికారోచితకైక్కిర్యముత్తరకృత్యమ్. శరణ్యస్యకుపూర్వకృ

లరో?; “సకృదేవ” ఎన్జన్తో శరణ్యహృదయమిరుప్పతు; ఆనవిన్ను,
 (౧) “తత్తస్యసదృశంభవేత్” ఎన్జమ్, (౨) “ఉన్నా ల్లాన్ యాన
 రాలు మొన్జమ్ కుత్తేవేణ్” ఎన్జమ్, (౩) “అత్తై వాయ్ తిన్నమ్ కి తై
 యాత్తోవాయ్ కత్తైన్ ముత్తైన్” ఎన్జమ్, శొల్లుకిఁపడియ,
 “ఉడై మువన్ ఉడై మైయై శెయ్తపడి శెయ్కితాన్” ఎన్జ ఆఱియిరుక్క
 స్రాప్తనూయిరుక్క, తిరియట్టుమ్ ఇప్పోతు శరణమ్ పుక వేణ్ణవాసెన్నై
 న్నిల్; ఇచ్చళపుఱియిరుక్కమాట్టాత తమ్ స్రాప్తత్వరై యా లే శరణమ్
 పుకుకితార్. ఇతితే ఆర్థార్ కిళుక్కుమ్ రీతి. అవర్ కవై అడియు
 మ్ ముకిఱివాచార్ కిళుక్కుమ్ ఇతు వేరీతియామి త్తనై యన్జో?; సంసార
 భీతియుమ్ స్రాప్తరుచియుమ్ కనక్కక్క-నక్క- ఒరుకాల్ శరణమ్బుక్కా
 ప్పోలే ఒన్బతిన్ కాల్ శరణమ్ పుకుమి త్తనై యితే ఇనర్ కళి. ఆఱసం
 సారనివృత్తిపూర్వకమాక కై జ్ఞార్వసిద్ధిక్కు పెరియ పెరుమాళ్ తిరువ
 డికిళిలే శరణమ్ పుకుకితార్.

ఇతుతాన్ ద్వయశ్చక్కు వ్యాఖ్యాననూయిరుక్కిఱుతు. ఇతిల్
 ముతల్ చూరైయాలే శరణమ్ పుకువార్ క్కు శరణమ్ పుకయోగ్యతై యు
 శ్శతు-కళ్ళివేల్ల ఉపేయరుచియుమ్, ఉపాయాధ్యనసాయముముణ్ణా
 నాలాకైయాలే తత్త్విద్ధిర్థమాక ప్పిరాట్టి తిరువడికిళిలే శరణమ్ పు
 కుకితార్.

త్యమ్ - పురుషకారవరోచనాదికమ్; తత్కాలకృత్యం-సమన్వితసర్వభరస్వీకరణమ్;
 ఉత్తరకృత్యమస్వయన్ప్రయోజనభక్త్యాది ప్రదానాన్వితుదత్తావబోధసప్రభృతిపరి
 పుర్ణకైక్లర్వ ప్రదానపత్యమ్; ఏతదఖిలమిహ శబ్దోఽర్థతత్త్వధాన్ధానమసస్థే
 యమ్. కిచ్చి, సంబోధనైః పరంతత్వం న్యాసోక్త్యాపరమంహితమ్। స్రాధనాభిష్ఠ
 పరమః పుమర్థవిహదస్మితః ॥

అతువెన్?,(౧)“సకలఫలప్రదోహివిష్ణుః” ఎష్టు సర్వాపేక్షైకభుక్కుమ్ ఫలప్రదన్ అవనన్టో?; ఆనపిచ్చు, అన్తయోగ్యతాసిద్ధిక్కుమాక అవన్ తిరువడికిలిలే శరణమ్మక త్తిట్టెన్నెన్నిల్, (౨) “సుహృదంసర్వభూతానామ్” ఎన్దిటపడియే సర్వభూతసుహృత్తాయిరుక్కిట ఈశ్వరనైయుమ్ నీరిలే నెరుప్పుక్కిశరుమాపోలే “క్షిపామి” “నక్షమామి” ఎన్తవపరాధజ్ఞతై ప్పణ్ణిప్పొన్దనామ్ నేర్ కొడునేరేనిన్టు శరణమ్మక్కాల్ పూర్వపుత్తెత్తుక్కు స్కారికమాపుతోమెత్తు తమై అజ్ఞి, తమ్తెట త్తిల్ ఈశ్వరనుక్కుణ్ణాన శీర్మితై ఆద్రుమవళుమాయ్, స్త్రీత్వప్రయుక్తమాన మార్దవత్తై యుడైయవళుమాయ్, మాతృత్వ ప్రయుక్తమాన కుడల్ తుడక్కైయుడైయళుమాయ్, ఇవర్కళిశొల్లమ్ వార్దయై శివితాత్తు క్కేట్టుమవళుమాయ్, అవనై తన్ భోగ్యతైయాలే తువక్కిక్కేట్టిక్కుమవళుమాయ్, అత.క్కుమేలే స్తనధయప్రజైక్కుత్తాయ్కీర్త్తి ఒతుణ్ణుకై పాత్తమాననోపాతి స్వరూప ప్రాప్తైయుమాయి

సన్వేషంసకల ఫలప్రదోభగవానేషుత్ప్రవత్తి సిద్ధర్థమప్యక్రియతామ్, కిమి హలక్ష్మీప్రపదనేః. మైవమ్; యదిభగవత్ప్రపదన మిదానింశక్యమితి నిశ్చినయాత్, తదా మోక్షార్థమేవతదుపాదదీత; సప్రసన్నదర్థం తత్ప్రయుజ్జీత. అనిశ్చితేతుశక్యత్వే నితరామ్; సనుచవిదితశ్చేత్ప్రవత్తి శాస్త్రార్థస్సచసుకరః, తదాస్వయమేవమోక్షార్థమనష్ఠీయతామ్; మైవమ్, దుష్కరకర్మాద్యన్త విరహత్సోకర్యేపిమహా విశ్వాసాద్యన్తకప్రవత్తిస్సరూపే, “శ్రూయతేకిలగోవిందే” “సత్యంశతేనవిష్నానామ్” ఇత్యాది న్యాయే ససమ్భవత్వేతి విధేమాత్రయాదాప్కుర్యాత్; ఉక్తజ్ఞ “ఉపాయస్సకరసోస్థియందు మ్కరశ్చ మతోమమ” ఇతి; ఆతః “స్థితేమనసః” ఇత్యాదిప్రక్రియయా విషయత స్సర్వరూపతత్వ విశిష్టాకారప్రవత్త్యనుష్ఠానే ప్రాప్యైభిలాషప్రాపకాధ్యవసాయప్రాపకాన్త రాజస్వయానువృత్త్యనుగుణ మసస్సమాధానాద్యర్థమహ తత్ప్రార్థనం యుక్తమ్.

శ్రు;_యద్వాశ్రియంప్రపద్య తత్సన్నిధౌ మూలమస్తేణ స్వరూపాఽనురూపపురుషార్థప్రార్థనం తదుపాయ ప్రార్థనాపర్యస్తంభిత్యా, తదనుజ్ఞయాద్వయమనుసర్థియత ఇతి పూర్వాచార్యాఽనుసన్ధాన మనుస్మరన్ రుక్మేయా లే పిరాట్టితిరువడి కళిలేశరణమ్ పుకుకితార్. నెడుక్కాలమ్ విషయప్రవణనాయ్ ప్పొన్ద్రప్రజై నివృత్తనానవస్తు పితాపిన్బక్కల్ సేర్ ముకమ్పార్ త్తుచ్చెల్లుకై అరితాయ్, మాతాపిన్బక్కల్ కెల్లుకై - ఎలితాయిరుక్కుమితే. ప్రథమత్తిల్ ఆశ్రయిక్కైక్కుఱ్ఱాడ ఇతాయ్ త్తివివోళవళై, ఆశ్రయిత్తవన న్దరమ్ పణ్ణిన అపరాధజ్జళై యామ్ “క్షమస్వ” ఎన్టారిత్తే, అన్తరి పురపరికరమాకై యాలే.

అవతారికై మున్ శ్రీన్ శ్రీన్.

ఏవమపి శుకృత విశేషైరేవలక్ష్మీప్రపత్తిత్, భగవత్ప్రపత్తి రస్యస్య; మైవమ్. తదర్థలివహ్యయం శుకృతాశేషి. నచాత్రాపి పూర్వపదవ్యవర్తనాదనా; స్వత్ర బుద్ధైవపూర్వంతానన్వక్రస్యకైప్రదానాత్, తదభిప్రాయేణమన్వక్తం భగవరాశౌన కేస;--“వాచకేవరం ప్రార్థనాతాప్రపద్యన్ని యతస్త్రియమ్” ఇతి. శ్రీసాత్వజేవ;--“యామాంబ్యసుభేవేమం రుక్మేరంకాగుచోదధిమ్! నిస్తరచ్చచిరేణై వస్యక్తధ్యానపరాయణాః” ఇతి. సామైవస్వయమాహ;-- ‘ప్రాయశ్చిత్తప్రసక్తేతు సర్వపాపము ద్భవే! మామేకాం దేవదేహ్యంబునాశరణం శ్రయేత్’ ఇతి. సచైవమ్, తదర్థమపి ప్రపత్త్యిన్దరావేత్తాయా వ్యవహారికప్రసక్తి. స్వత్ర ప్రసక్తౌత్పన్న స్యవస్థితత్వాత్. సామగ్రివిశేషాణాం సామగ్రిప్రసక్తిసవస్థాతు సర్వస్థున్నపి కార్థేయస్వైస్సిద్ధాన్తి భిస్సీర్వాకరవాగ్; స్వీకృతావేతి నానాదోష్య.

అతోఽవపర్వార్థ భగవత్ప్రపత్తిర్దయే, (౧)“యజ్ఞవిద్యా మహావిద్యా గుహ్యవిద్యాచకోభవే; ఆత్మవిద్యాచదవిత్త్వం విముక్తిఫలదాయినీ” “విద్యాసహాయపద్యం మామాదిత్యస్థం సనాతనమ్” ఇత్యాదిభిస్సర్వవిద్యాప్రవర్తకతయాతత్త్వవిద్యాత్వేన నిర్దిష్టాంసమ్యజ్ఞాన వ్యవసాయోపాయాఽప్రదానే విశేషాధికారవతీ మనుగ్రహక

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

శ్రీభగవద్రామానుజ విరచితగద్యత్రయే
శరణాగతిగద్యమ్.

యోనిత్యమచ్యుతపదామ్బుజయుగ్మరుక్మ
వ్యామోహతస్తదితరాణి తృణాయమేనే ।
అస్మద్గురోర్భగవతోస్య దయైకసింధో
రామానుజస్యచరణౌశరణంప్రపద్యే ॥

వస్తేవేదాస్త కర్పూరచామికర కరణ్డాకమ్ ।

రామానుజార్యమార్యాణాం చూడామణిమహర్నిశమ్ ॥

మూ:-

భగవన్నారాయణ

ప్రథమంశ్రియంప్రపద్యతే (భగవదితి). భగవన్నారాయణశబ్దౌ గుణ
విభూతిపౌష్ట్యపరా, ద్విషట్కూఽష్టార్ణయోరపితత్సహిత్యజ్ఞానపరాచ.

వ్యా;- (భగవన్నారాయణ) భగవచ్ఛబ్దత్తాలే “వినాహేయై
ర్గుణాధిభిః” “ఏన్దిజపడియే హేయసమ్భవరోహిత పూర్ణ పాద్యుణ్ణై
చ్చాల్లుకిఱతు. (౧) “జ్ఞానశక్తిబలైశ్వర్య వీర్యతేజాన్యశేషతః । భగ
వచ్ఛబ్దవాచ్యాని వినాహేయైర్గుణాధిభిః” ఎన్నక్కడవతితే. ఇత్తాల్
పయిరుక్కు నీర్నిలైపోలే సర్వాత్మాక్కళుక్కుజ్ఞాడ ఉజ్జీవనహేతువాన
గుణపూర్ణనాయ, పిఱుడైయదోషమ్ తట్టాతపడియాన హేయరాహి
త్యత్రైయు ముడైయవనెన్దిఱతు. (నారాయణ) భగవచ్ఛబ్దత్తాలే సర్వ
ముమిలైయో? ఇనినారాయణ శబ్దాపేక్షయెన్నెన్నిల్; “అన్యత్రహ్యుప

స్వభావాం శ్రియమాదౌ ప్రపద్యతే (భగవదితి). అత్ర “అశరణ్యశరణ్యామ్”
ఇతి వక్ష్యమాణస్య ఉపయుక్తావిశేషాః సవధిఃపదైః ఖ్యాప్యంతే.

(౧) వి-పు-౬-

చారణః” ఎన్నికపడియే భగవద్భక్తుక్కు-మ్ బ్రహ్మశబ్దతోపాతిగ్న
క్రమైవ నరజ్ఞః” బేపచారికిమః పాకీలమ్ పియోగనుక్తుః. అతః పు
వాప్తియేచసన్యపరమాన నారాయణానువాసిసిద్ధిమః, యోగసాధ
యాశే నారాయణశబ్దమ్ సర్వేశ్వరనుక్తేవాచకమ్. అత్రాలే విశే
షిక్కితము.

ఆక “భగవన్నారాయణ” ఎష్టు సమస్తకల్యాణ గుణాన్తిక
నాయ ఉభయవిభూతినాయకనాన సర్వేశ్వరనై చ్చాల్లిద్రోత్రాయత్తు.

పిరాట్టితిరువడికళిల్ శరణమ్ పుకుకజారాకిల్ ఇవిష్టాన్తిల్ ఇతు
శొల్లువేణ్ణుకితతెన్నెన్నిల్; ఆద్రుక్కు సకూచ్చోలేయుమ్, విశ్ర
నిలత్తుక్కు ఏరిక్కట్టుప్పోలేయుమ్, ఇనభుడైయ కల్యాణగుణజ్ఞుక్కుడి
యానకల్యాణగుణయోగత్తైయుమ్, ఇనభుడైయవిగోతిక్కుడియాన ఉభ
యవిభూతియోగత్తైయుమ్ శొల్లుకితము. అనన్తే శ్రీమానెన్న

సను, “విష్ణుపత్ని” “విష్ణువల్లభా” ఇత్యాదిషు ప్రభవత్యై సౌ
నిరూప్యతామ్. యథోక్తంతాద్యామేవ; - “అనన్యాహిమయాసతా” “అనన్యరాఘ
వేణాహమ్” ఇతి. ఇహతుతయాశన్నిరూపణేవ్యాభ్యయన్తే కిమితి భగవతోసానిరూ
ప్యతే; కష్టజోపయోగార్థమితిబ్రాహ్మి. భగవదుపయోగ రూపణేహి తస్యై
సేచ్ఛావిసూతాభావాన్తిద్విరుద్ధేచ్ఛా విరహాచ్చ తతోన్యైర్విష్టం సర్వేత్. ప్రభయా
ప్రభావత ఇవ వ్యాభ్యయగతం తేన తస్యగిరూపణాపి ప్రేక్షాభావివ్యవధేక్ష్యదన్య
యివ్యు. ఇదశ్చపరస్పరనిరూప్య త్వమన్యత్రాన్యైక్యమ్, “స పరితూక్ష్మనిధిః
పరస్పరవిచిన్విశమ్. ఆదావన్యోన్యమిత్రత్వా దన్యోన్యప్రతిపాదకమ్” ఇతి. [అదా
వన్యోన్యమిత్రత్వాత్] శాస్త్రావైత్యాది ప్రకారేణ నిత్యమన్యోన్య సమ్యగ్భక్త్యాది
త్యగ్ధః. సచపరస్పరనిరూప్యతే ఆన్యోన్యాశ్రయదోషః, ప్రభాప్రభావభోరివప్రమా
ణతః ప్రకారావైత్యాది తయోగ్నిరూపణాత్.

అత్రద్వివక్షాకృతేభ్యక్షరగతాభ్యాం భగవన్నారాయణ శబ్దాభ్యామ్ “శుద్ధమ
సావిభూత్యాభ్యై” “సరసమృద్ధి నోనారాః” ఇత్యాదిభిర్నిరూప్యము భయవిక్లప్త
ముభయవిభూతిత్వ శ్చుభ్యావ్యతే. భగవద్భక్త్యై “ఉత్పత్తిప్రభయత్తైవ” ఇత్యాది

మూ:-

అభిమతానురూప

అనురూపే అనభిమతిరననురూపేచాఅభిమతిశ్చ దృశ్యత ఇతి
తద్వస్తిదాసాయ అభిమతానురూపశబ్దౌ

వేదాంతోవాతి, ఇనలైచ్చుల్లు మోతుమే “విష్ణువత్స” ఎన్నకణ్డీయ
తేయిరుప్పతు, నిరూపకత్తైయొట్టయ నిరూపకత్తుక్కు స్థితియిల్లాత
వోవాతి నిరూపకత్తైయొట్టయ నిరూపకత్తుక్కుమ్ స్థితియిలైయే.

(అభిమత) ఏవంవిధనాయరుద్దశ్శ వివనుక్కు అభిమతమాయి
రుక్మై. (అనురూప) రాజాక్కల్ నీచస్త్రీ కాఱ్కుడై యిలేతువళుమాపోలే
అభిమతమేయాకియిమ్ అననురూపమాయిరుప్పనవుణ్డు; అజ్జనన్తేక్కే-(౧)
“ఉనకేక్కేఱ్కున్” అన్నుమ్మడియే అనురూపమాయిరుక్మై. ఇప్పడి

ప్రదర్శితక్రమేణ “ఆచార్యత్వమువచారతి” ఇత్యోపచారికప్రయోగప్రాచుర్యమస్తి.
నారాయణకబ్బస్య తుతన్నాస్తి. కారణనా కేయచాననస్యభాసద్ధనస్సద్దేహవిశేష
నిధారణోపయుక్తశ్చాగ్రమ్ (౨) “వికోహవై నారాయణ ఆసీత్ సబక్కునేశాస్య”
ఇతిశ్రుతే! సహస్రరూపమిత్యన వాకేనైవసర్వదర విద్యావేద్యనిధారణమ్. అతస్తే
నాత్ర విశేష్యస్యనిర్దేశః, తతిశ్చతద్విశేషణతయా భగవచ్చబ్ధోనాశ్రయః, ఉభ
యలిక్ష్ణత్వస్య క్లిష్టవివ.

ఉత్తప్రకారం భగవత్స్వరూపం నిరతి శయానస్థతయాముక్తానానిత్యానా
సీవచస్వస్యాప్రభునితమ్, తతోపిస్వవల్లభాయాస్వరూపాదికమిత్యభిప్రాయేణాభి
మతేభ్యక్తమ్. శ్రూయతేహి (౩) “శ్రియం లోకే దేవదామై మదారామ్” ఇతి. నిరవధికరే
దోషయుక్తతయా దేవేభగవతాస్మీతివిషయాకృతామిత్యర్థః సాపేక్షనిరపేక్షయో
ర్నిరపేక్షేనంప్రతిపత్తేర్వాధికస్యాభావాదాచిత్వాంతి శయాత్తప్రవేదవిద్యావి
ఖ్యాతత్వాచ్చ, దేవశబ్దోత్రవాసుశేషవరః, దేవైర్వాప్తామిత తుమద్దమ్. స్మర్యతేచ
(౪) “ప్రాజః భ్యోసిగరియః” ఇతి (౫) “ఆస్యావేద్యామనస్తస్మిన్ తస్యచానస్యం

(౧) ౬-వాయ-౧౦.౧౦ ౬

(౨) మహాకవివత.

(౩) శ్రీసూక్తమ్

(౪) రా-

(౫) రాను-౧౫.౬-౫

మూ:-

స్వరూప రూప

అభిమతమాయ్, అనురూప మాయరుక్మిణ్యై వై ఎవై యెన్నిల్; *స్వరూపరూపరూపగుణవిభవై శ్వర్య శీలాదిభిః.

స్వరూపమ్ - అవనుక్కు అభిమతమాయరుక్మిణ్యై యావతు-ఇవల్ స్వరూపమ్-తన్ స్వరూప త్తుక్కు ధారకమాయరుక్మిణ్యై. రావణన్ మాయా శిరస్సైక్కాట్టినబొతుమ్, ఇన్ద్రజిత్తు మాయాసీతైయైక్కాట్టినబొతుమ్, ఇరువరుమ్ మెయ్యెన్దు భ్రమిక్కచ్చెయ్ తేలనోన్యమ్ ధరిత్తుక్కిడన్దవిడమ్ స్వరూపనత్తైయాలితే. అవన్ స్వరూపమ్ ఇవళుక్కు ధారకమాకిటతు-స్వరూపతః. ఇవల్ స్వరూపమ్ అవనుక్కు ధారకమాకిటతు-అభిమత త్వత్తాలే. అనురూపమాకై యావతు-(౧) “యథాసర్వగతోవిష్ణుస్తవై వేయమ్” ఎన్దుమ్, (౨) “త్వయాచవిష్ణునా యుక్తోరామస్యభవతి” (౩) “తవైవోచితయా” ఎన్దుమ్ శొల్లుకిటపడియే ఇవళుడైయ స్వరూపమ్ అవనోడొక్క చ్చొల్లలామ్పడియరుక్మిణ్యై.

(రూప) స్వరూపత్తై చొన్నవనన్దరమ్ స్వరూపగుణజ్జల్లై చ్చొల్ల స్రాప్తమాయరుక్మిణ్యై విగ్రహత్తై చ్చొల్లిల్, స్వరూపత్తుక్కుమ్ స్వరూప్రతిష్ఠితమ్. తేనేయంసచధర్మాత్మాముహూర్తమపిదీవతి” ఇతిచ. అభిమత త్వేప్యసమ రూపత్వ మనురూపత్వేప్యసభిమతత్వచ్చి లోకేద్వస్తమితి తద్వ్యవచ్చేదార్థమభయోక్తిః. యథా-“చకర్థయస్యాభవసంభుజాన్దరమ్” ఇత్యాది శ్లోకయోలా-“కేకేన చిదాకారేణాభిమతానను రూపత్వమాకారాన్దరేణ తదభావశ్చక్వ చిద్బృశ్యతే, తద్వ్యదాసాయస్వ రూపరూపాదిసర్వోక్తిః.

అత్రతుస్వరూపస్య స్వగుణత్వాఽయోగాత్, స్వరూపంరూపం గుణవిభవైత్వ ర్యశీలాద్య నవధికాఽతి శయాఽసంఖ్యేయకల్యాణగుణ గణశ్చేతిద్వన్ద్యః; అనురూప త్వమిహసమ్బుధేసతి ప్రకృష్టం సాదృశ్యమ్; యథా “వరస్వరస్య సదృశాప్రమాణేజ్జిత

పాశ్రయమానగుణజ్ఞుక్కుమ్ ప్రకాశకమాకై యాలే. స్వరూపమ్ అభి
మతమాకానిష్టాల్, రూపమ్ అభిమతమెన్నుమిడమ్ శొల్లనేణ్ణావిత్తే.
అతుతాన్ స్వరూపాశ్రయమెన్నితే అభిమతమాయిల్లు. రూపమ్ అభి
మతమాకై యావతు-(౧) “అకిలకిల్లెనిత్తె యుమ్” ఎన్ఱుఅవళేతుణుక్కు
త్తుణుక్కున్నుమ్ ప్పడియానవవన్ఱాన్ మేల్ విల్లుమ్ ప్పడియాయిరుక్కై.
(౨) “మెల్లియల్ తోళే తోయ్దాయ్” (౩) “మామలర్ మజై మణినో
క్కుముణ్ణాన్” ఎన్ఱుఅవనుక్కు *డిణ్ణుమ్ శోటుపరుకునీర్ ఇవళే వశివే
యాయితేయిరుప్పతు. అనురూపమాకై యావతు - శీలత్తాలుమ్ వయ
స్సాలుమ్ వృత్తత్తాలుమ్ తుల్యనూయిరుక్కై.

జేప్టితై” ఇతి. రత్న కాంచన ముక్తావనాథాదేరివ్వుసప్పనేన శోభాతికయహేతు
త్వరూపమాచిత్వంవా; యథా(౪) “అతీవరామశ్శు శుభేతి కామయావిభుక్తియా
విష్టురివాడమరేశ్వరః” ఇతి; యథావ(౫) “తుల్యశీలవయోవుల్తాంతుల్యాడభిజనత
ణామ్ రాఘవోఽర్హతి వైదేహీంతజ్ఞే యనుసిత్తేణా” ఇతి. ఆత్రవయోలక్షణ
స్తుల్య శబ్దబోచిత్యవరః; దంపత్యోనూన్యనాథికివయస్కత్వాత్. స్త్రీపుంసలక్ష
ణానాశ్చ భిన్నప్రకారత్వాత్, తత్సహూక్త్యాశీలాది వ్యప్యోచిత్యవిమ, తుల్యశబ్దో
క్తార్థస్యాఽర్హతీతి సముదాయనిర్దేశాచ్చ.

యద్వాత్త్వస్య సాధకతయాతుల్యశబ్దేనసదృశత్వముచ్యతే. వయస్సదృ
శత్వం(౬) “ఘనకశకిద్యుతీయువదశాచుపి ముగ్ధదశామ్” ఇత్యుక్తమాసన్నతరత్వమ్.
లక్షణస్యసదృశత్వం - వతిలక్షణవత్సరోవత్కర్తవ్యజ్ఞాకీర్త్యమ్; యేనసపురుషోత్తమః,
సాచ(౭) “సర్వలక్షణసమ్మన్నానారీణాముత్తమోత్తమా” ఇత్యుచ్యతే. “సదాతవైవో
చితయా”(౮) “అహుస్సైవీరసు రూపరూపవిభవై” ఇత్యాదికమత్రాఽనుసంధేయమ్.

భగవత్స్వరూపా దేరేతత్స్వరూపాదీనాయ ధాక్రమమాను రూప్యమాహ్యమ్.
తత్రస్వరూపం స్వాఽసాధారణ ధర్మనిరూప్యంధర్మి; తస్యాఽఽనురూప్యమ్, (౯) “నాన
యోవిః ద్యుతేవగమ్” ఇత్యాదిషుగ్రాహ్యమ్. రూపంహి, హిరణ్యవర్ణామిత్యాద్యా
మ్నాతమ్. తస్యాఽనురూపత్వంహ్యతిరమణీయత్వ నిత్యత్వాఽప్రాకృతత్వాదివిశిష్ట

(౧) తి-వాయ్-౬-౧౮-౧౦. (౨) తిరు నె-౧౩. (౩) తి-మొ-౮-౧౦-౧.

(౪) రా-బా- (౫) రా-సు-౧౬-౫. (౬) శ్రీగుణర-

(౭) రా-బా-౧ (౮) చతుశ్లోకీ. (౯) వి-పు-౧-౮-౩౫.

మూ:-

గుణవిభవ

హంపాఠనిస్తర గుణశబ్దశాస్త్రాన్నిర్యాదవరః.

(గుణ) హంపాఠనిస్తరభావిత్యంతా లే ఇతిహంపాఠనిస్తరభావిత్యంతా లే సతు. హంపాఠనిస్తరభావిత్యంతా లే కొడుత్తు భాగనర్తకజ్ఞునూ యాతే అభిమతమాయురుక్కుమ్. అతఏవ అనుహపమాయురుక్కుమ్.

(విభవ) (౧) “అథోవిష్ణురియంవాణి” ఎత్తులిథాంశమ్ అననతాయ్, శబ్దాంశమ్ ఇవళతాయురుక్కు. (౨) “ప్రన్నాహభగవాన్ హరిః | స్త్రీనామ్నీతి” ఎన్నమ్మశి పుల్లిగపదార్థజ్ఞో అననతాయ్, స్త్రీలిజపదార్థజ్ఞో ఇవళతాయురుక్కు. (౩) [సర్వానోభగావరిత్యజ్ఞ] సర్వభాగజ్ఞైయమ్ విల్కుక్కా-ట్టేత చ్చూపట్టాల్లెనీయాతే, లీలావకరణజ్ఞుమ్ భాగోపకరణజ్ఞుమ్ అవన్ విభాతీయిలుమ్ విశ్లేయిరుక్కు. (౪) “మూర్ఖీలుమ్ పైగ్గిళియుమ్ పద్మమూళలుమ్ పేకుట్ట శ్రీశ్రీశ్రీ మెన్ పూవైయుమ్ విట్టికిన్త శ్చెన్జోతై” ఎత్తుమ్, (౫) “పూవై పైగ్గిళిళ శ్చ పద్మతూతై పూమ్మటిళళళ” ఎత్తుమ్, సర్వసాధకభుమ్; అవై తాన్ సామాన్యమాయుమ్ అన్తరి పురపరికరమా

మన్యుతతిమత్వమ్, నిత్యైవత్యపక్రమ్య; (౬) “విట్టుడెహంహంపాఠం వై రోగి ముఱుత్తరస్తనూమ్” ఇతిచనిగమితిమ్. అత్రహంపాఠస్తర గుణశబ్దశాస్త్రాన్నిర్యాదవిద్యవిగ్రహణవరః. (౭) “గుణాద్రూపగుణాచ్చపిప్రీత భూయోశ్చవర్ణః” ఇతి వనిగ్రహణగుణానాం స్వరూపగుణానాచ్చపృథ్వీరైః శ్రీశ్రీశ్రీయశ్యతనాథః.

విభవః. (౮) “పరివర్తనయాన్తరం వాహమ్” ఇత్యాది భిరుక్తం భూతిద్వయమ్; యథోక్తమ్; - అస్యామచకేవం ఓవిభూతిరుభయాత్మికేతి ఉక్తాచ్చ శ్రీరామమిత్రైః, “ఉభయాధిష్ఠానైకం కేపిత్యమ్” ఇతి. ఎవద్వయోకా భవన్యైకత్వేపి తదానురూప్యవచమన్యూ నాన్తరికైకభూతి మత్త్వవరమ్.

(౧) వి.పు.౧-౮. (౨) వి.పు.౧-౮ ౩గి (౩) రా.సు.౧౬-౧౯ (౪) తి.మొ.౩-౭-౮ (౫) తి.వా.౬-౭-౩-౬ (౬) వి.పు.౧-౯. (౭) రా. (౮) చతుష్కోటి-౧.

నూనా:-

విశ్వరూపి

విశ్వరూపిని 'విశ్వరూపి' వదిలిపెట్టి విశ్వరూపిని వదిలిపెట్టి.

యుమియుమి. అట్లుగానే. (౧) 'యాయోగితే ప్రమాదమ్' (౨) 'శేషే త్వరమం పుష్కం' ఎన్నువచ్చిగో సవిభూతనాన ఈశ్వరనెట్టునూమ్. ఇతులభిమతమాకితమ - అస్తం పురపరికరమా కైయాలే.

(విశ్వరూపి) సర్వపదార్థనియమనసామర్థ్యమ్. త్రివిధచేతనరై యుమ్ స్వరూపేణనియమిక్కుమ్. ఈశ్వరనై ప్రణయితేన సయమి క్కుమ్. నియమిక్కుమ్ ప్రకారమెన్నెన్నిల్, బద్ధరైకర్మానుగుణమాక నియమిక్కుమ్. నిత్యము క్తిరై స్వరూపానుగుణమాక నియమిక్కుమ్. ఈశ్వరనై రక్షణానుగుణమాక సయమిక్కుమ్. ఇతులభిమతమాకి తమ - పురుషోత్తమత్వమాచకనూకైయాలే. ప్రణయినియుదైయ నియమిమ్ ప్రణయిక్కుపుంస్తానహమితే. ఇతుజ్ఞానాదిగుణజ్ఞుక్కు ముపలక్షణమ్.

(శీల) శీలమ్ - రాక్షసికశో పక్కల్ ప్రసిద్ధమ్. రావణనై క్కుటిస్త (౩) 'మి తమాపయికింకర్తుమ్' ఎన్నుమ్, 'విదితస్సహి

యద్వా, ఆర్థోః స్థురియంవాణిత్యాదికారాః పదమృతిన్యాయేన విభజ్యనిర్దిష్టా విభూ త్యంశః. సాపేక్షాధారణ విభూమణాదికృతవిభవః; 'నిధిఃపద్మోనిధి శ్శక్త్యశ్చదురే శ్రీగజస్తథా. కల్యాణసర్వకల్యాణస్య శ్శిక్షిలోగృహరక్షకః' ఇత్యాదిపురాణప్రసిద్ధ మానురూప్య మిహయథాన్వం గ్రహ్యమ్.

విశ్వరూపిలేచాన్వితే నానాదిశక్తేనరత్వసౌలభ్యపయిక గుణవర్గద్వయ సంగ్రహః. 'సర్వైశ్వర్యగుణపేతానిత్యాం తద్ధర్మధర్మజీమ్' ఇత్యాదిభిరేతత్పరిశ్చిత్తః.

మూ.; అనవధికాతిశయాఽసంఖ్యేయ కల్యాణ

అనవధికేత్వాది స్వరూపం.

ధర్మజ్ఞః” ఎఱ్ఱమ్ రాక్షసిక శైక్కుటిత్తు (౧) “భవేయంశరణంహివః” ఎఱ్ఱమ్, (౨) “రాజసంశ్రయవశ్యానామ్” “పాపానాంవాశుభానాంవా” ఎఱ్ఱమ్ తిరువడియోడేమలై న్దుమరక్షిత్తాళితే. ఇగ్గుణమ్ అభిమతమాకి అతు - తనక్కు స్వరూపమానరక్షణత్తుక్కు ఉపయోగియాకై యాలె. ఆదిశబ్దత్తాలే - అను క్షజలై నినై క్కి అతు. నమ స్తకల్యాణగుణాత్మకనై ప్పేళిలుమ్ ఇవలై ప్పేళిముడియాతెనై.

(అనవధికాతిశయ) ఇనై తాన్ ఓరొవ్తే అపరిచ్ఛేద్యమాయుకుమ్. (అనశ్చేయ) ఇనై తాన్ ఎణ్ణి అద్దిరుక్కై. (కల్యాణం) (౩) “ఇయన్తు అత్ర పరస్పరేచ్ఛావిఘాతాభావా దైశ్వర్యమనురూపం, శీలజ్ఞగుహాదిషు రామస్య వత్రిజటాదిమతస్యాః ప్రసిద్ధమ్. ఏవంపతిపారార్థ్యయైకతదితరస్వరూపేషిత్యాఽన్వితానామస్యేషామపి గుణానామానురూప్యం సుగమమ్.

“బ్రహ్మేశాదిసురప్రజస్సదయతే స్తవద్దాసదాసిగణః” ఇ త్యుక్తేభ్య స్సాతి శయసజ్ఞాన్తగుణే భోగ్యావృత్తైర్దమాహ (అనవధికాతిశయాఽసంఖ్యేయేతి). అనవధికత్వమిహస్వాపేక్షయా ఉత్కృష్టావధిరాహిత్యమ్. ననుభగవత్పవైశ్వర్యమనవధికాతిశయమ్; “తమిశ్వరాణాం పరమంకుహేశ్వరమ్” “సర్వేశ్వరేశ్వరః-కృష్ణః” “సతత్సమశ్చాభ్యధిశ్చదృశ్యతే” “సత్వత్సమోస్త్యభ్యధిశ్చుతోస్యః” ఇత్యాదిభి ర్విధోక్తేః. పుంప్రధానేశ్వరేశ్వరీతినామతస్మిన్ ప్రత్యయాఽనుపపత్తేః, శ్రుత్యాదివిరోధాచ్చ అస్యధానేయమ్. పుంప్రధానేశ్వరేశ్వరశబ్దయోగోబలీవర్ధనాద్యైస విశేషత ఉక్తానాం బ్రహ్మాదీశ్వరాణాం భగవానీశ్వరః తత్పత్తి ఇయమితి, పుంయోగాదాభ్యాయామితివాస్త్రీ ప్రత్యయోపపత్తిః. పుంప్రధానేశ్వరకైర్విశవనియచ్ఛతి, ఈశ్వరస్త వాల్లభ్య నేతినిర్వాహణావిరుపః క్లిప్తచ్ఛ. “ఈశ్వరీంసర్వభూతానామ్” ఇత్యేతదప్రేతేనగతార్థమితి.

మూ. —

గుణగణామ్

భవతో భార్యదోషే రేతై ర్వివర్జితా ” ఎన్నికపడియే ఉళ్ళ తెల్లమలదు
కియతాయరుక్మై. ఇవళో గుణజ్ఞుక్కు వ్యావ ర్తకమ్-అవన్ గుణజ్ఞో; అవన్
గుణజ్ఞుక్కు దోష మే తెన్నిల్, అవనుక్కు స్వరూపానుబంధియాన నిరజ్ఞు
శస్వాత స్త్ర్యముణ్ణు. (౧) “కోథమాహారయ త్రివమ్” ఎన్ఱుకోపత్తైఅరుళ
ప్పాడిట్టు క్కారియన్గోళ్ళ వేణ్ణుమ్ దత్తై యుముణ్ణు. అవై ఇవళుక్కున్ఱి కేక్కు
యిరుక్మై. (గుణగణామ్) ఇవై తాన్ తిరళో తిరళాయరుక్మై.

అత్రోచ్యతే:- యద్యపినామ్ని తథానిర్వాహః, తథాపిశ్రుతౌ సతథాస్యాత్,
సర్వభూతానామితవృత్త్యయ వైఫుట్యప్రసక్తాత్. స్త్రీప్రత్యయస్తుబాహుళ్యేన నేయం.
* అస్యేశానాజగతో విష్ణుపత్నీతి చ మద్రాస్తరేణో క్తమ్, తదపిహ తద్విభూతిభూతభూమి
విషయత్వాత్ ప్రత్యర్థవసాయ్యేవ. శ్రీవైకుంఠగ ద్యేచ శేషాదీనామపితదాజ్ఞానువిధాయి
త్వము క్తమ్, శేషశేషానాది సర్వంపరిశంసంభగవత్ సత్తద వస్థాచితపరిచర్యాయా
మాజ్ఞాపయన్త్యేతి. ఆహుశ్చభగవద్యామనాచార్యాః, “యస్యాస్తే మహిమానమాత్మన,
ఇవత్సద్వల్లభో విప్రీభునాకలంమాతు మియత్తయానిరవధిం నిత్యాఽనుకూలంస్వతః”
ఇతి. వేదార్థసద్గ్రహేచోక్తమ్, “స్వాభిమతస్వాఽనురూపస్వరూప రూపగుణ
విభవై శ్వర్యశీలాద్యసవధికమహిమమహిషీ” ఇతి. ఉక్తశ్చుక్రీవత్సాఽమిత్తైః, “దేవి
త్వస్యహిమాఽవధిసక హరిణానాపిత్యయాజ్ఞాయతే” ఇతి. తదాత్మజైశ్చ, ప్రళకన
బలేత్యారభ్య - తవభగవత్తైచితే సాధారణగుణ రాశయః” ఇతి.

సచైతావతా భగతోనిస్సమాభ్యధికత్వవిరోధః, ప్రత్యుతతప్రతిష్ఠాపనమేవ,
(౨) “హి” శ్చ తేలక్ష్యే శ్చ పత్నీ” ఇతి శ్చుక్రీవే. సహ్యేవం విధిపత్నీ విశిష్టత్వం కస్య
చిత్తదస్యస్యాస్తి, యేనతత్సామ్యదిశజ్ఞాస్యాత్. ఉపబృంహితశ్చ (౩) “అపి
మేయం హితత్తేజోయస్యసాజనకాఽఽత్మజా” ఇతి.

ఏవమస్యాశీలాదీనా మనవధికాతిశయత్యేష్య విరోధః, “యథాప్రభాగుణోత్క
రణేభాస్కరోని స్సమాధికః । శ్రీమానపితదైవస్యాత్పతిః పత్నీగుణోన్నతాః ; జ్ఞానభోగ

(౧) రా-ఆ.

(౨) యజు-ఆర-౩.

(౩) రా-ఆ-౩౭-౧౨.

మూ.---

పద్మవనాలయామ్

పరత్వసౌలభ్యయోస్సమాఖ్యాః ప్రమాణయతి - పద్మేత్యాది
భిశ్చతర్కిః పదైః.

(పద్మవనాలయామ్) పద్మశబ్దమ్ - మద్గళజ్జకుక్కు ఉపలక్షణ
మాయ, సర్వమద్గళనివాసినియైతే. అజ్ఞనన్తిక్కే, (౧) “సర్వగన్ధః” ఎన్తిఅవ
స్తువై యమ్ స్వసమ్భన్తతై పరిమళితమాక్కుకై యెన్నుమామ్.
పద్మశబ్దతై - భోగ్యతైయొచ్చుల్లిల్లీద్రాయ, అత్తైలే నిరతిశయభో
గ్యభూతై యెన్నుమామ్. పరిమళమితే వడివుక్కుఉపాదానమ్. (౧)
“సర్వగన్ధస్సర్వరసః” ఎన్తిఅవివై యిరణ్ణమ్ ఇత్తలై యిలే కిడన్దపడి.

సమానత్వే నిత్యముక్తేశ్వరేషుచ । యథావైషమ్యనియతి స్తదైవాఽప్రేత్యనావింస్”
శాస్త్రేషుపబుధా భగవద్గుణత్వాదిరూపేణ నిర్దిష్టాయా స్తస్యాః కైప్రన్నిర్గుణత్వాది
కంశక్కుభృత ఇతి తన్నిరాసాయ కల్యాణగుణోక్తిః. గుణత్వాదినిర్దేశా స్తస్యాద్రో
వ్యత్వాద్య విరోధేనాన్యపరాఇతిత్రతత్కద్రోష్టవ్యమ్. “తతోపలోకితాదేవాః”
(౨) “త్వయాపలోకితాస్సద్యః” (౩) “సన్తాప్యస్సగుణేభ్యః” ఇత్యాదిభిరేతదవ
లోకనాత్ క్షుద్రాణామపి గుణసిద్ధౌ, సర్వకల్యాణగుణ శాలిత్వమస్యాః కైమత్వసి
ద్ధమ్. కల్యాణత్వం మోక్షవర్ణవసాయితత్వజ్ఞానాది మద్గళాపహత్వంస్వయం
నిత్యానుకూలత్వం. (౪) “సతేవన్తయతుంశక్తా గుణాః జిహ్వపిచేభ్యః” ఇత్యా
ద్యభిప్రేతసర్వా పరిచ్ఛేద్యగుణానన్త్యాతిశయసూచనాయగణకబ్ధిః, విశ్వరూపే
రనేకావాస్తవగుణసముదాయాత్మకత్వాద్వా, ప్రకృప్తంవిజ్ఞానమిత్యాదినాయాత్.

అధవిభూతి తోపిమద్గళనిర్వాహకత్వం వదర్శయతి (పద్మవనాలయామితి)
ఏతేన(౫) “పద్మేస్థితాంపద్మపణ్డామ్” (౫) “గన్ధద్వారామ్” ఇత్యాద్యామ్నాతసావ
ర్ణ్యసౌగంధ్యాతిశయోపిసూచితః. తచ్చరణవరణమస్త్రీచోక్తమ్, “తాంపద్మ నేమింశరణ
మహంప్రపద్యే” ఇతి. నాభిస్థానీయకర్ణి కాపస్థానాత్పద్మమస్యాః నేమివద్యవతి.
పద్మమేవనేమిః-సయనసాధనం యస్యాస్సాపద్మనేమిరిత్యేచిత్; “మాతరంపద్మమాలి

మూ. -

భగవతీంశ్రియమ్

(భగవతిమ్) భగవచ్చబ్దమ్-పూజ్యవాచి. (౧) “తత్రపూజ్యపదా
ర్థోక్తి పరిభాషాసమన్వితః । శబ్దోయం నోపచారేణ” ఎన్నిటననుక్కుమ్
పూజ్యైయాకవిరుక్కుమ్. ఆక, “పద్మవనాలయాంభగవతీమ్” ఎన్నిట
విత్తాల్ తన్ పద్మయాక అననైప్పద్మన్ద్రినాల్ కుద్దమ్ పారాతపడి
అవనై త్తన్ భోగ్యతై యాలే తువక్కిప్పొఱుప్పిక్కై.

(శ్రియమ్) తనైప్పద్మన్ద్రి సర్వముముణ్ణామ్మడియాయ్, తాన్
అననైప్పద్మన్ద్రి ఉళిళాయరుక్కై. ఇతిలేనియ క్రిప్రక్రియైయుమ్ నడక్కక్క
డవతు.

నీమ్”(౨)“ఆర్ద్రాం పుష్కరిణేయప్తింపిక్లభాంపద్మమాలినీమ్” “శ్రీనిలమాలాధా
రిణీ” “వియోజితస్యాః పుష్పాణికమలనివిదుబుధాః”(౩)“వికాసికమలస్థితా”
ఇత్యాదివ్యస్త్యావిశేషతంపద్మాజ్ఞీకారశ్చ తేః. శ్రీవిష్ణుస్త్రుత్యాదిపవిత్రే. కా
నాంకుఙ్కల్యవిభూతి ఛేదానామియం విశేషతో దేవతేజ్ జ్ఞాపయతుమిహసుప/స్థిద్దముఖ్య
మక్లభూత పద్మవనో దాహరణమ్. యత్రపద్మవనానిచేతి భగవతో విశేషస్సన్నిధిస్థా
నేపద్మవనే తద్వ్యాగ్రహణవ విశేషేణాసాసన్నిధతే. ఏతేన “సాహంజైపక్కు
జేజాతానూర్గర్భాప్రబోధితే. భూత్సర్గం సర్వభూతానాంపద్మాశ్చి పద్మమాలినీ” ఇతి
శ్రీవాసవసంవాదోక్తం సర్వభూతో జ్ఞేవనాధావతారసాలభ్యమపి వదర్శితంభవతి.

ఏవం మంగళగణవిభూతియోగేన నిర్దోషత్వమపి సకలయ్యాహ (భగవతి
మితి). *జ్ఞానశక్తిబలత్యాగభ్య, వినాపెయ్యెగుణాది రితిస్మర్యతే. ఆధోక్తవత్క్య
మాణ సర్వాతిశయస్థాపికయా సుప్రసిద్ధస్వా సాధారణసమాఖ్యయా సర్వసమాశ్రయ
ణీయత్వాదికమాహ(శ్రియమితి). ఏవంపశ్చిబ్దోనిరుచ్యతే. “శ్రీణామిఖిలాన్దోషాన్
శ్రీణామితవగైజగత్ శ్రీయతేచాఽఖిలైర్నిత్యంశ్రయతేచపరమ్యదమ్” ఇతి. శ్రయస్తీం
శ్రీయమాణాచ్చ శ్రేణస్తీంశ్రేణ్యతీమపి” ఇతిచ. అస్యచనామ్న స్సర్వప్రకారోత్కర్ష
(౪)జ్ఞాపకత్వమాహుః “శ్రీరత్నైవచనామతే భగవతిబ్రాహ్మకథంత్యాంవయమ్” ఇతి
(౫) “శ్రీరసియతః” ఇతిచ. భగవన్నారాయణవదోక్తస్యా మరూఢ్యచ్చ భగ

(౧) వి-పు-౬-౫-౭౭. (౨) శ్రీసూక్తమ్. (౩) వి-పు-౧-౯-౧౦౦.

(౪) చతుశ్లో-౧.

(౫) శ్రీగుణరత్న.

మూ. —

దేవీనిత్యానపాయినీమ్

నదాలపరాధానభిజ్ఞతాయై (నిత్యానపాయినీమ్) ఇతిపదమ్..

(దేవీమ్) వడివోపుకిరిరుద్దపడి. అవనోద్వేచ్యేర్ త్రియాశే

ద్యోతమానై యాయరుక్మి అ వ శై . (ని త్యా న పాయినీమ్)

(౧) “విష్ణోశ్శీరసపాయినీ” నిగిటపడియే అవనోడుజ్ఞాననిత్యసంశ్లేషత్తాశే

వతీం శ్రియమితిపదాభ్యాం దర్శితమ్. శ్రీపదనిరుక్తిభి స్సంశ్రితదోషనిరాకరణమ్,

ప్రాప్యరుచి ప్రాపకాధ్యవాసాయాది ప్రదానముపాయ స్వరూపనివర్తకత్వమ్,

(౨) “పితేవత్వత్ప్రయాస” ఇత్యాద్యుక్తం పతిప్రసాదజనకత్వశ్చ సిద్ధమ్.

ఏవమాక్రితార్థవ్యాపారాస్తదనుగుణావతారా దయశ్చనకర్మకృతాఇత్యా
హ (దేవీమితి). భర్తులీలాయామైకరిస్యాత్తదనుగుణవిచిత్రవ్యాపారోపపత్తిరితి
భావః. భగవతీమిత్యాదిపదత్రయేణద్విషటూర్ణస్త భగవద్వాసుదేవపదార్థానురూప్య
శ్చ జ్ఞాప్యతే. శ్రియందేవీమితి సమభివ్యాహరణః. (౩) “శ్రియందేవీముపవాసయే శ్రీర్మా
దేవీజుపతామ్” (౪) “శ్రీదేవీవయస్సస్త్యాగుత్థితాశృతపజ్జా” ఇత్యాదయశ్శ్రితి
స్మృతయస్సుచ్యతే. “శ్రియశ్రీశ్చ భవేదగ్రా” ఇత్యాద్యుక్తపతిసమ్మనసద్యోత
మాసత్వాదికమపిదేవీమిత్యసంగమ్యతే.

ఏవం “క్రీడార్థమపతీర్ణస్య తస్య” ఇత్యాద్యుక్త లోకాననుకీర్ణమేతు
వతారాయా అపితస్యాః (గీ) “వశ్యతాంసర్వదేవానామ్” (౬) “మయావినాశ
వ్యతి శోకవీనమ్” ఇత్యాదిభిరాగస్తక సంశ్లేష విశ్లేషాదివ్యవదేశాన్ కథమపరాధ
భీతానాం తత్తదవస్థాను తత్పురస్కారేణ భగవదాశ్రయణం స్యాదిత్యత్రాహ (నిత్యా
నపాయినీమితి) (౭) “శ్రీవత్సవయనిత్యత్రీ” (౮) “నిత్యైవైషా జగన్మాతా (౯)
విష్ణోశ్శీరసపాయినీ” “అన్యేషుచావతారేషు విష్ణోరేషానసపాయినీ” (౧౦) “భగ
వద్వాసుదేవస్య నిత్యైవైషాపాయినీ మహావిభూతే స్సముర్జితా పాద్యుణ్ణవ
పుష్కరభోః । మమసర్వాత్మభూతస్య నిత్యైవై సానపాయినీ” ఇత్యాదిభిరసయో

(౧) వి-పు-౧-౮-౧౭. (౨) శ్రీగుణరత్న. (౩) శ్రీసూక్తమ్. (౪) వి-పు-౧-౯-౧౦౦.

(గీ) వి-పు-౧-౯-౧౦౫. (౬) రా-సు. (౭) రా-య-౧౦౪-౧౫.

(౮) వి-పు-౧-౯-౧౪౪.

(౯) భగవచ్ఛక్తి.

మూ —

నిరవద్యామ్

దొర్లభ్యరూపావద్యరహితా - నిరవద్యా.

అపాయమిన్త్రిక్కే యిరుక్కై. అపాయః - విశ్లేషః. (నిరవద్యామ్) కీర్తించున నేర్ప మెల్లమ్ స్వార్థమాయితే అత్తలైక్కే యాన్మడి యిరుక్కై. ఏతేను మొన్దు తనక్కెనై - అవద్యమ్. పిఱర్క్కెనై - నిరవద్యమ్. ఇనివిషయవిభాగమేయుభ్యతు. అతువకు త్తవిషయమా మిత్తనై యేవేణువతు. అవన్తానుమ్ తన్నైయైమ్ తన్నుడై మైయై యుమ్ (౧) “భక్తానామ్” ఎన్త్రితేయిరుప్పతు.

సకదా చిదపిక్షేపః. ఆవతారేష్వపికదాచిద్వి క్లేషశోకాతేరభిసయమాత్రమేవ ఇదృచ్ఛిమద్రామాయణాన్తే సూచితమ్. “రామస్యసవ్యపార్శ్వేతు పద్మాశ్శీసమవస్థితా । దక్షిణేహిర్విశాలాక్షీ వ్యవసాయస్తథాగ్రతః” ఇతి. ఏవం దేవీమిత్యుక్తేన వ్యాఖ్యేయస్థ శ్రీశర్వాధోదర్శితః. తస్మిన్సేవిత్యం భగవతస్సుఖప్రసాదసీయత్వం వ్యజ్ఞయతుం నిత్యానపాయినీమిత్యుక్తేన తత్రత్యకుతుబర్థశ్చోక్తోభవతి.

సను భగవతీమిత్యాదిభిస్సన్వితోనిర్దోషత్వాదా నిత్యసమృధ్దేచసద్దేపి, స్త్రీశోష్ పాధిపశాత్కదాచిత్పతి పారార్థ్యవైముఖ్యమ్, పతిప్రతికూలాభిప్రాయత్వమ్, ఆవిమృశ్యకారిత్వం, సృశంసత్వం, నిగ్రహించిత్వచ్చ, “శతప్రదానాం లోలత్వం మత్స్యినాం ప్రతికూలత్వమ్ । గరుడానిలయోక్తైశ్చైవ మనుగచ్ఛన్తియో పితః” “విద్యతే స్త్రీమచాపల్యంకింసకుర్వన్తియోపితః” ఇత్యాదిభిః ప్రసిద్ధంయదిస్యాత్తదాకథానిత్యమశరణ్యశరణ్యత్వంస్యాదిత్యత్రాహ(నిరవద్యామితి). సామాన్యత స్త్రీన్ త్వనిబంధనదోషవచనం తేత్రజ్ఞేష్వేవ కర్మపాధివిశేషనియతం ప్రాయశఃక్షేపితీనా స్యాత్తత్ప్రసంగి. ఉక్తచ్చతదైవ, “అనవద్యానవద్యాజ్ఞేనిత్యం తద్ధర్మగుర్విణీ” ఇతి. శ్రీరామాయణేచ “ఇయన్తుభవతోభార్యా దోషైరైతైర్వివజ్జితా” ఇతి.

(౧) జితనై.

మూ. —

దేవదేవదివ్యమహిమీమ్

కృతాభిషేకా - మహిమీ, అతః అప్రతిహతచిక్షితా.

(దేవదేవదివ్యమహిమీమ్ సర్వేశ్వర సామ్రాజ్యత్విత దేవర్షిమ్ దేవనాన అవనోదొక్క అభిషిక్తేయానవలై. (౧) “కృతాభిషేకామహిమీ”.

కిచ్చ (౨) “ఆస్యశంస్యం వరోధర్మస్త్యత్తవివమయాశ్రుతమ్” ఇతిస్మారయ నైశ్యశంసత్వప్రసజ్జ వివనాస్తి. నిగ్రహరుచిశ్చ సమధూయావివాస్యా అత్యనా వకారివ్వసినసమ్భవతీతి స్వవాక్యసిద్ధమ్, (౩) “అసద్దేవాత్తురామస్తతవసశ్చాను పాలనాత్” నత్వాంకుర్మిదశగ్రీవభస్మభస్మార్తతేజసా” ఇతి. వితద్విభూతిభూతదేవతా దిమ స్వకర్మవశాద్ద్యుశదోష సమ్భవేపినాస్యాః తస్మాదభూత సజ్జల్పః. (౪) “వ్య యాదేవిపరిత్యక్తం సకలంభువనత్రయమ్ | విసప్తప్రాయమభవత్త్వయే దానీంసమే ధితమ్ | సప్తస్త్రాత్యేత్వయామహే” ఇత్యాదిషూక్తసన్త్యాగోపున్యేషామూత్రమ్ తచ్చప్రీతికోపవిరహేణావస్థానమ్.

సన్వేపం భగవదభిమతత్వాదికం తచ్చరణ్యత్వోపయికం సర్వం తత్పత్నశ్చిదై రేపిన్యాత్ “విష్టంభోదివోధరుణః పృథివ్యాః” ఇత్యాదిభిస్తన్మాహత్వే ప్రసిద్ధేః తారతమ్యమయరూపమ్; అతఃకథమశరణ్యశరణ్యామనస్య శరణజ్ఞైశ్చరేత్రత్రాహ (దేవదేవదివ్యమహిమీమితి). యథామనఃష్యాదిభ్యోఽధికా నాం బ్రహ్మదిదేవానాం మనుష్యస్థానీయానాం సర్వప్రకారసమధికతయా భగవాన్దేవః, తథా బ్రహ్మాది దేవపత్నీభ్య స్సమధికానాం భగవత్పత్నీనామప్యసాన్రధానతమెత్యభిప్రాయేణ అత్రదివ్యశబ్దః. ఇయంఘ్నభయాధిష్ఠానైకశేపిత్వ సామ్రాజ్యేన సర్వమంగళ ప్రదా యిత్యాదిభిశ్చప్రకృప్యతఇతి భగవచ్ఛాస్త్రోక్తమ్. తథాబ్రహ్మపురాణసి, “అసస్త నామధేయాచ శక్తిచక్రస్సనాయకా” ఇతి. షత్త్వాదిషుశక్తి శబ్దస్తద్విషయరాది కార్యోపయక్తవిశేషణత్వాఽభిప్రాయః. తదిదంప్రధాన్యం కృతాభిషేకా మహిమీతి విశేషణాన్మహిషీశబ్దేనైవ చివతీతమ్. తదాదివ్యశబ్దస్తద్విగ్రహస్య భగ వద్విగ్రహస్యేవాఽప్రాకృతత్వావకం వ్యసక్తి.

(౧) అమరకోశ. (౨) రా.సు.౩౮-౪౦. (౩) రా.సు.౨౨-౨౦.
(౪) వి.పు.౧.౯-౧౦౩.

మూ. - -

అఖిలజగన్మాతరమ్

అఖిలశబ్దః స్వాంత్యస్థానపరః, సహ్యస్థద్వర్జితమితిభావః.

(అఖిలజగన్మాతరమ్) ఇన్ద్రపైరియమేన్ద్రయైక్యజ్ఞు ఇతాన్యైక్య వేద్యాతపడి సకలచేతనరోడుముణ్ణాన అవిసాభూతమాన కుడల్ తుడక్లై చ్చొల్లుకిఱతు. సార్వభౌమన్మహిషి తన్ ప్రజై శేర్లై యల్లెన్దు మడియిలేగోఱప్పుక్కాల్ అజైత్తు ఉచ్చియై ముకక్కుమి త్తనై యితే. ప్రజై యిన్బక్కాల్ ప్రాప్తియైయితే జీవిప్పతు. అఖిలశబ్ద త్తిల్ తాముమ్

ఏవం చికిషిత భక్తపరిహారాయ ప్రత్యాఖ్యానానర్హత్వాయచ పతివాల్లభ్యాతిశయఉక్త్య. అధతథావిధోత్కర్షస్వనికర్ష స్వావరాధ దర్శనజనితసాధ్వస పరిహారాయ ప్రజావాత్సల్యాతిశయమాహ (అఖిలజగన్మాతరమితి) జగచ్ఛబ్దఇహచేతన పరః. (౧) “సమామిసర్వలోకానాం జననీమభిసంఘ్నవామ్” “త్వంమాతాసర్వలోకానామ్” ఇత్యాదిభిరస్యాశ్చతుముఖాదీన్ సర్వజన్మాన్ శ్రీమాతృత్వాల్లోకమాతేతినామ చత్యతే. ఏవముపబ్రంహణబలాత్ (౨) “నిజదేవీంమాతరమ్” ఇత్యాదిమాక్రమస్యా మాతృత్వం భగవతః పితృత్వేన సమాసవిషయమ్, సహిమదేకవజమస్యా మాతృత్వమిత్యభిప్రాయేణాఽఖిలశబ్దః.

తదిదం విశ్వమాతృత్వ ప్రదర్శితం నిరుపాధికవాత్సల్యం రిపూజామపి పత్సలస్య పతుర్గరనురూపతమమ్. తచ్చహితచింతారహితేష్వహితచింతకేష్వపి కయాచిన్నియత్యాకదాచితఫలతి; కిముసరిదానీంహితచింతామృతేనుయీతిభావః. దుస్సహ నిరస్తరాజపరాధే దోష్టేకనిభారావణేపిహి సోన్మాదేత్తప్రత్యవ జననీత్వేనైవజాతవాత్సల్యా (౩) “మిత్రమాపయింకంకర్తుమ్” (౩) “విదితస్సహిధర్మజ్ఞః” (౩) “ప్రసాదయస్వతంచైసమ్” ఇత్యాదిభిస్సర్వాధికంహస్యముపదిశ్యతద్రుప్తప్రజమనేప్రయతతే. ఏవమఖిలజగన్మాతరమిత్యనైః పదైశ్చీక్షితాయాస్తత్ప్రవృత్తైరిత్యయతాఽమోఘ ధర్మత్వంసూచితమ్. యథోక్తంకాశ్యపీయే, “నారాయణాత్మికాం దేవీం శ్రియంత్రైలోక్యమాతరమ్ । భజమానోమహాభాగ పరమోధర్మఉచ్యతే” ఇతి. ఆయశ్చతదాత్మకీత్వ వ్యవదేశః తత్పత్నిత్వాఽభిప్రాయేణ.

(౧) వి.భం-౧-౯-౧౧౭. (౨) శీసూక్తమ్. (౩) రా.సు-౨౧-౧౯.

మూ —

అస్మన్మాతరమశరణ్యశరణ్యామ్

శరణ్యంభగవన్తమలబ్ధవన్తః - అశరణ్యాః,

అస్తస్మాతరాకైయా లే తమైయుజ్జాటి కొంఘ్మకితార్ (అస్మన్మాతరమ్) ఎన్దు.

(అశరణ్యశరణ్యామ్) గుణలేశమాత్రత్వాలే కుద్యోజ్జలై యదై యపాఽటుత్తు ఉకక్కుమవళీ; పుటమ్ముపుకలద్యోక్కుమ్ భగవద్విషయత్తుక్కు ప్పుఱమ్మాయరుప్పార్ కుమ్ పుకలాయరుక్కుమవళీ. (౧) “శైయ్ తారేల్ నన్దు శైయ్ తార్” ఎన్నుమవర్ శీఱ్ఱిక్కైయుమ్ విల్లుమానవన్దుమ్, ఇవళీ తిరువడికళే పుకలాయరుక్కుమ్. “సర్వలోకశరణ్యార్” ఎన్దు కాళమ్మాతి త్తిరియుమవర్ అశరణ్యరానవన్దుమ్, ఇవళీ తిరువడికళే శరణ్యమాయరుక్కుమ్. శరణమెన్దిఱ ఉక్తియైప్పద్యోశరణ్యార్-అవర్; సమ్మన్మమే హేతువాక శరణ్యైయాయరుక్కుమ్ ఇవళీ.

అత్ర అస్మత్స్వామిన్ని తివదస్మన్మాతరమిత్యపి శ్రీవిష్ణుచిత్తాదయఃపఠన్తి. వ్యాచక్షతేచయామున మునివంశజననేన పునశ్చవిశేషేణా అస్మన్మాతరమితీతి. ఉక్తైస్సవిభావైస్సద్భవపేక్షితానగుణమాకారమాహ(అశరణ్యశరణ్యామితి). యేషాం మోక్షోపాయనిష్పత్తికామానాం సర్వలోకశరణ్యోపిసభవేచ్ఛరణ్యైః, తేషామప్యసౌశరణ్యాయథోక్తమ్ త్రివటయా, (౨) “భర్తృస్థామపియాచధ్వం రాక్షస్యైకింవివక్షయా, రాఘవాద్భయంఘోరం రాక్షసానామవస్థితమ్। ప్రణిపాతప్రసన్నాహి మైథిలీజనకాత్మజా। అలమేషపరిత్రాతుం రాక్షస్యోమహతోభయాత్” ఇతి. వానరజరివదిచైతదనుపదన్వాయుసూనురేవమాహ (౩) “అలమేషపరిత్రాతుం రాఘవాద్రాక్షసీగణమ్। తతస్సాప్రీమతీబాలా భర్తృవిజయహర్షితా। అవోచద్యదితత్తత్త్వం భవేయంశరణంహివః” ఇతి (౪) “పాపానాంవాకుభానాంవా” ఇత్యాదీనిచ ప్రభంజన

(౧) పెరి.తి.౪-౯-౨. (౨) రా.సు.౨౭-౫౭. (౩) రా.సు.౫౮-౯౩.

(౪) రా.య.౧౧౯-౪౪.

మూ. అనన్య శరణశ్శరణమహం ప్రపద్యే ||

అహమపి తేష్యేక ఇత్యాహ (అనన్య ఇతి)

- (౧) “సపిత్రాచపరిత్యక్తః” (౨) “మిత్రమాపయికంక ద్దమ్”
(౩) “విదితస్సహిధర్మజ్ఞః” (౪) “రాజసంశ్రయవశ్యానామ్”
(౫) “పాపానాంవాశుభానాంవా”.

(౫) “అనాలోచితవిశేషాఽశేషలోకశరణ్య” ఎన్నిటపడియేనర్వ
సమాశ్రయణీయమానభగవద్విషయత్తుక్కు పుష్పటమ్మాయిరుప్పారు
ముద్దోవెన్నిల్; (అనన్యశరణోహమ్) అన్దఅనన్యశరణాకితేన్ నానెన్ది
తార్. (శరణంప్రపద్యే) అశరణ్యర్కుమ్ శరణ్యరానదేవర్ తిరువ
డికల్లెయే ఉపాయమాక అధ్యవసిక్కితేన్. అశరణ్యర్కుమ్ శరణ్యై
యావతెన్నెన్నిల్; అఖిలజగన్మాతావాకై యాలే అపేక్షానిరపేక్షమాక
ప్పరిగ్రహిక్కుమ్ దేవర్కుమ్, పరిగ్రహిత్రల్లతు నిఱ్ఱివొణ్ణాతపడి
యాస అపేక్షైయైయుమ్ పణ్ణినేన్. (౬) “తాంపద్ధనేమిం శరణమ
హంప్రపద్యే”. (౧)

సుతంప్రతి తద్వాక్యాని. కుపితసరసిహ్వాసమీపా ౨౬౫తిభీతాశ్చప్రజాపతిప్రభృత
యస్తామెవవిశ్వమాతర మాశ్రిత్య తత్పురస్కారేణ తముపసేరురితిపురాణ ప్రసిద్ధమ్.
ఆకుళ్ళ (౭) “మాతేమైఞ్ధిలిరాక్షసీస్త్యయి తద్దైవా ౨ర్ధ్రా౭పరాధాస్త్యయా
రక్షంత్యై” ఇత్యాది.

భవత్వేవమశరణ్యశరణ్యత్వం తస్యాః, భవతస్తేనకిమయాతమిత్యత్ర తదేక
ప్రపత్తియోగ్యాం సావసత్తాందర్యయతి (అనన్యశరణ ఇతి) అన్యచ్ఛరణంయన్య
నాస్తిసో౭నన్యశరణః; శరణమ్ - ఉపాయం. “ఉపాయేగృహరక్షిత్రోశ్శబ్దశ్శరణ
మిత్యయమ్. వర్తతేసామృతజ్ఞైఃప ఉపాయార్థకవాచకః” ఇతివ్యవస్థాపనాత్;
ఏవముత్తరత్రాపిద్రష్టవ్యమ్. ఉత్తమపురుషేణైవసావస్యయేసిద్ధే అహమిత్యధికోక్త్యా
స్వస్యచ దుష్కరోపాయాస్తరా౭శక్తిస్సూచ్యతే. “ప్రపద్యే” ఇత్యత్రయద్యపిగత్యై

(౧) రా.సు-౩౦-౩౩. (౨) రా.సు-౨౧-౨౦. (౩) రా.య-౧౧౬-౩౮.

(౪) రా.య-౧౧౬-౪౪. (౫) శ్రీరత్నగద్యే. (౬) శ్రీసూక్తమ్. శ్రీగం.కో-

ధేనధాతుసాబుద్ధ్యర్థేనసతా అధ్యవసాయమాత్రమువసాభ్యతే, తథాపి ప్రమాణాఽనుసారాత్ శరణశబ్దతాత్పర్యాచ్చ ప్రార్థనాద్యనితభరన్యాసంకరోమిత్యుక్తమృషతి, ప్రార్థ్యతేచాఽనస్తరం ఫలవిశేషః. యస్తుపరస్పరోపకారేణ దక్షిణాదానేనప్రభాసనేనవాభరన్యాసః, నాసౌప్రసత్తిః.

సన్నిదంముముతోరేవ, భగవద్వ్యవచ్చేదేన తదన్యప్రపదనం తద్వైకాన్త్యం విహన్యాత్, మైవమ్. యథాకర్మయోగాదిక మనన్యోపాసనార్థయోపాదీయతే, తథాఽనన్యప్రపదనార్థతయో పాదీయమాసమిదం తద్వదైకాన్త్యమేవస్థాపయతి, యథాచన్వాధికారోచితపరివారాఽర్చనే అనన్యత్వాఽవిరోధః, తథేకఃపి. (౧) “అప్రేవిష్టేరనాప్తశ్చద్విధావరికరస్సృతః। నిత్యోన్యోన్యచాఽనిత్యః కర్మచ్యోముముక్షుభిః” ఇతిచోక్తమ్. ఏవంఘటకతయా పరజ్ఞానినవిరోధః, అన్యథాగురుభజనతత్పురస్కారాదికమపి విరుద్ధేత.

అథ, (౨) “తద్విజ్ఞానార్థం సగురుమేవాఽభిగచ్ఛేత్” (౩) “ఆచార్యముపాసిత” ఇత్యాదిభిస్తాదర్థాత్తత్సంగృహ్యతే, ఇయమపిపూర్వోక్తేస్తద్దేవాఽవిశేషాత్. కిచ్చుక్రియఃప్రపత్తిమ్, (౪) “చన్ద్రాగిం ప్రభాసామ్” ఇతిమన్త్రేణాఽలక్ష్మీనాశనార్థమామనన్తి, తథా(గ్ని) “ఋచస్సామనియజూంషి, సాహిశ్రీరమృతాసతామ్” ఇతి. యాముముక్షుణాం మోక్షహేతువిద్యైవలక్ష్మీకః, తదభావనాశోఽనయాక్రియత ఇతి తదర్థంశరణ్యాఽభిప్రాయసంవాదిని తస్మహిషీప్రపత్తియః శ్రేయోన్యేర్థమ్.

ఏవం నైయంసాక్షాత్పరంపరయావా సర్వఫలసాధికా. ఉదాహరితీత్రోతం పదంహ్యనవచ్చిన్నవిషయమ్, తచ్చ(౬) “సర్వకామప్రదాంరమ్యంసంసారార్థవతారిణిమ్। క్షేప్రప్రసాదినీందేవీంశరణ్యామనుచిత్తయేత్” ఇత్యాదిభిస్సాన్వియమృగవాదివచనైరుపబృంహితమ్. వ్యాచఖ్యశ్చ (౭) “విశ్వరూపక్షరగతిం జరమంజదంవా” ఇత్యారభ్య, “కథయకోయముదారభావః” ఇతి. వ్యతిరేకముభేన వైతత్స్యస్థిరీకృతంచకుశ్లోకాశ్చ - (౮) “శ్రేయోనహ్యరవిన్దలోచనమనఃకాంతాప్రసాదాదృతే సంప్రత్యక్షరవైష్ణవాఽధ్వసుస్థానంసమ్భవ్యతేకర్త్తచిత్” ఇతి.

(౧) భగవచ్చాస్త్రే. (౨) ముండ-౧-౨. (౩) ఆప-౪-౧-౧-౬.

(౪) శ్రీసూక్తమ్. (౫) యజు-అష్ట-౩-౭. (౬)

(౭) శ్రీగుణత్వకో-౧౭౦. (౮) చతుశ్లోకీ-౩౭

మూ;—

పారమార్థిక

కిమి వేక్షితమిత్యత్రాహ (పారమార్థికేతి). అనుభవవిశేషణమ్ పరమపురుషార్థాఽన్తర్భూతత్వాత్. స్వయంపరమపురుషార్థత్వాత్, అకృత్రిమత్వా ద్వాపారమార్థికత్వమ్. అకృత్రిమత్వమ్ - నిరుపాధిక

(పారమార్థికేతి) కీర్తిపిరాట్టియుడై య శరణ్యతై యోయుమ్ అతు క్కడియానఁజ్జీరువాదైయుమ్, తమ్ముడై య అనన్యగతిత్వతైయుమ్ శొల్లి, అవళో తిరుండికళిలే శరణమ్ పుక్కునిన్టార్. అనన్తరమ్ “ఉమ క్కపేక్షితమేక” ఎన్టు పిరాట్టి తిరువుళ్ళమాక, కైజ్జుర్యరుచియుమ్ ప్రపత్తినిష్ఠైయుమ్ ఎనక్కు ఉణ్ణాక వేణుమెనితార్. ఈశ్వరన్ తిరునడి కళిలే కైజ్జుర్యసిద్ధిక్కితే శరణమ్ పుకువతు. అవ్వళన్దిక్కే రుచివిశ్వా న్దశెన్టు తని త్తనియే అపేక్షిత్తుప్పెఱవేణ్ణువన శిలవధికారి విశేషణజ్జు ణ్ణితే ఇహోతు అపేక్షిత్తుప్పెఱవేణ్ణుమ్మడి ఇత క్కుమున్ను ఇవర్ క్కు ఇన్దిక్కే యిరున్దతోవెన్నిల్; ఉణ్ణానాలుమ్ తన్దాముక్కొన్టు మిలైయాక వితే తన్దామెనినై త్తిరుప్పతు.

(పారమార్థిక) అర్థమెన్టు - ప్రయోజనత్తుక్కుమ్ మెయ్ క్కుమ్ పేర్. ఇతు పరభక్తిక్కు విశేషణమానపోతు అతినుడై య అకృత్రి మిత్యమ్ శొల్లుకిఱతు. తిరువడికళుక్కు విశేషణమానపోతు అతినుడై య పరమప్రయోజనశ్యమ్ శొల్లుకిఱతు. ఇప్పిరివుక్కు ప్రయోజనమే న్నెన్నిల్; - భక్తివిషయమానపోతు తిరువడికళో పరమప్రయోజనమా కక్కడవతు. తిరువడికళో విషయమానపోతు భక్తి అకృత్రిమైయాకి క్కడవతు.

తత్కిమిత్రాపేక్షితమిత్యత్రాహ (పారమార్థికేతి). పారమార్థికశబ్దస్య పర కారవిప్ల విశేషణత్వే అర్థశబ్దః - ప్రయోజనవాచి, పారమార్థికః-పరమార్థ ఇత్యర్థః. యదా, తరమప్రయోజనభూతాఽనుభవప్రగ్రాహ్యామ్ పరమభోగ్యమి తస్మిన్

ధేనధాతునాయిధ్యర్థేనసతా అధ్యవసాయమాత్రముపస్థాప్యే, త కౌపి ప్రమాణాపస సారాత్ శరణశబ్దతాత్పర్యాచ్చ ప్రార్థనాద్యనితభున్యాసంకరమిద్యుక్తమ్యుక్తి. ప్రార్థ్యతేచాఒనస్తరం ఫలవిశేషః. యస్తుపస్పరోపకారేణ దక్షిణాదా నేన ప్రహ సనేనవాధరన్యాసః, నాసాప్రపత్తిః.

సన్విదంముముక్షోరేవ, భగవద్వ్యవచ్ఛేదేన తదన్వప్రపదనం తదైకాత్వం విహన్యాత్, మైవమ్. యథాకర్మయోగాదిక మసన్విపాసనార్థతయోపాదయ , తథాఒనస్యప్రపదనార్థతయో పాదీయమాసమిదం తద్వదైకాత్వమిదమస్థామితి. యథాచస్వాధికారోచితపరివారాఒర్చనే అనన్యత్వాఒపరోహః, త ధీహః. (౧) “అప్తావిష్టరనాప్తశ్చద్విపావరికరస్సృతతః । నిత్యోన్యోన్యవచః ॥ నిత్యః కష్టపత్యో ముముక్షుభిః” ఇతిచోక్తమ్. వివంఘటకతయా వచఃపరివారోహః, అన్యథానుభవేన తత్పురస్కారాదికముపి విరుధ్యేత.

అథ, (౨) “తద్విజ్ఞానార్థం సగురుమేవాఒభిచ్ఛేత్” (౩) “అన్యముపాసనమ్” ఇత్యాదిభిస్తాదర్థాన్విత్తిస్సంగృహ్యతే. ఇయమపిపూర్వోక్తైస్తవవాఒదిశేషం. అన్యత్రయోప్రపత్తిమ్, (౪) “చిన్తాం ప్రహసామ్” ఇతిమన్త్రేకాఒపస్థనాకనాన్యమానుసంతే. తథా(౫) “ఋచస్యానునియమాంషి, సాహిత్రీరమృతాసంపత్” ఇతి. యా ముముక్షుణాం మోక్షపేతుకాఒద్యైవలక్ష్యేః, తదభావనాతోఒనయాన్యాయ ఇతి తదర్థంశరణ్యాఒభి ప్రాయసంవాదిని తస్మహిషీప్రపత్తియకాఒపేదః ధమ్.

వివం నైయంసాదౌత్వరంవరయావా సర్వఫలసాధికా. ఉదారామిత్రతం పదంహ్యనవచ్ఛిన్నవిషయమ్, తచ్చ(౬) “సర్వకామప్రదాన్యన్యంసాధాన్యతా రిణేమ్ । మేప్రప్రసాదినిదేవీంశరణ్యామనుచిత్తయేత్” ఇత్యాదిభిస్సాన్వియమృతావంశప వైరుపబృహితమ్. వ్యాచఖ్యశ్చ (౭) “ఒత్త్యేకురురగం పగమంపదంవా” ఇన్యై రధ్య, “కథయకోయముదారభావః” ఇతి. వ్యతిరేకముపన ప్రసాద స్థితికృతంతు శ్లోకాన్యమ్ - (౮) “త్రేయోనన్యైరవిష్టలోచనమనఃకాంతాప్రసాదాద్యే సన్మృత్యు క్షరవైష్ణవాఒధ్యుసృణాంసమ్భవ్యతేకర్తృచిత్” ఇతి.

(౧) భగవచ్ఛాస్తే. (౨) మండ-౧-౨. (౩) అప-౪-౧-౧-౬.

(౪) శ్రీసూక్తమ్. (౫) యజు-అష్ట-౩-౭. (౬)

(౭) శ్రీగుణాత్మకో-౫౮. (౮) పశుశ్లోక-౩౭

మూ;—

పారమార్థిక

కిమి పేక్షితమిత్యత్రాహ (పారమార్థికేతి). అనుభవవిశేషణమ్
పరమపురుషార్థానైవమృతత్వాత్. స్వయంపరమపురుషార్థత్వాత్,
అకృత్రిమత్వాద్వాపారమార్థికత్వమ్. అకృత్రిమత్వమ్ - నిరుపాధిక

(పారమార్థికేతి) కీర్తిపిరాట్టియడైయ శరణ్యతైయోయుమ్ అతు
క్కడియానడోబ్బియవాయైయుమ్, తమ్ముడైయ అనన్యగతిత్వతైయుమ్
శొల్లి, అవళో తిరువడికళిలే శరణమ్పుక్కునిన్టార్. అనన్తరమ్ “ఉమ
క్కపేక్షితమేక్” ఎన్టు పిరాట్టి తిరువుళ్ళమాక, కైజ్జుర్యరుచియుమ్
ప్రపత్తినిష్ఠైయుమ్ ఎనక్కు ఉన్డాక వేణుమెన్ఱిటార్. ఈశ్వరన్ తిరువడి
కళిలే కైజ్జుర్యసిద్ధిక్కితే శరణమ్పుక్కువతు. అవ్వళన్ఱిక్కే రుచివిశ్వా
నన్దశైన్టు తనిత్తనియే అపేక్షిత్తుప్పెటవేణువన శిలవధికారి విశేషణజ్జళు
న్డతే. ఇహోతు అపేక్షిత్తుప్పెటవేణుమ్బడి ఇతక్కుమున్ను ఇవర్క్కు
ఇన్ఱిక్కే యిరున్దతోవెన్నిల్; ఉన్డానాలుమ్ తన్దాముక్కున్టు మిలైయాక
విజే తన్దామెనినై త్తిరుప్పతు.

(పారమార్థిక) అర్థమెన్టు - ప్రయోజనత్తుక్కుమ్ మెయ్క్కుమ్
పేర్. ఇతు పరభక్తిక్కు విశేషణమానపోతు అతినుడైయ అక్రిత్రి
మత్వమ్ శొల్లుకిటతు. తిరువడికళుక్కు విశేషణమానపోతు అతినుడై
యపరమప్రయోజనశ్చిమ్ శొల్లుకిటతు. ఇప్పిరివుక్కు ప్రయోజనమె
న్నెన్నిల్; - భక్తివిషయమానపోతు తిరువడికళో పరమప్రయోజనమా
కక్కడవతు. తిరువడికళో విషయమానపోతు భక్తి అకృత్రిమైయాక
క్కడవతు.

తత్త్విమత్రాపేక్షితమిత్యత్రాహ (పారమార్థికేతి). పారమార్థికశబ్దస్య పర
ణారవిన్ద విశేషణత్యే అర్థశబ్దః - ప్రయోజనవాచీ, పారమార్థికః-పరమార్థ ఇత్యర్థః.
యద్వా, శరణుప్రయోజనభూతాననుభవగ్రాహ్యమ్ పరమభోగ్యమి తస్మిన్ భక్తి

మూ; — భగవచ్చరణారవిన్ద యుగళై కాన్తి కాత్యన్తిక

ప్రమే; భక్తివిశేషణం వాపారమార్థికశబ్దః. (చరణారవిన్దేతి) మాతు
ప్రమేయం ప్రత్యేక శేషభూతస్య ప్రాప్యమితిభావః. (ఐకాన్తికత్వమ్)
ఇలాన్తరార్థత్వాభావాద్భగవదేకవిషయత్వమ్. (ఆత్యన్తికత్వమ్) అత
ఏవనదానుష్కృతిః, నిత్యయుక్త ఇతియావత్

(భగవచ్చరణారవిన్ద) కీర్తించొన్న భగవచ్చబ్దమ్ సర్వోత్కర్ష
వాచి. ఇతు గుణయోగతాల్ వన్దరస్యతైయైచ్చొల్లుకిఱతు. గుణజ
భుమ్ భోగ్యమాయరుక్మైయా లే పరభక్తిజనకమ్. (చరణారవిన్ద)
విగ్రహవజ్జైయాల్ వన్దభోగ్యతైశ్చొల్లుకిఱతు. (యుగళ) శేర్ త్రియా
ల్ వన్ద భోగ్యతై. (ఐకాన్తిక) ఏకమే అన్తమాయరుక్మై. అతా
వతు - వేటారువిషయతై యుద్వై త్తన్తికేయిరుక్మై. (ఆత్యన్తిక)
అ న్తై అతిక్రమిత్తిరుక్మై. అతావతు - నిత్యమాయరుక్మై.

ఏతేనపరభక్త్యాదిజననార్హత్వం వ్యజ్యతే. నిర్దోషగుణవత్ప్రాప్యమిచరణయోగేన
కస్య భక్త్యతిశయస్సాగ్నిత్యభిప్రాయేణ భగవచ్చరణశబ్దః అరవిన్దత్వరూపణఞ్చ
సాపాదకాదాయామపి స్వాదుత్వసూచకమ్. (౧) “సభ్రాతుశ్చరణౌగాథమ్”
(౨) “యావన్నచరణౌభ్రాతుః” (౩) “తస్యతామ్రతతాతాత చరణౌసుపగ్మి
ష్ఠితౌ । సుజాతమృదురక్తాభిరంగుళీభిరలంకృతౌ । ప్రయతేనమయామూర్ధ్నాగృ
హీత్వాహ్యభిష్టతౌ ” ఇత్యాదిష్టివాఽన్యోన్యయోగాదపి శోభమానత్వద్యోత
నాయుగళశబ్దః.

పారమార్థికశబ్దస్య పరభక్త్యాదివిశేషణత్వే అనుభవవిశేషణత్వేన చరణ
ప్రయోజనత్వం భ్రమకైతవరాహిత్యంవావివక్షితమ్. ఐకాన్తికత్వమ్ - ప్రయో
జనార్హకత్వయేతదేకనియతత్వమ్. తతఏవనిత్యానుపుత్రత్వమాత్యన్తికత్వమ్,
అనన్యత్వేహి తత్ప్రధానివర్తత. నిరతిశయత్వమాత్యన్తికత్వమిచామః.

మూ: —

పరభక్తిపరజ్ఞాన పరమభక్తికృత

ఉత్తరోత్తరసాక్షాత్కారాభినివేశం - పరభక్తిః. సాక్షాత్కారం - పరజ్ఞానమ్. ఉత్తరోత్తరానుభవాభినివేశం - పరమభక్తిః.

(పరభక్తిపరజ్ఞాన పరమభక్తి) పరభక్తియావతు - సంశ్లేషవిశ్లేషనుఖదుఃఖరామ్యుడియాన ప్రేమవిశేషమ్. పరజ్ఞానమావతు - ఇతి సుదైయ విపాకదత్తేయాన సాక్షాత్కారమ్. పరమభక్తియావతు - త్తణకాలమమ్ విశ్లేషతై హితుక్కుమాట్టాతదత్తై. “ఉభయపరికర్మితస్వాంతస్య” ఎన్నికపడియే జ్ఞానకర్మజ్ఞానలే సంస్కృతాంతం కరణనాయ భక్తిపిఠస్థు, అతిసుదైయ విపాకదత్తై పరమభక్తియాకర్మజ్ఞానమతు ఉపాసకమక్కు. ఇవర్క్కు అన్తస్థానత్తిలే భగవదనుగ్రహమ్ నిఱ్ఱు, మేలుశ్శ దత్తైకత్తై అపేక్షిక్కితార్. (కృత) ఇవర్క్కులే పుణ్యపుట్టు

అత్రపరభక్తిరుత్తరోత్తర సాక్షాత్కారేచ్ఛాత్మికాధీని, సావ“యాసీతి” ఇత్యాది ప్రియ విషయస్వభావశాసత్వస్వాధానత్వ బుద్ధిశా. పరజ్ఞానమ్ - ఉత్తరోత్తర సాక్షాత్కారం సాక్షాత్కృతేనిరస్తరానుభూషా - పరమభక్తిః. అనుభవస్త్విహానుకూలతమత్వేన సాక్షాత్కారపవ. నిత్యానాముక్తానాశ్చనిత్యానువృత్తైక రూపానుభవం త్తణభేదేనపరభక్తిత్వాద్యాకారభేదైశ్చ వికల్ప్యతే. పూర్వపూర్వక్షణేషామత్తరోత్తరక్షణావచ్ఛిన్న స్వరూపస్వేచ్ఛతమత్వ మభిప్రేత్య కృతత్వవ్యవదేశః. తస్యముఖ్యత్వన్తయోగవిశేషజన్యానుభవే.

సన్నిహింసాపాదభూతపరభక్త్యాదిభిః ముక్తిదశానుభవస్య కృతత్వంముఖ్యమేవాస్తు, తథాసత్కుపరి శ్లోకత్రయోదితజ్ఞానస్య స్థానత్రయోదితపరభక్తేశ్చ ప్రార్థనముపపద్యతే. తదర్థశ్చయథాభావ్యం సంప్రతిపన్నాక్షప్రపత్తిరిహ ప్రార్థితాస్యాత్; మైవమ్, “ప్రకృతింస్థూలసూక్ష్మరూపాం విశృజ్య తదానీమప మత్ప్రసాద లభ్యమపురణారవిషయగతై కాంతికాంత్యైక పరభక్తిపరజ్ఞాన” ఇత్యాది వక్ష్యమాణ స్వరూపతయా తదనుగుణమిహవ్యాఖ్యాతు ముచితత్వాత్. సచభగవత్ప్ర

జత్తేస్సతత్తయా మూక్షసాధనత్వం నాస్తీతివాచ్యమ్, శ్రుతి స్మృతిభగవచ్ఛాస్త్రే
మతత్సావిత్ర్యదృష్టిః.

యోబ్రహ్మణమిత్యాదికేహి శ్వేతాశ్వతరమస్తేహిరణ్యగభాదికారణభూత
పరమపురుషశరణాగతి ముక్తముక్షాణామన్యప్రయోగియతే. సచక్వచిదగ్గత్వి
దగ్గనాత్ గురులఘువికల్పాఽనుపపత్తేశ్చాత్రవ్యవహితసాధనత్వంకల్పయిమ్, అధికారి
భేదేన వ్యవస్థాపనాత్. తథాహివబృంహితిమ్ బ్రాహ్మపురాణే, “శరణంత్యాం బ్రహ
న్నాయేధ్యాసయోగవివర్జితాః । తేపిమృత్యుమతిక్రమ్యయానితద్వైష్ణవంబదమ్”
ఇతి. అపిబృహ్మేన్యచ స్వప్త్యుమక్రమ్, “యద్యేనకామకామేన ససాధ్యంసాధనా
న్తరైః । ముముక్షుణామన్యప్రయోగేన సచభక్తితః । ప్రాప్యతేపరమంధామ
యతోనావర్తతేయతిః । తేనతేనావ్యతేతత్సాన్ని సేనైవమహమునే । పరమాత్మా
చతేనైవ ప్రాప్యతేత్రురుషోత్తమః” ఇతి.

బ్రహ్మయోగశ్చ అవిశమ్భిత ఫలప్రదపర్యంత ఏవోదాహృతః. (౧)
“అహమస్మ్యపరాధానామాలయోఽకించినోఽగతిః । త్వమేవోపాయభూతోమే
భవేతిపార్థనామతిః । శరణాగతిర్యుక్తాసాదేవేఽస్మిన్ బ్రయుజ్యతామ్ । తస్య
ఽనుబధాఃపాప్మానస్సర్వేనశ్యనితజ్ఞాత్” ఇతి. అత్రాపి “త్వమేవోపాయభూతోమే
భవ” ఇత్యాదిభిః న్యాసాత్మకత్వంసూచ్యతే. “తేహ్యుత్పసాంన్యాసమతిరిక్తం
తపశ్శ్రుతమ్” ఇతిచాహ; న్యాసశబ్దస్య చాత్రశరణాగతి విషయత్వం దర్శితమ్.
“నిక్షేపాఽపరపర్యాయోన్యాసః పశ్చాద్గతస్యయతః । సన్యాసస్త్యాగఇత్యుక్తశ్శరణా
గతిరిత్యపి” ఇతి. “న్యాసఇత్యాపమర్మనీషిణో బ్రహ్మణమ్” ఇత్యత్ర న్యాసబ్రహ్మక
బ్దసామానాధికరణ్యవ్యవస్థపరమ్ ఏవంస్వతంత్రబ్రహ్మసిద్ధా “భక్త్యాపరమయావాప్తి
పత్యానామహముతే । ప్రాప్తోహం శాశ్వదాప్రాప్య మమక్షాత్కర్మలిత్యుభిః” ఇతి
వికల్పాపి వ్యవస్థితవిషయఉపపద్యతే. శ్లోకత్రయోదితజ్ఞానాదిక మహ్యత్రస్వ
యమ్ప్రయోజనతయా ప్రార్థిత ఇతినవిరోధః.

సచ బ్రహ్మసావిత్ర్యేన్యభాష్యవిరోధః. తథాహి. “చతుర్విధాభజనేమాంజనా
స్సుకృతినోజన ” ఇత్యాదిసోపాసనస్యేవ, బ్రహ్మదాస్యాపి “తావదాత్రిస్తథా

మూ.—

పరిపూర్ణానవరత నిత్యవిశదతమా

పరిపూర్ణత్వాది ఐదశక్తుమనుభవ విశేషణమ్. పరిపూర్ణహా
దినర్వానస్థ భగవద్విషయత్వం పరిపూర్ణత్వమ్ ; సకలత్వ వ్యా
ప్యత్వత్వమ్-(అనవరతత్వమ్). అవిరతేచ్ఛావధిమత్త్వవృద్ధాసాయ -
నిత్యత్వమ్. విరతనిత్యత్వ వృద్ధాసాయ - అనవరతత్వమ్. స్నానా
గ్నిహోత్రాదికంహి విరతనిత్యమ్. పరోక్షత్వవృద్ధాసాయ విశద

(పరిపూర్ణ) పరిపూర్ణమాకై యావత్సన్వహూపరూపగుణ పిహ
తికళితస్థైర్యమ్ ఒరుకాలే అనుభవవిషయమాకై. (అనవరత) అవి
చ్ఛిన్నమాయరుక్తై. అతావత్-ఇదేవిదాతేశ్చైత్యై. (నిత్య)యావ
దాత్మభావియాయరుక్తై. (విశదతమ) పరభక్తి పరజ్ఞానపరమభక్తి

వాచ్ఛితావస్థోహస్తథాసుఖమ్ । యావన్నయతిశరణం త్వమశేషానుభవమ్”
“ప్రపత్తేక్ష్యచిదప్యేవం పరాపేక్షానవిద్యతే సాహిసర్వత్ర సర్వేషాం సర్వకామఫల
ప్రదా” ఇత్యాదిభిస్సర్వాభిమతసాధనత్వా దవగతేః ; సర్వఫలసాధారణమపి
చరమశ్లోకవిధేయంతత్రప్రకృతోపాయ విరోధిపాపనివర్తన రూపాదాహరణవిశేషే
ప్రదర్శయామాస. ఇహతుసాధ్యాస్తరసాధనాస్తర రహితమస్తవివరణప్రవృత్తత్వాత్,
ప్రాప్తివిరోధి నిసన్ధాతయోదాహరతి. తస్మాన్నోపాయభూత పరభక్త్యాదిక
మిహోచ్యత ఇతిసిద్ధమ్.

పరభక్త్యాదిభిస్సాధ్యమనుభవాదికం తదభావేపి ప్రపత్తిమాత్రేణ మేభవత్ప్రతి
వివక్షాయాం ప్రస్తుతవిరోధాభావేపి పక్ష్యమాణామనారేణ వివక్షాస్తరందర్శితమ్.
“అర్తోపచ్ఛన్నసంగద్యం భావ్యస్తు పరరక్షణమ్ । ఇత్యాదివిధయోప్యేవం ప్రసిదే
యః ప్రమాణతః”. పునశ్చమాక్తాననుభవం పరిపూర్ణత్వాది భిక్షుద్భిక్షాశిష్యైఃఅత్రహి
ముముక్షూణాం భగవదభిమత విశేషేషు యథాసమ్భవం సుకృతతారతమ్యేన ఒది
మితాకారగోచరత్వమ్, ఖిద్యోతస్ఫురణవత్ సాస్తరత్వమ్, కిచ్చిత్యాల్లం నిరస్తర

మూ — ౭నన్యప్రయోజనాన వధికాతిశయప్రియభగవ
దనుభవజనితాన వధికాతిశయ ప్రీతికారితా

తమత్వమ్. ప్రయోజనాన్తరార్థత్వవృద్ధాసాయలనన్యప్రయోజనత్వమ్. తత్ర హేతుః - అనవధికాతిశయప్రియత్వమ్. ప్రయోజనాన్తరత్వాభావేన సావధికాతిశయ ప్రియత్వవృద్ధాసార్థమ్; అనవధికాతిశయ ప్రియత్వము క్తమ్. ఈదృశానుభవేన జనితానవధికాతిశయప్రీతిః “అహోమయా ఈదృశానుభవోల్బధి” ఇతిపూర్వానుభవల్బధవిషయ నిరవధికాతి శయానుకూల ప్రీతిననైనరూపా; తయా అనుకారితమ్.

దక్షైయిల్ అనుభవమూకైయా లే విశదతిమమాయుక్తై. (అనన్యప్రయోజన)అనుభవజనిత ప్రీతియుమ్, ప్రీతికారితకై జ్ఞర్యముమ్ వేణ్ణా; ఇతుతానే అమైయుమెన్నుమ్బడియిరుక్తై. (అనవధికాతిశయప్రియ) అనవధికమాన అతిశయతై యుడైతానప్రీతి. (భగవదనుభవ) చరమ శరీరావసానసమనన్తర మాక అర్చిరాదియా లే పోయ్పరమపద త్తిలసు భవిక్కు మనుభవమ్. (జనితానవధికాతిశయ ప్రీతికారిత) అత్తాల్

తేష్వి సారస్వతస్రాతోన్యాయేన విచ్ఛిన్న ప్రవాహత్వమ్, సామాన్యతస్సర్వవిషయ తేష్వి వరోక్షరూపత్వమ్, స్వయంప్రియతేష్వి మధురభేషజనయేన ముక్తిరూపస్వప్రయోజన సాధనత్వబుద్ధ్యా ఉపాదేయత్వమ్, అతవిపసావధిరసత్వశ్చసాత్; నిశ్చేషనివృత్తప్రతిబంధస్యతు సతధేతిభావః.

అత్ర ప్రీతిహేతుత్వాధిధానేన తదర్థబుద్ధ్యా ఉపాదేయత్వాభావాదనన్యప్రయోజనత్వమిరుద్ధమ్. తత్ర హేతురనవధికాతిశయ ప్రియత్వమ్. * భగవదనుభవేత్యనేన ముక్తాపాపాణిల్బత్వవక్షః, స్వాత్మమాత్రానుభవనిర్గుణ ప్రాప్త్యాది వాదశ్చశ్రుదస్యతే. సర్వవిశిష్ట బిహ్యనుభవే. ప్రధానానుభావశ్చిత్త వ్యజ్ఞతమ్. అత్ర * అనుభవజనిత ప్రీతిర్నామ - “నిరతిశయానుకూలతాయం విషయోమయా అనుభూయతే” ఇతిస్వయమపి నిరతిశయానుకూల్యవతీకృతార్థతాబుద్ధిః. “కృతార్థోస్మి త్యమన్యత” ఇతివత్. సాచసామద్ర్యనుపుత్త్యా ప్రతిక్షణభావినీ ప్రవాహవిచ్ఛేద రక్షితాచేత్యేకే. అన్యేతు, ప్రీతేస్సరూపతోనుపుత్తతేష్వి పూర్వపదనుభవవైశిష్ట ప్రయోజ్య ప్రయోజకాకార విభాగేన జన్యజనకవాచాయుక్తిరితి.

మూ:- 2 శేషవస్థాచితాశేష శేషతైకరతిరూప

(అశేషావస్థాః) ఆస్థానాంతరి పురస్థిత్యాదయః అశేషశబ్దః - ఛత్రచామరకళాచీ పాదుకాగ్రహణ తామూర్బలదానాదివరః.

అనన్తవై నతేయాదీనాం సర్వవిభక్తై జ్జగర్య ప్రాప్తావపీకై జ్జగర్యం ప్రతినియతందృశ్యతే, తత్కథమితీశజ్జాయామాహ (రతిరూపేతి).

విజ్ఞప్తిప్రీతియాలే ఘణ్ణవికృప్పట్ట. (అశేషావస్థాచిత) సర్వానైకశిలు మనుకూలమాయరుక్మై. (అశేష శేషతైకరతిరూప) * నివాసశయ్యే

అస్యాశ్చప్రీతెరసవధికాతి కయత్స్వప్రీత్యైతరాపేక్షయా నికృష్టత్వవిరహాత్. ఈశ్వరస్యనిత్యానామపిహిసముక్తే భ్యోతిశయితాప్రీతిః. (౧) “శ్రోత్రీయస్యచాకామ హతస్య” (౨) “భోగమత్రసామ్యుల్లసచ్చ” ఇతిసమానభోగవ్యవస్థావనాత్, ఈశ్వరనిత్యముక్తభోగానా ముపచయ పచయతారితమ్యవాదయోరసన్యాయ మూలత్వాచ్చ. కైడగర్యస్య భగవదిచ్చాకారితత్వేపి “ప్రహర్షయిష్యమి” ఇతి, తస్మిన్మధ్యేక్షేన ప్రపుత్రత్వేపి *ప్రీతి కారితేత్వాదినా (౩) “యథార్థం కేశవేషు త్తిమ్” ఇతిన్యాయాత్ ప్రీతేః ప్రేరకత్వాతిశయేన స్వరసప్రపుత్తిర్నియోగ నైరవేక్ష్యశ్చద్యోత్యతే.

ఏవంప్రీత్యాప్రపుత్తసాపి కైడగర్య విశేషేషుస్వామ్యభిమతి విశేషాస్తస్య చోధనీయాః. తాదృశమేవచ కైడగర్యమ్, (౪) “ఏతత్సమగాయన్నాస్తే” (౫) “జత్సత్క్రీడనమమాణః” (౬) “సంధిపిత్వలోకి కామభవతి” ఇత్యాదివృత్తి క్రమ్. *అశేషావస్థాశబ్దేన పరచ్యూహదయఃస్థానాసంకయనాదయః జగత్సృష్ట్యాచయచ్చభగవతోవహ్నిః, స్వస్యచ సకరీరత్వాఽకరీరత్వాఽనేక కరీరత్వరూపాగృహ్యైః కైడగర్యస్య తత్తదవస్థాచితత్వం యథాలోకిం యథాగమశ్చచామరగ్రహణాదినా భోక్తృతయాభోగ్యతయాచ సన్నిధాయకృతత్వాత్.

(అశేష శేషతా) అత్యంత అత్యంతస్యచపరశేషభావః. యద్వాసర్వప్రకారశేష పుత్తిః. అనన్తగరుడాది ప్రతినియతాధికార కృత్యేషుముక్తస్యేచ్ఛావిరహాత్,

(౧) తై-ఆ-౨. (౨) బ్రహ్మసూ-౪-౪-౨౦. (౩)

(౪) తై-భృగు. (౫) ఛా-౨-౧౨-౩. (౬) ఛా-౨-౨-౧.

మూ; — నిత్యకై జ్ఞర్థప్రాప్త్యపేక్షయా

స్వేనకృతత్వేపి పరప్రీతిశేవఫలమ్. “ప్రహర్షయిష్యామి” ఇతిహ్యుచ్యతే; తస్మాదన్యకృతత్వేపి కై జ్ఞర్థస్య తిజ్జనిత పరప్రీతిం దృష్ట్వా స్వకృతత్వే సతీవ ప్రీతిస్స ర్వేషాం జాయతఇతి తాదృశప్రీతిరూపం కై జ్ఞర్థమిత్యర్థం. ఇతిమన్త్రచతుర్థప్రథోక్తిః.

త్యాదిప్పడియేనర్వవిధ శేషతై యిలుముణ్ణానలభిని వేశతైయేవడివాకవుడై త్తాయిరుక్కై. (నిత్య) అపునరావృత్తి లక్షణమాయుక్తై. (కై జ్ఞర్థప్రాప్త్యపేక్షయా) కై జ్ఞర్థప్రాప్తియులుణ్ణాన వపేక్షైయాలే.

ఇవ్యమాణేష్వపినర్వేష (౧) “ఏకధాభవతి” (౨) “తావన్నిచక్రేరాపాణి భగవాన్ దేవకీసుత్యః” ఇతిప్రకారేణ శేషశేషిణోర్వధాభిమతరూపపరిగ్రహేణ ముక్తస్యస్వాభిమత సర్వశేషపుత్రిస్సృదేవ; తస్యామేకశబ్దేన స్వప్రయోజనప్రాధాన్యపుద్గాసః. అథవా, నిత్యానాంముక్తానాంభు భగవత్ప్రీతి ఫలాసుసర్వాసుశేషపుత్రిమపరకృతాసు స్వకృతాసుచ ప్రీత్యవిశేషావక్షతః, (౩) “నిత్యాభివాఙ్మితపరస్పరసేవభావైః” (౪) “యాభిస్త్యంస్తనబాహుద్వష్టిభిరవ” ఇత్యాదిన్యాయాచ్చ. ఏకరూపావారతిః - ఏకరతిః. కాలభేదేన సజ్జోచాద్యభావాత్. రతిరిహప్రీతిరిచ్ఛావా. తయాహేతుభూతయా కై జ్ఞర్థం నిరూప్యత ఇత్యభిప్రాయేణ రూపశబ్దః. “శేషతైకరతిః” ఇత్యేతత్, శ్రీవైకుంఠగద్యే - “పరిచర్యైకమనోరథః” ఇత్యనేపదివృత్తమ్. అత్ర అనుభవరతి కై జ్ఞర్థశబ్దేషుజ్ఞాన చిక్రీడాప్రయత్నక్రమశ్చ ప్రకాశితః.

యద్వాశేషతై కరతిరేవ కై జ్ఞర్థప్రధానంస్వరూపమ్, తత్పరీవాహతయాతు వ్యాపారాస్తరాణి భవప్రీత్యభిప్రాయః. ప్రాకృతప్రళయాదిష్వపి అవిచ్ఛిన్నప్రవాహతయా అత్రత్యక్తైజ్ఞర్థాద్వాన్యపుత్త్యర్థం నిత్యత్వోక్తిః. (౫) “ప్రళయేనవ్యభువచ” ఇతిహిగితమ్ స్వామినమాదేశా పేక్షితచ్యుతిత కారీకైజ్ఞర్థః, తస్యపుత్తిః కై జ్ఞర్థమ్. తస్యఅనైర్విద్యుప్రప్రవత్వేన అలభ్యలభత్వ సూచనార్థమ్, ఇత్యేషార్థం

(౧) ఛా-౨-౨౬-౨. (౨) వైకు-స్త-౨౫. (౩) వైకు-స్త-౨౫. (౪) శ్రీగుణ-౨౬, (౫) గీ-౧౪-౨.

మూ; — పారమార్థికీ భగవచ్చరణారవిన్ద శరణాగతిః

(పారమార్థికీతి) తమఃకార్యప్రదానాయ. ఆనుకూల్యాదే శరీరసతీ; తద్ధి తస్యా ఉపాయా నైశ్చయే వ్యావృత్తంస్వరూపమ్.

(పారమార్థికీ) ఆ ర్తరూపై యాయుక్తే. (భగవత్) జ్ఞానశక్త్యాదికళాల్ పూర్ణమానవిషయనానై యాలే సహాయా ర్త నిరపేక్ష మాన ఉపాయపాష్కల్యమ్ శొల్లకితము. (చరణారవిన్ద) విగ్రహ త్రిను దై యపరమోపాయత్వమ్ శొల్లకితము. (శరణాగతిః) సలక్షణమాయ

ప్రాప్తేర భావాదప్రాప్త ప్రాప్తిపక్షవ్యదానేన ఆపేక్షాత్వత్వ జ్ఞాపనార్థాన్నితకః (ప్రాప్తిశబ్దః. (౧) “ సమ్యద్భావిర్భావః ” ఇత్యాదికంఘా నిత్యసద్భేదేష్యకారేషు ముఖ్యమ్; సతుసాధ్యేనిరబ్దుశవికాసేతత్పూర్వక వ్యాపారేచ. తత్రేత నివృత్త బ్రతిబిన్దోపాధికత్వ సూచనార్థమ్. (౨) “ ఆవిస్యర్మకు సహజకైర్మర్మవిధయః ” ఇత్యభియక్తైరు కమ్.

ఆత్మాభిమానానుగుణ పురుషార్థవ్యవస్థయా । భగవత్పారతన్త్ర్యాది బ్రహ్మధ్వజ సుభాయతే । వరేచ్ఛాయత్ర భూమ్నోపిన్యేచ్ఛాయా అవిఘాతతః । సర్వం వరవ శంకుం ఖమిత్యాద్యం నాత్రచాధకమ్ । స్వతశ్చేషత్వకైర్మర్యేన కుత్రాప్యసుఖా వహే । కర్మజితాన్త్రాధాత్వస్య లోకేచవ్యభిచారతః । మహానందమహిమ్నూచప్రా ద్దుఃఖా వేక్షణాదపి । మోహయః భేతదాస్యాతామితి మూఢస్వభవితమ్ । సుఖస్య మోహానత్వచ్ఛ తామసత్వాద్యుపాధిభిః । సుఖాయచభవేత్కాన్తవి పూర్వదుఃఖావ మర్శనమ్॥.

ఏవమిహ “ ఆపేక్షయా ” ఇత్యన్తం వ్యాఖ్యేయే సోపబృంహణచతుర్థ్యభిప్రేతస్య బ్రహ్మజ్ఞానమ్; భగవత్సేవకరణత్వేన క్రమేపి దివ్యవిగ్రహస్య శరణ్యురణాది వ్యజ్ఞక త్వమ్, చరణగ్రహణ్యకృపాత్తమ్భకత్వాతి శయేన అనతిక్రమణమేతుత్వచ్ఛాభి ప్రేత్యచరణశబ్దః. అరవిష్టశబ్దః - ఉపాయ దశాయామపి భోగ్యత్వంసూచయతి. అత్రభగవచ్చబ్దః నిరపేక్షరక్షణౌప యితాకారపాష్కల్యప్రదర్శకః. కృత్స్నవిదపి.

(౧) బ్రహ్మసూ-౪-౪-౧.

(౨) అష్టా-౩.

మూ; —

యథావస్థితా

(యథావస్థితేతి) రజఃకార్యవృద్ధాసాయ. ప్రపత్త్య విషయ సంబంధహంకరి. తత్సాహిత్యమభిప్రేతమ్. శరణవరణానర్హేశరణ్య త్వధీర్తి. అయథావస్థితాన్యాత్.

రుక్మే - (యథావస్థితా) ఉపాయా న్తరజ్యశినుడైయ అనుపాయత్వ బుద్ధి పూర్వకమాక ఇతై ప్నద్బుకై; అతాకితతు - పద్బుకైయమిన్వి కే - పద్బుకైయమిన్వి కే - “స్నాత్వాభుజ్యేత” ఎన్నమా పోలే విట్టుప్పద్బుకై. యథావస్థితాయెన్దతు - ఇరున్దపడియే యెన్ద పడి. ఇతు ఇప్పడిపోలే కాణమిరుప్పతు. రహస్యమాకైయా లే నేరాక వెళియిడాతోట్టికార్.

భావ్యకార్యప్రయత్నకాకనాయ “పారమర్థికీ, యథావస్థితా” ఇతిసా మాన్యభో నిర్దిశతి; (౧) “త్వమేవవరంపుణీష్వయం త్వంకును మ్యయహితతమం మన్యసే” (౨) “యద్భితంకును దేవేశత దాక్షాపయూధవ” ఇతివత్. ఏతేన “భగవత్ప్రవత్తే ర్మోక్ష సాధకత్వమిత్యే తావన్మయానిర్ణీతమ్. సాయత్స్వరూపాయత్ప్రకారేతిచనజానే. అత స్వయేవవత్సలతయా మోక్షార్థభగవత్ప్రవత్తే స్వరూపాదికం యథాప్రమాణం జ్ఞాపయత్వా అనుష్ఠాపనియోహమ్” ఇతి విశేషనిష్కర్షరహితానామపి విజ్ఞాపన ప్రకారశ్శిక్షతోభవతి. ఏవంసామాన్యత ఉక్తేపి సర్వజ్ఞా సర్వహితైషిణి దేవీస్వయ మేవసర్వం విధాన్యతితితాత్పర్యమ్.

(౩) “దేవానాంగుహ్యమ్” ఇత్యాద్యుక్తం గోపనీయతమత్వమ్, తతఏవ తత్రతత్రతదమగుణనిర్దేశైః ప్రవత్తిస్వరూపాదేర్ధ్వరవగాహత్వచ్చ సామాన్యనిర్దేశన ద్యోత్యతే.

సను; సర్వలోక సర్వాగమప్రసిద్ధాయాః ప్రవత్తేః కథందరవగాహత్వమ్, ఇథమ్ - కేచిత్ భక్తిప్రపత్తిర్యోగితికరిత ప్రయోగాదైక్యమిచ్ఛన్తి. అక్షణ భేదాద్భేదమిచ్ఛన్తి కేచిత్ స్వాతంత్ర్యముక్తిసాధనత్వం నానుమన్యతే. అన్యేతు, స్వాతంత్ర్యభ్యుపగమే (౪) “వద్విధాశరణాగతిః” ఇతివచనానరోధా దాగ్నేయా దిమట్కువత్సముచ్చాయసాధకత్వమాముకి. తత్రవజ్ఞాంప్రత్యేకం సాధకత్వమవరే. తేష్యేవయథేష్టం కేచిత్కృతివయోపేక్షయా కతివయవరిగ్రాహిణి. నియతైక

(౧) కా. ౩-౧, (౨) జిత-౧. (౩) తై-నా- (౪) అ. హి-సం-౩౬-౩౭.

సక్త హేపిస్వరూపన్యాసమాత్రత్వమ్, ప్రార్థనాభరన్యాస యోగస్యభరమాత్రత్వమ్, తయోరేవయథేష్టమన్వేష్యత్వమ్, వికల్పంవాకేచిదాముః.

ఇతి రేచ, ప్రవతేరవిధేయజ్ఞానరూపత్వమ్, అనివారణాదిరూపత్వమ్, దక్షణా జ్ఞాదిహే తుకభరన్యాసావిష్టత్వమ్, అసక్తత్వమ్, ద్విత్వాక్తత్వమ్, స్వస్థస్థస్వరూప త్యాగాద్యక్తత్వమ్, భక్తియోగవదాద్రయాణా దమవర్తనీయత్వమ్, ఆరభి కార్యప్రణ్యపాపనివర్త నాక్షమత్వమ్, కింబమునా, గృహాగమనాఽజ్ఞాల్లిప్రణామదిమా త్రతాశ్చప్రతిపాదయన్తి. ఏవంవిప్రతిపత్తియోగ్యతయా దుష్కరః ప్రవతేర్ని మగర్హః. సతర్పికధంసాత్; ఉచ్యతే:-

తత్రతావత్ భక్త్యైకాభిదివ యన్ని యేవరయేదిమనిరాకార్పి-పాపీయోక్తరపి (౧) “న్యాసవిష్టత్వసంయుతః “ఇతివచస బలాదప్రకటయోగోఽవదక్షాన్తి సముచ్చ యేనస్థాపితా. అతఏవ (౧) “వదక్లంతముపాయశ్చ” ఇత్యాదిక మపిసక్తచ్ఛత్రే; స్వరూప న్యాసస్య అత్రాపేక్షితత్వేపి (౨) “ఆత్మాత్మీయ భరన్యాసః” (౩) “తస్యైనిహిత భరోద్యసోహంయతః” (౪) “తవభరోహమ కాంఽపిధార్మికైః” ఇత్యాదిప్రమాణ సమ్మదామైర్భరన్యాసప్రాధాన్యంసద్ధమ్.

యదత్యైక్యం భరతమునినాః. (౫) “అనన్యసాధ్యేస్వాభీప్సేమహ విశ్వాసపూర్వ కమ్. తదేకోపాయతాయాచ్ఛాప్రవత్తి శ్వరణాగతిః” ఇతి; యదపిచ అహిర్భు ధేవీన, (౬) “పార్థనామతిశ్వరణాగతిః” ఇతి. తత్రాపిపూర్వోక్తప్రమాణానుసారాత్, అనన్యసాధ్యత్వ తదేకోపాయతోఽక్లితాత్పర్యాచృప్రార్థనాపూర్వక భరన్యాసాత్మ కత్వసిద్ధిరిత్యేషాదిక్. అతోదురవగాహత్వద్యోతనాయ పారమార్థికీత్యాది సామాన్యని ర్దేశ ఉపపన్న ఇతి.

ఏవమిదృశభరన్యా సాత్మకతయా శరణ్యత్వోపయుక్తాకారవి శిష్టపరతత్వ విషయతయాచ నిరూప్యాయామస్యాంప్రవత్తై, స్వరూపతోవిషయతశ్చ తమః కార్య వై పరీత్యవిరహః-పారమార్థికత్వమ్; ప్రకారతోఽస్థితశ్చరణికార్యప్రకారాన్యధాభావ రాహిత్యమ్, యథాప్రమాణం ఫలసక్తకర్తృత్వాది త్యాగశ్చ అత్రయథావస్థితత్వమ్. రాజసతామసబుద్ధి ప్రకారశ్చ (౭) “యయాధర్మమధర్మశ్చ” “అధర్మంధర్మవి తియా” ఇతిశ్లోకాభ్యాంగీతః. ఏతేన అనాప్తాగమసిద్ధత్వమ్, నిత్యాగమసిద్ధత్వేపి

(౧) లక్ష్మీత-౧౭ (౨) వర-స్త-౧౦. (౪) ర-స్త-౨-౧౦౨.

(౫) విష్వక్సేనసం. (౬) అహి-సం. (౭) గీ-౧౩-౩౧.

మూ;—

అవిరతాఽస్తుమే అస్తుతే;

(అవిరతా) ఆఫలసిద్ధేరవిశ్రాంతా. అన్యనహితసాధనమిత్యర్థః. స్వనహిత సాధనంహి మధ్యేసాధనాంతర ప్రాచుర్యేస్వయంవిరతంస్యాత్; సాక్షాదస్తుమే. (అస్తుతే) ఇతి. (౧) “తేనమైత్రీభవతుతే” ఇత్యాదిమాన గత్యానిశ్చిజ్యేతికచిత్.

(అవిరతాఽస్తుమే) అనన్యగతియాయురుస్తుశ్చ వేనక్కుయావ త్ప్రాప్తి విచ్ఛేదమిష్టి కే— ఒభీయ వేణుమ్. (అస్తుతే) పిరాట్టియరుళి చ్చెయ్కెటార్; ఉనుక్కు అప్పడియేఉడ్డాయిడుక.

పురుషుద్ధ్యాతన్యధాకల్పితత్వజ్విరస్తంభవతి. ఏవస్తువ్యాఖ్యాతం వ్యాసారైర్నిః— “పారమార్థికేతి-తమః కార్యపురదాసః. ఆనుకూల్యాది శరీరవతీచసా. తద్ధితస్యా ఉపాయాస్తరేభ్యోవ్యాపుత్రంస్వరూపమ్. యథావస్థితేతి-రజః కార్యపురదాసః. ప్రప త్తవ్యనివయసమ్మృతరూపఃప్రకారః. తత్సాహిత్యమభిప్రేతమ్. శరణవరణానర్హే శరణ్యత్వద్ధీర్తి ఆయథావస్థితాస్యాత్” ఇతి.

(అవిరతా)అమోక్షదానాదవిశ్రాంతవ్యాపారేత్యర్థః. వ్యాపారశ్చశరణ్యప్రసాదవిశేషవివ. (౨) “సకృదేవహితాస్తార్థః” (౩) “సకృదేవప్రపన్నాయ” (౪) “ననుప్ర పన్నస్సకృదేవనాథ” ఇత్యాదిబలాదంత స్వరూపతోవా అనువుత్తిరిహనవివక్షితా. వాఖ్యేయే “ప్రపద్యే” ఇతివర్తమాననిర్దేశస్తు అనుష్ఠానకాలాభిప్రాయః. వ్యాపారా నువుత్తి కథనాత్తుభాష్యదాహృతభక్త్యర్థప్రపత్తి వ్యవచ్ఛేదః. సాహిమధ్యేసాధన రూపం సాధ్యావరముత్పాద్య విరతవ్యాపారాభవతి. తదేవతు ముక్తిం సాధయతి. అస్త్విత్యాశాసనేన భగవత్ప్రపత్తే స్వరూపతోపిస్వాగుతమత్వం సూచ్యతే.

(మే) అకిచ్చనతమస్య అనన్యశరణస్య. ఏవంవిజ్ఞాపితాయావిష్టువత్ప్రార్థిః ప్రతివచనంనిబధ్నాతి (అమృతఇతి). రావణేపి(౧) “తేనమైత్రీభవతుతే” ఇతివాది న్యాశ్శరణాగతవిషయే క్రమత్వసిద్ధమిదం వరప్రదానవాక్య మిత్యుఃత్వేక్ష్యహోక్తమ్. (తే) మున్యస్తస్తభరస్య మయాస్వీకృతభరస్యచ ఉపాయదానమేత స్యాస్తదిదం వతిసంకుతమ్ యథాతస్యాః ప్రసీదన్త్యాహరదానంహనూకుః॥

(౧) రా.సు.౨౧-౨౦. (౨) లక్ష్మీత-౧౭-౨౫. (౩) రా.య.౧౮-౩౩.

(౪) సా.ర.౬౪.

మూ; — తయైవసర్వం సమృత్స్యతే. అఖిలహేయప్రత్యనీక

స్వసమృద్ధిసమృద్ధిని రణమపి సర్వశబ్దాభిపితమ్.

అథద్వయస్థం నారాయణశబ్దం విష్ణుణోతి (అఖిలేత్యాదినా).
తత్ర ప్రథమపదేన నారశబ్దవాచ్యానాం ధర్మ్యుచ్యతే. అఖిలశబ్దః-చిద

(తయైవసర్వంసమృత్స్యతే) అప్పడిప్పట్ట ఉపాయస్సన్నా లేయే
పరమధక్తి తొడక్కమాకకై జ్జర్మమిఱాక నడువుళ్ళదకై కళచైయ
ఉణ్ణాకక్కడవతు.

(అఖిలేతి) మేల్ - ఆశ్రయణీయ వస్తునిర్దేశమ్ వణ్ణుకిఱార్.
ఆశ్రయణీయనానవన్ నారాయణనితే. అతిల్, నారశబ్దార్థమ్మేల్
శొల్లువతాకకోలి అతుక్కాశ్రయమాయ్, అయనశబ్దార్థమాన
దివ్యాత్మస్వరూపత్వై ముతలిలే అరుళిచ్చయ్కిఱార్.

భగవత్ప్రపక్షః పూర్వోక్తనిత్యకైర్జ్యప్రాప్తి పర్యవసలావినాభావమాహ
(తయైవసర్వం సమృత్స్యతే) ఇతి. ఏవకారేణ అత్రఉపాయానర వ్యవధానరైర
పేక్ష్యుండోత్యతే. యద్వా, “అస్తుతే” ఇత్యేతావతైవవర్యాప్తే “తయైవ” ఇత్యా
దికం విభీషణ సహగతరాక్షసన్యాయేన యథాభిమతానుబద్ధి రక్షణాభిప్రాయమ్.
అథవా, శ్లోకత్రయోదితజ్ఞానిత్వాదిక మత్రపరత్రచయత్సార్థయ్యతే తత్సర్వమి
హసర్వశబ్దార్థః. ఉక్తేసహపక్ష ప్రమాణ మనుక్త్యా అనుబద్ధిరక్షణమభిమతత్వా విశే
షాత్సద్గుణయోగోచ్యతే. (సమృత్స్యతే) ఇతిభవిష్యన్నిర్దేశః - ప్రసత్త్యన ప్రరక్షణ
ప్రభృతితత్తదుచితకాలాభిప్రాయః. పదాన్యత్వవ్యజ్ఞకఙ్గేదం వాక్యద్వయమ్.
“ప్రియవాగ్దానశీలోపివదాన్యః”.

ఏవంక్రిమచ్ఛబ్దాభిప్రేతమర్థ ముపయోగవిశేషపర్యస్త ముదాహృత్యప్రాప్య
త్వప్రాపకతోపయుక్త సర్వాకారసజ్ఞా హకంనారాయణశబ్దం వ్యాచిఖ్యానుః
తత్రతత్పురుషపుత్సత్తా వదనశబ్దార్థం బహువ్రీహపవ్యవదార్థ్యా దివ్యాత్మస్వరూపం
తావదాహ (అఖిలేతి). అత్రసమృద్ధ్యప్రయోగాత్ వ్యాఖ్యేయేపితథాత్వేన తచ్చ
బ్దాధ్యాహరణితిచిత్. “క్రిమన్నారాయణస్సామిన్” ఇత్యాదామస్తానై రేవతద్ద

మూ; :-

కల్యాణైకతాన

ప్రత్యక్షే శాదిభావవికారాది హేయపరం. (ప్రత్యసీ కేతి) నికేవలం విరహా మాత్రమిత్యర్థం. ఆనందకల్యాణశబ్దా స్వపరాపేక్షయా అనుకూలత్వపరా. ఆనందవివరణంవాకల్యాణశబ్దం. కల్యాణానాంగుణానామేకాస్పదమితివా- కల్యాణైకతానశబ్దార్థం. యద్వాస్వసమ్మహినామపిమజ్జభావహతా-కల్యాణశబ్దార్థం. ఏకశబ్దేన ప్రదేశభేదేన జడత్వ ప్రతికూలత్వవ్యవహారం.

(అఖిల హేయప్రత్యసీక) నిర్గుణమెన్నిట వస్తువిరుక్కిటపడియితే. హేయజ్జభావన-అచిద్గతమాన పరిణామముమ్, చేతనగతమాన దుఃఖా జ్ఞానాదిభుమ్, నిత్యము క్తిర్వక్కులుజ్ఞాన పారతన్త్ర్యముమ్ ; అఖిల శబ్దతాతే - ఉభయవిభూతియిలు ముజ్ఞాన చేతనాచేతనజ్జలై చ్చొల్లుకి అతు. పారతన్త్ర్యముమ్ హేయమోపెన్నిల్, పురుషనుక్కు స్తపో ద్దేయముమ్; స్త్రీక్కుశ్శుసంయోగము మ్పాతే పరతన్త్రనుక్కుస్వా తన్త్ర్యమ్ హేయమ్. అప్పడియే స్వతన్త్రనాన ఈశ్వరనుక్కు ప్పార తన్త్ర్యమ్ హేయమాకక్కడనతు. ప్రత్యసీకత్వమానతు - పదార్థా న్తర సంసర్గాభావా భారత్వమ్. ఆశ్రితరుజైయ హేయనిరసనత్తుక్కు డిమాన హేయ పత్యసీకత్వమెనుమామ్.

(కల్యాణైకతాన, కల్యాణైకవిస్తార. అఖిలైకరసమ్పాతే ఇశ్యబ్దమ్.

త్వత్వమ్. ఆస్యేతుప్రార్థనానుగుణ తాత్పర్యానుసారేణసమ్మధిరిహప్రయుజ్యత ఇత్యా హుః. అఖిల హేయప్రత్యసీకత్వమ్ - అఖిల హేయాత్మనాభావవత్త్వమ్. తేనకతి పయహేయ రహితేభ్యోవ్యవచ్ఛేదః. కల్యాణైకతానత్వమ్ - కల్యాణానాంసర్వేషాం సాధారణాశ్రయభూతవిస్తారత్వమ్;నిత్యాదీనామపిసర్వసమ్మగ్ధగుణవత్త్వమ్. (౧) “సమ స్త హేయరహితం విష్ణ్వశ్యంపరమంఽదమ్”(౨)“తేజోబలైశ్వర్యమహావబోధమవీర్య శక్త్యాగ్నిగుప్తేతిరాశిః”(౩) “సచసర్వగుణోపేతః” ఇత్యాదిప్రసిద్ధోభయ లిక్షాధికరణార్థం ఉపయోగాతితయాత్ప్రసమమి హేమాక్షః (౪) “సరాజ్ఞాతానితత్వాని”ఇత్యా యుక్త కారణత్వాది శబ్దైతమచిద్గతంచిద్గతత్వా వికారమరుషార్థాదికం ప్రణతోపే ష్యదిపర్యంత మవద్యంనకిచ్చిదవ్యసాస్తి. సచకల్యాణగుణేష్వసాస్తి విద్యమానోకచ్ఛిది

(౧) వి-పు- (౨) వి-పు-౬-గి-౨-గి. (౩) రా-బా-౧, (౪) పాదోత్తర.

మూ; —

స్వేతరసమస్త వస్తువిలక్షణానస్త

(స్వేతరసమస్తవస్తువిలక్షణ) అతఏవ సమస్తవస్తువిలక్షణ; (అనస్త) త్రివిధ పరిచ్ఛేదరహిత. విభుత్వాద్దేశ పరిచ్ఛేదరాహిత్యమ్. నిత్యత్వాత్ కాలపరిచ్ఛేదరాహిత్యమ్. స్వస్వతిరిక్త సమస్తవస్తుక్కుళు

త్యర్థః. పశ్చాత్తుజ్ఞానబలాదిగుణోక్తిః. వితద్వివరణమ్. స్వరూపనిరూపకంజ్ఞాన త్వాది కమప్యుక్తకల్యాణ శబ్దేనసామాన్యతస్సక్తిలహితత్వ. ఏవంసగుణనిర్గుణ శ్రుత్యోన్విషయ భేదేన ఆవిరోధాత్ పద్యప్రిపక్షశ్చనిరస్తః.

యద్వా, కల్యాణైకతానమ్ - ప్రదేశభేదేన కాలభేదేనాప్యకల్యాణతత్త్వరహిత మిత్యర్థః. “జ్ఞానానందైకస్వరూప” ఇతితుతద్విశదీకరణమ్. జ్ఞానతయా ఆనందతయా చకారైస్సన్నిహితకల్యాణతత్త్వమిత్యుక్తంభవతి. జడాద్భిగ్యాత్ ప్రతికూలోదాసినరూప జ్ఞానాభ్యావృత్తవచ్ఛేదాయ జ్ఞానానందయోరుభయోరపుక్తిః. ఆనందకల్యాణకణ్ఠా స్వపరాపేక్షయా అనుకూలత్వంవాబ్రూతః. ఏవమ్,(౧)“ఆనందయఃప్రధానస్య”(౨)“ఆత్మరథియాస్త్యవరోధః” ఇత్యధికరణద్వయోక్తం స్వరూపనిరూపక వర్గద్వయంవ్యుజ్జితంభవతి.

అథవా, హేయప్రత్యనీకత్వమ్-ఆశ్రితానాంయథోపాయంస్వేచ్ఛయాహేయ నివర్తకత్వమ్.తథాసతిలోకేస్వసజ్జల్పాయత్త హేయసద్భావస్య సవిరోధః. సచవిదుద్ధ ఘటనశక్తికల్పనా; స్వరూపమాత్రేణహేయనివర్తకత్వస్యానన్యోకారాత్. అన్యథాఅతి ప్రసక్తాత్.కల్యాణైకతానత్వమాశ్రితానామభిమతేషు కల్యాణేష్వైకాగ్ర్యమ్. అనిష్ట నివర్తనమిష్టప్రాపణజ్ఞేత్యర్థః; స్వస్వనిర్దోషమద్గుణణాకరత్వ మప్యత్ర అర్థాత్సిద్ధమ్. “ఫలమత ఉపపత్తేః” ఇత్యధికరణార్థశ్చదర్శితః.

త్రివిధానాంచేతనానామచేతనానాశ్చ పరాధీనత్వాది సామ్యాదేవంభూతం వస్త్యస్తరం నాస్తీత్యభిప్రాయేణాహ (స్వేతరసమస్తవస్తు విలక్షణేతి). ఏతేనజ్ఞానభోగసామ్యేసి సర్వప్రకారసామ్యనిషేధస్సిద్ధః.(౩)“నిత్యంవిభుంసర్వగతంసుసూక్ష్మమ్”, (౪)“విశ్వమేవేదంపురుషః” ఇత్యాదిప్రసిద్ధంత్రివిధపరిచ్ఛేదరాహిత్యంప్రాధాన్యతః పునగాహ (అనన్తేతి) సర్వవ్యాపిత్యాద్దేశపరిచ్ఛేదరాహిత్యమ్. సర్వకాలవర్తిత్వాత్

(౧) బ్రహ్మసూ-౩-౩-౧౧. (౨) బ్రహ్మసూ-౩-౩-౩౩. (౩) ముణ్డ-౧-౧-౬.

(౪) తై-నా-౧౧.

మూ; —

జ్ఞానానన్తైకస్వరూప, స్వాభిమతానురూప

అథరూపమ్. అభిమతానురూప శబ్దాపూర్వవత్.

కుమ్ తాన్ ప్రకారియాయ్, తనకు ప్రకార్యస్తర మిల్లాతపడి నిత్తై యాలే నదృశవ స్త్వభావత్తాలే వస్తుపరిచ్ఛేదరాహిత్యమ్. తులై యాలేయాలత్, ప్రస్థాదికళాలేయాలత్ వరుమ్పరిచ్ఛేదరాహిత్యజ్ఞే చ్చుల్లి ధ్ద్రాకవుమామ్. (జ్ఞానానన్తైకస్వరూప) అనన్యాధీనప్రకాశత్వాహ్లాద

కరత్వరూపజ్ఞానమేవ యస్య స్వరూపమ్—సజ్ఞానానన్తైకస్వరూపః. అతావతు - స్వయంప్రకాశత్వ సుఖరూపత్వజ్ఞతే స్వరూపమాయరుక్మై ఇప్పడి దివ్యాత్మస్వరూపమ్ శొల్లప్పట్టతు.

అనన్తరమ్ నారశబ్దవాచ్యజ్ఞితే స్వరూపగుణజ్ఞకు ప్రకాశకముమాయ్ పఖోప్పపనివణ్ణయమాన దివ్యమజ్జశవిగ్రహత్వైయరుళిచ్చెయ్కితార్. (స్వాభిమత) కీర్తీచ్చొన్న స్వరూపత్తుకు గుణజ్ఞితాట్టిల్ ప్రకాశకముమాయ్, విలక్షణముమాయ్ అన్తరజ్ఞముమా యరుక్మై

కాలపరిచ్ఛేదాభావః. సాక్షాత్పరమ్యరయావా సర్వప్రకారిత్యేన సర్వవస్తుసామానాధికరణ్యర్హత్వాద్వాపస్తుపరిచ్ఛేదవిరహః. యేనకేనాపి ప్రాశస్త్యేనస్వస్థాదుత్కృష్టైః కైశ్చిద్వస్తు భిరభిరృతత్వాభావాద్వా. తద్విగ్రహదీనాన్తస్సోపి కేచిదతిశయాన్తద్విభూతి గతావిపేతితైరపి తస్యైవోత్కర్షః. విత్ప్రకృతిదిభిః ప్రస్థులాదిభిశ్చపరిచ్ఛేదోదేశపరిచ్ఛేదాన్తర్గతఇతి తన్ని షేధేనసోపిసపిధః. వస్త్యస్తరమాస్యత్వాద్వా సర్వవస్తుస్వరూపైక్యాద్వా వస్తుపరిచ్ఛేదాభావ ఇతి వత్తేతు సర్వప్రమాణవిరుద్ధౌ ఆనన్తపదపూర్వాపరశ్రుతి విరుద్ధావ.

యద్యపి దివ్యాత్మస్వరూపాపేక్షయా సర్వేషామభేదత్వం సమానమ్ యద్యపిచ విగ్రహస్యగుణియామ్యుతయా గుణానామ్ సరస్వత్త్వమ్, తథాపి స్వరూపవత్త్వాత్ సర్వస్వరూపనిఖిలజగదాధారత్వేన తదనురూపత్వాత్తాదృశ స్వరూపస్యవ్యజ్ఞకత్వాత్, సాలమ్యనయోగ విషయత్వేనముముక్షాణాం శుభాశ్రయత్వాచ్చ పాదాస్యం దర్శయతుం గుణేభ్యోపిపూర్వంవిగ్రహమాహ (స్వాభిమతానురూపేతి)

మూ, —

ఏకరూపాఽచిన్త్య

ఏకరూపత్వమ్ - ఉభయలింగత్వప్రాప్యతోపాస్యత్వైవః. తర్కాఽచరత్వమ్ - అచిన్త్యత్వమ్.

యా లేగుణ్యభుక్కుమున్నే విగ్రహజ్ఞేయరుళిచ్చెయ్కితార్. (స్వాభిమత)
(౧) “ఇచ్ఛాగృహీతాభిమతోరుదేహః” నిజిపడియే దివ్యాత్మస్వరూప
పత్తిత్కాట్టిల్ అభిమతమాయరుక్తై. (అనురూప)స్వరూపత్తుక్కుతిరో
ధాయకమా యిరుక్తైయన్తిశ్చే స్వరూపానుభవత్తుక్కు వర్ధకమా
యిరుక్తై. (ఏకరూప)షడ్భాసవికారరహితమాయరుక్తై. (౨) “సదైక
రూపరూపాయ”. అతఏవ (అచిన్త్య) ఇతరసజాతీయతయాచిన్తయితు
మశక్యమాయరుక్తై.

నిరవధి కానన్దరూపస్య స్వస్వాభిమతమనురూపప్రదీప్యరూపమ్. స్వరూపస్యనితీ
నిరవధి కాఽనుకూలత్వ మన్యాభిమతంసబాధతే. సర్వస్య సర్వ దా విశిష్టై కాను
కూలానుభవగోచరత్వేన ప్రమాణ సిద్ధత్వాత్; సాచాఽభిరూప్యస్యాఽభరణాభిమతి
వస్సస్వరూపానుకూల్యబాధికా.

ఏవం భూమణాదావన్యభిమతత్వాఽవిరోధః. అనిష్టావహ శరీరాదివ్యావర్త
కైరప్రాకృతత్వద్వేయత్వ ప్రాప్యత్వాదిభిరపివిగ్రహదేరానురూప్యమ్; సర్వదోక్తప్రకా
రవిశిష్టత్వమేకరూపత్వమ్; నానారూపేషుపి పృథ్విహావిభవాఽర్చావతారేషుప్రా
కృతత్వశుభాశ్రయత్వాదికమ్, (౩) “సమస్తాశ్చక్రయశ్చైతాః” (౪) “సమస్తశ్చై
రూపాణి” (౫) “విభూకృత్యాత్మనాభిమే సమాగత్యాఽవతిష్ఠతే । అర్చాపితాక్షి
యాసాభగవద్భావితాత్మనామ్ । ముక్తమస్త్రే శ్వరన్యాసాత్సాపి షడ్గుణ్యవిగ్రహ”
ఇత్యాదిభిరుచ్యతే ॥ ఐరపృథ్విహావిగ్రహవత్తత్త్వద్విగ్రహఽనుప్రవేశేదర్చాపి షడ్గుణ్య
ప్రకాశక శుద్ధసత్త్వద్రవ్యమయీశ్వరగ్ధ. దేవతిర్యక్మనుష్యాదివిచిత్రావతారదశాయా
మసి(౬) “అదిత్యసన్దంతమసఃపరస్తాత్” ఇత్యాదిప్రసిద్ధస్యపరమపదనిలయవిగ్రహస్య
సన్నివేశైకరూప్యం వావివక్షితమ్. చిన్త్యత్వేనచోదిత స్వాభిమత్యచిన్త్యతోన్మితర

(౧) వి.పు.౬-౭-౨౪.

(౨) వి.పు.౧-౧-౧.

(౩) వి.పు.౬-౭-౭౦.

(౪) వి.పు.౬-౭-౭౧.

(౫)

(౬) పురుషసూక్తమ్.

మూ; —

దివ్యాదృశనిత్యనిరవద్య

దివ్యశబ్దద్యయమ్ - ద్రవ్యసంస్థాన వైలక్షణ్యపరమ్. అదృశ్యత్వమ్ - ప్రతిక్షణమ పూర్వత్వమ్. నిత్య సంస్థానత్వమ్ - నిత్యత్వమ్. దౌర్లభ్యావద్యరాహిత్యమ్ - (నిరవద్యత్వమ్).

(దివ్య) వరున్దియమ్ ఉపమానమిన్ద్రి క్షేయిరుక్తైః. అప్రాకృత మాయరుక్తైః యెష్టుమామ్. (అదృశ్య) క్షణన్దోఽమ అపూర్వమాయరుక్తైః. అతపవ ఆశ్చర్యావహమాయరుక్తైః, (నిత్యనిరవద్య) నిత్యనిర్దోషమాయరుక్తైః. అతావతు - ఎష్టుమొక్క స్వార్థమాయరా తొఱ్ఱికై. (౧) “భక్తానామ్” ఎన్ద్రిరుక్కుమిరుప్పు.

సజాతీయతయాచిన్తయితుమశక్యతామాహ. తేనాఽనిత్యత్వాదిసాధకసావయత్వాద్య నుమానానాం ధర్మగాహకమాన బాధోఽభిప్రేతః.

దివ్యాదృశశబ్దాద్రవ్యతస్సన్నివేశాది భిన్నవైలక్షణ్యపరా; అప్రాకృతస్థానవర్తి త్వాప్రాకృతత్వపరావా. (౨) “రూపంవిష్ణుం దివిసంస్థితఞ్చ” (౩) “సభూతసజ్జనంస్థా నోదేహూస్యపరమాత్మనః” (౪) “సతస్యప్రాకృతామూర్తిమాఽంసమేదోస్థిసమృద్ధివా” ఇత్యాదిభిప్రేతోక్తేః. అదృశ్యత్వమ్ - (౫) “తస్యహేతస్య పురుషస్యరూపమ్ యథానుహరజనంవాసః” (౬) “సర్వాశ్చర్యమయందేవమ్” (౭) “తేనాశ్చర్యవరేణాహమ్” (౮) “అపూర్వరూపసంస్థానమ్” ఇత్యాదిప్రసిద్ధనిరతిశయతైచిత్ర్యవత్త్వమ్.

నిత్యత్వమపి-(F) “నిత్యావిజ్ఞాన్వభావసంసిద్ధిః” (౧౦) “నిత్యంనిత్యాకృతిధరమ్” ఇత్యాదిభిరుక్తమ్. తేననుభావత్రయాఽదృశ్యత పరవిగ్రహస్యకల్పితత్వకృతత్వాదివక్ష్యం ప్రతిషేప్తాః. అపతారవిగ్రహణామపి సత్యానామేవతత్రైవవిభాగాఽవిభాగాభివదిష్టా; తేషాంప్రత్యేకమపినిత్యేచ్ఛాసేద్ధతాంకేచిదాహుః. నిరవద్యత్వమ్-క్షేత్రజ్ఞశరీరవత్కర్మమూలత్వదుఃఖావహత్వా దేరభావాద్దివ్యాత్మ స్వరూపే ప్రకాస్తయోగపురుషమేష్యయోక్తమనాలమృతత్వరూపమభ్యవద్యం దివ్యవిగ్రహేనాస్తి. తస్యయథాశ్రుతం యథాదర్శనఞ్చనుభానుసంధేయత్వాత్. ఇహాభివ్యక్తరాషేష్యయా నకిచ్చిదపిప్రతికూలమ్; సర్వస్యతదనుకూలతయైవప్రమాణ సేద్ధత్యాత్. తస్యకుపరప్రతికూల సర్వాశ్రయస్యస్వప్రతికూలలేకరహితతయాసమస్తహేయరహితత్వోక్తిః.

(౧) జిత-౧-	(౨)	(౩) భార-	(౪) వాయు-౩౪.౪౦.
(౫) బృ-౪-౩-౬-	(౬)	(౭) (౮)	(F) (౧౦)

మూ:- నిరతిశయాజ్యుల్య సౌందర్య సాగన్ధ్యసౌకుమార్యలావణ్య

సౌందర్యమ్ - అవయవోభా లావణ్యమ్ - అవయవిశోభా.

(నిరతిశయాజ్యుల్య) సర్వతేజస్సుక్మలైయుమ్ కీర్త్యుడు త్తి
కొట్టిరుక్కుమాజ్యుల్యమ్. ఇత్రాల్ బ్రహ్మాదిశుక్కు మమైత్తుకొట్టి
వేణునుప్పడియాయురైక్కు- ఇత్రాల్ విగ్రహవైలక్షణ్యమ్ శొల్లిల్లియ.

అధవిగ్రహగుణానాహ (సౌందర్యేతి). (సౌందర్య) అవయవశోభై.
(సాగన్ధ్య) (౧) “సర్వగన్ధః” ఎన్నిపడియే సర్వతైయుమ్ పరిమళిత
మాక్కవల్లయిరుక్కు. (సౌకుమార్య) నాయచ్చిమారుమ్ ఉత్తై
క్కప్పార్క్కప్పొత్తాతపడి పుష్పహాస సుకుమారమాయురైక్కు.
(లావణ్య) సముదాయశోభై, అతావతు -† ఎట్లుమొక్కవ్యాపిత్తునిస్తు

ఏవం ముక్తనిత్యపేక్షయాపి సకస్యచిత్తాతికూల్యమ్. తెమేమీశ్వరేణసమా
సభాగత్వాత్. అచేతనాపేక్షయాతుప్రతికూలానుకూలేకదాచిదపిస్త్రై అతేవవత్స
హేయముపాదేయజ్ఞానాస్తీతస్యసావద్యత్వోక్తిస్తుచేతనవిశేషప్రతికూలస్వభావయో
గితయా తదపేక్షాఃత్రైతజ్ఞానాదుస్వప్రతికూలదుఃఖ తత్కారణ సమృద్ధాత్సావద్య
త్వమ్. ఈశ్వరబుద్ధి విశేషరూపస్యత్రైతజ్ఞకర్మసాధ్య నిగ్రహసాధ్య కర్మవశ్యగోచరత
యాతద్దోషత్వమేవ. ఈశ్వరస్యత్వసౌ ప్రకాసనరూపతే యాగుణవివ. ఏవంస్థి
తేదివ్యవిగ్రహస్యనిరవద్యత్వోక్తిః ఈశ్వరాపేక్షయా తదాశ్చితాపేక్షయాచ శరీర
త్వాదికజ్ఞుతప్రతి కూలస్వభావరాహిత్యవరా.

నిరతిశయత్వ మాజ్యుల్యాదిహ సర్వేష్వప్యన్వీయతే. తచ్చుత్తదపేక్షయో
త్కృష్టాభావాదనుత్తమత్వవత్. బౌద్ధుల్యమ్ - (౨) “అదిత్యవర్ణమ్” (౩) “దివిసూర్య
సహస్రస్య” ఇత్యాదిమాక్తం భాస్వరతమత్వమ్. సౌందర్యమవయవశోభా. యేన, (౪)
“సాక్షాన్మన్మథమన్మథః” ఇత్యుచ్యతే. (౫) “సర్వగన్ధః” ఇతిశృతింఅనుకూలగన్ధ
విషయా; స్రక్చన్దనాదిచాత్రక్రితకరమిత్యభిప్రాయేణసౌగన్ధ్యశబ్దః. సౌకుమార్యమ్-మ
హాబలత్వేపి పుష్పహాసఇతినామరుహానంమార్దవమ్ యథోక్తమ్, (౬) “సుకుమారౌమహాబ
లా” ఇతి.లావణ్యమ్-సముదాయశోభా (౭) “భూయమంతేజవివాద్భిర్భుజుకాభిర్భుజూ

(౧) ఛాన్దో-౩-౧౪-౪. (౨) పురుషసూక్తమ్. (౩) గీ-౧౧-౧౨.

(౪) భా-౧౦-౩౨-౨. (౫) రా-౮-౧౯-౧౪. (౬) † (పా) అవణమ్మిలే

మూ; - యాననాద్యనస్తగుణనిధినివ్యరూప, స్వాభావికాననధికాతిశయ

ఆదిశబ్దార్థః - పీనపుత్తాయతభుజత్వాది.

అధదివ్యాత్మగుణాః. (స్వాభావికేత్వాది) స్ఫుటమ్.

రసత్వై త్తరవర్ణిత్రాయీరుక్తైః. (యానన) (౧) “యువాకుమారిః”
ఎన్నిపడియే నిత్యయువావాయీరుక్మపరువమ్. (ఆది) ఇవై ముత
లాన, (అనస్తగుణనిధి) అసంఖ్యాతమాన గుణజ్ఞుక్కు కొల్లీకలమా
యీరుక్మమ్. (దివ్యరూప) దివిస్థితరూప. అతావతు - ఇవిభూతియి
లదజ్ఞాతిరుక్తైః.

విగ్రహగుణజ్ఞో విగ్రహత్తుక్కు భూషణమాయీరుక్మమాపోలే
దివ్యాత్మస్వరూపత్తుక్కు భూషణమాన స్వరూపగుణజ్ఞులై చొల్లుకిటతు.
(స్వాభావిక) జలత్తుక్కు తైత్వమౌలే స్వభావసిద్ధమాయీరుక్తైః.
అతావతు యావద్దవ్యభావియాకై యాలే నిత్యమాయీరుక్తైః. (అన
వధికాతిశయ) † నిస్సీమముమాయ్ ఆశ్చర్యకరముమా యీరుక్తైః.

కృతమ్. సక్షురానస్తజనం లావణ్యమితికథ్యతే” ఇత్యాముః. య వసమిహనకాల
కృతావస్థాః కిన్తతాదృశోవిగ్రహస్వభావః. త ద్యావసస్యనిత్యత్వాత్. అన్యేషామపిహి
యావనేకామారానస్త రభావిత్వముఽలక్షణమాత్రమేవ. యవతయైవకేషాఞ్చిగు
త్పత్తిశ్రవణాత్. ఆదిశబ్దేన శుభాశ్రయాదిప్రకరణోక్త సర్వగుణసర్వదహః; తతఏవా
ఽనస్తయిమ్. నిధిశబ్దఇహాశ్రయ పరోనిరతిశయభోగ్యత్వవృజ్ఞకృచ్చ.

ఏవమవకారకతమత్వా ద్యభిప్రాయేణగుణభ్యంతః పూర్వంవిగ్రహాక్షకః. ఆధ
కుద్యశవిగ్రహభివ్యక్తిప్రకృప్తగుణభూయత్తతామాహ (స్వాభావికేతి). అత్రసర్వగుణక
ష్టభూతైరాశ్రితానాశ్రితగోచరవ్యాపార శ్చేదసాధారణై జ్ఞానాదిభిఃపరత్వమ్, అశ్రిత
రక్షణై కాన్తైస్సోల్యాదిభిస్సాలభ్యచ్ఛవ్యతే. స్వాభావికశబ్దేననిత్యత్వమనన్యాధీ
నత్వోపశ్రవితమేతమ్. తాత్పర్యనిత్యముక్తజ్ఞానాదిభ్యోవ్యవచ్ఛేదః. తద్బలాదిభ్యోవ్య
వచ్ఛేదస్త్యనవధికాతిశయత్వాదపి. అనవధికాతిశయశబ్దః. పూర్వవత్, (౨) “వరాస్య

(౧) ఋగ్వే-౨-౨-౨౫.

(౨) కేవ-౬-౨..

† (పా) గుణజ్ఞో నిస్సీమక్షణాయ గృహితాంశమ్ ఆశ్చర్యావహమాయీరుక్తైః.

మూ:-

జ్ఞానబలై శ్వర్య

పాద్యుమ్ - సాధారణమ్.

ప్రథమశ్లోత్ జ్ఞానాదికళాణుమ్ సర్వవిషయజ్ఞో, అవద్రోశో, (జ్ఞ స)
(౧) “యోవేత్తియుగపత్సర్వం ప్రత్యక్షేణ సద్వాస్వతః” ఎన్నిటపడియే
ఎల్లావద్రోశైయుమ్ బరుకాలే ఎప్పోతుముళ్ళపడి అతియవద్రోశై
రుక్కై. (బల) సజ్జల్పమాత్రతాలే సర్వపదార్థజ్ఞైయుమ్ ధరిక్కుమ్
ధారణసామర్థ్యమ్, (విశ్వర్య) సమస్తపదార్థనియమససామర్థ్యమ్.

శక్తివివిధైషుశూయతేస్యాభావిశీజ్ఞానబలక్రియాసః” ఇత్యాన్నతం స్యాభావికత్వం
పరత్వం సర్వేషుగుణేషుయోజ్యమితిభావః. సంకర్షణాదిచౌహిత్రయాభి వ్యక్తి
క్రిమేణజ్ఞానాదిగుణద్వంద్వత్పికోక్తిః. ప్రత్యేకంచగుణద్వంద్వేషుపౌర్వాపర్య హేతు
భేదగవచ్చాస్త్రోక్తిః. యథా (౨) “బలంపీయంతథాతేజ ఇత్యేతత్తుగుణత్రయమ్ ।
శ్రమాద్యపద్యాభావాఖ్యం జ్ఞానాదేరుపసంజనమ్” ఇతి.

జ్ఞానమిహ - సర్వసాక్షాత్కారరూపమ్, (౩) “యస్సర్వజ్ఞస్సర్వవిత్” సర్వద
ర్శిసాధీనోనాదిః” (౪) “సర్వేశ్వరస్సర్వదృక్” ఇత్యాది భృగిః ఉక్తానా
భమనిభిః. (౧) “యోవేత్తియుగపత్సర్వం ప్రత్యక్షేణ సద్వాస్వతః” ఇతి. బలమ్-
శ్రమప్రసక్తరహితంసర్వధారణసామర్థ్యమ్; (౫) “ఏష నేతువిధరణః” (౬) “యత్రవి
శ్వం భవజ్యేకనీశమ్” “తత్సమితుర్వరేణ్యమ్” “ధ్రువమచలమపుతంవిష్ణుః”
సర్వాధారంథామ” (౭) “యోలోకత్రయమావిశ్వ బిభత్వప్యయశశ్వరః”
(౮) “పరమాత్మాచసర్వేషా మాధారఃపరమేశ్వరం” ఇత్యాదిసిద్ధమ్. విశ్వర్యమ్-
(౯) “ఏషసర్వేశ్వరః” (౧౦) “సర్వేశ్వరేశ్వరఃకృష్ణః” ఇత్యాదిషూక్తమవ్యాహ
తేచ్ఛం సర్వనియస్తృత్వమ్. (౧౧) “అజస్సర్వేశ్వరః” ఇతిచతన్నామసాత్యం.

(౧) నాథమనిశ్రీనూక్తి. (౨) భగవచ్చాస్త్రే. (౩) ముట్ట-౨-౫-౭.

(౪) వి-పు-౬-౫-౮౬. (౫) బృ-౬-౪-౨౨. (౬)

(౭) గీ-౧౫-౧౭. (౮) వి-పు-౬-౪-౪౦. (౯) (౧౦) సహస్రనామ్ని.

మూ —

వీర్యశక్తితేజః

(వీర్య) సర్వత్యైయుమ్ ధరిత్తు నియమిత్తుప్పోరానిన్ద్రాల్ పురుషమ్
వేరాత అనాయాసమ్. ఎల్లావల్ శైయుమ్ ఉడ్డాక్కానిన్ద్రాల్, తాన్
అవికృతనాయరుక్కుమవికారతై యెన్నపుమామ్. (శక్తి) ప్రసృత్యున్ము
ఖరాస చేతనరుక్కు శక్తియైక్కొడుత్తుప్రవర్తిప్పిక్కుమ్ ప్రవర్తకత్వ
సామర్థ్యమ్, అఘటితఘటనాసామర్థ్య మెన్నపుమామ్. జగదుపాదాన
శక్తి యెన్నపుమామ్. (తేజః) పరాభిభవనసామర్థ్యమ్. (౧) “తమేవ
భాస్తమనుభాతినర్వమ్” ఇత్యాది.

ఇష్టజినర్వోత్తృప్తమనననుక్తు ఇనిపన్నిరణ్ణగుణమ్ఆశ్రితవిషయమ్.

వీర్యమ్ - సర్వోపాదానత్వే సర్వధారణే సర్వనియమనేషి వికారరహిత
త్వమ్. యథోక్తమ్: “వికారవిరహోవీర్యప్రకృతిత్వేషిమేసదా” ఇత్యాది. శక్తిః-
స్వేతరసర్వనిర్వాహికా, “జగత్ప్రకృతిభావోమేయస్సశక్తిరితీర్యతే” ఇత్యాదిషూక్తా
సర్వోపాదనత్వాత్మికా. యద్వా, యదన్యైరశక్యత్వాదఘటితమివభాతి, తద్ధటన
సామర్థ్యరూపా. తేజః-అస్వాధీనసహకార్యనపేక్షత్వమ్. తదుక్తమ్ “తేజస్తస్య
న్యాననపేక్షతా” ఇతి. “సహకార్యనపేక్షామేసర్వకార్యవిధానియా తేజస్తస్యగుణం
ప్రాణుస్తమిమంతత్వవేదినః” ఇతిచ. (౧) “సతత్రసూర్యోభాతినచంద్రతారకంనేమా
విద్యుతోభానిమతోయగ్నుః” (౨) “జ్యోతిఃప్రవిద్యతద్రాజన్ మరున్ప్రచ్ఛా
దయన్త్రయా” ఇత్యాది నిదర్శితం పరాభిభవనసామర్థ్యం తేజః కేచిత్ప్రవక్షతే.
లోకేశ్విత్యాస్వోపాదనప్రాప్తాయాం స్వవిభూతిం నజానాతి; జానన్మసిన్ ధారయతి;
జ్ఞాత్వాధారయన్మసిన్సర్వధానియస్తుంశక్నోతి; శక్తోపిధారణనియమనాభ్యాం క్లానో
భవతి; ఆక్లానోపిసతత్ప్రత్యాస్థితిహేతుస్సోత్; తద్ధతుశ్చపరాధీనసహకారిసాపేక్ష
స్సోత్; నైవమసావితిగుణక్రమోక్తితాత్పర్యమ్.

మూ;—

సౌశీల్య వాత్సల్య

సౌశీల్యాదిద్వాదశకమ్-భక్తరక్షణసాధారణమ్. (సౌశీల్యేత్యాది)శీలం
హిసామ-మహతో మన్దేస్సహసీరన్ధ్రేణ సంశ్లేషస్వభావత్వమ్. తస్యచ
ప్రయోజనాంతరా పయికత్వాభావాత్, (సౌశీల్యమ్). యద్వాక్యశ్వర
త్వబుద్ధ్యాయథా ఆశ్రితానాం సాధ్వసంసన్యాత్, యథాచస్వయమపిస
స్వస్యపరత్వబుద్ధ్యా † విలక్షస్సన్యాత్ తథాశీలత్వమ్-సౌశీల్యమ్.(వాత్స
ల్యమ్) దోషే విగుణత్వబుద్ధిః. యథాసద్యః ప్రమాతాయాః ధోనోర్వత్సే;
ఇదశ్చక్షమాకాంతాసూహమ్. అతపవహిపుధగనుక్తిః - క్షమాయాః.

(సౌశీల్య) మహతోమన్దేస్సహసీరన్ధ్రేణ సంశ్లేషస్వభావత్వమ్ -
శీలమ్. అన్తమహత్వమితమితరుపుశ్చ జ్ఞిలుమిష్టి క్షేయోభీకై - సౌశీల్యమ్.
(౧) “ఆత్మానంమారుషంమన్యే” (వాత్సల్య) తన్మేమత్తాలే ఆశ్రి
తగతిమానదోషముమ్ గుణమాయత్తోబ్ధుకై. గోపాలత్వమ్ జుగుప్సి

అథ “తేనానన్తగుణ స్యాపిష డేవప్రథమేగుణాః । యై స్త్యయేవజగతుః ష్టావ
స్యేష్యస్తర్ని వేశితాః” “ప్రకృష్టంవిజ్ఞానమ్” ఇత్యాద్యుక్తపాద్యునితతిరూపాఆశ్రిత
సంగ్రహణరక్షణయోర్విశేషతఃపయుక్తాగుణాణ్యుక్తే. తత్రసౌశీల్యమ్-శోభనశీల
త్వమ్, తచ్చాతిమహియసోవ్యతిహి నేషుగుహగోపాలాదివ్యపిసాధ్వసప్రళమనానస్య
ప్రయోజనసీరన్ధ్రసంశ్లేషస్వభావత్వమ్. యథోక్తం (౨) “గుహేనసహితోరామః” (౩)
“అహంవోబాంధవోజాతః” ఇత్యాది. (వాత్సల్యమ్) “శరణాగతవత్సలః” ఇత్యాద్య
భిప్రేతాస్వరక్షణీయతయాభిమలేషు దోషతిరస్కారిణీఃపీఠితి. దోషాణాం గుణత్వేన
దశకసమితితుల్యతాద్య. క్షమాకాష్టాభూతవాత్సల్యకథనేక్షమాప్ర్యుక్తాభవతి (౪)
“అపిచేత్సురురాచారో భజితేమానుసన్యభాక్ । సాధురేవసమస్తవ్య స్సమ్యగ్వ్యవహి
తోహిసః” (౫) “అపిపాపేవ్యభిరతా మద్భక్తాఃపాండునందన । ముచ్యన్తేపాతకై

(౧) రా-య-౧౨౦-౧౧. (౨) రా-బా-౧. (౩) ఓ-పు-౫-౧౩-౧౩.

(౪) శీ-

(౫)

† (పా) ఆవిల.

మూ; —

మార్దవాఽఽర్జవ సౌహార్దసామ్య

ఆశ్రితవిరహాసహత్వమ్ - (మార్దవమ్.) తేష్వన్యైశ్చనభయ శజ్జీత్వంవా.
మనోవాక్కాయైక రూప్యమ్-(ఆర్జవమ్.) యథా(౧) “ఋజుబుద్ధితయా
సర్వమాఖ్యాతు ముచచక్రమే” ఇతి. (సౌహార్దమ్) తేషామభిమత
శ్రేయోభిధ్యాయిత్యమ్; స్వసత్తానపేక్షతద్రక్షాపరత్వంవా. (సామ్యమ్)
జన్మవృత్తగుణవైషమ్య మనపేక్ష్య సర్వేషాం సమాశ్రయణీయత్వే
తమ్. (మార్దవ) ఆశ్రితవిశ్లేషతై ప్పొట్టుకమాట్టాత తిరువుళ్ళుత్తిల్
మెన్దై. (౧) “అనిద్రస్సతతంరామః” (ఆర్జవ) ఆశ్రితసంశ్లేష త్తిల్
తన్నుడైయ మనోవాక్కాయజ్గల్ ఏకరూపమాయరుక్మై. అతావతు
అవర్కకుక్కుత్తన్నైనియమిత్తుక్కుడుక్మై. (సౌహార్ద) ఆశ్రితర్కుక్కు
సర్వవిజ్ఞానస్వేషణపరనాక్తై. “శోభనాశంసీతి-సుహృత్”.

(సామ్య) జాతిగుణవృత్తాదికలై ప్పారాతే అవర్కకుక్కు ఆశ్ర
యణీయత్వ త్తిల్ సమనాయరుక్మై. (౨) “గుహేనసహితః”

స్సర్వైః పద్మపత్రమివాంభసా” ఇతిచాహ. (మార్దవమ్) (౩) “తంవిశాక్షేకీయా
పుత్రమ్” ఇత్యాదివాదిన ఆశ్రితవిరహాక్షమతయాసుప్రవేశత్వమ్, సాపరాధేషాశాస
నోన్ముఖస్యాపి సామప్రధానత్వంవా. యదాహ (౪) “సామోపహితయావాచారూ
క్షాణిపరివర్జయన్” ఇతి.

(అర్జవమ్)(౫) “ఋజుబుద్ధితయాసర్వమాఖ్యాతుముచచక్రమే” ఇత్యాదిషూ
క్తంమనోవాక్కాయవ్యా పారాణామిధస్సంవాదిత్వమ్. తేనసంశ్రితేషు విప్రలిప్సా
శుదయః. (సౌహార్దమ్)(౬) “సుహృదం సర్వభూతానామ్ (౭) “ఉరసాప్రతిజ్ఞగా
హపార్థం సంఘాద్యమాధవః” ఇత్యాదిప్రసిద్ధం సామాన్యతోవిశేషతత్త్వహితైషి
త్వమ్. తచ్చ-విషయభేదాత్ క్వచిత్ (౮) “ఏషవివాసాధుకమకారయతితమ్”
ఇత్యాద్యుక్తాఘోనివిషయాసవిరుద్ధ్యతే.(సామ్యమ్)జాతిగుణవృత్తాదిని మ్నోన్నతత్వా

(౧) రా-సు-౩౬-౪౪.

(౨) రా-బా-౧.

(౩) రా-

(౪) (౫) (౬) గీ-గీ-౨౯. (౭) భార-దోణ. (౮) కాషీ-౩-౯.

మూ; —

కారుణ్య మాధుర్య

స్వీకృతానాంతేషాం సమ్భాననా విశేషేషుమనసా - తద్విషయాదరే
చసమత్వమ్; తారతమ్యధీరహితత్వమ్. (కారుణ్యమ్) స్వాధ్ధాఽనపే
క్షా పరదుఃఖిఽనహిష్ణుతా. (మాధుర్యమ్) హస్తం ప్రవృత్తావ
పిరసావహత్వమ్. యథా (౧) “ఏహ్యేహిపుల్లామ్బుజ పత్రనేత్ర”
ఇతి.

(౨) “శబర్యాపూజితం”. (కారుణ్య) స్వార్థనిరపేక్షపరదుఃఖిఽనహిష్ణు
త్వమ్. (౩) “ఋషేర్థర్థాత్మనస్తస్యకారుణ్యమ్” (మాధుర్య) హస్తం ప్రవృ
త్తత్వేపి రసావహత్వమ్. (౧) “ఏహ్యేహిపుల్లామ్బుజపత్రనేత్ర” (౪)
“అసూర్యమివసూర్యేణ నివాతమివవాయునా । కృష్ణేనసముపేతేన

నాదరేణ సర్వైరాశ్రయణియత్వమ్. యథా (౨) “శబర్యాపూజితస్సవ్యక్” (౫)
“ఛన్దోహమచక్షయిష్యేమీత్యాహ మాలోక్యవజీవనః” ఇత్యాది. అతఏవ (౬)
“స మోహంసవభూతేషు” ఇత్యాహ. “ఏతేనస్వైతోపక్షపాతిత్వమ్, అత్రేతేషుయథా
హా మాదరసం భావనాక్రమైవమ్యురహితత్వంచసద్భ్యతి. యథాకమకఫలదాయన
ఈశ్వరస్యాశ్రయణోపాధికపక్షపాతోపి సమత్వావిరోధి.

(కారుణ్యమ్) అనుద్దిష్టస్వప్రయోజనాంతర పరదుఃఖినిరాకరణేచ్ఛా. పరదుఃఖి
దుఃఖిత్యాదికింతు నలక్షణమ్; అవ్యాప్తైరతివ్యాప్తేశ్చ. సవకప్రశాసితం. స్సావరాధని
గ్రహస్యాసి కాస్త్రసేధత్వాత్తదవిరోధేన కారుణ్యన్నియంతేష్యమ్-లోకేశితభైవప్య
త్వజ్ఞేః, (మాధుర్యమ్) క్షీరపదుపాయభావేపి స్వాగుత్వమ్. తచ్చ (౭) “మాధుర్యమ్ పరమ
మ్” ఇత్యాదిమాక్తమ్. ద్వేషవతాంజిఘాంసితానామపి దృష్టిచిత్రావహారిత్వేనరసావహ
త్వంవా. యేనశిశుపాలస్య తాదృశీచరమదశా. అనన్యమనసాం (౮) “మచ్చిత్రామ
భ్రతప్రాణాః” ఇత్యాద్యుక్తాపస్తావ. పథోద్యోగప్రదశః నేపిహ సౌమ్యత్వమ్

(౧) భార భిన్న-

(౨) రా-బా-౧.

(౩) రా-బా

(౪)

(౫) వి-పు-౧౯-౨౧.

(౬) గీ-

(౭)

(౮) గీ.౧౦-౯.

మూః.—

గామ్భీర్యదార్య చాతుర్య

(గామ్భీర్యమ్) ఆశ్రితవిషయే “ఏవమనేన చిక్కిరితమ్” ఇతి పరిచేత్తమశక్యత్వమ్; దీయమానగౌరవసం ప్రదానలాఘవానపేక్షత్వం వా. (బౌదార్యమ్) అన్యన్తేదదామిత్యభిమాన విరహేణ “పుత్రవత్ ప్రాప్తంభుక్తే” ఇతిబుద్ధ్యాదాత్మత్వమ్. ఇదమియద్దత్తం మయేత్యస్మరణశీలత్వం వా. యద్వానర్వందత్వాపి (౧) “ఋణంప్రవృద్ధమివమే” ఇత్యత్ప్రత్యమ్ - బౌదార్యమ్. (చాతుర్యమ్) ఆశ్రితార్థేష్వ జడక్రియత్వమ్. యథా సానుబంధరావణవధేన విభీషణాభిషేకః. యద్వా జహృషే భారతంపురమ్” (౨) “సర్వగతస్సర్వరసః”. (గామ్భీర్య) ఆశ్రితరుక్కుచ్ఛయ్య నిన్తైర్తిరుక్కునువై ఒరువరాలుమ్ పరిచ్ఛేదిక్కిరితాయీరుక్తై, అతావతు - తన్ కొడైయిన్ శీరైయుమ్ కొళ్ళుకిఱవనుడై యశిఱుమైయుమ్ పారాతిరుక్తై; (౩) “యత్యదాబలదా”.

(బౌదార్య) ఆశ్రితరుడైయ అపేక్షితజ్గళై తానేకరస్తుకొడుక్తై. (౪) “ససర్వానర్థినోదృష్త్వా సమేత్యప్రతిబద్ధచ” (౫) “ఉదారాస్సర్వపవైతే”. (చాతుర్య) ఆశ్రితదోషజ్గళై ప్పిరాట్టియుమటియాతపడి మత్తై

“ఏచ్ఛాహిప్రల్లాంబుజపత్రనేత్ర” ఇత్యాదిషుప్రసిద్ధమ్. (గాంధీయమ్, భక్తానుగ్రహవదాన్యత్వాదేరామూలతోదురవగాహత్వమ్. ఆశ్రితావరాధేషుప్రతిగ్రహిత్య నికషాఢిమనలోపిస్వజ్ఞానస్య గోపనేనదుజ్ఞానత్వం వా. తదభిప్రాయేణాహినవజ్ఞానాన్యస్యవిజ్ఞాతృత్వోక్తిః.

(బౌదాయమ్) పాత్రలాఘవందేయగౌరవంచానాదృత్యదాయవిభాగస్యా యేన ప్రత్యుపకారాదినిరపేక్షం వితరణరసకత్వమ్, ప్రభూతం దత్వాప్యత్ప్రత్యంచ. అతఏవహృద్ధిసస్పర్శాన్ స్వయముదారానాహ. చాతుర్యమ్ - “రక్షణీయేషుజనయన్ ప్రత్యయంతదా” ఇత్యాది ప్రసిద్ధ మతిశంకాశకునదోషగోపనాది రూపజడక్రియత్వమ్. యేనవిభీషణ సుముఖాదిమవిరుద్ధానప్రసమకూలయతి, శుభాశ్రయస్వాకార

(౧) భార-ఉద్యో-గౌ-౨౨. (౨) ఛాన్దో-౩-౧౪. (౩)

(౪) రా-ఆ-౧౬-౨౭. (౫) గీ-౭-౧౮.

మూఁ :-

ధైర్య ధైర్య శౌర్యపరాక్రమ

ఆశ్రితదోషగోపనంవా - చాతుర్యమ్. యథాపితౄదరివ. (ధైర్యమ్).

(౧) “నత్యజేయంకథంశ్చన” ఇత్యశ్చసన్నిమత్తమ్.

భక్తిరక్షోపయోగి గుణాఽద్వాదశ. అథైతైవరక్షణో విరోధి నిరాసాపాధికంతికిమ్. (ధైర్యమ్) స్వస్థిన్ ప్రతిక్షాగమే సత్యవికృతి త్వమ్. యథా (౨) “జహూచూషగ్రస్థందృఢయతి” ఇతి. స్వగృహాన పరబలే ప్రవేశనామర్థ్యమ్-(శౌర్యమ్) ప్రవేశేనతి తన్నిర సకాశం (పరాక్రమః). యథా “చిన్నంభన్నమ్” ఇత్యాది.

పైకి. ఆశ్రితరుదైయ అతిశక్తైః యైవోక్తిరక్షైః యన్నిమమ్.

(౩) “సమూర్ణం దశయోజనమ్” (ధైర్య) ప్రత్యూహశఃపైరవ్యాశ్రిత రక్షణప్రతిజ్ఞాభంగంనకరోతి. (౪) “నత్యజేయంకథంశ్చన”. (ధైర్య) అతుక్కుడియాన నెజ్జిల్ తిణ్ణె. అనన్తరమ్ ఇరణ్ణుగుణమ్ ప్రతి పక్షవిషయమ్. (శౌర్య) ఆశ్రితవిరోధిశ్చై అర్థయచ్చైయ్యవల్లనాయరుక్మై. (పరాక్రమ) అశ్వపటముడుకినాలుమ్ వినై శెయ్యవల్లనాయరుక్మై.

ప్రదశకనాద్యతోపాయైవిమయవై రాగ్యాదికంచ జన్యతి. (స్థైర్యమ్). శరణాగతసంగ్రహే దోషప్రదశకైరస్తరజైరశ్యకంపనీయత్వమ్. తథాచూహ (౧) “మిత్రభావేన సంపాప్తం నత్యజేయంకథంచన” ఇత్యాది. ధైర్యమ్. (౨) “అప్యహంజీవితం జహ్యమ్” ఇత్యాదిపూక్రమత్వనాభి మతవియోగప్రసంగేవ్యభిన్న ప్రతిజ్ఞత్వమ్. భీష్మాద్యాశ్రితప్రతిజ్ఞారక్షణాయ స్వప్రతిజ్ఞాభంగేవ్యేతాదృశ ప్రతిజ్ఞాసిద్ధిః. అతఏవ (౩) “ద్యౌఃపతేత్సృధిశీయేఽద్రిమవాక్ శకలభవేత్, శుష్యేత్త్రాయనిధిః కృష్ణైః సమోఘంపచోభవేత్” ఇత్యాదిభిరవిరోధః.

వృత్తయేనవాక్కుయేదైయేవ్యాఖ్యాతవ్యే. అతర్కితోపసతేషి బలవతేప్రతిపక్షే. సావజ్ఞదృఢచిత్తత్వం వాదైయమ్. యథాచూహి (౪) “కపాలేజానక్యా” ఇత్యాది. జీవత్వసి మహబలేరావణేసాగరేవ్యలంఘితే విభీషణమభిషిక్కుతాదృశతోయంగుణి (శౌర్యమ్) అసహాయస్యాపిభీమేపరబలస్వబలఇవనిర్భయప్రవేశ సామర్థ్యమ్. యథాజనస్తానయద్ధ మూలబలనిబహుకాణాదిషు. (పరాక్రమః) ప్రవిష్టస్యపర

(౧) రా-య-౧౮-౩. (౨) రా-ఆ- (౩) భార-ఉ- (౪) రా-

మూ; —

సత్యకామ సత్యసంకల్ప

అభభోగ్యగుణయుగమ్. (సత్యకామ, ఇతినిత్యవిభూతిమత్త్వమ్ “కామ్యి స్సప్రహాస్కరంకామః” ఇత్యనేకార్థః. (సత్యసంకల్ప) ఇతిలీలా విభూతి మత్త్వమ్, స్వసంకల్పాననువుత్తుభయ విభూతిమత్త్వంవా.

అథవా, ధైర్యాదిత్రయోగుణాః ప్రతిపక్షవిషయాః.

(కైర్య) మూలబలేనసన్నిహితేషి పూర్వక్షణాన్న విశేషం.

(కౌర్య) అన్వయస్థితే అనుమలఇనతద్బలప్రవేశనమ్. (పరాక్రమ)
(౧) “ప్రహరాచ” (౨) “భిన్నంభిన్నం శరైర్దగమ్”. (సత్యకామ)
కామ్యస్తతి కామాః. కామ్యమైష్టతా-కామిక్కప్పడుమ్ విషయజ్ఞై, సత్యాఃకామాః యన్యసః-సత్యకామః; కల్యాణగుణజ్ఞై యమ్ విభూతికల్పై యమ్ శొట్లకికాతు. ఆశ్రితిర్ కనుభావ్యమాన గుణవిభూతికల్పై. (సత్యసంకల్ప) అమోఘమాన అపూర్వభోగ్యజ్ఞై సృష్టిక్కక్షమనాకై. ఆశ్రితసంరక్షణవిషయోమనోరథం కామః. సరిప్రతిహతాభావతీతసత్యకామః. తద్రక్షణాయదేన మనుష్యాద్యనతార సంకల్పం అప్రతిహతాభావతీత సత్యసంకల్పం, ఇగుణజ్ఞభిర్జ్ఞుమ్ జగత్సృష్టిక్కుమ్ ఉఱుప్పాకై యాలే మధ్యస్థ జగద్రక్షణార్థమాకపునూమ్.

నైస్యే” (౨) “భిన్నంభిన్నం శరైర్దగమ్” ఇత్యాద్యుక్త్యాపారః. (౩) “అభియాతాప్రహతాచ” ఇత్యాద్యుక్తావిమాద్యాగుణావాగిత విరోధిభంగార్థా, దైయాదయస్త్రయోవా. ఆధేష్టప్రాపణార్థా గుణావాహ (సత్యకామసత్యసంకల్పేతి) ఇహితోభావప్రధానాకమకధారయపుత్రేవా. కామ్యంతిఇతికామాః - స్వేనస్వాత్రితైశ్చభోగ్యావిభూతయః, తేచసత్యాః - నిత్యాఇత్యర్థః. అమిథ్యాభూతకామత్వమప్రతిహతేచ్ఛత్వంననైర్ధక్య పునరుక్తిభ్యాంనాత్రవివక్షితమ్.

సత్యసంకల్పత్వమ్ - స్వావతారాద్యపూర్వభోగ్యాంతర సృష్టా జగదాన్యపారమోక్ష ప్రదానాదిమహామోఘ సంకల్పత్వమ్. తేనతత్సంకల్పాదభిమతలాభే

మూ; —

కృతత్వ కృతజ్ఞతా

అథ భక్తరక్షా విషయము క్తిద్వా దశకాదివిలుతుఁగుఁడవ్వయ మాహ (కృతీతి). ఆశ్రితకార్యపూరితైన కృతార్థత్వమ్ - కృతిత్వమ్. యద్వాప్తితమ్ - క్రియా, తద్వత్త్వమ్. ఆశ్రితకర్తృత్వస్య స్వయంకర్తృత్వమ్. యథా (౧) “అహంస్మరామి” ఇతి. కృతమేనజానాతి; నతు కరిష్యమాణాంశ మకృతమితి (కృతజ్ఞః). యద్వా, స్వేషమపాన్యజై ర్యత్సాధుకృతమ్, తదేనజానాతి. ఆశ్రితకృతంబోషం స్వకృతం త్రేయ

(కృతిత్వ) ఆశ్రితర్ అపేక్షితమ్ పద్ధత్య అన్దలాభమిన్న తాయరుక్తైః. (౨) “అభిషిచ్యచలజ్ఞాయామ్” ఇవర్తికల్ కర్తవ్య జ్ఞై యదై యతానే యేషిబ్బుకొట్టిరుక్తై యెన్నవుమామ్. చదిర్చి శిక్షిన్నంతం. (కృతజ్ఞతా) ఒరుకాల్ శరణమెన్నుము క్తి మాత్రత్రా లే విన్ను శెయ్యుమ్ కుర్తుజ్ఞల్ పారాతే అజ్ఞైయెనినై త్తిరుక్తై. ఆశ్రి

నిస్సంశయత్వంస్యాత్. ఉక్తగుణవర్గాదధికోపకారకం గుణద్వయమాహ (కృతిత్వ కృతజ్ఞతేతి) కృతిమిహేవాపకారః - కృతజ్ఞాదిశబ్దేతథాదృష్టిః. తద్వత్త్వంకృ తిత్వమ్, ఉపకర్తృత్వమిత్యర్థః. యద్వా (౨) “అభిషిచ్యచలంకాయామ్”, ఇత్యాదుక్తమాశ్రితకార్యపూరితైన కృతకృత్యత్వమ్ - కర్తవ్యశేషరహితేషు కృతిశబ్దప్రయోగాత్. (౩) “సమేపాథాపైకర్తవ్యమ్” ఇత్యుక్తంవిహితానుష్ఠా నచైరపేక్ష్యం ధర్మప్రవర్తనాధానుష్ఠానత్వవాచివషితమ్, తేనాపివరోపకారా ర్థమేవ ప్రవృత్తత్వముక్తంభవతి. శ్రూయతేవ (౪) “నకర్మణావర్ణతోనోక నీయాన్” ఇతి. తథాచక్రత్యంతరమ్ “ససాధునాకర్మణాభూయాన్ నో ఏవాసాధు నాకనీయాన్” ఇతి. అథవా “ఆదికర్మజిక్తం” - కృతంకర్తవ్యత్వేనోపకారాస్త మాశ్రితానాంయద్గతం తత్సంపూర్ణమేవానన ప్రయోజకక్రూ పారబ్ధ మిత్యర్థః. సేవకృతంబోపకారం ప్రత్యపి స్వనైర్నివశేషిత్వంవాకృతిత్వమ్.

కృతజ్ఞతా - పరః కృతస్యానుకూల్యలవస్యపశ్చాత్తైరనం తాపకారకరణేపి

(౧) వరాహచర.

(౨) రా-బా-౧-౮౫.

(౩) గీ-

(౪)

మూ; — ౭౬ ద్వసంఖ్యేషు కల్యాణగుణగణౌ ఘమహాణవః,

శ్చినస్థిరతే కృతజ్ఞః ఏకైకగుణేవ్వసేకా౭ వృత్త్యా వా౭భిప్రాయంగణశ్చ
బంధుసంపదఘం పరాహం. తస్మై మహార్ణవననగుణాయ త్తం మహత్త్వమ్;

తర్క్కు అల్లమ్ శెయ్ తాలుమ్ అత్తై మఱిన్దు అవర్ కళ శెయ్
తనుక్కితలనన్దయే నిన్దైత్తిగుక్కెయ్ న్నవుమామ్. (౧) “హృదయా
న్మకనర్సతి” ఆశ్రితవిషయత్తిల్ తాన్ శెయ్ తవమకారత్తై యేనిన్దైత్తి
విక్తై యెన్నవుమామ్. (౨) “శిరసాయాచత స్తస్య వచనం నకృతం
మయా” అదిశబ్దత్తాలే అనుక్తిగుణజ్ఞై నిన్దైక్కి అతు. (అసంఖ్యేయ)
ఇగుణజ్ఞో ఎణ్ణి అన్దిరుక్కై. “అనవధికారిశయ” ఎత్తు - నిస్సీమత్వమ్.
ఇత్తాలే నిస్సఖ్యేయత్వమ్. (కల్యాణ) ఉక్కుతెల్లమ్ నన్దాయరుక్కై.
(గుణగణౌఘ) అన్దై తాన్ తరళ తిరళాయరుక్కై. క్రోధాచకళుమ్ ఆశ్రి
తర్క్కు ప్రాప్యమాయరుక్కై. (మహార్ణవ) అస్మిన్మనోగోచరాః కేచి
దేవోక్తాః. (౩) “వర్షాయామై ర్యస్యగుణాః” (౪) “చతుర్ముఖాయః”.

స్వయంచానంత ప్రత్యుపకారకరణేషి ఆకృత ప్రత్యుపకారవత్తదను బంధి
సంపక్షణాయ తస్యైవానుగతానమ్. యథోక్తం (౪) “నస్తత్త్వపకారాణాం శత
మప్యాత్మవత్తయా. కథంచిదుపకారేణ కృతేనైకేనమృతే” ఇతి, (౧) “గోవిం
దేతియదాకృత్ కృష్ణామాందూరవాసినమ్” (౨) “త్వదంఘ్రిముద్దిశ్య” ఇత్యా
దిచ. ఏతేనసంక్రితానాం పశ్చార్థోపసంభవేషి హితైషిణశ్చిక్షణమాత్ర ప్రవృత్తత్వం
సద్భృతి. అథవాఅర్థిషు నియమాంతరానుసారేణ స్వకృతంతాదాత్మిక ప్రత్యాఖ్యాన
మకృత్యవజ్ఞానానీతికృతజ్ఞః. యదాచే (౩) “శిరసాయాచత స్తస్య వచనంనకృతం
మయా” ఇతి. ఇదంచ సాప్రావసరభరత స్వేవాపేక్షాపారణాయస్యాత్.

అదిశబ్దేన “అస్యశంస్యమనుశోశే” ఇత్యాదిపనిధ్దసంఖ్యగుణ సంగ్రహః.
అసంఖ్యేయశబ్దో (౪) “యథారత్నానిజలధిరసంఖ్యేయానిపుత్రక. తథాగుణావ్యా
నంతస్యావ్యసంఖ్యేయా మహత్త్వనః” ఇత్యాదివచనస్మారకః. అశ్రితవిరోధినిరస
నార్థతయా. క్రోధాచేరపి కల్యాణశబ్దేసంగ్రహః. (౩) “చతుర్ముఖాయుయోది
కోటివక్త్రః, పహాయత్రయోస్య గుణానశక్యాః” ఇత్యాది ప్రసద్ధాపరిచ్ఛేద్య
గుణానంత్యంతాపత్రయ ప్రశమనత్వం దురవగాహత్వంచవ్యసక్తి (గుణగణౌఘమహా

(౧) భార-ఉద్యోగ-౨౨. (౨) రా-య-౧౨౪-౩౦. (౩) భార-కర్ణ-౨౩.

(౪) ప్త-ర. (౫) ప్త-ర. (౬) వామనపు-౯౪-౪౦.

మూ; — స్వాచిత వివిధవిచిత్రాననంతాశ్చర్య

గుణాస్తు స్వావస్థానస్థానాయ భగవత్స్వరూపగతాః. అన్యథానస్థా
తుంశక్కుచ నితిభావః.

అధభూషణాని, కటకమకుటాది జాతిభేదోవైవిధ్యమ్. ఏకైకా
 ౭వార్తనర భేదవః విచిత్రశబ్దః. అనన్తాశ్చర్యమ్-నిరతిశయాశ్చర్యమ్.

(స్వాచితేతి) శీవసంవిధనానవనుక్కు శోభావహమాన దివ్యాభరణజలై చ్చొల్లుకిఱతు. జ్ఞానాదికల్ ఆత్మస్వరూపత్తుక్కు అలక్కారమానవోపాతి, విగ్రహత్తుక్కు ఆభరణజల్ అలక్కారమాకై యాలే అవధ్ చ్చొల్లుకిఱార్, (స్వాచిత) అవయనజల్ తాన్ ఒరుపశిపూత్రాప్పోలే తకున్దిరుక్కై. (వివిధ) అనై తాన్ నానావాయిరుక్కై. అతావతు కీరీటాదిభేదత్రాలే పలనకై పుట్టిరుక్కై. (విచిత్ర) అజ్ఞులీయకమెన్టాల్ “ఇడై చ్చురికడై చ్చురి” ఎన్నుమాపోలే ఓరోవకై కలిలేనానావిధమాయిరుక్కై. (వివిధ) ముత్తిన్ పశి, మాశీక్కప్పశియెన్దిఱవివిధభేదకై చ్చొల్లుకిఱతు. (విచిత్ర) కీరీటాదిసూపురాన్తరూరవై చిత్ర్యకై చ్చొల్లుకిఱతెన్నువుమామ్. (అనన్తాశ్చర్య) ఎల్లయిఱన్తవాశ్చర్యకై యుడై త్రాయరుక్కై.

ణావేతి) ఏకైకగుణస్యావాంతరాచేకగుణగర్భత్వం గణశబ్దేనప్రకృతే. గుణగణా
ఏవద్రుమాః-జలపివాహాః, తేషాంమహాణావ ఇవాదయమేకాశ్రయభూత ఇతిభావః.

అథ స్వరూపస్య విగ్రహవద్గుణవచ్చ విగ్రహస్య శోభాతిశయపాతుభూతాని
 భూషణాన్యచ్యవై (సోచితేతి). ఉక్తపర్వరూపరూపగుణవత్స్వస్థానిమరూపత్యంసో
 చితత్వమ్; కీరీటత్వాదిభేదస్య తత్తత్స్వరూపాపాదానసిద్ధత్వాత్, ఆశ్చర్యత్యస్య
 పృథగుక్తేచ్ఛాత్ర వివిధవిచిత్రశబ్దౌ హేమరత్నముక్తాదిమయత్యేన తత్తదంవాంతర
 శిల్పవిశేషైశ్చ ప్రత్యేకంపెవమన్యూంతరి. అసంతకశబ్దాశ్చర్య విశేషకరి. అసం

† (పా)విగ్రహగుణమాన సౌందర్యాది లో పాత పూత్ర ప్పాలే శాత్రిన కిరిట
మకుటాదివివ్యాభరణైశ్చ ఆనుసన్మిత్రరుచితార్.

నిత్యనిరవద్యనిరతిశయసుగంధనిరతిశయ సుఖస్పృశనిరతిశయాజ్వల్య
ఉత్తరోత్తరం నిరవద్యత్వమనునన్ధేయమ్. విగ్రహచింతాయామపి
పూర్వభావినీహిదివ్యాభరణచింతా. నిరతిశయసుగంధత్వాదికమ్-ఇతరభూ
షణవైలక్షణ్యమ్. (౧) “సర్వగంధస్సర్వరసః” ఇత్యాదిపత్.

ఓరోవాభరణ ఛేర్ త్తియై అనుభవిత్తు ముడిక్కొణ్ణాతిరుక్కై.
(నిత్యనిరవద్య) నిరవద్యజ్ఞానైరుక్కు మవద్దు కుమ్ కాదా
చిత్తమాన అవద్యజ్ఞానైరుక్కుమ్. అజ్ఞనన్తిక్కే నిత్యనిరవద్యజ్ఞ
నైరుక్కు. అథవా, (నిత్య) ఉత్పత్తినినాశరహితమాయురై.
(నిరవద్య) (౨) “సర్వస్థాభరణైర్వక్తమ్” ఎన్నిపడియే దివ్యాభరణా
ధ్రావ్కళే చేతనరాకై యాలే తద్దాముడై యశోబై స్వార్థమన్తిక్కేయి
రుక్కు. చేతనరాయుప్పార్కు స్వార్థమెన్తిరుక్కు అవద్యమితే.
(నిరతిశయసుగంధ) “సర్వగంధః” ఎన్నిపడియైత్తుక్కుమ్ స్పృహవిషయ
మాయురై. అతావతు - తిరువాభరణమ్ ఇత్తినాల్ తిరుమాలై
ఇత్తుకై పరిమళైత్తుక్కుఱుప్పన్తిక్కే అలజ్కార్తుక్కుఱుప్పన్తి
యిరుక్కు. (నిరతిశయసుఖస్పృశ) అల్లతవాభరణజ్ఞో అల్లకుక్కు
ఱుప్పన్తి యాలే భోగత్తిల్ వద్దాల్ కల్దుల్ వేడ్డినరుమ్. ఇవైయోపె
న్తిల్, పిరాట్టిమారోట్టెక్కలవియిలుమ్ కల్దుల్ వేడ్డతపడిసర్వస్థనాది
కళోపాతి అనుకూలమాయురై. (నిరతిశయాజ్వల్య) విగ్రహ
కాన్తియైయమాజ్వల్యతైయుముడై త్తాయురై.

భేద్యత్వ వివక్షయా మపరిమితశబ్దః పుణ్యతరత్వపరః. నిత్యనిరవద్యత్వాభ్యాం
ప్రాకృతభూషణవ్యాప్తిః. (౨) “సర్వస్థాభరణైర్వక్తమ్” ఇతిహినిత్యంరూపం
ప్రతిపాద్యతే. సర్వదానిరవద్యత్వేనవాకాదాచిత్కావద్యశక్త్యాప్యదాసః. సర్వ
గంధస్యాపి దివ్యరూపస్య మోదాతిశయ హేతుతయానిరతిశయ సుగంధత్వమ్. అనభి
ముతకాతిస్యాద్యభావాన్నిరతిశయ సుఖస్పృశత్వమ్; సూర్యాదితేజోభిభావుకదివ్య
విగ్రహతేజసాప్యనభిభూతత్వాన్నిరతిశయా జ్వల్యత్వమ్.

మూ, — కిరీటమకుటచూడావతంస మకరకుండలగై వేయకహం
రకేయూరకటక శ్రీవత్సకౌస్తుభముక్తా దామోదరబద్ధన

(మకుటమ్) కిరీటాగ్రావయనోనాయకాధారః. యద్వా, మకుటమ్ శిరోభూషణమాత్రమ్. యథా (౧) “నాకుండలీనామకుటీ” ఇతి. కిరీటహంపంమకుటమ్-కిరీటమకుటమ్. చివ్యశబ్దః; -సర్వతాఽప్రాకృతపరః.

(కిరీటమకుట) కిరీటమూకితతు - తిరునభిషేక త్తిన్ శుద్ధ్ ము. మకుటమూకితతు - మేలిల్ కవిప్పు. (చూడ) † తిరుచ్చుట్టి. (అవతంస) తిరుచ్చెవిమలర్. (మకరకుండల) మకరాకారమాన తిరుత్తోడుకల్. (గైవేయక) తిరుక్కమ్మ త్తిల్ ‡ శాత్తుమ్ తిరునట్టమణి ముతలనవై. (హం) (౨) “వెరియవరై మార్ పిల్ పేరారమ్బుణ్ణు” ఎన్ను మాపోలే తిరుమార్ పిల్ మడిత్తు శాత్త వేణ్ణుమ్మడిమాన తిరువారమ్. (కేయూర) తిరుత్తోల్ వళై. (కటక) మున్దాయిల్ శాత్తుమ్ తిరువళైకల్. (శ్రీవత్స) తిరుమణు. కీముళ్ళ వాభరణజ్జల్ పోలే పృథక్ స్థితియోగ్యమన్తిక్కే సర్వే శ్వరత్వచిహ్నమాన ఆభరణమ్. (కౌస్తుభ) శ్రీకౌస్తుభమ్. ఒరుకాల ముమ్ పిరియాతపడి అభినుతమాయ్ సర్వేశ్వరత్వ చిహ్నమాయిరుక్కుమ్ రత్నమ్. (ముక్తాదామ) ఏకావలీ, త్రిసరమ్, పచ్చసరమ్ తుడక్కమాన తిరుముత్తునడజ్జల్. (ఉదరబద్ధన) తిరువుదరబద్ధనమ్. ప్రళయాపత్తు

కణికా కామకుట వ్యావృత్త్యా సవాణ్ధిపత్రిసూచనార్థం కిరీటశబ్దేన మకుటవిశేషణమ్. ధారకపురుషభేదేహి మకుటదైవవిధ్యం శిల్పశాస్త్రాదిప్రసద్ధమ్. యద్వా (౧) “నాకుండలీనామకుటీ” ఇతిప్రయోగాచ్చిరోభూషణమాత్రేమకుటశబ్దః. అథవాకిరీటస్యధ్వజభాగోమకుటశబ్దేనోచ్యతే. మకరసన్నివేశం కుండలంమకరకుండలమ్; అవిభక్తలక్షణరూపస్యాపి శ్రీవత్సస్యభూషణ సమానతయా భూషణోన్వయః. తాదృశపుష్పస్థానయోగాచ్చ. భూషణదేవతాధ్యానే తదభివ్యక్తిః - ముక్తాదా

(౧) రా-బా-౬-౧౦.

(౨) కి-తిరు-ప-౫౫.

† (పా) తిరుచ్చుట్టి

‡ (పా) రేభాత ముక్తకురు మూగనా ముత్తుత్తిరుక్కమ్మ

మూఁ— పీతామ్బర కాశ్చీగుణనూపురాద్య పరిమితదివ్యభూషణ,
 క్కళితే జగన్తైర్మరువయిన్ద్రీలే నైత్తుప్సోన్ద్రతపత్సఖిత్వత్తుక్కు పుట్ట
 జ్జట్టినాప్సోలే యిరుక్కై. (పీతామ్బర) సర్వేస్వరత్వ లక్షణమాయ్
 తిరువనైయిలే పూత్రాప్సోలే సుసజ్జతమాయ్ పుంస్తాన్వసహమాయరు
 న్దుళ్ళ తిరుప్పీతామ్బరమ్. (కాశ్చీగుణ) అన్ద త్తిరుప్పీతామ్బరత్తుక్కు
 శోభావహమాయ్ అన్దరజమాయరున్దుళ్ళ అరై నూల్ పట్టికై. (నూ
 పుర) భగవద్విషయ త్తి లిచ్చివారెల్లారుక్కుమ్ ఇత్తీయుమ్ తుత్తైయాన
 తిరుపడికళుక్కు పరాకాశకమానతిరుచ్చిలమ్ము. * ఆదికబ్బత్తాలే, (౧)
 “పుడైయార్ పొన్నూలినన్” ఎన్దిపటపడియే అనుక్తమానతిరుయజ్ఞోప
 వితమ్ కణైయాత్తీ మోతిరమ్ ముతలానపల్లై చ్చొల్లుకిఱతు. (అపరి
 మిత) (౩) “ఎన్ణిల్ పల్కలన్” ఎన్దుమ్, (౨) “పలపలపేయాపరణమ్”
 ఎన్దుమ్ శొల్లుకిఱపడియే తిరువాభరణజ్జళుక్కు త్తోకై యిలైయెన్దిఱతు.
 (దివ్యభూషణ) శుద్ధసత్వాత్మకమాయ్ దివ్యావయవజ్జళుక్కుమ్ ఆభర
 ణజ్జళుక్కుముణ్డానశేర్ త్తి యిరుక్కుమ్ మడియాన ద్రవ్యవై లక్షణ్యమ్.

(స్వానురూపేతి) కీర్తీచ్చొన్న వాభరణజ్జళోడు వికల్పిక్కలామ్బ
 డి నూన దివ్యాయుధవర్గత్తై చ్చొల్లుకిఱతు. (స్వానురూప) కీర్తీచ్చొన్న

మాని ఏ కావచ్చిత్రసరాడిని. పీతాంబరస్యభూషణతయోక్తి శ్లోభాతికయహేతుత్వ
 మహాఘోతాద్యభిప్రాయా. యథా (౧) “అతస్సిప్తస్సంకాశఃపీతపానాజనా
 దఃసః । వ్యభాజితసభామధ్యేహేమ్మివోపచితోమణిః” ఇతి. ఆదికబ్బేనచ హస్త
 బంధాంగుళీయ కాదిసంగ్రహః. ఉక్తగుణోత్కర్షణహేతుభూత ద్రవ్యవైలక్షణ్య
 జ్ఞాపనాయ భూషణాయుధయోదికవ్యవహారికః.

ఏవమాశ్రితానామనుభవాత్థానిభూషణాన్యక్త్యా తదనుభవతద్రక్షణయో

నూ;—స్వానురూపాచింత్య శక్తిశక్తి చక్రగదానిశాన్తాద్యసజ్జేయ

అధదివ్యాయుధాని. సకై కాయుధస్యసర్వాయా ధకార్యశక్తి మత్వమ్—(అచింత్యశక్తిత్వమ్). యథా. (౧) “సహాయకృత్యంకిస్తస్య యేన సప్తమహాదుమాః | శైలశ్చననుధాచైవబాణేనైకేనదారితాః” ఇతి. పరశుటక్కుఖనిత్రాది కార్యమ్, ఏకేనసాలగిరిరసాతలభేదినాశరేణ హిశ్శతమ్.

బలవీర్యాదికిలైయదైయ త్రినక్కిను రూపమాయరుక్తై. అథవా, ఆశ్రితవిరోధికలై అభ్యయచ్చెయ్యుమోక్షు ఆయుధమాయ్, ఆశ్రి తరై ఉకప్సిక్కుమోక్షు ఆధరణమాయరుక్కుమెన్మనూమ్. (అచింత్యశక్తి) సర్వశక్తియాన పున్నుడైయ శక్తియై పురిచ్చేదిక్కిలుమ్ పరిచ్చేదిక్కునాన్తాతశక్తియై యుడైతాయరుక్తై. † (శక్తిచక్ర గదాశాన్తా) ఇవైఅజ్ఞుక్కు ముపలక్షణమ్. అనిశబ్దవిధురమాకవే కిడక్కిటతు. “పద్యసత్ గద్యత్తుక్కుమ్ ఒరునియతియుగ్దాయరుక్కు మితే ” ఎన్దు పిల్లైఅరుళిచ్చెయ్వర్. (అసజ్జేయ) ఇవై తాన్

రుపయక్తానిదివ్యాయుధాన్యాహ (స్వానురూపేతి) పూర్వోక్తవిగ్రహాది విశిష్టాపేక్షయా స్వశబ్దః. తత్తదానురూప్యం యదోచితంగాహ్యమ్. సవేషమాయుధా నాం సర్వాయుధకార్యకరత్వాదచింత్యశక్తిత్వోక్తిః. కుతారటంకకుద్దాలాది కార్యం సాలశైలవనుధాతలభేదసమేకేనశరేణ కృతముచ్యతే, (౧) “విభేదచపున స్సాలా” (౧) “సహాయకృత్యంకింతస్య” ఇత్యాదిభిః. యద్వానిత్యసూరిసమావిష్ట తయా తదిచ్చానుగుణ విచిత్రకార్యసామర్థ్య మిహవివక్షితమ్. ఉక్తంచోత్తర శ్రీరామాయణే (౧) “శరానానావిధాశ్చాపిధనురాయతవిగ్రహమ్ ఆన్యగచ్ఛంతకా కుశ్లం సవేపురుషవిగ్రహం” ఇతి. చ కస్య హేతిరాజత్వేపి శంఖస్య పూర్వోక్తి స్సర్వశక్తైర్భేదవతో మోక్షప్రదానశక్తిసూచకతయా ఆభ్యుహితత్వాభిసాయా.

(౧) (౨) రా-బా-౧. (౩) ఉత్తిరళిరా

† (పా) (శక్తిచక్రగదానిశాన్తా) ఇవైఅజ్ఞుముపలక్షణమ్.

మూ; — నిత్యనిరవద్యనిరతిశయ కల్యాణదివ్యాయుధ,

నిరవద్యత్వమ్-పూర్వవత్. నిరతిశయకల్యాణత్వమ్ - శోభనావహత్వమ్. తాన్యభరణకోటావపిహినివిశస్తే.

ఎణ్ణిఁగ్గిరుక్కుమితే. అభరణభోపాతిదివ్యాయుధజ్ఞుక్కుమ్ తొకైయిల్లామైయాలే ప్రధానమాన పంచాయుధజ్ఞైచ్చొన్న విత్తన్నై. (నిత్య) ఉత్పత్తివినాశరహితజ్ఞభాయిరుక్మై. (నిరవద్య) చిన్మయరాకైయాలే ప్రతికూలనిరసనాదికళిల్ శక్తిప్రవృత్తిశ్ స్వార్థమాయరాతేశేషిక్కుణ్ణుమ్పాయిరుక్మై. అథవా (నిత్యనిరవద్య) నాల్పెల్ల ముక్కుజ్ఞుకైయన్మికే(౧) “ముక్కుజ్ఞాతవై నుతియ” ఎణ్ణిఁపడియే శత్రుశరీరజ్ఞిలే తైక్కతై క్కచ్చాణ్ణైయిల్లిట్టాప్పోలే కూర్చైమిక్కిరుక్మై. (నిరతిశయ కల్యాణ) స్వసమృద్ధతైలే సర్వమజ్జశ్శైయుమ్ అత్తలైక్కుణ్ణొక్కవన్ద్రొయిరుక్మై. అతావతు-ఆశ్రితవిరోధినిరసన త్రిల్ వన్ద్రొల్ ఈశ్వర సజ్జల్పత్తిలుమ్ ముత్తాడ రాయిరుక్మై. (౨) “అఱముయాలాభియితే. (దివ్యాయుధ) అప్రాకృతవిగ్రహరాయిరుక్మై.

యథోక్తంపరమసంహితాయామ్ (౩) “సృష్టిబీజంతథాఽద్వంద్వంత్రక్షిప్తినిబంధనమ్ గదాసంహారబీజంతు శంఖంముక్తినిబంధనమ్” ఇతి. వివమన్యత్రాపి.

అత్రపంచానాంకంశోక్తిః ప్రాధాన్యాత్. పంచాయుధానిపంచభూతశక్తిరూపాణీతి భాగవతేప్రొక్తమ్; అస్త్రభూషణాధ్యాయాదిషు మహదాదితత్వరూపాణీతి - తదుభయం తాత్పర్య భేదాదవిరోధేన నేయమ్. ఆదిశబ్దేన హలముసలాది సంగ్రహః. సహస్రభుజవిశ్వరూపాదివిగ్రహేషాం యథానామసంఖ్యేయత్వం (౪) “అనేకదివ్యాభరణం దివ్యానేకోద్యతాయుధమ్” ఇత్యాదిభిస్సప్తక్రమ్; నిత్యనిరవద్యత్వం పూర్వవత్ ఈభలక్షణపౌష్కల్యాదాభరణకోటావపి నివిశ్యశోభాతి కయాపేతుత్వా దనుకూలతమస్వభావత్వాత్, ముముక్షుభ్యేయ విగ్రహవిశేషణతయా మోక్షోపయోగిత్వాచ్చ నిరతిశయ కల్యాణత్వమ్.

(౧)తి-వాయ్-౩-౧౦-౯. (౨)తి-వాయ్-౨-౧౦-౧౬. (౩)పరమసం. (౪) గీ.౧.౧౦.౧౦

మూ:- స్వాభిమతనిత్య నిరవద్యానురూప స్వరూపరూపగుణ విభ
వై శ్వర్యశీలాద్యనవధికాతిశయా సజ్జ్యయ కల్యాణగుణగణ శ్రీవల్లభ,

అధదివ్యమహిమీవిశేషణానాం పూర్వవదగ్ధి, అథాతిదేశి.

(స్వాభిమతనిత్య నిరవద్యానురూప స్వరూప రూపగుణవిభ
వై శ్వర్య శీలాద్యనవధికాతి శయాసజ్జ్యయకల్యాణ గుణగణేశ్యాది)
కీర్తించున్న విగ్రహాది వైలక్షణ్యమడైయ క్కాట్టిలెరి తనిలావా
కాతపడి భక్తికళానమహిమీవర్గతై చొల్లుకిఱతు.

ప్రథమచూర్ణై యిలుమ్ ఇగ్గుణజ్జో ఉక్తచూయిరుక్కుత్తిరియ
ట్టుమ్ శొల్లుకిఱతు పునరుక్తమన్తోవెన్నిల్; ఇరర్ తామ్పిఱర్ క్కు
ఉపదేశిక్కిఱారన్దియిలే అనుభవిక్కిరాఱాయ్, అత్తాలే వన్దనాదరాతి
శయమ్ శొల్లువిక్కు చొల్లుకిఱారాకైయాలే పునరుక్తిదోషమిలై
అథవా, అఱ్ఱు శరణ్యతైక్కుఱుప్పాకివరుళి చెప్పయ్ తార్ ; ఇఱ్ఱువాల్లభ్య
త్తుక్కుఱుప్పాకివరుళిచెప్పయ్ కిఱార్. అల్లాతపదజ్జభుక్కుమ్ కీర్తించున్న తే
అర్థమ్. (శ్రీవల్లభ) పశియన్ శోర్ శ్రిస్తే విదుమాపాలే అవన్తాన్ మేల్

అదైవంవిధభూషణాయధాది విజ్ఞప్త్య నిరుపాధికభోగ్యస్యభరుః ప్రధాన
భోక్తృత్వేనావస్థితాదేహిః ప్రతిపాదయన్ ప్రథమంవ్యాఖ్యేయే ప్రాప్యప్రాపకదశ
యోనిఃత్యానివృత్తేన నిర్దిష్టాం త్రియమాదరాతిశయాదుక్తప్రకార విజ్ఞప్త్యే
ప్రమాణదాధ్యద్యోతనాయపూర్వవత్పునరాహ (స్వాభిమతేతి) త్రియోవల్లభఇతి
విగ్రహే “నిత్యానుకూలంస్వతః” ఇత్యాదిప్రసిద్ధస్వభావాయా త్రియోవ్యసా
నిత్యనిరతిశయభోగ్య ఇతిదశైతస్సౌత్, శ్రీవల్లభాయస్యేతివిగ్రహేతు త్రియ
తమయాతయానివేదితం ప్రత్యాభ్యాసీతిఫలతి. ఉద్యేశంచాభిమతత్వమ్ (౧)
“సజీవేయంక్షణమపి వినాతామసితేక్షణమ్” (౨) “సత్వహంతాంబినాసీతాం జీవే
యంహికథంచన” (౩) “కచ్చిన్నతద్దేమసమానవణమ్,” (౪) “కుశలీయదికామ

మూ; — ఏవమ్భూత భూమినీశానాయక,

(ఏవమితి) లక్ష్యై పేక్షయాభూమ్భూదీనామపేక్షేష త్వాభి
ప్రాయేణ పృథగుక్తిః, యథా, (౧) “యాభి స్త్వం స్తనబాహువృష్టి
భినరినస్వాఙ్గినియం శ్లాఘసే” ఇతి.

విఘ్న మ్భి డియాయరుక్తై (౧) “పి త్తర్ పని మి లర్ మేల్
పావై క్కు” ఎన్నక్కడవతితే. ఇవాల్లభ్యమ్. పురుష కారభావత్తుక్కుమ్
ప్రప్యతై క్కు ముఱుప్పాయిరుక్కుమితే. (ఏవమ్భూత) ఏవంవిధ వైలక్ష
ణ్యోపేక్షకళాన. (భూమినీశానాయక) (౨) “నడివిన్డై యిల్లామలర్ ముకిల్
మల్లై నిలమకల్” ఎన్నక్కడవతితే. కీర్త్ “శ్రీవల్లభ” ఎస్తతు,
ఇట్లు “నాయక” ఎన్నితతు — ఇనర్కల్ పక్కల్ ముత్తైయాలే పరిమా
ఱుకై యుమ్, అపళోపక్కిల్ ముత్తై కెడప్పరి మాఱుకై యుమ్; ఇమ్ముత్తై
కేడుతనక్కు ఇవర్కల్ తజ్జలై యెఘ్మితిక్కుడు త్తితేయిరుప్పతు.

థ్థినిః” (౩) “మత్పుత్రే కాకమాత్రేతు,” (౪) “యది రామస్సముద్రాంతామ్,”
(౫) “దుష్కరంకృతవాన్మిః” ఇత్యాదిభిస్తాత్పర్యవృత్త్యావ్యజ్యతే.

నిత్యనియతప్రాధాన్య తారతమ్యక్రమేణ క్రియాసహైకాసనస్థేదేవ్యతచ్ఛా
యాసంకాశతయాదర్శయతి (ఏవంభూతేతి). తదాఘ్నః (౬) “దేవత్వామనుశీ
యాసహ మహిదేవ్యసహస్రింతథా” ఇతి. ఉపదిశ్యమానధర్మాధారాదతిదిశ్యమాన
ధర్మాధారస్య స్వతంత్రప్రాప్తవైమన్యవిరోధేన సామ్యంవ్యవస్థాప్యమ్. పరమాపేషి
దేవీత్రయసంబంధః ప్రమాణసంకుతః. యథోక్తంబలపౌష్కరే । “దేవోవైకుంఠనా
ధస్తు అసంతాసనసంస్థితః । నేవ్యశ్శ్రీభూమినీశాభిః పార్దుర్భావైస్తుచాఖిలైః ॥
శంఖచక్రధరోనిత్యం జానుస్యస్తై కహస్తవాః । అభయప్రదహస్తశ్చ నీలజీమూతస
న్నిభః ॥ ధ్యాయోనిత్యలోకస్థాభుక్తిముక్తిఫలప్రదః” ఇతి. నిత్యగ్రంథోక్తధ్యా
నేతు “నాగభోగేవిస్యస్తవామభుజమ్” ఇత్యేతత్సంహితాంతరమూలమ్. ఏతేనవణా
భుజాది విప్రతిపత్తిరసిరిస్తా. అచింత్యశక్తేరీశ్వరస్య స్వచ్ఛందవృత్తైః పరసంజ్ఞిత

- (౧) తి-సె-౧౮. (౨) తి-వాయ్-౯-౨-౧౦ (౩) రా-సు-౩౮-౩౯.
(౪) రా-సు. (౫) రా-సు-౧౫-౫ (౬) శ్రీగుణరత్నకో-౨౬.

మూ:— స్వచ్ఛన్దానువుత్తిస్వరూపస్థితి ప్రవృత్తిభేదా

అధపరిజనం; నజాతయపజాతయ వ్యావర్తకాకారవిశిష్టమస్వరూపమ్; తస్యప్రతినియతకాలసమ్బంధస్థితిః, ఈశ్వరేచ్ఛాంజ్ఞాత్వాఅనువర్తనేనిత్యసిద్ధాం; సంసారిణస్తుతదనభిక్షాం, తత్సంజ్ఞలూప్తవర్తనైతి భిక్షాలభిపేతా. (భేదం) స్వరూపస్థితిప్రవృత్తివిశేషం, యద్వాసంసారి

(స్వచ్ఛన్దానువుత్తి) ఇప్పటిపిరాట్టిమారోపైచ్చేర్ త్రియేతజ్జభుక్తు స్వరూపలాభమాయ్ అవర్కళోపైక్కలవిక్కుక్కై తోడుమానమాయరు క్కిఱపరిజనతైచ్చుల్లకిఱతు. (స్వచ్ఛన్దానువుత్తి) నిత్యసూరికళోముత్రయ త్రిస్వపరిమాణుమవర్ కళాకై యాలే స్వచ్ఛన్దానువుత్తికళో. సంసారికళో ముత్రయతియామైయాలే సజ్జల్పానువుత్తికళో. స్వచ్ఛన్దానువుత్తి స్వరూపస్థితిప్రవృత్తిభేదజ్జభావతు - ఈశ్వరన్ యావర్ శిలరైక్కొండ్లు యాతోరడిమైకొళ్ళ నిన్దైత్తిరుక్కిటాన్, అన్దవడిమై క్కునురూపమాన రూపేపి తత్తత్ప్రతివత్త్యర్థం తత్తత్సంహితోక్తా విశేషానాన్యోన్యం బాధమహన్తి, యథాసరిసింహరూపే సప్తసప్తతిభేదాం, యథాచ “కృష్ణరూపాణ్యసంతాపే” ఇత్యుచ్యతే, ఏవంపరచ్యూహాదివృషి యథోపదేశం సర్వస్య సత్యత్వం. గీయతేచ (౧) “వశ్యమేపాధౌరూపాణి శతశోధ సహస్రశః” ఇతి.

కవచిద్వల్ల భతయాకవచిన్నాయకతయా నిదేశశస్య తత్తద్దేవ్యమగుణంతా త్పయోగ్యాహ్యమ్. ఏవం దేవీవయంతై రామేడ్రితాతిశయస్యపరమభోగ్యస్య ఆరణ్య చంద్రికాత్వల్పదాసాయ నిత్యభోక్తృవర్గమాహ (స్వచ్ఛందేతి). సూరయోహిసాస్వా మృభిమతం స్వయంసాక్షాత్కృత్వా ఆత్మత్వీయం సర్వంతదత్తకంబినియుజ్య తమ సువతంత ఇతి జ్ఞాపనాయస్వచ్ఛందానువుత్తిత్వక్తమ్. (స్వశబ్దః) పూర్వోక్తపదీ శ్వర విషయః. స్థితిరిహ-స్వరూపస్య సర్వకాలానువుత్తిః. ప్రవృత్తిరేమంకైంకర్య రూపోవాప్యపార్యం. స్వరూపాదీనాంభేదం తత్తత్ప్రతియోగ్యపేక్షయా విలక్షణవ్యవ

మూ:- ౭ శేష శేష శ్చైకరతిరూపనిత్యనిరవద్యనిరతిశయజ్ఞానక్రియైశ్వర్యా
భోగ్నిత్యానాం వ్యానక్రియధర్మాః, స్వచ్ఛదానువుత్తిస్వరూపస్థితిప్రస్తు
త్రయైత్యర్థః. నిత్యనిరవద్యేతి - ముక్తవ్యాప్యత్తిః. (క్రియా)
కైజ్జ్యమ్. (విశ్వర్యమ్) దేహేన్ద్రియాదినియమనమ్.

స్వరూపముమస్థితియుమ్ ప్రస్తుతియుమాయరుక్తే. (౧) “భావజ్ఞేనకృత
జ్ఞేన” ఎన్నక్కడవత్తే. (అశేష శేష శ్చైకరతిరూప) ఈశ్వరనడిమైకోభ్య
మ్యాతు అహోఅడిమైశలిల్ వ్యనస్థితరాయరుక్కు మత్తనైపోక్కి,
అవ్యాదరతైప్పార్తాల్ సర్వశేషపుత్తియిలుముణ్డానవాదరత్తైయే వడి
వాకవుడైయరాయరుప్పర్కళ్.

దాస్యపరకరణజ్ఞైచ్చాల్గుకిఱసుమేల్. (నిత్య) ముక్తరైప్పోలే
ఒరుకాల్గుమల్ ఒరుకాల్గుణ్డానైయన్దిక్కే ఎప్పోతుముణ్డాయరుక్తే.
(నిరవద్య) జ్ఞానాదిశ్ స్వాత్కర్షహేతువాయరుక్తే యన్దిక్కే
“ప్రహర్షయిష్యామి” ఎన్దుకైజ్జ్యత్తుక్కు అనుకూలజ్ఞానాయరుక్తే.
†(నిరతిశయజ్ఞాన) అడిమైక్కు అుప్పాన అనఙ్కుచితజ్ఞానమ్. (క్రియా)
జ్ఞానానుకూలమాన వ్యాపారిమ్. (విశ్వర్య) ఉభయత్తుక్కుమ్ సదృశ

హారహేతుభూతఱకారః. అశేషత్యాదికం వ్యాఖ్యాతమ్. స్వరూపనిత్యత్వేన
త్వసాధారణేన సూరిమవిశేషతఱకైస సదాసర్వజ్ఞత్వలక్షణేన నిత్యత్వేనముక్తవ్యాప్య
త్తిః, నిత్యనిరవద్యతయావా. నిరవద్యత్వంహిరుఃఖాదిదోషగంధరహితత్వమ్. యథో
క్తమ్- (౨) “హతాభిలక్షేతమలైస్సభావతః” ఇతి. జ్ఞానాదివిశేషణంవానిత్యనిరవద్య
త్వమ్; తేనైకయోగస్వాధీనస్వాత్మక కర్మకత్వప్రమరాహిత్యసిద్ధిః.

జ్ఞానస్వనిరతిశయత్వమిశ్వర జ్ఞానవత్సర్వ విషయత్వమ్. క్రియాయా విశ్వ
యశస్య నిరతిశయత్వం కైకయోగమాప్రస్థావ్యమ్. సర్వవిషయత్వేతు పరవత్సర్వ
శరీరత్వాదిప్రసంగః. అతఏవ తత్తానామపి జగద్వానిపారేషా దాసీనత్వ మిత్యా
పాతాస్తికతక్షోపినిరస్తః. ప్రస్తుతిశబ్దేన క్రియాయాః పృథజ్నిదికవృత్త్యాదత్ర
క్రియావిషయమైశ్వర్యమితిపాయోజ్యమ్; తదవ్యేషాం పరాత్థేకాంపరాధీనం.

†(పా) అజ్ఞరాయ్ అక్రియరాయర్క్కిలుమిరుప్పర్కళ్.

(౧) కా. ఆం. ౫-౨౯.

(౨) స్తో. ౪.

మూ:— ద్వనంత † (కల్యాణ) గుణగణశేష శేషాశనగరుడప్రముఖ
నానావిధానస్త పరిజనపరిచారికాపరిచరిత చరణయుగళ,

(శేషాశన) సేనాపతిః. ఛత్రచామరపాదుకాపతిద్ధ) హధారణాదిభేదే
ననానావిధాః; తత్రవక్త్రకకోటినివిష్టాశ్చ అనంతాః. విమలాద్యభిప్రాయే
ణో శ్చిమ్ (పరిచారికేతి).

మాన నియమన. సేనై ముతలియార్ పిరమ్బుమ్మై కై యుమాయ్ పిటరై
నియమిక్కుమతువుమ్ అస్సుత్తైక్కుఱుప్పాయిరుక్కుమితే. * ఆదిశబ్దతాతే
అను క్తజ్ఞాన గుణవిశేషగ్గళై నిన్నై క్కిఱతు.

(అనన్త) ఈశ్వరనుక్కు రక్షణవిషయమాన గుణజ్ఞభుక్కుత్తోకై
యిల్లాతాప్పోలే కై జ్జుర్యానుగుణజ్ఞాన గుణజ్ఞభుక్కు త్తోకై యిన్దిక్కే
యిరుక్క్కై. (గుణగణ) ఈశ్వరనుడై యరత్తణవిషయమాన గుణజ్ఞభుక్కు
ప్పోలే తిరళో తిరళాకవత్తికై యుగ్గియ, తనిత్తనియే కాణవరితాయురు
క్క్కై. (శేష) తిరువనన్దార్వాన్. (శేషాశన) సేనై ముతలియార్.
(గరుడ) పెరియతిరువడి, (ప్రముఖ) ఇనర్కళో తొడక్కమాన (నానా
విధ) చణ్డాదిద్వారపాలర్కళో కుముదాదిగణాధిపర్కళో ముతలానవివి
ధభేదజ్ఞళో. (అనన్తపరిజన) గుణజ్ఞభుక్కుత్తోకై యిల్లాతాప్పోలే ఇనర్
కళుక్కుమ్ తొకై యిన్దిక్కేయిరుక్క్కై.

(పరిచారికాపరిచరిత చరణయుగళ) ఏవంవిధజ్ఞానాదిశబ్దై యు

ఆదిశబ్దేన కైంకర్యానుగుణబలవీయాది సంగ్రహః. తత్తత్సేవావిశేషనియతా
సంఖ్యాతావాంతరేచ్ఛాదికైచిత్ర్యాభిప్రాయేణ అనంతగుణగణజ్ఞః. శేషాదీనాంవిశే
షాః (౧) “తయోహసేనమ్” ఇత్యాదిహ్లోకేషుద్రవ్యవాగ్ధిః. అసనవాహనసేనేశద్వార
పాలాదిభేదేననానావిధత్వమ్; అనంతత్వమిహఅసంఖ్యతత్వమ్ పరిజనాఃచత్రధారకా
దయః. పరిచారికాః-అనుగ్రహవిమలాద్యాః. తథాకాంతిచారుణీసుత్రవతీరుద్రా
సుకీర్తిప్రభృతయశ్శేషాదివత్సయః. తాఅపిహితేషాం యథాహాంసాస్త్రః పురస్వా
మిసేవార్థాః. ఏవం (౨) “గుణైర్దాస్యముపాగతః” ఇతిన్యాయేనస్వామివిగ్రహ
గుణైరపి కైఙ్కర్యైఃపేరితత్వమభిప్రేత్యాహ (పరిచరితచరణయుగళేతి).

† కుణ్డలితమధికమ్.

(౧) స్తో. ౨-

(౨) రా. కి. ౪. ౧౨.

మూ; — పరమయోగివాఙ్మనసాపరిచ్ఛేద్య స్వరూపస్వభావ,

ఉక్తస్వరూపరూప గుణవిభూషణాదీనాం పరత్వసౌలభ్యసాధా రణత్వాత్, దివ్యలోకవిశేషాత్పుర్వం తదుభయమాహ (పరమేతి). (పరమస్వరూపమ్) నియంతృస్వరూపమ్. (పరమస్వభావః) సౌలభ్య నిరూపకాదన్యోనిరుపాధికధర్మః - స్వభావః. పరమయోగీత్యాదికమ్ -

డైయ విమలాదికశ్చైన్న; (౧) “శతంమాలాహస్తాః” ఎన్నిటపడియే * మతిముకమడగైయరెన్న, నూత్రవతీముతలాన ఇవర్కళే మహిషికశ్చైన్న; ఇవర్కళాలే అడిమైశెయ్యప్పట్టవీధీతైయాడైయ తిరువడికశ్చైయడైయ చనే. ఇవర్కళేతామ్ పరస్పర భోగత్తుక్కు ఉఱుప్పాకైయన్మిక్కే అఱ్ఱైక్క ఉఱుప్పాయిరుప్పరితే. * అయర్వఱుమమరర్కళతిపతి యెఱ్ఱితే వీధీమమ్.

పరమేతి) సూరిభోగ్యమాన కైక్కర్యత్తినుడైయ స్వరూపమ్ శొల్లిదీయక్కిఱ్ఱ, అన్దక్కైక్కర్యత్తుక్కు నర్థకమాన దేశవిశేషత్తై చ్చొల్లుకిఱతుమేల్. (పరమయోగివాఙ్మన సాపరిచ్ఛేద్య స్వరూపస్వ భావ (౨) “ముక్తానాం లక్షణం హ్యేతచ్ఛేతద్విపనివాసినామ్” ఎన్నిఱననకాదికళుడైయ వాఙ్మనస్సుక్కళాల్ పరిచ్ఛేదిక్క వాఙ్మతస్వ రూపస్వభావజ్జళైయడైత్తాయిరుక్కై. అతావతు - పఞ్చోపనిషత్తయమ్, శుద్ధసత్యమయమెఱ్ఱుతిరళనినైత్తల్, శొలుతల్ శెయ్యుమత్త నైయొఱ్ఱియ “ఏవంస్వరూపమ్, ఏవంస్వభావమ్” ఎఱ్ఱు పరిచ్ఛేదిక్కవ రితాయిరుక్కై.

ఏవన్నిత్యవిగ్రహాదియ క్తస్యనిత్యసూరినేవ్యస్య ముక్తగమ్యున్నివాసస్థానమా హ (పరమేతి). పరమయోగివాఙ్మనసా పరిచ్ఛేద్యస్వరూపస్వ భావేతి సంబుద్ధ్యంతం కేచిద్వాచ్యవత్తుతే; తద్వాపూర్వోక్తానాంసర్వేషాంపరత్వసౌలభ్యోపయోగిత్యజ్ఞాప నాయతదుభయంస్వరూపస్వభావ శబ్దాభ్యాం వివక్షితమ్. స్వరూపనిరూపకం నిరూపిత

మూఁ - స్వాదిమతవివిధవిచిత్రాన సభోగ్యభోగోపకరణభోగస్థానసమృద్ధా
దేశవిశేషణంవా. తథా - శ్రీవైకుంఠగద్గోక్తేః. తదా, స్వరూపమ్ -
సన్నివేశవిశేష విశిష్టద్రవ్యమ్. తస్యభోగ్యతాప్రకారః - స్వభాసః. వివి
ధత్వంజాతిభేదః. ఏకైకస్యస్యక్త్యానన్త్యమ్ - అనన్తశబ్దార్థః; ఆశ్చర్యతా

పభూచ్ఛపనిషణ్ణా యమాకైయా లే ఏకద్రవ్యమెన్నవోణ్ణాతు. అనేకద్రవ్యోపపయాత్మకమాకైయా లే నిత్యమెన్నవోణ్ణాతు. అనన్తాన
రాపత్రియిల్లామైయా లే పరిణామస్వభావమెన్నవోణ్ణాతు. భగవత్సంబ
ల్పత్తా లే శిలపుణ్ణాక చొల్లుకైయా లే ఏకరూపమెన్నవోణ్ణాతు. ఆకై
యాల్ అశపుడైయ రాయరుక్కుమ్ పరమయోగికళాలుమ్ పరిచ్ఛేది
క్కోణ్ణాతాయరుక్కుమాయ్త్తు దేశమ్.

(స్వాభిమత) (౧) “ అన్యుర్ద్రుమర్న్ద్రుతైకిన్త ” ఎన్నిటపడియే
ఆదరిత్తునర్రిక్కిటపడియాలే అభిమతమాయ్. (వివిధవిచిత్ర) నానా
విధమాయ్, (అనన్త) ముడిపిన్తిక్కేయిరుప్పతాన. (భోగ్యభోగోపకరణ
భోగస్థానసమృద్ధ) భోగ్యజ్గళాననప్రాకృతశబ్దాదివిషయజ్గళెన్న, భోగోప
కరణజ్గళాన శూట్టునన్మాలై కళోపరిజనపరిచ్ఛదాదికళెన్న, భోగస్థానజ్గళాన

స్వరూపవిశేషకంచేతి ధమకవర్గద్రవ్యంవా. ఏవంసతిపూర్వోక్తమేవముఖాంతరేణావ
సరే నిగమితంస్యాత్. ఇతోపరమనుక్తపరమవ్యోమప్రకంఠకథనమ్. తథాచతద్విశే
షణతయైవ సప్రమ్యంతత్వేన శ్రీత్రైకుంఠగద్యే ప్ర్యేతత్పరితమ్. పరమయోగిన్యః సాక్షా
త్కృతపరబ్రహ్మస్వరూపాశ్చ్యేతద్వీపవాసిన్యః. (౨) “యేతుముక్తాభవంతీహనరాభరత
సత్తమ్ । తేహంలక్షణమేతద్ధియచ్చ్యేతద్వీపవాసిన్యామ్” ఇతిహిస్మయఃతే. పరమ
వ్యోమస్వరూపంశుద్ధసత్త్వమయమ్. తమసఃపరస్యాపిపరమవ్యోమస్వరూపస్యావ
పరిచ్ఛేద్యత్వమూర్ధ్వాదిభాగేనవ్యవస్థాప్యమ్. తత్త్వభావోభోగ్యతమత్వాదిరూపః.
వివిధశబ్దోభోగ్యప్రభృతిషు త్రివ్యవస్థ స్వేతవ్యః. భోగ్యమపాశ్రితం స్వాశ్రియం

మూ:- నన్నాళ్ళ రాగన న్నమహావిభవాన న్నపరిమాణనిత్యనిరవద్యనిరతిశయ
రూపేణ ఆన న్నస్థింవా. విభవం-ఆయతనాద్భహిం భోగ్యసమృద్ధిః. (నన్య
స్వనాదన్యతీరి త్తరథాదినమృద్ధిర్వా. (నిత్యమ్) నిత్యసంఘానమ్. (నిరవద్యేతి)
అనన్యాదయోనత్ర త్యానామిత్యర్థం. (నిశితయేతి) అను త్తమనత్

అప్రాక్రిష్టితమయి ముచ్చాద దేవి శేషశైవు, ఇనన్ద్రులే నమృద్ధ
మాయుపగుళ్ళు. (అనన్దాశ్చర్య) అశవిజనవాశ్చర్యజేయుచు తాన.

(అనన్తమహావిభవ) అనన్తఉద్యోగననదీతటాకాది లక్షణమాన
విభవశ్చై యుద్వైత్తాయీరుక్తై. అనన్తాశ్చర్యమాకైయావతు - కృతక
మెన్తాతల్, నవమెన్తాతల్, పురాతనమెన్తాతల్ శొల్లనొన్ణాతే అకృత్రిమ
మాయే పతి ఊణుపూర్వమాయీరుక్తై. మహత్త్వమావతుఁజనబ్దో
మిల్లో ఓరొన్టే భోక్తాక్కళాలనుభవిత్తు ముడిక్కవొన్ణాతాయీరుక్తై.
(అనన్తపరిమాణ) ఆయామవిస్తారజ్ఞాతల్ అళవిజ్ఞున్దరుక్తై. (నిత్య
నిరచద్యనిరతిశయమై కుణ్డనాధ) సదాపకరూపమాయే హేయప్రత్యసిక
శబ్దాది. తదుపస్థాపకతయా స్వీకృతాని భోగోపకరణాని. భోగస్థానాని క్రిడాపర్వ
తాదీని. స్వరూపగుణసంస్థానాది వైచిత్ర్యతిశయేననిత్యమపూర్వవదనుభావ్యతయా
అసంతాశ్చయఃతదమ్.

ప్రత్యేకం మహద్విరసంభూతైశ్చ రత్నభూషణభద్రాసనాదిభిర్వై గాదనంత-
 మహావిభవత్వమ్. సర్వకలవిద్యాదిషుః విచిత్రసదీప్రాదసభాదివిజృంభ ముక్తగమ్యం
 స్థానముపదిశ్యతే. “సహస్రస్థూణీవిమితేదృఢ ఉగ్రేయత్రదేవానామథి దేవతాస్తే”
 ఇతిచ తలవతా రాహఆధీయతే. పూర్వోక్తాపరిచ్ఛేద్యత్వే హేతురనంతపరిమాణ
 త్వమ్. అనిత్యసావద్యస్థానాంతరప్రవచ్ఛేచార్థ మిహానిత్యనిరవద్యత్వోక్తిః. అత్ర
 పంచోపనిషత్ ప్రతిపాద్యానినాం భూతానాం తత్సంఘాతరూపాణాంచ కేమం
 చిద్భగవన్ని త్యేష్టత్వేన నిత్యత్వముబధర్థమ్. త్రిగుణవత్కర్మణాం భగవత్సర్వరూ
 పతిరోధానాది హేతుత్వాభావాన్నిరవద్యత్వమ్. నిరతిశయత్వం స్థానగుణైస్సర్వై

మూ;—నై కుణ్ణనాథ!

మాయ సర్వప్రకారత్వముతి శయితమాన శ్రీవైకృణ్ణత్తుకునాథ నానవనే.

పరమపద త్తిల్ భోక్తాక్కులై చ్చొల్లొత్తోన్ద్రుతు (౧) “ఒణ్ణాడి యాల్ తిరుమకళుమ్ వీయుమేనిలానిత్తు” ఎన్దిటపడియే ఇనర్కోళి భోగ త్తుక్కుక్కై తోడుమానమానవాకార మొల్పుయ, “అహమ్, మమ” ఎన్దిరుప్పొర్నిమైయూలే. ఆనాల్ శ్రుతి (౨) “అన్నాదః” ఎన్దిభోక్తా క్కులై చొల్లొత్తోల్లెయోవెన్నిల్; తాన్ - అట్టుక్కుక్కున్సనాదః తో స్వర్వస్థానాతిశయిత్విమ్. యథోక్తంబహాభారతే “రివ్యాణిరామచారాణి విమా నానిసభాస్తథా” ఇత్యుపక్రమ్య “ఏతేవై నిరయాస్తాతిస్తాసస్య పరమాత్మనః” ఇతి, “ఆత్మాకేమంతాపాస్తా యత్రగత్వాసశోచతి । ఈదృశింపరమంష్టాసం నిర యాస్తేచతాదృశాః” ఇతిచ.

“కుతి-గతిప్రమాతే” ఇతిధాతుః, గతిరవగతిః, జ్ఞానప్రతిఘాతక కమఁ ప్రసంగరహితా నిత్యసూరయోవికుంతాః, తైస్సంబంధాదత్రివైకుంఠశబ్దః-అప్రాకృ తిస్తానపరః. (౩) “విజ్ఞానసారథియఁబ్దు మసఃప్రగహవాన్నిరః । స్తాన్వసః పారమా ఘ్నోతితద్విష్టాఃపరమంబదమ్” ఇత్యుదిభి స్తత్పద్యః. అత్రహిష్యతిరేకవిభక్తిస్వార స్వాత్ పరమేవోక్తు నిత్యత్వాదిరైకార్థాల్లవచ్చ పరమపదశబ్దోసపరమాత్మ స్వరూపపరః; “నాకస్యపుష్పమరుహ్య గచ్ఛేద్బ్రహ్మసలోకతామ్” “దివ్యంధాను జరంచాప్రమేయమ్” (౪) “ఏకాంతిః” ఇత్యురభ్య “తేషాంతత్పరమంధానంయద్యై వశ్యంతిసూరయః” ఇత్యుదిభిస్థానవిశేషస్య స్పష్టైకైః, నవైతేషామండాంతవఁ తిభగవల్లోకవిషయత్వమ్; తదంతవఁతిఁనాంసవేమాముత్పత్తి నాశశ్రవణాత్, ఏతస్యచ నిత్యత్వాత్పరత్వాజుబోధ్యైకైః, “అండంభిత్వాతథోద్ధతా” ఇత్యుదిభిరం డబహిభూతత్వసూచనాచ్చ. తథాపి త్రిగుణాంతర్భావోద్వేగిచేత్తన్న ; తదు స్తత్వాదవాచాం సుబాలోపనిషద్విషయప్రతిపాదనాత్ ముక్తగతో శీవఁ

(౧) తి-చాయ్. ౪. F. ౧౦. (౨) తైళ్ళగు-
(౩) కఠ. ౧-౩. (౪) వి. త్త-౧.

మూ. — స్వసద్గుల్పానువిధాయిస్వరూపస్థితిప్రవృత్తి

అధిలబావభూతిః, — నియుమనం ధారణశ్చసేద్యమ్, (స్వసద్గుల్పేతి). శేషత్వసూహ (స్వేతి). కాలస్యైవత్య త్యనంతరానుక్తికి

పాతి భోగోపకరణమాయురుక్కు మిరుప్పపురుషార్థమాకై యాలే శొల్లి
ద్వైత్వేతి. అద్వైతానికి “అహమన్నమ్” ఎత్తత్వము విరోధిక్కు
మితే.

(స్వసద్గుల్పేతి) ఇప్పడి అప్రాకృతమాన నిత్యవిభూతియుక్త
నుక్కు అవతద్భవతాయ లీలారసహేతువాన లీలావిభూతియోగమేశొల్లి
కిఱిశుమేల్. (స్వసద్గుల్పానువిధాయి స్వరూపస్థితిప్రవృత్తి) స్వసద్గుల్ప
తైస్త్వి శ్చైస్త్వి స్వరూపస్థితిప్రవృత్తి కల్మయైదైతాయ్.

కపాలప్రభృతీతిమఃపర్యంతం తత్త్వభేదన గంతవ్యదేశాభిధానాత్, (౧) “అది
త్యవచాంతిమసంపరస్తాత్” (౨) “తిమస్సంపరమోధాతాశంఖచక్రగాధారః” ఇత్యా
దేభ్య. నాధరాశ్వరః “నాథునాథ్యయాచ్యోపతాపైశ్వర్యాశ్చ” ఇతి నాధతేరై
శ్వర్యాధిత్వ వచనాత్. తస్మైదివ్యదేశేభగవతవిశ్వయం స్వేనాప్యపహ్నా
తుమశక్యమితిభావః.

ఏషస్త్విత్యవిభూతియోగక్తః, అథతత్త్వేతిద్వంద్వీలీలావిభూతియోగంనదన్
(౩) “కారణంతుద్యేయః” (౪) “యోబ్రహ్మణంవిదధాతిపూర్వమ్” ఇత్యాదిప్రసిద్ధస్య
ముముక్షుసమాశ్రయణీయస్య (౫) “యతోవాఇమానిభూతానిజాయంతే” (౬) “జన్మా
ద్యస్యయతః” ఇత్యాద్యుక్తం లక్షణమప్యహ (స్వసంకల్పేతి). బద్ధానామీశ్వరాభిమతా
ప్రాయశః ప్రవృత్తిరితి జ్ఞాపయతు మచిత్సిమభివ్యాహారేణ సవచిదచిత్సాధారణం
పరిజ్ఞానేనసంకల్పానువిధాయత్వముక్తమ్. ప్రకృత్యాదీనాం స్వరూపస్థితోర్విరీశ్వరనిత్యై
చ్ఛాపశేననిత్యోద్ధత్వమిహాభిప్రేతమ్. ప్రవృత్తిమతు సంకల్పజన్యత్వమ్. ప్రకృతేస్త్వ
రూపంత్రైగుణ్యేన నిరూప్యమ్. సంసారిపురుషస్యతుసంకుచితజ్ఞానత్వేన. కాలస్యైవ
కలాముహూతాకాదిమయత్వేన. త్రయాణాంస్థితిః పూర్వవత్. ప్రవృత్తిర్యాదీ
పారః. అత్రప్రకృతిగ్రహణం ప్రాకృతానామప్రతిపక్షమితి. తేననారాయణశబ్దేన

(౧) పురుషసూ

(౨) రా. య. ౧౧౪. ౧౧౫.

(౩) అథర్వవిఖా.

(౪) శ్లో. ౬. ౧౦.

(౫) తై. శ్లో. ౧౦.

(౬) బ్రహ్మసూ. ౧. ౧. ౨.

మూ; — స్వశేషతైకస్వభావప్రకృతిపురుషకాలాత్మక

ప్రకృతియావతు-సత్వాదిగుణత్రయాత్మకమాయ్ అనన్తమాయ్ విచిత్రమాన అనన్తావిశేషరూపపరిణామత్తుక్కు సమర్థమాయరుద్దస్థ శ్చ ప్రభానమ్. ప్రకృతిక్కు స్వరూపమావతు - సత్వాదిగుణమాన జడత్వమ్. స్థితియావతు - చేతనరుక్కుభోగమోక్షసాధనానుష్ఠానత్తుక్కుమ్ ఫలానుభవత్తుక్కు ముపకరణమాయరుక్కైక్కు ప్రవృత్తియావతు - తదర్థనూక భోగ్యభోగోపకరణ భోగస్థాన రూపేణపరిణమిక్కైక్కు

సంసారిచేతననుక్కు స్వరూపమావతు - అచిద్విశిష్టాకారత్వమ్. స్థితియావతు - అన్నాదికభాల్ధరిక్కైక్కు, ప్రవృత్తియావతు - పుణ్యపాపరూపకర్మానుష్ఠానమెన్న, తత్ఫలానుభవమెన్న; ఇన్తే. కాలత్తుక్కు స్వరూపమావతు - అచిత్త్వమ్. స్థితియావతు - చేతనాచేతనజ్ఞశినుడైయ పరిణామజ్ఞభుక్కు నిర్వాహకమాయరుక్కైక్కు. ప్రవృత్తియావతు - నిమేషకలాకాంతాదిరూపతాతే ఉత్పత్తివినాశాదికతైప్రవర్తిప్తిక్కైక్కు.

(స్వశేషతైక స్వభావ) అనన్యార్థశేషమాయరుక్కైక్కు. (ప్రకృతిపురుషకాలాత్మక) ఇష్టడిష్టట్ట ప్రకృతిపురుషకాలస్వరూపమాయ్,

“సరాజ్ఞాతానితత్వాని” ఇత్యాద్యుక్తనిరున్ముఖ్యతై; ప్రకృత్యాత్మకజగదుక్త్యావాకాయతత్వసంగ్రహః. లీలావిభూతేరశేషత్వాస్యశేషత్వ భ్రమసంభవస్థానత్వాత్తదవసోదనాయాత్ర స్వశేషతైక స్వభావత్వముక్తమ్. శేషత్వస్య కరీరలక్షణత్వ సిద్ధీయావత్ప్రతాకత్వమిహవివక్షితమ్. తథానిరుపాధికాస్యశేషత్వ రాహిత్యంచ. అత్రశరీరస్వభావేష్యధేయత్వాదిషు సంకల్పసమిధాయోవ్యక్త్యా నియామ్యత్వదిశాబ్దమ్. ఆధేయత్వమప్యభిప్రేతమ్.

ప్రకృత్యాత్మకత్వం భోగ్యభోగోపకరణాదౌ. సమప్తివ్యప్తిపురుషవిభాగరూపతయా పురుషాత్మకత్వం భోక్తృవగే. అత్రభోక్తృత్వం కమాపాధికమ్.

నూనా; — వివిధవిచిత్రానస్త భోగ్యభోక్తృవర్గభోగోపకరణ భోగస్థాన
రూపనిఖిల జగదుదయవిభవలయలీల,

ప్రకృతిపురుషయోస్సంయోగవియోగపేతుత్వాత్. (౧) “తస్యైవ
యేనేయనధ్యతేవియుక్తే రూపాన్తరమ్” ఇతి హ్యుచ్యతే. శబ్దస్పృశాది
రూపేణ వైవిధ్యమ్. తదవాన్తరభిదయా విచిత్రత్వమ్. నిఖిలశబ్దేన —
బ్రహ్మాదివ్యాప్తుత్తిః.

(వివిధ) అతపవవిభదనూయ్ (విచిత్ర) విచిత్రమూయ్. (అనస్త) అనస్త
మాంబుద్ధుశ్చ. (భోగ్య) భోగ్యమెన్న (భోక్తృ) భోక్తృవర్గమెన్న,
(భోగోపకరణ) భోగోపకరణజ్గళెన్న, (భోగస్థాన) భోగయోగ్య
మానస్థాన విశేషజ్గళెన్న, (రూప) ఇవత్ వడివాకవుడైయ.
(నిఖిలజగదుదయ విభవలయలీల) సకలలోకజ్గళెన్నడైయ ఉత్పత్తిస్థితి

పరమపదేతు నిరుపాధికభోక్తృజాం సతామప్యన్తస్త్రిత్యానాం స్వాధిసస్వా
ర్థభోక్తృత్వభిమురాహిత్యాభిప్రాయేణ. క్షణలవాదిషుకానావచ్చేదేషు కాల్యాత
కత్వమ్. తేషాంజగచ్ఛద్దేనగ్రహణం అభూదస్తిభవిష్యతీత్యాదిరూపేణ జగద్విశే
షణత్వ ప్రతీత్యసూతాత్. వ్యాప్తస్యాపి కాలస్య లీలావిభూతిమాత్రే వతసమ్. (౨)
“కాలంసవచతేతత్సకాలస్తత్రవైప్రభుః” (౩) “కలముమాదాదిమయశ్చకాలో
సయద్విభూతేః పరిణామచేతుః” ఇతి. నిత్యవిభూతేరకాలకాల్యత్వజ్ఞానసార్థమ్.
తత్రతత్తదనిత్యసద్భావే లీలావిభూతి వత్కలనియమోనాస్తితి విశేషః. భోగ్య
ప్రభృతిసర్వం ప్రత్యేకంవిభిదమ్. తత్తదవాంతర విశేషవివక్షయా విచిత్రత్వోక్తిః;
అశ్చర్యతయావా; (౪) “జగదేతస్త్వహాశ్చర్య రూపంతస్యమహత్వనః” ఇతి హ్యు
చ్యతే. ఏకైకవగఃప్యక్తీనా మసంఖ్యాతత్వా దసంతత్వమ్. భోగ్యభోగోపకరణా
దీనిపూర్వవత్. పాకృతత్వాదిరిహ విశేషః. భోగశ్చాత్ర సుఖదుఃఖానుభవాత్మకః.

మహదాదీన్య సంతబ్రహ్మజ్ఞాదీనిచ సంకృష్టతానిఖిలశబ్దేన కఠివయజగ
త్కారణవిరించాదివ్యాప్తుత్తిః. నిఖిలజగదుదయాదేరైకైకవైన్యవ బ్రహ్మలక్షణత్వే

సంహారజలై లీలై యాక పుడై యవనే? విచిత్రమాకై యావతు - నానా విధమాయరుక్కై. అనన్తమాకై యావతు - తొక్కై యిన్జిక్కై యిరుక్కై. భోక్తృవర్గమావతు - దేవాదిశరీరజలీలే అహంబుద్ధియాలే స్వతన్త్రరాయ్, శబ్దాదివిషయజ్ఞభుక్కు భోక్తాక్కళాకై. బ్రహ్మాది కిళుక్కు సప్తృత్వాదికళున్డాకిటతు - ఈశ్వరసుక్కు ఉపకరణతయా వల్లతు, స్వతన్త్రతయావల్ల. ఆనాల్ దుఃఖరూపమాయరాతోవెన్నిల్, అవర్కళుక్కు తపఃఫలయాయ్ వన్తతాకై యాలే సుఖరూపమాయరుక్కుమ్. నిత్యవిభూతియోగత్తాల్ వన్తపూర్తియుడై యనాకై యాలే ఈశ్వరసుక్కు ఇతులీలై యాయరుక్కుమ్. ఆక నారాయణశబ్దార్థమ్ శొల్లిల్ నాయత్తు.

† (సర్వేశ్వరన్ తిరువడిక్కై ఆశ్రయిక్కలావతు - ఉపేయరుచియుమ్ ఉపాయాధ్యవసాయముమున్డానాలాకై యాలే అతిసుడై య సిద్ధ్యర్థమాకముతల్ చూరైయిలే పిరాట్టితిరువడికళిలే శరణమ్ పుక్కార్; ఇరన్డామ్ చూరైయిలే పిరాట్టివ్రసాదత్తాలే అత్తైప్రాప్తరానార్,

సంభవత్యపి వ్యష్టిపుష్ట్యాదిసీత్యాసంభవంతీం శిన్నకతృప్తకత్వశంకానిరసేతు మిహ త్రితయోక్తిః. జగన్నిష్ఠానామదయవిభవలయానాం శరకుపురుషలీలాతోవ్యక్తిస్సప్తశరీరతయా తత్త్వదిష్టరూపేణ తత్తదవస్థాభవతీత్యుపాదానత్వ సూత్రసాక్షాః. పరిపూర్ణతయా ప్రయోజన నిరపేక్షస్యకథంజగద్వ్యాపార ఇతిశంకానిరసనాయ లీలాశబ్దః. (౧) “క్రీడతోబాలకస్యేవ” (౨) “క్రీడాహరేందంసర్వమ్” (౩) “హరే విరచారసీక్రీడాకంతుకైరివజంతుభిః” (౪) “లోకవత్తులీలాకైవల్యమ్” ఇత్యాదిభిస్తస్మిద్ధిః. లీలారూపప్రయోజనవతోవ్యవస్థసమస్తకామత్వంసర్వత్రావిహితేచ్ఛత్వమ్.

† “సర్వేశ్వరన్ తిరువడిక్కై” ఎన్నిటతుముతల్ “ఎన్జుకూప్పిట్టాన్” ఎన్ను మళవాకఅభికిపాతమ్. (౧) వి-పు-౧-౨-౧౦. (౨) (౩) (౪) బ్రహ్మసూ-౨-౩౩.

అనస్తరమ్, ఆశ్రయణీయరావారాచెన్నమపేక్షైయితే(౧) “కారణస్తుధ్యేయః” ఎన్ఱమ్, (౨) “యోబ్రహ్మణం విదధాతిపూర్వమ్” ఎన్ఱమిత్యాదియాలే సకలజగత్కారణభూతనాన నారాయణనే ఆశ్రయణీయనాక వేణ్ణుకై యాలే “అఖలహేయ” ఎన్ఱిటచూర్ణైయితే నారశబ్దవాచ్యజ్ఞకుక్కాశ్రయమాన దివ్యాత్మస్వరూపత్వైచాల్లి, అనస్తరమ్ స్వరూపడుణజ్ఞకుక్కా ప్రకాశకమాన దివ్యమజ్జభవిగ్రహత్వైచాల్లి, అనస్తరమ్, అవ్యిగ్రహత్తుక్కు అలజ్కారమానదివ్యాభరణజ్ఞైచ్చాల్లి అనస్తరమ్, ఏకంవిధమానవద్దీయక్కుక్కావలన దివ్యాయుధవర్ణజ్ఞైచ్చాల్లి, అనస్తరమ్, ఇబ్బోగత్తైక్కాట్టిలెరి త్తనిలావాకాతపడి తల్లెనీర్ ప్పాట్టిలే యిరున్దనుభవిక్కుమ్ మహిషికత్తైచ్చాల్లి, అనస్తరమ్ ఇచ్చేర్ త్తియత్తుకైక్కణ్డనుభవిత్తుత్తోద్దేయ్ఱుతిక్కిడుత్తు ఎడుత్తుక్కునీటిప్పరిమాటుమ్ దివ్యపరిజనజ్ఞైచ్చాల్లి, అనస్తరమ్ కైజ్జుర్వత్తుక్కేకాన్దమాయ్ తద్వర్ధకముమాననిత్యవిభూతియైచ్చాల్లి, అనస్తరమ్ సృష్ట్యాదికళుక్కు విషయమానలీలావిభూతినాధత్వత్తై ప్పేళియరుళీనార్.

ఇనిఆశ్రయిక్కైయితేఉళ్ళతు; అవ్వాశ్రయణత్తుక్కు ఉపయోగియాన గుణజ్ఞైచ్చాల్లికిటతుమేల్ (అపారకారుణ్యేత్యాదియాలే). నడువే ఎట్టుగుణజ్ఞో శొల్లానిన్దతే; అవద్దీద్రాల్ శొల్లికిటతెన్నన్నిల్; మేల్ పణ్ణిప్పకు కిటవాశ్రయణత్తుక్కుఱుప్పాయ్, కీడ్చొన్నవద్దీల్ అనుభాషిక్కిటతు మాయిరుక్కిటతు. కీడ్ ఆశ్రయణీయనైచ్చాల్లిద్ద్రాకిల్, అనస్తరమ్ ఆశ్రయిక్కవమైయాతోవెన్నిల్, అమైయాతు. ఆచారోవదేశపూర్వకమాయితే ఆశ్రయణమిరుప్పతు. అవ్విడత్తిల్ ఆచారోవదేశముఖత్తాలే అవనేప్రాప్యప్రాపకజ్ఞైన్దధ్యవసిత్తుఅనస్తరమాశ్రయిక్కవేణ్ణుమ్. అల్లాతపోతు అవనుడై యరత్తుకత్వత్తిలేయాతల్, ఉపాయత్వత్తిలేయాతల్, అతిశబ్దైన్దకుక్కుమాకిల్, ఆశ్రయిత్రవనాక

మాట్లాన్. ఆత్మయాత్ర, (౧) “అనన్యసాధ్యేస్వాధ్యక్షే చహావిశ్వాస
పూర్వకమ్ | తదేకోపాయతాయాఞ్చా ప్రపత్తిః” ఎన్నుమ్ నన్యయత్తై
లేకీర్త్తుచ్చొన్ననారాయణత్వజై అనుభాషిత్తుక్కోణ్ణు అవశే ఉవాయో
పేయజ్జకేన్ద్రధ్యపసిక్కిత్తార్.

ఇరణ్ణామ్మార్జైయలే వీరాట్టప్రసాదత్తాలే శామ్పెన్ద్రనర్జజై
అనునన్దిక్కిత్తార్. కీర్త్తనాలుగుణజ్జభుమ్ నృప్తిక్కుఱుప్ప. మేల్ నాలు
గుణజ్జభుమ్ పావ్యత్వత్తుక్కుఱుప్ప. “సత్యకామ, సత్యసజ్జ-ఱ్ఱు, పర
బ్రహ్మభూత” ఎన్నిఱవై లీలావిభూతిచూర్ణయోడే అన్వయిత్తుక్కిడక్కి-
ఱతు. “పురుషోత్తమ, నారాయణ” ఎన్నిఱవై గుణచూర్ణయోడే అన్వ
యిత్తుక్కిడక్కిఱతు. “మహావిభూతే, శ్రీవైకుంఠనాథ” ఎన్నిఱవై నిత్య
విభూతిచూర్ణయోడే అన్వయిత్తుక్కిడక్కిఱతు. “శ్రీమన్” ఎన్నుమతు
మహిమీచూర్ణయోడే అన్వయిత్తుక్కిడక్కిఱతు. “శ్రీవైకుంఠనాథ”
ఎన్నిఱవతు - ఆశ్రయిత్తాలడిమైకొళ్ళుమ్ దేశజై చొల్లుకిఱతు ఆశ్రయ
త్తాలేవినై అడిమైశెయ్కై పోలేకాణుమ్ శేషభూతినుక్కు శృత్యమ్.
ఇత్తాలే అడిమైకొళ్ళుమ్మడి ఆశ్రయిక్కయే ఆశ్రయణమెన్ద్రతాయత్తు.

(సత్యకామ) “కామ్యన్సప్రహాన్తరంకామం” ఎన్దు నిఘ్ణు.
కామశబ్దమ్నర్ధనైయమ్ ఇచ్చిక్కప్పడుమత్తైయమ్, ఇచ్చెచ్చయైయమ్
శొల్లుకిఱతు. కీర్త్త “సత్యకామ” ఎన్దతు - ఆశ్రయిత్తార్క్కినుభావ్య
మాయ్, అవ్యభీయాతేసకుమ్ కామవిషయమాన విభూతియైచొల్లు
కిఱతు. ఇఱ్ఱు, “సత్యకామ” ఎన్దతు - లీలార్థమాక ప్రకృతి పురుష
కాలజ్జత్తైన్సప్రహావిషయమాక పుడైయవనెన్నిఱతు. కీర్త్త కామిక్కప్పడు
మనల్దై చొల్లిదై. ఇఱ్ఱుకామత్తైచొల్లుకిఱతు. సత్యశబ్దమ్ - నిత్య
వాచి. నృప్తిక్కు విషయమాన పురుషసమప్తి. సృష్టరాన చేతనర్క్కు
భోగ్యభోగోపకరణ భోగస్థానరూపైయాన ప్రకృతి, ఇవదైక్కిరత్తాను

గుణమాక నిర్వహితైక్కు కాలమ్. జగత్సృష్ట్యాదికళో బ్రహ్మాది కళుక్కు తపసిఫలమాకైయలే భోగరూపమాయరుక్కుమ్. ఈశ్వర నుక్కు లీలై యాయరుక్కుమ్ విచ్చికమాకైయాలే.

లీలై యొన్నితు - చేతనచు బద్ధముమాయ్, నాశహేతువు మాయ్, ఈశ్వరినై యుమ్మటైత్తు అనర్థానహమాయరుక్కు, ఈశ్వర నుక్కు సృష్టహవిషయమావానెన్నెన్నిల్, “శుకోముక్తిః, వామదే వోపిముక్తిః” ఎన్నిపడియే ఒన్నిరిణునృక్తియిలే ఫలిక్కక్కాట్టితితే. అన్నలైయాయ్బ్రతు ఇననుక్కు సృష్టహైవిత్తిక్కితితు. ఆకై యితే అట్టిత్తిత్తుసృష్టివుతు, స్థితివుతు, అతిప్రవుత్తనూనవాతే సంహరివుతు, వినైయుమ్ ఇతుతనైయే శెయ్యానిట్టితితు. ఎన్నో లవెన్నిల్, ఒరుక్షేత్రమ్ నెడుక్కాలమ్ ఇట్టితైయాయ్ పోకానిష్టాలుమ్ ఒరుకాల్ ఫలిక్కక్కాట్టియాలే అట్టిత్తిత్తు పుయిర్ శెయ్యామ్ కర్న కనైప్పోలే,

(సత్యసజ్కల్ప) కీర్తే “సత్యసజ్కల్ప” ఎత్తుతు - ఆశ్రయితార్ కు అనుభావ్యమాన అపూర్వభోగజలై తన్నినైవాలే సృష్టిక్క వలనెనైక్కాక. ఇజ్గుసత్యశబ్దమ్ - అమోఘవాచి. ఇజ్గు “సత్యసజ్కల్ప” ఎత్తుతు - లీలైక్కు హేతువాన సజ్కల్పమ్ - అప్రతిహతమాయరుక్కుమెనైక్కాక. అతావతు - ఇవబ్బోలై అమోఘమాక తన్ని నైవిలే సృష్టిక్కవలనాకై. బ్రహ్మవినుడైయ సజ్కల్పముమ్ మోఘ మాయరుక్కుమ్. ఎజ్జనైయెన్నిల్, ననకాదికలై తన్నినై వాలేజగత్సృష్టి కుక్కులుప్పాక సృష్టితాన్. అవర్కళోవెన్టాల్, ముముక్షుక్కళాస వెజ్జ కుక్కు ఇచ్చెయలాకాతు. ఉనక్కేయామి తనైయెన్టు ఇక్కన్దుపోనార్ కళో. తాన్ సృష్టితవనురొకళో కైయిలేవేదజై పుటికొడుత్తుతాన్ ఈశ్వరన్ కాలిలేవిదున్దు “వేదామేపరమంచత్తుః” ఎన్దుకూప్పిట్టాన్.)

జూర; —

సత్యకామ, సత్యసజ్జల్ప

అథ యో ఉక్తాకా రేషుసమాఖ్యాష్టకం ప్రమాణయతి (సత్యకామేతి) నిత్యవిభూతిమత్త్వనిధిః. (సత్యసజ్జల్పేతి) లీలావిభూతిమత్త్వనిధిః. నిమిత్తమాత్రత్వం సత్యసజ్జల్పతయా సిద్ధమితి ఉపాదానతామవ్యభి

మేలే అవనుడైయ తిరునడికళితే శరణమేపుకుక్త కుఱ్ఱు అప్పక సృష్టిముతలాక పురుషార్థత్తుక్కైలైయాన కైజ్జ ర్యపర్యన్తనూన నడు పుళ్ళవై యడజ్జలవనిట్టవల్లిక్కైన్దు అరుళిచ్చెయ్; తార్ ఎట్టుస్వభానత్తాలే.

(సత్యకామ) చేతనరుడైయ శరీరసమ్మనత్తక్కుడియాన సృష్టికు ఉపకరణమాన నిత్యపదార్థజ్జల్పై యుడైయవనెన్గిఱు. (సత్యసజ్జల్ప) సృష్ట్యర్థమాకసజ్జల్పిక్కుమ్ సజ్జల్పమ్ అమోఘమాయురుక్కు మెన్గిఱు. గుణచూర్ణైయిలే ఇచ్చిరణ్ణుగుణముమ్ ఉక్తమాంబురుక్కు, ఇజ్జుమ్కొన్నాల్ పునరుక్తమన్తోవెన్నిల్, అజ్గుగుణసద్భావత్తుక్కుఉఱు ప్పాకచ్చొల్లిల్దు, ఇజ్జుసృష్ట్యర్థమాక చొల్లుకై యాలే దోసమిల్లై.

ఏవన్నారాయణశబ్దోక్తం శరణ్యత్వం యథానిరుక్తసంజోధితమ్. అథసత్యకామేత్యాదేః పూర్వా పరపునరుక్తిపరిహారాయపాగుక్తేష్యివాద్దేష్యిరం సమాఖ్యాష్టకం ప్రమాణీక్రియత ఇతితచిద్వాన్వితఖ్యుః. తత్రచతుర్ణాంసమాఖ్యాత్వంవ్యక్తమ్, సత్యకామాదిశబ్దానాం కథంచితసమాఖ్యాత్వం కల్పయి. పరబ్రహ్మభూతత్వత్రత బ్రహ్మశబ్దమాత్రం సమాఖ్యా - ఆస్యథాపి నామత్వకల్పనేగౌరవంస్యాత్. అత్ర పరశబ్దేన విశేషణంత్యోపచారిక ప్రయోగవ్యవచ్ఛేదార్థమ్. సత్యకామ సత్య సంకల్పశబ్దౌ పూర్వం విశేషణమాత్రపరతయోక్తౌ. ఇహతు తత్ప్రమాణతయా యథామిత్రతత్త్వవిషయతయేతివిశేషః. లీలాపదసూచితం జగన్నిమిత్తత్వమపి సత్యసంకల్పత్వేన స్థాపితమ్. జగదుదయాది లీలాత్వద్యోగిత ముపాదానత్వంతు

† (పా) ఉక్తాగ్ధేషు.

మూ; —

పర బర్హుభూత, పురుషోత్తమ,

ప్రయన్నాహ (పరబర్హుభూతేతి). ఉపాదానశ్వేచి చిదచిద్యతదోమా
స్స స్పృత్యమాహ (పురుషోత్తమేతి) “ఉపాదానభూతస్యకథంజగద్వై

(పరబర్హుభూతి) (౧) “బహుస్యామ్” ఎన్నికపడియే జగదాకారనాయ
బృంహితనాకై స్థూలచిదచిద్విశిష్టబ్రహ్మమేయితేకార్యమానజగత్తుమ్.

(పురుషోత్తమ) పురుషాణాముత్తమః. “పురుషాణామ్” ఎన్ని
కబహుశచనత్తాలే త్రివిధచేతనరైయుమ్ వ్యావర్తిక్కిఱుతు. పురుషః,
ఉత్పరుషః. ఉత్తరపురుషః, ఉత్తమపురుషః. పురుషరాకితార్ -
అచిద్వ్యావృత్తరాన బద్ధచేతనర్. ఉత్పరుషరాకితార్ - బద్ధరిల్
వ్యావృత్తరాన ముక్తర్. ఉత్తరపురుషరాకితార్ - ముక్తరిల్
వ్యావృత్తరాననిత్యర్. ఉత్తమపురుషరాకితాన్ - సూరికళిల్ వ్యా
వృత్తనాన ఉత్సర్జన్.

బద్ధర్ - హేయకారరాయిరుష్పర్. ముక్తర్ - హేయత్తిల్
నిష్టుమ్ ఒరసాల్ కుళిత్రేతినవరాయిరుష్పర్. నిత్యర్ - హేయరహిత
రాయిరుష్పత్తోద్ధియ హేయప్రతిభటరల్లర్. ఉత్సర్జన్ త్రివిధ
చేతనాచేతనజ్ఞిలుమ్ అన్తరాత్మతయా కలన్తు నిజ-చ్యేయతే అవధ్నీ
నుడైయ హేయగన్ధమ్ తట్టాతవనాయ, ఆశ్రితగుడైయ హేయతై
ప్రొక్క-నల్లనుమాయిరుక్కుమ్. ఇత్రాల్, స్పష్టమాన జగత్తినుడైయ
వ్యాపనభరణస్వామ్యత్తాలుణ్ణాన వైలక్షణ్యమ్ శొల్లకిఱుతు. ఇత్రాల్

పరబ్రహ్మభూతేత్యనేకాభిప్రేతమ్. (౨) “సర్వంఖిద్వదంబహ్మతజ్జలాన్” ఇత్యా
ద్యనుసారాత్. వివకుభేదశుతిబలాదుపాదానత్వాభిమతస్య బ్రహ్మణస్సర్వరూప
పరిణామపక్షేణ చిదచిద్యత సహదోమాస్వయశ్శంక్యేతేతి తత్సరిహారాయ స్వయ
మేవగీతం శ్రుతశ్శిర్షమాహ (పురుషోత్తమేతి) అత్రపంచమ్యాదివిభక్తిమా త్రివర్షసి
సమాసోద్భవ్యః.

మూ; — మహావిభూతే శ్రీమన్,

లక్షణ్యమ్” ఇతిశక్త్యాంఘటక మర్థనూహ (మహావిభూతే) ఇతి! శరీరకతయా విభూతిమత్త్వస్సభిప్రేతమ్. విభూతింప్రతి కేషిత్వంద్వినిష్ట మిత్యభిప్రాయేణాహ(శ్రీమన్నితి) “మహావిభూతే” ఇతిశరీరకతయావిభూ డ్జ్వలనాకానిఱ్ఱుమేన్ద్రతాయత్తు. అజ్ఞానైక్కేన్ద్రస్థరాన బ్రహ్మడి కళుక్కు అపేక్షితపురుషార్థజ్ఞై కొడుక్కుమననాకైయాలే పురుషో త్తమనెన్నపునూమ్. “పురు - బహు, † సనోతి - దదాతి” ఎన్దితే అతుక్కుప్యత్సత్తి.

(మహావిభూతే) కీర్తయేత్ విభూతియైచ్చల్లిద్దు. మేలుమ్ విభూతియైచ్చల్లప్పకానిష్ఠతు. ఇప్పడిచ్చల్లకై పునరుక్తమన్తోవెన్ని ల్, “విభూతిమాన్” ఎన్దైక్కాక విభూతియోగమ్ శొల్లిద్దుక్కిర్థ్. అనన్యప్రయోజనరాయిరుప్పార్కు అవిభూతియై కొడుక్కుమేన్ద్ర విభూత్యోదార్యమ్ శొల్లకిటతు - ఇఱ్ఱు. మేల్, అడిమైక్కువకాన్ద మానదేశమేన్ద్ర విభూతివినియోగమ్ శొల్లకిటతు. ఆకైయాలే పున్ద కుక్తిదోషమిల్లె.

(శ్రీమన్) కొడుత్తదేశత్తిల్ భోగ్యవిషయతైచ్చల్లకిటతు. అఱ్ఱుఇరువరుమాయితే అడిమైకొళ్వతు. (౧) “వైకుంఠేతుపరేలోకే

సన్దేపంభేదాభేదశ్చిత్తోవిరోధాదన్యతరభాగస్సాదిత్యత్ర ఘటకశ్రుతి సిద్ధనూహ(మహావిభూతేఇతి). విభూతిశబ్దోఽత్రనియంతవ్యవరణి. (౨)“యదంచమ్” ఇతిశ్లోకార్థఃఇహానుసంధేయి. శరీరతయావిభూతిత్వాదత్రస్వరూపభేదపి సామా నాధికరణ్యం ముఖ్యమితిభాష్య. ఏకంసర్వవిలక్షణస్య సర్వనియంతుజంగద్వ్యాపారలీలాయాః స్వవల్లభాసామరస్య మభిప్రేత్యాహ (శ్రీమన్నితి). “విభూతింప్రతి కేషిత్వంద్వినిష్టమిత్యభిప్రాయేణాహ(శ్రీమన్నితి) ఇతివ్యాసార్యాః. విభూతీనామా

† సనోతి.

(౧) తైవే.

(౨) స్తో.౧౧౭.

మూ;—

నారాయణ, వై కుణ్ఠనాథ,

తిమత్త్వసాధారణోఽస్తిమర్థం వివిచ్యదర్శయిష్యే దోషాన్సప్తస్తత్వ
సిద్ధయేల్లీలావిభూతి శరీరకత్వమాహ (నారాయణేతి). (౧) “సరాజ్ఞాతాని
తత్వానినారాణీతతతోవిదుః” ఇతి నిర్వచనమిహాభిప్రేతమ్. నిత్యవిభూ
తియోగే సమాఖ్యాం స్పష్టయతి (వైకృణ్ఠనాథేతి). “కుణ్ఠగతిప్రతి
ఘాతే” ఇతిధాతుః. జ్ఞానప్రతిఘాతికర్మాదిరహితాస్సూరయోవికుణ్ఠాః,
తత్త్వమన్విదేశోవై కుణ్ఠాఖ్యః.

శ్రియాసార్థం జగత్పతిః - ఆస్తే” ఎన్నక్కడవతితే. (నారాయణ)
అనంతమజ్జగదుణ్ణతోడే కుణ్ఠైవతివిరుద్ధు అడిమైకొళ్ళుమవనెన్నిటతు.
ఆక, “శ్రీమన్నారాయణ” ఎన్నెయాలే ఒరుమిధునమేప్రాప్యమెన్నిటతు.

(శ్రీవై కుణ్ఠనాథ) అడిమైకొళ్ళుకై కు - ఏకాంతమాన పరమపద
త్తిలే నాథనాయురుద్దడిమైకొళ్ళుమెన్నిటతు. ఇవల్లోలో, కీర్తనాలుగుణ
జ్ఞభుమ్ - సృష్టిక్కులుప్పాయిరుక్కుమ్. మేల్నాలుగుణజ్ఞభుమ్ ప్రాప్య
త్తుక్కులుప్పాయిరుక్కుమ్. కారణమాయ్ ప్రాప్యమానసస్తవితే
ప్రాపకమ్.

ధేయత్వాదినియమై శ్వరీవత్సంవ్యంజయతుమాహ (నారాయణేతి). నిత్యవిభూతియో
గంకుఢ్యసృష్ట్యపాదానత్వంచ ప్రభూతోపకారకత్వజ్ఞాపనాయ విశేషతస్సూచయతి
(వైకుంఠనాథేతి). ఇదంసంబుద్ధిద్వయంవా; తదాతుతత్వాది సాక్షాత్కారప్రతి
ఘాతకరహితదేశాదిసమ్బుద్ధివైకుణ్ఠః, అపేక్షితసిద్ధ్యర్థం సర్వైరిపియాచనీయస్తత్ప్ర
దానాదావీశ్వరకృణాథః.

ఏతత్ సత్యకామేతి పదాష్టకంప్రాప్యాకారిష్కమాంశ్శామితి పక్షమపి
ప్రగుణీకుమః;(౨) “సాన్నతేసర్వాకామాన్సహబిహ్మణావిపశ్చితా” ఇతికామ
శబ్దోదితానాం బిహ్మ గుణానామపి ప్రాప్యతోఽతిమభిప్రేత్యాహ (సత్యకామేతి)

(౧) పాదోత్తరే.

(౨) తై.ఆన-౧.

ప్రాప్త్యానుప్రవిష్ట, నిత్యవిగ్రహ విభూతిద్వయయోగేషి కేచిత్ సత్యకామశబ్దం ప్రమాణయంతి. యదాపి ముముక్షూణాంభో కృత్యసృష్టేభోగస్య సోపకరణతయా మతానిత్యాః పదార్థాః అస్యసంతీభిభావః. ప్రాప్తిదశాయాం విభూతిగద్యయేవ్య పూర్వానంతభోగ్యసృష్టత్వమావా (సత్యసంకల్పేతి). ప్రకృప్తభోగ్యతయాపి నిరతి శయబృహత్త్వమావా (పరబ్రహ్మేతి). (౧) “బ్రహ్మచేదబ్రహ్మదభవత” ఇత్యాదిభిరభే దాపత్తిశంకాంపదిహరన్ బద్ధముక్తవిలక్షణతయా కైజ్జిరోద్భిద్భ్యత్వ సమ్యవమావా (పురుషోత్తమేతి). కైంకర్యః స్థానోపకరణాదిమహత్త్వమావా (మహావిభూతభితి). సవత్సీకప్య కైంకర్యోద్భేద్యత్వంసూచయతి (శ్రీమన్నితి). సంబంధగుణ విభూతివాన్ పారైస్సరైస్వరసి భోగ్యత్వాతిశయంబ్రకాశయతుమావా (నారాయణేతి) సూరినేవ్య విగ్రహవిశిష్టస్య దేవయానపధిక విశ్రమస్థానత్వమభిసంధాయావా (వైకుంఠనాథేతి).

అత్రోత్పత్తియనుపి పక్షంబూయి; ప్రకృతస్య శరణ్యస్య స్వీకృత సహభర నివహణా క్రమ స్సత్యకామాదిభిరప్తభిః పదైరేవబోధ్యతే. (సత్త్వికామ) కామ ఇహప్రపన్నేభ్యో నిరతిశయానందప్రదానేచ్ఛా తస్యా స్వామ్యుత్థాన్యనిభావాత్ సత్యత్వం, తచ్ఛామోఘత్వమ్. సత్యసంకల్పలృప్త ప్రతిబద్ధనివర్తకవిషయః. (౨) “సహపాపేభ్యో మోక్షయిష్యామి” ఇతిపితృమేవాత్మేతిభావః. (పరబ్రహ్మభూత) నిరతిశయబృహత్త్వవిశిష్టత్వం స్వాత్రితానవిజ్ఞానతోభోగతత్వ పరమసామ్యవయాన్ తం బృంహుమతాసి. (పురుషోత్తమ) (౩) “యోమామేవమ్” ఇత్యాదినాతత్త్వవిదాం కృతకృత్యతోవక్తృత్వన్నిర్వాహ్య సర్వభరత్వంత్యయైవసూచితమ్. యదాపి “షణ్ణ దానే” పురుషసోతితిపురుషః. బహుప్రదేభ్యస్స పేభ్యో ఉత్తమత్వాత్ పురుషోత్తమ.

(మహావిభూతే) విభూతిరిహవిభవనమ్. ప్రభవనం, నియమనమిత్యర్థః. తస్య మహత్త్వమపరిచ్ఛిన్నత్వమ్. సంక్రితాన్సంసారకారాగృహన్నిర్గమయ్య తదర్థం తయాసర్వన్నియచ్చసీతిభావః, (౪) “అనంతోదేశకాలాదిపరిచ్ఛేదవివర్జితః. మహావి భూతిరిత్యుక్తోవాన్ప్రసానుమాతీయతః” ఇత్యిత్రాపినియంతృత్వేనవాన్ప్రీర్వివక్షితా. (శ్రీమత్) శ్రియానిత్యసంయుక్తస్తత్త్వదభిమతమాశ్రితకృత్యంనివహసి. (నారాయణ) సంబంధమనుసంధాయదాయవిభాగన్యాయేనస్వామితయాస్వాత్మకంస్వయంస్వా త్మానంపాపివయతాసీతిభావః. (వైకుంఠనాథ) దివ్యపర్యటమఖాసి కాయాం నిజపాద మూలనేవాందాతుమవస్థితోసీతి. త్రిమ్యపిపక్షేషముఖ్యభేదైఃపునర్నైవవివక్షిన్నధిక.

(౧) ముణ్డ-౩౨-౯.

(౨) గీ-౧౫-౬౬.

(౩) గీ-౧౫-౧౯.

(౪) పాంచరాత్రే

మూ. —

అపారకారుణ్య సౌశీల్య

ఏవముపాయోపేయత్వ సాధారణాకారా ఉక్తాః, అథ ఉపాయతై వైకాస్తగుణాఉచ్యంతే (అపారేత్యాదినా). కారుణ్యాద్యగోచరే మయ్యపికార్యకరంకారుణ్యాదికమితి - అపారశబ్దస్యభావః, కారుణ్యాది-

అనస్తరమ్, ఆశ్రయణీయత్వత్తిల్ ప్రకృష్టోపకారకజ్గళానగుణజ్జలైచ్చొల్లుకితతు - (అపారకారుణ్యేత్యాది). కారుణ్యమాకితతు - కృపే. అతాకితతు - పరదుఃఖాఽసహిష్ణుత్వమ్. ఇతు - అపారమూకైయావతు-(౧) “యదివారావణస్వయమ్” † ఎన్దుఅననశవుమ్ శెల్లుకై. అజ్జసన్తియే ఎన్నశవుమ్ వరవెళ్ళమ్కోక్కుమ్ గుణమెన్నపుమామ్. (సౌశీల్య) ఉయర్వస్తతాన్ తాత్త్వవర్కళోడు వన్దుకలవానిన్ద్రాల్ “ఇవన్ నమ్ముడైయాన్” ఎన్దు పురైయటక్కలక్కలామ్మడియిరుక్కై. ఇతు క్కుఅపారత్వమావతు - డేవమనుష్యాద్యవతారజ్గళో పోలన్తిక్కేమత్స్యవూర్మాద్యవతారజ్గళిలమ్, ఇవై నమ్ముడైయతెన్దిరుక్కైయుమ్, తానుమ్

అథశరణ్యస్య సమర్పిత స్వభరసీకరణానుగణాః స్వస్యచాధికారోపాయ నిష్పదకా ఉక్తాశ్చనుక్తాశ్చకారా అష్టాదశభిఃపదై నిష్కృప్త్యానుసంధీయన్తే; తత్రస్వాపరాధ స్వనికషణస్వపాయ సంబంధ స్వరక్షణవిసంవాదాది దోషవరిజాః పయక్తానాంగుణ విశేషాణాంప్రకషణః ప్రథమముచ్యతే (అపారేతి). కారుణ్యస్యాపారత్వమ్. అవశ్యదండనీయేవ స్యాద్యశేషస్విప్రవృత్తైః. యథా(౨) “వధాహానుపితామత్స్యః కృపయాపర్యపాలయత్” ఇతి. స్వేనాపున్యక్తం(౩) “మచ్చరైస్తవంరణే శ్చాస్తతః పూతోభవిష్యసి” ఇతి, (౪) “గచ్ఛానుజానామి రణాదితస్తస్వమ్” ఇత్యాదిచ.

సూన్యాధికత్వదశకన ఇనితాఽవజ్ఞాసాధ్వసపరిహారార్థమిహసౌశీల్యక్తిః. తస్యాఽపారత్వం విశేషజ్ఞేషు విరించాదిషు విష్టైవద్యవతారైః, అనభిజ్ఞేషుచమత్స్య కుర్మాదీషు తత్తత్స్వరూపై రవతారైనిర్వశేష నీరంభిసంక్లేమాత్. వాత్సల్యస్యా

† (పా)ఎన్నుకుశవుమ్ శొల్లుకై.(౧) రా.యం.౧౨-౩౫.(౨) రా.సు-౩౮-౩౪.

మూ;— వాత్సల్యదాతైః

అవద్యతే ఒన్మాయిరుక్తైః, “ఇవద్యతేనామైస్త్వ” ఎన్మనినై
త్తిరుక్తైః. (౧) “అహంనోభాన్ధనోజాతః” (౨) “ఆత్మానం
మానుషంమన్యే”.

(వాత్సల్య) వాత్సల్యమానతు - ప్రేమత్తాతే ఆశ్రితగతమాన
దోషముమ్ గుణమాకత్తోద్ధృతుకై. (౩) “కున్మనైయకుద్ధృమశెయ్య
సుమ్కుణమ్కొళ్ళుమ్” ఇతుక్కు అపారత్వమానతు - ఆశ్రితరశవన్తికే
(౪) “రిపుణామపివత్సలః” ఎన్మ శత్రుక్కుళోపక్కులిలుమ్ వాత్సల్యమ్
మాతాతీరుక్తై. అప్పడియిరుక్తాయానాల్, పైయల్తలైయై అఱు
త్తువిడువానెన్నెన్నిల్, అవర్కళో పక్కులిలుమ్ అనన్బడియిల్ కుత్తైయిత్తై.
అతుపుజ్గాడ జీవియాతపడి యితే ఇమ్మహాపాపీశో శూద్రోత్తుక్కుణ్ణ
పడి. అజ్జనన్మియై తలైయఱుక్తైతానుమ్ వాత్సల్యమాకీపు
మామ్. ఎజ్జనెయెన్నిల్, కిళేయిడక్కుడు త్తకోలైక్కుణ్ణ ప్రజైకణ్ణై
క్కులక్కుక్కుళ్ళప్పక్కాల్, కైయిల్కోలై వాజ్గీయిట్టు వైక్కుమ్
తాయైసోలే.

(బౌదార్య) బౌదార్యమానతు-ఆశ్రితర్క్కు స్వరూపానురూప
మాన వపేక్షితజ్జలై తన్నేతాకక్కుడుక్తై. ఇతుక్కు అపారత్వమానతు-
పారత్వమ్ (౪) “రిపుణామపివత్సలః” ఇత్తుక్తమ్. బౌదార్యస్యాపారత్వమ్-అర్థి
పూదారత్వవచన హేతుభూతమర్థితప్రదానే స్వప్రయోజనాభి సద్ధిమత్వమ్,
సంక్రితేభ్యసవిభూతికం స్యాత్మానందత్వా తదనుబద్ధిషు వశుమనుష్యవత్సాదివ్యవస్థ
విశ్వాంతత్వంవా. శ్రూయతేహి (౫) “నాస్యావధపురుషః క్షీయంతే” ఇతి, (౬)
“నాస్యాబ్రహ్మవితుక్కులేభవతి” ఇతిచ.

(౧) వి-పు-౫-౧౩-౧౩. (౨) రా-యు-౧౨౦-౧౧. (౩) ౧-తిరువ-౪౧-

(౪) రా-యు-౫౦-౫౯. (౫) ఛా-౪-౧౧-౨. (౬) ముద్ద-౩-౨౯

మూ; —

శ్వర్యసాంద్యమహోదధే,

పూర్వవత్. “సంసారిణాం స్వరిక్షణ విఘాతకత్వేపి తాన్ స్వాతంత్ర్యేణ నియమ్యరక్షితుంశక్తః” ఇత్యభిప్రేత్య * ఐశ్వర్యమిత్యుక్తమ్. (ఐశ్వర్యమ్) నియంతృత్వమ్. సంసారిచిత్త వశీకరణోపాయతయా సాంద్యముక్తమ్. యథా (౧) “పుంసాందృష్టిచిత్రాపహారిణమ్” ఇతి.

ఆశ్రితర్కెల్లామ్ శెయ్తాలుమ్ ఒన్టుమ్ శెయ్తలనాక ఎప్పొత్తుమ్ నెజ్జాఆల్ పట్టుక్కొట్టెన్దొక్కొక్క (౨) “ఋణంప్రసృద్ధమినః” (౩) “ఉన్నడియార్ కెన్ శెయ్ననెన్దెయిరుత్తి” (ఐశ్వర్య) ఐశ్వర్యమావతు - అర్థి కల్ అర్థిత్వవై యెల్లామ్ కొడుక్కుమ్బడియాన అడియుడై మై. ఇతుక్కు అపారత్వమావతు - అవ్వడియుడై మై తాన్ - ఇవ్వళవెట్టిరుక్కైయన్తిక్కే, కొడుక్కుక్కొడుక్క మేన్దేలనవశోన్తుకొడు శెల్లుకై.

(సాంద్యమహోదధే) సాంద్యమావతు - అర్థికు. ఇతుక్కు అపారత్వమావతు - (౧) “పుంసాందృష్టిచిత్రాపహారిణమ్” ఎన్నికవడియే శరకిత్తెత్తినికళాన ఋషికి శైయుజ్గాడ మడలెడుక్కప్పణ్ణవల్లొయిరుక్కై, అనుకూలరైయే యన్తియేప్రతికూలైయాన శూర్యభాషోల్వా

ఐశ్వర్యస్య కథనమహా నాదికాలం స్వరక్షణ విపరీతపుత్రాక శేన చిద్వాస్యజేన స్వయమేవ నియమాభిముఖికరోతితిజ్ఞాపయితుమ్. తస్మాదపారత్వమ్ (౪) “సంసారన్యూనతాభీతా స్త్యిదశాఃపరివంధినః” ఇతి న్యాయేన బ్రహ్మాదిషు దేవేషు సుగ్రీవాదిషు సుహృత్సువావిరుంధానేషు తాపసి శరణాగతాఽనుగుణీకృతుః సమర్థకత్వమ్. సాంద్యస్యాపారత్వం విరుద్ధప్రకృతీనాం శూర్యభాదీనాం సత్వస్థానామృషీణామవ్యవిశేషేణ దృష్టిచిత్రాపహారితయా తుష్టాపాజనకత్వమ్, ఆసద్వాసనాది శామకత్వంవ. యథోక్తం శ్రీపామ్యరేఅచాకవతారప్రకరణే “సందశానాదకస్మాచ్చ పుంసాంసంమూఢచేతసామ్ । కువాసనామబుద్ధిశ్చ కుతర్కనివయశ్చయః॥ కుపేతుశ్చకుభావశ్చ నాస్తికత్వంలయంప్రజేత్” ఇతి. అతిసుందరనిత్యవిగ్రహేణ భగవతః

(౧) రా-అ-౩-౨౯. (౨) భార-ఉద్యో-౧౨. (౩) పెరియతిరువ-౬౩. (౪)

మూ; — అనాలోచిత విశేషాశేషలోక శరణ్య, ప్రణతార్తిహర,

(౧) “జితంతే” ఇతిచ. ఉక్తవిశేషణసలమూహ (అనాలోచితేతి). (విశేషరి) జన్మపుత్ర గుణతాతమ్యమ్; (౨) “లోకస్తుభువనేజనే”. సీవంగుణవత్తాంసిశ్చిత్యాహ (ప్రణతార్తిహరేతి). స్వస్థైర్యనంవిపబుద్ధి యోగప్రదంవరదమభిప్రేత్యైవముక్తమ్. తస్మిన్విశేషత ఆవిరూపితం

రైయుమ్ మడలెడుక్లష్ణజ్ఞైయైయుమామ్. (అనాలోచితవిశేషాశేషలోకశరణ్య) జన్మపుత్రజ్ఞానజ్ఞోపారాతే ఇరుద్దేశేకుడియాక శరణవ రణార్హనానవనే! (ప్రణతార్తిహర) ఇప్పడి అర్హనసి త్త ఆశ్రితరుడైయ

వరత్వామసంధానం తత్సాన్నిధ్యకారణమితి చతతోక్తమ్; — “సిత్యసిద్ధేతదాకారే తత్పరత్వేచపాష్కర! యస్యాస్తిసత్తాహృదయే తస్యాసౌసన్నిధింప్రజేత్” ఇతి తత్సూచనార్థం మైశ్వర్యసౌందర్యయో రిహఃప్రపక్షితవచనమ్.

(౩) “సర్వస్య శరణంసుహృత్” (౪) “సుహృదం సర్వభూతానామ్” (గి) “సర్వలోకశరణ్యాయ” (ఓ) “సర్వయోగ్యమనాయాసమ్” ఇత్యాదిప్రసిద్ధ స్వభావస్య వాయసవాసరరాక్షసాదివిశేషనాదరేణ్యం గీవర్వతస్తేమాద్యశబదేసి గుణ పుత్రాదినికర్తౌసత్యాగ కారణమిత్యాహ (అనాలోచిత విశేషేతి). అత్ర విశేషశబ్ద వివక్షితమ్ “అనాలోచితగుణగణ” ఇతి-శ్రీవైకుంఠగద్యేవ్యంజితమ్. ప్రపత్తైస్సర్వాభి కారత్యమవ్యసేనైవ ప్రకాశితమ్. (౭) “దుర్గసంసారకాంతార మపారమభిధావ తామ్. ఏకఃకృష్ణ సమసూర్యోముక్తితీరస్య దేశికః” (౮) “ప్రణమ్యకృష్ణంసహసా” (౯) “ఏకోపికృష్టే. సుకృతప్రణామః” ఇత్యాదిమాక్త మల్పయత్స సాధ్యత్వమాహ (ప్రణతార్తిహరేతి). అనేసస్వస్థైర్యం విధావస్థాహేతు రవతారవిశేషోపయసం హిత్యః. ఉక్తంహిస్వయమేవ, (౧౦) “నిరస్తేతరభోగాశో వరదంశరణంగతః” ఇతి. అత్ర ప్రణతశబ్దః ప్రకృతానుగుణ్యాత్ (౧౧) “ప్రపన్నార్తిహరంవిష్ణుమ్” ఇత్యా ద్యససారాచ్చ ప్రకృప్త ప్రహీణావ యుక్తప్రపన్నవిషయోవా.

(౧) జిత-౧. (౨) అమరకో. (౩)(౪) గీ-గీ-౨౯. (గి) రా-య-౧౭-౧గీ,

(ఓ) (౭) (౮) (౯) (౧౦) (౧౧)

మూ;— ఆశ్రితవాత్సల్యకజలధే, అనవరత

విదిత నిఖిలభూత జాతయాధాత్మ్య,

స్వస్మిన్విశేషతః కార్యకరశ్చగుణమాహ (ఆశ్రితేతి). ఉపాయత్యైవ యికగుణేషు వాత్సల్యగుణోహిస్వస్మిన్ విశేషతః కార్యఃరోభిమతః. తథాపిత్వయ్యపి కిచ్చిత్కారోవశ్యమపేక్షిత ఇతిభగవదాశయం బుద్ధ్యా హ (అనవరతేతి). తనసార్వజ్ఞంసకతిపయవిషయమ్. నాపికాదాచిత్కాచ్చి. కథంమమాశక్తిత్వమవిదితమితిభావః. ఆనుకూల్యాభావేపి ప్రాతి

చ ర్తియైర్హృక్కుమననే! (ఆశ్రితవాత్సల్యకజలధే) కీర్తించున్నగుణ జగల్లామ్ ఒరుతలైయానాలుమ్ అనల్లైయెల్లామ్ కీర్తప్పడుత్తుమ్మడి యాన నిరవధికవాత్సల్యజ్ఞైయుడైయననే! (౧) “వికరితృకథాయ” ఎన్నికపడియే. ఆక, కీర్తించియణార్వత్తైశొల్లి, అశ్రితరుడైయవార్తియై హృక్కుమనన్వైశొల్లి, అతుక్కుడియాన వాత్సల్యమ్ శొల్లిల్లు.

(అనవరతవిదితనిఖిల భూతజాతయాధాత్మ్య) సత్తాయోగినకల పదార్థ జగినుడైయఉడైయై ఎప్పొతుమొక్క అతియుమవనే! ఇత్తాల్ అనుత్తమమాన పాత్రమెత్తు నాన్ ఎన్ పడిశొల్ల నేణ్ణావిణ్ణేయైన్ణిత్తార్.

ప్రస్తుతావతారేవ్యక్తతమం స్వస్మిన్నవకారకతమంచ వాత్సల్యగుణం పూ ర్వంద్విరుక్తపాపి “మిత్రభావేనసంప్రాప్తం, దోషోద్యపి” ఇత్యాది స్మరణాయ పు రాహ (ఆశ్రితేతి). వాత్సల్యగుణోదభౌ నిగ్రహదికం నిమగ్నంభవతీత్యభిప్రాయే జైకశ్చి, అతఏవహిసర్వజ్ఞత్వాదాస్థితేవ్య విజ్ఞాతృత్వోక్తిః. ఉపాయాంతరం స్వీక్రియతామిత్యత్ర “అస్తాన్వేత్థపరాన్వేత్థ” ఇతి ప్రకారేణమాదృశా నామకించ నానామధికర్యవ్యం హితతమంత్యమేవజానాసి, త్వదాయత్తానుకూల్యస్యమే శేష వృత్తి విభానేపిసత్వంసుప్రాసచపు తః, సర్వజ్ఞస్యతే (౨) “త్వయాపిలబ్ధం భగవన్ని దాసీమ్” (౩) “యదిమేనదయ్యనై” ఇత్యాదికంసవిజ్ఞాపనీయ మిత్యభిప్రాయే రాహ (అనవరతేతి). అనవరతనిఖిలకర్తాభ్యాం జ్ఞానస్య కాలోపివిషయతశ్చ సజ్జోగ్

మూ— అశేషచరాచరభూత నిఖలనియమననిరత, అశేష
చిదచిద్యస్తుశేషిభూత, నిఖలజగదాధార,

కుల్య నిపుత్తిరపేక్షితేతి భగవదాశయంబుభావాహ (అశేషేతి)
తన్నిపుత్తిరపిత్యదాయతైతిభావః.

ననుకింభనద్రక్షణమావశ్యకృత్యమితశజ్ఞాయామాహ (అశేష
చిదచిదితి). రక్ష్యాపేక్షాపిత్యదధీనేత్యాహ (నిఖలేతి). కస్యాపేక్షయా

(అశేషచరాచరభూత నిఖలనియమననిరత) జగమస్థాపరాత్మకమాన
సకలపదార్థజ్ఞభుక్తుమ్ సర్వకాలత్తిలుమ్ సర్వనియంతావానవనే!
ఇత్రాల్, ఉనక్కులవిధేయ మాయిరుప్పత్తోస్తుజ్ఞాకిలితే ఎనక్కుఇయిక్కు
వేణ్ణువతెన్నే, బద్ధనానవనోడు బన్ధకమాన ప్రకృతియోడు వాళియఱిసి
ఇట్టవ్వుక్కున్తోచెన్నితార్.

(అశేషచిదచిద్యస్తుశేషిభూత) సకలచేతనాఽచేతనజ్ఞభుక్తుమ్
శేషియానవనే! ఇత్రాల్ ఎన్కార్యమ్ ఉన్పేతాకచ్చెయ్య వేణ్ణుమ్
సమ్మన్మముడైయ వనలైయోవెన్నే. (నిఖలజగదాధార) భగవద్భాగవత

చోవ్యుదస్తః (౧) “త్వమేవైవంతురుష్వమామ్” (౨) “తురుష్వ మానుషచరమ్”
ఇత్యాదిన్యాయేనత్వదధీనవ్యాపారస్యమేత్వయైవప్రాతికూల్యనిపర్తనాదికమపికార్య
మిత్యాహ (అశేషచరాచరేతి). నిఖలశబ్దఃస్వరూపస్థిత్యాదియప్రవృత్తార్తస్స
పరిః, సార్వకాలికనియమనకాత్స్పృహరోవా. అగమైరాచార్యాదిభిరస్తరాత్మ
తయాచ బహుప్రకారంహినియమనమ్; సహ్యవిధేయంతేకిచ్చిత్, యేనమేఅభి
మతం ప్రతిబద్ధాద్విశిష్టేతి, ఆలభ్యంనాన్యాదితిభావః. పరిపూర్ణస్యమేత్వదస్తే
కారణం కింప్రయోజన మిత్యత్రాహ (అశేషచిదచిదితి). సహిమదేకవర్జం తవసర్వ
శేషిత్యమ్, అతోమనూప్యతిశయేతవచార్థః ప్రకల్పతఇతిభావః.

తథాపియథావస్థితరక్షాపేక్షాతవనాస్తి, అత్యంతసర్వంక్షణేయఇతిశక్త్యా
మాహ (నిఖలజగదాధారేతి). గుణాదివత్త్వదప్పధక్సిద్ధవిశేషణస్య చుమాపేక్షాచుస్త

మూ—అఖిలజగత్స్వామిన్, అస్మత్స్వామిన్, సత్యకామ,
 చిదచిద్వస్తుజాతంధృతమితీభావః. నై సర్వో కేష త్వేనత్యవేజగతిస్సగుణై
 ర్భూయశ్శేషత్వమాపాదితమిత్యాశయే నాహ (అఖిలేతి). యథా, (౧)
 “గుణైర్దాస్యముపాగతః” ఇతి. సకేవలంనామాన్యేన శేషత్వమ్, కిస్తు
 జన్మవిశేషరుచివిశేష ప్రదానాదిభిర్మమ ఏవమవస్థత్వం త్వయైవోపపాది
 తమిత్యభిప్రాయేణాహ (అస్మత్స్వామిన్నితి). (సత్యకామ) అకిచ్చిన
 విషయజ్ఞలిల్ అపరాధమ్పణ్ణ †జగత్తుక్కుమ్ ఆధారభూతః!. ఇత్రాల్
 ఎనక్కుమ్ సత్తాధారకనైయో వెన్దితార్. (అఖిలజగత్స్వామిన్) అప
 రాధతైత్తవిర్ ప్పిత్తు అభిముఖ్యతై యుల్లాక్కి దేవర్ తిరువడికళిలే పుకుర
 నిటుత్తుకై క్కు వేటునిర్వాహకరుణ్ణో? అతఏవ (అస్మత్స్వామిన్)
 కీఘమ్ శేషిత్వమ్ శొల్గిల్లిల్. అఙ్గునమ్మసపరమ్, ఇఙ్గునమ్మన్ద్రా నుగుణ
 నియమనపరమ్. ఇత్రాల్ ఎన్నై ఇవ్వళవాక ప్పకురనిటు త్తినవన్ నీయ
 లైయో వెన్దితార్.

(సత్యకామ) కీర్తిగుణచూరైయిలే ఆశ్రితర్ క్కునుభావ్యమాన

రేతైవ మత్స్వరాదికలి త్వయైవరక్ష్యతే, తత్సాధుల్యార్థం రక్షావేత్తాదికమపిత్వయై
 పకారయితవ్యమామ్, సహిత్యదధీనసతాకస్యమే త్వన్నిరపేక్షప్రవృత్తిసమృద్ధితీత్యభి
 ప్రాయః. ఏవమేవహిశేషభూతానాం స్వతస్త్వస్వామినాత్వయైవ యథేచ్ఛంస్వమద్విశ్య
 వినియోగః క్రియతఇత్యాహ (అఖిలజగత్స్వామిన్నితి). ఇష్టాన్విష్టప్రదానసా
 ధారజేష్ఠిన్ మద్వినియోగే కింతవాయాతమిత్యత్రాహ (అస్మత్స్వామిన్నితి) మదా
 చార్యసంతృప్తిసాంముఖ్యేనమమవివం విధత్వత్సమృద్ధజ్ఞానాద్యవస్థా ప్రదానరూపాప
 తారేప్రవృత్తేశ్వయా శేషపూరితంకార్యమితిభావః.

పరిపూర్ణతయా పూర్వోపకారప్రత్యుపకార నిరపేక్షస్య తప అకిచ్చననిత్య
 సాపేక్షసంశ్రితరక్షణ మాత్మీయనిత్యగుణః ‡ (త్రయ)వర్తితాణ మితిసూచయతి (సత్యకా

† (సా) జస్తుక్కుమ్.

‡ మద్భవితంకార్యనిత్యమ్. (౧) రా. కి. ౪. ౧౨.

మూ — సత్యసజ్కుల్ప, సకలే తరవిలక్షణ,

రిక్షణావిహింసాపూర్ణకృత్యమితీభావః. తచ్చ-అనాయాస సాధ్యమిత్యాహ
(సత్యసజ్కుల్పేతి).

(సకలేతరవిలక్షణ) ఏనమ్భూత స్త్వంసరక్షసిచేత్ కస్తవాన్యే

వ్యాయాలే తనక్కుమ్ ఇతి తానగుణవిభూతియై చ్చొల్లిల్ య. నడుపు,
“సత్యకామ” ఎన్ఱతు - లీలాధమాక ప్రకృతి పురుషకాలజ్ఞైస్పృహ
విషయ మాకపుడైయ వనెనైక్కాక. ఇజ్ఞు, “సత్యకామ” ఎన్ఱతు -
అశ్రయిక్కుమిడత్తిల్ ఇననిట్టతుకొణ్ణు వయిటునిటైయవేణ్ణాతపడి
అవాప్తనమ స్తకామతయావన్ద పూర్తియదైయనెనైక్కాక. ఇత్తాల్
(౧) “అకిచ్చనోనన్యగతిః” ఎన్ఱ అకిచ్చననానవెక్ కార్యమ్ పూర్ణనాన
పుక్కుభరమన్ఱో వెన్ఱితార్.

(సత్యసజ్కుల్ప) కీడ్గుణచూర్ణైయిలే - “సత్యసజ్కుల్ప” ఎన్ఱ

తు - అపూర్వమాన భోగ్యజ్ఞై అమాఘమాక సృష్టికృత్మమనెనై
క్కాక. నడువే “సత్యసజ్కుల్ప” ఎన్ఱతు - లీలైక్కుమేతువాన సజ్కు
ల్పమ్ అప్రతిహతమెనైక్కాక. ఇజ్ఞుచ్చొన్నతు - అఘటితజ్ఞైయుమ్
సజ్కుల్పమాత్రత్తాలే కర్తుంతుమనెనైక్కాక. ఇత్తాల్ నిత్యసంసారి
యాన వెన్నెయుమ్ నిత్యసూరికిళోడు ఒరుకోర్వైయాక్కనినైత్తాల్
శైయ్తుముడిక్క వల్లనలైయోనీయెన్ఱితార్.

(సకలేతరవిలక్షణ) చేతనరుదైయ జీవనమ్ శొలుకితము. స్వరూప

తోగుణతత్పవిలక్షణ. ఆశ్రితర్ క్కనుభావ్యమాన స్వరూపరూపగుణజ్ఞై
మేతి. సర్వశక్తేస్తవనిత్యసూరివర్గేకున్నివేళన మీవత్కరమ్, సహిత్యద్వైతంకనాపి
వినిహస్తంశక్యచిత్త్యాహ (సత్యసజ్కుల్పేతి). తథాపి అపేక్షతార్థమాస్యోచ్చిదాక్రియ
తామిత్యత్రాహ (సకలేతరవిలక్షణ). (౨) “విష్ణుహితంవినానాస్య క్రియోదస్తిహ

మూ—

అర్థికల్పక,

భ్యోఽనీద్యుగ్భ్యోవిశేష ఇత్యాశయః. (అర్థికల్పక) కర్మధారయసమా
సః. యథా (౧) “సమేత్యప్రతినన్ద్యచ” (౨) “ఉదారాస్సర్వవనైతే”

యథైయవనే ! ఇవై తన్నైయారుక్కా కష్టడై త్తతు, స్వార్థమాకవో
వెన్ఱితార్. త్రిపాద్విభూతియాక అనుభవిప్పారుమ్ అనుభవిప్పారు
మాయ్ చెప్పల్లనిఱ్ఱ స్వార్థమాక వెన్ఱితారితే. ఇవరై యుభీయ ఎల్లారు
మనుభవిత్రాలుమ్, ఇవరై యుభీయ ఎల్లారై యుమనుభవిప్పిత్రాలుమ్
కుత్తెయాయరుక్కుమితే. ఇవరై అనుభవిప్పిత్రాలాయ్త్తు అవనుడైయ
రత్తకత్వమ్ పూర్ణమావతు. పూర్ణానుభవమ్ పణ్ణువార్ కు ఒన్ఱుకుత్తె
న్దాలుమ్పాథ్రాయ్త్తోబ్బుమితే. ఆకైయల్ ఇవరోదుఱ్ఱాడ అనుభ
విత్రాలాయ్త్తు అవర్కళసుభవమ్ పూర్ణమావతు.

అతుక్కు. హేతు శొలుకిఱతుమేల్. (అర్థికల్పక) తన్నలైయాలే
ఇరన్దకొడుక్కుమవనుక్కు, ఇరన్దార్ కు కొడాతొబ్బికై కుత్తెయన్ఱో?
అర్థిప్పార్ కు కడక్కనిన్ఱు తన్నైయిబ్బిన్దో శిలబ్దై కొడుత్తువిడుమ్
పూర్ణుపోలేయో అర్థికలై యుమున్ఱాక్కి త్తానే ఇరన్ద సకలఫలప్రదనాన

పరాయణమ్” (౩) “భవతాంకధ్యతేనత్యం విష్ణురేకఃపరాయణమ్” ఇత్యాదిభిరన్యే
భ్యస్తపమాక్షుప్రదత్వాదిరూపవిశేషంపశ్యన్నహం ముముక్షుఃకమస్యమాశ్రయేయమ్,
సహిపరతస్త్రికశ్చిత్ స్వతస్త్వకృత్యంపార్థసీయః, సచత్వంపరతస్త్రి ఇతిభాషః.

యద్యర్థిసంమానాద్రి యసే; కథంతవార్యప్రథా జీవేదిత్యభిప్రాయేణాహ
(అర్థికల్పకేతి) అర్థీచకల్పకశ్చేతివిగ్రహః. అర్థినాంకల్పద్రుమితివా. ఉక్తంహి;
(౧) “ససర్వాసర్థినోద్భవైస్సమేత్య. ప్రతినన్ద్యచ” ఇతి. అర్థిసకల్పద్రుమాయ
స్యసః అర్థికల్పక ఇతివావివక్షితమ్; యదగీయత, (౨) “ఉదారాస్సర్వవనైతే”

మూ—

ఆపత్సఖ, శ్రీమన్,

ఇతిచ. అన్యధాతవేయం ప్రధాపివిహన్యేతేతిభావః. గజేంద్రాద్దినామివ ఆపన్నత్వమేవ గత్యుత్పేద్యే హేతుమాహ (ఆపత్సఖేతి). ఉక్తహేత్వభావే పిమాతరమపేత్యగక్ష్మితన్యమిత్యాహ (శ్రీమన్నితి). తయాడపేక్షితోపి పున్నైయుమ్ తరుకిఱి. (౧) “ఎన్నైయాక్క యెనక్కేతన్నై త్తన్ద కట్టుకమ్” ఎన్నక్కడవతితే. అతుపోలేనారుమ్ నరమ్బుమాయిరుక్కై యన్దిక్కే “అసారసాన్దర్యమహోదధే” ఎన్నుమ్బడియితే ఇరుప్పతు. ఇరన్దుకొడుక్కుమ త్తనైయొభీయ ఇరన్దార్క్కు కొడుక్కులాకా తెన్దుణ్డో?.

(ఆపత్సఖ) ఆపత్తువన్దవాతేతోమైనాయిరుక్కై. అతావతు తుణ్డైయాయిరుక్కై. సర్వరత్నకనానవనే; అఱచ్చెయ్యవేణ్ణుమ్బడియాన వాపత్తిలుమ్ తానేతుణ్డైయాయిరుక్కై. మాతాపితాక్కళుమ్ బన్ధు క్కళుమ్ తల్లిక్కతనైయడైక్కుమ్ దనైయిలుమ్ (౨) “ప్రణతఇతిద యాభుః” ఎన్టుమ్ (౩) “తమేవశరణంగతిః” ఎన్టుమ్ దేవరేతుణ్డైయా యిరుక్కై. (శ్రీమన్) ఇప్పడియిరుక్కిఱపున్నైయుమ్ అశిర్త్తు

ఇతి. అభికుతపురుషార్థదానార్థమర్థినామత్వాదకః, శాస్త్రాదిముఖేన అర్థిత్వాపాద కచ్ఛేతివా. ఏవంపూర్వోక్తస్యాప్యోదార్యస్య అతిశయప్రదర్శనే తాత్పర్యాద పునరుక్తిః. (౪) “జ్ఞాతంకుయావసిష్టేన” ఇత్యాదికమనుసద్ధధానః పాచ్చాలీగ జేంద్రాదివదావన్నస్య అనన్యగతికస్య మమైతాహుపదమపేక్ష్యగక్ష్మితమన్తసీత్యాహ (ఆపత్సఖేతి). ఆపదిసఖివత్సంరక్షకేత్యర్థః. విశ్వసనీయత్వ స్నేహజయత్వాదిసూచ నాయసఖివత్తః. శక్తుమపిహ (౫) “తస్మాత్పరిశాన్తఇతివ్యవస్య సత్వాశరైర్మృత్యు వశంసయామి” ఇత్యవోచత్. ఏవంద్వాభ్యామిష్టప్రాపకత్వ మనిష్టనివర్తకత్వచ్చ దర్శితమ్. అథ తత్రసమానాభిప్రాయతయా త్వయానిత్యయ్యక్తామఖిలజగన్మాతరం పురస్కర్యతోమే మహాన్తోష్యవరాధాః క్షన్తవ్యా ఇత్యాహ (శ్రీమన్నితి).

౧) తి. వాయ్—౨. ౨-౧౧ (౨) స్త-౪-౬౩ (౩) రాసు. ౩౮ (౪) (౫) రా. యు. ౫౧-౧౪౩

మూ— నారాయణ, అశరణ్యశరణ్య, అనన్యశరణి

త్వానువేక్ష్యరక్షణీయ ఇత్యాహ (నారాయణేతి) సమ్మన్వాభావేపి రక్షకాంతరాభావాత్ రక్షణీయోహమ్, త్వంహి అగతీనాంగతిరిత్యాహ (అశరణ్యేతి) తతఃకింభవత ఇత్యాహ (అనన్యశరణిఇతి).

ప్రపంచకారభూతైయానవిరాట్టైయైర్హి త్వు రక్షిక్-వేణమ్. (నారాయణ) ఇవల్ ప్రపంచకారమావతఙ్కుమున్నే సృష్ట్యర్థానుప్రవేశత్తాలేనతైయైన్కినవనలైయో? ఇత్తాల్, ఎనక్కునత్తాధారకనానవనలైయో పెద్దపడి.

(అశరణ్యశరణ్య) కిమునః అశరణ్యశరణ్యత్వమ్-అతాకితమ్-ఇప్పడియిరుక్కితి దేవరీర్కుమ్ పుటమ్బాయ్, పిన్నెయుమ్ దేవరీరైయైయి ప్పుఱ్ఱుపుకలల్లైయైర్కు శరణ్యనానవనేయైన్తిత్తార్. ఇప్పడియిరుప్పర్ణ్ణోవెన్నిల్; (అనన్యశరణోహమ్) తథావిధోహమ్; అన్యశరణ్యశరణ్యనానవన్ నానైన్తిత్తార్. (౧) “పల్లీలార్ పల్లీయన్తానై”.

సమ్మన్వాభాతి వ్యాపారస్తేమదుపేక్షయా మన్దఫలామాభావన్, అతః “అత్యానాతివరేభాః” ఇత్యాహ (నారాయణేతి) ఉత్తరఖణ్డస్థాపేక్షయా పూర్వంక్రిమన్నిత్యాగ్యక్రమ్; ఇహతుపూర్వఖణ్డస్థాపేక్షయా ఉత్తైస్సభావైః ఫలితమాహ (అశరణ్యశరణ్యేతి). స్మర్యతేహి (౨) “అగతీనాంగతిర్హవాన్” ఇతి. అతఏవ ఆనాలాచితేత్వాదిహానత్రనరుక్తిః-తత్రహితారితమ్యైనాదరేతాత్పర్యమ్. ఏతత్సర్వం వ్యాఖ్యేయవివక్షితప్రాప్యప్రాపకాకారప్రవక్ష్యామ.

ఆస్త్యకమేవమ్. ఏతావతాపింత్యయాలభిమ్, సర్వత్రహితాప్రాప్తే అధికారోపేక్షిత ఇత్యత్రాహ (అనన్యశరణిఇతి) తత్వవిదోనన్య సయోజనస్య

మూ - స్వత్వాదారవిన్దయుగళం శరణంప్రపద్యే. అత్రద్వయమ్.

త్వచ్ఛబ్దేన ప్రాగు - రవిశిష్ట - మ - య - స్వత్వమభిప్రేతమ్. అనశ్శకర్తవ్యత్వాయ వాచగ్రహణమ్. అరవిన్దశబ్దశ్చ - ఇహభోగ్యత్వాయ. యుగళశబ్దే - ద్వివచనాఖ్యానమ్. (౧) “అహమస్మ్యుపరాధానామాలయోకిచ్చనోగతిః” ఇత్యాదికమభిప్రేత్యాహ (అహమితి). “ప్రపద్యే” ఇత్యస్తేనపూర్వాఖ్యాయోవ్యాఖ్యాతః.

(త్వత్వాదారవిన్దయుగళం శరణంప్రపద్యే) ఇప్పడియరుక్మి-అనాన్ నిరతి శయభోగ్యమానదేశరీరతిరుపడికై యేషపాయమాక అధ్యవసిక్కితేన్.

(అత్రద్వయమ్) † (శరణమ్ పుకు మ్భాతు తదనుగుణమానే ప్రాప్యరుచియుమ్ ప్రాపక త్తిల్ కన త్వవసాయముముడ్డాక వేడ్లుకై యాలే

మమసంజ్ఞోపాయా సరంనాస్తి, (౧) “అహమస్మ్యుపరాధానామ్” (౨) “సధర్మనిష్ఠోస్మి” ఇత్యాద్యుక్తావస్థావిశేష విదశ్చమేసాధ్యపాయా సరమసినాస్తితి ప్రతిబుద్ధోస్మి; అయమేవహి మమానైత్రాధికార ఇతిభావః,

ఇదస్తు వ్యాఖ్యేయస్థానమపురుషాభిప్రేతమితిజ్ఞాపనాయ, “అహమసిసమేశరణమ్” ఇతిజ్ఞాపనాయచ అధికోఽహంశబః. అథవా “అసస్యశరణః” ఇత్యుపాయా సరమస్యత్వమ్, అహమితి - † పాపయభీరుత్వమ్, అతిశక్లరహితత్వమ్, క్షయోజనాస్తరతదుపాయవరిత్యాగిత్వమ్, మోక్షార్థప్రపత్త్యున్ముఖత్వశ్చప్రవృత్తితే. ఎతత్సూచితః కార్యణ్యవిస్తరః ప్రతిపచనవాక్యేషుగద్యాస్తరయోశ్చదోష్టవ్యః. “తీవ్రత్” ఇత్యాదినా పూర్వఖిణ్ణ పదక్రమానుసరణమ్. త్వచ్ఛబ్దః శరణ్యత్వోపయుక్తసర్వాకారైశ్చిష్ట్యపరః. పాదేత్యాదికంప్రాగుక్తార్థమ్.

(అత్రద్వయమ్) ఇత్యస్య-వ్యాఖ్యాతపాపాయమితిశేషః. తాత్పర్యమపూర్వమేవోక్తమ్. యద్వా, ద్వయమ్ - అర్థానుసంస్థానేనసహ ఏవముక్తమితివా; వక్రవ్య

† కుణ్డితంత్యాచిత్కమ్. ‡ (పా) అపాయభీరుత్వమ్.
(౧) అహి సం-౩౬-౩౮. (౨) స్తో-ర ౨౨.

అతిసుదైయసిద్ధ్యర్థమాక ముతల్ చూర్ణైయలే పిరాట్టితిరువడికళిలే శరణమ్ పుక్కు. ఇరణ్ణామ్ చూర్ణైయలే పిరాట్టిప్రసాదత్తాలే పెద్ర్థాన్. అనస్తరమ్ “ఆశ్రయణీయనావానార్” ఎన్నుమపేత్తైయిలే, నారాయణనే ఆశ్రయణీయనాక వేణ్ణుకై యాలే నారశబ్దవాచ్యజ్ఞుక్కుమ్ అయనమానదివ్యాత్మ స్వరూపత్తై “అఖిలహేయ” ఎన్నిఱచూర్ణైయిలేశొల్లి, పిన్ఱునారశబ్దవాచ్యజ్ఞై “నిఖిలజగదుదయవిభవలయలీల” ఎన్నుమళవాక అవనుదైయ ఉభయవిభూతినాధత్వమ్ శొల్లి ; అనస్తరమ్ అవనేప్రాప్యముమ్ ప్రాపకముమెన్ఱధ్యవసేత్తు, ఇప్పడిమేన్ఱైయదైత్తానవస్తువై నమ్మాల్ కిట్టప్పోమోవెన్నుమపేత్తైయిలే, ఇరున్దతేకుడియాక ఎల్లార్ కున్ కిట్టుప్పడియాన శీలాదికళై మున్నిట్టు పిరాట్టిపురుషకారమాక శరణమ్ పుక్కు నిన్ఱార్ ఇవ్వళవాలే).

అనస్తరమ్ “శరణమ్ పుక్కుమ్ నామన్ఱో” ఎన్ఱుతమ్మై అశిర్త్తు పూర్వార్ కళుదైయ ప్రక్రియైయై మున్నిట్టు శరణమ్ పుకుకితార్. అనస్తరమ్ శరణమ్ పుకు మోబ్బుతవిడ వేణ్ణువనమున్నాకి విట్టువకు త్తవిషయత్తై ప్పద్ర్థ వేణ్ణియిరుప్పతో రాకారముణ్ణాయిరుక్కైయాలే, అతుకీర్తరణ్ణేడత్తిలుమ్ శెయ్యామైయాలే “అత్తాలే ఏతేనుమ్ కుత్తైయణ్ణాకిఱతో?” ఎన్ఱుపార్త్తు పురాతనపురుషర్ కళుదైయ శరణాగతిప్రక్రియైయాన ఇతిహాసపురాణవచనజ్ఞై మున్నిట్టు శరణమ్ పుకుకితార్.

† (అనాల్ కీర్తే శెయ్యాత్తవద్ర్థుక్కుక్కుత్తై యుణ్ణాకిఱతో వెన్నిల్; కుత్తై విల్లామైయే అన్ఱు, ఇత్తాలే ఏద్ర్థముణ్ణాకిఱతు. ఎజ్జనేయిన్నిల్; ద్వయత్తిల్ త్యాగపూర్వకమాక స్వీకరిక్కవేణ్ణిద్ర్థాకిల్ సర్వాధికార

మిఱివా విపక్షితమ్. వాక్యాన్తరై “పునఃపునఃప్రవద్యతే” ఇతితునాశఙ్కనీయమ్. ఏకసాధ్యసిద్ధ్యర్థం ప్రవత్త్యాపుత్తేః ప్రతిషేధాత్, ఇహసాధ్యాన్తరాఽయోగాచ్చ.

మాకమాట్టాతు. ఆకై యాలేబ్ధముణ్ణాకితతు. పూర్వపురుషర్కశ్చ
తైయహృదయమ్ - వకు త్తవిషయత్తిల్ స్వరూపానురూపమాక శర
ణాగతియైప్పణ్ణుమతోభీయ ఇవన్ విడ వేణ్ణువతుణ్ణో పబ్ధి వేణ్ణువతుణ్ణో
వేణ్ణాయ్ తరుప్పతు; ఈశ్వరవిషయాకారస్తుచ్చ దృష్టప్రపత్తియే అత్త
యమ్, అధికారియాకైక్కు సంసారభీతనాయ్కోణ్ణు తిరువిడికళిరే
శరణంపుకునతు వేయమైయమ్; ఇవర్ ప్రాప్యరుచి శేయ్విక్క మా
త్తిల్లామైయాలే రుచి పేరిక్కచ్చెయ్సర్. ఆకై యాలే ఇవర్ శేయ్విక్క
తేల్లామ్కుతై యాకక్కడనతు. ఇవర్ లామ్ ఇతుక్కవ్వరుకుశరణమ్పుక
క్కాణామైయాలే మీణ్ణార త్తనై యల్లతు అమైయమెచ్చు మీణ్ణారల్లర్.
ఆకై యాలే శరణమ్ పుకుకితార్).

(పితరంకూతరమిత్యాది) పూర్వాధితాలే చేతననై యుండు
ఉత్తరార్ధతాలే అచేతనజ్ఞతై యమ్ శొల్లుకిటరు. ఇతై తాన్ - ఉ
యాన్తగ సహకారియమాయ్, స్వయమ్మయోజనమాకై యాన్
ఉపేయమమాయ్ ఇరణ్ణుమ్ పాతు వాయరుచ్చుమ్. “సన్న్యాసాన్
ఎన్దు, ఉపాయాన్తరమాన కర్మయోగాదికళై చొల్లుకిటరు. “సన్న్యా
మాంశ్చసాక్షరాన్” ఎన్దు - ఉపేయాన్తరమాన ఐశ్వర్యకై నల్ల
చొల్లుకిటరు. (సన్తజ్య) ఎన్దుతు - సవాసనమాక విట్టెన్దుపడి, “సన్న్యా
ధర్మాంశ్చ” “సర్వకామాంశ్చ” ఎన్దు ఇగణ్ణైయమ్ కూడవెన్దు
విడచొల్లుకై యాలే ఉపాయాన్తర్గో స్వరూపనాశకమామోషి
ఉపేయాన్తరజ్ఞుమ్ స్వరూపనాశక మెచ్చు కరుక్తు.

ఇవల్లై స్వరూపనాశకమెన్నలామో పెన్నిల్; అవల్లై
స్వయమ్మయోజనమాక ఇట్టికైయే స్వరూపమ్, ఇట్టైయొట్టిన్దుతాయ్
స్వరూపనాశకపర్యాయమ్, ఇతై తాన్ స్వరూపాజ్ఞానమాకిటత్తైయో

మూ—

పితరంమాతరం

అథ “అనన్యశరణి, శరణమహంప్రపద్యే” ఇతిశబ్దా
నామర్థంవివృణోతిపౌరాణికవచనముభేన (పితరమి
త్యాదినా). గురుపర్యంతానాంసాధనత్వముత్కటమ్.

వెన్నిల్, ఇవన్ ఇవైతన్నై సాధనమాక్కినాప్పోలే “ఇతుక్కుప్పొట
మొప్పొట్టప్రయోజనమాక్కాతే నమైప్రయోజన మాక్కప్పెల్లోమే ”
ఎన్నుమీశ్వరన్ నినై వాలే ఉజ్జీవనమాకిటతు. ప్రయోజనా న్తరత్తుక్కు
మడియేత్పారై యమ్ “ ఉదారాః ” ఎన్నుమవన్ స్వభావత్తాలే ఉజ్జీ
వనమాకిటత త్తనై .

మేల్ పల్లెప్పడుమ్ విషయమ్ శొల్లుకిటతు. (లోకవిక్రాంత
చరణౌశరణంతేనప్రజంవిభో)శీలాదిగుణయత్కనుమాయ్ వకు త్తస్వామి
యుమాయ్ జ్ఞానశక్త్యాది గుణపూర్ణనుమానడిన్ తిరువడికలై యే
ఉపాయమాక ప్పల్లెట్టుకితేనెన్గిటతు.

(పితరంమాతరమ్)(౧) “మాతృదేవోభవ” “పితృదేవోభవ”
ఎన్దు ఈశ్వరనోపాతిమాతాపిత్రనువర్తనతై ఉపాసనాజ్ఞమాక శాస్త్రమ్
విధిక్కైయాలే ఉపాయా న్తరసహకారికళుమాయ్ ఉశ్మతనై యుమను
వర్తిత్తువిడుకై యన్దియే ఇవర్కళుడైయ వియోగమ్ అసహ్యమాయి
రుక్కైయాలే స్వయమ్ప్రయోజనమాయిరుప్పర్కళి.

పితరమిత్యాదికస్త స్వవాక్యవన్నిబద్ధసంవాదముభేన అనన్యశరణత్వాదికం
విశదీకృత్య వక్ష్యమాణఫలప్రార్థనాప్రస్తావనాత్మకమితి ద్వయార్థస్యసముదితోక్తిః;
తథాత్ర సోపాధిక భోగ్యతదుపాయత్వాగం నిరుపాధిక భోగ్యతదుపాయ విశేష
పరిగ్రహాచ్చ స్పష్టయిత్వా, “ప్రసాదయే” ఇత్యాదినా, “సోధుమ్” ఇత్యన్తేన

(పా) ప్రాస్తావనాత్మక.

(౧) తై-శీఘ్ర-౧౧-౨-౨.

మూ—

దారాన్సుతాన్సన్మాన్ సఖిగురూన్.

దారాశ్చ దృష్టసాధనమ్.

(దారాన్) స్త్రీయుమ్ సహధర్మచారిణియాకై యాలే ఉపాయాన్తరసహకారిణియుమాయ్ అభిమత విషయమాకై యాలే ఉపేయాన్తహ్యతై యమాయరుక్కుమ్. (పుత్రాన్) పుత్రహీననాసహాతు “పుత్రే ఎన్గిటనరకదిర్శనమ్ వణ్ణవేణ్ణుకై యాలే పుత్రోత్పాదనమ్ “పున్నామ్నానరకాత్తాయత ఇతిపుత్రః” ఎన్గిటపడియే అన్దనరకదిర్శనత్తుక్కుడియాన పాపవిమోచన హేతువాకితి ముఖత్తాలే ఉపాయాన్తరసహకారియుమాయ్, అవ్వళవన్తియే తద్వియోగమ్ అసహ్యమాయరుక్కుయాలే ఉపేయముమాయరుక్కుమ్,

(బద్ధూన్) అవర్కళాకితార్ - ఇవనైక్కుడిప్పట్టియాక వర్తియాలతపడి నియమిత్తు నల్వన్దియే నడత్తునువర్కళాకై యాలే ఉపాయాన్తర సహకారికళుమాయ్, ఇన్నపెరుణ్ణుడిప్పాట్టిలే పిటన్దానెన్గిటశెరుక్కులే ఉపేయభూతరుమాయరుప్పర్కళే. (సఖిన్) తోమనుమ్ ఇవనుక్కుహితై పియాయ్ హితత్తైయే ప్రవర్తిప్పికై యాలే ఉపాయాన్తర సహకారియుమాయ్ అభిమతనాకై యాలే ఉపేయభూతనుమాయరుక్కుమ్. (గురూన్) అవర్కళాకితార్ - భగవత్పాక్షియాకితి ఉపేయత్తెక్కుటిత్తుఉపాయాన్తరజ్జలై ఉపదేశిత్తుమ్, ఉపేయాన్తరజ్జలైక్కుటిత్తు ఉపాయాన్తరజ్జలై ఉపదేశిత్తుమ్ పోరుక్కుయాలే ఉపాయాన్తరసహకారికళుమాయ్ హితపరరాకై యాలే ఉపేయభూతరుమాయరుప్పర్.

ఉత్తరః శ్రీశ్రీస్థానిష్ఠనిపుత్తి ప్రార్థనాసంక్లప్తతే. పిత్రాదీనాంత్యాగోక్తాన్యభృత్యాదిచేతనాన్తరత్యాగకైముత్త్యసిద్ధిః. బంధకట్టః - ఇహసమృద్ధ్యాదివరః. “రత్నాని”

మూ.- రత్నాని ధనధాన్యానిక్షేత్రాణిచగృహాణిచ|సర్వ
ధర్మాంశ్చసత్త్వజ్య సర్వకామాంశ్చసాక్షరాన్ |

రత్నాదీనాముపేయత్వముత్కటమ్. ఆముష్మికంసాధనం
సాధ్యజ్ఞాన (సర్వేతి) అక్షరశబ్దేన కేవలాత్మనిపర్యవసానమ్.

(రత్నాని త్యాది) రత్నమ్ తుడక్కమాన, పై యుమ్ ఉపాయాత్స
బ్రతుక్తుఇతికత్వతదా సహకారికతుమాయ్, అనర్థ అభ్యయమా
టియుమ్ వినియోగికిలామూయా లే ఉపేయముమయిరుక్కుమ్,
(గృహాణిచ) గృహజ్ఞతుమ్. కీర్తించున్నవద్దు కెల్లా మావాససాన
సూక్తిరక్షకముఖతా లే ఉపాయార్సహకారముమాయ్ *మాడ
మాళికై యాక వెడుక్కుమ్బడియాన అభిమతత్వతా లే ఉపేయముమా
యిరుక్కుమ్. (సర్వధర్మాంశ్చ) ధర్మశబ్దతా లే ఉపాయసూపమాన కర్మ
యోగాదికత్వ చ్చెల్లుకిటతు. సర్వశబ్దతా లే అధికారసమ్మత్తి ధర్మ
చెల్లుకిటతు. (సర్వకామాంశ్చ) ఎఱ్ఱ - పుత్రపశ్వన్నాదితోడ
క్కి-మాక స్వరైశ్వర్యమ్ నడువాక బ్రహ్మైశ్వర్య పర్యమానవద్దై
చెల్లుమ్ శొల్లుకిటతు. (సాక్షరాన్) ఎఱ్ఱ తు - కై వల్లుత్త. (సత్త్వజ్య)

ఇత్యాదికమ్ - ఉత్కటభోగ్యత్వ భోగసాధనత్వా నామచేతనానరాణా ముపల
బ్ధమ్. చకారణవా అనుక్తసముచ్చయః. ప్రియేషహితేషుచమోక్ష తదుపాయా
సమయక్తేషు కుత్రచిచ్ఛ్లోపిసయక్తఇతిజ్ఞానసాయ శితరమిత్యాదివిభక్తిః.

నివంలాకి సిద్ధప్రియహితాన్యదాపృత్య, “సర్వధర్మాన్” ఇత్యాదినాశాస్త్ర
పేద్యాసాధనానిసాధ్యనిచాహ. తత్రసర్వధర్మశబ్దః - సిద్ధసాధ్యరూప సవంకిర
ధర్మ కార్తవ్యవరణి. “సర్వకామాన్” ఇతి - శిరణ్యగర్భాదిపదపర్యవ
సంబుధిషయః. అక్షరశబ్ద ఇహ - ఆత్మమాత్రానుభవగోచరః. ధర్మాణాంకామానా
ప్రచుపయోగిత్యేవ పిత్రాద్యుదాహరణమ్. తచ్చయథాసమ్భవం ద్రష్టవ్యమ్.
క్షేత్రాదీనాం త్యాగశ్చ అత్రకామ్యధర్మోపయోగితయా అర్థకామోపయోగి
తయావా అనుపాదానమ్. అతఏవ, “మాత్రిదేవోభవ, సిత్రిదేవోభవ, ఆచార్య

మూ—

లోకవిక్రాంత చరణౌ

లోకవిక్రాంతవిభుశ్చ సౌలభ్యపరత్వవదౌ.

లజ్జాపురస్సరమూనిట్లు. (లోకవిక్రాంతచరణౌ) తుండ్యపూర్వీకము. సమయమ్. వరైయాతేనైత్ర తిరువడికల్పాకాయాలే సౌశీల్యమ్ శొల్లకిఱితు. ఉఱిజ్జుకిఱి ప్రజ్ఞయైత్తాయముతుకిలే అణైత్తుక్కొణ్ణు కిడక్కు మా పోలే తానత్తిసనమ్మన్మమే హేతువాకి విడమాట్టాతే విముఖరానార్ తలైయిలుమ్ తిరువడికల్పవైక్కెయాలే వాత్సల్యమ్ శొల్లకిఱితు. ఇత్తనైయుమ్ అవతరిత్తు మున్నేనిన్ఱుకార్యమ్ శెయ్కెయాలే సౌలభ్యమ్ శొల్లిన్దు.

దేహభవ" (౧) "పుష్పాచమాతాపితరా" ఇత్యాదుక్తభగవదాజ్ఞానుపాలనంసవిరుద్ధతే. సర్వధర్మశబ్దేన మోక్షసాధనభూతోపాసనవర్గ సంగ్రహేపి తన్నివృత్తౌ (౨) "విహితత్వాచ్చాశ్రమకర్మాపి" ఇతినాయేన వర్ణాశ్రమధర్మాణా మనివృత్తిః తదిహితైర్దగ్ధధర్మేషు శ్రయోజనాస్తరేషు మోక్షోపాయాస్తరేషు సాధారణం నైరాశ్రిత్యాః. తత్రేతరుషార్థాస్తరేషు అల్పస్థితోన్వినాదోవిదర్శనానైరాశ్యమ్. తతఏవతరుషాయేష్యపి ముక్తసాధనేష్యవేష్యసావస్థాదర్శనేన దుష్కరత్వాదినానైరాశ్యమితివిశేషః.

(సప్తవింశతి) సమ్యక్త్వత్వా, సమాససంపద్యవ్యవర్తకః. యదాన్వ, కచ్చాన్వ సంయుక్తాయాః ప్రప లేర్నత్వేన ఆజ్ఞేచ్ఛేనా ఆచుచాదానమిహధర్మాణాంత్యాగః, సోయంప్రపత్త్యవకారక శ్వాకరహః సమ్ప్రతిపన్నేషు పురుషార్థాస్తర తదుపాయేషు ముక్త్యుపాయాస్తరేషు నిత్యనైమిత్తికేషుచ సమాస ఇతిసహాంకిః. (లోకవిక్రాంత చరణావతి) చరణేలోకవిక్రాంతత్వ వచనమనాత్రితానా మప్యత్యప్రకాశనేన సౌలభ్యాదివృజ్ఞకమ్. లోకవిక్రాంతేతి - వ్యస్తంవా. తదాతులోకేషు విక్రాంతః - అధిష్టాతేత్యర్థః.

(౧) భారతే.

(౨) బ్రహ్మసూ-౩-౪-౩౨.

మూ—

శరణంతేఽనజంవిభో || త్వమేవ

మూ— శరణశబ్దంవినుణోతి(త్వమేవేతి). పితృదికార్య
రక్షణస్యఅస్మిన్నేవపుష్కలత్వాదయమేవబంధుః,
నతుపితృదయ ఇత్యభిప్రాయేణత్వమేవేత్యాచృత్తిః.

(తే) ఎన్దు వకు త్తశేషేయెన్దుస్వామిత్వమ్ శొల్లుకిఱతు. (విభో) ఎన్దెయావతు - ప్రభుత్వమ్. అతాకిఱతు. జ్ఞానశక్త్యాది గుణపూర్తి. ఇత్తాల్, * అహంశబ్దవాచ్యముమ్ ఇతిలే అను సన్ధేయమ్. ఆక ఇత్తనైయుమ్ నారాయణశబ్దార్థమ్. (తే) ఎన్దిఱ విడత్తిల్ స్వరూపానుబద్ధియాన లక్ష్మీనశ్చుభ్ధము మనుసన్ధేయమ్. ఇత్తాల్ పురుషకారభావమ్ శొల్లుకిఱతు. (చరణౌ) ఎన్దెయాలే విగ్రహయోగమ్ శొల్లుకిఱతు. (శరణమ్) ఎన్దెయాలే ఉపాయభావమ్ శొల్లుకిఱతు. (అనజమ్) అధ్యవసితే నెన్దుపడి. ఆక ఇత్తోకజ్గళాలేవిడుమవ ధ్నై విట్టు పద్మమువద్నై పుద్గ్నినిన్దుతు. ఆనాల్ కీర్తివిట్టవైయెల్లామ్ ఇదువే యాకిఱతోవెన్నిల్; అజనేయిరుప్పతొరు సాపేక్షతైయుణ్ణో సర్వప్రకారపరిపూర్ణవిషయతై పుద్గ్నినవనుక్తు.

అనన్తరమ్ కీర్తివిట్టవైయెల్లా మీశ్వరనేయన్దితాక్. (త్వమేవ

(తే) స్వామినః కరమప్రాప్యస్యచ. * విభుశజ్ఞేన - ఫలశ్రదానావ పయకగుణపాష్కల్యంవ్యజ్ఞతే. యద్వావిభుశజ్ఞేన కరత్వమ్, “తే” ఇన్యనేన సౌలభ్యశ్చగృహ్యతే. (అనజం) ప్రజామిత్యర్థః. అనద్యతనత్వమత్రాఽవివక్షితమ్. భూతత్వేన నిర్దేశస్తు కర్తవ్యశేషనైరపేక్ష్యవ్యజ్ఞానపరః. త్యాజ్యానాం త్యాగస్య పూర్వకుస్సప్తత్వాదికాతత్వపఞ్చనే తాత్పర్యమ్. ఉపాయత్వముపేయత్వశ్చ “మాతాపితా” ఇత్యాదిశ్రుతిసిద్ధసర్వవిధబాధవస్యనారాయణనైవేత్యభిప్రాయేన సర్వ క్తంసర్వంత్యమేవేత్యాహ(౨)(త్వమేవేతి). “త్వత్పద” ఇత్యత్రత్వచ్ఛబ్దాభిరేతశ్చ

మూ— మాతాచ పితాత్వమేవ త్వమేవ బంధుశ్చగురు స్త్వమేవ|

మాతాచ పితృద్వయే హితపరనాన పితావై పౌత్ర్యే నియే గర్భవాసమే తాడగ్గీరక్షి త్తుప్సోరుమనభితేమాతావాసవళి. ఇత్తాల్. ఇనర్ నిన్ క్కిఱ తెన్నెన్నిల్, మేల్ సృష్టిక్కుఱుప్పాక ముతలభియాతపడితాయరుక్కుమ్ వణ్ణమే తిరువయిల్ శ్రీతలైన్ త్తు రక్షి త్తుప్సోన్తననెన్నితార్. (పితాత్వమేవ) మాతాపుక్కుమున్నే పితృకృత పేషణ్ణవాన్ పితాపతే. ఇత్తాల్ “పూర్వజ” ఎన్గిఱతై నిన్ క్కిఱతు; (౧) “పితృత్వత్వనై”.

(త్వమేవబంధుశ్చ) బంధుక్కుళుమ్ ఇనన్ వభి కెడ వ ర్తియాతపడి నియమిత్తు నల్ వభియేనడత్తుమవర్ కళితే. అప్పడియే నాన్ వభి కెడ వ ర్తియాతపడి అ స్తరాత్మతయా ఇరున్దు నియమిత్తునల్ వభియాక్కుమ్ బంధువుమేసియే.(గురు స్త్వమేవ)(౨) “గుశబ్ద స్త్వస్థకారస్సాన్యత్ -గురు రిత్యభిధీయతే” ఇరుళ తరుమాజాలత్తైప్సోక్కి తెళివిశున్పెక్కొడుక్కై యాలే ఎనక్కు అజ్ఞాతజ్ఞాపనమ్ పణ్ణమాచార్యనుమ్ నీయే. (౩) “అఱి యాతనవతిన త్తవత్తా” ఎన్నక్కడవతితే. ఆచార్యరిల్ వైత్తుక్కొణ్ణుప్రథ మాచార్యనావాన్ ఈశ్వరనితే. “ లక్ష్మీనాథసమారమ్భామ్ ”

ఆ సేవశరీరకృతమ్. సర్వేషాంజన్మానాంసర్వేషాంజన్మసుసర్వవిధోపకారకీ త్వంత్యయి సముచ్చితమిత్యభిప్రాయేః ప్రత్యేకంత్వమేవేతి సావధారణావృత్తిః. మాతాపితౄ దయోహితత్వప్రయత్నాస్త త సహకృతాశ్చ తదభిమతకించిత్రజేనోపకర్యుః. ఆయస్త ఆసన్య ప్రయోజ్యోగినిరపేక్షశ్చ స్వేచ్ఛయైవ సర్వప్రకారేణోపకరోతి. (మాతా) ప్రళయదశాయాముదరేస్థావయిత్వా ప్రసవనాత్. ప్రియప్రవర్తకత్వా దిభిశ్చ (పితా). (౪) “అహంబీజప్రదఃపితా” ఇతిహ్యహ, హితప్రవర్తకశ్చ (బంధు) సమృద్ధాన్తరేణాపి ఆహితనివర్తనార్హః. (గురుః) “గుశబ్ధః” ఇత్యధ్యుక్తాన్త కార

† (పా) జన్మపు

(౧) పెరి-తిరువ-గి.

(౨) నిరు క్తమ్.

(౩) తి-వామ్-౨-౩-౨.

(౪) గీ-౧౪-౪.

నూ— త్వమేవచిద్యా ద్రవిణంత్యమేవ త్వమేవసర్వంమమదేవదేవ ॥
ఎన్నక్కడంటివో. (౧) “ఇతైవితైన్నై” ఎన్నిటపడియే ముతలడయే
రుచి జుకన్నాకై యాలే ప్రథమాచార్యనెన్నక్కటైయివై.

(త్వమేవచిద్యా) ఉపదేశితజ్ఞానమును నీయే. అతావతు
(౨) “జానక్యై క్కభుక్కెల్లంమంవియుమాక్కెయుమ్” ఎన్నిటపడియే
జ్ఞానత్తిరుదైయ సత్తాదికళో అనసధీరమాకై యాలుమ్, జ్ఞానప్రతిపాద్య
నాకై యాలుమ్, జ్ఞానమునునీయేయెన్నిట. (ద్రవిణంత్యమేవ) ద్రవిణ
మాకటతు - ద్రవ్యమ్. అతావతు - భోగత్తుక్కు ఉపకరణనూయిరు
క్కై.. ఇత్తాల్ భోగోపకరణచూన పురభత్త్యాదికభుమ్ నీయేయెన్నితార్.
అవిక్కే, (౩) “ధనంమదీయమ్” ఎన్నిటపడియేప్రాప్య ప్రాపకజ్ఞభిరల్లంమ్
నీయేయెన్నితార్కాకవుచూమ్. (త్వమేవసర్వమ్) శొల్లిచ్చొల్లాతవై యు
ల్లంమ్నీయే. (మమదేవదేవ) సర్వత్తైయుమ్ విట్టు ఉన్నైయే పదీశీన
పెనక్కు ఎల్లముమ్ * అయర్వణు మమరవ్ కళధిపతియాన నీయే
యెన్నితార్. ఇతుతాన్ ఉమక్కు రువర్క్కుమేయోపెన్నిల్; ఎన్నళ
వేయన్లు, సకలబోకజ్ఞభుమ్ నర్కిరితి సకలచేతనర్క్కుమ్ సకలవిధ
బుధువుమ్ సర్వాధికనాన నీయేయెన్నితార్.

నిరోధిత్వాత్. తత్రచాసా గురుశరీరకః; అనిగురుశ్చ. (చిద్యా) ఉపాయ
భూతచిద్యాప్రపరకత్వాత్, తత్ఫలప్రదత్వాచ్చ అశ్చినానామపాససరూప
చిద్యాస్థానేనవేతాద్వా, (ద్రవిణమ్) (౪) “అమృతంసాధనంసాధ్యంయంబశ్యన్తిసుషిషి
ణః” ఇత్యుక్తాత్సాధనత్వాత్సాధ్యత్వాచ్చ. “త్వమేవసర్వమ్” ఇతి - ఉక్తానుక్త
సర్వకాత్సర్వపరమ్. (మమ) తత్సవిదోఽకింబిదసత్యత్వాన్యసాధ్య సాధనస్య
త్వయిన్యస్తభరస్యచ. (దేవదేవేతి) సర్వప్రకారోత్కర్షరమ్.

(౧) తి-వా. య-గ-౮-౯.

(౨) తి-వా. య-౧-౯-౮.

(౩) స్తో-ర-

(౪) పాశ్చ-

మూ— పితాసీలోకస్యచరాచరస్వత్వమస్య పూజ్యశ్చగురుర్గీయాన్ ।

నత్వత్సమోస్త్యభ్యధికఃకుతోన్యోలోకత్రయేఽప్యప్రతిమప్రభావ ।

నపరంమమ, సర్వస్వలోకస్యచేత్యాహ(పితాసీతి). రక్షకత్వేనమాభ్యధి
కరాహిత్యము క్తమ్; సాలభ్యేవా. అప్రతిమప్రభావేతి-పరత్వస్యాక్తిః

(పితాసీలోకస్యచరాచరస్వ) సర్వలోకజ్గళిలుముణ్ణాన జగ్గమ
స్థావరాత్మకమాన సకల త్తుక్కుమ్ ఉత్పాదకనానవనే. (త్వమస్యపూజ్య
శ్చ) ఆకైయాతే సర్వత్తుక్కుమ్ పూజ్యనీయైయో? (గురుర్గీ
యాన్) త్రేష్ఠనాన వాచార్యనుమనీయే. కీర్తించున్న పూజ్యతైపితృ
త్వత్తశవిలేనిఱ్ఱుమ్; ఇత్తాల్, (౧) “గరీయాన్బ్రహ్మదఃపితా” ఎన్ఱు
పూజ్యతైయిలైలైశ్లోకిఱ్ఱు. (నత్వత్సమోస్త్యభ్యధికః కుతోన్యః)
*సర్వలాభాయవాకైయాతేత్వద్వ్యతిరిక్తనమస్తపదార్థజ్గళిలుమ్ ఉనక్తు
సదృశరిలైయెన్ఱాల్, అధికరిలై యెన్నుమిగమ్ శ్లోలవేణుమో? (౨)
*బత్తార్మికార్కైయిలైయాయవితే. (లోకత్రయేప్యప్రతిమప్రభావ)
ఆకైయాతే త్రివిధచేతనరిలుక్లాట్టిల్ ఒప్పిల్లాతప్రభావజ్జేయుడైయవనే!

ఏవంస్వవిషయేఽనుసంహితస్య సర్వవిధబద్ధత్వస్య సర్వవిషయత్వేన నిరుపాధిక
త్వం సూచయతి(పితాసీతి). (లోకస్య) హిరణ్యగర్భానిజన్మజాతస్య. (పూజ్యశ్చ)
పితృత్వగురుత్వాదిభిస్సర్వ కర్మారాధ్యత్వత్రుతేశ్చ సమాకాధ్యః. (౧) “గరీయాన్బ్ర
హ్మదఃపితా” ఇత్కుక్తమాహ(గరీయానితి). “గరీయాన్. పూజ్యతమః” ఇతితుభా
ష్యోక్తమ్. (లోకత్రయే) బద్ధముక్తనిత్యరూప చేతనవర్గత్రయే. యద్వాలోకత్రయ
శబ్దేన సర్వలోకవర్తినాంలక్షణా. ప్రభావతోప్రతిమత్వస్య క్షణోక్తత్వాత్, “నత్వై
త్సమోస్త్యి” ఇత్యాదికమిహకారుణ్యాదిషుయోజితమ్.

(౧)

(౨) తి-వాయ్ ౨-౩-౨.

(౩)

మూ —

తస్మాత్

(పపత్తింవివృణోతి (తస్మాదితి))

అనర్తమ్, కీర్తీశరణమ్ పుక్కువతుక్కుత్తామణమ్ పణ్ణకితార్. త్తామణమ్ పణ్ణకితత్తు అగుడైయప్పదయర్తాలే యెన్నిల్; స్వహృదయర్తాలే. అతెన్నెన్నిల్; అనాదికాలమ్ అపరాధజై పుణ్ణి క్కుగు పూరిత్తవన్ సత్తాక ఆభిముఖ్యమ్ పణ్ణానాసేయాకిలుమ్ (౧) “రిచూణావః పితృః” (౨) “యదివారావణస్వయమ్” ఎన్నిటలవన్నడిపార్ త్రాల్ ఇననై కై కొళ్ళుకై క్కు ఒసకుత్తైయిత్తై. ఆకిలుమ్ పతివ్రతైయాయుహప్పాల్ నెడునాల్ వ్యభిచరిత్తు, పిన్దుభర్తావానవన్ పభీయాశ నెన్నిటవిశువే ఆల మ్మనమాకలిన్దు “ఎన్నై రక్షిక్కవేణుమ్” ఎన్దు మున్నేనిన్దులో వరుకై తానే అపరాధమ్ ఆతుక్కుమేలే “ఎన్నై రక్షిక్కవేణుమ్” ఎన్నైయా నతు అపరాధత్తుక్కు మేలెత్తెయాయ్, స్త్రీత్వహానియుమాయరుక్కు పితే. అప్పడియే ఇవనుమ్ అనన్యార్ శేషభూతనుమాయరున్దైత్తు కిన్దు అపరాధజై పుణ్ణి ప్పొన్దు ఇన్దు వర్ష శరణమ్ పుకురుకై యానతు అపరాధత్తుక్కు మేలెత్తెయాయ్, శేషత్వహానియుమాయరుక్కు క్కడనతితే.

అనాల్ శరణమ్ పుకురుకై యుమ్ అపరాధత్తుక్కు మేలెత్తెయాకిల్ శరణమ్ పుకుకితత్తన్, త్తామణమ్ పణ్ణకితత్తెన్నెన్నిల్, (౩) “తమేన శరణం” ఎన్దు “తత్త్వోవాతి పుటమ్బు పుకలిల్లామైయాల్ శరణమ్ పుక్కుమ్ వేణుమ్. పూర్వన్దు తజైప్పారా, “పణ్ణి నవితువుమ్ అపరాధమ్” ఎన్దు “కుహేమివాకై నూలే త్తామణమ్ పణ్ణుమ్ వేణుమ్.

(తస్మాత్) “త్వమేవ” ఇత్యాదిపక్షడియే నీయే సకలవిధబద్ధపు

(తస్మాత్) తవై పసర్వవిధబద్ధత్వాత్, ప్రభావతిః కారుణ్యాదిన్దు క్షృణ్వరావిధి

మూ-ప్రణమ్య ప్రణిధాయకాయం ప్రసాదయేత్వా మహామీశమీద్యమ్ |

(ఈశమీద్యమ్) (౧) “నతస్యేకేశ్వన, తస్యనామమహద్యశః” ఇతిపత్

మూకైయా లే. శైయతకుద్ధమ్ పాటుక్కు మోస్సును సకలవిధబద్ధపు

మాక వేణుమోలే కాణమ్. అతుతన్నిలుమ్ భర్తావెట్టానో, శే

ఒరుముతైయేయా యే ఒరునట్రిప్పటిరుక్కుమాకిల్ కుద్ధమ్

యాయ్ తలైక్కట్టుకైయన్దిక్కే, సకలవిధబద్ధపు మూకైయా

యలే ఇననుక్కుచ్చెయ్యలంకాతెత్తై. అననుక్కుచ్చెయ్యలంకాతెత్తై

మిలైయెన్దై. (ప్రణమ్య) మానసమానదణ్డన్. (ప్రణిధాయకాయమ్,

కాయికమానదణ్డన్. ఇరణ్డైయమ్మొట్టుకైయలే వాచికమ్ అన్ధాత్తి

ద్ధమ్. ఆకతివిధకిరణజ్జాలుమ్ శరణమ్ పుక్కుపడిగొల్లిద్దు. ఏతుక్కాకవె

న్నిల్; (ప్రసాదయే) ప్రసాదిప్పిక్కైక్కాక. ఆరైయెన్నిల్ (ఈశమీ

ద్యంత్యావ్) శేషియుమాయ్ స్తశ్యనుమాయరున్దస్మి పున్దై. ఆరై

న్నిల్, (అహమ్) అనన్దార్థ శేషభూతనుమాయరున్దైత్తు అపరా

కత్వాత్ త్వద్విషయాపరాధస్య పిత్రాదిసర్వవిషయాపరాధరూపత్వాత్ సర్వవిష

యాపరాధానాం త్వదాజ్ఞాతిబద్ధసరూపత్వేన త్వదపరాధత్వాచ్చేతిభాషః. * ప్రణ

మ్యేత్యాదికమ్ - ప్రణమ్య ఇత్యస్య వివరణమ్. ప్రకృప్తప్రవీణభాషచ్చి ఆత్రప్రకర

ణాత్ ప్రకర్తిరూపః. సచపూర్వకృతవిషఫలవిశేష ప్రార్థనాన్యమిహసూచ్యతే. కా

యప్రణిధాయ్ - ఆత్రస్వరూపకార్థస్యవ్యాపారానరనిపుత్తి పృష్ట్యమాత్రమ్. (ప్రణ

మ్యప్రసాదయే) ప్రణతసరూపం ప్రసాదసమమతిష్ఠాయ. భక్తైర్వత్ ప్రవత్తిరపి ప్రసా

దసవిశేషః. మదిప్రవిఘాతానిప్రప్రాప్తి హేతుభూతమస్తృతాపరాధజ్ఞతాప్రీతిరూప

కాలుష్య రహితంకరోమిత్యర్థః. (త్యావ్) స్వతస్సర్వభూతానాం సుహృదం మద

మూ:- వితేవపుత్రస్యనఖేవసఖ్యుంప్రియంప్రియాయార్హసి దేవసోడుమ్.

పితృదయస్తస్యమృద్ధాద్ధిక్షమస్తే. అతఃసర్వవిధసమృద్ధాత్ త్వయాత్వస్త
స్యమిత్యర్థం. ప్రార్థనాపర్యస్తమహావిశ్వాసః - ప్రపత్తిః. మహావిశ్వాస
పూర్వకప్రార్థనావా.

ధత్తేష్టణ్ణిహ్సీదు ఇన్దువస్తు శరణమ్ పుక్కనాన్. ఈశనెనెయాతే,
ఉడైయవనెన్దవడి. ఈడ్యనెన్దతు-స్తుత్యనెన్దవడి. నినైత్తవడిశేయ్యప్ప
క్కాల్ నివారకరిల్లామెక్కాక ఉడైయవనెన్దితతు. స్తుతిక్క. వేణ్ణుమ్విష
యత్తిలే ద్వేషిత్తుహ్సీదేనెన్దు తమ్ముడైయక్కువుతోన్ద ఈడ్యనెన్దితార్.

పొఱ్ఱుక్కుహేతు శొల్లుకితతుమేల్ (వితేవపుత్రస్య)పుత్రన్
వణ్ణినకుదీర్తైప్పితాపొఱ్ఱుక్కుమాపోలవుమ్. (నఖేవసఖ్యుం) తోదున్
శేయ్తకుదీర్తైత్తోదున్ పొఱ్ఱుక్కుమాపోలవుమ్. (ప్రియంప్రియాయాం)
ప్రియైనుడైయకుదీర్తైప్రియనానవన్ పొఱ్ఱుక్కుమాపోలవుమ్, సన్ది
రార్వః. (సోఘమ్)పొఱ్ఱుక్కు సర్వవిధబంధువుమాయిరుక్కెయాతే.
(దేవలర్హసి) దేవరుమ్ అప్పడిక్కుఅర్హర్.

ఆక, ముతల్ చూడైయాతే ప్రాప్యరుచిక్కుమ్ ప్రాపకవ్యనసా
యత్తుక్కుమాక ప్పిరాట్టిరువడికళితేశరణమ్ పుక్కు, ఇరణ్ణామ్చూర్ణ
యిలే పిరాట్టిప్రసాదత్తాలేపెదీర్లు, అనన్తరమ్ ఆశ్రయిక్కుక్కుఱు

క్తత్వదితరసాధ్యసాధనశ్చ. (ఈశమ్) సాపరాధనిగ్రహదిసమర్థమ్. (ఈడ్యమ్) తుమా
దిగిస్తుత్వమ్. (౧) “నతస్యేకేశ్చనతస్యనామమహాద్యశః” ఇతిశ్రుతుక్తమనేన
పదద్వయేనదర్శితమ్. తుద్రోపిజస్తు సమృద్ధవిశేషాదపరాధంసహతే, కింపునస్తస్మి
త్యభిప్రాయేణ పితృదిదృష్టానః. (ప్రియంప్రియాయాం) మత్ప్రీతివిషయస్తస్వత్ప్రీ
తివిషయాయమవ్యమ్. (౨) “ప్రియోహిజ్ఞానినోత్యర్థమహంసచమమప్రియః” ఇతిహి
స్వయమేవాత్మ. (అర్హసిదేవసోఘమ్) ఇతివత్త్వమాణసద్భావః. సంసారమోచనమపి తే
లిలవేతిదేవశబ్దాభిప్రాయః. ఏతావదన్తం పూర్వఖణ్డవివరణమితి కేచిత్.

పూన ఉభయవిభూతినాథత్వమ్ శొల్లి, అనన్తరమ్ ఆశ్రయిక్తుక్కుత్తు
తైయాన శీలాదిగుణజ్ఞై మున్నిట్టు ప్పిరాట్టిపురుషశారమాకత్తామ్ శర
ణమ్ పుక్కు, అనన్తరమ్ పూర్వోకభుడై యప్రక్రియాయాలే శరణమ్ పుక్కు,
అనన్తరమ్ ఇతిహాసపురాణప్రక్రియాయాలే శరణమ్ పుక్కు, అనన్తరమ్
కీర్థివిట్టవై యడై యళుశ్వరసేయాకప్పల్లి, “ఇతుతాన్ ఎన్నళవేయన్తు;
సకలచేతనర్ కుమ్మెక్కుమ్” ఎన్తు కీర్థిపణ్ణిన ప్రవత్తిక్కుత్తామణమ్
పణ్ణినిన్టార్. పూర్వోకభుడై యరుచిపరిగృహీతమాన వర్థమేయాకిలుమ్
అవర్ కళోపాశురత్తై మున్నిడవే ఈశ్వరన్ తిరువుళ్ళమ్ ప్రసన్నమామెన్తు
పార్ త్తుఅవర్ కళోపాశురత్తాలే శరణమ్ పుక్కున్డార్. అథవా(౧) “సకలదేవ
ప్రపన్నాయ” ఎన్తుసకృత్ప్రపత్తిక్కుత్కార్కమ్ శెయ్ కైక్కు ఈశ్వరన్ శమై
ద్దిరుక్కు ప్రాప్యత్వరాతిశయత్తాలుమ్ ఇతోభియచ్చెల్లామెయాలమ్,
యార్ పాశురత్తుక్కు ఈశ్వరనిరఙ్గుమెన్దఱియాతేబహుముఖమాకప్రత్తి
పణ్ణిన్డార్; ఆక ఇత్తనై యాలమ్ పూర్వభణ్ణార్థత్తై అనుసన్ధిత్తారాయ్ నిన్టార్.

ఇనిఉత్తరభణ్ణార్థత్తై యరుళిచ్చెయ్ కితార్. అతిల్, అనిష్టనిష్పత్తి
యుణ్ణానాలల్లతు ఇష్టప్రాప్తికిడై యామెయాలే మున్దుఱనమళ్ళబార్థత్తై
యరుళిచ్చెయ్ కితార్. అతుతనక్కు దేహత్సాభిమానమ్ తుడక్కుమాక
కైజ్కర్వత్తిల్ మమతాబుద్ధిఈతాక నడువుళ్ళవిరోధియై యడై యప్పో
క్కిత్తరవేణుమెన్దితే అర్థమాక నిర్వహిత్తుప్పోరువతు. అతుతాన్ సకల
కర్మక్షయత్తాలే యాయ్ త్తు ఉణ్ణావతు. ఆకై యాలే మున్దుఱకర్మత్తై
యరుళిచ్చెయ్ కితార్.

ఆధ్యోర్, (౨) “పాయ్ నిన్దణానమ్” ఎన్తు అవిద్యైయైముత
లాకవరుళిచ్చెయ్ తార్. ఇవర్, “కర్మమ్, కర్మత్తుక్కుడి-అజ్ఞానమ్; అజ్ఞాన
త్తుక్కుడి దేహసమ్బంధమ్.” ఎన్తుకర్మత్తై మున్దుఱనరుళిచ్చెయ్ కితార్. ఆధ్యో

మూ:-

మనోవాక్కాయైః

అథ ఉత్తరఖండంవివృణ్వన్ ఇష్టప్రాప్తేరనిష్టనివృత్తిపూర్వకత్వసూపార్థక్రమాత్ ప్రథమంసమశ్చబ్ధార్థసూహ (మనశ్చత్యాదిసా).

రుక్కుస్వానుభవ మాయరుక్మయాలే దేహాత్మాభిమానద్వారానిష్ట అహజ్కారమ్ నిలికితప్రకారంతాలే అనిదైన్యమున్నానవరుళిచ్చెయ్తార్. ఇవర్కుక్కుస్వానుభవ మాయరుక్మయాలే దర్శనత్తుక్కుర్మప్రాధాన్యమ్ శొల్లిస్తోరువతొరు నిర్బన్ధముణ్డాకై యాలే, అతినుడైయస్థితిక్కు ఉటుప్పకవుమ్, మాయావాది, “అవిద్యానివృత్తి - మోక్షమ్” ఎష్ట అవిదైన్యయోప్రధానమాక చ్చొల్లుకై యాలే అతినుడైయప్రతిక్షేపార్థ మాకవుమ్, ఇవర్కర్మమ్ముతలాక వరుళిచ్చెయ్కితార్ అవర్ కారణ పరస్పరైయై అరుళిచ్చెయ్తార్. ఇవర్ కార్యపరస్పరైయై అరుళిచ్చె య్కితార్.

(మనోవాక్కాయైః) ర్మత్తుక్కుప్పరికరమేతేష్టపార్తాలేమనో వాక్కాయజ్ఞో. ఇనైతాన్ ఈశ్వరనై లభికైక్కుమ్, అవనైయిబ్ధు అనర్థపుడుకైక్కుమ్ ఉడలాయరుక్కుమ్. (౧) “మనసవమునుమ్యాణం కారణంబర్థమోక్షయోః” ఎన్దితేయిరుప్పతు |.

అథ ఉత్తరఖండస్సాన్వీసవిశేషణ నారాయణశబ్దస్యపూర్వమేవవ్యాఖ్యాతత్వాత్ అవశిష్టయోశ్చవతుర్థీసమసోఃపాతక్రమాదర్థక్రమస్యబలీయస్తాన్తే, ప్రథమంమనోవాక్కాయైః ఇత్యాదిభిస్త్రిభిరాన్వితైర్విష్టప్రాప్తేః పూర్వభావినీంమమకారనివృత్తివాచినమ శ్చబ్ధవివక్షితాంసర్వాన్విష్ట నివృత్తింప్రార్థయతే. తత్రసర్వస్యచాన్విష్టస్య ఇష్టవిఘాతస్య చకర్మమూలత్వాన్విష్టనివృత్తిః పూర్వమభ్యర్థ్యతే. మానసాదిభేదేనప్రతివిధం పాపరాశిస్తద్విపాకశ్చమన్వాదిభిర్విభక్త ఇతిజ్ఞాపనాయ కరణత్రయోపాదానమ్.

మూ.. అనాదికాలప్రవృత్తానన్తాకృత్యకరణకృత్యాఽ కరణభగవదపచార

అనాదికాలప్రవృత్త్యయూనన్త్యహేతుః. ప్రథమానన్త శబ్దః సామాన్యపరాధవిశేషణమ్. సామాన్యపరాధముక్త్యావిశేషపరాధ మాహ (భగవదతి) భగవదపచారః - శిశుపాలాదికృతః.

(అనాదికాలప్రవృత్త) అనాదికాలమ్షణ్ణిష్ఠీన్త. (అనన్త) ఇవై తాన్ అశవిఅద్విరుక్తైః. ఇవై తానిరుక్కుమ్బుడియెన్నెన్నిల్; (అకృత్య కరణ) ఇతువెన్న, (కృత్యాకరణ) ఇతువెన్న. (భగవదపచార) ఇతువెన్న:

అకృత్యకరణాదేరహేతుకత్వమన్యోన్యశ్రయాదికల్పపరిహర్తృమాహ (అనాది కాలప్రవృత్తేతి). హితప్రవృత్తియోన్యోన్యకరణైరేతావన్తంకాలమహితే ప్రవృత్తిస్త్రితి నిర్వేదశ్చత్రప్యజ్జితః. “యద్రుక్మాకల్ప” ఇత్యాది ప్రక్రియయాఅనాదికాలప్రవృత్తమ్, అతఏవాసన్తమ్; ప్రథమీసన్తశబ్దః అకృత్యకరణకృత్యాకరణరూపసామాన్యప చారయోరన్వేతప్యః. ద్వితియస్తుభగవదపచారాదా. అకృత్యకరణాదికల్పమ్ - ఉత్తరోత్తరం క్రూరతరమ్. యద్యపి కేషాంచిత్రత్యానా మకరణమకృత్యకరణాత్మ కమ్. తథాపి శరణాగతరక్షణాదికృత్యాకరణం మహత్తరపాతక కోటాస్పర్శ్య ఇతి, జ్ఞాపయితుమ్, అకృత్యకరణాదుత్తరం కృత్యాకరణాన్తి. అకృత్యకరణాన్తరత స్యాపి భగవదపచారాదేః బ్రాహ్మణపరివ్రాజకన్యాయేన ప్రకృష్టత్వ జ్ఞాపనాయ పృథగభిధానమ్. యద్యపి అకృత్యకరణాదేరపి ఆజ్ఞాతిబద్ధసరూపతయా భగవదప చారత్వమ్, తచ్చాత్ర “అపచారాన్” ఇతివిశేష్య నిర్దేశేన వ్యభిచితే; తథాపి శిశుపాలాదీనామివ అవ్యవధానేన భగవత్పరీవాదాదికమిహ భగవదపచార శబ్దో క్తమ్ అకృత్యకరణశబ్దేన - స్వవర్ణాశ్రమాదినిషిద్ధానుష్ఠానమాత్రమ్; కృత్యా కరణశబ్దేన స్వవర్ణాదినియతధర్మస్య ప్రాప్తకాలే శక్తేనాన్తసమప్రాసమ్. భగవదపచారాశ్చ ద్వాత్రింశదపచారాది ప్రకరణేషుద్రవ్యవ్యాః. భగవదీయమపస్తమస్తీయత్వ

మూ. - భాగవతాపచారానానావిధానంతాపచారాన్

భాగవతాపచారస్తు - భాగవతవిషయే అర్థాదినిమిత్తాన్త రేణ కృతః; భాగవతాపచారిభగవదపచారి. భగవదపచారి-భాగవతాపచారిఇతి. భాగవతభక్తవిషయాపచారి-అనన్యపచారి; ఆచార్యవిషయాపరాధోవా. భాగవతే అభాగవతత్వనిమిత్తాపరాధోవా. అర్చావతారవిగ్రహస్య అవై లక్షణ్యప్రతిపత్తిర్వా. ఏకైకకోట్యవాస్తవభిదావరోనానావిధశబ్దః.

(భాగవతాపచార) ఇతువెన్న; (అనన్యపచార) ఇతువెన్న; (నానావిధ) ఇష్టడిబహువిధమాయ్. (అనంతాపచారాన్) ఇవన్ శ్రీఓరోవిధమే అనంతమాయ్, ఇష్టడియశ్శవైతాన్ అనన్యతమాయరుక్తై. ఇతితే అపచారత్తినుచైయ అనన్యతైయరున్తపడి. (౧) “యద్బ్రహ్మకల్పనియుతానుభవేష్యనాశ్యంతత్కిల్చిషం సృజతిజన్తురిహక్షణార్ధే” ఎన్తు నూతాయిరమ్ బ్రహ్మకల్పమ్కూడినాలుమ్ అనుభవిన్తుముడిక్కన్తాతపాపతైయితే ఇచ్ఛేతనన్ ఒరుక్షణార్ధత్తిలేవణ్ణవతు.

బుద్ధి ఆర్చావతారపర్యస్తేష్వవతారేషుః, ప్రాకృతత్వబుద్ధిరిత్యాదయోపి భగవదపచారాః. త్వదపచారేతి వక్తవ్యేష్యత్రభగవదపచారశబ్దస్తత్ప్రమాణోపాత్తప్రకారసూచనార్థః. అయథాశాస్త్రమర్థాద్యపాధిభిర్భాగవతవిరుద్ధాచరణమిహభాగవతాపచారి. ఇహావిపర్యానేన కేచిద్వర్ణయంతి. ఏతయోరేవాపచారపర్గయోః “సక్షమామి” ఇత్యాదిభిర్విశేషితాఃకేచిత్, పూర్వోక్తస్యాయాదసన్యపచారా ఇతి విభజ్యస్తే; తేచ(౨) “విద్యాచోరోగురుద్రోహి” (౩) “ఏకాక్షరప్రదాతారమ్”, (౪) “యశ్చుద్రంభగవద్భక్తమ్” (౫) “మయిద్వేషానవిభోభూత్సంస్తుతాపుద్యతేతవ” ఇత్యాదిషుద్రష్టవ్యాః.

(౧) వై-స్త-౬౦.

(౨) (౩) (౪) (౫) వి-పు-౧-౨౦-౨౧.

మూ,- ఆరంభకార్యాననారంభకార్యాన్ కృతాన్ క్రియమాణాణాశరిష్య
మాణాం శ్చసర్వానశేషతఃక్షమస్య.

సర్వశబ్దః - అపరాధవృత్తికార్తృనిష్ఠపరః. కిర్మణాంవైదిక
కర్మానర్హతాపాదనశక్తిః, ప్రత్యవాయకరత్వశక్తిః, వాసనాజనకత్వ
శక్తిశ్చఅస్తి. తత్ర అన్యతమశక్తిమాత్రం ఊమావిషయోమాభూదితి,
అశేషతఃక్షమస్తి.

(ఆరంభకార్యాన్) ఫలప్రదానత్తిల్బరుప్పట్టవై. (అనారంభకార్యా
న్) ప్రబలకర్మతిరోధానత్తాలే అవసరప్రతిక్షమానవై. (కృతాన్ క్రియ
మాణాణాశరిష్యమాణాంశ్చ) కాలత్రయత్తిలుళ్ళవైయైయమ్. (సర్వాన్)

ఏవం నిర్మిబజ్జన భగవద్భాగవతద్వేషావజ్ఞా పరిహాసాదయశ్చ యథాలాక
మసహ్యపచారా ఇత్యనువిష్యతే. ఏతేషాంప్రతి ప్రత్యేకమవాస్తవోపాధిభిన్నా
నావిధాః; తత్తద్విధాస్యపి అవాస్తవ్యక్తిభేదైరసంతాః. (ఆరంభకార్యాన్) జాత్యా
యర్హగరూపవిపాకసంజ్ఞాఫలప్రదానేప్రవృత్తాన్. యద్యపి (౧) “అనారంభకార్య
ఏవమత్యుత్పత్తవదేః” ఇత్యుపాసనేనూత్రితమ్; తథాపి, (౨) “సాధ్యభక్తిస్తుసాహ
స్త్రిప్రారంభస్యాపిభూయసీ” ఇతిప్రపత్తైవిశేష పచనాదత్ర ఆరంభకార్యోపాదానమ్.
అధితార్థ ప్రదస్యకరణ్యస్య పృష్టత్యుచితామరితారతమ్యుససారేణ యథాప్రార్థిత
ఫలప్రదానాత్, తదిష్టదేహద్యనుపుత్రసప్రత్యక్షాదివిరోధః. (ఆనారంభకార్యాన్)
ప్రారంభకార్యకర్మనిరుద్ధాపసరతియా అనుపకారీస్తఫలాన్. ధివిధానపి “కృతాన్”
ఇత్యవచ్చినతి. (క్రియమాణాన్) ఆనుకూల్య సక్కుల్పాదిమత్తేష్విపి దేశకాలాదివైగు
ణ్యాత్, పూర్వనియుక్తదుర్భస దుర్నివార భృత్యాదిముఖేనవా ఉపకాంతానపరి
సమాప్తాన్. (కరిష్యమాణాన్) తద్వదనుబద్ధ్యాదిముఖేన అగత్యాప్రమాదాద్వాసన్ము
తిష్యతః, బుద్ధిపూర్వోత్తరామూనాం పశ్చాదేవ ప్రాయశ్చిత్తవిధానాత్. తేషామ
న్యత్ర సక్తిహేతు యథార్థప్రాయశ్చిత్తప్రేరణం ఊమాఫలంగాహ్యమ్. (సర్వాన్

(౧) బ్రహ్మసూ-౪-౧-౧౧. (౨) అహిర్నుగ్మ్యసం.

ఇవైతాన్ శిలవద్భూత చ్చల్లిద్భూతస్తై. ఎన్నాల్ శొల్లి ముడిక్కవాణ్ణత
ఎగ్గాచాపజ్జై యుమ్ (అశేషతఃక్షయస్య) సవాసనమాకప్పొలు త్తరుళ వే
ణుమ్. అపిత్వకరణమావతు-శాస్త్రవిరుద్ధమానవద్భూత అనుష్ఠికై.
కృత్యాకరణమావతు - శాస్త్రవిహితమానవద్భూత అనుష్ఠియాత్ భూతై.
(౧) “విదుషోత్తిక మేదణ్ణభూయ స్త్వమ్” (౨) “శక్తస్యాతీవదోషవత్”
ఎఱ్ఱు శక్తనాయరుక్క అనుష్ఠియాత్ భూద్దొల్ దోషమ్ కనత్తి
రుక్కుమితే.

భగవదపచారమావతు - అముతుపడి, శాత్తుప్పడిక్కు అర్హ
మానతై విచ్చేదవ్ పణ్ణుకై. అతావతు-అవద్భూతాన్ వాగ్జీవీ త్తలుమ్
పిఱ్ఱొక్కు ఉపకరి త్తల్, అత్తాలే జీవిప్పార్ పక్కలిలే యాచితమాయా
తల్, అయాచితమాయాతల్ జీవిత్రుమ్, అవతారజ్జలిల్ సజాతీయ
బుద్ధిపణ్ణుకై యుమ్ అర్చావతార త్తిల్ ఉపాదానస్మృతియుమ్, ఈశ్వ
రన్ పక్కిల్ దేవతా స్తరజ్జళోడు సజాతీయతాబుద్ధియుమ్, అవనతానవస్తు
క్కళిల్ మమతాబుద్ధిగూమ్; ఇతువుమ్ అకృత్యకరణజ్జలిలాన్టాయరుక్క,
పిరియ పెడుక్క వేణ్ణిద్, య-ఇతినుడై యక్రార్యాతిశయమిరున్దపడి.

శేషితి:) ఇతిశ్చైతత్ కైకా ర్తస్యైవ పరమ్. సన్నిహి పాపానాం బహ్వ్యశ్యక్తయః.
తత్వతిరోధాయకత్వమ్, ప్రశ్నవాయజనకత్వమ్, కర్మాస్తరానర్హతాపాదకత్వమ్,
సజాతీయపాపారమ్భరుచినకత్వత్వేతి. ఏతాస్య నిమిషావాసనేత్సుచ్యతే. సాచప్రత్యు
త్తరేష్యక్త మనువదిష్యతే. పాపశక్తిశ్చ - నిగ్రహసంక్షిః పరమపురుషబుద్ధివిశేష
ఏనేతి “క్షుమస్య” ఇత్యనేష్యజ్యతే: నిగ్రహనిపుత్తిరూపాహి ప్రసాదవిశేషః. ఇహ
క్షమా. అత్ర భాగవతావచారేషు తద్విదితేషు తత్ప్రసాదసముఖేన భగవతః ప్రసా
దః, (౩) “మయాత్వంపరు మేణ్యుక్త స్తచ్చత్వంక్షుమకుర్తుసి” ఇతిన్యాయాత్. తద
విదితేషు అవ్యవధానేన రహస్యప్రాయశ్చిత్తవ్యాయాత్.

మూ:-

అనాదికాలప్రవృత్తి

అథ మోక్షవిరోధపుణ్యపాపపరాపరాధముయతి (అనాదితి).

భాగవతాపచారమూలము - అథ కామాభిమాన సిమిత్రమాక శ్రీవైష్ణవర్ కళోడువివాదమ్ పణ్ణుకై యుమ్, జన్మన్మతాదికళాలే కుత్రై యనినై కై యుమ్, వికలకరణార్పక్యల్ తే పో క్తిపణ్ణుకై యుమ్. అస హ్యపచారమావతు - నిర్మబన్ధసమాకభగవద్యాగవతసమ్మద్ధయైక్యే జ్ఞా ల్పాటుక్కుమాట్టాతే ముట్టిక్కుళ్ళుతల్, నాట్టుక్కుళ్ళుతల్ శేయ్ కై. శ్రీవైష్ణవసన్నమతు వే హేతువాప్రద్యేషవ్ పణ్ణుకై. పుత్రవాత్సల్యమ్ శ్లెగ్గానిట్టిరునామమ్ శొన్నతువే హేతువాక అగ్నిదాహవముతలన హింసై యైష్ణునానితే పితావానవన్

శిశుపాలాదికల్ పణ్ణునై భగవదపచారమ్. రావణాదికల్ పిరా ట్టిపోల్వార్ విషయత్రిల్ పణ్ణునై భాగవతాపచారమ్. హిరణ్యాదికల్ శ్రీపణ్ణుదాదికల్ విషయత్రిల్ పణ్ణునై - అసహ్యపచారిమ్.

(అనాదికాలప్రవృత్తి) కీర్తీ (౧) పొల్లొమ్మొక్కుమ్ ఎన్నికప డియే అకృత్యకరణాద్యపరాధజ్ఞై ప్పొమ్మొవేణుమెన్టార్. ఇట్టులతు క్కుడియానవిపరీతవృత్తైల్లుణ్ణానలపరాధనైప్పొమ్మొవేణుమెన్టిటార్. వృత్తహానికీర్తే శొల్లిల్లిన్తో ? తిరియక్కైల్లికై పునరుక్తిమన్తోవే న్నిల్, అట్టు “అకృత్యకరణకృత్యాకరణమ్” ఎన్టు - శాస్త్రవిరుద్ధమా న వద్దై అనుష్ఠిక్కై యుమ్, విహితానుష్ఠానమ్ పణ్ణాతోట్టై యుమా కిటవృత్తహానిశొల్లిల్లిన్. వేదాస్తవిషయజ్ఞానాభానత్తాల్ వరుమ్? అట్టై వృత్తహానికళుణ్ణు, అవద్దై యాయ్ త్తు ఇట్టుచ్చొల్లికిటతు; ఆకై యాలేపు నరుక్తిదోషమిటై.

ఏవం నిపిద్ధక్షమాప్రార్థితా, అధసహేతుక కామ్యక్షమాప్రార్థితే (అనాది కాలేత). క్షుద్రపురుషార్థకామనాయా వివరీతజ్ఞానసాపేక్షతయా అపచారాణా

విపరీతజ్ఞానమాత్మవిషయం కృత్స్నజగద్విషయశ్చ

ఆత్మనోజగతశ్చస్వాతంత్ర్యధీః, దేవతాంతరశేషత్వధీః భగవచ్ఛేషవస్తుని,
స శేషత్వధీశ్చ (విపరీతజ్ఞానమ్). పుణ్యశ్చస్వతంత్రత్వధీమూలత్వాద్భావి
మూలమ్; భగవద్భాగవతదేవతాంతర భజనరూపంస్వార్థంస్వపుత్రా

(అనాదికాలప్రపుత్ర) అనాదికాలమ్పణ్ణిబోధ్యంతే. (విపరీతజ్ఞానమ్)
ఇతుస్వరూపస్పర్శియన్తు. ఆనాల్ ఒరునాశశవిలే వన్దేతిహోహోవెన్నిల్;
అజ్ఞన్ శొల్లొన్ణాతు, అనాదియెన్నుమత్తనై. స్వరూపస్పర్శియెన్నలా
మృడియితే ఇతిసనాదిత్వమిరుప్పతు. భగవత్ప్రసాదత్తాలే ఒరునాశ్
కట్టియక్కణ్డెయాలే వన్దేతియెన్దతిన్దవిత్తనై.

విపరీతజ్ఞానమానతు - ఓరర్థత్తిల్ అర్థాంతరబుద్ధిపణ్ణుకై. అతా
వతు - రజ్జువిలే సర్పబుద్ధియమ్ శుక్తియిలే రజతబుద్ధియమ్. ఇతు
కువిషయమేతెన్నిల్. (ఆత్మవిషయంకృత్స్నజగద్విషయశ్చ) ఆత్మవి
షయమాకవుమ్ కృత్స్నజగద్విషయమాకవుమ్. ఆత్మవిషయమాన విప
రీతజ్ఞానమానతు - దేహాత్మాభిమానమ్. కృత్స్నజగద్విషయమానవిప
రీతజ్ఞానమానతు - దేవతిర్యజ్మనుష్మన్మహారశరీరజగితే తత్తద్బుద్ధిపణ్ణుకై.

మిష శాస్త్రాజ్ఞానపూర్వక కామ్యనాకుపి మాత్రయాత్రాన్తిహేతుత్వం వ్యజ్ఞయితు
మిషవిశేషతో విపరీతజ్ఞానస్య సహాక్షిః. యథావస్థితవిషయవిరుద్ధాకారావగా
హిజ్ఞానమిషవిపరీతజ్ఞానమ్. తచ్చుత్ర, (౧) “యోస్యథానస్తమాత్మానమ్”
ఇత్యాదిభిరుక్తః స్వాత్మనోజగతశ్చ స్వనిష్ఠత్వ స్వతంత్రత్వస్యశేషత్వ భగవదస్య
నిష్ఠత్వాదిభ్రమ ఇత్యభిప్రాయేణాహ (ఆత్మవిషయంకృత్స్నజగద్విషయశ్చోతి). పుత్ర
శబ్దస్య శాస్త్రీయే ప్రసిద్ధిప్రకర్షముపజీవ్య విపరీతపుత్రమితిబద్ధకంకామ్య కర్మోచ్యతే
అస్యథాపూర్వోక్తేన పునరుక్తిప్రసక్తాత్. కామ్యస్యచ విపరీతపుత్రత్వంసాత్వికత్వాగ
సమదర్శిత్యాది విశిష్టహితతమధర్మవిపరీతత్వాత్.

విపరీతపుత్రాచ్చైశ్చేషవిషయమద్యాపినర్తమానం వర్తిష్య
మాణశ్చ సర్వం క్షమస్య.

ద్యుర్థశ్చయత్పుణ్యమ్- తత్ - అశేషవిషయమ్ విపరీతపుత్రమిత్యుచ్యతే. ఆచార్యసేవాదినా శాస్త్రజన్యజ్ఞ సేనమ్మన్నేపి వాసనావశాదనువర్తమాన మిత్యభిప్రాయేణోక్తమ్ (అద్యాపివర్తమానమితి).

(విపరీతపుత్రాచ్చ) అతావతు-విరుద్ధమాకవనుష్ఠితైశ్చ-కృత్స ఓ జగద్విషయమానవిపరీతపుత్ర మావతు - ఒరువన్తనక్కు ఓరపకారమ్ పణ్ణినాల్ స్వకర్మఫలమెట్టుమ్, తత్తత్తర్కానుగుణ మాకఈశ్వరన్ ప్రవర్తక నెట్టుమ్నినై యాతే, నిమిత్తమాత్రనానచేతననై స్వతత్త్రనాకబుద్ధి పణ్ణి అవన్ శెయ్తానెట్టు అవనుక్కు అపకరికై. ఆత్మవిషయమాన విపరీతపుత్రమావతు-వరతస్త్రనానతన్నై స్వతత్త్ర నెట్టునినై త్తుత్తాన్ ప్రవర్తికై. అశేషవిషయమ్-విశ్వరూపిచిపురుషార్థజ్ఞై అపీక్షితైశ్చయమ్, ఇష్టానిసర్వవిషయమాకపుమ్. †(అద్యాపి) మున్ను శెయ్తవద్దై యమ్.

(అద్యాపివర్తమానమ్)ఇహోతు శెయ్కిఅవద్దై యమ్ (వర్తిష్య మాణశ్చ) మేల్ శెయ్యప్పుకుకిఅవద్దై యమ్. (సర్వంక్షమస్య)అజ్ఞానా కై యాలే ఎన్నాలటిన్తుతలైక్కట్టవాణ్ణాతు. సర్వజ్ఞరానదేవరీ అటిన్దురుళినెల్లావద్దై యమ్ పాటు త్తరుళవేణుమ్.

విపరీతపుత్రేపి స్వవిషయతయా పుత్రాదిపరవిషయతయాచ వైవిధ్యం దర్శయతి (అశేషవిషయమితి). (అద్యాపివర్తమానంవర్తిష్యమాణశ్చ) సద్గురూపదేశాదిభిః పరోక్షసమ్యక్జ్ఞానేపి బాధితానుపుత్రాగ్నిదినయాద్వాసనాదిభిరనువర్తమాన మిత్యర్థః. ఆత్ర చకారేణపూర్వకృత విపరీతపుత్రసముచ్చయః. అద్యాపీత్య సేవచఆనాదివిపరీతపుత్రసప్రతిస్సూచ్యతే. అత్రాపి సర్వశబ్దః-పూర్వవత్ కార్తవ్యవిషయః, అశేషత ఇతిచానుసంధేయః.

ఇహయథాభికారంయథాచ దితమనుష్ఠితానామపి సంసారహేతుధర్మాణామభిచారాణామివ అనర్థవర్తనసాయితయా ముముక్షువేక్షయా పాప

మదీయానాది

అధఃపశ్యతిః, (మదీయేతి). బీజాఙ్ఘరన్యాయాదనాదితా.

(మదీయానాది) కీర్తకర్మత్వైయుమిశోల్లి, అతుక్కుడియాన అ
జ్ఞానత్రైయుమ్ శోల్లినివ్రాత్, ఇన్వజ్ఞానత్తుక్కుడియాన దేమానమ్మ నజ్జేక్కుడ
త్రియురుళపేణుమెన్గిత్తార్ ఇజ్ఞుక్కుత్ “తుమస్వ” ఎన్వ్రాత్, ఇజ్ఞు “తారయ”
త్వోక్తేన్వర్గాదిహేతుభూతి స్వతిస్త్రిసన్కల్పస్యపి సన్గహవిశేషత్వబుద్ధ్యా కామ్య
క్షమాప్రార్థనాయుక్తమ్, యద్యప్యేవం పూర్వపుతేషు కామ్యేషుగతిః, తేథాపివర్తమాన
వర్తిమణికామ్యక్షమార్థినాం స్వయంతేదారమ్భవివసమ్భవతీతి కథంతత్తమా
ప్రార్థనమ్ ఇథమ్. ఆజ్ఞాతయాద్యచ్ఛిక ముకృతన్యాయాత్ సుమృజ్జనబుద్ధ్యావా
సమ్భవత్పునేదంచోద్యమ్. స్వబుద్ధిపూర్వమపి వర్తమానేషు కామ్యేషు ముఖ్యే
నిర్విజ్ఞానామపి ప్రకాస్తసమాజనమస్తరా లబ్ధపుష్కేః కారిరీశేషమావసన్యాయేన
స్యాత్. తత్ప్రపశ్యమాంశస్యాజ్ఞానిధత్వస్య కామ్యత్వదోషః. పూర్వాంశస్యతు
క్షుద్రఫలకాయనామూలస్య తత్ఫలజనకత్వాభావేతి తాదృశవాసనాజనకత్వసమ్మ
వాత్, కర్మయోగస్యేవ(౧) “నేహఽభిక్రమనాశోస్తి” ఇతిన్యాయేనేమేషిత్కర్మ
ణామ సమప్రానాం కృతాంశస్య విశమ్మకారిసాధనాస్తరవర్యవసిత ఫలజనకత్వాత్
తత్త్వానిః ప్రార్థనీయా. ఆత్రపూర్వాపరాంశయోరధికారిభేదేపి అసమాప్తైరైక
కర్తృనిర్వర్తమానవ్యవధేశోపియుక్తః. ఉత్తరికాలేపి శేనచిద్ధేతునానిర్వేద విచ్ఛే
దాన్నిత్యేత్యేవమాత్, స్వప్నదోషాద్యాకామ్యంసమ్భవ్యతే. తస్యానుత్పన్నస్యాపి
క్షమావేషణం శీఘ్రంసోపచితప్రాయశ్చిత్తప్రేరణార్థం సౌభర్యాదిన్యాయేనక్రిమేణ
వైరాగ్యజననార్థంవా. ఉక్తంహిప్రపన్నమధికృత్యైవ, (౨) “అథోపాయప్రసక్తోపిభు
త్వాన్విభోగాననామయాన్. అనేరిక్తిమాసాద్య విశతేవైష్టవంపదమ్” ఇతి.

ఏవం కర్మనివృత్తిః ప్రార్థితాః అధఃపశ్యమాను ప్రకృతిసమ్మతనివృత్తిః
కర్మనివృత్త్యైవ భవన్త్యపి సర్వకర్మవిరుద్ధవిశేషానితే జ్ఞానయతుమభ్యర్థితే
(మదీయేతి). ఈశ్వరస్య వైషమ్యవైర్భుల్యైవవిహారాద్ధం మదీయేత్వక్తమ్. అన్యో

(౧) గీ.౨౪౦. (౨) లక్ష్మీకస్తే-౧౭-౧౦౩.

కర్మప్రవాహప్రస్ఫుటాం

ఎన్నితార్. ఇజ్జ నే నేణువా నెన్నెన్నిల్, కర్మముమీ అజ్ఞానముమీ నిగ్రహరూప
మామీక్కొట్టు అనవత్తిరుపుశ్శుత్తి లేకిడప్పగొట్టాకై యాలే అననొక్షమి
క్కనకిక్కుమ్, ఇవ్వచిత్తుత్తాన్ నిత్యమాకై యాలే సశిక్కవెన్నతొన్నివై;
ఇని ఇతిర్ నిష్ఠమీక్కలుకై యే యాయీదు ఉళ్ళుతు; అకై యాలే
“తారయ” ఎన్నితార్. ఈశ్వరవిభూతిదైఅభీక్కివే నుమెన్జ్జే ఇవరుక్కు
క్కరుత్తు. ఇతిర్ నిష్ఠమీ తమైయెడుక్కవితేయుళ్ళుతు. పిరిక్కవెన్నతల్,
విసువిక్కవెన్నతల్ శెయ్యలావతున్వరూపమ్ తోదొర్కి డక్కిలితే.
స్వరూపమ్ నేరాకసశిత్తు దేహమాయ్ క్కిడక్కై యాలే ఎడుక్కవేను
మెన్నితార్.

పాలుమ్ నీరుమీలన్ని లేకలన్దాల్ “పాల్ ఇతు; నీర్ ఇతు” ఎన్ఱు
పిరిత్తుక్కొణ్ణా తపషియుమ్, అతు ఒగువదార్థత్తిన్ కై పట్టవాతే
సారమానపాలై గ్రహిత్తు ఋజీషమాన సీరై క్కభీక్కుమాపాలే, ఒరు
నర్వశక్తి పిరిత్తల్, ఇల్లెయాకిత్ సశిత్తల్ పోలే కాణముళ్ళుతు.
(౧) “మమమాయాదురత్యయా” ఎన్ఱుమ్, (౨) “మామేవ యేప్రప
ద్యనే మాయామేతాం తరన్తితే” ఎన్ఱుమ్ నాన్ పణ్ణినమాయై ఒరువరా
ల్ కడక్కవొణ్ణా తెన్ఱుమ్, ఎన్నై యేపదొన్ఱి క్కడక్క వేనుమెన్ఱుమ
రుళిచ్చెయ్ కై యాలే నీయేకడత్తియరుళ వేనుమెన్నితార్.

(అనాదికర్మప్రవాహప్రస్ఫుటామ్) అనాదికాలమ్ పణ్ణిప్పీన్ద కర్మపరమ్మ
కై యాలే ఉణ్ణానతాయ్, ఇతుతాన్ పిటరుణ్ణాక్కినతొన్ఱన్ఱి క్కే భగవ

న్యాశ్రయనివారణాయ బీజాఙ్గురన్యాయ ముళిపేత్యాచా (అనాదికర్మప్రవాహ
ప్రస్ఫుటామితి) ప్రకృతిస్వరూపస్య పురుషవదనాదిత్వాత్ తత్ప్రస్ఫుటమైతేకర్మ

భగవత్స్వరూప తిరోధానకరీం

(౧) “గుణమాయాసమావృతః” ఇత్యస్త్యార్థమూహ (భగవత్స్వరూపేతి).

త్రసాదత్తాలేవస్తతస్త్వత్తే. (మదీయ) ఎన్నా లేనమాదిక్కప్పట్టతెనె. ఇతుశెయ్యమ్ కార్యమెన్నెన్నిల్; (భగవత్స్వరూపతిరోధానకరీమ్) వకుత్తదేవరీరుడైయ స్వరూపత్తుక్కు తిరోధానతై ప్పణ్ణక్కడవతాయ్, అతావతు మత్తైక్కెయెవ్వుపడి. భగవత్స్వరూపతై ఇతుమత్తైక్కెయాయవతెన్నెన్నిల్. శ్రియః పతియాయ్, పురుషోత్తమనాయ్, సమస్తకల్యాణగుణాత్మకనాయ్, అయర్వటుమమరకశతపతియాయ్, ఉభయవిభూతినాథనాయితే ఈశ్వరనిరుప్పతు. ఇప్పడియరుక్క కుదృష్టిముఖత్రాలే నిర్విశేషచన్మాత్రమ్ ఒరువస్తుఉణ్ణు; అల్లాతతెల్లామ్ అవరమారమెన్నుమ్ మాయావాది. చిదచిదీశ్వరతత్వజ్ఞో మూస్తుఉణ్ణు; అతిల్ చిదచిత్తుక్కల్ తచ్చేషమాయ్ ఈశ్వరన్ శేషియాయరుక్కితానల్లన్. ఎల్లామ్కూడ ఏకద్రవ్యపరిణామమెన్నుమ్ భేదాభేదవాది. కర్మమవణ్ణుకైక్కుత్తానుణ్ణాకిల్ కర్మఫలమ్ భుజిప్పికైక్కుకర్మ ముణ్ణాకిల్ ఇని ఈశ్వరా పేత్తైతాన్ ఎన్? అతోన్న్దిలైకాణెన్నుమ్ సాబ్బివై శేషికర్ కల్, ఆకఇతాయ్త్తుమత్తైక్కెయాయవతు. ఇతుక్కడి దేహమాయితేయరుప్పతు.

హేతుకత్వము క్తమ్. తత్రచ, (౧) “గుణమాయాసమావృతః” ఇత్యాదిప్రసిద్ధంప్రతికూలవపుత్తిత్రయం భగవత్స్వరూపేత్యాదిభిరాహ (భగవత్స్వరూపేతి). తిరోధానం నామతేత్రజ్ఞానాం భగవత్స్వరూప విషయజ్ఞాన ప్రసరణిరోధః. తథాచ, అత్యంత తిరోధానాద సత్త్వబుద్ధిసామాన్యభోవిదితేపి భగవతిసర్వాశ్రయత్వాది ధర్మతిరో

మూ:- విపరీతజ్ఞానజననీం స్వవిషయాంశ్చభోగ్యబుద్ధేర్జననీం
 దేహేంద్రియ త్వేనభోగ్యత్వేనసూక్ష్మరూపేణచానన్ధితాం
 (విపరీతజ్ఞానమ్) దేహేలహంధీః. భోగ్యభోగో
 పకరణరూపత్వమాపా (దేహేత్వాదినా).

(విపరీతజ్ఞానజననీమ్) అతుక్కు-మేలే విపరీతజ్ఞానత్తుక్కు-ఉత్పాదకైయామ్; విపరీతజ్ఞానమాకైయా-వతు. అనాత్మనాత్మబుద్ధి. అతావతు-దేహాత్తిలాత్మబుద్ధివట్టుకై. ఇత్తాల్ స్వరూపత్తై మత్తై త్తపఃశొల్లన్దు. ఆక తన్నైయుమ్ మత్తైత్తులననైయుమ్ మత్తైత్తతిత్తే. ఇదిదేహమేయితేఉళ్ళతు, ఇత్తాల్ తన్నరశునాడాయ్ పైత్తపః. (స్వవిషయాంశ్చభోగ్యబుద్ధేర్జననీమ్) తన్నరశునాడాయ్ త్తై; ఇని, కళ్ళకోపళ్ళి కళే సామాజ్యమ్ పట్టుమి త్తనై యితే. స్వకార్యభూతమాన శబ్దాదికళితే భోగ్యబుద్ధియై పట్టు విప్రుతుమాయ్, (దేహేంద్రియత్వేన భోగ్యత్వేన సూక్ష్మరూపేణచానన్ధితామ్) భోగాయతన మాన దేహరూపత్తాలుమ్,

ధానాదవరత్వాదిబుద్ధిం తదన్వేషస్వనిష్ఠత్వాదిబుద్ధిశ్చకరోతీత్యాహ (విపరీతజ్ఞానజననీమితి). ఇదశ్చజీవస్వరూపతిరోధాన తన్మూలదేహాత్మశ్రమాదేరుపలక్షణమ్.

ఏవంతత్వత్రయతిరోధానసలభూతంవిపరీతజ్ఞానాంతరమాహ(స్వవిషయాంశ్చ) ఇతి. ప్రకాశమానేషుపస్తుమితిరోధానంనామ తత్తద్భేదకధర్మగ్రహణనివారణమ్; ఇదమేవహి సర్వత్రప్రాప్తేర్నిదానమ్. ఉక్తస్యాపకారత్రయస్య హేతుభూతమవస్థాచతుష్టయం దేహేత్వాదిభిరుచ్యతే. (దేహేంద్రియత్వేన) భోగాయతనతయా భోగోపకరణతయాచ. (భోగ్యత్వేన) శబ్దాదిగుణవిశిష్టభూతవచ్చకరూపత్వేన (సూక్ష్మరూపేణ) దేహాదిపరిణామరహితాంశేన. నేయంప్రకృతిరిదానీంచతుర్ధ్వర్యం శైరపకరోతి. పృథక్యదశాయాస్తు సూక్ష్మరూపేణైవ తిరోధానమాత్రం కరోతీతివ్యవస్థా, (౧) “దేహ

మూ:-

దేవీంగుణమయీం మాయాం

(దైవీమ్) త్వల్లీలార్థమ్.

భోగోపకరణమాన ఇన్ద్రియరూపత్వాలమ్, భోగ్యమానశబ్దాదిరూపత్వాలమ్, ఇత్యనైక్కుమ్ కిర్తిజ్ఞానసూక్ష్మ ప్రకృతిరూపత్వాలమ్ అవస్థితైయుమాయ్ నాలువకై ప్పట్టపరిణామత్వైయుడై త్తాయ్.

(దైవీమ్) దేవీరుక్కుక్రీడాపరికర భూతైయాయ్. (గుణమయీమ్) గుణత్రయప్రచురైయాయ్, అతావతు - † నూత్నరూపవత్తానుగుణగుణత్రయాత్మకమాయురుక్కైయుమ్. ఇతిల్ చేతనర్ పరిగ్రహిత శరీరజ్ఞో తమస్ప్రచురమాయుమ్ రజస్ప్రచురమాయుమ్ స్త్రీసత్త్వప్రచురమాయుమ్ మిరుక్కుమ్. (మాయామ్) విచిత్రకార్యకరత్వత్తాలేమాయా శబ్దావైయాయ్ విచిత్రపరిణామిని యాకైయాలే ఆశ్చర్యత్వైయుడై

యోగాద్వాసోపి" ఇతిసూత్రభాష్యేద్రవ్యవ్యా. ఈదృశ్యాఃప్రకృతేర్ద్వరత్యయత్వం స్వతస్త్రీలాప్రవృత్తయేతి (౧) "దైవీహ్యేమగుణమయీ" ఇత్యాదినాత్వయైవగీతమితిసూచయతి (దైవీమితి). తిరోధానాది హేతుభూతైరకస్థాచతుష్టయానువృత్తైర్భద్రహేతుభిస్సత్వాదిగుణైః ప్రచురతామాహ (గుణమయీమితి) సత్వాదిగుణసముదాయఏవప్రకృతిరితాస్థ్యైవత్తుస్తు(౨) "గుణాఃప్రకృతిసమ్భవాః"(౩) "ప్రకృతేర్దుణసమ్మూఢాః" ఇత్యాదివ్యధికరణప్రయోగబలాన్నిరస్తః. క్వచిత్తుసత్వరజస్తమశ్శబ్దాశాంద్రవ్యపర్యస్తఃప్రయోగః(౪) "తద్గుణసారత్వాత్తుతద్వ్యవదేశః" ఇతిన్యాయేన నేతవ్యః. ఏవమనవైవిధ్యానైర్వాస్యపారైః, పరిణామైర్దుజైశ్చ ప్రఖ్యాతమాశ్చర్యకత్వం సమాఖ్యావిశేషేణాహ (మాయామితి) "మాయాంమాంతరయ" ఇతిద్వికర్మతయా అన్వయః.

†స్వరూపదాన్

‡కుణ్డలితకుధికమ్.

(౧) గీ-౭-౧౪. (౨) గీ-౧౪-౫. (౩) గీ-౩-౨౯.

(౪) బృహ్యసూ-౨-౩-౨౯.

మూ:- దాసభూతం. “శరణాగతోస్మి, తవాస్మి

“దాసభూతం - మామ్” ఇతిసమ్మన్ధం, “శరణాగ
తోస్మి, తవాస్మి” ఇతిపూర్వోత్తరభిజ్ఞార్థం.

త్తాయ్. ఆశ్చర్యమ్ ఎత్తాలేయన్నిల్, పశ్చాభూతద్రవ్యజ్ఞానమ్ ఏకద్ర
వ్యపరిణా మమాయిరుక్క అన్యోన్యమ్ భిన్నరూపమాయుమ్ భోగ్య
భోగోపకరణభోగస్థానజ్ఞానాయుమ్చి తపటమ్బాలే ఆశ్చర్యమాయిరుక్తై.

(మాంతారయ) ఇప్పడిప్పట్ట ప్రకృతియిలే అకప్పట్టపెన్నై ఎక్క
డప్పిత్తరుళ వేణుమ్. కడప్పిక్కవేణుమెన్ద వాతే నామ్కడప్పిక్కైక్కు
నమక్కుసిర్ శెయ్తతెన్? ఎన్గొణ్ణతాన్ కడప్పిక్కచ్చొల్లకిఱతెన్దరె
య పెరుమాళ్ కేట్టరుళ, (దాసభూతం) ఎన్చక్కలేతేనుముడ్డాయ్
చ్చొల్లకిఱేన్? అనాదికాలమ్ దుష్కర్మజ్ఞై యేపణ్ణేప్పేనాకిలుమ్
దేహత్మాభిమా నియాయ్ పోన్దేనేయాకిలుమ్ శబ్దాదివిషయప్రహ
నాయ్ పోన్దేనేయాకిలుమ్, స్వరూపత్తై నిరూపిత్తవాతే, ఉనక్కనన్యార్
కేషమాయన్దో విరుక్కిఱతు; అత్తాలేశొల్లకిఱేన్. అతువార్తైయన్ద
కాణమెన్న; అతువార్తైయన్దొక్కే యొట్టికిఱతెన్? అప్పడియేయన్దో
పెన్న; అతుఉమక్కేయన్దొక్కాణమ్; సకలచేతనరుడైయ స్వరూపత్తై
ప్పార్ త్తాలుమ్ నమక్కనన్యార్ మాయన్దోవిరుప్పతు.

అజ్ఞనేయానాల్ సర్వార్ కుమ్కార్యమ్ శెయ్యివేణుక్లాణమెన్న; అతుక్కుమేలే ఒరువ్యావృత్తియుడైన్దొక్కార్. అతేతెన్న; (శరణాగతోస్మి
దాసభూత ఇత్యాదిభిములమస్త్రపదత్రయార్థస్సూచ్యతే, (౧) దాసభూతాస్సవి
తస్సర్వే”(౨)“ఆత్మదాస్యంహరేస్సవి మ్యమ్” ఇత్యాదిప్రసిద్ధంస్తవభావతోదాస్యం
చ్చిప్రత్యయాభావేపవ్యజ్యతే. ద్వయేపినారశబ్దవాచ్యానాం జీవానాంతాత్పర్య
పుత్త్యాదాసత్వంగాహ్యమ్. దూరింపలాయితేఽపిమయిత్యత్సమృతస్తావద్దస్తవ్యః.
దాస్యప్రతిబోధచ్చమేసక్కుతిజాతఇతిభావః. శరణాగతోస్మి ” “తవాస్మిదాసః ”

(౧) పాశ్చరాతే). ఈశ్వరసం (౨) విష్ణుతత్వసం

మూ:-

దాసరి ఇతివక్తారం మాం తారయ.

(నక్తారమ్) (౧) “భవశరణమితీ రయన్తి” ఇతిహ్యుచ్యతే.

తవాస్మిదాసఇతివక్తారమ్) “శరణాగతోస్మి” ఎఱ్ఱమ్, “తవాస్మి” ఎఱ్ఱమ్
“దాసరి” ఎఱ్ఱమ్, “దేవరేణసాయమెఱ్ఱమ్, దేవరేణపేయమెఱ్ఱమ్
దేవరేణ్యు అనన్యార్థ శేషమెఱ్ఱమ్, (నక్తారంమామ్) ఇప్పడిఉక్తిప్రదనా
యిరుద్దశ్యవై ౨. (తారయ) ఇప్పుక్తిమాత్రతైయేపద్ధి గ్రాశాకక్ష్ణా
కడప్పిత్తరుళవేణుమ్.

ఇతిపూర్వోత్తరశిక్షార్థనిష్ఠత్వం సముచ్చిత్యోక్తమ్, “స్వరూపభరలాభేషుతజ్జేవనమ
మేతియత్. ప్రపన్నస్యానుసంధానంసారం తదివాద్యుత్తమ్”.

ఆస్మితి - ప్రార్థనాభిప్రాయమ్. (దాసరి) దాసపుత్రి పరస్పామిత్యర్థః.
అన్యథాతు - దాసభూతమిత్తుక్త్యైవప్రసరించనమాత్రంసార్థత్. “శరణాగతోస్మి
తవాస్మిదాసరి” ఇతిపద్ధిప్రార్థనాత్మ నిజేవనపరావృత్తిచిత్. ఆర్థోవాద్యుత్తేవా
ద్వయవక్తాశాం తేషదయోయ ఇత్యభిప్రాయేణాశా (ఇతివక్తారమితి). యద్యప్యత
భలప్రార్థనార్థం ప్రపత్తికర్తృత్వానువాదవిషయక్తః - తథాపితద్వచనకర్తృత్వా
నువాదః - (౧) “భవశరణమితీ రయన్తి” ఇత్యాద్యభిప్రేతవచన ప్రాప్తిస్తాదివృత్తి
సార్థః. (మామ్) (౨) “స్వయంకృష్ణిభూతస్య” ఇత్యాదిప్రసిద్ధస్వరూపాసంధ్యమ్. తి
గుణద్రవ్యస్థితిత్యయా నానాభావాత్ తారయేత్తుక్తమ్. ఏతేన (౩) “దురత్యయా”
ఇత్తుక్తం స్వయత్నేన గుస్తరత్వం “మామేవమేవ” వద్యతే” ఇత్యాదిసాభిప్రేతం
పరాధీనతరణాగమ్యతే. ఏవంసమశ్చజ్ఞేనిపర్తనీయతయా అభిప్రేతస్యపాపస్యభ్రమ
స్యకృత్యుతసమ్యక్సత్యమితి తార్యత్వం తారణ్యత్వం యథాయోగందోష్టవ్యమ్.

అథనిర్వేదమన్ద్యాగ్విషయమృతమృతామృతేత్య విశదజ్ఞాన భక్త్యోరపిక్షా
రోష్టవయోగిత యాచతుర్థభిప్రేత ఫలకోటి ఘటితత్వాత్, స్వయం ప్రయోజనం

మూ; - “తేషాంజ్ఞాసీనిత్యయుక్త ఏకభక్తిః

అథచతుర్థ్యర్థమిష్టప్రాప్తిం ప్రార్థయతే (తేషామిత్యాదినా).

(తేషాంజ్ఞాసీ) కీర్తనమశ్వభారమ్ శొల్లిల్లనాయ నిష్ఠతు. నమశ్చబద్ధుక్కుర్థమ్ - విరోధినిపుత్రియితే; అష్టశపుష్ పోరాతే ఇవర్క్కు పురమపురుషార్థ లక్షణమోక్షమాన కైజ్జర్యస్థియుష్ వేణుమే. ఇక్కైజ్జర్యోపయోగియుమాయ్, ఇక్కైజ్జర్యత్తోపాతి ప్రియవిషయముమాయ్ ప్రాప్యభూమియిలు మనున ర్తిక్కుమనైయాన పరభక్తిపరజ్ఞాన పరమభక్తియై అపేక్షిక్కినినైత్తు అవైతానుజ్ఞానతు అనల్లరుక్కు పూర్వభావియాయున్దుశ్శ అనన్యప్రయోజనతయా భక్తిరూపాపన్నజ్ఞానముడైయార్క్కైయాలే అతిమడైయ సిద్ధ్యర్థ మాక గీతోపనిషదాచార్యనరుళిచ్చెయ్తల్లొకత్రయత్తైయుమ్ మున్సిట్టు అన్దజ్ఞానత్తైయుముడ్డాక్కి యరుళనేణుమెన్దిఱార్.

(తేషామ్) (౧) “ఆర్తజ్ఞాసురధార్థీ జ్ఞానీచభరతర్షభ” ఎన్దు శొల్లికీట ఐశ్వర్యకైవల్య భగవచ్చరణార్థికళిల్ వైత్తుక్కుండ్లు. (జ్ఞానీ) జ్ఞానియానవన్. అవనెన్నెన్నిల్, (విశేష్యతే) విశేషముండ్లు. అవను క్కేల్లల్లమెన్నెన్నిల్. (నిత్యయుక్తి - ఏకభక్తి) ఇళు ఏల్లల్లమ్.

తదుభయంతేషామిత్యాది నాప్యార్థ్యకే. (౨) “తత్పరభక్తిజ్ఞానాధ్యంసలమనృతగదాచన । సయాచేత్పురుషోష్ఠం యాచనాన్నశ్యతిభువమ్” ఇతితాపన్యాత్ప్రార్థనాహ్యుజ్ఞాతా. అత్రపరభక్తిపదవసం తదసంపరభావి పరజ్ఞానపరమభక్త్యోరత్యుపలక్షణమ్ తచ్చప్రతిపదసభాగే వ్యజ్ఞయ్యతే. (జ్ఞానీ) (౩) “ప్రకృతింబిధిమేషరామ్” ఇత్యాదిప్రతిపాదిత భగవచ్ఛేషతైకరసాత్కర్షణూపవిత్ర భగవన్తమేవపరమప్రార్థనం కున్వానః. (నిత్యయుక్తి) భక్త్యర్థగద్యధిశాం స్వావిలపితప్రార్థనా

(౧) ౧౭౨౭ (౨) ఆహిర్ముగ్ధవసు. (౩) ౧౭౨౭.

మూ:- ద్వివిధ్యతే । ప్రయోహిజ్ఞానినోత్పత్త్యుపహంసచమమప్రియః॥

నిత్యయుక్తనాకైరూపతు-ప్రయోజనస్తుకాకఎన్నైప్పన్ శ్రీ ప్రయోజనమ్ కైప్పట్టవాతే అకస్తు పోకైయన్తిక్కే ఎన్నైయే ప్రయోజనమాకప్పన్ శ్రీసచన్. (ఎకభక్తిః) ప్రయోజనత్తిలే స్నేహత్తైప్పణ్ణై ప్రయోజనశ్రద్ధేమికుతియాలే ఎన్ ఐక్కలిలుమ్ స్నేహత్తైప్పణ్ణైకైయన్తిక్కే ఎన్నైయే ప్రయోజనమాకప్పన్ శ్రీసచనాకైయాలే స్నేహత్తుక్కుమ్ నానేవిషయమాకై.

(ప్రయోహిజ్ఞానినోత్పత్త్యుపహమ్) [జ్ఞానినోపామత్పత్తం ప్రయోహి] జ్ఞానిక్కునాన్ అత్యర్థప్రియనాయరుప్పన్; ఎన్నక్కల్ అవనుక్కుణ్ణాన ప్రియత్తుక్కుప్పాగురమిడప్పొకాతు. అభిధేయవచనోఽర్థశబ్దః. [సచమమప్రియః] అవనుమ్ ఎనక్కుప్రియనాయరుక్కుమ్; అవనుక్కునాన్ అత్యర్థప్రియనెన్దుమ్, అవనుమ్ ఎనక్కుప్రియనెన్దుమ్, అవన్బక్కల్ తనక్కుణ్ణానప్రియత్తైక్కుత్తైయ చ్చొల్లప్పేణ్ణుకిఱు ఎన్ ? అవనుడైయప్రియత్తిల్ తన్నుడైయప్రియమ్ కుత్తెన్దోవిరుప్పతెన్నిల్; అజ్ఞానస్తు. అవన్ తన్నుళవిలేప్రియన్, నాన్ ఎన్నుళవిలేప్రియన్, అణువుక్కుళ్ళు తజ్జే విభువుక్కుళ్ళుతు. కుళప్పడికలజ్జినాప్పొలన్దేకడల్ కలజ్ఞునతు; ఇప్పడి

సిద్ధాయాం భగవతాయోగోపపత్తతే, జ్ఞానిసన్తుసత భేతిభావః, (ఎకభక్తిః) సత్సచ్చియోజనాత్తర విభక్తభక్తిరిత్యర్థః. ఏతదుభయంజ్ఞానీ విశిష్యత ఇత్యన్యపేతుః.

(అత్యర్థమ్) అత్యభిధేయమ్, సర్వజ్ఞేనసర్వశక్తినామయాపి దుర్వచమితిభావః. సచమమప్రియ ఇత్యత్కాపి అత్యర్థమిత్యత దశషబ్దతే. యద్వా స్వప్రీత్యపేక్షయా, స్వభక్తప్రీతేః పరీక్షోక్తా గ్రహితిః.

మూ:-

ఉదారాస్సర్వపవైతే జ్ఞానీత్వాత్వైవ
మేమతమ్ || ఆస్థితస్సహియుక్తాత్మా

యిరుక్కలేన్ వాత్సల్యత్వాలే. అపసదైయ ప్రయత్నక్కు. ఎన్నదైయ
ప్రియమ్ ఎక్లేకిడక్కు మెన్నమ్ నినై వాలే శొల్లకితాన్. అజ్ఞనస్త్రియిలే
సర్వశక్తియాలుమ్ పరిహరిక్కు వొణ్ణతభయత్వైవిలైప్పతాన ప్రియ
మాకై యాలేలతుతానే అత్యర్థ మెన్నవుమామ్; *భయానామ పహరి
యాలుమ్ పరిహరిక్కు వొణ్ణత భయత్వైవిలైప్పిప్పత్తురు ప్రియమితే.
భయనివృత్తి హేతుక్కుల్ తానే భయప్రవృత్తి హేతుక్కుళాయత్తు.

“ ఉదారాస్సర్వ పవై తే జ్ఞానీత్వాత్వైవ మేమతమ్ | ఆస్థితస్సహి
యుక్తాత్మామా మేవాను త్రమాంగతిమ్ ” ఉదారాస్సర్వపర, యతొ
నైయావర్ శిలరపేక్షిక్కు మిడత్తు దేవతా న్తరజళైప్పద్రోశి యాలి,
మనుష్యా న్తరజళైప్పద్రోశి యా తలన్త్రిక్కే ఎన్నై యేపద్రోశి అపేక్షిక్కి
తార్ కళి. అవర్ కళి ఇత్తనై నరుముదారర్. అవర్ కళిలై వైత్తు
కొణ్ణు (జ్ఞానీతు) జ్ఞానిక్కు విశేషముణ్ణు, విశేషమెన్నెన్నిల్, (ఆత్మైవ)
జ్ఞానియాననన్ ఎనక్కాత్మా ఎనక్కు భారా నెన్టపడి “ఎవ” ఎన్నిటలవ
ధారణత్వాలే ఒరుకాలత్తిలే ఇననుక్కు భారకినాయ్ కాలా న్తరత్తిలే
వేటొన్టు భారకి మాయిరుక్కు మోపెన్నిల్, సర్వకాలముమ్ ఇవన్
ఎనక్కు భారకన్.

భగవద్జ్ఞానమ్ పిఠన్దానోరువన్ (౧) “ఉణ్ణిమ్ శోటుపరుకునీర్
తిన్నుమ్ వెద్రోశిలై యుమెల్లామ్ కణ్ణన్ ” ఎన్ఱ భారకపోషకభోగ్యగ్గళ
వైయ ఈశ్వర నెన్ఱన్తోనినై త్తిరుప్పతు. అతువిపరిత మాయిరున్దతీయెన్న;
(మేమతమ్) అవన్ నినై త్రపడి నినై త్తిరుక్కితాన్. ఎనక్కు నినై పు

(ఆత్మైవ) సర్వాన్త రాత్మనోకు మా పవ్యన్త రాత్మైవ. సన్దిదంపమాణ
విరుద్ధమిత్యత్రాహ (మేమతమి) పగిళ్వప్రవీతివిషయత్వేన అతివాదాన్నవిరోధి.

మూ, - మామేవాను త్తమాంగతిమ్ || బహునాం జన్మనామస్తే
జ్ఞానవాక్మాం ప్రపద్యతే | వాసుదేవ స్సర్వమితి

ఇప్పడియే. (ఆస్థితస్సహి యుక్తాత్మా మామేవాను త్తమాంగతిమ్)
[అను త్తమాంగతిం మామేవయుక్తాత్మా ఆస్థితస్సహి] ఇప్పడిఅస్థానమ్
పణ్ణాను త్తమగతియానవెనై ౨. అను త్తమమాన గతియాకిఱతు -
తనక్కు మేలు త్తమత్తేయుడై త్తన్తిక్కే యిరుప్పతోన్లు, పరమప్రాప్య
నానవెనై ౨యే (యుక్తాత్మా) కూడుకిఱవన్. (ఆస్థితస్సహి) ఇప్పడి
అస్థానమ్ పణ్ణానిఱ్ఱుమ్; ధ్యానమ్ పణ్ణానిఱ్ఱుమ్.

(బహునాం జన్మనామస్తే జ్ఞానవాక్మాం ప్రపద్యతే | వాసుదేవ
స్సర్వమితి నమహాత్మా సుదుర్లభః) యాననారువన్ అనేకజన్మజ్ఞో కూడ
ఎన్నెయే ఆరాధిత్తు జన్మాన్తరత్తిలే (జ్ఞానవాన్) మదేకవిషయ
జ్ఞానవానాయ్, (మామ్) ఎన్నె ౨. (వాసుదేవస్సర్వమ్) (౧) “శేలేయ్ కణ్ణి
యరుమ్ పెరుమ్ శెల్వముమ్ నన్మక్కళుమ్ మేలూత్తాయ్ తన్నేయమవరేయి
నియావార్” ఎన్ఱుమ్, (౨) “మాతాపితౄభాతానివాసశ్శరణం
సుహృద్గతిర్నారాయణః” ఎన్ఱుమ్ సర్వవిధబంధుప్రమాక (ప్రపద్యతే)
యాననారువన్ పర్మిఱ్ఱుకిఱాన్. (౩, ౪) ఇప్పడయిరుక్కిఱవన్.

తథా త్వాదరహేతు మాహ (ఆస్థిత ఇతి) (యుక్తాత్మా) మద్వి
రహస్య ఆతిదుస్సహతయా మయి నిత్యయోగప్రవృత్తమనాః - (అనుత్తమాం
గతిమ్) పరమప్రాప్యమ్, (జన్మనామ్). పుణ్యజన్మనామ్ (జ్ఞానవాన్) పూర్వోక్తజ్ఞానవాన్.
“వాసుదేవస్సర్వమితి ప్రపద్యతే” ఇత్యన్వయః (సర్వమ్) ప్రాప్యప్రాప్తకాది. (౩)
“రామస్య ప్రపద్యతే” ఇత్యాదినిదర్శితజ్ఞానవిశేషవత్త్వాత్ మహత్మత్వోక్తిః, “మ

సమహంతాసుదుర్లభః” ఇతిశ్లోకత్రయోదిత జ్ఞానినం మాంకురుష్వ
 మూః-పరభక్తిస్థానే ప్రపదనమ్. పరజ్ఞానపరమభక్తి-దేహనమర్చనవేదా
 యాముపాసకస్య ఉపాయకోటినివిధ్యే. ప్రపన్నస్య తే ఉభయకోటి
 ఘటితే. అతః పరజ్ఞానం ప్రార్థితమ్ (తేహమిత్యాదినా).

(సః) అవన్, (మహాత్మా) అఱిప్పెరియవనన్టో? అవనై యొప్పా
 రిత్తై. అవనుక్కునాము మొప్పల్లోమ్. ఆవతెన్? ఇతుప్రశంసై యో
 వెన్నిల్; అస్తు. ఉణ్డై. ఇతుక్కుహేతువెన్నెన్నిల్, నమక్కునంసార
 దురితమాకికలక్కమ్ తట్టాతిరుక్కెయాలే సమన్ధతై ఉణర్దిరుక్క
 లామ్. అజ్జనన్ది కేగ సంసారత్తిలే బద్ధనాయ్ క్కలజ్జియిరుక్కిటవన్
 సమన్ధతై ఉణర్దిరుక్కెయాలే అవనుక్కునాముమ్ ఒప్పల్లోమ్.
 (దుర్లభః) అవనై సంసారత్తిల్ కిడై యాతు. (సుదుర్లభః) పరమపదత్తిలువ్
 కిడై యాతు. ఇప్పడికిలక్కత్తిలుమ్ తెల్లిరుక్కుమవనై ఉభయవిభూతి
 యిలుమ్ కిడై యాతు కాణెన్ద్రుదడి. నాముమ్ ఆలై వుట్టేపోమి త్తనై యలతు,
 అవనై నమక్కుజ్ఞాడక్కిడై యాతు కాణెన్దితాన్. అతావతెన్నెన్నిల్;
 (౧) “తెలివిఱుమ్బు” ఎన్దిటవడియే తెలివిక్కైయే స్వభావమాయితే
 యిరుప్పతు అద్దేశమ్. ఇతు (౨) “ఇరుళేతరుమాళాలమ్” ఎన్దిటవడియే
 అద్దేశికర్ ఇజ్జేవరిలుమ్ కలక్కుకైయే స్వభావమాయితేయిరుప్పతు.

(ఇతిశ్లోకత్రయోదితజ్ఞానినం మాంకురుష్వ) ఇప్పడిశ్లోకత్రయత్తి

మనాః” ఇతిభావ్యం. (సుదుర్లభః) మత్తఃప్రయోజనాస్తరాద్ధిన ఆరాదయో
 పిదుర్లభాః. ఆయన్త కర్మవశ్యమధ్యేభక్తలాభార్థినామయా దేశికార్థిశ్చాన్వై
 స్సుదుర్లభః, లభ్యేదయమలభ్యలాభఇతిభావః, ఉక్తంహిళిపాష్కరే(౩) “దుర్లభా
 భగవద్యోగభావినోభువిమాసవాః । తద్దర్శనాత్త దాలాపాతులభం శాశ్వతంపదమ్”
 ఇతి. (మామ్). (౪) “అజ్ఞోజన్మరసీశోయమ్” ఇతుక్తేషు మూర్ధాభిషిక్తమ్. (శ్లోక
 త్రయోదితజ్ఞానిసంకురుష్వ) క్రియాఫలం త్వద్దామిత్యాత్మనేపదేనవ్యభ్యతే. అన్య

(౧)తి-వా-౯-౭-౫(౨)తి-వా-౯-౧౦-౬-౧(౩)పాష్కరే(౪)భార-శా-౧౨-౩౬

మూ:- (౧) “పురుషస్సపరః పరభక్త్యా లభ్యస్తన్వనన్యయా” (౨)
 “భక్త్యా త్వనన్యయా శక్యం” (౩) “మద్భక్తిం లభతే
 పరామ్” ఇతి స్థానత్రయోదితపరభక్తియుక్తం మాంకురుష్వ,

అధపరమభక్తిప్రార్థనమ్ (పురుషస్స పరభక్త్యా దినా). వ్యవహీ
 తత్వాత్ (స్థానత్రయ) ఇత్యుక్తిమ్, నఘశ్లోకత్రయేతి.

లుమ్ శోల్లుకః జ్ఞానతైయదై యేనామ్బుషిపణ్ణయరుళి వేణుమ్. ముతల్
 ల్లోకిత్తాలే అవన్ ఎనక్కుపియనెన్టాన్. ఇరణ్ణామ్ శ్లోకత్తాలే అవన్
 ఎనక్కు-ధావశనెన్టాన్. మూన్టామ్ శ్లోకత్తాలే అవైయిరణ్ణక్కుమ్ విష
 యముళ్ళుళు అవనైక్కిడక్కిలన్ట? అవనైక్కిడై యాతుశాణెన్టాన్.
 (పురుషస్సపరః; ఆకక్కిల్ త్ పరభక్త్యా దిశిళుక్కు పూర్వభావియాన
 భక్తిరూపాపన్నజ్ఞానజ్ఞే అపేక్షితార్. ఇని అనన్తరమ్ కై జ్ఞర్యత్తుక్కు
 పూర్వభావిశాన పరభక్త్యా దిశిళై అపేక్షిక్కితార్. అతితపరజ్ఞాన
 పరమభక్తిశ్ పరభక్తికార్యమాయ్ ఇతు ఉణ్ణానాల్ అతుతనక్కు
 త్తానేయుణ్ణామ్. ఆకై యాలే అత్తైయే ప్రధానమాయ్, ఎట్టామోత్తిలుమ్
 పతినోరామోత్తిలుమ్, పతి నెట్టామోత్తిలుమాకమూన్టప్రదేశత్తిల్
 పరభక్తియినుడైయ వేషత్తైగీతోపనిషదాచార్యనరుళిచ్చెయితపడి (౧)
 “పురుషస్సపరః పరభక్త్యా లభ్యస్తన్వనన్యయా” (౨) “భక్త్యా త్వనన్యయా
 శక్యం” (౩) “మద్భక్తిం లభతే పరామ్” ఎన్టమ్ ఉపాదానమ్ పణ్ణ (ఇతి స్థాన
 త్రయోదిత) ఇష్టమున్ట ప్రదేశత్తిలుమ్ శోల్లుకః (పరభక్తియుక్తం
 మాంకురుష్వ పరభక్తియుక్తనాశవెన్నై పుణ్ణయరుళి వేణు, మెన్ఱితార్.
 పహితత్వాదిహ శ్లోకత్తిమేత్తుక్తమ్, పరభక్తిశ్లోకానాంభిన్న ప్రకిరణస్థతయాస్థాన
 త్రియేత్తుక్తమ్. (మామ్) (౪) “యాప్రీతిరవివేకానామ్” ఇత్యుక్తే పురాహువిషయ
 సక్తేష్విగ్రహణ్యమ్.

మూ;- పరభక్తిపరజ్ఞాన పరమభక్త్యైకస్వభావం మాంకురుష్వ.

అభబద్ధనివృత్తేరనంతర భావిసిరిపరభక్తిపరజ్ఞాన పరమభక్తిః సార్థయతే (పరభక్తిః). అతఏవహి (ఏకస్వభావమ్) ఇత్యుక్తమ్. పూర్వచద్యం

(పరభక్తిపరజ్ఞాన పరమభక్త్యైక స్వభావంమాంకురుష్వ)
ఇస్పరభక్తియుమ్ పరభక్తికార్యమనాన పరజ్ఞానముమ్ పరజ్ఞానకార్య
మాన పరమభక్తియుమ్ ఎసక్కుస్వభావమాక వేణుమెన్దు పేక్షిక్కితార్.
యావదాత్మభావి ఒరుపడిప్పడ ఉడ్డాక వేణుమెన్దు అపేక్షిక్కితార్.
అతువెన్? అద్దేశవిశేష త్రిలనుభవమ్ పరమభక్తికృతమాయుక్కు
మాకిల్ అతువేలమైయాతో?; పరభక్తిపరజ్ఞానజ్ఞభుమ్ యావదాత్మ
భావియాక వేణుమెన్దు పేక్షిక్కితా నితుక్కు హేతువెన్నెన్నిల్, అద్దేశ
విశేష త్రిల్ అనుభూతాంశమే నాల్తోటుమనుభవస్తు పోరుకితా
కిల్ అతువేలమై యుమ్. తమ్విడాయాలే అతువుమ్ నిత్యమాకవుమ్
తట్టిల్. ఎతుపోలేయెన్నిల్, నాల్తోటుమ్శోబ్దై యే జీవియానిక్కు
చ్చెయ్తే అతిల్రసాంతరమన్దు ఇరుక్కుచ్చెయ్తేయుమ్ తన్విడా
యాలే అతునిత్యానుభవమాకితాపోతే.

అజ్ఞనస్తు భగవద్విషయమ్; త్రిసాద్విభూతియుమ్ యావదాత్మ
భావియాయనుభవియానిన్దులుమ్ అనుభూతాంశమ్ అల్పమాయ్ అను
భావ్యాంశమ్ విజ్ఞియిరుక్కుమ్బడియాన అపరిచ్ఛేద్యతై అవ్విషయ

అథశరీరపాతసమయభావినో బుద్ధ్యా కారా సభ్యర్థయతే (పర
భక్తిః) అభవాముక్తిదశా భావినాం పరభక్త్యాదినామిదమపేక్షణమ్. ఏకస్వభావ
త్వోన్వేర్తి అత్యంత పరభక్త్యాధివృత్తచ్ఛేదాత్. ఉక్తానామేవతత్యస్య పరభక్త్యా

౨ - వతు వ్యాఖ్యానమ్.

త్తుక్కు ఉడ్డాకైయా లే అనుభావ్యాంశమ్ అపూర్వమూయరుక్కుమ్. అతిల్ ఈశ్వరన్ అనుభనార్థమాక ఇవనుక్కుమ్ అపూర్వదర్శనత్తై ప్పణ్ణవిక్కుమ్. అప్పోతుకణ్ణపోతే మేల్ విక్కుకైయుమ్ అనన్తరమ్ ఇతిలే జ్ఞానమ్ సచ్చరిక్కైయుమ్ పిన్బుపెతావిడిల్ ముడియుమ్మడియాన దత్తై పిఱక్కైయుమాన ఇప్పాకమ్ అపూర్వదర్శనత్తిలే ఉడ్డామనైయాకైయా లే ఇప్పరభక్తిపరజ్ఞానపరమభక్తిభుక్తయ స్వభావమ్ యావదాత్మభావి ఒరువడిప్పడ ఎనక్కు ఉడ్డాకవేణుమెన్బ పేక్షిక్కి-తార్.

పరభక్తితన్నై కైజ్జగోపకరణతయావల్లతు ఉపాయబుద్ధ్యా అపేక్షిక్కి-తార్. “త్వత్పాదారవినయుగళిం శరణమహంప్రపద్యే” ఎన్బ సాధనాన్తరనిరపేక్షమాక ఉపాయత్తై ప్పల్లినవరాకైయాలుమ్, “స్వభావంమాంకురుష్వ” ఎన్బ భక్తితన్నైయన్బిక్కే స్వభావత్తై అపేక్షిక్కి-తారాకైయాలుమ్. పరభక్తిపరజ్ఞానపరమభక్తికృత కైజ్జగ్యస్వరూపత్తై ఇరణ్డామ్ చూర్చెయిలే పరక్కవరుళిచ్చెయ్తు ఇజ్జేయుమ్ శొల్లుకై పునరుక్తమన్తోవెన్నిల్, పరోపదేశమాక వరుళిచ్చెయ్కితార్లమెయాలే పునరుక్తిదోషమిత్తై. దోషమిల్లామైయేయన్బ; గుణమాకబుద్ధిపణ్ణత్తట్టిల్. అజ్జనన్బిక్కే అర్థవినియోగభేదముముణ్ణు; కీర్త్తిపిరాట్టితిరువడికళిలేశరణమ్పుక్కు కైజ్జగ్యరూచియై అపేక్షిక్కి-తారాకైయా లే ఇప్పడిప్పట్ట కైజ్జగ్యత్తిలే రుచియై త్తనరుళవేణుమెన్బక్కాక కైజ్జగ్యస్వరూపత్తై అరుళిచ్చెయ్తార్. ఇజ్జరుచిపూర్వకమాకప్పెరియవెరుమాళి తిరువడికళిలేశరణమ్ పుక్కు అక్కైజ్జగ్యన్దన్నైయే అపేక్షిక్కి-తారాకై యాలే పునరుక్తిదోషమిత్తై.

మూ:- పరభక్తిపరజ్ఞాన పరమభక్తి కృతపరిపూర్ణాననరతనిత్యవిశద
తమానన్య ప్రయోజనాననవధికాతిశయి ప్రియభగవదనుభ
వోహమ్, తథావిధ భగవదనుభవజనితాననధికా తిశయ
ప్రీతికారితా శేషావస్థాచితా శేష శేష శైకరతిరూప

అధభగవజ్జనితప్రీతి తత్కారితత్త్వర్యాణిప్రార్థయతే (పరేతి)

పూర్వవదర్థః. శేషతై కరతిరూపశబ్దః - బహుప్రహిః.

(పరభక్తిపరజ్ఞానపరమభక్తికృత) ఇష్టపరభక్త్యాచితశాలే పట్ట
పుడువతాన, (పరిపూర్ణ) శరిపూర్ణమావతు - స్వరూపరూపగుణవి
భూతికళితైస్సైయుమ్ ఒరుపోకియాకలనుభవిక్తై. (అనవరతి) అవిచ్ఛి
న్నమాయురై. విషయాన్తరజ్ఞో కలశాత్మాభీకై, (నిత్య) యావ
దాత్మభావియాయురై. (విశదతమ) పరమభక్తికృతమాయురై.
విశదమావతు - పరభక్తిదత్తైయిలనుభవమ్. విశదతరమావతు - పర
జ్ఞానదత్తైయిలనుభవమ్; విశదతమమావతు - పరమభక్తిదత్తైయిలనుభ
వమ్. (అనన్యప్రయోజన) ఇష్టనుభవత్తాలే పిఠకుమ్ ప్రీతియమ్ వేడ్డా,
ప్రీతికారితమాన శైక్యముమ్ వేడ్డా వెన్నుమ్బడి తానేరస్యమాయురై.
(అనవధికాతిశయిప్రియభగవదనుభవోహమ్) అనవధికమాన
అతిశయితైయుడైత్తాన ప్రీతియాలే అనుభవిప్పతాన భగవదనుభవతై
నానుడైయనాయ్,

(తథావిధభగవదనుభవ జనితానవధికాతిశయిప్రీతి) అప్పడిప్పట్ట
అనుభవత్తాలే పిఠపుతాయ్ అనవధికమాన అతిశయితైయుడై
త్తానప్రీతి. (కారితాశేషావస్థాచిత) ఇప్పడిప్పట్ట ప్రీతికారితమాయ్
ఎల్లావవస్థకళిలుమ్ అనుకూలమాయురై. (అశేషశేషతైకరతిరూప)

దీనాం సాదరానువాదేనక్రైక్యర్య పర్యవ్రతాయాచతే (పరేతి) ఆత్మత్వదితివ
క్రవ్యేభగవచ్ఛబ్దః - ఆనుభావ్య పాదుల్యస్ఫుటికరణ్ణరః. క్షిప్ర రవిశేషశేషతైక

మూ:-

నిత్యకిచ్చ రోధ వాని.

సకల శీషవృత్తియొద్దిలుముద్దానఅభినివేశజైవడివాకవుడై యేనాయ్ కొం
ణ్ణు (నిత్య) పునరావృత్తిరహితసూనదేశ త్తిలే. (కిచ్చ-రోధ వాని) కైచ్చ
ర్మజ్ఞై ప్పెల్లీదునుభవిప్పేనాకవేణుమ్. అజ్ఞనన్తి క్కే నిత్యశబ్దమ్ కైచ్చర్మ
విశేషణమాయ్, నిత్యకైచ్చర్మజ్ఞైప్పెల్లీదు అనుభవిక్కప్పేటవేణు
మెన్నువునూమ్.

ఇప్పుడివ్వయమ్ వ్యాఖ్యాతమ్. ద్వయమ్ వ్యాఖ్యాతమాయ్
గ్రాకిల్, ఇనిమేల్ శెయ్ కిఱతెన్నెన్నిల్; ఇప్పుడి ఉపాయోపేయాధ్యవ
నితనాన ఇచ్చునికారిపక్కల్ (౧) “శోమ్బరైయకత్తిపోలుమ్” ఎన్దిఱ
పాయ్ పెరియచెరమాళ్ తమక్కుణ్డాన ప్రీత్యతితయత్రాలే కీర్త్
చ్చొన్ననదై సురక్క అనుపాషిత్తుకొంణ్ణు ఉనుక్కు మత్ప్రసాద
త్తాలి సర్వముమ్ కుటై నఱువుణ్ణాక వేణుమెన్దురుళిచ్చెయ్ తు ఇనరుడైయ
హ్మరయత్తై నన్దువునూక్కుతీతార్. “ఇప్పడి పెరియ పెరుమాళ్ రుళి
చ్చెయ్ తారెన్దునాళ్ళి విశ్వసిత్తిరుక్కుమ్బడియెక్ ?” ఎన్దు ఎమ్బార్
కేట్టనళ, “ఎనుక్కు పెరియపెరుమాళ్ తమ్మడైయశీలాదిగుణజ్ఞై
హస్తానులకనూక క్కాట్టిత్తనార్, అజ్ఞుత్తిరువుళ్ళనూకాతతు ఎన్
వాయాల్ పుటప్పడాతే? అనర్ శొల్లువిక్కచ్చొన్న వారైయాకై యాలే
అనరుళిచ్చెయ్ తవారై” ఎన్దు విశ్వసిత్తిరుక్కుట్టిలైయెన్దు ఉడైయన
రుళిచ్చెయ్ తార్.

రతిరావ శబ్దేశవతైకరతిరేపరూపం - నిరూపకంయస్యేతి భావ్యమ్. భవానీతి -
పార్థనా; త్వత్కిచ్చరథావాత్సర్వ మసత్కల్పోహమితచసూచ్యతే. ఏవంద్వ
యార్థోవ్యాఖ్యాతః, “సర్వజ్ఞేషిషతోదేవే యాష్టావిజ్ఞాపనాదిభిః । తత్తద్వి
ప్రదిత్వాత్మా ప్రీతిరేన ప్రసాద్యతే ॥ తదేవచందసో వజ్రకుపూర్వం తత్ప్రవేదినామ్ ।
ఆరాధ్యస్వాద్యపాయేషి ఫలదానాయ జన్మభిః-,”

మూ;- ఏవమ్భూత మత్తైక్కర్హస్రాప్తుపాయ
తయా ౭వక్ప్త సమస్త వస్తువిహీనోపి

అధఃగవద్వచః (ఏవమిత్యాది). పశ్యమాణచరమశ్లోక ప్రధమపదా
ర్థమాహ (ఏవమ్భూతేతి). (అవక్ప్తమ్, విహితమ్. సమస్తవస్తు
శబ్దేన - కర్మజ్ఞానభక్తియోగాః. తదనుగుణాః - అమానిత్వాది
గుణాశ్చవిక్షి తాః. (విహితేతి) త్యాగో౭ నూదిత ఇతిభావః.

(ఏవమ్భూతమత్తైక్కర్హస్రాప్తి) ఇప్పటివట్టపన్నుడై యక్తైర్జ
ర్హస్రాప్తిక్కు. (ఉపాయతయా౭వక్ప్త) ఉపాయమాః వేదాన్తైతి
శొల్లపట్ట ఉపాసనాత్మకమాన కర్మజ్ఞానభక్తిశ్చ ఉమక్కి-రయేమూకి
లుమ్. (సమస్తవస్తువిహీనోపి) ఇప్పుపాసనాజ్ఞానూన జీవపరయాధా
త్మజ్ఞానమెన్న; ఇతుక్కడియాన వర్ణాశ్రమానుస్థానమెన్న; ఇతుక్కే-

అదైవమభ్యర్థితస్య భగవతిస్తదభ్యసజ్ఞాదివిషయైః ప్రపత్తిజనిత ప్రసాద
పరివాహైః ప్రతివచనైః ప్రకృతౌ పయికపశ్యమాణచరమశ్లోకార్థోపి ప్రతిబోధ్యతే.
తథాహి - అత్ర “ప్రతిహతోపి” ఇత్యుక్తేన ఆశక్తిపూర్వాయ అనాగతానంతకాల
సమీక్షయావ్య దృష్టసన్తారోపాయతాం ప్రకాశయతా ఆనన్యశరణఇత్యుక్త నిస్తరయా
పేణప్రథమపాదతాత్పర్యోక్తిః. యేనకేనాపీత్యాదినా త్వమిత్యుక్తేనద్వితీయపాదో
క్తాధి కారిత్య లాఘవాదివ్యజ్ఞానమ్. కేవలమిత్యాదినాతు, “అహంత్యా” ఇతి
క్యాభిప్రేతా౭నిష్ఠనిపుత్తి పూర్వకేష్టపాప్తి ప్రకాశనమ్. “ఏవమ్భూతోపి” ఇత్య
నిభిః ప్రపన్నవిషయతోకావనోదనవాక్యాభిప్రేతప్రపన్నసమితివిషయవిభాగః.

“ఏవమ్భూతమత్తైక్కర్హస్ర” ఇత్యుక్తౌ ఏవమ్భూతేతిక్తైర్జగ్రహిణీవేదామ్.
“ఉపాయతయా” ఇత్యుక్తౌగద్యైర్తరోక్తకృమణ సాక్షాత్పరమపరయావేతిభావ్యమ్.
(అవక్ప్తమ్)మన్ని త్యేచ్ఛానియమితమిత్యర్థః. మదాదేశాత్మకైశ్చాన్తైర్విహితమితవా.
సమస్తవస్తుశబ్దేన ప్రస్తుతప్రపత్తి వ్యతిరిక్తాస్తత్వజ్ఞానపూర్వకాః కర్మయోగాదయ

మూ;- అనన్త తద్విరోధిపాపాక్రాంతోపి, అనన్త
మదపచారయ్యుక్తోపి, అనన్తమదీయాపచార
య్యుక్తోపి, అనన్తానన్తహ్యపచారయ్యుక్తోపి,

పరిశబ్దార్థ మభిప్రాయన్నాహ (అనన్తేతి) విరోధి
భూయస్తమాకాలాన్తరేవితన్నైరాశ్యం హితదర్శి.

ల్లాత్తుక్కుమదీయాన అనూనిత్వాద్యాత్మగుణజ్ఞేన, ఇప్పడిచ్చొల్లుకిఱ
సర్వముమ్ ఉచుక్కిలైయేయాకిలుమ్, (అనన్తతద్విరోధిపాపాక్రాంతోపి)
ఇష్టైయిల్లామైయేయన్దియే ఇవన్దుక్కువిరోధియాన అనన్తపాపజ్ఞాతే
ఆక్రాన్తరాయిరున్దిరేయాకిలుమ్. ఇవన్దున్దిల్ విభీయన్ వొట్టాతేయిరుక్కిఱ
సకలపాపజ్ఞాతే నెనుక్కున్దిరున్దిరేయాకిలుమ్.

(అనన్తమదపచారయ్యుక్తోపి) ముడివిల్లాతనమ్ విషయమాన
అపచారత్తోడే కూడియిరున్దిరాకిలుమ్. కీర్తనోన్న విరోధిపాపజ్ఞాతమ్
అపచారమాకిఱన. అనైయాకిఱన - శాస్త్రవిరుద్ధమానతైచ్చెయ్తై
యుమ్, విహితమానవన్దైచ్చెయ్యైత్తోత్తైయుమ్. అనైతాన్ ఈశ్వ
రాజ్ఞాతలబ్ధసమాకైయాతే మదపచారమాకక్కడనతు. అతిల్భగవ
దపచారాదికభుడైయ క్రొర్యాతిశయత్తాతే పిరియచ్చొల్లుకైక్కాక
అకృత్యకరణకృత్యాకరణజ్ఞే కీర్తనపాపజ్ఞత్తాతేనొన్నాం. (అనన్త
మదపచారయ్యుక్తోపి, అనన్తమదీయాపచారయ్యుక్తోపి, అనన్తానన్తహ్యప
చారయ్యుక్తోపి) ఇప్పడి మద్విషత్తిలుమ్ మదీయర్పక్కలిలుమ్ అసహ్య

ఉపాసనపర్యవైనిపుత్తిధర్మాస్తమయక్తాశ్చ అమానిత్వాద్యాత్మగుణానన్తహ్యజ్ఞేః
వితేనపరికల్పద్యోతితనపరికరత్యాగవ్యజ్ఞానమ్.

ఏవం వశ్చాదపి తద్వర్తతానసమ్భవతీతి నైరాశ్యరూపత్యాగసిద్ధ్యర్థమాహ
(అనన్తతద్విరోధితి). ఉపాసనాది విరోధిత్యావృత్తిధర్మోపకరణోపకరణేన సజ్జ
హితః. అనన్తమదపచారేత్యాదిభిః పూర్వపద్విశేషాపచారాభిభూత తస్యపుక
గుక్తిః. ఏకైకపర్యవైనిపుత్తిధర్మతయా ప్రత్యేక మానస్తస్యిద్దేశః. ఉక్తానాం

మూ:-

ఏతత్కార్య కారణభూతానాదివిపరీతా

ఽహజ్కారవిమూఢాత్మ స్వభావోపి,

(ఏతదితి) బీజాఙ్కరన యత్కార్యకారణభావః. (౧) “అథాత అహజ్కారాదేశః” ఇత్యుక్తాఽహజ్కారవ్యావృత్త్యర్థః- *విపరీతాహ జ్కారశబ్దః, (విమూఢాత్మస్వభావః) తిరోహితశేషభావః.

మాయముఖ్య అనభ్యంతమాన అపరాశక్త్యై యుడై యారాయరుస్తీరే యాకిలుమ్.

(ఏతత్కార్యకారణభూతానాది విపరీతాహజ్కార) ఇప్పడిప్పట్టు పాపజ్గభుక్కుక్కార్యముమ్ కారణముమాయిరుక్కుమ్ అనాదియానవిప రీతాహజ్కారమ్. దేహాత్మాభిమానత్తుక్కుడి పాపజ్గభావై యాలే కార్య ముమాయ్, పాపజ్గభుక్కుడిదేహాత్మాభిమాన మాకై యాలే కారణము మాయిరుక్కుమ్. విపరీతాహజ్కారమానతమ_అహమల్లాతతిలే అహ మ్బుద్ధిపణ్ణుకై. అతావతు_అహమర్థమ్జ్ఞానానస్తస్వరూపమాయ్ ఏకరూప మాయ్ ప్రకృతేపరమాయిరుక్కు, దుఃఖరూపమాయ్ జడరూప మాయ్ సతతపరిణామినియాన ప్రకృతియిలే అహమ్బుద్ధిపణ్ణుకై.

ఇత్తాల్ ఫలితకార్యమేతెన్నిల్, (విమూఢాత్మస్వభావోపి) ఆత్మావ్రుక్కు స్వభావమాన శేషత్వమ్ మత్తై యుల్లతు. శేషత్వమ్ఆత్మా వ్రుక్కు అన్తరంగస్వరూపమాయిరుక్కు, స్వభావమెన్బానెన్నెన్నిల్; శేష

పాపానానిదానం భక్తియోగాదిప్రతిబధ్నేద్వారభూతమ్, (౨) “అహజ్కారవిమూ ఢాత్మ” ఇత్యాదిమ ప్రసీద్ధం పూర్వం విపరీతజ్ఞానశబ్దోపాత్తేవ్యవృత్తమహా (ఏతత్కార్యేతి). కార్యస్యాప్యహ జ్కారస్య అనాదిత్వం బీజాఙ్కర న్యాయా త్రప్రవాహరూపేణ భాష్యమ్ (౧) “అథాహోహజ్కారాదేశః” ఇత్యాద్యుక్తయథావస్థి తాహజ్కారాత్ వ్యవచ్ఛేదార్థం విపరీతశబ్దః; అనవాదుర్థే అహన్త్యాభిమానా త్వస్వతే న్నాస్తిద్యారోపాచ్చ విపరీతత్వమ్. విమూఢత్వమిహ తిరోహితత్వమ్. నిత్యం

(౧) భా-౭-౨౫-౧.

(౨) గీ.౩-౨౭.

మూ:- ఏతదుభయకార్యకారణభూతానాదివిపరీతవాసనాసమృద్ధిఃపి,

ఉభయశబ్దఃపాపాఙ్గానపరః.

త్వమ్ స్వరూపమే; అతై ఇవనాల్ శెయ్యలావతిలై. అవన్ కైయిలే కిడిక్కైయాలే. ఇనిస్వరూపమ్ శేషత్వమానాల్ స్వభావముమ్ “శేషోహమ్” ఎన్నిరుక్కై; అతై త్రివిర్న్దు స్వతన్త్రోహమెన్నప్పణ్ణుకై. ఇప్పడిప్పట్ట విపరీతాహజ్కారతాలే మత్తైక్కప్పట్ట ఆత్వస్వరూపత్తై యుడైయారా యిరున్దిరేయాకిలుమ్. (ఏతదుభయకార్యకారణభూతానాది విపరీతవాసనాసమృద్ధిఃపి) ఇప్పడిప్పట్టపాపజగ్గుకుమ్ అహజ్కారత్తుక్కుమ్ కార్యముమాయ్ కారణముమాయిరున్దుళ్యవిపరీతవాసనై యాలే సమృద్ధరాయిరున్దిరేయాకిలుమ్. పాపత్తిలుమ్ అహజ్కారత్తిలుమ్ పుళికి పోన్దపళుక్కతాలే వాసనై, కార్యముమాయ్, పాపత్తిలుమ్ అహజ్కారత్తిలుమ్ మూట్టువతు - వాసనై యాకై యాలే కారణముమాయిరుక్కుమ్. విపరీతవాసనై యావతు-దుర్వాసనై. ఇప్పడిప్పట్టదుర్వాసనై యాలే కట్టుణ్ణిరున్దిరేయాకిలుమ్.

ప్రకాశమానస్యాప్యాత్మనస్తిరోహితత్వమ్ - ఆధేయత్వ విధేయత్వ శేషత్వాది ధర్మాణామనవభాసాదితి జ్ఞాపనాయ స్వభావశబ్దః.

పాపస్యాహజ్కారస్యచప్రవాహనిర్వాహకమశేషత ఇతిపూర్వత్రసంక్షిప్తంవిశదమనుభావకే(ఏతదుభయేతి) వాసనాయాఅపిప్రవాహరూపేణానాదిత్వమ్. యథావస్థితతత్త్వహితపురుషార్థి వ్యాపుత్యర్థా ఆత్రవిపరీతత్వోక్తిః. పాపస్యవాసనా-పాపాస్త్రారమ్భరుచిజనకనిగ్రహంశః, అహజ్కారస్యవాసనా-భూయోభూయస్తాద్ర్యశ్రమజనకబుద్ధిసంస్కారః, “భగవత్స్వరూపతిరో ధానకరీమ్” ఇత్యాద్యుక్త మనువదతి

మూ:- ఏతదనుగుణప్రకృతివిశేషసమ్బద్ధోపి, ఏత

స్మూలాఽఽధ్యాత్మికాధిభౌతికాధి దైవిక

(ఏతదనుగుణ ప్రకృతివిశేష సమ్బద్ధోపి) ఏతదనుగుణమావతు - ఇవబ్రహ్మ యెల్లామ్ విలైపుతాయిరుక్కై. విశేషప్రకృతియావతు - దుష్ప్రకృతి యెష్టపడి. బద్ధోపిఎన్న వమైన్దిరుక్క, “సమ్బద్ధోపి” ఎష్టతు - ఒరుసర్వశక్తివిరిక్కప్పార్తాలుమ్ విరిక్కవరితామ్బడియాక స్పిణ్డెయు ణ్ణుత్తైవైఎచ్చిన్నపడి. ఇప్పడివ్వుట్ట దుష్ప్రకృతియిలే సమ్బద్ధిత్తిరున్దిరే యాకిలుమ్. (ఏతస్మూలాధ్యాత్మికాధిభౌతికాధిదైవిక) ఇప్రకృతి యడి యాక వరుకితతావత్రయన్దల్.

ఆధ్యాత్మికమావతు - ఆధియాయుమ్ వ్యాధియాయు మిరు క్కుమ్. ఆధియావతు-(౧) “కామక్రోధ భయద్వేషలోభ మోహవిషా దజః । శోకాఽనూయావ మానేర్ష్యామాత్సర్యాది మయస్తథా” ఎన్ని అచ్చివై. వ్యాధియావతు- (౨) “శిరోరోగప్రతిశ్యాయజ్వరశూలభగన్ధ రైః । గుల్మార్శ్వశ్వయధుశ్వాసచ్ఛర్మ్యాదిభిరనేకథా । తథాఽక్షిరోగాతి

(ఏతదనుగుణప్రకృతి) ఏతచ్ఛర్మ్యేన పూర్వోక్త పాపాహజ్జూర వాసనారూప త్రితయ పరామర్శః; అత్రాపికార్యత్వం కారణత్వం వివక్షితమ్. సాత్త్వికప్రకృతివ్యవచ్ఛేదా యవిశేషజ్వరః. (సమ్బద్ధః) దృఢబద్ధశత్యార్థః. ఏతచ్ఛమితగద్యే దుర్వివేచిత వదేనవి వృతమ్.

ప్రకృతి సమ్బద్ధస్య ఆభిమత ప్రతిబద్ధ కిత్యేద్వారం ప్రవచ్చయతి (ఏతస్మూ లేతి) దుఃఖస్యసంసారోద్వేగ ఒనకత్వ మపిసమ్మవతః; ముఖస్యతు సంసారరుచి జనక త్వేన విఘ్నత్వ మధికమిత్యభిప్రాయేణ పూర్వం ముఖసోక్తిః. దుఃఖవత్సుఖమపి ఆధ్యాత్మికాది భేదేన త్రివిధమ్. ఆధ్యాత్మికమ్ - ఆత్మైశిత్యాఽచిత్తముదాయ ప్రధా నహేతుకమ్; తాదృశం దుఃఖం ద్వివిధమ్-శారీరం మానసజ్జేతి. తత్ర శారీరమ్. (౨) “శిరో యఙ్మ ప్రతిశ్యాయః” ఇతిన్దినోక్తమ్. మానసమ్ (౧) “కామక్రోధభయద్వేష”

మూ:-

సుఖదుఃఖ తద్ధేతుతదితరోపేక్షణీయ

*సుఖదుఃఖ తద్ధేతు శబ్దేనలభోగ్యవిషయావివక్షితాః.

సారకుప్తాక్షామయసంగీతిః” ఎన్నిటవిన్నె. అధిభౌతికమావతు-(౧) “వశు పక్షిమనుష్యాద్యైః పితౄణాం రాక్షసైః । సరీసృపాద్యైశ్చ సృణాం జాయతేచాధిభౌతికః” ఎన్నిటవిన్నె. అధిదైవికమావతు-“శీతోష్ణవార వర్షామ్బువైద్యుతాది సముద్భవః” ఎన్నిటవిన్నె.

(సుఖదుఃఖతద్ధేతు) ఇవై సుఖదుః ఖహేతు వాయిరుక్కుమ్. ఇవై హేతువానాల్ విషయతై పున్దరీయన్తో సుఖదుఃఖజ్ఞభుజ్ఞానతు- అతుక్కువిషయమే తెన్నిల్; (తదితరోపేక్షణీయ) స్వవిషయముమ్ ఇతరవిషయముమ్ ఉపేక్షణీయవిషయముమ్. స్వవిషయత్తిల్ సుఖదుః ఖప్రకారమే తెన్నిల్, స్వవిషయత్తిల్ కామమ్ అన్వయత్తిల్ సుఖహే తువాయ్ వృతిరేకత్తిల్దుఃఖహేతువాయిరుక్కుమ్. స్వవిషయత్తిల్ క్రోధమానతు-ఎతిరిద్రోనియమిత్తల్ ముడిత్తల్ శెయ్యుమ్బాతు సుఖ హేతువాయ్, ఎతిరిద్రోక్కాణాతోభీతల్, క్లుమేల్విష్ణువాణ్ణాతోభీ తల్ శెయ్తాల్ క్రోధమ్ విజ్ఞేతనై యే నలికై యాలేదుఃఖ హేతువా యిరుక్కుమ్. ఒరురోగ-దికళిల్ కిన్తవ్యాధిదుఃఖహేతువాయ్, అత్తై

ఇత్యాదినా. అధిభౌతికస్తు (౧) “వశుపక్షిమనుష్యాద్యైః” ఇత్యాదినా అధిదైవికశ్చ- “శీతోష్ణవారవర్షామ్బువైద్యుతాదిసముద్భవమ్” ఇతి. అత్రదుఃఖశబ్దస్య పూర్వకాలీనదుః ఖవిషయత్వాత్, ఉత్తరత్రదుఃఖవిష్ణు గర్భరహితోష్వీకై రుత్తరకాలస్వాస్థ్య పర త్వాత్, తితిక్షాయాంవా తాత్పర్యాదవిరోధః. త్రివిధమప్యే త్రస్త్యేకమవాస్తర హేతుస్వరూప వైవమ్యగన సప్రకార మితిసూచయతుం తద్ధేతుశబ్దః; సుఖదుః ఖహేతువశ్చ స్వరూపతో బుద్ధివిషయతయాపి పరభక్త్యాదివిఘ్నాః. తదితరేపి-ఉపే క్షణీయ విశేషణమ్. ఉపేక్షణీయ విషయశ్చ తృణాదిః, తదనుభవోపి అబ్రహ్మత్వకా

మూః;- విషయానుభవజ్ఞాన సజ్జోచరూప మచ్చరణార్థవైదియగల్గె
కాన్తికాత్యన్తికపరభ కిపరజ్ఞానపరమభక్తి విఘ్నప్రతిహతీపి.

జ్ఞానస్థానజ్ఞోచరిత్రపరమాత్మవిషయే. విష
యానుభవరూపంజ్ఞానసజ్జోచరూపశ్చ-విఘ్నం.

కుఱిన్తియ్యవ్యాధిసుఖహేతువాయిరుక్కుమ్ ఒరువన నోయ్ కొఱ్ఱు
కిడన్దాల్ అశుక్కుమేలే త్తెలిలేయిట్టుక్క వక్క నలియప్పుక్కు నోయెన్దు
విట్టుప్పొన్దాల్ అన్నోయసుఖహేతువాయిరుక్కుమ్ ఇతరవిషయత్తి
సుఖదుఃఖజ్ఞిల్ వద్దాల్ అనుకూలవిషయత్తిల్ వ్యసనమదుఃఖహేతు
వాయ్ ప్రతికూలవిషయత్తిల్ వ్యసనమ్ సుఖహేతువాయిరుక్కుమ్.
మధ్యస్థజ్ఞిల్ ఉపేక్షావిషయమాయిరుక్కుమ్.

(తదితరోపేక్షణీయ విషయాను భవజ్ఞాన సజ్జోచరూప) ఇప్ప
డిన్దవిషయమాయువ్ అనుకూలవిషయమాయుమ్ ప్రతికూలవిషయమా
యుమ్ మధ్యస్థవిషయమాయు మిరున్దుళ్ళ అనుభవమ్- జ్ఞానసజ్జోచ
రూపమాయిరుక్కుమ్. ఎశుక్కునజ్జోచ మెన్నిల్, భగవద్విషయ
మానజ్ఞానత్తుక్కు సజ్జోచరూపమాయిరుక్కుమ్. ఇన్దజ్ఞానన్దానేతెన్నిల్;
పరభక్త్యాదికిఱుక్కుమ్ పూర్వకాలీనమాన అనన్యప్రయోజన తయాభ
క్తిరూపాపన్నజ్ఞానమ్. ఇన్దజ్ఞానత్తుక్కు సజ్జోచరూపమాకై యాలే
ఇతడియాకిప్పిత్తుతాన భక్త్యాదికిఱుక్కు విఘ్నమాయ్ముడియుమ్.

ఆకై యాలే (మచ్చరణార్థవైదియగల్గె కాన్తి కాత్యన్తికపరభక్తి
పరజ్ఞాన పరమభక్తి విఘ్నప్రతిహతీపి) ఎన్నడైయనిరతిశయభోగ్య

సుభవరూపత్వైన పూర్వోక్త విచిత్రజ్ఞానవిశేషతయా స్వరూపతస్సం స్కారతత్త్వ
ప్రాప్తవిషయానుభవవిరోధి.

(జ్ఞానసజ్జోచరిత్ర) తరోచరేశ సహకృతైశ్చాన్తైరపి పరావర
తత్త్వవిషయభావస్థితజ్ఞాన ప్రసరాభావః. * మచ్చరణార్థవైదియగల్గెత్తెన్ద

మూ:-

యేన కేనాపి ప్రకారేణ ద్వయవక్తృత్వం

(యేన కేనాపి ప్రకారేణ) ఆ ర్తతయాదృష్ట తయావేతిభావః.

మాన తరుణడికిలే నిత్యమాయ్ ఏకరూపమాయరుస్తుళ్ళ పరభక్త్యాది కిళ్ళుక్కుమ్ విఘ్నమాయ్ ముడియుమ్. (ప్రతిహతోపి) హతమాకై యా వతు - సశ్చై అతావతు - సప్తకల్పమాకై ఆకమచ్చరణారవిన్ద జ్జళితే ఏకాంతికమాయ్ ఆత్యంతికమాయరుస్తుళ్ళ పరభక్త్యాదికిళ్ళుక్కు విఘ్నమాయరుస్తుళ్ళ తదితరోపేక్షణీయమాన ఇతరవిషయజ్ఞానజ్ఞాతే సప్తకల్పరాయరుస్తిరే యాకిలుమ్.

(యేన కేనాపి ప్రకారేణ) ఆకవేదాన్తనిర్ధమాన కర్మజ్ఞానభక్తి కల్లో ఉమక్కిలైయే యాకిలుమ్, ఇవర్థుక్కు అజ్ఞమన అమానిత్వా ద్యాత్మగుణజ్ఞో ఉమక్కిలైయే యాకిలుమ్, ఇవై ఇల్లామైయేయన్తియే ఇవర్థుక్కు విరోధియాన మదపచారాది సకలపాపజ్ఞాతే నెరుక్కు ణ్ణిరుస్తిరేయాకిలుమ్, ఇవర్థుక్కుడియాన విపరీతాహజ్కారత్తాలే ముక్తిర్నదోషాయ, ఈశ్వరస్వయ భాభూతార్థశంసినస్సర్వత్ర స్వగుణా విష్ణియా దోషరహితత్వాత్. తేనాసితచ్చరణయో స్సాన్విత రక్షణసాధన తయాసప్త్తి విషయత్వేనస్తుత్యోస్వ పవత్రేళ్ళ. తథాచామః “తస్యస్వాత్మ ప్రదానేతు సాధనం స్వపదద్వయమ్” ఇతి. అత్రపరభక్త్యాదిశబ్దైః నేపాపాతాత్పూర్వభావినః పశ్చాద్భా వినళ్ళ అపస్థావికేషాన్సర్వళూక్యైః. ప్రతిహతోపేక్షణేష్యశబ్దైఃత్యాగానువాదో ద్యోత్యతే.

ధర్మాచరచరవేక్షణివిష్టవిధానముపి ద్వయవక్తృత్వనేన సూచితమ్. నచైతావ తాప్రపత్తేస్తదవిసాభూతాజ్ఞానాంవానిపుత్రిః, “శరణమహంప్రపద్యే” ఇతి పూర్వోక్తానువాదత్వేన ప్రపత్త్యుజ్జ్వలైవదద్వయవచన స్యాత్రవివక్షితత్వాత్. యేన కేనా

మత్రైయుణ్ణిరుద్ధిరే యాకిలుమ్, ఇనై ఇరణ్ణుక్కు మడియానవిపరీత వాస నై యాలే కట్టుణ్ణిరుద్ధిరేయాకిలుమ్, ఇనై యెల్లాత్తుక్కు మడియాన దుష్ప్రకృతియిలే సమ్మన్తిరుద్ధిరేయాకిలుమ్, మచ్చరణారవిష్టజ్జిలే ఏకాన్తికమాయ్ ఆత్యన్తికమాయిరుద్దశ్శ పరభక్తి పరజ్ఞాన పరమభక్తికళు క్కువిఘ్నమాయిరుద్దశ్శ ఇతరవిషయజ్ఞానజ్గళాలే నస్తకల్పరాయిరుద్ధిరే యాకిలుమ్.

(యేనకేనాపిప్రకారేణ) ఏతేను మొగు ప్రకారత్తాలే యెన్దశ్శు అహృదయమాకవుమామ్; సహృదయమాకవుమామ్; ఆర్తరాకవుమామ్, దృష్టరాకవుమామ్; అర్థసహితమాకవుమామ్, అర్థవిధుగమాకవు మామ్, అతిలొరునిర్భనమిలై. ద్వయమామి త్తనై యే వేణునతు, మన్త్రాన్తరజ్గళాకవాణ్ణాతు. అత్తోద్ధిన్దొల్ మోక్షసాధనజ్గళేయాకిలుమ్ అర్థ పూర్తియుణ్ణాన వ్యాపకాన్తరజ్గళునూక వాణ్ణాతు.

అతువు మొద్ధిన్దొల్ తిరుమన్తమాకవుమ్పోరాతు. ద్వయమేయాకవే ణుమ్. అతులన్దిలుమ్ పూర్వార్థమేయాకై యుమ్పోరాతు. ఉత్తరార్థ మాకై యుమ్పోరాతు. ద్వయమేయాకవేణుమ్. అతనొల్ పరునతెన్నొన్దొల్, పూర్వార్థతైయేళొన్నానాకిల్ అతుసకలపురుషార్థసాధారణమాకై యాలే పురుషార్థమేతో వెన్న వేణ్ణినరుమ్. ఉత్తరార్థమ్ శొన్నానాకిల్ సాధనాన్తరజ్గళుమ్ సజ్జరిక్కైయాలే సాధనమేతో వెన్న వేణ్ణినరుమ్. అనై ఇరణ్ణుకుత్రైయుమ్ తీరు మ్బొత్తు ద్వయమేయాకవేణుమ్.

పీత్యస్యతు(౧)“అర్తోవాయదివాద్యక్షః”(౨)“మిత్రభావేనసన్న్యస్తమ్”(౩)“విశిష ణోవాసుగ్రీవయదివారావణస్సయమ్” ఇత్యాద్యుక్తాధి కారివిశేషానియమేతాత్మ ర్యమ్. శరణ్యస్య ప్రపన్నేషు ఆదరాతిశయాధీ దృశవ్యాః మాత్రానుభావణ మితికేచిత్. ఏతేనజీవన్మూర్తా నిరపేక్ష మోక్షప్రదానాది పక్షాన్మనస్తాః.

మూ:- మత్ప్రసాదలబ్ధ మచ్చరణారవిన్దయుగళై కాన్తి
కాత్మన్తిక పరభక్తి పరజ్ఞానపరమభక్తిః,

ఇవిండ త్రిల్ నిశ్శేష మాకవిన్దమాకిక్కడవతు. ఎతుశాన్ నిశ్శేష
మాక విన్దమాకిటతు, ఇతరవిషయజ్ఞానమే యోవెన్నిల్, (సహేతుక)
ఇతరవిషయజ్ఞానముమ్, ఇతుక్కడియాయగుస్తుళ్ళ ప్రకృతినమ్మస్థముమ్,
ఇతుక్కడియాయగుస్తుళ్ళ విపరీతవాసనై యుమ్, ఇతుక్కడియాయగుస్తు
ళ్ళవిపరీతాహజ్కార ముమ్, ఇతుక్కడియాయగుస్తుళ్ళ భగవదపచా
రాదిసకలవిరోధిపాపజ్గళుమ్, ఎన్నుడైయ నిరతిశయభోగ్యనూనతిరువడి
కిళితే ఐకాన్తికమాయ్ ఆత్మన్తికమాయగుస్తుళ్ళ పరభక్తిపరజ్ఞాన పరమ
భక్తికళుక్కు విఘ్నమాయగుస్తుళ్ళ ఇతరవిషయజ్ఞానగళుమ్ ఇద్దయ
వచనమొస్తుమే పుక్కు ప్పుఱప్పడవిట్ట ఎన్నుడై యక్కపై యొన్నినాలుమే.
(సహేతుక, సహేతుకమాఁపుమ్ విన్దమాకవుడై యారాకక్క డవీర్.
(మచ్చరణార విన్దయుగళై కాన్తికాత్మన్తికపరభక్తిపరజ్ఞానపరమభక్తిః)
ఇనల్లొక్క విరోధిమాన సకలపాపజ్గళుమ్ నిశ్శేషమాక నష్టమా
య్ తే, ఇనిచ్చవెయ్డొమర్తనైయితే.

ఇనై యుక్కడిడత్తు ఇనల్లొక్క విరోధియానపాపజ్గల్ పోన
వాతే తనమ్మత్తానేయ్డొకిటనవోవెన్నిల్; (మత్ప్రసాదలబ్ధ) అతుక్కు
మేలే ఇతువుమ్ ఎన్నుడైయ ప్రసాదత్తాలే యుడైయారాయ్. ఎన్ను
డైయనిరతిశయ భోగ్యనూన తిరువడికిళిల్ ఐకాన్తికమాయ్ ఆత్మన్తిక

ఏవమనిష్ఠనిష్ఠత్తిరుక్తా. అపవిత్రప్రాప్తింపదకప్రభుమ్, (౧) “తేహంజ్ఞా
నీ” ఇ త్యాదిప్రాధికతజ్ఞానపూర్వకపరభక్త్యాప్రదానమాక మత్ప్రసాదలబ్ధి, ఇహ
హి పరభక్త్యాదిపరం తత్పూర్వ భావిజ్ఞానవిశేషస్యా వ్యవహితమే. ఆప్రిసాద

† (పా) అడియాక ఇరుక్తైయమఘ్రియప్పెకుకిన.

(౧) గీ. ౭-౧౭.

మూ:- మత్ప్రసాదాదేవసాక్షాత్కృతయథావస్థితమత్స్వ
 నూప రూప గుణవిభూతిలీలో పకరణ విస్తారం,

కావ్యచిత్కస్వరూపాద్యనుభవవ్యవసాయ విస్తార
 శబ్దం. ఏవంనారాయణశబ్దార్థానుభవ ఉక్తిః.

మాయీమన్దుశ్చ పరభక్తి పరజ్ఞాన పరమభక్తికల్ ఎన్నుడై యప్రసా
 దత్తాలే యుడైయారా కక్కడవీర్. (మత్ప్రసాదాదేవసాక్షాత్కృత
 యథావస్థితమత్స్వరూపరూప గుణవిభూతిలీలో పకరణ విస్తారం)
 (మత్ప్రసాదాదేవసాక్షాత్కృత) ఎన్నుడై యప్రసాదత్తాలే సాక్షాత్కరి
 క్కప్పట్ట. “ఏవ” ఎన్నిటలవధారణత్తాలే ఇవబ్దై సాక్షాత్కరిక్కుమిడ
 త్తిల్ ఇప్పసాదమ్ సహకారిసాపేక్షమన్వేగిటతు. సహకారికల్తా
 నుణ్ణో ప్రసాదత్తుక్కు; ఉణ్ణానాలన్వో వ్యావర్తిక్కు వేణ్ణుకిటతెన్నిల్,
 ప్రసాదవాన్ సహకారియాకలామ్. అవనుమ్వేణ్ణా; ప్రసాదమే కెయ్య
 వబ్దై.

(యథావస్థిత) యథావాకసాక్షాత్కరిక్కు ప్పట్ట. యథావేగిట
 తెన్; సాక్షాత్కారమాకిల్ అయథావాన సాక్షాత్కారము ముణ్ణో
 పెన్నిల్; ఉణ్ణు ఎజ్జనేయెన్నిల్.† వేదాన్తత్తిలేబరుప్రదేశత్తిలే “వారు
 ణీభార్గవీవిద్యా” ఎన్నిటవిద్యైయిలే ఎఱుతిల్లు; అజ్జనన్వైయే యథా

శబ్దం ప్రపత్తిజనితప్రసాదనిరస్తప్రతిబద్ధ నిరుపాధికసౌహృద్ధపరి. “ఏవంమత్ప్రసాదా
 దేవ” ఇతివక్త్యమాణేపి ఆవధారణేన సహకారివైరపేక్ష్యంబోత్పత్తే. మత్స్వరూపే
 త్యాదికమ్ - ఉత్తరఖడ్గస్థనారాయణశబ్దార్థం. విభూతికల్బోత్రనిత్యవిభూతివిషయః.
 ఉపాయదశాయాం శాస్త్రవిహిత తత్తత్త్వానగుణాదిపరిచ్ఛిన్న స్వరూపాద్యనుభవా
 ద్వాస్త్యుత్త్యర్థంయథావస్థితవిస్తారశబ్దా. ఆరోపకజ్ఞానిపుత్త్యర్థంవా యథావస్థిత
 శబ్దం. హేత్వభావాదత్రప్రమాణాపరి.

† (పా) గార్గివిద్యైయిలే.

మూ; -అవరోక్షసిద్ధమన్నియామ్యతామ ద్ధాన్యకస్యభావాత్సస్యహపః,

తద స్తుతజీవస్వరూపావిర్భావమూహ (అపరోక్షేతి). వ్యాప్తి
 ధారణాశ్చ-నియమనా స్తర్గతే. (౧) “ప్రశాననేగార్తి” (౨) “అ స్తుతపవిత్రం”
 ఇతి శ్రితేః. అతః పుధగ నుక్తిః. ఏతేన స్వాధీనప్రవృత్తిత్వాద్యశేష
 భ్రమవ్యూదానః ఫలితః.

వాకసాక్షాత్కరికృష్ణ. నీయశియాక ఇద్ధిసైన్యతేదుఃఖ మెల్లము శృతు, నానశియాక వరుకితాతైయా లే ఇరున్దపశియే అనాయాసేన సాక్షాత్కరికృష్ణ. ఎత్తెత్తాన్ సాక్షాత్కరికృష్ణతెన్నిల్; (మత్స్య రూపరూపగుణవిభూతి లీలోప కరణవిస్తారం) ఎన్నుడై యతానన్యరూప మెన్న, రూపమెన్న, గుణమెన్న, ఉభయ విభూతియుమెన్న, ఇవద్దే నీ నుడై య సర్వతైయుమ్. ఎన్నుడై య ప్రసాద మొచ్చినాటమ్ ఎన్నుడై యన్యరూపరూప గుణవిభూతి కళినుడై య సర్వత్తిలుమ్ యథావాస సాక్షాత్కారతై యుముడై యీరాయ్.

(అపరోక్షసిద్ధ) అపరోక్షసిద్ధమైనాకై యావత్తు - శ్రవణమననాది కళాలేసిద్ధమైనాకై యన్వికే - సాక్షాత్కారసిద్ధమైనాకై. ఎతులాన్ సాక్షాత్కారసిద్ధమాకిటితెన్నిల్, (మన్నియామ్యతామద్వాన్వై కన్వభానా త్కన్వసూపః) ఎన్నడై య తాననియమనత్వైయుమ్ ఎన్నడై యతాన దాన్వత్వైయుమ్ స్వభావమాకప్రదైతాన ఆత్మస్వరూపమ్. “మద్దా

ఏవంసర్వవిజ్ఞానం చరమభోక్తవ్యం సాక్షాత్కారే నారకస్థానస్వప్నరూపాః
 రాభవముపి స్వాధీనస్వాస్థికర్తృత్వభోక్తృత్వే భ్రమనిపుత్రైరార్యక తద్భోక్తృత్వే
 జ్ఞాననాయ పుభగాహ (ఆచారోజ్ఞేతి). నియామ్యుత్పత్త్యై ఆత్మవాన్యత్యై ధార్య
 త్వేన ఆకృష్టే. “(౨) అహంప్రవిష్టశ్చాస్తా” (౧) “ఏతస్యవాతక్షరస్య ప్రకాశనే
 గార్గీసూర్యాచంద్రునిశు చంద్రతౌతివత్” ఇతిశ్రుత్యమసా రాత్. ఏతేః (౩)
 “స్వస్వరాట్” ఇత్యుక్తేపి ముక్తపారతన్యచేరసపాయోపిదన్వితః.

మూ:-

మదేకానుభవః,

ఆత్మభిమానాను గుణపురుషాన్మానుభవమాహ (మదేశేతి) ఏకశబ్దేన - అనుభావ్యాన్తప్రదానః.

పై శ్లోక” ఎన్నిటి అవధారణమో ప్రథమపదజ్ఞిత చతుర్థిక్కుమేలే అవిధారణమోలే యిరుక్కిరితము. ఎన్నుడైయ నియమనత్తైయుమ్ ఎన్నుడైయదాస్యజ్ఞైయుమేన్వభావమాక వుడై త్తాన అత్మస్వరూప సాక్షాత్కారజ్ఞైయుడైయారాయ్. స్వరూపసాక్షాత్కారమ్ పిఱన్దాల్ తద్గతమాన ఈశ్వరైకనియామ్యత్వముమ్, ఈశ్వరైకదాసత్వముమ్ తన్నుడై యేవేళియామితే.

(మదేకానుభవః) స్వరూప సాక్షాత్కారమ్ పిఱన్దాల్ అవనై విషయాకరిత్తు కొండ్లెల్లతు నిల్లాతే. స్వరూప మాత్రతై యన్తే సాక్షాత్కరిప్పతు ; స్వరూప యాధాత్మ్యజ్ఞైయుతే. అతావతు - భగవదత్వన్త సారతన్త్యాదికిళితే. జ్ఞానానన్దబలై యన్తే సాక్షాత్కరిప్పతు. “మన్నియామ్యతామ ద్దైన్యక” ఎన్తిజే సాక్షాత్కరిప్పిత్తు. ఆకైయాలేకై నల్యమ్బాలన్తికేఎనై ఒరువనై యుమేలను భవవిషయమాక వుడైయారాయ్. ఇన్ద్రులవధారణత్తాల్ ఆరై వ్యాన రిక్కిఱితెన్నిల్, స్వరసత్తు క్కుడలాక అనుభవిక్కుమ్ అధికారియై వ్యాన రిక్కిఱితు. తానుమ్ అవన్ పక్కిలిలేపుకుమిత్తనై ; అల్లాతపోతుకై నల్యత్తో పాతియామిత్తనై.

ఆకవిత్తాల్ శొల్లు కిఱితెన్నెన్నిల్; స్వరూపదర్శనత్తిల్ వద్దాల్ ఎనక్క శేషియెన్తు అననై దర్శిక్కెయన్తియే అవనుక్కు శేషమెన్తు

† అన్నె, అనుభవిక్కు మత్తోను తనకెన్తు ఈశ్వరనై అనుభవిక్కు మనుభవత్తో భుజాయితై.

మూ:- మద్దాన్వైకప్రియః, పరిపూర్ణానవరతనిత్యనిశదతమానన్య
ప్రయోజనాననధికాతిశయ్యసియ మనకుభవ స్వమ్,

విరూపభక్తిభవసాన్మృత్యుదాసాయాహ (మద్దాన్వైకేతి).
ఏకశబ్దేన - స్వరూపానమరూపస్వాతంత్ర్యస్థ అపుమంత్వముగ్లప్రేమ

తన్నైదర్శిక్రైయమ్, దర్శితాల్ అనుభవంతిల్ అచసే విషయమా
యిరుక్రైయమ్. "అహమన్నమ్" ఎష్టతునే అర్థమ్ అతుపురమార్థ
మాత్రేక్కాక "అన్నాదరి" ఎష్టని తన్నై. (మద్దాన్వైకప్రియ) అననై
యనుభవితాల్ అవనవిలే పర్యసనీకుమ్మడి యాయుజ్జేయిరుప్పతు,
* ఒమ్మవిర్ కాలమెల్లముడనాయ్ చెయ్ నడెన్నెనైల్, ఎమ్మవిల్లాతే
అనుభవక్కు వేణుమెన్లెతార్. ఎమ్మవిల్లాతే అడిమై కెయ్య వేణు మిన్
తేప్రార్థనై. (౧) "ఎమ్మావిట్టు త్రితముమ్ శెప్పమ్మిన్ శమ్మాచాతపఱ్ఱు
త్తలై శెర్త్తు" ఎట్టి జేస్వరూపమిరుప్పతు. అనుభవజనితప్రీతికారిలమితే,
కైజ్జర్యమ్. ఇన్ద్ర అనధారఃత్తాల్ తనక్కినితానకై జ్జర్యమ్ అహజ్జర
గర్భమెనై. ఇజ్జైశ్చిత్రతేజ్జే తరఖణ్ణ త్తిల్ నమశ్శబ్దమ్. ఎరుండై యదా
స్మృత్యై ప్రియవిషయమాకన్రుడై యీరాయ్, (పరిపూర్ణానవరతనిత్య
విశదతమానన్య ప్రయోజనాననధికాతిశయ ప్రయమదనుభవ స్వమ్)

నియామ్యత్వంచితచిత్సాధారణమ్ దాసత్వవేతనైకేనిధమ్. తయోః
ప్రాతిస్వికం ప్రయోజనమాహ (మదేకానుభవోమద్దాన్వైకప్రియః) ఇతి. విక్వ
ర్యకైవల్యపురుషార్థయోరివ స్వనిష్ఠతయా స్వతంత్రతయాచ స్వాత్మానుభవ
ప్రసక్తోపి తదాససమ్భవతీత్యభిప్రాయేణ మదేకానుభవశబ్దః. స్వాత్మానుభవ
ప్రధానే స్వానుభవే స్వప్రాధాన్యగత నిపుత్యర్థం మద్దాన్వైకప్రియఇత్యుక్తమ్.
పూర్వోక్తమేవానుభవం పరమపురుషార్థత్వ ప్రతిబోధాయ పూర్వవత్
పామల్యదిభిర్విశిష్టై. (పరిపూర్ణేతి) తత్ప్రయోగప్రీతిం తత్పరివాహం "నిత్య

† అనాల్ అన్న మ్పైలే యాకవాణ్ణాతు. చేతనానవానిసిద్ధిక్ "అహమ
న్నాదరి" ఎష్టతు. చేతనసుక్తితే ఉపేయత్రివిక వృత్తావతు. ఇల్లావిడిల్ పురు
షార్థమాకాతే. (౧) తి.వాయ్-౨-F-౧.

మూ, తథావిధమదను భవజనితా నవధికాతిశయప్రీతి కారితాశేషా
వస్థాచితాశేష శేషతై కరతిరూపనిత్య కిజ్జ రోభవ. ఏవమ్భూతోసి,

తత్కదేత్యత్రాహ (ఏవమ్భూతోసీతి). కదేతిత్వరాతనయథా
స్యాత్. తథాత్వమిదృగవస్థాసి. అయంహితనమహాలాభ ఇత్యర్థః.

పరిపూర్ణమాయ త్వాన్దోఽటుడైవిడాతేనిత్యమాయ ప్రత్యక్షనమానా
కారమాయఅనన్యప్రయోజనమాయబ్రహ్మదికశతీశయత్యైయుమ్ కాఙ్క
డైకొణ్ణ ఎన్నుడైయఅనుభవత్యైనీరుడైయారాయ.

(తథావిధమదను భవజనితాన వధికాతి శయప్రీతికారిత) అప్ప
డిప్పట్ట ఎన్నుడైయ అనుభవత్తాలే సిఱప్పతాన అనవధికమాన అతిశ
యత్యైయుడైత్తాన ప్రియత్వాలే పణ్ణప్పడువతాయ, (అశేషావస్థాచితా
శేష శేషతై కరతిరూపనిత్య కిజ్జ రోభవ) ఎల్లావనన్తకళిలుమ్ అనుకూల
మాయ్ ఎల్లావడిమైకళిలు ముణ్ణాన అభినివేశత్యైయేవడివాక వుడైయూ
రామ్ కొణ్ణ యావదాత్మభావి అనుభావ్యమాన కైజ్జర్యతై పెర్లో
యఅనుభవవిక్కక్కడవీర్.

(ఏవమ్భూతోసి) పరభక్తి పరజ్ఞాన పరమభక్తిశుక్కు విఘ్న
మాన ఇతరవిషయజ్ఞానముమ్, ఇతుక్కుడియాన ప్రకృతినమ్మనముమ్.
ఇతుక్కుడియాయరున్దుశ్శవిపరీతవాసనై యుమ్, ఇతుక్కుడియాయరున్దుశ్శ
విపరీతాహజ్జారముమ్, ఇతుక్కుడియాయరున్దుశ్శమదపచారాదినకల
విరోధిపాపజ్జళుమ్ నహేతుక మాకవుమ్ నిశ్శేషమాకవుమ్ వినష్టమా

కిజ్జరోభవాని' ఇత్యన్తేన ప్రార్థితం ప్రయచ్చతి (తథావిధేతి).

ఉద్యేశస్య కైజ్జర్య సామ్రాజ్యయోగ్యతామలభ్యలాభత్వ వ్యక్త్యా సన్తో
షార్థముత్తరకృత్య విధానార్థ ఇచ్చనువదతి. (ఏవమ్భూతోసీతి). ప్రకృత్యాత్మ వివేకా

కవుముడైయీరాయ్, అతుక్కుమేలే పరభక్తి పరజ్ఞాన పరమభక్తి కల్పై
యుడైయీరాయ్, ఎన్నుడైయి స్వరూపరూపగుణ విభూతికళుడైయి
సర్వత్వైయుచి యథావాకసాక్షాత్కర్తృకృడవీరాయ్, స్వరూపసాక్షాత్కా
రణైయుడైయీరాయ్, ఎన్నైయెరుననైయుమే అనుభవవిషయమాక
వుడైయీరాయ్, ఎన్నుడైయిదాస్యత్వైయే ప్రియవిషయమాకవుడైయీ
రాయ్, పరిపూర్ణాదివిశేషణ విశిష్టమాన ఎన్నుడైయి అనుభవజ్ఞై
యుడైయీరాయ్, అనుభవజనిత ప్రీతికారితమాన నిత్యకై జ్యుర్మత్వై
యుడైయీరాకక్కడవీరెన్దు పెరియపెరుమాళరుళిచ్చెయ్ తవాతే ఇవై
యెల్లాత్తుక్కుమ్ హేతువేతెన్దు సార్ తార్. “ద్యయనక్తా” ఎనుద్యయత్వైవా
యా లేడచ్చరిత్త వితువేహేతువాయిరున్దుతు. ఇతిరున్దుపడి యెన్నెన్న;
“ఏవమ్మాతోసి” ఎన్నితార్ పెరియ పెరుమాళ్.

“ఏవమ్మాతోసి” ఎన్దుతు ఎన్నెన్దుల్, ఇతుద్యయనచనమాత్రమే
యాయ్, ఇత్తా లే ఎల్లాముణ్డాకక్కడనతెన్దు శొల్ వేణ్ణుమ్బడియా యో
డమక్కిరుక్కిఱతు. ఎల్లామ్మకుత్తై నళవుణ్డాయన్టోయిరుక్కిఱతు. ఇచ్చరి
రత్తోడ ఒరు దేశవిశేష త్తిలుళ్ళారై ప్పోలే అడిమి శెయ్యుమ్ † ప్రకార
ధార్మికః, పరావర తత్వవివేకాద్భాగవతః, పరావర పురుషార్థ వివేకాదః సస్య
ప్రయోజనః, స్వపరాధికార వివేకాదసస్య సాధనః, పూర్వోక్తాత్, “అమితే”
ఇత్యనుగ్రహ విశేషా త్రమితానుష్ఠిత భరన్యాసః, తతశ్చ కుయాస్వీకృతభరః,
నిత్యం క్షురోభవేతిదత్తపరశ్చిత్వంముక్తప్రాయోఽపీగ్యుః ఆఖ్యాతేన(౧) “సప్తమే
సమ్” ఇత్యవస్థావ్యజ్యతే. యదాపి, నిత్యోఽన్య. రోభవే సత్వసంక్లప్తేనోక్తే తేన
వాన్వేన వాప్రత్యాఖ్యాతు కుశల్యత్వే నినార కాస్తరాధా కీచ తదానీమేవతథావి
ధాత్మానమ పశ్యతః క్రమాత్ప్రేక్షమాహ (ఏవమితి). ఏవంభ వికేముపక్రాంతో
పీత్యర్థః.

మూ:- ఆధ్యాత్మికాధిభౌతికాధిదైవికదుఃఖవిఘ్నగర్హిత స్తవమ్,

శరీరసాతావధికల్పకాలం ఏవంవినోదేననేయ ఇత్యాహ (ఆధ్యాత్మికేతి). దుఃఖరూపవిఘ్నం.

మిలైయో ఉమక్మన్న; తాపత్రయాదికభుక్త్యాన శరీరసమృద్ధిమ్ కిడ్చతు. ఇచ్చరీరత్తినుజ్జాయ అవసానమతికితిలేన్. ఇచ్చరీరత్తోడే యిరుక్కు మ్నాత్మైక్కుకాలజ్ఞేపమ్ వజ్ఞమ్ ప్రకారమతికితిలేన్; వస్తస్య భూమియేతెన్నమతికితిలేన్. ఇప్పడియిరుక్కు ఎల్లామ్ కుత్తైవల్లే నాకివరుళిచ్చెయితతు - ఉపచ్చస్తనవాక్యమౌలే యిరానిస్తతియెన్న; ఇవై యేనిర్శొల్లల్లు.

ఇవై శైయ్యమ్ ప్రకారమ్ శరీరైగ్గెఱార్ పెరియ పెరుమాళ్. (ఆధ్యాత్మికాధిభౌతికాధిదైవిక దుఃఖవిఘ్నగర్హిత స్తవమ్) తాపత్రయాదికభౌత నిర్దుఃఖమాకితి విఘ్నత్తిచుడైయ గర్హితైయా మ్నడి వర్తియుమ్. తాపత్రయాదికభౌత వరుమ్ దుఃఖమ్ భగవదను భవస్థిక్కు విఘ్నమాకిడవతిత్తే. శరీరసమృద్ధిత్తోడేయిరుక్కుచ్చెయ్ తే

భయావహాయాందే హస్త్రయ విశిష్ట దశాయాంకథం కుత్రచ నిరపాయః కాలజ్ఞేన ఇత్యత్రాహ (ఆధ్యాత్మికేతి) - ఆతత్తోత్కట సుఖస్యాశ్రయేనా ర్థమహనుఃఖాక్తిః; శ్లోకత్రయాద్యుక్తజ్ఞానభక్తిశాలినప్రవృత్తిప్రాతికూల్యాఽవిశేషా ద్వాదుఃఖకర్తృసమఖాసితస్రగహః, గర్హకర్తృసాతద్వివక్షా. తేనసర్వసాధారణిక్షుదా దిర్వా అభివేతః దుఃఖస్య ద్వయాధాను సన్ధానప్రవృత్తి విఘ్నత్వంసాధ్యత్; ఆతస్త ద్రాహిత్యోక్తిః. ఇహచపూర్ణవివేకానామభిమాని కందుఃఖం సుఖభానాస్తి; సాంస్క ర్మికానాస్తుప్రారబ్ధకర్మ వశాత్సమృద్ధవతామపి బ్రతిదిసం కర్మక్షయమౌక్షా సక్తిదర్శన పీత్యాద్వయాధాను సన్ధాన విఘ్నత్వం నాతీహాస్తి. ఆతానప్రవృత్తిక్షుదివిరోధః.

మూ:- ద్వయమధానుసన్ధానేన సహ

త్యై సజ్జుహిత్యహేమచూడా (ద్వయమధానుసన్ధానేన సహ)

దుఃఖిగర్భస్థితయానుభవీ నర్తికీహృదీషాపేక్షా: త్వమ్, సీతనర్తియు
మెంతాకో. సీతనర్తియుమెంతాజేన్నీలో, “ఏవమూర్త్యాసీ” ఎత్తును,
“త్వమ్” ఎత్తును నాన్గళొమ్మట్ట సీతనర్తియుమెంతాకో. అతావతు-
కా: పోకులు కానివ్వును. కర్మమేషయి మా: ప్త్యు కర్మమ్ త్తయిక్కత్తయి
క్లిషాచక్కుమమ్ ముకమ్ కాన్దానిష్ట త్తయిక్కట్ట, అనర్తమ్ పెత్తమ్మకు
కిల పేద్రోన్ శీరేయై అనుసన్ధిత్తు ఇంద్రోధూల్ నరుమ్ దుఃఖిజ్జలై
యమ్ మతియాతేరర్తియుమెత్తవడి. ఎతుహలవెన్నీలో; అభిషేక
ప్పట్టినిహోలే.

అజ్ఞనేహానాలుమ్ శరీరత్తోడినుక్కుమ్ నాల్ పోతుపోకుల వతాక
క్కడవజేన్నీలో; (ద్వయమధానుసన్ధానేనసహ) ద్వయ త్తినుడైయఅర్థా
నుసన్ధానైపుణ్ణీక్కట్ట, అమివేతువేహాక విమమ్. (౧) “నాన్దారోడి
యల్తోడ్రో” ఎత్తునంర రక్షిల్ న్యాన్ త్తనామన్తేక్క, త్తిల్ దూరస్థ
నాయ్ “నారూపైన్ద్రోమ్” ఎత్తు భావన్తే, సభరూయియకుమనసు
క్కు ద్వయ త్తినుడైయ అర్థానుసన్ధానమే నాయ్ మిట్టై మియియప్పడు.
తోడ్ “ద్వయవత్తా” ఎత్తుశొల్లిత్తు. ఇట్లు “ద్వయమధాను సన్ధానేన
సహ” ఎన్నానెన్నెన్నీలో, భగవద్వషయీ కరత్తుకులవాగురమాత్రమే
అమైయుమ్; కాలక్షేపత్తుక్కు అర్థసహితమాకి వేమమ్.

(త్వమ్) అత్రత్యక్షాన భక్త్యాదిపార్శ్వనావాన్. ఉచ్చారణంపార్శవాన్వేషస్తో
తుమధాను సన్ధానే సహజబ్ధి. ఏవమధాను సన్ధానేనేత్యవ్యయః. (ఏవమ్) అఖిల
హేయత్యానుగత వికరప్రకారేణేత్యర్థః సీతనర్తియుమెంతాకో. (ఏవమ్) అఖిల
త్యమ్. అస్యచస్యయమ్మయోజనకైర్జర్యమావత్వాత్, (౨) “యన్మహూర్తమ్”

† (పా) శొల్లికైక్కడియానివీలుడైయ న్న నా) కైక్కర్ని కైక్కైయియామ్మడి.
(౧)తి-వా ౧౦-౧-౨. (౨) పాచ్చ.

మూ:-

సదైవంశక్తా

(ఏవంశక్తా, “ఏవమే” ఎష్టః- ఇష్టకారత్వాలే యెష్టపడి. ఇష్టకారత్వాలే యావతెన్నెన్నిలో; కీర్తీటమ్ ఒరుప్రకారత్వము, పూర్వార్ కళుడైయ ప్రకారత్వము, ఇతిహాస పురాణ ప్రక్రియైయముమాక మూన్యుప్రకారత్వాలే శరణమ్ పుక్కార్. ఇతిల్ పూర్వార్ కళుడైయ ప్రకారము మొట్టియ, ఇతిహాస పురాణ ప్రక్రియైయము మొట్టియ, ఇగ్గద్య ప్రకారత్వాలే యెష్టపడి. ఇన్నమ్ ఇదపతుకడిశరణమ్ పుక్కారుమ్ మఱిత్తు మఱిత్తుశరణమ్ పుకాసిక్కు మత్తనై పోక్కి, ఉపాయా న్తరమిత్తయే ఇవర్ కు-ఇప్పడిశరణమ్ పుకాసిక్కుతులసన్ ప్రసాదత్తుక్కా కవిజ. అతిల్ ప్రసాదాతి శయమ్ ఇతినాలేయున్జాకైయాలే ఏవంప్రకారత్వాలే యెగ్గితార్. (నక్తా) నెజ్జుక్కుళ్ళే అనునన్దిక్క-వేణుమెన్నుమ్ నిర్బన్ధముణ్ణోవెన్న, అతువేణ్ణ; అనుభవమ్ వట్టిన్దవాయాలే శొల్లవు మామెగ్గితార్.

అజ్ఞనన్దయే, (ఏవంశక్తాద్వయమర్థాను సనాసేన) ఇగ్గద్యజ్ఞేనాయాలే శొల్లిక్కుణ్ణ ద్వయ న్నినుడైయ అర్థత్తై అనునన్దియుమెగ్గితార్. ఇరణ్ణమ్ అర్థ మొన్టాయితే యిరుప్పతు, అతుక్కుప్పాళురమ్ ఇతువా మత్తనై యితే. “సదా” ఎష్టతు - ఎప్పోతుమెన్దపడి. ఎప్పోతు మెన్ద తెన్నెన్నిలో, ఉపాయా న్తరగళుమ్ ఉపేయా న్తరగళుమ్ నచ్చరిక్కి అ సంసారమాకైయాలే అన్దై నెజ్జేల్ పుకురామైక్కాక ఎప్పోతుమెన్ది అతు.

అజ్ఞనన్దక్కే ప్రృతి స్వర్కముమ్ భగవత్స్వర్కముమ్ కలశిప్పోరుకైయాలే ఇష్టకృతి స్వర్కముమ్ ప్రకృల్మేసికూమాన విషయాన్తరగళిలే మూట్టక్కడవతా యిరుక్కుమ్. భగవత్స్వర్కముమ్ స్వరూపాను రూపమాన కైబ్బర్యత్తిలే మూట్టక్కడవతాయిరుక్కుమ్, అడి

యితే విషయాంతర్యము కన్పింపజేసినప్పుడు భగవద్విషయమైనప్పుడు నీవైనవరాకైయా లే
అతిలబ్ధయనుటలే. ఇది కైజ్య-ర్యమ్ ఒక చోట విశేషం అయితే యాకై
యా లే దూరస్థమయినదవును ఇది యిరుక్కుమ్ నాకై యా లే పోతు
పోక్కు ఇతు వెయాకై యా లే ఎప్పోతు మెగ్గెతు అతు ఎజ్జనేయానా
లుమ్ ఇవిరుప్పు తనక్కు అవనానమే తెన్న;- యావచ్చరీర పాతమెన్ది
తూర్ పెరియ పెరుమాళ్.

ఇవరే కామీ ఇప్పుడికే ట్టికతు ఉచాయా నగపరి గహానైష ట్టి ఉచా
సన సమాప్తి యితేయో ? అజ్ఞవన్యయితే ఉచాసనమ్ సమాపిత్రాలుమ్
(౧) “వ్రతేషు నే” ఎన్దు కిర్మావసానమ్ సార్ శ్చిరుక్కు శేణ్ణుక్రేయాలమ్,
కిర్మావసాన త్రితేయోవెన్దు సంశయిన్దు శ్చేట్టిక రల్లర్ ఉచాయాన్ద
రత్తిలవ్యయమిల్లామెయాలే అత్తోట్టిన్దొల్ ఇన్దుధికారితనక్కు శరీరావ
సాన త్రితేయోవెన్దు కేట్టనేన్దొతపక్షి (౨) “మరగామానాల్ వైశ్వమ్ కొడు
క్కుమ్ శిరాన్” ఎన్దు పరమాచార్య అరుశిచ్చెయేతు వైత్తార్. ఇని
ఇవరే తాన్ కేట్ట నెన్దొన్దిల్. ప్రావృత్వైయాలమ్ కాలమ్ నెడుకి
త్తోట్టిన్దొత్తేయాలమ్, పరి గహిత్ర ఉచాయన్దొప్పార్ త్తనాతేకల్లభీవ
న్దొత్తనత్తు. దుచియెప్పార్ త్తనాతే కల్లభీవన్దొత్తు. ఇని ఇన్దు
రుప్పు ఈశ్వరనిబంధమామి త్తనైయితే, అత్తేయల్ నిరబ్ధన్దు అన్దాన్
యేకేటమి త్తనైయితే.

ఇత్యాది న్యాయేన భగవదనుభవసిద్ధ్యను బ్రుక్ష్యంత్యం (సంస్కృతవిష్ణు దుఃఖతిత్యం
నిర్వృత్యాను సన్యాసరహసుపుత్రస్థిం) నిర్భదాంఘ్రిది సన్సమృత్త్యుత్పన్నవేద్యుః.
ఇదస్త్యుభావార్థాత్ కాస్త్రపాప్రాచా విరోధేన చేయయే. అన్యథాసర్వవ, మాన విరోధాత్
(3) “తస్యతావపేవచిరం యావన్న విచిత్రే” (:) “పాగ్నబ్ధ మాత్రం
భుక్త్యా తత్యవిషుఖ ముత్సయాత్” (4) “సార్వభౌమ భక్త్యం కర్మ
విహ్య విదాసతి” (5) “అనారబ్ధ కార్యవిభవ ప్రారోతదవధే” అతిర్హతిః

(१) धार-अश्व-१००. (२) ति-वा-१००. (३) धार-१००.

(౪) పాశ్చ. (౫) బ్రహ్మసూ-౪-౧-౧౫. సమర్థులితం త్వాచితకమ్.

యావచ్చరీరపాతమై వై శరీరజ్ఞేసుఖమాస్య.

(నదై సమితి, ఉదాహరణం ద్వయార్థాను సన్ధానాభావేనతి తా
పత్రయస్యవకా శస్సాత్. అత ఏవ నిరన్తరాను సన్ధానేన తద్విర
హం కార్య ఇతిభావం. ఉపాయత్వే ద్వయోక్తిరేవాఽల మితికృత్వా
“వక్త్రంమాంతారయ” ఇత్యుక్తిమ్. అత్రతు అర్థానుసన్ధానం భాగ
రూపత్వేనోక్తమ్. “అతై వై” ఇత్యుప లక్షణమ్; భగవదభిమాన
తదీయ సమ్మన్వయదే శవి శేషేష్యైర్వ్యక్తిం. (యావచ్చరీర పాతిమితి)
కియానయం కాలఇతిభావం.

(యావచ్చరీర పాతిమి) శరీరమేవన్యో విశమ్భమ్, ఆరమ్భిత
కిర్మమెల్లామి వార్ త్తరుక్కు వేణుమా? అనితాన్ నాభుక్కునాభే ఊ
యిత్తన్తో కేల్లుకిఱతు. ఆకైయాలే శెన్తన్తోనిఱ్ఱి. ఆశెన్తు పెరియపెరు
మాభో అరుళిచ్చెయ్య, ఆనాల్ అప్పళచ్చమ్ “ప్రతీక్ష నై” ఎన్జిరుకిఱతేన్,
ఇరుక్కిఱతు సంసారమానిరా నిన్జుతి. నాన్ వర్తిక్కుమ్ దేశమేతె
న్నిల్, (అతై వై) శరీరజ్ఞేసుఖమాస్య) లీలావిభూతియానసంసారమన్తిక్తే
నిత్య విభూతియాన పరమపదమన్తిక్కే త్తతీయావిభూతియాయ్ సంసా
రత్తుక్కాభరణమాస కోయిలీతే సుఖమేవర్తియమ్. లీలావిభూతి సం
సారిక్కుదేశమ్, నిత్య విభూతిముక్తర్ క్కుదేశమ్ ఇనిక్కోయిలీతేయితే
ప్రకారప్రకర్మసలభోగోపి ప్రకర్మస్వయథా భిలావం ప్రకర్మస్వప్తి శరీరావధిత్వభి
పాయేణాహ (యావచ్చరీర పాతిమితి). ఆర్తితారతమ్యాదతప్రత్యస్థితారతపద్యమ్.

(అతైవ) అత్యున్నమస్సవానుగుణే, సతుమత్తై గుర్కర్యవిరుద్ధదేశేష్యి
త్యర్థం. అత్రఅనేక పురాణాది ప్రసిద్ధ శరీరజ్ఞోపాదాసంభాగవతాభిమతస్వయంప్రక
భగవత్ప్రత్యక్షరాణా ముప్రస్థ లక్షణమ్. (సుఖమాస్య) కృతకృత్యత్వ ప్రత్యేక

ముముక్షుశ్శుక్తు దేశమ్, అతిలుప్తసంసారికశిలుప్తమృత్యుమృత్యురీలుప్తవ్యా
 పృత్రరాను విరోధియానభివృద్ధిమృత్యు భగవదనుభవమృత్యుపైర్మ
 ఉనుక్కుప్సొరస్తవృథామి ఇతు వేయితే. ‘అతై నిశీర్ణజ్ఞ’ ఎస్త
 తు - ఇన్ద్రకోయిలిలే యెస్తపడి. (౧) “నడివుడై వానోరత్తల్లి వక్ -
 వనోతిరువరణ్” ఎస్తతితే. ఇన్ద్రకోయిలిలేయెస్తతు - ఎన్నెన్టాల్, నామ్
 పుమపదజ్ఞేయుమ్ కాట్టడై కొణ్ణువన్దు పడుకాడు కిడ్కిట కోయిలిలే
 యెస్తపడి (సుఖచూస్వ) సుఖమేనర్తియుమ్, సుఖమ్ ఎత్తాలేయెన్నిల్
 ముత్త్రచాయరాకై యాలే సుఖమే నర్తియుమ్మెన్నికార్.

“ఏనయ్యూతోసి” ఎస్త తొడజ్ఞి ఇన్ద్రశుక్తు వర శరీర సమనస్త
 రమ్ పెఱుమ్ పేర్లై యుమ్ శరీరశ్చోడై యిన్ద్రుమ్ నాళోవణ్ణు చ్చకాల
 జ్ఞేపత్తైయు మరుళిచ్చెయ్ తారాకిల్, ఇరిశేల్ శేయ్ కిట తెన్నెన్నిల్; శరీ
 రవిశ్లేషదశైయిలే అన్తిమస్మృతియెత్తజ్ఞాక వేడ్చియిరున్దు, అతు
 శేయ్యుమ్మడి యెన్నెన్న, “అతుక్కు నీరన్? నామన్మోకడవోమ్”
 ఎస్త శరీర విశ్లేష దశైయిలే ఇన్ద్రశికారిక్కుచ్చెయ్యుమ్, నేర్లై గ్గలైయ
 నే, ప్రతినిం కిర్మతయ ప్రదర్శనేన అవిశమ్మిరానాయాన శరీరుపురుషాభ
 వ్యవసాయేన విషమధుకల్పవైషమకరసవైషమక్ష్మి హేతుభూత ద్వయాధాను సన్ధాన
 సారస్వేన చ సమస్తై వర్తస్వేత్త్వికి సచాయ చిత్రత్యసేవాసౌక ర్యాథ ఉపదేశి,
 సుభిభవేతిదమ గ్రహాక్తిన్వ వివరుధాను సన్ధాన ద్వయవచన సుఖానికాభిర్మ
 నోవాక్కాయానాయోగ్య వ్యాపారనిన్దు త్తిరపిసోల్.

భవత్వేషమ్ కృతకృత్యస్యోత్తరకృత్యం ఫలమ్ దేశాపాతదశాకీదృశీ, పరమ
 ఫలశ్చకదేత్యాకాజ్ఞాయాం ప్రారబ్ధ శరీరానువర్తక ప్రణిష్ఠానిపుత్తైదయాసహాయ
 స్యదిన్ద్రశక్తేస్వస్యప్రాప్తికృతరథా సక్కుల్పాను గుణున్దేరినివాన్ముత్తరకృత్య

మూ - శరీరపాతనమయేతు కేవలం మదీయయై

నదయమా అతిప్రబుద్ధః

(శరీరేతి) కేవలంత్వ య్యశ్చిత్తైర్చేతి భావః. (దయయై వేతి) పనకారః పుష్కలత్వద్యోతకః. (అతిప్రబుద్ధః) జీవద్దశాయాం ప్రబోధః అన్ధతమసస్థానీయ ఇతిభావః. పరమాత్మని విశ్రమానస్తరం భావ్యయం ప్రబోధః, తతః ప్రాక్తసంస్కరణమ్ అన్తిమమ్ ఉపాసకానా

రుభిచ్ఛేయకీతార్. (శరీరపాతనమయేతు కేవలం మదీయయై నదయయా అతిప్రబుద్ధః) శరీరపాతముల్లు - ఇన్ద శరీర త్రిన్ ముడిపు, అన్దసమయై త్రిల్, శరీర విశ్లేషదలైయితే; (తు) ఉనుక్కువిశేషముల్లు. విశేషమేతెన్న; (అతిప్రబుద్ధః) స్వస్థదలైయిత్కాట్టిల్ ప్రబోధముల్లామ్.

ఇన్దృతిప్రబోధన్తాన కీర్త్యప్రీతిస్తపాకివిశేషజ్ఞాతేతనకుత్తానేయన్తాకిఱిలోపెన్నిల్, (కేవలం మదీయయై నదయయా అతిప్రబుద్ధః) ఇష్టాశుపిఱన్దప్రసాదిమే, త్తాతేతానే; ఉపాసకనై వోప్రేతకర్మయోగమ్ సానహేతువాయ్, కర్మజ్ఞానజ్ఞభిరన్లుసే భక్తిహేతువాయ్ భక్తుప్రసాయమ్ముద్రీతి పరభక్తియాయ్, అతుముద్రీతి పరజ్ఞానమాయ్, అతుముద్రీతి పరమభక్తియమ్, ఇప్పడిలననై అవస్థాన్దరత్తుక్కు హేతువాయిరుక్కి తావోప్రేయిరుక్కి-ఆతన్దు ఇననుక్కు. కీర్త్య

మహా(శరీరపాతనమయేతి)(౧) “వాన్మనసీ” ఇతిశ్రుతి సిద్ధాయా మనస్సన్మన్తేతాపూర్వావస్థాయామిత్యర్థః. ఏతేన, “నిశినేలచేత్” ఇత్యాద్యుక్త కాలనియమా భావశ్చ సూచితః. (౨) “తతః సం మ్రియమాణమ్” ఇతివత్. ఆత్రతత్పద్ధి - అధికార్యస్తరాద్విశేషమనుగ్రహత్వాం ద్యోతయతి యద్యా, కావపామణ సన్నిభతయా స్వేనవాపరైర్వాతదానీం ప్రబోధస్య దుస్సమ్మదత్వమ్.

ఏవంతత్పద్ధిద్యోతమేవవిశేషంవ్యసక్తి (కేవలమిత్యాదినా). (కేవలమ్) పూర్వాభ్యాసానపేక్షమ్ “యంయోగిః” ఇత్యాద్యుక్తతాదాత్మిక స్వయత్సనిరపేక్షశ్చ. (మదీయయై) మత్స్వభావ భూతయైవ. నాన్యదీయయా. నాపిపూర్వోక్త షేత్రవాసద్యయార్థానుసంధానజ్యాయా; సచతాదాత్మిక ప్రాప్తనాసా పేక్షయేత్యర్థః. (అతిప్రబుద్ధః) శరీరపాతాత్పూర్వకాల ఇవజ్ఞానపౌష్కల్యవాన్. యద్యానకేవలం

మూ:-

మామేవావలోకయన్.

మ పేక్షితమ్. ప్రపన్నస్తు కాష్టసామాణసన్నిభం. భగవానేవస్మరతి. స్వస్మిన్ విశ్రమానస్తరంప్రబోధచ్ఛజనయతి. (౧) 'తేన ప్రవోతేనైష ఆత్మానిష్క్రామతి' ఇతి హేతూయతే అతస్తదాబోధసిద్ధిః. (మామ్ స్వరూప సూపగుణ విభవాన్నితమ్. (ఏవేతి) విషయాస్తరకాలుష్ణ విరహాఉక్తిః. (అవలోకయన్) ఔత్పర్యన్ ప్రితిస్త వాచివేషజ్ఞశ్చైయభోగోపకరణమాయం కార్యమ్ శేయకైక్కు ఉఱుప్పాకిఱతోవెన్నిల్, (కేవలమ్ వెఱుమ్ ఇప్పోఱు పిఱన్ద్రప్రసాదమే.

కీర్తయమ్ "కేవలం మదీయయై వదయయానిశ్శేష విసష్ట సహేతుక" ఎన్దరుళిచ్చెయ్తు, ఇక్లేయమ్ "కేవలం మదీయయై వదయయావ తీప్రబుద్ధం" ఎన్న వేణ్ణువానెన్నెన్నిల్, విషయాకారదశైయో డువిషయాకృతదశైయోడు వనుడైయ విరోధికళై పోక్కుమ్దశైయోడు అనుకూలజ్ఞళై యుణ్ణాక్కుమ్ దశైయోడు వాశియఱ ఇననుక్కుప్పరికరమాకివుళ్ళోఱు వెఱుమైయే. కార్యమ్ శేయకైక్కు ఉఱుప్పు అత్తలైయిల్ ప్రసాదమేయనె. ఉణర్ త్రియుణ్డెనెక్కు "ప్రబుద్ధం" ఎన్న అమైదిరుక్కు, "అతీప్రబుద్ధం" ఎన్దిఱతు-పూర్వావస్థైయిలేదో ముణ్డెన్దైక్కాక.

(మామేవావలోకయన్) పూర్వావస్థైయిలుణర్ త్తిక్కు ఇరణ్ణు శిరస్సువిషయ మాయిరుక్కుమ్. ప్రకృతిస్వర్కముమ్ భగవత్స్వర్కముమ్ సజ్జోచాభావమాత్రమ్; కిన్దుత్తూష ప్రకాశకల్ప పూర్వావస్థాతః ఆతిశయో పిస్సాదిత్యర్థః.

అపరిచ్ఛిన్నస్తుప్రబోధః-విశిష్టదేశగత్యనస్తరభావీ. అన్రికుదశాయామాదిభరతాదివత్- అస్యదగ్ధసూతపసస్సాదిత్యాహ (మామేవావలోకయన్నితి) నిత్యకుసు

మూ.- అప్రచ్యుత పూర్వసంస్కార మనోరథః

(అప్రచ్యుతేతి) గురువదేశాది జన్య సంస్కారః, భగవత్ప్రాప్తీచ్ఛాచ-అప్రచ్యుతేయస్య సతతోక్తిః.

కలశిపోద్గుతాయా లే ఇరణ్ణుపిషయ మాయురకుమ్. అజ్జనన్తయిలే ఎస్సుడైయ ప్రసాదత్తాలే పిత్తన్త వుణ్ణోత్తి యాకైయా లే ఎన్నేయి రవన్తయిమ్ విషయమాక వుడైయారాయ్.

(అప్రచ్యుతపూర్వసంస్కార మనోరథః) పూర్వసంస్కారత్వము ప్రచ్యుతయిల్లాలే మనోరథత్వే యుడైయారాయ్ కొణ్ణు; పూర్వసంస్కారనూకీకృతు- భగవత్ప్రమాశ్రయణమ్ కణ్ణివైత్తు ప్పిన్దుబ్బళిగాలమ్ అన్యవరణాయ్ త్తిరిన్దు, శామ్పాతాక “నామోశాకప్పుకానిన్త్తిమ్, నమ్ముడైయ తిత్తిత్తిల్ ఈశ్వరహృదయమ్ ఎజ్జనేయరుక్కి అతు. నమ క్కుప్పేణు ఎజ్జనేయరుక్కి అతు. నామ్ అనన్తరమ్ ఎన్నమ్ముతాకప్పుకు కిత్తోమ్. ఇతుక్కు నమ్మాలే శైయ్యలావతెన్?” ఎన్దు కణ్ణుకైయిన్త్తి క్కీ భగవత్ప్రసాదత్తాలే పిత్తన్త ఆచార్యవిషయీకారముమ్ విషయీకారానుకూలమానఉప దేశముమ్తదను కూలమానభగవత్ప్రమాశ్రయణముమ్, సమాశ్రయణత్తాలే పిన్దుభగవద్విషయత్తిల్ పిత్తుక్కుమ్వ్యస సాయముమ్, వ్యవసాయత్తినుడైయ అనన్తరమ్ ఈశ్వరన్ పిత్తిప్పిక్కుమ్ పాకవిశేషజ్జలై యుమ్ సుసన్నియానిన్త్తుక్కుణ్ణు, కీర్థ్ నిన్త్తుచిలై యితుమేలు శ్శపాకవిశేషజ్జలై యుమ్ పిత్తిప్పిత్తుప్పేర్థ్ థైయుమ్ తరుకై క్కురుకుకుత్తై చిన్త్తించుమేవశుభాశ్రయ విగ్రహ విశిష్టం విశదమును సప్తధాన ఇత్యర్థం. అవిచ్చిన్న సాక్షాత్కారం కుర్వన్తివా. తదానీరువలోకనీయం సర్వం భగవదపృథక్సిద్ధతన్తై వభాతితివా ౭వధా రణస్యాభి ప్రాయః.

విపంజ్ఞాన దర్శనేప్రోక్తే. అధిపత్యమాణాయాః ప్రాప్తేః పురుషార్థత్వాయ తదిచ్ఛానువృత్తిమాహ (అప్రచ్యుతేతి) భగవానేహమే వశమ ప్రాప్యతి శాస్త్రజ్ఞ

మూః - జీర్ణమివనస్త్రం సుఖేనేమాం ప్రకృతిం స్థూలనూత్నం గూఢాం విస్మయ్య
యైతే” ఎష్టమనోరథిక్కిఱ ఇన్ద్రనోరథత్తుక్కుఁ ప్రచ్ఛత్తియిల్లా తేనస్తప్త
మనోరథరాయ్కొన్డొబ.

(జీర్ణమివనస్త్రం సుఖేనేమాం ప్రకృతిమ్) [స్థూల నూత్న
గూఢా మిమాం ప్రకృతిం-జీర్ణమివ నస్త్రం సుఖేనవిస్మయ్య] ఎష్టన్వయ
మ్. స్థూలనూత్నం గూఢాం యాయినస్తశ్చ ఇన్ద్ర సకృతియై జీర్ణమాన
నస్త్రైక్కిఱిక్కుమాపోలే సుఖేన విట్టు. జీర్ణమాన పుడనైయై ప్పొక
డుమాపోలే యెన్బానెన్నెన్నిల్, పుశుఁపొడనై యుగూయ్ పెళుత్తిరుక్కు

న్యాయభవసంస్కారస్య కాంక్షితకర్మకాయవిశేషక్షేపాదిభిః సమ్యగిర్షా భవన్యోః
తదేవభవసంస్కారమూలః ప్రాప్తిరునోరథోపి, తదానీం భవతస్త్ర్యజ్యనూనేషుచేహత
దనుబద్ధిషు రాగాద్వా కిమ్భవివ్యతీతి భయాద్వా సప్రసవతత్తదభావః. అతిప్ర
బుద్ధ ఇత్యాదిభిః శరభక్త్యాదిత్యంవా, పరమాత్మని విశ్రమాద సత్తరభావిప్ర
బోధాదికం వావివక్షితమిత్యేచ్ఛతే.

లబ్ధసూతన శుభసప్రాప్తిరస్య బ్రీవస్త్ర ఇవ అత్యున్నదిశ్యవేహలాభస్య
చిరవరితేలపిన్ గాయతనే జిహ్వోత్పత్తి మనాయామహస్సప్రీతిచ్చా నేర్పర్యం
(బ్రీర్ణమివనస్త్రమితి). (౧) “ప్రతకృత్యాః ప్రతీక్షత్” (౨) “నోవజనం స్మకన్సిదం
శరీరమ్” ఇత్యాదిభిరభిప్రేతం లబ్ధపరిత్యాగ క్షేపాభావం, యమకిక్కురాదిభయాభావం
చిత్తస్వశల్యప్రయోగన్యాయశక్తిగోత్రమణిగుఃభా వమ్, అ త్యున్న
పరమపురుషార్థానుసంధాన హర్దానుగ్రహతాదాత్మిక భగవదనుభవాతివాహికదర్శన
జగిత హ్న ప్రకర్షన్పభిప్రేత్యాహ(సుఖేనేమి) (ఇమామ్) శనాద్యనుపుత్రాం తిరోధా
నాదిభిర పకారిణీం కారాగృహసర కాదివదనసంహితాం సురత్సయ్యాం మదనైవి
స్త్యా జయతు మత క్యాభ్యేతిభావః (ప్రకృతిమ్) సతత వికారం తిరుణ ద్ర
వ్యమ్. ఉత్క్రాంతిపాదేన అప్పిరాదిపాదేచోక్తం సర్వమపి ప్రేత్యాహ (స్థూలనూ
త్నం గూఢాం విస్మయ్యేతి). స్థూల ప్రకృతిత్వాగోత్రేన.

(౧) ఇతిహాసముచ్చయ-౬-౪౦. (౨) ఛాన్దో-౮-౧౩-౩.

మాకిల్ అతిలే స్పృహైయంక్లాకవుమ్ కూడుమే, అజ్ఞసన్ధియిలే జీర్ణ
మాకై యాలేతుణియుమాయ్ అమ్మక్కుమాయిరుక్కైయాలేజుగుప్పై
యోడే పొకడవేణ్ణినరుమ్; అప్పడియే ఇచ్చరీరముసే మాంసాన్సగాది
జుగుప్పైయై యుడైత్తాయరుక్కైయాలే జుగెప్పైయోడే విట్ట వస్త్ర
త్తై దృష్టాన్తమాక హ్యన్లిల్లిల్లు.

ఉడమ్బాడు వస్త్రత్తుక్కుణ్ణాసనమ్బనమే ఉడమ్బుక్కుమ్ ఆత్మా
వోడు ఉళ్ళత్తైక్కాక. సుఖేన విట్టెనతు; - ప్రకృతియుమ్ ఆత్మావుమ్
కూడప్పిణై యుణ్ణ వురప్పాలే విడువిక్కప్పుక్కాల్ మహాదుఃఖ ముణ్ణా
కక్కడవతు; అజ్ఞసన్ధియే, ఎన్నుడైయ ప్రసాదత్తాలే కట్టికీటతాకై
యాలే తల్లియిలే భారమ్ పొకడుమాపాలే అనాయాసేన విట్టు.

ఇప్పడి శరీరత్తోడే పిఠిక్కుమ్ పాఃవిశేషజ్గల్లై అరుళిచ్చెయిత
వాణే, ఇప్పాకవిశేషమ్ ఎల్లార్క్కుముణ్ణాకాతే; ఇవ్వళివిల్లాతార్ ఇప్పే
ల్లొయిక్కుమ్ తనై యో? ఇవ్వళివ్వునాలుమ్ ఇన్నముమ్ మేలే

సూక్ష్మ ప్రకృతిత్వగస్తు (౧) “క్రొభావభావనాతీలోముక్తయే యోగినాం
పుష్” “దేవయానంపరః పథాయోగినాంక్షేత సజ్జయః” ఇత్యధ్యైక్యదేవపథేన దివ్య
దేశగమనద శాయామేవ భవతి. (౨) “ఏవసప్రస్థసాదోఽస్మాచ్చరీరాత్పముత్థాయ
పరజ్ఞాన్యతిరుపసమ్మద్య” (౩) “సవివంపిద్యానస్మాచ్చరీరభేదాదుర్ధ్వముత్త్రు
హ్యు ఆముష్మిక్ స్యర్థేలోకే సర్వానామానాప్తావిమృతస్సమ్భవతి” ఇత్యాదిషు
బ్రహ్మసాప్తి పర్యవైభిధానాత్, తిరోధాయకసూక్ష్మ ప్రకృతి విశ్లేషాద్యభిప్రేతః.
సుబాలోపనిపదితు- (౪) “ఆప్రసర్భనాయకోశంభిస త్తి, కోశంభిత్యా శీర్షకపాలం
భిస తి. శీర్షకపాలంభిత్యాపృథివీంభిస త్తి” ఇత్యంభి “అక్షరంభిత్యాకృత్యం
భిస త్తి” ఇత్యన్తై. స్థూలశరీరత్వగృహీర్షక తమఃపర్యసర్వతత్వాత్మికమ ఉక్తః.

మూః- తదానీమేవ మత్స సాదలబ

(తదానీమేవ) ప్రకృతివిమోక్షాన స్తమేవ. ఉపరి పూర్వవత్.

శిలపాకవిశేషభో అవశ్యాపేక్షితస్థాకకడవతు. అవై యుక్తామృడియైజ్ఞ నేయన్నిల్, (తదానీమేవ) శరీరసమనస్తరత్తిల్ తత్కాలత్తిలే పరమ భక్తి పర్యస్తమాక మున్విల్లాత పాకవిశేషమెల్లామ్ ఉక్తాకకడవతు; కీర్తే శిలపుక్తాకై యుమ్ ఇల్లెయాకై యుమ్ పేర్ బుక్కు అప్రయోజకమ్; ఉక్తానవంశమ్ ఉక్తాకిల్ భోగత్తుక్కు ఉఱుప్పాకితి ఇల్లెయాకిల్ శరీర సమనస్తరత్తిల్ క్షణకాలత్తిలే ఎల్లాత్తెయు ముడై యనా మెన్గితార్.

ఉపాసకమక్కు ఉపాసన సమాప్తియశవిలే ఒరు కుత్తైవరిలుమ్ (౧) “యోగభ్రష్టభిజాయతే” ఎన్దు కొణ్ణు కీర్తుమేలతాక జన్మాస్త రమ్ ఫలియానిష్టతు, నడువే ఒరు కుత్తై వరిలుమ్ అతువే కుత్తైయాయ్ అనర్థప్పడానిష్టతు; ఇత్తనైయు ఓలైయాకిలుమ్ అన్తియస్సృతియిల్లా తపోతు పత్తైయ నిలైయేయాయ్ ఫలియానిష్టతు, ఆనవీన్దు ఇతు ఇజ్జనే కూడుమోవెన్నిల్, (మత్స సాదలబ్ధ) తన్ తలైయిలే ఉపాయభా వమ్ కిడక్కుమవనుక్కు అవై యెల్లామ్ అవన్తనక్కే ఉక్తాక వేణ్ణిరుక్కుమ్, ఎన్ తలైయిలే ఉపాయభావమోకడ, త్రియిరుక్కుమరకుక్కు ఎన్నుడైయప్ర సాదత్తాలే ఎల్లాపాకవిశేషజ్ఞైయుముడై యనాయ్, పేర్ బైయుమ్లభి కై-క్కు ఒరు కుత్తైయిలై యెన్గితార్, తన్ తలైయిలే సాధనభావమ్

తదేవంక్రమేణసూక్ష్మప్రకృతిమోక్షాన స్తరంస్సన్యైవప్రసాదేన అవిశమృతమ నోరధపూర్తిమాహ (తదానీమేవేతి). ఆపేక్షణీయాస్తరాధావాన్నవిశమృతభావః. ప్రసాద ఇహ తిరో ధాయకాంశ పర్యస్తస్యనిగ్రహరూప కాలవ్యస్థ నిశ్చేద నిపు త్యాసూచ్యైవస్వభావత ఏవావస్థితం సౌజర్యమ్; తచ్చానీరుఃకనిత్యనిరతికయా

మూ;- మచ్చరణారవి న్దయు గ లై కాన్తి కా త్యన్తిక
 పరభక్తి పరజ్ఞాన ప ర మ భక్తి కృ త పరిపూర్ణా
 నవరతనిత్యవిశదతమానన్యప్రయోజనానవధికాతిశయ
 ప్రియమదనుభన్వమ్, తిథావిధమదనుభవజనితాన
 వధికాతి శయప్రీతికారితాన శేషావస్థాచితాన శేష
 శేషతై కరణరూపనిత్య కిజ్జురోభవి వ్యసి.

కిడత్తననన్ కార్యమ్ తిసక్కు భారమానవోవాతిన తత్తయితే న భ
 నభావత్త క్కిడత్తి పనన్ కార్యమ్ ఎనక్కే భరమ్. ఎజ్జేనుమాక ఉపా
 యభావమ్ పుక్కు విడత్తేయితే ఉపాయకార్యముమ్ కిడప్పతు. పురు
 పార్థలాభ త్తుక్కురుతట్టిలె.

దేవరీరుడైయ ప్రసాదత్తాలే లభిక్కిఱవై తాన్ ఎవైయెన్నిల్,
 (మచ్చరణారవిన్దయుగలై కాన్తికాత్యన్తికపరభక్తి పరజ్ఞాన పరమభక్తి)
 ఎన్నుడైయనిరతిశయభోగ్యమాన తిరువడికిళివేకాన్తికమాయాత్యన్తి
 కమాయరున్దుళ్ళపరభక్తిపరజ్ఞాన పరమభక్తికిళ్, (కృతపరిపూర్ణానవరత
 నిత్యవిశదతమానన్యప్రయోజనానవధికాతిశయప్రియమదనుభవ) ఇప్పు
 డిపరభక్త్యాదికళాలే, పల్లవ్వుడువతాయ్ పరిపూర్ణాదివి శేషావికీష్టమాయ్
 అనధిమాన అతిశయతైయైడైత్తాన ప్రీతియాలే అనుభవిప్పతాన ఎ
 న్నుడైయఅనుభవముమ్ (జనితానవధికాతిశయప్రీతికారితా శేషావస్థా
 చితాశేష శేషతైక రతిరూప నిత్య కిజ్జు-రోభవివ్యసి) అవ్వనుభవత్తా
 లే పిఱప్పతాయ్; అనవధికమాన అతిశయతైయైడైత్తాన ప్రీతియాలే
 పల్లవ్వుడువతాయ్ ఎల్లావవస్థకిళిలుమ్ అనుకూలమాయ్ ఎల్లావడిమైకిళి
 లుముణ్డాన అభినివేశతైయ్ వడివాక వుడైత్తాయ్ అపునరాపుత్తి లక్ష
 ణమాన కైజ్జుర్యమ్ ఉమక్కుణ్ణాకక్కడవతెన్టు పెరియపెరుమా శరు
 కిచ్చెయ్ కితార్.

మూ, -

“మా నేభూద, లెసంగేయ్!”

ఇదచూశాననవ పోయినసంగతియిది. ఇది బోధన (సాంఘికము)

పేర్లై వానార్ త్రినాడే కిని త్రిరానిష్టము, పుష్పక్షయోనిపర్ దినాతే
అనాయానిమా యిరానిష్టము. శుద్ధద్రవలక్ష్మభుక్తు కిని త్తద్రవ) త్రిః శాతే
పేతాయిరానిన్ద్రాల్, కని త్త పేర్లై కుక్కు-బురుకై ముత్యమిన్ద్రాల్ నాలుమి
కిడైయాచెన్నుమ్మి యిరుక్క, ఎల్లాముణ్ణాకక్కి డవ శేన్ద్ర దుళిచ్చెయ్
తవితు, ఇట్టచుణ్ణాకక్కుడుమో పెన్ద్రతమ్మై వానార్ త్తుసంశయిక్కి, (మా
తేనూద్రాసంశయికి) ఎన్నిజార్, (అత్ర) ఇన్ద్రాత్తల్, (తే) ఉమప్ప
(మాసంశయి) సంశయమిల్ల; ఉమక్కెన్ద్రతు ఎన్నెన్ద్రాల్, ఉమప్ప
డైయైయిలారు ముతలిన్ద్రక్కే ఎచ్చక్కి లితే న్న సభరరాస పునుక్కు-
పేర్లై కుక్కొరు సంశయమిల్ల. (పూభూత్సంశయికి) ఇతుతాన్ నాన్
శొన్న వారైయాకై యాలేయమ్ సంశయమిల్ల.

నష్ట ముపశమత్వసాధించెల్లవ అత్రతాపదస్థుడ్రపలెవ్వప్రపాయగౌరవమ్, మోక్షే
 తు (౧) “అచేకజ్యసంసిద్ధః” (౨) “క్షేతన మహతాసిద్ధిః” (౩) “క్షమయత్వాభి
 కారాన్ స్యాత్ శత్యతాల్లేఖయసా” ఇత్యాదిభిః ప్రస్థసాధ్యతయోక్తే
 *విధివివసనకాద్యైర్భావ్యమత్యస్తదూరే గురూపాయసాధ్యే న్యాసమాత్రనిష్ఠస్య
 మాదృశస్య నిర్వృత్తలబ్ధివచన ముపద్యస్తనమితకేషాఞ్చిత్ శక్త్యాజాయేత, అతస్మాత్
 విప్రమ్భ్యుతుంభామ్యకార మపదిశ్యాహ (మాతేభూద్రస్తంశయఇతి).

నను, ఉపాయ లాగువ ప్రాశ్నగౌరవాది నిమిత్త శక్త్యావిధాననేన మహా
విశ్వాసపూర్వకం శరణముచగతస్య సంకయప్రస్క్తాభావాదత) తత్ప్రతిషేధోనిర్ధ
కః. మైత్ర్యః; తాదాత్మికమహా విశ్వాసే ఉపాయేనిష్ఠ స్నేహి తస్యఫలావినాభావేపి
శేషాశ్చ త్వర్ణ కర్మవిపాకై చిత్ర్యా త్సంకయోపిసంభవతి; నచతేన ఉపాయ

(၇) ၂-၉-၆၇.

(೨) ಲ-ಛಪ್ಪೆ-೧೭-೧೭, (೩) ಲ-ಛಪ್ಪೆ-೧೭-೧೯.

మూ. - (౧) “అస్మత్ నోక్తిపూర్వం మేనచనత్యేకదాచన”

అస్మత్స్వనుక్తిత్వచూహ (అస్మత్మితి).

ఉష్మద్భైయ వార్తైశ్చ పథ్యమెన్నెన్నిల్, (అస్మత్ నోక్తిపూర్వం మేనచనత్యేకదాచన) (మే) నమకు, (ఉక్తపూర్వమ్) మున్ను శొన్న వార్తైశ్చ (అస్మత్) అస్మత్మితి, అస్మత్మితియైష్ట్యమ-అస్మత్ తమ్ స్లోమన్తపడియోవెన్నిల్, అన్య; అస్మత్ త్రిల్ వాస్తవైయమితి; ముఖిలే యత్రియోమెన్తపడి, (నచనత్యేకదాచన) ఆకై యాలే మేలు శ్చికాల త్రిలుమ్ అస్మత్ భాషణ మితి.

ఘోల్యంఫలప్రతిబద్ధోవా మతికాలమ్యునిపుత్రిస్తు అత్రత్యవరభక్త్యాదివత్ స్వయ మ్మరుషార్థః ఆతః ప్రసన్నేన భగవతా సంశయనివర్తన ముపపద్యత ఇతి. యద్వా యావత్ఫలభం విమర్శనశాయామ త్తోభ జీయో విశ్వాసః. మహావిశ్వాసః, సచిత-తృలిక గుపాయాగ్మమ్. శక్యాత్తు మదభిప్రాయం ఘద్వాక్యిచ్చ పరామృ శతం మదను గ్రహ దేవ సంశయోన భవత్యేవేతి జ్ఞాపనార్థమ్, ఇహ “మాతే భూదిత్యాది- నిస్సంశయః” ఇత్యస్త ముచ్యత ఇతి.

(తే) నిశ్చితశాస్త్రాస్య, సర్వసుఖాది సర్వశక్తాచమయస్యస్త భరస్యచ. (అత్ర) మత్స్యయోజన ప్రధానాయాం మన్నిత్యకింకరత్వప్రాప్తాయద్యేతదుపచ్ఛేదనమ్; తదా మేస్వవచనవిరోధస్సాధిత్వభి ప్రాయేణాహ (అస్మత్ నోక్తిపూర్వం మే) ఇతి. ఇయమపు తానుక్తి రాశితఃపయా; ఆసురే మప్రతారణదర్శనాత్. అనుక్త పూర్వ మప్యసృతంపశ్చాత్సాన్వితవ్రాత్యదుచ్యేతేత్యత్రాహ (నచనత్యేకదాచన) ఇతి. ఇతః పూర్వమివేతిభావః.

ఇదమపిత్వద్వాక్యతయా పూర్వవదాశక్తీయ మిత్యత్ర (౧) “సత్యవాదీచ

మూ:- (౧) “రామోద్వర్నాభిభాషతే” (౨) “స” దేవప్రహన్నా
యత వాస్మీతిచయాచతే। అభయంస్వభూజేభ్యోదదా
మ్యేతద్వతించును” (౩) “సర్వధర్మాకోపరిత్యజ్యనామేశం
శరణః ప్రజ్ఞా అహంత్వాసర్వసాపేభ్యోమోక్షయిష్యామి

ఉ- సర్వధర్మధర్మమాహ (రామోద్వరితి). స కేవలంతవ; అశ్చేమామసిమ
యోక్తిమిత్యాహ (సప్రసీతి). అనతారద్వయేఽపివచనద్యయమ్.

ఇతి * కోవలనాయ నెయ్యునాయనాన ఉయ్యుడైయి వారై
యన్మో వెన్న; రామోద్వర్నాభిభాషతే, ఇతి నమ్గోష్ఠి మిల వారైయ
న్మే. ఆనృశంస్యప్రధానరాన ఋషిః లోగోష్ఠియోడునమ్గోష్ఠియోడువాశి
యః ఇప్పడియేయన్మో ప్రసిద్ధమ్, “రామనాకిల్ ఇరణ్ణు వారైశోల్లన్” ఎన్ను
మిడమ్ ఎణ్ణుమ్ ప్రసిద్ధమన్మో వెన్న; ఆనాల్ ఇరణ్ణువారై యిలైయఃకి
అతి. (౧) అన్ద వారైతానెత్తెన్మిల్; (౨) “వేదోపబృంహణార్థాయతా
వ గ్రాహయత ప్రభుః” ఎన్నిఅపడియే వేదోపబృంహణః అనాయ చతు

రాఘవః” ఇత్యాదిప్రసిద్ధం లోకోక్తిః ఛాయయా స్వయమేవాహం (రామోద్వ
ర్నాభిభాషతే) ఇతి. న్యోక్త వియధానాభిభాషత ఇత్యర్థః. మహాసక్రగుక్తే శ్రవ ఆర్థి
నామపేక్షేతార్థస్సిద్ధ్యేదతివాతాత్పర్యమ్.

ఏవం నామ్యుత్పత్తిప్రత్యా యితస్య ప్రకృతపర్యవసానాయ రావిణానజపరగ్రహే
పార్థోపదేశ పర్యవసానేన విశేషతి ఉక్తం శ్లోక ద్వయం నామ (సప్రదేవే; సర్వధ
ర్మాతిచ). వేదవైదిక వాక్యమాత్రాతిశయినోఽసయోక్త్యర్థవాక్యయోర్భింస

| చక్రపత్తయమకనాయుభిచ్చుకుతిక్లేయన్; “సక్రదేవ” ఎన్నునామ్
కదజ్జురైయోశొన్నతే శీవాత్మీకి భగవాన్ శ్రీరామాయణత్తిల్ ఎణ్ణువత్తవడి
కటిరేయెన్న; ఆనాల్ ఇత్లోరుక్తమాత్రమయోవెన్న; ఇత్తువుమనిక్కే ఇత్తోడు
సగోత్రియన్మో, కణ్ణనాయనతరెత్తు త్తిరురైర్ రైట్టిల్ “సర్వధర్మాన్” ఎన్నునామ్
శొన్నన్మో వేదవ్యాసభగవాన్ మహాభారతత్తిల్ ఉత్తవత్తవడిపారెన్న; ఆతిల్ అవ
తారిధదముణ్ణైయెన్న; ఉణ్ణనాలుమ్ రామావతారత్తిల్ మయ్యుమ్ కృష్ణావతారత్తి
ల్ పాయ్యుమ్ ఒక్కమిక్తే ఆత్మిర్మక్కు శ్రీకృష్ణమాక్రెక్కు, ఇరణ్ణు మొరు వారై
యోరైయోల్.

(౧) రా-౨-౧౨-౩౦. (౨) రా-య-౧౨-౩౪. (౩) శీ-౧౨-౨౬. (౪) రా-భా-

మూ:-

మాశుచరి" ఇతిమయైసహ్యుక్తిమ్.

అత స్వం తనతస్మిత్తావస్థానదర్శనప్రాప్తిః

అతఃభి ప్రపత్తినిలభ్యమితినిర్భరేణత్వముభవతివ్య
మిత్యాచా అతిస్త్వమితి.

రెవ్విద్యలోడేహాహ" ఇతిహాసమ్" "పురాణంపశ్యమమ్" ఎన్నిపపియేప
శ్చనువేద మెన్నలామృషియామూయితిహాస శేషముగాన శ్రీరామా
యణ్ణిలుమ్, మహాభారత త్తిలుమ్కడక్కరైయిలుమ్తేర్ ఇట్టిలుమ్నామ్
శొన్నతాక ఎటుతినైత్త "సః దేవ" "సర్వపర్యాన్" ఇత్యాదివాక్యైశ్చ.
(ఇతిమయైసహ్యుక్తిమ్) ఇతుతాన్ శ్రుతిమఖతాలేయాతల్, వైదిక
ముఖతాలేయాలెట్టకే శరణానాన వెన్నాలే శొన్నత్తు.

(అతః) అనియాలే, (త్వమ్) ఇప్పడిప్పట్టరమ్ముడైయ *
మయైమైప్పెరవాక్యైర్. క్కట్టునమైన్విస్తితిరుక్కి ఆమెయ్యడియారా
నసిర్. (మత్) ఎనివిషయమాక, (తవ) ఉమక్క, (తత్వితః) మె
నాశ్చపుణాన ఇందర్శనప్రాప్తిః. (౧) "పాశంధ్రమ్మశ్చ తత్వేన ప్రవే
ధికారయోరభిధాన్యమః. ఇదంమీక్ష ప్రదానోత్సుకేనమయేనోక్తమ్ సతుసుదా
దేశభూత దురధిగమాధిపేదమఖేనాసక్కువర్ణ ముదిరావ పురుషాస్తర ముఖేన
వేత్తాహ (మయైసహ్యుక్తిమితి) విశి-ప్రస్థానాతేనా.

ఉక్తమన్య రీకరణ్ణాంబిర్తో మాశుచుర్చన్దనిగమయ (౨) (అతః)
సశ్యాదిదానసత్వప్రతీక మయోక్తస్యనాక్యోవివిశ్యనితతుమర్హత్, (త్వమ్)
ప్రామాణికః. (తవ) (౩) "ప్రపన్నావహత్వానైమేనయః సమ్మదం" ఇతిమత్ప్ర
శంసేనియస్యమత్స్వికృత భస్యవ (తత్వితః) సంకయవపర్యయ రాహిత్యేన. (మద్భా
నదర్శనప్రా) ప్తిః; యథాయోగమతవప్రచయతేక్షతాస్తితిశేషం. (౩) "నిస్సంశయే
మసర్వేషు నిత్యం వసతి తైహరిః ససంశయాన్ హేతుబలా న్నాధ్యావసతి

(౧) ౧- (౨) పాశురాతే- (౩) భా.శా. ౩౬౦. ౭౦.

మూ:-

నిస్సంశయస్సుఖమాస్వ;

అచార్యతోఽభింజ్ఞానం యథాతత్త్వవిషయమితి నిస్సంశయః. తథా
భావిశ్యోద్ధర్మసప్రాప్తోరపి నిస్సంశయఇత్కర్థః.

ఇతిశ్రీహరితకులతిలకస్య శ్రీరజరాజదివ్యాజ్ఞాలబ్ధ

శ్రీవేదవ్యాసభట్టారకాఽపకనామ ధేయస్య

శ్రీమత్సుదర్శనాచార్యస్య కృతిః

శరణాగతిగద్యవ్యాఖ్యానం

సమూర్ణమ్.

ప్రొత్పాద్య' నిజజ్ఞానదర్శన స్రాప్తికళిల్. (నిస్సంశయస్సుఖమాస్వ)
నిస్సంశయరామకొండ్ల సుఖమేవర్తియుమ్.

ప ర మ కారుణిక రా న

పెరియవాచ్చాన్నిళ్ళై

అరుళిచ్చెయ్ త

శరణాగతిగద్య వ్యాఖ్యానమ్

సమూర్ణమ్.

పెరియవాచ్చాన్నిళ్ళై తిరునాడి శేకరణమ్.

మానసః' ఇత్యాదిప్రమాణసూచనాయావా (నిస్సంశయఇతి) సద్ధన్వైవజ్ఞానస్య అను
వుత్తా సంశయ ఇహనావాన్యశే; అనేనైవనిర్వరత్వాదికమప్యాకృత్యతే. (సుఖమాస్వ)
అధ్యాత్మికేత్యదిసా పూర్వం మయోక్తమేవతపోచిత మితిభావాః.

అన్త్యకాలేన్మృతిర్యాతు తపకై జగద్యకారితా ।

తామేనాం భగవన్నద్య క్రియమాణాంకురుష్యమే॥

ఇతి శ్రీభగవద్రామానుజ విరచితే గద్యత్రయే

శరణాగతిగద్యంసమూర్ణమ్.

“యావచ్చరీరపాతవ” ఇతి పూర్వక్తస్యానుక్తేరయమభిప్రాయః;- మత్స్యే
ప్రేః ప్రాచీనకర్మ ప్రతినియతాయురవసాన నిర్భణోనా సి;యావద త్రత్యమదనుభవా
పేక్షా, తావదత్ర ముఖమాస్య, పరిపూర్ణానుభవాభాదిహసుఖాసితాయామప్యద్యేగే
సతి ఆయుశ్శేషశృంఖలామప్యపాహ్యత్యంతికమత్రైక్యరాయమత్వగంగమివ్యసీతి.

ఏతేన అనాదికాల మాజ్ఞాతిలక్ష్మణమూల భగవదప్రసాదేన సంసరతోమేభగ
జత్కృపామూలసదాచార్యాజ్ఞేకారేణ ద్వయోచ్ఛరణానుచ్ఛరణ పూర్వక
స్వరక్షాభరన్యాసేసిద్ధే ప్రసాదవేష్టస్మాదభ్యధికస్యాభావాత్, స్వీకృతభరణ క్రియః
పతిర్నాయణః కాలత్రయవరస స్వర్వానప్రసాదహేతుక యథార్థంక్షయై
స్వయమేవస్వార్థమేవ మాంస్వజ్ఞానదర్శనప్రాప్త్యాదీప్రదానేనరక్షేదితిఃశ్చస్తానిర్భతో
నిర్భయస్సస్తప్తభవేతినిగమితంభవతి.

ఇతి శరణాగతిగద్యం యతిశరణ్యేనల్లపసరూపమ్ ।

వ్యవృణుత దేశికదృష్టా ఏవిమృశ్యనిశ్చిత్యవేద్యుపేక్షకః ॥

వితమననిగమాస్తేభితాదేశికత్వం

కృత్భిరనుమతేన తేమబుద్ధ్యామయైవ ।

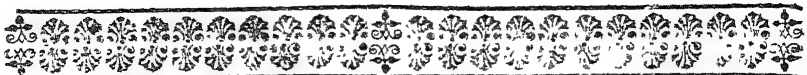
యతిపతిపృథుగద్యవ్యాక్తియాత్మాంయథావ

తక్రథిశమకథితృప్తవ్యతాంసస్యయాధ్యేయః ॥

ఇతి కవితార్మికసింహస్థానివృత్తప్ర

శస్త్రప్రస్థ శ్రీమద్వేద్యటనాశస్త్రకృషిమ

రహస్యః క్షయాయంపుభగద్యాధికారికప్రభుః.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

పరమకారుణికరానపెరియవాచ్చాన్బిత్తైఅరుళిచ్చెయ్ త

శ్రీరంగద్యవ్యాఖ్యానమ్

అవతారికై.

(స్వాధీనతీ) ఇగద్యత్తాల్ శయితతాకిఱతు ప్రాశ్నమానకై జ్ఞు
ర్భుత్తై ప్రథమత్తిలేప్రాథిత్తు, తత్సిద్ధ్యర్థమాక అకిళ్ళన్యత్తైమున్నిట్టు,
స్వదోషఖ్యాపనపూర్వకిమాక త్తిరునడికలై యే ఉపాయమాకస్వీకరిత్తు,
అన్తరమ్ అర్థనామాత్రత్తాలే ఇవ్విలక్షణమాయినన్దశ్శ దాస్యత్తై
త్తన్దశశ వేణుమెన్టు విశ్వానపూర్వకిమాక ప్రాశ్నన్దన్దైయే వినై
యమ్ప్రాథిత్తు, ఇవ్విశ్వానన్దన్దైయమ్ కారుణ్యదికిల్యాణగుణ పరి
పూర్ణరాన దేవరే ఎనక్కుత్తన్దశశ వేణుమెన్టు పేక్షిత్తు, దేవరీక్కే
అనన్యార్థ కేషమాన ఇన్దన్దైయై స్వ రాపానుకూలగాన వ్య తిపర్వన్ద
మాక దేవరీక్కే వణ్ణియరుళ వేణుమెన్టు పెరియ పెనుమాగ్ తిరునడికిలిలే
అపేక్షిత్తుత్తలైక్కట్టుకిటార్.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః

శ్రీవేదాంతాచార్యకృతశ్రీరంగద్యవ్యాఖ్యానమ్,

శ్రీమల్లక్ష్మణ మునినాశిష్యహితై కాగ్రచేతసాకథిత్వమ్ ।

మితగద్యనుమితసారంవ్యక్తంవ్యాఖ్యానితేఽన్తే శకవిః॥

అత్రద్వయాధ్యాయసంఖ్యాసరిసికేన భగవతాభాష్యకారే బ్రహ్మద్రవ్యవ్యాఖ్యాత
మపిద్వయం బహుధాశ్రోతవ్యమితిమన్య మానేభ్యః ప్యేభ్యః ప్రాంత్యాకీర్ణ్యాది
ప్రపంచైర పూర్వకస్వానుసాన ప్రకాశన ప్రక్రియయై క్షేపణాదులైకే; తథాపి;
అత్రాదిమంవాక్యముత్తర ఖడ్గాస్య వివరణమ్; ద్వితీయప్రాయఖ్యాత్యు, తేనైవాధికాత్
కేచి, కార్వణ్యరూపమగ్నప్రదర్శితమ్. తృతీయస్తు శుభవిశ్వాసాద్యక్షాత్కరజ్ఞా

ఇష్ట గ్రహత్యధికార త్తిలేనుభిన్నముముత్తుక, శో యావదా
 యుషమ్ కాలక్షేపమ్ పణ్ణుమృషి యెజ్జనేయెన్నిల్; (౧) “నాన్కొన్ని
 కట్టుమ్ పూశితమ్ పోక్కినేన్ పోతు” ఎన్నికపడియే ఉద్దేశిని నిల
 జ్గలిలే అనుకూలమృ తియోడే కాలక్షేపమ్ పణ్ణుతల్, (౨) “మన్ద్రే
 వరైచ్చాన్తీయిరుప్పార్ తవమ్” ఎన్జుమ్, (౩) “తదీయారాధానంప
 రమ్” ఎన్జుమ్ శొల్లుకెకపడియే ఉద్దేశిని నిలజ్గలిలే ప్రవారాన ప్రవై
 ష్టనర్ కళే తిత్తిల్ అనుకూలమృ తియోడే కాలక్షేపమ్ పణ్ణుతల్,
 అతిలేఅశక్తరాయరుప్పార్ (౪) “పామ్బణైయాన్ - శీర్కొన్దళాన్
 నిన్దైన్దు పోక్కారేల్ శూన్ద్ర్విన్దైయినాన్ద్ర్తుయరై ఎన్దైనైనుపోక్కు
 వరిపోతు” ఎన్నికపడియే భగవద్గుణానుభవత్తోడే కాలక్షేపమ్ పణ్ణు
 తల్, అన్వయమృత ప్రావణ్యమృపోరాతవర్కళే “గ్వయమధాన సన్దానే
 సహ” ఎన్నికపడియే ద్వయ త్తినుడైయ అర్థానుసన్ధానత్తే పణ్ణునన్దు
 కొణ్ణు కాలక్షేపమ్ పణ్ణుతలాయాయ్ త్తిరుప్పణ్ణు.

అతిల్, ఇవర్ ద్వయ త్తినుడైయ అర్థానుసన్ధానత్తోడే కాలక్షే
 పమ్ పణ్ణునినె త్తు, అతిల్ పెరియగద్యత్తిల్ విస్తృతమాక అనుసన్ధిత్త
 న్దైత్తే శ్రోతాభిక్తుక్కు సుగ్రహమాక మృత పెరుమాభిక్తుక్కు త్తిరుచ్చెవి
 శాత్తుకైక్కు ఏకాన్తమాక మృతాయ్, అన్వయ త్తినుడైయ అర్థత్తయే
 పాశురపురపుట త్తిరుమున్నే విల్లప్పమ్ శెయ్యలామ్బడి నన్ద్ర హేణ నిరళి
 చ్చెయ్కేటార్.

పకమ్; అన్తరమ్ శ్లోకద్వయానుపతనేన పూర్వోక్త ఏకాన్తి ప్రమాణంకైః ప్రాప్తా
 ద్యతే. తతిః పరణమాకేన పూర్వ ప్రవర్తియకల జనేతిత్పూరణానుగుణ ప్రప
 త్తివాక్యోచ్చారణ వైభవంభ్యాద్యతే. తస్మిన్దర్శనంబచ్చాచ్చతుష్టశిషిసమ్పద్యభిర్నారా
 యణిబ్ధోక్తాశ్చరణ్యా కారణి కేషాః ప్రకాశ్యంతే. “స మాసుతే” ఇతి నేనుప్రకృతో
 పాయే ప్రధానభూతో భరన్యాసాంశః ఫలప్రార్థనం వానిగద్యత ఇతి లక్షణం.

(౧) ౪-తిరువ-౬౩. (౨) ౪ తిరువ-౧౨. (౩) పాద్య- (౪) పెరియతిరువ-౧౬

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః.

శ్రీరంగనద్రామానుజార్యకృత శ్రీరంగద్యమ్
 మూ:- చిదచిత్పరతత్వానాం తత్త్వయాధాధ్య వేదినే!
 రామానుజాయ నమః స మోమమగరియనే!!

మూ:- స్వాధీనత్రివిధచేతనాచేతన స్వరూపస్థితిప్రవృత్తిభేదం

ఇతిల్ ముతల్ చూరైయిలే పురుషార్థమాకి నిర్ణీతమాన కై జ్జ
 ర్యతై అపేక్షిక్కి-తార్. కై జ్జర్యప్రతిసమ్మన్వియావాన్ నారాయణ
 నితే, అన్నారాయణబ్బత్తుక్తర్థమ్ ఉభయవిభూతియోగముమ్, హేయ
 ప్రతిభటత్వముమ్, సమస్తకల్యాణగుణాత్మకతై యుమితే అతిల్ ఉభ
 యవిభూతియోగతై ప్రథమత్తిలే అరుళిచ్చెయ్కితార్.

(స్వాధీనత్రివిధచేతనాచేతనస్వరూపస్థితిప్రవృత్తిభేదమ్) స్వాధీన
 మాన, త్రివిధచేతనవర్గజ్జళెన్న, త్రివిధాచేతనవర్గజ్జళెన్న; ఇవల్లోన్ముడై
 యస్వరూపభేదమెన్న; స్థితిభేదమెన్న; ప్రవృత్తిభేదమెన్న, ఇవల్లోన్ముడై
 యవనై. చేతనతైత్రివిధ్యనూవతు-బద్ధముత్తనిత్యభేదేన అచేతనతై
 విద్యనూవతు-శుద్ధసత్త్వమాన అచిత్తుమ్, గుణత్రయాత్మికై యానప్రవృ
 త్తియుమ్, సృష్ట్యాదికళుక్కు నిర్వాహకమానకాలముమ్, ఆక త్రివిధ
 మూయిరుక్కుమ్.

ఇహచప్రథమం సవిభూతికస్య భగవతః పరమప్రాప్యత్వాదిసిద్ధ్యర్థం పశ్యన్
 పదప్రదర్శితం సర్వేశ్వరత్వాదికమాహ (స్వాధీనేతి) స్వకర్తవేన ముక్తప్రాప్యస్యకైన్
 ర్శ్యజ్జేత్యస్య సర్వేశ్వరస్యత్రత్వాదిప్రసిద్ధనిరతిశయానన్దత్వాదికం సూచ్యతే. స్వాధీ
 నకర్తవేన - భగవత్స్వరూపాధీనత్వం తదిచ్ఛాధీనత్వశ్చ విచక్షితమ్; సర్వస్య సాక్షాత్స
 రమ్పరయాపాతదా క్రయతః పాతత్వరూపాధీనత్వమ్; తత్రనిత్యానంపదార్థా
 నాం తదిచ్ఛాధీన స్వరూపత్వమ్; తదభావేతేషామభావః ప్రసజ్జేదితి ప్రసక్తముభేద

ఇతిల్ బద్ధాత్కారో - జ్ఞానసంజ్ఞాచార్వాన్వయాపరాయ్, పుణ్య
పాపఫలమానసుఖదుఃఖాను భవత్తిలే స్థితియైయుడై యరాయ్, తద్దేతు
వానపుణ్యపాపకర్మప్రవృత్తికరాయురుప్పర్కళో. ముక్తాత్కారో - జ్ఞాన
సంజ్ఞాచరూపమానదేహానమ్బున్నాదికళిల్ నిష్క్లుభగవత్ప్రసాదత్తాలేనివృ
త్తరాకైయాలే ఆవిర్భూతస్వరూపరాయ్, కైజ్జుర్యనుఖత్తిలే స్థితియై
యుడై యరాయ్, తదనురూపమాక, (౧) “సాశ్చ తేనర్వాకామా
న్సహ” ఎన్నిపడియే భగవద్గుణానుభవప్రవృత్తికరాయుమ్, (౨) “యేన
యేనథాతా గచ్ఛతితేనతేన సహగచ్ఛతి” ఎన్నిపడియే కాయికమా
వక్తైజ్జుర్యప్రవృత్తికరాయుమ్, అత్తాలే కళిత్తు, (౩) “హపు హపు
హపు” ఎన్నిపడియే వాచికప్రవృత్తికరాయురుప్పర్కళో. నిత్యసిద్ధర్
అస్పృష్టసంసారగన్ధస్వరూపరాయ్, ముక్తిరైప్పాలే పాశ్చాత్యరన్ధికై
అనాద్యనన్తకైజ్జుర్యనుఖత్తిలేస్థితియైయుడై యరాయ్చదాదర్శనప్రవృ
త్తికరాయ్, నిత్యాజ్ఞలిపుటరాయ్ నిత్యస్తుతిప్రవృత్తికరాయు మిరు
ప్పర్కళో. ఆకైయాలేయాయ్బోలు నిత్యరెన్దు ఇవర్కళుక్కుప్పేరా
య్బోలు.

స్థాప్యమ్. తదభిప్రాయేణ హ్యుచ్యతే. (౪) “ఇచ్ఛాతపవిపరివర్జితదాక్షిణ్యై నిత్యం
ప్రియాస్తవకుశేచన తేహినిత్యాః । నిత్యంత్యదేకజరతన్త్రనిజస్వరూపా భావత్క
మద్భగవతానిదిదర్శనంసః” ఇతి;

అభాషిత శారీరకాస్త్యై. “పరమపురుష భోగోపకరణస్య తీలోపకరణస్యచ
నిత్యతయాశాస్త్రా భిక్షతస్యపరమపురుషస్య నిత్యేష్టత్వాదేవతథాపహ్నానమస్తీశాస్త్రాద
వగమ్యతే” ఇతి. అనిత్యానాన్త తదిచ్ఛాధిన స్వరూపత్వంతదాయత్వోత్పత్తికతయా
హిప్రసిద్ధమ్.గురుద్రవ్యాణాం పతనప్రతిబద్ధనేభార్యత్వమపి తదిచ్ఛాధీనత్వవిశేషవివ.
చేతనశబ్ద ఇహజీవవిషయ్య. బద్ధముక్తనిత్యరూపేణజీవానాంత్రైవిభక్యమ్, అచేతనశబ్ద

ఇనిప్రకృతితత్వముమ్-గుణత్రయాత్మకమాయ్ సతతపరిణామస్వ
రూపమాయ్, చేతననుడై య కర్మానుకూలమాన పరిణామత్తిలే స్థితి
యైయుడై త్తాయ్, చేతనర్కు, స్వస్వరూప వరస్వరూపతిరోధానప్ర
వృత్తి కమాయీ రుక్కుమ్. పఞ్చోపని షడ్భూతమాన అచిత్తు - శుద్ధ
సత్వమాయ్, సదైశరూపరూపమాయ్, నిత్యమక్తాదికభుడై యకై జ్ఞు
ర్యత్తుక్కు ఉపకరణరూపేణవుమ్ ఈశ్వరనుడై య రక్షణకార్యత్తుక్కు
అనుకూలమాక పూహ విభవరూపేణవుమ్ స్థితియైయుడై త్తాయ్
సర్వత్ర ప్రకాశప్రవృత్తికమాయీరుక్కుమ్. కాలముమ్ ప్రకృతియిత్కా
ట్టిల్ వ్యావృత్తమాయ్, ఏకరూప స్వరూపమాయ్ నిమేషకాస్మాద్య
వస్థాయుక్తమాయ్కొట్టు ప్రాకృతపదార్థజ్ఞేనన్; తత్సంస్పృష్టచేతన
రెన్న, ఇవద్రీనినుడై య నిర్వాహానిలేస్థితియైయుడై త్తాయ్మనఃలత్తి
నుడై య ఉత్పత్తివినాశాది ప్రవృత్తికమాయ్ మిరుక్కుమ్ ఇవద్రీన్
స్వాధీనమాకవుడై యనాకైయావతు-అంతరాత్మతయానిష్ఠనియమిక్కై.

ఆకనకలచేత నాచేతనజ్ఞుడై య సత్తాస్థితిప్రవృత్తిశ్ ఈశ్వరాధీ
నమాకైయాలే ఇవద్రీనినుడై య శరీరత్యముమ్ అవనుడై య ఆత్మత్య

శ్చాత్ర ఆచిద్ప్రవృత్తిః. త్రిగుణకాలబద్ధసత్వరూపేణచేతనత్వైవిధ్యమ్; ద్రవ్యాణాం
తదధీనత్వోక్త్యాతతద్ధర్మాణాంతాదధీన్యం కైమత్స్యేద్ధమితదనుక్తిః. ఆచేతనద్ర
వ్యస్యాపి ధర్మభూతజ్ఞానస్య చేతనగ్రహణేవిశేషణతియో పాత్రత్వా దతపుధగ
నుపాదానమ్. చేతనమాత్రేవాత్మైవిధ్యాస్వయః. చేతనాచేతనానాం స్వరూపసన్యా
సాధారణ స్వభావైర్నిరూప్యంధర్మః తస్యభేదః - తత్త్వస్యైత్తోవర్గతశ్చ వరస్పర
వ్యావృత్తిరూపాధర్మః. స్థితిఃకాలాక్షరేపి విద్యమానతా. సాచద్రవ్యాణాం స్వరూపే
మసర్వకాలాను పృత్తిస్వరూపా. తేషాంతత్తదవస్థావిజ్ఞప్తవేషేణతు కాలపరిచ్ఛిన్నా
కాలతారతమ్య పతీచేతి తద్భేదః. ప్రవృత్తిః- ప్యాపారః. నివృత్తిరి- ఆకరణ్య
సంకల్పరూపా ప్రవృత్తి విశేషః- వితద్భేదః-తత్తత్కార్యాదిభిర్ద్రవ్యైవః.

† పురుషార్థ స్వరూప ఉపాయస్వరూప విరోధిస్వరూప సమృద్ధస్వరూప

మూ:-

క్షేతకరాద్యశేషదోషాసంస్పృష్టమ్,

ముమే శొల్లిల్లొయిల్లు. శరీరత్రిచుడైయ సత్తాస్థితి (వస్తుత్రికళ) ఆత్మాధీనమూ యితేయిరుప్పతు. ఆక, ఇత్తాల్ ఈశ్వరనుడైయ విభూతియోగమ్ శొల్లిల్లు.

(క్షేతకరాద్యశేషదోషాసంస్పృష్టమ్) చేతనాచేతనజ్ఞతే శరీరమాయ్ ఈశ్వరన్ శరీరియాయుక్కి తానాకిల్, శరీరసమృద్ధప్రయుక్తమాన దోషమ్ శరీరిక్కు వారాతో వెన్నిల్; తద్గతదోషైరసంస్పృష్ట నెన్నిటతు. క్షేతమానతు అవిద్యాస్థితాభినివేశ రాగ ద్వేషాఃపఞ్చక్షేశాః. ఇవై యెన్న ఇంద్రక్షేశాదికళుక్కు క్కారణముమాయ్ || ఇవల్ శ్రీనుడైయ కార్యముమాన పుణ్యపాపసూపకర్మముమ్, ఆదిశబ్దోక్తమాన విపాకాశ

అత్రస్వేచ్ఛాధీన సర్వతోవ్యత్యాసార్థ సర్వోపాదాత్మత్వ సూచనాత్సర్వ శేషిత్వమసిద్ధ్యతి. తదాహుః (౧) “ఉపాదత్తేసత్తాస్థితినియమనాదై శ్చిదచిత్ సమయ్యిశ్య శ్రీమతి వదతి వాగౌపనిషత్” ఇతి, ఏవంభగవతస్ సర్వాధారత్వాది వృజ్ఞానాత్ తదస్యేషాంచేతనాచేతన ద్రవ్యాణాం తత్త్వతి అభేదత్వ విభేదత్వ శేషత్వనియమేన తదపునఃస్థితిశేషణ తయాతచ్ఛరీరత్వం ప్రతిసద్ధం ముఖ్యమేవ స్థాపితం భవతి.

అత్రచ, కారణకార్యార్థః, సర్వసర్వ భేదః, చిదచిద్భేదః, జీవేశ్వరభేదః, జీవానామ శ్చోన్యభేదః, తేషాంజ్ఞాతృత్వమ్, తతఏవకర్తృత్వభోక్తృత్వే జ్ఞాతృత్వాదేసర్వభావకాధీనత్వమ్, సరస్యచ విభూతి ద్వయవత్త్వమ్, సార్వత్రికత్వైకాత్రికసర్వనియత్త్వమ్, క్రివిధపరిచ్ఛేదరాహిత్యమ్, కాలపరమవ్యోమ్నః త్రిగుణ వికారాతిరిక్తత్వమ్, ప్రాజ్ఞానధిష్ఠిత పరీకృతి కారణత్వ నిరాసాదికఞ్చశారీర కస్థాపితమధ్యసిద్ధమ్;

అభభగవత ఉక్తాకారాన్తర్గతసర్వకారణత్వసర్వనియత్త్వత్వానిశ్చిత్కత్వానోపాస్మరిహరతి. (క్షేతకర్మేతి) అవిద్యాస్థితారాగ ద్వేషాభినివేశాః పఞ్చక్షేశాః.

మూ:-

స్వాభావికానవధికాతిశయ

యజ్ఞశేన్న, ఇవద్ధౌతా లే స్పర్శిక్కప్పడాతవన్. విపాకమాకిటతు-
దేవాదిజాతియోగమెన్న; ఆయుస్సెన్న ఇత్యాదికల్. ఆశయమాకిటతు-
తత్తజ్జాత్యనుకూలమానబుద్ధిభేదజల్. అశేషశబ్దత్తా లే-అచిద్గతమానపరి
ణామజ్ఞేయుమ్ చేతనగతమానదుఃఖాఽజ్ఞానాదికల్ యుమ్నినై క్కిటతు.
అసంస్పర్శత్తా లే ప్రాగభావజ్ఞేనినై క్కిటతు.

(స్వాభావికేత్యాది)నర్వసాధారణమాయుమ్, ఆశ్రితవిషయమా
యుమ్, ఆశ్రితవిరోధి విషయమాయుమ్ మూఱ్ఱనకై ష్టట్ట గుణజ్ఞలై
చ్చొల్లుకిటతు. స్వాభావికమాకిటతు - జలత్తుక్కు నైత్యమ్యా లేయుమ్
అగ్నిక్కుబౌష్ణ్యమ్యా లేయుమ్యావద్దవ్యభావియాయురుక్కై. (అన
వధికాతిశయ) (౧) “ఏకైకగుణా వధిత్సయానదాస్థితాః” ఎన్నికపడియే
తనిత్తనియేనిస్సేమమాయుమ్ ఆశ్చర్యావహము మాయురుక్కై.

పుణ్యపాపరూపంకర్మ; అదిశబ్దేన - క్లేశకర్మ విపాకాశయైరపరామృప్తః పురుష
విశేష ఈశ్వర ఇత్యాది ప్రసిద్ధ విపాకాదిసన్దేహాః. జాత్యాయుభోః గాదయోవి
పాకాః. పూర్వానుభవభావితాః ఆఫలోదయంశయానాసన్సాకారాః -
ఆశయాః. కతిపయదోషరహితవ్యాపుత్త్యర్థమశేషశబ్ద . అసంస్పృష్టశబ్దేన-స్వభావ
తోస్పర్శతియా కదాచిదపి దోషస్పర్శోనాస్తీతి వివక్షితమ్. ఏవంఽదద్యయేన (౨)
“పరిపరాణాం సకలాన యత్ర క్లేశాదయస్సన్తి పరాసరేకే” ఇత్యన్యార్థఉక్తః.

అథ (౨) “తేజోబలైశ్వర్య” ఇత్యాదిభిరుక్తా నిరూపితస్వరూపవిశేషక
ధర్మానాహ (స్వాభావికేతి). స్వాభావికత్వమిహ- నిత్యత్వ మనన్యాధీనత్వశ్చ.
తేనమత్రానాం నిత్యానాశ్చ జ్ఞానాదిభ్య ఏతదాద్ధానాదేర్వ్యవచ్చేదః. తద్బలాది
భ్యోవ్యవచ్చేదస్తు-అనవధికాతిశయత్వాదపి; స్వాపేక్షయా ఉత్కృష్టా వధిరహితః
అతిశయోయేషాన్తే అనవధికాతిశయాః.

మూఁ:-

జ్ఞాన బలై శ్వర్య వీర్య శక్తి తేజః

(జ్ఞా) ఈ శ్వరజ్ఞానమాకేతవ - (౧) “యో వేత్తియుగపత్సర్వం ప్రత్యక్షేణ సదాస్వతః” ఎన్నిటవడియే సర్వకాలముమ్ సర్వనస్తుక్కలై యుమ్ యుగపదేనసాక్షాత్కరిక్కుమ్ సామర్థ్యమ్; అతావతు - విషమస్పష్టియిలే కిర్మిభవత్తిరున్దుళ్ళి అనన్తావ్రతమాన ఆత్మాక్క భుజైయ స్వరూపభేదత్తైయుమ్ నామభేదత్తైయుమ్ సాక్షాత్కరిక్కుమ్ శక్తి

(బల) సప్తమానసకలపదార్థజలైయుమ్ స్వసజ్జల్పనహస్తైక చేశత్రాలేభరిక్కుమ్ ధారణసామర్థ్యమ్. (విశ్వర్య) భృతరాన సర్వాత్మాక్కలైయుమ్ కర్మానుకూలమాక నియమిక్కుమ్ నియమనసామర్థ్యమ్. (వీర్య) స్పృష్టాదిసకలవ్యాపారజలైయుమ్ పణ్ణానిష్టాల్ అనాయాసరూప మానవికారిత్వమ్. (౨) “యథాసన్నిధిమాతే గన్ధిక్షోభాయజాయతే మనసా నోపకర్తృత్వాత్తథాసాపరమేశ్వరః” (శక్తి) ప్రవృత్త్యన్దు ఖరానచేతనర్ గు శక్తియైక్కిడుత్తు ప్రవర్తిప్పిక్కుమ్ ప్రవర్తికత్వ సామర్థ్యమ్. అఘటిత ఘటనాసామర్థ్యమాకప్రమామ్; జగదుపాదాన శక్తియెన్నప్రమామ్. (తేజః) పరాభిభవనసామర్థ్యమ్. (౩) “కురూణా ప్రచ్ఛాదయన్ శ్రియా” (౪) “తమేవభాంతమనుభాతిసర్వమ్”. ఇన్ద్రజ్ఞానాదిషడ్గుణై సర్వవిషయమ్.

జ్ఞానమికా- సర్వవిషయ నిత్యసాక్షాత్కారరూపమ్. బలమ్; అనాఘాతిశ్రమ ప్రసంగం సర్వధారకత్వమ్; విశ్వర్యమ్ - సర్వనియన్తృత్వమ్. వీర్యమ్-సర్వోపాదాన త్యాదావపి అవికృత; విభావత్వమ్. శక్తిః- విశ్వోపాదానతార్థత్వమ్. స్వేతరిసకున్దుర్లుట ఘటనశక్తిర్వా. తేజః - అస్వాధీన సహకారనిర పేక్షత్వమ్. పరాభిభవనసామర్థ్యంవా; అత్రప్రొహవ్యక్త్యాది క్రమేణ జ్ఞానబలాదిద్వస్త్వత్రికనిర్దేశః. షడ్గుణ్యస్య ప్రథమముపాదానమ్ - ఆచ్యేషాంగుణానాం తదన్తర్భావేణ తత్ప్రధాన్యాత్, పరత్వజ్ఞాపకత్వాత్, ఆశ్రితానాశ్రిత గోచరవ్యాపారభేదసాధారణ్యాచ్చ.

(౧)

(౨) వి.పు.౧.౨-౩౦ (౩) భా-

(౪) ముద్దె-౨-౨-౧౦

మూ, - సౌశీల్య వాత్సల్య మార్దవా గ్జవ సౌహార్ద

ఇప్పుడి సర్వోత్కృష్టచుక్క ఆశ్రితవిషయముఁ జి అనన్తరము
 పన్నిరణ్ణగుణమ్ శొల్లుకితార్. (సౌశీల్య) శీలమావతు - మహాత్
 మదైస్సచానీరధ్దేణ సంక్షేపస్వభావత్వమ్. సౌశీల్యమావతు-అన్తమహ
 త్వమ్ తిరువుళ్ళత్తిలు మిచ్చిక్కేయిగుక్కై. (౧) “ఆత్మానం మానుషం
 మయ్యే” (వాత్సల్య) ఆశ్రితగతమానదోషముమ్ గుణమాయ్ త్త్రోన్
 యమ్ ప్రేమమ్. అతావతు - ఆశ్రితరుడైయదోషజై త్తన్ పేతాక
 ప్పొక్కిర్వగుణజ్జభాలే ధరిప్పిక్కై. * శమీతకున్దుమ్ నన్దుమాకపే
 కొణ్ణు * పాలేపోల్ శీరిల్ ధరిప్పిక్కై. అతావతు - అద్యజాతమాన
 వత్సత్తిప్పక్కల్ ధేనువిరుక్కుమ్బడి; (౨) “గోపాలత్వం సుగుప్తితమ్”
 (మార్దవ) ఇతురూపగుణమాయురుక్క, ఆత్మగుణ ప్రసరణమాకైయాలే
 మానసమార్దవజై నిన్దెక్కిఱతు. అతావతు - ఆశ్రిత విక్షేపజై ప్పొలు
 క్కమాట్టాలమెన్దై. (౩) “సంస్కరామ్యస్య వాక్యాని” (౪) “అనిద్రస్సతతం
 రామః” (ఆగ్జవ) ఆశ్రితసంక్షేపార్థమాకత్తన్నుడైయ మనోవాక్కా
 యజ్జళేకరూపమాయురుక్కై. అతావతు-అవర్కళుడైయ శైవైక్వేడే
 శైవైవ్వియాయ్విమ్ముమ్బడితాన్ శెవ్వియనాకై. (సౌహార్ద) “సు-శోభనం
 శంసతీతి - సుకృత్” నిన్దు ఆశ్రితరుడైయ సన్నిధియోడు అసన్నిధి
 యోడువాణియఱ అవర్కళుడైయ సర్వమజ్జళజ్జళైయమ్ అన్వేషియా

అథమద్గుణ్యవితతిరూపాః సౌలభ్యజ్ఞాపకాః సంశ్రిత సక్రమణాదావిశేషత
 ఉపయుక్తా గుణాదవ్యజై; అతఃసౌశీల్యమ్. అతిమహతోప్యతమస్తైస్సహ నీరక్ష్ణ
 సంక్షేపరసికతా. వాత్సల్యమ్- ఆశ్రితేషు దోషతిరస్కారణిప్రీతిః. మార్దవమ్- ఆకలిప
 స్వభావతయాసుక్రపేకత్వమ్; దణ్డినీయేవ్యపి సామప్రధానత్వంవా. అర్జవమ్- కాయ
 వాగ్బుద్ధివ్యాపారాణాం పరస్పరమవిసంవాదిత్వమ్; సౌహార్దమ్ - స్వతస్సర్వహితైషి
 (౧) రా-య-౧౨౦-౧౧. (౨) వి-ప్ర-౫-౧౩-౩ (౩) రా- (౪) రా-సు-౩౬-౪౪

మూ;- సామ్యకారుణ్యమాధుర్యగామ్భీర్యదార్య

నిత్యై- (సామ్య)జాతిగుణవృత్తాదికళాబుద్ధానతాత్త్వేన వేద్యజ్ఞైస్సారాతే
ఆభిముఖ్యమేహేతువాకితశ్రయణీయత్వేనమనాయరుక్తై- (౧) “గుహే
నసహితం” (౧) “శబర్యాపూజితం” (కారుణ్య) స్వార్థనిరపేక్షమాకిప్పర
దుఃఖానసహిష్ణుత్వమ్ (౨) “భృశేంభవతిదుఃఖితం” (౩) “స్త్రీప్రణవేతి
కారుణ్యమ్” (మాధుర్య) న్వరూపరూపగుణవిభూతికళాలే సర్వతోముఖ
మానసారస్యమ్. హస్తం ప్రవృత్తనానాలుమ్ రసావహనాయరుక్తై-
(౪) “అసూర్యమివసూర్యేణ నివాత మివవాయునా । కృష్ణేనసముపేతేన
జహర్షేభారతంపురిమ్” (౫) “ఏహ్యేహిపుష్కామ్బుజపత్రనేత్ర” (౬)
“సర్వగర్భసర్వరసం” (గామ్భీర్య) ఆశ్రితరక్కుచ్చైయ్యునితైత్తిరుక్కు-
మవై బరువరాలి పరిచ్ఛేదిక్కు వొణ్ణాతిరుక్తై- అతాకిఱతు - తన్ను
డైయకొడైయిన్ శీర్డైయైయమ్ కొళ్ళుకిఱవన్ శీఱుమైయైయమ్ పారా
తేయిరుక్తైయమ్, ఎల్లమ్ శెయ్తాలుమ్ ఒన్టుమ్ శెయ్యతానాయి
రుక్తై- (౭) “యతత్తదాబలదా” (౮) “ఉన్నడియార్ క్కెన్ శెయ్ వనెన్డై
యిరుత్తిసి” (బౌదార్య) ఆశ్రితరుడైయలపేక్షితజ్ఞైత్తానిరన్దుకొడుక్తై-
(౯) “ససర్వానర్థినోద్వష్టాన్వసమేత్యప్రతినన్ద్యచ” (౧౦) “ఉదారాస్సర్వ

త్వమ్; సామ్యమ్- సర్వైరప్యాశ్రయణీయత్వే సమత్వమ్. స్వతోపక్ష పాతిత్వంవా.
కారుణ్యమ్- స్వప్రయోజనాన్తరానుద్దేశేన పరదుఃఖ నిరాచీక్షా.

మాధుర్యమ్- ఉపాయదశాయానుపిరజ్జకత్వేన రసావహతత్వమ్. ద్వివతాంజి
ఘాంతానానుపిదృష్టిచిత్రైః పహరిత్వంవా. గామ్భీర్యమ్- భక్తానుగ్రహదేరగాధ
త్వమ్. ఆశ్రితహావ దర్శనాదేస్సతోపి గోపనేన దుర్గహత్వంవా. బౌదార్యమ్-
పాత్రలాఘవదేయగౌరవ ప్రత్యుపకారాద్యనాదరేణ వితరణశీలత్వమ్. చాతు

- (౧) రా-బ-౧. (౨) రా-అ-౨-౪. (౩) రా-సు- (౪) భా-
(౫) భా-భి-౫౯౯౮. (౬) ఛా-౩-౧౪-౪. (౭) (౮) పెరియతిరువ-౫౩
(౯) రా-అ-౧౬-౨౭. (౧౦) గీ-౭-౧౮

మూ;- చాతుర్య ధైర్య ధైర్య శౌర్య పరాక్రమ

ఏవై తే" (చాతుర్య) ఆశ్రితరుడై యదోషజ్ఞుడై పురుషకాంభూషై యాన విరాట్టియతియాతపడిమత్తైక్ర. ఆశ్రితర్ తన్నుడై యరక్షణత్తిలే అతి శక్తైక్రపణ్ణినాల్ అవ్యతిశక్తైక్రయైప్పిక్కి రక్షిక్రైక్ర యెన్నపుమామ్.

(౧) "సమ్మూర్ణం దశయోజనమ్ । విభేదచపునస్సలాన్" (ధైర్య)

ప్రత్యూహశతజ్ఞభుజ్ఞానాలుమ్ ఆశ్రితరక్షణప్రతిజ్ఞైయిల్ శక్తుతాయతొ ధీక్రై. మ హారాజ ప్రభృతికల్ అనేక్ విరోధిక్కిచ్చెయ్ శేయుమ్

(౩) "సత్యజేయంకథచ్చన" ఎన్నానితే. ఆవిప్పన్ని ర్ణుగుణజ్ఞభుమ్ ఆశ్రిత విషయమ్.

అనస్తరమ్ మూన్మగుణమ్ ఆశ్రితప్రతిపక్షవిషయమ్; (ధైర్య) ఎతిరియై మతియాతొధీక్రై. లక్ష్మైయిలే రావణనుమ్ బలము మెల్లామ్ కుటియభీయాతిరుక్కచ్చెయ్ తే అవన్ తప్పియై శక్రడక్కరై యిలేలజ్ఞా రాజ్యత్తుక్కురాజావాక అభిషేకత్తైప్పణ్ణువిక్రై. (౩) "అభిం నతేరిధ". మూలబలమ్ సన్నిహితమానవస్థ పెరుమాళ్ళుడై యతిరువుళ్ళ మ్ పూర్వక్షణ త్తిత్కాట్టిల్ ఒరువికృతియిన్దియిలే యిరున్దపడియైచ్చొల్లి ధీరాకపుమామ్. (శౌర్య) పరబలత్తిలే శైస్తుపుకుమ్పాతు స్వబల మ్పాలే శైస్తుపుకుక్రైయుమ్ (౪) "భిన్నం భిన్నం శరైర్దగమ్" ఎన్నిటపడియే ప్రహర్రావాక్రైయుమ్. (పరాక్రమ) శారిక్రై పరుమ్పాతుక్రైయుమ్ విల్లు ర్యమ్. శుభాశ్రయ ప్రశాశనాద్యయత్తోపాయైర్విముఖవశీకరణ విప్రస్థుజనన సంశ్రితదోషాచ్చాదన విరుద్ధానుకూలీకరణాదిషు కుశలత్వమ్. ధైర్యమ్- శరణాగత సద్గోహి దోషప్రదర్శనైస్సుహృద్భిరవ్యకమ్మనీయత్వమ్. ధైర్యమ్- అభిమతవియోగ ప్రసక్తేపి అభగ్నప్రతిజ్ఞత్వమ్. వ్యత్యయేన వా ధైర్యధైర్యయోరవ్యభాసమ్. ప్రబలప్రతిపక్షోప నిపాతేపి సాక్షి దృఢచిత్తత్వం వాధైర్యమ్.

శౌర్యస్త-భీమవృషి పరనైశ్యేషు ఆసహాయస్యాపి స్వనైశ్యేష్యిపనిర్భయప్రవే శసామర్థ్యమ్. తత్రప్రవిష్టస్య పరనిరాకరణ పర్యవ్యాపారిః- పరాక్రమః.

(౧) రా-బా-౧. (౨) రా-య-౧౮-౩. (౩) అతిమా- ౨. (౪) రా-య-౯౪-౧౩

మూ;-

సత్యకామసత్యసङ्కల్పకృతిత్వ

మూమ్ సచ్చరిక్కుమ్ సచ్చార త్తిలే ఎత్తిరికళే తువక్కుణ్ణు శత్రుపెన్ఱు త్తి యమాట్టాతపడి సచ్చరిక్కై (౧) “ప్రహరారంశరీరేషు”

(సత్యకామ) అనన్తరమ్ ఆశ్రిత విషయమాయమ్ ఉపేయవిషయమాయమ్ ఉపాయవిషయమాయమిరుక్కుమ్ నాలుగుణజ్ఞమ్ శోలుకితతు. నిత్యమానకామ్యజ్ఞై యుడైయవన్ఱెవడి. అతావతు - ఆశ్రితకక్కును భావ్యమాన గుణజ్ఞై యమ్ విభూతి యై యమ్ శోలుకితతు. కామ్యన్త ఇతికామాం. ఆశ్రితరక్షణ విషయమానమనోరథమ్ కామమెన్ఱితి. అతు - అప్రతిహతమాయరుక్కై యెన్ఱుమామ్.

(సత్యసङ्కల్ప) అపూర్వమానభోగ్యజ్ఞై సङ్కల్పిత్తుఅనుభవిక్కుమిడ త్తిల్ అమోఘనూ యిరుక్కై; (౨) “కాణవారాయ్” ఎన్ఱిరుక్కుమవర్ కిళుక్కుక్కణ్ణైలేన్ఱునుభవిప్పిక్కైక్కుడేవ మనుష్యాద్యవతార సङ్కల్పమ్ అప్రతిహతమాయరుక్కుమెన్ఱుమామ్,

(కృతిత్వ) ఆశ్రితరషేక్షితమ్ పెన్ఱేన్ఱాల్ లాభమ్ తన్నతాయిరుక్కై. (౩) “అభిషిచ్యచలజ్ఞాయామ్” ఇవర్ కళుడైయక ర్తవ్యజ్ఞై త్తానేటిట్టుక్కొణ్ణు శేయ్కై యెన్నవుమామ్. ఆదికర్మ నిక్తిన్నన్ఱు.

సత్యకామసత్యసङ్కల్ప శబ్దా- ఇహభావప్రధానా. కర్మధారయపుత్తావా. సత్యకామత్వమ్. నిత్యభోగ్యవత్త్వమ్; సత్యసङ్కల్పత్వం-స్వావతార పర్యంతా ౨ పూర్వభోగ్య సృష్ట్యాదా అమోఘ సङ్కల్పత్వమ్. కృతిత్వమ్-పరోపకారిత్వమ్. ఆశ్రితరక్షణేన కృతకృత్యత్వంవా. (౪) “సమేపాధానిక ర్తవ్యమ్” ఇత్యుక్తం విహితక ర్తవ్యనిరపేక్షత్వంవా; ధర్మసంసా పకానుష్ఠానవత్త్వంవా. పరేషంస్వహితప్రవృత్తే పూర్వమేవ కర్తముపక్రాన్త పరహితత్వంవా. స్వేచ్ఛకృతం సర్వప్రతిస్పన్ద్యవశేషితత్వంవా.

(౧) రా. (౨) తి-వాయ్-౧-౫-౨ (౩) రా-బా-౧ (౪) గీ. ౩-౨౨

మూ;- కృతజ్ఞతాద్యసజ్జేయకల్యాణగుణగణౌఘమహార్ణవం

(కృతజ్ఞతా) ఒరుకాల్ శరణమెత్త ఉక్తిమాత్రతాలేసిన్సు శెయ్యున్
కుబ్ధమ్ పారాతే అత్తైయే నినైత్తిరుక్కై. ఆశ్రితవిషయత్తిల్ తాన్
శెయ్త వల్లై యున్దొలవర్ కళ్ శెయ్త వల్లై యే నినైత్తిరుక్కై
యెన్నవుమామ్. ఆశ్రితర్ కెల్లామ్ శెయ్తాలుమ్ అత్తైను అన్దులవర్ కళ్
శెయ్తతైయొమ్మియత్తాన్ శెయ్యాత వల్లై యే నినైత్తిరుక్కై. యెన్న
వుమామ్. (౧) “శిరసాయాచత స్తస్యవచనం నకృతంమయా”

(అసజ్జేయకల్యాణ గుణగణౌఘ మహార్ణవమ్) ఎన్నడైయమ
నన్నుక్కుగోచరమాయిరు ప్పన శిలకల్యాణగుణజ్ఞల్ శొల్లప్పట్ట విత్తనై.
అనుక్తమానగుణజ్ఞల్ ఒరు మహార్ణవత్తిల్ జలపరమాణువుక్కు సజ్జే
యన్డాకిలాయ్ త్తు భగవద్గుణజ్ఞుక్కుమ్ సజ్జేయన్డావతు (౨) “వర్షా
యైతై ర్యస్యగుణానశక్యాః” (౩) “చతుర్ముఖాయుర్వదికోటివక్త్రః”

కృతజ్ఞతా - సకృదజ్ఞలికర్తురసి అనుబద్ధిపర్యస్త సంరక్షణాయతత్కృతానుదర్శనమ్;
అపసరే సంక్రితా పేక్షితకరణాయ స్వకృత ప్రత్యాఖ్యానాను దర్శితవం. (౧)
“శిరసాయాచత స్తస్యవచనం నకృతంమయా” ఇతిహ్యాహ.

అదిశద్దేన- తత్రతత్ర ప్రసిద్ధా అస్మశంస్యాదయోగృహ్యతే. (౧) “యథా
రత్నానిజలధేరసజ్జేయాని పుత్రక ” ఇత్యాది స్మరణాయ అసజ్జేయత్వోక్తిః.
అత్రదోషాసంస్పృష్టత్వం కల్యాణగుణాయుక్తత్వజ్ఞు పదతా నిర్గుణ శ్రుతేః పశుచ్ఛా
గోత్సర్గాపవాద సయాఖ్యాం దోషరూప విశేష నిషేధవరత్వం సూచ్యతే.

ఉక్తం సర్వస్మాత్పరత్వం స్వసామ్య ప్రదాన పర్యస్తం సౌలభ్యజ్ఞు- (౪)
“నారాయణ పరంబ్రహ్మ” (౫) “పరంబ్రహ్మపరంధామ” ఇత్యాది శ్రుతిస్మృతి

(౧) రా-య-౧౨౪-౨౦ (౨) భా-కర్ణ-౧౩-౬౫ (౩) వారాహే-౨౩-౯౪.

(౪) తై-నా-౧౧. (౫) గీ-౧౦-౧౨.

మూ:- పరబ్రహ్మభూతంపురుషోత్తమం శ్రీరజశాయినమ్

(పరబ్రహ్మభూతంపురుషోత్తమమ్) పరబ్రహ్మశబ్దత్వముపురుషోత్తమ శబ్దత్వము వేదాంతజలీలే ప్రసిద్ధమానవన్. పరబ్రహ్మమానతు - బృహత్త్వబృంహణత్వగుణయోగత్వాలే బ్రహ్మశబ్దవాచ్యత్వమ్. బృహత్త్వమానతు - తాన్ పెరియనాకై. బృంహణత్వమానతు - (౧) “తమైయైయొక్కవరుల్ శెయ్ వర్” ఎన్ఱమ్ (౨) “మమసాధర్మ్యమాగతాః” ఎన్ఱమ్ శొల్లుకిఱపడియే చ్చరితరై తన్నైప్పిలేయాక్కుకై. (౩) “తన్నాక వేక్కొణ్ణ శన్మమ్ శెయ్యామైయుమ్ కొళ్ళుమ్”; పురుషోత్తమత్వమానతు - (౪) “యస్మాత్క్షీరమతితోవా మక్షరాదపిచోత్తమః | అతోస్మి వేదేలోకేచ ప్రథితః పురుషోత్తమః” ఎన్ఱమ్ సర్వాధికనెన్ఱమ్, “పురు-బహు, సునోతి-దదాతీతి-పురుషః” ఎన్ఱమ్, సర్వాపేక్షితఫలప్రదనాకై యాలే పరమోదారనెన్ఱమ్ శొల్లుకిఱతు.

(శ్రీరజశాయినమ్) ఇప్పడి శుతిస్కృతికళిల్ కేట్టుప్పికై యన్ఱికై కణ్ణాలేకణ్ణనుభవిక్కులామ్బడి కోయిలిలే కణ్ణళర్ న్దరభుకిఱ నీరైయై

సిద్ధప్రకారేణ్డిరీకి రోతి (పరబ్రహ్మేతి) యద్యపి (గీ) “బ్రహ్మపరిబృథంసర్వతః” ఇతి నిరుక్త కారవచనాత్ బ్రహ్మశబ్ద ఏవ పరత్వంపదకానామచభవతి. తథాప్యో వచా రికప్రయోగవ్యవచ్చేదాయ పరశబ్దః, అత్ర “బృహతి” “బృంహణతి” ఇతినిరుక్తిభ్యాం వ్యాపిత్యకారణత్వాది సిద్ధాంతజ్ఞితాన్తోమః పరిహర్తుం భేదశ్రుత్యా ద్యర్థగర్భయా భగవద్గీతానిరుక్తయా సమాఖ్యయా విశిష్టే (పురుషోత్తమమితి). అనేన బ్రహ్మశబ్దార్థతయా కదృష్టివికల్పితప్రకారాస్తరాణి తామసతవ్రాద్యక్తవ్యక్తస్తరాణిచపశ్యవచ్చిద్యతే. అస్యచపశ్యమాదివిభక్తిత్రయేపి సమాసస్పృహవతి.

ఏవం సర్వాధికత్యేన అస్మదాదిభిర్దురధిగమస్యాదివిశిష్టాంపరిహర్తుం ద్వాభ్యాం విశేషణాభ్యాం సౌలభ్యకాప్తాంవ్యసక్తి (శ్రీరజశాయినమస్తత్వాన్విమిసమితి). స్వరూపాద్విగ్రహస్యసుఖానుసంధేయతయా సౌలభ్యమధికిమ్; తస్మాదప్యర్థావతారస్య

(౧) తి-మొ-౧౧-౩-గీ. (౨) గీ-౧౪-౨ (౩) తి-బా-౩-౪-౪. (౪) గీ-౧గీ.

అస్మత్స్వామినం ప్రబుద్ధనిత్యనియామ్య
నిత్యదానైర్వికరసాత్మ స్వభావోహమ్,

చొల్లుకిఱతు (అస్మత్స్వామినమ్) (౧) “కిడన్దతోర్కిడక్కి” ఎన్నిఱ
పడియే కోయిలిలేవన్దు కణ్ణశర్దరుభుకిఱ వల్లకాలుమ్ శీలత్తాలుమ్
తమ్మోడు ఎనక్కుణ్ణానముత్తైయెయ్ణార్ త్తినవరై; (౨) “గుణైర్దాస్య
ముపాగతః” ఎన్నిఱపడియే. ఇతుక్కుక్కిళ్ళై కైజ్జర్వప్రతిసమ్మన్దియై
చొల్లిల్లొయ్, ఇతుక్కుమేల్ కైజ్జర్వత్తుక్కాశ్రయమాన స్వరూ
పత్తైచొల్లుకిఱతు. (ప్రబుద్ధనిత్యనియామ్య నిత్యదానైర్వికరసాత్మస్వభా
వోహమ్) ప్రబుద్ధమాన. నిత్యనియామ్యమాయ్ నిత్యదానైర్వికరస
మాయురున్దుశ్శ్చ అత్మస్వభావత్తైయుడైయనాన, నాన్; ఇత్తాల్ స్వాత

భక్తాభిమత సర్వదేశకాలసన్నిధాయితయాపరశ్చౌహువిభోధికతమమ్; తదాకాష్టా
ప్రాప్తం పరత్వమపి తత్రభక్తోపలభ్యం శాస్త్రదవనేయమ్; యథోక్తమ్; “సర్వాతి
శాయిషాద్గుణ్యం సంస్థితంకున్ద విచ్ఛయోః” ఇతి.

అత్రమనుష్యాణామపి కైజ్జర్వోద్దేశ్యతయా అవస్థితస్య నిర్భయనేవాది
యోగ్యత్వ మస్మత్స్వామిశబ్దాభిప్రేతమ్. యథాముః- (౩) “అర్చ్యస్సర్వసహిష్ణు
రర్చకపరాధీనాభిలాత్ప్యితః” ఇతి. యద్వా - స్వాచార్యసన్తాననేవితత్వేన ప్రీత్య
తిశయహేతుత్వమభిప్రేత్య అస్మత్స్వామిశబ్దః. ప్రాచీనరామానుజ ఇవ అమామపి
అస్యశీలాదిగుణైర్దాస్యముపాగతఇతిచభావః. ఏవంకైజ్జర్వ ప్రతిసమ్మన్థితయా అను
భావ్యనిర్ధారితమ్.

అథ ఆత్మాభిమానానుగుణ పురుషార్థవ్యవస్థా సిద్ధ్యర్థమనుభవతుః కిడ్కరస,
స్వాత్మనస్సన్విరూపవిర్భావదశామానా (ప్రబుద్ధేతి) (ప్రబుద్ధమ్) ప్రకర్షణావగతమ్;
స్వాధీనస్సార్థకర్తృత్వ భోక్తృత్వ భ్రమవిరహేణ సమ్యగ్దృష్టమిత్యర్థః. నియా
మ్యుత్వదానత్వే (౪) “సస్వరాడ్భవతి” ఇత్యామ్నా తాత్పర్యముక్తిదశాయామప్య

(౧) తిరుమలై-౨౩. (౨) రా-౩-౪-౧౨. (౩) ర-౨-౨-౨౪. (౪) థా-౭-౨౫-౨.

తదేకానుభవస్తదేకప్రియః పరిపూర్ణం భగవంతం

స్త్ర్యముమ్ విషయాంతరప్రావణ్యముమ్ ఆత్మవినాశకమైనై. (తదేకానుభవస్తదేకప్రియః) భగవద్విషయమొస్తుమేజ్ఞానత్తుక్కుమ్ విషయమాయ్ భక్తిక్కుమ్ విషయమాకై. ఇత్యల్ భగవదనుభవమేతువాయిరున్దశ్య పరభక్త్యాదికల్లై నిన్లైక్కి-అతు.

(పరిపూర్ణంభగవంతంవిశదతనూనుభవేన నిరంతరమనుభూయ)

మవృత్తై ఇతిజ్ఞాననాద ద్వయోరపినిత్యత్వోక్తిః. నిరపేక్షస్వాత్మస్త్రి నిరుపాధికశేషిత్య ప్రసక్తపరిహారాయచిరసశబ్దః; అత్రఆత్మశబ్దః స్పష్టవిషయః. స్వభావశబ్దోయావదాత్మభావాకారమాహ ఉదృశాత్మస్వరూపమపి (౧) “వ్యతిరేకస్తద్భావభావిత్యాత్” ఇతిసయేన పరమప్రాప్యవిశేషణతయా ఫలకోటినిబిష్టమనుసంధేయమితి వ్యక్తయితుమధికోహంశబ్దః.

నిత్యనియామ్యత్వ ప్రబోధకాష్టామాహ (తదేకానుభవఇతి) తస్మిన్నేకస్మిన్నేన ప్రధానతయా మనుభవోయథోస్యసతత్త్వః. ఆవిర్భూత స్వరూపస్యభాగవదపృథగ్నిర్ధవిశేషణతయా తత్ప్రధానతయైవ స్వానుభవమ్, (౨) “అవిభాగేనదృష్టత్వాత్” ఇత్యసూత్రయత్. నిత్యదాన్లైక్రీరసత్వావిర్భావస్యఫలమాహ (తదేకప్రియఇతి) సవిప్రధానతయా నిత్యంప్రియోయస్యసః - తదేకప్రియః. సహితద్దాన్లైక్రీరసస్యాస్య (౩) “రసోవైసః” ఇత్యాన్యక్రస్వాభావిక నిరపధికాతిశయరసస్వరూపాత్తస్మాదస్యత్వదానీం ప్రధానతయా స్వాద్యంభవతి. తదేవమనుభావానుభవితారాపుక్తా.

అథాత్రత్యానుభవాద్వాన్యపుత్తమనుభవ ప్రకారమాహ (పరిపూర్ణమితి) అనన్తగుణవిభూతివిశిష్టేస్వరూపే అసనుభూతాం శరహితమిత్యర్థః. (భగవద్వమ్) పరా

విశదతమానుభవేన నిరస్తర మనుభూయ,
తదనుభవజనితానవధికాతిశయప్రీతికారితా

భగవానై పరిపూర్ణమాక విశదతమానుభవత్తాలే ఇదైవిడాతే అనుభ
విత్తు. పరిపూర్ణానుభవమాకితము - స్వరూపరూపగుణవిభూతికళెల్లామ్
అనుభవత్తుక్కు-విషయమాకై. విశదానుభవమాకితము - ప్రత్యక్షాను
భవమెన్నలామ్మడి తత్సమమాయిరుక్కై. అతుతాన్ పరభక్తియలను
భవమ్. విశదతరానుభవమ్ - పరజ్ఞానదశైయిలనుభవమ్. విశదత
మానుభవమ్ - పరమభక్తియు క్తనాయనుభవిక్కు-మనుభవమ్. నిర
స్తరానుభవమాకితము - నడువువిషయా నరస్పర్శమన్తి కే యుత్తికై.

(తదనుభవజనితేత్యాది) అన్త అనుభవత్తాలే విజన్తప్రీతియాలే
పణ్ణప్పడుమతాయ్ సర్వావస్థైయిలునుచితమానసకలశేషమృత్తియైన్తై

శరాదినిరుక్తప్రకారేణ ఉభయద్విగ్ధ తస్మిన్ సామాన్యతస్పర్వాశారవిషయశరోక్ష
జ్ఞానాత్పరిమితాకారవిషయప్రత్యక్షజ్ఞానాచ్చ వ్యాపుత్య స్థగమాహ(విశదతమానుభవే
నేతి, తత్ప్రాయశఃపరిచ్ఛిన్నవిషయ సాస్తర ప్రత్యక్షాద్వ్యవచ్ఛిన్నతి (నిరస్తరమితి)
(అనుభవేన అనుభూయ) అనుభవేనవిషయైకృత్యైత్యర్థః. తదనుభవేత్యనేన పూర్వో
క్తభగవదనుభవవాసవాదః.

యద్యా, తచ్ఛబ్దేన భగవదనుభవవివరామృత్యతే. తస్మానుభవోపి స్వయ
మృగాకాశస్యతస్త్వైవస్వరూపమ్. ఉద్యుశోయమనుభూయతేమయేతి, అనుకూలతమ
భగవదనుభవ స్వరూపోల్లేఖాంశేన జనితాప్రీతిరిహూయతే. తస్మానవధికాతిశయ
త్వేన ఐశ్వర్యాద్యనుభవజనిత ప్రీతేర్వ్యవచ్ఛేదః. ఉత్సరచ్ఛాధీనేకైర్నర్యేస్వ
ప్రీతికారితత్వోక్తిః, నియోగమైవేక్ష్యంప్రీతేఃప్రేరకత్వాతిశయశ్చవ్యసక్తి. కారిత
శబ్దః - ఇహశేషతాయాంవా, తదేకరతౌవా; శేషమృత్తిం ప్రతప్రయోజ్యకర్తరి
కిక్కురేవాచిన్వేతవ్యః.

౭ శేషావస్థాచితాశేషశేషతైకిరతిరూప నిత్యకింకరోభవాని;

యుమే పద్ధతినవాశైయైవడివాకిపుడైత్తాయ్, యావదాత్మభావియా
యిరుద్దుశ్చ కైజ్జర్వత్తుకాశ్రయభూతనాకవేణమ్. అనవధికాతి
శయత్వమావతు - యావదాత్మభావియాన కైజ్జర్వత్తుక్కు అడియా
యిరుక్తైయుమ్ పరభక్త్యాదికభిక్షాట్టిల్ అతిశయిత్తిరుక్తైయుమ్.
(అశేష) అశేషావస్థయావతు - అంతఃపురమెన్న, తిరునోలక్కమెన్న,
పూజ్జోత్తై, నీర్ వావి ఇవై ముతలానవైయెన్నుతల్, పర
పూహవిభవార్చావతారబృథాకితి ఇవై ముతలానఅవస్థైకళెన్ను
తల్. (అశేషశేషతైకిరతిరూపనిత్యకింకరోభవాని) అశేషశేషతైకి
రతియాకిటతు-(౧) “నివాసశయ్యాసన” ఎన్ఱుమ్, (౨) “శెన్ఱొల్ కుడై
యామ్” ఎన్ఱుమ్, (౩) “యదాయదాహి” ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకినడిమైకళి.

అశేషావస్థాశబ్దసనేవ్యస్యభగవతఃపరత్వప్రొహిత్యాదయః, సేవకస్యచముక్తస్య
సదేహత్వవిదేహత్వాదిరూపావస్థాస్వర్వావివక్షితాః. శేషతా-అత్ర శేషవృత్తిః. అభి
మతసర్వశేషవృత్తిషు అప్రతిఘాత మభిప్రేత్య అశేషశబ్దః - సామిప్రీత్యర్థత్వావిశే
షేణపరస్పరైకరస్యాత్, పరకృతాపిశేషవృత్తిః స్వకృతేవ భవతీతిభావః. ఈశ్వరస్యచ
ముక్త్యానాశ్చ స్వచ్ఛందానేక దేహాపరిగ్రహేణవా అనన్తగరుడాదివృత్తి సహాయకై
జ్జర్వసిద్ధిః. అత్మాత్మీయంవా సర్వమశేషశబ్దేనోచ్యతే. తదాతస్యశేషతా - శేష
భావపవ. ఏవంవిధాయామశేషశేషతాయామేవరతిః-ప్రీతిరిచ్ఛావా, రూపంనిరూపక
ధర్మీయాయస్యః. అశేషశేషతైకిరతిరూపః, (నిత్యకింకరోభవాని) ఉత్తరావధిరహిత
కైజ్జర్వసామ్రాజ్యవాస్థవేయమితిభావః. ఏవంన్యాసోపాసనసాధారణాధికారిసిద్ధయే
ప్రథమం ఫలపరఉత్తరఖండోవివృతః.

స్వాత్మనిత్యనియామ్య నిత్యదాన్వైకరసాత్మస్వభావానుసన్ధాన
పూర్వక భగవద్దనవధికాతిశయస్వామ్యాద్యఖిలగుణగణానుభవజనితాన
వధికాతిశయ ప్రీతికారితాశేషావస్థాచితాశేష శేషతైకరతిరూప నిత్య

(స్వాత్మనిత్య నియామ్యేతి) (పాప్యతై ప్రార్థితార్
కీర్తి. ఇతిల్ అనన్యగతిత్వమెన్న; ఆకిచ్చన్యమెన్న, స్వదోషఖ్యా
పనమెన్న, ఇవదోషమున్నిట్టుకొట్టె ఇద్దకైజ్జర్యత్తినుడైయ
సిద్ధిర్థమాక త్తిరువడికళితే శరణమ్ పుకుకితార్. స్వస్వరూపానుసన్ధాన
ప్రీతియాలుమ్ భగవద్గుణానుభవప్రీతియాలుమ్ కైజ్జర్యస్వరూపకథన
ప్రీతియాలుమ్, “స్వాత్మనిత్యనియామ్య” ఎన్దుతుడజ్జి “నిత్యకైజ్జర్య”
ఎన్నుమళిపుమ్ శెల్ల ఉక్తతై అనుభాషిక్కితార్. పారతన్త్ర్యరసత్తాతే
స్వరూపానుసన్ధానముమ్ భగవద్వైలక్షణ్యతాతే తద్గుణానుభవముమ్
ఉభయానుకులమాయ్ ప్రీతికారితమాకైయాతే కైజ్జర్యముమ్ అభి
మతమాయరుక్కుమితే.

“అనవధికాతిశయస్వామ్య” ఎన్దు - ఔపాధికస్వామిత్వజ్జలై వ్యా
వర్తిక్కిఆతు. మాతాపితాప్రభృతికళుడైయ స్వామిత్వమ్ ఓరోరక్ష

అథ ఉపాయపరంపూర్వశబ్దంబివృణ్ణకౌత్రోత్తమపురుషవివక్షిత ముకిచ్చన్య
రూపం ప్రపత్తేర్విశేషాధికారం కార్పణ్యరూపముగ్గచ్చన్ క్తి (స్వాత్మనిత్యనియా
మ్యేతి) స్వాత్మశబ్దః - అనుసన్ధాతృస్వరూపపరః. ఆత్ర శేషశేషితత్వైజ్జర్య
చిన్తనరసేన తదనువుత్తివాచ్చయాచ పూర్వోక్తనైవ పరపురుషార్థస్య విస్తరేణా
నువాదః - నియామ్యశబ్దః; ఆత్రభావప్రధానః. అనవధికాతిశయ స్వామ్యమ్ -
అనవచ్చిన్న సర్వవిషయస్వామిత్వమ్. ఆదికథేన తథావిధనియస్తృత్వాది సజ్జహః.
విశ్వరూపిణిసహ సరాత్కాదాచిత్క భగవత్వైజ్జర్యాచ్చ వాపుత్తర్థం నిత్య
కైజ్జర్యశబ్దా.

కైజ్జర్యప్రాప్త్యపాయభక్తి తదుపాయసమ్యక్జ్ఞానతదుపాయ సమీచీనక్రియా తదనుగుణసాత్వికతాస్తిక్యాది సమస్తాత్మగుణవిహీనసి,

ణజ్జఘక్కుఁబుప్పాయ్ ఒరునాళిలే ముడియివుమ్ కడవతాయరుప్పతు. అజ్జనన్తి క్కే, ఇన్దస్వామిత్వమ్ సర్వరక్షణజ్జఘక్కు ముఁబుప్పాయ్ సత్తా ప్రయుక్తమాయితే యిరుప్పతు. స్వామిత్వ పయుక్తమాన గుణజ్జలై చ్చొల్లిన్దు క్కీర్తీల్ చూర్తైయిలే. అవన్దుక్కుడియాన స్వామిత్వత్తై యడియాక చ్చొల్లుకిఁజ్జి. కైజ్జర్యప్రాప్త్యపాయభూతభక్తియాకి అతు - పరభక్తి.

(తదుపాయసమ్యక్జ్ఞాన) సమ్యక్జ్ఞాన మాకి అతు - జీవ పరమాత్మయాధాత్మ్య విషయమాయ్, అనవరతభావనారూపమా మ్బడి పక్వమానజ్ఞానమ్. (తదుపాయసమీచీనక్రియా) సమీచీనక్రియై యావతు - ఆత్మయాధాత్మ్యజ్ఞానత్తై యుచైత్తానతాయ్ త్రివిధపరిత్యాగయుక్తమానకర్మయోగమ్. (తదనుగుణసాత్వికతాస్తిక్యాదినమస్తాత్మగుణవిహీనసి) కీర్తీచొన్నకర్మయోగజ్జఘక్కు అనుగుణమాయ్ సత్వోత్తరప్రధానమాయ్, (౧) “ శ మోదమస్తపశ్చైచంక్షాన్తిరాజ్జ

(ఉపాయభూతేతి) చ్చిప్రత్యయరహితప్రయోగేణ మోక్షప్రదత్వం భగవద్భక్తే స్పృహవప్రాప్త మితివ్యజ్యతే. భక్తిశబ్దః - ఇహవేదాన్తోదిత సపరికరభక్తియోగవరః. జ్ఞానక్రియాశబ్దాభ్యామ్ జ్ఞానకర్మయోగోవివక్షితౌ. తయోస్య మ్యక్త్యం యథావస్థితసకలాఙ్గోపసంహారవత్త్వమ్. జ్ఞానయోగమస్తరేణాపి కర్మయోగేజైవ ఆత్మావలోకనపూర్వకభక్తియోగాధికారారోహణస్య భగవద్గీతాభావ్య ప్రపజ్ఞితస్య అధికారివిశేషనియతతయా తదనాదరేణ అత్రస్వారసికక్రమ నిర్దేశః.

(సాత్వికతా) (౨) “నిత్యసత్వస్య” ఇత్యుక్తసత్వనిష్ఠతా. తస్యోఫలమాస్తిక్యాదిగుణజాతమ్. అపస్తాభదేసతస్యాపేతుశ్చ (౩) “అమానిత్వమిదమ్భత్వమ్”

దురత్తరానన్త తద్విపర్యయ జ్ఞానక్రియానుగుణా

౭నాది పాపవాసనామహర్ణవాన్తర్నిమగ్నః,

వమేనచ । జ్ఞానమాస్తిక్యమ్ ” ఎన్నిపడియే ఆస్తిక్యపర్యస్తనూన
గుణజ్ఞానాలుమ్ అమానిత్వాదికభూమాన సమస్తాత్మగుణజ్ఞానాల్ విహీ
ననాయరుక్తైః.

(దురత్తరేత్యాది) ఇతుకుక్కిత్ (౧) “అకిచ్చనః” ఎన్ని
పడియే తమ్ముడైయ ఆకిచ్చన్యత్తైచ్చున్నార్. ఇతుకుక్కితే (౨)
“అహమస్త్వపరాధానామాలయః” ఎన్నిపడియే స్వదోషఖ్యాపనమ్
వణ్ణుకిజార్. కడక్కవరితాయ్ అనధియిన్తి క్కేక్కిత్చ్చున్న కర్మజ్ఞానజ్ఞ
భుక్కు విపరీతమాన జ్ఞానవృత్తాదికభుక్కునుగుణమాయ్ అనాదియా
యరుద్ధుళ్ళ పాపవాసనైయాకిఱమెరుజ్జడలితే య్ముద్దుకై; పాపవాసనై
యాకిఱతు - పాపత్తాలేవన్దవాసనైయాతల్, పాపత్తుక్కుహేతువాన
వాసనైయాతల్.

(౩) “దయాసర్వేషుభూతేషు” ఇత్యాద్యుక్తాత్మగుణాన్తరస్థోహయసమస్తశబ్దః.
ప్రపత్త్యపేక్షితజ్ఞాన విశ్వాసాదేస్త్విహసప్రతిషేధః. ఏవముపాయాన్తర తదుపాయ
పరమ్పరాహనిరుక్తా.

అథపూర్వంపశ్యాచ్చఉపాయప్రతిబద్ధకా౭పాయపరమ్పరాన్వయమాహ (దురు
త్తరేతి) దురుత్తరత్వమ్ - భగవత్సక్కుల్పమన్తరేణ ససకాదిభిరపిలబ్ధయితుమశక్య
త్వమ్. తచ్చద్దేన-పూర్వోక్తసమ్యక్జ్ఞానాదిపరామర్శః. విపర్యయశబ్దః. ఆత్రవిపరీతపరః,
సచజ్ఞానాదిమత్రివ్వస్వీయతే. త్రయాణాంహేతుః - పాపవాసనా. బీజాబ్దుర
న్యాయసూచనాయ అనాదిశబ్దః. పాపానాంవాసనా - సజాతీయపాపాన్తరారమ్భ
రుచిహేతుభూత స్వభావవిశేషః. మదూర్మ సబ్దులత్వాది వివక్షయా మహర్ణవత్వ
నిరూపణమ్.

తీలతైలవద్దారువన్నివత్, దుర్వివేచిత్రగుణక్షణ
క్షరణ స్వభావాఽచేతన ప్రకృతివ్యాప్తిరూప

(తీలతైలవదిత్యాది) పాపవాసనై యి లే అ కి ప ప డ్దుకై
క్కడియాన ప్రకృతియాల్ వద్ద స్వరూపతిరోధానతైచ్చులుకిఱతు. (తీల
తైలవద్దారువన్నివద్దుర్వివేచ) ప్రకృత్యాత్మవివేకమ్ పణ్ణమిడత్తుచ్చిల
రాల్ పిరియవనుసన్నికకవరితెన్నుమిడత్తుక్కు ఇరణ్ణదుష్టాస్తమ్ శొల్లు
కిఱార్. విరకిఱియుమననాయ్ శక్తనుమాయిరుక్కుమవన్ పిరిక్కుమతి
తే, ఎళ్ళిలెణ్ణెయుమ్, అరణియిలే అగ్నియుమ్. ఇప్పడిజ్ఞానవాసనై యా
లుమ్ భగవత్ప్రసాదత్తాలుమ్ ప్రకృతియైయుమ్ ఆత్మావైయుమ్
పిరియ అనుసన్నికకమతోఱియ అల్లాతార్ కుక్కు ప్పిరియవనుసన్నిక అరి
తామ్బడియితే ప్రకృతియిలే ఆత్మా తిరోహితమాయ్ క్కిడక్కిఱపడి.
(౧)“దారుణ్యగ్నిర్యథాతైలంతిలేతద్వత్పుమానపి ప్రధానేవస్థితోవ్యాప్తి
చేతనాత్మాత్మవేదనః” ఎన్నక్కడవతితే.

(త్రిగుణక్షణక్షరణస్వభావ) నత్వరజస్తమస్సుకలైయుమ్ సతత
పరిణామిత్వజ్జలైయుమ్ స్వభావమాకపుడైత్తాయ్. (అచేతనప్రకృతి

విపం విభస్యపాపస్య ఆత్మతిరోధాయకత్వ ప్రకారమాహ (తీలతైలవదతి)
దృష్టాస్తద్వయేన(౧)“దారుణ్యగ్నిర్యథాతైలంతిలే తద్వత్పుమానపి ప్రధానేవస్థితో
వ్యాప్తి”ఇతివచనసూర్యతే. అబ్రహ్మత్యైపుభక్త్యాతుమ్, అయోగిభిః పుభగ్దృష్టమ్,
అనీశ్వరైః పుభగ్కర్తు మశక్యతయా దుర్వివేచిత్యైః.

చతుర్థశాఢ్యాయోక్తగుణత్రయబద్ధకత్వ ప్రకారజ్ఞాపనాయ త్రిగుణశబ్దః.
అనుకూలపరిణతేః క్షణమప్యవస్థాపయితు మశక్యత్వ మభిప్రేత్యాహ (క్షణక్షరణ
స్వభావేతి)(౨)“అచేతనాపరాధాచ నిత్యాసతతవిక్రియా త్రిగుణాకర్మణాంక్షేత్రం
ప్రకృతేరూపమచ్యతే ॥ వ్యాప్తిరూపేణ సమృద్ధస్తన్యాశ్చరమస్యచ । సహ్యానాది
రసస్తశ్చ పరమాధేననిశ్చితః” ఇతిపరమసంహితోక్త మచేతన ప్రకృతివ్యాప్తిశబ్ద

మూ., - అనాగతానన్తకాల సమీక్షయాప్య దృష్ట
సన్తరోపాయః, నిఖిలజన్తుజాతశరణ్య

యిరుద్ధశ్చ పుణ్యపాపరూపమాన కర్మనూటికయిద్రోద్రాతే (౧)
“పుటసుతిక్ష్ణిక్ష్ణిక్ష్ణి” ఎన్నిటపడియే కట్టుబట్టవనాయ్. ఇవ్వళవాల్-
అపరాధానామాలయత్వమ్ శొల్లిద్రోద్రాయ్తు. “వాసనామహర్ణవా
స్తర్నిమగ్నః” ఎన్నుమ్ “భగవన్మాయాతిరోహితస్వప్రకాశః” ఎన్ను
మ్, “కర్మపాశప్రధితః” ఎన్నుమ్ శొల్లుకై యాతే వాసనాకార్యమ్
స్వరూపతిరోహానస్వరూపమాన వజ్ఞానమాయ్, తత్కార్యమ్ కర్మ
మాయసుక్తి అపడియైచ్చొల్లుకిటతు.

(అనాగతానన్తకాలసమీక్షయాప్యదృష్టసన్తరోపాయః) ఆకై
యాతే ఇతుక్కుమున్సుపారాతే మేలుమ్ముడివిన్ది క్కేయిరుద్ధశ్చకాల
పరమ్యరై కిళడై యప్పార్తాటుమ్ కాణప్పడతేయిరుద్ధశ్చనంసారో త్తర
ణోపాయత్తై ఉడైయనాయిరుద్ధశ్చనాన్.

(నిఖిలజన్తుజాతశరణ్య) ఇప్పుడి అనుకూలజగతిలాన్తు మిన్ది క్కే-
ప్రతిహృద్విన్దితత్విన్ది క్కే నననమాత్రయోగికళాననకలజన్తుక్కుళుక్కుమ్

రశశ్య విన్దంసత్వమ్.(౧)“భగవః పాశితాత్పూర్వం పరమేణస్వలయా తేనైవమోచ
సీయాన్తే నాన్తైర్మోచమాతుంశుమా” ఇత్యాద్యుక్తసూచనాయకర్మణిపాశత్వరూ-
పణమ్. (ప్రగతితః) దృఢనిబద్ధః.(౩)“నాన్త క్తంక్షీయతేకర్మ” ఇతిహిస్మర్యతే.

ఉక్తప్రతిబద్ధభూయస్వయా.(౪)“త్వత్పాదకమలాదస్యత్”ఇత్యాద్యుక్తప్రకా-
రేణాలాచరేన్యసాదౌ న్దరసమ్మననాం ప్రాప్త్యాయేన ప్రతిషేధయతి (అనాగ-
తేతి)వక్తృమాణక్రిస్తు వ్యసారాణాంత్యాభ్యాంఫలితం.(౫)“సర్వస్యశరణంకుశుత్”,
(౬)“దేనానాందానవానాశ్చ”(౭)“సర్వలోకశరణ్యామ్”(౮)“విభిషణోవాసుగ్రీవ
యదివారావణస్సయన్” ఇత్యాదిప్రసిద్ధం స్వస్థి)హూపయక్తంస్థూకావహూహ
(నిఖిలజన్తుజాతశరణ్యతి).

(౧) తి.నాయ్.౫-౧-౬. (౨) (౩) బ్రహ్మకై-౧-౨౬-౬.౭౦,
(౪) ౧.జిత- (౫) సు.బా. (౬) రా.యం.౧౩-౧౫ (౭) రా.యం.౧౪-౩౫.

మూ:- శ్రీమన్నారాయణతపచరణారవిందయుగళం శరణమహంప్రపద్యే;
 శరణనరణార్థనానవనే !; ఇత్థాల్ ఎసమ్మమ్ శరణవరణార్థనెష్టకరుత్తు.
 “అఖిలజగత్స్వామిన్” ఎన్టాప్సలే “అస్మత్స్వామిన్” ఎన్టమ్. (శ్రీమన్)
 పూర్వపుత్తమ్ పారాతే విషయీశరిక్కుమ్బడి అరుకేయరుద్ద శేర్ ప్పారు
 ముణ్ణు. (నారాయణ) ఇజ్జత్తుక్కళే విముఖరానకాల త్తిలుమ్ నత్తెయైనోక్కి
 కొణ్ణు పోన్దవనలైయో?; అక, అరుకేయరుద్దవిరాట్టియై ప్పార్ త్తుంక్కి త్తరుళ
 వేణుమ్. దేవరీరై ప్పార్ త్తాలుమ్ రక్కిక్క వేణుమ్మెన్ట పడి. (తపచరణారవింద
 యుగళం శరణమహంప్రపద్యే) పరమకారుణికరాన దేవరీరుదై యతాయ్
 సర్వసులభమాయ్ నిరతిశయభోగ్యమాయ్ ఒష్టకొష్ట ఉపమానమామ
 తొట్టియ వేణుఉపమానమిచ్చి క్కేయిరుద్దతిరువడికలై యే ఉపాయమాక
 అధ్యవసిక్కి తేన్.

హిరణ్యగర్భాదీనామపిసర్గ) హిరణ్యగర్భాదీనామపిసర్గ. తేహిరణ్యగర్భాదీనామపిసర్గ
 జన్మవి. (౧) “వశుర్వసువ్యూహాద్వాయేచైవైవ్యవసంక్రయాః । తేనైవతే ప్రయాప్యన్తి
 తద్విష్ణోఃపరమంపదమ్” “ఏతన్నిష్కస్యకుర్వస్యమక్తిర్నస్తస్థితాసదా । తత్సమృద్ధిస
 విపాపిమక్తిమేవ్యన్తిచైద్రువమ్” ఇత్యాద్యర్థబుద్ధిప్రేత్యజాతకబ్ధి. సచ అగ్రగుణ
 ప్రధానతయా అన్వితవ్యవ్రాతపరః.

పూర్వఖండవక్రమానుసారేణ శ్రీమదిత్యాదీనీపదాని. శ్రీమచ్ఛబ్దేన-(౧) “అష్టాద్య
 సహస్రషీకేశః” ఇత్యాద్యుక్తం సూచ్యతే. సర్వకరణ్యత్వోపయోగ సమృద్ధగుణవిశే
 షాది ప్రదర్శనాయనారాయణకబ్ధి. కృపాత్తమ్మకత్వాతిశయాదాచిత్యాచ్చ చరణ
 గ్రహణమ్. ఉపాయదశాయామపి భోగ్యత్వసూచనాయ అరవిన్దత్వరూపణమ్ శరణ
 కబ్ధి - ఇహోపాయపరః.

ఉత్తమపురుషవిషయే తాదీకారివిశేషవ్యక్తనాయ అహంకబ్ధి. అధికారవిషయ
 పాయా సరేషునిరాకః. ప్రత్యవాయభయాదిదానీమపాయే భ్యక్త పరతః, కరణ్యగుణ
 వివేకాదభిజ్ఞానిర్ముక్తి, సంసారేదోషదర్శనాత్ శరత్వక్తప్రయోజనా సరతయ

మూః -

ఏవమవస్థితస్యాప్యర్థిత్యమాత్రేణ

(ఏవమవస్థితేత్యాది) ఉపాయపరణానంతరమ్ అర్థిత్యమాత్రతాతే తమక్కుదాస్యరసత్తై తద్దరుఖి వేణుమేన్దిత మహావిశ్వాసత్తై నున్నిట్టుకొండ్లు ప్రాప్యత్తైప్రార్థిక్కితార్; (ఏవమవస్థితస్యాపి) ఉక్తప్రకారత్తిలే నిష్టపెనక్కుమ్. అతావతు - * అపరాధానామాలయనాయ్, అకిచ్చననాయ్క్రొడ్డుదేవరీర్ తిరువడికళై యే ఉపాయమాకప్పల్లై నపెనక్కుమెన్ట పడి. (అర్థిత్యమాత్రేణ) విరోధివర్గత్తిలుపేత్తైయాతల్, ప్రాప్యత్తిల్ త్వరై యాతల్నిన్ది క్కేయిరుక్క, ప్రాప్యత్తిల్ నిరపేక్షునాయిరాతే అపేక్షిత్యమాత్రతాతే.

పాయః. పరమపురుషార్థసక్లాత్ ప్రార్థనాన్వితభరన్యాసోద్యతశ్చేతిభావః. (శరణం ప్రపద్య) ఉపాయతయా ఆశ్రియామి. “అకిచ్చనోఽసస్యగతిరహం శ్రీమతినారాయణే స్వాత్మరక్షాభరంనిక్షిపామి” ఇత్యుక్తంభవతి.

అత్ర సవిశేషణనారాయణశబ్దేన విరోధిభూయస్త్వప్రాప్యగౌరవోపాయలాభువాదిమూలశక్త్యా నిరాసహేతవః శరణ్యాకారావివక్షితాః. అధతత్ఫలితం సోపసర్గధాతూక్తమ్, (౧) “రక్షీవ్యతీతి విశ్వాసాదభీష్టోపాయకల్పనమ్, గోప్యత్వపరణం నామ స్వాభిప్రాయనివేదనమ్” ఇతివిభజ్యనిర్దిష్టమన్యద్యయమ్. “ప్రార్థనామాత్రసమస్తజన్మోర్ధ్వచ్ఛతివాఙ్మితమ్ । ఇతి నిశ్చిత్యభగవత్స్వాగ్ధనాశరణాగతిః” ఇత్యుక్తప్రకారవిశేషోపలక్షిత ప్రకారివైశిష్ట్యాభిప్రాయేణావా (ఏవమితి).

“ఏవమవస్థితస్య” ఇత్యనేన అధికారవైగుణ్యం విరోధిభూయస్త్వచ్ఛపూర్వవాగ్మోక్తమేవ శరణ్యగుణప్రకర్షవ్యుజ్జనాయ అనుదితమ్. (అర్థిత్యమాత్రేణేతి) ఉపాయలాభువోక్తిః అహృదయప్రార్థనావాక్యమాత్రమపి (౨) “నేహాభిక్రమనాశః” ఇతిన్యాయాదస్తతఃకార్యకరమితిభావః. అథవా అత్రసక్యతక్రవ్యభరన్యాసలక్షణతయా సద్యస్వాస్థీప్తసిద్ధిః.

మూ;- పరమకారుణికోభగవాన్ స్వానుభవప్రీత్యా

నీతైకాన్తికాత్మనిక నిత్యైకైకరతిరూప

(పరమకారుణికోభగవాన్) ఎన్నడైయసంసరికమాన
దుఃఖితైక్కణ్డు (౧) “ భృశంభవతిదుఃఖితః ” ఎనిపడియే మిక
పుమ్ పొలుక్కనూట్టాళి స్వభావతైయైయనాయ్, అత్తోజ్జీవన
త్తుక్కు హేతువానజ్జనశక్త్యాదికళాల్ పరిపూర్ణనాయరున్దుళ్ళ దేవ
రీర్. ఇవ్వికేషణజగిరణ్డుమ్ అర్థనామాత్రతాలే పురుషార్థప్రదనాకైక్కు
హేతుశొల్లుకిటతు.

మేల్ అపేక్షితస్తనైచ్చొల్లుకిటతు. (స్వానుభవప్రీత్యా
నీతైకాన్తికాత్మనికైకైకరతిరూప) తన్నుడైయ అనుభవ
ప్రీతియాలే యుణ్ణావతాయ్, ఒరుపడిప్పట్టు ముడివిన్ది క్కేయిరున్దుళ్ళ
కిజ్జురస్వభావతైప్పల్ శ్రియిరుక్కిట అతైయైవడివాకవుడై తాయరున్దుళ్ళ,

“ స్వానుభవప్రీత్యా ” ఇత్యోదినా ప్రాప్యగౌరవప్రకాశనమ్. ఉత్తేరైతు
భిస్సమ్భవన్తింశజ్జామపాకర్తుం “ పరమకారుణికోభగవాన్ ” ఇతిసులభ త వ
పరత్వ సూచకపదద వ్యయోక్తిః. ఉదృశస్యహి సర్వవిరోధనివర్తనార్హతా.
సమర్థస్యనిర్దయత్వే దయాభావశ్చఅసమర్థత్వే శరణ్యత్వంసన్యాదితి తత్త్విద్ధ్యర్థముభ
యోక్తిః. స్వానుభవేత్యత్రస్వశబ్దః - పరమాత్మవిషయః. (వికాన్తికత్వమ్)
అసస్యవిషయత్వమ్. (అత్యన్తికత్వమ్) ఇహఫలాత్తరోపాధిక నిపుత్తిరహితత్వమ్.
అతఏవ పశ్చాద్యావతామలమునవర్తమానత్వంవా. దాస్యకిన్దరతాశబ్దా - ఇహ
పుత్తిపరా. రతిశబ్దేన - విశ్వాసస్యముహత్త్వరూపప్రకారోభివేతః. ప్రార్థనా
శబ్దస్య ఇచ్ఛామాత్రేపి ప్రియోగసమ్భవాత్. తద్వాసిపుత్త్యర్థం “తదేకోసా
యతాయాచ్ఛా” ఇత్యుక్తయాచనారూపత్వంప్యజ్ఞాయతుం ద్వికర్మకఃప్రయోగః.

మూ... నిత్యదాస్యందాస్యతీతివిశ్వాసపూర్వకం భగవన్తం నిత్య
కిజ్జ-రతాంప్రార్థయే. తవానుభూతినమ్మాతి ప్రీతికారిత
దాసతామ్ । దేహిమేకృపయానాథనజానేగతిమన్యథా ॥

(నిత్యదాస్యందాస్యతీతి విశ్వాసపూర్వకమ్) యావదాత్మిభావియాన
దాస్యతై తన్వరుశ వేణుమెన్నిఅనుహావిశ్వాసతై మున్నాకికొణ్ణు (భగవ
న్తం నిత్యకిజ్జ-రతాంప్రార్థయే) † పూజ్యనాన సర్వేశ్వరనై క్కుటిత్తు
సెట్టికై జ్జ ర్భుత్తైప్రార్థిక్కి-త్తేన్. దాస్యమెత్తుమ్ కై జ్జ-ర్యమెత్తుమ్ పర్యా
యమ్.

(తవానుభూతీత్యాది) తమ్ముడై య పాశురత్తా లే ప్రాప్యతై (ప్రార్థి
త్తాక్ కీర్; ఇతిల్ వితిహానికర్ ప్రార్థి త్తిపాశురత్తా లే ప్రార్థిక్కి-త్తాక్,
ఎన్దప్పాశురత్తుక్కు ఈశ్వరినిర్జ్ఞుమెన్ద్రుతియారపడియాన తమ్ముడై య
ప్రాప్యత్వరై యా లే. (తవానుభూతినమ్మాత ప్రీతికారితదాసతామ్
దేహిమేకృపయానాథనజానేగతిమన్యథా । సర్వావస్థాచితాశేష శేష
శిష్యస్య ప్రార్థితప్రదానసామర్థ్యం కైజ్జ-ర్య ప్రతిసమృద్ధినస్తస్య ఉభయలిక్ష్మ్యశ్చ
జ్ఞాపనుతుం భగవన్తమిత్తుక్తమ్. అస్మన్వాక్యేపా)తికూల్యవర్జస్యచ ఆనుకూల్య
సద్గుణ్యస్యచ అర్థసద్ధత్వమవగన్తవ్యమ్.

ఉక్తప్రకారసాధ్యసాధనరూపమర్థద్వయం వ్యాభేద
క్రమేణ. నుఖప్రతిపత్త్యర్థమైహాసకన్తోకద్వయేన స్వవాక్యాయమానేన
సజ్జిప్యాహ (తవేతి) యద్యపిప్రథమజ్ఞోకేపి పూర్వాధాన్యముపాదీయతే. తథాప్య
సాదేహితుక్తప్రార్థనాప్రధాన్యాదుపాయపరం. అత్రదాసతాశబ్దేదాసపుత్రి
ర్విపక్షతా. దాసభావమాత్రస్యచ నిత్యసిద్ధత్వేన సాధ్యత్వాయోగాత్, (మే) అనన్య
ప్రయోజనస్య అనన్యోపాయస్యచ. “కృపయానాథ” ఇతిపదాభ్యాంగుణవిశేష
సమృద్ధివిశేషవిశిష్టస్య ఉపాయభావ ఇతివ్యుత్పత్తే. నాథశబ్దోహ - “నాథ్యతే” ఇతి

† కల్యాణగుణద్భుతకైల్లాసుమాల్ బువాయాన జ్ఞానశక్త్యాదగుణద్భుతాల్ము
తనైన్ద్రయాశ్రయిత్తునిఱమ్ పెఱుమ్బడియాన సర్వేశ్వరనై.

మూఁ:- సర్వావస్థాచితాశేషశేషతైకరతిస్తన భవే
యంపుణ్డరీకాక్షత్వమేవై వంకురుష్వమామ్ ॥

తైకరతిస్తన । భవేయంపుణ్డరీకాక్షత్వమేవై వంకురుష్వమామ్) ఉన్న
దైయ అనుభూతియాలేయుణ్డాన ప్రీతియాలే పణ్ణపృట్టదాస్యతై తస్య
శవేణమ్. రుచిక్కుమేల్పుడవిన్దియిలేయిరుక్కిఅ ఎనక్కు ఇత్తలైయిల్
దుర్గతియైక్కణ్ణ ఇరణ్డినవిరక్కతాలుమ్ అనర్జనియమాన సమ్మనత్తా
లుమ్ ఇప్పుకార మొట్టియవేలు ఎనక్కు ఓరుపాయమటికిటిలేన.

(సర్వావస్థాచితాశేషశేషతైకరతిస్తన)ఇద్దాస్యత్తుకడియాన(ప్రీతియు
మెనక్కుణ్ణామ్బడి దేవరీరే కటాక్షి త్తరుళవేణమెన్దితార్. దేవరీతిరుపడి
కళిలే సర్వావస్థాచితమాయిరున్దుళ్ళ సర్వశేషత్వతైయొన్దైయుమే పల్లె
యిరున్దుళ్ళ ప్రేమతైయుదైయనాశవేణమ్. (పుణ్డరీకాక్ష) ఇప్పేమత్తై
(౧)“జితస్తేపుణ్డరీకాక్ష” ఎన్దిఅపడియేరుచిజకమానవిశేషకటాక్షతై

పుష్పత్తాస్రొత్తార్థంప్రార్థనీయేస్వామినిరూఢః. (నజానేగతికుస్యధా) ఉత్తప్రకారా
త్పవత్తిమాత్రపశికారాన్ త్వల్లోస్యధాభూతంకుదర్శముపాఠం సర్వశాస్త్రపరా
మర్శసి నవశ్యాని. దేవతాస్తరాణంసాక్షాన్మోక్షప్రదత్వాభావాత్. మోక్షోపాయ
తయా చోదితస్య త్వదుపాసనస్య కుయాదుస్సాధత్వాచ్చేతిభావః. యద్వా -
అస్యభేత్వనేనత్వయ్యదాతరీతివివక్షితమ్.

ఏవంప్రార్థితేకైర్జగద్యరూపే పురుషమర్థేనీతి కల్పోక్తం హేత్వం
కంఠింపన్ స్వాధీష్టప్రదానేస్వప్రయత్నాన్ సరనైరపేక్ష్యచ్ఛేషతే (సర్వేతి)
సర్వావస్థాశబ్దశేషతాశబ్దాలోకార్థా ; తత్తద్దశాయాంస్వామ్యుత్థితప్రకార
పరః - ఉచితబ్ధః. (౨) “జాతమానంహిపురుషమ్” (౩) “కృపామయకుప్తాన్దస్తే
సకృన్మయినిపాతయ” ఇత్యాద్యుక్తేనసర్వోన్మేషచాతునాకటాక్షుశేషేణమామేవం
కురుషేవత్కలిప్రాయోగోక్తమ్ (పుణ్డరీకాక్షేతి). అత్రపుణ్డరీకవదమ్ - రిక్తామృజ
పరమ్. యద్వా “పుణ్డరీకంపరస్థాను” ఇత్యాదినిరుక్తేనానేననామ్నాపరమపదవా
సినః పరచరణం ప్రార్థ్యత ఇతిసూచ్యతే. త్వదితరాశక్యేస్మిన్నర్థేత్వయిచ నిర

(౧) ౧-జితస్తే (౨) భార-శాన్తి-3గీతా. (౩) విష్ణుధర్మ.

మూ:- ఏవమ్భూతతత్వయాధాత్మ్యానబోధతదిచ్ఛారహితస్యాపి

వణ్ణీయరుళ వేణుమ్. (త్వమేవై పంకురుష్వమామ్. ఎన్నక్కలొరుసహకార్యస్తరణైయ పేక్షియాతే సర్వాపేక్షితజ్ఞుక్కుమ్ దేవరీరైయేపార్ త్తిరుక్కుమెన్నై దేవరీరే ఇప్పడి వణ్ణీయరుళ వేణుమ్. (ఏవమ్భూతేతి) ఉమ్ముడైయవక్కల పేక్షితత్తైత్తరుక్కు ప్రాప్యత్తినుడైయయధాజ్ఞానముమ్ తద్రూచియుమిన్త్రిక్కేయిరుక్క, ఉమ్ముడైయ అపేక్షితత్తైత్తరుక్కు ముతలేతెన్న, ఇప్పాసురత్తైచ్చొన్నమాత్రత్తిలే ఇటిత్పొన్న వాక్యత్తినుడైయ తాత్పర్యత్తిలే ఎన్నుడైయమనస్సునిష్ఠమామ్మడి దేవరీరే పార్ త్తరుళ వేణుమెన్గిటార్. (ఏవమ్భూతతత్వయాధాత్మ్యానబోధ, జీవన్మరూపమెన్న, పరన్మరూపమెన్న, ప్రాప్తిఫలమానకైజ్జుర్యమెన్న ఇవద్రీనినుడైయ యధాజ్ఞానమిన్త్రిక్కేయిరున్దతేయాకిలుమ్.

వేణోపాయేకిమీద్యుళభరన్యాసరూపవ్యాజాతిరిక్తమత్ప్రియత్నే నేత్యుళి ప్రాయేణాహ (త్వమేవేతి). (త్వమ్) సర్వజ్ఞస్సర్వశక్తిః పరమకారుణికః. (మామ్) అకిచ్చనత్వా ౭నన్యగతిత్వాద్విత్వశాలినంమాం. ఇతిలోకాలోవోరిహదేహికురుష్వేతి పరస్తైపరాత్మనే పరాభ్యాంస్సప్యశ్శగపతత్పయథార్తంక్రియాఫలాన్వయస్సూచ్యతే. నన్విహశరణ్యశరణాగతితత్ఫలవిశేష నిర్ధారణపూర్వకా ఫలకామనాహి అధికారివిశేషణమ్. నపునస్తద్వతఇవ తథావిధతద్వచనమాత్రమిత్యత్ర (౧) “అనిచ్చన్నప్యేవమ్” ఇతిశ్లోకోక్తప్రకారేణ సప్రశ్రయంప్రతిపత్తి (ఏవమ్భూతేతి). తదిచ్ఛేతి - ఇచ్ఛావిషయత్వేన పరామృత్యమానార్థత్వాత్, తత్వశబ్దః - ఇహపురుషార్థపరః. పురుషార్థవిశేషనిష్కూలాయ జీవాత్మపరమాత్మ తత్వపరోవా. అవబోధేచ్ఛావా తదిచ్ఛేత్సుచ్యతే. తదా పురుషార్థేచ్ఛావిరహః, కైముత్యాత్పిద్యుతిఃక్రియఃపతేస్తప్రసాదాదద్యసాధికారోస్త్వినిరధికారత్వేపిలభ్యవ్యాజేనత్వయా శ్చేవపూరణంకార్యమితిద్యోతయతుమసిశబ్దః. ఏవ

మూ;- ఏతదుచ్చారణమాత్రావలమ్బనేన ఉచ్యమానార్థ పర

మార్థ నిష్ఠం మేమన స్తవమేవాద్యైవకారయ ॥

(తదిచ్చారణహితస్యాపి) అతిలేఖ్యైచ్చయిన్ది క్షేయిదుష్టతేయాకిలుమ్; (ఏతదుచ్చారణమాత్రావలమ్బనేన) ఉక్తమానపాశురత్తినుడైయ ఉచ్చారణమాత్రజైయేపద్యోధాశాకిక్కొణ్ణు, (ఉచ్యమానార్థపరమార్థనిష్ఠం మేమనః) ఇతిలేఖ్యైచ్చుడానిష్టశ్శ అర్థత్తినుడైయ యాథాత్మ్యైత్తితే నిష్ఠమామ్బడి ఒరుకై మ్ముతలిన్దిక్షేయిరుక్కిణ వెన్నుడైయ † చపలస్వభావమాన మనస్సై. (త్వమేవాద్యైవకారయ) సహకారినిరపేక్షరాన దేసరి రేవిళమ్మియాతపడి ఇప్పోతేపణ్ణియరుళ వేణుమ్.

మధికార వైకల్యమగ్నవైకల్యమగ్నవైకల్యచ్చ అన్వారహ్యోక్తమ్ (ఉచ్చారణమాత్రేతి) వైషమ్యవోష ప్రిసజ్జఘరిహర హేతుస్తవనిర్దగ్ధత్యభిప్రాయేణ అవలమ్బనశబ్దః. ఉచ్యమానార్థః ఉపాయోపేయరూపః. ఏతచ్ఛబ్దోఽప్యత్ర తద్విషయః. అన్యతరవిషయత్వేపితదితరస్యార్థాత్పిన్ది. పరమార్థనిష్ఠత్వమ్ - అజ్ఞానసంశయవిపర్యయరహితవ్యవసాయానువుత్తిమత్వమ్. (మే) (౧) “మేసక్తురుచ్చారోభవతి” (౨) “సక్తురుచ్చారితంయేన” (౩) “భవశరణమితీరయన్తి” ఇత్యాద్యుక్తవచనమాత్రధనస్యత్వదాత్మతస్సర్వసిద్ధేః. (మనః) (౪) “తచ్చలంహిమనఃకృష్ణ” (౫) “మనోదుర్నిగ్రహఖలమ్” (౬) “బద్ధాయవిషయానజ్ఞ” ఇత్యాద్యుక్తదోషమపివృషీకేశేనత్వయా అనుగృహితానాం సమ్యుద్భవసాధనమ్; శరణ్యస్యాపేక్షణీయాస్తరాథావమాత్మనస్తస్విరాతిశయశ్చవ్యవస్థైః.

† నిష్టవానిల్లా ప్రమాధియాస.

మూ;- అపారకరుణామ్బుధే? అనాలోచితవిశేషాశేషలోకశరణ్య?

(అపారేత్యాది) ఇప్పుడి అపేక్షితమ్ తెయ్యకై కు- హేతువాన అత్తలైయిల్ స్వభావజ్ఞలై యరుళిచ్చెయ్ కిటార్ (అపారకరుణామ్బుధే) కరై † యిఱున్దుళ్ళ కృపాసముద్రమానవరే!, కరుణైయాకిఱతు-పర దుఃఖానహిస్తుత్వమ్. అతుఅపరిచ్చేద్యమాకై యాలే సముద్రమాక ప్పేళుకిటార్; అతుక్కు అపారత్వమాకిఱతు (౧) “వ్యసనేషుమనుష్యాణాంభృశంభవతిదుఃఖతః” ఎన్దిఱపడియే ఆశితరళవిన్దియేమనుష్య సామాన్యత్తిలుమ్ వన్దేఱుకై. ఇత్తాల్ ఎన్నళవుమ్ వర వెళ్ళుమ్కోత్త తెనిటార్

(అనాలోచితవిశేషాశేషలోకశరణ్య) జన్మత్తాల్ వన్దతాద్వేదీ

(త్వపేవాద్యైతేతి) కారయేత్యనేన ప్రపత్తావపి న్వస్య ప్రయోజ్య ప్తృత్వమ్, అధ్యాత్మశాస్త్రైరాచార్యముఖేన ఆస్త్రామితయాచ భగవతఃప్రయోజకకర్తృత్వం ప్రకాశ్యతే. అవికలప్రపత్తియోగస్యాపి భావ్యకారస్య ఇదంవాక్యమ్, వికలప్రయోగాణామప్యేషామపి శరణ్యానుకమ్పయాక్షేప్రముపాదయన్ ద్రిష్టచిత్తభావనార్థమ్.

అపారకరుణాపాయ ఫలప్రదానేషుభావ్యముపయుక్తా భగవతఃప్రకారాన్వయక ప్రసంగమంసర్వవయోగిగుణవిశేషప్రకర్షమాచ (అపారేతి) స్వస్తిన్నపి వ్యాప్తికుళిప్రేత్య అసారతోన్వితః.

తత్ఫలితంస్వేనాస్యాశ్రయణీయత్వ మభిప్రేత్యాచ (అనాలోచితేతి) జాతిగుణాదీనికహ్నాదరేణ సరై వ్యర్థరణత్యయా వరణీయేత్యర్థః. అనేనప్రపత్తేస్సర్వాధి

మూ:- ప్రణతార్తిహర? ఆశ్రితవాత్సల్యైకమహాదధే?

జ్ఞశేన్న; గుణత్తాలుమ్ జ్ఞానత్తాలుమ్ వర్షతాత్తవేద్ధబ్బశేన్న, ఇబ్బే
దజ్ఞశోష్టేయుమ్ పారాతేయరుద్దతేకుడియాక ఎల్లార్ క్కుమ్ శరణ
వరణార్థానానవనే! ఇత్తాల్ కీత్త చ్చొన్న కప్ప పాకార్యమాన
సర్వలోక శరణ్యత్వమ్ శొల్లిదీదు. (ప్రణతార్తి
హర) ఉత్తమానకప్పై యైయుమ్ శరణ్యతై యైయుమను
సన్నిత్తు తిరువడికళితే తలై శాయ్ తారుడైయ ఇల్లివుకలై త్తీర్ క్కుమవనే.
(ఆశ్రితవాత్సల్యమహాదధే) అస్తిన్త్వన్తిచుడైయమలడై స్వయమ్ప్రయో
జనమాకప్పొక్కుమ్ ధేనువైప్పొలే ఆశ్రితరుడైయదోషతైదేసరీరే తన్
పేతాకప్పొక్కుకైయాకిఱ ఇస్వభావమ్ అనుసన్ధాతాకకభుక్కు ప్పరి
చ్చేదిక్కువొణ్ణాతాయరుక్కుమ్ పెరుమైయైయడైయవనే! “మహా
దధే” ఎన్దు - ఉత్తమానకరుణామ్బుధియత్కాట్టిల్ మిగులిశొల్లుకిఱతు.

కారత్వం దర్శితమ్. కారుణికోపియదివిషమస్సౌత్, సమోపియదినిర్భులస్సౌత్
సతదాసర్వకరణ్యస్సౌదితి తదర్థముభయోక్తిః.

శరణాగతిసమనస్తలక్షణీయాగుణావాహ (ప్రణతార్తిహర, ఆశ్రితవాత్సల్యైక
మహాదధే) ఇతి. ప్రణతాః ఇహప్రకృష్టప్రవ్యాభావయత్కాఃప్రపన్నాః. తేషాం
తత్తదభిమతాలాభ నిమిత్తానూర్తింహుతితి. ప్రణతార్తిహరః. అనేనతు - ప్రపత్తే
సకలఫలప్రదత్వంచనూచ్యతే. ప్రణతశబ్దస్య ప్రహ్వమాత్రపరత్వేతదార్తిహరణదల్ప
ప్రయత్న ప్రసాద్యత్వం ప్రకాశ్యతే. వాత్సల్యేన గుణావరతిరస్కారమభిప్రేత్య
ఏకశబ్దః.

మూ:-

అనవరతవిదితనిఖిల భూతజాతయా

ధాత్యు? సత్యకామ? సత్య సజ్జ-ల్ప?

(అనవరతేత్యాది)సర్వకాలము అత్యుత్పత్తిరుద్ధుశ్శసకలభూతజాత జగ్గినుడై యు ఉచ్చైయైయుడై యననే ! ఇత్తాల్ స్వతస్సర్వజ్ఞరాన దేవ రీర్కు ఎచ్చుడై యతచ్చైయై నానతివిక్రవేడ్డావిత్తేయై. (సత్యకామ) నిత్యమాన కామజ్జలై యుడై యనానననే ! ఇత్తాల్, ఆశ్రితరుడై య అపేక్షితజ్జలై కొడుక్కై క్కడియాన అవాప్తసమస్తకామత్వమ్ శొల్ల క్కెఱు.

(సత్యసజ్జ-ల్ప) అమోఘసజ్జ-ల్ప. అపూర్వజ్జలైనజ్జ-ల్పిత్తుకొ-
డుక్కుమిడత్తిల్ అవైతస్సాతిరుక్కై.

యేనసర్వజ్ఞోఽప్యవిజ్ఞాతేవస్వతస్త్రోవ్యస్వతస్త్ర ఇవచస్యాత్. కారుణ్యాదిసద్భావే
ప్యజ్ఞస్య ఆపూర్ణస్య ఆశక్తస్యచ నిరపేక్షరక్షకత్వంసస్యాత్ ; ఆత స్తత్సద్వ్యర్థం
గుణత్రయమ్ - అనవరతేత్యాదిభిరుచ్యతే.

అనవరతనిఖిలశబ్దాభ్యాసంజ్ఞానస్య కాలతోవిషయతత్పనిస్సజ్జోచతోన్వైక్తిరి. మమ
అనిష్టనివర్తనేష్టప్రాపణోపయోగివృద్ధికారాదిమ కిచ్చిదపికదాచిదపితవాఽజ్ఞాతం
నాస్తీతిభావః. సవతవ, మాదృశాకిచ్చన పరిత్యాగహేతుభూతం పూర్వోపకార
ప్రత్యేకకారాది ప్రయోజనాన్తరసాపేక్షత్వం గుణవైకల్యంవా కదాచిదప్యస్తి.
అతోమద్రక్షణేన స్వగుణాన్సంరక్షేత్యభిప్రాయేణాహ (సత్యకామేతి) నిత్యభో
గాన సక్తల్యాణగుణాది విశిష్టైత్యర్థః. సజ్జ-ల్పమాత్రసాధిత జగత్సృష్ట్యానేస్తవ
మద్రక్షణేపి సహసజ్జ-ల్పాతిరిక్తం సమ్పదనీయమిత్యభిప్రాయేణాహ (సత్యసజ్జ-
ల్పేతి) అమోఘసజ్జ-ల్పేత్యర్థః. త్వయైవఖ్యాపితప్రపన్నవిషయం త్వద్వలత్తంస
కైచ్చిదపి ప్రతిహస్తుంశక్యమితిచభావః.

మూ:- ఆపత్సఖ ? కుత్స్థ ? శ్రీమన్నారాయణ ?

(ఆపత్సఖ) ఆపత్సఖు-తుణైయానవనే ! తన్నాల్ చ్చ
ఆపత్తుక్కుమ్ పిఱరాల్వద్ద ఆపత్తుక్కుమ్ తుణైయాకైయెఱ్ఱెయ
రక్షకరాన దేవరీరైత్తిట్టవళవిలుమ్ దేవరీరైయే తుణైయాక
ప్పఱ్ఱెయలాయుక్కై. (కాకుత్స్థ) నమ్మాల్ నన్దె అనన్ద
త్తుక్కుమ్ నామేతుణైయెచ్చుమిడమ్ ఎణ్ణేణ్ణీరన్న ; కుత్స్థనంశ
ప్రసూతరాన దేవరీరాచరిత్తవర్థచున్టో. (౧) “నధార్వాచుపికాకుత్స్థకిప్రప
యాపర్యపాలయత్” ఎన్నక్కిడవతిత్తే.

(శ్రీమన్) దేవరీరుపేక్షిత్తాలుమ్ దేవరాల్ విడవొణ్ణాతపడి
అరుకేయిరున్దశేరవిడువారుముణ్ణెన్దె. ఇత్తాల్, అరుకేయిరుక్కిఱ పిరా
ట్టియైచ్చార్ త్తు రక్షిత్తగుళవేణుమెన్దె. (నారాయణ) అనళితానే శిల

ఉక్తగుణవగ్ధహేతుకద్రావణిజన్త్యాది సంరక్షణప్రకారంతద్వత్స్వస్యాప్యా
వత్ప్రళకునాయ ఉద్ధాటయతి (ఆపత్సఖేతి) ఆపదిసఖాధవతీత్యాపత్సఖః. సఖేవ
శ్రీతి విశ్వాసగోచరః, సంరక్షకశ్చేతిభావః. తదేతత్ నిమదవాసరరాక్షస సర్వజాతి
సులభేసకృత్ప్రసన్న సంరక్షణప్రతిని సర్వలోకశరణ్యే విషయశాసమాత్ర సంరక్షేతజ్ఞ
కుస్థావరజన్తజాతే అవతారవిశేషే సువ్యక్తమిత్యభిప్రాయేణాహ (కాకుత్స్థేతి)
అనే, (౧) “నధార్వాచుపికాకుత్స్థకిప్రపయాపర్యపాలయత్” ఇత్యాదివచనమపి
స్మార్తతే.

అస్యసావరాధేష్వప్యాశ్రితేషు నిగ్రహామృతానివారికయాసహధర్మచా
రిణ్యా నిత్యయోగమాహ (శ్రీమన్నితి) పరహితేష్వపిస్వార్థప్రవృత్త్యనుగుణమ్బు
న్దాదివిశేషంప్రకృతి (నారాయణేతి). ఇదశ్చైవదద్వయం వ్యాప్త్యేయగతివినిష్ఠస్థో

మూ:-

పురుషోత్తమ? శ్రీరఙ్గనాథ?

కుర్మమ్ శొల్లిలుమ్ (౧) “ఎన్నడియారఁ శెయ్యారే” ఎన్నుమ్ దేవరోడు
జ్ఞాన సన్నునత్తెప్పారే త్తురక్షి త్తరుళ వేణుమ్ (పురుషోత్తమ) అర్థిప్పారై
(౨) “ఉదారాః” ఎన్నుమ్ దేవరీరుడైయ శౌదార్యతైప్పారే త్తు రక్షి
త్తరుళ వేణుమ్.

(శ్రీరఙ్గనాథ) కీర్తచ్చొన్నస్వభావజ్ఞాన్ శాస్త్రజ్ఞశిలేకేట్టు
ప్పొకామే ప్రత్యక్షిక్కలామ్బుడియన్తో దేవరీర్ కోయిలిలేనన్దు కణ్ణవళిర్
స్సగుళుకిఱు.

చాయోపేయ ప్రకాశిమ్; నారాయణబ్రహ్మజగత్సర్వసృష్టాదికన్యతదోపనిషు
త్తర్థింపశ్చదశాధ్యాయోక్తం కాష్టాప్రాప్తం వరత్వరూపం వైలక్షణ్యంసమాఖ్యాతి
(పురుషోత్తమేతి) పురుషసోతితి పురుషబ్రహ్మసృష్ట్యాబ్రహ్మణు వదేమాత్మమత్వంవా
చవక్షితమ్ స్వాశ్రితేభ్యః స్వాత్మానమపిసంభూతికందదాతీతి.

సర్వాపేక్షితసాధకసేవాసుగుణాంసౌలభ్య కాష్టాంసూచయతి (శ్రీరఙ్గనాథేతి)
ఉక్తచ్చార్చనతారం ప్రస్తుత్య భగవతాశ్చాశేసః— (౩) “తామర్చయేత్తాం ప్రణా
మేత్తాయజేత్తాం విచిన్తయేత్ విశత్యపాస్తదోపస్తుతామేవ బ్రహ్మరూపిణీమ్” ఇతి.

శ్రీపామరేతు ఆర్చనతారస్యోపాయ విరోధివర్గనివర్తకత్వమపి దర్శితమ్;
(౪) “సప్తర్షనాదకస్యాచ్చప్రంసాం సమ్మూళనేతసామ్ కువాసనామరుద్ధిక్యకుతర్క
శ్చసునిశ్చయః కుహేతుశ్చకుభావశ్చనా సైకత్వంలయంప్రజేత్” ఇతి. స్థానవిశేషోఽప్యత్ర
సేవకానాం సత్తోన్మేషహేతుత్వాభిప్రాయో హేపాత్తరి స్వయంప్రకన్యైర్ధవైష్ణవ
రూప భగవత్ప్రవాచానామపిసంభవమితి వేదదర్శితః, శ్రీసాత్వతే (౫) “దుష్టే
న్ద్రియవశాచ్చిత్తంస్థణాయతగ్రలుప్తైర్విత్తమ్ తదస్తకాలేసంకుర్చియాతినారాయ
ణకాలయే” ఇతి.

మూ:-

మమనాథనమోస్తుతే

ఇతి శ్రీ భగవద్రామానుజ విరచితే గద్యత్రయే

శ్రీరంగగద్యం సమూహమ్.

(మమనాథ) కోయిలిలేవద్దకణ్‌వళిర్ న్దరుళుకిఱతు ఎఁక్కు
ముత్తైయై ఉణర్ తుకై క్కిత్తేయెన్గితార్. (నమోస్తుతే) ముత్తైయై
యూణర్ ద్దార్ క్కు అపేక్షితమాయ్ న్దరుళాపానురూపమాన పురుషా
ర్థతైయ పేక్షిత్తు త్తలై క్కుట్టుకిఱార్. (౧) “ఉణ్ణటాయినియున్మోళియాయ్”
ఎన్నక్కడనతితే. దేవరీర్ కేళే శేషమానవి వ్యాత్మనస్తు దేవరీర్ కేళే
భోగ్యమాయ్ త్తలై క్కుట్టువేణుమ్.

పెరియవాచ్చాన్బిల్లై తిరువడికళే శరణమ్.

పెరియవాచ్చాన్బిల్లై యరుళిచ్చెయ్త,

శ్రీరంగగద్యవ్యాఖ్యానమ్

ముద్రితం.

తత్ప్రాప్తి స్వాచార్యపరమృతాచిర సేవానిత ప్రసాదాతిశయాత్స్వదోషా
నాదరేణస్వవైదిం విభాషణాప్రదత్తేన ప్రార్థితపూరణానుగుణతాదుభిప్రేత్యాహ
(మమనాథ) స్వాపేక్షితసిద్ధర్థింయాచనీయఃస్వామీ-నాథః- ఏవమభిముఖీకృతేర్థ
నాథేప్రకృతోపాయస్య భరన్యాసరూపం ప్రదానాంశందమయస్త్యాదివృత్తాస్తేషు
శరణాగతివిషయతయా ప్రసిద్ధేన భగవచ్ఛాస్త్రోక్తస్థూలసూక్ష్మాది యోజనావతా
నమశ్చ ద్దేన నిగమయన్ ప్రయజ్యమానస్సోయముపాయః త్వచ్ఛేషతయైవస్వీక్రియతా
మిత్యభిప్రాయేణాహ (నమోస్తుత ఇతి).

యద్వా, అత్ర శరత్రచాపేక్షితం నిర్మూత్య సంస్కృతం కైఙ్కర్యం సమశ్చ జ్ఞా
భిప్రేతమ్; అస్మి తిచాశాసనమ్. (తే) ఇత్యత్ర ప్రక త్యంశేన ప్రాప్యత్వ ప్రాప్తకత్వ
శేషిత్వా నిశాలితయా నిదుపాధికనమః ప్రయోగయోగ త్వత్వ మభిప్రేతమ్.
మతుర్థీచాత్రతాదర్శపరా ఇదమేవవాక్యమవర్తయనంపురుషోక్తస్య ప్రతిపచ
విస్తారస్య సద్గ్రహణాపిభవతి. సూత్రావిష్టివప్రయోజన ప్రకల్పేనతి ఆవృత్తేరభి
యుక్తసమృతత్వాత్.

తత్రాయమర్థః;- మత్ప్రసన్నస్యతే యథామనోరథం మత్కైఙ్కర్యం భవ
త్వితి తదేవంరహస్యత్రయోక్త శరణ్యశరణాగతి తత్ఫలవిశేషాస్సప్తర్షితాః

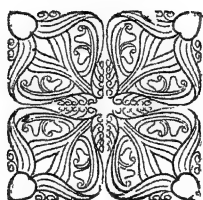
యదత్ర సద్గ్రహణోక్తమనుక్తమపిఞ్చన బృహద్గద్యాధికారే తద్యుక్తం
ప్రత్యవమృతమ్॥

కవితార్కికసింహ సర్వతత్త్వతత్త్వ

శీమద్వేదానాచార్యకృతం

శ్రీరంగద్యవ్యాఖ్యానం

సంమూర్ణమ్.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

శ్రీవై కుణ్డగద్యప్రారమ్భః

మూ;- యామునార్యసుధా మౌఢ్యధిమవగాహ్యాయథామతి ।

అదాయభక్తియోగాఖ్యం రత్నం సద్దర్శయామ్యహమ్.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

శ్రీవై కుణ్డగద్యవ్యాఖ్యానప్రారమ్భః.

భావ్యకారతమ్ తిరువుళ్ళక్కరు త్రిలఱుతియిట్టనర్థమ్ వనై నిఱు
టాప్పలే తమ్మళవిలే పర్వవసిక్కైయన్దిక్కే కల్పకన్మక్షచ్చాయైబాలే
పరోపకారార్థమాక ఉపాయోనేయజ్జలై అనుస్తిచ్చానెఱ్ఱు సతోపదే
శమ్ పణ్ణుకిఱార్ శ్రీవై కుణ్డగద్యత్తిల్ ; పెరియగద్యత్తిల్, సామాన్య

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

అథ శ్రీవై కుణ్డగద్యవ్యాఖ్యానమ్.

అసయాగద్యద్వితయోక్తగమనికయైవ శ్రీవై కుణ్డగద్యమపిగతార్థప్రాయమ్; త
యోస్వాస్వస్థానోక్తిముఖేనశివ్యుక్షణంకృతమ్ ఏ తస్మిన్స్వస్థవదేశము వే సేతివిశేషః

తత్రయదాదావర్యతే - “యామునార్యసుధా మౌఢ్యధిమవగాహ్యాయథామతి ।
అదాయభక్తియోగాఖ్యం రత్నం సద్దర్శయామ్యహమ్” ఇతి.

ఇహసాభక్తియోగబ్రశంబః స్వయమ్ప్రియోజన భగవదనుసన్ధానపరః. అస్య
థాతత్ప్రియేచ తత్త్వాదామృజద్వయప్రపత్తేరస్యంసమేకల్పకోటి సహస్రేణాహి
సాధనమస్తీతిమన్వాన ఇతిపద్యమాణవిరోధాత్. అత ఏవ ప్రత్యహమాత్మో

భగవద్విషయమాక అవరై నోక్కి స్వప్రార్థనైయాక వరుళిచ్చెయ్ తార్. శ్రీరజగద్భక్తిల్ సాలభ్యత్తుక్కెల్లెనిలమాన పెరియ పెరుమాళ్ విషయమాక అవరై నోక్కి స్వప్రార్థనైయాక వరుళిచ్చెయ్ తార్. ఇతిల్ పరత్వత్తుక్కెల్లెనిలమాన శ్రీవైకుంఠాధన్ విషయమాక ప్పిఱై నోక్కి క్కర్తవ్యోపదేశమ్ పణ్ణుకితార్.

శ్రీభాష్యత్తిల్, లోకత్తిలే దురాచారముపాయమెన్నార్, దేవతాస్తరోపాసనమ్ ఉపాయమెన్నార్, దేవతైయైయైయైయైయైయైయైయైయై ఉపాయమెన్నార్, కేవలజ్ఞాన ముపాయమెన్నార్, కర్మజ్ఞానముచ్చయమ్ ఉపాయమెన్నార్, రాయ్కోణ్ణు వేదవాక్యజ్ఞై వికల్పిక్కిఱబాహ్య కుదృష్టికల్లెనిరసిక్కైక్కాక సిజ్జళ్ శొల్లుకిఱవాక్యజ్ఞభుక్కు ప్పొరుళ్ సిజ్జళ్ శొల్లుకిఱపడియన్లు; యుక్తికిళిరున్దపడియాలమ్ ప్రమాణజ్ఞానిరున్దపడియాలమ్ కర్మజ్ఞాన సహకృతైయాన భక్తియే ఉపాయమెన్లు శొల్లుకిఱవితువేపారుళెన్లు సాధిక్కవేణ్ణుకై యాలే ప్రపత్తియుమ్ ఉళ్ళే సూచితమాయ్ క్కిడక్కచ్చెయ్ తేయుమ్, భక్తియిలేనోక్కాక ఉపపాదిత్తరుళినార్.

ఇన్వళవాలే దుశ్యకైయాన భక్తియే ఉపాయమెన్లుభ్రమిత్తు మన్దమతికళ్ళేభయప్పడామైక్కుమ్, అన్దభక్తితన్నుడైయిసిద్ధిక్కుమ్పురుషార్థసిద్ధిక్కుమ్ చరమమాన ఉపాయమ్ ప్రపత్తియెన్నుమిడతై ఉపపాదిత్తరుళినార్ పెరియగద్భక్తిలే. భక్తిసాధుణ్యత్తుక్కుమ్ ప్రపత్తియే వేణుమెన్లుప్రపత్తివైభవమ్ శొన్నవిన్వళవాలే “ప్రపత్తియుమ్ అజ్ఞమ్, స్త్రీరస్త్రోపాయమ్ భక్తియేయో?” ఎన్లు శక్తైపిఱవామైక్కాకనుళకమాయ్ స్వరూపానురూపమాయ్ నిరపేక్షమాయ్ స్వతన్త్రమాన

ఉపాయమ్ ప్రపత్తియెన్నుమిడతై వెలియిట్టార్ శ్రీరజగద్యత్తిల్.
 ఇతిల్ ఇప్పడి ఉపాయనిష్కర్తమ్ పిఱిన్దపిన్సు ఇప్పుపాయప్రాప్యమాన
 దేశవైభవతైయుమ్, అద్దేశాధిపతియాయ్ అనుభావ్యమాన అవ్వస్తు
 వైభవతైయుమ్, అవ్వస్తువైభవానుభవజనితమాన కైజ్కర్వతైయామ్
 శ్రోతాక్కళుక్కు రుచిపిఱుక్కుమ్బడియాక వరుళిచ్చెయ్తు ఇష్వర్గ
 త్తిల్ తుచియుడైయభాగ్యవాన్గల్ ఇప్పేఱుఁబ్బెఱు వాఱ్వుతెఱ్ఱు ఉపా
 యాంశతై నఱ్కుచితమాకవనువదిత్తు ఉపేయాంశతై పురక్కవరుళి
 చ్చెయ్తు తలైక్కట్టుకిఱార్.

ఇప్పబ్రహ్మమ్ ఆఱుమాణైయాయ్, అతిల్ ముతల్ చూణైయాయ్
 శరణ్యమాన వస్తునినుడైయ స్వరూపరూపగుణ విభూతివై లక్షణ్యతైయు
 మనుసన్ధిత్తు ఇతుక్కెత్తిల్ త్తట్టాన తన్నుడైయవై లక్షణ్యతైయు మను
 సన్ధిత్తు ఇప్పడియిరుద్దళ్యవెనక్కు అవ్వస్తువై ప్పెఱుకైక్కు ఉపాయమ్
 ప్రపత్తియేయ్యుభియ వేఱ్ఱిలైయెన్దఱుతియిట్టు, అవనుడైయ సౌశీల్యాది
 కళే పబ్బెఱుఱాశాక అవన్ తిరువడికిళిలే శరణమ్ పుకుఱానెన్దిఱార్. ఇర
 ఱ్ణామ్ చూణైయిల్ ఫలత్తుక్కు సకృదేవ అమైన్దిరుక్కుచ్చెయ్తేయుమ్
 వేటాన్దిల్ మనస్సుకవలైపోకామైక్కుమ్ తనక్కుకాలక్షేపార్థమా
 కైక్కుమాక నిత్యానుసన్ధానమ్ పణ్ణువానెన్దిఱతు.

మూన్టామ్ చూణైయిల్ ఇప్పుపాయనిష్ఠనానవనుక్కు ఫల
 ప్రాప్తిక్కుఱుప్పాన అర్చిరాదివట్టియేపోయ్ ప్రకృతిమణ్ణులతై క్కడ
 క్కుమ్బడియైయుమ్, కడన్దాల్ శెఱ్ఱుర వేగిక్కిఱ నిత్యవిభూతివైభవతై

మూ:- స్వాధీనత్రివిధచేతనాఽచేతనస్వరూపస్థితిప్రవృత్తిభేదం

యుమ్, శేషస్వస్థైస్థయుమ్, అభ్యుత్థానలక్షణ-రక్షణై యమ్ అప్సక-అల
భ్యుత్తమానదేశ-త్తిల్ † ఒల్తుడై యనాయచ్చిమారుమ్ తానుచూ
యెదున్నరుళియిరుక్కిఱ విరుప్పైయుమ్, అవర్కళాలే పరిచర్యరూణ
నాయరుక్కిఱ శ్రీవై కుణ్ణనాథనైయుమ్, అన్నాయచ్చియారుక్కు అను
భావ్యమాన అవయవసాధర్మ్యతైయుమ్, దివ్యాభరణవర్గతైయుమ్ ఇవ
దైతై కా-త్తుట్టుమ్మడిమాన దివ్యాయుధవర్గతైయుమ్ ఇస్సముదా
యత్తైక్కణ్ణను భవత్తుకై బ్బుర్యమ్-పణ్ణకిఱనూరిపరిషత్తైయుమ్, అవర్
కళాలేసేవ్యమాన నాయెదున్నరుళియిరుక్కిఱవిరుప్పైయుమ్ అనుసద్ధిత్తు
ఇప్పేదైతై నామ్ ఎప్పీతు పెఱువత్తెన్దనుసద్ధిత్తు మనోరథానుగుణమాక
చ్చెన్ద కిట్టనిక్కై బ్బుర్యమ్ కొణ్ణరుళవేణుమెన్దు ప్రార్థిత్తు ఆత్మసమ
ర్పణమ్ పణ్ణవానెన్దిఱణు.

నాలామ్చూడై యిల్ ఇవనపేక్షానుకూలమాక అవనా లేన్వీకృత
నాయ్ కొణ్ణు అనుకూలస్పృత్తియై ప్పణ్ణియిరుప్పానెన్దిఱతు; అజ్ఞామ్
చూడై యిల్ పెడుక్కాలమిన్దన్దవిత్తువుతీర అనస్థపరనామ్ ఇమైయాత
కణ్ణనాయ్ కొణ్ణునదాదర్శనమ్ పణ్ణి కొణ్ణిరుక్కుమిరుప్పై చ్చొల్లు
కిఱతు. ఆటామ్చూడై యిల్ అవన్ ఇవనై వినవిక్కు-ళిరక్కిటాక్షిత్తు
త్తిరువడికళై త్తలై యిలేవైక్క, అడిశూడుమరశాయ్ స్వారాజ్యధుర
న్ధరనాయరుక్కు మిరుప్పై చ్చొల్లుకిఱతు.

అతిల్ ముతల్చూడై యాలే “స్వాధీన” ఎన్దుతుడజ్జి “నారా
యణ” ఎన్దుటుతియాక చేతనాఽచేతన విలక్షణస్వరూపజ్ఞైయుమ్ స్వరూ
పానుగుణమానగుణజ్ఞతై యుమ్ శొల్లుకిఱతు. “స్వాధీన” ఎన్దిఱవదత్తాలే

జ్ఞీపనాయేత్యాదికఱపి సముక్తతత్వాధనవరయ్. అపితు “జ్ఞానీతువరమై కాన్తీ
రదాయత్తాత్మజీవనః” ఇత్యాదిప్రసంగే అత్రత్యావస్థావిశేష మరుచేశావయికపానీ
యనాయేన ఆలభ్యలాభాశ్వాసనాభిప్రాయమ్.

పరాధీనవ్యాపారమాన చేతనాచేతనజ్ఞతో పోలన్బయిలే స్వాధీనస్వ
వ్యాపారనాయురుక్కు మెన్నిఱతు; ఇత్తాల్ (౧) “జగద్వశేన రక్షేదం
కృష్ణస్య సచరాచరమ్” ఎన్నిఱపడియే తన్నెయొచ్చిస్తవై యడైయ
త్తానిబ్బవ్వుక్కా యిరుక్కు మెన్నిఱతు. అనై యెవై యెన్నిల్, (త్రివిధ
చేతనాచేతన) బద్ధము క్తనిత్యరూపమాన ఆత్మవర్గమెన్న, ప్రాకృతా
ప్రాశృతకాలరూపమాన అచిత్తెన్న, ఇవై.

ఇవైతానేయో పరతన్త్రమాయురుప్పనపెన్నిల్, (స్వరూపస్థితి
ప్రవృత్తిభేదమ్) ఇవల్ శ్రీనుడై యధర్మియాన స్వరూపమెన్న, ధర్మమాన
స్వభావమెన్న, ఇవల్ శ్రీనుడై య వ్యాపారమెన్న, ఇవై. స్థితిః-స్వవస్థితిః;
స్వభావమ్, (౨) “నిత్యోనిత్యానామ్” (౩) “నిత్యసతతవిక్రియా”
ఎన్టుమ్ చేతనాచేతనస్వరూపజ్ఞతో నిత్యమాకై యాలే “స్వరూపస్థితి” ఎన్టు
సత్తానువృత్తిశొల్లవేణ్ణా. చేతననుక్కు స్వరూపభేదమావతు-మాయా
వాదికలై ప్పొలే ఏకాత్మాచాయురుక్కు యన్బయిలే (౪) “ఏకోబ
హూనామ్” ఎన్టుమ్, (౫) “నానాత్మానోవ్యవస్థితాః” ఎన్టుమ్, సుఖదుః
ఖాదిభేదత్తాలే ఆత్మాక్కళనేకరాయురుక్కు. స్వభావభేదమావతు -
జ్ఞాతృత్వకర్తృత్వభోక్తృత్వనిత్యత్వస్వయమ్ప్రకాశత్వశేషత్వాదికల్.

ప్రవృత్తిభేదమావతు - జ్ఞానచిక్ష్ణాప్రయత్నాదికల్. అచేతన
త్తుక్కు స్వరూపభేదమావతు - ప్రకృతిమహదహజ్జూర తన్మాత్రా
కాశాదిభేదత్తాలుమ్ కలాకాస్థాముహూర్తాదిభేదత్తాలుమ్ భిన్నమాన
కార్యకారణావస్థచక్రుకల్. స్వభావభేదమావతు - జడత్వపరిణామిత్వ
నిత్యత్వపరార్థత్వసత్వాదిగుణాశ్రయత్వాదికల్. ప్రవృత్తిభేదమావతు -
కార్యరమ్భకత్వ ఉపాదానత్వ తిరోధాయకత్వ అప్రకాశత్వాదికల్.

మూ;- క్లేశకర్మాద్యశేషదోషానంస్పృష్టంస్వాభావికాననధికా

గృహలోపకరణభృత్యాదికలినుజ్జేయ స్వరూప సమ్పాదనాది వ్యాపారాదికి, రాజాదికిభుక్కుమ్ స్వాధీనమాయన్తోవిరున్నతు.

అవ్యోమాత్రమోపెన్నిల్, (క్లేశకర్మాద్యశేషదోషానంస్పృష్టమ్) అనర్కకుభుక్కు క్లేశకర్మాదిదోషముణ్ణాయరుక్కుమ్. ఇవనుక్కు “క్లేశకర్మ విపాకాశయైరపరామృష్టంపురుషవిశేష ఈశ్వరః” ఎన్నిటపడియే ఈదృశసమస్తదోషజ్గభుమిన్తియిలే యరుక్కుమ్, క్లేశమావతు-రాగద్వేషాభినివేశాన్కేశాః. కర్మమావతు-పుణ్యాపాపరూపకర్మమ్. విపాకమావతు-జాత్యాదిషు విభాగావిపాకాః. ఆశయమావతు - ఆశయోనామవాసనా. ఇనన్దుక్కు వశ్యనన్తి క్కేయిరుక్కై. ఇతు హేయజ్గభుక్కెల్లాముపలక్షణమాయ్, (౧) “సమస్త హేయరహితమ్” ఎన్తుమ్, (౨) “వినా హేయైర్గుణాదిభిః ” ఎన్తుమ్ శొల్లకిటపడియే సమస్త హేయప్రత్యసీక నెన్నుమిడమ్ శొల్లకిటతు.

ఇప్పడి హేయప్రత్యసీకనాయరుక్కు మశవేయోపెన్నిల్, (స్వాభావికేత్యాది) సమక్తకల్యాణగుణజ్గభుక్కు మొరుసాగరమెన్నిటతు. (స్వాభావిక) (౩) “స్వాభావికీజ్ఞానబలక్రియాచ” ఎన్తుమ్, (౪) “త ఇమేసత్యాంకామాః” ఎన్తుమ్ శొల్లకిటపడియే ఒరుసాధనానుష్ఠానత్రాలేయాతల్, ఒరుదేవతాప్రసాదత్రాలేయాతల్, ఒరునాలోవరైయిల్ పరుతల్ పోతల్ తెయ్ కై యన్తి క్కే గుణజ్గభో ధర్మిక్కు సత్ప్రయత్న

మూ;- తిశయజ్ఞానబలైశ్వర్యవీర్యశక్తితేజఃప్రభృత్య

మెనై. ఇప్పడిస్వభావసిద్ధమానగుణజ్ఞో పరిచ్ఛిన్నమాయరుక్కుమో వెన్నిల్; (అనవధికాతిశయ) (౧) “యతోఽహోచోనివర్తంతేప్రసాద్యమనసా సహ” ఎన్టుమ్, (౨) “ఉయర్వఱపుయర్నలముడైయవన్” ఎన్టుమ్ శొల్లుకిఱపడియే గుణజ్ఞునిడై యమికుతిక్కు ఎలైయన్ద్రురుక్కుమ్.

ఉళ్ళగుణజ్ఞుకు ఎలైయన్ద్రురుద్దాలుమ్ ఇల్లాతగుణజ్ఞుమున్డా యిరుక్కుమో?; ఉళ్ళగుణజ్ఞో తానెనైయైగిఱపవేత్తైయిలే కిశమ్బు కిఱతు (జ్ఞానబలైశ్వర్యస్వతొడజ్ఞి). (జ్ఞాన) (౩) “యోవేత్తియుగ పత్సర్వం ప్రత్యక్షేణసదాస్వతః” ఎన్గిఱపడియే సర్వకాలముమున్డాన సర్వపదార్థసాక్షాత్కారమ్. (బల) (౪) “సదాధారపృథివీంద్యాముతే మామ్” ఎన్టుమ్, (౫) “విష్టభ్యాహమిదంకృత్సమేకాంశేనస్థితో జగత్” ఎన్టుమ్ శొల్లుకిఱపడియే ఉభయవిభూతియైయుమ్ అక్లేశేన వహిక్కనల్లమిడుక్కు.

(ఐశ్వర్య) (౬) “క్షరాత్మానావీశతేదేవఏకః” ఎన్గిఱపడియేఇప్పడి ధరిత్తజగత్తైత్తన్ + తుడైక్కిన్ద్రే అముక్కియాళవల్లనాన నియన్తృ త్వమ్. (వీర్య) (౭) “సశ్రమోనచభేదస్తేజగద్ధారణశాసన” ఎన్టుమ్ శొల్లు కిఱపడియే జగద్ధారణనియమనజ్గళాలే శారీరమాన సమాన సర్వ క్లేశజ్ఞుమిన్దియిలే యిరుక్కు. (శక్తి) (౮) “పరాస్యశక్తిర్వివిధైనశ్రూ యతే” ఎన్టుమ్, (౯) “సహిపాలనసామర్థ్యమృతేనర్దేశ్వరంహరిమ్” ఎన్టుమ్, (౧౦) “చేష్టాతస్యాప్రమేయస్యవ్యాపిన్వ్యాహతాత్మికా” ఎన్టుమ్ శొల్లుకిఱపడియే ఏటిట్టుక్కొల్లతొరుకార్యమ్ తక్తైపుపడతపడి శెయ్తుతలైక్కట్టవన్ద్రానసామర్థ్యమ్. (తేజః) (౧౧) “రకారాదీని

మూ;- సప్త్యయకల్యాణగుణగుణాః సహస్రవమ్.

నామానిరామత స్తస్య రావణ! -రత్నానిచరథాశై చ్చనత్రాసంసజ్జనయన్తి
మే” ఎనిఱపడియే వ్యాపారాంతరనిరపేక్షమాకలివన్ పేర శొన్నపోతే ఎఱిరి
కిలో ి కులై యున్బుడి మానమతిప్ప. ఇత్తాల్, బహుయత్న సాధ్యమా
నతై అల్పయత్న త్తా లే తచై క్కట్టవల్ల నెవ్వుపడి. అన్తియిలే (౧) “తస్య నామ
మహద్యశః” ఎనిఱపడియే వీర్యశక్త్యాదికళాల్ పిఱక్కుమ్ పుకర్దీక
శాకపుమామ్; ఆనాలిప్పడిపాఙ్గుణ్యమేయోపుశ్య తెన్నిల్, (వభృతి)
(౨) “తవానన్తగుణస్యాపి షడేనప్రథమేగుణాః” ఎనిఱపడియే ఇవై
తోడక్కమాన గుణజ్ఞో వలపుముళవెనిఱతు.

ఇప్పటి వలపుముణ్ణానాలుమ్ ఇన్నతనెయెస్తు ఎణ్ణప్పట్టిరుక్కు
మోవెన్నిల్; (అసంఖ్యేయ) (౩) “సంఖ్యాతుం నైవశక్యస్తే గుణాః”
ఎస్తుమ్ (౪) “సతేగుణ సామయుశైకమంశంవదేన్నవా” ఎస్తుమ్ శొల్లు
కిఱపడియే ఎణ్ణిఱన్దిగుక్కుమ్; ఇప్పడి ఎణ్ణిఱన్దిరుక్కైక్కడి దోషగుణ
జ్ఞో కూడియోవెన్నిల్; (౫) (కల్యాణ) “బహువోనృపకల్యాణగుణాః”
ఎస్తుమ్, “సంఖ్యాతుం నై వశక్యస్తే గుణా దోషాశ్చ శాన్తిః” ఆనన్తాత్ప్రధ
మోరాశిరభావాదేవపశ్చిమః” ఎస్తుమ్, (౬) “సమస్త హేయరహితం
విష్టాఖ్యమ్” ఎస్తుమ్, (౭) సమస్తకల్యాణగుణాత్మకోసా” ఎస్తుమ్ శొల్లు
కిఱపడియే హేయగర్హరహితమాన గుణజ్ఞభుక్కు ముడివిలైయెనిఱతు.
(కల్యాణ) ఆశ్రయమానవవత్సన్నోడు అనుభోక్తాక్కళోడువాశియమిజ్జ
శావహమాయ్ సుఖావహముమాయురుక్కుమ్. (౮) “కల్యాణం సుజ్ఞం

శుభమ్" ఎన్నక్కడవతితే. లోకత్తిలుమ్, ఇట్లుగైరళెన్? దుఃఖమోకల్యాణమోపెట్టు దుఃఖప్రతియోగియాక సుఖతైచ్చొల్లక్కడవతితే. (గుణ)కేట్ట పోతే శెవిచ్చుతైక్క వేడ్లుమ్బడియాయరుక్కైయన్కిక్కే "గుణ్యస్తథి గుణాః" ఎన్టుమ్, (౧) "ఈర్ కిష్టగుణజ్జలై యుదై యాయ్" ఎన్టిపడియే "అహోఅహో" ఎన్టు క్రివినుటొడ్లుపలకాలుమావ ర్తిక్కుమ్బడి యాయరుక్కే.

ఇప్పడి ఓరోగుణజ్జళేయో సజ్జ్యయుమవధియుమిన్టిక్కే యరుప్ప తెన్నిల్. (గుణగణ) (౨) "తెజసాం రాశిమ్" ఎన్టుమ్, (౩) "ఒన్ శుడర్ కబ్బై" ఎన్టుమ్ శొల్లకిటపడియేస్వామిత్వానుబద్ధియాన శౌర్య మెన్న, వీర్యమెన్న, పరాక్రమమెన్న, చాతుర్యమెన్న, స్థైర్యమెన్న, ధైర్యమెన్న, ఏవమాదికళో, సాలభ్యానుబద్ధియాన భవ్యతైయెన్న కృపైయెన్న, ఆపరాధసహత్వమెన్న, క్లేశాసహిష్ణుత్వమెన్న ఏవమాది కిళో; సాశీల్యనిబద్ధసమాన స్వవైభవాజ్ఞానమెన్న, పరహేయత్వాజ్ఞాన మెన్న, అకృత్రిమత్వమెన్న ఏవమాదికళో; వాత్సల్యానుబద్ధియాన పక్ష పాతమెన్న, దోషత్తిల్ గుణబుద్ధియెన్న, ఉపకారనైకపేత్యమెన్న ఏవ మాదికళో; సన్తోషానుబద్ధియాన ప్రియమోదప్రమోదానందజ్జలైన్న ఏవమాదియాయ్, ఓరోగుణజ్జలైప్పబ్బిత్తిటమ్ తిఱమాక వరుమ్ గుణజ్జభుక్కు ఎల్లెయిలైయెన్టిటతు.

ఇప్పడిక్కొత్తగుణజ్జళోతాన్ తని తని అలకలకాయోవిరుప్ప తెన్నిల్, (ఓఘ) ఊర్ వారియుమ్ కాట్టువారియుమ్ మలై వారియుమ్ ఏరికళుడై న్దవారియుమ్ ఓరిడ త్తిలేకూడినాల్ కజ్జుమ్ కరైయుమభీన్దు కరై కాణవొణ్ణాతే తిరై మేల్ తిరై యాక ఒరువెళ్ళమాక వరుమాపోలే సమస్తగుణజ్జభుమ్బరుపడిప్పట్టికక్కు మెన్టిటతు. ఎల్లామ్కూడినాలుకబ్బియ

† క్రిష్ణసూత్.(౧)తి-వాయ్-౮-౧-౬,(౨)వి-పు-౧-౯-౧౭.(౩)తి-వాయ్-౭-౭-౬

మూ:-

పరమపురుషం

వెళ్ళుమోలేసికకలై పిరిత్తరియవొణ్ణాతపడియాలమ్, కలై యభీయప్పెరు
కినాలుమ్ ఓరిడత్తిల్ వన్దసిర్ అవిడత్తిల్ నిలై నిల్లాతే కభీయక్కడవ
తుమాయ్ మలై యిలడియల్ వాతే వల్లైక్కడవతుమాయితేయరు
ప్పతు. అప్పడి ఇవ్వాశ్రయత్తిల్ నిలై నిల్లాతపడి అస్థిరగుణజ్ఞభుమాయ్
అనిత్యగుణజ్ఞభుమాయో విరుప్పతెన్నిల్, అర్ణవమెన్గిటతు; - “నముద్ర
ఇవసిన్ధుభిః” ఎన్గిటపడియే ఎల్లావాటుకభుమ్ కూడిక్కడలిలే వర్ణవసిక్క
వుమ్ అవిడత్తియెట్టుప్పోకాతోభీయవుమ్ వల్లైతాతోభీయవుమ్ కడవ
తాయరుక్కుమూపోలే ఇజ్జు ఎల్లాగుణజ్ఞభుమ్ శేరవిరుక్కుక్కడవతు
మాయ్ నిత్యముమాయరుక్కుమ్. (అర్ణవమ్) అర్ణవమాకిటతు - జల
మాకైయాలే లవణేక్షు సురాసర్పి దధిక్షీరజ్జఘాకిట ఇవ్వరుకిల్ పరి
చ్చిన్నజ్ఞాన వట్టముద్రజ్ఞో పోలన్దియిలే ఇవై ఇత్తనైక్కు మవ్వరు
కాయ్ అధికవధికపరిణామ శుద్ధజలమ్మోలే పెరుత్తిరుక్కుమెన్గిటతు.

ఇప్పడియెన్టాలుమ్, లోకాలోకశ్వేతద్వీపాదికళాలే పరిచ్చిన్నమా
యన్తోవిరుప్పతు. అప్పడియేయోఇజ్జుమెన్న; (మహార్ణవమ్)(౧) “గుణా
నామాకరోమహాన్” ఎన్టమ్ (౨) “నమస్తకల్యాణగుణామృతోదధిః”
ఎన్గిటపడియే అమృతమయమాయరుప్పతోరు పెరుమ్బుటక్కడలెన్గి
టతు. ఇప్పడిక్కిల్ తస్వరూపరూపగుణజ్ఞైయుడైతానవస్తువేతెన్నిల్
(పరమపురుషమిత్యాది) ఏవమ్భూతనాన నారాయణనెన్గిటతు. కీదృ
గ్భూతనెన్నిల్, (పరమపురుషమ్) పురుషశబ్దమ్ జీవనుక్కుమ్ సాధా
రణమాకైయాలే పరమపురుషమెన్ట వ్యావరిక్కిటతు. “పరోమా
అస్మాదితివరమః” ఎన్ట ఇవనుక్కు మేలాయరుప్పారిలైయెన్గిటతు.

మూ:-

భగవన్తనారాయణం

ఇప్పుడి సర్వాతిశాయినానవస్తువుక్కుప్పేరెన్నెన్నిల్, (భగవన్తమ్)
 “స్వాధీనత్విద” ఎస్తుతుడగ్గి సృష్టిస్థిత్యాదికర్తృత్వమ్ శొల్లుకైయా
 లుమ్, “జ్ఞానబలైశ్వర్య” ఎస్తుపాద్మ్యయోగమ్ శొల్లుకైయాలమ్(౧)
 “సమృద్ధైతథాభరా భకారోధద్వయాన్వితః। నేతాగమయితాసీ
 హ్విగకారార్థస్తథామునే” ఇత్యాదిశ్లోకజ్ఞాలుమ్, (౨) “జ్ఞానశక్తిబలై
 శ్వర్య వీర్యతేజాంస్యతేవతః। భగవచ్ఛబవాచ్యానివినాహేయైర్గుణా
 దిభిః” ఎన్నితశ్లోకతాలుమ్ ప్రతిపాదితమాన నిర్వచనత్తల్ ఫలితమాన
 తిరునామమ్ శొల్లుకితతు. ఇత్తల్ పూర్ణపాద్మ్యసెస్తుమ్, జగత్కారణ
 భూతనెస్తుమ్ శొల్లిబ్బోదాయబ్బోదు.

బ్రహ్మాదికభక్తుమ్ తద్గుణలేశత్తల్ ఔపచారికమాశ భగవ
 చ్ఛబ్దవాచ్యత్వముణ్డాయితోవెన్నిల్, అతుక్కాక, (నారాయణమ్)
 అనన్తపరమాన నారాయణానువాశనిధనాయ్, (౩) “నారాయణా
 ద్బ్రహ్మజాయతే, నారాయణాద్బ్రహ్మజాయతే” ఎన్నితపడియే బ్రహ్మ
 రుద్రాదికభక్తుజ్ఞాడ క్కారణనుమాయ్ ప్రాప్యనుమానవనెన్నితతు.
 (నారాయణమ్) భగవచ్ఛబ్దతాలుమ్ పాద్మ్యమాత్రమేయితే శొల్లి
 బ్బోదు. “ప్రభృత్యనక్షత్రీయకల్యాణగుణాఞాఘమహార్ణవమ్” ఎస్తు
 సమస్తగుణాశ్రయత్వమ్ శొల్లుకైయాలే అత్తల్ ఫలితమాన తిరునా
 మమ్ శొల్లుకితతు.

“నారాయణంపరమపురుషమ్” ఎన్నెయాలే శ్రీపురుషనూక్త
 ప్రతిపాద్యత్వమ్ శొల్లుకితతు. “భగవన్తమ్” ఎన్నెయాలే(౪) “భగ

మూ:- స్వామిత్యేనసుహృత్త్వేన గురుత్వేనచ పరిగృహ్య

వాన్ పవిత్రంవాసుదేవః” (౧) “పవిత్రంవాసుదేవోభగవాన్, సజ్జగ్గోభగవాన్, ప్రద్యుమ్నోభగవాన్” శ్వాదిరహస్యామ్నాయ ప్రతిపాద్యత్వమ్ శొల్లుకితము. “నారాయణమ్” ఎన్తయాలే నారాయణానువాకప్రతిపాద్యత్వమ్ శొల్లుకితము. ఆకి ఇత్తాల్, (-౨) “ఆదామధ్యే తథా స్తేచవిష్ణుస్సర్వత్రగీయతే” (౩) “వేదైశ్చసర్వైరహమేవవేద్యః” ఎన్టుమ్ శొల్లుకితపడియే కృత్స్న వేదప్రతిపాద్యన్ నారాయణనెన్ను మథ త్తేచ్చొల్లుకితము.

ఇతఃక్కుమున్ను ప్రాశ్యవిషయవైలక్షణ్యమ్ శొల్లిదీ. ఇనిఇవిషయత్తిల్ పల్లమ్ కైజ్జర్య ప్రార్థనైయైచ్చొల్లు కితి “తత్ప్రప్తయేచ” ఎన్టుతియాక. (స్వామిత్యేనగురుత్వేన సుహృత్త్వేనచపరిగృహ్య) నారాయణశబ్దత్తాల్ ప్రతిపాదిక్కిటవర్థతై అనుసన్ధిక్కిటపడి. స్వామిత్వసాశీల్యసాలభ్య వాత్సల్యదికళితే నారాయణశబ్దార్థమ్. స్వామిత్యేనవెన్తయాలే స్వామిత్వమ్ శొల్లుకితము. గురుత్వేనవెన్తయాలే - (౪) “వీతకవాడైప్పిరానార్ పిరమకురువాకి” ఎన్టిటసాలభ్యమ్ శొల్లుకితము. సుహృత్త్వేనవెన్తయాలే - సాశీల్యమ్ శొల్లుకితము. చకారత్తాలేవాత్సల్యమ్ శొల్లుకితము. అన్తియేచకారత్తాలే సముచ్చయమాయ్, వాత్సల్యమ్ ఉపలక్ష్మితమాకవుచూమ్.

అన్తియిలే స్వామిత్యేనవెన్టు - “పరమపురుషమ్” ఎన్టు పరమపురుష శబ్దత్తాలే సూచితమాన పురుషసూక్తత్తిల్ ప్రతిపాదితమాన స్వామిత్వతైచ్చొల్లుకితి. గురుత్వేనవెన్టు “భగవన్తమ్” ఎన్టు భగవచ్ఛబ్ద సూచితమాన రహస్యామ్నాయత్తిల్ “సజ్జగ్గోభగవాన్” ఎన్టు సజ్జగ్గోరూపేణ జ్ఞానప్రదానమ్పణ్ణినగురుత్వతైచ్చొల్లుకితి. సుహృత్త్వేనవెన్టు - “నారాయణమ్” ఎన్టు నారాయణశబ్దత్తాలే సూచితమాన నారాయణానువాకత్తిల్, (౫) “అస్తర్బహిశ్చతత్సర్వంవ్యాప్యనారా

మూ;-

ఐకాన్తికాత్మనిక

యగస్థీనతః" ఎష్టుమ్. (౧) "తస్మాశ్చిఖాయామధేనపరమాత్మాస్యసస్థితః" ఎష్టుమ్, ఇవబ్రూ విడమాట్టాతే ఉశ్చేపుకున్దుకలద్దిరుక్కుమెష్టు ప్రతిసా దితమాన సౌహార్దమ్ శొల్లుకిఱతు. స్వామితేవనవెన్తెయాతే శరణాగతి పణ్ణుకైక్కు పుబ్రూశాన స్వస్వామి సమ్బంధమ్ శొల్లుకిఱతు; గురుత్వేన వెన్తెయాతే శిష్యాచార్యసమ్బంధమ్ శొల్లుకిఱతు. సుహృత్వేనవెన్తెయాతే (౨) "శరణంసుహృద్గతిర్నారాయణం" ఎష్టు సఖ్యనిబద్ధనమాన సమ్బంధమ్ శొల్లుకిఱతు. సౌశీల్యమ్ శొల్లుకిఱతెష్టుమ్ శొల్లునర్కళో. ఇత్తాలో సర్వవిధసమ్బంధముమ్ ఎవనెన్తపడి. "పరిగృహ్య" ఎష్టుబరుత్తలైమాబ్రూమాకత్తాన్ ప్రతిపత్తిపణ్ణుకైయన్తిక్కు సర్వావిగీతమాక లోకపరిగృహీతమానపర్థమెన్తె.

(పరిగృహ్య) పరితోగృహీత్వా. శాస్త్రావలోకనత్తాలుమ్ అచార్యోపదేశత్తాలుమ్ భగవదనుష్ఠానత్తాలుమాకిఱ సర్వప్రకారత్తాలుమ్ నెజ్జిలే స్వీకరిత్తు. ఇప్పడి అత్తలైయిల్ స్వామిత్వాను సన్ధానమ్ పణ్ణిననన్తరమ్ (౩) "చత్తదాస్యంహరేస్సాన్వయమ్" ఎష్టు స్వామిత్వ ప్రతినమ్బునియాన దాస్యానుగుణవృత్తివిశేషత్తై ఆత్మే పుడుమ్బడి శొల్లుకిఱతు, † "ఐకాన్తికతత్పదామ్బుజపరిచరైకమనోరథం" ఎన్దిఱపదత్తాలే. (ఐకాన్తిక) ఏకాన్తసమ్బునియాయరుక్కు. అతావతు - అన్తరంగమెన్తపడి. అతావతు - తత్పదత్తోడే అన్వయిక్కువుమామ్. తత్పదామ్బుజద్వయత్తోడే అన్వయిక్కువుమామ్. పరిచరైయోడే అన్వయిక్కువుమామ్. తత్పదత్తోడే అన్వయిత్తిపోతునిరు

† మూలానుగుణవంకినాస్తి. (౧) తె-నా- (౨) సుబా-౬, (౩) లక్ష్మీతత్తే

మూ:- తత్సాదామ్యజద్వయపరిచరైకమనోరథం

వాధిః బంధువానవనైస్తపః, తత్సాదామ్యజత్తడేలన్వయి త్రపోతు (౨)
 “త్వీత్పదపజ్జజపరిగ్రహధన్యజన్మాభూయాసమ్” (౧) “అక్షేనిధా
 యః రహోరుయధానుఖిస్తే సమ్యావయామిదగణౌ” ఎన్దు బాహ్యవిష
 యజ్గళిల్ కాతల్ పోలే అప్రాప్తమాయిరుక్తైయన్తి క్షేషేయియడైయ
 తిరువడిః శే శేషభూతసుక్కు స్వతరిప్రాప్తమేనై. పరిచరైయోడే
 అన్వయి త్రపోతు స్వరూపప్రాప్తమేనై.

(తత్సాదామ్యజద్వయ) తచ్ఛబ్దమ్ (ప కృత ప రా మ ర్శి
 యాకైయా లే నారాయణమెన్దు ప్రస్తుతమానవనైష్టరామ ర్శిక్కి
 ణతు. ఇత్తాల్ “నారాయణ చ రణౌ” ఎన్ది అత్తై ని నై
 క్కిఱతు. (సాదామ్యజ) “తత్” ఎన్దు ధర్మిప్రస్తుతమాయిరుక్కుచ్చెయ్
 తేయమ్, సాదామ్యజమెన్దు - తిరువడికల్ చొల్లకీఱతు - స్తనన్ధయ
 ప్రజైక్కుమాతావినుడై యములై క్కణ్ణి అపేక్షితమానాహ్వలే శేషభూత
 సుక్కుమ్ స్వరూపప్రాప్తమాకై. అజ్గుములై క్కణ్ణిల్ సాలూఱుమాపోలే
 (౩) “విష్ణోప దేవరమేమధ్యఉత్సరి” (౪) “తవామృతస్యన్దినిపాదపజ్జజే”
 ఎన్దు ఇవనుక్కుమ్ తిరువడికళిల్ భోగ్యతై యూర్ శ్శిరుక్కుమ్. (అమ్యజ)
 ఇతుతాన్ వైధమాయ్ కపాయసానిమోబ్బలేయిరుక్తైయన్తి క్షే రాగ
 ప్రాప్తమామ్యడి భోగ్యముమాయిరుక్కుమ్. (అమ్యజ)*అమరర్ ఇన్ని
 పూవాకై యా లే కుళిత్తు మయిరుక్కుప్పూవైక్కు మోబ్బతు “శిరసా
 ధారయేత్” ఎన్దు విధిక్కువేడ్డావితే. (ద్వయ) ఉపాయమ్ ద్వయమా
 యిరుక్తైయాలే ఉపేయముమ్ ద్వయమాయిరుక్కిఱపడి. “చరణద్వ
 వ్దం ప్రజామి” ఎన్నక్కడవతితే. ఇత్తాల్, “చరణౌ” ఎన్ది అద్వివచ
 నత్తై ని నై క్కిఱతు.

(౧) మాలతీమాధవమ్. (౨) శాఖస్తోత్రమ్. (౩) పురుషసూ. (౪) స్తో.౨-

మూ:-

తత్రాప్తయేచ

(పరచర్యా)ప రిచర్యా-చరి త్రమ్; అ ను స్థా న మ్ , కై జ్ఞ-
ర్యమెన్ద్రపడి. పరిచర్యైయావతు - సర్వవిధకైజ్ఞర్యమెన్ద్రపడి.
ఇన్ద్రవయవశ క్తియైయైయైయ పరిచర్యైయైయై గూఢమాలే గౌరవ
విషయ త్రిల్ వజ్రమనునృత్తిక్కు ప్పెరాయ్, అత్రాలేకైజ్ఞర్యజ్ఞై వివ
క్షిక్కిఱతాకవుమామ్. అన్తిక్కే, పరితశ్చర్యైయాయ్, అతావతు-
(౧) “విశ్వతఃపరిచర్యేతి” ఎన్ద్రమ్, (౨) “కొణ్డకోయిలైవలమ్ శెయ్తు”
ఎన్ద్రమ్ (౩) “వలమ్ శెయ్తునాళుమ్మరువుతల్ నభుక్కు” ఎన్ద్రమ్, శొల్లు
కిఱపడియే ప్రదక్షిణాద్యుపలక్షణమాన అనుకూలవృత్తియై చ్చొల్లిల్
ద్రాకవుమామ్.

(ఏకమనోరథం) పుటమ్మృశ్యఫలజ్ఞలైయైయై విట్టుకైజ్ఞర్య
మొన్ద్రమే వెఱవేణుమెన్నుమ్మడియాన అభినివేశజ్ఞైయైయైయేనాయ్,
(తత్త్వాప్తయే) కీర్తప్రస్తుతమాయ్ మనోధవిషయమాన పరిచర్యై
యై ప్పెఱుకైక్కాక. “చ” ఎన్ద్ర కీర్తవేటాన్తినుడైయ ప్రాప్తియై
చ్చొల్లి. ఇతినుడైయప్రాప్తిక్కుమెన్ద్రసముచ్చయిక్కిఱతల్లవే. చకార
త్తుక్కుప్పొరుళెన్నెన్నిల్, అనుక్తసముచ్చయమాయ్ (౪) “మహాత్మభి
ర్మామవలోక్యతాంనయ” ఎన్ద్రమ్, (౫) “అడియార్ క్కెన్నైయాట్టు
డుత్తవిమలన్” ఎన్ద్రమ్ శొల్లుకిఱపడియే తత్త్వాప్తిఫలమాన తదీయ
శేషత్వప్రాప్తిక్కుమాకవెన్ద్ర అనుక్త సముచ్చయమాకవుమామ్.

అన్తియిలే, “చ” ఎన్ద్ర - (౬) “నిన్ పుకట్టిల్వైకుమ్ తమ్
శిన్దైయలుమ్ మద్ర్రినితోనీయవర్కు వైకున్దమెన్ద్రదుళుమ్ వాన్”

(౧) (౨) తి-వాయ్-౧౦-౧-౩.

(౩) తి-వాయ్-౨-౧౦-౨.

(౪)స్తా-౪. (౫) ఆమలి-౧.

(౬) పెరి-తిరువ.

మూ:- తత్పదామ్బుజద్వయప్రపత్తేః

ఎన్టుమ్, (౧) “తద్దత్తో మేమనోరధః । యదినాశంనవిద్దేతతావతాస్మిక్మతీ సదా” ఎన్టుమ్ శొల్లకిటపడియే ఇప్పరిచర్యామనోరధద్దానే పోద్దిరుక్కు, అత కుమ్మేలే ఇతు పెట వేణు మెన్దిరుద్దేనాకితెన్టు ప్రాప్తియైసముచ్చయి క్కిటతెన్నవునూమ్.

ఇతుక్కుక్కిక్కు ఉపేయస్వరూపమ్ శొల్లిల్లియ. మేల్ ఇతుక్కు సదృశమాన ఉపాయనిష్కర్షముమ్ తదనుష్ఠానప్రకారముమ్ శొల్లకిటతు “ శరణమనువ్రజేత్ ” ఎన్టుతఱుతియాక; “తత్పదామ్బుజద్వయప్రపత్తేః” ఎన్టుతుడగ్గి “మన్వానః” ఎన్టుతఱుతియాక ఉపాయనిష్కర్షమ్ శొల్లకిటతు. తస్య పెన్టుతుడగ్గి, చరణారవిన్దమఱుతియాక ఉపాయవేషమ్ శొల్లకిటతు. అనిన్యాత్మాతుడగ్గి, అనువ్రజేత్ ఎన్టుతఱుతియాక ఉపాయస్వీకారమ్ శొల్లకిటతు.

(తత్పదామ్బుజద్వయ) ప్రాప్యమానతుతానేప్రావకమెన్దిటతు. ప్రాప్యప్రాపకిగ్గిరిన్లుమ్ ఒన్టాకిల్ కార్యకారణయోరైక్యమ్ ప్రసగ్గి క్కుమ్. ఐక్యప్రసగ్గిత్తాలే సాధ్యసాధనగ్గిన్దియిలేయిట్టియుమ్. ఇన్దియిలే ఒట్టిన్దవాణే అవద్రీణిల్ ప్రవర్తకరిన్దియిలే యిట్టియుమ్. ప్రవృత్తియిల్లామైయాలే ప్రవర్తకశాస్త్రత్తుక్కు వైయర్థ్యముమ్ అప్రామాణ్యముమ్ వీటక్కుమ్, ఇత్తనై అనర్థగ్గిభుజ్ఞాయురున్దన, ఇతుక్కుప్పరిహారమేతెన్నిల్, తత్పదామ్బుజద్వయ పరిచర్యైప్రాప్యమ్; తత్పదామ్బుజద్వయప్రపత్తి ఉపాయమెన్దిట్టు భేదముజ్ఞాకైయాలే ఒరువిరోధముమిలై.

పరిచర్యాప్రపత్తికల్ ఉపాయోపేయగ్గిళాకిల్ (౨) “బ్రహ్మవేద బ్రహ్మైవభవతి” ఎన్టుమ్, (౩) “బ్రహ్మవిదాపోతిపరమ్” ఎన్టుమ్ (౪) “మామేకంశరణంప్రజ” ఎన్టుమ్, (౫) “త్వమేవోపాయభూతోమేభవ”

ఎఱ్ఱమ్ ప్రాప్య ప్రాపకశ్శిరణ్డమ్ ఒనైఱ్ఱమ్, ఎమ్మరుమానే ఉపాయో
 పేయశ్శెఱ్ఱమ్ శొల్లుకిట ప్రమాణ వ్యవహారశ్శల్ శెయ్యమ్మడి యెన్నె
 న్నిల్; పరిచర్యావిషయముమ్ ప్రపత్తివిషయముమ్ ఒన్ఱాకై యాలే.
 విషయమ్ ఒన్ఱానాల్ భేదమ్ నడక్కుమోవెన్నిల్; భేదకమ్ విశేష
 ణమ్, భేద్యమ్ విశేషమెనిఱన్యాయత్తాలే పరిచర్యాజనితప్రీతివిశిష్ట
 విషయముమ్ ప్రపత్తిజనిత ప్రసాద విశిష్టవిషయముమ్ విశేషణభేద
 త్తాలే వేతాకై యాలే, వస్తు ఒన్ఱానాలుమ్ భేదత్తుక్కు క్కుఱైయిఱై.
 ఆనాల్, “అజోగజో మహిషః” ఎనిఱవిడత్తిల్ విశేషణ భేదాధీన
 మాక విశేష్య స్వరూపత్తుక్కుమ్ భేదమ్ పిఱన్దత్తియోవెన్నిల్, విరు
 ధవిశేషణమాన అవిడత్తిల్ అప్పడియాకిలుమ్, “దేవదత్తశ్శ్యామో
 యువాసమపరిమాణః” ఎనిఱవిడమ్బాలే అవిరుద్ధ విశేషణమానవిడ
 త్తిల్ విశేషణ భేదాయత్త విశిష్టాకారభేదమ్ వరచ్చెయ్తేయమ్
 స్వరూపభేదమ్ పిఱవాతు; (౧) “సపవసృజ్యస్సచసర్గకరా” ఎఱ్ఱబ్రహ్మ
 మొఱ్ఱుమే కార్యకారణమా మిడత్తిల్ సూక్ష్మచిదచిద్విశిష్టబ్రహ్మమ్
 కారణమ్. స్థూలచిదచిద్విశిష్ట బ్రహ్మమ్ కార్యమెఱ్ఱు అవిరోధేన నిర్వ
 హిక్కితాత్పాలే.

(ప్రపత్తి)(౨) “తదేకోపాయతాయాఘాప్రపత్తిః” ఎఱ్ఱ దురసు
 శ్శేయమాన ఉపాయశ్శితెనక్కన్వయమిఱై. రక్షకనానవసే ఉపాయ
 మాకవేణుమెఱ్ఱు పిఱక్కిఱ ప్రార్థనాధ్యవసాయమ్ ప్రపత్తి. (అన్యత్)
 ఇప్రపత్తియై యొత్తీయమన్. ఉపాయాన్తరశ్శ శ్శితైయో వెన్నిల్;
 అన్యత్ తుడగ్గి, మన్వాసః అఱుతియాక, అవైయెల్లామ్ నెఱ్ఱుడై
 యార్క్కు నల్లతీర్థమ్; నమక్కుధికారమిఱై యెన్ఱిరుప్ప నెన్ఱిఱార్.

మూ:- అన్యన్నమే కల్పకోటి సహస్రేణాపి సాధనమస్తీతి మన్వానః

(అన్యత్) భక్తితద్భేదమాన సద్విద్యై తుడక్కమానవై, తదజ్ఞమాన
జ్ఞానకర్మజ్ఞభే తుడక్కమాన ప్రపత్తివ్యతిరిక్తమాన ఉపాయమ్;

ఇప్పడి శాస్త్రజ్యులే తాత్పర్యమ్ పణ్ణివిధిక్కిఱవివై ఉపాయజ్ఞ
శఙ్ఖోవెన్నిల్; (నమే) ఇక్లే అస్తియెక్కూట్టి, నమేస్తి - ఇవై యెల్లామ్
శక్తాధికారమ్; అజ్ఞనాయ్ అశక్తనాయ్, కర్మప్రవాహత్తిలే యఘ్నున్ది
అతడియాక * మాటిమాటిప్పలపిఱప్పమ్ పిఱన్దు * మూతరాక్ వన
ములైప్పయనేపేణి, ఇప్పడివిపరతప్రవృత్తివణ్ణి * ఓపామి, నక్షమామి
క్కిలక్కాయరుక్కిఱవెనక్కు ఉపాయమల్ల.

ఇప్పడిమాటిమాటిప్పలపిఱప్పమ్ పిఱక్కిఱ పిఱవికళిల్ ఇతు
క్కుమున్బిలైయేయాకిలుమ్, ఇనిప్పిఱక్కుమ్పిఱవికళిలే యాకిలుమ్
సాధనానుష్ఠానమ్ పణ్ణ త్తట్టెన్నెన్నిల్; (కల్పకోటిసహస్రేణాపి) ఒట్టి
యై ఆయినాళ్ సీరిలేయిట్టువెత్తాలుమ్ ముళైయాతాప్పలే కాల
తత్వముశ్శతవైయుమ్ తిరిన్దాలుమ్ అధికారముణ్ణాకమాట్టాతు. (సాధ
నమస్తి) ఇత్తైక్కిఱ్ఱేకూట్టినాప్పలే కీఱ్ఱైయతాననణ్ణై ఇక్లేకూట్టి “సాధ
ననాస్తి” ఎన్ఱాకిఱతు. ఎల్లామ్ శెయ్తాలుమ్ శృతప్రాయశ్చిత్తమా
నుత్తనై పోక్కి అభిమతఫలత్తై సాధిత్తు త్తరమాట్టాతు. సాధననాస్తి
యెన్ఱాల్ స్వరసమాకత్తోబ్బవతు - సాధనమిలైయెన్ఱిఱే; అజ్ఞనల్ల
(సాధననభవతి) ఎనక్కుసాధనమాకమాట్టాతెన్ఱవడి. (ఇతిమన్వానః)
ఇప్ప్రకారత్తిలేయఱుతియిట్టు. (మన్వానః) ఇన్నివైపు ఉరువనడక్క
వేణుమెన్ఱిఱతు - వర్తమానత్తాలే.

మూ:- త సైవ్యవభగవతో నారాయణస్య అఖిల సత్వదయైకసాగరస్య
అనాలోచిత గుణాఽగుణాఖణ్డజనానుకూలాఽమర్యాదశీలవతః

(త సైవ్యవభగవతో నారాయణస్య) కీర్త - “వరమపురుషంభగ
వస్తం నారాయణమ్” ఎఱ్ఱ-ప్రస్తుతమానవవస్తన్నుడైయ, “భగవస్తం
నారాయణమ్ ” ఎఱ్ఱ (౧) “ సోశ్నతేసర్వాకామాన్సహబ్రహ్మణా
వివశ్చితా” ఎఱ్ఱిపడియే ప్రాప్యతోవపయోగియానగుణజ్ఞతై యమ్
గుణాశ్రయమాన ధర్మియైయుమ్ శోల్లిల్లి. ఇట్లు “భగవతో నారా
యణస్య” ఎఱ్ఱ ప్రాపకతోవపయోగియానగుణజ్ఞతై యమ్ గుణియై
యుమ్ శోల్లికిటతు. ఇనిమేల్, భగవన్నారాయణశబ్దజ్ఞాల్ సూచిత
మానగుణజ్ఞతై యమ్ గుణియైయుమ్ వివరిక్కిటతు.

(అఖిలసత్వదయైకసాగరస్య) సకలసత్వవిషయమాన దయై
క్కు ఒరుకడలాయరుక్కుమ్. (అఖిలసత్వ) ఇన్నాన్ ఇనై యానెఱ్ఱు
వరై యాతే సకలజన్తువిషయమెఱ్ఱవడి. (దయా) స్వార్థనిరపేక్షవర
దుఃఖాసహిష్టుత్వమ్; - తానొరుప్రయోజనతైక్కుణిశియాతేపిఱ్ఱనోవు
కణ్ణాల్ ఐయోవెనై. (ఏకసాగరస్య) దయైయాకిటజలత్తుక్కువేతో
రాశ్రయమిన్ఱిక్కు ఇవనే ఆశ్రయమాయరుక్కు.

“అఖిలసత్వదయైకసాగరస్య” ఎఱ్ఱతు-వరపీడానిరూపణమ్ కణ్ణి
యోవెన్నిల్; (అనాలోచితగుణగుణాఽఖణ్డజనానుకూలాఽమర్యా
దశీలవతః) ఇప్పడిగుణదోషనిరూపణమ్ పణ్ణవొణ్ణాతపడియాన శీలగు

ణముడై యవనెనిటతు. తిరువుళ్ళత్తాలారాయప్పడాతపడియాన నన్నె
తీమైకన్నై యుడై యరాయిరుక్మిణి అఖణ్ణజనముణ్ణు, పిరియప్పడాతమను
వ్యర్కళి; అవర్కళి ఉణ్ణవిక్రైక్కిడామ్బడియాన నిరవధికశీలత్తై
యుడై యవనుడైయ. దోషమ్ తిరువుళ్ళత్తిల్ పడాతపంశమ్ ఏర్
మాకిటతు. ఉళ్ళగుణజ్జలై అణ్ణీకరి త్తిల నెన్టాల్, ఇతో శేర్మోమో
వెన్నిల్; నిగ్రహిక్రైక్కిడియాన దోషజ్జలై నిరూపియాతమాత్రమ్.
రక్షిక్రైక్కుప్పన్ బాశానగుణజ్జలై యమ్ అపేక్షియా నెన్ట పడి. తాన్
రక్షిక్కుమ్బాతు గుణాపేక్షైయైయెన్టకరుత్తు.

(అనాలోచిత)అలోచితమావతు - ఇవ్వాశ్రయ త్రిలేనన్నెయుణ్ణో
తీమైయుణ్ణో వెన్టవిడుత్తారాయ్ కై; అతువిన్ది క్కేయొత్తికై. (గుణగుణ)
అనై యావన - నన్నెతీమైకళి. అతానతు - “అజ్ఞానో, ప్రాజ్ఞానో, నాస్తి
కనో, ఆస్తికనో, ధార్మికనో, అధార్మికనో, విసీతనో, అవిసీతనో” ఎన్నే
వమాదికళి. (అఖణ్ణజన) దేవమనుష్యర్కళోడు బ్రాహ్మణక్షత్రియా
ద్యనులోమజాతియోడు, ప్రతిలోమజాతియోడువాశియట సర్వవిషయ
మాక, (అనుకూల) ఇవె కుమార్గజ్జలై త్తవిర్న్దు నల్వత్తిపోయ్ కరై
మరమ్ శేరుకైక్కుటుప్పామ్బడియిరుక్రై. (అమర్యాద) మర్యాదై
యాకిటతు - అవధి; నిరవధికమెన్ట పడి. (శీల) పెరియవన్ తాన్దవ
నోడు కలక్కుమిడ త్తిల్ తన్ మేన్దెపార్ త్తు ఇటుమాత్తల్. మన్దలైయ
వన్ తన్దెపార్ త్తు క్కుళుతల్ శెయ్యాతపడి పురైయటప్పరిమాటుకిట
నీరై. (శీలవతరి) మతుప్పాతే (౧) “భూమనిన్ద్రావశంసాసునిత్యయోగేతి
శాయినే! సమ్బంధేస్తివివత్సాయాం భవన్తిమతుబాదయః” ఎన్ట నిత్య
యోగేమతుప్పాయ్ ఇగ్గుణమ్ ఇవనుక్కు నిత్యసిద్ధమెనిటతు.

ఇప్పడి అవన్ సన్నీరైయాలే ఎల్లారోడుమ్కలన్దాలుమ్, అవర్

మూ:- స్వాభావికానవధికాతిశయ గుణవత్తయా

దేవతిర్యజ్ఞసుష్యాద్యఖిలజనహృదయానందనస్య

కశీ తన్నైక్కణ్ణాల్ వెరువుమ్మడియాయరుక్కుమోవెన్నిల్ ; (దేవతి ర్యజ్ఞసుష్యాద్యఖిలజనహృదయానందనస్య) వివేకికళోడు అవివేకిక కళోడు వాళియట ఎల్లారుడై యనెఱ్ఱుమ్ ఉరుకుమ్మడియాయరుక్కుమ్. ఇప్పడిశెయ్ కైక్కడియెన్నెన్నిల్. (తు) ఒరువిశేషముణ్ణు. అతుతానేతెన్నిల్ ; (స్వాభావికానవధికాతిశయగుణవత్తయా) స్వతస్సిద్ధమానవైతై యిల్లాత మికుతియైయుడై త్రాయరుక్కిట గుణవత్తైయాలే.

అడియేతొడగ్గి ఒరుపడిప్పడగుణజ్ఞతై చొచ్చిల్లి వరచ్చెయ్ తే పుతు మైపోలే “గుణవత్తయా” ఎన్ఱుశొల్లుకిటతు ఎన్నమ్మ తెన్నిల్ ; అవై యెల్లామ్ ఆత్మగుణజ్ఞతై చొచ్చిల్లుకిటతు. ఇఱ్ఱు, (౧) “గామరామనయనాభి రామతామాశయస్యసదృశీంసముద్వహన్ | నర్వదేవహృదయజ్ఞమోసి” ఎన్నిటపడియే కణ్ణుక్కుప్పిడిక్కుమ్మడియాన కాన్తిసాకుమార్యాదికళాన విగ్రహగుణజ్ఞతై చొచ్చిల్లుకిటతు.

(దేవతిర్యజ్ఞసుష్యాద్యఖిల జనహృదయానందనస్య) (దేవ) (౨) “బభూవేన్ద్రోపమందృష్ట్యా రాక్షసీకామమోహితా” (౩) “తరుణారూప సమ్మన్నా” ఎన్ఱు దేవయోనియాన రాక్షసియుమ్ అకస్పట్టాళితే. అన్ఱి క్కే, (౪) “అధిజ్యోగన్వాసమవేక్ష్య రామశ్చరన్త మేకాన్తవిలాసిసీభిః | నూనంబభూపుర్వన దేవతాశ్చ మర్త్యాజ్ఞనాజన్మకుతూహలిన్యః” ఎన్ఱు వనదేవతైకళకప్పట్టతాకవుమామ్. (తిర్యక్) (౫) “రామకిమలపత్రాక్ష

మూ:-

ఆశ్రితవాత్సలైక్యజలధేః

స్వర్వసత్వనుహారః'ఎస్తుతిరువడియమలకవట్టానితే. (౧) 'వాతమా మకన్మర్క్కడమ్ విల్లు' ఎస్తుమూస్తుక్కుమ్ ఇతుతానే ఉదాహరణ మాకపుమామ్. (మరుష్య)(౨) "రూపసంహసనంలక్ష్మీసౌకుమార్యం సువేషతామ్ । దదృశుర్విస్మృతాకారారామస్యననవాసినః" ఎస్తు ఋషి కళకప్పట్టార్కళి. ఆదిశబ్దత్రై స్థావరజ్ఞి. అతావతు- (౩) 'పాషాణ గౌతమసభూవపురాప్తిహేతుః'ఎస్తుకల్లురుకిప్పెణ్ణామ్బడియాయరుక్కై. (అఖిలజన)అనుకూలరోక్షప్రతికూలరోక్షవాశియతి(హృదయానందసన్య) కణ్ణుర్లుఅభికియనాయఅనభిమతవిషయమాయ నెణ్ణుక్కుప్పిడియాతిరుక్కై యన్తికై(౪)"చిత్రాపహరిణమ్"ఎస్తుమ్,(గి)"కణ్ణవర్తమ్మనమ్వల్లుజుమ్" ఎస్తుమ్ శోల్లుకిఱపడియే ఎల్లార్ నెణ్ణైయురుక్కుమ్బడియాయుమ్ నెణ్ణు డైయార్ నెణ్ణైయిదుద్దు(౬)"ఎన్నెణ్ణినైక్కణ్ణిల్" ఎస్తు తన్ నెణ్ణుక్కు త్తూతువిడుమ్బడియాయుమితే వడివల్లురుప్పతు.

ఇప్పటి సర్వసాధారణమాయురుక్కుమిత్తనైపోక్కి ఆశ్రితవిష యత్తిలోరమిత్తయోవెన్నిల్. (ఆశ్రితవాత్సలైక్యజలధేః) అవర్కళి విషయత్తిల్ దోషన్దానే ఘోగ్యమాకనినైత్తిరుక్కుచెన్గిఱతు. (ఆశ్రిత) (2) "భవద్విషయవాసినః" ఎస్తుమ్ (౮) "సకృదేవప్రపన్నాయ" ఎస్తుమ్, (౯)"పత్రంపుష్పంఫలంతోయం యోమేభక్త్యై ప్రయచ్ఛతి" ఎస్తుమ్శోల్లుకిఱపడియే అవనైల్లుక్కుశ్శేకిడత్తల్, ఒరువచ్చిలైనేరత్తల్, ఒరుమలరాతల్, ఒరుక్తియాతల్ నేర్దవర్కళి, (వాత్సల్య) కన్తినుడ మ్మిల్ వల్లుమైత్తాయ్ ఘోగ్యమాక నక్కుమాపోలే(౧౦) "కున్తనైయుకు

(౧) తి-మొ-గి-౮-౨. (౨) రా-ఆ-౧-౧౩ (౩) (౪) రా-ఆ-

(గి) పెరు-తి-మొ-౮-౨ (౬) తిరువి-౩౦. (౭) రా-ఆ-౧-౨౦

(౮) రా-య-౧౮-౩౩ (౯) గీ-౯-౨౬, (౧౦) ౧-తిరువ-౪౧

మూ;- భక్తజనసంశ్లేషైకభోగస్య నిత్యజ్ఞాన
క్రియై శ్వర్యభోగ సామగ్రిసమృద్ధస్య

శ్లోమశ్చైయ్యనుమ్ కుణశ్శోభ్యమ్” ఎన్నుమ్మడి స్నేహవిషయమాత్మై
అతావతు - (౧) “దోషోయద్యపితస్యస్యాత్” (౧) “నత్యజేయంకథ
ఇన్” ఎన్నిరుక్కై. (ఏకజలధేరి) ఏకాశ్రయమాయురుక్కై.

ఇప్పడి ఇవనాశ్రయిత్రాల్ ఇత్తలెక్క ఫలమ్కొడుత్తువిట్టానా
యిరుక్కుమత్తనై పోక్కి త్తన్ పేతాకవిరుక్కుమత్తలైయో వెన్నిల్,
(భక్తజనసంశ్లేషైకభోగస్య) తనక్కునల్లరాయిరుప్పారోడు శేరుక్కయే
పరమప్రయోజనమాయురుక్కై. (భక్తజన) భక్తియాకిటతు - “భజ
ఇత్యేషధాతుర్వై సేవాయాంపరికీర్తితః | తస్మాత్సేవాబుధైఃప్రోక్తా
భక్తిశ్చైవభూయసీ” ఎన్నిటపడియే స్నేహమాయ్, ఇతుభక్తప్రపన్నాది
సాధారణమ్. (సంశ్లేషైకభోగస్య! (౨) “క్షణేషితేయద్విరహాహూతిదు
స్సహః” (౩) “ఒరుమానోఽఽయిమ్పిరియాన్” ఎన్నిటపడియేఇప్పడి అన
స్యప్రయోజనరాయిరుప్పారోడు క్షణమాత్రవిశ్లేషముమ్ పాతాతపడి
కూడవిరుక్కయే తనక్కుధారకపోషక భోగ్యజ్ఞానయిరుక్కుమ్.

ఇప్పడిఅనన్తాత్మాక్కలోడు భజక్కుమిడత్తిల్ పరికరవైకల్య
ముష్టాయిరుక్కుమోవెన్నిల్; (నిత్యజ్ఞానక్రియైశ్వర్యాదిభోగసామగ్రి
సమృద్ధస్య) నిత్యమాయ్ పోతుశ్చైయాతతాయ్ భోగ్యసమస్తవస్తు
క్కళినుడైయ స్వరూపరూపగుణచేష్టాప్రయోజనకాలాదివిషయజ్ఞాన
మెన్న, క్రియైయెన్న, భోగ్యజ్ఞోతాన్ నిన్తై పోతుకై పుకురుమ్మడియా
యిగుక్కిట ప్రభుత్వమాతల్, సమృత్తాతలానవై శ్వర్యమెన్న, ఏవమా

మూ:- మహావిభూతేః, శ్రీమతశ్చరణావిన్దయుగళమనన్యత్సజ్జీవనేన

దియాన భోగసామగ్రియుక్టు, పుష్కలకారణమ్; ఇవద్ధాల్ పూర్ణ
నానవనుడైయ.

ఇప్పటిభోగముమ్ భోగసామగ్రియుముక్తానాలుమ్ భోగస్థాన
మిలైయాకిల్ ప్రయోజనమిలైయాకాతేయెన్న (మహావిభూతేః) లీలా
విహతిపోతేకాత్ కూతాయ్ పరిచ్చిన్నమాయిరుక్కైయన్తిక్కే ఇతిల్
ముమ్మడఱు పెరుమెయెముడైతాయ్ భోగత్తుక్కేకాస్తమాన నిత్యవి
భూతియై యుడైయవనుడైయ.

ఇప్పటిప్పట్టస్థాన త్రిలేయరున్దు అనన్తానన్దభోగమ్ కణ్ణమిడత్తిల్
కూట్టిన్దియే బ్రహ్మచారినారాయణనామో విరుప్పతెన్నిల్, శ్రీమ
త) భోగప్రాతన్సై క్కరై కాణైక్కు సహాయభూతైయాక సాత్మా
ల్లక్కియై తనక్కు ప్రధాన మహిషియాకవుడైయవనుడైయ. ఇవ
నుక్కు సుసారిసాధారణమానభోగమన్టే. అనాప్తసమస్తకామతయా
ఆనన్దమయనాముళ్ళవనుక్కు నాయ్చిమార్పైచ్చేర్ త్రియాలే
పిఱక్కుమ్ భోగమావతెన్ ? అతిల్ సహాయమావతు - ఎన్నమ్బతు
వెన్నిల్, ఇవనుక్కు భోగమావతు-ఆశ్రితోజ్జీవనమ్. అతుక్కు ప్పరుష
కారభూతైయాయ్ నిన్దు శేరవిడుకై -సహాయభూతైయాకై యావతు.

ఇప్పడియిరుక్కిఱనన్దనై యోపద్దువతెన్నిల్, (చరణారవిన్ద
యుగళమ్) స్వరూపప్రాప్తమాయ్ నిరతిశయభోగ్యముమాయ్ తన్
శేర్ త్రియత్తే నిదర్శనమామ్బడియాక ఎల్లరైయుమ్ శేర్ త్తుక్కు
ళ్ళక్కడవతా యిరుక్కిఱ ఇత్తిరువడిత్తామరై కల్లిరణ్డెయుమ్. పద్దు
మ్బడియెన్నెన్నిల్, (అనన్యత్సజ్జీవనేన) ఆత్మోజ్జీవనమ్ ఇత్తోయి

మూ;- తద్గతసర్వభావేన శరణమనువ్రజేత్ .
తతశ్చ ప్రత్యహ మాత్మోజ్జీవనాయ

వేటాన్నిలైయెన్నిరుక్మిటనినై వోడే. (తద్గతసర్వభావేన) వేటాన్నిలైయై యాలే ఇతువేరక్షకమెన్నిట నినై వోడుమ్.

ఇన్నినై పుకళోడుకూడచ్చెయ్య పుకుకికకార్య మెన్నెన్నిల్; (శరణమనువ్రజేత్) పురుషార్థత్తుక్కు సాధనమ్ ఇవనేరున్మగ్యవసి ప్పాన్. బుద్ధ్యర్థత్తుక్కు వేణువతు-వ్రజేత్ అన్తో; అనువెన్నెన్నిల్; “వ్రజ-గతౌ” ఎన్నిటగతియాకిటతు - జ్ఞానమాత్రవాచియాయ్, అధ్యవ సాయమాకిట వతిశయత్తై వివక్షీక్మిటతాకవుమామ్. “అనుసూతింవ్ర జేత్” ఎన్టు “ద్వయమథానుసంధానేన సహ సదైవంవక్తా” ఎన్నిటపడియే సర్వకాలానువృత్తియై చ్చొల్లుకిటతాకవుమామ్. అన్తిక్కే “శరణ మను” ఎన్టు ఉపాయోద్దేశేన అడై వాన్మన్తాకవుమామ్.

ఇప్పడి ఒరుకాల్ శరణమ్ పుక్కు విడుమిక్తనైయోవెన్నిల్; (తతశ్చప్రత్యహమాత్మోజ్జీవ నాయేత్యాది) ఫలత్తుక్కు ఒరుకాలమైన్ది రుద్దాలుమ్ సత్తాధారణత్తుక్కు నాశేతోటు మనుసన్ధిప్పాన్మెన్నిటతు. (తతశ్చ)(౧) “తద్ద్యయం సకృదుచ్చారోభపతి” ఎన్టుమ్, (౨) “సకృదేవ ప్రపన్నాయ” ఎన్టుమ్, ఉపాయాంశత్తుక్కు ఒరుకాలమైయుమాయిరుక్క, పిన్నైయమ్ వేణుమెన్నిటతాకిటతు; అతుక్కువధియెన్నెన్నిల్, (ప్రత్య హమ్) ఒరుకాలను సన్ధిత్రోమెన్టు విడుత్తయన్తిక్కే నాశేతోటుమ్.

ఇప్పడి నాశేతోటుమనుసన్ధిక్మిటతు సాధనపూర్తి పోరామై యోవెన్నిల్ (ఆత్మోజ్జీవనాయ) (౧) “యన్సువచార్తం క్షణంవాపి వాసుదేవోనచిన్త్యతే । సాహనిస్తన్మహచిచ్ఛద్రంసా భాన్తిసానచ విక్రియా” ఎన్నిటపడియే క్షణమాత్రముమ్ భగవదనుసన్ధానమ్

మూ:- ఏవమనుస్మరేత్. చతుర్దశ భువనాత్మక
మణ్డం దశగుణితో త్తరఞ్చావరణసప్తకం

పణ్ణతపోతు ఆత్మవిదాశ మాకైయా లే నిత్యానుసంధానతా లే అత్మా
ఉజ్జీవిక్కుమ్బడియాక.

ఆత్మోజ్జీవనార్థమాక అనుసంధిక్కుమిడత్తుప్పోలియాక అనుస
ధిక్కు ఆమైయుమోకెన్నిల్; (ఏవమ్) ప్రథమపర్వత్తిల్ యా తోరు ఆద
రమ్; యా తోరు క్రమమ్, అప్రకార త్రిలాస్టమ్ కుత్తాయాతపడి. (అను
స్మరేత్) “ప్రత్యహమ్” ఎన్నచ్చెయ్తే “అనుస్మరేత్” ఎస్టతు -
నాళోతోఱుమెన్టాల్ ఒరునాళై కొరుకాల్ నిన్తైతాలుమ్ పోరుమిటే;
అజ్జనన్తి క్కే “ద్వయమర్థాను సన్ధానేన సహసదైవంవక్తా” ఎన్నిటప
డియే అనవరతాను సన్ధానమ్ పణ్ణవేణు మన్నిటతు.

ఇప్పపాయమ్ కై వద్దవన్ అర్పిరాది మార్గతా లే పోయ్ స్రాపి
క్కుమ్ నిత్యవిధూతియైయుమ్, అజ్గుళ్ళప్రకారజ్జలైయుమ్ శొల్లుకిటతు
మేల్ (చతుర్దశభువనాత్మకేత్యాదియాలే). (చతుర్దశభువనాత్మకమ్)
భూమ్యన్తరి తొదియాన ఉపరితనలోకజ్జళ్ళేముమ్, అతల వితలాదికళా
కిట పాతాళ లోకజ్జళ్ళేముమాకిట పఠినాలు లోకజ్జళుమాయిరుక్కై.
ఇప్పడియిరుక్కిటతు తానేతెన్నిల్, (అణ్ణమ్) ఇప్పడిప్పట్ట లోకజ్జళు
క్కెల్లా మాశ్రయమాయ్ పళ్ళాశతోటి విస్తీర్ణమాయిరుక్కిట
వణ్ణమ్.

(దశగుణితోత్త రఞ్చావరణసప్తకమ్) (ఉత్తరోత్తర దశగుణి
తమ్) ఓరావరణత్తుక్కోరావరణమ్ దశగుణితమాయ్, దశగుణిత
మాన అవ్వావరణత్తుక్కు అవ్వరుకిలావరణమ్ అతిల్ దశగుణిత
మాయ్, ఇప్పడిఉక్త క్రమత్తాలే ఉత్తరోత్తర దశగుణితమాన ఆవర

మూ;- సమస్తం కార్యకారణజాతమతీత్య పరమవ్యోమశబ్దాభిధేయే
బ్రహ్మాదీనాం వాఙ్మనసాఽగోచరే శ్రీమతి వైకుంఠే దివ్యలోకే

ణగ్గళై యుడైత్రాయ్; ఆవరణసప్తకమావతు - వారివస్త్రస్యనిలాకాశ
అహజ్జ్వరమహదవ్యకర్ణశాకిఃపివై. (సమస్తమ్) ఓరణ్డమితే ఇప్పడి
యిరుప్పతు. (౧) “అణ్డానాన్తుసహస్రాణాం సహస్రాణ్యయతానిచ | ఈ
ద్యశానాంతథాత్రకోటికోటిశతానిచ” (౨) “ఎన్నేతియన్టపుటవ
ణ్డమ్” ఎన్నిటపడియే ఈదృశమాన సమస్తలోకర్ణళై యుమ్.

(కార్యకారణజాతమ్) బ్రహ్మనా లేడతాపద్యమాయుమ్, ఒన్టైయుణ్డా
క్కక్కడవతాయమిరున్టశ్చనన్తుసమూహతై. (అతీత్య (౩) “ఆబ్రహ్మ
భవనాన్లోకాః పునరావర్తినోన్తున” ఎన్నిటపడియే కర్మశేషముళ్ళ
వర్కశే మీణ్ణు తిరుమ్బుమ్బడియాన ప్రాకృతమణ్డలతై అపునఽప్రాప్తి
యాకక్కళిత్తు.

ఇతైక్కడన్దుపోయ్, పుకుకిః దేశమిరుక్కుమ్బడియెన్నెన్నిల్,
(పరమ) ఇతుక్కవ్వరుకిలైయెన్నుమ్బడియాయరుక్కై. (వ్యోమశబ్దా
భిధేయే) (౪) “పరమవ్యోమస్సృతిషితా” ఎన్టు కర్మభూమిపోలేతమియా
యరుక్కైయన్టిక్కే తెళివిశుమ్బాయరుక్కై. ఇప్పడియిరుక్కిఱతు
తాన్ పరిచ్చిన్నమాయరుక్కుమోవెన్నిల్, (బ్రహ్మాదీనాంవాఙ్మనసా
గోచరే) అల్పజ్ఞానరాయ్ అశక్తరాసనమ్మళవన్టిక్కే అధికరాన బ్రహ్మ
రుద్రాదికళుక్కుమకప్పడ వాక్కుక్కుమ్ నెళ్ళుక్కుమ్ విషయమన్టి
యిలేయిరుక్కుమ్. ఇప్పడియిరుక్కుమ్ దేశత్తినోపేరెన్నెన్నిల్; (శ్రీమతి
వైకుంఠేదివ్యలోకే) శ్రీవైకుంఠమెన్టుపేర్. (శ్రీమతి) కర్మభూమిపోలే

మూ;- సనకవిధిశివాదిభి రప్యచిత్త్యస్వభావైశ్వర్యై
 ర్నిత్యసిద్ధైరనన్తై ర్భగవదానుకూలైశ్చ
 భోగైర్విస్యపురుషైర్మహాత్మభిరాపూరితే,

తైజ్జ్యశ్రీయుజ్ఞానాలుమ్ విచ్ఛేదమ్పిఱత్కైయన్తి కేకై తైజ్జ్య
 శ్రీ నిత్యమాయురైకై. (వైకుంఠే) కర్మతిరోధానవిల్లామైయా లే జ్ఞాన
 శక్త్యాదికళో కుంఠితమన్తి కేకైయరుక్మ దేశమ్. (దివ్యలోకే) మానుష
 లోకమాయురైకైయన్తి కేకై అతిల్ వ్యావృత్తమాయురైకై.

దేశమ్ శోల్లంఘ్య; దేశాధిపతికతై చ్చొల్లుకిఱతుమేల్. (సనకవిధి
 శివాదిభిరప్యచిత్త్యస్వభావైశ్వర్యై) బ్రహ్మభావనానిష్ఠరాన సనకాదిక
 భోడుకర్మభావనానిష్ఠరాన బ్రహ్మాదికళోడువాశియఱన్తి నైక్కవొణ్ణాతపడి
 యానప్రకారవైభవస్థైయైయైయరాయ్, (నిత్యసిద్ధై) ముక్తరైప్పిలే
 కాదాచిత్క భగవల్లాభరాయురైకైయన్తి కేకై సర్వదాలభభగవ
 దనుభవపరరాయురైకై, (అనన్తై) ఇప్పడియిరుక్కుమవర్కళుక్కు
 ఓరవధియై. ఇవర్కళోతజ్జళుక్కు ఓరన్తమైయెన్నపుమామ్. (భగ
 వదానుకూలైశ్చభోగై) భగవదనుభవమే యాత్రైయాయురైకై.
 (దివ్యపురుషై) భూమియిల్ కాల్ పావాతిరుకై. (మహాత్మభి) (౧)
 “క్షణేపితేయద్విరహాతిదుస్సహం” (౨) “ఒరుమానోడియుమ్పిరి
 యాన్” ఎన్దుమ్ శొల్లుకిఱపడియే సర్వేశ్వరన్తానుమ్ అవర్కళోపైక్షణ
 మాత్రవిశ్లేషముమ్ పొఱుక్కుమాట్టాతానామ్బడియాన పెరుమైయై
 యుడైయరాయురైకై. (ఆపూరితే) ఏకదేశముమ్ పాతోకిడవామే
 అవర్కళాలే నిరన్తరమాయురైకై

మూ:- తేషామపి ఇయత్పరిమాణమియదైశ్వర్యమీదృశ స్వభావ
మితి పరిచ్ఛేత్తుమయోగ్యే దివ్యావరణశతసహస్రావృతే,

దేశస్థాన్ బ్రహ్మాదికళాల్ అశవిడప్సకాతపడి యిరున్దతేయాకి
లుమ్ ఇవర్కళుక్కు త్రాన్ అశవిడలాయిరుక్కుమోవెన్నిల్; (తేషా
మపి) తజ్జళై ప్పిఱరాఅశవిడవాణ్ణాతిరుక్కిఱవర్కళుక్కుమ్. (తేషా
మపి) అనన్తమాయిరుక్కిఱవర్కళిలే ఒరువరాల్తాన్ అశవిడలాయి
రుక్కుమోవెన్నిల్; ఓరురుత్తరుక్కుజ్గాడ అశవిడవాణ్ణాతిరుక్కు
మెన్గిఱతు. మేల్వాక్యమేతెన్నిల్; (పరిచ్ఛేత్తుమయోగ్యే) పరిచ్ఛే
దితైక్కు అయోగ్యమెన్గిఱతు. ఇప్పడిప్పరిచ్ఛేత్తైక్కుత్రానయో
గ్యమా యిరుక్కిఱతేతెన్నిల్; (ఇయత్పరిమాణమ్) ఇవ్వళవెన్ఱుమ్,
(ఇయదైశ్వర్యమ్,) ఇవ్వళవునమ్మతెన్ఱుమ్, (ఈదృశస్వభావమ్) ఇప్పడి
ప్పట్టస్వభావతైయుడైయతెన్ఱుమ్ (ఇతిపరిచ్ఛేత్తుమయోగ్యే) ఇప్పడై
కళిల్ ఇన్నపడియెన్ఱు అశవిడప్సకాతు.

(దివ్యావరణశతసహస్రావృతే) లోకవ్యావృత్తమాన ఆయి
యిగమ్ తిరుమతిలై యుడైత్రాయిరుక్కుమ్. సమన్తక్షేతరహితమాన

(తేషామపి ఇయత్పరిమాణమియదైశ్వర్యమీదృశస్వభావమితి పరిచ్ఛేత్తుమయో
గ్యే) ఇతి. దివ్యాయతనవిశేషజేతు మహత్తరత్వమేవ వివక్షితమ్. దివ్యావరణ
సంపుతత్వాది కథనేనైవ తత్పరిమాణసిద్ధిః. అత్రస్వభావకబ్దోపి నిరతిశయ భోగ్య
త్వాదివిషయః; సహ్యేవంవిధవిషయేషు పరిచ్ఛేదాయోగ్యత్వోక్త్యా సూరణాం
సార్వజ్ఞ్యహానిః; దివ్యాయతనగుణ ప్రకర్షితాత్పర్యాచ్య.

మూ:- దివ్యకల్పక తరూపశోభితే, దివ్యోద్యాన శతసహ
 (సకోటి భిరావృతే, అతిప్రమాణే దివ్యాయతనే, కస్మిన్
 శ్చిద్విచిత్రదివ్యరత్నమయే దివ్యాస్థానమణ్డపే,

దేశ త్తుక్కు త్తిరుమతిల్ క శెన్నెన్నిల్;- (౧) “పురంహిరణ్మయమ్” ఎన్ఱు
 ఎఱ్ఱున్దరుళియిరుక్కుమ్ తిరుప్పడై వీడాకై యాలే, ఇతుక్కుళ్ళలక్షణజ్ఞ
 శడైయవేణ్ణుకై యాలుమ్, (౨) “తత స్తవహాఘోష్టతమచాపబాణధృక్
 స్థితో భవంస్తత్ర నయత్రలక్షణః । అతిన్దిభిజ్ఞా తిభిరా త్రకార్ము
 కై గృహేన్ద్రకల్పంపరిపాలయంస్తదా” ఎన్ఱుమ్, (౩) “మల్లాణ్డ తిణ్ణోళ్
 మణివణ్ణా ఉన్ శేవడిశెవ్వితిరుక్కాప్ప” ఎన్ఱుమ్ అస్థానేభయశక్తై
 పణ్ణి అత్తలై ఇత్తలై యాయ రక్షకనై యుమ్ రక్షిక్కత్తుడజ్ఞువర్కళితే.
 ఆకై యాల్ అనేకమ్ తిరుమతిల్ కళుణ్డాయిరుక్కుమ్.

ఇప్పడి రక్షకమేయామ్ భోగ్యతై యద్ర్గిరుక్కుమోవెన్నిల్,
 (దివ్యకల్పక తరూపశోభితే) అర్వాచీన స్వర్గాదికళిల్ కల్పకతరుక్కుల్
 పోలన్ఱిక్కే అప్రాకృతమాన కల్పకచ్చలై యాలే నిరతిశయ భోగ్య
 మాయిరుక్కుమ్. (దివ్యోద్యానశతసహస్రకోటిభిరావృతే) నాయచ్చి
 మారుక్కుమ్ శ్రీవైకుణ్ఠనాథనుక్కుమ్ లీలావిహారమ్ వణ్ణుకైక్కీడా
 యిరున్దశ్శ తిరుత్తోప్పుక్కళనేకజ్ఞళాలే శూఢ్రప్పట్టిరుక్కుమ్. (అతిప్ర
 మాణే) ఇత్తనై అకలముముయరముమెన్ఱు శొల్లవొణ్ణాతపడి యిరు
 క్కుమ్. (దివ్యాయతనే) ఇప్పడియిరుక్కుమ్ శ్రీవైకుణ్ఠక్కోయిలిలే,
 (కస్మింశ్చిత్) ఒరుప్రదేశత్తిలే. (విచిత్రరత్నమయే) నానావిధమాన
 రత్నజ్ఞళాలే ప్రచురమాయిరుప్పతాన. (దివ్యాస్థానమణ్డపే) తిరువో
 లక్క వణ్ణవత్తిలే.

మూః- దివ్యరత్నస్తమ్భ శతసహస్రకోటి భిరుపశోభితే, దివ్యనానా
రత్నకృతస్థలవిచిత్రితే, దివ్యాలంకారాలజ్ఞతే, పరితఃపతీతైః
పతమానైః పాదపద్మశ్చ నానాగన్ధవర్ణైర్దివ్యపుష్పైశ్శోభ
మానైర్దివ్యపుష్పవనై రుప శోభితే, సజ్జీర్ణపారిజాతాది
కల్పదుమోపశోభితై రసజ్జీర్ణైశ్చ కైశ్చిదన్తస్థ పుష్ప

(దివ్యరత్నస్తమ్భశతసహస్రకోటిభిరుపశోభితే) అనేకమాయరమ్
మాణిక్యతూణ్ణళాలే అలంకృతమాయ్. (దివ్యనానారత్నకృత స్థల
విచిత్రితే) నానావిధమాన మాణిక్యగళాలే శెఱిన్ద్రస్థలత్తైయుడైత్తాయ్
(దివ్యాలంకారాలజ్ఞతే) తిరుమేల్కట్టి, తిరుత్తిరై, తూక్కన్,
తూణ్డై తూణువభిక్కట్టిల్ తుడక్కమానవలంకారగళాలే అలంకృ
తమాయ్. (పరితః పతీతైః) నాలుదిక్కుక్కళిలుమ్ ఉతిర్న్దు నిఱ్ఱున
వాయ్. (పతమానైః) విఱ్ఱున్దుకొడు నిఱ్ఱునవాయ్. (పాదపద్మశ్చ)
మరగళిలై నిఱ్ఱునవాయ్, (నానాగన్ధవర్ణైః) నానావిధమాయరుక్మిణ
నాల్ మెన్ను; నిఱ్ఱుమెన్ను, ఇవన్దైయుడైత్తాయ్. (దివ్యపుష్పైశ్శోభ
మానైః) ఇప్పడిప్పట్ట దివ్యపుష్పగళాలే విశణ్ణానిఱ్ఱునవాయ్. (దివ్య
పుష్పవనై రుపశోభితే) ఊరడైయవళైన్దుకొడునిఱ్ఱిణ తిరుత్తోప్ప
క్కళాలే శోభితమాయ్.

(సజ్జీర్ణపారిజాతాది కల్పదుమోపశోభితైః) పారిజాతమ్
సన్తానమ్ హరిచన్దనమ్ తుడక్కమాన పృక్షవిశేషగళోడుకూడిన సా
మాన్యకల్పకపృక్షగళాలే శోభితమాయ్ (అసజ్జీర్ణైశ్చకైశ్చిత్) తన్ని
ల్ తాన్ శేర్న్దిరుక్కైయన్ది క్కైయిరుప్పన శిలవన్దైతే. (అన్తస్థపుష్ప

మూ:- రత్నాది నిర్మిత దివ్యలీలా మణ్డప శతసహస్రకోటిభిః
 సర్వదా అనుభూయ మానైరప్యపూర్వ వదాశ్చర్య మావ
 హచ్ఛిం క్రీడాశైల శతసహస్రై రలఙ్కృతైః కైశ్చిన్నా
 రాయణ దివ్యలీలా సాధారణైః కైశ్చిత్పద్మవనాలయా
 దివ్యలీలా సాధారణైః, సాధారణైశ్చకైశ్చిత్, శుకశారి
 కామయూరకోకిలాదిభిః కోమలకూజితై
 రాకులైర్దివ్యద్యాన శతసహస్రకోటిభిః సై రావృతే,

రత్నాదినిర్మితదివ్యలీలామణ్డపశతసహస్రకోటిశోభితైః) ఇత్తోష్పక్కు
 శ్శేషమైంద్రపుష్పమణ్డపమ్ మాణిక్యమణ్డపమ్, ఇవద్దీపాయ అనేకఙ్గ
 ఖలే అలఙ్కృతఙ్గఖాయ్. (సర్వదానుభూయమానైరప్యపూర్వవదా
 శ్చర్యమావహచ్ఛిం) ఎహ్పీతుమనుభవియానిన్ద్రాలుమ్ పుతుమైహ్లే
 విస్మయనీయమాయుధప్పవైకఖాయ్, (క్రీడాశైలశతసహస్రైరలఙ్కృ
 తైః) అనేకమాయరమ్ క్రీడాశైలఙ్గఖలే అలఙ్కృతఙ్గఖాయ్.

“కైశ్చిన్నారాయణ దివ్యలీలా సాధారణైః” ఎన్యుతుడగ్గి, “సాధా
 రణైశ్చకైశ్చిత్” ఎన్గిల తఱులియాక-ఎమ్మెరుమానతాయమ్, నాయ్
 చ్చిమారతాయమ్, ఇరువర్క్కుమ్ పొతుదాయముళ్ళతిరుత్తోప్పుక్కు
 ఖలే, (శుకశారికామయూరకోకిలాదిభిః) కిలికళ్, అవద్దీల్ అవా
 న్దరజాతియాన శారికైకళ్, మయిల్కళ్, కుయిల్కళ్, ఇవైతొడ
 క్కమాన పయికఖలే. అవద్దీల్ - శుకమాకిటతు - పైగ్గిలికళ్,
 శారికైయాకిటతు - పూవై, ఆదిశబ్దతాలే, అన్నమ్ కురుకుతొడక్కు
 మానవై. (కోమళకూజితై రాకులైః) ఇనియపేచ్చెయ్యుడైయ పయి
 కఖలే ఆకులఙ్గఖాయళ్ళ, (దివ్యోద్యాన శతసహస్రకోటిభిరావృతే)
 ఇప్పడిప్పట్ట అనేకమ్ తోప్పుక్కుఖలే శూభప్పట్టిరుప్పతాయ్.

మణిముక్తా ప్రవాళకృత సోపానైర్ద్రివ్యామలామృతరసాదైర్ద్రివ్యాణ్ణజనరైరతి రమణీయదర్శనై రతిమనోహరమధుర స్వరై రాకులైరస్త్రముక్తా మయదివ్య క్రీడాస్థానోపశోభితై ర్దివ్యసౌగంధిక వాపీశ తసహస్రైర్ద్రివ్యరాజహంసావలీవిరాజితై రావృతే,

నిరస్తాతిశయానందైరసతయాచలనన్త్యాచ్చప్రవిష్టానున్మాదయద్భిః

(మణిముక్తా ప్రవాళకృతసోపానైః) రత్నమ్, ముత్తపవళమ్ తుడక్కమానవైకళాలేఖణ్ణస్పట్టపడియొడ్డుకుళై యుడైత్తాయరుప్ప నవాయ్, (దివ్యామలామృతరసాదైః) అప్రాకృతమాయ్ నిర్మల మాయ్ అమృతిమ్బాలే రసవత్తాన నీర్ పరప్పైయుడైయవై యాయ్, (దివ్యాణ్ణజనరైః) అప్రాకృతమాన పక్షిశ్రేష్ఠజ్ఞళాలే. (అతిర మణీయ దర్శనైః) కణ్ణ క్కళుకియవాయిరుప్పనవాయ్, (అతిమనో హర మధురస్వరైః) మిక్కమనోహరియాన పేచ్చిలినిమైయుడై యనవాయ్, (ఆకులైః) ఇవల్ గాలే ఆకులమాయిరుప్పనవాయ్, (అస్త్ర ముక్తా మయదివ్య క్రీడాస్థానోపశోభితైః) ఉళేయిణ్ణానముత్తుక్కళాలే శమైన్ద లీలాస్థానజ్ఞళాలే శోభితజ్ఞళాయ్, (దివ్యసౌగంధిక వాపీ శత సహస్రైః) అప్రాకృతమాన శెల్లఘనీరై యుడైత్తాన నీర్ వావికళుడైయ నూతాయరజ్ఞళాలే. (దివ్యరాజహంసావలీ విరాజితై రావృతే) శుభ్రసత్వ మయమాన రాజహంసజ్గనిడుడైయ ఒడ్డుకుళాలే విళణ్ణా నిష్టుళ్ళ మున్ శొన్నవల్ గాలే శూఘ్రప్పట్టిరుప్పతాయ్,

(నిరస్తాతిశయానందైరసతయాచ) నిరస్తమాన మికుత్తియైయుడైత్తాయ్, ఆనందమాయ్ ముడివిష్టియిలే యిరుక్కిఱ సుఖమాయిరుక్కైయాయ్, (ఆనన్త్యాచ్చ) ముడివిల్లామైయాయ్, (ప్రవిష్టానున్మాదయద్భిః) రస్యైతైయాలే ఉళిపుకున్దవర్కళై ప్పిచ్చేల్ మువల్ గాన,

(ప్రవిష్టానున్మాదయద్భిః శ్రీశోద్ధైః) ఆర్యలాపి హర్షప్రకర్షణకత్వేతాత్పర్యమ్.

క్రీడోద్దేశైర్విరాజితే, తత్ర తత్రకృతదివ్యపుష్ప పర్యజ్ఞోపశోభితే
నానాపుష్పసంవాసాద్దమత్రభృగ్జావలీభిరుద్గీయమాన దివ్యగాంధర్వేణా
పూరితే, చంద్రనాగరు కర్పూర దివ్యపుష్పావగాహిమద్దానిలాసేవ్యమానే,
మధ్యేపుష్పసంఘాయవిచిత్రితేమహతి దివ్యయోగపర్యజ్ఞే అనంతభోగిని,
శ్రీమదైష్వర్యకృతైర్విరాజితి దివ్యలోక మాతృకాన్త్యా విశ్వమాప్తాయ

(క్రీడోద్దేశైర్విరాజితే) ఇప్పడిప్పట్ట క్రీడాప్రదేశజగళాలే విశ్వగానిల్లు
తాయ, (తత్ర తత్ర కృతదివ్య పుష్పపర్యజ్ఞోప శోభితే) అవోవిడ
జుళితే పట్టప్పట్ట పూమ్పడుక్కైకళాలే అలజ్జుతమాయ్,

(నానాపుష్పసంవాసాద్దమత్రభృగ్జావలీభిరుద్గీయమాన దివ్యగా
ంధర్వేణాపూరితే) నానావిగమానపుష్పజుళిలుణ్ణాన మధువైప్పానమ్
పట్టి అత్తాలే కళిత్రనణ్ణుకళినొమ్ముజుకళాలే పాడప్పడానిష్ట గాంధర్వ
విద్యాయాలే నిష్టానిరుప్పతాయ్, (చంద్రనాగరుకర్పూరదివ్యపుష్పావ
గాహిమద్దానిలాసేవ్యమానే) చంద్రనమ్, అకిల్, కర్పూరమ్, పూక్క
ల్ ఇవన్ శ్రీలేయుల్ పుకున్దు అజ్గుళ్ళ పరిమళ్ళజ్జత్తైక్కాయ్ తుకొనువరు
కిటతెన్దులాలే సేవిక్కప్పడుమతాయ్ (మధ్యేపుష్పసంఘాయవిచిత్రితే)
నడువల్ విడుపూక్కళాలే విచిత్రితమాయ్ (మహతిదివ్య + భోగప
ర్యజ్ఞే) పెరియతిరుప్పళ్ళే కట్టిలాయరుక్కిఱతిలే, (అనంతభోగిని)
తిరువనన్దాత్తాన్వేతే.

ఇప్పడియిరుక్కిఱపడుక్కైయిలేనాయ్ చ్చిమాగుడన్ కూడియెమ్మంద
రుళియరుక్కుమ్మడిశొల్లుకిఱతుమేల్. (శ్రీమదైష్వర్యకృతైర్విరాజితిదివ్యలో
కమ్) ఇప్పడియిరుక్కిఱదివ్యలోకత్తై. (ఆత్మకాన్త్యా) తన్నున్దుయకాన్తి
యాలే (విశ్వమాప్తాయయన్త్యా) విశ్వత్తైయమ్ అన్తాయన్దుమ్ పట్టి విప్పి

(శ్రీమదైష్వర్యకృతైర్విరాజితిదివ్యలోకమ్) ఇత్యత్రేతు వైకుంఠశ్లోక సగరాద్య
వాస్తవప్రదేశోవివక్షతః. సవపవశస్త్రభూతిరావత్యాదైశ్వర్య శబ్దోపచర్యతే.

యన్త్యాశేష శేషాశనాదిసర్వం పరిజనం భగవతస్తత్తదవ స్థాచిత
పరిచర్యాయా మాజ్ఞాపయన్త్యా శీలరూపగుణ విలాసాదిభిరాత్మాను
రూపయా శ్రియాసహాసీనం ప్రత్యగ్రోస్మీలిత సరసిజ సదృశనయనయు
గళం స్వచ్ఛసీలజీమూతసజ్కాశ మత్యు జ్వలపీతవాససం స్వయా
ప్రభయా అతినిర్మలయా అతిశీతలయా అతికోమళయా స్వచ్ఛయా

యానిష్ఠకొణ్ణం. (శేష శేషాశనాదిసర్వంపరిజనమ్, తిరువనన్తాన్త్యాన్ సేనై
ముతలయారుళ్ళెట్టంపంజన మెల్లాన్దైయమ్ (భగవతస్తత్తదవస్థాచితపరి
చర్యాయామాజ్ఞాపయన్త్యా) సర్వేశ్వరనుక్కు అన్దనవన్దైకళుక్కిడా
మృడియానకై జ్కర్యన్తి లేనియమియానిత్పాళాయ్, (శీలరూపగుణవిలా
సాదిభిరాత్మానురూపయా) శీలగుణోపలక్షితమాన ఆత్మగుణమెన్న,
రూపగుణోపలక్షితమాన సాన్దర్యాదిగుణమెన్న, విలాసమెన్న ఇన్దై
తొడక్కమానవన్దైతే సర్వేశ్వరనుక్కు సదృశై యాయుళ్ళవళాయ్,
(శ్రియాసహాసీనమ్) ఇప్పడిప్పట్ట పెరియపిరాట్టియార్ డేకూడియరు
ప్పానాయ్,

(ప్రత్యగ్రోస్మీలితసరసిజసదృశనయనయు గళమ్) అహోతలర్ద
తామరైప్పుప్పో లేయిరుక్కిఱ తిరుక్కణ్ణలై యుడైయవనై. (స్వచ్ఛ
సీలజీమూతసజ్కాశమ్) తెళిన్దకాళమేళుమ్పో లేయిరుక్కిఱవనై. (అ
త్యుజ్వలపీతవాససమ్) అఱప్పళపళత్త తిరుప్పీతామ్బరత్తైయుడైయ
వనై (స్వయాప్రభయా) తన్నుడైయతాన కాన్తియాళే. (అతి
నిర్మలయా) మికవుమమ్మక్కన్దై. (అతిశీతలయా) అఱక్కుళిర్న్దిరు
ప్పతాయ్. (స్వచ్ఛయా) మికవుమచ్చమాయిరుప్పతాయ్ (మాణిక్య

నిత్యముక్తవిషయం దేవ్యాఆజ్ఞాపనం పరిచర్యావిశేషేష్యిచ్చోత్పాదనమా
త్రమ్. తేషాంసర్వజ్ఞతేన జ్ఞానోత్పాదననైరపేక్షాన్యత్.

మాణిక్యాభయాకృత్సం జగద్భాసయంతమ్, అచిన్త్య దివ్యాద్భు
తనిత్యయావనస్వభావలావణ్యమయామృత సాగరమ్, అతిసౌకు
మర్యాదీషత్రు స్వీన్నపదాలశ్చయమాణలలాట ఫలకదివ్యాళకావలీ
విరాజతమ్, ప్రబుద్ధముగ్ధామ్బుజ చారులోచనం సవిభ్రమ భూలత
ముజ్వలాగరం శుచిస్థితం కోమలగణ్డమున్నతమ్, ఉదగ్రపీనాంసవిశ
మ్బికుణ్డలాల కావలీ బహురకమ్బుకన్ధరం ప్రియాపతం సోత్పల కర్ణ
భూషణ శ్లథాలకాబద్ధ విమర్దశంభీశ్చతుర్భుజరాజాను విలమ్బిభిరుజ్జై
ర్విరాజితమ్, అతికోమలదివ్యరేఖాలజ్ఞతాతామ్రకరతలం దివ్యా

భయా)మాణిక్యమృతేయిరక్తిఃప్రభే యోషుడై త్రానతన్ కాన్తియా
లే(కృత్సంజగద్భాసయంతమ్) ఎల్లాజగత్తైయుమ్ ప్రకాశిస్సిప్పానాయ్
(అచిన్త్య) చిన్తయితుమశక్యమాయ్ (దివ్య) అపాకృతమా
య్ (అద్భుత) మికవుమాశ్చర్యభూతమాయ్ (నిత్యనయావనస్వభావ
లావణ్యమయామృతసాగరమ్) పోతుశెయ్యాతపడియాన నిత్యయావ
నత్తైయే స్వభావమాకవుడైత్రాయ్, అఱ్ఱకాకిఱ అమృతత్తుక్కు క్కడ
లాయ్, (అతిసౌకుమర్యాదీషత్ప్ర)స్వీన్నపదాలశ్చయమాణలలాటఫల
కదివ్యాళకావలీ విరాజతమ్) అఱమెల్లయతాకైయాలే తల్లిర్ పోలే
పురైన్దుతోడఱ్ఱకాకిఱ తిరునెడ్రయిలే అత్రైయెఱ్ఱకాకిఱ తిరుక్కుఱ్ఱ
కడ్రైయాలే విశ్వానిత్యానాయ్, ప్రబుద్ధతుడగ్గి - విరాజతమఱుతి
యాకవుశ్చపదజ్జఱుక్కుప్పొగుల్ స్త్రోతభాష్యత్తిల్ కణ్ణుకొళ్వతు.

(అతికోమలదివ్యరేఖాలజ్ఞతాతామ్రకరతలమ్) అతికోమళ
మాయ్ - శాలనఘోయతాయిర్కుట దివ్యరేఖైయుణ్ణు. తామరై, శఙ్ఖ
మ్, చక్రమ్, కొడితుడక్కమానచేఱైకళో, అవడ్రాలే అలజ్ఞత
మాయ్ మికవుమ్ శివనిర్దిక్కిఱ తిరుక్కైత్తలత్తైయుడైయవనాయ్,
(దివ్యాజ్ఞలీయకవిరాజితమ్) తిరువిరలిల్ శాత్తిన వఱుకాఱ్ఱిమోతిర

జ్ఞానీయకవిరాజితమ్ , అతికోమలదిన స్వభావభీమరాజితాత్మికజ్ఞానీ
భిరలజ్జతం తత్త్వణాన్మీలిత పుణ్డరీక సదృశచరణయ్యగళమ్, అతిమ
నోహరకిరీటమకుటచూడావతంసమః రకుణ్డలక్రేవేయక సూరకోమూర
కటకశ్రీవత్సకౌస్తుభ ముక్తాదామోదరబంధన పీతామృరకాఞ్ఘ్రి గుణ

తా లే విశక్లానిత్యానాయ, (అతికోమలనఖానలీవిరాజితమ్) మికవ్రమ్
సుకుమారమాయురుక్కిఱ తిరువుకిరొమ్మజ్ఞుః శాలేవిశక్లానిత్యానాయ,
(అనుగక్తజ్ఞానీభిరలజ్జతమ్) శివస్తతిరువిరజ్జు శాలే విశక్లానిత్యానాయ
(తత్త్వణాన్మీలిత పుణ్డరీక సదృశచరణయ్యగళమ్) ఆప్సితలర్థ తామ
రైప్పుపప్పి లే యిరుక్కిఱ ఇరణ్డతిరువడికిలై యుజ్జైయవనాయ,

(అతిమనోహరకిరీటత్యాది) కిణ్డార్ నెజ్జుపజ్జెయ్యుణ్డమృడియాన
కిరీటాదిక శాలే అలజ్జత నెన్గిఱతు (కిరీటమకుట) కిరీటమెన్న మకుటమెన్న;
అన్తికే, కిరీటమానమకుటమెన్న; (చూడా) అతిలేశాశ్శన తిరు
చూడమెన్న. (అవతంస) తిరుచ్చెవిమలరెన్న; (మకరకుణ్డల) తిరు
మకరకుళైయెన్న; (క్రేవేయక) తిరుక్కుత్తుప్పణియెన్న; (సూర)
తిరుమార్విలేతక్రైయచ్చామ్ తిరువారమెన్న; (కీయూర) బాహు
వలయమెన్న; (కటక) మున్ కైయిల్ శాత్తుమ్ కటకవలయమెన్న,
(శ్రీవత్స) తిరుమార్ పిల్ అనితరసాధారణమాన తిరుమఱువెన్న;
(కౌస్తుభ) శ్రీకౌస్తుభమెన్న; (ముక్తాదామ) తిరుమఃత్తువడమెన్న;
(ఉదరబంధన) తిరువుదరబంధనమెన్న; (పీతామృర) కనకచేలమెన్న;
(కాఞ్ఘ్రిగుణ) అరైనూల్ పట్టికైయెన్న, (నూపుర) తిరుచ్చిలమైవెన్న

(పుణ్డరీక సదృశ చరణయ్యగళమ్) ఇత్యత్ర పుణ్డరీక శబ్దః పద్మసామాన్య
ముఖేనరక్తామృజపరకః.

నూపురాదిభిరత్యస్త సుఖస్పరైర్విప్రకర్తృభూభవజైర్భూషితం శ్రీమ
త్యావైజయన్త్యావనమాలయావిరాజితం శృంభచక్రగదాసి శార్ఙ్గాది
దివ్యాయుధైస్సేవ్యమానం స్వసంకల్పమాత్రావక్యైస్త జగజ్జన్మస్థితిశ్చ
(ఆదిభిః) ఇవైతోడక్కమాన, (అత్యంతసుఖస్పరైర్వి) తిరుమేనిక్కు
ప్పుత్తొడుమాపోలే స్పర్శిక్కుమ్బొతు సుఖకరమాయరుప్పనవాయ్,
(దివ్యగన్ధైః) అప్రాప్యతమాన పరిమళత్తైయైడై త్తాయరుప్పనవాయ్,
(భూషణైర్భూషితమ్) ఇప్పడిప్పట్టిదివ్యాభరణాద్వార్కళాలే లలక్కమ్
తనాయరుప్పనవాయ్,

(శ్రీమత్యావైజయన్త్యావనమాలయావిరాజితమ్) అట్లైయై
డైత్తాయ్ వైజయన్తియెన్దుపేర్-ఇల్-శీరుక్కి-అ వనమాలైయాలే విళ
జానిత్పొనాయ్ (శృంభచక్రగదాసిశార్ఙ్గాదిదివ్యాయుధైస్సేవ్యమానమ్)
స్నేహత్తాలే అస్థానశృంభవ్యసనికళాన పంచాయధమ్తోడక్కమాన
దివ్యాయుధభగళాలే శూన్యదిరున్దేత్తప్పడుమవనాయ్,

(సంకల్పమాత్రావక్యైస్త జగజ్జన్మస్థితిశ్చంసాదికే) నిన్దెవుమా
త్రత్తాలే నిర్వహిక్కప్పట్టస్తావరజగమాత్మకమాన సమస్తపస్తుక్కళిను
డైయ ఉత్పత్తిస్థితివినిశబ్దళెన్న, నియమనాదికళెన్న, ఇవక్లయైడై

యత్తుత్తమ్; “సంకల్పమాత్రావక్యైస్తజగజ్జన్మస్థితిధ్వంసాదికే శ్రీమతి
విష్వక్సే సేవ్యస్తసస్తాత్తైవ్యరమ్” ఇతి;- తత్త్రి, యద్యపిజగద్వ్యాపారమోక్ష
ప్రదత్వే బ్రహ్మలక్షణతయా ముక్తేష్వివ నిత్యసూరిష్యపిసర్వేషుససమ్భవతః;
యద్యపిచభగవాన్స్వతస్సర్వజ్ఞః; తథాపి “పి”యేణసేనావతినానివేదితంతథా
నుజానస్తముదారవీక్ష్యైః” ఇతిన్యామేన భగవద్దత్తతాదృశాధికారతయా తత్తదవ
సరే జగత్సృష్టైర్ద్యుర్థం భగవతేవిజ్ఞాపనవాక్యం విష్వక్సేనోవ్యాపారతి; తదా
స్వతస్సర్వజ్ఞోభగవాన్ తన్నివేదితకారీవక్రీడితి తావన్మాత్రేణ విష్వక్సేసేవ్య
జగద్వ్యాపారవ్యపదేశరూపస్తుతిః.

సాదికే శ్రీమతి విష్వక్సేనస్త సమస్తాత్వైశ్వర్యం వై నతేయాదిభిః
స్వభావతోనిరస్తసమస్తసాం సారికస్వభావైర్భగ పత్పరిచర్యాకరణయో
గైర్భగపత్పరిచర్యైక భోగైర్నిత్యసిద్ధైరనంతైర్వధాయోగం సేవ్యమా
నమ్, ఆత్మభోగేనానుసంహిత పరాదికాలదివ్యామల కోమలావలో

యరాయ్ (శ్రీమతివిష్వక్సేన) కై జ్జగర్వలక్ష్మీకుః ఇట్టుప్పిఱన్దసేనైము
తలియార్ పక్కలిలే (స్వస్తసమస్తాత్వైశ్వర్యమ్) వైక్కప్పట్టతమ్ముడైయ
ఎల్లానియన్దత్తత్వైయ్ డైయవనాయు శ్శవనై.

పెరియతిరుప్పడినాయనార్ తుడక్కమానసూరిపరిషత్తాలే సేవ్య
నాయరుక్కుమెన్గిఱతుమేల్. (వై నతేయాదిభిః) పెరియతిరుప్పడినాయ
నార్ తుడక్కమాన పారిషద్యర్, గణనాయకర్ తుడక్కమానవర్క
ళాలే; పారిషద్యరాకిఱార్-గజవక్త్రాదికళ్-గణనాయకరాకిఱార్-కుము
దాదికళ్. (స్వభావతోనిరస్తసమస్తసాంసారికస్వభావైః) ఒరునాళ్
వరైయిన్ది క్కే స్వస్తతానిబద్ధనమాకవిన్దియిలేయిరుక్కిఱ సకలసాం
సారికస్వభావత్వైయ్ డైయరాయ్. (భగవత్పరిచర్యాకరణయోగైర్భగ)
ఉడైయవన్ తిరువడికిళిలే కై జ్జగర్వమ్ పణ్ణుకై క్కు ఇట్టుప్పిఱన్దవర్క
ళాయ్, (భగవత్పరిచర్యైకభోగైః) భగవత్కై జ్జగర్వ మొత్తయ్ తజ్జ
ళుక్కు ధారకవిన్దియిలే యిరుప్పారాయ్ (నిత్యసిద్ధై) ఇప్పడియిరు
క్కిఱ నిత్యసూరికళాలే, (అనన్తైః) ఇన్నతనైయెన్దు ముడివిల్లాతవర్క
ళాలే. (యదామోగంసేవ్యమానమ్) నిన్దన్దైకళుక్కడాక సేవిక్క
ప్పడుమవనై(ఆత్మభోగేనానుసంహితపరాదికాలదివ్యామలకోమలావలో

“స్వస్తసమస్తాత్వైశ్వర్యమ్” ఇత్యేతదపి- సేనానిర్వహణాద్యర్థాధికార
ప్రదానపరమ్ “సయదిపితృలూక కామభవతి, సజ్జల్పాదేవాన్యపితరస్సముత్తి
స్థి” ఇత్యాదిన్యాయేన పరిమితమయోవాఽత్రైజగచ్ఛబ్ధిః. అతోహిరణ్యగర్భాది
వత్ కావచితక్ ప్రభూతసృష్ట్యాది మాత్రాన్వాసిక్ బ్రహ్మలక్షణప్రసక్తః.

కనేన విశ్వమాన్లోదయంతమ్, ఈషదస్మీలితముఖామ్బు జోదరవినిర్గతేన దివ్యాననారవిందశోభాజనకేన, ద్విగామ్భిర్యాదార్యసాంద్ర్యమాశుర్యాద్యనవధికగుణగణవిభూషితేన, అతిమనోహరదివ్యభావగర్భేణ దివ్యలీలాలాపామృతేన అఖిలజనహృదయాన్తరాణ్యపూరయంతో భగవంతో నారాయణం ధ్యానయోగేన దృష్ట్వా, కనేన ఇక్కటాక్షమ్ పరార్థమాకవన్తి కేకాలతత్వముశ్శతినైయమ్ స్వయంప్రయోజనమాకవనుస్థిక్కష్పట్టు, విలక్షణమాయ్, అపరాధజ్ఞలైనైత్తుక్కలక్ష్మితైయన్తి కేక సుప్రసన్నసుందరమానకటాక్షత్రాలే, (విశ్వమాన్లోదయంతమ్) సమస్తవస్తుక్కలైయమ్ ఉకప్పిక్కక్కడనాయ్. (ఈషదస్మీలితముఖామ్బుజోదరవినిర్గతేన) శితితలన్త తిరుముఖత్రామరైయిడైయినిస్తుమ్ పుటశ్శట్టిరుప్పతాయ్ (దివ్యాననారవిందశోభాజనకేన) తిరుప్పవళత్తుక్కభరణమ్ శాత్తినాప్పీలే అమ్మైయున్డాక్కక్కడవతాయ్, (ద్విగామ్భిర్యాదార్యమాశుర్యాద్యనవధికగుణగణవిభూషితేన) పెరియముళిక్కమెన్న; అర్థభోగకత్వమెన్న, ఇనిమైయెన్న; ఓజశిప్రసాదాదికళెన్న; ఇవైతుడక్కమానవెణ్ణి అన్తగుణగణజ్ఞతాలే అలక్ష్మితమాయిరుప్పతాయ్ (అతిమనోహరదివ్యభావగర్భేణ) నెణ్ణైవరుత్తక్కడవతాయ్, దివ్యమాన అభిప్రాయత్తైయుళ్ళేయుడైయతాయ్, (దివ్యలీలాలాపామృతేన) హర్షమ్పణ్డిన శొల్లాకివమృతత్రాలే (అఖిలజనహృదయాన్తరాణ్యపూరయంతమ్) ఎల్లారుడైయ నెణ్ణుకళినవకాశమడైయ నిత్తోప్పనాయుళ్ళవనై. (భగవంతోనారాయణమ్) ఇప్పడిపేయప్రతిభటమాన కల్యాణగుణజ్ఞుక్కకరనానారాయణనై. (ధ్యానయోగేనదృష్ట్వా) మానససాక్షాత్కారమ్పణ్ణి.

తతోభగవతో నిత్యస్వామ్యమాత్మనో నిత్యదాస్యశ్చయథావస్థితమ
నుసన్ధాయ, కదాహం భగవన్తంనారాయణం మమకులనాథంమమకుల

“ధ్యానయోగేనదృష్ట్వా” ఎన్నెయాలే - భక్తియైష్వర్త్యనాల్
తత్ఫలమాక నరుమ్ సాత్మాత్కారిమ్ శొన్నాప్పిలే యిరాన్తితు. “శర
ణమనుప్రజేత్” ఎన్ఱు ప్రపత్తిదణ్ణినతు నిష్ఫలమామోవెన్నిల్; అన్ఱు,
ప్రపత్తిఫలమాన సాత్మాత్కారత్తైయే శొల్లుకిటతు. ఆనాల్, “ధ్యాన
యోగేన” ఎన్ఱుతు శైయ్యమ్మసియెన్నెన్నిల్; ధ్యానయోగత్తాలే కా
ణమాపోలే కణ్ణెనిటతు. “ధ్యానయోగేనదృష్ట్వా” ఎన్ఱు, “ప్రత్యహ
మాత్మోజ్జీవనాయైవమనుస్మరేత్” ఎన్ఱు శొన్నకాలక్షేపార్థాను సన్ధా
నన్దాన్ ముద్దశీవెలిప్పట్టతాకప్రమామ్.

(భగవతోనిత్యస్వామ్యమాత్మనో నిత్యదాస్యశ్చయథావస్థితమ
నుసన్ధాయ) ఇరువరుడైయవుమ్ శాస్త్రసిద్ధమాన స్వస్వామిసమ్బంధత్తై
యుణిన్ఱు, ఇనిలన్దసాత్మాత్కారలాభమాన పేర్కల్ మనోరథప్రకా
రమ్ శొల్లుకిటతు మేల్ (కదాహమిత్యాదియాలే). (కదా) అన్నాల్
ఎన్ఱా శైన్ఱుపతటుకిటార్. (అహమ్) అవ్యభిచారియాన ఉపాయమ్ కైపు
కున్దపేర్కలీల్ సతర్కైయైయైయనాననాన్. (భగవన్తంనారాయణమ్)
ఆఱియిరుక్క వొణ్ణాతపడిమాన గుణజ్ఞైయమ్ ప్రాప్తియైయు
ముడైయవనై.

(మమనాథమ్) ఎనక్కువకుత్తశేషేయాయశ్శననై. (మమకుల
దైవతమ్) సామాన్యమాయిరుక్కైయన్ఱిక్కే ఎజ్జళుక్కు కులక్రమాగత
నాముశ్శననై. (మమకులధనమ్) ఎనక్కుకులగ్రమమాక ఆప
త్తుక్కుటివిక్కుక్కైముతలాయశ్శననై. (మమభోగ్యమ్) ఎనక్కుభోగ్య

దైవతంమమకులశనం మమభాగ్యంమమమాతరంమమపితరం మమసర్వం
సాక్షాత్తరవాణిచక్షుషా. కదాహంభగవత్స్వాదామ్బుజద్వయం శిరసా
మానవనై. (మమమాతరమ్) ఎనక్కుభారకనుమాయ్ పోషకనుమా
యుశ్శవనై (మమపితరమ్) ఎనక్కు ఉత్పాదకనుమాయ్, హితప్రవర్తక
నుమాయుశ్శవనై. (మమసర్వమ్) (౧) “సూతాపితాభాతానివాస శ్చ
రణం సుహృద్గతిర్నారాయణః” ఎన్టుమ్, (౨) “త్వమేవమాతాచపితా
త్వమేవ” ఎన్టుమ్, (౩) “శేలేయకణ్ణియరుమ్” ఎన్టుమ్ శొల్లుకిటపడియేలను
క్తమాన సమస్తసన్తుక్కుళుమానవనై. (సాక్షాత్తరవాణిచక్షుషా)
ఇప్పొత్తైమానససాక్షాత్కారమొత్తయ “సదావశ్యన్తి” ఎన్టిటపడియే
* కణ్ణుకొణ్ణైన్ కణ్ణిణ్ణై కళెన్టుకొలోకళిక్కునాన్” ఎన్టిటార్.

(కదాహంభగవత్స్వాదామ్బు జద్వయం శిరసాధారయిష్యామి)
(౪) “మదీయమూర్ధానమలజ్జరిష్యతి” ఎన్టుమ్, (౫) “తథిక్ పురై
యమ్ తిరువడియెన్ తల్లై మేలవే” ఎన్టుమ్ శొల్లుకిటపడియే వకుత్త
శేపియాన వవనుడైయ నిరతిశయభోగ్యమాన తిరువడిత్తామరైకత్తై
నాన్ శిరసావహిప్ప తెన్టోవెన్టిటార్.

(కదాహంభగవత్స్వాదామ్బు జద్వయం పరిచర్యా
కరణయోగ్యస్తత్స్వాదా పరిచరిష్యామి) ఇత్తిరువడికళిల్ కైజ్జు
ర్యమ్ పణ్ణుకైక్కు యోగ్యనాయ్ కైజ్జుర్యమ్ పణ్ణువతెన్టుకొలోవెన్టి
టార్. (కదాహంభగవత్స్వాదామ్బు జద్వయం పరిచర్యాశయానిరస్త

యదపి, “ఆత్మభోగేనాను సంహితపరాదికాలమ్” ఇతి, తదపిభగవతఃకాలవి
షయమజ్ఞానంనాభిప్రేతి: అనన్తప్రకర్షప్రశంసాయాంతాత్పర్యాత్

యచ్చ, “తత్స్వాదామ్బుజద్వయం ప్రవేశ్యైమి” ఇతి- ముముక్షోరభిసన్ధి
చుచ్యతే: తత్ప్రపూర్వోక్తస్య శిరసాసన్ధిహణస్య గాఢతమత్వం ప్రవేశశక్తేనాభి
ప్రేతమ్.

సజ్జహిష్యామి. కదాహంభగవత్సద్దామృజద్వయపరిచర్యాకరణయో
గ్యస్తదేభిః గస్తత్సద్దాపరిచరిష్యామి; కదాహంభగవత్సద్దామృజ
ద్వయపరిచర్యాశయానిరస్త సమస్తే త ర భో గా శఃః అ ప గ త స మ
స్తసాంసారికస్వభావః తత్సద్దామృజద్వయం ప్రవేత్స్యామి.
కదాహం భగవాన్ స్వకీయయా అతిశీతలయా దృశావలోక్య
స్నిగ్ధగమీభరమధురయాగిరా పరిచర్యామాజ్ఞాపయిష్యతీతి భగవ
త్పరిచర్యామాశాం వర్ధయిత్వా తయైవాశయా తత్ప్రసాదోపబృం
హితయా భగవస్తముపేత్య దూరాదేవ భగవంతం శేషభోగేయీ

సమస్తే తరభోగాశఃః అపగతసమస్తసాంసారికస్వభావః తత్సద్దామృజ
ద్వయం ప్రవేత్స్యామి) సర్వేశ్వరన్ తిరువడికళిల్ కైజ్జర్యరుచియాలే
పోక్కడిక్కిప్పట్టపుఱమ్ముళ్ళవిపయగ్గళాల్లణాన భోగిత్రైయైయడైయ
నాయ్, తన్నిడైయే పాఠీప్పోన రాగద్యేపాదికళాకిఱ సమస్తసాం
సారికస్వభావతైయైడైయనాయ్ కొణ్ణు, నాన్ ఎన్తైక్కు అన్దపా
దామృజద్వయతైక్కిట్టువేసెన్గితార్.

(కదాహంభగవాన్ స్వకీయయా అతిశీతలయాదృశావలోక్య
స్నిగ్ధగమీభరమధురయాగిరా పరిచర్యామాజ్ఞాపయిష్యతి) పురు
షోత్తమనానవన్ తన్నుడైయ అఱక్కుళిర్ న్దతిరుక్కణ్ణళాలే కటాక్షిత్తు
ముళిగ్గేయినితానపేచ్చాలే (౧) “ముకప్పేకూవిప్పణికోళ్ళాయ్” ఎన్గిఱప
డియే కైజ్జర్యత్తిల్ ఎన్నైయేవప్పకుఱితెప్పోతో? (ఇతిభగవత్పరి
చర్యామాశాంవర్ధయిత్వా) ఎన్దు ఇప్పుడైకళిలే భగవత్కైజ్జర్య
త్తిలాకైయైవళర్ త్తి.

(తయైవాశయాతత్ప్రసాదోపబృంహితయా భగవస్తముపేత్య)
భగవత్ప్రసాదత్తాలే మేస్తేలనక్క రైపురణ్ణు పెరుకివరుకిఱ అన్దవాకై
యోడేకూడ సర్వేశ్వరవైక్కిట్టి. (దూరాదేవభగవంతం శేషభోగేయీ

సహాసీనుం వై నతేయాదిభిస్సేష్యమానం సమస్తపరివారాయ శ్రీమతే
నారాయణాయనమః | ప్రణమ్యోత్థాయోత్థాయపునఃపునః | ప్రణమ్య
అత్యంతసాధ్వసవిసయావనతో భూత్వాభగవత్పరిషద గణనాయకై
ద్వారపాలైరికృపయాస్నేహగర్భయా దృశావలూకిత స్సమ్యగభివద్ధితై
స్తైస్తైరేవానుమతోభగవత్తముపేత్య శ్రీమతామూలమస్త్రేణమామై
కాన్తికాత్యన్తిక పరిచర్యాకరణాయ పరిగృహ్ణీష్వేతియాచమానః
ప్రణమ్యత్మానంభగవతేనివేగయేత్ .

యాసహాసీనమిత్యాది) “దూరాదేవ-ప్రణమ్య” ఎన్టుమేలే అన్వయమ్.
తిరువనన్దాశ్వాస్మశియిలే పెరియ పిరాట్టియాలోడేకూడ విరుప్పానా
య్, పెరియతిరువడినాయనాన్ తొడక్కమాన నిత్యచూరికళాల్ సదా
సేవ్యమాననాయిరుక్కిఱ భగవానై. “సమస్తపరివారాయ శ్రీమతే
నారాయణాయనమః” ఎన్టు దూర త్రిలేదెణ్ణిట్టు విక్రువ తెక్రువతాయ్,
పిన్దై న్నయమానరాతిశయత్తాలే పలకాల్ దెణ్ణిట్టు,

(అత్యంతసాధ్వసేత్యాది) మికపుముణ్డాన ఉక్కుచ్చత్తాలే పుడ
వైయొతుక్కువతు, వాయొప్పత్తైప్పతాయ్ కొణ్ణుతలై శాయ్త్తు భగవా
నుడైయ పారిషద త్తిరువోలక్కత్తిలవర్కళి, గణనాయకర్, పడై
త్తైలవర్, తిరువాళిళకాప్పార్, ఇవర్కళాలే స్నేహత్తైప్పతిన్దు
కొణ్ణిరుక్కిఱక్కుపైయాలేపార్క్కప్పట్టు, (సమ్యగభివద్ధితైస్తైస్తైరేవాను
మతోభూత్వాభగవత్తముపేత్య శ్రీమతామూలమస్త్రేణ, భగవన్ !
మామైకాన్తికాత్యన్తిక పరిచర్యాకరణాయ పరిగృహ్ణీష్వేతియాచ
మానః ప్రణమ్యత్మానంభగవతేనివేగయేత్) బుద్ధిపూర్వకమాక
దెణ్ణిడప్పట్టిరుక్కిఱవర్కళాలే అనుమతనాయ్ కొణ్ణు శ్రీవైకుణ్ఠనా
ధనరుకేశెన్టు పెరియతిరుమత్తైలైఅడియేనై అనన్యపరనాక్కి, నిర

తతో భగవతాస్వయమేవాత్మసజ్జీవనేన అమర్యాదశీలవతాఅతి
ప్రేమాన్నితేనావలోకేన అవలోక్య సర్వదేశసర్వకాల సర్వావస్థా
చితాత్వస్తశేషభావాయస్వీకృతోనుజ్ఞాతశ్చాత్మస్తసాధ్యనవినయావ
నతరి కింకర్యాణి కృతాజ్ఞలిపుటోభగవన్తముపాసీత;

వధికమాన కైజ్జర్యలీనోహరుట్టు కైజ్జర్యమకొణ్డరుళివేణుమెత్తు
ప్రార్థియానిఁగ్గొత్తనై ఎమ్మెరుచూనుక్కు సమర్పిక్కక్కడవన్.

ఇహమేత్ ఇప్పడిప్రార్థనానుగుణమాక అగ్గీకృతనాయ్, కైజ్జ
ర్యమ్వణ్ణిక్కొణ్డరుప్ప నెన్నిట (తతో భగవతేత్యాదియాలే). (తతరి)
ఆత్మసమర్పణమ్ పణ్ణీనవనన్తరమ్, (భగవతా) పురుషోత్తమనాలే,
(స్వయమేవ) ఇనివివనవేషి త్తపడిత్తానే, (ఆత్మసజ్జీవనేనామర్యాద
శీలవతాత్వప్రేమాన్నితేనావలోకేన) ఆత్మసముజ్జీవనపేతువానపా
ర్వయాలే (అవలోక్య)కటాక్షిత్తు; (సర్వదేశసర్వకాలసర్వావస్థాచి
తాత్వస్తశేషభావాయ) ఎల్లాదేశత్తిలుమ్ ఎల్లాక్కాలత్తిలుమ్ ఎల్లా
వనసకళిలుమ్ ఉచితమానముడివిల్లాత శేషభావత్తిర్పొరుట్టు. (స్వీకృ
తోనుజ్ఞాతశ్చ) అగ్గీకరిక్కప్పట్టవనాయుమ్ అనుమతిపణ్ణప్పట్టవనాయు
గ్గొణ్ణు.

(ఆత్మస్తసాధ్యస వినయావనతరి) మికప్రముళ్ళచ్చత్తాలుమ్
ఒమక్కత్తాలుమ్ తలైశాయ్త్తు. (కింకర్యాణి) కింకరనాయరున్లు
కొణ్ణు. (కృతాజ్ఞలిపుటరి) స్వరూపానురూపమాన అజ్ఞలియొప్పణ్ణి
కొణ్ణు. (భగవన్తముపాసీత) (౧) “సాశ్నతేసర్వాకామా సహ
బ్రహ్మణావిపశ్చితా” ఎన్నిపడియే శ్రీవై కుంఠనాధనుడై యజ్ఞానశక్త్యా

యదపి “శేషభావాయస్వీకృతః” ఇతి. తత్ప్రయావదాత్మభావికైజ్జర్య
కరణాయ సమర్పిత ఇత్యర్థః. వివమున్యదపి సర్వంసున్దతమ్

తతశ్చానుభూయమానభావవిశేషః నిరతిశయప్రీత్యా అన్య
జ్ఞానైశ్చైత్యంత్రప్రస్తుతమశక్తిపునరపిశేషభావమేవయంచమానా
భగవత్తమేవావిచ్ఛిన్నప్రాతీయాపేక్షాలోకసేనావలోకయన్నాసీత.

వికల్పాగణజ్ఞై అనుసద్ధిత్తు (౧) “ఏతత్సామగాయన్నాస్తే” ఎన్యుమ్,
(౨) “అదియరోడిరున్దమై” ఎన్యుమ్ శొల్లుకిటపడియే నేవి త్తిరుపా నెన్నితార్.

అనుభవజనిత ప్రీతిప్రకర్షతా లే వేటొన్యుక్కాళాకాతపజినదా
దర్శనమ్ పణ్ణికొణ్ణిపాపా నెన్నితత్తు (తతశ్చేత్వాదియా లే). (తతశ్చ)
పిన్నై యమ్. (అనుభూయమానభావవిశేషః) అనుభవికల్పపూడా
నిజ్ఞానశ్వేత్వరనుజ్ఞైయ రక్షకత్వాది స్వభావవిశేషత్వేయజ్ఞైయేనా
యకొణ్ణెన్నుతల్, అన్తియే, (౩) “తద్భావభావమాపన్నః” ఎన్నిటపడియే
భగవత్స్వభావమానఅపహతపాపృత్వాదిగుణాప్తకత్తై అనుభవిత్రుక్తో
ణ్ణికుక్కుమవనాయెన్యుమామ్. (నిరతిశయప్రీత్యా) తన్నోపాతిపుట
మిల్లిమికుటియితైయన్నుమ్మడియాన ప్రీతియా లే, (అన్యత్రిశ్చైత్క
ర్తుంద్రప్రస్తుతమశక్తి) (౪) “ప్రహాన్వేణా వరుద్ధాసావ్యా జహారస
కిశ్చున” ఎన్యుపిరాట్టి, ప్రీతిప్రకర్షమ్ మిడలుపిడిక్క ప్పేశాతిరున్దావోలే
అనన్దాతిశయత్రా లే వేటొనైప్పణ్ణుతల్, నిన్నైతల్ పార్ తల్ శేయ్య
మాట్టాశానా యెన్యుతల్, (౫) “నోపజనం స్మరన్నిదం శరీరమ్”
ఎన్నిటపడియే సాంసారికవ్యాపారజ్ఞైత్తవిర్ తైన్నపుమామ్.

(పునరపిశేషభావమేవయంచమానః) శేషభావమ్ పెల్లీరుక్క
చ్చెయ్తేయమ్ అతినినిమైయా లే “ఇతున్తిలెనిల్కప్పోకితి” ఎన్నిట
అతిశక్తైయా లే పిన్నై యమిప్పడిప్పట్ట ఇన్దశేషభావమ్ కులైయాతే
నిలైనిల్క వేణుమెన్యు వేణ్ణికొణ్ణు. (భగవత్తమేవ) శ్రీనైకణ్ణనాధ
నైయే (అవిచ్ఛిన్నప్రాతీయాపేక్షావలోకసేన) ఇజ్జై విడమలిరుక్కుమ్

(౧) తై-భృగు- (౨) తి-వాయ్-౧౦-౯-౧౧. (౩) వి-పు-౬-౭-౯-౭.
(౪) రా-యు-౧౧౬-౧౧. (౫) ఛాన్దో-౮-౧౨-౩

తతోభగవతాస్వయమేవాత్మ సజ్జీవనేనాపలోకనేన అపలోక్య
స్మృతమాహాయసమస్త క్షేత్రాపహం నిరతిశయసుఖావహమాత్మీ
యం శ్రీసుత్పాదారవిందయుగళం శిరసికృతంధ్యాత్వా అమృతసాగరా
స్తర్నిమగ్నసర్వావయవస్సృఖమాసీత.

ధారారూపమాన పార్వతీయూలే. (అపలోకయన్నాసీత) పార్వతు
కొట్టిసుక్కక్కడవన్.

(అన్యత్కించిత్యర్థమిత్యాది)(౧) “నాశ్చన్తి నపిబన్తి ఏతదేవా
మృతం దృష్టాన్తి త్వన్తి” ఎన్నిఅపజియే పుటమ్మళ్ళ అన్నపానాది
కలై పుణ్ణితే సదాదర్శనమ్ పణ్ణియిరుప్పానెన్తాకవుమామ్.

అనన్తరమ్ కైజ్జుర్య సామ్రాజ్యత్రిలే శ్రుమడిశూడుమరశాయ్
సుఖమేవర్తిప్పా నెన్నిఅతు (తతోభగవతేత్వాది)(౨) “అననెవ్విడత్తాన్
యానా” ఎన్తుస్వరూపతై నినైత్తు అకలనిఱ్కు, అఱ్కుకియ కటాక్ష
త్తాలే కుళిరప్పార్త్తు “ఈశ్వరోహమెన్తిరున్దనన్ దాసోహమెన్తు ఒతు
జ్జువతే” ఎన్తు ప్రితిప్రకర్షత్తాలే ముటువల్ శెయ్తు(౩) “ఆశయాది
వారామః పునశ్చబ్ధాపయేదితి” ఎన్తు సుమస్త్రనావైషట్టాప్సాలే అఱ్కు
కియ తిరుమిడల్ శ్లోశెయ్తాలే అరుళప్పాడిట్టు, (సమస్తక్షేత్రాపహమ్)
సాంసారికమానసమస్తక్షేత్రజ్ఞతైయుమ్ పోక్కక్కడవతాయ్. (నిరతిశయ
సుఖావహమ్) నిరతిశయమాన సుఖతై పుణ్ణక్కడవతాయ్ (ఆత్మీ
యమ్) తన్నుడైయతాయ్ (శ్రీమత్) నిరతిశయభోగ్యమాన (పాదా
రవిందయుగళమ్) తిరువడిల్తామరైకళై, (శిరసికృతంధ్యాత్వా) తనెత్తలై
యిలేవైత్తానాక ధ్యానమ్పణ్ణి (అమృతసాగరాస్తర్నిమగ్న సర్వా
వయవస్సృఖమాసీత) ఆనందమాకిఱ అమృత సముద్రత్తుక్కుళ్ళే అఱ్కు
న్దిన సర్వావయవజ్ఞతైయుడైయగాయ్ కొట్టు సుఖమేవర్తిప్పాన్.

౧) ఛాన్దో-౩-౬-౧. (౨) రి-నాయ్-౫-౧-౭. (౩) రా-అయో-౫-౩.

లక్ష్మీపతేర్యతిపతేశ్చదయైకధామ్నాయో ॥ సాపురాసమజ
 నిష్టజగద్ధితార్థమ్ | (పాప్యంప్రకాశయతుచరిపరమంరహస్యంసంవాదపీష
 శరణాగతిమస్తసూరి ॥

శ్రీభగవద్రామానుజవిరచితం

ప్రతి కుట్ర వ్యతిరేకం

సమూహం.

ఒద్దాకచొచ్చిల్లిదోదాయిదోదు:-స్వరూపానురూపమాన ప్రపత్తి
యోయే ఉపాయమాకొక్కొంజు ప్రాకృతమణ్ణలత్తైప్పిట్ట అప్రాకృతమాన
దేశత్తిలేశెన్దు సూరిపరిషత్తేవనాన శ్రీవైకుంఠనాథనైక్కిట్టి కైక్క-
ర్యప్రాధనా పూర్వకమాక కైక్కర్యత్తైప్పెదోదు యావదాత్మభావి
ఆనందనిర్భరనా యిరుక్కుమెన్దిఱతు.

పెరియవాచ్చాస్సెల్లై తిరువడికళై శరణమ్.

పెరియవాచ్చాన్బితై ॥ అరుళిచ్చయ్త

గద్యరతయ వ్యాఖ్యానమ్

మల్లీశ్వరి

ద్యయవచనధనానాఽద్విఃప్రయోగానపేక్షే

ముషితోనిఖిలదోషే ముక్త్యపాయేస్థితానామ్ ।

అమృతమివపయోధేరాప్తమేతద్యతీహ)

ద్వైపయణతమితగద్యం వేదకృతేశస్సుమేధాః ॥

శ్రీమద్వేదాంతాచార్యస్య కృతిషు గద్యత్రయభాష్యం,

సిమ్మారక్

శ్రీః.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

పరమకారుణిక రాన

ఆశవందార్ అనుభిచ్ఛయేత

స్తోత్ర రత్నమ్.

ఇతు

పరమకారుణిక రాన

పెరియవాచ్చాన్బిల్లై శ్లోయరుళిచ్ఛయేత వ్యాఖ్యాన త్తుడన్

సభాపణ్ణిరక్ శాన,

శ్రీమన్-పుదుప్పేర్, ఇళైయబిల్లి,

విద్వాన్, వెంకటాచార్యరాలుమ్,

శ్రీమాన్-పుదుప్పట్టు-తిరువేంకటాచార్యరాలుమ్,

నవ్వాక పురిశోధిక్కప్పట్టు,

శ్రీమాన్,

శ్రీమాన్, కరాలపాటి ఆర్థ్వరయ్య చార్రియారాల్

శ్రీవైష్ణవగ్రంథముద్రాపక సభామూలమాయ్

కాశ్చీపురమ్

శ్రీనివాస ముద్రాక్షరశాలైయిల్

అచ్చిట్టు ప్రచురమ్ శైయ్యప్పట్టు.

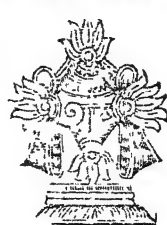
ప్రమాదీచ సంవత్సరమ్.

1-4-1914.

శ్రీవైష్ణవగ్రంథము దాపక సభ (లిమిటెడ్),
ఈసభలో తెనుగులిపిలో నచ్చువేసిన గ్రంథములు.

			రూ.	ఆ.	పై
భారతాదితనిశ్లోకమ్.	౦	౨	౬.	రామచరమశ్లోకమ్	... ౦ ౧ ౬
దుష్కర్ణశ్లోకటిప్పణి				...	౦ ౨ ౬
శాణ్డిల్యవిశిష్ట పరమధర్మశాస్త్రము తాత్పర్యసహితము				...	౦ ౯ ౦
తిరువనాది-౧-ము, ౪-వ-వ్యాఖ్యానారుచ్చుద ప్రతిపదసహితము...	౧	౧౨	౯		
తిరువిరుత్తమ్ వ్యాఖ్యానద్వయ ఉరైప్రతిపదతాత్పర్యసహితము...	౨	౪	౦		
తిరువాశిరియమ్-ము, పెరియతిరుమడల్-వ వ్యాఖ్యానాది	...	౧.	౭	౩	
ఇరామానుశ సూక్ష్మదైత్య	...	౧	౧౨	౦	
తిరుప్పల్లాణ్డు	౦	౭	౬.	శ్రీవచనభూషణమ్	... ౧ ౧౨ ౬
శరణశబ్దార్థ విచారమ్	...	౦	౨	౦	
ప్రపత్త్యనుపాయత్వవిచారమ్	...	౦	౧	౦	
నాయమాత్మాభాష్యమ్	...	౦	౨	౬	
యదుకరత్నాకరమ్	...	౨	౧౧	౬	
తిరుప్పావై మూవాయ్ప్పడి ఆరుచ్చుదసహితమ్	...	౧.	౫	౬	
భీషప్రకాశ సహిత తత్త్వదీపమ్	...	౨	౦	౬	
గురుపరమృరా ప్రభావమ్	...	౨	౦	౬	
తత్త్వసద్రహమ్	...	౦	౨	౦	
యత్ప్రప్రవణప్రభావమ్	...	౦	౧౨	౬	
తిరుప్పావై ఈరాయిరప్పడి నాలాయిరప్పడికళ్	...	౧	౬	౦	
ముముక్షుప్పడి వ్యాఖ్యానారుచ్చుద ప్రమాణత్తిరట్టు సహితము	...	౨	౧౩	౦	
తిరుప్పావై ఆణాయరప్పడి	...	౧	౮	౦	
రహస్యత్రయ మీమాసాంభాష్యమ్	...	౧	౮	౦	
పరస్థరహస్యమ్	౦	౮	౦	సమ్మదాయకరాతి	... ౧ ౧౩ ౦
చతుశ్లోకీ సవ్యాఖ్యానమ్	...	౦	౭	౦	
నాయచ్చియార్తిరు మొట్టి	...	౧	౬	౦	
చరమశ్లోకటిప్పణి	...	౧	౯	౦	
పెరుమాళ్ తిరు మొట్టి	...	౦	౧౨	౬	
ప్రోత్రతమ్ వ్యాఖ్యానమ్	...	౦	౮	౦	

రా. తిరువేళ్ళడత్రానయ్య, కార్యదర్శి ధనాధికారి.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః

పరమకారుణికనాన పెరియవాచ్చాన్పిలై ధ్యయరుళిచ్చెయ్ త
స్తోత్రరత్న వ్యాఖ్యానమ్.

శ్రీమత్కృష్ణసమాహ్వయనమోయామునసూనవే ।
యత్కటాక్షణలక్ష్యాణాం సులభశ్రీధరస్సదా ॥

అనతారికై.

సర్వేశ్వరన్ ఆధ్వారుక్కు తన్నుడైయ స్వరూపరూపగుణ
విభూతికలై (౧) “మయర్ వణమతినలమరుళినన్” ఎన్ఱిఱపడియే నిర్దేతు
కకలైయాలేకాట్టిక్కొడుక్త అన్దజ్ఞానమ్ భక్తిరూపాపన్నమాకైయాలే
పరభక్తియుక్తరాయ్కొణ్డం భగవద్గుణానుభవతైప్పణ్ణి అతినుడైయ
విపాకదలైయాల పరజ్ఞానమ్ పిఱన్ద, అతడియాక పరమభక్తిపిఱన్ద,
అత్తాలే(౨) “పరజ్ఞోతిరుపనమ్మద్యస్వేనరూపేణాభినిష్పద్యతే” ఎన్ఱుమ్
(౩) “పరమంసామ్యమునైతి” ఎన్ఱుమ్, (౪) “తష్టేయేయొక్కనరుళోశెయ్
వర్” ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱపడియే స్వస్వరూపతైప్పెన్ద్రు భారైక్కు పుతి
శిశ్రూషణమ్మాలే (౫) “వఱువిలావడిమైశెయ్యవేణ్ణునామ్” ఎన్ఱుమ్,
(౬) “అవావన్ద్రువీడువెన్ద్రు” ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱపడియే ప్రాప్తిఫల
మానకైజుర్యత్తై పెన్ద్రువార్వారుడైయ ద్రమిదోపనిషద్రహస్యత్తై

(౧) తి-వాయ్-౧-౧-౧. (౨) ఛా-౨-౧౨-౨. (౩) ముణ్డ-౩-౧-౩.

(౪) తి-మొ-౧౧-౩-౫. (౫) తి-వాయ్-౩-౩-౧. (౬) తి-వాయ్-౧౦-౧౦-౧౧

స్పేరియముతలీయూర్ ఆధ్వారుడైయ ప్రసాదత్తాలే లభిత్తు, పిన్ను ఆచా
 ర్యోపదేశక్రమత్తాలే ఆళవన్దార్ అన్నదమిజోపనిషత్ప్రసిద్ధమాన శతత్వ
 హితజ్ఞై లభిత్తు, అజైత్తముమనునన్దిత్తు, అవ్వసుసన్ధానప్రీతి ఉశ్శుడ
 జ్ఞామైయా లేపరివాహాపేత్తై విజ్ఞైక్కయాలమ్, సంసారికళో దుర్గతియై
 క్కిణ్ణు “అచర్కళో ఇత్తై యిభుక్కువాణ్ణాతు” ఎన్ఱు పరమక్పుపైయా లే
 సఃలోపనిషద్రహస్యమాయ్ దుర్జేయమానవర్థత్తై సర్వాధికారమామ్బడి
 స్తోత్రరూపేణవరుళిచ్చెయ్ కితార్

భగవద్వ్యతిరిక్తవిషయజ్ఞిలో స్తోత్రమానతు-(౧) “స్తోత్రం నామ
 కిమామనన్తి” (౨) “అన్యత్రా తద్గుణోక్తిః” ఎన్ఱు ఇల్లాతవద్దై ప్రిటిట్టు
 చ్చొల్లుశల్, ఉశ్శుత్తైయడై యచ్చొల్లుతలాయరుక్తై; (౩) “యతో వాచో
 నివర్తన్తే” (౪) “అవిజ్ఞాతం విజానతామ్” (౫) “భూతార్థేకతమాస్తుతిః”
 (౬) “ననమర్థాస్సురాస్తోనతుమ్” ఎన్ఱు పరిచ్ఛేదిత్తు ప్పేళనిలవల్లాత
 భగవద్విషయమ్ స్తుతివిషయమానపడి యెజ్జనేయెన్నిలో; అజ్జనేయదు
 న్నతేయాకిలుమ్, (౭) “స్తవ్యస్తనప్రియః” ఎన్ఱిజపడియే ఈశ్వర
 సుక్కు ప్రియకరమాక్తై యాలమ్, (౮) “ఏ త్రవేల్లులకజ్ఞాన్ఱై” ఎన్ఱుమ్,
 (౯) “ఏ త్రవే త్రవెన్ఱైయతుమ్” ఎన్ఱుమ్ స్తోత్రవ్యవహారముణ్ణాయ్
 పోరున్ఱై యాలమ్, ఇతొఱ్ఱియ వేటువాచక శబ్దమిల్లామైయాలమ్,
 ఇవిష్టయ త్రిలుమ్ స్తోత్రమెన్నలామ్.

అశవా(౧౦) “ధర్మార్థకామమోక్షాఖ్యై పురుషార్థ ఉదాహృతః
 ఇతి చతుష్టయమ్” ఎన్ఱుమ్, (౧౧) “అఱిమొరుళిన్నమ్ పీషు” ఎన్ఱుమ్ శొల్లు

† శతత్వమ్ - శేషత్వస్వరూపమాకితత్వమ్ - † హితమ్ - ఉపాయమ్; మాతా
 గ్భగవత్సాదజనకత్వమ్. సాధ్యోపాయత్వమ్. ఉపాయాక్రమసేష రక్షకత్వ
 రూపోపాయత్వమ్ సిద్ధోపాయత్వమ్. (౧) శ్రీ ప్రప-౩. (౨) ర-స-౧-౧౯.
 (౩) తై-ఆ-౯. (౪) కేస-౨-౩. (౫) (౬) (౭) సహస్రనామ్ని
 ౮) తి.వా.క. ౨-౨-౧౭. (౯) తి.వా.క. ౪-౩-౧౭. (౧౦) (౧౧)

కీఱ పురుషార్థమ్ నాలాయ్, అవర్జితో ధర్మమ్ - సాధనతయా పురుష
 మార్థమాకై యాలుమ్ క్లేశసాధ్యమాకై యాలుమ్, అర్థమ్ - స్వయ
 మ్పురుషార్థమానాలుమ్ అస్థిరమాయ్ క్లేశసాధ్యమాకై యాలుమ్
 పురుషార్థాంతరంగభుక్తుమ్ సాధనమాకై యాలుమ్, కామమ్ - స్వయ
 మ్పురుషార్థమానాలుమ్, అల్పాస్థిరత్వ అనర్థావహత్వ బీభత్సత్వాద్య
 నస్త దోషదుష్టమాకై యాలుమ్ మోక్షశాస్త్రత్తిలే మోక్షవిరోధి
 త్వేన నిర్దితమాయురక్రైయాలుమ్, ఆశఙ్గనార్, ఇత్యైవిట్టు మోక్షత్తి
 లుమ్ ఆత్మప్రాప్తి - దుఃఖేన చిరకాలసాధ్యమాకై యాలుమ్ భగవ
 దనుభవాపేక్షయా అత్యల్పమాయురక్రైయాలుమ్, ఇత్యైవిట్టు భగవ
 త్రాప్తిక్కు ఉత్తిమానదోష మొస్తు మిన్ద్రియే యిరుక్తుమవిన్ద్రి క్కే
 (౧) “నిరస్తాతిశయాన్లుదనుభవైకలక్షణా” ఎన్గిటపడియే నిరతిశ
 యనుభూపమాయ్, (౨) “ఏష హ్యేవానన్తయాతి” (౩) “ఋమం
 సామ్యమువై తి” (౪) “తస్మైయేయొక్కవసుళే కెయ్ వర్” ఎన్గిటపడియే,
 ఆశ్రితరై త్తనై ప్పొలే ఆనన్దిప్సిక్కుక్కడతాయ్, (౫) “తస్మాహం
 సులభః” ఎన్గిటపడియే అయత్నసాధ్యమాయ్, ప్రాప్తపురుషార్థ
 మాకై యాలే ఇతు వేపురుషార్థమెన్ద్రస్థనసీత్తు,

ఇన్ద్రభగవత్రాప్తియాకిటతుమ్, (౬) “ప్రధానక్షేత్రజ్ఞ పతిస్స
 జేశః” (౭) జ్ఞానాద్వాపజావీశసీశౌ” (౮) “తమీశ్వరాణాంపరమం
 మహేశ్వరమ్” (౯) “దాసాహంవాసుదేవస్య” (౧౦) “దానభూతా
 స్సృతస్సర్వేహ్యత్మానః పరమాత్మనః” (౧౧) “ఆత్మదాస్యంహరేన్సన్ద్వి
 మ్యం స్వభావశ్చసదాస్మర” (౧౨) “దాసాహంకోసలేన్ద్రస్య” (౧౩)
 “యస్యాత్మాశరీరమ్” (౧౪) “యస్యాత్మరంశరీరమ్” (౧౫) “అన్తఃప్రవిష్ట
 శ్చాస్తాజనానాం సర్వాత్మా” (౧౬) “పూంప్రాణిన స్సర్వ ఏషుమహాశ

(౧) వి.పు-౬-౫-౫౯. (౨) తై.ఆ. (౩) ము.౩-౧-౩ (౪)(౫) ౧-౬ శ్వే-౬-౧౬
 (౭) శ్వే-౧-౯. (౮) శ్వే-౬-౭.(౯)(౧౦)హరీత స్త్రు-(౧౧)(౧౨)రా.ము-౨-౩౪.
 (౧౩)బృ-౫-౭-౨౨ (౧౪)సుదా-౭ (౧౫)యజు-౪-౩-౧౧. (౧౬) ఆద్య-౨౩-౧౦.

యస్య” (౧) “తానిసర్వాణితద్వపుం” ఎన్ఱ జీవపరకౌశుక్తు అనన్యార్థ శేష శేష భావేన సమ్యక్తేచాచ్చి, (౨) “యేనయేన ధాతాగచ్ఛతి, తేనతేనసహగచ్ఛతి” (౩) “సాశ్నుతేసర్వాన్ కామాన్ సహబ్రహ్మణావిపశ్చితేతి” (౪) “కామయేవైష్ణవత్వస్తు” (౫) “అహంసర్వంకరిష్యామి” (౬) “బ్రహ్మివిల్ కాలమెల్లామ్” ఎన్ఱ ఇత్యాదికళితే స్వయాపానురూపమాన కైజ్జగర్వతై చ్చాల్లుకైయాలుమ్, “పతివ్రతైక్తు పృతి శ్రీశూషణమ్బాలే శేషవస్తువుక్తు కైజ్జగర్వమ్” ఎన్ఱ ధ్యవసిత్తు,

ఇని, (౭) “భేషజంభగవత్ప్రాప్తిః” ఎన్ఱ అవనై ప్రాప్యమెన్గిటతుమ్-కైజ్జగర్వ ప్రతినమ్బన్ధియాకైయాలే, (౮) “స్వసరూపేణాభినిష్పద్యతే” ఎన్ఱ స్వస్వరూపతైప్రాప్య మెన్గిటతుమ్-కైజ్జగర్వత్తు కాశ్రయమాకైయాలే; (౯) “సాధ్వనఃపారమాహ్నతి” (౧౦) “తద్విష్ణోఃపరమంపదమ్” ఎన్ఱ దేశవిశేషతైప్రాప్య మెన్గిటతుమ్-కైజ్జగర్వత్తు వర్ధకమాకైయాలే; (౧౧) “నిస్తర నిమనీషిణః” ఎన్ఱ సంసారనివృత్తియై పురుషార్థమెన్గిటతుమ్ కైజ్జగర్వవిరోధి యైవైయాలే; ఇవైకైజ్జగర్వోపయోగియల్లాతవస్తు (౧౨) “సహిమేజీవితేనార్థః ” ఎన్ఱమ్ (౧౩) “మణిమామై కుతైవిలమే” (౧౪) “ఉడబ్బినాల్ కుతైవిలమే” (౧౫) “ ఉయిరినాల్ కుతైవిలమే ” ఎన్ఱైయాలే అపురుషార్థమే. తదీయ శేషత్వతై పురుషార్థమెన్గిటతుమ్ పురుషార్థాన్తరమన్ఱ; పతివ్రతైక్తుపృతియినుడైయవాత్కాంశ త్తిలుమ్ సాన్తర్యాదివిశిష్టమాన దేశాంశమే ప్రాప్యముమాయ్, అత్తాలే పతివ్రతాహానియు మిల్లాతాహ్నతే.

(౧) వి-పు-౧-౨౨-౮౬. (౨) పరమసంఖి (౩) తై-ఆ-౧- (౪) జి-౧-

(౫) రా-ఆ-౩-౧-౨౫. (౬) తి-వా-౪-౩-౩-౧. (౭) వి-పు-౬-౫-౫౯.

(౮) ఛా-౮-౧౨-౨. (౯) కత-౧-౩-౯. (౧౦) సా-ఉ-త్త- (౧౧) జిత-౧.

(౧౨) రా-సు-౨౬-౫.

(౧౩) తి-వా-౪-౮-౧.

(౧౪) తి-వా-౪-౮-౬.

(౧౫) తి-వా-౪-౮-౧౧

ఇప్పటి సకలశాస్త్ర తాత్పర్యమాన పురుషార్థతై నిశ్చయిత్తు, అతుక్కు ఉపాయమ్ భక్తిప్రపత్తిక శెన్తు ఇరణ్ణాయ్, అతిల్ భక్తియా కిఱతు - (౧) “బ్రహ్మవిదాహ్నోతిపరమ్” (౨) “ఆత్మావారే ద్రష్టవ్యశ్శోతవ్యోమస్తవ్యోనిదిధ్యాసితన్యః” (౩) “నాయామాత్మాప్రవచనేనలభ్యః సమేధయాన బహునాశ్రుతేన, యమేవైషపుణుతేతేనలభ్యస్తస్యైష ఆత్మావిపుణుతేతనూంస్వామ్” (౪) “ఓద్భవేహృదియగ్రస్థిచ్ఛద్యస్తే సర్వసంశయాః క్షీయంతేచాస్యకర్మాణితస్మిన్ప్రప్తేపరావరే” (౫) “భక్త్యా లభ్యస్తవనన్యయా” ఎన్తు వేదన ధ్యానోపాసనశబ్దవాచ్యమాయ్, భక్తిరూపాపన్నమాయ్, దర్శనసమానాకారమాన జ్ఞానవిశేషమ్.

భక్తియాకిఱవితు - అగ్నివిద్యాజ్ఞకముమాయ్, కర్మజ్ఞాన సహకృతముమూకైయా లే అధిక్యతాధికారముమాయ్, విశమ్భ్యుఫలప్రదముమాయ్, ప్రమాదసమ్భావనైయుముజ్ఞాకైయా లే అజ్ఞాపిట్టు, ఇంద్రోష మొన్తుమిన్తి కే - (౬) “ముముక్షుర్వైశరణమహంప్రపద్యే” (౭) “న్యాసఐతిబ్రహ్మ” (౮) “న్యాసఐత్యాహుర్మనీషిణోబ్రహ్మణమ్” (౯) “తస్మాన్నాన్యసమేషాంతపసామతిరిక్తమాహుః” (౧౦) “తస్మాదపివధ్యంప్రపన్నంన ప్రతిప్రయచ్ఛన్తి” (౧౧) “సభ్రాతుశ్చరణోగాఢంనిషీడ్యరఘునన్దనః” (౧౨) “సకృదేవప్రపన్నాయ” (౧౩) “సాహంత్యాంశరణమపారమప్రమేయమ్” (౧౪) “సర్వాత్మనాయశ్చరణం శరణ్యమ్” (౧౫) “మామేవయేప్రపద్యస్తే” (౧౬) “తమేవశరణంగచ్ఛ” (౧౭) “సర్వధర్మాన్పరిత్యజ్య” (౧౮) “తావదాత్మిస్తథావాఞ్ఞా” ఎన్తి త్యాది శ్రుతి స్మృతిసిద్ధమాయ్, సుకరమాయ్, అధ్యవసాయాత్మక జ్ఞానవిశేషమాన

- (౧) తై-ఆ-౧-(౨) బృ-౪-౪-౫ (౩) కఠ-౧-౨-౨౩. (౪) మున్ద-౨-౨-౯.
(౫) గీ- (౬) శ్వే-౬-౧౮. (౭) తై-నా- ౧౮ యజు- (౯) రా-ఆ-౩-౧౨.
(౧౦) రా-య-౧౮-౩౩ (౧౧) ఐ-ప్ర-౨-౩-౪౭. (౧౨) భాగ- (౧౩) గీ-౭-౧౪.
(౧౪) గీ-౧౮-౬౨. (౧౫) ౧౮-౬౬. (౧౬) ఐ-ప్ర-౧-౯-౭౩.

ప్రపత్తియై యే ఉపాయమాకనిశ్చయిత్తు. ఇప్పుడి ప్రాప్య ప్రాపకజ్ఞత్వే నిష్క్రమిత్తు స్తోత్రరూపత్వాలే సర్వేశ్వరనై నోక్కి ప్రాప్తికిఁజూరెన్మమామ్.

భగవత్స్తోత్రమ్ పఞ్చప్పకు- ఆచార్యస్తుతియిలే ఇశివానెన్ ?
 “శిశ్లేస్సప్తే కటిశ్చాలయతి” ఎన్నమాహోలే అనన్తతమియెన్నిల్;
 భగవద్విషయతై త్తమక్కు స్తుతివిషయమాక్కికొడు త్త ఉపకారస్మృతియాలమ్,
 స్తోత్రమ్ పఞ్చకైక్కడియాన జ్ఞాననై శద్యార్థమాకవుమ్ అవిఘ్న పరిసమాప్త్యర్థమాకవుమ్ పఞ్చకిఁజూరాకై యాలే సజ్గతమ్.
 అతిల్ మానసమాక వమైయాతోవెన్నిల్, ప్రబంధతై యధికిరిప్పార్కు ఉపకారమాకై యాలే వాచికమాక్కినతుమ్ యుక్తమ్.

ఉపకారస్మృతియాలేనన్ద వాచార్యానువర్తనమ్ ప్రమాణసిద్ధమ్. (౧) “ఆచార్యదేవోభవ” (౨) “నమఃసుమిత్రాభ్యోమస్త్రకృత్యభ్యో” (౩) “సహివిద్యాతస్తంజనయతి తచ్ఛేష్ఠంజన్మ” (౪) “మస్త్రేతద్దేవతాయాశ్చ తథామస్త్రప్రదేగురౌ” ఒరురత్నతై ఒరువనుక్కు ఉపకరిత్తాల్ అతినుడైయ మాహాత్మ్యతై యతీయకొడు త్వనై యాదరిక్క-ప్రమాణమ్ వేణుమో? ఆకై యాలే ఇతువుముపపన్నమ్. జ్ఞాననై శద్యార్థమాక వాచార్యానువర్తనమ్ శిష్టాచారప్రాప్తమ్. (౫) “అభివద్వ్యగురూనాదాశిష్యధీపద్మినీరవీన్” ఇతిమిమామాంసకాః. “యథాఖనత్ ఖనిత్రేణ” ఇతిమనుః. (౬) “యస్యప్రసాదాద్వత్సామినారాయణకథామిమామ్” ఇతి వై శమ్పాయనః. (౭) “తాకికంవై దిశ్చాపి” ఇతిమనుః.

అజ్ఞనేయాకిల్ స్వాచార్యనై విట్టు మద్దై గురుక్కై ప్పద్య్దు
వానెన్నెన్నిల్. ఆచార్యస్తుతిక్కుమ్ అచార్యప్రీతియితే ఉద్దేశ్యమ్.
స్వాశ్రయణ త్తిత్కాట్టిలుమ్ పెరియముతలియారై ఆశ్రయిక్కుమిడ త్తిలే
ఇవరుక్కు ప్రీతిమిక్కిరుక్కైయా లే అత్తైప్పేళుకితార్. పెరియముతలి
యార్ ఆధ్వారుక్కు భగవత్ప్రసాదమడియాకప్పి అన్తజ్ఞానత్తై ఆధ్వార్
ప్రసాదత్తాలేపెద్య్దు, అత్తాలేతమృళవిలే పర్యవస్థిక్కైయన్దిక్కే పిన్బు
ళ్ళార్క్కుమ్ ఉపకారమామ్బడి దర్శనస్థాపకరానపడియాలమ్, మణ
క్కాల్ నమ్మి, “పెరియముతలియారుడై యవర్థమ్ ఇతు. ఉమ్ముడై యపే
ద్య్దుక్కెల్లామడి అవర్ తిరువడికళిల్ నమ్బన్దమ్” ఎన్దెయాలమ్, అవరై
ఆశ్రయిక్కితార్. ఇత్తైనినై త్తితే భట్టర్ (౧) “ప్రథమమపిగురుంగాథ
మిథే” ఎన్దతు.

వేదకారణమాన ప్రణవమ్ వేదాద్యన్తజ్ఞళిలే ఉచ్చార్యమాయ్
ప్పొరుమాపోలే ఇజ్జు ఆద్యన్తజ్ఞళిలే ఆచార్యస్తుతియాయ్ నడువు భగవత్ప్ర
త్రమాయిరుక్కితతు. ముతలిట్టుమూన్దుళ్ళొకత్తాలే పెరియముతలియారై
నమస్కరిక్కితార్. ముతల్ శ్లోక త్తిలే ఒరువనై క్కవిపాడుమవన్
అననుడై యవై శ్వర్యత్తైచ్చొల్లి క్కవిపాడుమాపోలే, శ్రీవైష్ణవర్ భుక్తు
ఐశ్వర్యమాన జ్ఞానవైరాగ్యభక్తికళినుడైయ ప్రకర్షత్తైచ్చొల్లి నమస్కరి
క్కితార్. (౨) “తనమాయతానే కైక్కుడుమ్” ఎన్దువైష్ణవనుక్కు
ధనమ్ భక్త్యాదికళెన్దతితే.

ఆళవన్దార్ తిరువడిక శేషరణమ్.

అవతారికై ముద్ర్దైద్య్దు.

పరమకారుణికరాన

ఆశ్వనారకుచ్చయిత స్త్రోతరత్నమ్.

స్వాదయన్ని హస ర్వేషాంతయ్యనార్థంసుదు గ్రహమ్ ।
స్త్రోత్రయామానయోగీ న్దస్తం వస్తేయామునాహ్వయమ్ ॥
నమోనమోయామునాయయామునాయనమోనమః ।
నమోనమోయామునాయయామునాయనమోనమః ॥

శ్లోః---నమోచిన్త్యాదృభృతాన్తిష్ఠజ్ఞానవై రాగ్యరాశయే ।

నాథాయమునయేఽగాధ భగవద్భక్తిస్థితే ॥ (౧)

(నమః) (౧) “అహమపినమమ; భగవతపీవాహమస్మి” ఎన్నిటి
పడియే ఎనక్కురియేనల్లేన్; పెరియముతలియారుక్కు శేషమెన్ది
తూర్. “నమోవిష్ణవే” ఎన్నితాహ్వితే “నమోనాథాయ” ఎన్నితారితే
ఉపకారస్మృతియాలే. (౨) “నమోవిష్ణవే” (౩) “నమఃత్యేవవాది
నః” ఎన్టుమ్, (౪) “నమఃపిభ్యోమస్త్రకృద్భ్యః” ఎన్టుమ్, (౫) “తేహ
మపినమోనమః” ఎన్టుమ్ శొల్లక్కడవతితే. ఈశ్వరమునికళ్ “శ్రీరజ
నాథర్” ఎన్టు తిరునామమ్ శాబ్దముకైయాలే నాథరెన్టు తిరునామ
మాకిటతు. ఎప్పడిప్పట్టవరెన్నుమపేత్తైయిలే శొల్లకిటతు. (అచిన్త్య)
ఇవరుడైయజ్ఞానాదికళ్ ఇన్నానుడైయజ్ఞానాదికలైహ్వితేయెన్టు నిన్దై
క్కవాణ్ణాతెన్నుతల్. ఇవ్వళపెన్టుజ్ఞానాధికరాలుమ్ పరిచ్చేదిక్కవాణ్ణా
తెన్నుతల్. (అదృత) కీర్తేయత్రాహిత్యతై చ్చొల్లుకైయాలే
గృహీతాంశమ్ అనుసన్ధితార్కు ఆశ్వర్యావహమా యిరుక్కై.

(౧) యజు-

(౨)

(౩) భారతాన్తి-

(౪) యజు-

(౫) వి-ధ-౯౦.

(౧) “పిన్నైకోల్” ఇత్యాదియిలేగృహీతాంశమ్ ఇనితాయరుక్కుమెన్ద్ర
తితే. (అగ్నిష్ట) వ్యాసాదికశైవోలే స్వయత్నసాధ్యతపస్సాలే వన్ద
తన్మకే (౨) “దదామి” (౩) “మయర్వజమతినలమచినన్” ఎన్దు
శొల్లకిఱపడియే భగవత్ప్రసాదల్భమాకైయాలే వరుత్తమన్ద్రు
కై. (జ్ఞాన) తత్త్వత్రయత్రైయుమ్ జ్ఞేయమాకవుడై త్తాయరుక్కు
మతు. ఆత్మాఈశ్వరసుక్తు అనన్యార్థశేషమెన్దుమ్, అచిత్స్వరూపమ్
త్యాజ్యమెన్దుమ్, ఈ శ్వరన్ ఉభయనియంతావా యరుక్కుమెన్దు
మతికై. జ్ఞానమెన్దున్ ఇవ్విశేషజ్ఞైక్కాట్టుమోపెన్నిల్, (౪)
“తజ్ఞానమజ్ఞానమతోన్యదుక్తిమ్” (౫) “విద్యాన్యాశిలపనై పు
ణమ్” ఎన్దుమ్ భగవద్వ్యతిరిక్తవిషయజ్ఞానజ్ఞై అనర్థావహమెన్దుమ్,
అతిక్షుద్రమెన్దుమ్ శొల్లకైయాలే. (వైరాగ్య) ఇవ్విలక్షణవిషయ
జ్ఞానత్రాలేభగవద్వ్యతిరిక్తవిషయజ్ఞళిల్ నిస్పృహరాయరుక్కు. (౬)
“వేదేన్ మనై వాద్కైయై” ఎన్నక్కడవతితే. (రాశయే) “రాశి”
ఎన్దు - సమూహమ్.

(జ్ఞానరాశయే) (వైరాగ్యరాశయే) జ్ఞాననై రాగ్యమ్ ఇరణ్ణాయ
రుక్కు రాశియెన్బానెన్నిల్, భగవత్స్వరూపరూపగుణవిభూతికశై
జ్ఞానత్తుక్కు విషయమాక్కుకైయాలే పల. (౭) “పితరంమాతరమ్” ఎ
న్దుత్యాజ్యముమ్ పలవాకైయాలే సమూహమెన్నలామ్. లోకత్తిల్ విల
క్షణరుడైయ జ్ఞాననై రాగ్యజ్ఞైక్కు ఇవరుడైయ జ్ఞాననై రాగ్యజ్ఞైలే
అన్తర్భూతమాప్పడి యరుక్కుయాలేశొల్లకిఱతెన్నమామ్, (౮)
“యత్తిచ్చప్రజాస్సాధుకుర్వన్తియస్తద్వేదయత్సవేదసమద్రోతదుక్తిమ్”

(౧) తి-వా-౬-౫-౧౦. (౨) గీ-౧౦-౧౦. (౩) ఆ-వా-౬-౧-౧-౧.

(౪) వి-పు-౬-౫-౨౭. (౫) వి-పు-౧-౧౯-౪౧. (౬) తి-మొ-౬-౧.

(౭) శరణాగతిగద్య. (౮) ఛాన్దో-౪-౧-౬.

ఇతి [యత్కిళ్ళిత్తాన్వధ్వనుస్థితం కర్మ యచ్చ సర్వచేతనగతం విజ్ఞానం తమభయం యదీయజ్ఞానాన్తర్గతమ్, సరైక్వఇతి] లోకత్తిలనుస్థిత మాన కర్మజ్ఞుమ్ జ్ఞానజ్ఞుమ్ యావనారువనుడైయ జ్ఞానకర్మజ్ఞులన్త ర్భూతమాయురుక్కుమ్, అవన్ కాణరైక్వనెత్త, రైక్వనైచ్చొల్లు మాపోలే.

(మునయే) (౧) “నవివేదాత్మనోగాత్రమ్” ఎన్ఱుమ్, (౨) “సప శ్యన్నపి దృష్టవాన్.” ఎన్ఱుమ్ ధ్యేయవస్తువై సర్విధాసాక్షాత్క రిక్కై. (౩) “ఏతుశెయ్తాల్ మఱిక్కేన్ మనమే” (౪) “ఎన్నెజ్జ మవనెన్ఱే కిడక్కుమ్” (౫) “రామమేవానుపశ్యన్తి” ఎన్నుమా పోలే. ఇవర్ కృష్ణనై యనుసన్ధిత్తిరుక్కు రాజావాలుమ్ సమాధిభజమ్వణ్ణ ప్పొయిల్ శ్రీలైయిత్తే. (అగాధభగవద్భక్తిసిద్ధవే) భక్తియాకిఱతు - జ్ఞానవిశేషమాయురుక్కుమ్. భక్తియైప్పిరిత్తుచ్చొల్లిల్ గు అతినుడై యప్రాచుర్యమ్ శొల్లకైక్కాకవుమ్, తత్త్వాధాన్యమ్ తోల్ గుకైక్కా కవుమ్. భక్తియావతు - “స్నేహపూర్వమనుభ్యానంభక్తిః” ఎన్ఱుమ్, “స్వామినిదాసన్య స్నేహమయాధీతిః” ఎన్ఱుమ్ శొల్లకిఱవనుబుభూమై. భగవచ్ఛబ్దతాలే పరత్వజ్ఞైచ్చొల్లకిఱతు. (౬) “వాసుదేవోసిపూర్ణః” ఎన్ఱుజానాదిపాక్ష్యాన్యపూర్ణనాయితేయిరుప్పతు. (అగాధ) అక్షోభ్యః; ఒరువరాలొనిలై కాణవొణ్ణాతిరుక్కై. (సిద్ధవే) (౭) “కాతల్ కడలిల్ మిశ ప్పెరితు” ఎన్ఱుమ్ (౮) “కాణమూనై యెన్నుమ్ కడలిల్ వీర్న్దిజ్ఞయ ర్తోమ్” ఎన్ఱు మీశ్వరనుక్కుమ్ నిలైకొళ్ళవొణ్ణా తే తామమతిలే పుక్కు అఱున్దుమ్బడియాయురుక్కై. (౧)

(౧) వి-పు-౧-౧౭-౩౯.

(౨)

(౩) తి-మొ-౯-౩-౩.

(౪) తి-వాయ్-౫-౩-౫.

(౫)

రా-య-౧౩౧-౯౫. (౬)

(౭) తి-వాయ్-౭-౩-౬.

(౮)

తి-మొ-౪-౯-౩.

శ్లో, — తస్యైవమో మధుజిద్రుణీ సరోజతత్వ
 జ్ఞానానురాగమహిమాతిశయా స్తసీమేషు |
 నాథాయనాథమునయేత్రపరత్రచాపి
 నిత్యంయదీయచరణౌ శరణంమదీయమ్. (౧)

అనః—(తస్యైవమత్యాది) ముతల్ శ్లోకత్వాలే పరవిషయమాస
 జ్ఞానాదికభుడైయ ప్రకర్షమ్ శొల్లిల్లో. ఇశ్లోకత్వాలే అవతారవిషయ
 మాస జ్ఞానాదికభావైయా లే అతినుడైయప్రకర్షమ్ శొల్లికిఱతు.
 అస్తికే కీర్తించున్న జ్ఞానాదికల్ తమృళవిలే పర్యవసీయాతే ఎన్నశ
 వుమ్ పరవెళ్ళమ్ కో త్తతెన్నవుమామ్.

వ్యా;—(తస్యైవమః) “తస్యై” ఎన్టుమ్, (౧) “సమోనమస్తేస్తుసహ
 స్రకృత్వః” ఎన్టుమ్ శొల్లికిఱపడియెన్టుమ్ అవర్కడియెన్సిటార్. (మ
 ధుజిత్) అనిరుద్ధనాయత్వాన్ వస్తవతిరిత్తుముతల్ కల్లై యాన మధువై ని
 రసిత్వాప్సీలే ఎన్నుడై యభగవత్ప్రప్తిప్రతిబద్ధకల్లై ప్పొక్కుమవన్సి
 టార్. (అల్లీ) అన్తస్వభావ త్తిలే (౨) “గుణైర్నాస్యముపాగతః” ఎన్టుచెరి
 యముతలియార్ తోల్ శ్రిరుక్కిఱపడియెన్టుమ్ అవరుడై య వనన్యా
 ర్వాశేషత్వతైయమ్ శొల్లికిఱతు. (సరోజ) సమ్బద్ధమిల్లాతపోతుమ్ విడ
 వొణ్ణాతభోగ్యతైయెచ్చొల్లికిఱతు. వికాసమ్ శెవ్వికళిర్ త్తిపరిమళమ్
 ముతలనవల్లోలుక్కు త్తామరైయె ఒప్పాకచ్చొల్లలాయరుక్కై.

తత్వజ్ఞానమావతు_అవతారవిషయజ్ఞానముమ్, ఆశ్రితపారతన్త్ర్య
 జ్ఞానముమ్ (౩) “జన్మకర్మచమేదివ్యమేవం యోవే త్తితత్వతః త్వక్వా
 దేహంపునర్జన్మనై తిమామేతిసార్జన” ఎన్టరుళిచ్చెయ్ తానితే. (౪) “తస్య
 ధీరాః పరిజానంతియోనిమ్” ఎన్టవతారవిషయజ్ఞానమ్ (౫) “హత్వాతు

రావణంసఖ్యే (౧) “యద్విదా” (౨) “అప్యహంజీవితంజహ్యంతాం
వాసీతేసలక్షణామ్” (౩) “ఆత్మానంగాతివర్తేధాః” (౪) “సతుప్రతి
జ్ఞాం సంశ్రుత్యబ్రాహ్మణేభ్యోవిశేషణం” ఎన్నిశిత పారతన్త్ర్యజ్ఞానమ్.
అనురాగమాకితతు-ఇవర్తేయెగ్గాజైయుమనుభవిత్తల్లతు నిఱ్ఱువో
ణ్ణాతప్రేమమ్. (మహిమాతిశయాన్తసీమ్న) జ్ఞానానురాగజ్ఞుడై యమ
హత్వత్తిల్ ముడిన్దపెల్లెయాయరుక్కుమ్. మహిమా-మహత్వమ్. మను
ష్యానన్దమ్తోడన్గి *తేగేశతక్రమత్తాలే ఈశ్వరానన్దమెల్లెయాయరు
క్కుమాపోలే, ఇవమ తద్విషయ ప్రేమత్తుక్కెల్లెయాయరుప్పర్.

(నాథాయ) అస్మన్నాథాయ. (నాథమునయే) ఇగ్దర్శనత్తుక్కు
నాథరెన్ఱుమ్, (౪) “మతుశూతనైయన్ఱిమర్తీలేన్” ఎన్ఱిరుక్కుమ్మ
హత్మాక్కళాలే కొణ్ణాడప్పడుమవరాయ్, తత్వహితజ్ఞతై త్తిరువుళ్ళత్తి
లేకూడు పూరి త్తిరుక్కుమవర్ పొరుట్టు, (నమః) ఎన్ఱన్వయమ్. ఉపకార
తియాలే అనరై ఆదరి త్తీరాకిల్ ఐహికాముష్మికమాయుళ్ళ సిద్ధిక్కు
నామ్ వేణ్ణావో; నమ్మక్కలిలే ఇనిప్పోరిరెన్ఱు భగవదభిప్రాయమాక
మేన్ఱొల్లుకితతు. (అత్రపరత్రచాపి) సంసార త్తిలుమ్ పరమపద త్తిలుమ్.

(నిత్యమ్) నిత్యాగ్నిహోత్రమౌల్లన్ఱి కే అనవరతమెన్ఱై. † (శర
ణమ్) ఉపాయోపేయజగ్గిరణ్ణుమ్. (యదీయచరణౌశరణంమదీయమ్)
యాతోరుపెరియముతలియార్ తిరువడికళే ఎనక్కు ఇరణ్ణుమెన్ఱై. అతా
వతు - సంసారదన్ఱైయిల్ భగవానే ఉపాయమెన్ఱుపదేశిత్తు, అప్యసా
యాధ్యనసాయత్తుక్కడియాన స్వాచారత్తాలే భగవత్ప్రప్రణ్యతై విత్తై
ప్పిత్తుమ్, ప్రాప్యదేశత్తిల్ ప్రవేశిప్పిత్తుమ్, పిన్బునిత్యసూరికళోపాతి
ఉదేశ్యమాయరుక్కెయాలమ్ ఇప్పడికొల్లుకితతు.

(౧) రా- (౨) రా-ఆ-౧౦-౧౯. (౩) రా-ఆ-౧౦౧-౨ (౪) తి-వా-౨-౨-౬.

† (పా) (యదీయచరణౌ) ఎన్ఱై ఇవ్వనస్థానముక్కినతిరువడికళ.

శ్లో;—భూయోనమోఽపరిమితాచ్యుతభక్తితత్వ

జ్ఞానామృతాబ్ధి పరివాహశుభైర్వచోభిః ।

లోకేఽనతీర్ణ పరమానందమగ్రభక్తి

యోగాయనాథమునయోమినాంనరాయ॥

(3)

[అత్రపరత్రచాపినిత్యంయదీయచరణౌ మదీయంశరణమ్;మధుజద్రష్టి సరోజతత్వజ్ఞానానురాగమహిమాతి శయాన్తనీమ్న నాథాయతస్తే నాథమునయోనమః].

(౨)

వ్యా;—(భూయోనమఃఇతి) తృషార్థమక్కు. త్రణ్ణీర్ కుడిక్క క్కుడిక్క పృథ్యాప్తి పిఱవాతాప్సోలే పిన్నెయుమనర్క క్కుడియేనెన్ది తార్. ఆశ్రితరై ఒరుకాలుమ్ న్మునవిడత అచ్యుత విషయత్తిల్ జ్ఞానభక్తికళాకైయాలే తమ్మళవిల్ పర్యవసియాతే భగవద్విషయత్తుక్కు అభూమియాన సంసారమెఱ్ఱుమ్ వెళ్ళమిడుమ్బడియాన వివరుడైయ జ్ఞానభక్తికళుడైయ ప్రకర్షతై చ్చొల్లుకిఱిఱు. (భూయోనమః) (౧) “పునశ్చభూయోపి నమోనమస్తే”ఎన్నాప్సోలే.

(అపరిమిత) కిడనపాయిలేవెళ్ళమ్ కోత్రాప్సోలే ఇరున్దవిడజళిలే నన్దుకిట్టమ్బడి యెలైయద్రీగిరుక్కై. (అచ్యుత) నియన్తృత్వ స్వామి త్వోల్యాణగుణజ్ఞాల్ కుటైనద్రీగిరుక్కైయెన్నుతల్. ఎన్దుమ్ ఏక గూపనాయిరుక్కుమెన్నుతల్. ఎన్దుమాశ్రితార్థమాయిరుక్కు మిరుప్పై న్మునవిడతననెన్నుతల్. (౨) “ఆర్ద్రపుకృచ్చుతన్”ఎన్దుమ్, (3) “నమన్తమర్కకరునశ్శనై యచ్చుతన్తనై” ఎన్దుమ్, ఆశ్రితరై త్తనామ్ కైయిలుమ్ పిఱర్కైయిలుమ్ కాట్టిక్కొడతననెన్నుతల్. (భక్తితత్వజ్ఞానామృతాబ్ధి పరివాహశుభైర్వచోభిః)తద్విషయభక్తిస్వరూపయాథాత్మ్యజ్ఞానజ్ఞానాకీఱి నమ్మతాబ్ధియినుడైయ పరివాహరూప

మాన మజ్జనవచస్సుకలా లే. ఉపాయమ్ ఈశ్వరనాకైయా లే జ్ఞాన భక్తికల్ భోగరూపమాయ్ అపరిచ్ఛిన్నమాయరుక్తుమైవై. పరీవాహ మానతు-అవయవిరక్షణార్థమాక అధికజలనిర్గమప్రతస్తు. వచస్సుక్కు ళుక్కు శుభత్వనూవతు - *అవిస్తరమనన్దిగ మిత్యాదికలై యుడైత్తా యిరుక్కై.

(లోకే) భగవదృక్తిక్కు మేట్టుమడైయాన సంసారత్తిలే. (౧) “నైపాభార్గ వీ వారుణీవిద్యా పరమేన్ద్రమన్ ప్రతిష్ఠితా” ఎన్ఱు పర మపదత్తిల్ పరిమాఱక్కడవభక్తియై (౨) “నాన్మృగనార్ పెన్ద్రు నాట్టుళేనత్పాలుక్కుయ్ త్తనన్” ఎన్ఱిఱపడియే సంసారత్తిలే నడైయాడు మ్మడిపణ్ణినపడి. (అవతీర్ణ) ఈశ్వరావతారమోలేయితే స్వయన్మృ యోజనమాన భక్త్యవతారమ్. (పరమార్థ) పరమప్రయోజనరూప మాయరుక్కై. (సమగ్ర) (3) “అతనిల్ పెరియవెన్నవా” ఎన్నుమ్మడి కుత్తైవన్ద్రుక్కై. (భక్తియోగాయ) భక్తియైయుడైయరాన. ఉక్త మానభక్తితత్వ జ్ఞానజగిరణ్డైయుమ్, భక్తిశబ్దత్తాలేశొల్లిన్ద్రు, ఇరణ్డై మొరుసీరానపడియా లే. (యమినాంవరాయ) *ముడియానేయిల్ శొ ల్లికిఱపడియే అవనైయల్లతటియాత కరణజలైయుడైయరాయిరుప్పా ర్క్కు త్తలైవరానవర్క్కు. (౪) “వాయవనైయల్లతు వాన్ద్రత్తాతు” ఎన్ఱిరుక్కుమవర్కళుక్కు వరణీయరాయిరుక్కుమవరెన్ఱుమామ్.

[అపరిమితాచ్యుత భక్తితత్వజ్ఞానామృతాభి పరివాహశుభై ర్వాచోభి, లోకేఽవతీర్ణపరమార్థ సమగ్రభక్తియోగాయ - యమినాంవరాయ నాథమునయేనమః] (3)

శ్లో:-తత్త్వేన యశ్చిద చిదీ శ్వర తత్స్వభావ

భోగాపవర్గ తదుపాయగతీపదారః।

స్వర్గయన్నిరమిమితపురాణరత్నం

తస్మైనమో మునినరాయ పరాశరాయ॥

(౪)

వ్యా. — (తిత్వసత) పెరియముతలియార్ జ్ఞానత్తుక్కు లోక పరిగ్రహమాత్రమన్విక్కే వేదవిదగ్రేసర పరాశరోక్తియాలే ప్రామాణికత్వముముడైన్లు ఇన్వర్థత్తిమడైయ ప్రామాణికత్వమ్ శొల్లుకిఱతు. కిచ్చ, ఇవరుక్కుమ్ శ్రీపరాశరభగవానుక్కుమ్ స్వభావైక్యముణ్ణు. కృష్ణప్రావణ్యముమ్, లోకత్తుక్కుప్పణ్ణిన వాదార్యముమ్ ఇరువర్కుముణ్ణు. అత్తాలుమ్ అవరై నమస్కరిక్కిఱార్. (తత్త్వేన) లోహజ్గళిల్ తలై స్వర్గమెన్ను మళవిన్విక్కే మాల్ ముమరై యుమశ్శపడియే కాట్టినావ్పలే జ్ఞాతవ్యాధజ్జలై ఉశ్శపడియే కాట్టుకై. (యః) (౧) “సహోవాచ వ్యాసః పరాశర్యః” ఎన్దిఱవ్రమాణప్రసిద్ధియై ప్రకాశిప్పిక్కిఱతు.

(చిత్) సంజ్ఞానత్తానచేతనర్కళి. అత్రపరాశరః; (౨) “అత్మా శుద్ధోక్షరశ్చాన్తో నిర్గుణః ప్రకృతేఃపరః। ప్రవృద్ధ్యపచయానాస్య ఏక స్యాఖిలజన్తుషు” ఇత్యాది. ఇతిల్ నిర్గుణత్వమావతు - ప్రాకృతగుణ సత్వాదిరాహిత్యమ్. [ఏక స్యాఖిలజన్తుషు] దేవతిర్యక్భూనుష్యాఖ్య సర్వ ప్రాణిషు జ్ఞానై కాకారతయాసమ ఇత్యర్థః. (౩) “నిర్దోషంహిసమం బ్రహ్మవర్ణితాస్సమదర్శినః” ఇతిభగవతై వోక్తమ్. (అచిత్) అనంజ్ఞాన త్తాన అచేతనమ్. (౪) “వికారజననిమజ్జామ్” ఇత్యుపనిషత్. తత్రాపి పరాశరః. (౫) “త్రిగుణంతజ్జగద్యోనిరనాదిప్రభవాప్యయమ్|అక్షయమ్” ఇత్యాది. (ఈశ్వర) చేతనాచేతనజ్గభుక్కు నియన్తావానస్వామి. తత్రాపి పరాశరః; (౬) “పరమాత్మాచసర్వేపామాధారి పరమేశ్వరః।

(౧) (౨) వి-పు-౨-౧౩-౨౦

(౩) గీ-గీ-౧౨.

(౪) కున్రికోప-

(౫) వి-పు-

(౬) వి-పు-౬-౪-౪౦.

విష్ణునామాసవేదేషువేదాస్తేషుచగీయతే” (౧) “పరఃపరాణాంపరమః
పరమాత్మాత్మసంస్థితః । హువనర్ణాది నిర్దేశవిశేషణ వివర్జితః” (౨)
“సర్వతా సౌనమస్తశ్చ ననత్యత్రేతివైయతః । తతస్సవాసుదేవేతి
విద్వద్భిః పరిపత్యతే” ఇత్యాది.

(తత్త్వభావ) తేషాంస్వభావః. తతచసః. తత్త్వభావః. (౩)
“ప్రధానశ్చపుమాంశ్చైవ సర్వభూతాత్మభూతయా । విష్ణుశక్త్యామ
హాబుద్ధే వృతాసంశ్రయధర్మిణా” ఇత్యాది. (భోగ) బ్రహ్మదిపిపీఠ
కాంతమాన బద్ధచేతనవర్గత్తుక్కు క్కర్మానుగుణమాక తారతమ్యేన అ
నుభావ్యమానశబ్దాదిశీ. (అపవర్గ) శబ్దాదికళినుడైయ అల్పాఽస్థిత్యా
దిదోషదర్శనత్తాలే భీతరానచేతనరుక్కుదుఃఖనిపుష్టిరూపమాన ఆత్మ
ప్రాప్తియుమ్, సుఖైకతానమాన భగవత్ప్రాప్తియుమ్. తతాపిసః (౪)
“యోగినామమృతంస్థానం స్వాత్మసంతోషకారిణామ్” “తదన్యత్రివిధ
పిదుఃఖజాతస్య” ఇత్యారభ్య (౫) “నిరస్తాతి శయాహ్లాద సుఖభావైక
అక్షణా । భేషజం భగవత్ప్రాప్తిరేకాంతాత్మన్తికీమతా” ఇత్యాది.

(తదుపాయగతీం) భోగ మోక్షజ్ఞుడైయ సాధనభేదజ్ఞై. నిత్య
నైమిత్తిక కామ్యకర్మానుస్థానం భోగస్య. సాక్షానుష్ఠిత కిర్మసాధ్యజ్ఞా
నయోగాది ఆత్మప్రాప్తేః జ్ఞానకర్మానుగృహీతభక్తిః ప్రపత్తిశ్చ
భగవత్ప్రాప్తేః. (ఉదారః) సంసారిశీపక్కల్ అర్థిత్యమాతల్,
ప్రయోజనమాతల్ నినైయాతే, ఇవర్కళనర్థపరిహారమే ప్రయోజన
మాక పుషకరిత్తల్లతు నిఱ్ఱమాట్టత మేఘమ్బాలే ఉపకరిత్తవన్.

(సన్దర్శయన్) సంశయవిపర్యయ రహితమాక ప్రత్యక్షిప్పియా
నిన్దుకొణ్ణు. (నిరమిమిత) (౬) “అన్దాతిమేలిట్టటివి త్తేనాన్దో పారులై”

(౧) వి-పు-౧-౨-౧౦. (౨) వి-పు-౧-౨-౧౨. (౩) వి-పు-౨-౨-౨౯.

(౪) వి-పు-౧-౬-౩౮. (౫) వి-పు-౬-౫-౫౯. (౬) ౪-తిరువ.౧.

శ్లో:--మాతాపితాయువతయ స్తనయావిభూతి

స్వర్వంయ దేవనియ మేనమదన్వయానామ్ ।

ఆద్యస్యనఃకులప తేర్వకుభాభిరామం

శ్రీమ త్తత్త్వ స్థి యుగళంప్రణమామిమూర్ధ్నా ॥ (౧)

ఎన్నిటపడియే దురవగాహమాన వేదార్థతై అల్పగ్రన్థతాలే ఖణ్ణినానై. (పురాణరత్నమ్) పురాణమావతు - (౧) “స్వగృహప్రతిసర్గశ్చ” ఇత్యా రభ్య “పురాణం పశ్చలక్షణమ్” ఎన్నిటపడియే పశ్చలక్షణో పేతమాన గ్రన్థతాతమ్. “పురాసినవమ్-పురాణమ్” ఎన్నమామ్. అతావతు- స్వరసతై ఎన్ఱుమొక్క ఒరువరాలక్ష్మీకన్యాణ్ణాతిరుక్కై. (రత్నమ్) అ ర్థప్రకాశకమాయమ్ సుగ్రహమాయమ్ ఆ ప ద్రక్షక మాయ మిరుక్కై; ఇన్ద్రపురాణతై అధికరిత్తవన్ కాక్కిల్లో లోకమడల్గవిల్లు మ్బడియాయురుక్కై.

(మునివరాయ) తనక్కువరణ్ణాడు త్త వనిన్ద్రపులస్త్రాదికళుక్కు ముదితాముదిత ప్రముదితనాయఅత్తాలే అవర్కశో పడియెయైదై య వనెన్నుతల్. (౨) “మునినాంవరణీయాయ” ఎన్నిటపడియే అవర్కశు క్కాదరణీయనెన్నుతల్. (పరాశరాయ) వరరాకితార్ - బాహ్యకు దృష్టికీ. అవర్కశై ప్రమాణశరణ్ణా లేహింసిత్తు, వైదికమర్యా దైయై స్థాపిత్తవనెన్నుతల్. ఇన్దియజయత్తాలే రజ స్తమస్సుక్తశై జయి త్తిరుక్కుమెన్నుతల్. [యః-ఉదారః చిదచిదీశ్వరతత్వభావ భోగాప వర్గ తదుపాయగతిః తత్త్వేన సందర్శయన్, పురాణరత్నం నిరమిమిత, మునివరాయ తస్మైపరాశరాయనమః].

వ్యా:--(మాతేతి) ఇన్ద్రజ్ఞానమ్ అధికృతాధికారమాయప్పీ కామే సర్వాధికారమామ్బడి ద్రామిడమాన బ్రహ్మసంహితైయై (౩) “మయ

ర్వఱమతినలమగుళినన్ ” ఎన్నిఱభక్తియా లే వానితమాక్కి (౧)
 “మరణ్ణఱమిరణ్ణుమ్నన్తై ” ఎన్నిఱతమ్ముడై య ఆకర్షకమాన ఈరచ్చాణ్ణా లే
 అనుళిచ్చెయ్తై యా లుమ్, పెరియముతలియూరుక్కు ఇన్దజ్ఞానత్తుక్కు ఉ
 పాదానమ్ ఆఢ్రావ్ తిరువడికళిల్ సమ్మన్దమా కైయాలుమ్, ఇవర్ తిగున
 డికళిలే విఱ్ఱుకితార్. (౨) “ఎత్తిఱమ్” ఎన్ఱమ్ (౩) “నెయ్యుణ్ వార్ తై
 యుళన్దై కోళ్ కొళ్ళు” ఎన్ఱమ్, (౪) “ఎల్లామ్ కణ్ణన్ ” ఎన్ఱమ్,
 పెరియముతలియూరై యుమ్, శ్రీపరాశరభగవానై యుమ్మోలే ఇవ
 రుమ్ కృష్ణగుణ విధరాయరుక్కుమ్బడియైనినై త్తుఆఢ్రావ్ తిరువడిక
 కిలే శరణమ్పుకుకితార్.

(మాతా) ఉత్పత్తిక్కుమున్నేవరమ్ కిడన్దు పెఱుకై క్కువరున్ది
 పత్తుమాసమ్ గర్భధారణమ్పణ్ణి, ప్రసవవేదనైయై అనుభవిత్తు అశుద్ధి
 కళై యుమ్మతియాతే బాల్యదనై యిలాదరిత్తువళర్ త్తు, పక్వనానాలుమ్
 ఇవన్ పరుషభాషణమ్పణ్ణి ప్పొలుత్తు, అకలవిశై యాతే అవన్ ప్రియతై
 యే వేడ్డియరుక్కుమ్ తాయైప్పోలే ఉపకారకనాయరుక్కై. (పితా) అవ
 ళుమ్ పాత్రమాత్రమెన్నుమ్బడి ఉత్పాదకనాయ్, ఎన్ఱు మొక్కహితపర
 నానపితా పణ్ణుముపకారతై ప్పణ్ణుమవరెన్తె. (౫) “గరియాన్ బ్రహ్మదః
 పితా” ఎన్నక్కడవతితే. (యువతయః) † ఇరువరై యుమ్ మఱన్దు
 విరుమ్బుమ్ యువతికళై ప్పోలే నెళ్ళుక్కినియరాయరుక్కై. (తనయాం)
 అవర్ కళుడై య యావనత్తైయభీయ మాటిప్పెల్లో వరాయ్, బాల్య
 త్తిల్ సుఖకరరాయ్ పక్వదనైయిలే రక్షకరాయ్, ఆముష్మికత్తిలే
 నిరయనిస్తారకరాన పుత్రకళి పణ్ణుమకారతై ప్పణ్ణుమవరెన్తె. (విభూ
 తిః) విభవమిల్లాతపోతు ఇవైయెల్లా మనత్సమమా యరుక్కైయా లే

(౧) తి-వాయ్-౬-౫-౮.

(౨) తి-వాయ్-౧-౩-౧

(౩) తి-వాయ్-౫-౧౦-౩.

(౪) తి-వాయ్-౬-౭-౧.

(౫)

† (పా) ఇవర్ కళై మత్తైత్తు

ఇవన్ శ్రీ నన్దాకుమార్ ఐశ్వర్యమోబలే ఉద్దేశ్యరాయుకుమవర్.

(సర్వమ్) అను క్తమానసర్వభోగజ్ఞభుమాయుక్తైః. అతావతు మోక్షోపాయముమ్ ము క్తప్రాప్యముమాయుక్తైః. (యదేవ) అవ భారణత్తాలే (౧) “శేలేయకణ్ణియరుమ్” ఎన్దిరుక్కుమ్ ఆధ్వార్నినై వా ధ్రియ వేత్తిన్ది కేయిరుక్తైః. (నియమేన) నిత్యేన; ఎన్దు మొక్క అవ రుక్కు ప్రియమెన్దు పోరుమతోధ్రియ ప్రామాదికమూకిపుమ్ పుఱిమ్మ పోకక్క-డవతన్ది కే యిరుక్తైః. (మదన్వయానామ్) “విద్యయా జన్మనావా” ఎన్ది ఉభయసన్తాన జాతర్కుమ్.

(ఆద్యస్య) వైష్ణవసన్తానత్తుక్కు ప్రధమాచార్యరాయుక్తైః. (నకిలపతేః) స్త్రీక్కు భర్తృకులమోబలే గోత్రముషికళుమ్ అవరే యెన్దై. (నకుభాభరామమ్) తిరుమకిథ్ మాతైయలే అలజ్జుతమా యిరున్దుశ్శతై. మకిథ్లపజ్కారమాన తిరువడికళి. ఇత్తాల్ తిరువడికళిల్ పరిమళత్తాలేవన్ద భోగ్యతైయై చ్చొల్లుకిఱతు. తిరుత్తుథాయాలే అల జ్జుతమాన భగవచ్చరణారవిన్దజ్జై వ్యావర్తికిఱతు. (౨) “నల్లజ్జి మేలణినాఱుతుథాయ్” ఎన్నక్కడతివతే.

(శ్రీమత్) వైష్ణవశ్రీయోజే నిత్యసంయు క్తమాయుక్తైః. (3) “అన్తరిక్షగతశ్శ్రీమాన్” (౪) “సతునాగవరశ్శ్రీమాన్” (౫) “లక్ష్మణో లక్ష్మీసమ్పన్నః” ఎన్దు భగవత్ప్రత్యాసత్తియై ఐశ్వర్యమాక చ్చొల్లు క్కడవతితే. ఎన్నడైయ సమ్పత్తుక్కడియాన వైశ్వర్యతైయడైయ రెన్నుమామ్. (తదప్రస్థియుగళమ్) అతువెన్నుమ త్తనై యెధ్రియ పేళి ముడిక్కవొణ్ణాతెన్దై. (యుగళమ్) శేర్ త్తియాల్ వన్ద వ్భుకై యుడైత్తా యిరుక్తైః. (ప్రణమామిమూర్ధ్నా) ఆధ్వారుడైయ †తిరువడికళై

(౧) తి-వాన్-౧-౧-౮. (౨) తి-వాన్-౪-౨-౨. (3) రా-యన్-౧౬-౧౬.

(౪) వి-ధ-

(౫) రా-బా-౧౮-౨౯.

† పడికళై

శ్లో:—యన్మూర్తి మ్మేళుతిశిరస్సుచభాతియన్మి

న్నన్నన్మనోరథపథస్సకలస్స మేతి ।

స్తోమ్యామిసః కుఱధనం కులదైవతంత

త్వాదారవిన్దమరవిన్దవిలోచనస్య ॥

(౯)

నిన్దైత్తవాత్తే ' 'నమః ' ' ఎన్దు నిఱ్ఱమాట్టాత్తే అవర్ తిరువడికళితే తలై శేర్ క్కిఱార్. కీర్తడవకారకరై ఆశ్రయి త్తవిత్రాల్, శేయ్ తతు, ముముక్షువుక్కు ఉపకారకరే శేషిత్వస్రతిపత్తిక్కు విషయభూతరుమ్ స్తుత్యరు మెన్నుమిడమ్, శొల్లిల్ ద్రాయ్ త్తు.

ఒరువరుక్కు శేషికిళిరుపరామ్బడి ఎఱ్ఱనయెన్నిల్, క్రతుశేష త్వమ్ భాగత్తుక్కు-మ్ పురోడాశత్తుక్కు ముణ్డానాప్పోలే ఈశ్వరన్ ప్రధానశేషియాయ్, భాగవతరొకిళ్ ద్వారశేషికళామిడత్తిల్ విరోధ మిల్లై. అధవా, ఈశ్వరన్ నిరుపాధికశేషియాయ్, తత్సమ్బంధమడియాక పద్ధతాకై యాలే భాగవతశేషత్వమ్ సోపాధికమెన్నుమామ్. తమక్కురై త్రారమ్బహేతువాన జ్ఞానభక్త్యాదికళ్ వితామ హో పా త్త ధ న మెన్దైక్కాక. ముతల్ మూన్దుశ్లోకత్తాలే పెరియముతలియారుడై యజ్ఞాన భక్త్యాదికిళినాధిక్యమ్ శొన్నార్. నాలామ్ శ్లోకత్తాలే ఇన్ద్రమ్ త్రైవిద్య పృథ్వానుమతమెన్దార్; అజ్ఞామ్ శ్లోకత్తాలే ఇన్దర్ క్కు ఇన్దజ్ఞానమ్ ఆద్రౌరా లేవన్ద తెన్దిఱార్. [మడన్దయానాం యదేవనియమేనమాతాపితాయువ తయస్తనయావిభూతిస్సర్వమ్, ఆద్యన్యనః కులపతేర్వ కుళాభిరామం శ్రీమత్తదస్త్రియగళంమూర్ధ్నా ప్రణమామి]

(౧)

వ్యా:--(యన్మూర్తి మ్మేళితి)(౧)“అతిమాతనవటివి త్తవత్తా నీ శే య్ తన” ఎన్దు ఉపకారకరిల్ ప్రథమనాకై యాలుమ్, (౨) “వై కున్ద

నాకప్పుకథ” ఎన్నిటపడియె ఇవరుడై యస్తుతి, ఈశ్వరనున్న అభిమత
మాయురుక్తై యాలుమ్, ఇతుతాన్ ఆచార్యురీశిష్యున్ ప్రియకరమా
క్తై యాలుమ్, స్తోత్రత్వే మేగ్ శొల్లప్పుక్షకిఱ ఉపాయో పేయజ్జలై
సజ్జహిత్తుక్కుణ్ణు ఉపక్రిమిత్తపడియే భగవత్ స్తోత్రత్వితే ఇభ్రీకితార్.

(మేమూర్నియద్భాశి) తమ్ముడై య సనభినివేశాతిశయతై
యుమ్, సాన్ద్యశీలాదికళితోద్ధృదు అత్తాల్ వన్ద శేషత్వతైయుమ్, అ
న్దకారత్తిలదీపమోలే తమ్ముడై య తిరుముడియిలేవన్దపిన్ను తిరువడి
కిళో మికవుమ్ విరజ్జీరపడియైయుమ్ శొల్లుకిఱతు. ఇత్తాల్ అవనుడై య
ఉపాయభావత్తుక్కే కాన్తరూన సాశీల్యాదికలై యుమ్, ఇత్తలైయిల్
విషయీకారమ్ తన్ పేతాకనినై త్తిరుమ్మెత్తుమ్ శొల్లుకిఱతు. (౧)
“తలైక్కణియాయ్” ఎన్దు శేషభూతర్ ప్రాధిక్యమత్తైప్పేద్దేన్దెన్ది
తార్. శేషియాక్తైయాలే సర్వవిషయజ్గళిలుమ్ అవనిరుచ్చమ్మడి ఇతు.
ఇనర్తదజ్జరాక్తైయాలే అత్తైప్పేళుకితార్.

(శ్రుతిశిరస్సుచభాతి) వేదాన్తజ్గళిలుమ్ విళక్తాన్వన్తు. ఇత్తాల్
ప్రాప్యత్వముమ్, సర్వాధికత్వముమ్, సర్వమజ్గళకరత్వముమ్, అతి
దుర్లభత్వముమ్ శొల్లుకిఱతు, చకారత్తాలే వేదాన్తజ్గళిలుమ్, తమ్
తలైయిలు మొక్కత్తిరువడికలై త్తరమిడాతే వై త్తపడియాలే తమ్ పక్కల్
అవనుక్కుణ్ణానవాదరాతిశయమ్ శొల్లుకిఱతు. చశబ్దమ్ అవధారణత్తి
లేయామ్. తమ్ముడై య తలైయిలే అన్వయి త్తపిన్ను సౌలభ్యమే తిరు
వడికళుక్కు స్వరూపమెన్ద తాకవమామ్. (౨) “తిరుప్పాఱుడలే యెన్
తలైయే” ఎన్నుమాపోలే. (యస్మిన్మనోరథపథస్సకలస్సమేతి) (౩)
“పితౌత్వంనూతాత్వమ్” ఇత్యాదికళాన ఎన్నుడై య ఐహికాముష్మిక
సకలమనోరథజ్గళుమ్ అభ్రుకియ తాక యాతోన్దైవే శేరుకిఱతు.

(౧) తి-వాయ్-౯-౨-౨. (౨) తి-వాయ్-౧౦-౭-౨. (౩)

† (పా) నిహితాతిశయ

శ్లో:—(తత్త్వేనయస్యమహిమార్ణవశిక రాణః
శృక్మోనమాతుమవిశర్వపితామహాదైన్యః ।
కర్తుంతదీయమహిమస్తుతిముద్యతాయ
మహ్యంనమోస్తుకవర్గోనిరపత్రపాయ ॥

(౭)

(స్తోప్యామి) ఇప్పడిప్రాప్తముమాయ్ విలక్షణముమాయ్, ఉపకారకముమాన తిరువడికళిలే వాచికమాన నడిమైయైచ్చెయ్కితేన్. (నరికులధనమ్) ధనమావతు - ఆపద్రక్షకముమాయ్, నిత్యభోగము మాయిరుక్కుమతు. కులధన మైక్తెయాలే - అయత్నసిద్ధముమాయ్, స్వతః ప్రాప్తముమాయిరుక్తై. (కులదైవతమ్) ఇద్దనత్తై త్తరుమ తాయ్, ఆశ్రయణీయమా యిరుక్కుమతు. ఇత్తాల్ స్తోత్ర ప్రతిపాద్య మాన ప్రాప్యత్వప్రాపకత్వజ్ఞతై చ్చొల్లుకిఱతు. (తత్పాదారవిన్దమ్) ఉక్తస్వభావమాన తిరువడిత్తామరైకతై. (అరవిన్దవిలోచనస్య) (౧) “జితస్తే పుణ్డరికాక్ష” ఎన్దు రుచిజనకముమాయ్, (౨) “తిన్పాల్ పణిన్దవెన్పాల్ ఎమ్మిరానతడజ్ఞళో” ఎన్దు వత్సలముమాయ్, (౩) “తామరైక్కణ్ణనై విణ్ణోర్పరపుమ్తలైమకనై” ఎన్దు సూరిభోగ్య ముమానతిరుక్కణ్ణతై యుడైయవనుడైయ. ఇత్తాల్ ఇవరుడైయ ఉ ద్యోగత్తైక్కణ్ణ ప్రీతి తిరుక్కణ్ణళిలే తోన్రుకిఱపడియైచ్చొల్లుకిఱతె న్నుతల్. ఇవరుద్యోగత్తైక్కణ్ణ ప్రీతనాయ్ కుళిరనోక్కినపడియై చ్చొల్లుకిఱతెన్నుతల్.

[యన్మూర్తిమేశ్రుతిశిరస్సుచభాతియస్మిన్నస్తస్మ నోరధపథ స్సకలస్సమేతి. నరికులధనం కులదైవతమర విన్దవిలోచనస్య తత్పాదారవిన్దం స్తోప్యామి]

(౮)

వ్యా:—(తత్త్వేనేతి) విధిశివసనకాదికళో కరైప్పన్రులేన్దు

అమృతసింహావిషయజ్ఞైః పురిచ్చేదిత్తు పృథక్ పురిచ్చేదిత్తు తేనానైస్తుతమైత్తే పిత్తు,
యుద్ధత్తిలే ఉద్యుక్తినానసంజన్ (౧) “విసృజ్యసశరశ్చాపమ్” ఎస్తు
యుద్ధాన్నివృత్తనానాహ్వాతే స్తోత్రత్తిల్ నిస్తుమ్ నివృత్తరాకితార్.

(తత్వేన) ఈశ్వరసుదైయ స్వరూప రూపాదికళుశ్శపడియై.
(యస్య) (౨) “యథారత్నానిజలధేః” ఇత్యాదికళిలే అనన్తగుణాక
ప్రసిద్ధనానవసుదైయ. (మహిమార్ణవశీకరాణుం) గుణార్ణవత్తిసుదైయ
శీకరాణువానతు - తివలైయిల్ స్పర్శవేద్యమాన అత్యల్పమానతు.
(మాతుంనశక్యం) మనస్సాల్ పరిచ్చేదిక్కువుమ్ శక్యమస్తు. ఆరాలేయె
న్నుమపేక్షైయిలే శొల్లకిఱతు. (శర్వపితామహాద్యైః) (౩) “ఈ
శ్వరాద్ధానమన్విచ్ఛేత్” ఎస్తు జ్ఞానాధికనాకవుమ్ సర్వసంహారావెస్తు
శొల్లకిఱదుద్రనాలుమ్, అవనై ఓతువిత్తవసుమాయ్, జగత్ప్రస్థావాన
బ్రహ్మవాలుమ్. ఆదిశబ్దత్తాలే బ్రహ్మభావనై యేయాన సనకాదికల్లై
యుమ్ సర్వరక్కుమ్ హితానుశాసనమ్ పణ్ణుకిఱవేదజ్ఞైయుమ్ నిన్లై
క్కిఱతు. మేల్ “సదాస్తువన్తోవేదాః” ఎస్తుమ్, “విధిశివసనకాద్యైః”
ఎస్తుమ్ శొల్లకైయాలే (౪) “యంనదేహనమున యోనచాహంనచశ
జ్ఞరంజానన్తి” (౫) “యతోవాచోనివర్తన్తే” (౬) “తవాన్తరా
త్మామమచ” ఇత్యారభ్య “సగ్రాహ్యం కేనచిత్త్వచిత్” (౭) “చతు
ర్ముఖాయః” ఇత్యాది.

(తదీయమహిమస్తుతిం కర్తుముద్యతాయ) అవసుదైయపెరు
మైయై ఉశ్వసశవుమ్ శొల్లి విడుకైయన్తిక్కే ఇల్లాతతుమ్ శొల్లి ఉద్యు
క్తనాకై. (మహ్యంనమోస్తు) ఇప్పడిప్పట్టస్వభావతైయైయనాకై
యాలే స్తుత్యవిషయజ్ఞైవిట్టు ఎనక్కునమస్కారమ్. (కవయే) సర్వవర్ణ
నముఖరాయ్. (నిరవత్రపాయ) నిర్లజ్జనాయరుక్మిణవెనక్కు. నామ్

(౧) గీ-౧ (౨) వామనపు-౯౪. (౩) మాత్స్యపు-౬౭-౪౧.

(౪) (౫) తై-౮. (౬) భార-మో- (౭) వారాహ-౭౩-

౨౪ పెరియవాళ్ళాన్ని శై యరుళిచ్చెయ్త, [౫-శ్లో]
 శ్లో: — యద్వాక్రమావధియథామతివాప్యశక్తిః

స్తామ్యేవమేనఖలుతేపినదాస్తువస్తః ।

వేదాశ్చతుర్ముఖముఖాశ్చమహార్ణవాస్తః

కోమజ్జతోరణకులాచలయోర్విశేషః ॥

(౫)

పుకిఱుకై ఇవనుక్కు నిఱక్కేడామెస్తు లజ్జియాతోఱ్ఱికై.

[యస్యమహిమార్ణవ శీకరాణః శర్వపి తామహద్యైరపి
 తస్వేనమాతుంనశక్యః. తదీయమహిమస్తుతిం కర్తుముద్యతాయ నిర
 పత్రపాయకప యేమహ్యంనమోస్తు] (2)

అన; — (యద్వేతి) (౧) “ఇషుక్షయాన్నివర్తస్తే” (౨) “కా
 ణమశవుమ్ కెల్లమ్ కీర్ త్తియాయ్” ఎస్తు అశవుడైయాచమ్ తమ్
 తామ్ జ్ఞానశక్త్యాదికళశవుమ్ పుకర్న్ద్రార్కకళత్తనై. ఉమక్కు మవ్వ
 శవుపుకఱుకైక్కు క్కత్తైయిలై. (3) “సాజిహ్వయాహరిస్తాతి”
 (౪) “వాయవనైయల్లతువాఱ్ఱ్తాతు” వాయ్స్తుతిక్కవన్తో కణ్డతు.
 (౫) “స్తస్యస్తనప్రియః” ఎన్గిఱపడియేస్తాత్రమ్ నమక్కు ప్రియ
 మన్తోవెన్తు, యథాన్నివుత్తనాన వర్జననై (౬) “కరిష్యేవచనంతవ”
 ఎన్నప్పణ్ణినాపోలే ఈశ్వరన్ తానే మూట్ట సమాహితరాకితార్.

(యద్వా) పూర్వపక్షనిపుత్తిః. మున్బయోగ్యనల్లవెన్తు విడ
 మర్థమన్తెన్గితార్. (యద్వా) అధవా. ఇల్లావిట్టాల్. (శ్రమావధియథా
 మతివా) ఇళై ప్పెలైయాకవాతల్, జ్ఞానమెలైయాకవాతలెన్నుతల్.
 జ్ఞానశక్త్యాదికళశ వేస్తాత్రమ్పణ్ణలావతెన్తై. (అశక్తోపిస్తామి) సర్వప్రకా
 రతాలుమ్ అశక్తనేయాకిలుమ్ స్తుతిక్కితేన్. (సదాస్తువన్తో వేదాశ్చ
 తుర్ముఖముఖాశ్చ ఏవమేనఖలుతేపి) త్యాజ్యోపాదేయజ్జళై ప్పిరిక్కై

(౧)

(౨) తి-వాయ్-౫-౮-౪.

(3) కిష్టభర్తృమ్-౧.

(౪) ౧-తిరువ-౧౧.

(౫) సమస్రనామ.

(౬) గీ-౧౮-౭౩.

క్కుమ్ త్యాజ్యత్వేవిట్టు ఉపాదేయ త్తిలే అవగాహితైక్కుమ్ మడియాన
జ్ఞానశక్త్యాదికథాల్ అధికరానవర్కళుమ్. (సదాస్తువన్తోవేదాం) సర్వ
కాలస్తుతి సంయోగత్వేయుడై త్తాన వేదజ్ఞళుమ్. (చతుర్ముఖముఖాశ్చ)
ద్విపరార్థకాలావధికరాన బ్రహ్మరుద్రాదికళుమ్. అధికారావసానత్త
ళపుమ్ స్తుతిక్కిఱ సనకాదికళుమ్. (ఏనమేనఖలు) ఇవ్వళవేయితే.
జ్ఞానశక్తికళళ వేయితే. (౧) “యతోచాచోనివర్తంతే అపాప్యమన
సానహ” (౨) “యన్నాయం భగవాన్బ్రహ్మజానాతి పురుషోత్త
మమ్” (౩) “మామలరాన్ వార్శచైయాన్ వల్లరేయల్లరేవా
భ్రత్తు” (౪) “పేశువారెవ్వళపు పేశువరవ్వళవే” (౫) “వల్లతోర్వ
ణ్ణమ్” (౬) “నగ్రాహ్యంకేన చిత్త్వచిత్”.

ఇజ్జనేయాకిల్ ఉమక్కుమ్ మవర్కళుక్కుమ్ వాళియుజ్జేయెన్న;
వేదజ్ఞళుక్కుమ్ చతుర్ముఖాదికళుక్కుమ్ నెడువాళియుజ్జాయిగుక్కు
అననై ఉళ్ళపడియే పేశమాట్టామైయిలేసామ్యముణ్ణానావోలే ఎన
క్కుమ్ మవర్కళుక్కుమ్ వాళియుజ్జానాలుమ్ ఉళ్ళపడి పేశమాట్టామై
యిల్ వాళియిలై. ఎతుపోలేయెన్నిల్; (మహార్ణవాన్తర్మజ్జ తోరణ
కులాచలయోగి కోవిశేషం) అణుమహీధరజ్ఞళుక్కు నెడువాళియుజ్జా
నాలుమ్, పెరుజ్జడలిలే పుక్కభుద్ధుమళవిల్ విశేష మిలైయితే,
అతుపోలేయితే. (౮)

అవ;—(కిచ్చేతి) బ్రహ్మాదికళిత్కాట్టిలెనక్కు స్తోత్రత్తిలే ఇట్టి
కైక్కు అధిక హేతుపుణ్ణేనితార్. అతావతు పరక్కపుకట్టై. ఈశ్వ
రనిగ్రహహేతువిద్విక్కే స్తుతికృతమానపరిశ్రమమ్ అనుగ్రహహేతు
వామ్మడి శీలవానాకైయాలే మన్తబుద్ధియాన వెనక్కుమ్ అన్దశ్రమమ్
సులభమాకైయాలేఅవర్కళిత్కాట్టిల్ నాన్ స్తోత్రాధికారియెనితార్.

(౧) తై-ఆ-

(౨)

(౩) ౪-తిరువ-౧౦.

(౪) ౩-తిరువ-౨౧.

(౫) తి.వామ్-౨-౮-౧౦

(౬) భార-శాన్తి-

శ్లో:—కిళ్ళొప్పశ క్త్యతిశయేన నతేనుకమ్ప్యం

స్తూతాపితు స్తుతికృతేనపరిశ్రమేణ ।

తత్రశ్రమస్తు సులభోమమమన్దబుద్ధేః

ఇత్యుద్యమోయముచితోమమచాఽబ్జనేత్ర ॥ (౯)

వ్యా:—(కిళ్ళొప్ప) కీల్ చొప్పన్న సామ్యమొట్టియ స్తూత్ర త్తిలే అ
వర్కళిత్కాట్టిల్ ఎనక్కధికారముణ్డెనెక్కు ఒరు హేతువుణ్డెనితార్.
(ఏషస్తూతా) భగవదాభిముఖ్యత్తాలే సంసారికళిత్కాట్టిల్ వ్యావుత్త
నాయ్, వాయ్పడైత్త ప్రయోజనమితు వెన్ఱు భగవత్తోన్త్ర త్తిలే
ఇట్టిన్దవివన్. (శ క్త్యతిశయేననతేనుకమ్ప్యం) నమ్మైప్పరక్కస్తూత్రమ్పణ్ణ
మిశవుమ్ శ క్తనెన్ఱు ఉనక్కు అనుగ్రాహ్యానాకితానల్లన్. (తే) (౧)
“యతోవాచోనివర్తంతే” (౨) “ తద్విప్రాసావివన్యపం ” ఎన్ఱుమ్,
వేదజ్ఞభుమ్ నిత్యసూరికభుమ్ పుకట్టన్ఱు ఎల్లైకాణమాట్టాల మహిమైయై
య్యుడైయవునక్కు ప్పరక్కస్తూత్రమ్పణ్ణకై తేట్టమన్దైయెన్నుతల్. సం
సారికిళ్ ఆభిముఖ్యమ్పణ్ణకై తేట్టమాన శీలవానాకైయాలే ఇవన్బ
ణ్ణమ్స్తూత్రమ్ మిక్తైయాన పునక్కెన్నుతల్. (అపితు) మన్దైప్పడి
యెన్నుతల్. పినై యెజ్జనేయెన్ఱు సానునయప్రశ్నమాతల్. (స్తుతి
కృతేన పరిశ్రమేణ) ఉన్దై స్తుతిక్కైయిలే అత్యాదరత్తైప్పణ్ణి అతుక్కి
డానశక్తియిల్లామైయాలే, పుకట్టవుమ్మాట్టాలే † కవిపాడవుమ్మా
ట్టాలేపడుమిళైప్పాలేయితే నీ ఇరజువతు.

(తత్ర) అర్థమిప్పడియాయ్ నిన్ఱవిడత్తిల్. (శ్రమస్తుసులభో
మమ) ఎనక్కు విశేషైత్తతు శ్రమమానతు కుత్తైవరవుణ్ణు. (తు)
ఎన్ఱు అవధారణమాయ్, ఎనక్కేకుత్తైవన్దై శ్రమముళ్ళితెన్నుమామ్.

(మన్దబుద్ధేః) ఎన్ఱు శ్రమహేతువై చ్చుల్లకిఱతు. అల్పబుద్ధియైనై.
 (ఇతి) ఇప్పడియెన్నుతల్. ఆకై యాలే యెన్ఱు హేతువాకచ్చుల్లతల్;
 (అయముద్యమం) “ స్తోమ్యామి ” ఎన్ఱు కొణ్ణుణ్ణాన ఇన్ద్రవోగమ్.
 (ఉచితోమమచ) చశబ్దమ్ అవధారణమాయ్, ఎనక్కే- ఉచితమెన్ను
 తల్. సముచ్చయమాయ్ ఎనక్కుమ్ సముచితమెన్ఱు కీర్తనోక్తతోడే
 కూట్టుతల్. (అబ్జనేత్ర) (౧) “అవలోకనదానేన భూయోమామ్”
 ఎన్ఱుమ్, (౨) “ఉన్తామరైక్కణ్ణళాల్ నోక్కాయ్” ఎన్ఱుమ్, శొల్లకిఱ
 పడియే అవిఘ్నేనస్తోత్రమ్ తలైక్కట్టుమ్మడి అధికియతిరు క్కణ్ణళాలే
 నోక్కి యరుళవేణుమెన్నుతల్. స్తోత్రత్తిలే నిలై నిన్దార్ పడియైక్కణ్ణు
 (౩) “శైన్దామరైక్కణ్ణోడు మఱప్పఱవెన్నుళ్ళే మన్నినాన్ ” ఎన్నిఱ
 పడియే ప్రీతియాలేతిరుక్కణ్ణళో కుళిర్ న్దపడియై చ్చుల్లతల్. (౯)

అన; -- (నావేక్షనేఇతి) ఇప్పడిస్తోత్రాక్షేపసమాధానత్తై పుణ్ణి
 ఈశ్వరసుదైయ శరణ్యత్తైక్కుఱుప్పాన భగవత్పరత్వత్తై మేలజ్ఞా శ్లోక
 త్తాలే అరుళిచ్చెయ్కిఱార్. ఇతిల్ముతల్ శ్లోకత్తాలే నద్బ్రహ్మది
 సామాన్యవాచి శబ్దజ్ఞాలే జగత్కారణతయా ప్రతిపాదిక్కిప్పడుకి
 ఱాన్ శ్రీమన్నారాయణనే యెన్ఱు గతిసామాన్యన్యాయత్తాలే కారణ
 వాక్యవిషయమానభగవత్పరత్వత్తై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్. స్తోత్రమ్మణ్ణవు
 పక్రమి త్తవాతే వాత్సల్యజన్యమాన విశేషకటాక్షత్తై పుణ్ణినాయెన్నిఱ
 వితు - ప్రళయకాలత్తిలే అచిత్కల్పరాన చేతనరై జ్ఞదయమానమనా
 వాయ్ కొణ్ణువిశేషకటాక్షత్తై పుణ్ణి ఉణ్ణాక్కి, ఉణ్ణానజన్తుక్కుళుడైయ
 ప్రవృత్తి నివృత్తి హేతుభూతనాయ్, ఉపకారకనానవునక్కు సృష్టమాన
 జన్తుక్కుళ్ ఆభిముఖ్యమ్మణ్ణ ముకమ్ † కొడుత్తాయెన్నిఱవితు ఆశ్చర్య
 మోవెన్నిఱార్.

(౧) వి-పు-౧-౨౦-౧౬.

(౨) తి-వా-౯-౨-౧౦.

(౩) తి-వా-౧-౧౦-౧౦.

† (పా) కుళిర్ న్దాన్ ౧౦.

శ్లో; — నావేక్ష సేయదితతో భుననాన్యమూని

నాలమ్మభోభవితుమేవ కుతః ప్రవృత్తిః!

ఏవంనిసర్గసుహృది త్వయిసర్వజన్తోః

స్వామిన్నచిత్రమిద మాశ్రితవత్సలత్వమ్॥ (౧౦)

వ్యా; — (నావేక్ష సేయది) (౧) “తదైక్షతబహుస్యాం ప్రజాయేయేతి” ఎన్లు అచిత్రల్పరానచేతనరై క్కటాక్షి త్తలైయాకిల్. అనాది కాలమ్ పణ్ణిపోన్దవపరాధజ్గళై ప్పారాతే అనన్దోన్ద్రున్దై యదుర్గతియైయే పార్ త్తు కృపాపరతన్త్రనాయితే ఇప్పోతుమ్ కటాక్షి త్తతు. అల్లతు ఉన్దై “కటాక్షి త్తలైయే” ఎన్బారిలైగే (తతః) “బహుస్యామ్” ఎన్దిటనజ్గల్పత్తుక్కు ప్పిన్బు భుననసృష్టిక్కు-మున్బున్దానదూరత్తై చ్చొల్లకిఱతు. (అమూనిభువనానిభవితుమేవ నాలమ్) భోగ మోక్షజ్గళై సాధిత్తుక్కుళ్ళుకై క్కు ఏకాన్తమాన చతుర్దశభువనజ్గళానవిన్దై ఉన్దాక వేమాట్టాతు. వృతిరేకినిర్దేశమ్ - అర్థస్థైర్యత్తుక్కాక. (౨) “కోపేయ వాన్యాత్కరిప్రాన్యాత్” (౩) “నతద స్తివినాయత్యాన్యయాభూతశ్చ రాచరమ్” ఎన్నక్కడవతితే. (కుతఃప్రవృత్తిః) ఉన్ సజ్గల్ప మొట్టి య ఉన్దాక వేమాట్టాతవిన్దై ప్రవర్ త్తిప్ప తెల్తాలే. సకలోత్పత్తియుమ్ ప్రవృత్తియుమ్ ఉన్నున్దై య బరుకటాక్ష ఫలమన్తోవెన్దై. (ప్రభో) జగత్కారణత్వప్రాయుక్తమాన వైశ్వర్యత్తై యున్దై యవనే!.

(సర్వజన్తోరేవంనిసర్గసుహృదిత్వయి) నిత్యవిభూతియున్దాయి రుక్క ఇవన్దై యిల్లకైయాలే (౪) “సఏకాకీనరమేత” ఎన్నుమ్మడి తనిమైప్పొయాయ్, బ్రహ్మరుద్రాదిస్థావరాన్తమాన జన్తు జాతత్తుక్కు కరణకళేబరజ్గళై కొడుత్తుఉన్ కుటైతీర్ న్దాయెన్నుమ్మడిలకారణసుహృ

శ్లో;—స్వాభావికానవధికాతిశయేశితృత్వం

నారాయణత్వయి నమృష్యతి వై చికిరికిః ।

బ్రహ్మ శివశ్చైతమఖిం పరమస్వరాడి

త్యేతేపీయస్యమహిమార్ణవవిప్రుషస్తే ॥ (౧౧)

త్రానపున్బక్కులిలే. (స్వామిన్) ఇవఁడై యుక్తాక్షుకిఃపితు ఉన్పేతాక వేడ్డిల్లు ఇవఁడై యుక్తాక్షుకిఃపితు ఉన్పేతాక వేడ్డిల్లు. (౧) “స్వముద్దిశ్య ఉపాదత్తే” ఎన్నితే అభియుక్తర్ వారైయుమ్. స్వవ్యతిరిక్తసకలచేతనానాచేతనజ్ఞభుమ్దనక్తు అనన్యార్థ శేషమామ్బడి స్వామిత్యత్యైయుడై యవన!

(ఇదమాశ్రితవత్సలత్వం నచిత్రమ్) సకలవాఙ్మన సాగోచరమాన భగవద్విషయస్తోత్రతుక్తు యోగ్యనామ్బడి ఎన్బక్కులుక్తాన వాత్సల్యమ్ ఉనక్తు ఆశ్చర్యమో?; (౨) “కిమత్రచిత్రమ్” ఇత్యాది; ఆత్మలోజగత్కారణత్వత్రాతే సర్వోత్కృష్టనెస్తుమ్ (౩) “కారణస్తుభ్యేయః ” ఎన్దు సర్వసమాశ్రయణీయ నెస్తుమ్, (౪) “ఏష హ్యేవానన్దయాతి” ఎన్దు ప్రాప్యనెస్తుమ్, సృష్ట్యాదికకై తన్పేతాక ప్లున్దుకై యాలే సర్వస్వామి యెస్తుమ్, తామ్ స్తోత్రత్తిలే మూఘమ్బడి ముకమ్ కాట్టుకై యాలే ఆశ్రితవత్సలనెస్తుమ్ శొల్లిల్లద్రాయిల్లు. (౧౦)

అన;—(స్వాభావికేతి) కీర్తగతిసామాన్యన్యాయత్తాలే, నారాయణనే సర్వస్మాత్పరనెస్తుతు. ఇతిల్ విశేషవాచియాన శివశమ్భూది శబ్దజ్ఞాలుమ్ ప్రతిపాదిక్కప్పడుకితాన్ నారాయణనేయెన్దు సర్వవేదాన్తవ్యాఖ్యానరూపమాయ్ అనన్యపరమాన నారాయణానువాక సిద్ధమాన భగవత్పరత్వతై యరుళిచ్చెయ్కితార్.

వ్యా;—(స్వాభావికానవధికాతిశయేశితృత్వమ్) ఇత్తాల్ పరత్వలక్షణమ్ శొల్లుకిఃపితు. స్వాభావికశబ్దత్తాల్ కర్మోపాధికమాయ్ అత్తాలే

అనిత్యమాయ్ దుఃఖమిశ్రమానబ్రహ్మదికలై శ్వర్యతై వ్యావర్తిక్కి
అతు. అనవధికాతిశయశబ్దతై నిత్యరైయుమ్ ముక్తిరైయుమ్
వ్యావర్తిక్కిఅతు; (౧) “సస్వరాఢ్యవతి” ఎన్ఱుమ్. (౨) “సత్యకామ
స్సత్యసజ్జల్పం” ఎన్ఱుమ్ నిత్యము క్తవిషయమాన వైశ్వర్యజ్ఞుమ్
భగవదాయ త్రమాయ్ సావధికిజ్ఞుమాయిరుక్కెయ్తలే. ఈశిత్యత్వ
మెన్ఱితి వసాధారణ స్వరూపనిర్దేశతై “ నిర్విశేషచిన్మాత్రంవస్తు ”
ఎన్ఱితి పాఠ్యగర్భికానవేదాన్తికలై వ్యావర్తిక్కిఅతు.

(నారాయణ) సద్బ్రహ్మదిసామాన్యవాచి శబ్దజలైయుమ్
విశేషవాచియాన శివశమ్భాద్విశబ్దజలైయుమ్ నారాయణస్వక్రలితే
వ్యవస్థాపిక్కితి నారాయణానువాకమ్ శొల్లకితివివర్థతి ప్రమాణ
మెన్ఱు ప్రత్యభిజ్ఞైపణ్యపుడుకితి. (త్వయి) సర్వవేదాన్తజగిలుమ్
సర్వాధికనాక ప్రతిపాదిక్కుప్పడుకితివనాయ్ ఇవ్వాత్మాచుక్కు వకుత్త
వనాన ఉన్బక్కులితే. (నమృత్యుతి) ఉక్తమానవీశ్వరత్వతై హ్నితాతే
యుఘీకితివన్. (వైదికీకరి) కింక్షేపే ; అబ్రాహ్మణఇత్యర్థం. (౩)
“ యోవిష్ణుంసతతం ద్వేష్టి ” (౪) “ విష్ణుభక్తివిహీనోయ సర్వ
శాస్త్రార్థవేద్యపి బ్రాహ్మణ్యంతస్యన భవేత్తస్మాత్పత్తిర్నిరూప్యతామ్ ”
ఇత్యాది.

(౫) “హిరణ్యగర్భస్సమవర్తతాగ్రే” “భూతస్యజాతంపతిరేక
ఆనీత్” (౬) “నకిరిన్దస్వదుత్తరం” (౭) “ఏకఏవరుద్రోనద్వితీయా
యతన్తే” ఇత్యాదికలితే బ్రహ్మరుద్రాదికళుక్కు సర్వేశ్వరత్వమ్ శొల్లా
నిజ్జ, శివశమ్భాద్విశబ్దజలై నారాయణవై ప్రతిపాదిక్కిఅతెన్ను
మిప్రమాణజ్ఞశశవిల్ అపర్యవసిత్తవన్ వైదికనల్లనెన్ఱు, జ్ఞేపిత్తపడి

(౧) ఛాన్డో-౭-౨౫-౨. (౨) ఛాన్డో-౫-౭-౧. (౩)

(౪) (౫) య-కా-౨-౨౪-౩౪. (౬) (౭)

శ్రీశబ్దవాచ్యైయాయరుక్కా పిరాట్టియార్ తన్నుడైయ స్వరూప
స్థిత్యాదికళుక్కా-క ప్పల్లవేల్లబమ్మడియాన మేన్నెయ్యైయైయార్
ఉన్నెయ్యెయ్యైయార్ కిమ్-జ్జేసాగ్గమాయ్, ఇల్లెయ్యెయ్యపడి, (౧) “ఈ
శ్వరీం సర్వభూతానామ్” (౧) “అన్యేశానా జగతోవిష్ణుపత్నీ” (౨)
“తిరువుక్కుమ్ తిరువాకియైల్వా” ఎన్నక్క-డవతిత్తే. (పరమసత్వస
మాశ్రయికి) పరమశబ్దత్తాలే రజస్తమస్సుక్కలైయుమ్ అల్లొడు
సమభివ్యాహృతమాన సత్వత్తైయుమ్ వ్యానర్రిక్కా-టతు. శుద్ధసత్వత్తు
క్కాశ్రయమాన విగ్రహాదికిలైయుడైయవనార్. (3) “మహాన్వ
భురైవురుషసత్వనైవ్యవ ప్రవర్తకి” (౪) “ఆదిత్యసర్గంతమనః
పరస్తాత్”

(కరిపుణ్డరీకనయనం) స్వానుభవానన్త త్తప్తైయాయుమ్ -
ఆశ్రితార్థమాన నిరైకళుక్కు ప్రకాశకమాయుమ్ సర్వేశ్వరత్వసూచ
కముమాన తిరుక్కలైయుడైయవనార్. (౫) “తస్యయథాకప్యాసం
పుణ్డరీకమేవమక్షిణీ” (౬) “మహావరాహస్సంభట పద్మలోచనః” (౭)
“జితస్తేపుణరీకాక్ష” (౮) “తాయాయుభిక్కిన్త తణ్డమరైక్కణ్డా”
ఇత్యాది. (పురుషోత్తమికి) ఉన్నెయ్యెయ్యైయ పురుషాణాముత్తమై
తమరాయరుక్కాతారార్. (౯) “యస్మాత్తరమతీతోహమ్” ఇత్యారభ్య
“అతోస్మిలోకేవేదేవ ప్రధితం పురుషోత్తమం” ఎన్దు ఆప్తమరాన
దేవరీరే అరుళిచ్చెయ్తీరిత్తే.

(కన్యాయుతేత్యాది)[విచిత్ర చిదచిత్త్ర విభాగవృత్తం విశ్వం
కన్యాయుతాయుతశతైకిలంశకాంశే] చిద్విభాగత్తాయుమ్ అచిద్వి

- (౧) శ్రీసూ. (౨) తి-మొ-౭-౭-౧ (3) శ్వేతా-3-౧౨. (౪) పురుషసూ
(౫) ఛాన్డో-౧-౬-౬. (౬) వి-పు-౧-౪-౨౬. (౭) ౧-జితస్తా-
(౮) తి-మొ-౭-౧-౯. (౯) గీ-౧౫-౧౮.

శ్లో:- వేదాపహార గురుపాతక దైత్యపీడా

ద్యాపద్విమోచనమహిష్ట్యఫలప్రదానైః ।

కోన్యఃప్రజాపశుపతీ పరిపాతికస్య

పాదోద కేన సశివస్సృశిరోద్భతేన ॥

(౧౩)

భాగత్రాయమ్ వర్తిక్కిఱవిన్దజగత్ విచిత్రమాయక్కోణ్ణు ఆరుదైయ
సజ్జల్పశత సహస్రైకదేశత్తిలేవర్తిక్కిఱతు. విచిత్రమానవచిత్రాకిఱ
తు-అత్యంతభిన్నమాన వాకాశాదికల్. చేతనవైచిత్ర్యమాకిఱతు-
కర్మత్రాల్ వస్తచతుర్విధ శరీరజ్జఘమ్, తద్భోగ్యభోగోపకరణభోగస్థానజ్జ
ఘమ్. అంశమెఱ్ఱు(నాలోపాతి)అల్పార్థత్తిలే.(౧) “పాదోన్యనిశ్వాభూ
తాని” (౨) “యన్యాయుతాయుతాంశాంశే” (౩) “మేరోరివా
ణుర్యవైత్తిలే” (౪) “ఇదంకిత్తన్నమేకాంశేనస్థితోజగత్” ఇత్యాది.
[అయుతాయుతానాం - దశకోటినామ్, శతస్యపకికలాయాశ్శ్చ, ౭స్య
అంశకస్య-ఖణస్య, అంశే-అంశమాత్రే విశ్వమ్.] (౧౨)

అవ:- (వేదాపహారేతి) ఇతిహాసపురాణ ప్రక్రియాయలే
బ్రహ్మరుద్రాదికఘడైయ తేత్రజ్జత్వజైయమ్ భగవత్పరత్వజైయమ్
మరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

వ్యా-(వేదాపహార) (౫) “యోవై వేదాంశ్చ” ఎఱ్ఱు బ్రహ్మ
వుక్కు వేదచక్షుస్సైక్కిఱుక్కు, అతుఅసురరొకళాలే అపహృతమాక
బ్రహ్మవేదతై ఇట్టెఱ్ఱు చుఱ్ఱు న్దర్శి మగ్గునానశవిలే విరోధికిలై అ
ట్టియచ్చెయ్కిఱు, వేదతై మిట్టెఱ్ఱుక్కిఱుత్త పుపకారజై చొట్టెఱ్ఱుకిఱతు.
(౬) “తతోహృషేషు వేదేషుబ్రహ్మణం † కిశ్చలోపశతే ‡ తతోవచన
మిశారం సాహవేదైర్నివాశ్శశిః” బ్రహ్మ:- (౬) “వేదామే

§ (పా) పద. † ఖణ్ణువిశంక్వాచిత్కమ్. ‡ (పా) కల్పవశి.

(౧) పురుషహక్తమ్.

(౨) వి-ఫ-౧-౬-౫౩.

(౩)

(౪) గీ-౧౦-౪౨.

(౫) శ్వే-౬-౧౦.

(౬)

పరమంచక్షుర్వేదామే పరమంధనమ్ । వేదామేపరమంధామ వేదామే
బ్రహ్మచోత్తమమ్ । తతోవేదాహృతాస్సర్వే దానవాభ్యాంబలా
ర్చితాః । అన్ధకారాశ్చమే జాతాలోకావేదవివర్జితాః । వేదాదృతేహి
కింకుర్యాం లోకాన్వైస్సృష్టుముద్యతః । అసోబతమహా
ద్భుతిం వేదనాశంజంమమ । పాక్షాఃకుని తిహృదయం మాంహి
శోకిదురానదమ్ ” “జగ్రహవేదానఖలాన్ రసాతలగతాన్వరిః । ప్రాదా
చ్చబ్రహ్మణోరాజన్ తతస్సాన్వం ప్రకృతీంయచహ ” “తతస్తయోర్వధే
నాశు వేదాపహరణేనచ । శోకాపసయసం చక్రేబ్రహ్మణః పురుషోత్త
మః ” ఇత్యాది.

(గురుపాతక) దుద్రన్, లోకగురువుమాయ్ పితాపుమాయరు
క్కిఱ బ్రహ్మవైదుర్మానమే హేతువాక తల్లెయైయలుత్తు స్పాతకి
యాన పాతకత్తైయుమ్ పోక్కిత్తలైయలుపల్లె బ్రహ్మవైయుమ్
ఉజ్జీవక్కుమ్బడి పణ్ణిరక్కిత్తపడి. శ్రీమాశ్చేదేవీం ప్రతిరుద్రః; (౧)
“తతఃక్రోధపరీతేన సంరక్తనయనేనచ । వామాఙ్గుష్ఠనఖాగ్రేణ ఛిన్న
స్తస్య శిరోమయా ” బ్రహ్మః- “యస్మాదనపరాధస్య విష్కంభం
త్వయామమ । తస్మాచ్ఛాపసమావిష్టః కపాలీత్వం భవిష్యసి”
బ్రహ్మణాశాపితోభూత్వా చరంతీర్థారిభూతలే । తతోహంగతవాన్
దేవి హిమనంతరిలోచ్చయమ్ । తత్రనారాయణశ్రీమాన్మయా
భిక్షాం ప్రయాచితః । తతస్తేనస్వకం పార్శ్వంనఖాగ్రేణ విదారితమ్ ।
మహతీననతీధారా తస్యరక్తస్యఃస్సనితా । విష్ణుప్రసాద్భాతు శ్రోణి
కపాలం తత్సహస్రధా । స్ఫుటిణం బహుధాయాతం స్వప్నబంధం
ధనంయథా” ఇత్యాది.

(చైత్యవీడాద్యాపద్విమోచన) హిరణ్య రానణాదికళెన్న, త్రి
పురత్తిలసురకళెన్న; ఆదిశబ్దత్తాలే దుర్వాసాదికళె నివైక్కిఱతు.

ఇవర్కళాలే వరుమాపత్తైస్సోక్తిః. (మహిష్తపలప్రదానైః) డేత్రజ్ఞ
 త్వేన సమృత్తిపన్నరాని ఇవర్కళో స్వసమారాధనత్తాలే లోకమడ
 జ్ఞః ఈశ్వరకళేష్ట కొణ్ణాడుమ్మపియానపదగ్గళై కొడుత్తపడి (౧)
 “యుగకోటిసహస్రాణి విష్ణుమారాధ్యపద్మభూః । పునస్త్రైలోక్యధా
 తృప్తం ప్రాప్తవానితిశుశ్రుమ” “బ్రహ్మదయస్సురాస్స ర్వే విష్ణుమా
 రాధ్యతేపురా । స్వంస్వంపదమనుప్రాప్తాః కేశవస్యప్రసాదతః.” (౨)
 “ఏవమేష సురాణాఞ్చానురాణాఞ్చాపి సర్వశః । భయాభయకరి
 కృష్ణసర్వలోకేశ్వరిః ప్రభుః.” ఇత్యాది.

(కొన్యైత్యాది) ప్రజాపతి పశుపతికళై త్వాహూల్వన్ వాప
 త్తక్కళోఽను పితరాల్ వన్త వాపత్తుక్కళోడు వాశియజసాకల్వేన రక్ష
 క్తిః - అను మద్ర్ బైవన్. (కన్యపాదోదకేనేత్యాది) యారుడైయ
 తిరువడిళినిమ్మమ్ విఘ్నస్వగంగాజలస్తై త్తర్ జత్తైయిలే ధరిక్కైయాలే
 అన్తర్వన్ శివనాయ్ద్రు; పరిశుద్ధనాయ్ద్రు. అవన్ అశుద్ధియై
 విత్తైత్తుక్కళ్య అపనై శుద్ధనాక్కుమ్ పరమసావనభూతర్ ఉన్జై
 యుత్తీయ వేణార్. (౩) “ద్రవీభూతస్తథాధర్మోహరిభక్త్యామహా
 మునే । గృహీత్వా ధర్మసానీయంపాదంనాధస్యతుష్టయే । త్వాళితం
 పరయాభక్త్యా పాద్యాఘ్నాభిభరితమ్ । తదంబుపతితం దృష్ట్వాద
 ధార శిరసాపారః । పాననార్థం జటామధ్యేయోగ్యోస్తీత్యవధారణాత్ ।
 వహ్నాయుతాన్యధబహూన్ నముమోచతదాపారః” (౪) “శతుముక
 నిత్యాది - నలద్వికల్ శడైయాన్ ముడిక్కొన్జైమలరుమ్ నారణన్
 పాతత్తురాయమ్ కలన్దిభీపునల్” (౧౩)

శ్లో; — కస్యోదరేహరవిరిచ్చిముఖప్రపచ్చం

కోరక్షతీమమజనిష్టచ కస్యనాభేః ।

క్రాన్తాన్విగీర్వపునరుద్గిరతిత్వదన్యః

కఃకేనవైషపరవానితి శక్యశక్యః ॥

(౪)

అవ; — (కస్యోదరే) ప్రమాణానుకూలమాన తర్కరూపన్యాయత్రాలే ఉక్తిమాన భగత్పరిత్వత్తై నిగమిక్కితార్.

వ్యా; — (హరవిరిచ్చిముఖప్రపచ్చంకస్యోదరే) బ్రహ్మరుద్రప్రముఖమానసకల పదార్థజ్ఞుమ్ మహాప్రళయత్తిలే ఆరుదైయ వయిల్లీలే ఒత్తుక్కిడక్కిఱతు. (౧) “సదేవస్వామ్యేదమగ్రతీత” ఎన్నిఱపడియే ద్విపరార్థకాలమ్నామరూపజ్ఞులైయిదున్దు (౨) “తమఃపరేదేవపక్షీభవతి” ఎన్నిఱపడియే సర్వేశ్వరస్వక్కులిలే కిడక్కిఱపడి యైచ్చుల్లకిఱతు (౩) “బ్రహ్మదిషుప్రలీనేషునష్టేలోకే చరాచరేఆభూతసంప్లవేప్రాప్తేప్రలీనేప్రసృతోమహాన్ । ఏకస్త్వివృతివిశ్వాత్మాసతు నారాయణఃపరః” ఇత్యాది. సంహరాదికళిలుమ్ కర్మిభవిక్కుమిడత్తిల్ బ్రహ్మదికళోడు వివీలికాదికళోడు వాళియిలైయైన్.

(కోరక్షతీమమ్) హరవిరిచ్చిప్రముఖమాన విప్రప్రపచ్చత్తై రక్షిక్కి-తార్. (౪) “నహిపాలన సామర్థ్యమృతేసర్వేశ్వరంహరిమ్” (౫) “నసమ్మదాం సమాహారేవిపదాం వినివర్తనే । సమర్థోదృశ్యతేకశ్చిత్తం వినాపురుషోత్తమమ్ । ”. (అజనిష్టచకస్యనాభేః) మహాప్రళయత్తిల్ అవిభక్తమాయ్ క్కిడక్కిఱ ఇప్ప్రపచ్చమ్ యారుడైయతిరునాడీకమలత్తిల్ నిష్టు ముత్పన్నమాయిల్లు. మహాభారతే మార్కండేయ సమాఖ్యానే; — (౬) “స్వపతస్తస్యదేవస్య పద్మంసూర్యసమప్రభమ్ ।

నాభ్యం వినిస్సృతం తస్మాత్తత్తోత్పన్నంః పితామహః ” సుపన్లు
వైకుంఠసంవాదేః- (౧) “యత్తత్పద్మమ భూత్పూర్వం తత్త్రిబహ్మ
వ్యజాయతే । బ్రహ్మణశ్చాపిసమ్భూతశ్చైవ ఇత్యవధార్యతామ్ । శివా
త్కన్దస్సమ్భభూవ ఏతత్సృష్టి చతుష్టయమ్” ఇత్యాది.

(క్రాన్త్యా) బ్రహ్మదిష్టావరాన్తమాన ఎల్లార్తలై కిలిలుమ్ తిరు
వడికళై వై త్తవనార్. తిరువడికళై త్తలై యిలే వై త్తవన్, తిరువడికిళిన్
కీర్తేతునై యుణ్డనన్ ఈశ్వరనెన్దితార్. “ఏకంప్రాసీసరత్పాదమేకంప్రా
చిక్షుశన్మదా । అపరోవిధరన్తూర్ధ్వా కోధిక స్తేమగణ్యతామ్॥” ఎన్న
క్కడవతితే. (౨) “సంక్షేపస్సరాణామిత్యాది ” (నిగీర్యపునరుద్ది
రతి) అవాన్తరప్రళయగళిలే తిరువయిద్రీలే వైత్తుప్పిన్బువెళినాడు
కాణవ్వుటప్పడ విట్టవనార్. (త్వదన్యఃకరి) ఇప్పడి సర్వపకార రక్ష
కర్ ఉన్నైయొత్తయమద్రార్. (కేననైషపరవానితిశక్యశబ్దం)
మద్రైవరాలే ఇన్ద ప్రపంచమానతు పరతన్త్రమెత్తు శక్యశబ్దమా
యిరుక్కిఱతు. “సన్నిగ్ధేఖిలున్యాయః ప్రవర్తతే” ఎన్తు వేతే శిలరై
శబ్దైక్రైక్కు సమ్భావనై యే యిలైయెనై.

ఒరువన్ జనకనాయ్ ఒరువన్ జన్యనాయ్, ఒరువన్ శేషియాయ్
ఒరువన్ శేషనాయ్, ఒరువన్ శ్రియఃపతియాయ్ ఒరువన్ ఉమాపతి
యాయ్, ఒరువన్ పుణ్డరీకాక్షనాయ్ ఒరువన్ విరూపాక్షనాయ్, ఒరు
వన్ గరుడనాహననాయ్ ఒరువన్ వృషభవాహననాయ్, ఒరువన్ పాతకి
యాయ్ ఒరువన్ మోచకనాయ్, ఒరువన్ పురుషోత్తమనాయ్
ఒరువన్ పురుషనాయ్, ఒరువన్ శిరస్థితపాదపద్మజనాయ్-ఒరువన్
పాదపాంసుమాత్రమాయ్, ఒరువన్ సూరిదృశ్యనాయ్ ఒరువన్ వేతా
శదృశ్యనాయ్, ఇప్పడి తమః పకాశజ్ఞో పోలే రుద్రసుక్కుమ్

(రూప) “కరిపుణ్డరీకనయనం” ఎన్నిటనడిపు. (౧) “హిర ణ్డయం పురు షోదృశ్యతే, తస్యయథాక ప్యాసంపుణ్డరీక మేవమక్షిణీ” (౨) “నీలతో యదమధ్యస్థా” (౩) “సభూతసంఘసంస్థానో దేహోస్యపరమా త్తనః” (౪) “నతస్య ప్రాకృతామూర్తిర్థాం నఘదోష్ఠినమ్భవా” ఇత్యాది. (చరిత్రైః) “క్రాన్త్యానిగీర్యపునరుద్గరితి” ఎన్టుమ్ “వేదాపహరగురు పాతక” ఎన్టుమ్ శొల్లుకీట అతిమానుషచేష్టితజ్గళాలుమ్.

(పరమప్రకృష్టసత్వేన) “పరమసత్వ సమాశ్రయికం” ఎన్నిట శుద్ధసత్వమయమాన విభూతియోగ త్తాలుమ్. (౫) “క్షయ న్తమస్యరజ సంపరాకే” (౬) “తమసంపరస్తాత్” (౭) “స్వసత్తాభాసకం సత్వం గుణసత్త్వాద్విలక్షణమ్” ఇత్యాది. (సాత్వికతయా ప్రబలై శ్చ శాస్త్రైః) వేద త్రిల్ సాత్వికర్కు హితానుశాసనమ్పణ్ణమ్ జ్ఞానభాగ త్తాలుమ్, (౮) “అగ్నేశ్శివస్యమాఘ త్తమ్” ఇత్యారభ్య “సాత్వికేష్వభక త్వేషు మాఘ త్త్యమధికంహరేః” ఎన్టు శ్రీమాత్సన్య పురాణ త్రిలే సత్వోద్రి క్తనాన బ్రహ్మవిన్ వాక్యమాకై యాలే ప్రబలమాన శాస్త్రజ్గళాలుమ్.

(ప్రఖ్యాతదైవపరమార్థవిదాంమతైశ్చ) ప్రఖ్యాతమానదైన త్రి సుదైయ యాథార్థ్యవిత్తుక్కుళుదైయ మతజ్గళాలుమ్, సృష్టివాక్యమ్, నారాయణానువాకమ్, సుబాలోపనిషత్, అన్తర్యామి బ్రాహ్మణాది కళిలే సర్వాధికనాక ప్రఖ్యాతనాయురుక్తైః. ప్రఖ్యాతదైవ పరమార్థ విత్తుక్కుళైన్నితతు - “సహోవాచవ్యాసం పారాశర్యం” ఎన్నిట పరా శరభగవాన్, “యద్వైశ్చమసురవద త్తద్భేషజమ్” ఎన్నిటమసు, వేదాచార్యనాన వేదవ్యాసన్, వాజననేయ ప్రసిద్ధనానయాజ్ఞవల్క్యన్,

(౧) ఛా-౧-౬-౬.

(౨) తై-నా-

(౩) భారత

(౪) వాయుపు-౩౪-౪౦.

(౫)

(౬) పురుషసూ.

(౭)

(౮) మాత్యే-౫౩-౬౩.

శ్లో;—ఉల్లఘ్నితత్రివిధసీమసమాతిశాయి

సమ్మాననంతనపరిబ్రథమస్వభావమ్ ।

మాయాబలేనభవతాపినిగూఢ్యమానం

పశ్యన్తికేచిదనిశంత్యదనన్యభావాః ॥ (౧౬)

“సమశ్చౌనకాయ” ఎన్టు వైదికాగ్రేసరర్ శొల్లమ్ శ్రీశౌనకన్. ఏవమ్మాతనాన ఆపస్తమ్బన్. ఆయోనిజనాయ శ్రీరామాయణ ప్రవర్తకనాన వాల్మీకి “ఆపోనారా ఇతిప్రోక్తా ఆపోవై నరసూనసః” ఇతి వసిష్ఠపులస్త్యనరప్రదాన సిద్ధదేవతాపరమార్థజ్ఞపరాశరః, “దుక్తాంభంస్వప్నధీగమ్యమ్” ఇతిమనుః. “క్షేత్రజ్ఞసేవ్యశ్వరజ్ఞానాద్విశుద్ధిః పరమామతా” ఇతియాజ్ఞవల్క్యః, “తామృయేత్తాంప్రణమేత్” ఇతిశౌనకః, “పూరిప్రాణినస్సర్వ ఏవగుణశయస్య” ఇత్యాపస్తమ్బః, “భవాన్నారాయణోదేవః” ఇతివాల్మీకి ఎన్టిఆవివేకత్వై. ఏవం విశిష్టంత్వామ్, (ఆసురప్రకృతయః) కూరికర్తాశ్చాన పేర్కల్ సర్వాధికనాన దేవరీరై (బోధుమేనప్రభవన్తి) అఱిక్తైక్కుత్తానే సమర్థాశ్చ. (౧) “ఆసురీంయోనిమాపన్నాః” ఇత్యాది. (౧౧)

అవ;—(ఉల్లఘ్నితేత్యాది) (౨) “మహత్తానస్తమామ్” ఇత్యాదికిల్ శొల్లకిఆపడిగో ఉన్నై ప్పెఱుమ్ సత్సన్ధితికల్ కాణప్పెఱువతేయెన్టుమ్, (౩) “యారుమోర్ నిలమైయనెన సతివెళియ వెమ్పెరుమాన్” ఎన్టు తన్ పేతాకపుక్కితార్.

వాఙ్;—(ఉల్లఘ్నితేత్యాది) త్రివిధపరిచ్ఛేదరహితమాయ సమాధికసమ్మాననైయుమ్ కడన్దుళ్ళ ఉన్నుడైయ ప్రభుత్వోత్తిరుడైయ స్వరూపడై, “విభుత్వాద్యేనపరిచ్ఛేదరహితః, నిత్యత్వాత్కా” పరి

శ్లో;—యద ణ్డమణ్డాన్తరగోచరశ్చ యత్

దశోత్తరాణ్యావరణాని యానిచ ।

గుణాంప్రధానం పురుషఃపరంపదం

పరాత్పరంబ్రహ్మచ తేవిభూతయః ॥

(౧౭)

చ్ఛేదరహితం, సర్వప్రకారిత్యేన పునశ్చింతి యోగ్యవస్త్యస్తరాభావాత్ వస్తుపరిచ్ఛేదరహితం, సదృశవస్త్యస్తరాభావాత్ తులయాప్రస్థాదినావాపరిచ్ఛేదరహితం ఇతివా; అతఏవసమాధికదరిద్రం.

(మాయాబలేన) భగవత్స్వరూపతైలతియనోట్టత ప్రకృతినం బన్ధతాలేయెన్నుతల్; దివ్యవిగ్రహతై ఇతరసజాతీయమాకుమ్ ఆశ్చర్యశక్తియోగతాలేయెన్నుతల్. (భవతాపిని గూహ్యమానమ్) (౧) “ఆత్మానంమానుషంమన్యే” (౨) “అహంవోబాన్ధవోజాతః” ఎన్ఱు *ఆలోపార్ త్తుభీ తరుమున్నాలే మత్తైక్కప్పట్టతేయాకిలుమ్. నిగూహ్యమానమపి - పిహితమపి.

(పశ్యన్తికేచిదనిశమ్) సత్ప్రకృతికళాయరుప్పార్ శిలమహాత్మాక్కలో సర్వకాలముముళ్ళపడి కాణానిన్ఱార్ కళ్. (త్వదనన్యభావం) ఉన్ఱై యొట్టియ వేటుపరత్వబుద్ధి యిల్లాతవర్ కళెన్నుతల్ ఉన్ఱై యొట్టియ ఉపాయాన్తర మతియత వర్ కళెన్నుతల్. ఉన్ఱై యొట్టియప్రాప్యాన్తర మతియతవర్ కళెన్నుతల్. (౩) “క్రియతామితి మాంవద ” ఎన్ఱు ఉన్నినైవొట్టియ వేటువిషయ మతియతవర్ కళెన్నుతల్; ఇప్పడికళాలే జ్ఞానత్తుక్కు ఉన్ఱై యొట్టియ విషయాన్తరమిల్లాతవర్ కళ్. (౧౬)

అవ;—(యదణ్డమితి) కీర్త ప్రతిపాదిత సర్వేశ్వరత్వత్తుక్కు ప్రతినమ్బున్ధితయా అపేక్షితమాన ఈశితవ్యజాతితై ప్రపంచ్చీకరిక్కితార్.

(౧) రా-య-౧౭౦-౧౧. (౨) వి-పు-౫-౧౩-౧౩. (౩) రా-ఆ-౧౫-౭.

వ్యాః—(యదన్తమ్) చతుర్దశభువనాత్మకమాన వన్తమ్యాతొ
స్తు. జాత్యేకవచనమ్. (౧) “అన్తానాస్తు సహస్రాణామ్” ఇత్యాదియిల్
శొల్లుకిఱవడియే అన్తానమూహమ్ యాతొస్తు, (అన్తాన్తరగోచరశ్చ
యత్) అన్తాధిపతిలో కేశ్వరిదిక్పాలనరపతి ప్రముఖమాయ్, స్థావరజ్జ
మాత్మకమాన అన్తాన్తర్వర్తిసమూహమ్ యాతొస్తు, (దశోత్తరాణీ
త్యాది) మేన్తేలుమ్ ఒస్తుక్కొస్తు దశగుణితమాన పృథివి వారి వహ్ని
అనిల ఆకాశజలమ్, భూతాదికళమ్, మహానుమ్, కార్యోన్మఖమాయ్
వికృతమాన ప్రకృత్యంశమాన ఏద్రావరణజ్జల్ యావైశిల.

(గుణాః) అతుచేతనరై బద్ధిపుతు, గుణద్వారావాక్తెయాలే
బద్ధకారణమాన సత్వాదికల్. (ప్రధానమ్) అవికృతప్రకృతి ప్రదేశమ్.
“గుణాః ప్రధానమ్” ఎన్తు గుణగుణికిలై ప్పిరిత్తుప్పేళుకిఱతు - గుణజ్జ
లై గేగే జగత్కారణమాకచ్చొల్లుకిఱ సాంబ్యమతమ్ అవైదికమెన్తై
క్కాక. (పురుషం) బద్ధాత్మసమప్తి. అన్తాన్తరగోచరమెన్తు వ్యప్తి
యైచ్చొల్లుకైయాలే ఇతుసమప్తివిషయమ్. కార్యకారణోభయావస్థ
ప్రకృత్యాశ్రయ జ్ఞేత్రజ్ఞర్. “జ్ఞేత్రజ్ఞ ఆత్మాపురుషం” ఎన్నక్కడవ
తిజ్ఞే. (పరంపదమ్) కార్యకారణోభయావస్థ ప్రకృత్యాశ్రయాత్
జ్ఞేత్రజ్ఞాత్పరంపదమ్ (౨) “హిరణ్యయః పరేలోక” ఇత్యాదభ్య
“జోతిషాంజ్యోతిస్తద్వదాత్మవిదోవిదుః” (౩) “వరమేన్యోమన్ - సా
శ్నుతే” (౪) “తిపాదస్యామృతందివి” (౪) “యత్రపూర్వేసాధ్యా
స్సన్తిదేవాః” (౫) “అత్యర్కానలదీప్తంతత్ స్థానంవిష్ణోర్మహాత్మనః ।
స్వయోవప్రభయారాజన్ దుష్ప్రేక్ష్యం దేవదానవైః ॥ తత్రగత్వా

(౧) వి.పు-౨-౨-౨౭.

(౨)

(౩) తె.ఆ-౧.

(౪) పురుషసూక్తమ్.

(౫) భార.ఆర-౧౭౩. (౬)

శ్లో;—పశీపదాన్యో గుణనాన్మజుశ్శుచి

ర్థపుదురయాభు ర్థధురస్థినిరస్సమః ।

కృతీకృతజ్ఞ స్త్వమసి స్వభావత

స్సమ స్తకల్యాణగుణామృతోదధిః ॥

(౧౫)

పునర్నేమం లోకమాయాన్తిభారత” ఇత్యుక్తాతిపాద్విభూతిః.

(పరాత్పరమ్) బ్రహ్మదికళిల్ పరర్ము క్తర్. అవర్కళిల్ పరర్ నిత్యస్థిర్. (బ్రహ్మచ) శుద్ధసత్వమయమాయ్, జ్యోతిర్మయ మాయ్, సాన్దర్యసాకుమార్యాది కల్యాణగుణోపేతమాయ్, బ్రహ్మత్వ బృంహణత్వగుణ యోగతాతే బ్రహ్మశబ్దవాచ్యమాన దిన్యమజ్గళవిగ్ర హమ్. (౧) “సపరస్పర్వశ క్తీనాంబ్రహ్మణస్సమన స్తరమ్” (౨) “మూర్తం బ్రహ్మ” (౩) “శాంతానస్తమహావిభూతిపరమం యద్రహ్మహూపంహరే ర్మూర్తంబ్రహ్మతతోపి యత్ప్రియణరంహూపం యదత్యుద్భుతమ్” ఇ త్యాది. (తేవిభూతయః) విభూతిశరీరశబ్దజ్గో పర్యాయమూకైయాతే దేవర్క్కుశరీరతమాశేషజ్గో. (౪) “విభూతయోహరేరేతా జగత స్సృష్టిహేతవః” (౫) “యానిమూర్తాన్య మూర్తానియాన్యత్రాన్యత్ర వాక్యచిత్ । సన్తివైవస్తుజాతానితాని సర్వాణితద్వపుః” (౬) “తత్స ర్వంచైహరేస్తనుః” ఇత్యాదిభిః విభూతిశరీరశబ్దయోః పర్యాయత్వం శాస్త్రేషుపసిద్ధమ్. (౧౬)

వ్యా;—(పశీత్యాది) కీర్తీశరణ్యనుజ్ఞైయ పుత్రర్షమ్శొల్లి, ఇ తిల్ ఉభయవిభూతినాథనై నమ్మాల్ కిట్టలామోవెన్టు కూశాతపడి, ఆశ్రితర్క్కిఱ్ఱియుమ్ తుత్తైయాన కల్యాణగుణజ్గళితే పన్నిరణ్ణగుణజ్జై యరుళిచ్చెయ్కిణార్. అథవా, కీర్తీ సర్వేశ్వరత్వమ్శొల్లిఱ్ఱాయ్,

(౧) వి.పు-౧-౨౨-౬౨. (౨) వి.పు-౧-౨౨-౬౩. (౩) చతుశ్లోకీ.

(౪) వి.పు-౧-౨౨-౩౧ (౫) వి.పు-౧-౨౨౮-౬. (౬) వి.పు-౧-౨౨-౩౮.

ఇనిచ్చొల్లప్రాప్తమాన సమ స్తకల్యాణగుణా త్తకత్తెయై యరుళిచ్చెయ్తకి
తారెన్నుమామ్.

(వశీ) కీర్తించున్న ఈశితవ్యత్తెయై త్తనవశత్తిలే నడత్తివర్తి
క్కుమెనై. ఇత్తాలుమ్ స్వతస్త్రస్వక్కులిలే గుణమ్కిడద్దాల్ అతుపెరు
విలై యనామెన్నుమిడమ్ శొల్లుకిఱతు. (౧) “సర్వశ్యవశీ సర్వశ్యే
శానః” (౨) “జగద్వశేవర్తతేఽదమ్”. అధవా తన్నుడైయ తిరు
వడికిళిలాను ాల్యముడై యార్ వశత్తిలే తామిణ్కు మెన్నుమామ్.
(౩) “ఇమా స్తమునిశార్దుల కిఞ్క-రా సముపస్థితౌ । ఆఞ్జాపయయథే
ష్టంవై శాసనం కరవావకిమ్” “ఆఞ్జాపయమహాచాహాః బ్రూహియ త్తే
వివక్షితమ్” (౪) “స్వయమేవహరిర్వప్రే విప్రపాదావసేజనమ్” (౫)
“ అనన్యాధీనత్వమిత్యాది ”. ఆశీతపరతస్త్రనాయరుక్కు మిరుప్పు,
పిఱిక్కో వేనెఱ్ఱాల్ నివారకరిల్లామైయా లేన్వాతస్త్ర్యకార్యమాయి
రుక్కుమ్.

(వదాన్యః) ఇప్పడి ఆశీతపరతస్త్రనాయ్చెయ్యుమ్ కార్యమె
న్నెన్నిల్; తన్నెయుమ్ తన్నుడైమైయైయుమ్ అవర్కళుక్కుక్కొ
డుక్కుమిడత్తిల్ ఇరన్దుకొడక్కు మాదార్శత్తై చొల్లుకిఱతు. (౬)
“ప్రియవాద్దానశీలశ్చవదాన్యః పరికీర్తితః । ” (౭) “యత్యదాబ
లదా” (౮) “ససర్వానర్థినోద్బుద్ధ్యా సమేత్యప్రతిసన్ద్యచ । (౯) “ఉ
దారాస్సర్వ ఏవైతే” (౧౦) “నతేయాఽదమ్”

(గుణవాన్) తన్నెయుమ్ తన్నుడైమైయైయుమ్ అవర్క
ళుక్కుక్కొడుక్కుమిడత్తిల్ అవర్కళో, తన్ మేన్వైయుమ్ తన్గళోళిఱు

(౧) బృహ-౬-౪-౨౨. (౨) భార-ఆను- (౩) రా-బా-౩౧-౪.

(౪) (౫) పరదస్త్ర- (౬) (౭)

(౮) రా-అ-౧౬-౨౭. (౯) గీ-౭-౧౮. (౧౦) జిత-౧-

మైయుమ్పార్ త్తుప్పిత్తా-లియామే అవర్కళళవాక తన్నైయమైళ్ళమ్ శీలమ్. (౧) “మహతోమన్యైః” గుణప్రకరణమాకై యాలే గుణవా న్నెఱివితు - గుణసామాన్యతై చ్చొల్లుకిఱతన్లు, గుణవిశేషతైచ్చొల్లుకి ఱతు. “గుణ్యత ఇతి - గుణః” ఎఱ్ఱిఱపడియే అనుసన్ధాతావుక్కు ఎ ప్పోతుమొక్కవిడ వొణ్ణామైయాలే శీలతై గుణశబ్దతాలేఱొల్లుకిఱతు. పాలశబ్దమ్ పుత్తసామాన్యవాచియాయరుక్కు, పుత్తవిశేషతైక్కాట్టు మాపోలే. (౨) “అజాయమానః”. గుణశబ్దతై (౩) “కోన్వస్తిన్నా మ్నృతం లోకే గుణవాన్” ఎన్ఱుతొడణ్ణి, “ఇత్వాకువంశ ప్రభవోబభూవ గుణవత్తరః” ఎన్నుమళవాక శీలపరమాక చ్చొల్లిన్ఱితే. (౪) “సహి జేవైరుదీర్ఘస్య” ఎఱ్ఱిఱపడియే శీలకార్యమవతారమెన్ఱే.

(ఋజుః) ఇప్పడి తన్నైయమైత్తుక్కొణ్ణు పొరున్ఱుమ్బాతు అ వర్కళ నానారుచికళానాల్, మేట్టిలేవిరకాలే నీరేన్ఱుమాపోలేఅవర్ కళ శెన్ఱైక్కేడేశెన్ఱైయమ్బడి శెన్ఱైయనాకై. ఆర్జవమావతు - ఆశ్రితవిషయత్తిల్ మనోవాక్కాయగ్గళాలే ఏకరూపనాకై. (౫) “యజ్ఞాతీయో యాదృశోయత్స్వభావస్తజ్ఞాతీయ స్తాదృశస్తత్స్వ భావః.” (౬) “తదైవతథాస్తుకతమోయ మహోన్వభావోయావా న్యధావిధగుణోభజతే భవన్తమ్ । తావాన్స్తధావిధ గుణస్తదధీనపు త్తిస్సంక్లిప్తసి త్వమిహతేన సమానధర్మా” ఇత్యాదయః ।

(శుచిః) ఇప్పడి ఉపకరిక్కుమిడత్తిల్ ఒరుప్రయోజనతై క్కణి శియాతే వెఱుమ్పుఱత్తిలే ఉపకరిక్కుమ్ భావశుద్ధియైచ్చొల్లుకిఱతు. (౭) “యోర్థేశుచిస్సహిశుచిః”. నిత్యసంసారియై స్వసమ్బంధమేహేతు వాక నిత్యసూరికళోడే ఒరుకోవై యాక్కవల్ల పావనత్వతైచ్చొల్లుకిఱతే

౪= పెరియ వాచ్చాన్బిల్లై భయమభిచ్చెయ్త, [౧౫-శ్లో]

న్నమామ్. (౧) “పాననస్సర్వ లోకానాంత్యమేవ రఘునందన” కర్త కాణ్డే;-“భక్తిరష్టవిధా హ్యేషాయ స్తిన్నేచ్ఛేషివ ర్తతే । సవిప్రేన్ద్రోము నిశ్శ్రీమాన్సయతిస్స చపణ్డీతః । మయాపూజ్యస్స దాచా సౌమధ్య క్తశ్శవ పచోషియః । తస్మైదేయం తతోగ్రాహ్యం సచపూజ్యోయథాహ్య హమ్”.

(మృదురి) సంశ్లేష త్రిలిప్పడియిరుక్కిఱవన్ ఇవర్కళో విశ్లేష త్రిలాదీ మూన్టానెగ్గిఱతు. ఆ త్తగుణప్రకరణమాకై యాలే మానస దౌర్బల్యతైచ్చొల్లుకిఱతు. (౨) “నైవదంశాన్న మశకాన్” (౩) “నజీ వేయంక్షణమపి” (౪) “అవగాహ్యర్ణవంస్వప్నే”

(దయాళురి) ఆశ్రితవిశ్లేషదురిఖ త్రిలసహనాయురక్కై. దయై- పరదురిఖాసహిష్ణత్వమ్. (౫) “సపకాకీనరమేత” (౬) “వ్యసనేషుమ నుష్యాణామ్” ఎగ్గిఱ ఇతుసర్వసాధారణమానాల్ ఆశ్రితవిషయత్తిల్ కృనై అవాఙ్మన గోచరమితే (౭) “ప్రియోహిజ్ఞానినోత్కర్థమ్” ఇతి. (౮) “స్త్రీప్రణట్టేతి కారుణ్యత్” (౯) “సతంనిపతితమ్” ఇత్యాది.

(మధురి) నిర్దయనానాలుమ్ విడవొణ్ణత సారస్యతైచ్చొల్లు కిఱతు. నానావిధరుచికళాన జన్తుక్కుళుక్కు అవ్వనర్కళో నిష్ఠనిష్ఠ నిలైకళిలే ఇనియనాయ్నితై. (౧౦) రసోవైసః” (౧౦) “ఏష హ్యే వానందయాతి” (౧౦) “రసంహ్యేవాయం లభ్యానన్దీ భవతి” ఇత్యాదయః.

(౧) రా-ఉత్తర-౨౨-౯. (౨) రా-సు-౩౬-౪౨. (౩) రా-సు-౬౬-౧౦.

(౪) రా-య-౫-౯. (౫) మహాభనివత్. (౬) రా-అ-౨-౪౧.

(౭) గీ.౭-౧౭. (౮) రా-సు. (౯) రా-సు-౩౮-౩౪.

(౧౦) తై-ఆ.

(స్థిరం) ఇప్పడి సర్వరసికి నాయరుక్కి-ఆ తాన్ తన్నక్కలితే అల్పానుకూల్యమృణ్ణినార్ క్కు త్తనక్కు అస్తరజ్జరానార్ విరోధికళానాలుమ్ అవర్ కిళాల్ అప్రకిమ్పనాయరుక్కై. (౧) “నత్యజేయంకిథ ఇచ్చన” (౨) “అభయం సర్వభూతేభ్యం” (౩) “ఎన్నడియారతు శెయ్యార్” (స్థిరం) ఆశ్రితరుడైయ ప్రాతికూల్యజ్జళాలుమ్ అవికృతనాయరుక్కు మెన్నుమామ్.

(సమం) ఆశ్రయిక్కుమిడత్తిల్ జన్తవుత్తాదికళాల్ కుజ్జెన్దిరుద్దార్ కళేయాకిలుమ్ ఆశ్రయణీయత్వేసమనాత్. (౪) “సమోహం సర్వభూతేషు” (౫) “ఈడు మెడుప్పమిలీశన్” (౬) “కొళి కై కొళామై యిలాతాన్”

(కృతీ) కుశలం. ఇప్పడి ఆశ్రయిత్తాల్ అవర్ కళుడైయకర్త వ్యాంశ మెల్లామ్ తనక్కే అనుష్ఠేయమెన్దిరుక్కుమ్. “అదికర్మణి క్తిం”. అధవా, ఆశ్రితర్ కళి తన్నైలభిత్తాల్ ఇల్లన్దవర్ కళి పెన్ద్రారాయరుక్కై యన్తిక్కే తన్ పేతాయరుక్కై. (౭) “అభిషిచ్యన” (౮) “తవచార్థం ప్రకల్పతే”

(కృతజ్ఞం) ఇప్పడితాన్ అవర్ కళుక్కు ఎల్లావుపకారజ్జళై ప్పణ్ణినాలుమ్ అవర్ కళి తన్ విషయత్తిల్ అడియిల్ ప్పణ్ణిన అల్పానుకూల్యత్తై క్కువాలాకనినై త్తిరుక్కై. అవర్ కళి ప్పణ్ణిమపకారముమతియాన్ (౯) “అవిజ్ఞాతానహస్రాంశుః”. (౧౦) “సస్మరత్యపకారాణాం శతమప్యత్త వత్తయా । కథంబిదుపకారేణ కృతేనై కేనతువ్యతి । ఉచ్యమానోపిపరుషంనోత్తరం ప్రతిపద్యతే॥” తాన్ ప్పణ్ణినప్రపకారమతియాన్. (౧౧) “ఋణంప్రవృద్ధమివ మేహృదయాన్నాపసర్పతి” ఎన్దిరుక్కుమనన్.

(౧) రా-య-౧౮-౩ (౨) రా-య-౧౮-౩౩. (౩) పెరి-తి-౪-౮-౨. (౪) గీ. ౯-౨౯.

(౫) తి-వాయ్-౧-౮-౩. (౬) తి-వాయ్-౧-౮-౫. (౭) రా-తా-౧

(౮) రా-ఆ-౩-౧-౨౨. (౯) సహస్రనా. (౧౦) (౧౧) భార-ఉద్యో-

శ్లో:—ఉపర్యుపర్యబభువోపి పూరుమాన్

ప్రకల్ప్య తేయేశతమిత్యనుక్రమాత్ ।

గిరి స్త్వదేకై కగుణావధీప్సయా

సదాస్థితానోద్యమతోతి శేరతే ॥

(౧౯)

అవర్కళోతితి త్తిల్ తాన్ శేయ్యప్పెఱాతకుఱైయై నినై త్తిరుక్కుమెచ్చుమామ్; (౧) “శేరసాయాచత స్తస్యవచనం నకృతంమయా”. (త్వమసి) ఇగ్గుణజ్జఘమ్ తనై ప్పుద్రోగ్గినిఱమ్ పెఱుమ్బడిస్సృహణీయమాయురుక్కుమెచ్చుతల్. ఆశ్రయ త్తిల్ ఇగ్గుణజ్జళో†పోరాతెచ్చుమ్బడియిరుక్కుమెచ్చుతల్. (స్వభావతః) ఇగ్గుణజ్జళో - ఆవిద్యమెచ్చుతల్, బోపాధికమెచ్చుతలాకాతపడియావద్రవ్యభావియాయ్ నై సర్గికమాయురుక్కుమెన్గిఱతు. (సమస్తకల్యాణగుణామృతోదధిః) ఎల్లాగుణజ్జఘమ్ కల్యాణమాయ్ నిరతిశయభోగ్యజ్జఘమాయ్, అనుభవిక్కిచ్చిన్దోర్ కుక్కుత్తుకై కాణవొణ్ణామెక్కు ఒరుకడతెన్నుమత్తనైయెన్గితార్. (౨) “మతిక్షయాన్ని వర్తంతే నగోవిన్ద గుణక్షయాత్”

(౧౮)

వ్యా:—(ఉపర్యుపరి) ఇగ్గుణజ్జఘక్కు సంఖ్యైయిల్లాతవోపాతి ఓరోగుణజ్జఘక్కుమ్ అవధియైయెన్గితార్.

(అబ్జభువః ఉపర్యుపరి - తేయేశతమిత్యనుక్రమాత్ పూరుమాన్ ప్రకల్ప్య) తిరునాభీకమలత్తిలే అవ్యవధానేనపిఱిన్దు అవనోడేయోతిన చతుర్ముఖనుక్కుమేలే అవనైయమ్ మనుష్యకోటియిలే నిఱుత్తి *తేయేశతక్రమత్తాలే మనుష్యగన్ధర్వాది బ్రహ్మాస్తమాక ఆనన్దావధిసిద్ధర్థమాక పురుషర్కళై సంకల్పిత్తు.

(ఏకైక గుణావధీప్సయా సదాస్థితాగిరిః) ఆనన్దగుణమొన్డై

స్తో;—త్వదాశ్రితానాం జగదున్మసస్థితి
ప్రణాశసంసారవిమోచనాయః ।

భవంతీలీలావిభయశ్చవైదికా

స్తద్వదీయగమ్యార్థమనోనుసారిణః ॥

(౨౦)

యుమ్ ఎల్లెకాణ్ణయిలే ఇచ్చెయ్యాలే ఉద్యోగిత్తు సర్వకాలత్తిలుమ్
స్థితైకభాన వైదికగీర్కభానవై. *పక్షైకవెన్తెయ్యాలే ఆనన్దావహూన
యువత్వాదికళై నిన్తెక్కిఱును. “సదాస్థితావేదగిరః” ఎన్దు నిత్యత్వా
పారుమేయత్వజ్ఞతై చ్చొల్లిల్లద్రాకవుమామ్. వేదాక్షరరాశియెన్నాతే
“గిరః” ఎన్గిఱుతు () “వేదశబ్దేభ్య ఏవాదా” ఎన్గిఱుపడియాలే లాకి
కశబ్దభుమ్ వైదికగ్భానై యాలే శొల్లుకిఱుతు.

అవై అన్దగుణజ్ఞతై ఎల్లెకణ్ణవళవెన్నెన్నిల్; (నోద్యమతోతిశే
రతే) ఉద్యోగదత్తై యానవితోమీయ మేల్కాల్ వాక్కిత్తిన్విలై. (౧)
“పైపానన్దస్య మీమాంసాభవతి” ఇత్యారభ్య “సపకోబ్రహ్మణ ఆ
నన్దః” ఇతి, “యువాస్యాత్” స్వరూపగుణజ్ఞభుక్కు ఉపలక్షణమా
తల్, యువత్వత్తాల్ నన్దతేజస్సై చ్చొల్లుతలాతల్. అభ్యాయకఇతి -
జ్ఞానమ్. ఆశిష్ఠఇతి - శక్తిః. ద్రుష్టఇతి - వీర్యమ్. బలిష్ఠఇతి -
బలమ్. తస్యేయమిత్యైశ్వర్యమ్. (౩) “త్రయ్యద్యతాతనయువత్వ
ముఖైర్గుణాః” ఇత్యాదయః. (ఉద్యమతః) ఉద్యోగాత్, (నాతి
శేరతే) అతిక్రమణసమర్థానభవన్తి. (౧౯)

అవ;—(త్వదాశ్రితానామితి) కీర్తీచ్చొన్నగుణజ్ఞభుక్కు భో
క్తాక్కుభాన వాశ్రితర్ పెరుమైయై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్. (౪) “అస్మి
న్నస్య తద్యోగంశాస్తి” ఎన్దు ఇవనాలేనన్ద పెరుమైయైయుడై యవర్

కళశపు ఇతువానాల్ అవన్ పెరుమైయై పురిచ్చేదిక్కవాణ్ణా తెన్నుమి
జమ్ కింపునర్నాయసిద్ధమన్తో పెన్గితా రెన్నుమామ్.

వా:- (త్వదాశ్రితానామ్) బ్రహ్మేంద్రదాదీనామ్, సనకాదీనాశ్చ.
దేవరై దూరనిష్ఠాశ్రయిక్కిఱ బ్రహ్మాదికళో సృష్టిస్థితి సంహరజ్జలై
యుమ్, ఉపదేశక్రమత్తాలే పెన్ద్రు సుసారవిమోచనత్తైయుమ్ పల్లె
శక్తిరానపిన్బు, అనన్యప్రయోజనరాయాశ్రయిక్కుమవర్కళో అవన్
తైచ్చెయ్యప్పార్త్తాలే లీలైయాకానిష్ఠతు, ముక్తర్ దేవరోజే లీలార
సమసుభవిక్కుమ్పొత్తు సజ్జల్పజ్ఞానత్తాలే సృష్టిత్తితే అనుభవిప్పతు.
(౧) “సజ్జల్పాదేవశ్రుతే” (౨) “సజ్జల్పాదేవాస్యశితరస్స ముత్తి
స్థన్తి”; జగత్సృష్ట్యాదికళిల్ ప్రాప్తియిల్లామై పోక్కి, శక్తియిల్లామై
యాలే తదిరుక్కితార్లర్. ఆదిశబ్దత్తాలే అనేకశరీరాస్తః ప్రవేశనియమ
నజ్జలై నిన్దెక్కిఱతు. (౩) “జగద్వ్యాపారవర్జమ్” (౪) “భోగమాత్ర
సామ్యలిక్ష్ణాచ్చ”.

అథవా:- (జగదుద్భవస్థితిప్రణాశ సంసార విమోచనాదయః
లీలాః త్వదాశ్రితానాంభవన్తి) ముముక్షు సిన్పత్తయావితే సృష్ట్యాది
కళో. నిరతిశయభోగ్యతైయై స్వరూపమాక విరుక్కు, సంసారవిమో
చనమాకిఱతు - ఆశ్రితార్థమాకవితే. ఆదిశబ్దత్తాలే తదర్థమాక అనే
కావళారజ్జళో తిరుక్కురవైయలనేక విగ్రహపరిగ్రహాదికళో. (విధయ
శ్చవైదికాః) “ఇదంకురు, ఇదంమాకాక్షిం” ఎన్నిఱపడియే స్వతంత్ర
మానవైదికవిధికళుమ్.

(త్వదీయగమ్భీరమనోనుసారిణి) అనన్యప్రయోజనరాయ్ దేవ
రై ఆశ్రయి త్తవర్కళుడైయ గమ్భీరమానమనసైన్ ప్పిన్ తెల్లనిష్ఠన.

శ్లో:—నమోనమో వాఙ్మనసాఽతిభూమయే,

నమోనమో వాఙ్మనసైకభూమయే ।

నమోనమోఽనంతమహావిభూషయే

నమోనమోఽనంత దయోకసిన్ధవే ॥

(౨౧)

మనస్సుక్కు- గామ్యార్థనూచతు-క్షుద్రమాన ఐశ్వర్యదిఃఖిల్ కాల్
తాథాతే అనన్యప్రయోజనమాతే. (౧) “బ్రహ్మవాదినోపదన్తి”

(౨) “సహోవాచవ్యాసం పారాశర్యం” “యేతత్రబ్రాహ్మణాస్సంఘ
ర్మినః” ఇత్యారభ్య “యథాతేతత్రవర్తేన్, తథాతత్రవర్తేథాః”

(౩) “నిన్దతోఽఽఽఽ శొల్లస్థోఽఽఽఽ నెఞ్జిడినుకుమ్” ఎన్దు భగవద్వి
షయత్తిలివ్వళపు అవగాహియాతార్కు (౪) “నిదిధ్యాసితవ్యం”

(౫) “విజ్ఞాయప్రజ్ఞాంకుర్వీత” (౬) “ఆత్మానంద్యాంశ” ఎన్దు విధి
త్తితితే. త్వదీయమానగమ్యామననై అనుసరియానిన్తనవెన్దుమామ్.

(౭) “శ్రుతిస్సృతిర్మమైవాజ్ఞా” (౮)

అన:—(నమోనమఐతి) ఇతుక్కుక్కి, ధ్ ఈశ్వరనుడైయ స్వ
రూపత్వాల్ వన్త ఉత్కర్షత్తుక్కుమ్, ఉభయవిభూతియోగత్వాల్ వన్త వై
శ్వర్యత్తుక్కుమ్, గుణోత్కర్షత్వాల్ వన్త నీరైక్కుమ్తోఽఽఽఽ, (౯)

“జితస్తే” ఎన్దు శ్వేతద్వీపవాసికల్ పోలేయుమ్, (౧౦) “నమఃపురస్తా
దథ పుష్పతస్తే” ఎన్దు నర్జుననై పోలేయుమ్ (౧౧) “యూహమోర్

నిలైమైయనెన” ఎన్దు వాఘ్వోరై పోలేయుమ్ శరణ్యనుడైయ పెరుమై
యై అనుభవిక్కితార్. ఇతుక్కుమున్బు పాప్యస్వరూపమ్ శొల్లిథ్

థాయ్, ఇతిల్ ప్రాప్తాభిన్ స్వరూపమ్ శొల్లిఁతి తెన్నుమామ్. కీథ్

(౧) యజు.

(౨)

(౩) తి. వాయ్. ౯-౬-౧.

(౪) బృహ. ౪-౪-౫.

(౫)

(౬) ము. ౨-౨-౬.

(౭)

(౮) ౧-జి. ౧.

(౯) గీ. ౧౧-౪౦.

(౧౦) తి. వాయ్. ౧-౩-౪.

శరణ్యస్వరూపమ్ శొల్లిల్ ద్రాయ్ మేల్ శొల్లప్పకుకిఱ శరణాగతియై
ఇతి తే ప్రస్తావిక్కిఱ తారెన్నుమామ్.

వాఙ్:- (వాఙ్మనసాతిభూమయేనమోనమః) ఎత్తనై యేసుమ్
జ్ఞానాధికుమ్ స్వయత్నత్తాల్ అశియప్పక్కాల్ అవర్ కళుడైయ
వాఙ్మనస్సుక్కు అభూమియాయరుక్కిఱవుమక్కునమః. (౧) “యతో
హ వోనివ ర్తస్తే” (౨) “యన్నాయంభగ వాన్ప్రహ్మజానాతి పురుషో
త్తమమ్” ఎన్నక్కిడవతిత్తే. (నమః) ఎన్ఱు-అ హ జ్ఞా ర మ మ
కార నివృత్తమానస్వరూపత్తైచ్చొల్లుకిఱతు. (౩) “అహమపినమమ”
ఇత్యారభ్య “ఇత్యేనంమమతాం యోజయన్తి, అతోనమఇతి” (౪)
“ద్వ్యక్షరస్తుభ వేన్మృత్యుస్త్వక్షరం బ్రహ్మణః పదమ్” (౫) “అనా
త్మన్యాత్మబుద్ధిః” ఇత్యాది. నమశ్శబ్దమ్-శరణపర్యాయ మాకై యాతే
శరణాగతియైప్రస్తావిక్కిఱ తాకవుమామ్. వీపైస్సయాలే అన్తస్వభా
వత్తుక్కుత్తోల్ ద్రాయ్ అరుళిచ్చెయ్కిఱార్. (౬) “సకృత్తేనమః, ద్విస్తే
నమః” ఇత్యారభ్య, (౭) “సహస్రకృత్వస్తేనమః, అపరిమితకృత్వస్తే
నమః” ఇతి. (౮) “నమ ఇత్యేవవాదినః” ఇత్యాది. (వాఙ్మనసైకి భూ
యేనమోనమః) నీకాట్టక్కాణ్బరుడైయ వాఙ్మనస్సుక్కిళుక్కే నిల
మాయరుక్కిఱవునక్కు. (౯) “భసన్తిభావాభూతానాంమత్త ఏవ
ప్రధగ్విధాః” ఇత్యాది.

(అనన్తమహావిభూతయే నమోనమః) అపరిచ్ఛేద్యోభయ మ
హావిభూతికినాయరుక్కిఱ వునక్కు.నమః. వాఙ్మనస్సుక్కిళుక్కు అభూ
మియాయరుక్కైక్కడి - అపరిచ్ఛేద్య మహావిభూతికినాకై. (అనన్త
దయైకసిన్ధవే నమోనమః) అపరిచ్ఛేద్య మహావిభూతికినా యరుక్కిఱ

(౧) తై-ఆ-

(౨)

(౩)

(౪)

(౫) వి-పు-౬-౭-౧౧.

(౬)

(౭)

(౮) భార-మొ-౩౩౭-౪౦

(౯) గీ-

శ్లో:-నధర్మనిష్ఠో స్తి నచాత్మవేదీ

సభక్తిమాంస్తవ్చరణారవిందే ।

అకించనోఽనన్యగతిశ్శరణ్య

త్వత్పాదమూలంశరణప్రపద్యే ॥

(౨౨)

పునైతి వా జ్ఞానస్సకళుక్కు ఏకభూమియామ్బుడి పట్టణమపరిమితిమాన
దయైక్కు ఒరుసిన్ఱువాయిరుక్కిఱ పునక్కు నమః. (౧) “యదిశక్తో
షిగచ్ఛత్వమ్” ఎత్తుసర్వశక్తియై ఓరిడైచ్చి పరిచ్ఛేదిక్కులామ్బుడియితే
కృపైయినుడైయ నిరవధిశక్త్యమ్.

అవ:-(నధర్మనిష్ఠో స్తి) తమ్ముడైయ వధికారతై చ్చుల్లికొణ్డా
ప్రస్తుతమానప్రపత్తియై ప్రయోగిక్కిఱార్. కీర్తించున్న †ఉపేయా
సుకూలమానఉపాయతై అనుష్ఠిక్కిఱారెన్నమామ్. కీర్త “త్వాంశీల”
“ఉల్లాసిత” ఎన్నిఱశోఽజ్ఞితే దుష్ప్రకృతికిల్ ఇవన్ పెరుమైయై యతి
యార్ కళ్. సత్ప్రకృతి శఱివార్ కళేనార్. “నమోనమః” ఎన్నిఱ
శ్లోకత్తిలే స్వరూపతై అత్యంతపరతన్త్రమాక ఊర్ న్దవనుక్కే ఇవ్విష
యమ్ ప్రాప్యమావతు. స్వతన్త్రనుక్కు ప్రాప్యమజ్ఞేనార్. ఇతిల్
ఆశ్రయిక్కుమిడత్తిల్ స్వశక్తియైకొణ్డాశ్రయిక్కుమ్ విషయమస్తు.
తన్నుడైయ వాకించన్యతై మున్నిట్టుకొణ్డాశ్రయిక్కుమ్ విషయ
మెనిఱార్.

వ్యా:-(నధర్మనిష్ఠో స్తి)ధార్మికనావే నెన్నితేనల్లేన్. నాన్తికనెన్నితేన
ల్లేన్. ధర్మత్తిల్ నిష్ఠైయైయడైయనల్లేన్. పిఱ - ధార్మికనెన్ఱు
నినైక్కైక్కుమ్, నానుమ్ ఎనక్కు ననైయడైయ భమికైక్కుమ్,
సియుమ్, “తానేశిలప్రవృత్తియానిన్తానాకల్ నాన్ శేమ్ వతన్” ఎన్ఱు

కైవిడుకై క్కుమ్ వేణ్ణువతుణ్డె త్తనై. ఉన్ తిరువడికల్లై (పావిత్రైక్కుమ్ హేతువామ్బడియానవుత్తియిల్ నిష్టేయైయెనై.

(నచాత్తవేదీ) ఆ త్తదర్శనమ్ పణ్ణువార్ వాడైయైచ్చొలి పో తానిణ్డేన్. తచ్చీలనల్లైన్. క ర్తయోగానుష్ఠానత్తాలే క్షీణపాపనానవను క్కొట్టియ ఆ త్తయాథాత్త్య దర్శనమిలైయాయురుక్క, అత్తిలైయెన్ పోతే తత్సాధ్యమాన జ్ఞానమిల్లామై అర్థసిద్ధమాయురుక్క, జ్ఞానమిలై యెన్నిఱతు- (౧) “బహూనాం జన్తనామ నై జ్ఞానవాన్” ఎన్దు †జన్మ పహస్రత్తాలే జ్ఞానమ్ విఱక్కలామే యెన్నిల్, అతువుమిలై యెన్ని టార్.

(త్వచ్చరణారవిన్దేన భక్తిరూఁ) ఇవ్వాత్తావుక్కు వకుత్తన నాన వున్నుడైయ నిరతిశయభోగ్యమాన తిరువడికళిలనవరత భక్తియై యుడైయవనల్లైన్. క ర్తజ్ఞానజగిలైయెన్ పోతే తత్సాధ్యమాన భక్తి యిలైయెన్దు అర్థాత్ సిద్ధమాయురుక్క భక్తియిలైయెన్దానెన్నెన్నిల్; పూర్వోక్తప్రకారత్తాలే జన్మాన్తర సంస్కారముతవి యుణ్ణాకలామితే యెన్నిల్, అతువుమిలైయెన్నిటార్. (౨) “కుళిత్తుమూన్దనతై” (౩). “నోద్రునోన్దు” (౪) “కళవైకళో పిన్ శెన్దు” ఇత్యాది.

(అకిచ్చనకి) ఇవైయిలైయెన్ను మనుతాపమెన్ను, ఇవైయణ్ణా కైక్కుటుప్పాన ఆత్మగుణమెన్ను; అధికారశక్తివాఞ్ఞాదికళెన్న ఇనద్రో ధైయుడైయేనల్లైన్. ఇప్పడినమై క్కిట్టుకైక్కు కైక్కుముతలిలైయాకి టుమ్ పుటమ్పెరక్షకరాయిరుప్పార్! ప్కలిలేపోనాలోవెన్ను; (అనన్య గతికి) పుటమ్పెరు పుకలిలైయెన్నుతల్, (౫) ఉన్నైవిట్టొన్దుమా ద్రో కిట్కిన్దిలేన్” ఎన్నిఱపడియే ఉన్నైయొట్టియ చ్చెల్లాతినెన్ను

(౧) గీ.౬-౧౯.

(౨) తిరుమా-

(౩) తి.వాఁ-౫-౬-౧

(౪) తిరుప్పావై-౨౮.

† (పా) జన్మాన్తరసంస్కార.

శ్లో:-సనిన్దితం కర్మయద స్థిలో కే

సహస్రశోయన్న మయా వ్యధాయి ।

సాహం విపాకాఽవసరేముకస్త

క్రద్వామిసప్రత్యగతిస్తవాగే ॥

(౨౩)

తల్. (శరణ్య) తస్మామ్మక్కల్ కైమ్మతలిల్లా తార్ కుమ్ శరణవర
ణార్వరితే దేవర్. నిరుపాధిక శరణ్యరాకై యాలే రుచియే వేణ్ణువతు.
దేవరై పెఱుకై కుమ్ బరుకై మ్ముతల్ వేణ్ణువితే.

(త్వత్పదమూలమ్) (౧) “మామేకంశరణం వ్రజ” ఎష్ట దేవ
ర్ తిరువడిక శేమూలమ్. (మూలమ్) ఎన్నిఱతు - సాలభ్యుది గుణజ్ఞ
లై యుమ్ ఇతరావయవజ్ఞలై యు ముళ్ళీయ తిరువడిత్తామరైకత్తై యే
నినైక్కిఱతు. (శరణంప్రపద్యే) విరోధినిరసనలూర్వకమాక కైజ్జ
ర్యసిద్ధిక్కు ఉపాయమాక వధ్యవసిక్కితేన్. (౨) “ఉపాయేగృహరక్షి
త్రోఽ” అహర్బద్ధస్యసంహితైయిలే ఇతిసుజ్ఞైయస్వరూపమ్ శొల్లప్ప
ట్టతు. (౩) “అహమస్మ్యపరాధానామాలయః” ఇన్ద్రకత్తల్ అధి
కారిస్వరూపముమ్, శ్వేతాశ్వతరే(౪) “యోబ్రహ్మణం విదధాతిపూ
ర్వమ్” ఎష్ట శరణాగతిప్రయోగముమ్ శొల్లిద్ర్థాయత్తు. (౨౨)

అవ:-సనిన్దితమ్) ఆనుకూల్యజ్ఞులైయెష్ట వెఱుక్కవేణ్ణా; ఉ
ణ్ణానయోగ్యతైయు ముళ్ళిక్కవద్ర్థాన నిషిద్ధానుష్ఠానజ్ఞు లైయొకిల్
ననైకత్తై యుణ్ణాక్కి క్కరుపార్థతైయుమ్ తరుకిఱోమెష్ట భగవదభిప్రా
యమాక, ప్రాతికూల్యజ్ఞులై పరిలూర్ణనెన్దితార్.

వ్యా:-సహస్రశోయన్న మయా వ్యధాయినిన్దితం కర్మతల్లోకేనాస్తి)
ఆయిరమ్మడఱ్ణు ఎన్నాల్ పణ్ణప్ప డాతతు యాతొరునిన్దితక ర్థముణ్ణు

(౧) గీ-౧౮-౬౬.

(౨) అహర్బ-సం-౩౬, ౩౬.

(౩) అహి-౩౬-౩౮.

(౪) శ్వే-౬-౧౮.

అతిపాతకమహాపాతకాదికల్. అతుశాస్త్రతిలుమితై. లొక్కళలస్తి
న్నితిలోకం - శాస్త్రమ్. అనుస్తాతాక్కల్ పక్కలిట్టాత నిషిద్ధభుమ్
శాస్త్రతిల్ కాణలామితే.

(సోహమ్) నిషిద్ధజ్జలై యనుష్ఠిత్తు ప్రాయశ్చిత్తజ్జళిలుమియ్
వతియూతే తప్పచ్చెయ్తో మెగ్గిటననుతాపముమిన్ఱిక్కే యిరుక్కిట
నాన్. (విపాకానసరే) అవై పక్కమామ్ అనుభవత్తెయ్యెట్టియ ప్పొక్క
డియిల్లాత నవసరత్తిలే. (ముకున్ద) ముక్తిభూమిపద, ఇద్దుర్నకైయై
ప్రాప్తనానవనుక్కుమ్ దేన రేడిజ్జీనన హేతువెన్నుమిడత్తైయే బుద్ధిపట్టే.
(౧) “దురాచారోపి సర్వాశీకృతఘోనాస్తీకరిపురా” (౨) “దోషో
యద్యపితస్యస్యాత్” (౩) “వధార్హమపికాకుత్స్యః కృపయాపర్యపాల
యత్.” (౪) “తస్మాదపివధ్యం ప్రపన్నంన ప్రతిప్రయచ్ఛన్తి” అహి
ర్బుధ్నయ సంహితాయామ్; . “అనేనైవప్రపన్నస్య భగవంతంసనాత
నమ్. తస్మానుబధ్ధాంపాప్తాన స్స ర్వేనశ్యన్తి తత్క్షణాత్ || కృతాన్యనేన
సర్వాణి తపాంసితపతాంవర || సర్వేతీర్థాన్సర్వయజ్ఞాః సర్వదానానిచ
క్షణాత్ || కృతాన్యనేన మోక్షశ్చ తస్య హస్తేన సంశయః”.

(అగతిః) దేవరీరుడైయ నీరైయేయన్ఱి ఎన్నుడై యగతి
శూన్యతైయే హేతువాక. (సప్రప్తీక్రన్దామి) దేవరీరుక్కు ప్పరిహరి
క్కవొణ్ణాత ద్దైయిలే దేవరీ పక్కల్ గుణాశ్నియై శజ్జిక్కుమ్బడి
సాధనానుష్ఠానమృణ్ణి ఫలమ్ పెతాతారై ప్పొలే కూప్పిడానిన్ఱేన్. (త
వాగ్రే) (౫) “హీరేహాహిమమాతులా” ఎగ్గిట దేవరీర్ తిరుముసే.

అవ—(నిమజ్జతః) ఉమ్ముడై యలొర్వవుత్తి ఇతువాయిరుక్క
“క్రన్దామి” ఎన్ఱు నమ్కుల్లై మోప్పాలే కూప్పిడున తెత్తాలేయెన్న;

శ్లో;— నిమజ్జతోఽన స్తభవార్ణవాన్త

శ్చిరాయమే కూలమివాసిలబ్ధం ।

త్వయాపిలబ్ధం భగవన్నిదా నీ

మను త్రమం పాత్రమిదం దయాయాః ॥ (౨౪)

సంసారార్ణవ త్తిలే అమృదుకిఱ వెనక్కు నిర్దేతుకకృపైయాలే ఉన్ వా శియైయటివిత్రాయ్. (౧) “కూశమ్ శిష్యాతుకొణ్ణాయ్, ఎన్నైక్కువి కొళ్ళాయ్, వన్దన్” ఎన్దిఱపడియే ఉన్ తిరుపడికళై ప్రాపిక్కైక్కుమ్, అన్దకృపైయే హేతువెన్దు దయైకరక్ష్యత్వత్తాలే కూప్పిడుకిఱేన్ది టార్. ఎనక్కు దేవరై లభిక్కై పెఱాప్పేఱానాప్పోలేయన్దో దేవరైరు డైయకృపైక్కుమ్ ఎన్నుడైయ పాపమెన్దిటార్.

వ్యా;—(అన స్తభవార్ణవాన్త నిమజ్జతః) (అన స్త) త్రివిధపరిచ్ఛేదరహిత! ఎన్నుడైయసంసారత్తై పురిచ్ఛేదిక్కిలుమ్ దేవరుడైయ ప్రభావత్తై పురిచ్ఛేదిక్కైయరితెన్తై. భవార్ణవవిశేషణమాయ్, కరై కాణాన్దా తసంసారార్ణవమెన్నువుచూమ్. (మే) (౨) “ఆవారార్ తుడైయెన్దలై నీర్క్కడలుశ్చున్దమ్ నావాయ్” ఎన్దిఱపడియే అమృదుకిఱ వెనక్కు. సనకాదికళైప్పోలే కరైప్పబ్బోలేయిరున్దేనో? (చిరాయ) అనాదికాలమెల్లామృదుకుకిఱ వెనక్కు. (మే) అమృదుకైయొచ్చీయ పురిహరమ్ పార్క్క పఱియాత వెనక్కు. (కూలమివలబ్ధోసి) (౩) “ఉన్ పేరుళ్ళాలి క్కరైయేఱి” ఎన్నుమ్మడియే అమృదుకిఱవిడత్తిలే కరైకిట్టినాప్పోలే లబ్ధనాకానిన్దాయ్.

(త్వయాపిలబ్ధమ్) దేవరాలుమ్లభిక్కుప్పట్టతు. ఎనక్కు దేవర్ పెఱాప్పేఱానాప్పోలేయితే * ఎతిర్ శూర్తుల్ పుక్కుత్తిరికిఱ దేవర్ క్కుమ్ ఇన్దవన్తు. (భగవన్) జ్ఞానాదిగుణపూర్ణరాన దేవరుడైయ

(౧) తి.వా. ౧౦-౧౦-౨. (౨) తి.వా. ౫-౧-౯. (౩) పెరి.తి. ౫-౩-౭.

శ్లో;— అభూతపూర్వం మమభావికింవా
సర్వంసహేమే సహజంహిదుఃఖమ్ ।
కిన్తుత్వదగ్గే శరణాగతానాం
పరాభవోనాథ నతేనురూపః ॥

(౨౫)

పేతెన్నుమిడమ్ నానేశొల్ల వేణుమోవెనై. (ఇదానీమ్) దేవరుమ్ నశై
యద్ర్దువిడి వేణుమ్బడిమాన దుర్దశైయిలే. (అనుత్తమం పాత్రమ్)
ఉత్తమోత్తమమానపాత్రమ్. (ఇదమ్) †రక్షకాపేక్షుఃరితైయెన్నుమ్
వస్తు. (దయామాః) రక్ష్యవిషయముణ్ణాకిల్ తానుణ్ణామ్బడిమాన
దేవరుడైయదయైక్కు. (౨౬)

అవ;—(అభూతపూర్వమితి) నమ్మక్కల్ న్యస్తభరరాయిరు
క్కిఱవుమక్కు (౧) “తత్తన్యసదృశం భవేత్” ఎన్నిఱవడియే నాన్ శె
య్తవడి కణ్ణిరుక్కై న్వరూపమాయిరుక్కు, ఇజ్జనే నిర్బన్ధిక్కుడవీరో
వెన్న; ఎన్నుడైయ వనర్థతై ప్పరిహరిక్కు చ్చొల్లుకితేనల్లెన్. ఆశ్రిత
ర్కు విషయజ్ఞళాల్వరుమ్ పరిభవమ్ రక్షకరాన దేవర్కు తేజో
హానియెన్టు అతై ప్పరిహరిక్కు చ్చొల్లుకితేనెన్నిఱార్.

వ్యా;—(మమఅభూతపూర్వంభావికింవా) సరకగర్భవాస జనన
మరణక్షేశాదికళే యాత్రైయాయ్ప్పొన్దవెనక్కు, మున్ను అనుభూతమ
న్విక్కే ఇని అనుభావ్యమాయిరుప్పత్తురు దుఃఖముణ్ణో? (కిమ్) షేపే
(సర్వంసహే) ఆధివ్యాధికళే, పరపరిభవమ్, శీతోష్ణాదికళే, తద్విశ్లే
షజనితదుఃఖమ్. ఇవద్ర్దు ఇవర్సహిక్కవల్లరాయ్ చ్చొల్లుకిఱార్ల
ర్; ఆత్మా - నిత్యన్; కాలమ్ - అనాది; ఇవద్ర్దుప్పొలుత్తు † ఉ
ళే కొతిప్పాలే నశియాతేకిడన్ద వాశ్చర్యతై క్కుణ్ణుశొల్లుకిఱార్. (మేన

(౧) రా.సు-౩౨-౩౦.

† (పా) రక్షకాపేక్షైన్నియైయెన్నుమ్. † (పా) ఉభిక్కుప్పొలే.

శ్లో;— నిరాసకస్యాపి నతావదుత్సహే
మహేశఃతుం తవపాదపద్మజమ్ |
రుమానిరస్తాపి శిశుః స్తననయో
నజాతుమాతు శ్చరణౌజహానతి ||

(౨౬)

హజంహదుఃఖమ్) అనాదికాలమ్ కర్మమేనిరూపకమాక ప్సేన్దవెన
క్కు. అతిన్ ఫలమాన దుఃఖముమ్ సహజమన్తో?.

(కిన్తు)†పాటుక్కువాణ్ణాతతోష్టణ్ణు (త్వద్రక్)సర్వశేషియాయ్
సర్వత్రసన్నిహితరాన దేవర్ తిరుమున్నే. (శరణాగతానాం పరాభవం)ఉ
న్నక్కల్ న్యస్తభరరాయిరుక్కుమవర్ కళుక్కు, శబ్దాదివిషయ ప్రావ
ణ్యత్తాల్ వస్త ఎళివరపు. (౧) “పావియేనై పులసి కాట్టిప్పడుప్పాయో?”
(౨) “కిటిశెయ్ తెనై ప్పుఱిత్తిన్మమ్ కెడుప్పాయో” ఎన్ఱు విష
యసన్నిధియేతుడణ్ణి ఎళివరవాయితే అనన్య ప్రయోజనర్ క్కిరుప్పతు.
బహువచనత్తాల్ శోల్లుకిఱతు - ఒరు త్తనుడైయ ఎళివరపు వైష్ణవజాతి
క్కాక వస్తతెనై. (౩) “ఎజ్జనుమ్ తెఱువరుమరే” ఎన్ఱిఱపడియే ఉ
నక్కు క్కైపుకున్దవర్ కళుమ్ ఉన్నడైయరక్షణత్తిల్ అతిశక్తై ప్పణ్ణు
వార్ కళెన్ఱై. (నాథ) ఇతుతన్నరశునాడాకిల్ దేవర్ క్కు వరువతు ఒరు
నాథత్వమున్తో? ఉడైమై నోవుపడుకై ఉడైయవసుక్కు ఎళివరవన్తో?
(నతేనురూపం) (౪) “సర్వపాపేభ్యోమోక్షయిష్యామి” ఎన్ఱిఱ దేవర్
క్కనురూపమన్ఱు. అతుఎనక్కనహ్యమెన్ఱై.

(౨౭)

అవ;—(నిరాసకస్యాపి) దేవరుడైయ రక్షణాభావత్తాల్ వస్త తే
జోహానియైయమ్ పారాతే ఎన్ఱైక్కివిడుమన్ఱుమ్ నాన్ విడప్పార్ క్కి
ఱిలేనెన్ఱు తమ్ముడైయ అగతిత్వత్తాల్ తమ్ముడైయ మహావిశ్వాసత్తై ఆ
విష్కరిక్కిఱార్.

(౧) తి-వాయ్-౬-౯-౯. (౨) తి-వాయ్-౬-౯-౮. (౩) తి-వాయ్-౮-౧-౩.

(౪) గీ-౧౮-౬౬. † (పా) పిన్ఱైప్పొక్కవేణ్ణు వత్తోన్ఱు.

వా;--(నిరాసకస్యాపి) రక్షకత్వమేన స్వరూపమాయరుక్మిణి దే
సర్ నిరాసకరాక ప్రసజ్గమితై. ఇప్పడి దేవర్ నిర్బుణరాయ్ నిరా
సకరానామ. (తవపాదపజ్జం తావత్ ఊతుంనోత్సహే) రక్షక
ముమాయ్, ప్రాప్తముమాయ్, భోగ్యముమాన తిరువడికలై నాన్
మున్దుఱమున్నమ్మిట్టు జీవిక్క శ్తద్దెవణ్ణుకితేనో. (౧) “కణ్డారికన్
వనవేకాతలన్టాన్ శెయ్ తిడినుమ్ కొణ్డానై యల్లాలటియాక్కులమకళో
పోల్” ఎన్టు దేవర్ రక్షకరన్తియిలే యొట్టిన్దాలుమ్ పుఱమ్బుపోక్కిలై
యెన్టై. (మహేశ) (౨) “తమిశ్వరాణాంపరమం మహేశ్వరమ్”
(౩) “ఈశ్వర స్వర్వభూతానామ్” ఎన్టుమ్ శొల్లుకిఱపడియే నిరుపాధి
కనిర్వాహకనానవనే! సంసారత్తిల్ సంబన్ధగ్గోపోలే కర్మోపాధికబన్ధ
మాయ్ పుఱమ్బేపోయ్ జీవిక్కితేనో? (౪) “సుహృదం సర్వభూతా
నామ్” ఎన్టుమ్, (౫) “సర్వేషామేవలోకానాం పితామాతాచమా
ధవః” ఎన్టుమ్, నిరుపాధికమాన పితాపుమ్ బన్ధపుమ్ పుఱమ్బేయు
ణ్డాయ్, దేవరై విట్టుపోయ్ జీవిక్కితేనో?.

(స్తనన్ధయశ్శిశురి రుషానిరస్తాపి) స్తన్యమేధారకమానశిశువాన
తు జననియాలే క్రోధమడియాక కైవిడప్పట్టాలుమ్. స్వరక్షణత్తిల్
శక్తియన్తిక్కే మాత్రేకరక్ష్యమానదశ్చెయైచ్చొల్లుకిఱతు. ఇవాన్తృవ
స్తువుమ్ ఈశ్వరైక రక్ష్యమాయ్ అవనుక్కు నిత్యస్తనన్ధయమాయితే
యిరుప్పతు. (౬) “అరిశినత్తాలిన్దతాయకన్ శ్రీడనుమ్ మన్ద్రవళోతన్న
రుళోనినై న్దేయ్ముమ్కురువి”. “ఈన్దతాయ్” ఎన్టుమ్, “అరిశినమ్”
ఎన్టుమ్ నిరుద్ధధర్త మేవకాశ్రయత్తిల్ సమ్మవియాతెన్టై. పితాపుక్కు
హితార్థమాన క్రోధమ్ సమ్మవిక్కిలుమ్ మాతృవిషయత్తిల్ క్రోధ

(౧) పెరు-తి-గి-౨. (౨) శ్వే-౬-౭.

(౩) గీ-౧౨-౬౧.

(౪) గీ-గి-౨౯. (౫) భార-ఆర-

(౬) పెరు-తి-గి-౧.

శ్లో:- తవామృతస్యద్ధిని పాదపద్మజే

నివేశితాత్మా కథమన్యదిచ్చతి ।

స్థితేరవిదే మకరద్దనిర్భరే

మధువతోనేక్షురః హివిక్షతే ॥

(౨౭)

సమాభవనై యి తైయితే. (జాతు) ఒరుకాల్ క్రుద్ధైయానపోతోడు ఆద
రి త్తపోతోడు వానియ. (మాతుశ్చరణౌనజహసత్రికై యాలేతత్కుకై
యన్త్రికై-కాలాలే తల్పిలమ్ అన్తకాల్లై క్కట్టికొంఘ్మ మ త్తనై యు
భియప్పటమ్మేపోకప్పారాతాప్పాలే. (౨౮)

అవ:- (తవామృతస్యద్ధిని) ఎన్నడై య అగతిత్వత్తాలే విజమా
ట్టాతవళవేయో? దేవర్ భోగ్యతై యి లే అబ్బున్దినమనస్సు వేటాన్త్రిల్
పోకమాట్టాతెన్దితార్.

వ్యా:- (తవామృతస్యద్ధిని పాదపద్మజే) ప్రాప్తముమాయ్
భోగ్యముమాన దేవర్ తిరువడిత్తామరైకళిలే. అమృతత్తై ప్రివహి
క్కిట తిరువడిత్తామరైకళిలే. (౧) “విష్ణోః ప దే పర మే మ ధ్వ
ఉత్సః” (౨) “రసోవై సః” (౩) తేనేమలరుమ్ తిరుప్పాతమ్” ఎన్త్రి
శ్రుతిసిద్ధమితే ఉన్నడై యభోగ్యతై. (నివేశితాత్మా) దేవరుడై య
నిర్దేతుకమాన ప్రసాదత్తాలే నివేశిక్కప్పట్ట మనస్సానతు. అభోగ్య
జ్గళుమాయ్ అప్రాప్తజ్గళుమానహేయవిషయజ్గళిలేపృథ్వికిప్పోన్దమనస్సు,
సూరిభోగ్యమాన దేవర్ తిరువడికళిలే అవగాహిక్కుమ్బొతు దేవర్ ప్ర
సాదమే హేతువాకవేణ్ణావో?. (కథమన్యదిచ్చతి) (౪) “మయ్యా
న క్తమనాః” ఎన్దిటపడియే దేవర్ తిరువడికళిలే స క్తమానమనస్సు
తద్వ్యతిరి క్త విషయజ్గళిలే శ్రద్ధైపణ్ణమ్బుడి ఎజ్జనే? ఉన్ వానియైయు

శ్లో:- త్వద్రజ్ఞిముద్దిశ్యకదాపికేనచిత్
యథాతథావాపి సకృత్కృతోజ్జాలికి ।

తదైవముష్టాత్మశుభాన్యకేషతః

శుభానిపుష్టాతి నజాతుహీయతే ॥

(౨౨)

మఱియువైత్తు చైతన్యప్రసరణద్వారమానవిత, విషయాన్తరజ్ఞతై విరు
మ్బుమ్మడియేజ్జనే?

(అరవిందే మకరందనిర్భరేస్థితే) సుఖస్వర్గమాయ్ మధువాలే
పూర్ణమాన శెన్దామరైయానశు, భోక్తాక్కలైక్కుఱిత్తు అవసరప్రతి
క్షమాయ్నిఱ్ఱ, (మధువ్రతః) మధువేజీవనమాన పదార్థమెన్నతల్.
మధుసమృద్ధమానవిడత్తిలే పరుక్కడవోమెనిఱ సజ్జల్పతైయైదైయ
పదార్థమెన్నతల్. (ఇత్యురకంనవీక్షతే) కిట్టుకైయే అరితాయ్, కిట్టి
నాల్ నాక్కుననైక్కప్పొరాతేయిరుక్కిఱ ముళిప్పువిలేశెన్టు పడియా
తోట్టైయన్తిక్కే కటాక్షిప్పతుమ్ శెయ్యాతు. (హి) ఇతు ఉపదేశి
క్కవేణుమో దేవర్క్కు సప్రమతిపన్నమన్తో? (౧) “ఎఱ్ఱుప్పొయు
య్కేనిన్నిణైయడియే అదైయలల్లాల్” ఎన్నక్కడవతితే. (౨౨)

అవ:- (త్వద్రజ్ఞిమ్) * సదర్శనిష్ఠాస్థియిలే దేవర్తిరువడికలై
లభిక్కైక్కు అనుకూలజ్ఞోన్టు మిలైయెన్టార్. అవ్వళవేయన్టు; ప్రితి
కూలజ్ఞతాల్ పూర్ణనెన్టార్. ఇప్పడిప్పట్టవెనక్కుమ్ పేద్ర్రిల్ వన్దాల్
దేవర్కృపైయే పర్యాప్తమెన్టార్. ఇప్పడిన్యస్తభరనాన వెన్బక్కిలిలే
విరోధిమేలిడుకై దేవర్క్కు తేజోహానియెన్టార్. అత్తైప్పారాతే దేవర్
కైవిట్టవన్టుమ్ పుణమ్బుపోక్కిలై యెన్టార్. ఇనిమేల్ “త్వత్పాద
మూలం శరణంప్రపద్యే” ఎన్టు నీర్పణ్ణిన ప్రపత్తియొన్టు మమేయు
మో? విరోధినిన్పుత్తిక్కుమ్ అభిమతసిద్ధిక్కుమెన్న; మనోవాక్కాయ

జ్ఞో మూన్తాల్ముమ్ పణ్ణిన ప్రపత్తియెల్లామ్ వేణుమో? (౧) “బద్ధాజ్ఞ
లిపుటందీనం యాచస్తంశరణాగతమ్” ఎన్నికనతిల్ కాయకమాన నజ్జ
లిబన్తుమమైయాతోవెన్నితాన్.

వ్యా: — (త్వదప్లీమ్) నిరుపాధకశేషియానవున్నదైయ నిర
తిశయ భోగ్యముమాయ్ సర్వసులభమాన తిరువడికై. ఇత్తాల్
ప్రాప్యముమాయ్ ప్రాపకముమాయ్ ప్రాప్తముమా యిరుక్కిఱపడి
యొచ్చుట్లుకిఱతు. (ఉద్దిశ్య) ఇచ్చైయే పరమప్రాప్యమాక నిన్నెత్తు.
ఇత్తాల్ ప్రయోజనాన్తర వ్యాప్తుత్తి శొల్లుకిఱతు. (కదాపి) ఇచ్చైపిఱిద
పోతుకాలమెనై. ఇత్తాల్ వనన్తగీష్మశరత్ శుక్లపక్ష పూర్వా
హ్నా అపరాహ్నాదికాల నియతియుడైయ జ్యోతిష్టమాదికలిల్ ఇతు
కున్డానవ్యాప్తుత్తి. (కేనచిత్) సర్వాధికారమెనై ఇత్తాల్, త్రైవర్ణి
కత్వగృహమేధిత్వ కృష్ణకేశత్వ వేదవేదాజ్ఞ వేద్యాధికార నియమ
ముడైయ కర్మజ్ఞలిల్ వ్యాప్తుత్తి.

(యథాతథా) ప్రకారనియతియైయెన్నికతు. ఇత్తాల్ శాస్త్ర
జ్ఞలిల్ ప్రకారవిశేష నియతమాన కర్మజ్ఞలిల్ వ్యాప్తుత్తి. (వాఱపి)
ఎన్తు వికల్పసముచ్చయ సూచకమాన అవ్యయజ్ఞలిర్జ్ఞాల్ముమ్ ఒన్తి లేని
యతమాన కర్మజ్ఞలిలే ఇతుకున్డాన వ్యాప్తుత్తిశొల్లుకిఱతు. (సకృ
త్కృతం) ఎన్తు యావజ్జీవాధికారమాన నిత్యకర్మవ్యాప్తుత్తిశొల్లుకిఱతు.
(అజ్ఞలిరి) విత్తవ్యయాయాసాదినహకారిసాపేక్షమాన అశ్వమేధాది
కళిత్తాట్టిల్ ఇతుకున్డాన సుకరత్వమ్ శొల్లుకిఱతు.

(తదైవ) దేశాన్తరేకాలాన్తరే దేశాన్తరే ఫలప్రదమాన కర్మ
జ్ఞలిల్ వ్యాప్తుత్తిశొల్లుకిఱతు. (అశుభాన్యకేషతం) సర్వపాపజ్ఞుమ్
మఱువలిడాతపడియేపోకై. (౨) “సర్వపాపేభ్యో మోక్షయిష్యామి”

శ్లో; — ఉదీర్ణసంసారద వాశుశుక్షణిం

క్షణేననిర్వాప్య పరాశ్చనిర్వృతిమ్ ।

ప్రయచ్ఛతి త్వచ్ఛరణారుణామ్బుజ

ద్వయానురాగామృతసింధుశీకరః ॥

(౨౯)

ఎన్నిటపడియే ఒరుపాపత్తుక్కు ఒరుప్రాయశ్చిత్తమాన ద్వాదశ వాన్షిక పంపత్సర చాన్ద్రాయణ కృచ్ఛాదికళిల్ వ్యావృత్తి. (ముష్ణాతి) “ముష-స్తేయే” (౧) “సజ్జిత్తుముల్ బుమ్తవిర్న్ద” (౨) “శుమ్మెనాతేకై పిట్టోడి” (౩) “కానోవారుణ్ణిబ్ బు” ఎన్నిటపడియే పోనప్రకారమ్ తెరియాతపడి పోకై. (శుభానిపుష్టాతి) విరోధితై ప్పొక్కి విడుమళవిష్టిక్కే అభి మతజ్జళాలే పూర్ణమూక్కుమ్. బహుచనత్రాలే వరభక్తిసరజ్ఞాన పర మభక్తిదేశ విశేషప్రాప్తి భగవల్లాభ ప్రాప్తిఫలమాన కైజ్జర్యమ్, ఇవబ్బై చ్చొల్లుకిటతు. ఇత్తాల్ స్వర్గాదికళాన ఓరురుఫలజ్జళిలే నియతమాన కర్మజ్జళిల్ వ్యావృత్తి. (నజాతుహీయతే) ఇత్తనై యుమ్ కొడుత్తాలుమ్ తాన్ కుజై యాతిరుక్కై.

ఇత్తాల్ ఫలప్రదాన త్తళివితే క్షీణశక్తికమాన కర్మజ్జళిల్ వ్యా వృత్తి. (౪) “అంజలిః పరమాముద్రాక్షిప్రం దేవప్రసాదినీ.” (౫) “సుసుఖంకర్తుమవ్యయమ్” ఎన్నక్కడవతితే. క్రియారూపమాన సజ్జలి కుజై యాతిరుక్కై యావతెన్నెన్నిల్. అనన్య ప్రయోజనమాయ్ కొండ్లుపట్టిత అంజలియాకై యాలే ప్రసన్ననాసవీత్సరన్ ఎల్లామ్ శెయ్ తాలుమ్ ఒస్తుమ్ శెయ్యాతానాయరుక్కై యాలే శొల్లుకిటతు. (౬) “ఋణంప్రపుద్ధమివమే హృదయాన్నాపసర్పతి” (౭) “ఉన్నడియార్ క్కెన్ శెయ్ వనెచ్చెయిరు త్తినీ” ఎన్నక్కడవతితే. (౨౯)

అవ; — (ఉదీర్ణత్యాది) ఆయాసాత్మకమాన అజ్జలితాన్ వేణు

(౧) తి-వాయ్-౮-౧౦-౧. (౨) పెరి-తి-౫-౪-౩. (౩) పెరియతిరువ-౫౪.

(౪) భరద్వాజసం. (౫) గీ-౯-౨. (౬) భార-ఉద్యో. (౭) పెరియతిరువ-౫౩.

మో? (౧) “శిన్ధిపేయమైయుమ్” ఎన్నిటపడియే మానసమాత్రమే వమై యుతో విరోధినివృత్తిపూర్వకమాన పరమసుఖతైత్తరుకై క్షేన్ధిత్తార్. ఇత్తాల్ † (౨) “దీనమ్” ఎన్నిటమానసప్రపత్తియై చ్చొల్లుకిటతు. “నధర్మనిష్ఠాస్మి” ఎన్నిటవితు - చాదికప్రపత్తియాయ్, “త్వదంఘ్రి ముద్దిశ్య” ఎన్నిటవితు - కాయికప్రపత్తియాయ్, ఇతిల్ మానసప్రపత్తి యెన్నపుమామ్. అథవా, “త్వదంఘ్రిమ్” “ఉద్దిగ్ధ” ఎన్నిటశ్లోకిద్వ యత్తాలే ప్రపత్తిఫలమాన పరభక్తియై చ్చొల్లుకిట తెన్నపుమామ్.

వా;—(ఉద్దిగ్ధసంసారదవాశుశుక్షణమ్) కిళర్ నైరికిట సంసార మాకిటకాట్టు తీయై. సంసారత్తైక్కాట్టు తీయాక చ్చొల్లుకిటతు దాహ్య మానకాట్టిలగ్నియై అవిక్కనొణ్ణతావోలే అవిద్యాదికళు క్కిలక్కా మి త్తనై యుభేయ పురిహరిక్కనొణ్ణతెనైక్కాక. ఆత్మా అదాహ్యనె న్నిటతు లొకికాగ్నిక్కితే. సంసారాగ్ని (౩) “అసన్నేవ” ఎన్నిటపడియే దగ్ధపటమోలేయాక్కుమితే. (క్షణేననిర్వాప్య) (౪) “అథసోభయం గతోభవతి” ఎన్నిటపడియే అహ్పోశేలవిత్తు. “తదైవముష్ణాతి” “క్షణే ననిర్వాప్య” ఎష్టుమ్శొల్లుకై యాలే ఇవ్వధికారిక్కుఫలత్తుక్కు-విశమ్బ మిలైయెన్దిత్తార్. (౫) “యథాపీ కాతూలమగ్నోప్రోతం ప్రదూయేత” ఎన్నిటపడియే సంసారత్తిల్ ఇవన్ పట్టనోవై ఇవన్ విరోధివర్తల్తోడేహోక్కు మీశ్వరనెనై. (పరాశ్చరీర్వృత్తింప్రయచ్ఛతి) ఒరు దేశవిశేష త్తిలే ఆ నన్దనిర్భరనాయకుక్కుమిరుపై త్తారానిఱ్కుమ్. (౬) “నిరజ్ఞనః పర మంసామ్యముపైతి” (౭) “మమసాధర్మ్యమాగతాః” (౮) “సస్వ రాడ్భవతి” ఎన్నుమ్సుఖమితే.

(౧) తి-వా-౯-౧-౨. (౨) థా-య-౧౮-౨౨. (౩) తై-ఆ-౬-౧.

(౪) తై-ఆ-౨-౨. (౫) థా-౫-౨౪-౩. (౬) ముష్ణ-౪-౧-౩.

(౭) గీ-౧౪-౨. (౮) థా-౨-౨౫-౨.

† (పా) ఆత్మాజ్ఞాతావేగ్గిటమానస ప్రతిత్తియై చ్చొల్లుకిటతు.

శ్లో:—

విలాసవిక్రాంత పరావరాలయం

నమస్యదార్తిక్ష పణేకృతక్షణమ్ ।

ధనంమదీయంతవ పాదపంజ్క-జం

కదానుసాక్షాత్కరనాణిచక్షుషా ॥

(౩౦)

(త్వచ్చరణాబుణాంబుజేత్యాది) పాప్తనాయ్ సులభ నానడిన్ను
దైయ శిష్యతామరైపోలే నిరతిశయభోగ్యమాన తిరువడికళిరణ్ణి లను
రాగమాకిట అమృతసాగర త్తిలే ఒరుతివలై. అరుణపదత్తాలే-పరభా
గరసమ్ శొల్లకిటతు; అమ్బుజపదత్తాలే-మెన్నై కుళిశ్చి నాన్ మజ్జళాల్
వర్దరసమ్. ద్వయపదత్తాలే-అన్యోన్య సదృశమాన శేర్ త్తియ్యకాల్
వర్దసారస్యమ్. ఇత్తాల్, అనురాగజనకమాన తిరువడికళెన్నై. (అనురాగ)
తిరువడికళిలధ్యవసాయాత్మకమాన రుచియెన్నుతల్. ప్రపత్తిఫల
మాయ్ కైజ్క-రోప్యపకరణమాన భక్తియెన్నుతల్. *ప్రీతికారితమితే
కైజ్క-ర్యమ్ (అమృత) స్మర్తవ్య విషయసారస్యత్తాలే స్వయంప్రయోజ
నమాయిరుక్కెయన్దియే †పథ్యమాయిరుక్కె- (సిన్ధుశీకరరి) (౧)
“అతనిల్ పెరియవెన్నవా” ఎన్నిటపడియే విషయానురూపమాన
ప్రేమమెల్లామ్ వేణ్ణా అభిమతసిద్ధికెన్నై. (౨౯)

అన;—(విలాసేతి) ఇప్పడి విళమ్మ హేతువిల్లాత సిద్ధోపాయశ్చై
ప్పరిగ్రహిత్తవరాకైయాలే క్రమప్రాప్తి పబ్బాతే త్వరై(పేరిక్క,
(౨) “కూవిక్కొ-ళ్ళమ్కాల మిన్నమ్కుటుకాతో!” ఎన్నితార్. ప్రబల
మాన పరభక్తియాలే (౩) “కనై క్కుల్ కాణ్బత్తెన్ఱుకొల్ కణ్ణళే”
ఎన్ఱుమ్ (౪) “కాణ్క్కరుతుమెన్ కణ్ణే” ఎన్ఱుమ్ శొల్లకిటపడియే ఎన్
కణ్ణాలే కాణ్బత్తెన్ఱున్ఱి తా రెన్నుమామ్.

(౧) తి-వాయ్-౧౦-౧౦-౧౦. (౨) తి-వాయ్-౬-౯-౯. (౩) తి-వాయ్-౪-౬-౧౦

(౪) తి-వాయ్-౯-౪-౧. † (పా) పరాధమాయిరుక్కె.

వాఙ్మ:- (విలాసేత్యాది) లీలైయాక ఆక్రమిక్కుప్పట్ట ఉత్కృష్ట రాస దేనత్తైకభుజైయ ఇరుప్పిడజ్జలై యుమ్ అవరరాస మనుష్యాదిభుజైయ ఇరుప్పిడజ్జలై యముడై త్తాయురుస్తళ్ళజై. (విలాస) విముఖరుడైయ తలైయిలుమ్ అనాయాసేన శెన్మిసస్తళ్ళతిరువడికభుక్కు రుచియుడై యార్ తలైయిలేయిరుక్కై పణియుణ్ణో?. (విక్రాంత) అన్య పరరానార్ పక్కలిలేయో మేల్విల్లావతు. అనన్యప్రయోజనర్ పక్కల్ మేల్విల్లాకాతో?. (పరావరాలయమ్) ననిస్తచణ్ణాళ విభాగమిన్మిక్కే భూళిదానమ్ † (పణ్ణిన తిరునడికల్) అత్తైయొట్టియచ్చెల్లాత వెనక్కరితావతే. (౧) “నన్మెస్సురాణామ్” ఎన్నిట కర్మభావనానిస్తరుమ్, (౨) “తనమ్ శెయ్తు నాన్మకనేపెల్ల్రాన్ ” ఎన్నిట ఉభయభావనా నిస్తరుమ్ పెల్ల్రపేటు ఎనక్కరితావతే. (నమస్య దార్తిక్షపణే కృతిక్షణమ్) ప్రాసక్తికమాకప్పిన్ద నపదానమ్ కిగక్కకిషిర్; తిరునడికళిలే తలై శాయ్ త్తాపడైయ వాణ్డై పోప్పిక్కుకైయిలే కృతానసరమాయుళ్ళజై. ఆశీతిరిక్షణ్ణిలే అవసరపత్రిక్షమాన తిరునడికలై క్కాణ్డైక్కు “ కదానుసామైత్కరవాణి చక్షుషా ” ఎన్మొకూప్పిడవేణ్డెనతే.

(ధనంమదీయమ్) (౩) “నన్మెమానిలి” ఎన్నిపడియే ఎనక్కుప్రాప్యముమ్ ప్రాప్తకముమాన తాయుళ్ళజై. (తనపాదపజ్జుజమ్) సర్వసులభముమాయ్, ఆశ్రితనత్పలముమాయ్, నిరతిశయ భాగ్యముమానతిరువడికలై. (కదానుసామైత్కరవాణి) శైలివిక్రమాపదాన భూళిదానత్తిలుమ్ కాణప్పెటాత గాన్ ఇని ఎన్మొ కాణవిరుక్కితేన్.

శ్లో;—

కదాపునశ్శబ్దర ధాజ్జకల్పకధ్వజా

రవిన్ద్రాఙ్కుశ నజ్రలాఙ్గనమ్!

త్రివిక్రమ త్వచ్చరణామ్బుజద్వయం

మదీయమూర్ధాన మలఙ్కరిష్యతి ||

(౩౧)

(చతుషా)విషయగ్గళితే ముడ్డిక్కిడక్కిఱ సంసారికల్ నమవేయరుక్కిఱ
పుమగ్గు నమైయ్యుళియచ్చెల్లాతపశ్చిపుకురనిఱు త్రినోమాకిల్, ఒన్ఱుమ్
శెయ్యాతారైప్పోలే కూప్పిడుకిఱ తెన్నెన్నిల్; కణ్ణాలేకణ్ణు విడాయ్తీర
విరుక్కిఱ వెనక్కు సంసారికళితాట్టిలారు వ్యావృత్తిపణ్ణి త్తరనమైయ
మో?(చతుషా)ఒరుదేశ విశేష త్రిలేసదాదర్శనమ్ పణ్ణప్పల్ ద్రాతు;
కాణవిడాయ్ త్త వెనక్కుఁగక్కణ్ణాలే కాణవేణుమ్. (౩౦)

అన;—(కదాపునః) ఇతిల్ కణ్ణాలే కాణమళపుమ్ పోతాతు.

(౧) “నడిక్కళవాక నిమిర్ త్త నిన్ పాతపక్కుయమే తలై క్కణి
యాయ్” ఎన్ఱుమ్, (౨) “కోలమామెన్ శెన్నిక్కు ఉన్ కిమలమన్న
కురై కళల్ ” ఎన్ఱిఱపడియే ఉన్ తిరునడికళాలే ఎన్ తలై ధైలబక్కు
రిక్క వేణుమెన్ఱిఱార్.

వ్యా; - (కదాపునః) తిరునడికళిలుణ్ణాన ప్రాప్తియైయమ్ సాల
భ్యజైయమ్ భోగ్యజైయైయమ్ అనుసన్ధిత్తు అత్తాల్ నన్ద త్వరై యాలు
మ్ విళమ్బ పేతువిల్లాత ఉపాయత్తై పురిగ్రహి త్తనరాకై యాలుమ్,
పిన్నై ఎప్పోతుశెయ్ సత్తెన్ఱిఱార్. (శబ్దరధాగ్నేత్యాది) సర్వేశ్వరసు
దైయ, ఐశ్వర్యసూచకమాయ్ ఆకర్షకముమాయిరుక్కుమ్, తిరునడి
కిళోత్తెనమ్బునత్తాలే ఇనర్ తలై క్కు ఆభరణముమాయ్ శేవత్వలక్ష
ణముమాయిరుక్కుమ్ శంఖచక్రాదిలక్షణజ్ఞళాలే చ్చిన్ఱితనూయుళ్ళత్తై.

శ్లో:—

విరాజమానోజ్వల పీత వాసనం

స్మితాతసీనూన సమామలచ్ఛవిమ్ ।

నిమగ్ననాభిం తను మధ్యమున్నతం

విశాలవక్షస్థస్య శోభితక్షణమ్॥

(3-2)

(౧) “ఎన్ శెన్నియిత్యాది”. (౧) “పాతవిలచ్చినైవై త్తాన్” ఎన్ను క్కడవతితే.

(త్రివిక్రమ) గుణాగుణనిరూపణమ్ పట్టాతే తిరువడికళిల్ వైల త్తణ్యముమ్ పారాతే ఎల్లార్ తలైయిలుమ్ వైక్కుమననలైయో? (త్వచ్చరణామ్బుజద్వయమ్) ఇప్పజ్జిప్రాప్తనుమాయ్ నులభనుమాన ఉన్నుడై యనిరతిశయ భోగ్యమానతిరువడికలై. (మదీయమూర్ధానమ్) ఎన్నుడై యతానశిరస్సిలే ఎప్పొతు అలజ్జరిక్కప్పకుకితాయ్. (౨) “ఎన్ తలై మేలవే” ఎన్టపకర్లమ్ శొలిల్. నరక హేతువాన పదార్థ జ్గిన్ కాల్ కాణ ప్రాప్తిత్తుప్పొన్ట వెన్ తలైయెన్నుతల్. ఇతుక్కు ప్రాప్తనాయ్ పొన్ట వెన్ తలైయెన్నుతల్. పతిన్తైక్కుమజ్గళసూత్ర మ్పొలేయితే శేషభూతనుక్కుత్తిరువడికళి. “మేమూర్ధ్విభాతి” ఎన్ట తన్ తలైయిలే నీడైక్కుడలాక స్వసమ్బంధమ్ అత్తలై క్కేల్. మాకచ్చొన్నార్. ఇట్టుతత్సమ్బంధమే ఇత్తలైక్కు ఏల్. మెన్దితార్. స్వశేషత్వసిద్ధికాక. (3౧)

అన;—(విరాజమానేత్యాది) ఇన్ద్రశోకమ్ముతలాక “భవన్తమ్” ఎన్ని శ్లోక త్తళవుమ్ పర్యజ్ఞవిద్యాక్రమత్తాలే అవయావాభరణాయుధ మహిషీపరిజనపరిచ్ఛదగ్గళోట్టైచ్చేర్ త్తియైక్కై అనుభవిత్తు, అవ్వను భవజనితప్రీతికారితమాన కైజ్జర్యత్తాలే ఉన్నై ఉకప్పిప్పతు ఎప్పొ

తెన్నితార్. ఇత్తల్ తమ్ముడైయ స్రావ్యతై అరుళిచ్చెయ్ కితార్. (౧)
 “వై కుశ్శేతుప శేలోక శ్రియాసాధంజగత్పతిః । ఆస్తేవిష్ణురచిన్ద్ర్యాత్మా
 భక్తై ర్భాగవతై సహ” ఎన్నితే స్రావ్యనస్తు ఇరుప్పతు.

వ్యాః—(విరాజమాన) ఇతి తిరువశిక్తలై త్తలైయిలే వైక్క-
 వమైయుమో వెన్న; అశ్వశపురోరాతెన్ఱు సామాన్యశోవైయై అనుభ-
 విక్కితార్. (విరాజమాన) తిరునిఱిన్ఱుక్కు ప్పరభాగమాకమికవుమ్
 విశ్వానిఱ్ఱిఱనశిన్ఱుకు. (ఉన్ఱ్ఱిల) (౨) “మహారజనంవాసః” ఎన్ఱిఱ
 న్నమావత్తల్ వన్ఱ బొన్ఱ్ఱిల్యమ్. (౩) “ఉడైయార్ న్నవాడై” ఎన్ఱు
 తిరువరై పూత్తాప్పోలేయరుక్కిఱ తిరుప్పీతామ్మరత్తల్ వన్ఱన్ఱుకు,
 (పీతవాసన్) (౪) “పీతకవాడైప్పిరానార్” ఎన్ఱు అమ్మకేయన్ఱిక్కే
 ఐశ్వర్యసూచకముమాయరుక్కై. (స్థితాతనీత్యాది) అలరుక్కిఱపోతే
 శెవ్వియైయుడైత్తాన కాయామ్మాప్పోలే నిర్మలమానకాన్ఱియై
 యుడైత్తాయరుక్కై. (౫) “అతనీపుప్పనక్కాశమ్” (౬) “కాయా
 మ్బామలర్ ప్పిఱన్ఱలన్నమాలై” ఎన్ఱు అభియుక్తిర్ ఆత్మశ్లాల్
 పడుకిఱనిఱిమితే.

(నిమగ్ననాభిమ్) (౭) “ఆవర్తతన గణ్ఱాయాః” ఎన్ఱిఱపడియో
 సాన్దర్యవెళ్ళమ్ శుభ్రీత్తాప్పోలే యరుక్కిఱ తిరునాభియైయుడైయన్. (౮)
 “నన్దన్ మత్తలైక్కునన్ఱుమథుకియపున్ఱి” ఎన్నక్కడవతితే. (తను
 మధ్యమ్) * శీర్ద్రొడైయుమ్ వడివుమ్. (౯) “తుడిశేరొడైయుమ్”
 ఎన్నక్కడవతితే. (ఉన్నతమ్) ఇన్వడిన్ఱుకాలుమ్ ఇన్ఱైయథుకాలుమ్
 సర్వాధికనెన్ఱు తోర్ ముమ్మడియరుక్కిఱవన్. (విశాలేత్యాది) అతి

(౧) శైవే-

(౨) ఛాణ్డో-౧-౬-౬.

(౩) తి-వాయ్-3-౭-౪.

(౪) పెరి-తి-౫-౨-౮.

(౫)

(౬) పెరు-తి-౧-౨.

(౭)

(౮) పెరి-తి-౧-౨-౮.

(౯) తి-వాయ్-౮-౫-౩.

శ్లో:— చ కానతం బృహిణ కిర్క-నై శ్శృణౌ
 శృణుర్భిరాజాను విశమ్భి-భృజైః
 ప్రియావతంసాత్మలకిర్దభూషణ
 శ్లధాలకాబద్ధవిమర్ద శంసేషః॥

(33)

విస్తృతమాన తిరుమార్పితే విశిష్టానిష్పణాయ స్వసాధారణమాన
 శ్రీవత్సచిన్తతై యుడై యనన్తై. (32)

వాగ్:—(చ కానతమ్ తిరుత్తోళోకళిల్ విశ్వరూపీర్యాదికతై యు
 మ్ అభిక్తై యామనుభవిక్కి-ఱార్. (బృహిణకిర్క-నైః) (౧) “ త్తు
 మ్మిరుదశార్ణనాణ్ తోయ్దవామడై ” ఎల్లపడియే శ్రీశార్ణత్తల్
 నాణి త్తుమ్మాలే అలక్క-తమానతిరుత్తోళకళ్. నాణి త్తుమ్ము
 ఎల్లావదీ, బుక్కుముడైన్దెయాలే నన్దసాచియెన్తై. ఆశ్రితవిరోధికతై అభ్యయ
 చ్చెయ్తు త్తుమ్మైయుడైత్తాన తోళకళ్. వీరత్తుమ్ము వీరభుజ్జ
 భుక్కు అలక్కారమితే. (శునైః) (౨) “ శుభేనమనసాధ్యాతమ్ ”
 ఎన్నమావోలే ఆశ్రితనమృద్ధియే ప్రయోజనమాక వెఱుమ్ముఱత్తిలే
 ఉపకరిక్కుమ్ తోళకళిన్నతల్. ఆశ్రితర్కు ప్రాప్యమాన తోళక
 శెన్నతల్. (చతుర్భిః) కల్పకతరువణైత్తావోలే నాలాయ్ ఆశ్రితరక్ష
 ణమే విళై నీరాకప్పణై త్తపడి. (ఆజానువిశమ్భిభిః) ఆజానుచాహువా
 యితేయిరుప్పతు. తిరుముద్దాళళవుమ్ తొణ్ణానిష్పతాయ్ పురు
 షో త్తమలక్షణమిరుక్కి-ఱపడి.

(ప్రియావతంసేత్యాది) తిరుత్తోళకళుక్కు ఆశ్రితరక్షణమే యా
 త్రై యాయురుక్కి-ఱపడి శొల్లిల్ బుక్కి-ఱ్. అతువే వచ్చెయ్తాక ప్పిరా
 ట్టియై యణై క్కు-మ్మడి శొల్లకిఱతుమేల్, వీరాట్టి తిరుచ్చెవ్విమలరాన

శ్లో:--

ఉదగ్రవీనాంస విశమ్భికుణ్డలా

లకావళీబన్ధుర కంఠుకన్ధరమ్ ।

ముఖశ్రియాన్యకకృత పూర్ణనిర్దలా

మృతాంశుబిమ్బమురుహోజ్వలశ్రియమ్॥ (౩౪)

ఉత్ఫలమెన్న, మల్మలముఖ కర్ణభూషణజ్ఞులెన్న, సంసర్గతాలే తత్కాల
 లత్తిలేకిచ్చిదాకుచ్చితమాన తిరుక్కుములకన్ధరయెన్న, ఇవల్మశ్రి
 నుడైయ సమర్థతైక్కోళోళొల్లమవైయాయ్, అవల్మశ్రిలే విశ్వా
 నిష్ఠుశ్చవనై. (౧) “నీతయాశోభితంపురా” ఎన్నికపడియే వీరభుజుడై
 యితే వీరపత్నిలడైవతు. అల్లాతపోతు సజాతీయైయాన స్త్రీయై అడై
 త్తనోపాతియితే. ప్రణయచిహ్నజ్ఞుమ రక్షణచిహ్నజ్ఞుమితే తిరు
 త్తోళకళుక్కు మాజ్జళ్యమ్. (చకానతిమ్) ఇప్పడిప్పట్ట తోళకళితే
 ప్రణయియానవనుక్కు ఔజ్వల్యహేతుక్కోళ.

(౩౩)

అవ;--(ఉదగ్రవీ) తిరుత్తోళకళు క్కున న్దరమాన తిరుక్కుము
 డైయమ్ తదన న్దరమాన తిరుముఖ త్తిలే సామాన్యశోభై యైయు మను
 భవిక్కి-తార్.

(ఉదగ్రవీ) ఓగ్గితైన్దిరున్దుశ్చ అంస త్తిలే వరత్తాన్ద మకర
 కుణ్డలజ్ఞులెన్న, అవ్వళపు వరత్తాన్ద తిరుక్కుములెన్న; ఇవల్మశ్రిలే సున్ద
 రమాయ్ వడివుతాన్ రేఖాత్రయాజ్జితమాయిరున్దుశ్చ తిరుక్కుముడై
 యుడైయ వనై. “తరుణగ్రీవాకమ్బుప్రతిమమాన తిరుక్కుముత్తు”
 ఎన్నక్కడవతితే. (బన్ధురమ్) సున్దరమ్. (౨) “రేఖాత్రయాజ్జితా
 గ్రీవా కమ్బుగ్రీవేతికథ్యతే” (౩) “మిన్నుమణిమకరకుణ్డలజ్ఞో విల్
 వీశ” ఎన్ఱమ్, (౪) “మకరమ్ శేర్కుడైయిరుపాడి లక్ష్మియాడ” ఎన్ఱమ్

(౧) రా-

(౨)

(౩) పెరియతిరుమడల్.

(౪) తిరువె. ౨౧.

శ్లో:— ప్రబుద్ధముగ్ధముజ్జ చారులోచనం
 సవిభ్రమభూలత ముజ్జ్వలాధరమ్ ।
 శుచి స్థితంకోమల గణ్డమున్ననం
 లలాటపర్యంత విశమ్భితాలకమ్ ॥

(3౫)

శ్లోలుకిటపడియే తిరుక్కల్లుత్తుక్కు పురభాగమాన ఒళియైయుడై
 త్తాయ్, ఇరణ్డాదిత్వర్కళ్ అభరణవేషత్తాలే అలజ్జురిక్కితాప్పోలే
 యిరుక్కై. (౧) “కోళోకిన్త కోళిరుళై” ఇత్యాదిప్పడియే తిరుక్కల్లు
 లాలే అలజ్జుతమాయిరుక్కిటపడి.

(ముఖశ్రియేత్యాది) అత్తిరుక్కల్లులినల్లకు తిరుముక త్తిలే
 మూట్ట అన్దమల్లకై అనుభవిక్కితార్. తన్నుడై యజ్యోతిస్సాలే పూ
 ర్ణచన్ద్రనుడైయ ఒళియైయుమ్ అప్పోతలర్న్ద తామరై పూవిలల్లకై
 యుమ్ తోట్టిక్కుమ్ తిరుముకత్తై యుడై యవునై. (ముఖశ్రియా)
 ముఖకాన్త్యా. (న్యక్కృత) అవన్. సమూర్ణకలై కళాలుమ్
 పూర్ణమాన పౌర్ణమావాన్తైయిల్ చన్ద్రమణ్డలమాయ్, మఱుక్క
 ల్లల్లీన్ద్రినశవిలేయాయ్త్తు సదృశమాయిరుప్పతు. (౨) “ఎత్తనై యే
 సుమెన్ మకన్ ముకమ్ నేరొవ్వా” ఎన్దుతనై త్తాల్లివిట్ట విడత్తిలే
 యాయ్త్తు ఒవ్వాతోట్టివతు తేజనై. అన్దియే సోకుమార్య
 త్తుక్కుమ్ (3) “వికాసిశారదా మ్మోజ మవశ్యాయ జలోక్షితమ్”
 శైవ్విక్కుమ్ పరిమళత్తుక్కుమ్ తామరై పూవుమ్ నదృశమన్దు. (౪)
 తంపరిభూయస్థితమ్” ఎన్దుక్కడవతితే. (3౪)

అవ:—(ప్రబుద్ధతి)(౫) “కోళిత్తై త్తామరై” ఎన్దిటపడియే తిరు
 ముక త్తిలవయవ సౌన్దర్య త్తినుడైయ శేర్ త్తియై అనుభవిక్కితార్.

(౧) తి-వా-౨-౨౯ (౨) పెరియాల్ వార్ తిరు మొట్టి ౧-౫-3 (3)

(౪)

(౫) తి-వా-౨-౨-౮.

వ్యాః--(ప్రబుద్ధ) ఆశ్రిత సంశ్లేషత్తాలే వికసితమాయరుక్కై.
 (ముగ్ధ) (౧) “కిణ్ణిణివాయ్ చెయ్తతామరై పూప్పోలే అజ్జణిరుణ్ణు
 జ్జోణ్ణు” ఎన్నిటపడియేలలరత్తుడగ్గిన వళవాయరుక్కుమెన్నుతల్. (౨)
 “పేతుఱుముకమ్ శెయ్తు” ఎన్నుమ్మడియే ఆశ్రితరోట్టై క్కులవియా
 ల్ వన్ద ఆనన్దాతిశయ త్తిల్ వికృతియైచ్చొల్లుతల్. (అమ్బుజచాదులో
 చనమ్) ఇప్పడిప్పట్ట తామరై దృష్టాన్తమాక పోరామెయాలే దార్వా
 న్తికమ్ తన్నైయే శొల్లుకిటతు. (౩) “తత్తన్ణ్ణరీకనయనం విష్ణోర్ద
 య్యామ్యహంముఖమ్” ఆశ్రితర్ ఆత్మైప్పడుమతితే, (నవిభ్రమశ్రూ
 లతమ్) (౪) “మన్నియశీర్మతనన్ కరుప్పచ్చిలైకొల్” ఎన్నిటపడియే
 ఆకర్షకముమాయ్, ఆశ్రితర్ పక్కల్ ఆదరమెల్లామ్తోబోలుమ్మడి శెటి
 ద్దిరుక్కుమ్ పురువజ్జెయుడై యవున్నై. (౫) “తన్ కైచ్చార్జమతువే
 పోల్” ఎన్ఱు తెల్గినిరుక్కుమ్మడిక్కు దృష్టాన్తమితే. (ఉజ్వలాభరమ్)
 (౬) “వాలియతోరకనికొల్” ఎన్ఱుమ్, (౭) “కోలన్దిరళో పవళక్కొ
 ఱ్కున్దణ్ణోల్” ఎన్ఱుమ్, (౮) “సిలనెడుముకిల్ పోల్ తిరుమేనియమ్మాన్
 తొణ్ణైవాయ్” ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిటపడియే మిక్కవట్టుకైయుడై య తిరు
 పగరత్తైయుడై యవున్నై.

(శుచిస్థితమ్) (౯) “పవళచ్చెన్దవర్ వాయినిడై కోమళవల్లి
 ముత్తైప్పోల్ శిలవల్లిలక” ఎన్ఱుమ్, (౧౦) “ఎన్నావియడుమణి ముత్త
 ణ్ణోల్” ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిట తిరుముఱువలై యుడై యవున్నై. (కోమ
 లగణ్ణమ్) అనుభవిప్పార్ క్కు ఆకర్షకమాయ్ సుకుమారమాన గణ్ణన్

(౧) తిరుప్పావై-౨౨ (౨) తి.వాఱ్-౨-౯-౯. (౩) శ్రీభాగవతమ్
 (౪) తి.వాఱ్-౭-౭-౪. (౫) వాత-౬ (౬) తి.వాఱ్-౭-౭-౩
 (౭) తి.వాఱ్-౭-౭-౩ (౮) తి.వాఱ్-౭-౭-౩ (౯) మతలాయరం ౧-౬-౯. (౧౦)

శ్లో:—

స్ఫురత్కిరీటాజ్జదహారకణ్డికా

మణీన్ద్రకాఞ్చీగుణనూపురాదిభిః ।

రథాజశఙ్ఖాసిగభాధనుర్వరై

ర్గస్త్రులస్యావనమాలయోజ్వలమ్ ॥

(31)

లక్ష్మణ యుడై యవున్నై (ఉన్ననమ్) (1) “మాట్టుయర్ కట్టుక త్తిన వల్లియోకొమ్మిన్ద్ర” ఎన్నిటపడియే నాసాలత్తైయై యుడై యవున్నై. (లలాటపర్యస్త విలంబితాలకమ్) (2) “మున్నైముక త్తణియార్ మొయ్ కుమ్మల్ కళ” ఎన్టుమ్, (3) “శురుణ్ణిరుణ్ణ కుమ్మల్ తాత్తన్ద ముమ్” ఎన్టుమ్ శొల్లకిటపడియే తిరునెల్లియిలేవర అల్లై యెటికిట తిరుక్కుమ్మలై యుడై యవున్నై. పిన్నులంసవిశమ్మియాయ్ మున్ను లలాటపర్యస్తమాయిరుక్కిటపడి. (32)

అవ:—(స్ఫురదితి) అభరణాదికళుడైయ శేర్ త్తియమ్మై అ నుభవిక్కితార్.

వ్యాఖ:—(స్ఫురత్కిరీట) ఉభయవిభూతినాధత్వమాకిట వైశ్వ ర్యక్షుక్కునురూపమాయ్, తిరుముడియిలే విశక్లానిన్ద్ర తిరువభిషేకమ్. (4) * కతిరాయరమిరవి కలనైరిత్తాలాత్తా నీణ్ ముడియితే. (అజ్గద) సర్వాశ్రయమాన తిరుత్తోళ్ కళైప్పమ్మిలి విశక్లానిన్ద్రశ్శుతిరుత్తోళ్ వళై కళై. (హార) (5) “పొన్నిన్ మామణియార్ మణియాక త్తిలక్కు మార్” ఎన్టుమ్, (6) “పెరియవరై మార్ పిల్ పేరారమ్ పూణ్డమ్” ఎ న్టుమ్ శొల్లకిటపడియే విశక్లానిన్ద్ర తిరువారమ్. (కణ్డికా) తిరుక్కుమ్మలైలే విశక్లానిన్ద్ర ముత్తుత్తిరుక్కుమ్మలైవడమ్. (మణీన్ద్ర) అవన్దనక్కుమ్ సదా స్పృహ ణీయమాన శ్రీకాస్తుభమ్. (కాఞ్చీగుణ) తిరువరైయిలే విశ

(1) తి-వాయ్-2-2-2 (2) ముతలాయరం-౧౬-౫ (3) ముతలాయరం 3-౬-౯ (4) ముతలాయరం-౪-౧-౧ (5) పె-తి-౮-౧-3 (6) ఇయల్పా-3-౫-౫

శ్లో:—

చకర్థయస్యాభవనం భుజా న్తరం

తవప్రియంభామయదీయజన్మభూమిః ।

జగత్సమస్తంయదపాజ్గనంశ్రయం

యదర్థమమౌభి రమన్త్యబద్ధిచ ॥

(3-౨)

క్లానిస్త అరై నూల్ పట్టికై. (నూపుర) తిరువడికళై ప్పల్లి శివి క్లానిస్త తిరుచ్చిలమ్బుమ్. ఆదిశబ్దత్రాలే (౧) “పలవలవేయాపరణమ్” ఎన్ఱుమ్, (౨) “అపరిమితదవ్యభూషణ” ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిటపడియే అనన్ఱ్యైత మ్మెనై.

(రథాజ్గ) ఇన్ద్రవాభరణజ్గళోడు వికల్పిక్కలామ్బుడి శోభావహ మాన దివ్యాయుధజ్గళిన్ శేర్ త్తియై అనుభవిక్కితార్. (లసత్తుల స్యావనమాలయోజ్వలమ్) సర్వైశ్వర్య సూచకమాయ్ తిరువడికళళ పుమ్ తాత్తన్ఱు (3) “అల్లిత్తురాయలజ్గల్” ఎన్ఱిటవనమాలై యాలే విళక్లానిస్తపున్ఱై. ఆభరణాయుధజ్గళో తన్నై ప్పల్లి శివి విళక్లాన్ఱై యమ్ అవల్లితాలే తాన్ విళక్లాన్ఱై యమాయ్ చొల్లుకిటపడి. (౪) “సగ్వ ప్రాభరణై ర్యుక్తం స్యానురూపై రనూపమైః । చిన్మయైన్ఱ వప్రకాశై శ్చ అన్యోన్యరుచిరజ్జతైః॥ (3౬)

అవ:—(చకర్థతి) మేల్ శ్లోకద్వయత్రాలే పిరాట్టియొట్టచ్చేర్ త్తియై అనుభవిక్కితార్. ఇతిల్ ముతల్ శ్లోకత్రాలే పిరాట్టి యుడై యమేన్ఱై యమ్ ఇవలో పక్కల్ ఈశ్వరనుక్కుణ్డాన వ్యామోహత్తైయ మరుళిచ్చేయ్కితార్.

వ్యా:—(తవభుజా న్తరం యస్యభవనంచకర్థ) (౫) “సర్వ యజ్ఞమయంవపుః” ఎన్ఱిటతిరుమూర్ పై పిరాట్టిక్కు కోయిల్ కట్టణ

(౧) తి-వా-౨-౫-౬.

(౨) గద్యత్రయం.

(3) తి-వా-౨-౪-౧౦.

(౪)

(౫) విష్ణు పేరాణం.

మాకష్టస్థియరుశీర్షి (యస్య) ఎన్నిటతు - ఇతిలుక్ష్టానప్రమాణప్రసి
ద్ధియాలే. (౧) “సర్వయజ్ఞమయం పపురభ్యాస్తే” (౨) “పశ్యతాం
సర్వదేవానాం మయావక్షస్థలంహరేః” (౩) “నిన్వలమార్పినిల్
వాత్క్కిన్వమజ్జయమ్” (౪) “తిక్త్వక్కిన్వ తిరుమార్కిల్ తిరుమజ్జతన్నీ
డుమ్ తిక్త్వక్కిన్వతిరుమాలార్” (౫) “ఎన్ తిరుమకల్ శేర్ మార్
పన్” (౬) మైయకణ్ణాల్ మలర్ మేలుత్తై వాళుత్తై మార్పినన్” (౭)
“అలర్ మేల్ మజ్జై యుత్తై మార్పా” (౮) “మార్ వత్తుమాలై నజ్జై”
(౯) “శెయ్యాల్ తిరుమార్పినిల్ శేర్ తిరుమార్” (ప్రియంధానుయ
దీయజన్మభూః”) యవళోరుత్తి అవతరి త్తతిరుప్పాక్కడల్ * అయర్ వ
టుమమరర్ కళధిపతి యానదేవర్ క్కు ఇనితమరుమిడమాయిర్షిః
“శ్రీః పూవః ముధధేః” (౧౦) “దేవదాసనయత్నేన ప్రసూతామృత
మన్దనే” (౧౧) “నేదాసింత్వదృతేనీతే స్వగ్లోపిమమరోచతే”.

(జగత్సమస్తంయదపాన్దనం శ్రయమ్) (౧౨) “అస్మేశానాజగతః”
(౧౩) “ఈశ్వరీం “సర్వభూతానాం” “త్వంమాతాసర్వరోకా
నాం” ఎన్నిటపడియే ఇవ్వుభయవిభూతియుమ్ ఇవళోరుత్తియుడైయ
మన్దకటాక్షత్తైప్పూర్ణి యుక్తాయగుక్కిటతు. || యదర్థమమౌఘిధిరమన్ది
(౧౪) విణ్ణవరముతుణవముతిల్ వరుమ్ పెణ్ణముతుణ్ణవెప్పెరుమాన్”
ఎన్నిటపడియే యావళోరుత్తియై పెణ్ణు కైక్కుక్కడల్ కిన్దెవరుశీర్షిః.
(అబద్ధిచ) యావళోరుత్తియుడైయ పిరివాల్ గ్రామైయాలే కడత్తై
యడై త్తరుశీర్షిః. (౧౫) “ఏషసేతుర్మయాబద్ధస్సగరేనలిలార్ణవే,
తవహేతోర్విశాలాక్షి నశసేతుస్సుదుష్కరః” (౩-౨)

- (౧) విష్ణుపురాణం. (౨) విష్ణుపురాణం. (౩) తిరుప్పల్లాణ్ణం-౧.
(౪) తి-వాయ్-౧౦-౬-౯. (౫) తి-వాయ్-౭-౨-౯. (౬) తి-వాయ్-౪-౫-౨.
(౭) తి-వాయ్-౬-౧౦-౧౦. (౮) తి-వాయ్-౧౦-౧౦-౨. (౯) తి-వాయ్-౯-౪-౧.
(౧౦) విష్ణుపురాణం. (౧౧) శ్రీ రా-ణయోద్యా. (౧౨) శ్రీసూక్తం.
(౧౩) శ్రీసూక్తం. (౧౪) పె-తి-౬-౧-౨. (౧౫) శ్రీరా-యద్ధకాణ్డం.

శ్లో

స్వవై శ్వరూ ప్యేణ సదానుభూతయా

ప్యపూర్వవద్విస్మయమాదధానయా |

గుణేనరూపేణవిలాసచేష్టితై

స్వదాతవై వోచితయాతవశ్రియా ||

(౩౯)

అవ;--(స్వవై శ్వరూ ప్యేణ) ఇతిల్ పిరాట్టియినుడైయ నిరతిశ యభోగ్యతైయైయుమ్, (౧) “ఉనక్కేర్ కుమ్ కోలమలర్ ప్పావై” ఎన్నిటపడియే అవనుక్కేయాయరుక్కిట విరుప్పైయుమనుభవి క్కిటార్.

వ్యా;--(స్వవై శ్వరూ ప్యేణ సదానుభూతయాపి) సర్వశక్తి యానదేవర్. సర్వవిగ్రహత్తాలుమ్, సర్వకాలుమ్ సర్వప్రకారత్తాలుమ్ అనుభవియానిష్టాలుమ్ పిరాట్టియిడై యభోగ్యతైయై పురిచ్చేదిక్క ప్పోకాతు. సాభరియైప్పోలే అనేకవిగ్రహత్తై పురిగ్రహత్తాలుమ్ముడి యాతు. (అపూర్వవద్విస్మయ మాదధానయా) నిత్యాపూర్వ మ్బాలే ఆశ్చర్యవహమాయరుక్కుమ్. (౨) “సపకథాభవతి, ద్విధా భవతి” ఎన్ఱు నిత్యసూరికళ్ తన్ తిట త్తిల్ పడువతెల్లామ్ పిరాట్టియై క్కుణిన్ఱు త్తాన్ పడుమెన్ఱై. (౩) “పణ్డివరైక్కణ్ణటివ తెన్వూరిల్” ఎన్ఱుమ్, (౪) “అప్పొట్టుతైక్కప్పొట్టుతెన్నారావముతమ్” ఎన్ఱు ఆర్వూర్కళుమ్, (౫) “సదాపశ్యన్తి” ఎన్ఱు నిత్యసూరికళుమ్ నిత్యా పూర్వతైయాలే దేవర్ తిట త్తిల్ పడువతెల్లామ్ దేవర్ పడుమ్మడియా యితే పిరాట్టిభోగ్యతైయిరుప్పతు.

ఉకప్పిప్పతు ఎమ్మొక్కత్తాలేయెన్నిల్; (గుణేనరూపేణవిలాసచే ష్టితైః) వడిపదుకాలుమ్ శీలాదిగుణజ్ఞాలుమ్, విలాసచేష్టితజ్ఞాలుమ్,

(౧) తి-వాఱ్-౧౦-౧౦-౬. (౨) కాశీతక్కి-ఉపని. (౩) తిరుమొళ్ళి-౮-౧-౯.

(౪) తి-వాఱ్-౧-౫-౪. (౫) విష్ణుసూక్తం.

;—

తయాసహాసీనమనస్తభోగిని

ప్రకృష్టవిజ్ఞానబలై కథామని|

ఫణామణి వాతమయూఖమణ్డల

ప్రకాశమానోదరదివ్యధామని||

“సకృత్త్వదాకారదిలోకనాశయా” ఎన్నిటపడియేయుమ్, (౧) ఈర్కి
 స్త్రకుణజ్జలై యుడై యాయ్” ఎన్నిటగుణజ్జలై యుమ్, (౨) “ఉన్ శెయ్
 కై నై విక్కుమ్” ఎన్నిటచేష్టితజ్జలిలుమ్ అభియుక్తర్ ఆబ్రుజ్గాల్ పడు
 మ్మడి యిరుక్కుమవనితే. ఇప్పడి ఇవళుడై యస్వరూపాదికిళిలే అబ్బు
 న్దుకితాన్. అవర్ స్వరూపత్తాలే అపరిచ్ఛిన్నన్. ఇవళో భోగ్యతై యాలే
 అపరిచ్ఛిన్నై. (సదాతవై వోచితయా) (3) “తుల్యశీలవయోవృ
 త్తామ్” ఎన్దుమ్, ఉనక్కేఱుమ్ కోలమలర్ ప్పవై” ఎన్దుమ్ శొల్లుకిఱ
 పడియే దేవర్ తమక్కుత్తకుతియాయురుక్కుటవళి. (సదా) ఎన్దుపర
 పూహ విభవరూపేణ ఉణ్ణాననర్వావస్తేకళిలుమెన్నిటతు, “గుణేనరూ
 పేణవిలాస చేష్టతై సదాతవై వోచితయా” ఎన్నపుమామ్. (తవ
 శ్రియా) (౪) “విస్టోశ్శీః” ఎన్దుమ్. (5) “ఉన్ తిరు” ఎన్దుమ్ శొల్లు
 కిఱపడియే అనన్యార్తైయెన్నుతల్. దేవర్ క్కుసమ్మత్తాయురుక్కుమవ
 శేన్నుతల్ (3౨)

అవ:—(తయాసహాసీనమ్) ఇతిల్ పర్యజ్కువిరైయిల్ శొల్లు
 కిఱపడియే తిరువనన్దార్వాన్ మడియిలే వీరాట్టియోడే యెమ్మనన్దుళియి
 రుక్కిఱశేర్ త్తియై అనుభవిక్కిఱార్.

వ్యా:—(తయాసహాసీనమ్) “శ్రియాసార్థం జగత్పతిరాస్తే”
 ఎన్నిటపడియే నిత్యవిభూతియిల్ మిధునమాయురున్దితే అడిమైకొళ్ళతు.

(౧)

(౨) తి-వాయ్ ౮-౧-౮. (3) తి-వాయ్ ౫-౧౦-౨.

(౪) విష్ణుపురాణమ్. (5)

ప్రో,—

నివాసశయ్యానసపాదుకాంశుకో

పథాననర్నాతపవారణాదిభిః ।

శరీరభేదైస్తవశేషతాంగతై

ర్యభోచితంశేష ఇతీర్యతేజనైః ॥

అవతారత్తిలుమ్ “భవాన్తుసహవై దేహ్య” ఎన్నక్కడవతితే. (అనన్త్యభోగిని) శ్రీయఃపతిత్వత్తాల్ వస్త ఉత్కర్షణ్ పాతియిత్తే. తిరువనన్తాన్త్రానోట్టెచ్చేర్ త్తియుమ్, (౧) “గన్దర్వాప్సరసస్సిద్ధాంకిన్సు రోరగచారణాః నాన్తంగుణానాంగచ్ఛన్తితే నానన్తాయముచ్చతే” ఎన్నిపడియే గుణానన్త్యత్తాలే అనన్తనెన్నక్కడవతితే. ఈశ్వరన్ రక్షణత్తిలే అనన్త్యతగుణన్. ఇవన్ కైజ్కర్కార్థమాక అనన్త్యతగుణన్. (భోగిని) మెచ్చై, కుళిర్ త్తి, నాన్తమ్” ఇవన్తై స్వభావమాకవుడైయ తిరుమేనియిలే. భోగమ్ - శరీరమ్. ప్రకృష్టవిజ్ఞానబలైకథామని) ఇరువరుమాయ్ ప్పరిమాటుమ్పొళు అవర్ కళుక్కు ప్పాజ్ఞాయిరుక్కుమ్బడియాన జ్ఞానశక్త్యాదికళు క్కాశ్రయమాయిరుక్కుమవన్. ఒరుత్తనెన్దు అవర్ కళుక్కు క్కుశవేణ్ణాతే తుత్తైత్తుప్పరిమాటలామ్బడియాన ధారణసామర్థ్యత్తుక్కు ఆశ్రమాయిరుక్కుమవన్.

(ఫణామణీత్యాది) తమ్ముడైయ ఫణామణీసమూహజ్ఞానుడైయ రశ్మిమణ్డలజ్ఞాలే ప్రకాశియానిన్దు మధ్యత్తైయుడైయదివ్యాన్తః పురత్తైయుడైయనన్. (౨) “మణివిళక్కామ్” ఎన్నిపడియే దివ్యాన్తః పురత్తుక్కు మజ్జశదీపమాయితే ఇరుప్పతు. (౩)

అవ;—(నివాసేత్యాది) తిరువనన్తాన్త్రానుడైయపుత్తి విశేషజ్ఞతైయసుభవిక్కితార్. తళుక్కు అడిమైయిలుణ్ణాన త్వరైయాలే “ఉ

పమానమశేషాణాం సాధూనామ్” ఎన్నుమ్ న్యాయ త్రినాలే అడిమై
యిల్ రుచియుడై యూర్ కెల్లామ్ ఉదాహరణభూతనాయితే తిరువ
నన్దాన్ద్రానిరుప్పతు. ఇవరుడై య శేషత్వకాస్తేయైరుళిచ్చెయ్ కితార్.

వ్యాః--(నివాస) ఎట్టురరుళియిరుక్కిఱ తిరుమాళికై యామ్.
(శయ్యా) కణ్ నశర్ నరుళుకై క్కు ప్పడుకై యామ్. (ఆసన)
ఇరున్దాల్ శిక్షాశనమామ్. (పాదుక) నిన్దాల్ మరవడియామ్. (అం
శుక) (౧) “పూమ్బట్టామ్” ఎన్దు పున్దాన్ద్రనహమాన తిరుప్పరియట్ట
మామ్. (ఉపధాన) “పుల్ కుమణై యామ్” ఎన్దుత్తువుకై క్కు అ
ణై యామ్. (వర్షాతపవారణాదిభి) (౧) “శెన్దాల్ కుడై యామ్” ఎన్దిఱ
పడియే, వర్షత్తుక్కుమ్ ఆతపత్తుక్కుమ్ ఛత్రమామ్. ఆదిశబ్దత్తాలే
అడిమైయిలభిని వేశానుహపమాకప్పరిగ్రహిక్కిఱ శరీరజ్గళుక్కు త్తొక్కై
యిల్లై, (౨) “సవకథాభవతి” ఎన్దుతుడణ్డి “సహస్రథాభవతి”
ఎన్నక్కడవతితే.

(శరీరభేదై) కై జ్జుర్యభేదమే శరీరభేదత్తుక్కు హేతు. (తవ
శేషతాంగతై) దేవరుడై యవిగ్రహజ్గళో రక్షణహేతువాయిరుక్కిఱ
ప్పోలే ఇవనుడై య విగ్రహముమ్ శేషత్వత్తై యడ్చిరుక్కుమెనై.
(యశోచితమ్) (౩) “యదాయదాహికాసల్యా” ఎన్దిఱపడియే తత్త
త్తాలోచితమాయిరుక్కి. (జనై శేషభిర్యతే) శితియార్ పెరియా
రెన్నాతే సర్వరాలుమ్ శేషనెన్దుశొల్లప్పడుకై. శేషత్వద్వాన్ ఒరువడి
పుకొణ్ణువ న్దాప్పోలేయిరుక్కి. (జనై) (౪) “పెరుమక్కళుళ్ళనర్”
ఎన్దిఱపడియే నిత్యసిద్ధరై చ్చొల్లవుమామ్. (౫) “పరగతాతిశయా
ధానేచ్చయా ఉపాదేయత్వమేవయస్యస్వరూపం, స శేషః, పరః శేషీ”
ఎన్దిఱ శేషత్వత్తిన్నడియే (౬) “సారతన్త్రయంపరేపుంసి” ఇత్యాది. (౪౦)

(౧) ౧. తిరువ-౫౩.

(౨) ఛా-౭-౨౬-౨.

(౩) రా-౨-౧౨-౬౫.

(౪) తి-నాయ్-౩-౭-౫.

(౫) భాష్యకారముక్తకమ్.

(౬) భగవ.

శ్లో:—

దాసస్సఖావాహనమాసనంధ్వజో

యస్తేవితానంవృజనంత్రయీమయః ।

ఉపస్థితంతేన పురో గరుత్మతా

త్వద్రజ్జీసమ్మర్దకిణాఙ్కశోభినా ॥

(౪౧)

అవ:—(దాసస్సఖేతి) ఇతి వాహనధ్వజాది సర్వవృత్తికల్పై యముడైయ నాయ్ ఈశ్వరసుక్కు మోమ్బుత్త మోల్లై నదావిరుమ్బు మ్బడి అభిమతనాయరుక్కిఱ పెరియతిరువడియోట్టై చ్చేర్ త్తియై అను భవిక్కిఱార్.

వ్యా:—(దాసః) తన్నుడైయ వ్యాపారజ్జశజ్జ ఈశ్వరసుక్కు అతిశయత్తై విల్లై క్కుమవై యాయరుక్కై. (సఖా)జగద్వ్యాపారాదిక లిల్ ఈశ్వరసుమ్ తిన్నో డేఉళావవేణ్ణుమ్బడియాన పెరుమైయైయడైయ వన్. (వాహనమ్) ఆశ్రితరుడైయ వాపత్తుక్కుళితే ఈశ్వరనైక్కిణ్ణువన్దు శేర్ క్కుమవనాయరుక్కై. (ఆసనమ్)† ఒరుకార్యమిల్లాతపోతు సింహా సనస్థనాయరుద్దాలో పాతి తన్ మేన్తేక్కు సదృశమామ్బడి సింహాసన మాయరుక్కై. (ధ్వజం) ఈశ్వరన్ కిట్టువతఱ్కుమున్నే ఎమ్మన్దరుళాని న్దానెన్దు ఆశ్రితర్ క్కు ప్రీతిహేతువానకొడియానవన్. అవనుడైయ రక్షకత్వ ప్రసిద్ధిక్కు హేతువానవనెన్నువుమామ్. (యః) (౧) “పాన్ మలైయిన్ మీమ్మిళై కార్ ముకిల్ పోల్” ఎన్దుమ్, (౨) “పుళ్ళూర్ కొడియానే” ఎన్దుముణ్ణాన ప్రసిద్ధియైచ్చాల్లుకిఱతు. (వితానమ్) (౩) “వినత్తై శిఱువన్ శిఱకెన్నమ్ మేలాప్పిన్ కీర్త్తి వరువాన్” ఎన్దిజపడియే ఆతపనివారణమాయరుక్కై. (౪) “గరుడఱ్చ దదర్శోచ్చైరన్దరాన

(౧) తి-వాఱ్-౯-౨-౬. (౨) తి-వాఱ్-౩-౮-౧. (౩) నా-తి-౧౪-౩. †(పా)సింహాసనస్థరానాల్ రాజావెన్ద్రతియుమాపోలే అవన్. (౪) వి-పు-౫.

శ్లో:---

శ్వదీయభుక్తోజ్ఞత శేషభోజినా

త్వయా నిసృష్టాత్మభరణ యద్యథా ।

ప్రియేణ సేనాపతినా నివేదితం

తథాఽనుజానంత ముదారవీక్షణైః ॥

(౪౨)

గతింద్విజ! కృతచ్ఛాయంహరేర్హృద్ధి పక్షాభ్యాంపక్షిపుజవమ్" ఇతి పరాశరం. (వ్యజనమ్) తన్నై మేల్కొణ్ణాపోమ్పాతు చామరజ్జోపోలే తిరుచ్చిటకాలే ఆశ్వానకరనాయరుక్కై. (త్రయీమయః) (౧) "త్రిపు త్తే శిరోగాయత్రం చక్షుః" ఎన్నిటపడియే వేదజ్జళై అవయవజ్జళాకపు డైయనాయరుక్కై. "అవయవాధేమయట్". ఈశ్వరన్ వేదప్రతి పాద్యన్; ఇవన్ వేదశరీరన్.

(తేనగరుత్మతా పురం ఉపస్థితమ్) సర్వేశ్వరస్తవై ప్రకాశిష్వి క్కుమ్ నిలైక్కణ్ణాడిపోలేయుమ్ మోమ్బుత్తుమ్పా లేయుమ్ తిరుమున్నే సర్వదాసన్నిహితనాయుళ్యవన్. (త్వదక్షి సమృద్ధికణాజ్జుశోభినా) తన్నై మేల్కొణ్ణాల్ తిరువడికళాల్ నెరుక్కినతమ్ము తనక్కు భోగ చిన్హమాకై యాలే అత్తాలేవిళణ్ణానిఱ్ఱుమవన్. ఈశ్వరనుక్కు శ్రీకా స్తుభమ్ లక్షణమానాప్పోలే ఇవనుక్కుమ్ అతుదాస్యచిన్హమాయరు క్కిటపడి. (౪౩)

అవ;---(త్వదీయేతి) ఉభయవిభూతివిషయమాన తన్నుడైయ సర్వభరణైయుమ్ ఇవన్మక్కలిలేవైత్తు ఈశ్వరన్ ఇవనిట్ట వత్తుక్కామ్పడి యిరుక్కిట శ్రీసేనాపతియార్వానుడైయ దాస్యసామ్రాజ్యజై అనుభ విక్కిటార్.

వ్యా;---(త్వదీయేత్యాది) దేవరముతు శేయ్తు కై వాగ్గిన

ప్రసాదత్తాలే ధరిక్కుమవరాయిరుక్కై. “త్వదీయ” ఎన్నెయాలే వకుత్తస్వామియినుడైయ శేషమేభోజ్యమెన్నిటతు. (౧) “యదుచ్చిష్టమభోజ్యమ్” ఎన్నిటపడియే అల్లాతారుడైయఉచ్చిష్టమ్ అభోజ్యమెన్నై. “భుక్తోజ్ఞితమ్” ఎన్నెయాలే(౨) “కలత్తత్తుణ్ణు” ఎన్నిటపడియే అముతుశెయ్తుకైవాణ్ణిన పిన్నుల్లైయతేభోజ్యమ్. మున్నుపాత్రశేషమ్ అభోజ్యమెన్నిటతు. (శేషభోజనా) ఇవరుక్కుధారకమాయిరుక్కుమ శవన్తియే (౩) “రసాభక్తనృజిహ్వయామ్” ఎన్నిటపడియే ఈశ్వర సుక్తుభోగ్యమావతుమ్ ఆధ్వారముతుశెయ్తాలెన్నై. (త్వయానిపుష్టాత్మభరేణ) నమ్మిలుమ్ పెరియవన్, సమర్థనెన్ఱు దేవరాలే తనబ్బక్కలిలేవైక్కప్పట్టఉభయవిభూతిరూపమాన ధూరైయడైయవన్.

(ప్రియేణ) సర్వదాఅభిమతనానవన్. (సేనాపతినా) సర్వసేనానిర్వాహకనాలే. (౪) “అశైవిలమరర్ తలైవర్తలైవా” ఎన్నక్కడవతిటే. (యద్యధానివేదితమ్) యాతొరుకార్యమ్ యాతొరుపడివిణ్ణిప్పమ్ శెయ్యప్పట్టతు. (తథానుజానన్తమ్) అతిలుళిమానమ్ పుటమాన జ్ఞోపార్వత్తు. శెయ్యమ్ ప్రకారజ్ఞుమ్ అనుసనిప్పత్తు. ఈశ్వరన్ ఇవనుక్తియై ప్పిన్ శెల్లుమత్తనై. (ఉదారవీక్షణైః) (౫) “అవలూకన దాసేనభూయోమాంపాలయ ” ఎన్ఱుమ్, (౬) “ఉయిర్ క్కెల్లామ్ తాయాయళిక్కిన్ఱత్తణ్ణామరైక్కణ్ణా” ఎన్ఱుమ్ శొల్లకిటపడియే అనవధి కదయా సాహాద్రానురాగ గర్భమానకటాక్షజ్ఞాలే యాయిల్లైఅప్పడి శెయ్వతెన్ఱు నిన్నెప్పిడువతు. (తథానుజానన్తమ్) ఐయరాలే యాతొన్ఱువిణ్ణిప్పమ్ శెయ్యప్పట్టతో? అతప్పడియేయెన్ఱు పాశురప్పరప్పటనియమిత్తరుళువతు. (౪౨)

(౧) యజు- (౨) తిరుప్పల్ల-౯. (౩) పాళ్ళు.

(౪) తి-వా-౫-౮-౯ (౫) వి-తె-౧-౨౦-౧౬. (౬) తి-మొ-౭-౧౯.

శ్లో:--

హతాఖిలక్షేమలైస్స్వభావత
స్వదానుకూలైశ్చరసైస్తవోచితైః ।
గృహీతతత్తత్పరిచారసాధనై
ర్నిషేవ్యమాణంసచినైర్యథోచితమ్ ॥

(౪౩)

అవ;--(హతాఖిలక్షేమలైః) (౧) “సదాపశ్యన్తీనూరయః” ఇత్యాదికలిహ్నుక్లిషి నిత్యసూరికభుజైయ దాస్యైకసమృద్ధియైఅనుభవిక్లితార్. (౨) “అడియార్కిశ్ కుద్రాజ్జలై యుడన్ కూడున తెన్దుకొలో” ఎన్నితే ప్రాప్యప్రార్థనై యిరుప్పతు.

వ్యా;--(హతాఖిలక్షేమలైః) “అవిద్యాస్మితాభినివేశ రాగ ద్వేషాః పశ్చక్షేశాః” ఎన్నిజవైక్షేజ్జల్. †అనైకభుజైయ ప్రాగభావతైయుడైయవర్కళై. ఇత్రాల్ బద్ధవ్యావృత్తియైచ్చిల్లికిఱతు. మలమెన్దు ప్రకృతియాయ్, తత్సంసర్గానర్హతైయాల్ వద్ద ‡ప్రాగభావతైయుడైయవర్కళై. ఇత్రాల్ ప్రబుద్ధస్వభావయు క్తరాన ముక్తవ్యావృత్తియైచ్చిల్లికిఱతు. (స్వభావతస్వదానుకూలైశ్చరసైః) సత్ప్రాప్యముక్తమాన దేవర్తిరువడికిలి కైజ్జర్వజైయ భోగమాకవుడైయరాయిరుక్కై. ఇత్తాలుమ్ ఒరునాల్ తొడగ్గి అడిమై శెయ్యత్తుడగ్గిన ముక్తవ్యావృత్తియైచ్చిల్లికిఱతు. (తవోచితైః) స్వరూపరూపగుణజ్జలాలే దేవర్క్కే సద్భుశలక్షణరానవర్కళై.

(గృహీతేత్యాది) కైజ్జర్వోచిత పరికరజ్జలై ఆదరాతిశయత్తాలే విడమాట్టామైయాలే (౩) “శూట్టనన్మాలైకళ తూయనవేన్ది” ఎన్నిజపడియే ధరిత్తుక్కొణ్డరుక్కైయాలే దేవర్క్కే సద్భుశరానవర్కళై

(౧) సామ. ఉత్తరగ. (౨) తి. వాయ. ౨-౩-౧౦. (౩) తిరువి. ౨౦.

† (పా) అనైకలిన్ రాహిత్యత్తాలే వష్టప్రభావతైయుడైయవర్కళై.

‡ (పా) ప్రభావతై.

శ్లో;---

అపూర్వ నానారసభావ నిర్భర

ప్రబుద్ధయా ముగ్ధవిదగ్ధలీలయా ।

క్షణాణువత్ క్షిప్తప్రరాదికాలయా

ప్రహర్షయంతమహిషీంమహాభుజమ్ ॥

(౪౪)

భా లే సేవిక్కప్పడానిన్దుళ్ళ వున్నై. (సచివైరి) పాత్సల్యత్తాలే అవ
న్ముత్తైయభీయ ప్పరిమాటనినై త్తాలుమ్ అవనై ముత్తైయుణర్ త్తి
అడిమై శెయ్యుమవర్ కళే; * నీతివాసవరితే; ఆశ్రితరక్షణ త్తిలే
దేవరై ప్రేరిక్కుమవర్ కళెన్నపుమామ్. (యథోచితమ్) స్వరూపాను
రూపమాక వెన్నుతల్; అవసరోచితమాక వెన్నుతల్. (౪౫)

అవ;- (అపూర్వేతి) (౧) “భవాంస్తు సహవై దేహ్యగిరిసాను
మరంస్యతే” ఎన్నిటపడియే పిరాట్టియై నానారసభావజ్గభా లే ఉకప్పిక్కు
మ్బడియై అనుభవిక్క వేణుమెనితార్.

వ్యా;- (అపూర్వ) ప్రతిక్షణముమ్ మున్ను కణ్డటియాతతుపోలే
యిరుక్కై. (నానారసభావనిర్భర) బహుముఖమాన రసత్తాలుమ్ భావ
త్తాలుమ్ నెరుజ్జుమ్బడి. (ప్రబుద్ధయా) శృంఖలాబద్ధమాయ్ సమ్బద్ధయా.
రసమావతుచేతన్ యాతోన్జై అనుభవితై “యేనమాద్యతి” ఎన్ని
టపడియే మదియానిత్పర్. అతితేరసమ్. భావమావతు - అతుక్కడి
యాన బాహ్యార్థాలంబనమాన † సవికారారమ్బమ్. (ముగ్ధవిదగ్ధలీలయా)
అవోద్దతై కళు క్కునుగుణమాయ్ సుందరమాయమ్ నిపుణమాయు
ముళ్ళలీలై యాలే.

(క్షణాణువత్ క్షిప్తప్రరాదికాలయా) ఒనుక్షణ త్తిలేక దేశమోలే

(౧) రా-అ-౩౧-౨౫.

† (పా), “విష హ్యేవానన్దయాతి”

‡ సవికారమ్,

శ్లో;— అచిన్త్యదివ్యాద్భుతనిత్యయావన
 స్వభావలావణ్యమయామృతోదధిమ్ ।
 శ్రీయశ్శ్రియంభ క్షణై కజీవితం
 సమర్థమాపత్సఖమర్థికిల్పకమ్ ॥

(౪౫)

పోక్కప్పట్ట పరకాలమ్, పరార్థకాలమ్ ఇనల్లై ఆదియాకివుడై త్తా
 యిరుక్కుమతినాలే. పరకాలమాకిఱతు-బ్రహ్మయున్ను. పరార్థకా
 లమానతు - అతిల్ శెమ్మాతి. (మహిమీంప్ర హ ర్ష య న్తమ్) (౧)
 “యస్త్యయానహసన్స్వరో నిరయోయస్త్యయావినా” (౨) “త్వద్వి
 యోగేనమే రామత్యక్తవ్య మిహజీవితమ్” (౩) “సర్వధాశేనహీనా
 యారామేణ విదితాత్మనా । తీర్ణంవిషమి వాస్వాద్యం దులభం
 మమజీవితమ్” (౪) “అకలకిల్లేనితైయుమ్” ఎన్నిపడియే వ్యతిరేక
 త్తిలాల్లమాట్టత పిరాట్టియైమికవుమ్ ఉకప్పియాని స్తు శ్శ వ నై .
 (ప్రహర్షయన్తమ్) ఎన్తువ ర్తమానకాలమాయ్ ఇవ్వుకప్పియైవిడాతే
 శెల్లుమెనై. (మహాభుజమ్) కీర్తచ్చొన్న ‡ లీలారసత్తాలే ఉకప్పిక్కు
 మవళోపాతియన్తు. * “అణిమాన త్తడవరైల్లోళాలే అణైత్తుకప్పి
 క్కుమ్” ఎన్తుమ్ †స్వరూపగుణజ్ఞుఃకాట్టిల్ ఇనితాయితే రూపగుణ
 మిరుప్పతు. (౪౪)

అవ;—(అచిన్త్యతి) ఇప్పడి పిరాట్టియైఉకప్పిక్కిఱ రసభావజ్ఞ
 భుక్కు ఆశ్రయమాన వడివైయుమ్ గుణజ్ఞులైయు మనుసన్నిధిత్తార్.
 వ్యా; (అచిన్త్య) విగ్రహగుణజ్ఞునినడైయ అవాఙ్మనసగోచర
 త్వతై చొచ్చొక్కిఱతు. స్వరూపత్వైయుమ్ గుణత్వైయుమ్ పరిచ్ఛేదిక్కి-

(౧) రా-అయో-౩౦-౧౮. (౨) రా-ఆ-౨౯-౫.

(౩) రా-ను-౨౫-౧౭ (౪) తి-వాన్-౬-౧౦-౧౦.

‡ (పా) రసజ్ఞుఃకాట్టిల్ అణిమాన † (పా) రస్యతైయైచొచ్చొక్కిఱతు.

లమ్ నడివిల్ భోగ్యతై పరిచ్చేదిక్క వొణ్ణా తెనై. (౧) “ఇచ్చాగృహీ
తాభిమతోరు దేహః”. (దిన్య) అతినుడైయ అప్రాకృతత్వమ్
శొల్లుకీటతు. (౨) “నభూతసజ్జ సంస్థానో దేహలోస్య పరమాత్మనః”
ఎన్ఱిఱపడియే అప్రాకృతమాయురైక్కి. (అద్యుత) గృహీతాంశమ్
ఆశ్చర్యమాయురైక్కి. (౩) “ముఱుళివణ్ణాడియతణ్ణురాయిన్ మొ
యేమలర్ క్కణ్ణై” ఎన్ఱిఱపాట్టిల్ పోలేయిరుక్కి. (నిత్య) అకాలకా
ల్యత్వతైచ్చొల్లుకీటతు. (యావనస్వభావ) (౪) “యువాకుమారః”
ఎన్ఱిఱపడియేయిరుక్కి. (౫) “తరుణౌరూపనమ్మన్నో సుకుమారౌ
మహాబలౌ । పుణ్డరీకివిశాలాక్షాచీర కృష్ణాజినామ్బరా” ఎన్ఱిఱపడియే
స్వాభావికమానయాననతై ఉడై త్తాయిరుక్కి. (లావణ్యమయ) ప్రచు
రమాన సముదాయశోభైయై యుడై త్తాయిరుక్కి. (అమృతోదధిమ్)
ఇప్పడి సర్వప్రకారభోగ్యతై యాలే (౬) “అప్రమేయోమహాదధిః”
ఎన్ఱిఱపడియే పరిచ్చేదిక్కప్పొక్కామైక్కొరు సముద్రమెన్నుమత్తనై.

(శ్రియఃశ్రియమ్) (౭) “తిరువుక్కుమ్ తిరువాకియ శైల్య” ఎన్ఱి
ఱపడియే పిరాట్టిక్కువజ్జళానహనా యిరుక్కుమవనై. (భక్తిజనైకజీ
వితమ్) (౮) “ఎల్లామ్ కణ్ణై” ఎన్ఱిఱపడియే అశ్రితర్ క్కు ధారకాది
కళైల్లామ్ తానేయాయురుక్కుమవనై. భక్తిజనజ్జళై యేతనక్కు ధార
కమాకవుడైయవ నెన్నవుచూమ్. (౯) “మమప్రాణ హి పాణ్డవాః”
ఎన్నక్కడవతితే. (సమర్థమ్) అశవుడైయరాన నిత్యసూరికళనుభవి
క్కుమొత్తన్నై నిత్యసంసారికళనుభవిక్కుమ్మడి, (౧౦) “ఆదీనల్లన
కై కాట్టుమమ్మనై” ఎన్ఱిఱపడియే సాత్మిక్ సాత్మిక్ అనుభవిప్పి

(౧) వి-పు-౬-౭-౮౪.

(౨) భార-

(౩) తి-మొ-౨-౮-౭.

(౪) ఋగ్వే-అ-౨-౨-౨౫. (౫) రా-ఆ-౧౯-౧౪. (౬) రా-యు-౧౯-౩౧

(౭) తి-మొ-౭-౭-౧.

(౮) తి-వా-౬-౭-౧.

(౯) భార-

(౧౦) తి-వా-౪-౫-౫.

శ్లో:—

భవంతమేవానుచరన్నిరస్తరం

ప్రశాంతనిశ్శేషమనోరథాస్తరః ।

కదాహమైకాన్తికనిత్యకింకరః

ప్రహర్షయిష్యామిసనాథజీవితమ్ ॥

(౪౬)

కుమ్— సామర్థ్యతైయుడై యవునై. (ఆపత్సఖమ్) *కాణవారా
యెన్నెన్లు కణ్ణమ్ వాయుమ్తువర్న్దుడకప్పార్ కు ఉతవుమ్ స్వభావ
నానవనై. (అర్థికల్పకమ్) (౧) “ఎన్నైయాక్కిక్కొణ్డెనక్కే తన్నై
త్తన్దకట్టకమ్” ఎన్గిఱపడియే తన్నైబొదార్యమ్ పణ్ణుమవనై. (౪౭)

అవ;—(భవంతమిత్యాది) ిత్ హ్చాన్న స్వరూపరూపగుణవి
భూతికళాల్పరి పూర్ణనాయ నిత్యవిభూతియిలే కుత్తై వఱ పెట్టున్దరుళియిరు
క్కిఱ దేవరై బాహ్యమనోరథజ్జలై త్తవిర్ త్తు ఎన్నుడై యనత్తైయాల
ళ్ళప్రయోజనమ్ పెఱుమ్బడి నిత్యకైక్కర్యత్తాలే ఉకప్పిప్పత్తెన్గితార్.

వాఱ;—(భవంతమ్) స్వరూపరూపపగుణ విభవైః పరిపూ
ర్ణమ్. (౨) “ఇన్బమ్ పయక్కవైల్ మలర్ మాతరున్దానుమ్, ఇన్వే
ఱులకై యిన్బమ్ పయక్కవినితుడన్ వీల్ శిరున్దాల్ కిన్టవెమ్మెరు
మాన్” ఎన్గిఱపూర్తియైచ్చొల్లుకిఱతు. (ఏవ) (౩) “తనక్కేయాక
వెనైక్కొళ్ళుమితే” ఎన్గిఱపడియే అనువుత్తిదేవర్ కే అనుకూలమా
యిరుక్కై. (అనుచరన్) (౪) “యేనయేనధాతా గచ్ఛతి” (౫)
“ఏతమానందమయమాత్మాన ముపసజ్జమ్య” (౬) “అనుసచ్చరన్”
(౭) “కురుష్వమామనుచరమ్” ఎన్గిఱపడియే అనువర్తనత్తైయుడై
యనాయ్. (నిరస్తరమ్) ఇడైవిడాతేయిరుక్కై. (ప్రశాంతైత్యాది)

(౧) తి. వాయ్. ౨-౭-౧౧.

(౨) తి. వాయ్. ౭-౧౦-౧.

(౩) తి. వాయ్. ౨-౯-౪.

(౪) పరమసంఖి.

(౫) తై. శ్మ. ౧౦-౫.

(౬) రా. అ. ౩౧ ౨౨.

శ్లో:—

ధిగశుచిమవినీతం నిర్దయం మామలజ్జం

పరమపురుష యోహం యోగివర్యాగగజ్జ్యేః!

విధిశివసనకాదైర్విధ్యాతు మత్యన్తదూరం

తపపరిజనభావం కామయేకామవృత్తం ॥

(౪౭)

(౧) మల్లీనమ్ కామజ్జోమాల్లీను” ఎన్టు దేవరైయెల్లెన్ద విషయ జ్జిల్ మనోవ్యాపారజ్జిల్లై నవాసనమాక త్తవిర్త్తు.

(కదా) (౨) “ఎన్టుకొల్కణ్ణళ్ కాణ్బతు” ఎన్టుమ్ (౩) “ఎన్నాళ్యానున్నై యినివన్దుకూడువతు” ఎన్నుమ్బడియే కాలత్తు క్కెల్లై యరుళిచ్చేయ్యవేణుమ్. (అహమ్) రుచియేయెల్లియ ఇత్తలై యిల్ ఉపాయమిల్లాతనాన్. (ఏకాన్తికనిత్యక్కురరి) ఏకరూపమాయ్ యావదాత్మభావియానకై జ్కుర్యత్తైనిరూపకమాక వుడై యేనాయ్. (సనాధజీవితం) సనాధమానసత్తైయై యుడై యేనాయ్, ఎన్సత్తైయై సప్రయోజనమాక్కియెన్దై. (ప్రహర్షయిష్యామి) మికవుమ్ ఉకప్పిక్క క్కిడవేన్. తన్నుడైయలనువుత్తియాల్ ఈశ్వరసుక్కు ప్పిఱక్కుమ్ హర్షమేయితే చేతనసుక్కుప్రాప్యమ్. (౪౬)

అవ;—(ధిగిత్యాది) ఇతిల్ పరమప్రాప్యనాన ఈశ్వరనుడైయ వైలక్షణ్యజైయమ్, తమ్ముడైయ పూర్వపుత్తత్తైయమ్పార్త్తు, విధి శివసనకాదికళుడైయమనసుక్కు మత్యన్తదూరమాయ్, అస్పృష్టసం సారగన్ధరాన నిత్యసూరిక శాశైప్పడుమతాననిత్య కై జ్కుర్యత్తై నిత్యసం సారియాననాన్ ఆశైప్పడుకై యావతు - “రాజాన్నమ్ విషసంసృష్ట మావతే” ఎన్టు *వళవేట్టులకిలాన్దొరైప్పేలే తమ్మైనిద్దిక్కిఱార్.

వ్యా—(అశుచిమ్), అనాదియాక దేహసమ్బన్ధయుక్తనాన

శ్లో;—అపరాధసహస్రభాజనం పతితంభీమభవార్థనోదరే ।

అగతింశరణాగతంహరేకృపయాకేవలమాత్మసాత్కురు ॥ (౪౫)

వెన్నై. దేహసమ్బంధాభావమ్ సత్ప్రాప్రయుక్తమాన నిత్యసిద్ధరితే భుక్తర్. (అవినీతమ్) ఇవాత్మావుక్కు దేహసమ్బంధమ్ అశుచిహేతు వెన్వటికై క్కడియాన ఆచార్యసేనైయిల్లామైయాలే సుశిక్షితనల్లాత వెన్నై. (నిర్దయమ్) అమృతప్తై విషత్తాలేదూషితాప్సాలే విలక్షణభోగ్యమాన భగవత్తత్వత్తై క్కణ్ణిల్లు దూషికృప్యార్ త్త నిర్దయనై. (అలజ్జమ్) ఘటదాసి సార్వభౌమనై మేల్విఱ్ఱుమాహాలే “సమ్మెప్పారాతే మేల్విఱ్ఱున్దోమ్; ఇతు - అపహాస్యమ్” ఎన్ఱు లజ్జిక్కువుమఱియా త వెన్నై. (మాంధిక్) ఇప్పడి హేయగుణవూర్ణనాన వెన్నై. “వేణ్ణేన్” ఎన్ఱు తమ్మెకుత్సిక్కిఱార్.

(పరమపురుష) సర్వాధికనాన పురుషోత్తమనే!. (యోహమ్) నిహీనాగ్రగణ్యనెన్ఱు ప్రసిద్ధనాననాన్. (యోగినశ్చేత్యాది) యోగి శ్రేష్ఠరిల్ ప్రథమగణ్యరాన బ్రహ్మరుద్రాదికళెన్న; బ్రహ్మభావనానిష్ఠరాన సనకాదికళెన్న, ఇవర్కళాలే నిన్ఱైక్కెక్కుమ్ అత్యంతదూరమాయుశ్శతై. (తనపరిజనభావమ్) ఆత్మస్వామియాయ్ నిరతిశయభోగ్యమాన దేవరుడైయకైజ్జుర్యామృతతై; సత్ప్రాప్రయుక్తమాన రుచియైయమ్ వైలక్షణ్యతైయు ముడైయ నిత్యసూరికళాదరిక్కుమత్తై యన్ఱో నాన్ ఆదరి త్తతు. (కామయే) సజ్జత్తళవిలేనిన్ఱేనో?. పెల్లల్లతు ధరియాతారైప్పాలే, “కదానుసాక్షాత్కరవాణి” ఎన్ఱుమ్ “కదాప్రహర్షయిష్యామి” ఎన్ఱుమ్ కూప్పిట్టేన్. (కామన్యత్తః విషయప్రవణన్ యక్తాయుక్తజ్జలైచ్చారాతాప్పాలే తోల్లీల్లీల్లుచ్చెయ్ తనాన్. రాగమ్ స్వరూపత్తై స్పార్ త్తునిఱ్ఱువొట్టాతితే. (౪౩)

అన;—(అపరాధేత్యాది) తమ్ముడైయ అయోగ్యతైయై అను

సద్భిత్తు అకలప్పార్ త్త వివర్ రుచియిన్ మికుతియా లే అకలమాట్టాతే
నిఱ్ఱ, అవన్ “ఇన్ద్రఅయోగ్యతైక్కు ప్పరిహారమ్ కృపాజనకమాన
ప్రపత్తియేకాణమ్” ఎన్న; మిఱ్ఱారాయ్, ఇన్ద్ర వయోగ్యతా హేతు
వాన సర్వాపరాధజ్ఞభక్కుమ్ పరిహారమ్ తన్నుడైయ పెఱుమైయై
మున్నిట్టుక్కొణ్ణు ప్పణ్ణమ్ ప్రపత్తియాకాతే యెన్దుఇన్ద్ర వేదాన్తరహ
స్యతైమున్నిట్టుక్కొణ్ణు కేవలకృపైయా లే దేవర్ అఱియేనుడైయ
పాపతైప్పొక్కి యోగ్యనాక్కి విషయీకరిక్క వేణుమెన్దితార్.

అథవా, తామ్ ప్రార్థిత్తపోతే తమ్ముడైయప్రాప్యమ్ సిద్ధియా
మైయా లే “సంసారియాననామ్ ఆలైప్పడక్కడవోమో” ఎన్దునిద్దిత్తు,
పిన్బుమ్రుచియా లే అకలమాట్టాతే ఇప్పడి విళప్పిక్కైక్కు హేతువా
నపాపతైయుమ్ దేవర్ముడైయ కేవలకృపైయా లే పొక్కి త్తన్దరుళ వేణు
మెన్దితార్తెన్దుమామ్. అత్తలైయిల్ పెరుమైయినెలైయైప్పార్ త్తకన్డార్
అఱ్ఱు; ఇన్ద్రునీరైయినెలైయై అనుసద్భిత్తుక్కిట్టుకితార్.

వాగ్:—(అపరాధ సహస్రభాజనమ్) దేవర్గుణైకభాజనరానా
ప్పోలే అసంఖ్యాతమాన నపరాధజ్ఞభక్కుక్కొల్ కలమానవెన్నై. అ
పరాధశబ్దత్తా లే “పుణ్యపాపరూపమాన కర్మమాకిఱతు - భ గ వ
న్నిగ్రహఽనుగ్రహమ్” ఎన్దిఱవేదార్థతై వెలియిడుకితార్. (పతితమ్)
అన్దప్పాపతై విత్తైక్కుమ్ సంసారత్తిలే యిరున్దితేకూప్పిడువతు. (౧)
“జనిత్వా” (౨) “కొడువినైత్తున్దుల్ నిన్దు”. (భీమ) జ్ఞానమ్పిఱ
న్దార్క్కు క్కట్టడగ్గ భయావహమాయురుక్కుమెన్దై (౩) “అహంభీ
తోస్మి దేవేశసంసారేస్మిన్ భయావహే”. (భవార్ణవ) పరిచ్ఛేదిక్క
పరితాయ్ అత్తా లే దున్తరమాయురుక్కై. (౪) “పిఱవిక్కడలుళ్ నిన్దు

శ్లోః—అవివేకః సాధ్యదిష్టుభే బహుధానస్తతదుఃఖవర్షిణి!

భగవన్ భవదుద్ధనేపథః స్వలితం మామవలోకయాచ్యుత ॥ (౪౯)

నాన్ తుళ్యః” సంసారమాకిరితః కలీలైః అమృతవార్షిణ్యైః విష్ణుపోత
మొట్టియత్తనామాల్ కరైయే అనాన్తాతిరుక్తైః. (౧) “వైకుంఠసేన్
తోర్తోణివేతాతుల్యైః క్షేపైః” ఎన్నక్కడవతితే. (ఉదా) మధ్యే,
(౨) “నిన్ పన్ మామాయప్పల్ పిరివియిల్ కడుకిన్దయాన్” ఎన్నిటప
డియే నీయే ఎడుక్కప్పార్తూలుమ్ ఉనక్కుమ్ ఎట్టాతపడియాయ
రుక్తైః. † (పతితిమ్) కిర్మమ్ పుకత్తశ్శ విమృశ్యిడక్కిరిపడి)

(అగతిమ్) ఉన్నెయొట్టియ వేటుపుకలద్రోగిరుక్కిరిపడెన్. (శరణాగతమ్) శరణాగతిశబ్దయ క్తనానవెన్నె. (హరే) మిత్రభావమే
అడియాక సమస్తదుఃఖిన్దయైమ్ పోక్కుకైయే స్వభావమాపుడై
యవనే! (కేవలంకృపయా) ఆర్తప్రపన్న నల్లెనన్నాతే (౩) “కృపా
మాత్రమనో వృత్తిః” ఎన్నిటపడియే సహకారమిల్లాత కృపైయాతే.
(ఆత్మసాత్కురు) ఆత్మసాత్కృతపృణ్ణయరుళవేణుమ్. నమ్మడైయవనెన్దు
విషయీకరి త్తరుళవేణుమ్. (౪౫)

అపః—(అవివేకత్యాది) అపరాధబహుళనానశిన్సు శాస్త్రీ
యమాన పుసాయాన్తరజ్జలైప్పద్రోగి పోక్కుతల్. విట్టుప్పద్రోగుతల్
శెయ్ కైయొట్టియ “కృపయాకేవలమాత్మసాత్కురు” ఎన్దు నమ్మె నిర్బ
ధిక్కిరితెన్నెన్దు; శాస్త్రీయానుష్ఠానత్తుక్కు జ్ఞానమేయిలై. వేటుగతి
యిల్లామైయాలే విడమాట్టేన్, ఆనపిన్సు దేవర్ కృపాకార్యమానవిశే
షకిటాక్షమే ఎనక్కు ఉజ్జీనసాధనమెనితార్.

వ్యాః—(అవివేక) అతానతు - వివేకాభావమ్. జీవపరవివే

(౧) నా-తి-౫-౪. (౨) తి-వాయ్-౩-౨-౨. (౩) వి-పు-౫-౨-౨౦.

† కణ్డలితమధికమ్.

కాభావమ్; దేహాత్మవివేకాభావమ్; త్యాజ్యోపాదేయవివేకాభావమ్; బద్ధవిమోచనవివేకాభావమ్. ఇతైయాకిఱమేఘపటలజ్ఞాతే తిరోహి తమాన మనస్సైయుతైయసనాకైయాతే ఉజ్జీవరోపాయత్తిల్ దిఙ్మా త్రముమ్ తెరియాతిరుక్కుమ్. ఇతఱ్కుమేల్, (బహుధాన న్తతదుఃఖివన్నిణి) బహుప్రకారమాయ్ ఇడై విడాతేయుణ్ణాన దుఃఖహూపమానవర్షవై యుడైత్తాన. అవివేకమ్ దుఃఖివై విళైక్కైయానతు - అజ్ఞానత్తాలే కర్మమాయ్, అత్తాలే దేవాదిశరీరప్రవేశమాయ్, ఇత్తాలేతాప్రయ రూపమానదుఃఖిమ్. (౧) “పాయ్నిన్ద్రజానముమ్ పొల్లావొమ్మిక్కుమమ్మ క్కుడమ్బుమ్” ఎన్నిఱపడియే. (బహుధా) ఆధ్యాత్మికాదిబహుప్రకారమాయిరుక్కై.

(భగవన్) ఇంద్రదుఃఖివై ప్పరిహరిక్కైక్కు ఇత్తలైయిల్ జ్ఞాన శక్త్యాద్యభావముమ్ దేవరాలల్లత, పరిహారిమిలైయెన్నిఱ వితువుమ్, దేవరీర్ అఱియిరోవై. (భవదుర్గినే) సంసారమాకిఱ మఱైక్కాలి దుళితే. దుర్గినమ్-మేఘతిమిరమ్, (పథస్థలితమ్) (౨) “వఱ్ఱితిక్కైత్తల మరుకిన్ద్రన్” ఎన్నిఱపడియే. (మామ్) కర్మాద్యపాయజ్ఞిల్ ప్రచ్ఛతనా నవెన్నై. నాన్ పడుకిఱపాడు ఇతువానాల్ శాస్త్రీయానుస్థానత్తుక్కు నానార్. దేవరైయొట్టియ వేఱుగతియుణ్ణోవెన్దుకరుత్తు. (అవలోకయ) (౩) “అవలోకినదానేన భూయోమాంపాలయాచ్యుత” ఎన్దుశొల్లకిఱ పడియేనకలక్లేశముమ్ పోమ్బడి పార్ త్తరుళవేణుమ్. సాధనాన్తరనిష్ఠ ర్కుమ్ దేవర్ కటాక్షమేయితే ఉత్తారిక్. (౪) “జాయమానం హిపురుషంయం పశ్యేన్ద్రధుసూదనః” ఎన్దుఅధికారి సిద్ధియుమ్ దేవ ర్ కటాక్షమేయితే. (౫) “జితస్తే పుణ్డరీకాక్ష” ఎన్దు పుణ్యమ్మృశ్మతువ

(౧) తిరువి-౧.

(౨) తి-వా. ౩-౨-౯.

(౩) వి-పు-౧-౨౦-౧౬.

(౪) భార-మో. ౬

(౫) ౧-జిత-౧.

శ్లో;--నమృషాపరమార్థమేవమే శృణువిజ్ఞాపనమేకమగ్రతః ।

యదిమేనదయిష్యసేతతో దయనీయస్తననాధిదుర్లభః॥ (౫౦)

కైయఱుప్పతుమ్ ఉన్ వి శేషకటాక్షమితే. (అచ్యుత) (౧) “అడియ
వర్ వల్ వి నై త్తుప్పామ్బులనై న్దుమ్ తుష్టాక్కొడానవన్” ఎన్నిఱపడియే
ఆశ్రితరై ఒరునభీయాలుమ్ నశిక్కవిట్టుక్కొడాతపరితే దేవర్. (౨)
‘అవరుయిరై చోర్ న్దేహోకల్ కొడాచ్చుడరై’ ఎన్ని క్కడవతితే. (౩)

అవ;--(నమృషేతి) దేవర్ కృపైయాలల్లతు వేతనక్కు గతి
యిగ్గాతవోపాతి దేవర్ కృపైక్కుమ్ నానల్లతు విషయమిలై. ఇతైయి
ధువాతే కొళ్ళిరెన్నిఱార్.

వ్యా;--(నమృషాపరమార్థమేవ) ఇతు సంసారత్తిల్ కేట్టటివ
తోన్దల్లమైయాలే మెయ్యాకమాట్టాతెచ్చు ఈశ్వరహృదయత్తిల్ పిఱ
న్దవతిశక్కెయై త్తవిర్ కైక్కాక అన్వయవృత్తిరేకత్తాలే సత్యమె
న్నిఱార్, (నమృషా) లాకికర్ పక్కలిలేఱరక్కమ్ పిఱకైక్కాక
అబుద్ధ్యాశొలుమ్ వారైపోలే పొయ్యిస్తు. (పరమార్థమేవ) నిన్దెవుక్కుమ్
వాయ్ త్తలైయి లిరున్దతియమ్ దేవర్ తిరుమున్నే; మెయ్యేవిణ్ణప్పమ్
శెయ్యలామ్బడిసత్యమే. (మేవిజ్ఞాపనమ్) సర్వజ్ఞరానదేవర్ తిరుమున్నే
మెయ్యేవిణ్ణప్పమ్ శెయ్యమతువే ఉజ్జీననోపాయమెన్నిరుక్కు మెన్ను
డైయ విణ్ణప్పతై. (౩) “మెయ్ నిన్దె కేట్టరుళాయ్ అడియేన్ శెయ్యమ్
విణ్ణప్పమ్” ఎన్నక్కడవతితే. (ఏకమ్) అద్వితీయమ్. ఇతుక్కుమే
లాక నిష్కర్షిత్తు చొల్లువతోరు వారైయిలై. ఇతువేయైలైయానని
ష్కర్షమ్. (అగ్రతఃశృణు) మేల్ కార్యమ్ శెయ్యులుమ్ శెయ్యాతోభి

ళ్ళో;-- తదహంత్యదృతేననాథవాన్ మదృతేత్వందయనీయవాన్నచ ।

విధినిర్మితమేతదన్వయంభగవన్పాలయమాస్మజ్జహ్యహం ॥ (౫౧)

ములుమ్ ముఱ్ఱుడక్కేట్టరుళి వేణుమ్, సంసారత్తిఱ్ఱపరిమాతాతనొన్జెను
అనాదరియాతే అవధానమ్ పణ్ణిక్కేట్టరుళి వేణుమ్.

(యదిమేనదయిష్యసే) దయైకిరత్యనానవెనక్కు దయైపణ్ణియ
కుళాయాకిల్. (తతః) దేవరైక్కిట్టిన ఇవ్వస్తు తప్పినప్పిన్. (దయసి
యస్తున) రత్యవిషయాధియాన దేవర్క్కు సాపరాధనాయ్ అనుతా
పమ్ పిఱన్ద దయనీయవిషయమ్. (నాథ) రత్యవిషయాధియాకైక్కు
దయైయేయ్తు; ప్రాప్తియుముణ్ణెన్జితార్. (దుర్గభః) దయైకిరత్య
రాయరుప్పార్ దుర్గభర్. (౧) “సమహత్మాసుదుర్గభః” ఎన్నును
వరితేదేవర్. (౫౦)

అవ:--(తదహమ్) ఇప్పడి దయనీయదయావాన్దళాన విరువర్
క్కుమ్ ముఱ్ఱమాన విస్సమ్మన్దనానుమ్ దేవరుడై యకృపై యాలేయా
యిల్లు. ఆనప్పిన్ ఇత్తైక్కేవిడాతే రక్షితరుళి వేణుమెన్జితార్.

వ్యా;--(తత్) ఆతలాల్, దయనీయర్ దేవర్క్కు దుర్గభ
రానప్పిన్. (అహమ్) సాపరాధనాయ్ అనుతాపమ్ పిఱన్దనాన్.
(త్వదృతేననాథవాన్) (౨) “భృశంభవతిదుఃఖతః” ఎన్జిరుక్కుమ్
దేవరై యొఱ్ఱియ నాథవాన్దలైన్. * పరదుఃఖా ౭సహిష్టుత్వమేయితే
దయై. (మదృతేత్వం దయనీయవాన్నచ) దయైకిరత్యనాన వెన్జె
యొఱ్ఱిన్దాల్ దేవరుడై యకృపై కుసురిరున్ద పోమిత్తనై.

(ఏతదన్వయం విధినిర్మితమ్) ఒరువరై యొఱ్ఱియ ఒరువర్క్కు
చ్చెల్లాతముఱ్ఱసమ్మన్. దేవరుడై య కేవలకృపై యాలే వన్దతు.

శ్లో;—నపురాదిషుయోషికోపివా గుణతోఽసానియథాతథావిధః ।

తదయంతవసాదపద్మయోరహమద్యైవమయాసమర్పితః ॥

(౧) “పతివాయ్కిన్ఱు శాన్పారా” ఎన్నిటపడియే. తదహమెన్నిటపడి
త్తిల్ తచ్చబమ్మే. తదహమెన్నిటపడియే. తదహమెన్నిటపడియే. తదహమెన్నిటపడి
అధవా, శాన్పారా సమస్తమనై యెన్నమామ్. విధియెన్న -
దైవమాయ్, (౨) “ఇచ్చాత ఏవతవ విశ్వపదార్థసత్తా” ఎన్నిటపడియే
సత్తాప్రయుక్తమాన సమస్తమనై చ్చొల్లిల్ దాకవుమామ్. (భగవన్)
ఇవద్దోల్ దేవర్కులతిప్ప వేణువతుల్లో? (పాలయ) భోజయ.
ఇట్టై రక్షిత్తరుళ వేణుమెన్నుతల్; ఇట్టై భుజిత్తరుళ వేణుమెన్నుతల్.
స్వీకరిత్తరుళ వేణుమెన్నుతల్. “భుజపాలనాభ్యవహార యోః” .
(మాన్మజీవ్యపరి) సత్యజ. ఇట్టైయిల్ పూర్వాపరాధత్తై యమ్
దేవర్ పూర్తయైయమ్వార్ త్తు, కై విట్టరుళాలోయ వేణుమ్. (౧౧)

అవ;—(నపురాదిషు) ఇతిల్ ఆత్మానురూపమాకవహ్ రక్షణ
మిరుప్పతు. దయనీయరాన పుమ్ముడైయస్సహపత్తి నిష్కర్షిత్తు అత్తై
నమ్పక్కిలిలే సమర్పియుమెన్న; (౩) “శిషిల్వీశు” ఎన్నిటపట్టిన్ప
డియే ఎనక్కు ఇతిలారునిర్బంధమిల్లి. అహమ్ బుద్ధిబోధ్యతాదోగ్య
మాన వివాత్మనస్తుదేవర్ తిరువడికిళిలే ఎన్నా లేసమర్పితమెన్నిటార్.

వ్యా;—(నపురాదిషు) నపురి-దేహః; ఆదిశబ్దతాలే ఇన్దియా
మనః ప్రాణబుద్ధికలై చ్చొల్లుకిఱతు. ఇవద్దోల్ బన్డై ఆత్మావెన్నారమ్,
ప్రక్రితేః పరమాయ్ జ్ఞానాననలక్షణమెన్నారూమాయ్ స్వరూపత్తిలే
విప్రతిపత్తియైఱాయుక్కుమ్. (యోషికోపివా) ఇవద్దోల్ ఏతేను

మొత్త స్వరూపమాకవునూమ్. (గూతరి) స్వభావతోఽణుస్వవి
భుక్తి కరూపత్వ పరిణామిత్వ నిర్వహ్య నిత్యత్వజ్ఞాతృత్వాదిక
ళిలే పిప్రతిపత్తియున్దాయసుక్కుమ్. (యథాతథావిధిఁసాని) అతిల్
వతేసు మొరుస్వభావమాకిలుమ్ అతిలుమ్ ఎనక్కొరునిర్బన్ధమిత్తె.

(తత్) తన్తత్. కీర్తించున్నస్వరూపస్వభావజ్ఞళిల్ నిర్బన్ధమి
ల్లామైయాలే. (అయమహమ్) పరాగర్థవ్యాప్తుత్తనాయ్ ప్రత్యగర్థభూ
తనాయ్ ప్రత్యక్షిక్కిఱనాన్. (తవపాదపద్దయోః) రక్షకరానదేవదు
దై యభోగ్యమానతిరువడికళిలే. (అదై వ) ఆత్మాక్షణికమాకిలుమ్ ఇన్ద
క్షణత్తిలేనమర్పితమైన్దె. (మయాసమర్పితః) ఎన్నాలేనమర్పితన్,
(౧) “యోహమస్మిన్సన్యజే” (౨) “యస్మాస్మిన్సతమన్తరేమి” (౩)
“ఆత్మా రాజ్యం ధనం మిత్రం కళత్రం వాహనానిచ। ఏతద్భగవతే సర్వ
మితితప్తేక్షితంసదా” ఇతి ఉపరిచరవసువుత్తాన్దే; (౪) “రాజ్యఞ్చ
హఞ్చరామస్యధర్మం వత్తిమిహర్వాసి” ఇతిభరతః. (౫౨)

అవ;--(మమగాఢేతి) “ఇవరైభ్రమత్తోదేవిదుకిఱతెన్?” ఎన్దు
పార్ తరుళి, “సిర్ ఆరత్తైయారుక్కునమర్పిత్తీర్” ఎన్ననిరూపిత్తివి
డత్తు (౫) “ఎనతావియావియుమ్ సి - ఎనతావియార్యానార్”
ఎన్నిఱపడియే, ఉమ్మైసిరేస్వీకిరి త్తిరి త్తనై; “ఆత్మసమర్పణముమ్ ఆత్మా
పజురత్తోపాతి” ఎన్దు పట్టినఆ త్తనమర్పణత్తై అనుశయిక్కిఱార్. ఆ త్తన
మర్పణమావతు - భగవత్పరత ప్రమాన వాత్మావుక్కు అనాద్యవిద్యా
సిద్ధమాన స్వస్వాతంత్ర్యమడియాక భగవద్దైవముఖ్యమ్విఱన్దు, అత్తాలే
హతనెన్దు భీతిపిఱన్దవళిల్, తదీయత్వానుసన్ధానత్తాలేవన్ద దాన్యసంక్కు
ల్పనూతల్, రాజాభరణఛైరక్షిత్తువైత్తు ప్రాప్తకాలజ్ఞళిలేకోడుక్కు

(౧) యజు-ఆ-౩-౭. (౨) యజు-౨-౩-౭. (౩)

(౪) రా-ఆ-౨-౧౨. (౫) తి-వా-౨-౩-౪.

శ్లో:— మమనాథయద స్తియో స్వహంసకలం తద్ధితవై వమాధవ!
నియతస్వమితి ప్రబుదధీరథవాకిం నుసమర యామితే ॥

మాపోలే ఆత్మవై ఈశ్వరస్వరూపిణీ లీ సమర్పిక్తై యెన్నుతల్. ఇవై యి
రణ్ణుమర్థమస్తు. పక్షే అవనతానవస్తువై అవనతాకివికై యుమతోభీయ
ఆత్మసమర్పణముమ్ ఆత్మపజారత్తోడొక్కమ్.

వ్యా:—(నాథ) అఖిలజగత్స్వామిన్. అవనతానవస్తువై
చ్చాల్లుకితతు. (మమయద స్తియోహమస్మి) గుణమాయుమ్ విభూతి
యాయుమ్ మమతాపషయమాయుముశ్శతు యాతొస్తు. అతుక్కాశ్ర
యమాననాన్ యావనొరువనాకితేన్. (తత్సకలమ్) గోపాధికమాయుమ్
స్వాభావికమాయు ముశ్శతెల్లామ్, (మాధవత్వవ) శ్రియఃపతి
యాయ్ సర్వశేషియాయుశ్శ ఉన్నడైయట్. అపహరణత్తాలే అన్యశే
షత్వత్తై వ్యావ ర్తికితతు. (హి)(౧) “సర్వేషామేవలోకానాం వితా
మాతాచమాధవః” ఇత్యాదిప్రమాణ ప్రసిద్ధియైచ్చాల్లుకితతు. (నాథ
మాధవ) సర్వస్వామియాయ్ శ్రియఃపతియానవస్తుకే అవన్యార్థశే
షమ్ సకలపదార్థజ్ఞుమైస్తే. (౨) “యావేనీయెన్నుడై మైయుమ్నీయే”.

(నియతస్వమిత్వాది) సమర్పణమ్ మికై యామృడి జ్ఞానమ్ వీటి
న్దకాలత్తుడన్ భమిత్తికాలత్తుడన్ వానియట్ “నియతస్వమ్” ఎస్తు
తెశిన్దబుద్ధియైయడై యనాన్. (అధవా) కీర్తీల్ సమర్పణపక్షపాత్యవృత్తి.
(తేకింనుసమర్పయామి) ఇతైయుడై యపునక్కు ఎత్తెనమర్పపేన్. సమ
ర్పణీయమేతు? సమర్పకరాత్, సమర్పణీయమాక్కు స్వామ్యమిలై.
సమర్పిక్తైక్కు స్వాతంత్ర్యమిలై. సంసారభీతియాల్ సమర్పిక్తైక్కు
స్వరూపయాథా త్యజ్జానత్తో అనుశయిక్తైక్కుయమిరణ్ణుమ్, యావ
నోత్త మనువర్తిక్కుడవతు. (౧౩)

శ్లో, -- అవబోధితవానిమాంయధామయినిత్యాంభవదీయతాంస్వయమ్ |

కృపయైతదనన్య భోగ్యతాంభగవన్భ, మపి పయచ్చమే ||

అవ; --- (అవబోధితేత్యాది) ఆత్మపహరపర్యాయమాన ఆత్మ సమర్పణత్వభవితే నాన్ నిగ్లామైయాలే నిర్దేశుకికృపైయాలే ఇన్దశేష త్వత్తై యుగర్ త్తినాపోలే ఇన్దజ్ఞానమ్ పురుషార్థోపయోగియామ్బడి ఇన్దకృపైయాలే స్థానత్రయోదితపరభక్తియై త్తన్దరుళ వేణుమెనితార్.

వ్యా; --- (మయినిత్యాంభవదీయతామ్) ఎన్పక్కలిలేనియత్తై యాన త్వన్ద్రుషయశేషత్వత్తై. “భవదీయతామ్” ఎన్దైయాలే - అన్యశేష త్వవ్యాసృత్తి, “మయినిత్యామ్” ఎన్దతు - ఇత్తలై యిల్ భగవచ్చేష త్వమ్ స్వరూపమై. (౧) “స్వత్వమాత్తనిసజ్ఞాతం స్వామిత్వంబ హ్మణిస్థితమ్”, “ఇమామ్” ఎన్ద శేషత్వత్తిలినిమైయాలే కొణ్డాడుకితార్. (యథాఅవబోధితవాన్) యాతొరుపడి అఱివిక్రప్పట్టేన్.

(స్వయంకృపయా) కేవలకృపైయాలే. స్వయమ్ - కేవలమ్. (ఏతదనన్యభోగ్యతామ్) ఇతోఱియవేతొన్దమ్ నెజ్జుక్కువిషయమా కాతవిడి యిరుక్కుమ్ భోగ్యత్తై యుడై తానభక్తియై. (భగవన్) ఫల ప్రదానోచితమాన గుణపూర్తియైచ్చొల్లకితతు. ఒన్దైబరుత్తనక్కు కొణ్డాడుపోమ్మెన్దాల్ బరుత్తడైయిల్లాత్తి ప్పనిశేక్త్యాదికళాల్ పూర్ణనై. (భక్తిమపిప్రయచ్చ) యాతొరుపడిన్దైన్దైయ్, అప్పడియే భక్తి మైయుమ్ తన్దరుళవేణుమ్. (మే) అజ్ఞానామ్ అశక్తనాయరుచిమాత్ర మేయా యిరుక్కిఅపెనక్కు. (౫౪)

అవ; --- (తవదాస్యేతి) భగవత్ప్రసాదత్తాలే లబ్ధమానభక్తి ప్రాచుర్యత్తాలే తచ్చేషత్వత్తభవితే పర్యవసియాతే తదీయశేషత్వత్తై

శ్లో :-

తవదాస్యసుఖైః సర్గినామ్ భవనేష్వస్తవపీటబద్ధమ్ ।

ఇతర ససభేషుమాన్యభూదహిమే జన్మచతుర్భూతానామ్ ॥

ప్రాథ్మికీతార్. ఆధ్వార్ కర్గళ శివస్థవిలే భగవచ్ఛత్యై యనుసన్నితు
 *కిరుమాణిక్యమలైయిలే అనన్యాన్తి శేషత్వై యనుసన్నితు ఇతిలిసిమై
 యాలే అన్వశపిలుమ్ పర్యననియాతే * నెడురూఱ్కడిమైయిలే రిదియ శేష
 త్వై అనుసన్నితాప్పిలేయుమ్, శ్రీరామాయణపురుషర్కళిల్ శ్రీశత్రు
 ఘ్నాధ్వానై ప్పిలేయుమ్, తదియశేషత్వై ప్రాథ్మికీతార్.

వ్యా :- తవదాస్యసుఖైః సర్గినామ్ విశ్వర్గకై వల్యసుఖైర్ వి
 ఘ్నమాన్యపియితే దాస్యసుఖసురుప్పతు. (౧) “తస్యాస్తరాయామైతే
 యదేవేన్ద్రత్వాదికంపదమ్” ఎన్టుమ్, (౨) “అద్భుతపద్మైనిలుద్భుతు
 పీడుయిర్ శేద్భుతు” ఎన్టుమ్. (౩) “ఇటుకలిజప్ప” ఎన్టుమ్ ఇనై దాస్య
 రసత్తుక్కువిరోధియాయితేయిరుప్పతు. (ఏకసర్గినామ్) ౪) “నిస్తరస్తిమ
 మనీషిణి” ఎన్టుమ్ (౫) “సాధ్యనరిపారమాప్నోతి తద్విష్ణోః పరమంపదమ్”
 ఎన్టుమ్, సంసారనిష్క్రయాల్ నిస్తసుఖముమ్, పరమపదప్రాప్తియాల్
 వస్తసుఖముమ్, దాస్యసుఖతుక్కు ఉపయోగియెనై. (౬) “తస్య
 యజ్ఞవరాహస్యవిష్ణోరమితతేజసః । ప్రణమంయేశీకుర్వన్తి తేషామపి
 సమానమః” (౭) “వాసుదేనస్య యేభక్తాశ్చాన్తాస్తద్గతిమానసాః ।
 తేషాశ్చ దానదాస్యంమే భవేజన్మనిజన్మని” (౮)† “అడియారెజ్జోక్తుల్
 అవర్కేక్కుడికళాయ్చ్చెల్లుమ్ నల్లకోట్పడువాయ్క్క” ఎన్నక్కడ
 వతితే.

(౧)

(౨) తి-వాయ్-౧-౨-౫.

(౩) తి-వాయ్-౪-౧-౧౦.

(౪) జిత-౧-౪.

(౫) పురుషనూ-

(౬) వి-భ-౯౦-౫౫.

(౭)

(౮) తి-వాయ్-౮-౧౧-౧౦

† (పా) “నీక్కుమిల్లావడిలూరెజ్జోక్తుల్” ఎన్టుతే దాస్యమ్ రసిత్తవర్కళి ఇతి
 నెల్లైయిలేనిఱ్ఱుక్కుడి.

శ్లో:-

సప్త త్వదాకార విలోకనాశయా

త్యజేఁ శాఽను త్తమ భుక్తిముక్తిభిః ।

మహాత్మభిర్దాసం లోక్యతాంనయ

క్షణేపి సేయద్విర హాఽతిదుస్సహః ॥

(౫౬-)

దాస్యరసమీరసిత్తాల్, (తేషాం భవసేషుకీటజన్మమేవ్యన్తు) అవ
రోకళో తిరువడికళిలడిమై శెయ్యువేణ్ణా. అసరోకళో తిరుమాళ్ళికళిల బరు
కీటనూయ్ జనిక్కు మతాకిలుమన్దాకవేణుమ్. అవిశబ్దమ్ - అవధారణ
త్తిలేయాయ్, కీటజన్మమే ఉణ్ణాకవేణుమెష్టునూమ్. మనుష్యాదిజన్మ
జలై ఆలైప్పడాతోన్దతు దేశాన్తరభ్రమణసమ్భావనైయాలే ఉత్పి
త్తిస్థితిలయ్యళో అశ్లేయాకక్కిడైయాతెన్నుమత్తాలే. (మే) ఎల్లారుము
త్కొప్ప జన్మజలైయన్తో ఆలైప్పడువతెన్న, తద్దాముకన్దతన్తో? పురుషా
ర్థమ్; ఎనక్కుఇతువేపెఱ వేణుమెన్తె.

(ఇతరాననధేషు) దాస్యరసమతియూతే ఎనక్కెన్నుమవరోకళిరు
ప్పిడత్తిలే. (చతుర్ముఖాత్మనాజన్మాపిమేచూన్దభూత్) చతుర్ముఖనూ
వేణవరుమ్ జన్మముమ్ ఎనక్కుణ్ణావతన్తు; చతుర్ముఖాదిజన్మమ్ తాకిక
రోక్కు శ్లాఘ్యనూనాలుమ్ దాస్యరుచియై యుడైయవెనక్కు వేణావెన్ది
తార్. అన్వయత్తిలుమ్ న్యతిరేకత్తిలుమ్ ఇరణ్డలుముణ్ణాన నిర్బన్ధమ్
తోన్ద్రవిరుక్కలామెన్దితార్. (౫౭)

అప:- (సకృదితి) వైష్ణవగృహత్తిల్ పిఱక్కుమ్ పిఱప్పాలవ్వు
వేన్ద్రమెల్లామ్ వేణుమో, అవరోకళో కణ్ణాల్ ఉపేక్షియాతే నమ్ము
డైయవనెష్టు విశేషకటాక్షమ్ పణ్ణుకైక్కు అన్వనామ్బడి పణ్ణియరుళవే
ణుమెన్దితార్.

వాఙ్:- (సప్త త్వదాకార విలోకనాశయా)(౧) “సదాపశ్యన్తి

(౧) సామోత్తర-౧౮-౨-౪.

సూరయః” ఎన్నికపడియే సదాదర్శనమ్ వర్ణ్యవేణ్ణియరుక్మ “సకృత్”
 ఎన్నికననైధరిక్మైక్కు ఒరుకలమైయుమ్, భోగమోక్షజ్ఞులై ఉపేక్షి
 క్మైక్కునె ఒరుకలమైయుమెనైక్కాక. (౧) “ఒరునాల్ కాణవా
 రాన్” ఎన్నితే విడాయ్ త్తవర్వాల్లై. నమ్మెయిరుకాల్ కాట్టినడ
 న్దాల్ నాజ్జళుయ్యోమో? (త్వదాకారవిలోకన) స్వరూప త్తళవిలుమ్
 తదాశ్రయమాన గుణత్తళవిలుమ్ పర్యనసియాతే ఉభయత్తుక్కుమ్
 ప్రకాశకమాన విగ్రహ త్తళవిలేఅవగాహితనర్కిల్. (విలోకన)
 (౨) “సుగాఢంపరిషన్వజే” ఎన్నుమళవెల్లామ్ వేణ్ణా ఒరుకాల్ కాణవమై
 యుమ్. (ఆశయాత్పణిక్పితాను త్తమభుక్తిముక్తిభిః) కాణవేణ్ణా, కాణ
 వేణుమెన్నుమానైతానే త్పణిక్పిక్కుమ్, అను త్తమభుక్తిః -ముక్తిః
 పరమపునుపార్థ లక్షణమోక్షమ్. (౩) “అలమద్యహిభుక్తైర్నపరమాత్మై
 రలంబనః । యథాపశ్యేమ నిర్మాంతంరామంరాజ్యేప్రతిష్ఠితమ్” (౪)
 “త్వయాపిప్రాప్త మైశ్వర్యమ్” (౫) “ఏతే వై నిరయాస్తత స్థానస్థప
 రమాత్మనః”.

(మహాత్మభిః) (౬) “మహాత్మానస్తమాం పార్థదై వీంప్రకృ
 తిమాశ్రితాః” (౭) “సమహాత్మానుద్లభః” ఎన్ఱమ్ (౮) “పేరాశన్
 పేరోతుమ్ పెరియోర్,” ఎన్ఱమ్ ఈశ్వరన్ఱానుమ్ అర్హార్కళుజ్ఞాడ
 క్కవిపాడుకిఱవర్కిళాలే. (మామ్) పురుషార్థత్తిన మేలెల్లైయిలే
 రుచియుడైయవెన్ఱై. (అవలోక్యతామ్) అవలోకన విషయనామ్మ
 డి.(నయ) సర్వశక్తియాన దేవర్ నిర్వహిక్క వేణుమ్, నమ్మక్కలొక్కయ

(౧)

(౨) వి-పు-౧౬-౧౮-౨.

(౩)

(౪)

(౫)

(౬) గీ-౯-౧౩.

(౭) గీ-౭.౧౯.

(౮)

శ్లో; -- న దేహంన ప్రాణాన్న చ సుఖమశేషాభిలషితం
 సచాత్మానంగాస్య త్కిమపి తపశేషత్వ విభవాత్ ।
 బహిర్భూతం నాభక్షణమపి సహాయాతుశతధా
 వినాశం తత్సత్త్వం మధుమధనవిజ్ఞాపనమిదమ్ ॥ (౫౭)

నమ్ముడై యార్ పక్కల్; “కీటజన్మమేష్యస్తు” ఎష్టుమ్, “అవలోక్య
 తాంనయ” ఎష్టుమ్ అత్యాదరణై ప్లబ్ధుకిఱితేత్తాలేయెన్న; సాపేక్షనాన
 నాన్ ఆదరిక్కైక్కు హేలి శొల్లుకిఱేక్ . స్వతః పూర్ణరానదేవరుక్కు
 అవర కభుడై య విశ్లేషమ్ అన గ్మచూయరుక్కిఱవితుక్కు హేతువరుభి
 చ్చెయ్య వేణుమెనిఱార్. (శే) స్వతః పూర్ణనాయ్ అవాఁడనమస్తకా
 మనాన దేవరుక్కు. (క్షణేపియద్విరహోతిదుస్సహః)క్షణమాత్రత్తిలుమ్
 యాతోత్తరుడై య విరహమానతు దుస్సహమాత్రమష్టు; అతి
 దుస్సహమైన్దై. (౧) “చిరంజీవత్తిన్దై దేహీయదిమాసం ధరిష్యతి”
 (౨) “సజీవేయంక్షణమపి వినాతామపి నాణామ్” (౩) “యద్వినాభ
 రతంత్యాస్తు శత్రుఘ్నంచాపిమానద”. (౪) “సంస్మరామ్యస్యవా
 క్యాని” (౫) “జ్ఞానీత్వాత్తేవమేమతమ్” (౬) “యమప్రాణాహి పాణ్డ
 వాః” (౭) “కింకార్య సీతయానుమ” (౮)

అప;—(న దేహమిత్ర) కీర్త శేషత్వకాషేయాన తదీయశేష

త్వజై యసుసన్నితార్. ఇతిల్ శేషత్వక్కు ప్లబ్ధమాన్వవద్ధ్రిల్
 అరుచియైచ్చల్లి, అవద్ధ్రిల్ విత్తుత్తనరుశవేణుమెనిఱార్

వ్యా;—(న దేహమ్) అహమభిమానం క్కర్మామాన్బడి అస్త
 రక్షమాన శరీరత్తేయమ్, దేవరుడై య శేషత్వత్తుక్కు ప్లబ్ధమాన్బడిల్
 వేడ్డిన్. (నప్రాణాన్) దేహాదికభుక్కు భారకిమాన ప్రాణన్తాయమ్

(౧) రా. (౨) రా. సు-౬౬-౧౦. (౩) రా. అ-౯౭-౮. (౪)

(౫) గీ-౭-౧౭. (౬) భార-ఉద్యో-౯౦-౩౨. (౭) రా. యు-౪౧-౪.

శేషత్వబహిర్భూతమాకిల్ వేడ్జిక్. (నచసుఖమ్) దేహాదికలైయుమ్
ప్రాణస్థలైయుమ్ ఆదరిప్పతు సుఖాన్ధకూకవితే. అన్దసుఖముమ్ వేడ్జా.
సుఖమెట్టు మోక్షసుఖత్తై చ్చొల్లవుమామ్. (అశేషాభిలషితంసుఖమ్)
ఎగ్గారుమాదరిక్కుమ్ సుఖమెట్టుమామ్; సుఖమెట్టాల్, దేవాదిసకలజన్తు
క్కళుమ్ ఆదరిక్కుమితే. సుఖమెట్టు పిరియచ్చొన్నపోతు “అశేషాభి
లషితం నాన్యత్కిమపి” ఎన్దు మేలేకూట్టువతు. (నాన్యత్కిమపి) ఎన్ది
ఱతు - పుత్రమిత్రకళత్రజ్జలైన్దితః. (నచాత్మానమ్) కీర్తించొన్న
సకలజ్తుక్కు మాశ్రయమాయ్ జ్ఞాతృత్వ కర్తృత్వభోక్తృత్వజ్ఞలై
యదైయనాన వాత్మావై.

(తనశేషత్వ విభవాదృహిర్భూతమ్) ప్రాప్తవిషయత్తిల్
శేషత్వమాకిఱ పెరుమైక్కు ప్పొత్తిమ్బానత్తై. అన్దహృతమాననన్దు
ఎల్లామ్ ఉపాదేయమెన్దై. (నాథ) శేషత్వత్తుక్కుప్పొత్తిమ్బానవై అస
హ్యమాకైక్కడిమాన అనర్జనీయసమ్బంధత్తై చ్చొల్లకిఱతు. (క్షణమపి
సహే) త్తణకాలముమ్ సహిక్కిటిలేన్. కామనిక్కుభర్తృవిరహత్తిల్
చన్దనకుసుమాదికళో అసహ్యమామాపోలే; (౧) “మాతాళన్ కవరాత
మణిమామైక్కుత్తైవిలమే” (౨) “ఉడమ్మినాల్ కుత్తైవిలమే” (౩) “ఉ
యిరినాల్ కుత్తైవిలమే” ఎన్నుమాపోలే. (౪) “సదేవలోకాక్రమ
ణమ్” ఇతు - ఇత్తైయ పెరుమాళుడైయ *ఏతాళుమిత్తైయోన్. (౫)
“సహిమేజీవితేనార్థం” ఇతు పిరాట్టి ఏతాళు మిత్తైయోన్. (యాతు
శతధావినాశమ్) ఉరుమాయ్న్దు పోకవేణుమ్, అడిమైక్కుప్పొత్తి
మ్బానవై అసహ్యమానాలుమ్, పోక్కుకై ఈశ్వరకృత్యమ్. ఆనుకూల్య
జ్ఞభుక్తానాలుమ్ ఉడ్డాక్కుకై ఈశ్వరకృత్యమ్.

(౧) తి.వాయ్-౪-౨-౧. (౨) తి.వాయ్-౪-౨-౯. (౩) తి.వాయ్-౪-౨-౧౦.

(౪) రా.అ-౩౧-౫.

(౫) రా.సు-౨౬-౫.

శ్లో:—

దురస్తస్యానాదేరపరిహరణీయస్యమహతో

నిహీనాచారోహం నృపశురశుభస్యాస్తదమపి ।

దయాసిద్ధోబద్ధో నిరనధికవాత్సల్యజలధే

తవస్మారంస్మారం గుణగణమితీచ్ఛామిగతభీః ॥ (౫౨)

(తత్సత్యమ్) ఇతులోక క్షిల్ కేట్టటివతోన్మన్మ, మెయ్యాకక్కుడు మోవెన్న; ఇతుఅహ్మదయమాక చ్చొన్నతన్మ; మెయ్. (మధుసుధన) తిరుముప్పేపాయ్ శొన్నేనాకిల్ ఉమక్కుప్పొయ్యనాన మధుపట్టతు పడుకితేన్. శేషత్వత్తుక్కుప్పొటమ్మానవల్లై, మధువై ప్పోక్కినాప్పోలే ప్పోక్కియరుళ వేణు మెన్నవుమామ్. (ఇదంవిజ్ఞాపనంతత్సత్యమ్) ప్రాచ శ్రీ పేత్తైయిల్ పుత్తైయన్ణాకిలుమ్ విరోధినర్గత్తిల్ అరుచియిల్ పొయ్యిత్తై. “మధుసుధనవిజ్ఞాపనమిదమ్” ఎన్దుపారమాకవుమామ్, అటివిక్కుమి త్తనై యుట్టియనియమిక్కువొన్ణాత్తెనై. (౫౩)

అప;—(దురస్తస్యేతి) నిగ్రహహేతువాన భగవదపచారాద్య శుభజ్ఞోనచ్చరిక్కిట సంసారత్తిలే వై జ్జర్మవిరోధిలో అసహ్యమా మ్బడి అతిలేఅరుచిపిటన్దు, అవైకలై ప్పోక్కి తరన్దరుళ వేణు మెన్దు యోగి కిళుక్కుమ్ దుర్గభమాన విత్తై అపేక్షిచ్చారుణ్ణావతే యెన్న; అన్దవశు భజ్జళుక్కుమ్ అవధియిన్మిక్రేయిరానీట్రు అవైకలై ప్పరిహరిక్కువల్ల దేవర్ అపరిచ్చిన్న గుణజ్జలై నిన్దైత్తు అపేక్షిక్కితేనెనిత్తార్.

వ్యా;—(దురస్తస్య) ముడివిన్మిక్కే యిరుక్కుమశుభమ్, ప్రాయ శ్చిత్తత్తాలాతల్, అనుభవత్తాలాతల్, † ఉత్తారకకోటి కాణవొన్ణా తిరుక్కై. దుర్విపాకమాయరుక్కు మతెన్నవుమామ్. ఉదర్కత్తిల్ నరక గర్భవాసస్థలై ఫలిప్పిక్కై. (అనాదేః) (౧) “మున్ శెయ్తముమ్మువిన్దై” ఎన్నక్కడవతితే. (అపరిహరణీయస్య) సర్వశక్తియానదేవర్ క్కుమ్పిత్తా

లిక్కుమ్బుడిమూయిరుక్కై. (మహతిం) సజ్జావధిరహితమూయిరుక్కై. కాలచిత్వముశ్శతనై యుమ్ అనుభవియానిష్టాలుమ్ అవధికాణాన్జాతి రుక్కై.యుమ్ ఇప్పడిప్పట్టవశుభత్తుక్కు త్తొక్కై యిన్దిక్కై యిరుక్కై యుమ్. (౧) “యద్రుక్తకల్పనియఃకానుభవేష్యనాశ్యమ్” అణుపరిమాణ నాన చేతనన్ ఇనల్ త్తొక్కై యెల్లామ్ శెయ్ తానెన్దు విస్మయప్పడుమ్బుడియా యిరుక్కై. (౨) “శీలమిల్లాచ్చిటియన్”

(నిహింశాచారోహమ్) అహంబుద్ధిబోధవ్యమాన ధర్మిస్వరూపమ్ అధమాచారవిరూప్యమూయిరుక్కై. ఆచారమాకిఱతు - విలక్షణధర్మ త్తిలే ఇట్టికైక్కుయోగ్యతాపాదకమాన సద్భావవననాదికర్మానుష్ఠాన క్కల్, అనైకత్తైయిన్ది వాపానుష్ఠానత్తుక్కై యోగ్యనెన్దై. (నృపశుం) చతుష్పాన్తుక్కుళిఱ్ఱిల్ ద్విపాత్త్వమే విశేషమెన్దై. (౩) [జ్ఞానేన హీనం పశుభిస్సమానం] శాస్త్రవశ్యజన్మమూకైయాలే పశువెన్నహా జ్ఞాతు. ఆహారనిదాభయమై ధునాదికళిల్ నియతియిల్లామైయాలే మను వ్యసెన్నహాజ్ఞాతు. ఇరణ్ణుజన్మత్తైయుమ్ తప్పినెన్దై. (అశుభస్యాస్పదమ్) అశుభమాకిఱతు-శుభవిరోధి. శుభమాకిఱతు-పురుషార్థమ్. తద్విరో ధితళుక్కైల్లామాశ్రయమెన్దై. అకృత్యకరణమ్ముతలాక అసహ్యపచారమ్ ముడివానవల్దుక్కు ఆకరమూయిరుక్కై, దేవర్ * గుణానామాకర రానాప్పోలే, నాన్-అశుభానామాకరనెన్దై. (అపి) ఇప్పడిప్పట్టవనూయిరు క్కచ్చెయ్ తేయుమ్, “క్షణమపిసహాయతుశతధావినాశమ్” ఎన్దు అపే ట్టిక్కైక్కుమొరువధ్రియున్దు.

అతెన్నెన్నిల్, (దయాసిద్ధో) కీర్తించొన్న అశుభసాగరమె ల్లామ్ దేవరుడైయదయార్ణవత్తిల్ ఒరుకుశప్పడియామ్బుడియన్తో దేవరు

డై యకృపావతై: (౧) “వధార్వామపికాకుత్స్థసికృపయాపర్యపాలయత్”
 (౨) “వ్యసనేషుమసుష్యాణాం భృశంభవతిమఃఖతః” (౩) “గచ్చాసు
 జానామి”. (బద్ధో) ఆశ్రితరుడై యెగ్గువు పేఱుకళో తన్నతామ్మడియాన
 నిరుపాధిక సమ్బంధతై చ్చొల్లుకిఱతు. (౪) “అహంవోబాన్ధవోజాతః”
 (౫) “కృతకృత్యస్తదారామః” (౬) “ఋణంప్రపృథ్ధమివమే” (౭)
 “ఉరసాధారయామాసపాథం సజ్ఞాద్యమాధవః” (౮) “మమప్రాణాహి
 పాణ్డవాః” (నిరవధికవాత్సల్యజలధే) వాత్సల్య మాకిఱతు - అస్తిన్త
 కన్తిన్తక్కుల్ దోషమ్ తాయ్క్కు భోగ్యమాయరుక్కుమా పోలే
 ఆశ్రితకళో దోషమ్ భోగ్యమాయరుక్కు. కృపాసముద్రత్తుక్కు
 క్కరైయుణ్డాకిలుమ్ వాత్సల్య సాగరత్తుక్కుక్కరైయిలై. (౯) “శర
 ణాగతవత్సలః” (౧౦) “రిపూణామపివత్సలః” (౧౧) “దోషోయద్యపి
 తస్యస్యాత్” (౧౨) “త్వయికిళ్ళిత్సమాపన్నే కింకార్యంసీతయామమ”
 (౧౩) “అప్యహంజీవితంజహ్మమ్”

(తవగుణగణంస్మారంస్మరిమ్) కీర్తించొన్నగుణజ్ఞులై యుడై య
 దేవరుడై యతిరుక్కుల్యాణగుణ సమూహతై ఏప్పొతుమ్ శీన్తెయ్తతు
 శెయ్తతు. (స్మారంస్మరిమ్) స్తృతాప్తృత్వా, (౧౪) “గుణా
 నామాకరోమహాన్” (౧౫) “యథారత్నానిజలధేః” (౧౬) “చతుర్ము
 ఖాయుః” (ఇతీచ్చామిగతభీం) అశుభాస్పదనానవెనై నిన్తై త్తజ్ఞాతే
 దేవర్ గుణత్తైయే నిన్తైత్తు “నదేహం సప్రాణాన్” నిన్తిపడియే
 ఇచ్చియానిన్తేన్. (౫౨)

- (౧) రా.సు-౩౮-౩౪. (౨) రా.అ-౨-౪౧. (౩) రా.య-౫౯-౧౪౪.
 (౪) వి.పు-౫-౧౩-౧౩. (౫) రా.బా-౧-౪౫. (౬) భార-ఉద్యో-౫౨-౨౨.
 (౭) భార-ఉద్యో-౨౯-౧౮. (౮) భార-ఉద్యో-౯౦-౩౨ (౯) రా.సు-
 (౧౦) రా.య-౫౦-౫౬. (౧౧) రా.య-౧౮-౩. (౧౨) రా.య-౪౧-౪-
 (౧౩) రా.అ-౧౦-౧౯. (౧౪) రా.కి-౧౫-౩౦
 (౧౫) వామనపు-౯౪-౪౦. (౧౬) పరాహ-౨౩-౯౪.

శ్లో, —

అనిచ్ఛన్న ప్యేవం యదిపునరిచ్ఛన్ని వరజ
స్తమశ్చన్నచ్ఛన్యస్తతివచనభక్తిమరచయమ్ ।
తథాపీష్ఠంభూతింపచనమవలంబ్యాపీపయ
త్వఃపైవంభూతం ధరణిధిరమే శిక్షయమనః ॥ (౧౯)

అవ; — (అనిచ్ఛన్నితి) “ఇచ్ఛామి” ఎగ్గితిచ్చైతాన్ సజ్జై
యోవెన్న; మద్దబుద్ధియాననాన్ విషయానురూపమాన ఇచ్చైచ్చిన
క్కుణ్డైస్తు తిరుముళ్ళేణ్ణప్పమ్ శెయ్యప్పొకాతు. ఇచ్ఛానూచకమాన
వచనజ్జై యవలంబిత్తు మెయ్యామ్మడి ఎన్నుడైయమనసై శిక్షిత్తు
ళవేణమెనిటార్,

వ్యా; — (ఏవమనిచ్ఛన్యద్యపి) ఉక్తిమానప్రకారత్తుక్కు అ
నురూపమాన ఇచ్చైచ్చియిట్టిక్కే యిరుందతేయాకిలుమ్; నాన్తిరల్లామై
యాలే ఇచ్చైచ్చియైయెన్నమాట్టార్. పేర్లోరుక్కు అనురూపమాన
ఇచ్చైచ్చిరామైయాలే ఉణ్డెన్నపుమ్ మాట్టార్. (పునరిచ్ఛన్నివ)
మెయ్యానఇచ్చైచ్చియడైయార్ శొల్లమాపోలే; (చద్యస్తతివచన భక్తి
మరచయమ్) క్రితిమస్తుతివచన భక్తియైప్పణ్ణినేన్. వచనప్రకారత్తై
ప్పార్తాల్ సర్వజ్ఞరానదేవరుమ్ మెయ్యైట్టు భమిక్కుమ్మడిశొన్నేన్.
(౧) “పొయ్యైక్కైమ్మెశొల్లి” ఎన్నుమాపోలే, ఇతుక్కు హేతువెన్నెన్న;
(రజస్తమశ్చన్నః) అన్యథాజ్ఞాన విపరీతజ్ఞాన హేతువాన రజస్తమస్సు
క్కళాలే మత్తెక్కప్పట్టవనాయ్ కొణ్డెన్డపడి. అనాదికాలమ్ ఇన్ద
దేహమ్ స్వస్వరూప పరస్వరూపజ్జలై మత్తెత్తుప్పొన్దతు - రజస్త
మోద్వారత్తాలేయితే.

(తథాపి) ఇప్పడి త్యాజ్యమాకవేణ్ణమ్ శెయ్యలైచ్చెయ్తేనే
యాకిలుమ్ “యాథాతథ్యేనవర్ణితమ్” ఎగ్గితిచ్చయే సర్వజ్ఞనకాశత్తిలే

మెయ్యేశొల్లిప్పిత్తై క్కవేణ్ణిరుక్క, అణ్ణేహాయ్ పరిమాణినాల్ త్యాజ్య నితే. (ఇథం నూపంచచనమవంబ్బ) “న దేహం న సాణాన్” “దయా సిన్ధో బద్ధో” ఎన్నిటవచనమాత్రతైయే పల్లె న్నాశాకొక్కొణ్ణు(౧) “మాత వనెన్ట తేకొణ్ణు” ఎన్టుమ్, (౨) “తిరుమాలిరుణ్ణోలై మలై యెన్నే నెన్న” ఎన్టుమ్ శొల్లుకిటపడియే ఉక్తిమాత్రమే జవికై యామ్ విషయమితే. (కృపయా) (౩) “అవిజ్ఞాతా” (౪) “వధార్న్మ మపి-కృపయా” ఎన్నిటపడియేదోష త్తిలవిజ్ఞాతావాయ్, కృపాపరతన్త్రనాకై యాలే.

(ఏనమ్మాతం మేమనన్త్యమేవశిక్షయ) స్తుతిక్కు ఉపకరణ మానమననై అడిమైకొళ్ళక్కడవ దేనరే త్వదుపకరణమామ్బడిశిక్షి త్తరుళ వేణుమ్. (గీ) “తీమనమ్ కడుత్తాయ్” (౬) “మరువిత్తొమ్మిమ్ మనమేతన్దాయ్” ఎన్నిటపడియే పణ్ణియరుళ వేణుమ్. (౭) “మననకమ లమటక్కమ్మివి” ఎన్నిటపడియే మనోనైర్మల్యమ్ యోగత్తాలే పిట క్కక్కడవతు ఉపాసకసుక్కు. అన్దయోగస్థాన త్తిలే భగవదనుగ్రహ మాయితే ఇవ్వధి కారిక్కిరుప్పతు. (ధరణిధర) రసాతలగత్తై యానభూ మియై ఆపత్తే హేతువాక ఉద్ధరి త్తవర్లీరో దేవర్. (౮) “ఏనమాయ్ నిలన్ణీణ్ణెన్నప్పనే” ఎన్టుమ్, (౯) “పన్తియాయన్తు పారకిమ్ కీణ్ణపాశ్చీయాన్” ఎన్టుమ్ ఇప్పడిసమ్బన్ధముమ్ శక్తియుముణ్ణు. ఇవనిడ త్తిల్ ఇని ఇచ్చై యే దేవర్ క్కు వేణువతు. అణ్ణైయుణ్ణాక్కి రక్షిత్తరుళ వేణు మెన్గితార్.

అవ;—(పితాత్వమితి) ఇచ్చైయుమిన్తి క్కేయిరుక్క ఉక్తిమా త్రతైయేకొణ్ణు ఇచ్చైయైయుముణ్ణాక్కి రక్షిక్క వేణు మెన్నిటనిర్బధ మెన్నెన్న; అవర్జనీయసమ్బన్ధతాలేయెన్గితార్.

(౧) తి-వా. ౨-౭-౩. (౨) తి-వా. ౧౦-౮-౧. (౩) భార-ఆ-సు-౧౪౯-౬. గీ.

(౪) రా-సు-౩౮-౩౪. (గీ) తి-వా. ౨-౭-౮. (౬) తి-వా. ౨-౭-౭.

(౭) తి-వా. ౧-౩-౮. (౮) తి-వా. ౧-౭-౬. (౯) తి-మొ-౧-౧-౪.

శ్లోః— పితాత్వం మాతాత్వం దయిత తనయ స్త్వం ప్రియసుహృత్త్వమేవ త్వం మిత్రం గురురసిగతిశ్చాసిజగతామ్॥
త్వదీయ స్త్వద్భృత్య స్తవ పరిజన స్త్వద్గతిరహం
ప్రపన్నశైచనం సత్యహమపితనై వాన్మిహిభరః. (౬౮)

వ్యాః— (పితాత్వమ్) ఉత్పాదకరాయ్ పితకామరాయుకుక్కి అదేవర్. (మాతాత్వమ్) గర్భధారణమృణ్ణై ప్రసవశ్లే అనుభవత్తు అశుచిప్రసవశ్లే యామ్ మతియాతే రక్షిత్తుప్పిన్బ ఇనన్ ప్రియమే అపేక్షిత్తిరుక్కుమ్ తామైప్పోలేపరిపుడై యార్ దేవర్. (౧) “పితాహమస్య జగతః” (౨) “భూతానాం యోగ్యయః పితా” (౩) “సర్వేషామేవ లోకానాం పితా మాతా చ మాధవః” (౪) “తజ్జమాకియ తన్దైతాయ్” (దయితతనయ స్త్వమ్) అభిమతనాయ్ నిరయనిస్తారకనాన పుత్రనైప్పోలేనిన్బ ఉపఃరిప్పీర్ దేవర్. (౫) “సన్మక్కళుమ్ మేలాత్తాయ్ తనైయుమవరే”. (ప్రియసుహృత్త్వమేవ) అభిమతముమాయ్ సర్వకాలత్తిలుమ్ శోభనత్తైయేపణ్ణుమ్ తిరుపుళ్ళత్తైయుడై యరా యిరుప్పీర్ దేవరీర్. అనర్థత్తైప్పణ్ణినాలుమ్ విడవొణ్ణితప్రియత్వమ్. అప్రియనానాలుమ్ విడవొణ్ణితసుహృత్త్వమ్. అనధారణమ్ సర్వత్తిలుమన్వయిక్కక్కడవతు.

(త్వం మిత్రమ్) అష్టనన్ సుభద్రైయుడై య స్వయంవరత్తై దేవర్ క్కటివిత్తు అభిత్తాప్పోలే అశేషరహస్యజ్ఞుమ్ అతివిక్కలామ్బడి విశ్వసనీయరామ్బడి యిరుప్పీర్ దేవర్, (గురురసి) (౬) “మన్మనాభవ

(౧)

(౨) భా-ఆ-౧౪౯-౧౦.

(౩) భార-ఆర్.

(౪) తి.వామ్-౩-౬-౯. (౫) తి.వామ్-౫-౧-౮.

(౬) గీ-౯-౩౪.

సుగ్భక్తః” ఎన్ఱమ్ (౧) “మామేకంశరణంనజ” ఎన్ఱమ్ నిన్ఱనిన్ఱని
లైళిళిలే హితోపదేశమ్ పణ్ణుమాచార్యరుమ్ దేవరే. (గతిశ్చాస్) పురుషార్థోపాయభూతర్ దేవరెన్నుతల్, “గన్తవ్యత్వాన్దతి” ఎన్ఱమ్
పరమప్రాప్యర్ దేవరెన్నుతల్. (జగతామ్) ఇన్దసమ్బన్ధమ్ - దేవాదిన
ర్వప్రాణిః ఖుక్కుమ్ సాధారణమ్ ఉభయవిభూతిక్కుమ్ సాధారణమెన్నువు
మామ్. (త్వదీయః) అన్దసమ్బన్ధసామాన్యమొద్దీయ, తమక్కున్డాసవిశేష
ప్రతిపత్తియైయరుళిచ్చెయ్తెకార, (౨) “ఈశ్వరోహమ్” ఎన్ఱిరుక్కు
మననల్లేన్. (౩) “యస్యాస్మి” ఎన్ఱిటపడియే దేవర్ కే శేషభూతన్,
దేవర్ క్కతిశయత్తై విలైత్తు స్వరూపమ్పెటుమ్ సమ్బన్ధైయైయదైయవ
నెన్ఱై. (త్వన్భృత్యః) అతినాలే దేవర్ క్కు భరణీయనెన్నుతల్, (౪)
“ఆత్మదాన్యంహరేస్సాన్వమ్యమ్” ఎన్ఱిటపడియే నిరుపాధికదాసభూత
నెన్నుతల్. (౫) “దాసభూతాన్స్వతస్సర్వే హ్యత్మానః పరమా
త్మనః” ఎన్నక్కడతె. (తవపరిజనః) (౬) “అహంసర్వంకరిష్యామి”
ఎన్ఱిటపడియే సర్వకైజ్కర్యత్తుక్కుమర్వన్. (త్వదగతిః) దేవరే ప్రాప్య
భూతరెన్ఱిరుక్కితేన్.

(అహంప్రపన్నశ్చ) ప్రాప్యమ్ పెటుకైక్కు దేవరే ఉపాయ
భూతరాశ అధ్యవసిక్కితేన్. (ఏవంసతి) దేవర్ సర్వవిశబద్ధపుమూయ్,
అడియేన్ అనన్యగతియానసిన్బు, (అహమపి) అహృదయోక్తియై
యదైయనానుమ్ తవైవభరోస్మి దేవర్ కే భరనాకానిన్ఱేన్. జ్ఞాన
శక్త్యాదికళాలుమ్ ప్రాప్తియాలుమ్ ఎన్ కార్యమ్ దేవర్ కే భరమెన్ఱై.
భరమాన్తైయావతు - సర్వదేశత్తిలుమ్ సర్వప్రకారత్తాలుమ్ నిర్వా
హ్యనాన్తై.

(౬౦)

శ్లో:- జనిత్వాహంసంశే మహతిజగతిఖ్యాతయశసాం
శుచీనాంయక్తానాం గుణపురుషతత్త్వ స్థితివిదామ్ ।
నిసర్గాదేవత్వచ్ఛరణ కమలై కాస్తమనసా
మధోధిపాపాత్మాశరణద నిమజ్జామితమసి ॥ (౬౧)

అవ:- (జనిత్వేతి) నీర్ మహావంశప్రసూతరల్లీరో? నిరాలమ్బ
మైప్పోలే ఇజ్జనే శొల్లుకిఱతెన్నెన్న; ఇవ్వంశ త్తిలే పిఱస్తేనేయాకిలుమ్
పాపప్రసాదానైయాలే సంసార త్తిలే అబ్బుద్దానిస్తేన్; ఎదు త్తరుళవేణు
మెనితార్.

వ్యా:- (మహతివంశే అహంజనిత్వా) వంశత్తుక్కు మహత్తై
యావతు - మహాత్మాక్కుల్ వద్దజనిక్కై. (౧) “ఏతద్ధిదుర్లభతరం
లోకేజన్మయదీదృశమ్” ఎన్నుమ్ వంశ త్తిలేపిఱస్తువైత్తు, అనిర్థప్పడా
నిస్తేన్. (జగతిఖ్యాతయశసామ్) చతుస్సాగర పర్యవైయాన భూమిప్పర
ప్పెల్లామ్ ప్రసిద్ధమానపుకత్తై యుడై యవర్కళి. (౨) “తికఘ్నన్దో తిరున
రుళి శెయ్ తులకత్తార్ పుకఘ్నమ్ పుకఘ్ తానతుకాట్టి త్తన్” ఎన్నిఱపడి
యేభగవద్విషయాయాకారముడై యవర్కళెన్దులోక ప్రసిద్ధమాయరుక్కై.
(శుచీనామ్) భగవద్వ్యతిరిక్తివిషయజ్ఞళిల్ భోగ్యతాగర్థరహితరాయిరు
క్కై. ఆస్తరబాహ్యమాన ఉభయశుద్ధియైచ్చొల్లవుమామ్. ఇవ్వంశ త్తి
లేపిఱస్తువైత్తు అశుభాస్పదనెన్నక్కడవీరో? (యుక్తానామ్) (౩) “ఏత
కృత్యాగి ప్రతీక్షస్తే” ఎన్నిఱపడియే నిత్యయోగాకాజ్జ మనస్కరాయిరు
క్కుమవర్కళి. (౪) “మాకవై కున్దమ్ కాణ్బతత్కెన్దునమేకి మెణ్ణమ్”
ఎన్నుమ్బడియిరుక్కై. ఇళైయ పెరుమాళైప్పోలే దేవరోడల్లశుకాల
క్షేపమరితాయిరుక్కుమవర్కళెన్నమామ్. ఇవ్వడిప్పట్టవంశ త్తిలేపిఱస్తు

(౧) గీ.౬-౪౨. (౨) తి.వా.౯-౨-౫. (౩) ఇతిహాససముచ్చయే.

(౪) తి.వా.౯-౩-౨.

ఇచ్చైపోరాతెన్నక్కడవీరోవెనై. (గుణపురుషతత్వస్థితివిదామ్) చిద-
చిదీశ్వరకళకుడైయ స్వరూపస్వభావ సమ్మన్తజ్జలై అతియునువరకళో.
గుణమెఱ్ఱు-గుణాశ్రయమాన ప్రకృతియైచ్చొల్లుకీటతు. స్థితియావతు-
స్వరూపస్వభావాదికళో.

(నిసర్గాదేవేత్యాది) వత్సమానతు-జనిత్రహితే తాయములై
యిలేవాయ్ వైక్కుమాబోలే త్వచ్చరణర విన్దగళిలే ఏకాన్తమానమన
నైసి జన్మప్రభృతియాకవుడైయవరకళో. కీర్తించొన్నశుద్ధియోగాది
కళో నైసర్గికమై. (పాపాత్మా) పాపద్వానోరుపడివుకొణ్ణాప్పోలేయరు
క్కుమవన్. జ్ఞానానన్దమొట్టియ పాపమేనిరూపకమాయరుక్కై. (శర-
ణద) ఇవ్వళవిలుమ్ఉన్నక్కలవకాశముణ్ణామ్బడి * ఆళోపార్త్తుట్టితరు
మవరితేదేవరీర్ (తమసి అఘోఘోనిమజ్జామి) ప్రకృతియిలే దేవరెడుక్క
నినైత్తాలుమ్ కైక్కెట్టాతపడి అమిత్రానిచ్చేన్. (౧) “పన్ మామాయ
ప్పల్ నీటివియిల్ పడుకిన్దయన్” ఎన్నిటపడియేగన్నమ్ తరై కణ్ణిలేనెన్ని
తార్. ఇత్తాల్ సాన్తానికర్ దేవర్ పక్కలవగాహిత్త వళవుమ్ నాన్
ప్రకృతియిలే అవగాహిత్రేనెన్నితార్.

జనిత్రవంశమితు. దేవర్ శరణ్యర్. ఇప్పడియరుక్క, నాన్ పడు
కీటపాడు ఇతువితే. అసమజ్జననైప్పోలే వంశప్రభావముమ్ జీవియాతే
దేవరుడైయ నీరైయుమ్ జీవియాతేయరుక్కిటపడియితే ఎన్నుడైయ
పాపప్రాచుర్యమెన్నితార్. (౬౧)

అవ;—(అమర్యాదఇతి) ఇవ్వంశత్తిల్ జన్మత్రైయుమ్ అసత్వమ
మాక్కవల్లపాపమ్ ఉమక్కేతెన్న; “పాపాత్మా” ఎన్నిటవిత్రై వ్పరక్క-
ప్పేళుకితార్.

శ్లో:- అమర్యాదంక్షుద్రశ్చలమతిర సూయాప్రసవభూః
 కృతఘ్నోదుర్మానీ స్మరపరవశోవశ్చనపరః ।
 నృశంసంపాపిషం కథమహమితోదుఃఖజలధే
 రపారాదు తీర్ణస్తవపరిచరేయంచరణయోః ॥ (౬-౨)

వ్యా:- (అమర్యాదం) వేదమర్యాదైక్కుబహిర్భూతన్, (క్షుద్రం) క్షుద్రత్వమావతు - నీచవిషయాదికళిల్ అతిచాపల్యమ్. ఉజ్జ్వననహేతువాన వేదమర్యాదైర్దై, అనాదరిత్తు అతుక్కుమేలే వినాశహేతువాన నీచసేవైయిలేఅతిచపలనై. (చలమతిః) ఒరుజ్ఞానాధికన్, “నీచవిషయప్రావణ్యమ్-నాశహేతుః; వేదప్రతిపాద్యవిషయమే-ఉజ్జ్వననమ్” ఎస్తు హితమ్ శోన్నాల్, అతిల్ వ్యవస్థితచిత్తప్రభేన్. (అసూయాప్రసవభూః) పరగుణజ్ఞళిలే దోషతైయుష్టాక్కుకిఱదోషత్తుక్కు ఉత్పత్తిస్థానమ్, ఎనక్కు దోషముష్టామశ వే యన్తిక్కే పిఱగ్గుణజ్ఞళిలుమ్ దోషతైయుష్టాక్కుమవనై. (కృతఘ్నం) ఉపకరిత్తవిషయత్తిలే అవకారతైష్పణ్ణుకై. (౧) “గోఘ్నేచైవ సురాపేచ చోరేభగ్నప్రతేతథా నిష్కృతిర్విహితాసద్భిః కృతఘ్నేనాస్తినిష్కృతిః” ఎస్తు మాతృపితృశతత్తిలుమ్ వత్సలతరమాన శాస్త్రత్తిలుమ్ బహిష్కృతనై. (దుర్మానీ) ఇప్పడి నికృష్టనాయుక్కుచ్చెయ్తేయుమ్ సర్వోత్కృష్టర్కు మవ్వరు కేయాకత్తనై నినైత్తు (౨) “ఈశ్వరోహమ్” ఎన్తిరుక్కుమవన్. (స్మరపరవశం) తనైఉత్కృష్టజన్మాక్కుళుక్కుమేలాకనినై తిరుక్కుమశవిన్తిక్కే విషయప్రావణ్యహేతువాన కామసుక్కుప్పరతన్త్రనాశవుమ్ భగవత్ప్రావణ్య హేతుభూతరానారై త్తానినైత్తుమనర్థపుట్టేనై, (వశ్చనపరః) కామపారవశ్యత్తాలే విషయజ్ఞళిలేప్రవణనాయ్, అవ్వీషయజ్ఞళిలుమ్ ద్రవ్యజ్ఞళై వశ్చిత్తు వర్తిక్కుమవన్. (౩) “శూతనాయ్

క్కళ్వనాకి” (౧) “శూతి నైప్పరుక్కి క్కళ్వి నైత్తుణిన్దు ” ఎన్దుమ్ శొల్లుకిఱపడియే.

(నృశంసం) తాన్ విరుప్పి నవిషయజ్గళిల్ వచ్చకనాకై యన్త్రిక్కే తన్నై విశ్వసిత్తిరుప్పార్ పక్కల్† కూరకర్తావాయిరుక్కుమవన్. (పా పిన్దం) ఇతుక్కెల్లామడి పాపరుచియేయాయ్, అతిలే వ్యవస్థితనాయి రుక్కై. (౨) “పావమే శెయ్తు పావియానేన్” (౩) “ఒప్పిలా త్తీవి నై యే నై” (౪) “నానేనానావితనరకమ్ పుకుమ్ పావమ్ శెయ్తేన్” (౫) “అహ మస్మ్యపరాధానామాలయం” (౬) “రానణోనామదుర్వృత్తం” (౭) “నీశనేన్ నితై వొన్దుటలేన్” ఎన్త్రితే అఱివుడైయార్ తన్నామై ప్పేళుమ్మడి. (అపారాదితోదుఃఖజలధేః కథము త్తీర్గోహమ్) ఒరునాళి లేతుడజ్గినదుఃఖమాతల్, మేలారునాళిలే ముడివుకాణుతల్ శెయ్యు మత్తామైయాలే కరై యిన్త్రిక్కేయిరుక్కై. (ఇతోదుఃఖజలధేః) ఎన్దు దృష్టివిషమోలేకాణ భయమాయిరుక్కిఱ దుఃఖసాగర త్రినిన్దుమ్. (కథము త్తీర్గం) ఇతిలే అఱున్దిక్కిడక్కిఱనాన్ కరై యేఱవెన్బత్తున్దు? (౮) “ముత్తనార్” ఎన్దిఱపడియే అస్పృష్టసంసారగన్ధరానదేవరేకరై యే ధ్మో వేణుమెన్దై. (తనచరణయోః కథంపరిచరేయమ్) దుఃఖనివుత్తి క్కుమ్ అత్తమనాయిరుక్కిఱనాన్. నిత్యసూరికళడిమై శెయ్యవిరుక్కిఱ దేవర్ తిరువడికళిలే ఎజ్జనేపరిచ్చరై వ్వుణ్ణవన్. దుఃఖనివుత్తియుమ్ దేవర్ క్కేభరమ్. అడిమైకొళ్ళుకై యుమ్ దేవర్ క్కేభరమెన్దై. (౯-౨)

అవ;—(రఘువరేతి) బుద్ధిపూర్వేణ వణ్ణినప్రాతికూల్యజ్గళై ప్పొలుక్కప్పొమోవెన్న; కాకాపరాధజ్జైయుమ్ శిశుపాలానధాః త్తై యుమ్ పొలు త్తరుళినదేవర్ క్కుప్పొలుక్కముడియాత తుణ్ణోవెన్దిక్కార్.

(౧) తి-మొ-౧-౬-౩. (౨) తి-మొ-౧-౯-౯. (౩) తి-చాయ్-౭-౯-౪.

(౪) తి-మొ-౧-౯-౨. (౫) అహిర్య-౧౦-౩౬-౩౮, (౬) రా-య-౧౭-౧౦.

(౭) తి-చాయ్-౩-౩-౪. (౮) తి-చ-వి-౧౧౫. † (పా) కృత్రిమనా.

శో:— రఘువరమౌదభూ స్త్వం తాదృశో వాయసస్య
ప్రణతఇతిదయాభుర్యస్య చైద్యస్యకృష్ణ ।
ప్రతిభవమపరాధుర్ముగ సాయుజ్యదోభూః
వదకిమపదమాగ స్తస్య తేఽస్తిషమాయాః ॥ (౬౩)

వ్యా:--(రఘువర) శరణాగతరక్షణమ్ పణిపోస్త రఘుప్రభృతి
కిశో ఘాతక రెన్ను మృడి శరణాగతరక్షణ త్తిలే అధిక రాయిరుక్మై. రఘు
రాక్షససంవాద త్తిల్ శరణాగతరక్షణమ్ పణిపోస్తవవర్క శశవిష్ణుక్మై
(౧) “సుగ్రీవంశరణంగతః” ఎన్ఱమ్, (౨) “త్వయికిశ్చిత్సమాపన్నే”
ఇత్యాశ్చ “భరతేరాజ్యమావేశ్యత్యత్వేదేహమ్” ఎన్ఱితే ఇవర్
పడి. (తాదృశః) అప్పడిప్పట్టవనెన్ను మ త్తనై యిథీయ అనుభాషిక్మై
తాన్ అసహ్యమామ్బడియితే పణిసవపరాధమ్. (వాయసస్య) అప
రాధమ్ పణ్ణుకైక్కాక ప్రాప్తమాన దేవత్వత్వైవిట్టు నిహీనమాసతిర్య
క్త్వత్వై పురిగ్రహితానై. (ప్రణతఇతి) (౩) “సపిత్రాచపరిత్యక్తః”
ఎన్ఱిటపడియే ఇవనై పురిగ్రహిక్మిల్ నమక్కుమనర్థమామెన్ఱుసర్వరుము
పేక్షిక్మై పృకలబ్ధి, (౪) “సతంసపతితంభూమా” ఎన్ఱిటపడియే
విక్రున్ఱననై శరణాగతనెన్ఱు దయైయైప్పణ్ణి. ఋషి “శరణాగతమ్” ఎన్ఱ
తుమ్ రామాభిప్రాయత్తాలే. (త్వందయాభురభూరితియత్) బ్రహ్మస్త్ర
త్తుక్కు ఇలక్కాక్కుమశవిలేదేవర్, “కృపయావర్యపాలయత్” ఎన్ఱిట
పడియే, దయాభువానీర్; (౫) “క్షిపామి” ఎన్ఱమ్, (౬) “నక్ష
మామి” ఎన్ఱమ్ పణ్ణివై త్త ప్రతిజ్ఞెఫలియాతే దేవర్ కృపాకార్యమే
ఫలిత్తువిట్టతు - పిరాట్టినన్నిధియాలేయితే. (యచ్ఛ) చశబ్దత్తాలే కా
కాపరాధత్వై ప్పొలు త్తవళవేయో? వేలు ఉదాహరణా స్తరత్వైయమ్

(౧) రా-కి-౪-౧౯.

(౨) రా-య-౪౧-౪.

(౩) రా-సు-౩౮-౩౭.

(౪) రా-సు-౩౮-౩౪.

(౫) గీ-౧౬-౧౯.

(౬) వరాహపు.

సముచ్చయిక్కితార్. (చైద్యన్య) యదువంశజాతరిత్కాట్టిల్ చేదికు
లోద్భవ నెన్దు తన్నె ఉత్కృష్టనాకవభిమాని త్తిరుక్కుమవన్.

(ప్రతిభవమపరాధురి) కాకత్తైప్పోలే ఒరుకాల్ అపరాధత్తై

ప్పణ్ణినవళవిన్దిక్కే జన్మన్దోటుమ్ ప్రాతికూల్యత్తిలే వాసనై పణ్ణినవను
క్కు. (సాయుజ్యదోభాసి) (౧) “బహునాంజన్మనామస్తే” ఎన్దుమ్,
(౨) “అనేకజన్మసంసిద్ధం” ఎన్దుమ్ (౩) “ఆస్థిశాశనకాదయః” ఎన్దుమ్
జన్మన్దోటుమ్ ఆశ్రయిత్తుప్పోన్దార్ పెటుమ్ పేద్రైయితే కొడుత్తతు,
సాయుజ్యమాకితతు - సమానభోగమ్. (౪) “సాయుజ్యంప్రతిప
న్నాయే తీవ్రభక్తాస్తవస్యినః । కింజరామమతేనిత్యంభవన్తి నిరుప
ద్రవాః” (ముగ్ధ) (౫) “ఆయర్కుల త్తిద్రోశిళమ్మిళ్ళై” ఎన్దిపడియే
అపరాధానభిజ్ఞనితేకృష్ణన్. అతుక్కుమేలే ఒరుపేటితే ముడికిడిదై
యిలే సుఖరూపమానవడివైక్కణ్ణు క్కిలక్కాక్కినవేద్రైమ్. (తస్యతే
క్షమాయాః అపదమాగః కిమస్తి) కాలభేదత్తాలే దేవర్ వేతేయరు
వరాకిరల్లర్, దేవరుడైయక్షమైక్కు అవిషయమానపాపముణ్ణో?.
కింక్షేపే. అపదమ్-అస్థానమ్; అవిషయమిత్యర్థం, (వద) సర్వజ్ఞరానదే
వర్క్కుమటుమాద్రైమ్మిల్లై. త్తమైక్కు ఇలక్కాక్కివిషయాకరిక్కు
మిత్తనైయెన్తై. (౬౩)

అనః—(నన్వితి) స్వతస్త్రరాననామ్ శిలర్తిఱత్తిల్ ఒడ్డెచ్చెయ్
తోమెన్దాల, ఇశువే-మర్యాదైయాకక్కడవతోవెన్న; కడల్ కరైయిలే
ఆశితసామాన్యత్తిలే దేవర్ పణ్ణినప్రతిజ్ఞై ఎన్నైయరువనైయమొట్టి
యవో పెన్దితార్.

శ్లో;— ననుప్రపన్నస్సకృదేవనాథతవాహమస్మీతిచయాచమానసి ।
తవానుకమృత్యుస్మరతఃప్రతిజ్ఞాంమదేకవన్దంకిమిదంత్రతంతే॥

వ్యా;—(ననుప్రపన్నస్సకృదేవ) (౧) “సకృదేవప్రపన్నాయ”

ఎన్తఁజైస్మరిప్పిక్కిఱార్. “సకృదేవ” ఎన్తతు - “సహసైవ”
ఎన్తు ఆధ్వాన్ నిర్వహిక్కుమ్. అనాదికాలమ్ సంసరిత్తు పోన్ద
వివన్ ఒరుజన్మమెల్లామ్ ప్రపత్తియై. అనుసన్ధిత్తాల్తాన్ “సకృత్”
ఎన్తెక్కుప్పోరుమోవెన్బర్ ఎమ్బూర్. భగవత్ప్రభావత్తైప్పూర్తాల్
ఒరుకాలెక్కుమేల్మికై. ప్రాప్యరువి-ప్రాప్తియశవుమ్ అనువర్తి
క్కుమెన్బర్ భట్టర్. (నాథ) ఒరుహల్ పణ్ణినప్రపత్తి అమైకి
ఱతు, వకుత్తనాథనాకైయాలే. ఆభిముఖ్యమాత్రమే అమైన్దిరుక్కి
ఱతు-ఇయైపువేటు తన్నతానకుడల్తుడక్కాలే. అశరణ్యవిషయత్తిల్
ఆర్తప్రపత్తిక్కుమ్ ఫలమ్పాక్షికమ్. వకుత్తవిషయత్తిల్దృష్టప్రపత్తి
క్కుమ్ ఫలవ్యాప్తియుణ్ణు. (తవాహమస్మీతిచయాచమానసి) “అహం
తవాస్మి” భృత్యవస్తవానతు కిచ్చత్కరిత్తు తన్సత్తెయైలభిక్కవేణు.
మెన్తు యాచిక్కై. ఉత్తరాధప్రక్రియైయాలే కైజ్కర్యైప్రార్థిక్కై.
“త్వత్పాదమూలంశరణం ప్రపద్యే” ఎన్తు ఎన్నుడైయవెటుమైయై
మున్నిట్టుక్కొణ్ణు ప్రపత్తిపణ్ణినేన్. “ఏకాన్తికనిత్యకిజ్కరి ప్రహర్ష
యిష్యామి” ఎన్తు ప్రాప్యాపేత్తైయుమ్ పణ్ణినేన్. ఇరణ్ణుపదత్తాలుమ్
భక్తిప్రపత్తిశిరణ్ణిలుమ్ అధికరిత్తవధికారికళిరువరైయుమ్ శొల్లుకిఱ
తెన్బారుముణ్ణు.

(ప్రతిజ్ఞాంస్మరతస్తవానుకమృత్యు) “ఏతద్రవతంమమ” ఎన్తు

శ్లో:- అకృత్రిమత్వచ్చరణారవిన్దప్రేమప్రకర్షావధిమాత్తవన్తమ్ |

పితామహంనాథమునింవిలోక్యప్రసీదమద్వైత్తమచిన్తయిత్వా ||

కడల్కరైయిల్ పణ్ణన ప్రత్తిజ్జెయై న్దురియానిన్డుకొణ్ణు దేవర్ కు అను గ్రాహ్యన్. (తేన్రతమిదంమదేకనర్జంకిమ్) సర్వసాధారణభూతరాన దేవరుడైయ సాధారణమానవిన్దసజ్జల్పమ్ ఎన్నెయిరువనైయుమ్ ఒ ధ్రినిరుక్కుమా?. కిమ్-జే.పే. ఇన్నానైయొట్టియవెన్డు విశేషిత్తతాకి లన్దు ఎనుక్కుఇట్టక్కవేణువతు, దేవర్ సత్యసజ్జల్పరాకైక్కాక ఎన్నె రక్షిత్తరుళవేణుమెన్దై. (౬౪)

అన:- (అకృత్రిమేతి)(౧) “రామోద్విర్నాభిభాషతే” ఎన్గిట సజ్జల్పత్తై విట్టిరేయాకిలుమ్ పెరియముతలియారోడు విద్యైయాలుమ్ జన్మత్తాలుముణ్ణానసమ్మనజ్జెయేపార్ తరుళి ఎన్నుడైయ ననై తీమైకలై ప్పారాతే విషయీకరిక్కవేణుమెన్న; అతుక్కుక్కణ్ణభీవిల్లామైయాలే అప్పడిశెయ్కిణ్ పొన్దు ఈశ్వరన్ అనుమతిపణ్ణ, తాముమ్ అభిమతమ్ పెర్ భారాయ్ స్త్రోతమేతలైక్కట్టుకితార్.

వ్యా:- (అకృత్రిమ) క్రియయానివృత్తిః - కృత్రిమః. తద్ర హితః - అకృత్రిమః, స్వాభావికఇత్యర్థః, కులద్రాసే యోగికులమూకై యాలే నై సర్గిమానప్రేమమెన్దై. మెయ్యాన ప్రేమమెన్నవుమామ్. † (త్వచ్చరణారవిన్ద) ఇవ్వాత్మావుక్కు వకుత్తదేవర్ తిరువడిత్తా మరైకళిలే. (ప్రేమప్రకర్షావధిమ్) భక్త్యుత్కర్షత్తుక్కవధియాయుళ్య వరై. పరభక్తియుక్తరాయరుచుక్కై. అనపాయనియానప్రీతి సంసారి

(౧) రా.అయో-౧౮-౩౦.

(పా) † (త్వత్) సాప్తశేషియానవున్నుడైయ (చరణారవిన్ద) అశ్రితర్ కు ఇట్టియుమ్ భోగ్యమానతిరువడికలై (ప్రేమప్రకర్షావధిమ్) ప్రేమా తిశయ సీమాభూమియానవర్, నమక్కు ఇతరవిషయజ్గళిల్ ప్రేమ

కళుక్కు శబ్దాదికళితే; ఇవర్క్కు ఇవ్విషయ త్తిలేయితే. (ఆత్మనస్తమ్) భగవచ్ఛేషతైకరసరాయుశ్శనరై. మేల్ ప్రేమప్రకర్షస్తు డియాన ఆత్మయాథాత్మ్యజ్ఞానముడైయవరెనై (పితామహమ్) విద్యయాజన్మనాచ. (నాథమునిమ్) శ్రీరజ్జనాథరెస్తు తిరునామడై యోడైయనరాయ్, భగవద్జ్ఞాన నిధియాయుశ్శనరై. (విలోక్యప్రసీద) అనరై ప్పార్తు ఎన్నపరాధజ్గలై ప్పొలుత్తరుళవేణుమ్. (మద్వృత్తమచిన్తయిత్వా) అసత్కర్మతై విస్మరిత్త వోపాతి సత్కర్మతై యుమ్ చిన్తియాతే అవరైప్పార్తు ప్రసన్నరాకవేణుమెనై. (మద్వృత్తమ్) ఎన్ఱు సత్కర్మతై నినైక్కిఱతు. వృత్త వానెన్ఱాల్ సత్కర్మయత్తనై యితే శొల్లుకిఱతు. స్వగతమానవబ్దై అనాదరిత్తు; పెరియముతలియార్బై సమ్మనైయేపార్తు రక్షిత్తరుళవేణుమ్.

మెల్లామ్ ఇవర్క్కు వకుత్త విషయ త్తిలేయితేయరుప్పతు. (ఆత్మనస్తమ్) భగవచ్ఛేషత్వమ్ స్వరూపమాకవే ఆత్మయాథాత్మ్యజ్ఞానముడైయవరెనై. “ధననస్తమ్” ఎన్నుమాపోలే.

(పితామహంనాథమునిమ్) కుడల్తుడక్కెయ్డైయరాయ్, భగవద్జ్ఞాననిధియాయుశ్శనరై. (విలోక్య) కటాక్షిత్తు, (ప్రసీద) అపరాధజ్గలై ప్పొలుత్తరుళవేణుమ్ (మద్వృత్తమచిన్తయిత్వా) అసత్కర్మతై విస్మరిక్కుక్కడవరాకవేణుమెనై. “మద్వృత్తమ్” ఎన్ఱు-సత్కర్మతై నినైక్కిఱతు. వృత్త వానెన్ఱాల్ సత్కర్మయత్తనై యితే శొల్లువతు. స్వగతమానవబ్దై అనాదరిత్తు, పెరియముతలియార్సమ్మనై ఎనక్కుత్తజ్జమాక వేణుమెన్ఱు ప్రాధిత్తురైత్తై త్తలైక్క ట్టియరుళుకిఱాకో.

స్త్రాత్రమ్తన్నిల్ శెయ్తతాకిఱతు - ముతలిట్టణ్ణు శ్లోకత్తాలే
 భగవద్విషయత్తి లిట్టికైక్కు యోగ్యనాక్కినవాచార్యనై ఉపకార
 స్మృతియాలే శరణమ్బుక్కు, అనన్తరమ్ నాలుశ్లోకత్తాలే భగవద్విష
 యత్తిలేఱ్ఱిన్ద్రుతత్ప్రభావత్తాలే స్త్రాత్రాక్షేప సమాధానత్తైప్పణ్ణి *నావే
 షసేతుడణ్ణి *త్వదాశితానా మఱుతియాక శరణ్యప్రభావత్తైచ్చొల్లి,
 *నమోనమఱివే అన్దప్రభావత్తుక్కు త్తొద్రు త్తిరువడికళిలేమ్మిన్దు,
 “నధర్మనిష్ఠోస్మి” ఎన్ఱుతోడణ్ణి *తివామృతస్యద్ది నియళవుమ్ వెఱుమై
 యొమున్నిట్టు శరణమ్బుక్కు శరణాగతనుక్కు సమ్భావితమానస్వభా
 వన్దలైచ్చొల్లి, *త్వదన్ఱ్ఱితుడణ్ణి ఇరణ్ణుశ్లోకత్తాలే మనోవాక్కాయన్దళే
 ల్లావద్రొలుమ్ శరణమ్ పుకవేణ్డా; కాయికమాతల్ మానసమాతల
 మైయుమ్ అభిమతసిద్ధికెన్ఱుశొల్లి, *విలాసతుడణ్ణి *భవన్తమ్ ముడివా
 కప్రాప్యత్తై ప్రాధిత్తు, తామ్ ప్రాధిత్తపోతేప్రాప్యమ్ సిద్ధియామైయాలే
 సూరిభోగ్యమాన విషయత్తై నిత్యసంసారియాననాన్ ఆళైప్పడక్కడవే
 నోవెన్ఱు తమ్మె “ధిగళుచిమ్” ఎన్ఱు నిన్దిత్తు, పిన్బుతమ్ముడై యరుచియా
 లే అయోగ్యతాపేతువాన పాపత్తైయుమ్ దేవరుడై యకృపైయాలే
 పోక్కి యరుళవేణుమెన్ఱు తామ్ పణ్ణినప్రపత్తియై స్మరిప్పిత్తు *అపరా
 ధనహన్రవిలే అపేక్షిత్తు,

*అవివేకవెన్ఱుతోడణ్ణి మూన్ఱు శ్లోకత్తాలే దేవర్ కృపైక్కు
 మాకాతారుణ్డో వెన్ఱుశొల్లి, మేలిరణ్ణుశ్లోకత్తాలే స్వస్వరూపయాథా
 త్మ్యత్తైయుమ్ *అవబోధితవిలే పరభ క్తియైయు మపేక్షిత్తు, మేలిర
 ణ్ణుశ్లోకత్తాలే అప్పరుపార్థత్తిల్ చరమావధియాన తదీయశేషత్వత్తై
 ప్రాధిత్తుమేలారుశ్లోకత్తాలే శేషత్వవిరోధికలై పోక్కి త్తన్దరుళవేణు

మెష్టపేక్షిత్తు, మేల్మూస్తుళ్ళకత్తాలే “ఇప్పడి ఇచ్చిక్కిరితాన్ అశు
భాస్పదన్. ఇచ్చైతానుమ్ పోట్కనానాలుమ్ దేవర్ కృపాదిగుణజ్ఞతాలే
అశుభజ్ఞైప్పొక్కి నిరుపాధికసంబంధతాలే ఇచ్చైయుమ్ పిఱప్పిక్కై దేవర్
క్కే భరమెస్తుమ్, మేలిరణ్ణుళ్ళొకత్తాలే విలక్షణననాన త్రిల్ జన్మముమ్
పాపప్రాచుర్యతాలే అకిళ్ళత్తు రమెస్తు మేలిరణ్ణుళ్ళొకత్తాలే నాన్ పణ్ణిన
ప్రపత్తియైనినై త్తు ఇప్పాపత్తై దేవరుడై య్ జ్ఞమైక్కు-విషయమాక్కవే
ణుమెస్తు మపేక్షిత్తు నాన్ పణ్ణినప్రపత్తియై అనాదరిక్కిలుమ్ ప్రప
త్తవిషయమాకప్పణ్ణిన ప్రతిజ్ఞైయై అనాదరిక్కిలుమ్ పెరియముతలియా
ర్ పక్కల్ దేవర్ క్కుణ్డాన రాగత్తైవిడవొణ్ణాతితే తత్సమ్బంధత్తైప్పార్ త్తు
ఎన్నుడై నన్దేతీమైకళై ప్పారాతే రక్షిత్తురుళవేణుమెస్తుముడిక్కితార్.

యత్పదా మ్భోరుహాభ్యాన విధ్వస్తాఽశేషకల్మషః ।

వస్తుతామువయాతోహంయామునేయంనమామితమ్ .॥

ఆళవందార్ తిరువడికళేశరణమ్.

పెరియవాచ్చాన్బిళై త్తిరువడికళేశరణమ్

పెరియవాచ్చాన్బిళై త్తిరుళిచ్చెయ్ త

ఆళవందార్ స్తోత్రవ్యాఖ్యానమ్ముద్ శ్రిద్ శ్రిద్.

గం-వతుపారత్రియ శుద్ధా శుద్ధజ్యో.

23-పేజుముతలో ౧౦-పేజీ వరేయిలో 37, ముతలో ౧౦ ముడివాక శ్లోక సంధ్యై కాణ్ణ

పక్కమ్	పరి	అశుద్ధమ్.	శుద్ధమ్.
23	2	యిరుక్కై	తిరుకుక్కై తైకథాలే యల
			స్మృతమాయమ్
౮		మాయరుక్మిణి	మాయమిరుక్మిణి
౧3		ఆవన్ సమ్మార్థ	తిరస్కరిక్కప్పట్ట; సకల
౧౮		త్తుక్కమ్ ఎస్త తిన్ పిఱకుళ్ళ శ్లోక తై	వ్యాఖ్యానాస్తత్తిలో కాణ్ణ
2౪	౮	ముఖమ్'	ముఖమ్'
27	౧౧	పడి	పడి. తిరుముక్కైలయ - పి
			తైయరావియలనుభవిక్కు
			క్షమరానవర్కళనుభవి
			క్కుమిత్తై.
౧౬		(౪)	(౪) "ముడియానే"
౧2		సర్వాశ్రయ	సర్వాపాశ్రయ
2౦		పడియే	పడియే తిరుమరై వప్పల్ శీ
2౬	౯	(రథాన్)	(రథాన్ శ్లోకాది)
౧౦		భవిక్కిఱార్	భవిక్కిఱార్. తిరువాళ్ళి, శ్రీ
			పాళ్ళుజన్యమ్, వాళ్, తణ్ణు,
			విల్లుమ్.
౧౧		సర్వేశ్వర్య	సర్వేశ్వరత్వ
		తిరువడికి శళవుమ్	తిరువరైయళవుమ్
౧౪		చ్చెల్లుకిఱపడి	చ్చెల్లుకిఱపడి
22	౧	(యస్య)	(యస్యాః)
		ఎన్గిఱతు ఇక్కిలుడైన	ఎన్గిఱతు - ప్రమాణ
౮		(ప్రియం)	(తప్రియం)
౯		యవళారుత్తి	యావళారుత్తి
౧౪		ఈశ్వరీం "సర్వ, సర్వరో కా	ఈశ్వరీం సర్వ, సర్వలో కా
2౮	౧౦	దేవర్. సర్వ, కాలుమ్	దేవర్, సర్వ, కాలముమ్
	౧3	యాతు.	యాతు. (సదానుభూతయా)
			ఇప్పడిసర్వ కాలమునుభవిత్రాలుమ్ ముడియాతు.
2౧		ఉకప్పిప్పతు	ఇప్పడి ఉకప్పిప్పతు
2౯	7	పడియేయమ్	పడియేయమ్
		చ్చేత్తజ్జలిలుమ్	చ్చేత్తజ్జలియముడెయనాన్
౮౦	7	ఎన్నక్కడవతి తే.	ఎన్ను, కూడవతే అడిమైకోళ్వతు.

శ్రీః.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

వరమకారుణికరాస

పెరియవాచ్చాన్నిళై కుమారర్

నా యనారాచ్చాన్నిళై

అరుళిచ్చెయ్త

చతుర్థో కీర్త్యాఖ్యానమ్.

ఇష్ట గ్రంథమ్.

సభాపండితర్కళాస,

శ్రీమాన్-పుదుప్పేర్, ఇశ్తేయవిల్లి

విద్వాన్, వెంకటాచార్యురాలుమ్,

శ్రీమాన్-పుదుప్పట్టు-తిరువేంకటాచార్యురాలుమ్,

నానాబేళానీ తానక శ్రీకోశక్లబిన్ సహాయత్తినాల్

పరిశోధిక్కుప్పట్టు,

శ్రీవైష్ణవగ్రంథ ముద్రాపక సబైయారాల్

శ్రీపరాబ్దుశ తిరువవతారాది గింగిర-వతు సంవత్సరమాస

వరీధావి సంవత్సరత్తిల్

కాశీపురమ్

శ్రీనివాస ముద్రాక్షరశాలైయిల్

అచ్చిట్టు ప్రచురమ్ శేయ్యప్పట్టు.

విజయశ్చేతరామ్.

1-1-1913.

శ్రీవైష్ణవగ్రంథము దాపక సభ (లిమిటెడ్).
ఈసభలో తెనుగులిపిలో నచ్చువేసిన గ్రంథములు.

రూ. ఆ. పై.

తనిష్టోకం సవ్యాఖ్యానము ప్రతిపదతాత్పర్యసహితము.	...	౨	౦	౦
భారతాది నిష్టోకమ్ "	...	౦	౨	౬
రామచరమశ్లోకమ్ "	...	౦	౧	౬
సుష్కరస్థోకటిప్పణి	...	౦	౨	౬
శాన్తిల్యవిష్ట పరమధర్మశాస్త్రము తాత్పర్యసహితము	...	౦	౯	౦
తిరువనాది-ము, ౪-వ-వ్యాఖ్యానారుమ్బద ప్రతిపదసహితము...	౧	౧౨	౯	
తిరువిరుత్తమ్ వ్యాఖ్యానద్వయ ఉరైప్రతిపదతాత్పర్యసహితము...	౨	౪	౦	
తిరువాళియమ్-ము, పెరియతిరుమడల్-వ, వ్యాఖ్యానాది	...	౧	౭	౩
ఇ రామానుజ సూక్ష్మస్తోతి	...	౧	౧౨	౦
తిరుప్పల్లాణ్డు	...	౦	౭	౬
శ్రీవచనభూషణమ్	...	౧	౧౨	౬
శరణశ్టాధి విచారమ్	...	౦	౨	౦
ప్రపత్త్యనుపాయత్వవిచారమ్	...	౦	౧	౦
నాయమాత్మభాష్యమ్	...	౦	౨	౬
యమకరత్నాకరమ్	...	౨	౧౧	౬
తిరుప్పావై మూవాయరప్పడి ఆరుమ్బదసహితమ్	...	౧	౫	౬
దీప్రకాశ సహిత తత్త్వదీపమ్	...	౨	౦	౬
గురుపరమ్పరా ప్రభావమ్	...	౨	౦	౬
తత్త్వసజ్జిహమ్	...	౦	౨	౦
యత్త్వప్రసణప్రభావమ్	...	౦	౧౨	౬
తిరుప్పావై ఈరాయరప్పడి నాలాయరప్పడికళ్	...	౧	౬	౦
ముముక్షుప్పడి వ్యాఖ్యానారుమ్బద ప్రమాణత్తిరట్టు సహితము	...	౨	౧౩	౦
తిరుప్పావై ఆతాయరప్పడి	...	౧	౪	౦
రహస్యత్రయ మీమాసాంభాష్యమ్	...	౧	౪	౦
పరవ్రహ్మస్యమ్	...	౦	౪	౦
సమ్మదాయకరాతి	...	౧	౧౩	౦
చతుశ్శక్తి సవ్యాఖ్యానమ్	...	౦	౭	౦

ఈ గ్రంథములు మట్టకాగితములలో సగము వెలకు నివ్వఁబడును.

ఇట్లు,

రా. తిరువేగ్గడతానయ్య, కార్యదర్శి ధనాధికారి.

నెం ౩౧, వెంకటాచలమొదలివీధి, చెన్నపట్టణము,

శ్రీమతేరామానుజాయనమః.

పరమకారుణికరాన ఆశవన్దార్ అరుళిచ్చెయ్త

చతుర్శ్లోకీ .

యత్పదాఽమౌఘరుహధ్యాన విధ్వస్తాఽశేషకల్మషః |
వస్తుతాముపయాతోహం యాముసేయంనమామితమ్ ||

శ్లో; — కాస్తస్తేపురుషోత్తమః ఫణిపతిశ్శయ్యాననం వాహనమ్
వేదాత్మావిహగేశ్వరో యవనికామాయాజగన్మోహిని |
బ్రహ్మేశాదిసురవ్రజస్స దయిత స్వద్దానదాసీగణః
శ్రీ రిత్యేవచ నామతే భగవతిబ్రూమః కథన్వాంవయమ్ ||

పరమకారుణికరాన పెరియవాచ్చాన్బిల్వైక్కుమారర్

నాయనారాచ్చాన్బిల్వై అరుళిచ్చెయ్త

చతుర్శ్లోకీవ్యాఖ్యానమ్.

శ్రుత్యగసారజనకం స్మృతిబాలమిత్రమ్
పద్మోలసద్భగవద్రజ్ఞి పురణబంధుమ్ |
జ్ఞానాధిరాజమభయప్రదరాజపుత్రమ్
అస్మద్గురుం పరమకారుణికం నమామి ||

అభిష్టేతి శ్రియందేవీ మఖిలాష్టైకమాతరమ్ |

విష్ణుపత్నీం విశాలాక్షీం యామానార్యోమహామతిః ||

అవతారికై .

(౧) “మాతృదేవోభవ, పితృదేవోభవ, ఆచార్యదేవోభవ”
 “అతిథిదేవోభవ” ఎన్యుకొణ్ణ “ఇచ్ఛేతననుక్కుస్వరూపానురూప
 మాక ఉపకారకరాకీణార్ - *అఖిలజగన్మాతావాన పిరాట్టియుమ్,
 *అవ్యయం పితావాన ఈశ్వరసుమ్, *అతీయాతన వటివిత్త ఆచార్య
 సుమ్, *అతిథిశబ్దవాచ్యరాన అవనడియారుమ్” ఎన్యు, ఇన్నాల్ వర్
 పక్కలిలుమ్ ఉపకారస్మృత్యతిశయత్తాలే ఉద్దేశ్యప్రతిపత్తిపట్టి ఉజ్జీవిక్క
 క్కడవనెన్యుమ్, వేదాన్తజ్ఞళితే వ్యాఖ్యాతమానవిధిక్రైయాళే,
 విశేషజ్ఞరెల్లారుమ్ విరుమ్మి అనుష్ఠికవేణుమ్మడి విశేషార్థజ్ఞళాయతే
 ఇవ్వర్థజ్ఞళ తానిరుప్పతు. ఇన్నాల్ వర్ పణ్ణముపకారముమ్, నవరత్న
 మాలైయిలే నన్దాకక్కణలామితే. ఇప్పడిప్పట్ట ఉపకారజ్ఞళై అను
 సన్ధిత్తు, (౨) * “శీతైయన్బుతోర్ తెయవమ్” (౩) “తిరుమజై
 నిన్దురుళుమ్ తెయవమే నావాల్ త్తుమ్” (౪) “తేవునుల్ త్తియేన్”
 (౫) “కులతెయవమ్” ఎన్యుమ్ ఇన్నాల్ వర్ పక్కలిలుమ్ దేవతా
 ప్రతిపత్తియై పుణ్ణానిన్దూర్ కళితే.

ఆకైయాళే సకలవేదాన్తవిదగ్రగణ్యరాయ్, ఆస్తికా ఆగ్రేసర
 రాయ్, పరపక్షప్రతిక్షేప స్వపక్షస్థాపకత్వత్తాలే “ఆశవన్దార్” ఎన్యు
 అఖిలలోకప్రసిద్ధమాన అభిధానత్తైయుడైయ యామునాచార్యర్,
 తామ్ ఆచార్యశ్రేష్ఠరానమైతోల్ త్తు “ఆచరణీత్యాచార్యం” “స్వయ
 మాచరతేయ స్తు స ఆచార్యఇతిస్మృతం” ఎన్గిటపడియే “ఇవ్వర్థజ్ఞళై నామ్
 ఆచరిక్కవేణుమ్” ఎన్గిట ఆదరాతిశయత్తాలుమ్, “స్వాభిమానాన్త
 రూభతరాన అస్మదాదికళెల్లారుమ్ ఇవ్వర్థజ్ఞళై అనుష్ఠిత్తు ఆత్మోజ్జీవనత్తి
 లే అత్యభినివిష్టరాక వేణుమ్” ఎన్గిట తమ్ముడైయ ఆకస్మికకృపైయా

(౧) తై-శి-౧౧-౨.

(౨) తి-మొ-౧౦-౨-౫.

(౩) ౨-తిరువ-౫౭.

(౪) కణ్ణి-౨.

(౫) తి-మొ-౨-౬-౪.

లుమ్, “ఉపకారకరాన ఇన్నాల్ సర్వకల్పిలుమ్ తమక్కుణ్ణానప్రతి
పత్తి విశేషతైగ్రన్థస్థమాక ప్రకాశిప్పిప్పిమ్” ఎన్ఱు, తిరువుళ్ళమ్మల్లో,
ప్రథమత్తిలే “మాతృదేవోభవ” ఎన్ఱు, మహాపకారకై యాక చ్చొల్ల
ప్పట్ట పెరియపిరాట్టియారుడైయ స్వరూపగుణవిభూతికల్లై అనుసన్ధిత్తు,
అవ్యనుభవ జనితప్రీతిప్రకర్షత్తైలే శద్విషయస్తోత్రత్తిలే ప్రవృత్తరాకి
తార్. (కాన్తస్తే) ఇత్యాదియాలే.

“పితృదేవోభవ” ఎన్ఱుతోడజ్జి చ్చొల్లప్పట్టమూవరిడ త్తిలుణ్ణాన
విశేషప్రతిపత్తియై స్తోత్రరత్నత్తిలే పెళియిట్టరుళిన్. ఎజ్జనేయెన్నిల్;
ప్రథమత్తిలే “ఆచార్యదేవోభవ” ఎన్ఱు మహాపకారకరాక చ్చొల్లప్పట్ట
ఆచార్యవిషయత్తిల్ తమక్కుణ్ణాన భావబద్ధవిశేషజ్జలై, (౧) “నమో
చిన్త్యాద్యుత” ఎన్ఱుమ్, “తస్సేనమః” ఎన్ఱుమ్, “భూయోనమః” “ప్రణ
మామి” ఎన్ఱుమ్ ప్రకాశిప్పిత్తార్.* నిరుపాధకపితావాన వీశ్వరవిష
యత్తిల్ తమక్కుణ్ణాన ప్రతిపత్తివిశేషతై “యన్మూర్ఛిమే” ఎన్ఱు
తోడజ్జి బహుప్రకారమాక ప్రకాశిప్పిత్తార్. (౨) “వరువిరునై”
(౩) “విరున్దాకుమ్ పెరున్దక్కోర్” ఎన్ఱైయాలే, అతిధిశబ్దవాచ్యరానతదీయ
విషయత్తిల్ తమక్కుణ్ణాన విశేషప్రతిపత్తియై, (౪) “త్వదాశ్రితా
నామ్” ఎన్ఱుమ్, (౫) “తవదాస్యస్మతై కసన్దీనామ్” ఎన్ఱుమ్, “నకృత్వ
దాకార” ఎన్ఱుమ్ పెళియిట్టరితే.

ఆకిల్, “మాతృదేవోభవ” ఎన్ఱిఱ పిరాట్టివై భవమ్ అఙ్గుప్రతి
పాదిక్కవితైయోవెన్నిల్; (౬) “కశ్శీశ్శియః” ఎన్ఱుమ్, (౭)
“తయానహసీనమ్” ఎన్ఱుమ్, సూచిప్పిత్తమాత్రమితే స్తోత్రత్తిలుళ్ళతు.
అప్పడియాకిో ఇవ్వళవుపోతాతో, ఇతుక్కాక నారుప్రబంధమ్ నేరవేణ్ణు

(౧) స్తో-౮-౧. (౨) పెరి-తి-౪-౨-౨. (౩) తి-మొ-౬-౬-౧౦. (౪) స్తో-౮-౨౦.

(౫) స్తో-౪-౫౫.

(౬) స్తో-౮-౧౨.

(౭) స్తో-౮-౩౯.

వానెన్నెన్నిల్; (౧) “పేరాళన్ పేరోతుమ్” (౨) “అన్దమిల్ పేరిన్న్
త్తడియరోడిరున్దమై” ఎన్నిఱభాగవతానువర్తనమాకిఱ పరమప్రాప్య
లాభమ్-ఆచార్యనాలేయాయ్, ఆచార్యలాభమ్ ఈశ్వరనాలేయాయ్,
ఈశ్వరలాభమ్ పెరియపిరాట్టియారాలే యాకై యాలే, ఇన్నాల్ పరి
లుమ్ మహాపకారకై యాయితే ఇవళ్ తానిరుప్పతు. ఆకై యితే
“మాత్తదేవోభవ” ఎన్దు ప్రథమోపాత్తెయాయ్ ధ్రిఱు. ఇప్పడినర్వ
వ్యాప్యత్తోపకారశీలై యాకై యాలే సామాన్యమాన వాకారేణ ప్రతి
పాది త్తవళవన్దిక్కే, విశేషమాక బరుప్రబన్ధమ్ నేరవేణుమెన్దు నిర్ణయిత్తు,
తద్విషయ త్తిలే తమక్కుణ్ణాన భావబన్ధమెల్లామ్ తోన్దు చతుశ్లోకియాలే
ఉపశ్లోకికిఱ్.

కర్మపరతన్త్రనాన బ్రహ్మవిన్ ప్రసాదత్తాలే, (౩) “శోకశ్లోకత్వ
మాగతః” ఎన్నిఱపడియే శోక వేగజనితమాన శోకజ్గళ్ పోల్వన్దిక్కే,
సుమగ్నభాకారై యానవివళ్ ప్రసాదమడియాకవన్ద తాకై యాలే, సు
శ్లోకజ్గళాయితే ఇశ్లోకజ్గళ్ తానిరుప్పతు. ఇనిఅక్కుప్పోనాలుమ్, “అహగ్
శ్లోకకృత్” ఎన్దు*ఉ త్తమరాజకన్దై యాన ఇవళ్ విషయమాక ఉత్తమ
శ్లోకరచనై పణ్ణి ఉణ్ణివిక్కై యితే ఉళ్ళతు.

(౪) “కృత్స్నం సీతాయాశ్చరితం మహత్” ఎన్దు ఎల్లామ్ సీతా
చరితమాయిరుక్కవుమ్, (౫) “రఘువరచరితమ్” ఎన్దు శొల్లప్పడుకై
యాలుమ్, గణ్ణానమ్మ వాద్య సత్కథానర్ణనముఖత్తాలే అతివిస్తరమాయ్
దుర్జేయమాన శ్రీరామాయణమోలుమన్దిక్కే, విశేషణ విశేష్య
భయప్రధానమాన తిరుమాలవన్ కవిపోలుమన్దిక్కే, విశేషణపరమేయా
యిరుక్కవుమ్, అతిసర్లహమాకై యాలే దురవగాహమాన శ్రీశబ్దమోచ్చ

(౧) తి-మొ-౭-౪-౪. (౨) తి-వాయ్-౧౦-౯-౧౧. (౩) రా-బా-౨-౪౦.

(౪) రా-బా-౪-౬. (౫) రా-బా-౨-౪౨.

లుమన్త్రిక్మ శ్రీశబ్దవివరణమాయ్, * అనాఘ్రాతావద్యమాయ్, * వై
దగ్ధ్యనర్ణగుణ గుమ్మనగౌరవజ్ఞాతే కణ్ణాలకర్ణకుహరరాయ్ కొండ్ల
కర్ణామృతమాకప్పానమ్ పణ్ణలామ్బడి పరమభోగ్యమాయ్, ప్రేమయుక్త
ర్కుక్కు స్వార్థప్రకాశక చాతుర్యతైయుముడై త్తాన చతుశ్శ్లోకీ సుగ్రహ
మాయరుక్మయాలే, అఖిలప్రబంధ విలక్షణమాయరుక్మమ్.

భగవత్ స్త్రోత్రమ్ పణ్ణవార్ క్కెల్లామ్ స్త్రోత్రత్నమ్ మూలమానా
ప్పాలే, పిరాట్టివిషయత్రిల్ స్త్రోత్రమ్ పణ్ణవార్ క్కెల్లామ్ ఇప్పబంధమ్
మూలగ్రంథమాకై యాలే ముఖ్యమాయరుక్మమ్. ఇనళి మూలమాక
వితే ఎల్లాముణ్ణావతు. ఆకై యితే, స్త్రోత్రచతుశ్శ్లోకికల్ అడియుద్రీ
గద్యత్రయముమ్, శ్రీస్తుతిముతలాన పళ్ళుస్తవముమ్, శ్రీగుణరత్న
కోశముమ్ శ్రీరజరాజ స్తవమ్ ముతలాన దివ్యప్రబంధజ్ఞానమ్ అవతరి త్తతు.

ఆక, ఇత్తాల్ “మాతృదేవోభవ” ఎన్నిటవాక్యార్థ వివరణమాన
శ్రీసూక్తార్థతై ఇశ్లోకరూపేణ వెళియిడుకిఱార్. అతిల్ ప్రథమశ్లోకత్తాల్
(౧) “శ్రియం దేవీముపహ్వయే,† శ్రీర్మా” ఎన్నిటవాక్యజ్ఞానాలుమ్, (౨)
“విష్ణోశ్రీం” ఎన్నిటవాక్యజ్ఞానాలుమ్, (౩) “శ్రీవత్సవత్సాం” ఎన్నిటతదుప
బ్రుంహణజ్ఞానాలుమ్ ప్రతిపాదిక్కిట తదసాధారణమాన తిరునామత్తై
సార్థమాకవనుసన్నిక్కిఱార్.

అవతారికై ముద్రీయ్.

(కాస్తస్తే ఇత్యాది) “శ్రీఞ్ - సేవాయామ్” ఎన్నిటధాతువిలే
నిష్పన్నమాకై యాలే సేవావాచియాన శ్రీశబ్దత్రిల్, “శ్రయత ఇతి శ్రీం”
“శ్రీయత ఇతి శ్రీం” ఎన్నిట కర్తరికర్మణి పృథ్వీత్తిద్యయసిద్ధజ్ఞాన భగవ
దాశ్రయణత్తైయుమ్, తద్దేతుకమాన ఉభయవిభూతి శేషత్వత్తైయు
ముడై యెయాయ్, అత్తాలే “శ్రీం” ఎన్టు సర్వోత్కర్ష హేతువాన తిరు

(౧) శ్రీసూక్తమ్. (౨) వి.పు.౧-౮-౧౭. (౩) రా.య.౧౧౪-౧౫.

† (పా) త్వామి హేమపహ్వయేతియమ్.

నామత్తైయుముడైయైయాయ్, జ్ఞానశక్త్యాది కల్యాణగుణపరిపూర్ణైయు
మానవుడై పరిమితజ్ఞాన శక్తికరాననాళ్ళో పరిచ్చేదిత్తు ప్పేళువతెజ్జనే
యెన్గితార్.

(కాంతస్తే పురుషోత్తమః) (౧) “సహస్రశీర్షాపురుషః” (౧)
“పూర్ణంపురుషేణ” (౧) “పురుషం మహాంతమ్” (౧) “పురుష
ఏవేదంసర్వమ్” (౨) “సయశ్చాపయంపురుషే” (౩) “హిరణ్మయః
పురుషోద్యత్యతే” (౪) “మహాపురుషపూర్వజ” (౫) “జానాతిపురుషో
త్తమమ్” (౬) “పురుషః పుణ్డరీకాక్షసంజ్ఞకః” (౭) “తంవినాపురుషోత్త
మమ్” (౮) “ఉత్తమః పురుషస్త్వన్యః” (౯) “క్షమస్త్వపురుషోత్తమ”
(౧౦) “పురుషోత్తమనడి” (౧౧) “పురుషోత్తమన్” (౧౨) “పురుషో
త్తమమే” ఎన్నమిత్తాదిప్రమాణశతజ్ఞభాలే సకలచేతనాఽచేతనవిబక్షణ
నాన (౧౩) “పటవైయేటు పరమ్పురుడన్” ఎన్మవాటు, ఇత్తిరునామ
దొన్ త్రివిధచిదచిద్బుద్ధవైలక్షణ్యతై శాబ్దమాకక్కాట్టక్కడవతితే.
“పురుషః” ఎన్మ అచిద్వాప్యత్తరాన బద్ధరైయుమ్, “ఉత్పరుషః” ఎన్మ
తద్వాప్యత్తరాన ముక్తిరైయుమ్, “ఉత్తరః పురుషః” ఎన్మ అవర్
కళిల్ వ్యాప్యత్తరాన నిత్యరైయుమ్ శొల్లి, “ఉత్తమః పురుషః” ఎన్మ
తద్వాప్యత్తరాన ఈశ్వరనైచ్చల్లిల్ శ్రీతే. హేయమూలమానవచి
త్తమ్, హేయసహితరాన బద్ధరుమ్, హేయరహితరాన ముక్తరుమ్,
హేయప్రాగభావరాన నిత్యరుమ్, హేయనివర్తకనుక్కునదృశరన్తితే.
స్వరూపస్వభావాన్యధాభావయుక్తజ్ఞభాన చేతనాచేతనజ్ఞళైప్పల్ శ్రీతదు

(౧) పురుషసూ. (౨) తై. ఆ. ౮-౫. (౩) ఛాన్దో. ౧-౬-౬.

(౪) ౧-జితస్తా. ౧. (౫) గీ. ౧౫-౧౯. (౬)

(౭) (౮) గీ. ౧౫-౧౬. (౯) ౧-జితస్తా. ౨౦.

(౧౦) పెరి. తి. ౪-౮-౧౧. (౧౧) పెరి. తి. ౪-౭-౨.

(౧౨) తి. మొ. ౪-౨-౧. (౧౩) పెరి. తి. ౫-౪-౨.

భయాఽన్యథా భావరూపవై లక్ష్యత్యైత్యే, తనుభయవిలక్షణసేస్తుకొణ్ణు
పురుషో త్తమస్సెణ్ణాఠ్. (౧) “యస్మాత్త రమతీతో హమక్షరాదిపీచో
త్తమః! అతోస్మి వేదేలోకేచప్రధితం పురుషో త్తమః” ఎన్నక్కడవలె.
(౨) “ద్వావిమావిత్వాది”.

ఉకవిప్పడి సర్వోత్కృష్టనాక ప్రతిపాదిక్కుప్పడుకితి పరమపురు
షన్, సర్వాధికైయాక ప్రమాణ ప్రసిద్ధియూరుక్కు-తి ఉనక్కు అను
రూపనానపతి. అథవా; (పురుషో త్తమః తేకా న్తః) “షణ్ణ - దాసే”
ఎన్టు దాసవాచియాయ్, “పురు - సనోతితి - పురుషః” ఎన్టు అధిక
దాతావైచ్చొల్లి, అవర్కళిలు త్తమనెన్టు మోక్షాదిసకలఫలప్రదన్,
(౩) “ఐశ్వర్యమ్” ఇత్యాదిప్పడియే “పరిమోదారై” ఎన్టుప్రసిద్ధియాన
ఉనక్కుప్పతియెన్నపుమామ్.

(పురుషో త్తమ స్తేకా న్తః) (౪) మజ్జిభానాశ్చమజ్జశమ్” ఎన్టు
శొల్లప్పడుకితివన్, సకలమజ్జభాస్సదత్తేన ప్రసిద్ధియాన పునక్కుప్పతి.
(పురుషో త్తమ స్తేకా న్తః) * నారీణా ము త్తమైక్కుప్పతియామోత్తు
పురుషో త్తమనాక వేణుమితే. విశ్వపతియానాలాయిద్దు ఇసకుక్కు
ప్పతియెన్నలావతు. ఇవళోతాన్, లోకభర్తావైయితే “మమభర్తా”
ఎన్టువరిప్పతు. అగ్లాతారై, “నీచశశవత్” ఏన్టారునరియాకవితే ఎన్టు
వతు. “పురుషో త్తమ స్తే” ఎన్టైయాలే, (౫) “రాఘవః - తుల్యశీల
వయోవుత్తా మర్హతి” ఎన్నుమర్థముమ్, ఏతత్ప్రతికోట్టర్థమ్ “పురుషో త్త
మస్య” ఎన్టు, “అసితేక్షణాతమర్హతి” ఎన్నుమర్థముమ్ తోద్దు
కితితు. (౬) “ఉనక్కేఱ్ఱుమ్” ఎన్టు ఇవళో అవనుక్కు సదృశైయా
యిరుక్కుమాపోలే, అవనుమ్ * తిరు త్తక్కశెల్వనాయితే యిరుప్పతు.

(౧) గీ.౧౧-౧౨.

(౨) గీ-౧-౧౬.

(౩) శ్రీగుణరత్న-౧౨.

(౪) భార-

(౫) రా.సు-౧౬-౧౭.

(౬) తి-వా-౧౦-౧౦-౬.

(పురుషోత్తమస్తోత్రం) “లక్ష్మీశ్చసత్వోఽఽ” ఎఱ్ఱ పత్తి సమ్మన్తతాలే అవనుక్కు ఉత్కర్ణమ్ శొన్నాపొలే, “పురుషోత్తమస్తోత్రం” ఎఱ్ఱ పత్తి సమ్మన్తతాలే ఇవళుక్కు ఉత్కర్ణమ్ శొల్లకితార్. “శ్రీయఃపత్తి” ఎఱ్ఱ అవనుక్కు ఉత్కర్ణమ్. “విష్ణుపత్తి” ఎఱ్ఱ ఇవళుక్కు ఉత్కర్ణమ్. “కాస్తం” ఎఱ్ఱ అవనుక్కు ఉత్కర్ణమ్. (౧) “అరవిన్దః గోచనమనంకానై” ఎఱ్ఱ ఇవళుక్కు ఉత్కర్ణమ్. “శ్రీవల్లభ” ఎఱ్ఱ అవనుక్కు ఉత్కర్ణమ్. “వరదవల్లభా” ఎఱ్ఱ ఇవళుక్కు ఉత్కర్ణమ్.

(తేకాస్తం పురుషోత్తమం) ఉనక్కు కాస్తనానపిన్పితే, అవన్ పురుషోత్తమనాయిద్రు. “కశ్చీశ్చియం” ఎఱ్ఱ పిన్పితే, “పురుషోత్తమంకం” ఎఱ్ఱ. “జగన్నాథో నారాయణోధన్యం మన్మత ఈక్షణత్” ఎఱ్ఱ వేదాన్తజ్ఞో పరతత్వమెఱ్ఱ నిర్ణయి త్తతుమ్ - ఉన్న డైయపాదచిన్తజ్ఞై అవన్ మార్పితే కణ్డపిన్పితే. సహధర్మచారిణి యానవివళై ప్పాణిగ్రహణమ్ పణ్ణిన పిన్బాయిద్రు, అవన్, శ్రీమాను మాయ్ సర్వాధికనుమాయ్ అనురూపాక్షనుమాయ్ ముముక్షూపా స్యనుమాయ్ త్తు. ఆకైయితే, (౨) “తిరునిర్వపక్కుమ్ తిఱవితు” ఎఱ్ఱ సత్తు క్కళో పరిగ్రహి త్తతు. అల్లార తిరువిల్లొత దేవరాకైయాలే, నిశ్రీ కరాయ్ పురుషాధమరాయ్ విరూపాక్షరాయ్ అనుపాస్యరుమాయిద్రు. ఆకైయితే, “శ్రీనివాసశబ్దతాలే వాళుపతాదిప్యదానం” ఎఱ్ఱ రుళిచ్చెయ్తతుమ్. (౩) “కాణిలుమురుప్పొలార్” (౪) “తిరు విల్లా తేవరై తేతో మిన్ తేపు” ఎఱ్ఱ సత్తు క్కళో పరిత్యజి త్తతుమ్.

(తేకాస్తం పురుషోత్తమం) (౫) “తిరుమకళార్ తనిక్కేళ్వన్ పెరుమైయుడైయపిరానార్” ఎఱ్ఱ, ఇవళుక్కు కేళ్వనానవాళియితే

పెరుమైయుడై యపిరానారాయణ్. (౧) “శ్రియావిష్ణు రతీవశుశుభే”
ఎన్ఱు-ఇవళో తనక్కెన్న ఇట్టుప్పిఱన్ద తత్వనూకై యాలేయితే, *అప్రమే
యతేజసై స్యుడై యననాయ్ అతీవవిశ్లేబ్. (౨) “శ్రద్ధయా దేవో
దేవత్వమశ్నుతే” (౩) “తిరుమజ్జైతన్నోడుమ్ తిక్కన్కిన్ఱ” ఎన్న
క్కడవతితే.

(పురుషోత్తమః) “పురుషానాముత్తమః” ఎన్ఱు షష్ఠీ విభక్తి
యాతల్, “పురుషేషాత్తమః” ఎన్ఱు సప్తమీవిభక్తియాతల్; “పురు
షోత్తమః” ఎన్ఱు సర్వేశ్వరాఽపేక్షయా బ్రహ్మాదిభుడైయ అధమ
త్వమ్ ప్రతిపాదిక్కెయాలే, తత్పత్తికళితాట్టల్ విష్ణుపత్తియాన
ఇవభుడైయ వ్యాసృత్తియుమ్ తోద్రుతిఱు. *మలైమజ్జెయుమ్
*నామజ్జెయుమ్ పూమజ్జెక్క-ప్పోలిమాకమాట్టార్కళితే. *నాపతి
యుమ్, *ఉమాపతియుమ్* మాపతిక్కు ఉపమానమానవన్ఱితే ఇవ
భుక్కు అవర్కళోప్పావతు.

ఆక ఇత్తాల్, “తత్పత్తిత్వత్తాలుమ్, నారకోటి ఘటితైయాకై
యాలుమ్, అవనై ఆశ్రయిత్తు తచ్చేషభూతైయాయ్ సత్తైవెద్రునిరుక్కు
మ్” ఎన్ఱిఱ కర్తవ్యర్థమ్ శొల్లప్పట్టతు. (౪) “మల్కమళి వీడిక్కుమ్
మెల్లడి” (౫) “తిరుమకళుమ్ శెమ్మెద్రునిరువడియిన్ఱై వరుడ” ఎన్ఱిఱ
పడియే, అకిళ్ళిత్కరనుక్కు శేషత్వమిల్లామైయాలే, ఇవళోతాన్ కిళ్ళి
త్కరిత్తు స్వరూపలాభమూ యిరుప్పాళోరుత్తియితే. అవతారదత్తైయ
లుమ్, (౬) “తిరుమజ్జైపోత్తనాళి” ఎన్ఱు కిళ్ళిత్కరిత్తాళితే.

ఇనిమేల్ “సర్వలోకమాతావాక్తెయాలుమ్, సర్వస్వామిని
యాకై యాలుమ్, సకలచేతనర్కు మాశ్రయిక్కప్పడానిన్ఱాళి” ఎన్ఱిఱ
కర్మణిపుత్రత్తియిల్ సిద్ధమాన ఉభయ విభూతి శేషత్వత్తై అరుళిచ్చెయ్

(౧) రా.బా.౨౨-౩౨. (౨) యజు.కా.౩-౩. (౩) తి.వా.౧౦-౬-౯.

(౪) తి.వా.౯-౨-౧౦. (౫) తి.మొ.౨-౮-౧. (౬) పెరి.తి.౧-౪-౨.

కితార్, (ఫణిపతిరి) ఇత్యాదియాల్. (౧) “నిత్తైవై పా జగన్మాతా విష్ణుశ్రీరసపాయినీ” ఎన్ఱుమ్. (౨) “శ్రీయతేచాఽఖిలై ర్నిత్యం శ్రీయతేచ పరంపదమ్” ఎన్ఱురుత్పాది ప్రమాణసిద్ధశ్శాయితే ఇవ్వత్పత్తిద్వయము మిగుప్పతు.

ఆకిల్, ఉపజీవ్యప్రమాణాఽనుసారేణ పుత్తత్పత్తిద్వయతై అరుళిచ్చెయ్యతే, పుత్తత్ప్రమమాక వరుళిచ్చెయ్వానెన్నెన్నిల్; ఘటకైయాఁ వివభుక్కు చేతనేవ్వరర్ పక్కల్ సమ్మన్దమ్ అవిశిష్టనూయిరు న్నతే యాకిలుమ్, పితృత్వ ప్రయుక్తమాన హిత సోత్తోప్పత్తియాలే కలక్కి సాపరాధరాన విచ్చేతనరై నిగ్రహిక్క- త్తేమమన్ఱు, (౩) “కిమే తన్నిర్దోషకిరి” ఎన్ఱు ఉచితోపాయశ్శాలే అనన్తై వశీకిరిత్తు అనుగ్రహైకపరనామ్బడి తిరుత్తుమ్బాతు, తత్సమ్మన్దమ్ అవశ్యాపేక్షితనూకై యాలుమ్, ఇనిత్తాన్ పిరాట్టియై ఆశ్రయిక్కిఱతు - తత్సమ్మన్ద విశేష్టయై యాకైయాలుమ్, “పురుషోత్తమస్తేకాన్తః” ఎన్ఱు ప్రాధాన్యేన కిర్త ర్మభ్యతై యరుళిచ్చెయ్తు, అనన్తరమ్ తత్సమ్మన్ద ఘావ్యమాన కర్మణ్యభ్యతై యరుళిచ్చెయ్కితార్. (౪) “మచ్ఛేషభూతా సర్వేషా మిశ్వరీ” ఎన్ఱు ఇవ్వర్భక్రమతై స్వయమేవ అరుళిచ్చెయ్తారితే. (౫) “దేవ దేవ దివ్యమహిషీ మఖిల జగన్మాతరమ్” ఎన్ఱు భావ్యకారరుమ్, ఇవ రుద్రైయ దివ్యసూక్తియై యల్ కొణ్ణు భగవత్సమాశ్రయణతై ప్రధాన మాక వరుళిచ్చెయ్తారితే. ఇనిత్తాన్ భగవద్విషయతై ప్పల్లీయై *భవతీసమ్మన్ద దృష్టియాలే యితే. పిరాట్టియై ప్పల్లీయమతు-భగవ త్సమ్మన్ద విశేష్టయైన్ఱితే. ఇజ్జనన్ఱిక్కే, తత్సమ్మన్దరహితమాక ప్పల్లీయ మన్ఱు తలైయమ్ శెవియుమ్ తరియున్ఱువైరూప్య వినాశద్దళే ఫలిత్తు

(౧) వి-పు-౧-౮-౧౭.

(౨)

(౩) శ్రీగుణరత్నకో-౫౭.

(౪) భగవచ్ఛాస్త్రే.

(౫) శరణాగతిగద్యే.

విడుమితే. ఆకైయాల్, ఇవాకారత్తై ప్పల్లె ఇజ్జనే అరుళిచ్చెయ్య క్కుత్తైయిల్లె.

ఆకిల్, “మచ్చేషభూతా” ఎన్టరుళిచ్చెయ్తపడియే, పిరాట్టి యుమ్ భగవచ్చేష భూతైయానాల్, శేషభూతర్కశెల్లారుమ్ సర్వ శేషిక్కు శేషమాయిరుక్కై యిమ్మియ, ఉభయవిభూతియుమ్ పిరాట్టిక్కు శేషమాయిరుక్కు మెనైక్కు ప్రమాణమెన్నెన్నిల్; (౧) “సర్వే హ్యత్యానః పరమాత్మనః - దాసభూతాః” ఎన్ట, ఉభయవిభూతి యుమ్ పరమాత్మ శేషమానాల్, తత్పత్నియాన వివళుక్కుమ్ అఖిల చేతనరుమ్ శేషభూతరెన్నుమిడత్తిల్ ప్రమాణాన్వేషణమ్ వేణ్ణావితే. భర్తాపుక్కుశేషమాన గృహక్షేత్ర పుత్రాదికల్, భార్యైక్కుమ్ శేష మెన్నుమిడమ్ లోక సిద్ధమితే. అచన్డాన్ ఉభయవిభూతియైయుమ్ ఇవళుక్కు ప్పడుక్కైప్పల్లెన్దొక్కియితే పైప్పతు. (౨) “ఈశానా దేవీ భువనస్యాఽధిపత్ని” (౩) “ఈశ్వరీం సర్వభూతానామ్” (౪) “మకారస్తు తయోద్దానః” ఎన్టఇవ్వున్దత్తిల్ ప్రమాణాల్లళు ముణ్ణితే. (౫) “అస్యా మమచ శేషాహి విభూతిరుభయాత్మికా” (౬) “సర్వేషా మిశ్వరీ మమ వల్లభా” ఎన్టివ్వున్దత్తై స్వయమేవ అరుళిచ్చెయ్తానితే. (౭) “తిరునారణన్ తొణ్డర్” (౮) “తిరుమాలుక్కురియ తొణ్డర్” (౯) “తిరు మాలే నాను మునక్కు ప్పల్లెనడియేక్” (౧౦) “తిరుమాల్కరవు” ఎన్ట, మిథునశేషత్వమ్ సర్వ సాధారణమెన్నుమిడత్తై, తత్వ విత్తుక్కుళాన నమ్ ఆర్థ్వోకళుమ్ అరుళిచ్చెయ్తార్కళితే.

ఆక, ఇప్పడి వేదజ్ఞాలుమ్, వేద విత్తుక్కుళాలుమ్, వేదాన్త వేద్యనాలుమ్, ముక్కు వేతియరాలుమ్ ప్రతిపాదిక్కప్పట్ట ఉభయ

(౧) (౨) (౩) శ్రీసూక్తమ్. (౪)

(౫) (౬) (౭) తి.వా.౩-౭-౪.

(౮) తి.వా.౬-౯-౧౧. (౯) తిరుప్పల్ల-౧౧. (౧౦) గ-తిరువ-౫౩.

విభూతి శేషిత్వత్తుక్కు - ప్రతిసమ్మిలయవా క్తవ్య మాతై యాలే, ఉభయవిభూతియిలుళ్ళారుమ్ ఇవళుక్కు కిళ్ళిత్కరిత్తు శేషభూతరాయిరుక్కుమ్మడియై ప్రయోగిప్పతాక త్తిరువుళ్ళమ్మబ్బి, అతిల్ ప్రథమత్తిలే నిత్యసూరికళిల్ తలైవరాన తిరువనన్దార్త్వాన్ ఇవళివిషయత్తిలే కిళ్ళిత్కరిత్తు స్వరూపమ్మెబ్బిరుక్కుమ్మడియై అరుళిచ్చెయ్ కిఱార్, (ఫణిపతిరిత్త్యాదియాలే).

అతావతు-(౧) “ఇరుళిరియచ్చుడర్ మణికిళ్ళిమైక్కుమ్ నెబ్బి ఇనత్తుత్తియణి పణమాయిరగ్గళార్న్ద” ఎన్ఱమ్, (౨) “వాయోరీరైళ్ళాఱు” (౩) “మన్నియవల్ పోటిశే రాయిరవాయ్ వాళరవిన్ శెన్ని మణిక్కుడిమి” ఎన్ఱమ్ శొల్లకిఱపడియే, (౪) “మతురవాఱు” ఎన్ఱమ్; (౫) “ఇన్బవాఱు” ఎన్ఱమ్ శొల్లమ్మడి నిరతిశయభోగ్యమాన భగవదను భవత్తుక్కు అనుభవపరీవాహ రూపమాక, వాయారపువ్వుక్కుకైక్కుమిడాక, పలవాయ్ తలైకళైయు ముడైయనాయ్, (౬) “అనన్తభాభవతి” ఎన్ఱిఱపడియే అనేకదేహజ్గళై ప్పరిగ్రహిత్తు, అశేష శేషవృత్తియిలు మన్వయిత్తు, శేషవృత్తిపరరాన వశేషర్క్కుమ్ ఉపమాన భూమియాయ్, (౭) *ఆక్కారవారత్తిఱ్ఱడియే అస్థానేభయ శక్తైవణ్ణై అల్లులుమిట్టన్ద అనవరత మగ్గళాశాసన పరరాయిరుక్కైయాలే, (౮) “అరవరశ ప్పెరుళ్ళోతి యనన్దన్” ఎన్ఱమ్, (౯) “యథోచితం శేషః” ఎన్ఱమ్ తిరునామజ్గళైయుడై యనాయ్, (౧౦) *ప్రకృష్టవిజ్ఞానబలైకథామా వాయ్, ఉనక్కు ప్పడుక్కైయన ముతైయాలే (౧౧) “నాకణై మిలై నమ్మిరాన్” ఎన్ఱ ఎల్లార్క్కుమ్ పురుష కార భూతనాయ్, (౧౨) “ఏవం

(౧) పెరు-తి-౧-౧.	(౨) పెరు-తి-౧-౨.	(౩) పెరియతిరుమ-౧.
(౪) తిరుమా-౩౬.	(౫)	(౬)
(౭) ౪-తిరుమ-౧౦.	(౮) స్తో-ర-౪౦.	(౯) స్తో-ర-౩౯.
(౧౦) తి-వాయ్-౫-౧౦-౧౧.	(౧౧) కాషీతకీ.	

విత్ పాదేనా ౭ ధ్యారోహతి” ఎఱ్ఱ పర్యజ్ఞువిద్యై యిఱ్ఱుడియే తన్ మడియిలే అడియిట్టెటలామ్బుడి ఆసనమాయ్, అస్తరజ్ఞనాయ్, భగవత్స్వరూప నిరూపక భూతైయాన వున్నై పోలే “నాకడై మిలై నమ్మిరాన్” ఎఱ్ఱ అవనుక్కు సర్వస్మత్సరత్వ సూచకనాయ్, (౧) “ఆస్తే పాతాళమూలస్థ శ్శేషో౭శేష సురార్చితః! తస్యవీర్యం ప్రభావశ్చ స్వరూపం రూపమేవచ! నహివర్ణయితుం శక్యం జ్ఞాతుం వాత్రిదశైరపి” ఎఱ్ఱిటపడియే, అపరిచ్ఛేద్యస్వరూప రూపగుణ విభవాదికిలై యుడైయ వనుమాన తిరువనద్దాన్వోన్, పళ్ళికొణ్ణుళుళినాల్ పడుక్కేయాయ్, *ఇరున్దాల్ శిక్లాశనమాయ్, ఇప్పడి ఉనక్కు బహుముఖమాక వడిమై శైయ్తు లబ్ధస్వరూపనాయిరుక్కుమ్. *ఫణిపతి శబ్దత్తాలే, శైత్య మార్దవ సౌరభ్య విశాల్లోన్నతత్వాదియాన పర్యజ్ఞ గుణజ్ఞో ప్రకటి తద్గణాకితన. (౨) “పజ్జశయనమ్” ఎన్నక్కడవతితే.

(శయ్యా, ఆసనమ్) ఎఱ్ఱ ద్వయత్తై చ్చొన్నతు, ద్వయత్తిఱ్ఱుడియే (౩) “తిరుమాఱురవుశైన్వో కుడైయామ్” (౪) “నివాస శయ్యాసన” ఎఱ్ఱ తొడగ్గి, ఇరువరుమాన శేర్ త్రియిలే (౫) “అహం సర్వంకరిష్యామి” ఎఱ్ఱ పణ్ణుమ్ సర్వవిసకై జ్ఞుర్యజ్ఞుళుక్కు ముపలక్షణమ్. (౬) “యదాయదాహి కౌసల్యా” ఎఱ్ఱ, ఓరబలై అప్రాప్త విషయత్తిలే పలపడియాక పరిచర్యైపణ్ణినా శ్శిన్వోల్, ప్రకృష్ట జ్ఞానశక్తి కలై యుడైయ వివన్, ప్రాప్తవిషయత్తిలే పలపడిమైకళుమ్ శైయ్కై ప్రతిపన్నమితే.

ఇప్పడి పరత్వత్తిలే పలపడిమైకళో శైయ్యుమళవన్తిక్కే, (౭) “దేవశ్చే దేవదేహీయమ్” ఎఱ్ఱ నువర్తిత్త వివలై పోలే అవతా

(౧) ఓ-పు-౨-౫-౨౦. (౨)తిరుప్పావై-౧౯. (౩)౧.తిరువ-౫౩. (౪)స్తో-౪-౪౦.

(౫) రా-ఆ-౩౧-౨౫. (౬) రా-ఆ-౧౨-౬౮. (౭) ఓ-పు-౧-౯-౧౮౫.

రన్దోటుమ్ అడుత్త వడివుకొణ్ణు “ఇతుక్కు” ఎన్ఱు సప్పనాయ్, (౧) “సీతామువాచ” ఎన్ఱు ఇవళ్ పురుషకారమాక, ఇవళ్ సమత్తైతిలే స్వాపేక్షితజ్జలై పేసి, (౨) “వై దేహ్య సహ” ఎన్ఱు ఇవళ్ శేర్ త్తియిలే యితే భావజ్ఞనాయ్ “అహంసర్వమ్” ఎన్ఱు సర్వవిధ కైజ్కర్మజ్జలై యుమ్ ప్రార్థిత్తు అడిమైశెయ్యప్పేర్లు, (౩) *ప్రహర్షయిష్యామి యిచ్చు డియే ఉకప్పిత్తు, (౪) “ఉకన్ఱు వణిశెయ్తు” ఎన్నుమ్బడి రమిత్తు లభి స్వరూపనాయ్, ఇరుప్పా నొరువనితే.

(౫) “అణై వతరవణై మేల్ పూమ్బావై యాకిమ్ పుణర్వతు” (౬) “తీవాయ్ నాకణై యిల్ తుయిల్ వానే తిరుమాతే” (౭) “శుడర్ ప్పామ్బుణై నమ్బరనై తిరుమాలై” ఎన్ఱు, ఇరువరుమాన శేర్ త్తియిలే అడిమైశెయ్తు వాఱుమ్బడియై, ఆర్వొకళ్ అనుసన్ధితార్ కళితే. ఇవర్ తాముమ్, (౮) “శ్రియాసహ ౭౭సీనమనన్తభోగిని” ఎన్ఱురుళిచ్చెయ్ తారితే. (౯) “శేవభోగే శ్రియాసహ ౭౭సీనమ్” ఎన్ఱు భాష్యకారర్. (౧౦) “శ్రీస్తనాభరణంతేజసి - ఉత్సణ్ణే ౭నన్త బోగినః” ఎన్ఱు భట్టర్.

(ఫణిపతిశ్చయ్యా ౭౭సనమ్) (౧౧) “భోగప్రియా భోగవతీ భోగీన్ద్రశయనా ౭౭సనా” ఎన్ఱు ఇనభుక్కు అసాధారణమాక ఆసన శయనాదియాన వడిమైశెయ్యమ్బడియై, శ్రీసహస్రనామ త్తిలే శొల్లిల్ శ్రితే. “శ్రీమతే” ఎన్ఱిఱపడియే, కైజ్కర్మమ్ సిద్ధిప్పతుమ్ రసిప్పతుమ్, కైజ్కర్మవర్గకై యాయ్ పరమప్రాప్త్యేయాన వివళ్ శేర్ త్తియిలే యాకై యాలే, ఇవళ్ శేర్ త్తియిలే అడిమైశెయ్ కై యితే స్వరూప

(౧) రా-అ-౩౧.

(౨) రా-అ-౩౧-౨౫.

(౩) స్తో-ర-౪౬.

(౪) తి-వా-౧౦-౮-౧౦.

(౫) తి-వా-౨-౮-౧.

(౬) తి-మొ-౭-౭-౯

(౭) తి-వా-౮-౭-౧౧.

(౮) స్తో-ర-౩౯.

(౯) వైకుణ్ఠగద్యే.

(౧౦) కే-స్త-౧-౮.

(౧౧) లక్ష్మీసహస్రనామ్ని.

ప్రాప్తమ్. అతైయితే, (౧) “తిరుమాలే నిష్టేయాల్పయ్య నీకొణ్ణి
రుళ నినైప్పతు తాన్-ఎన్టే” ఎన్టు ప్రపన్న జనకూటస్థం ప్రార్థితరుళి
గ్గ్దు. (౨) “శ్రీనివాస-భక్తిరూపాభవతు” (౩) “శ్రియోకాన్తో
యస్తత్పదాబ్జే పరిచరణ సత్తభవతుమే” ఎన్టు కైజ్యర్యోప కరణ
మాన భక్తియైయమ్ కైజ్యర్యత్తైయమ్ ఇవళో శసన్నిధియలే ప్రార్థి
తరుళినారితే.

(౪) “అనన్దన్ పాలుమ్ కిరుడన్ పాలుమ్” ఎన్టు, ఇవనుక్క-
నన్దరమ్ వ్యామోహ విషయసూస పెరియతిరువణి, ఇవళో విషయ
త్తిలే కిళ్ళత్కరిత్తు స్వరూపమ్ నిఱమ్మెరుమ్పడియై యరుళిచ్చెయ్కి
తార్ మేల్ (వేదాత్మా) ఎన్టు తొడగ్గి ఆననపవమ్ కాకాక్షి న్యాయ
త్రాలే మేలోజు మన్వయిత్తు, “వేదాత్మా విహగేశ్వరః-ఆననమ్ వా
హనమ్” ఎన్టు యోశిత్తుక్కొళ్వతు.

(వేదాత్మా) (౫) “సుపగ్గోసిగరుత్మాన్ త్రిపుత్తే శిరోగాయ
త్రంచత్తుస్సోమ ఆత్మా సామతే తనూర్వామ దేవ్యం బృహద్రథస్తరే
పక్షో యజ్ఞాయజ్ఞీయం పుచ్చంఛన్దాన్యజ్ఞాని ధిష్ణియాశ్వపా యజూం
షినామ” ఎన్నిఱ సౌపర్ణ శ్రుత్యర్థతై వివక్షిత్తు, వేదాత్మా పెన్ఱితార్.
(౬) “త్రయీమయః” ఎన్ఱారితే ఇనర్ తామే. (వేదాత్మా) [వేదా
౭ధిష్ఠా తృతయా, వేదానామాత్మా] “వేదా౭ధిష్ఠాతృతైయినాలే,
వేదానామాత్మా” ఎన్టు తత్పురుషనాతల్; యద్వా, కృతద్విశిష్టత్వేన
తత్సామానాధి కరణ్యత్రాలే, “వేదఆత్మాయస్యేతి” ఎన్టు బహువ్రీహి
యాతల్. ఇత్తాలే, ఇవనుడైయ సర్వజ్ఞత్వమ్ సూచితమాయిగ్గ్దు.
అమృతా౭౭హరణాదికళిలే ఇవనుడైయ శక్తిమత్త్వమ్ సిద్ధమితే.

† (పా) శేర్ త్రియిలే.

§ (పా) తదావిష్టత్వేన.

(౧) తి-వా-౪-౩-౮.

(౨) శ్రీభాష్య.

(౩)

(౪) పెరి-తి-౪-౪-౨.

(౫) యజు-

(౬) స్తో-౪-౪౦.

(విహగేశ్వరం) (౧) “పుళ్ళైరెయిన్ పుకల్ కుళులుమ్” ఎన్ఱిఱ పడియే, పక్షి రాజనెన్ఱు ప్రసిద్ధనా యిరుప్పానొరువనితే. ఇత్తాల్, (౨) “ఁసత్వన్ఱు ప్పణ్ణో గరుడన్ఱార్త్తున్ఱు విహగేశ్వరం” ఎన్ఱు శ్రీసాత్వతాదిక లితే ప్రాణాది పళ్ళుకాఁదిపతిత్వేన అనస్థితనాన వివనుడైయ వూహ విశేషడై చొచ్చుటకుఁతు. ఇవన్ఱాన్ నిత్యవిభూతియితే (౩) “ఓడుమ్బుళ్ళేటి” ఎన్ఱు అడిమై శెయ్యు మళవన్ఱిక్కే, లీలావిభూతియిలుజ్గాడ తొడ ర్ను, నాగసాశ విమోచనమ్ పణ్ణుమతు, అమృత ప్రదానమ్ పణ్ణుమతు, (౪) “అరుళాభిప్పుట్కడవీరవర్ వీతియెరునాల్” ఎన్ఱుమ్, (౫) “అశురరుయిరెల్లామ్ తిక్కెన్ఱున్ఱులుమ్ పుట్టాకన్” ఎన్ఱుమ్ శొల్లకిఱ పడి ఆశ్రితరక్షణత్తుక్కుమ్ తద్విరోధి నిరసనత్తుక్కుమ్ అనుకులనా మ్బడి కృపానముద్రమా యిరుప్పానొరువనితే. ఏవదివిధ వైభవనాన పెరియతిరువడి, ఎఱున్దరుళియిరున్దాల్ సింహాసనముమాయ్, ఉలావి యరుళుమ్బాతు వాహనముమాయ్, కిళ్ళిత్కరిత్తు లభ్యస్వరూపను మాయిరుక్కుమ్.

(వాహనమ్) విశ్లేషదశైయిల్ (౬) “వెజ్జైత్తప్పల్” ఎన్ఱు వెలుక్కుమ్బడియుమ్, (౭) “అజ్జైత్తప్పల్” ఎన్ఱు సంశ్లేషదశైయిలే శ్లాఘిక్కుమ్బడియుమ్, అత్తలైక్కు అన్తరంగ వాహనమాయ్, (౮) *త్వదఘ్ని సమ్మర్దకిణాఁజ్జుశోభియాయ్ విజయధ్వజమాయురుక్కిఱ వినతాతనయన్, (౯) “ఊరుమ్బుట్కడియు మఱితే” (౧౦) “దాస స్సళా వాహన మానసం ధ్వజం” ఎన్ఱుమ్ శొల్లకిఱ సర్వవిధకైజ్జు ర్యజుళిలు మన్వితనాయ్, సత్తై పెన్ద్రురుక్కు మెన్ఱిఱవర్థతై “అసనం

(౧) పెరి.తి.౪.౯.౫. (౨) సాత్వతసం. (౩) తి.వా.౧-౧-౧౦.

(౪) తి.వా.౧-౪.౬. (౫) తి.వా.౧-౧౦-౬. (౬) తి.వా.౧-౪-౧౦.

(౭) తి.మొ.౯.౨-౮. (౮) పు.౪-౪౧. (౯) తి.వా.౧-౧౦-౨-౩.

† (పా) భృత్య.

వాహనమ్” ఎన్నిట పదద్వయముమ్ ప్రకాశిప్పిక్రితతు. (౧) “పారు శిక్షై ప్పుళ్ళువనైటు మ్పూమకళార్” (౨) “తిరువిరున్దమార్పన్” (౩) “కరుడన్మేత్కణ్ణై” ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱపడియే, ఇవళ్ శేర్ త్రియిలే ఇవర్ కళ్ అడిమై శెయ్యమ్మడియై దర్శిత్తనుభవితార్ కళితే. ఇత్తాల్ (౪) “గారుడా గారుడాసనా” ఎన్నిట ప్రమాణార్థమ్ శొల్లప్పట్టతు.

“వేదాత్మావాహనమ్” ఎన్ఱైయాలే, స్వగుణా ౭నుగుణమాక శస్వస్వవాహనజ్జలై యుడైయ అధమ దేవతాభారై కళిల్ ఇవళ్ళుక్కుణ్ణాన పుత్కర్నమ్ తోద్ర్మికిఱతు. (౫) “పఱవై యేటుప్పరమ్బురుడా” ఎన్నిటపడియే, “గరుడవాహనన్” ఎన్ఱై అవనుక్కు సర్వాధికత్వ ద్యోతకమానాప్పోలే, ఇవళ్ళుక్కుమ్ సర్వోత్కర్న హేతువాయిరుక్కుమితే. “ఫణి పతిశ్యయ్యా ౭౭సనం వాహనం వేదాత్మా” ఎన్ఱై యాలే, అన్యోన్యమ్ విరుద్ధజాతీయరై యుమ్ యుగపత్ అవిరుద్ధమాక అడిమైకొళ్ళుకిఱ అఘటితి ఘటనాసామర్థ్యమ్ తోద్ర్మికిఱతు. (౬) “పున్కొడియాయ్ తీవాన్ నాకణ్ణై యిల్ తుయిల్ వానే తిరుమాలే!” ఎన్ఱు, సర్వాధికత్వలక్షణజ్జళ్ మూన్ఱైయుమ్ శేర్ త్తనుభవితాప్పోలే, ఇవరుమ్ “కాన్తన్తే” ఇత్యాదియాలే విష్ణుపత్నీత్వ శేషశాయిత్య గరుడ వాహనత్వజ్జలై యుగపదేవ అరుళిచ్చెయ్ తారాయిద్ర్మి.

ఆక, ఇప్పడి అఖలసూరిపరిబృథరాన శేష శేషా౭శనరుడైయ శేషత్వ మ్మొన్నపోతే, శేషాశనర్ముతలాన వశేష శేషవర్గత్రినుడైయ శేషత్వ ముమ్ కై ముతికన్యాయసిద్ధమితే. (౭) “త్వదీయభుక్తోఽష్టిత శేషభోజనా” (౮) “హతా౭ఖలక్షేమలైః” ఎన్నిటశ్లోకద్వయత్తాలుమ్ అఖల

(౧) తి-వాయ-౧-౯-౩. (౨) ౪-తిరువ-౯-౩. (౩) ౩-తిరువ-౫-౭.

(౪) (౫) పెరి-తి-౫-౪-౨. (౬) తి-మొ-౭-౭-౯

(౭) స్తో-౪-౪-౩. (౮) స్తో-౪-౪-౩. † (పా) తామస.

నూరివర్గముమ్ అఖలజగన్మాతావాన వివళ్ తిట త్తి లడిమై శెయ్యుమ్బు
డియై, ఇవర్ తామే అరుళిచ్చెయ్ తారితే. (౧) “శ్రియాసహసీనమ్”
ఎన్ఱు ఇనళ్ త్తెచ్చేర్ త్తియిలేయితే, అ శేషపరిజనముమ్ అడిమై శెయ్ వతు.

ఇవరుడై య దివ్యసూక్తిముఱ్ఱడియే భావ్యకారరుమ్, (౨) “శ్రీవల్లభ”
ఎన్ఱుతోడగ్గి, “శేష శేషాశన ప్రముఖ నానావిధాన స్త పరిజనపరిచారికా
పరిచరిత చరణయుగళ” ఎన్ఱ నుసన్ది త్తరుళినారితే. (౩) “ధన్యాస్తే పరి
చారకర్మణి సదాపశ్యన్తియేనూరయః” ఎన్ఱు భట్ట రరుళిచ్చెయ్ తారితే.
ఇనిత్తాన్ తిరుమక శెన్ఱితే, ఎల్లారుమ్ కుల్ హైవల్ శెయ్ వతు. “శేష శేషా
శనాది సర్వంపరిజనం భగవత స్తత్తదవస్థాచితపరిచర్యాయామాజ్ఞాప
యన్త్యా” ఎన్ఱు ఇవళుడై య ఆజ్ఞాననువర్తన పరరాయితే అశేషపరి
జనము మిరుప్పతు.

అవన్ఱాన్, (౪) “సహపత్న్యా” ఎన్ఱు పత్నీసహితనాయ్
ప్రాప్తవిషయ పరిచర్యైవణ్ణుమెనైయాలుమ్, బ్రహ్మదికళ్ సదయిత
రాయ్ కొణ్ణు దాసదాసీగణమాయిరుప్పర్ క శెన్ఱు మేలేళొల్లుకై యా
లుమ్, ఇవర్ కళుమ్ సపత్నీక రాయ్ కొణ్ణు విష్ణుపత్నిక్కిడిమైయా
యిరుప్పర్ క శెన్ను మిడమ్ సిద్ధమితే. ఇవర్ కళ్ తాన్ అజ్ఞానీ విశోకై క
ళోడుమ్, కాన్తివారుణికళోడుమ్, రుద్రాసుక్తికళోడుమ్, సూత్రవతి
యోడుమ్, సుదర్శనవల్లి విజయవల్లియోడుజ్జుడ సకుటుమ్బుమాకివితే
జగత్కుటుమ్బియాన శ్రియశివతిక్కు అడిమై శెయ్ వతు. ఆత్మైతే,
“పరిజనపరిచారికా పరిచరితచరణయుగళ” ఎన్ఱు రుళిచ్చెయ్ తతు. ఇవర్
కళ్ తాన్ భాగవతసత్కారదత్తైయిలుమ్, * పతియనిత్పాణ్ణినిల్ పాత
ర్గళోకమ్రువి, * పూశిత్తనల్ కువతు తన్దెవియరోడే శేరవితే.

(౧) స్తో-౪-౩౯.

(౨) శరణాగతి.

(౩) శ్రీగుణ-౨౨.

(౪) రా-౨-౬-౧.

ఇని ఇవర్కళిలుమ్ ఇవర్కళి మహిషికళి*, దేవదేవదివ్యమహిషిక్కు అన్తరజగపరిచారికై కళా యిరుక్కుమ్బడియై, (౧) “సైన్యధురీణ ప్రాణసహాయాంసూత్రవతీ మాశిశ్రయమమ్బామ్. శ్రీపదలాక్షానాశ్చిత సేవాప్రతలనద్గోర్వల్లి విలాసాన్” (౨) “తార్త్వపక్షతివదస్యవల్లభాం రుద్రయాసహసు కీర్తిమర్చయే. హర్షబాష్ప మవీక్షీర్తిమర్శినాం యన్తు ఘన కమలాకటాక్షయేత్” ఎన్టుమ్, భట్ట రరుళిచ్చెయ్ తారిత్.

ఇని భూమినీశైకళుమ్ ఇవళుక్కు శేషభూతరాయ సేవిత్తిరుప్పర్కళి; (౩) “శ్రీసహాయరి - ఉభాభ్యాం భూమినీశాభ్యాం సేవితరి” ఎన్టుతిత్. (౪) “మాధనత్వయి - అహంశిష్యాచ దాసీచభక్తాచ” ఎన్టుతానే అరుళిచ్చెయ్ తాళిత్. (౫) “ఉత్కుల్ల పక్కజ తటాకమివోపయాని శ్రీరజరాజ మిహదక్షిణ సన్యసీమ్నాః లక్ష్మీం విహరరసికా మివ రాజహంసీం ఛాయామివాఽభ్యుదయినీ మవనిశ్చితస్యారి” ఎన్టు “ఇవళుక్కు ప్పాదచ్చాయైపోలే పరతన్త్రర్కళాయిరుప్పర్కళెన్టుమ్, పుష్పాఽజ్గరాగజ్గళోపాతి భోగోపకరణజ్గళాయ్ స్తనబాహుదృష్టికళోపోలే అనయవభూతరాయితే, అల్లాతమహిషీవర్గజళిరుప్పతు” ఎన్టు భట్టరరుళిచ్చెయ్ తరుళినారిత్. (౬) “కుల్లకోవలర్ మడప్పావై యమ్ మణ్ణ కళుమీతిరువుమ్ నిల్లల్ పోల్వనర్” ఎన్నక్కడవతిత్.

అక, భూమినీశైకళి ముతలాన మహిషికళుమ్, తిరువడితిరువనన్దాత్వాన్తు తలాననూరివర్గముమ్, (౭) “కరై కణ్ణోర్” ఎన్టిము క్తరుమ్ ఇవళుక్కు శేషభూతరెన్టు శొల్లుకై యాలే, నిత్యవిభూతియడజ్గ, ఇవళుక్కు శేషమాయురుక్కు మెన్నుమిడమ్ దర్శిప్పిక్కప్పట్టతు.

(౧) రి-స్త-౧-౫౧.

(౨) రి-స్త-౧-౫౪.

(౩)

(౪) పరాహపు.

(౫) రి-స్త-౧-౬౩

(౬) తిరుమి-౩.

(౭) తి-వాయ్-౮-౩-౧౦.

అన న్తరమ్ లీలావిభూతియడజ్జ ఇవళుక్కుచ్చేషమూయరుక్కు-
మెన్నుమిడతై అరుళిచ్చెయ్య ఉపక్రమిత్తు, అఱిల్ ప్రథమమ్ లీలావిభూతి
కారణమాన మూలప్రకృతి-ఇవళుక్కుచ్చేషమూయరుక్కుమ్బడియైదర్శి
ప్పిత్తరుళుకితార్ (యవనికా మాయా జగన్మోహినీ) ఎన్ఱు. [జగన్మో
హినీమాయాతే మోహినీయవనికా] అనాద్యజ్ఞానత్తాలేజగత్తై మోహి
ప్పిక్కక్కడవతాయ్, విచిత్రకార్యకరణో పకరణమాకై యాలే మాయా
శబ్దపాచ్చెయ్యాయరుక్కిఱ మూలప్రకృతి, సౌందర్య సౌకుమార్యలావణ్య
యాకాననాద్యనన్తగుణ గణవిశిష్టమాన ఉన్నడైయ దివ్యమగ్గళవిగ్రహ
ముమ్ - తదాధారమాన దివ్యాత్మస్వరూపముమ్ ప్రతికూలర్ దృష్టి
గోచరమాకామల్ మత్తైక్కెక్కుత్తిరై యాయరుక్కుమ్.

తిరై యావతు - అన్తర్వర్తి పదార్థజ్జలై బహిశ్చరర్క్కుత్తైరి
యాతపడి తిరోధానమ్పణ్ణువతాయ్, శుక్లకృష్ణరక్తతన్తక్కళాల్ శమై
క్కప్పట్టు నానావర్ణజ్జళాలే విచిత్రాయాయ్, అత్యాశ్చర్యవిశిష్టేయా
యరుప్పోన్ఱు. ఇతువుమ్ దివ్యదమ్పతికళుడైయ దివ్యాత్మ స్వరూపత్తై
యుమ్, దివ్యమగ్గళవిగ్రహత్తైయుమ్ దివ్యాయవయవజ్జలైయుమ్-అనా
శ్రితర్క్కుగోచరియాతపడి, అజ్ఞానత్తై విశైత్తుతిరోధాయకమాక తిరన్క-
రిణియాయరుక్కైయాలమ్, (౧) “లోహితశుక్లకృష్ణమ్” ఎన్ఱిఱపడి
యే గుణత్రయవిశిష్టవిచిత్ర కర్మసూత్రత్తాలేకట్టప్పట్టు విచిత్రసృష్టియై
ప్పణ్ణుకై యాలే ఆశ్చర్యతమైయాయరుక్కైయాలమ్, తిరై యాకనిరూ
పిక్కితార్.

(జగన్మోహినీ) పరమాత్మవిషయమాకవుమ్ ప్రత్యగా త్తవిషయ
మాకవుమ్, న్వవిషయమాకవుమ్ అన్యధాజ్ఞానవిపరీత జ్ఞానజ్జలై ప్పిఱప్పిత్తు
అత్తాలే జగత్తైమోహిప్పిక్కైయాలే “జగన్మోహినీ” ఎన్ఱితార్. పర

మాత్మావినిడ త్రిల్ అన్యధాజ్ఞానవిపరీతజ్ఞానజ్ఞతై ప్రితిప్రకృత్యావతు-
 శ్రియంపతియాయ్, నిఖిలహేయప్రత్యసీక కిల్యాణగుణ విశిష్టనాయ్,
 ఉభయవిభూతి నిర్వాహకనాయకుక్కిల పురుషోత్తమనై, “నిర్విశేష
 చిన్మాత్రవస్తు” ఎన్దు మాయీవాదమ్ శొల్లుతల్; “చిద-చిదీశ్వరకళో
 మూన్దుమ్ ఏకద్రవ్యపరిణామమ్” ఎన్దు భేదాఽభేదమ్ శొల్లుతల్;
 “కిర్మానుష్ఠానత్తుక్కు చేతనసున్డాకిల్, సలప్రదానత్తుక్కు కర్మ
 మున్డాకిల్, ఇని ఈశ్వరన్ ఏతుక్కు-” ఎన్దు తత్సద్భావతై ఇశైయా
 తొత్తీతల్; ఏవమాదికళానబుద్ధికై ప్రితిప్రకృత్యై. ప్రత్యగాత్మావినిడ
 త్రిల్ అన్యధాజ్ఞాన విపరీతజ్ఞానజ్ఞతై ప్రితిప్రకృత్యావతు - (౧) “అ
 నాత్మనాత్మబుద్ధిర్యా” ఎన్దిపడియే “దేహమేకత్మా” ఎన్నుతల్,
 ఇన్దియాదికలై ఆత్మా ఎన్నుతల్, దేహపరిణామమెన్నుతల్, అన్య
 శేషమెన్నుతల్, స్వతన్త్ర మెన్నుతల్, ఏవమాదియాన విప్రతిపత్తికలై
 విలైక్కై. స్వవిషయమాకవిపరీతధీయైవిలైక్కైయావతు - స్వకార్య
 మానశబ్దాదికళితే భోగ్యత్వబుద్ధియైప్రితిప్రకృత్యై. ఇవ్వర్థత్రయత్రైయమ్
 భాష్యకారర్ “భగవత్స్వరూపతిరోధానకరీం విపరీతజ్ఞానజననీం, స్వవిష
 యా యాశ్చభోగ్యబుద్ధేజననీమ్” ఎన్దురుళిచ్చయ్ తారితే.

∴ మాయాశబ్దత్రాతే (౨) “మాయాన్తప్రకృతింవిద్యాత్”
 ఎన్దిపడియే మూలప్రకృతియైచ్చొల్లుకిఱతు. ఇతుతాన్ మూఢైయాకై
 యాలేయితే జగన్మోహినియాయీర్దు. (౩) “అనాదిమాయయా
 సుప్తః” ఎన్నక్కడవతితే; అజ్ఞానహేతువాయితే ఇతుతానిరుప్పతు.
 ఆకి ఇప్పడిమాయాశబ్దవాయైయాయ్, జగన్మోహినియానమూలప్రకృతి
 యవనికారూపేణికిచ్చిత్కరిత్తు చేషమాయరుక్కు మెన్దుతాయీర్దు.

యననికై యాకిల్, అ న్తర్వర్తికళోడు బహిశ్చరరోడువాశియట
దృష్టిప్రసరణనిరోధతా లే అన్యోన్యూఽవలోకనరోధినియాయితే యిరుప్ప
తు. అప్పడియేప్రకృతియైయవనికై యాకనిరూపిక్కుమోతుపిరాట్టిక్కు
మ్స్వస్యతిరి క్తిసకలపదార్థదర్శనమ్పణ్ణనొణ్ణాతితే; అజ్ఞనేయాకిల్ పిరాట్టి
క్కుమ్ కర్మవశ్యత్వముమ్ అత్తా లే భగనన్మాయాతిరో హితజ్ఞానత్వముమ్
అగ్గీరి త్తతాయ్విడుమితే. ఆకైయాల్ ఇతుశేరుమ్బడియెన్నెన్నిల్;
తచ్చేషభూతైయాయ్ తన్నియామైయాయ్ తదధీనవ్యాపారతైయ
ముడై త్తానిసకృతి - స్వామినియాయ్ నియామకై యుమాయిరుక్కిఱ
ఇవళుడై య సర్వవిషయదృష్టితిరోధానమ్పణ్ణమాట్టాతితే. “(౧)మాయ
యాసన్నిరుద్ధం” ఎన్ఱుకొణ్ణు, కర్మవశ్యైయాకిలితే-మాయాతిరోహితస్వ
ప్రకాశైయాయిరుప్పతు. ఈశ్వరనై పోలే అకర్మవశ్యైయాన ఇవళుక్కు
త్తిరోధానమ్పూడాతితే. ఆకైయా లే ప్రతికూలర్క్కుమ్ తత్స్వరూప
రూపాదికళో యధావాకత్తోఽన్తాతపడి తిరోధానమ్బణ్ణమలైప్పన్త
తిరస్కరణియాకరూపి త్తవిత్తాల్ ఒరువిరోధమితై.

ఆకక్కిర్ నిత్యవిభూతియిలుళ్ళార్ ఇవళుక్కుచ్చేషభూతరా
యిరుక్కుమ్బడియై దర్శిప్పిత్తపళి, లీలావిభూతికారణమాన మూలప్ర
కృతియినుడై యశేషత్వతైఅరుళిచ్చెయ్తు, తదారణ్ణాఽణ్ణాఽన్తర్వర్తిక
ళాయ్, తాదృశప్రకృతిమోహితరాయ్ కర్మవశ్యిరుమాన బ్రహ్మాదికళో
సపత్నీకరాయ్కొణ్ణు ఇవళుక్కుడైయాయిరుక్కుమ్బడియై అరుళి
చ్చెయ్కితార్ మేల్ (బ్రహ్మేశాదీత్యాదియల్).

తిరై నలై త్తిరుక్కివేణ్ణుమ్బడి లోకవిలక్షణరాన దివ్యదమ్పతికలై
చ్చొల్లి, (౨) “జాగ్రతస్వపతశ్చ” ఎన్ఱుకొణ్ణు తిరై క్కుళోడుపుట మోబ్బ
డువాశియటఁడనాయ్ మన్నివఱువిలావడిమై శెయ్తు వాఱుమన్తర
జరై చొల్లి, తిరై తన్నై చొల్లి, తిరై క్కుప్పటమ్మునిన్ఱు నేవి త్తిరుక్కు

మవర్కళై చ్చొల్లకిఱతు. (౧)* “కడిక్కమలత్తుళ్ళిరున్దుమ్ కాణ్ణిలానితే. (౨) “నీతాడిత్తాన్ కాణమాట్టాత” (౩) “కార్ శెఱిన్దొత్తానెన్ కణ్ణాన్ కాణార్, అవన్ నై త్తపణ్ణై త్తాన త్తిన పతి” ఎన్దురుళ్ళిచ్చెయ్ తార్కళితే సర్వజ్ఞరానవాత్వార్కళి. (౪) “నెన్ద్రుమేల్ కణ్ణానుమ్ నితై మొత్తీవాయ్ నాన్దుకనుమ్, నాట్టచూయిరత్తానుమ్ తాన్ద్రమ్ కన్ద్రు పెన్ద్రుయాల్ వణ్ణుమ్ త్తనై పోక్కి, కరై యను కేనిన్దురూప్పిడుకిఱవర్కళి గోకరై కాణమాట్టార్కళితే. (౫) “శివఱ్కుమ్ తిళై ముకిఱ్కుమ్ తరమ టియలామో” ఎన్నక్కడవతితే.

(బ్రహ్మేశాదీత్యాది) (౬) “యోబ్రహ్మణం విదధాతి పూర్వమ్” ఎన్నిఱపడయే తిరునాళ్ళకమల త్తిలే అవ్యనధానేన పిఱిక్కైయా లే ఉనక్కు ప్పుత్రనాన బ్రహ్మ, తజ్జ్యేష్ఠపుత్రనాకై యాలే ఉనక్కుప్పొత్తనానరుద్రన్, ఆదిశబ్దత్తాలే, † “సేన్దాది” (౭) “తళిరొళియిమైయవర్తలై వన్” (౮) “నిన్దుశచివతియై” (౯) “వెణ్ణకట్టిలారువన్” ఎన్దు ఇవర్కళిడే సహ పతిక్కుమ్బడియాన నిలై మైయడైయ ఇన్ద్రనైయమ్, * ఇన్దిరనుళ్ళిట్ట దేవర్కురూడైయమ్ శొలుకిఱతు.

ఆక, ఇప్పడివిబుధశ్రేష్ఠరాన బ్రహ్మరుద్రార్కళి ముతలానదేవ తాసమూహమ్ ఉనక్కుదాసగణమాయ్, తత్పత్నికళాన సరస్వతి రుద్రాణీ ఇన్ద్రాణీ ప్రభృతికళుమ్, తద్దాసీభూతరాన అప్పరస్సజ్జగళుమ్, ఉనక్కు దాసీగణమాయ్ దాసకృత్యత్తిలే అనవరతాన్వయత్తై ఉడైయరాయ్ కొణ్ణు సత్తై పెన్ద్రురుప్పర్కళి. ఇత్తాల్ (౯) * నీలార్కణ్డై త్తమ్మానుమ్ నితైనాన్దుకనుమిన్దిరనుమ్ - శేలేయ్ కణ్ణా

(౧) ౧-తిరువ. ౫౬. (౨) ౪-తిరువ. ౨౭. (౩) ౪-తిరువ. ౭౩.

(౪) తి-మొ-౧౧-౬-౩. (౫) తి-వాయ్-౨-౭-౧౨. (౬) శ్వే. ౬-౧౮.

(౭) తిరువాళి-౭. (౮) తి-వాయ్-౭-౬-౭. (౯) తి-వాయ్-౬-౧౦-౮.

† (పా) ఆవనై.

‡ (పా) ఇప్పన్.

కపల్కశూభనేవిత్తిరుక్కుమ్మడియై చొచ్చిల్లిదీద్రాయీదీదు.

(౧) “తిరుమూలై కైత్తొమ్మవ” (౨) “హిరణ్యగర్భస్సమ
వర్తతాఽగ్రే” (౩) “భూతస్యజాతః పతిరేకఆసీత్” ఎన్ఱమ్, (౪)
“యోదేవానాంప్రథమం పురస్తద్విశ్వాధికోరుద్రోమహర్షిః” (౫)
“హిరణ్యగర్భః పశ్యతిజాయమానం సనోదేవశ్శుభయాస్త్వత్యాసం
యునక్తి” ఎన్ఱమ్ శొల్లుకిఱపడియే, కారణత్వనిబద్ధనోత్కర్షదర్శనత్వాలే
ఈశ్వరత్వశక్త్యానుదరాన బ్రహ్మరుద్రాదికళోడు తచ్చజ్ఞాఽనాస్పద
రాన ఇన్ద్రాదికళోడు వాళియఱ సర్వరుమ్ ఇవళుక్కు దాసభూతరెన్ఱు
తోదీదుఁక్కాక, (సురప్రజఱ) ఎన్ఱితార్. ఇజ్జనేయాకిల్, జగత్కా
రణభూతరాక ప్రమాణప్రసిద్ధరాయరుక్కిఱ ఇవర్కళో ఇమ్మిళునత్తుక్కు
ఇనమినమాక వళిపాడుశెయ్ వార్కళెన్ఱు శొల్లుకై కీర్త్ చొల్లుకిఱ
ప్రమాణజ్ఞళుక్కు విరుద్ధమన్ఱో వెన్నిల్; కీర్త్ చొన్న హిరణ్యగర్భరుద్ర
శబ్దజళోయోగత్రాలుమ్ అపర్యవసానవృత్తియాలుమ్ నారాయణనై ప్రతి
పాదిక్కిఱ నవాకై యాలే విరోధమిలై.

ఆకై యితే, (౬) “నబ్రహ్మనేశానః” ఎన్ఱు ఇవర్కళై సంహార్య
రాకచొచ్చి, (౭) ‘అపపురుషోహవై నారాయణోకామయతి ప్రజా
స్సృజేయేతి, నారాయణాద్బ్రహ్మజాయతే, నారాయణాద్రుద్రోజాయతే,
నారాయణాద్విష్ణోజాయతే, నారాయణాద్వాదశాదిత్యా రుద్రావసవస్స
ర్వాణిఞ్చాన్దాన్సి” (౮) “తత్రబ్రహ్మ చతుర్ముఖోజాయతః” “త్ర్యక్షశ్శూ
లపాణిః పురుషోజాయత” ఎన్ఱు ఇవర్కళై సృజ్యరాక చొచ్చిల్లిదీదు.
ఆకై యాలే, (౯) “ఏకోహవై నారాయణ ఆసీత్” ఎన్ఱు “నారా
యణనేనకలజగత్కారణభూతన్”, ఎన్ఱు ఉపనిషత్తుక్కుళోతిదీదు. (౧౦)
“నాన్ముకక్కొమ్ములై యీన్ఱు, ముక్కిణీశనోడుతేపు పలనుతలిమూపు

(౧) ౧-తిరువ-౫౨.

(౨)

(౩)

(౪)

(౫)

(౬) మహాపనివత్

(౭) నారాయణోపని.

(౮) తిరువారి.

లకమ్ పడై త్తవున్ది, మాయక్కడవుళో మాముతలడియే” ఎన్ఱమ్, (౧)
 “నాన్మొకన్మొడు తేవరులకోడుయిర్పడై త్తాన్” ఎన్ఱమ్ ఇన్వర్తై ద్ర
 మివోపనివత్తు దర్శిప్పిత్తతిత్. (౨) “కిన్మోదరేహరవిరిళ్ళొముఖి
 ప్రపళ్ళొ” ఎన్ఱమ్, (౩) “విభోర్నాళ్ళొదొద్దొ విధిశివనిదానమ్”
 ఎన్ఱమ్, ఆర్థార్కన్దై యడియైన్ద్రిన ఆచార్యర్కళుమ్ ఇప్పడిదర్శి
 ప్పిత్తార్కళితే.

ఇప్పడి ఉభ యోపనిషత్ప్రసిద్ధమాన జగత్కారణత్వత్తాలే పణ్ణుకిఱ
 స్థిరచరరచనాతారతమ్యత్తిలే ప్రమాణమానభూభజ్యతైయడై యళాయ్,
 సర్వదుర్గత్యాదికిలై ప్పణ్ణుమ్బాతు, స్వేచ్ఛితపరాధీననాయ్కొణ్ణు సర్వత్తై
 యమ్పణ్ణుమ్బడి తద్వల్లబై యాయ్, అవనుడై యచిదిచిద్విధానవ్యసనత్తై
 సార్థమాక్కుమవళాయ్, తత్పత్నియాకై యాలే సర్వలోకత్తుక్కుమ్
 మాతావాయ్, అవన్ పితావాకై యాలే, సర్వర్క్కుమ్ పితామాతా
 క్కళో “మాధవం” ఎన్నుమ్బడితిరుమాలితే. ఆకై యితే (౪) “తిలై ముక
 నార్ తగ్గళ్ళప్పన్” (౫) “నాన్మొకణ్మొ త్తొదైకాణ్” ఎన్ఱ బ్రహ్మాది
 కళుక్కుమ్ పితావెన్ఱమ్, (౬) “పితృదేవోభవ” ఎన్ఱిఱపడియే, (౭)
 “ఈశణ్మమ్ నాన్మొకణ్మమ్ తెయ్ వమ్” ఎన్ఱమ్ పరదేవత్తై యాకివుమ్
 అనుళిచ్చెయ్ తతు. ఇవర్ కళో తాగ్గళుమ్, (౮) “ఎన్దైయెమక్కరుళెననిన్ఱ”
 ఎన్ఱ పితృత్వత్తై అనుసన్ధిత్తు, (౯) “ఎమ్మై-నిన్ఱుళ్ళే తోన్ద్రీయ ఇత్తైవ”
 ఎన్ఱ పితృత్వ ప్రయుక్తమాన శేషశేషిభావ సమ్బన్ధత్తై యుణర్న్ద్ర,
 * ఇత్తై యాలే లటిన్ద్రీన్ద్రీ, కన్దమల్కోణ్ణుత్తొమ్బుతు, * మన్దిరమామ
 లర్కోణ్ణు మత్తెన్ద్రవరాయ్ అన్దియమ్బొతిలే తిరువన్దిక్కాప్పిట్టు, శిన్ద్ర

(౧) తి-వా-౪-౧౦-౧. (౨) స్తో-౧౪ (౩) ర-స్త-౧-౧౧-౬.
 (౪) తి-మొ-౨-౨-౭. (౫) తి-మొ-౧౧-౫-౨. (౬) తై-శీ-౫౪.
 (౭) ౪-తిరువ. (౮) తి-మొ-౪-౧-౪. (౯) తి-వా-౨-౨-౧౦.

మీ శిష్యుకాలై యి లేవన్దు తిరుప్పళ్ళియుణర్ త్రి, *అలగ్గలమ్ తొడై యల్
కొణ్ణు *మానితికపిలై ముతలాన (౧) “పడిమెయ్క్కలజ్జాణ్ణుప్పిన్న
వాయినకొణ్ణు” ఎన్దు శొల్లమ్బడి ఆరాధనోపకరణజ్జెల్లా మేన్దిక్కొణ్ణు
అడియిడై పణిన్దు *వణ్ణచ్చిటుత్తోట్టిల్ వరక్కాట్టువతు; *ఇడై విరవిక్కొత్త
ఉడై యార్ కనమణియోడోణ్ మాతళమ్బా విడుతరువతు, *ఎఱ్ఱి
లుడై క్కిణ్ణిశి త్తన్దువనాయ్ నిప్పతు; *శిణ్ణిన్ వలమ్బురియుమ్ అజ్జై
చ్చరివళైయుమ్ పోత్తరువతు; *అఱ్ఱికియ నైమ్బడైయు మారము
జ్జొణ్ణు తొఱ్ఱువతు; *ఓతక్కడలి లొళిముత్తినారముమ్ శాతిప్పనళ
ముమ్ శన్దుచ్చరివళైయుమ్ విడుతరువతు. ఆక ఇప్పడి (౨) “నీరేఱు
శెఱ్ఱడై నీలకణ్ణునుమ్ నాన్దుకనుమ్ ముత్తెయాల శీరేఱువాళకిమ్
శెయ్యునిన్దు తిరుచూల్” ఎన్గిటపడియే ఇవర్క శెల్లాదుమ్ శేష శేషి
భావముత్తెయాలే శ్రియకిపతి క్కడిమైశెయ్తు, (౩) “ఎన్ తిరుమా
ర్వన్దున్దు” ఎన్దుతోడన్గి అరుళిచ్చెయితపడియే ఇవర్క శో తల్లల్ మహిషి
కిళోడే విశిష్టత్తుక్కు ప్రకారమాయిరుక్కెయాలే, ఇరువర్క్కుమ్
శేషభూతరా యిరుక్కుమ్బడియై తిరువుళ్ళమ్బుల్లీ (బ్రహ్మేశాది
సురప్రజ సిదయిత స్తవ్విదానదానీగణి) ఎన్గిటార్.

(దానీగణి) లోకత్తిలే వనస్పతి బృహస్పతి తారతమ్య హేతు
వాన పరిపూర్తియైయుడైయ భారతియై స్పాదచేటియాకవుడైయవ
ళాయితే ఇవళిరుప్పతు. మలై మకళుక్కు తలై మకళాన కలై మకళో-
మలర్ మకళుక్కు మనై యడిమై యెన్న పోతే, మల్లీదుళ్ళారడిమై
యెన్నుమిడమ్ శొల్ల వేణ్ణావితే.

(౪) “త్రయ ఏవాధనారాజన్ భార్య” ఎన్గిటన్యాయత్తాలే బ్రహ్మ
దికళో శేషభూతరెన్దుపోతే తత్పత్నికళుక్కుమ్ శేషత్వమ్ సిద్ధమాయిరు

క్క, “సదయితః” ఎన్ఱు విశేషి త్తరుఘవానెన్నెన్నిల్; బ్రహ్మదికల్ పక్కల్ శిలర్క్కు ఈశ్వరత్వ శక్కాభాన్తియాలే, తత్పత్తికల్ పక్కలిలేయుమ్ లక్ష్యంశభాన్తి ఉన్ఱాయుక్కుమితే. తన్నిరాకరణార్థం “సదయితః” ఎన్ఱు విశేషి త్తరుఘకితార్ అఱకల్ పక్కల్ ఈశ్వరత్వ శక్కానిరాకరణ శ్రుత్యాదికల్ తత్పత్తికల్ పక్కల్ లక్ష్యంశ వాదముమ్ నిరాకృతమితేయెన్నిల్; తాత్పర్యతా లే సిద్ధిప్పతిలుమ్ శబ్దతః శొల్లుకై మికివుమ్ స్పష్టమాయుక్కుమితే. అతుతోన్ఱ ఇప్పడి అరుళిచ్చెయ్య క్కుత్తైయై.

ఆక ఇప్పడి ప్రధానరాన బ్రహ్మదికల్ ఇవళుక్కు శేష భూతరానాల్, ఇవ్వరుకుళ్ళార్ శేషభూతరెన్నుమిడమ్ కిమునర్నాయ సిద్ధమితే. ఆక, ఉభయవిభూతియుమ్ ఇవళుక్కు చ్చేషమెన్ఱు దర్శి ప్పిత్తారాయుక్కు.

ఇప్పడి “కాన్తస్తే పురోహితమః” ఎన్ఱు కర్తర్యభజైయుమ్, “భగవతిః - దానీగణః” ఎన్ఱు కిర్త్యభజైయు ముడైయళాకైయా లే “శ్రీః” ఎన్ఱు ఉనక్కు త్తిరునామమెన్ఱిటార్, (శ్రీరిశ్యేవచ నామతే) ఇత్యాదియా లే. “శ్రీయత ఇతి - శ్రీః” ఎన్ఱుమ్, “శ్రయత ఇతి శ్రీః” ఎన్ఱుమ్, శొల్లుకిట వ్యుత్పత్తి ద్వయార్థముమ్ ఉన్ఱానాలితే శ్రీశబ్దమ్ సార్థమావతు. అన్ఱిక్క, కీధ్రేశొన్న విష్ణుపత్తిత్వత్తుక్కుమ్ ఉభయ విభూతి శేషిత్వత్తుక్కుమ్ శ్రుతి స్మృతికల్ తేడవేణమో? సర్వశేషిత్వ వాచకమాయ్ ఉనక్కుసాధారణమాన తిరునామమే పోరాతో పెన్ఱిటారాకప్రమామ్.

(శ్రీరిశ్యేవచనామతే భగవతి) (౧) “అన్తర్బహిశ్చ తత్సర్వం వ్యాప్యనారాయణః” ఎన్ఱుమ్, (౨) “ఎన్ఱేరుక్కున్నలత్తొణ్ణుర్”

ఎన్ఱమ్, (౧) “పొజ్జువుణరి” ఎన్ఱమ్ అర్థజ్ఞెచ్చొల్లి ప్పిన్బు శబ్దజ్ఞెచ్చొన్నాప్పోలే, ఇజ్జుమ్ శ్రీశబ్దార్థజ్ఞె మున్ఱుట వరుళిచ్చెయ్త, అన్ఱమ్ శ్రీశబ్దజ్ఞె అరుళిచ్చెయ్కితార్ (శ్రీరితి) ఎన్ఱు. (౨) “దేవోనామ సహస్రవాన్” ఎన్ఱు(౩)* పేరాయరమ్ కొణ్ణతోర్ పీడుడై య నానాలుమ్ “నారాయణన్” ఎన్ఱు అవనుక్కు నిరూపకమానాప్పోలే, “లక్ష్మీ స్థిరి” ఎన్ఱు తొడక్కి అనేకమ్ తిరునామజ్ఞుళ్ళేయాకిలుమ్, ఇవళుక్కు అసాధారణ నిరూపకమ్ “శ్రీం” ఎన్ఱిట తిరునామమాకై యాలే (శ్రీరిత్యేవచ నామతే) ఎన్ఱితార్. సర్వాధికవస్తువుక్కు వాచకశబ్దమ్ ఇతువల్ల తిల్లామైయాలే (శ్రీరిత్యేవ) ఎన్ఱు అవధరిక్కితార్.

“శ్రిళ్ - సేవాయామ్” “శ్మ-విస్తారే” “శ్మ - హింసాయామ్,” “శ్రు-శ్రవణే” ఇత్యాది ధాతుభేదతాలే శ్రీశబ్దత్తుక్కు అనే కార్థజ్ఞుళ్ళుణ్డాయితే ఇరుప్పతు. అవ్యర్థభేదజ్ఞులై పుల్లన్ నిరుక్తిభేదజ్ఞుళ్ళుణ్డాయరుక్కుమితే. ఆకైయాలే “శ్రీయత ఇతి - శ్రీం” “శ్రయత ఇతి-శ్రీం” “శ్మణాతీతి - శ్రీం” “శృణోతీతి - శ్రీం” “శ్రావయతీతి-శ్రీం” ఇత్యాదినిరుక్తికల్ ఇవిడత్తిలే వివక్షితజ్ఞల్. (౪) “శ్మణాతి నిఖిలాన్తోషాన్ శ్మణాతిచ గుణైర్జగత్ । శ్రీయతే చాఖిలై ర్నిత్యం శ్రయతే చ పరంపదమ్ శ్రీయన్తిం శ్రీయమాణాచ్చ శృణ్వతీం శ్మణాతీ మపి” ఎన్ఱుఇవైకల్ తాన్ ప్రమాణప్రసిద్ధజ్ఞుళాయితే యరుప్పతు. అఖిలచేతనరుక్కు మాశ్రయణీయైయాయ్, తాన్ అవనై ఆశ్రయిత్తు లబ్ధస్వరూపైయాయ్, ఆశ్రితదోషజ్ఞులై హింసిత్తు, అద్వేషాదిగుణజ్ఞులై విస్తరిప్పిత్తు, ఆశ్రితదైవోన్మక్తికలై శ్రవిత్తు, ఇవర్కలై అగ్గీకరిక్కై క్కునుగుణమాన వచనజ్ఞులై అవనై శ్రవిప్పిక్కై ముతలాన వాకార్జుల్ పురుషకారభూతైయాన పిరాట్టిక్కు అవశ్యాపేక్షితజ్ఞుళాకైయాలే,

ఇన్నిరుక్తికల్పితైర్యుమ్ శ్రీశబ్దత్కర్థమాక ఆచార్యోఽశనుసన్ని
ప్సర్కశ్.

ఇప్పుడి కీర్తించున్న వాకారణ్యాలే అవనుక్కుమ్ పూజ్యై
యాయుక్కుమ్మడియై, అరుళిచ్చెయ్ కిఠార్ (భగవతి) ఎన్ఱు. (౧)
“తత్రపూజ్య పదార్థోక్తి పరిభాషా సమన్వితం” ఎన్ఱు-భగవచ్చబ్బమ్
పూజ్యవాచియాయ్, అఖిలచేతనర్ కుమ్ పూజ్యనాన వవన్ఱనక్కుమ్
పూజ్యైయాయుక్కుమ్మెన్ఱ పడి. భగవన్నారాయణనుక్కుమ్ పూజ్యై
యాకై యాలే యితే, “భగవతీమ్” ఎన్ఱ రుళిచ్చెయ్ తతు. ఆకై యితే
(౨) “నన్ మార్ పిన్ మేలుమ్” ఎన్ఱ ర్చిక్కిఱతు.

ఇప్పుడి స్వరూప త్తాలుమ్ గుణత్తాలుమాయుక్కుమ్ జ్ఞాన
శక్త్యాది కల్యాణగుణజలై యుడైయళాయ్, హేయగుణ రహితైయ
మాయుక్కుయాలే, (భగవతి) ఎన్ఱిఠార్. (౧) “మైశ్శేయ భగవచ్చబ్బ
స్సర్వకారణకారణే” “సమ్మరైతి తథాభర్తా భకారోర్థ ద్వయాన్వితం
నేతాగమయితాస్త్వా గకారార్థ స్తథామునే। పశ్యర్యస్య సమగ్రస్య
వీర్యస్య శసన్త్రియం। జ్ఞానవై రాగ్యయోక్తై వ షణ్ణాం భగవతీరణా,
వసన్తి తత్రభూతాని భూతాత్మన్యఖిలాత్మని। సచ భూతేష్వ శేషేషు
వకారార్థ స్తతోవ్యయం। ఏవమేష మహాశబ్దోక్తి ర్త్యతేభగవానితి। పర
మబ్రహ్మభూతస్య వాసుదేవస్య నాన్యగం। జ్ఞానశక్తి బలై శ్వర్య వీర్యతే
జాన్యశేషతం। భగవచ్చబ్బ వాచ్యాని వినాహేయై గ్గణాదిభిః” ఎన్ఱిఱ
పడియే హేయగుణరాహిత్య సద్గుణ సాహిత్యజ్ఞిరణ్ణుమ్ భగవచ్చబ్బ
వాచ్యజ్ఞాలయితే ఇరుప్పతు. ఆకై యితే “షణ్ణాంభగ ఇతీరణా” ఎన్ఱు
భగవచ్చబ్బత్తుక్కుమ్ జ్ఞానాదిగుణజ్ఞో అర్థమాకవుమ్, “అన్” ఎన్ఱిఱ పద
త్తుక్కుమ్ హేయరాహిత్యమ్ అర్థమాకవుమ్, భట్టర్ వ్యాఖ్యానమ్ శేయ్
తరుళిన్ఱు.

“అన్” ఎన్నిటను-నశ్శరమాయరుక్మిణ తేజనయెన్నిల్; - “న” ఎన్నిటవిడ త్తిల్, “న” “అ” ఎన్టు పిరివుణ్ణాయ్. అతిలే “న” ఎన్టు-ప్రస్థితియాయ్, “అ” ఎన్నిటను-సుఖముఖోచ్చారణ మాయితే ఇరుప్పతు. ఇవిడ త్తిల్ “అన్” ఎన్టు మున్ పిన్నాయ్ పిన్ మున్నాయరుక్మిణతు, ఛాన్సనప్రయోగమిరుక్కుమ్బడి. ఇవిడ త్తిల్, “కశ్యపం-వశ్యకోభవతి” ఎన్టుప్పోలే యెన్టుతే అరుళిచ్చెయవతు.

ఆకై యాలే హేయగుణరాహిత్య సద్గుణసాహిత్యజ్ఞో భగవచ్చచ్చి వాచ్చజ్ఞలెన్న తట్టిలె.

ఇవిడ త్తిల్ హేయమావతు - ఆశ్రితదోషగుణ హానికో పార్ త్తు అవర్కలై ఉపేక్షిక్కై. తద్రాహిత్యమావతు - అవై యిరణ్ణమ్ అడుకువళమాక వణ్ణీకరిక్కై. ఆర్ద్రాపరాధైకళాన రాక్షసికలై అపరాధమేవద్రాశాక అక్షీరిత్తు రక్షిత్తాళితే. “త్రాహిత్రాహి” ఎన్టు ఆణ్ణ జాధమనై యుమ్ అక్షీకరిత్తు తిరువడికళిలే తలై యాకరక్షి త్తమున్ణితే. గుణజ్ఞళావన-జ్ఞానశక్త్యాదికల్. తత్సాహిత్యమావతు - అవై స్వరక్షణ హేతువాయ్ తన్నక్కలిలే శువటివిడుకై యన్టుక్కే, పరరక్షణత్తుక్కు ఉఱుప్పాక ప్పుఱవెళ్ళ మిడుమ్బడి సమ్మన్న మాయరుక్కై.

ఇవద్రై స్వరక్షణత్తుక్కు ఉఱుప్పాక్కామల్, (1) “తత్తస్య సదృశంభవేత్” ఎన్టురున్దు (2) “శీతోభవ” (3) “భవేయం శరణం హివః” ఎన్టు పరరక్షణత్తుక్కు ఉఱుప్పాక్కి నాళితే. ఇవద్రై గుణ మెన్నలావతు - పరార్థమానపోతితే. ఆకై యితే (4) “గుణగణాశ్చ జ్ఞానశక్త్యాదయస్తే” “సకలం సంశ్రితాన్తంచకన్త” ఎన్టురుళిచ్చెయ్ తతు. అవన్ గుణజ్ఞుక్కు వ్యావర్త్యర్ తద్వ్యతిరిక్తర్. ఇవన్ గుణజ్ఞుక్కు వ్యావర్త్యన్ అవన్. అవన్ గుణజ్ఞో పుంస్త్య ప్రయుక్త

మాన స్వాతంత్ర్య విశిష్టమాయ్, విత్పత్నప్రయుక్తమాన హితస్రాతో
వృత్తియా లే కలగ్గినపోతుణ్ణాన ప్రతాపతా లే దురాసదమాయ్, అత
ఏవ పురుషకార సాపేక్షమాయురుక్కుమ్. అక్తై యితే ఇవల్ గుణజ్ఞ
ఖా లే తద్దోష్ఠి లఘుతదై యాయీ యు.

అక ఇప్పడి పాపమేవచ్చె యాకవగ్గీకరికైక్కుమ్ హేతువాయ్,
పరాధై కవేషమాన జ్ఞానశక్త్యాది కిల్బాణగుణ పూర్తియై భగవ
చ్చబ్దమ్ శొల్లకికతు. (౧) “జ్ఞానాది వద్గుణమయీ” (౨)
“జ్ఞానశక్తి బలై శ్వర్య వీర్యశక్తి ప్రభావినీమ్” ఎన్నక్కడవతితే. (3)
“సదిశతు భగవానశేషపుంసామ్” (౪) “స్మర్తవ్యో భగవాన్” (౫)
“మోదతే భగవాన్” (౬) “భగవన్నారాయణ” ఎన్టు అవనై
నిర్దేశితాప్సలే, తత్తుల్య శీలైయాన ఇవలై వ్యవహరిప్పతుమ్ “భగ
వతి” ఎన్టితే. ఇన్ద పూర్తితాన్-కీర్థ్ “పురుషోత్తమన్” ఎన్టు శొన్న
పూర్తిక్కడియాయితే ఇరుప్పతు. (౭) “భగవన్నారాయణ” ఎన్టు
ఇవల్ పూర్తిక్కడియుడైమై. (౮) “శ్రీమన్నారాయణ” ఎన్టితే
అవన్ పూర్తిక్కు అడియుడైమై. (౯) “స్వతస్స్వీరిత్యాది”

ఇప్పడిప్పట్ట వతిశయశాలినియాన ఉన్నై యధావత్తాక స్తాత్రమ్
పణ్ణప్సోమోవెన్ఱితార్, (త్వాంవయం కిథంబ్రూమః) ఎన్టు. (త్వామ్)
ఉక్తిప్రక్రియైయా లే విష్ణుపత్నియాయ్, తదితర సర్వస్వామినియాయ్,
తదనురూపా ౭ సాధారణమాన నామనిర్దిష్టయాయ్, భగవద్విలక్షణ
జ్ఞానశక్త్యాది కిల్బాణగుణ భూషితై యాయ్, ఇవ్యాకారజ్ఞినాలే సక
లోపనిషత్ప్రసిద్ధైయాన వున్నై. (త్వాంవయం కిథంబ్రూమః)

(౧)

(౨)

(3) వి-పు-౬-౮-౬౪.

(౪) భార-ఉ-

(౫) వి-పు-

(౬) శరణాగతిగద్యే.

(౭) శరణాగతి.

(౮) శ్రీగుణర-3౧.

బ్రహ్మభావనై కినిష్ఠరాన సనకాదికళుక్కుమ్, ఉభయభావనా నిష్ఠరాన బ్రహ్మాదికళుక్కుమ్, బ్రహ్మ ప్రతిపాదకజ్ఞాన వేదజ్ఞకుక్కుమ్, పరిచ్ఛేద్యానాంత ప్రభావతైయుదైయ వున్నై, పరిమితజ్ఞాన శక్తికరాన నాగ్గళ్ పరిచ్ఛేదత్తు ప్పేళువత్తజ్జనే యెన్నితార్; (౧) “నతేవర్ణయితుంశక్తాగుణాన్ జిహ్వపివేదసః” (౨) “బ్రహ్మద్యాస్తకలాదేవామునయశ్చ తపోధి నాః । త్వంస్తాతు మపినేశానాః” ఎన్ఱమ్, (౩) “ఉద్బాహుస్తావ ముపనిషదసావాహ నైకా నియస్త్రిమ్” ఎన్నక్కడవతితే.

(౪) “నాన్తుకన్ శెజ్జడైయానెన్ఱివర్ కిళ్-తిరుమాల్ తన్నెయై యారటికిత్వార్” ఎన్ఱమ్, (౫) “మామలరాన్ వార్ శడై యానెన్ఱివర్ కిట్టు ఎన్ఱైత్తానామో” ఎన్ఱమ్, “బ్రహ్మాదికళుమ్ ఇవళుడైయ వైభవత్తైస్తాత్రమ్ ప్పణ్ణ అసమర్థరెన్ఱరుళిచ్చెయితార్ కళితే; మేలేమేలే పురుషర్ కళై క్కట్టిత్తు ఉత్పేక్షితవళిలుమ్, ఓరారు గుణజ్ఞులై అవధికాణ వొణ్ణామైయాలే, (౬) “యతోవాచో నివర్తన్తే” ఎన్ఱ వేదజ్ఞకుమ్ నివృత్తిమామ్బడి నిరవధికిమాన వానన్దత్తుక్కుమ్ హేతుభూతై యాయ్, * చుళికితభగవదై స్వరూప్యా ౭నుభావైయుమాన ఇవళుడైయ ప్రభావమ్ పరిచ్ఛేదక్క వొణ్ణాతెన్నుమిడమ్ శొల్లవేణ్ణావితే.

(వయమ్) ఎన్ఱ ఆత్మని బహువచనమ్. (౭) “ఎన్నుడైయారుయిరార్” ఎన్నుమాప్పోలే, జేప్పోక్తియాకవుమామ్. (౮) “మహ్యం నమోస్తుకవయే” ఎన్ఱ తమై గర్విత్తుక్కొణ్ణారితే. (౯) “స్తాతుంకేవ యమిత్యదశ్చజగ్రహుః ప్రాఞ్వా విరిఞ్చాదయః” ఎన్నక్కడవతితే. అథవా, (వయమ్) (౧౦) “మహర్ణవాన్త ర్నిమజ్జతోరణ కులూచల

(౧) వి-పు-౧౯-౧౩౩.

(౨)

(౩) శ్రీగుణర-౧౪.

(౪) తి-వా-౫-౮-౩-౯.

(౫) ౩-తిరువ-౯౭.

(౬) తై-ఆన-

(౭) తి-వా-౫-౭-౬-౫.

(౮) స్తో-౪-౭.

(౯) శ్రీగుణర-౫.

(౧౦) స్తో-౪-౮.

యోగోవిశేషః” ఎన్నికపడియే వేదజ్ఞుక్కుమ్ చతుర్ముఖ ప్రముఖర్ కుమ్, (౧) “అపీమేజన్య చతుర్ముఖాశ్చనా” ఎన్ఱు అవర్కనై త.నీక రిత్తిరుక్కి-అ తమక్కుమ్ అన్యోన్యమ్ తారతమ్యముల్లేయాఁబుమ్, ఇవ ఘడైయ మహిమాన్లవన్తిలే మగ్గురామిడన్తిల్ ఒరు ప్పమ్మ మిల్లా మైయాలే ఎల్లారెయ్జాట్టికొన్లు “వయమ్” ఎనితారం కవుమామ్. (౨) “మాతజ్జన్మ మహానీ” అల్వది. కీఱుక్తిరానవర్కళోడు ఒరువ రాయ్, పరిచ్చేదక్క మాట్టామైయే యన్తిక్కే, ఎల్లూమ్మకూడి పీకక్క రాయ్ పే శిలుమ్ మేలెత్తై కాణవాన్ణాతెన్ఱు “వయమ్” ఎన్ఱిఱతాతల్; (త్వాంవయమ్) (౩) “అవనెవిడత్తాన్ యానార్” ఎన్ను మాపోలే, త్రాత్రస్తాతన్య గతోత్కర్నాఁపకర్ణజ్ఞులైయ ఎన్ఱెలిలత్తైయా చిప్పిక్కైక్కాక (త్వాంచయమెన్ఱితార్). (౪) “అనరై నామ్ . అన్వన్తై త్తనర్” ఎన్నుమ త్తనై యెన్ఱాపోలే, “త్వాంవయం కిథంబూమిక్” ఎనితార్.

అక, ఇత్తల్-“భగద్వేదగజ్ఞానశక్త్యాది కల్యాణగుణ పూర్ణై యాయ్,గుణజఘ్కు వాచకమాయ్ సర్వోత్కర్ణాపకాశకిమాన నిరుమా మత్తైయుడై న్నాయాయ్, సరయితరాం బహుధికిలై దానదానీగణమాక వుడైయాయ్, అన్ఱికారణమాన మూలప్రతినిర్వాహకై యాయ్, అనన్తగరుడవిష్వక్సేన ప్రముఖసూరి పరిపత్తిరిచక్కుమాణ చరాసళిచై యాయ్, ‘విష్ణుపత్ని’ ఎన్ఱిఱమేన్ఱై యుడై న్నాయాయ్, ఇవాకార జ్ఞశాలే శ్రుతిస్మృత్యాది ప్రమాణప్రదైయాయ్, అన్ఱిన్ఱై, పరి మితజ్ఞానశక్తిరాన నాజ్జోపరిచ్చేదిక్కు మ్మేశునతెజనే” ఎన్ఱు పిరట్టియు డై యవెనమై న్నా దర్శిక్కి యాన్ఱైకొన్ఱా, (౫) “స్తమహేనయం కమితి తన్నశక్కుమం” ఎన్ఱాపోలే త్తాతాజేపరపరసమాకన్ఱా తాన్నిన్ఱై త్త రాకితార్. ఇల్లొక్కిత్తాల్, కితనల్లుపనినత్తిగ్ధమాన ద్వయత్తిల్ శ్రీ శబ్దె సాగ్ధమాకి వనునన్ఱి త్తనుళినారయిల్లు. (౧)

(౧) స్తో-ర-౫౫.

(౨)

(౩) తి-వాయ్-౫-౧-౭.

(౪) తిరుచె ౨౧.

(౫) ర-౩-౧౨.

అవ, - (యస్మాస్తయిత్యాది) జ్యేష్ఠన్ కైయిలే రాజ్యదారజ్ఞై
 ప్పటికొడుత్తు చ్చురవడైన్దుగీననై పోలే, జ్యేష్ఠపుత్రన్ కైయిలే
 అనైయిరణ్డైయమ్ *పాయ్ చ్చూతిల్ తోక్కాయాలే పొడైయై
 మన్నరాన *సాణ్ణచర్తమ్మడైయపాణ్ణాలియై *మఱుక్కి వలేవలై ప్పడు
 త్తుకైక్కు *అరశర్తమరశజ్జిలై యననాన దుశ్శాననన్ అన్వణియై
 యైచ్చెన్దు, “ఎన్ఱమక్కు ఉరిమై శయ్” ఎన్ఱ శురికుళులై యుమ్ తుక
 లై యుమ్ పల్లెవరవీరక్క, కృష్ణైయమ్ కేశగ్రహణప్రాప్తయాయ్
 కొండ్లు, “అశుద్ధయాయ్ ఏకవస్త్రైయానవెన్దై గురుక్కళుడైయ
 మున్నేనయిప్పిక్కై అన్యాయక్గాణ్” ఎన్ఱ కూప్పిడచ్చెయ్ తేయుమ్,
 కల్లెత్తలైకలై క్కైవిడామైయాలే, కైవిడుమ్మడి సమ్మాన్తమాన
 మహాపత్తిలే, (౧) [హక్కుస్థాద్వారకావాసిన్ ఇత్యాది] “ఎన్ఱుల్లొ
 యెమ్మెరుమాన్!, ఇన్వనన్దైయై ఆపన్దైయాయ్ అనాడైయానవెన్దై
 ఏతుక్కాక ఉపేక్షిక్కితాయ్, ఉన్నడైయ ఆశ్రితరక్షణత్వరై ఎక్కేపో
 యిల్లొ. [శబ్దచక్రిగదాపాణయిత్యాది] రక్షణపరికరజ్ఞాన శబ్ద
 చక్రాదికలై శరిత్తుకొండ్లు ఇక్కేఅడు త్తణిత్తాకవన్దనిన్ఱ ఆశ్రితరై నమ్మవ
 విడాతవనుమాయ్, ఇడక్కై వలక్కై అతీయాతవజ్ఞర్కుమ్ ఆశ్ర
 యిక్కలామ్మడి సర్వసులభనాయ్, ఆపన్నరానారుడైయ వార్తియై
 హరిక్కుమ్మడి అలర్ స్తకెన్దామరై ప్పూప్పోలేయిరుక్కి ఆ తిరుక్కిణ్డలై
 యుడైయై యాయిరుక్కి ఆవనే! శరణగతైయాన వెన్దై రక్షిక్కి
 వేణుమ్” ఎన్ఱ ఆశ్రన్దిక్కుమ్మడి అభిమానభజ్జమాక పురిభవిక్కు,

అతత్కాకి అవరోకి తద్దమూరా కప్పున్దై వేణ్డె పెరికొండా
 మైయాలే, ఊరొన్ఱ వేణ్డలుమ్, *కత్తక్కలిత్తుక్కి ఉన్ద పెరుణ్డైవై మొన్ఱు
 ప్పొరున్దికొండ్లు ఉన్దై, తన్ కుడికెడుమ్మడితానే మన్ణాళ్వానాన *కొత్తు

తత్తవన్ - “నూచ్యగ్రముమోకాడే” ఎఱ్ఱు తల్లివిడుకై యాలే, ఒఱ్ఱమ్ పెఱాతవురోడతా తేఱా పారొన్ఱి ప్పారతమ్ కై శెయ్ శః, ప్థానభష్టరాయ్ తళిర్న్ఱు పఱికోడు త్రరాజ్యత్రైపాక్షిక్రైక్కు, *పల్లీల్లబర్ వీయక్కోల్ కై యిల్ కోణ్ణుపార్ త్తన్ శెల్వు త్తేరేఱు శారతియాయ్, *కల్లల్ కళ శతజైక్కలన్దెఱుమ్ ఆరవారిప్ప, కై యుమ్మూక్కోలుమ్, పిడి త్రికడివళ క్కయిఱుమ్, విరి త్తతలై యుమాయ్ కొణ్ణు వినయమ్తోల్లీల్లమున్ని ఱ్ఱానై, అఱ్ఱననుమ్ “పేకిన్ఱ” ఎఱ్ఱత్తైత్తు, “ఉభయ సేనామధ్య త్రిలే రథత్తై ప్థాపి” ఎఱ్ఱ పారిత్తుక్కొణ్ణు ధర్మత్తైత్త త్రిలే *శినప్పోరి లే(౧) “యుయు త్సవం” ఎన్నుమ్మడి ఉద్యుక్తనాక, ఇత్తైక్కణ్ణు *మలై పురై తోల్ మన్న వరుమ్ నూరతరుమ్ మల్లీల్లమ్ పలరుమాయ్ కొణ్ణు * పారి త్తైఱున్ఱ పడై మన్ననాన *అద్దకన్ శిఱురనైక్కణ్ణ *ఇద్దిరన్ శిఱువనుమ్, *అన్ఱాన సేనాకారుణ్య ధర్మాధర్మధియాకులనాయ్, బుఱుక్కల్ పక్కల్ వధభీతి యాలే, (౨) “కింనోరా జ్యేనగోవిన్ద కింభోగైర్జీవితేనవా । యేమామర్థే కాజ్ఞీతంనోరాజ్యం భోగాస్సుఖానిచ । త ఇమేఽవస్థితాయథే” ఎఱ్ఱ “రా జ్యభోగ సుఖజ్ఞభుమ్స్వజనరక్షణార్థమాయన్తోవరుప్పతు. అవర్ కళ తాజ్ఞలే యుద్ధ త్రిలే అన్ఱితరానపిన్బు అవర్ కలై హింసిత్రువరుమ్ రాజ్యభోగ జ్ఞభాల్ ఎన్నప్రయోజనముణ్ణు. (౩) ‘సహిమజీవితేనార్థం’ (౨) ‘సకాజ్ఞే విజయంకృష్ట’” ఎఱ్ఱకొణ్ణు “విస్మజ్యనశరణ్ఱాపమ్” ఎన్నుమ్మడి పోర్ పడై కై యుమ్ విట్టు, “సయోతస్యమి” ఎఱ్ఱ యుధాన్ని పుత్ర నానపడియొక్కణ్ణు, “మామ్” ఎఱ్ఱ అన్ పాలభ్యుత్తైక్రాట్టి, “కరిష్యేవచ సంతప” ఎన్నుమ్మడి యుద్ధే ప్రవర్తిస్తై కృష్ణనైప్పోలే,

“విస్మార్యదాన్యాయ్” ఎన్ఱిఱపడియే పిరాట్టివిషయ త్రిలే అనాదికాలమ్ ఇర్దనననుభవపరీవాహరూప వాచికకై జ్యుర్యమాకీఱ

స్తోత్ర త్రిలేపారిత్తుక్కొణ్ణ ఉమ్మక్కరాయ్, విషయవైః ట్టణ్ణై ప్పార్
 త్తవాణే, వేదజ్జళులుమ్, వైదిక గ్రంథకథాలుమ్ ఎత్తైకాణ మ్మణ్ణాతపడ
 అపరిచ్చేద్యమూయుక్తయాలమ్, తద్వైః ట్టణ్ణై నురూప స్తోత్ర
 కరణ హేతువాన జ్ఞానశక్తికళే తమక్కిల్లామైయాలమ్, స్తోత్రస్తోత్రవ్య
 గతోత్తర్వాఽప మ్మళ్ళుడై యసీచూభూమియై అనునన్దిత్తు, “ఇష్ట డిప్పుర్
 విషయ ప్పన్దియరాన నామ్ పేరిల్, * మాశూణాతో” (౧) ‘మఘ్నా
 తో’” ఎన్నిపడియే, “అవద్యతైవిత్ సుతిల్ కై బ్బుర్మసామాజ్యతైఱ్ఱిన్దు
 కడక్కనిత్తైయే క్కచ్చమ్” ఎన్ఱురుతి, (౨) “అఱ్ఱుక్కు డమ్పెచ్చిల్
 వాయల్ తూయ్ మెయిల్ తొణ్ణనేన్ నాన్ శొల్లినేన్ తొలై నామమ్
 పావియేన్ పిత్తై వాణ్ణెన్జ్జేనేఱ్ఱు” ఎన్నిపడియే కీతకీతరాయ్
 తమ్మై గ్నొత్తుక్కొణ్ణు, “త్వాంవయంకథంబ్రూహః” ఎన్ఱుక్కొణ్ణు
 స్త్రోతాన్నిపుత్తరానవివరై,

పెరియిరాట్టియార్, “నమక్కుమేన్జై స్వరూపమాన గోపాతి
 నీరైయుమ్ స్వరూపమ్ కాణుమ్; ఆనవిన్బు, * పేశువారెవ్వళపు పేశువర్,
 అన్వళవాయ్ క్కాణుమ్ నామిరుప్పతు; విశేషిత్తుమాత త్వప్రయుక్త
 మాన వాత్సల్యతాలమ్, (౩) ‘కింమృష్టం సుతవచసమ్’ ఎన్నిపన్యా
 యతాలమ్, ఉమ్మక్కడైయ మ్మలైచ్చోల్ నమక్కు భోగ్యమాశ
 క్కాణుమిరుప్పతు” ఎన్ఱు ఇవరుడైయ వాగ్వృత్తిరూప స్తోత్రత్రాలే
 స్తోత్రకరణవిరోధియాన అవిద్యాదికిళేనశిత్తు స్తోత్రకరణ హేతువాన
 జ్ఞానక క్యాదికళుణ్ణాయ్ నిర్భరరాయ్ స్తోత్ర త్రిలే ప్రవృత్త మ్మడి, (౪)
 “అష్టతెయ్ కావిపాల్ వణ్ణిర్ వణ్ణెన్ కణ్ణుళేతోన్ఱినార్” ఎన్నిపడియే
 అభయప్రదానపూర్వకమాశ (౫) “మయర్వమతినలమరుళిసన్” ఎన్ని

(౧) తి-వా-య-౩-౧౭.

(౨) తిరుక్కుఱుగ౧౨.

(౩)

(౪) తి-వా-య-౧-౧-౧.

పడియే ఇనర్వక్క-లిలే కరుణాకటాక్షతైష్పణ్ణ, *పూనశయమ్ తిరుమక
భాలగుళి పెదీయి, నివృత్తివిరోధిక రాయ్, ప్రాప్తమానపరభక్త్యాదికై
యదైయరాయ్కోట్టు, తత్స్వరూపరూపగుణవిశేషజ్ఞతై విశదమాక
సాక్షాత్కరిత్తు, అనుభవపరివాహరూపమాన వాచికైజ్ఞర్యత్తిలే
ప్రవృత్తరాకితార్.

కీర్తి, పరత్వాఽనుసన్ధానత్తాలే భయప్షట్టు నివృత్తరానార్;
ఇజ్ఞు, కీర్తిస్తాత్రామభ్యుత్థేషసమన్వజ్ఞానపూర్వకమాకి శరణమ్భుకున్దు,
హేతువా వొచ్చన్న స్తతన్యగతోత్కర్షణ్ణ ముఖాన్తరేణ వృద్ధీరియా
నిష్ఠుకోట్టు. తదుపచితసౌభ్య విశేషాఽనుసన్ధానత్తాలే భయమశమిత్తు
సమాహితరాయ్, స్తాతత్తిలేప్రవృత్తరాకితార్. (౧) “ఎన్నినైవా
యెన్నిటజ్ఞుననే” ఎన్నికపడియే విషయవైలక్షణ్యాఽనుసన్ధానత్తాలుమ్,
స్వదోషాఽనుసన్ధానత్తాలుమ్, స్తాతాక్కి భుక్కు. ఒరుభయమేషవిక్కుమ్;
అన్తభయమ్ సాలభ్యాదిగుణాఽనుసన్ధానత్తాలే శమిక్కువుమ్కణ్ణోమితే.
(౨) “దురన్త్యాఽనాదేం” ఎన్ఱతొడగ్గన్వదోషాఽను సన్ధానత్తాలే
భయప్షట్టు, ‘తవస్మారంస్మారం గుణగణమితీచ్చామిగతభీః’ ఎన్ఱ
భగవద్గుణాఽనుసన్ధానత్తాలే అభయజ్ఞతరానారితే. (౩) “ఆనన్దం
బ్రహ్మణోవిద్వాన్న బిభేతికుతశ్చన” ఎన్నక్క డవతితే.

ఇనిత్రాన్ స్తాతేచ్చైయున్దానాలుమ్ (౪) “స్తాతుమిహమహే
యక్తాం భావయభారతీమ్” ఎన్ఱమ్, (౫) “సూక్తింసమగ్రయతునం”
ఎన్ఱమ్ శొల్లుకటపడియే విషయవైలక్షణ్యాఽనుగుణమాక *అనాఘా
తావద్యమాయ్ అనిమిషనిషేచ్యమాన శబ్దసన్త్యభేతువాన సమ్యక్
జ్ఞానభక్తిలో పెరియపిరాట్టయారుడైయ కరుణాకటాక్షతైలే యల్లతు

శ్లోః—యస్యాస్తే మహిమానమాత్మన ఇనత్వద్వల్లభోపిప్రభుః

నాలంమాతు మియత్రయానిరవధిం నిత్యానుకూలంస్వతః।

త్వంత్వాందాసఇతి ప్రసన్నఇతిచ స్తామ్యమ్యహంనిర్భయా

లోక్తే కేశ్వరిలోకినాథదయితే దాస్తేదయాంతేవిదన్ ॥ (౧)

సిద్ధియాతితే. (౧) “యంత్యం దేవినీక్షసే - సబుద్ధిమాన్” ఎన్ను క్కిడవతితే.

అక్కైయాలే, స్వవిషయస్తాత్ర త్తిలే పారిత్తుక్కొణ్ణు ప్రవుత్తరాన పడియైయుమ్, విషయవైలక్షణ్యానుకూప స్తాత్రకిరణహేతువాన జ్ఞాన శక్తికల్ తమక్కిణ్ణ మైయాలే స్తాత్రాన్నివుత్తరాన పడియైయుమ్కిణ్ణు, ఇవర్ పణ్ణుకిట స్తాత్ర శ్రవణకాతుకత్తాలే యథాస్తాత్రమ్ పణ్ణువల్లరావ్వుడి ఇవర్ పక్కలిలే విశేషకిటాత్తుక్కి పుణ్ణియరుళ, అత్తైయత్తిను, కారుణ్య రూపైయాన వివలోకిరదైక్కిలక్కాయ్, (౨) “ధాతుం ప్రసాదాన్యహి మాన మిశమ్” “తమక్రతుంపశ్యతివితశోకిః” ఎన్టాప్సాలే, “దాస్తేమయితే దయాంవిదన్ - తేమహిమానం నిర్భయస్తామ్యమి” ఎన్టుక్కొణ్ణు విషయత్తై మఱుపాడురువప్పేళుకితేనెన్టు ప్రతిజ్ఞేపణ్ణుకితార్.

ఇప్పుడి పెరియపిరాట్టియారుడైయ ప్రసాదమ్ పెన్ద్రొరాకిల్, ఇవర్ ఇప్పొత్తివిశేషమాక వత్తినుపేళుకిట తెన్నెన్నిల్; కీర్త వేదగ్గుళుమ్ బ్రహ్మదికళుమ్ పేళనిలమల్లవెన్టార్. ఇఱ్ఱు ఎల్లళుక్కుమ్ మణాళనాయ్, బ్రహ్మదికళుక్కుమ్చననాయ్, సర్వజ్ఞనాయ్ సర్వశక్తియాయుక్కిట సర్వేశ్వరనుక్కుమ్ పరిచ్చేదిత్తు ప్పేళవాణ్ణా తెన్దితార్ (యస్యాస్తే మహిమానమాత్మన ఇవ త్వద్వల్లభోపి ప్రభుర్నాలం మాతుమియత్ర యానిరవధిం నిత్యానుకూలం స్వతః) ఎన్టు. ఇతువాయ్త్తు ఇవర్ పిరాట్టిప్రసాదతాలే పెన్ద్రొ విశేషమ్.

ఇవి శేషకటాక్షమిల్లాతార్, ఇనశ్చ స్వరూపస్వభావజ్ఞై ఉశ్వపడి
అతియామల్, భగవద్ స్వరజ్జ విశేషణవ్యోసాన్ధమాక “భగవత్స్వై,
అహన్తై, ప్రజై, ఇచ్ఛై, శక్తి, విద్యై” ఎష్టమ్, విద్యాప్రచక్షత్యత్వతే
“విద్యై” ఎష్టమ్, ‘ప్రకృతేః పురుషాచ్ఛాన్యస్త్యతియోస్తేనవిద్యతే”
ఎన్గిఱపడియే శ్రీశ్రీశర్కకళుడైయ ప్రకృతిపురుషరూప విభక్తివిభాతి
విశేషాభమానిత్యద్యోతనమాక “మూలప్రకృతిశానీ” ఎష్టమ్ కొల్లు
కిఱనల్లైక్కొల్లు, తత్స్వరూపత్వై అచేతనమాక భమిప్పతు, కర్మవశ్యై
యెన్బతు, సత్వాదివిశిష్టభగవాన్తానే శ్రీయెన్బతు, స్త్రీరూపనిత్యవిగ్ర
హాన్తర విశిష్టనానవననే ఇనశ్చైప్పతు, దైత్యమో హనార్థమాక ప్లెన్దాకి
అముతూట్టిన వడిపుపోలే స్వయమీనభోగార్థమాక పురిగ్రహితకాదా
చత్కకాన్తవిగ్రహ విశిష్టనానవననే శ్రీయెన్బతాయ్కొల్లు, ఇప్పడై
కళితే భగవద్వైష్ణవశొల్లువతు, అన్తిత్యైయెన్బతాయ్కొల్లు అనన్ధ
ప్పకుచరకళి. (౧) “ఆహుర్వేదానమానమ్” ఇత్యాది.

ఇనర్ అజ్జనస్తిక్కే, దిన్యచతుస్సైప్పైల్ల వరాకైయాలే
తత్స్వరూపస్వభావజ్ఞై ఉశ్వపడి అతిస్థ, పరమచేతనై యోస్థమ్, అకర్మ
వశ్యైయెస్థమ్, ప్రకృతివ్యాప్యైయెస్థమ్, భగవత్స్వరూపభిన్నై
యెస్థమ్, నిత్యైయెస్థమ్, తదత్మన్తాడమతైయెస్థమ్, సర్వోత్కృష్టై
యెస్థమ్, సర్వేశ్వరనాలుమ్ పరిచ్ఛేదిక్కివాన్ణాత మహిమావైయుడై
యవశ్యైస్థమ్ నిర్ణయ త్తనుభవిక్కి తార్.

(౨) [మనసివిలస తాక్షాభక్తి సిద్ధాజ్ఞానేన శ్రుతిశిరసినిగూఢం
లక్ష్మీతేవీక్షమాణాః నిధిమనమహిమానంభుజ్జతేయేవిధన్యాననుభవతి
దైవం సమ్మదస్తేఽభిజాతాః] భగవతి - సకలకల్యాణగుణ సమ్మన్నై
యాయుర్కీఱ, హేలక్ష్మి - వారీర్ పెరియవీరాట్టియారే!, ధన్యాః -
“ధనంప్రాప్తాః - ధన్యాః” ఎన్గిఱపడియే, దేవరీర్కటాక్ష విషయత్వ

రూపభాగ్యజై యుడై యవర్కళాయిక్కియై, దేవీ - యాతొరుపురు
 పర్వతే, “యేవీ” ప్రియవిత్తాల్, అవర్కళుడై యువతిశయమ్ వాచామ
 గోచరమేష్ట సూచితమ్. భక్తిసిద్ధాంతేన - ఉన్నుడైయ స్వరూప
 రూపగుణవిభూతికల్ అనితరసాధారణసావ్యమాకితి గూఢాన్తప్రకా
 శక సిద్ధాంతానవిశేషమౌలే యిరానియ్యమ్, మనసివినిసతా - అతి ఏవ
 హృదయత్తిలే పకానియానియ్యుళుళు, అత్తూ-దృష్టియాలే, జానక్కన్తా లే
 యెన్దపడి. శ్రుతిశిరసి - ఉపనిషత్తుల్లిలే, జాత్యేకవచనమ్; “శ్రుతి
 శిరస్సు” ఎన్దపడి. నిగూఢమ్ - అత్యంతమ్ వేరరూపమూకై యాలే
 మత్తొప్పహనియ్యళు, తె మహిమానమ్-ఉన్నుడైయ స్వరూపాద్యై
 శ్వర్వజై, నిధిమినిషమాణాస్సన్దరి - పపత్తుక్కు ఉలుతుడై యామ్
 శేమవై ప్పప్పోలే సాత్తాత్కరియానియ్యకొణ్ణు, భుక్తతే - అనుభవిక్కి
 తార్కళో?, తే-పురమాం- దైవీసమ్మమ్-అవర్కళో, మోక్షహేతు
 భూతమాయ్, దేవసమ్మనినియార ద్యోతమానాదిగుణజై యుడైయ
 సమ్మత్తుణ్ణు, (౧) “తిరువుక్కుమ్ తిరువాకియ” ఎన్దమ్, (౨) “శ్రీ
 శ్రియః” ఎన్దమ్, (౩) “అక్షిణ్ణిన్” ఎన్దమ్, నీ “అణ్ణిన్” “తణ్ణిన్”
 ఎన్నుమ్మడియాన అన్ద భగవద్విగ్రహమాకితివై శ్వర్వజై, అభి - సాత్తా
 త్కరిత్తు, అభిజాతానను - అనుభవిక్కి-వివక్షిత్తున్దకళన్దో, “అభి
 ముఖీకృత్యజాతాః-ఉత్పన్నాభవన్తితి శేవః” ఎన్నక్కడవళితే.

“తే” ఎన్ద, యుష్మచ్ఛస్స సమ్బాధనైకళాలే చేతనత్వముమ్,
 “బ్రహ్మేశాది” ఇత్యాదియాలే కర్మసత్యతాదాత్మ్యాభావముమ్,
 “మాయాతేయవనికా” ఎన్ద - ప్రకృతేరన్యత్వముమ్, “కాన్తస్తే
 పురుషోత్తమః” ఎన్దిన్యధికరణాత్తాలే - భగవత్స్వరూపభిన్నత్వముమ్,
 “సర్వాశిరూపాశి గాఢోపగూఢానితే” ఎన్ద నిత్యత్వముమ్, “లోక

నాభదయితే" ఎఱ్ఱ భగవదభిమతత్వముమ్, "హృత్ కేశ్వరి" ఎఱ్ఱ సర్వోత్కృష్టతైయుమ్, "ప్రభుర్నాతుంనాలమ్" ఎఱ్ఱ - అపరిచేద్యత్వముమ్, ఇవరాలే ప్రతిపాదిక్కుప్పట్టతితే. (౧) "శ్రీ గోశ్వరే లక్ష్మీశ్వరత్వే" (౨) "విష్ణుపత్నీ" ఎఱ్ఱ - భర్తృత్వమ్, భక్త్యై స్వరూపభేదముమ్, (౩) "పద్మప్రియే" ఎఱ్ఱ తొడగ్గి పుష్పచేతనత్వముమ్, (౪) "పుష్పభావేశ్వరేశ్వరిమ్" ఎఱ్ఱ - ప్రకృతే రస్యత్వ అకర్మవశ్యత్వ భగవదభిమతత్వాదికళుమ్, (౫) "నిత్యైవై సా" ఎఱ్ఱ - నిత్యత్వముమ్, (౬) "సర్వోత్కృష్టానర్వమయీ" ఎఱ్ఱ - ఉత్కృష్టతైయుమ్, (౭) "వాచాపరం ప్రార్థయతాప్రపద్యేనియతశ్చి" ఎఱ్ఱ - ఉత్కృష్టతైయుమ్, చేద్యత్వముమ్, శ్రుతిస్మృతిసిద్ధజ్ఞానాయితే యిచ్చయమ్" ఎఱ్ఱ అపరిశ్రుతింభగవతీమ్" ఎఱ్ఱ భట్టరు మరుళికాచ్యుతారితే. ఏతాదృశ ప్రమాణ ప్రసిద్ధితోద్ధృత యచ్చాస్తే) ఎఱ్ఱ తాత్.

(తే) ఎఱ్ఱ - కీర్తించున్న వాకారణ్య

క్షణమాయ, తదాశ్రయమానవసాధాన్ ల్లామ్ నిజమ్ పెఱుమ్బడిఅతివిలగస్వరూపతై అనుభిచ్చయకీతార్ (౭) "ఉణర్ ముమునలమ్" ఎఱ్ఱ అపరిచేద్యత్వముమ్, ప్రజ్ఞానఘనముమాన భగవత్స్వరూపయే కట్టడజ్ఞానజ్ఞానఘనమాయ, * ఎఱ్ఱ అపడియే జ్ఞానానందప్రాచుర్య పరమౌలీ (౮) "జ్ఞానానందమయః" భవిక్కి తార్. ఆధ్వార్, (౯) "తైయుడైయ దివ్యాత్మస్వరూపతై అనుపత్తై య తచ్చబజ్జళాలే అన భజిత్రావృతే, ఇవరుమ్ పీరాటియుడై యు స్వరూపవైలక్షణ్యతై "య సాస్తే" ఎఱ్ఱ య తచ్చబజ్జళాలే నిర్దోషత నుభవిక్కి తార్.

(౧) త్రిమనూక్తమ్. (౨) శ్రీమూక్తమ్. (౩) శ్రీమూక్తమ్.

(౪) పాశ్చరాత్రే. (౫) వి.పు.౧.౨-౧౭. (౬) శ్రీగుణ-౧౦

(౭) తి-వా.౧-౧-౨. (౮) తి-వా.౧-౧-౧.

(తే) పడర్ కైయాకవన్తిక్కే, మున్నిలై యాకవరుళిచ్చెయ్తై యాలే, ఇవర్ పణ్ణుకిఱ్ఱుత్రశనణత్తిలే తనక్కుణ్ణానకాతుగమ్ తోన్ఱ మున్నేవన్దు ముకక్లాట్టి సాక్షాత్కరిప్పిత్తపడియుమ్ తోన్ఱ్ఱుకిఱతు. కురుకైక్కావలప్పన్ యోగత్తిలే * ఎక్కుమ్ పక్కమ్నోక్కటియాతే అనుభవిక్కిఱ సర్వేశ్వరన్ అవ్వనుభవత్తైవిట్టు, ఇవర్ పక్కలిలే వ్యామోహమ్ పణ్ణినపడికణ్ణాల్, మాత్తుత్వప్రయుక్తవాత్సల్యవిశిష్టేయాయ్, సర్వసులభై యానభవళి ఇవరై ఇప్పడి విషయాకరిక్క చ్చొల్లవేణుమో? ఇవర్ తాన్, (౧) “నిన్ తయవరుళుమ్ వణ్ణయత్తల్ తిరువరుళుమ్కొణ్ణామ్” ఎన్నికపడియే, ఇరువరుడై యవుమ్ * అరుళి కొణ్ణాడుమడియవరాయ్ త్తు. అన్నిషయికారమ్ ఇవరళవిలిన్తిక్కే ఇవ్వంశస్థరెల్లార్ క్కుమ్ నై సరిగ్గ మిఱే.

(మహిమానమ్) కీర్ త్ “కా. న్తస్తే” ఎన్ఱు తొడక్కిచాన్న ఉభయ విభూతిశేషిత్యరూప మానమహిమానై. (మహిమానమ్) సర్వేశ్వర సుక్క-త్వన్తా భిమతక్లాఱాయ్, అత్వన్తానురూపక్లాఱుమాయిరుక్కిఱస్వరూపవై లక్షణ్యత్తైయుమ్, గుణాదివై లక్షణ్యత్తైయుమనుసన్ధిత్తు త్తిరళ (మహిమానమ్) ఎన్ఱితార్. (తేమహిమానమ్) ఎన్ఱైయాలే (౨) “మహిమాన మిశమ్” ఎన్నికమహిమావిల్ వ్యావుత్తి తోన్ఱ్ఱుకిఱతు. ఇతు అవనై యుమ్ “తణ్ణీర్, తణ్ణీర్” ఎన్నప్పణ్ణుమిఱిఱే. (త్వద్వల్లభి) (౩) “సజీవేయంక్షణమపి” ఎన్ఱు * ఇత్తై యమకలక్కిలాత వున్నుడై య ఉళి మానమ్ పుటమానమా యనుభవిత్తు అన్తరక్లానాయ్ అత్వన్తాభిమత నాయిరుక్కిఱవన్. (ప్రభు) (౪) “యోవేత్తియుగవత్సర్వం ప్రత్యేక్షేణసదాస్వతః” ఎన్ఱు సర్వత్తైయుమ్ ఏకకాలత్తిలే సాక్షాత్కరిక్క-నల్ల సామర్థ్యత్తైయుడై యవన్; అధవా ఉభయవిభూత్యైశ్వర్యత్తైయుడై య వనెన్నవుమామ్.

(ఇయ త్తయామాతుంగాలమ్) ఇప్పడి ఉనక్కు-వల్లభనాయ్ ప్రభువాయిరుక్మిణవనుమ్ ఇవ్వళపెన్టు పరిచ్ఛేదిక్కమాట్టాన్. (త్వ ద్వల్లభ స్తే మహిమానం మాతుంగాలమ్) (౧) “పి త్తర్ పనిమలర్ మేల్ పావైక్కు” (౨) “తాన్ ముయళ్లుమ్” ఎన్నికపడియే ఉన్నడై య భోగ్యతై యిలే కుమిట్టిసీరుణ్ణు కణ్ణాళ్లులై యిడుమతోట్టియ పరిచ్ఛేదిక్క శక్తి నో? (తేమహిమానం ఇయ త్తయామాతుమ్) (౩) “సమర్థో దృశ్య తేషిత్” ఎన్టు-అతిసమర్థునెన్నా అపరిచ్ఛేద్యవస్తువై పురిచ్ఛేదిక్కలామా? పరిచ్ఛేదిక్కిఱోమెన్టు, ఇతై పురిచ్ఛేదిక్కవిధీనానాకిల్ అసమర్థగాయ్ విడుమి త్తనై. (తేమహిమానం మాతుంగాలమ్) తన్ మహిమానావై త్తానశవిట్టటియ మాట్టాతవన్, తన్ స్వరూపవై లక్షణ్యయ క్తమాన ఉన్నడై య మహిమానావై అత్యవల్లనో?

(మహిమానం మాతుంగాలమ్) స్వస్వరూపవై లక్షణ్యతై పురిచ్ఛేది త్తటియాతవన్, ఉన్నడై య స్వరూపవై లక్షణ్యతై పురిచ్ఛేదిక్కవో? రూపవై లక్షణ్యతై పురిచ్ఛేదిక్కవో? గుణాదివై లక్షణ్యత్తై పురిచ్ఛేదిక్కవో? ఎన్టై త్తానివన్ పరిచ్ఛేదిప్పతు. ధర్మియాన స్వరూపవై లక్షణ్యమ్, స త్తయాధారకమానై యాలే (౪) “నజీవేయత్తణమపి” ఎన్న ప్పణ్ణమ్. రూపవై లక్షణ్యమ్, (౫) “తత్త్వేయమసి తేక్షణా” ఎన్నికపడియే తతోప్యధికమాయిరుక్కుమ్. గుణావై లక్షణ్యమ్, తద్గుణజ్జలై లఘూకరిక్కుమ్బడి యాయిరుక్కుమ్. (ఇయ త్తయామాతుంగాలమ్) “అపరిచ్ఛేద్యమి త్తనై” ఎన్టై శవిడుమల్లతు, ఇవ్వళపెన్టు పరిచ్ఛేదిక్కమాట్టాన్.

ఇవ్వర్ణతై దృష్టాన్తముఖేన దృఢీకిరిక్కితాల్ (ఆత్మనభవ) ఎన్టు. (ఆత్మనోమహిమానమివతే మహిమానమియ త్త యామాతుంగాలమ్)

(౧) తరునె-౧౮. (౨) ౩-తిరువ-౧౦౦. (౩)

(౪) రా-సు-౬౬-౧౦. (౫) రా-సు-౧౬-౫.

(౧) “తనక్కుమ్ తన్తైయటివరియాన్” ఎన్ఱిఱపడియే తామ్ తమ్ పెరుమైయటియాతావోలే, ఉన్నడైయ మహిమావై ఇవ్వశెన్తటియ మాట్టాన్. అవనుడైయ స్వరూపరూపగుణ విభూతికళో ఓరొన్తే అపరిచ్చేద్యమితే. ఆనన్దగుణతై పురిచ్చేదిక్కవిట్టిన్ద వేదజ్ఞోపట్టతు పడు మత్తనై, ఉన్నడైయ పెరుమైయై పేళవిట్టిన్దవివనుమ్. అవనుడైయ (౨) “యతోవాచోనివ ర్తనై” ఎన్ఱిఱతుక్కువిషయమ్ ఇతువాయ్ త్తు.

“అత్మసంధా” ఎన్ఱుమ్, “తేమహిమానమ్” ఎన్ఱు మరుళిచ్చెయ్తై యాలే, పిరాట్టిక్కనురూపజ్ఞాన అవనుడైయ స్వరూపరూపగుణ విభూతికళై యుమ్, ఇవనుక్కునురూపజ్ఞాన పిరాట్టియుడైయ స్వరూప రూపగుణ విభూతికళై యుమ్ కేర్ త్తనుభవిత్తమై తోర్మొక్కిఱతు. భాష్యకారరుమ్(౩) “భగవన్నారాయణ” ఎన్ఱుమ్, “అభిమతానురూప స్వరూపరూపగుణ” ఎన్ఱుమ్ ఇరువరుడైయవుమ్ స్వరూపాదికళై చేర్ త్తనుభవిత్తరుళినారితే.

(త్వద్వల్లభోపి) ఎన్ఱిఱ అపిశబ్దమ్-సముచ్చయార్థమాయ్, కీర్త చ్చొన్న బ్రహ్మాదికళోడే ఇవనై యుమ్ సముచ్చయిత్తు, (౪) “సున్దూర్ విల్ సీలార్ కణ్డై త్తమ్మనుమ్ నితైనాన్మకనుమ్,” (౫) “ఎత్తైయిల్ ఞానత్తన్” ఎన్ఱిఱపడియే అతిసూక్ష్మజ్ఞానికళాన బ్రహ్మరుద్రాదికళుమ్ స్వతస్సర్వజ్ఞానాన ఈశ్వరనుమ్ కృతనకేతరాయ్ పేళిలుమ్, ఉన్నడైయ మహిమావై పురిచ్చేదిక్కమాట్టార్ కళెనై. అల్పజ్ఞాన శక్తికీరాన బ్రహ్మాదికళోడే అతిశయితజ్ఞానశక్తికీరాన ఈశ్వరనై సముచ్చయిక్కలా మోవెన్నిల్; ఇవర్ కళుక్కున్యోన్యమ్ జ్ఞానతారతమ్యముజ్జేయాకిలుమ్, ఇవళుడైయ మహిమార్ణవత్తిలే మగ్నరామిడత్తిల్ ఒరువిశేషమిల్లామై యాలే ఇజ్జనేయోజిక్కత్తటిలై. పర్వతపరమాణుక్కుళుక్కు అణుత్వ

(౧) తి-వాఱ్-౨-౪-౬. (౨) తై-ఆ- (౩) శరణాగతిగద్య.

(౪) తి-వాఱ్-౬-౧౦-౨. (౫) తి-వాఱ్-౩-౧౦-౨.

మహాత్వరూపేణ అనోన్యన్యమ్ వాశియన్డేయాకిలుమ్, మహార్ణవ త్రిలే
మగ్నజ్ఞామిడ త్రిల్ తన్నిలారువాశియైతై.

అథవా, అపిశబ్దమ్ అతిశయ త్రిలేయాయ్, (౧) “యస్సర్వజ్ఞ
స్సర్వవిత్, (౨) “పరాస్యశక్తిర్వి విదైవశ్రూయతే”† (ఎన్దిటగుణజ్ఞై
సముచ్చయిత్తు, “ఆత్మనభవతే”) ఎన్దిటపడియే సర్వజ్ఞనాయ్ సర్వశక్తిక
నుమాయిరుక్కిటవను మెన్నపుమామ్. అజ్ఞనుమన్తిక్కే “త్వద్వల్ల
భశ్చనప్రభుః, త్వత్త్వ” ఎన్దు, సముచ్చయిత్తు ఉనక్కు వల్లభనానవ
వనుమ్ అవనుక్కు వల్లజైయాననీయుమ్ కృతసజ్జేతరాయ్ పురిచ్చే
దిక్కప్పార్తాలుమ్ పరిచ్చేదిక్కప్పికాత్తెన్తె.

ఇప్పడి లోకవిలక్షణజ్ఞానశక్తికరాన ఇరువరుమ్ పరిచ్చేదిక్క
మాట్టార్కలిన్తె - ఇవర్కళుడైయ సర్వజ్ఞతైక్కు చేరుమోవెన్నిల్,
అపరిచ్చేద్యవస్తువై అపరిచ్చేద్యమెన్ద్రతై సర్వజ్ఞతైక్కునుగుణమాయ్,
అభవిల్లాతవస్తువై అభవిడుకితేన్తెన్తె-అజ్ఞతైక్కులైనిలమాయిరుక్కుమ్.
అకైయాల్ ఇప్పడిచ్చుల్లక్కుత్తైయిల్తె. ఇవ్వుర్థతై తత్వవిదగ్రేసరరాన
అథ్వాన్, (౩) “దేవిత్వస్మహిమావధిర్న హరిణానాపిత్వయాజ్ఞాయతే”
ఎన్దు తొడగ్గి స్పష్టమాక ప్రతిపాదిత్తరుళినాఠే.

ఇప్పడి సర్వజ్ఞరాయ్ సర్వశక్తికరాయరుక్కిట విరువర్క్కుమ్
పరిచ్చేదిక్కవొణ్ణామైక్కు హేతువెన్నెన్న వరుళిచ్చేయ్కితార్ (నిరవ
ధిమ్) ఎన్దు. ఇతుతాన్ హేతుగర్భవిశేషణమాయ్, అవధిరహితమాకై
యాలే ఒరువర్క్కుమ్ పరిచ్చేదిక్కప్పికాత్తెన్తె. ఇత్తల్ అపరిచ్చున్న
వస్తువై పురిచ్చేదిక్కమాట్టామై సర్వజ్ఞత్వత్తుత్తు భజ్జకమన్తెనతాయి
బ్రౌ. ఇప్పడి ఇవళుడైయ మహిమావానతు ఆశ్రితర్క్కు అను
భవయోగ్యమాయ్, ప్రాప్యోన్తర్గత జ్ఞాపకమాయ్, శేషిశేషభూత

(౧) ముట్ట-౨-౨-౨.

(౨) శ్వేతా-౬-౮.

(౩) క్రిష్ణశే-౮.

† కుణ్డిలితమ్ అథికపాఠమ్.

రిరువర్క్కుమ్ అనుకూమామ్ * ఎప్పొముతమ్ నాళోత్తిగ్గణ్ణాట్టి
యాట్టితోఱుమప్పొమ్మై క్కప్పొమ్మై క్కు ఆ రావముతమాయిరుక్కు
మెన్ఱిటార్ (నిత్యానుకూలంస్వతః) ఎన్ఱు. స్వతఃనిత్యానుకూలమా
యిరుక్కైయావతు - తన్నతొరుస్వభావత్తాలే, నిలా, తన్ఱత్, చన్ఱన
మ్పాలే ఎప్పొత్తమ్ చేతనేశ్వరరిరువర్క్కు మనుకూలమా
యిరుక్కై.

(త్వాం) కీర్తీప్రతిపాదిక్క ప్పట్ట పరత్వత్తాలే వన్ఱ ప్రసిద్ధియై
యడై యవున్ఱై. ఇప్పిక్కిత్తనాన్ ఇరువర్క్కుమ్ స్వసూపప్రయుక్త
మాకై యాలే, అత్తలైయిల్ నిత్తైవైయమ్ ఇత్తలైయిల్ కుత్తైవై
యమ్పార్ త్తు. పిత్కాలిక్క వేణ్ణాతపడియాన సమన్ఱముణ్ణాకై యాలే
(దానఇత్యహం నిర్భయస్తాప్యామి) ఎన్ఱిటార్. * అఱివొన్ఱమిల్లాల
వాయ్క్కులత్తార్, * కుత్తైవొన్ఱ మిల్లాలకోవిన్ఱనై * పాడిప్పత్తైకోళ్ళు
కైక్కాక, (౧) “ఉన్ఱన్ఱొడుఱవేల్ నమక్కిన్ఱొట్టిక్కవొట్టియాతు”
ఎన్ఱు సమన్ఱన్ఱై మున్నిట్టావ్సోలే, ఇవరుమ్ పిరాట్టియడై య ఉత్కర్షన్ఱై
యమ్ తమ్మడై యనిన్ఱన్ఱైయమ్పార్ త్తు “కథంబ్రూమః” ఎన్ఱు
పిత్కాలి త్తవర్, తదవినాభానమన్ఱన్ఱాననన్ఱానత్తాలేసమాహితరాయ్
స్తాత్తై త్తై ప్రవర్తిక్క-క్కుత్తైయిల్.

“ఘణిపతిః” ఎన్ఱుతోడన్ఱి “త్విదానదానీగణః” ఎన్ఱుఉభయవిభూ
తియిలుళ్ళారుమ్ ఇవభుక్కు శేషభూతరెన్ఱు శొల్లుకై యాలే, తమ్మడై య
శేషత్వముమ్ అర్థాన్సిద్ధమాయిరుక్కు, ఇఱ్ఱువిశేషి త్తిరుళి చ్చెయ్వానె
న్ఱెన్నిల్; * ఆక్షేపతిః ప్రాప్తమాకైయైప్పల్లై ఆభధానిమ్ ముఖ్య
మాకై యాలే “దాసోహమ్” ఎన్ఱిటార్. (౨) “అరణ్యమాళియెన్నాళి
విణ్ణాళి” ఎన్ఱుమ్, (౩) “శ్రీరజనాథమమనాథ” ఎన్ఱుమ్ విశేషి త్తను

(౧) తిరుప్పావై-౨౮.

(౨) తి-మొ-౭-౩-౪.

(౩) శ్రీరంగదేవ.

† (పా) ఇవర్క్కు.

సన్ధితార్కకః. అజ్ఞుస్వరూపమ్ శాల్మిల్లీలు. ఇజ్ఞుస్తోత్రకరణయోగ్యతై
తాక చొట్టుకితి తెన్న ప్రమామ్.

ద్వితీయ హేతునై యరుశిచ్చయేకీతార్ (ప్రపన్నం) ఎన్ఱు.
(త్వాంప్రపన్నోహం నిర్భయస్తేషామ్) అశరణ్యశరణ్యేయానపున్నై
అనన్యశరణనాననాన్ శరణఘ్నకుద్దేక్, ఎన్నుడైయః పూర్వాపరాధ
జ్ఞతై యుమ్ ఉన్నుడైయ పూర్తియైయుమ్ అనుసన్ధిత్తు, అప్పుర్తిక్కును
రూప స్తోత్రకరణకారణ జ్ఞానశక్తిద్వగుసన్ధానత్తాలే నిర్భయనాయ్
స్తోత్రమ్ వణ్ణుకితేన్. (౧) “పూమేలిరుప్పిన్ పై తీర్ కుమ్” ఎన్ఱితి
పడియే ఉన్నుడైయ ఆశ్రితవిరోధినిరసనానుసన్ధానత్తాలే ఎన్నుడైయ
పూర్వాపరాధజ్ఞుక్తు అజ్ఞ వేణ్ణువతిలై. ఆర్ద్రాపరాధై కళాయ్ వధార్ద్రా
యిరుప్పరైయుమ్, (౨) “సకశ్చిన్నాఽపరాధ్యతి” ఎన్ఱు మఱుతలైత్తు
మన్నాడిరక్షిప్తిత్తు, అవర్కశ్ భయమ్ శమిక్కుమ్బడి, (౩) “భవేయం
శరణంహివః” ఎన్ఱు ఉన్నుడైయ అభయస్రదానత్తెన్నుడైయ సీరైయై
అనుసన్ధిత్తాల్, ఉన్నుడైయ పూర్తిక్కుజ్ఞ వేణ్ణువతిలై. (ఆర్ద్రాపరాధై
కళాయ్ వధార్ద్రా యిరుప్పరైయుమ్), మాత్మత్వప్రయుక్తమానవాత్స
ల్యత్తాలే “త్వత్కరుణానిరీక్షణసుధా” ఎన్నుమ్బడియాన ఉన్నుడైయ
కటాక్షప్రభావత్తైయుమనుసన్ధిత్తాల్ ఎన్నుడైయ అజ్ఞానాశక్తికళుక్కు
అజ్ఞ వేణ్ణువతిలై.

(త్వాంప్రపన్నోహం నిర్భయః, ఉపాయాన్తరజ్ఞతై ప్పల్లీనా
లితే (౪) “నర్తతేమేమహాద్యయమ్” ఎన్నుమ్బడి భయప్పడ వేణ్ణువతు.
(త్వాంప్రపన్నోహం నిర్భయః, ఉయభూతనాన ఈశ్వరనైప్పల్లీ
నేనో? (౫) “వైత్త శిన్ఱై వాఙ్మవిత్తసిన్ఱివిక్కి” ఎన్నుమ్బడి అవనుడైయ
స్వాత్త్వన్తైన్ఱెన్ఱై అజ్ఞ వైక్కు. వామేపచ్చెయూకవక్తీకరిత్తు, పార

(౧) తి-వా-౪-౫-౧౧. (౨) రా-ము-౧౧౬-౪౪. (౩) రా-సు-౫౮-౯౩.

(౪) ౧-జితస్తా-౯.

(౫) తి-చ-౫-౫౫.

† (పా) పూర్వపుత్త

‡ కుణ్డలితమధికమ్.

తస్యైకవేషేయాం, భర్తావానప్యనై యమ్(౧) “తాహిత్రాహితీ”
ఎస్టు ఘటిష్ఠిక్-వల్ల సాలభ్యత్తైయుముడైయ ఉన్నైప్పదీన్వెనవెనకు-
ఉసాయవిషయమాక కర్తవ్యాంశమొస్టు మిల్లామైయాలే, ఉపేయ
భూతైయాన ఉన్విషయత్తిల్ (౨) “అహగ్న్యోకకృత్” ఎస్టు అనుభవ
పరీవాహరూపమాన శ్లోకరచనైయైప్పణ్ణై స్తుతిక్కితేనెనితార్. (త్వాం
ప్రపన్నః) ఎన్నైయాలే, (౩) “తాంపద్మసేమాం శరణమహంప్రపద్యే”
ఎన్నిటనూక్తార్థత్తై అనుష్ఠితైయైత్తోదీయికిటతు. ఇత్తై అడియై త్రియితే
భాష్యకారయమ్ “ప్రపద్యే” ఎస్టు పదీదీదీయి.

అకఇప్పడి స్త్రోత్రత్తిలే స్రవ్యత్తరాయ్కోణ్ణు శ్రుతిచ్చాయై
యాలే స్త్రోత్రమ్పణ్ణుకితార్ (లోకై కేశ్వరి లోకనాథదయతే) ఎస్టు. ఇప్ప
దద్వియత్తాయమ్ (౩) “అస్మేశానాజగతోవిష్ణుపత్నీ” ఎన్నిటశ్రుత్యర్థమ్
నూచితమాయిదీయి. (లోకై కేశ్వరః) “లోక్యతఇతి-లోకః” ఎన్నిట
ప్రక్రియైయాలే ప్రమాణసిద్ధజ్ఞాన త్రివిధచేతనాఽచేతనజ్ఞభుక్కుమ్
అద్వితీయనిర్వాహకన్. *ఈశ్వరశబ్దమ్ శ్రుత్యాదికళిల్ ప్రతిపాదిక్కిట
సర్వశేషిత్వత్తైయమ్ కాట్టుకిటతు. (౪) “పతింవిశ్వస్య” ఎస్టు సర్వ
శేషిత్వత్తైయమ్, (౫) “యఃపరస్సమహేశ్వరః” ఎస్టుమ్, (౬)
“యోలోకత్రయ మావిశ్వవిభర్త్యవ్యయఈశ్వరః” ఎస్టు సర్వనియస్త్రు
త్వత్తైయమ్ నారాయణానువాకజ్ఞళిలే ప్రతిపాదిత్తతితే. ఇప్పడి సర్వ
నియస్త్రావానవనుక్కు వేటారునియస్త్రావిలై యెన్నుమత్తై “అశ్మేశ్వరమ్”
ఎస్టుమ్, (౭) “నాతనైః ఫాలమ్ విబ్రుజ్ఞుమనాతనై” ఎస్టుమ్ ప్రతిపాది
త్తతితే.

(౧) వి-త్ర-గి-౧౬-౨.

(౨) తై-భృగు-

(౩) శ్రీసూక్తమ్.

(౪) తై-నా-

(౫) గీ-౧౫-౧౭.

(౬) తిరువి-౭౯.

(లోకై కేశ్వరం) ఎన్ఱవిడ త్తిల్ ఏకశబ్దత్తాలే (౧) “ఏకస్వ తస్త్రిజగతోబభూవ” (౨) “క్షరాత్మానావీశతేదేవపకం” (౩) “ఏక శ్వాస్తా” “నద్వితీయో స్తికశ్చిత్” ఇత్యాదిప్రమాణజ్ఞితే సర్వనియన్త్ర త్వమ్ ఇవచక్రే ఏకాన్తికమాక చ్చొల్లుకై యాలే, అద్వితీయనిర్వా హకత్వమ్ శొల్లుకిఱతు. ఇప్పడి అద్వితీయసర్వనిర్వాహకన్పత్నియా కై యాలే (లోకై కేశ్వరి) ఎన్ఱిత్తార్ ఇత్తల్ (౪) “ఈశానాదేవీ భువన స్సౌధిపత్నీ” (౫) “విశ్వస్వధర్మి జగతఃప్రతిస్థా” ఎన్ఱిఱశుత్వర్థముమ్ సూచితమ్. అథవా, *లోకశబ్దత్తాలే లోకసిద్ధమాన లోకనాథన్తై యమ్ శొల్లి, తత్వత్రయనిర్వాహకై యెన్నపునూమ్; “పుష్పధానేశ్వరేశ్వ రీమ్” ఎన్నక్కడవతితే. “ఈశ్వరీంసర్వభూతానామ్” ఎన్ఱిఱవిడ త్తిల్ సర్వశబ్దత్తుక్కు సజ్జోచమిగ్గామైయాలమ్, కర్మణి పుష్పత్తియిల్ కర్తృసజ్జోచరాహిత్యత్తాలమ్, “ఈశ్వరేశ్వరీ” ఎన్నట్టిత్తియితే. అనన్ పరమప్రణయియాకై యాలే ఇవళుక్కు నియామ్యనాయ్ భుకుటీభటనాయితే యిరుప్పతు. (౬) “యస్యావీక్ష్య” (౭) “జగన్నా థాపి” ఇత్యాది.

ఇప్పడి సర్వనిర్వాహకనాన సర్వేశ్వరచుమ్ నియామ్యనాకై క్కు హేతువెన్నెన్న, తదత్యన్తాభిమతై యాకై యాలే యెన్ఱిత్తార్ (లోకనాథ దయితే) ఎన్ఱు. (౮) “శక్కరత్తాన్ - తణ్ణురాయ్త్తార్ వాహ్ నరై మార్వన్ తాన్ఱుయన్ఱుమ్” ఎన్ఱిఱపడియే సర్వనియన్తావాయ్, సర్వస్థా త్పరనానసర్వేశ్వరచుమ్ అతివ్యాముగ్ధనాయ్ నియామ్యనామ్మడి, తద్వ ల్లబై యాయరుక్కుమనళెన్తై. అథవా, “లోకై కేశ్వరి” ఎన్ఱిఱ లోక నియన్త్రత్వత్తుక్కు హేతు-లోకనాథ దయితే యాకై యాలే యెన్న పునూమ్.

(౧) (౨) శ్వే-౧-౧౦.

(౩) (౪)

(౫) (౬) శ్రీ సప్త-

(౭) ౩-తిరువ-౧౦౦.

(లోకనాథదయితే) (౧) “రామస్యదయితాభార్యా” ఎన్నక్కడవతితే. సాపరాధచే తనరై అపరాధానుగుణమాకదడ్డిక్కుమ్నిరజ్జుశస్వతస్త్రనాన ఈశ్వరనోడే ఘటిప్పి త్తురక్షిప్పిళ్ళు మివళుళ్ళు, * ఇదమృతమమిల్లాత ఈశేతవ్య సమృద్ధముమ్ తత్పత్నీత్వసమృద్ధముమ్ ప్రధానమూకైయాలే, “లోకై కేశ్వరిలోకనాథదయితే” ఎఱ్ఱ ఉభయసమృద్ధతైయుమరుళిచ్చెయ్కితార్. “ఇవళోతాయాయ్” ఎఱ్ఱతొడగ్గి “అవనుక్కుప్పత్నియాయ్” ఎఱ్ఱ సమృద్ధద్యయతైయు మరుళిచ్చెయ్తారితే అభియక్తాగ్రేసరరాన పిల్లై లోకాచార్యరుమ్.

స్తోత్రత్తిల్ ప్రవుత్తరావతు, పరత్వానుసన్ధానత్తాలే నివుత్తరావతు, దాసనెన్పతు, ప్రపన్ననెన్పతు, సమృద్ధతై మున్నిడువతు, తద్వశీకరణ సాధనమానే సౌలభ్యతై చ్చొల్లువతాయ్కోణ్ణస్తోత్రత్తిలే ఉద్యుక్తరానాలుమ్, స్తోత్రవిరోధియాన అవిద్యాదికళోనశిత్తు స్తోత్రకరణసాధనజ్ఞానభక్తికళుణ్ణానపోతితే స్తోత్రప్రవుత్తి సఫలమావతు. ఆనపిన్బు అవైయిరణ్ణమిలైయెఱ్ఱు నివుత్తరాననీర్ ఇపోతు ప్రవర్తిక్కెళ్ళు పేతువెన్నెన్న; ఎన్నుడైయ అవిద్యాదినివర్తకమాయ్ జ్ఞానపూర్తి ప్రదముమాన ప్రసాదవిశేషతై ఎన్నక్కలిలే పణ్ణియరుళుకైయాలే ఉన్నుడైయ దయాప్రభావతై యతిన్బు భయరహితనాయ్ స్తోత్రమృణ్ణకితేనెన్గితార్ (దాస్తే దయాస్తేవిదన్) ఎఱ్ఱ.

ఇప్పడి ఇవ్విశేషకటాక్షమిల్లాతపోతు కీర్థ్నివుత్తరాన వివర్ఉడనే స్తోత్రత్తిలే ప్రవుత్తిక్కూడాతితే. (౨) “త్వాంస్తోతుమవినేశానాస్త్యత్ప్రసాదలవంవినా” ఎఱ్ఱ తత్ప్రసాదతై యొఱ్ఱియస్తోత్రమృణ్ణక్షమనన్జెన్జితే. ఆనపిన్బు ఇవర్ స్తోత్రమృణ్ణ వల్లరామ్పడి ఇవర్కువిశేషకటాక్షతై పృణ్ణినాళెన్గితి ఇవ్విశేషమ్ సిద్ధికైక్కాక “దాస్తే

మయి” ఎఱ్ఱకూట్టికొల్పవత్తు. (దాస్తేమయి) కృపా త్రవ్వక దీనా వధా విశిష్టనాయ్ ప్రపన్ననాన ఎన్ విషయ త్తిలే.

అథవా, (దాస్తే)ఎఱ్ఱ సముద్భియాకవుమామ్. కరుణామృతసం వర్ధితై యాన కట్టకకొడియే! (౧) “లక్ష్మీ కల్పవల్లి” (౨) “లక్ష్మీ కల్పలతా” (౩) “మలర్ వై కుకొడి” (౪) “ఇన్నిశవజ్జికొడి” (౫) “ఒరువల్లి త్తామరై యాల్” ఎన్నిటపడియే కనకకమల త్తిలుణ్ణాన కల్పక లతై పోలే, “లోకనాథనాన *తయవవణ్ణు తుతై న్న వెప్పణ్ణై” ఎన్నలా మ్బడి తత్సంశ్లేష త్తాలే తువణ్ణవడివై యుడై యవళే! (తే) మాతృత్వ ప్రయుక్త వాత్సల్యవిశిష్టేయాన వున్నుడై య. (తేదయామ్) ఎఱ్ఱ భగ వత్కృపై యై వ్యావర్తికి-అతు. భగవత్కారుణ్య త్తిలుమ్ అతిశయి త్తితే కారుణ్యరూపై యాన వివళోకరుణై యిరుప్పతు.

(తేదయామ్) వధార్వా కాకాసుర విభీషణాదికలై శరణోక్తికళో కై మ్ముతలాకరక్షిత్త కాకుత్స్థనుడై యగోష్ఠియై, యమ్, ఆర్ద్రాపరాధై కళాన రాక్షసికలై చిత్రవధమృణ్ణై తేడిన శోల్ మిఱుజ్జనాన పవనాత్మజన్మ క్కల్ నిష్ఠమ్ (౬) “పాపానాం వాశుభానాం వా” (౭) “రాజసంశ్రయ వశ్యానాం కుర్వన్తీనాం పరాజ్ఞయా” ఎఱ్ఱమ్ మఱుత్తు మన్తాడి రక్షిత్త వున్నుడై య దయావై భవత్తాలే లఘూకరిక్కుమ్బడియాయన్తో కరుణా సఖియాన త్తాన్తియిన్ ప్రభావమిరుప్పతు. ఇప్పడి భగవత్కారుణ్య త్తాన్తికలిలుమ్ అతిశయితమానపిరాట్టియినుడై యకరుణాసఖియాన వాకస్మిక త్తాన్తియై (౮) “సాన్ద్రమహాగనః-నన్సుఖయతు” ఎఱ్ఱ భట్టర్ ప్రార్థి త్తరుళినారితే. ఇన్నముమ్ (౯) “కృపయాపర్యపాలయత్” ఎఱ్ఱ బలి

(౧) శ్రీగుణరత్న-౩. (౨) ర-స్త-౧-౧౦. (౩)

(౪) (౫) ౩-తిరువ-౧౬ (౬) రా-య-౧౧౬-౪౪.

(౭) రా-య-౧౧౬-౩౮. (౮) శ్రీగుణర-౫౦. (౯) రా-సు-౩౮-౩౫.

భుక్కానకాకత్తై రక్షిత్త కృపైక్కుమడి (౧) “తాహిత్రాహీతి భర్తా రమువాచ దయయా విభుమ్” ఎన్నుమున్దయైయితే. (దయామ్) “స్వార్థనిరపేక్షపరదుఃఖానహిష్టుతా దయా” ఎన్నిలక్షణలక్షితైయాన కృపై, (౨) “మర్లయామిహదుర్బలా” ఎన్టవున్బక్కలిలే అనుష్ఠాన శేషమాయన్తోవిరుప్పతు.

(విదన్) ఇప్పడి సమాభ్యుధికరహితైయాయ్ సర్వలోక ప్రసిద్ధై యాయ్, త్వద్యైక ధారకనాయ్ దయసియనాన వెన్నై విషయీకరిత్త పున్ దయాప్రభావత్తై అతియానిన్ఱుకొణ్ణు “దాస్తే పురుషే. తేదయాం విదన్” ఎన్ఱు సామాన్యమాక యోజిక్కవుమామ్. అహోతుమ్ అన్దన్యాయమ్ తమక్కు మొక్కుమితే. ఇప్పడి సామాన్యేనవరుమ్ అన్వయత్తి లుమ్ విశేషాన్వయత్తుక్కు విశేషప్రయోజనముణ్ణు. *దాన్తశబ్దమ్ ప్రశ్రితమాత్ర పరమాకవుమామ్. “ధర్మేనిశ్చేమహాబుద్ధా బ్రహ్మణ్యే సత్యవాదిని ప్రశ్రితేదానశీలేచ సదైవ నివసామ్యహమ్” ప్రశ్రితనిడత్తి లుమ్ తనక్కుణ్ణానవిశేషాభిమానత్తై స్వయమేవ అరుళిచ్చెయ్తాళితే.

[లోకై కేశ్వరి లోకనాధదయితే, యస్యాస్తే నిరవధింస్వతో నిత్యానుకూలం మహిమానం ప్రభుత్వద్వల్లభోపితృనథవ ఇయత్త యామాతుంనాలమ్, తాంత్యామహందాన ఇతిప్రపన్న ఇతిచ దాస్తే మయితేదయాంవిదన్ నిర్భయస్సప్యామిత్యన్వయః].

అవ; — ప్రథమశ్లోకత్తాలే పెరియపిరాట్టియారుడైయ సర్వోత్కర్ష ప్రకాశకమాన పరత్నజై అనుసన్ధిత్తు, (3) “అమ్మనాభిప్సీ రాన్” ఎన్ఱాప్పాలే సర్వోత్కృష్టవిషయత్తై సర్వాదపకృష్టనాన నాన్ స్తోత్రమృణ్మకైయావతెన్నెన్ఱు భీతరాయ్, “త్వాంవయంకథంబ్రూమః” ఎన్ఱు నివృత్తరానార్. ద్వితీయశ్లోకత్తాలే, నివృత్తరాన తమ్ముడైయ

స్తోత్రశ్రవణకౌతుకత్రాతే స్తోత్రవిరోధితోనశిస్తు స్తోత్రకరణకారణ
జ్ఞానాదీకళుజ్ఞామ్బుడి కటాక్షిత్తు దద్దైద్యై పృణ్ణ, అక్షయతీను సమ్మధ
జ్ఞానపూర్వకమాక శరణమ్మకున్దు, కీర్తస్తోత్రాకమ్భాజ్ఞేపహేతు
వాచిచ్చున్న స్తోత్రవ్యగతోత్కర్షణై ముఖాన్తరేణ దృఢీకరియా నిస్తు
కోణ్ణు, తదుపశ్చిష్ట సౌలభ్యవిశేషణై యనుసన్ధిస్తు స్తోత్రగతదయసీయ
దశానురూప హేతువాలే స్తుత్యారమ్భ సమాధానమ్పట్టనార్. ఇప్పుడి
స్తోత్రారమ్భాజ్ఞేప సమాధానవ్యాజేన పిరట్టియినుడైయ పరత్వ సౌ
లభ్యజ్ఞలై అనుసన్ధిస్తు స్తోత్రత్తిలే ఉపక్రిమిత్తు, తత్సర్వ సమాశ్రణీయత్వ
ఖ్యాపనార్థమాక సకలపురుషార్థప్రదత్వణై ఉదాపారణ సహితమాక
ఉపపాదిక్కితార్ ఇతిల్, (ఈషత్త్వదత్వోపాయాలే).

“దాస్తేమయితేదయాంబిదన్ అహం నిర్భయస్తోమ్యామి” ఎన్దు
నామ్ ఉష్టై కటాక్షిత్తోమాకవుమ్, అత్తాలే ఉమ్ముడైయ అభిమతమ్
సిద్ధిత్తతాకవుమ్ శొన్నిర్. లోకిత్తిలే చేతనర్కు ఇష్టాగిష్టప్రాప్తి
పరిహారజ్ఞకు హేతుక్కుల్ అన్వనరుడైయ పుణ్యపాపజ్ఞాయన్తో
ఇరుప్పతు. ఆయిరుక్కు, ఉమ్ముడైయ అభిమతమ్ సమ్ముడైయ కటాక్ష
త్తాలే సిద్ధిత్త తెన్నుమిడమ్ సమ్మక్కలిలే ఆదరాతిశయత్తాలే శొన్న
విత్తనైయితే యెన్న; “షాన్ ఒరువిషయత్తిల్ పక్షపాతత్తాలే శొల్లు
కితేనల్లేన్, వస్తుస్థితిద్దై ఆరాయ్దపార్ త్త విడత్తిల్ త్రిక్షణావస్థాయ
యాయ్ నశిత్తుప్పొకిట పుణ్యపాపజ్ఞో మూర్తికరిత్తిరున్దు ఫలప్రదమా
కిటనవల్లవితే. “పుణ్యాపుణ్యా వీశ్వరప్రీతికోపా” ఎన్నిటపడియే తున్పు
విన్బవిన్దై కళుక్కు నిర్వాహకనాన ఈశ్వరరున్దైయ ప్రియాప్రియజ్ఞళే
అభిమతానభిమత సిద్ధికిళుక్కు హేతుక్కుల్. అవనుడైయ కోపప్రసా
దజ్ఞకు మడి ఉన్నుడైయ కటాక్ష తదభావజ్ఞళాకై యాలే, సకలచేతన
రున్దైయ అనర్థాభ్యుదయజ్ఞకు హేతు-ఉన్నుడైయ కరుణాకటాక్ష
లాభాలాభజ్ఞళాయరుక్కుమ్. ఆనపిన్బు ఎన్నుడైయ అభిమతసిద్ధిక్కు-

శ్లోక॥ ఈష త్వత్కరుణానిరీక్షణ సుధాసన్ధుక్షణాద్రక్ష్యతే
 నన్దంప్రా క్తదలాభత స్త్రి భువనం సమ్ప్రత్యనన్దయమ్ ।
 శ్రేయోనహ్యరవిస్తలోచన మనఃకాంతాప్రసాదాదృతే
 సంస్మృత్యక్షరవైష్ణవాధ్వసు నృణాం సమూహ్యతేకర్షిచిత్ ॥

యన్చి క్కే, సకలచేతనర్కుమ్ ఐశ్వర్యాదికళాల్ శ్రేయస్సు ఉన్నదైయ
 ప్రసాదతాలలతు సమ్భవియాతిత్” ఎన్టు తత్పురుషార్థ ప్రదత్వత్తై సా
 దాహరణమాక ప్రతిపాదిక్కితార్ (ఈషదిత్యాది శ్లోకతాలే).

పిరాట్టియినుడైయ అనుగ్రహైక దేశమే అనన్తాఽనిష్టనివృత్తి
 క్కుమ్ అనన్తాభ్యుదయసిద్ధిక్కుమ్ నిదానమెన్దిట విశేషద్యోతనార్థమాక
 (ఈషత్) ఎన్దితార్. “త్వత్ప్రసాదలవంవినా” ఎన్టుతిత్తే. *త్వచ్ఛబ్ద
 త్తాలే ప్రణిపాతప్రసన్నైయాయ్ క్షిప్రప్రసాదినియామృడియాన అసా
 ధారణ స్వభావమ్ సూచిప్పిక్కప్పడుకిటతు. ఇత్తాల్ నిగ్రహఽనుగ్రహ
 స్వభావనాన ఈశ్వరినిల్ వ్యావృత్తమాన అనుగ్రహైక స్వభావమ్ శొల్ల
 ప్పట్టతు. (౧) “పద్యేస్థితా పద్యవర్ణా పద్యనాభస్త్రియా శుభా ।
 సదానుగ్రహసమ్పన్నాసా దేవీమేప్రసీదతు” ఎన్టుమ్, (౨) “అనుగ్రహ
 పరామృద్ధి మనఘాం హరివల్లభామ్ । సమామికమలాంకాంతాక్షమాం
 క్షీరోదసమ్భవామ్” ఎన్టు అనుగ్రహైకస్వభావమ్ శొల్లప్పట్టతిత్తే.

(ఈష త్వత్కరుణానిరీక్షణసుధాసన్ధుక్షణాత్) ఉన్నదైయ
 అనిష్టనివ ర్తనేష్టప్రాపణాఽనుగుణమాన కరుణైయై హేతువాకవుడై
 త్తాన కటాక్ష లేశామృతో దేకత్తాలే. (కరుణానిరీక్షణమ్) కరుణాహేతు
 కనిరీక్షణమ్. కరుణయావిషయీకరణమ్, నిరీక్షణశబ్దత్తాలే ఉపచరిక్కి
 టతాకవుమామ్; కరుణాప్రేరితమాయితే నిరీక్షణముణ్డావతు; (3) “కా
 రుణ్యమారుతానీతైః” ఎన్టు తి తే. (నిరీక్షణసుధాసన్ధుక్షణాత్)

“త్వదీక్షణసుధాస్థు వీచివిక్షేపశీకరైః” ఎన్నిటపడియే కటాక్షామృత
వృష్టికళాలేయైనై. ఏవమ్భూత కటాక్షన్తాన్ సకలాత్మసజ్జీవనమా
యిరుక్తైయా లే సుధైయాకనిరూపిక్కితార్. సుధై యాల్పజ్ఞానస మ్య
గుల్లాననత్తాలే; కటాక్షవిక్షేపత్తాలే యైనై. (రక్ష్యతే) ఉపద్రవరహిత
మాకస్థాపిక్కప్పడుకిఱతు.

(ప్రాక్) ఉన్నుడైయ వుపేక్షాకాలత్తిలే. (తదలాభతః)
ఉన్నుడైయ నిరీక్షణాలాభత్తాలల్లతు, ఉన్నుడైయ కోపత్తాలన్తితే.
(౧) “కఠికుప్యేద్వానరోత్తమ” ఎన్తుశొల్మిఱుగ్గనుక్కుమ్ ఉపదేశి
క్కిఱవునక్కు కోపముణ్డాక సమ్భాననైయిలైయితే. (సప్తమ్) వినప్త
ప్రాయమాన. (త్రిభువనమ్) ఇత్తాల్, త్రైలోక్యాన్తర్వర్తియాన
సకలజనజ్గలైయమ్ ఉపలక్ష్మిక్కిఱతు. “మహ్నాఃకోశన్తి” ఇతివత్.
(సప్రమతి) ఉన్నుడైయ కటాక్షవీక్షాక్షణ లక్ష్యమాన దక్షైయిలే.
(అనన్తోదయమ్) యథాభవతి. పూర్వకాలత్తిలమ్ అతిశయితాభ్యుద
యమామ్బడి. (రక్ష్యతే) ప్రాక్తదలాభతోనప్తం త్రిభువనం సప్రమతి
ఈషత్త్వత్కరుణా నిరీక్షణసుధానస్థుక్షణత్ అనన్తోదయంరక్ష్యతే.

దుర్వాసశ్శాపత్తాలేనిశ్శ్రీకమామ్బడి భువనత్రయత్రైయమ్ పరిత్య
జిత్తు పయోదధియిలేపిరాట్టియ్యున్దరుళినపోతు తత్కటాక్షాభావత్తాలే
“అనన్నేవ” ఎన్నుమ్బడి నప్తమానత్రిభువనమ్, పిన్ను (౨) “క్షీరోదా
చ్ఛీసముత్పిన్నా శ్రూయతే ఽమృతమన్ధనే” (౩) “శ్రేష్ఠుగ్గడలముతిని
ట్టిఱన్దవవళుమ్” ఎన్నుమ్బడి*అముతిలే వరుమ్ వెణ్ణముతాయ్ అవతరిత్తు
(౪) “దివ్యమాల్యామ్బరధరా స్నాతాభూషణభూషితా । పశ్యతాం
సర్వదేవానాం యయావత్కన్థలం హరేః” ఎన్నిటపడియే స్నాతై

(౧) రా-య-౧౧-౩౮. (౨) వి-పు-౧-౮-౧౬. (౩) తి-మొ-౨-౬-౧.

(౪) వి-పు-౧-౯-౧౦౫.

యాయ్ మహార్జనననై యాయ్, చిత్రమాల్యానులేపై యాయ్ కొండ్లు
 శ్రితకర్త్రీన్ద్ర తిరుమార్ పిలేశేర్ న్దు, (౧) “అకలగిల్లేనిత్రైయమ్” ఎన్దుతిరు
 క్కబన్దు సంశేషిత్త వనన్తరమ్, తన్నుడైయ కారుణ్య శీతల కటాక్ష
 సుధా ఎన్దుత్తాలే నభియవార్క్క, అనన్తరమ్, అత్తాలే నజైపెల్లు సమ్మ
 ధమానపడియై ఇక్కోత్తిలే అరుళిచ్చెయ్కితార్. (౨) “త్వయాదేవి
 పరిత్యక్తంనకలం భవనత్రయమ్ ; వినష్టప్రాయమభవత్త్వయేదానీం
 నమేతివమ్” ఎన్దు, ఇన్దున్దు ఇన్దనాలే శొల్లప్పట్టతిత్.

ఇప్పుడి అన్వయవ్యతిరేకభావే బ్రహ్మేన్ద్రప్రభృతి చేతనరుడైయ
 వైశ్వర్యమ్ పిరాట్టియినుడైయ కటాక్షానమెన్నుమిడమ్ దర్శిప్పిక్క
 ప్పట్టణ. (౩) “బ్రహ్మాద్యాశ్చ సురాస్సర్వే మునయశ్చతపోధనాః,
 ఏనస్తేవృత్తదచ్చాయా మాశ్రేత్యకమలేశ్వరి” ఎన్నక్కడవతిత్. (౪)
 “యస్యో కటాక్షణమనుక్షణమిత్యాది”.

అనవా, (ఈనత్తొదిత్యాది) (౫) “పుధివ్యస్ఫులీయతే” ఇత్యా
 రభ్య “తమః పరేదేవ ఏకీభవతి” “నబ్రహ్మనేశానః” (౬) “అసీదిదం
 తమోభూత మప్రజ్ఞాత ముక్షణమ్, అపతర్క్యమవిజ్ఞేయం ప్రసుప్తమివ
 సర్వదా” (౭) “బ్రహ్మదేవుములకు ముయిరుమ్మల్లుమ్ యాతుమిల్లా
 వన్దు” ఇత్యాదిప్పుడియే, సర్వసంహార కాలత్తిలే ఉన్నుడైయ కటాక్షా
 మృతపుష్ట్యలాభత్తాలే “అనన్నేవ” ఎన్నుమ్మడి నామరూపవిభాగా
 నర్థమాయ్, సప్తరూపత్రిభువనమూనతు, (౮) “అపవనసర్వాదా”
 “తత్సప్తా” ఎన్దుమ్మొల్లగీతి సృష్టికాలత్తిలే (౯) “నారాయణా
 ద్బ్రహ్మజాయతే” (౧౦) “సర్వేనిమేషాజ్జరే” (౧౧) “సర్వాణిరూపాణి

(౧) తి-వాన్-౬-౧౦-౧౦. (౨) వి-వు-౧-౯-౧౨౩.(౩)

(౪) వై-స్తవ-౨౭. (౫) సుబా-౨. (౬) మమ స్త్రు.

(౭) తి-వాన్-౪-౧౦-౧. (౮) మనుస్మృ- (౯) నారాయణోప-

(౧౦) తై-నా- (౧౧) పురుషసూ.

విచిత్రధీరం” (౧) “అనేనజీవేనాత్మనానుప్రవిశ్యనామరూపే వ్యాకర
వాణి” (౨) “నాన్ముకస్త్వన్నాడు తేవరులకోడుయిర్ పడై త్తాన్” (౩)
“నారాయణన్ పడై త్తాన్” ఇత్యాది ప్రమాణప్రకారేణ అణ్ణజళినుడై
యపుమ్ తద స్తర్వర్తి దేవతిర్యజ్ఞునుష్కణ్ణావరరూప చతుర్విధసృష్ట్యన్ము
ఖనాయ్ కొణ్ణు, (౪) “తదై త్తతబహుస్యాంప్రజాయేయేతి” “తేజవత్తు
త” “అపవత్తు న్త” ఎన్దు సృష్టిక్కడవనాక ప్పార్ త్తరుళినపోతు, (౫)
“యద్రూపభక్త్యాః పమాణంస్థిరచరచనాతారతమ్యేమురారే” (౬) “స
మస్తచిదచిద్విధానవ్యసనంహరేః | అగ్నేకారిభిరాలోకైస్సార్థయజ్జై” (౭)
“ఉల్లాసపల్లవితపాలితసప్తలోకే నిర్వాహకోరకితనేమి కటాక్షతీలామ్”
(౮) “అశేషజగతాంసర్గోపసర్గస్థితీస్త్వర్గమ్” ఎన్దుతోడగ్గి - “యస్యా
వీశ్యముఖం తదిగ్గీతపరాధీనో విధత్తేఽఖిలమ్” ఇత్యాదిప్రమాణ ప్రకా
రేణ ఉన్నుడై యభ్రుకుటీభటనాయ్ త్వదిగ్గీతపరాధీననాయ్ కొణ్ణు,
సమస్తచిదచిద్విధానమ్ పణ్ణుకిటవవనుడై య అన్దకటాక్షానుగుణమాక,
(ఈషత్త్వత్కరుణానిరీక్షణ సుధాసన్ధుక్షణాత్ సమ్మత్వనన్తోదయం
యథాభవతి తథారత్వ్యతే) కరుణామృతకటాక్ష విశ్లేషజ్జై నీపణ్ణుకై
యాలేయన్తో నామరూపవిభాగార్థమాయ్ కొణ్ణు రక్షిక్కప్పడుకిటతు.

(ప్రాక్తదలాభతోనష్టం త్రిభువనంసమ్మతి ఈషత్త్వత్కరుణా
నిరీక్షణసుధా సన్ధుక్షణాదనన్తో దయంరత్వ్యతే) (౯) “ఎత్తనై యమ్
వాన్ మటన్దకాలత్తుమ్ పైజ్జాన్తోకళో” ఎన్దిటపడియే కడుజ్జోడైయిలే
కమర్ పిళన్దు ఉల్ నునొన్ద పయిరానతు నినై వటమేఘమేటివర్షిత్తాల్
సత్తై పెన్దొరుధరిత్తు ఫలపర్యన్తమామాపోలే, *మత్తైక్కణ్ మడన్దెయన
నీకుళిరక్కటాక్షిక్కైయా లేయన్తో, మున్బునప్టమానజగత్తు, ఇస్సోతు

(౧) ఛా-౬-౩-౨.	(౨) తి-వాఱ్-౪-౧౦-౧.	(౩) ౪-తిరువ-౧.
(౪) ఛా-౬-౨-౩.	(౫) శ్రీగుణరత్న-౪.	(౬) శ్రీగుణరత్న-౧.
(౭) శ్రీగుణరత్న-౨.	(౮) శ్రీస్తవ-౧.	(౯) పెరు-తి-౫-౭.

మహీమహీధర జలధిరూపమాయ్, దేవతిర్యజ్ఞసుష్య స్థావరరూప
చతుర్విధ దేహప్రవేశచతురరాన వాత్మాక్కలై యుడై తాయ్, భోగ్య
భోగోపకరణ భోగ్య నరూపేణ అభివృద్ధమాయ్ తైస్తు అప్యయపూర్వి
కై యాన సృష్టియిల్ ఇవళుక్కన్వయమ్ శొల్లవుమామ్.

ఇప్పడి జగత్కారణత్వత్తిల్ ఇవళుక్కన్వయముణ్ణోవెస్తు ప్రశ్న
మృణ్ణిన నడతూరమ్మలై కుఱిత్తు ప్పిళ్ళానరుళిచ్చెయ్తవాడైయై ఇ
విడై తిలే అనుసద్దివుతు. అతావతు-“ఇవ్వర్థత్తిల్ నదేహముణ్ణో?
‘అవాభ్యాం కర్మాణికర్తవ్యాని, ప్రజాశోచ్యత్పదయితవ్యాః’ ఎస్తు
ప్రమాణమ్ శొల్లకై యాలే సహధర్మచారిణియాన వివళుక్కు మన్వయ
ముణ్ణు” ఎన్టరుళిచ్చెయ్తతు.

ఉక్తార్థసమర్థనవ్యాజతాలే నకలపురుషార్థజ్ఞుమ్ తత్ప్రసాదాధీన
మాయిరుక్కుమెన్దితార్ (క్రేయఇత్యాదియాలే). [అరవిన్దలోచనమనః
కాంతాప్రసాదాదృతే నృణాం సంసృత్యక్షరవైష్ణవాధ్వసు క్రేయః క్షి
చిత్ నసమ్భావ్యతేహి] (అరవిన్దలోచనః) (౧) “తస్యయథాకప్యాసం
పుణ్డరీకమేవమక్షిణీ” ఎస్తు గమ్భిరామ్భస్సముద్భూతమాయ్ సుమృష్ట
నాళమాయ్ రవికరవికసితముమాన పుణ్డరీకదళమోల్లలే అమలాయతే
క్షణనితే అవన్. ఏతత్తుల్యశీలై యాన వశితేక్షణై యితేఇవళో. “త్వత్ప్ర
సాదాదృతే” ఎన్నవమైర్దిరుక్క, ఇవిశేషణమెన్నెన్నిల్;- (౨) [జిత
స్తే] (౩) “తామరైక్కణ్ణనై” ఎస్తు ఉభయవిభూతియైయు మెఱుత్తు
వాఙ్మతః * అనై త్తులకముడై యవరవిన్దలోచననై యుమ్ వశీకరిక్కవల్ల
వాల్లభ్యప్రసద్ధితోర్దు విశేషిక్కితార్. ఇత్తాల్ సర్వస్మాత్పరనాయ్
స్వతస్త్రనానవవనుమ్ ఇవళోప్రసాదపాత్రమానార్ కొఱ్ఱయ్ కాఱ్యమ్
శెయ్యానెన్నుమిడముమ్ తోర్దుకిటతు.

“అరవిందలోచనమనంకాంతా” ఎనైయా లే (౧) “విష్ణుఃకటాక్షమ్” (౨) “యంపశ్యేస్మధుసూదనం” ఎన్ఱ శొల్లకిఱవవనుడై య సౌహార్దప్రకాశకముమానకటాక్షముమ్-ఎతదధీనమెన్నుమిడమ్సిద్ధమితే. (మనంకాంతా) తదత్యంతాభిమతై యెన్ఱపడి. కీర్తి “కాన్తస్తే” ఎన్ఱమ్ ఇట్లు “మనంకాంతా” ఎన్ఱమ్ శొల్లకై యాలే పరస్పరానుకూలతయా సర్వాభిమతప్రదత్వై తే ఉభయర్క్కుముశ్చ సౌహృదసామరస్యమ్ సృష్టమాయిదీ. (౩) “అస్యాదేవ్యాం” ఇత్యాది. (ప్రసాదాత్) దయా విశేషతాతే. (కాంతాప్రసాదాత్) (౪) “ప్రసాదపరమా” ఎన్ఱశొల్లకిఱ అవనుడై యప్రసాదత్తుక్కు మడియానప్రసాదతాతే. * మత్తైక్కణ్ మడదై యాకై యాలే అవనుడై యకుళిర్ న్దవరుళుమ్ పెన్ఱి రెన్నలామ్పడి అతిశీతలమాయితే శీతలస్వభావై యాన ఇవళి దయైరుప్పితు. (ఋతే) అనుగ్రహైకస్వభావై యాన వివళుక్కోరిడ త్తియమ్ నిగ్రహమ్ సమ్భవి యామైయాలే, తన్నిపుత్తిరూప ప్రసాదయోగత్తాలాభీయవైన్ఱై.

(సంసృత్యక్షర వైష్ణవాధ్వసు) పారిశేష్య ప్రమాణతాలుమ్ పురుషార్థ సమభి వ్యాహరతాలుమ్ * సంసృతిశబ్దమ్ - ఐశ్వర్యపరమ్. “ఐశ్వర్యమక్షరగతిం పరమం పదంవా” ఎన్ఱ విశదీకరి త్తరుళినారిత్తే. ఆనాత్ ఐశ్వర్యత్తైఃసంసృతి శబ్దతాతే అరుళిచ్చెయ్ వానెన్నెన్నిల్; (౫) “కొశ్చేన్ఱు కిళర్ న్దెన్ఱున్ద పెరుణ్ణెల్వమ్ నెరుప్పాక” ఎన్ఱశొల్లకిఱపడియే ఐశ్వర్యమ్ అల్లలెనత్తోదీరి ఎరితీయిఱ్ఱుడుమ్పడియాన వైరాగ్యతాతే, (౬) “ఇన్ఱమరుమ్ శెల్వముమ్ ఇన్వరళుమ్యాన్ పేజ్జేన్” (౭) “పెదీ శౌలుమాతరియేన్” (౮) “వానాళుమ్ శెల్వము మిమ్మణ్ణరళుమ్ యాన్

(౧) భార-మోక్ష-

(౨)

(౩) రా-సు-౧౫-౫౨.

(౪) వి-పు-౫-౧౯-౨౧. (౫) తివా-౪-౯-౪. (౬) పెరు-తి-౪-౫.

(౭) పెరు-తి-౪-౧౦. (౮) పెరు-తి-౪-౨.

వేణ్డేన్” ఎఱ్ఱు ఐహళాకికమాన వైశ్వర్యతైయుమ్, పారళాకికమాన వైశ్వర్యతైయుమ్ పరిత్యజిత్తు, “మాన్మభూత్” ఎఱ్ఱిరుక్కుమ్ స్వాభి ప్రాయత్తాలుమ్, “అనర్థాఖ్యమ్” ఎన్నుమ్బడి అనర్థావహమాకై యాలుమ్, అల్పాఽస్థిరత్వాదిదోషదుష్టమాకై యాలుమ్, (౧) “ధనంప్రాప్య మాద్యన్నుచ్చైర్నమాన్యరేత్” ఎన్ఱిఱపడియే మదహేతువాయ్ భగవత్సర్వణ విరోధియాయ్ ఇవ్వాకారజ్ఞశినాలే సంసారమ్ అవద్య కరమాయరుక్మయాలుమ్ * సంస్కృతిశబ్దత్తాలే ఐశ్వర్యతై అరుళిచ్చెయ్ కిఱార్.

*అక్షరశబ్దత్తాలే ఆత్మానుభవతై చ్చొల్లుకిఱతు. *వైష్ణవాధ్వ శబ్దత్తాలే “సాఽధ్వనః పారమాహ్నోతి” ఎన్ఱిఱగతివి శేషద్వారా భగవ త్రాన్పిఱ్ఱియై లక్ష్మీకిఱతు. ఇవబ్రహ్మిల్, (క్రేయః) క్రేష్టతమసుఖమ్. తత్సాధనసుకృత విశేషమాకపుమామ్. (౨) “క్రేయసీ † సుకృతిం విషయః” ఎన్ఱితితే.

(సృణాం) అఖిలక్షేత్రజ్ఞర్కెల్లామెఱ్ఱపడి. (నసమ్భావ్యతే) ససిద్ధ్యతియెఱ్ఱపడి. (౩) “తిరుమామళి తన్నరుళాలులకిల్ తేర్మ న్నరాయ్” ఎఱ్ఱుమ్, (౪) “శెడియారాక్కై యడియారైచ్చేర్తల్ తీర్ కుమ్ తిరుమాల్” ఎఱ్ఱుమ్, (౫) “తిరుమకళాలరుళ్ పెబ్బిలు ప్పొన్నులకిల్ పాలివర్తామే” ఎఱ్ఱుమరుళిచ్చెయ్తపడియే ఐశ్వర్య కైవల్య భగవల్లాభరూపపురుషార్థజ్ఞెల్లామ్ పెరియపిరాట్టియారుడైయ ప్రసాదత్తాలల్లతు పెఱవరితాకై యాలే, “సంస్కృత్యక్షర వైష్ణవాధ్వసు క్రేయః ప్రసాదాదృతే సృణాంనసమ్భావ్యతేహి” ఎన్ఱిఱార్.

(౬) “పద్మయోనిరిదంప్రాప్య పతంస్తాత్రంతరిపరమ్. దివ్యఞ్చి వ్దగుణైశ్వర్యంతప్రసాదాచ్చలబ్ధవాన్” “బ్రహ్మదీనాం యదాయత్తం

†(పా) సుకృతవిశేషః. (౧) (౨) (౩) తి-మొ-౨-౯-౧౦.

(౪) తి-వాయ్-౧-౫-౨. (౫) తి-మొ-౧౧-౬-౧౦. (౬)

వైభవం యస్య సాస్వయమ్ | తస్య కై ముత్యనిధార్య మిశ్వరత్వం శ్రియః పతేః” ఎన్ఱు బ్రహ్మదైవ్యశ్వర్యతోడు బ్రహ్మజనకనాన ఈశ్వరమదైయ ఐశ్వర్యతోడువాశియతి తత్ప్రసాదాధీనమాయరుక్కుమృజియై | ప్రతిపాదితతితే. (౧) “అకుగ్రామనియామకాత్” ఎన్ఱుమ్, (౨) “ఏకో ముక్తాతపత్రప్రచలమణి ఘణాత్కారి” ఎన్ఱుమ్, (౩) “ఐశ్వర్యమక్షరగతిమ్” ఎన్ఱుమ్ భట్టరుమ్ ఇవ్వర్ణతై ప్రకటికరి త్తరుశినారితే.

“ప్రసాదాదృతే శ్రేయోనసమ్భావ్యతే” ఎన్ఱెయాలే అవనుదైయ సకలఫలప్రదత్వముమ్ ఏతదధీనమెన్నుమిడమ్ తోర్మిరుకితి. (౪) “అశేషజగతాం సర్గోపసర్గస్థితీః స్వర్గందుర్గతిమాపవర్తికపదం సర్వశ్చ కుర్వన్లరిః | యస్యావీత్యముఖం తదిక్లితపరాధీనోవిభక్తైః ఫలమ్” ఎన్ఱు జగత్సృష్ట్యాదికళుమ్ పురుషార్థసృష్టియుమ్ తదిక్లితపరాధీనమానాలో పురుషార్థప్రదత్వమ్ తదధీనమెన్నుచ్చొల్లవేణ్ణావితే.

* హిశబ్దమ్-శ్రీసూక్తాదిప్రసిద్ధిపరమ్. ఇవళుదైయ ప్రభావముమ్ ఇన్ఱ్నాదికళో ప్రభావమౌచ్చాలే కాలభేదభేద్యమాయరుక్కుమోవెన్నిల్; అజ్ఞనన్ఱిక్కే, ఏకరూపమాయరుక్కుమెన్ఱితార్. (కర్నిచిత్) ఎన్ఱుకదాచిదిత్యర్థం. కర్తాధీనప్రభావమాకై యాలే కాలభేదభేద్యమాయరుక్కుమ్ అతు; సత్యసజ్జుల్పాధీన ప్రభావమాకై యాలే ఇతుఏకరూపమాయరుక్కుమెన్ఱుపడి.

నను, (౧) “అమృతస్యైష సేతుః,” (౨) “సప్రీతోలంఘలాయ” (౩) “ఫలమతఉపపత్తేః” (౪) “మోక్షమిచ్ఛేజ్జనార్దనాత్” ఇత్యాది ప్రమాణజ్ఞో మోక్షప్రదత్వత్తైముకున్దనుక్కే అసాధారణమాక ప్రతిపాదియానితి, ఇక్లేపిరాట్టిక్కు మోక్షోపాయత్వమ్ శొల్లై-స్వేతరసమస్త సహాయానపేక్షోపాయత్వత్తుక్కుచ్చేరుమోవెన్నిల్; “ఇవళో

(౧) శ్రీగుణరత్న-౧౫. (౨) శ్రీగుణరత్న-౧౬. (౩) శ్రీగుణరత్న-౫౮.

(౪) శ్రీస్తవమ్-౧. (౫) మున్ఱు-౨-౨-౫. (౬) ద్రమిడభాష్య-

(౭) బ్రహ్మసూ-౩-౬-౩౮.

(౮)

పురుషకారమానాలల్లతు ఈశ్వరన్ కార్యమ్ శెయ్యాన్” ఎన్నిటి నిశ్చయ నిబంధనమాక పరమపరమామోక్షప్రదత్వమ్ శొన్న విత్తాల్ తన్నిరపేక్షో పాయత్వవిరోధమ్ ప్రసజ్గియాతితే. (౧) “ఉపాయోపేయత్వే తదిహ తపతత్వమ్” ఎట్టు ఉపాయత్వమ్ స్వతస్సిద్ధమానాలుమ్, ఇవళో పురుషీ కరియాతవిడ త్తిల్ అతుకార్యకరమాకాతితే. అన్వయవ్యతిరేకజ్ఞాళలే తలై పెద్రొదుమ్ తలై యటుపృజ్ఞారుమాయితే యరుప్పతు.

అతిల్ పురుషకారసాపేక్షత్వమ్ ఉపాయనైరపేక్ష్య భజ్జకమాకా తో పెన్నిల్; స్వీకారదలైయిల్ స్వీకర్తవ్యసాపేక్షమానవోపాతి పురుషకార సాపేక్షమానాలుమ్, ఫలప్రదానదలైయిల్ ఫలప్రదత్వ హేతువాన జ్ఞానశక్త్యాదికళాల్ పూర్వనాకైయాలే ఉభయనిరపేక్ష మాక కార్యమ్ శెయ్యవల్లనాకైయాలే పురుషకారసాపేక్షత్వమ్ ఉపాయ నైరపేక్ష్యభజ్జకమాకాతితే. ఇత్తాల్ కార్యకాల త్తిల్ సాపేక్షత్వమే నిరపేక్షత్వభజ్జకమామి త్తనై యల్లతు, వరణకాల త్తిల్ సాపేక్షత్వమ్ నిరపేక్షత్వభజ్జకమాకాతెన్దతాయిద్రొదు. ఆకైయితే “ఉపాయస్వీకా రత్తిల్ పురుషసాపేక్షముమాయ్, పురుషకారసాపేక్షముమాయరు క్కుమ్; కార్యకాల త్తిల్ ఉభయనిరపేక్షముమాయరుక్కుమ్” ఎట్టు ఆచార్యాశ్రేణరరాన పిల్లై లోకాచార్యరు మరుళిచ్చెయితతు.

“లక్ష్యాసహ-రక్షకం” ఎన్నిటివిడ త్తిల్ ఇనళుక్కుమ్ ఉపాయా న్వయమ్ శొల్లిద్రొతేయెన్నిల్, అజ్ఞుమ్ అప్రధానాధే తృతీయైయాకై యాలే, అప్రధానరక్షణమాన పురుషకారభావమే శొల్లుకిటతు. ఉపాయ వరణప్రతిపాదకమాన పూర్వవాక్యత్తిలే వాత్సల్యాదివత్, జ్ఞానశక్త్యాది వత్, విగ్రహవత్, ఇనలైయిమ్ ఉపాయవిశేషణమాక చ్చొల్లుకై యాలే, ఇనళుక్కుమ్ గుణాదివదుపాయత్వమ్ సిద్ధమితేయెన్నిల్; - వాత్సల్యాదికళో ఆశ్రయణసౌకర్యాపాదకజ్ఞాళాయమ్, జ్ఞానశక్త్యాదికళో

ఆశ్రితకార్యాపాదకజ్ఞానము, విగ్రహమ్-శుభాశ్రయమాయమ్, ఉపయోగిక్కుమనై యాకై యాలే, ఇనదీ యుక్కు తదనువిధాయిత్యమాత్రమేయితేఉభ్యతు. అప్పడియేఇనభుమ్ తదనువిధాయాయరుక్తై యాలే పురుషకారభావమే ఇనభుక్కునియతమాయరుక్కుమెన్ది తే ద్వయత్తిటమ్నిర్ణయి త్తతు. కిచ్చ, గుణాదికభుక్తు ఉపాయత్వముణ్ణాకిలుమ్ ఇనభుక్కు పురుషకారభావమే నియతమాయరుక్కుమెన్ది తే ఆచార్యర్ కళో నిర్వహి త్తతు. ఆకై యాల్ ఇనభుక్కు పురుషకారభావమే అక్లి కార్యమెన్దతాయదీ యు.

లక్ష్మీ గుణాదికభుక్కు విశేషణత్వమ్ అవిశిష్టమాయరుక్కు, గుణజ్ఞభుక్కు ఉపాయత్వమ్ అక్షీకరిత్తు, పిరాట్టిక్కు పురుషకారత్వమక్షీకరిత్తైక్కుక్కు. హేతువెన్నెన్నిల్ ; గుణజ్ఞోకార్యోపయోగికళాకై యాలే యమ్, ఇనభుక్కు క్కార్యోపయోగిత్య మిల్లామైయాలుమ్, గుణజ్ఞభుక్కు ఉపాయత్వముమ్, ఇనభుక్కు పురుషకారత్వముమ్ అక్షీకరిక్కు త్తట్టిలె.

నను, పిరాట్టిక్కు ఉపాయత్వజ్ఞాభిల్ ఉపాయనై రపేక్ష్యమ్ సిద్ధియాతవోపాతి, గుణజ్ఞభుక్కు ఉపాయత్వమ్కొభిల్ తన్నైరపేక్ష్య హానివారాతోవెన్నిల్ ; గుణజ్ఞో పుఫగుబ్ధి ప్రవర్తకమిల్లామైయాలుమ్, గుణద్వారా గుణి కార్యమ్కెయ్కై నైరపేక్ష్య భజ్జకమన్దు. ద్రవ్యత్వేన పిరాట్టిక్కు పుఫగుబ్ధి ప్రవృత్తియోగ్యతై ఉణ్ణాకై యాలే, తదుపాయత్వే ఉపాయనై రపేక్ష్యమ్ జీవియాతితే. ఆకైయితే ఉపాయానుష్ఠాన ప్రకాశకమాన పూర్వవాక్యత్తిలే “చిత్రగుమానయ” ఎన్నిఱవిడత్తిత్తోలే పిరాట్టిక్కు ఉపలక్షణత్వముమ్, ఉపేయప్రార్థనా ప్రకాశకమాన ఉత్తరవాక్యత్తిల్ “దణ్డనమానయ” ఎన్నిఱవిడత్తి త్తోలే విశేషణత్వముమ్ నిర్ణయి త్తనుసన్ని త్తతుమ్.

ఇరణ్డడ త్రిలుమ్ శబ్దమొత్తిరుక్కెయాలే ఏకప్రకారమాక ఉభయ
త్రనిర్వాహమృణ్ణ ప్రాప్తమాయరుక్క, ఏకత్రఉపలక్షణత్వముమ్, అన్య
త్రవిశేషణత్వముమెన్జిప్పడి విభజిక్కిఱతుక్కు గమనికై యెన్నెన్నిల్;
వాక్యద్వయ త్రిలుమ్ విశేష్యప్రతిపాదకశబ్దజ్ఞో సమానమాయరుక్క
చ్చెయ్ తేయుమ్, “అథాత్రకరణాల్లిశ్శాచా చిత్యాదర్థనిర్ణయః” ఎన్జి
న్యాయత్తాలే పూర్వవాక్యమ్ ఉపాయప్రకరణమాకై యాలే, వాత్స
ల్యాదిగుణవిశిష్టన్ ఉపాయమెన్జుమ్, ఉపేయప్రకరణమాన ఉత్తరవాక్య
త్తిల్ సర్వశేషియానవస్తువే ఉపేయమెన్జుమ్ విభజిత్తు అర్థనిర్ణయమ్
పణ్ణినాప్పాలే, విశేషణప్రతిపాదకశబ్దజ్ఞో ఉభయత్రసమానమాయరున్
తేయాకిలుమ్, ఉపాయప్రకరణత్తిల్ భగవదుపాయత్వనైరపేక్ష్యసిద్ధి
క్కాక పిరాట్టిక్కు ఉపాయత్వానన్గీకారేణ పురుషకారత్వజ్ఞోళ్ళుకై
ఉచితమాకై యాలుమ్, ఉపేయప్రకరణత్తిల్ మిథునవిషయకై జ్యూర్యమే
స్వరూపానురూపమాకై యాలుమ్, పిరాట్టిక్కు విశేషణత్వజ్ఞోళ్ళుకై
ఉచితమాకై యాలుమ్, ఆకిఱివ్వర్థస్వారస్యజ్ఞేప్పల్లై ఇప్పడివిభజిక్కు
త్తట్టిల.

ఉపలక్షణమావతు - ఉపలక్ష్యాదృహిరూఢతమాయ్, ఉపలక్ష్య
ప్రతీత్యుపాయమాన ధర్మవిశేషమ్. “శాఖాయాంచస్యః” ఇత్యాది.
పితావుక్కు హితపరత్వమ్ అసాధారణమాయ్, ప్రియపరత్వమ్ ఇరువరుక్కు
మవిశిష్టమాయరుక్కై లోకసిద్ధమితే. మాతావుక్కు ప్రజాహితపర
త్వమ్ పారతన్త్ర్యభజ్జకమితే. కిచ్చ, “చరణమ్” ఎన్జు ఏకవచనప్రయో
గమ్ పణ్ణినాల్ ఉపలక్షణమాయ్ విశేషణత్తుక్కు ముపాయాన్వయమ్
సమ్భవిత్తువిడుమెన్జు తద్వ్యావుత్త్యర్థమితే ద్వివచనప్రయోగమ్ పణ్ణు
కిఱతు. ద్వివచనమ్ - మల్లొన్జై యుమ్ సహియాతితే. విశేష్య
ప్రాధాన్యతః శొన్న ద్వివచనమ్ పత్నీ విశేషణత్తుక్కుమ్ అవిశిష్టమెన్నిల్;

అహోతుమ్ ప్రాధాన్యమ్ విశేష్యత్తుక్యేయాయ, విశేషణత్తుక్కు అప్రాధాన్యమాకై యాలే, అప్రధానోపాయమాన పురుషకారభావమేసిద్ధిత్తు విడుమితే.

ఇరువరుమ్ ప్రత్యేకోపాయమెన్నుమతు - “లక్ష్మీవిశిష్టముపాయమ్” ఎన్నిటల్తోడుశేరాతు. విశిష్టమ్ ఉపాయమెన్నుగ్గీకరిత్తు ఇనభుక్కుమ్ ఫలప్రదత్వమ్ శొల్లుమోపుతు ఈశ్వరనుక్కు ఫలప్రదానహేతువాన జ్ఞానశక్త్యాదికళిన్దియిలే యెట్టియవేణుమ్. జ్ఞానశక్తికళుణ్ణెన్నిల్; అహోతు ఏతదుపాయభావ నిరపేక్షమాక స్వయమేవఫలప్రదక్షమనితే. ఫలప్రదహేతువాన జ్ఞానశక్త్యాదికళై ఉణ్ణాక్కుకీతాళెన్నిల్; గుణజ్ఞోవన్దేటియాయ్, స్వాభావికజ్ఞళిన్దియిలే ఒట్టియమ్. స్వాతంత్ర్యతిరోహితజ్ఞాన వాత్సల్యాదికళై ప్రకాశిప్పిక్కితాహోలే తిరోహితజ్ఞానశక్తికళై ప్రకాశిప్పిక్కితాళెన్నిల్; అవద్యుక్కు స్వాతంత్ర్యమోపులే ఇవద్యుక్కుబరుతిరోధాయక గుణమిలెయే; ఉణ్ణెన్నిల్; (౧) “ఘానమహితేకొణ్ణెల్లాక్కురుమజ్ఞభుమ్” ఎన్నిటపడియే జ్ఞానజ్ఞోణ్ణు శోమ్బాతే నిరస్తరసృష్టి పణ్ణక్కుడాతితే. యేనకేనప్రకారేణ ఉపాయాన్వయమ్ శొల్లిల్, (౨) “శీతోభవ” ఎన్నవల్లదివ్యశక్తియుణ్ణాయరుక్కు, స్వపారతంత్ర్యహానివారామల్, (౩) “అస్తరాత్మాచమేశుద్ధిః” ఎన్టు స్వరక్షణే స్వప్రవృత్తియాకిట వశుద్ధిత్తలైయిలిల్లయెన్టుమ్, (౩) “తస్మింశ్చభవావోగుణాః”

ఎన్టు ఉపాయపూర్తికడియాన గుణపూర్తి అత్తలక్కు ఉభ్యతెన్టుమ్ దర్శిప్పిత్తు, స్వప్రాప్తిక్కుమ్ (౪) “తత్తస్య సదృశంభవేత్” ఎన్టుస్వస్వరూపానురూప పారతన్త్ర్యాను సద్ధానమాక తన్నిరపేక్షోపాయత్వతై పార్ త్తిరుక్కుమ్బడియాన వివల్ పరిశుద్ధప్రకృతిక్కు అతుశేరాతితే.

నను, శ్రియఃపతియే ఉపాయమెన్టు అగ్గీకరిక్కు-వేణ్ణుకై యాలే నిరూప్యస్వరూపత్తుక్కుచ్చొన్న ఉపాయత్వమ్ నిరూపకస్వరూప త్తుక్కుమ్

(౧) తి-వా-౩-౧౦-౨. (౨) రా-సు-౫౩-౨౯. (౩) రా-సు-౩౭-౧౨.

(౪) రా-సు-౩౯-౩౦.

“యద్యపిసచ్చిత్తం” ఎన్నిటన్యాయంతాలే అనివర్త్యమాయ్ కొండ్లు తన్న
డైయే వారాతోవెన్నిల్; స్వరూపనిరూపకత్వేన నిరూప్యనిరూపక
జ్ఞభుక్కు అనర్జనియనమృతముణ్డేయాకిలుమ్, ఉపాయవరణదశైయిల్
స్వరూపనిరూపకజ్ఞాన జ్ఞానానర్జభల్ ఉపయోగమిల్లామైయాలే నిరూ
పకమాత్రమాయ్ నిత్కితాప్పోలే, భగవత్ స్వరూపనిరూపకమాన
లక్ష్మీస్వరూపముమ్ - కారణత్వదశైయిత్పోలే ఉపాయదశైయిల్
తన్నాల్ కొశ్వతారు ప్రయోజనమిల్లామైయాలే, తత్స్వరూపనిరూపక
త్వమాత్రత్తిలే అన్వయిత్తు, తదసాధారణోపాయత్వత్తిల్ అన్వయియా
మలిరుక్కెయాలే నిరూపకమాన ఏతత్స్వరూపత్తుక్కు ఉపాయత్వమ్
వారాతితే.

కిచ్చ, ఉపాయవిశేణమాన గుణవిగ్రహజ్ఞభుక్కు సౌకర్యాపాద
కత్వేనవుమ్ కార్యాపాదకత్వేనవుమ్ శుభాశ్రయత్వేనవుమ్ కార్యభేద
ముణ్డాకితాప్పోలే, తద్విశేషణభూతైయాన పిరాట్టిక్కుమ్ ఉపాయద
శైయిల్ ఉపాయత్వరహితమాక పురుషకారత్వరూప కార్యభేదముణ్డా
కత్తట్టిలై. (౧) “లక్ష్మీభర్తుః - దానదానస్యదానః” (౨) “తిరు
మాలేనానుమునక్కు ప్పుటవడియేన్” ఎన్నిటపడియే స్వరూపదశైయిల్
శేషత్వస్వరూపత్తుక్కుమ్, (౩) “శ్రియాసార్థమ్” (౪) “తిరుమాలే-
నిట్టేయాప్పైయ్య” ఎన్నిటపడియే స్వరూపానురూపమాక ప్రాప్యదశై
యిల్ కై జ్ఞర్యత్తుక్కుమ్ మిథునమేప్రతిసమ్బంధియాక వేణ్డినవోపాతి,
ఉభయానురూపమాన పుపాయదశైయిలుమ్, అవశ్యాపేక్షితమాన
ఉపాయ ప్రతిసమ్బంధిత్వత్తిల్ స్వవ్యతిరిక్తసమస్త సహాయానపేక్ష
మాన ఉపాయత్తిరుడైయ (౫) “మామేకమ్” ఎన్నిట నైరపేక్ష్యభజ్జక

మాన పుపాయత్వత్తిల్ అన్వయమథ్లు తద్విరోధమాక పురుష కా
రత్వ రూపప్రతిసమ్బంధత్వత్తిలే ఇవభుక్తస్వయమాకక్కడవతు.

నను;—స్వాయమ్భవే;—“సర్వకామప్రదాం రమ్యాం సంసా
రార్ణవతారిణీమ్ | క్షిప్రప్రసాదినీందేవీం శరణ్యాంచింతయేదితీ” ఎష్టమ్,
వైష్ణవే;—“ఆత్మవిద్యాచ దేవిత్వం విముక్తిఫలదాయని” ఎష్టమ్,
బ్రాహ్మే - “సకృద్విభాతా సర్వార్థినముద్రపరిశోషిణీ | భవభక్తాప
హరిణీపరనిర్వాణదాయినీ” ఎష్టమ్† (ఇత్యాదిప్రమాణజ్ఞో - ఇవభు
డైయ ఉపాయభావత్తై చాల్లిల్ దేయాకిలుమ్, అవై శరణ్యనుడైయ
ఇచ్ఛానువిధాయిత్వసూచకజ్ఞభాకక్కడవతు. ఇతుక్కునియామకమెన్నె
న్నిల్, (౧) “లక్ష్మీం పురుషకారేణవృత్తవస్తం” ఎష్టమ్ (౨) “లక్ష్మీం
పురుషకారేణ వల్లభాప్రాప్తియోగినీ | ఏతస్యాశ్చవిశేషాయం నిగమా
స్తేషు శబ్ద్యతే” ఎష్టమ్ (౩) “లక్ష్మీం పురుషకారత్వేనిర్దిష్టా - నాన్యథా
లక్షణంభవేత్” ఎష్టమ్ పురుషకారత్వత్తైయేలక్షణమాకచ్ఛల్లి, అన్యథా
లక్షణమిలైయెష్ట ఉపాయతత్వైనిషేధిత్తతితే. అన్వయత్తిలుమ్ వ్యతి
రేకమ్ అర్థదార్థ్యత్తుక్కుఱుప్పాకై యాలే ఇతువే ప్రబలప్రమాణప్రసిద్ధ
మాకై యాలుమ్, భగవదభిమత మాకై యాలుమ్, పిరాట్టిక్కత్యస్త
మభిమతమాకై యాలుమ్, సమ్ప్రదాయసిద్ధమాకై యాలుమ్, ఏతదను
గుణమాక అవద్రైయోజిక్కత్తట్టిలై. తదనుగుణమాక ఇనద్రై
యోజిక్కుమిడత్తిల్, ప్రబలప్రమాణవిరోధముమ్ భగవదభిమతత్వ
ముమ్, లక్ష్యనభిమతత్వముమ్, సమ్ప్రదాయవిరోధముమ్ సమ్భ
విక్కుమ్,

ఆకై యాలే సకలప్రమాణప్రమాతృపరిగృహీతమాన పురుష

(౧) సాఞ్చరాత్రే. (౨) భగవచ్చస్త్రే. (౩) † ఆత్రకతిచసహక్యాని గతితాని.

కారభావమే సారాసారవివేకచతురర్క్కుపరిగ్రాహ్యమైతాయీల్.లు.

(౧) “ధర్మజ్ఞసమయః ప్రమాణంవేదాశ్చ” (౨) “యద్యదాచరతి శ్రేష్ఠః” (౩) “మేలైయార్శెయ్ వనకళి వేణ్ణువన” ఎన్నక్కడవతితే.

ఆకర్షణోకత్తాలే పెరియపిరాట్టియార్ స్వకరుణాకటాక్షలేశత్తాలే స్వాశ్రితర్క్కు సకలపురుషార్థజ్ఞైయుమ్ ప్రసాదిత్తురుభువర్; సకల పురుషార్థ విలక్షణమోక్షత్తై తదసాధారణోపాయభూతనాయ్ స్వవశ వర్తియాయ్ స్వాపాక్షేపితుపరాధీననాన వీశ్వరనైక్కొణ్ణు కొడుప్పిత్తురు భువర్; ఆనపిన్న పురుషార్థాన్తరజ్ఞోడు విలక్షణపురుషార్థత్తోడు విశేష మతి సకలశ్రేయస్సుమ్ తత్ప్రసాదత్తాలల్లతు సమ్భవియాతెన్నుమిడత్తై స్థిరీకరిత్తురుళినారాయ్త్తు. శ్రీసాత్వతత్తిలే - తనక్కు మోక్షప్రదత్వ ముమ్ దేవిక్కు ఐశ్వర్యప్రదత్వముమ్ విభజిత్తు స్వయమేవ స్పష్టమాక వరుళిచ్చెయ్తారితే.

(3)

అవ;—(శాస్త్రేత్యాది) (౪) “త్రయాణాంభరతాదీనాం భా త్పాణాం దేవతాచయా । రామస్యచమనఃకాంతా ప్రాణేభ్యోపిగరియసీ” ఎన్నిఱప్రమాణానుసారేణ “కాన్తస్తేపురుషోత్తమః” ఎష్టు, కర్తవ్యార్థత్తై యుమ్, “ఫణిపతిః” ఎష్టుతోడక్కి కర్మణ్యర్థత్తైయుమనుసనిత్తు, ఆకర్షప్పడి ఉభయవిభూతియిలుళ్ళార్క్కుమ్ ఆశ్రయణీయైయాయ్, ఉభయవిభూ తినాధనై ఆశ్రయిత్తుక్కొణ్ణిరుక్కైయాలే “శ్రీం” ఎష్టు అసాధారణ మాన తిరునామత్తై యుడైయైయాయ్, అవనుక్కుమ్ పూజ్యైయా మ్పడియాన గుణపూర్తియైయుడైయవున్నె జ్ఞానశక్త్యాదిగుణహీన నాననాన్ స్తోత్రమేషణ్ణువతెజ్జనేయెష్టు భీతభీతరాయ్ స్తోత్రాన్నివృత్త రానార్ ప్రథమశ్లోకత్తిలే.

(౧) ఆపస్తంబుధ.

(౨) గీ-౩-౨౧.

(౩) తిరుప్పా-౨౬.

(౪) రా-

ఇప్పడినివృత్తరానపడియొక్కణ్ణు ఇవర్పణ్ణుకిటస్త్రతై శ్రవిత్తు, శ్రవిష్పితాలన్ఱో “శృణోతీతి - శ్రీః,” “శ్రావయతీతి - శ్రీః” ఎన్నిట నిరుక్త్యనురూప సాధారణనామమ్ నమక్కునిలై నిట్టతు; ఆనపిన్బు ఇవర్ యధాస్త్రతమ్ పణ్ణనల్లరామ్బడికటాక్షిప్పోమెన్ఱుకణిత్తు, ఇవర్ పక్కలిలే కరుణాకటాక్షతైప్పణ్ణ, “ఇతోరు దయావిశేషమిరున్దపడి యెన్” ఎన్ఱు తత్సెలభ్యానుసన్ధానత్తాలే సమాహితరాయ్, సమ్బన్ధజ్ఞాన పూర్వకమాకశరణమ్బుకున్ద, కీర్థ్, “శ్రీయతే” “శ్రయతే” ఎన్ఱుశాన్ఱు వ్యుత్పత్తి ద్వయార్థముమ్- (౧) “అస్యేశానా” ఇత్యాది వేదాన్తసిద్ధ మెన్నువిడతై “లోకై కేశ్వరిలోకనాథదయితే” ఎన్ఱు సూచిప్పియానిన్ఱు కొణ్ణుసమాహితరాయ్ భయముమ్శమిత్తు స్త్రత త్రిలేప్రవృత్తరానార్ ద్వితీయశ్లోక త్రిలే.

ఇప్పడి ఆక్షేపసమాధానవ్యాజేన ప్రవృత్తమానశ్లోకద్వయత్తా లుమ్, తత్పరత్వసాలభ్యజ్ఞలై అనుసన్ధిత్తు తిరువడికలై ఆశ్రయిత్తార్క్కు తత్కటాక్షలేశత్తాలే సకలపురుషార్థజ్ఞుమ్ సమ్భవిక్కుమ్; అతిల్లాతా ర్క్కు ఒరుశ్రేయస్సుమ్ సిద్ధియాతెన్ఱుకొణ్ణు పీరాట్టియుడై య సర్వ సమాశ్రయణీయత్వఖ్యాపనార్థమాక సకల పురుషార్థప్రదత్వతై అరుళిచ్చెయ్తార్ తృతీయశ్లోకత్తాలే.

ఆకవిప్పడి శ్లోకత్రయత్తాలుమ్ ప్రకృతియానశ్రీశబ్దార్థతై అరుళిచ్చెయ్తు, అన్తరమ్ ప్రత్యయమానమతుప్పినర్థతై యరుళిచ్చెయ్వతాక త్తిరువుళ్ళమ్బుల్లీ, భగవత్స్వరూపరూపగుణాదికళిల్ తత్సహధర్మచా రిణియాన వివళుడై య స్వరూపాదికళుక్కుణ్ణాన అయోగవ్యవచ్ఛేదతై అనుసన్ధియానిన్ఱుకొణ్ణు, (౨) “లక్ష్మ్యానహ - రక్షకః” (౩) “శ్రీయా సార్థమ్” ఎన్నిటపడియే ఉభయవిభూతిక్కుమ్ నిత్యరక్షకమాయ్ నిత్య

శ్లో:- శాన్తానస్తమహావిభూతిపరమం యద్రూహూపహరేః
 మూర్తంబ్రహ్మతతోపి యత్ప్రియతరంరూపం యదత్యద్భూతమ్ |
 యాన్యన్యానియథానుఖం విహరతోరూపాణిసర్వాణి తా
 న్యాహునైస్స్వరనురూపరూపవిభవై ర్గాఢోపగూఢానితే ||

ప్రాప్యమాన నిత్యయోగతై అనుభవిత్తు నిరస్తనమస్తప్రతిబద్ధః సాయ్
 ప్రాప్తపరిపూర్ణమనోరథరాయ్, (౧) “తిరుమాలాలెఱ్ఱుమ్ తిరువరుళ్
 పెఱ్ఱోరు ఇన్బుఱువర్” ఎన్నిఱవడియే శ్రియఃపతియినుడై య నిర్దైతుక
 కృపైయాలే నిరతితయానన్దతై ప్రాపిత్తు స్తోత్రతై త్తలైక్కట్టుకిఱార్
 తూరీయన్మోకత్తాలే.

*

“శాన్తానస్తమహావిభూతిపరమం యద్రూహూపహమ్” ఎన్నిఱ
 విష్వళవాలే-దివ్యాత్మస్వరూపతై అనుభవిక్కిఱార్. (౨) “శాన్తానస్త
 శ్చిదానన్దం యద్రూహూపరమంధ్రువమ్ | మహావిభూతిసంస్థానం సర్వత
 స్సమతాంగతమ్ ” ఎన్నిఱదివ్యాత్మస్వరూపనిర్ణాయక ప్రమాణతై
 యుట్కణ్డాయ్త్తు ఇవరిప్పడిఅరుళిచ్చెయ్తతు. (శాస్త్రేతి) శాన్తియా
 వతు - “అశనాయాఽపిపాసేచ శోక మోహశాశరామ్పతీ షడూర్మిభిర్వి
 శుద్ధా” ఎన్ఱు శ్రుతిసిద్ధషడూర్మిరహితమాయ్, (3) “అపక్షయవినాశా
 భ్యాం పరిణామర్థిజన్మభిః | నర్జితశృక్వతేవక్తుం యస్సదాస్తీతికేవలమ్”
 ఎన్ఱు పురాణరత్నోక్త ప్రకారత్తాలే షడ్భాసవికార రహితముమాయి
 రుక్మై. ఇత్తాలే అఖిలహేయప్రత్యసీకమాయిరుక్కుమ్ దివ్యాత్మ
 స్వరూపమెన్ఱుతాయ్త్తు. స్వయంహేయరహితమా యిరుక్మైయన్ఱి
 క్కే, హేయప్రతిభటముమాయ్, స్వాశ్రితహేయనివర్తకముమాయితే
 యిరుప్పతు.

హేయప్రత్యసీకత్వమ్ శాన్తవిషయదత్తాలే కల్బాజైకతానత్వ

ముమ్ అర్థతస్సిద్ధమాకితము. “హేయప్రత్యసీకత్వమ్ పుక్కవిడతే కల్యాణైకతానత్వముమ్ పుకుమ్” ఎన్నితే అరుళిచ్చెయ్తతు. (1) “అరు కలిలాయ పెరుమ్ శీర్” ఎన్నిటపడియే, (2) “అఖలహేయప్రత్యసీక కల్యాణైకతాన” ఎన్ఱు ఉభయలింగవిష్టవస్తువై అనుభవిత్తరుళినారితే భావ్యకారణ. “ఈశ్వరన్ అఖలహేయప్రత్యసీకానన్త జ్ఞానానన్తైకస్వరూపనాయ్” ఎన్ఱు తద్విన్యసూక్తియై ప్పిన్ శెన్ఱు అనుభవిత్తరుళినారితే పిత్తైలోకాచార్యుమ్. “శాన్తానన్తంచదానన్దమ్” ఎన్ఱుమ్ ముక్తకణ్ఠమాకచ్చొన్నలక్షణద్వయత్తిల్ ఇత్తోత్తయైన్ఱులక్ష్మిక్కిటతు. ఇత్తల్ - “అపహతపాప్మావిజరం” ఎన్ఱుతోడన్ఱి “సత్యకామస్సత్యసజ్జల్పం” ఎన్నిటప్రమాణార్థమ్ శొల్లిల్లు.

* అనన్తపదత్తాలే త్రివిధపరిచ్ఛేదరహితమాయిరుక్కుమెన్ఱపడి. అతావతు - విభుత్వాద్దేశతః పరిచ్ఛేదరహితముమాయ్, నిత్యత్వాత్కాలతః పరిచ్ఛేదరహితముమాయ్, సమస్తవస్తుప్రకారిత్యా త్స్వసదృశవస్తుపరిచ్ఛేద రహితముమాయిరుక్కుమెన్ఱపడి.

అథవా - “శాన్తానన్ద” ఎన్ఱు పాఠమాయ్, “జ్ఞానానన్దమయం యస్యస్వరూపం పరమాత్మనః” ఎన్నిటపడియే ఆనన్దమయమాయిరుక్కుమెన్నపుమామ్. (3) “ఉణార్ముమునలమ్” ఎన్నక్కడవతితే. ముముఉణర్వుమ్ ముమునలముమాయ్, (4) “యథానైన్దవఘనం” ఎన్నుమాపోలే, విజ్ఞానఘనముమాయ్, ప్రజ్ఞానఘనముమాయితే స్వరూపమిరుప్పతు. ఇత్తల్ స్వానుభవదశైయిల్ ప్రకాశముమాయ్ సుఖరూపముమాయిరుక్కుమెన్ఱె.

“శాన్తానన్ద” ఎన్ఱు స్వరూపనిరూపశబ్దశాన జ్ఞానానన్దామలత్వాదికలై చ్చొన్నవితైల్ నిరూపితస్వరూప విశేషణశబ్దశాన జ్ఞానశక్త్యాద్య

సజ్జేయి యకల్యాణగుణగణజ్ఞుమ్ - ఉక్తప్రాయజ్ఞో. స్వరూపానుబంధి
ళాయితే ఇవైయిరుప్పన. (౧) “సహస్రక్షం” (౨) “సర్వజ్ఞం” (౩)
“సహస్రశీర్షాపురుషం” (౪) “పరాస్యశక్తిం” ఇత్యాదిప్రమాణసిద్ధమితే.

(మహావిభూతి) మహత్తుక్కళాయ్ శుద్ధాశుద్ధజ్ఞాన విభూతిద్వ
యతై యుడై తాయ్, (3) *అకిల్ విశుమ్బుమ్ నిలనుమ్ ఇరుళార్ విన్దై
కైడ, (౪) *అజ్ఞాతుమ్ శోరామేయాళోక్షేన్ద్ర, (౫) “పాదోస్యవిశ్వా
భూతాని, త్రిపాదస్యామృతందివి” ఎన్నికపడియే ఉభయవిభూతి
యోగముమ్ శొల్లుకిఱతు.

(పరమమ్) “పరోమాయస్మాత్సం - పరమం” ఎన్దు నిరుపమ
మాకై యాలే సర్వోత్కృష్టమాయ్, (యత్) (౧) “సత్యంజ్ఞానమనంతం
బ్రహ్మ” (౨) “ఆనందోబ్రహ్మ” (౩) “ఆనందోబ్రహ్మేతివ్యజ్ఞానాత్”
(౪) “నిష్కళజ్ఞోనిరజ్ఞనం” (౫) “సతత్సమశ్చాభ్యధికశ్చద్విత్యతే”
(౬) “ఒత్తార్ మిక్కారైయిలైయాయ” (౭) “సంజ్ఞాయతే ఇత్యాది”
(౮) “మనసుణర్ వళవిలన్” ఇత్యాదిప్రమాణప్రసిద్ధియై *యచ్చబ్దమ్
నూచిప్పికిఱతు. (బ్రహ్మ) (౧౦) “బృహత్త్వాద్బృహణత్వాచ్చ
బ్రహ్మ ఇత్యభిధీయతే” ఎన్దు నిరతిశయబృహత్త్వ బృంహణత్వయుక్త
మాయ్, ఇత్తాల్ స్వరూపవిభుత్వమ్ శొల్లుకిఱతు. (రూపమ్) స్వరూ
పమ్.

ఆక, అఖలహేయప్రత్య నీకకల్యాణైకతానమాయ్, త్రివిధపరి
చ్ఛేదరహితమాయ్, విభూతిద్వయనిర్వాహకముమాయ్, నిరుపమ

(౧) పురుషనూ- (౨) క్షేతా-౬-౮. (౩) తిరువి-౩౩.

(౪) నా-తి-౧౧-౩. (౫) కై-౮- (౬) నారాయణోప.

(౭) తి-వా-౨-౩౨. (౮) వీ-పు-౬-౫-౮౭. (౯) తి-వా-౧-౧.

(౧౦)

ముమాయ్, విభువాయ్, సకలోపనిషత్ప్రసిద్ధమాన దివ్యాత్మస్వరూపతై
అనుభవిత్రారాయ్ త్తు.

(శాస్త్ర) ఎన్తెయాలే (౧) “అవికారాయశుద్ధాయ” ఎన్గిఱపద
ద్వయార్థముమ్, * అనన్తపదత్తాలే, “నిత్యాయ” ఎన్గిఱపదార్థముమ్,
“పరమంరూపమ్” ఎన్తెయాలే “సరమాత్మనే” ఎన్గిఱపదార్థముమ్,
మేలే “రూపమ్” ఎన్తెయాలే “సదైకరూపరూపాయ” ఎన్గిఱపదార్థ
ముమ్, “హరేర్బ్రహ్మ” ఎన్తెయాలే “విష్ణువేసర్వజిష్ణువే” ఎన్గిఱపదార్థ
ముమ్ స్పష్టమూయిల్లు.

(హరేః) (౨) “హరిర్వరతిపాపాని” ఎన్గిఱపడియే స్వాశ్రితరు
డైయ స్వప్రాప్తిప్రతిబద్ధక సకలపాపనివర్తనానవనుడైయ. అథవా-
(హరేః) (౩) “దేవదేవోహరిఃపితా” ఎన్గిఱపడియే సకలచేతనర్కుమ్
సాక్షాత్పితావానవనుడైయ వెన్డాకవుమామ్. (౪) “పితృమాత్మసుతే
త్యాది”.

(౫) “నామసహస్రవాన్” ఎన్గిఱపడియే * ఆయిరమ్ పేరుడైయ
పిరానాయుక్కువుమ్, ఇవిడత్తిల్ “హరిః” ఎన్గిఱతిరునామతై అరుళిచ్చె
యేతతుక్కు క్కురుత్తెన్నెన్నిల్; - పెరియపిరాట్టియారై చ్చురుషకార
మాకప్పల్లిశ ప్రీత్యతితయత్తాలే (౬) “అవావఱచ్చూరియై” ఎన్డా
ప్పాలే, స్వానుభవసకలప్రతిబద్ధక నివృత్తిపూర్వకమాక స్వాపేక్షితమాన
ఇరువకుమానశేర్ త్తియై యథామనోరథమ్ అభినివేశమ్తీర అనుభవి
ప్పిత్తపడియై స్పష్టమూక్కుకైక్కాక “హరిః” ఎన్గిఱతిరునామతై యరుళి
చ్చెయేకితార్. “సర్వాపేక్షితప్రదనాన సర్వేశ్వరనై” ఎన్గిఱతే అరుళిచ్చె
యేతతు. “ఆర్తిహారత్వవిశిష్టన్” ఎన్గిఱతే నిగమత్తిలుమరుళిచ్చెయేతతు.

(౧) వి-పు-౧-౨-౧.

(౨)

(౩) వి-పు-౧-౯-౧౨౬.

(౪)

(౫) భార-సభా-౩౮-౧౧.

(౬) తి-వాన్-౧౦-౧౦-౧౧.

(౧) “బ్రహ్మణమీంద్రుడశ్చయమం వరుణమేవచ । ప్రసహ్య హరతేయస్మాత్త స్మాధరితీర్యతే” ఎన్నిపడియే (౨) “నెన్ద్రోమేల్ కణ్ణానుమ్ నితై మొట్టేవాయ్ నాన్దుకనుమ్ నిణ్ణనాల్ వా యుల్దై కై వెణ్బకట్టిలారువనై యుముళ్ళిట్ట వమరరోడుమ్ - కడలరైయన్ విఱ్ఱుణ్ణామల్ తాన్ విఱ్ఱుణ్ణి” (3) “తమః పరేదేవపీఠవతి” ఎన్ని పడియే తన్ సజ్జల్పత్తి లేకేభవిక్కుమ్మడియాన సర్వసంహర్తృత్వతై యుమ్, (౪) “అశేషాణాంహి భూతానాంప్రభవోహరిః” (5) “యస్య నాభిసముద్భూత పఙ్కజాదభసజగత్” ఎన్నిపడియే అప్యయపూర్వకమాన జగత్కారణత్వతైయమ్ ప్రతిపాదిక్కిఱ విత్తిరునామతైయరుళిచ్చెయ్యేయాలే నారాయణశబ్దార్థతై వివక్షిత్తరుళిచ్చెయ్యేతారెన్ను మిడమ్ తోల్దుకిఱతు.

(౬) “నరాజ్ఞాతానితత్వాని” (౭) “ఆపోనారాగతిప్రోక్తాః” ఎన్నిపడియే జగత్కారణత్వవాచకమాయితే నారాయణశబ్దమేతా నిరుప్పతు. అన్దజగత్కారణత్వద్వాన్ (౮) “ఒన్దుదేవు ములకుముయిరుమ్ మద్ర్దుమ్ యాతుమిల్లావన్దు నాన్దుకన్దున్దు తేవరులకోడుయిర్ పడైత్తాన్” ఎన్నిపడియే అప్యయపూర్వకమాయురుక్కుమితే; అన్ద అప్యయపూర్వకమాన జగత్కారణత్వతై ఇత్తిరునామమ్ ప్రతిపాదికైయాలే నారాయణపదపర్యాయమెన్ను మిడమ్ సిద్ధమితే. ఆత్మయాలేయన్దో(౯) “విశ్వంనారాయణంహరిమ్” ఎన్దుమ్, (౧౦) “అఱ్ఱుతన్ నారాయణసరి” ఎన్దుమ్ వేదాన్తద్వయత్తిలుమ్ సహపక్షిత్తతు. భట్టరుమ్; - “అఱ్ఱీహరేరాశయే” “తస్యైవేతి హరేర్వివిచ్యకథితమ్” ఎన్దు వాక్యద్వయత్తిలుమ్ నారాయణపదద్వయపర్యాయమాక హరిశబ్దతై యరుళిచ్చెయ్యేతారితే.

(౧) (౨) తి-మొ-౧-౧-౬-౩. (౩) సుతాలో-౨. (౪)

(5) (౬) పాద్యోత్త- (౭) వి-పు-౧-౪-౬.

(౮) తి-వాయ్-౪-౧౦౧. (౯) తై-నా- (౧౦) తి-వాయ్-౪-౬-౧౦.

అనన్తరమ్ కీర్తినుభూతమాయ్, అమూర్తముమాన స్వరూప త్తుక్కాశ్రయమాయ్, మూర్తమాన దివ్యమజ్జశవిగ్రహతై అనుభవి క్కితార్. (మూర్తంబ్రహ్మ) ఎన్ఱుతోడజ్జి - (యదత్యద్భుతమ్) ఎన్ను మళవాక. (మూర్తమ్)స్పర్శరూపాదిగుణజ్జతోడేకూడి పరమపదపర్యంతా దిదేశపరిచ్ఛిన్నవిగ్రహమాయరుక్తై. (మూర్తమ్) (౧) “శక్తయః పశ్చవిఖ్యాతాః పశ్చోపనిషదాఖ్యయా” ఎన్ఱిటపడియే పశ్చోపనిష త్సంజ్ఞికజ్జళాన పశ్చశక్తిమయమాయితే విగ్రహమిరుప్పతు. పశ్చోపని షత్తుక్కళావన; - (౨) “పరమేష్ఠీపుమాన్విశోన్విపుత్తిస్సర్వసవహి” ఎన్ఱిటపడియే, పరమేష్ఠి పురుష విశ్వ నిపుత్తి సర్వ సంజ్ఞిక జ్జళాన అప్రాకృతభూతపశ్చకజ్జళో. ఏ వంవిధపశ్చోపనిషత్తుక్కళోతాన్ శబ్దాదిపశ్చగుణ విశిష్టజ్జళాయరుక్తైయాలే “పరమేష్ఠీస్సృతశ్శబ్దే స్పర్శే తుపురుషస్సృతః విశ్వాత్పాతే జనిప్రోక్తోనిపుత్త్యాత్పా రసేస్సృతః సర్వాత్పాకధి తోగన్ధే విషయే పురుషస్సృతః” ఎన్ఱిటపడియే పరమే ష్ఠాది సంజ్ఞికజ్జళాన భూతపశ్చకముమ్, శబ్దస్పర్శ రూపరసగన్ధ సంజ్ఞిక పశ్చగుణత్వేన ప్రచూణప్రసిద్ధజ్జళాయరుక్కుమే. ఆత్మైయాలే ఏతాదృశ పశ్చగుణకాఽఽకాశాన్య ప్రాకృత భూతపశ్చక మయమాయరు క్తైయాలే “మూర్తమ్” ఎన్ఱితార్.

ఇచ్ఛేతనన్ కర్మానుగుణమాక ప్పరిగ్రహిక్కుమ్ దేహమాకిలితే
(౩) “మణ్ణాయ్ నీరెరికాల్ మణ్ణులాపు మాకాశముమామ్” (౪)
“మణ్ణుశేర్వానెరి నీర్ నిలక్కాలివై మయగ్గినిన్ఱ వణ్ణుశేరాక్కై” ఎన్ఱి
టపడియే ప్రాకృత పశ్చభూతమయమాయరుప్పతు. ఇజ్జన్ఱిక్కై (౫)
“పశ్చోతాశ్శక్తయః ప్రోక్తాః పరస్యపరమాత్మనః | అశేషజగదాధా
రాః పదేదీవ్యేవ్యవస్థితాః” ఎన్ఱు భగవచ్చక్తిత్వేన సమస్తకార్య పదా

స్థాధారకజ్ఞానాన్మొక్కణ్ణు పరమపదత్తిలే ఏతద్విగ్రహమాయమ్, తదియవిగ్రహజ్ఞానాయమ్, విమాన మ్మణ్ణు గోపుర ప్రాసాదాది రూపేణ వుమ్ పరిణమిక్కిఱ అప్రాకృత భూతపశ్చకమయమాయితే యిరుప్పతు. ఆకైయా లేయితే (౧) “సతస్య ప్రాకృతామూర్తిర్మాంస మేదోస్థిన మ్భవా” (౨) “సభూతసజ్జ సంస్థానో దేహోస్య పరమాత్మనః” (౩) “పశ్చశక్తిమయోదేవః” ఎన్దుప్రాకృతత్వనిషేధ పూర్వకమాక అప్రాకృతత్వతై ప్రతిపాదిక్కిఱతు.

ఇప్పుడి అప్రాకృతమాకైయా లే శుద్ధసత్వ మయముమాయితే విగ్రహమిరుప్పతు. రజస్తమస్సుక్కల్ కలశాలే శుద్ధియోగత్తాలే కేవలసత్వమాయ్, (౪) “సత్వం విష్ణుప్రకాశకమ్” (౫) “తత్రసత్వం నిర్మలత్వాత్ప్ర కాశకమనామయమ్” ఎన్దు అతిప్రకాశకవస్తువాకైయా లే జ్ఞానానందమయచేతన తద్గుణ తిరోధాయక త్రిగుణాత్మకే ప్రాకృతశరీర మ్బాలన్తికే, స్వవైలక్షణ్యత్తాలే స్వాన్తర్గతచామికర ప్రకాశక మాణిక్యమజ్జామైపోలే స్వాన్తస్థిత దివ్యాత్మ స్వరూప తద్గుణగణ సమ్యక్ప్ర కాశనచాతుర్యసహితముమాయిరుక్కుమ్.

ఇప్పుడి అప్రాకృతమాయ్ శుద్ధసత్వాత్మకమాయిరున్దతే యాకిలుమ్, (౬) “సన్యంపాదం ప్రసార్య శ్రితదురితహరమ్” ఇత్యాదిప్పుడియే చరణకమల కరకమల నయనారవిన్ద వక్త్రారవిన్ద ప్రముఖదివ్యావయవ సజ్ఞాతాత్మకమాయిరుక్కైయా లే, “యత్రధూమస్తతాగ్నిః” ఇతివత్, అనిత్యత్వవ్యాప్త సావయవత్వ హేతువాలే అనిత్యత్వ వ్యాప్య సావయవత్వ ప్రయుక్తప్రాకృత శరీరవత్ అనిత్యత్వమ్ ప్రసక్తిక్కుమేయెన్నిల్; నప్రసజ్గః. సర్వత్ర అనిత్యత్వే సావయవత్వమ్ హేతువాకమాట్టాతు. పిన్నైయే తెన్దాల్; అవయవారబ్ధత్వమే అనిత్యత్వే హేతువాకక్కడవతు.

(౧) వాయువు-౩౪-౪౦.

(౨) భార-

(౩)

(౪)

(౫) గీ-౧౪-౬.

(౬)

ఇజ్జన స్థాకిల్, హస్తపాదాద్యవయవసంయుక్తనాన చేతననుక్కుమ్ అనిత్యత్వమ్ ప్రసజ్గీక్కుమ్. ఆతైయాల్ దిన్యవిగ్రహాత్తుక్కు అవయా వారభత్వే ప్రమాణవిజ్ఞామైయాలుమ్, (౧) “సదాపశ్యంతిసూరయః” (౨) “పశ్యంతి చనదాదేనం నేత్రైర్జానేన” ఇత్యాద్యుపబృం హ్యోప బృంహణ్యళాలే నిత్యత్వేన ప్రతీతజ్గళాకై యాలుమ్, విగ్రహనిత్యత్వమ్ సిద్ధమితే.

ఇజ్జనేయాకిలుమ్ ఇతుతాన్ అనంతావతార కన్దమాకైయాలే ఇన్దవిగ్రహాత్తినిన్ద్రమ్ సాధుపరితాణార్థమాక, (౩) “బహుధావిజాయతే” (౪) “బహూని” (౫) “పిఱప్పిల్ పల్ పిఱవిప్పెరుమాన్” ఎన్నుమ్బడి ఋయగేయుగే సన్కువిక్కిఱ బహుదిన్య జన్మజ్గల్ తోఱుమ్, అన్భ్యా తజ్గళాన అభిమతోరు దేహజ్గళున్దాకైయాలే ఉపచయాత్మక ప్రాకృత దేహమ్బాలే సతతవికారాన్దదమాయిగుక్కు మోవెన్నిల్; (౬) “యన్యదిన్యంహితద్రూపం హీయతే వద్ధతేనచ” (౭) “శురుక్కువారై యిన్ద్రయే శురుగ్గినాయ్ శురుగ్గియుమ్ పెరుక్కువారై యిన్ద్రయే పెరుక్కు మెయ్ తుపెన్ద్రయోయ్” ఎన్దిఱపడియే కర్మానుగుణ వికారరహితమా కపుమ్, (౮) “సమ్మవామ్యాత్మమాయయా” (౯) “తేపరిరక్కవేణ్ణి వన్ద పిఱన్దతుమ్,” (౧౦) “దేవై రథితోజ్జే” ఎన్ద్రమ్, ఇచ్చాగృహీత మాకపుమ్ శొల్లుకైయాలే, ఏకరూపమాయిరుక్కుమ్; కర్మకృతవికారమ్ దోషాయపుమ్, ఇచ్చాగృహీతవికారమ్ గుణాయపుమాకైయాలే ఏకరూపమాయిరుక్కు త్తేల్లై. అనేకవిగ్రహమ్ పరిగ్రహిక్కుచ్చైయేతే యుమ్ (౧౧) “సదైకరూపరూపాయ” ఎన్ద్రమితే.

- (౧) సామ-ఉత్తర. (౨) యజు-తై-ఆర-ప్ర-౩. (౩) గీ-౪-౫.
 (౪) తి-వా-౨-౯-౫(౬) (౭) తి-చ-వి-౧౦౯. (౮) గీ-౪-౬.
 (౯) తి-వా-ఉ-౬-౪-౫. (౧౦) రా-అయో-౧-౭. (౧౧) వి-పు-౧-౨-౧.

(౧) “కిమాత్మికాభగవతోవ్యక్తిః” ఎఱ్ఱ ప్రశ్నమ్పణ్ణ “యదా త్మకోభగవాన్” ఎఱ్ఱ ఉత్తరమ్ ఉక్తమానవన న్తరమ్, “కిమాత్మకో భగవాన్” ఎఱ్ఱ ప్రశ్నమ్పణ్ణ, “జ్ఞానాత్మకోభగవాన్” ఎఱ్ఱ అజడత్వాభి ప్రాయేణ జ్ఞానాత్మకత్వమ్ ఉత్తరమాకహ్నుల్లుకై యాలే, జ్ఞానాత్మక మాన భగవత్స్వరూపమ్ స్వరూపానురూపముమాయ్, (౨) “విద్యుల్లే ఖేవభాస్వరా” (౩) “నిలవుమ్ శుడర్ శూఘ్రాశిమూర్ త్తి” (౪) “ఒణ్ శుడర్ క్కన్దై” (౫) “తేజసాంరాశిమూర్జితమ్” ఇత్యాదిప్రమాణ ప్రకారేణ నిరవధికతేజోరూపమాయరుక్మమ్. భగవద్విగ్రహముమ్ నిత్యముక్తర్ విగ్రహాశుమ్, పఞ్చోపనిషత్సూత్రముకై యాలే, ఉక్త విశేషణవిశిష్టత్వమ్ అవిశిష్టమాయ్, ఏకజాతీయద్రవ్య మయమాయరుద్ద తేయాకిలుమ్, ఏకజాతీయద్రవ్యాత్మక మణిద్యుమణిమహోమధ్యే ఖద్యోతకాన్తివత్, సావధికతేజో రూపతదీయవిగ్రహత్తై ఖద్యోతకల్ప మేన్నలామ్బుడి నిరవధికతే జోరూపమాయుక్తై - ఏతద్విశేషమ్.

ఇనిలవ్యశవస్తి క్కై నిరవధికసౌందర్య సౌగంధ్యసౌకుమార్యలావణ్య యావనాద్యనన్తగుణగణ సమవేతమాయ్, *స్ఫురత్కిరీట *స్వచిత వివిధేత్యాద్యుక్త ప్రక్రియయాస్ఫురత్కిరీట మకుటాద్యసజ్జేయ దివ్య భూషణభూషితమాయ్, ఆభరణకోటియిలుమ్ ఆయుధకోటియిలుమన్వి తగ్గభాన శఙ్ఖచక్రగదాసింహాద్య సజ్జేయదివ్యాయుధశోభితమాయ్, (౬) “ఏషబ్రహ్మప్రవిష్టోస్త్రిగ్రిష్టే శీతమవహదమ్” ఎన్నిటపడియేసకలతాప హరమాయ్, (౭) “ఇన్ద్రమ్, శిర్ద్రీన్ద్రమ్, ఒర్ద్రీన్ద్రమ్” ఎన్నలామ్బుడిసమన్త భోగవైరాగ్యజనకమాయ్, యోగిధ్యేయమాయ్, శుభాశ్రయముమాయి రుక్మిణ విగ్రహవైలక్షణ్యతై అనుసంధిత్తు “మార్తంబహ్మ” ఎన్నితార్.

- (౧) (౨) తై-నా- (౩) తి-వాయ్-౬-౧౦-౧. (౪) తి-వాయ్-౧-౬-౪.
(౫) (౬) భార-శా-న్తి. (౭) తి-వాయ్-౪-౯-౧౦.

ఇతిల్ సౌందర్యమావతు-సర్వదాఅనుభవియానిన్ద్రాలుమ్ అహ్మః
తైక్కప్పొమ్మతు ఏకై కావయవమే అపూర్వవద్విస్మయానేక భోగపరమ్మ
రాజనకాత్యంత శక్తియా లే *సదాపశ్యన్తి పణ్ణుకిటసూరికళై నిరతిశయ
కాన్తిసాగర స్వతరగ్గతాడన తరళచిత్తవృత్తిక రామ్బడి తద్వృష్టి నిమజ్జన
క్షమమాన దివ్యావయవసుమ్మై. “సౌందర్యసాగరత్తిలే ఆర్దుక్కాల్
పట్టు క్కరై యేఱమాట్టా తే (౧) ‘అరుమ్బినై యలరై’ ఎన్నలామ్బడి
యాన (౨) ‘యావనోన్ముఖిభూతసుకుమారతనుః’” ఎన్ద్రతితే,

సౌగంధ్యమావతు-(౩) “తెరువెల్లాక్కావికనుత్” ఎన్గిఱ పడియే
త్రిపాద్విభూతియడైయ (౪) “వాశమ్ శెయ్” ఎన్నమాపోలే స్వదివ్య
గన్ధత్రా లే వాసితమామ్బడి సర్వతోదిక్కమాక ప్పొటప్పట్టు ప్రవహి
క్కిట నానావిధదివ్యగన్ధమ్. (౫) “సర్వగన్ధస్సర్వరసః” ఎన్నక్కడవతితే.

సౌకుమార్యమావతు-(౬) “పుష్పహాసఇతి నామదుహానం సౌకుమార్య
మితి వాఙ్మనసంసరి “ఎన్గిఱపడియే సేశప్పిశకుమ్బడియాయ్, దివ్యమహి
షికో * వడిక్కోలవాళో నెడుజ్జల్లళాలే అడుత్తడుత్తు ప్పార్ క్కిటసార్వై
యిలుమ్ దాన్తిశీలమాయ్, (౭) “మలర్ మకళో పిడిక్కుమ్ మెల్లడై” ఎన్గిఱ
పడియే, కూశిత్రొడ వేణ్ణుమ్బడియాన పుష్పహాసాఖ్యమాయరుక్కిట
అత్యంతమార్దవమ్.

లావణ్యమావతు-(౮) “ఏకైకస్మిన్ సరమవయవేన నన్త సౌందర్యమ
గ్నంసర్వన్త్ర జ్యేష్ఠకథమితి ముఖా మామధామన్దచక్షుః | త్వాంసాభ్రా
త్రవృత్తి కిరకరం రగ్గరాజాన్లకానాం తల్లావణ్యం పరిణమయితా విశ్వసా
రీణవృత్తి” ఎన్గిఱపడియే, ఓరో అవయవజ్గళిస్తేలే అనన్తసౌందర్యత్తిలే
ముమ్ముకినతాయ్ కొణ్ణు సౌందర్యసాగరత్తిలే ఆర్దుక్కాల్ పట్టు క్కరై యేఱ

(౧) (౨) వి-పు-గి-౨౦-౬౦. (౩) తి-వాయ్-౯-౬-౧. (౪) తి-వాయ్-౧౦-౧౦-౨.
(౫) భాష్టో-౩-౧౪-౪. (౬) (౭) తి-వాయ్-౯-౨-౧౦. (౮) ర-స్త-౮౯.

మాట్టాతే తడుమాటుకిఱ నిత్యము ప్తర్ తిరుక్కణ్ణలై, (౧) “ముడి
చొచ్చితియాయనతు ముకచొచ్చితిమలర్ న్దతునో?” ఎన్నిపడియే దివ్యా
వయవజ్జళుక్కనోన్యన్యముణ్ణాన సాభ్రాత్రత్తాలే తద్వ్యతికరత్తై ప్పణ్ణానిస్తు
కొణ్ణు, నర్వపారీణవుత్తియాయ్, సర్వాచయవజ్జలై యుమ్ కరై కిణ్ణు
అనుభవిత్తుక్కరై యేదో ననదో య్, అత్తాలే లావణ్యమాకిఱ మర
క్కలమెత్తు శొల్లలామ్బడియాయ సాన్దర్యసాగరనిమగ్నర్ కు నావ
మ్బాలే తారకమాయ్ ఆపాదమాడమ్ అవిరతమాయ్, ప్రవహి
క్కిఱ నిరవధికకాన్తి న గరకిణ్ణోలమాలై పోలే విశణ్ణానిత్కిఱ సము
దాయసుషుమై.

[హేమద్ద] అల్ప!; లావణ్యమెన్మొత్తుడైన్ద్రజితీయత, [చతుర్థి]
కణ్ణ! [ఏకమకమ్ - ప్తకైకమ్; తస్మిన్] ఓరొన్దాన అవయవత్తల్.
[పరమ్] అతన్నేలే, [అనన్తంసాన్దర్యం తస్మిన్మగ్నంనత్] అపరిచ్ఛిన్న
మాన సాన్దర్యత్తల్ ముఖుకినతాయ్ కొణ్ణు, [సర్వమ్] మదోదైట్టా
వయవ సాన్దర్యత్తైయమ్, [కథమ్] ఎజ్జనే, [ద్రక్ష్యే] అనుభవిక్క
పోకితేన్. [ఇతి] ఎన్దు, [ముథా] వ్యర్థమాక, [మామథాం]
మామంస్థాం; విచారంమాకురు - శబ్దీ-యాతెకొళ్. “యతః” ఎన్దు
ధ్యాహరమ్. యాతొరుకారణత్తాలే, [రజ్జరాజాజ్ఞకానామ్] పెరియ పె
రుమాళుడైయ దివ్యావయవజ్జళుక్కు, [సుభ్రాతుర్భాసం-సాభ్రాత్రమ్,
తస్యవ్యతికరం కరోతీతి, తత్] ఒన్మొక్కొత్తు నల్లభ్రాతావాయుకైక్కు
యినుడైయ సాఘట్యత్తినుడైయ సమృద్ధితై ప్పణ్ణానిస్తుళ్ళ, వ్యతికరం-
సాజ్గత్యమ్, తత్కరోతీతి తథోక్తిమ్ - సాహర్షమిత్యర్థం. [తత్] సర్వ
విలక్షణమాన, [లావణ్యమ్] సముదాయశోభైయానతు, అన్తిక్కే,
“తస్యలావణ్యమ్” ఎన్దాయ్., పెరియ పెరుమాళుడైయ లావణ్యమెన్మొత్తుడి

యాకపుమామ్. [త్వామ్] సర్వత్రైయు మనుబుభూషిక్కిఁజునై ౨, [విశ్వస్థిస్థారీణావృత్తిః - యన్యతత్] సర్వావయవ త్తిలుమ్ అక్కరై ప్పట్టవనుభవతై యుడై త్తానతాక, [పరిణమయితా] పణ్ణప్పొకిఁజుతు. విశ్వేషు - సర్వేష్వవయవేషు, పారీణా, పారజ్ఞతా, వృత్తిః - అనుభవోయన్యతత్ త్తకోక్తమ్. పరిణమయితా - పరిణతంకర్తా. ల్యుట్.

యావనమావతు - (౧) “యువాకుమారం” ఎన్నిజపడియే కామారావస్థయిన్ కట్టివానగతైయాయ్, యావనావస్థా ప్రాదుర్భావమాయిరుక్కై. (౨) “క్వయావనోన్ముఖీభూత సుకుమారతనుర్వరిః” ఎన్ఱతితే. ఏతాదృశస్థితియే నిలై నిత్తైయాలే నిత్యయావనమాయిరుక్కుమ్. సర్వేశ్వరన్ ఆశ్రితరక్షణార్థమాక అనభ్యంత దివ్యవిగ్రహ పరిగ్రహమ్బుణ్ణి తైశవాద్యవస్థా పన్ననాకిలుమ్, ఇన్దయావనావస్థై కులై యామైయాలేయన్తో, (౩) “ఉన్నైయు మొక్కలైయిల్ కొణ్ణులమిల్ మరువి ఉన్నొడులెగ్గల్ కరుత్తాయిన శెయ్తువరుమ్ కన్నియరుమ్మక్కియై” ఎన్ఱుతై శవావస్థయిలే యావనజ్ఞానుభవిత్రతు.

ఆక, ఏతాదృశాననస్థైయకల్యాణగుణగణ విశిష్టతైయాలుణ్ణాన దివ్యవిగ్రహవైలక్షణ్యతై “మూర్తమ్” ఎన్ఱు తొడగ్గిలనుభవిక్కితార్. * బ్రహ్మశబ్దత్తాలే విగ్రహ త్తినుడైయ అతిమహత్త్వముమ్, స్వాత్మితాజ్ఞాన నివృత్తిపూర్వక విజ్ఞానవికాసకత్వముమ్ వివక్షితమ్. ఇతఱ్ఱు “మూర్తంబ్రహ్మ” ఎన్ఱితే తిరునామమ్.

(తతోపితత్ప్రియతరమ్) ఆనన్దమయస్వరూప త్తిలుమ్, ఆనన్దావహతదసభ్యతగుణజ్ఞలిలుమ్, అతిశయిత సౌందర్యాదిగుణయోగత్తాలే నిరతిశయానన్దావహమాయ్, అతఏవనిరవధికప్రీతివిషయమాయిరుక్కై. (౪) “ఇచ్ఛాగృహీతాభిమతోరుదేహః” ఎన్నక్కడవతితే; (తత్ప్రియతరమ్)

(౧) ఋగ్వేద-౨-౮-౨౫. (౨) వి-పు-౫-౨౦-౬౦. (౩) పెరి-తి-౧-౬-౮.

(౪) వి-పు-౬-౨-౮౪.

తస్యప్రియతరమేన్నతల్. “తత్” ఎఱ్ఱ వ్యస్తమాక్కి, “యత్ తత్”
 ఎఱ్ఱయోజిక్కపుమామ్. అప్పోతు(౧) “పురుషంకృష్ణపిఙ్గళమ్” (౧) “సీల
 తోయదమధ్యస్థా” (౧) “ఆదిత్యవర్ణమ్” (౨) “హిరణ్మయఃపురుషః”
 (౩) “నర్వయజ్ఞమయంవపుః” (౪) “ధ్యేయస్సదా” (౫) “కరీట
 కౌస్తుభధరమ్” ఇత్యాదివిగ్రహవైలక్షణ్యప్రతిపాదకప్రమాణప్రసి
 ధ్యతీతయతై ద్యోతిప్పిక్కిటతు. (రూపమ్) ఇక్లేరూపశబ్దమ్ విగ్రహ
 పరమ్. * యచ్చబ్దమ్ - ఏకరూపత్వనిత్యత్వనిరవద్యత్వఅచింత్య
 త్వప్రకాశకప్రమాణప్రసిద్ధిపరమ్. (అత్యద్భుతమ్) న్వనన్నివేశ
 పూర్వోక్తసాందర్యాద్యనన్తగుణయోగజ్ఞతాలే అభినవరసజనకమాయ,
 అతివిస్మయావహమాయురైక్యై. ఇవిడత్తిలే “స్వాభిమతానురూపై
 కరూప - విగ్రహ” ఎన్నిటచూర్ణికాద్యయప్రతిపాదితవిగ్రహవైల
 క్షణ్యమెల్లమనుసన్ధేయమ్.

ఇత్యాత్ - స్వరూపతద్గుణాత్మనాభిమతమాయ, బ్రహ్మశబ్దవాచ్య
 మాయ, అతివిస్మయావహమాయ, శుతిస్మృత్యాదిప్రసిద్ధమాయ,
 సాలమ్బనయోగవిషయానుసాధారణవిగ్రహతై శుభాశ్రయమాక అను
 భవితారాయత్తు. * యోగిధ్యేయమితే. “సదాధ్యేయమ్”.

మేల్, ఇద్విగ్రహత్తినిష్ఠమ్ ఆశ్రితార్థమాక పురిగ్రహిత
 పూహవిభవాన్తర్యామి రూపజ్ఞతై అనుభవిక్కిఱార్ (యాన్యన్యానీ
 త్యాదియాలే). “యథాసుఖం విహరతోహరేరన్యాయాని రూపా
 నిసన్తి, తానిసర్వాణి” ఎఱ్ఱ సమ్మన్దమ్. (యాని) ఇవిడత్తిల్ యచ్చ
 బ్దమ్, (౬) “జన్తకర్తృచమేదివ్యమ్” ఎన్నిట అవతారరహస్యప్రకాశక

(౧) పురుషసూ. (౨) ఛాణ్డోగ్య-౧-౬-౬. (౩) వి-పు-౧-౯-౧౨౨.

(౪)

(౫)

(౬) గీ-౪-౯.

[సమాణ ప్రసిద్ధియై నూచిప్పిక్కిఱతు. “యాని” ఎన్నిటబహువచనమ్, (౧) “అదాయమానోబహుధావిజాయతే” (౨) “పిఱప్పిల్ పల్ పిఱవిప్పెరు మానై” (౩) “బహూని” (౪) “రూపాణి” (౫) “శతశోధనహాసశం” ఇత్యాదికళిట్టాల్ కిఱ అవతారా ౭నజ్ఞ్యతత్వతై నూచిప్పిక్కిఱతు. (అన్యాని) పరసూప త్రినిష్ఠమ్ ఆతియమ్ శోతియురువై యజ్ఞువై త్రిన్ఱు ప్పిఱక్కైయాలే, తత్సన్నివేశ వర్ణాదికళైప్పోలే వై లక్షణ్యవిశిష్టజ్ఞా యిరుక్కై. “అన్యం” ఎన్గితాప్పోలే, “అన్యాని” ఎన్తైయాలేవ్యావృత్తి యమ్ తోదోబుకిఱతు.

(యథానుఖమ్) మనుష్యసజాతీయనాయవతరి త్తదవై యిలుమ్, స్వాభావిక సుఖాతివృత్తియెన్న, దుఃఖభాక్త్యమెన్న, ఇవై యిన్ఱిక్కే కేవలమ్ సుఖమాయురుక్కుమతోరుపడి. (సుఖంయథాభవతి, తథా) క్రియావిశేషణమాన అవ్యయమ్. (విహరతః) ఎన్నిఱవిత్రాల్ అవతార రూపజ్ఞో ఇచ్చాగృహీతజ్ఞైస్సుమిడముమ్, (౬) “పీష్ట ప్పణ్ణివిలై యా దుమ్” (౭) “ఇన్బుఱుమివ్విలై యాట్టుడైయాన్” (౮) “క్రీడతోబా లకస్యేవ” ఎన్నిఱపడియే క్రీడార్థజ్ఞాఱురుక్కుమెన్నుమిడముమ్ గర్భితమ్. ఆక్రైయాల్ ఇవనుడైయ శరీరగ్రహణమ్ కర్మకృతమిన్ఱిక్కే కేవలమ్ ధర్మత్రాణార్థమాయురుక్కుమెన్ఱై. (౯) “నాకారణాదిత్యాది”.

(సర్వాణితాని) కీర్త చ్చాన్నవిత్రాల్ న్వరూపరూపాదికళిల్ అత్యల్పమాకిలుమ్ పెరియవిరాట్టియారాలే అనన్వితమాయురుప్పతిలై యెన్నుమిడతై ద్యోతిప్పిక్కైక్తాక “సర్వాణితాని” ఎన్గితార్. (౪) “సర్వాణిరూపాణి” ఎన్ఱాప్పోలే యిరుక్కిఱతాయ్త్తు. (తైస్సెన్వరసూప రూపవిభవైః) ఉన్నుడైయ, అసాధారణజ్ఞాన అనురూపరూపవిభవ

(౧) కై-శారా-	(౨) తి-వాయ్-౨-౯-గి.	(౩) గి-౪-గి.
(౪) పురుషసూ-	(౫) గి-౧౧-గి.	(౬) శా-తి-౧౪-౯.
(౭) తి-వాయ్-౩-౧౦-౭.	(౮) వి-త్త-౧-౨-౨౦.	(౯) వి-త్త-గి-౧-గి.

జ్ఞభాలే; అనురూపజ్ఞభాన రూపసమ్మత్తుక్కభాలేయెనె. అధవా, రూపజ్ఞభాకి విభవజ్ఞభాలే యెన్నపుమామ్. ఇవిడ త్తిలో రూపశబ్దమ్ *భగవన్నారాయణాభిమతానురూపజ్ఞభాన స్వరూపరూపగుణవిభూతి క్కలైచ్చొల్లకిఱతు. [యథానుఖం విహరతోహరేన్సర్వాణి రూపాణి, తైస్సైస్విరనురూపరూప విభవైర్గాఢోపగూఢానీత్యాహుః] త్వదభిమతానురూపజ్ఞభాన తత్స్వరూపరూపగుణాదికల్, యథాక్రమమ్ తదభిమత తత్స్వరూపాద్యనురూపజ్ఞభాన ఉన్నుడైయ రూపాదికభాలే యథాక్రమమ్ దృఢసమ్మత్తుజ్ఞభాలయిరుక్కుమెన్దు శుతిస్త్రితికల్ వసిష్ఠ పరాశర పారాశర్యాదికభాన పరమర్షికల్ శొల్లవర్కల్. అనురూప మాయురైక్కుయావతురత్తు కాళ్చనన్యాయతాలే స్వసమ్మత్తు శోభా తిశయ హేతువాయిరుక్కు.

(గాఢోపగూఢాని) వియోగాఽనర్హజ్ఞభాలయిరుక్కుమెనె. ఇవల్ (౧) “ఇతైయుమకలకిల్లెన్” ఎన్దిరుక్కు, అవన్ (౨) “నజీవేయంక్షణ మపి” ఎన్దిరుక్కు, ఇరువర్ స్వరూపాదికభుమ్ వియోగి త్తిరుక్కువెరకుణ్డో? (ఆహుః) (౩) “విష్ణోశ్శీరసపాయినీ” (౪) “శ్రీవత్సవత్సానిత్యశ్రీః” ఎన్దుమ్, (౫) “తిరువిరుద్దమార్పన్” ఎన్దుమ్, (౬) “తిరుమెయ్యుత్తై కిన్” (౭) “తన్నోడుమ్ పిరివిలాతతిరుమకల్ మరువుమ్” ఇత్యాది ప్రమాణప్రవర్తకరాన తత్వదర్శికల్ ఇన్నిత్య యోగత్తైచాన్నార్కల్.

ఇత్తాల సాపరాధ చేతనర్, స్వాపరాధత్తై నిన్దెత్తజ్జి అకలామ లోరుచిఱిన్దపోతే ఆశ్రయక్కలామ్బడి పురుషకారభూత్తైయాన వివల్ సన్నిధి అవశ్యమ్ వేణుకైయాలుమ్, ప్రాప్తిదక్షైయిల్ శేర్ప్పాలుమ్ ఖిల్లశర్కరైయమ్ కలన్దాప్పోలే నిరతిశయ భోగ్యత్వార్థమాకవుమ్ (౮) “వై దేహ్యసహ” ఎన్దిఱపడియే ఇరువరుమాన శేర్ త్తియిలే అడి

(౧) తి-వా-౬-౧౦-౧౦. (౨) రా-సు-౬౬-౧౦. (౩) వి-పు-౧-౯-౧౭.

(౪) రా-య-౧౧౪-౧౫. (౫) ౪-తిరువ.౯౨. (౬) తి-వా-౬-౧౦-౪౨.

(౭) (౮) రా-అ-౩౧-౨౫.

మైశేయకై ముత్రైయాకై యాలుమ్, అడిమైతాన్ సిద్ధిష్టతుమ్ రసి
ష్టతుమ్ శేర్ త్రియిలేయాకై యాలుమ్, ఇప్పడి ఉపాయదశై యోడు
ఉపేయదశై యోడు వాళియఱ *ఇజ్జుమజ్జుమ్ తిరుమాలన్తి విన్బుఱ
విరకిల్లామైయాలే, *ఎత్తిల్ మలర్ మాతరున్దానుమాయ్ కొండ్లు ఇవ్వే
ఘులకై ఇన్బుమ్ పయక్క వినితుడన్ వీద్ర్ శిరుక్కిఱ నిత్యయోగతై
అనుసన్ది త్తరుళనారాయ్ త్తు.

*మతుబద్ధప్రతిపాదకమాన ఇశ్లోకత్రాలుమ్ ప్రథమశ్లోకత్రాలుమ్
నారాయణశ్చార్థముమ్ సజ్జహీతమ్. ఎజ్జనేయెన్నిల్; “శాన్తానస్త”
ఎన్ఱు తొడగ్గి దివ్యాత్మస్వరూపతై ప్రతిపాదిక్కైయాలే, *అయనశ్చార్థ
ముమ్ సజ్జహీతమ్. గుణగుణికల్ అప్పధన్సిద్ధజ్జళాకైయాలే గుణియాన
స్వరూపతై చొన్నవితు, తన్నిరూపకగుణజ్జళాన జ్ఞానానన్దామలత్వాది
కళుక్కుమ్, నిరూపితస్వరూపవిశేషణజ్జళాన జ్ఞానశక్త్యాదికళుక్కుమ్, సౌక
ర్యాపాదకజ్జళానవాత్సల్య సౌశీల్యాదికళుక్కు ముపలక్షణమ్. “మూర్తం
రూపమ్” ఎన్ఱు తొడగ్గిచొన్న దివ్యవిగ్రహమ్ - తద్గుణజ్జళాన కాన్తి
సౌకుమార్యాదికళుక్కుమ్, తదాధేయమాన దివ్యభూషణజ్జళుక్కుమ్ ఆభ
రణ కోటియిలే అన్వితమాన దివ్యాయుధజ్జళుక్కు ముపలక్షణమ్. (తే)
ఎన్ఱు-పెరియసిరాట్టియారై చొన్నతు, భూమిప్పిరాట్టి తొడక్కమాన
మద్ర్ నాయ్ చ్చిమారుక్కు ముపలక్షణమ్. “ఫణిపతిః” ఎన్ఱు నిత్య
నూరికళై చొన్నతు, ఛత్రచామరాదికల్ తొడగ్గి పరమాకాశత్తుక్కు
ముపలక్షణమ్. “మాయా” ఎన్ఱు ప్రకృతియైచొన్నతు - బద్ధాత్మా
కళుక్కుమ్ కాలమహదాదివికారజ్జళుక్కు ముపలక్షణమ్. “బ్రహ్మే
శాది” ఎన్ఱు అణ్ణత్తుక్కుప్పట్టదేవాది పదార్థజ్జళై చొన్నపోతే అణ్ణ
ముమ్ సిద్ధమితే. ఆక నారశ్చార్థముమ్ సజ్జహీతమ్.

విగ్రహతై చొన్నపోతే *చరణశ్చార్థముమ్ సజ్జహీతమ్. ఉపా
యోపేయజ్జళుక్కు అవశిష్టమాన నిత్యయోగతై చొన్లుకైయాలే,

ఉపాయస్వీకారముమ్ ఉపేయప్రార్థనైయుమ్ ఉక్తప్రాయమ్. అథవా శ్లోకత్రయత్తాలే పూర్వవాక్యార్థతైయుమ్, తురీయశ్లోకత్తాలే ఉత్తరవాక్యార్థతైయుమ్ అనుసంస్కృతమామ్.

నను;—ఇశ్లోకత్తాలే ఇరువరుడైయవుమ్ నిత్యయోగమ్ శొల్లు క్షిప్తాకిల్, (౧) ‘పరమాత్మాపరోయోసా నారాయణసమాహ్వయః తస్యైవసాయినీశక్తిరేవే తద్ధర్మచారిణి’ (౨) ‘విష్ణోశ్రీరససాయినీ’ ఎన్టాప్సాలే తిరళ వారుపాశురమిట్టరుళిచ్చెయ్యామల్, భగవత్స్వరూప రూపగుణవిభూతికల్ లక్ష్మీస్వరూప రూపగుణాదికలోడే యథాక్రమమ్ గాఢాశ్లిష్టజ్ఞళాయరుక్కుమెన్టు ఇప్పడి విభజిత్తిరు? చెయ్ వానెన్నెన్నిల్; ద్వయత్తిలే ప్రథమపదత్తిల్ విశేష్యపరమాన నారాయణ పదత్తిలే భగవత్స్వరూపగుణవిభూతికల్ ప్రతిపాదిక్కెయాలమ్, తద్విశేషణపరమాన శ్రీశబ్దత్తిలే పిరాట్టియినుడైయ స్వరూపరూప గుణాదికల్ ప్రతిపాదిక్కెయాలమ్, ఉభయరుడైయవుమ్ స్వరూపాదికళుక్కుణ్డాన అవినాభావసమ్బంధతై మతుప్పశ్రతిపాదిక్కెయాలమ్, మతుబర్థప్రకాశకమాన విశ్లోకత్తాలే పురుషకారోపాయజ్ఞళుడైయ స్వరూపాదికళుక్కునోన్యముణ్డాన అవినాభావసమ్బంధతై విస్తరేణ వరుళిచ్చెయ్య క్కుటైయిల్.

ఇప్పడి భగవత్స్వరూపగుణవిభూతికలోడే పిరాట్టిక్కుణ్డాన అవినాభావసమ్బంధతై వేదజ్ఞళుమ్ ఋషికళుమ్ ఆధ్వారకళుమ్ ఆచార్యకళుమ్ విరుమ్పి యనుసంస్కృతాకల్.

(౩) “దేవజుష్టమ్” ఎన్టుమ్, “శ్రీమన్నారాయణ” ఎన్టుమ్, తత్స్వరూపాదికలోడే ఏతదవినాభావసమ్బంధతై వేదాన్తజ్ఞళో విరుమ్పిన్ద్రున. (౪) “అహంతాబ్రహ్మాన్తస్య సాహమస్మిసగాతసి! ఆత్మానసర్వ

భూతానా మహమ్నాతోహరి స్త్వృతః । అహన్తయావినాహంహి
నిరుపాఖ్యోన సిద్ధత్యతి । అహమర్థంవినాహంతా నిరాధారా నసిద్ధత్యతి”
ఇత్యాదికథాలే భగవత్స్వరూపాఽవినాభావసమ్బంధమ్ సస్త్వమాయి
ద్భ్యు. (౧) “కాచాన్యాత్వామృతేదేవి సర్వయజ్ఞమయంవపుః । అథ్యా
స్తేదేవదేవస్య యోగిచిన్త్యంగదాభృతః” (౨) “శ్రీవత్సవక్షానిత్య
శ్రీః” (౩) “యయావత్కుష్ఠలంహరేః” ఇత్యాదికథాలే విగ్రహస్వయమ్
విశదమాయత్తు. (౪) “రాజరాజోఽఖిలస్యాస్య విశ్వస్య పరమేశ్వరః ।
కాన్తస్యతస్యదేవస్య విష్ణోస్సద్గుణశాలినః । దయితాహంసదాదేవీ జ్ఞానా
నస్తమయీసదా । అనవద్యాఽనవద్యాజ్ఞీ నిత్యంతద్ధర్మధర్మిణీ” ఇత్యాది
కథాలే గుణావినాభావమ్ ఘోషిక్కప్పట్టతు.

(౫) “వై కుశ్ఠేతుపరేలోకే శ్రియాసార్థంజగత్పతిః । ఆస్తే” (౬)
“తత్రదివ్యవపుశ్శ్రీమూః దేవదేవోఽనార్దనః । ఆస్తేనారాయణశ్రీ
మాన్వాసుదేవస్సనాతనః” (౭) “వై కుశ్ఠేతుపరేలోకే శ్రీసహాయోజనార్ద
నః” ఇత్యాదికథాలే విభూత్యన్వయమ్ విస్తరిక్కప్పట్టతు. (౮) “ఏషనారా
యణశ్రీమూః క్షీరార్సవనికేతనః” (౯) “దేవత్వేదేవదేహేయం మను
వ్యత్వేచమానుషీ రాఘవత్వేభవతీతా” (౧౦) పూహేషుచై వసర్వేషు
విభవేషుచసర్వశః । తథాపూహీభవత్వేషా మమచై వాసపాయసి”
ఇత్యాదికథాలే పూహవిభవాఽవినాభావమ్ వ్యాఖ్యాతమాయిద్భ్యు.
(౧౧) “తైస్తైరనుగుణైర్భావై ర్యాహం దేవస్యశార్థిణః । కరోమినకలం
కృత్యం సర్వభావానుగామిసి” ఇత్యాదికథాలే ఐశ్వర్యాన్వయమ్ అద
రిక్కప్పట్టతు.

(౧) వి-పు-౧-౯-౧౨౨.

(౨) రా-య-౧౧౪-౧౫.

(౩) వి-పు-౧-౯-౧౦౫.

(౪) భగవచ్ఛాస్త్రే

(౫) వాయవ్యే.

(౬)

(౭)

(౮) శుభంకే

(౯) వి-పు-౧-౯-౧౪౫.

ఇప్పుడి ప్రత్యేకమాక ప్రతిపాదిక్తైయన్తిక్కే, (౧) “గువైర్విలా
నైరూపై శ్చస్వాత్మనావాఽఽత్మనీశ్వరమ్ | నియచ్ఛన్తిమఖణ్ణాణ్ణనియన్తి
ఇచ్ఛన్తుమశ్శ్చియమ్” ఎన్ఱు సకలావినాభావసమ్బన్ధముమ్ సజ్జహిక్క
ప్పట్టతితే.

(౨) “మలర్మకళో విరుమ్బుమ్ నమరుమ్ పెఱలడికళో” (౩)
“తన్నోడుమ్ పిరివిలాతతిరుమకళో” ఇత్యాదికళాలే స్వరూపావినాభావ
సమ్బన్ధముమ్, (౪) “ఎన్ తిరుమకళో శేర్ మార్ పనే” (౫) “తిరుమార్
పినిత్తేర్ తిరుమాలే” (౬) “అలర్ మేల్ మత్తైయత్తై మార్ పా” (౭)
“తిరుమకళుమ్ కూఱాళుమ్ తనియుడప్పన్” ఎన్ఱు రూపావినాభావ
సమ్బన్ధముమ్, (౮) “నికరిల్ పుకథాయ్” (౯) “మికుమ్ తిరుమాలే
శీర్క్కడలై” ఎన్ఱు గుణాభివృద్ధ్యన్తర్భావముమ్, (౧౦) “తిరుమాలే
వై కున్దమ్” ఎన్ఱు విభూత్యన్తర్భావముమ్, (౧౧) “తిరుమాలే కడలో”
(౧౨) “మాతవా! కూనేశితై యవుణ్డైవిల్ నిఱత్తిల్ తెఱిత్తాయ్ కోవిన్దా”
“శీమారవన్ కోవిన్దన్” (౧౩) “తిరుమాలే వన్దెన్దెన్జునిత్తై యప్పుకున్దా
న్” (౧౪) “వేఱ్డత్తైన్ తిరుమాలే” ఎన్ఱు పూర్వావిభవాన్తర్భావముమ్
ర్భావతారావినాభావ సమ్బన్ధముమ్, (౧౫) “పూమ్బావై యాకమ్ పుణ
ర్వతు ఇరువరవర్ ములలుమ్ తానే” (౧౬) “అల్లిమలర్మకళో పోక
మయక్కుక్కళాకియుమ్ నిఱ్ఱుమమ్మాన్ - ఎల్లాక్కరుమజ్జళుమ్
శేయ్” ఎన్ఱు జగత్సృష్ట్యన్మూఖాద్యన్తర్భావముమ్ ఆధ్వోకళాలు
మనుసన్నిక్ధప్పట్టతితే.

(౧) భగవచ్చాస్త్రే	(౨) తి-వాయ్-౧-౩-౧-	(౩)
(౪) తి-వాయ్-౨-౨-౯.	(౫) తి-వాయ్-౯-౪-౧.	(౬) తి-వాయ్-౬-౧౦-౧౦.
(౭) తి-వాయ్-౪-౮-౧.	(౮) పెరియ-తిరువ-౬౯.	(౯) తి-వాయ్-౧౦-౭-౮.
(౧౦)	(౧౧) తి-వాయ్-౧-౫-౫.	(౧౨) తి-వాయ్-౧౦-౮-౧.
(౧౩) నా-తి-౮-౧.	(౧౪) తి-వాయ్-౨-౮-౧.	(౧౫) తి-వాయ్-౩-౧౦-౮.

ఇహ కళై అషియు త్తిన ఆచార్యశ్రేష్ఠరాస భట్టమ - (౧)
 “స్వరూపంస్వాతంత్ర్యం భగవత ఇదంచన్త్రవదనేత్వదాన్తేషాత్కర్మాద్య
 వతిఖలునిష్కర్షణమయే । త్వమాసీర్మాతస్త్రికమితురిదమిత్యన్త్రవిభ
 వైస్తదన్తర్భావాత్వాంసపుధగభిన్తేశుతిరిపి” ఎన్తు స్వరూపావినా
 భావసమ్బంధముమ్, (౨) “అనుకలతనుకాణ్ణాలిజ్ఞనారమ్భశుమ్భత్” ఎన్తు
 రూపసమ్బంధముమ్, (౩) “ప్రశకనబలజ్యోతిర్జ్ఞానైశ్వరీ విజయప్రధా
 ప్రణతవరణ ప్రేమక్షేమజ్కరత్వపురస్సరాః । అపిపరిమళికాన్తిర్ణావణ్య
 మర్చిరితీన్దిరే తవభగవతతైచితే సాధారణాగుణరాశయః ॥ అన్యేపి
 యశావసముఖాయువయోస్సమానా శ్రీరజమజ్జగవిజృమ్భణ వైజయ
 న్తి । తస్మిన్స్తవత్వయిచతస్య పరస్పరేణ సంక్లిర్యదర్పణి ఇవ ప్రచురం
 స్వదస్తే” (౪) “యువత్వాదాతుల్యేష్యపరవతాశత్రుశమన” ఇత్యాది
 కళాలే గుణాపినాభావముమ్, (౫) “తత్రస్రక్స్పర్శగన్ధంస్ఫురదుపరిఘణా
 రత్నరోచిర్వితానంవిస్తీర్ణానన్తభోగమ్” ఎన్తు విభూత్యన్తర్భావముమ్,
 (౬) “దధిమాధంమధ్నతశ్చాన్తిశాన్తైః - “స్థితనయనసుధాభి
 స్సింహాతీచన్ద్రికేవ” ఎన్తు పూర్వాన్తర్భావముమ్, (౭) “యదిమనుజతిర
 శ్చాన్తలీలయాతుల్యపుత్తేరనుజసురసుహవా దేవినావాతరిష్యతి । అనరస
 మధవిష్యన్నర్మనాథస్య మాతర్దరదళదరవిందోదన్తకాన్తాయతాక్షి” (౮)
 “అనుజసురసురూపరూపచేష్టానయదినమాగమమింద్రిరాకరిష్యతే । అనరస
 మధవాప్రియంభవిష్టు ధ్రువమకరిష్యతరజరాజనర్మ” ఎన్తు విభవాన్త
 ర్భావముమ్, (౯) “శ్రీస్తనాభరణంతేజ శ్రీరక్తేశయమ్” ఎన్తు అర్చనతా
 రాన్తర్భావముమ్ (౧) “శ్రీయైసమస్తచిదచిద్విధానవ్యసంహారే”

(౧) శ్రీగుణర-౨౮.

(౨) శ్రీగుణర-౩.

(౩) శ్రీగుణర-౩౨.

(౪) శ్రీగుణర-౩౪.

(౫) శ్రీగుణర-౨౫.

(౬) శ్రీగుణర-౪౯.

(౭) శ్రీగుణర-౪౮.

(౮) ర-స్త-౨-౪౯.

(౯) ర-స్త-౧-౮.

(౧౦) శ్రీగుణర-౧.

(౧) “యద్రూపభక్తాఃప్రమాణమ్” (౨) “అనుశిఖనిశిఖివక్రీడనిశ్రీసమక్షమ్”
ఎన్న జగద్వ్యాపారాంతర్యామముమ్ స్వప్తమాక వరుళిచ్చెయ్యతారితే.

(౩) “ఆత్మన్యాయావపుషిచవపుర్వైభవైర్వైభవశ్చైత్యాకా
రైః సైరనుగుణతయా సర్వభావానుయతా । ఇచ్ఛారూపాణ్యపిభగవత
స్సాన్వదయస్యాత్త రూపా దూరీకుర్యాన్నహి మధురతాదుగ్ధసిన్ధోస్తర
క్లాత్ ” ఎన్నపిరాట్టిక్కుణ్ణాన భగవత్స్వరూపాద్యవినాభావసమ్బంధతై
అభియుక్తరుమ్ అనుసద్ధితార్కళితే.

ఆక ఇప్పడి శ్రుతి స్మృతీహాసపురాణజ్ఞాలుమ్, అవద్దైయడి
యొద్దైన వాద్వార్కళి దివ్యప్రబంధజ్ఞాలుమ్ ప్రతిపాదిక్కిది దివ్య
దమ్పతికళుడైయ స్వరూపాదికళుక్కున్యోన్యముణ్ణాన అవినాభావసమ్బ
ంధతై ఇశ్లోకతాలే అరుళిచ్చెయ్యతారాయ్త్తు.

ఇప్పడి ఇరువర్క్కుముణ్ణాన అవినాభావసమ్బంధతై యరుళిచ్చెయ్య
కిరివిడత్తిల్, ప్రథమతః విభువాన భగవత్స్వరూపత్తోడే లక్ష్మీస్వరూ
పత్తుక్కు అస్మరూప స్వరూప సమ్బంధమ్ శొల్లమళవిల్ పిరాట్టిక్కుమ్
స్వరూపతః విభుత్వమక్లీకరిక్కవేణుమ్. స్వరూపవిభుత్వమక్లీకరిత్రాలితే
భగవత్స్వరూపానురూపత్వముమ్, అతిశయాకారేణస్తుతియుమ్ సిద్ధి
ప్పతు. పత్నిక్కు పతిస్వరూపానురూప్యావశ్యమ్భావిత్యై శ్రుతియుమ్
నూచిప్పిత్తితే. విష్ణుశ్రుక్కుప్పత్నియామ్బాతు వ్యాపనశీలైయాక
వేణుమ్; (౪) “భగవన్నారాయణాభిమతానురూపస్వరూపరూప” ఎన్న
భగవత్స్వరూపానురూపత్వతై భాష్యకారరుమ్ ప్రథమత్తిలే ప్రతి
పాదిత్తరుళినారితే.

ఇప్పడి ప్రమాణ సిద్ధముమాయ్, ప్రమాత్మ సిద్ధముమాయ్,
యుక్తి యుక్తముమూన విభుత్వతై అక్లీకరియామల్ అణుత్వతై అక్లీ

కరిక్కుమ్బాతు, భగవత్స్వరూపైకదేశవ్యాప్తియైయితే సిద్ధిప్పతు. అతు సకలచేతన సమానమాకై యాలే పిరాట్టిక్కు ఓరళిశయితస్తాత్రమ్ సిద్ధియాతు. “అనురూపరూపవిభవై” ఎన్నివదత్తుక్కుమ్, భగవత్స్వరూపాదికళిల్ అల్పదేశమాకిలుమ్ ఇవళాల్ అనన్వితమాయిరుప్పతో రిడమిలై యెన్నుమిడత్తై ప్రతిపాదిక్కిఱ “సర్వాణి” ఎన్నివదత్తుక్కుమ్ వై యర్థముమ్ వరుమ్.

అణస్వరూపై యా యిరుక్కువుమ్ వికాసశక్తియాలే విభువా యిరుక్కుమెన్నిల్; అహోతు సమానన్యాయత్తాలే సకలాత్మాక్కుళుక్కుమ్ స్వరూపవికారాక్షీకారత్తాలే దోషమిన్దియిలే ఒట్టియుమ్. ఆత్మ నిర్వికారత్వ ప్రతిపాదకమాన ప్రమాణజ్ఞుక్కుమ్ విరోధమామ్.

ఆకిల్ జ్ఞానవ్యాప్తియై చ్చొల్లుకిఱతెన్నిల్, (౧) “చాలాగ్ర శతభాగస్య” ఎన్ఱు తొడగ్గి, “సచానన్తాయకల్పతే” ఎన్ఱు ముక్తాత్మాక్కుళుక్కుమ్ జ్ఞానవ్యాప్తియున్ఱాకైయాలే ఇజోరతిశయముమ్ అనురూపత్వముమ్ సిద్ధియాతు, ఇవర్కళై హోలే ప్రధ్వంసాభావమాత్రమేయిన్ది క్కే ప్రాగభావత్తై ప్పల్లొచ్చొల్లుకై యాలే అతిశయముమ్ అనురూపత్వముమ్ సిద్ధిక్కిఱతెన్నిల్; అతునిత్యర్క్కుమున్ఱాకై యాలే అవై. ఇరన్ఱుమ్ సిద్ధియాతు, కిచ్చ, అనురూపత్వోక్తియాలే అతిశయస్తుతి సిద్ధిక్కిఱతెన్నిల్; అన్దఅనురూపత్వమావతు - అణత్వత్తిర్ వైషమ్యమున్ఱానాలుమ్, స్వతన్త్ర శేషియైక్కుఱిత్తు శేషత్వపారతన్త్ర్యజ్ఞాలేఅతి శయావహత్వమెన్నిల్; అతువుమ్ - సకలచేతనాచేతనసమానమాకై యాలేవిశేషమ్ సిద్ధియాతు.

కిచ్చ, “యథాసర్వగతోవిష్ణుస్తథైవేయంద్విజోత్తమః । త్వయై తద్విష్ణునాచామృజగద్వ్యాప్తంచరాచరమ్” ఇత్యాదికళిలే స్వరూపతో

విభుత్వమ్ ప్రసిద్ధమాయురుక్కు, తదనన్తీకారేణ అణుత్వాన్తీకారముమ్
ప్రమాణవిరోధముమ్ ప్రసజ్జీకుమ్.

ఆక, అనురూపత్వ సిద్ధిక్కాకవుమ్, అతిశయితస్తుతిసిద్ధిక్కాక
వుమ్, ప్రమాణవైయర్థ్య నివృత్త్యర్థమాకవుమ్, పిరాట్టిక్కు స్వరూప
విభుత్వమ్ అవర్జనీయమాకై యాలే అవశ్యమన్తీకార్యమితేయెన్నిల్;

మైవమ్, లక్ష్మీస్వరూపత్వై నిరూపిక్కుమళవిల్, స్వరూపవిభు
త్వమ్ కూడాతు. ఎజ్జనేయెన్నిల్; (౧) “భోక్తాభోగ్యంప్రేతారశ్చ
మత్వా”(౨) “క్షరాత్మానావీశతేదేవఏకః” ఇత్యాదివేదాంతసిద్ధమాన
వర్ణజ్ఞో నమ్దర్శనత్తుక్కు ముణ్ణితే. ఇవల్లీల్ - “అచిత్తత్వాంత
ర్భూతైయో? ఈశ్వరతత్వాంత ర్భూతైయో? తత్వత్రయాతిరిక్తై
యో?” ఎన్టు వికల్పిత్తు నిరూపిక్కుమళవిల్, అచిత్తుజ్ఞానశూన్య
మాకై యాలుమ్, ఇవల్ జ్ఞాతృత్వవిశిష్టై యాకై యాలుమ్, జ్ఞత్వా
జ్ఞిత్య విరోధప్రసజ్జతాలే, అచిత్తత్వాంతర్భావమ్ కూడాతు. ఈశ్వర
ద్విత్య ప్రసజ్జతాలుమ్, (౨) “ఈశతేదేవఏకః” ఎన్లిట ఏకత్వశ్రుతి
యోడుమ్, (౩) “నతత్సమశ్చాభ్యధికశ్చదృశ్యతే” ఎన్లిటసమాధికదరిద్ర
త్వప్రకాశకశ్రుతియోడుమ్ విరోధమ్ ప్రసజ్జిక్తైయాలుమ్, ఈశ్వరతత్వా
ంతర్భావమ్ కూడాతు. భగవదైక్యమ్ శొల్లిల్, పక్షీత్వపరమాన శ్రుతి
యోడుమ్, భేదపరమాన శ్రుతియోడుమ్ విరోధమ్ పిఱిక్కుమ్. ఐక్యపర
జ్ఞానశ్రుతికల్ అత్యంతపారతన్త్ర్యతాలే అవినాభావనిబద్ధనజ్ఞో; భేదప్ర
తిపాదకజ్ఞో స్వరూపభేదపరజ్ఞో. కిచ్చ, ఈశ్వరద్విత్యత్తిల్ అన్యోన్యమా
జ్ఞావ్యాఘాతతాలే అనీశ్వరత్వముమ్ ప్రసజ్జిక్కుమ్. అతిరిక్తత్వత్తిల్ ప్రమా
ణమిల్లామైయాలే తత్వత్రయాతిరిక్తై యెన్నుక్కుడాతు. ఇనిపారిశే
ష్యాత్ జీవతత్వాంతర్భూతైయెన్నుమిడమ్ సిద్ధమ్.

ఆనపిన్సు, (౧) “ఏషాణురాత్మా” “త్రసణేణ ప్రమాణాస్తే రశ్మికోటి విభూషితాః” ఎన్ఱు ఆత్మాక్కళుక్కు అణుత్వత్తై లక్షణమాక చ్చొల్లుకై యాలుమ్, జీవనమప్పి వాచకమాన మకార త్తిల్ “మాజ్-” మానే” ఎన్ఱిఱిథాతువాలే, ఆత్మాక్కళో అణుపరిమాణరెన్ఱు శొల్లుకై యాలుమ్, జీవతత్వాన్తరూప్యతైయాన ఇవళుక్కుమ్ అణుత్వమ్ అవర్జ నీయమాకై యాలే స్వరూపవిభుత్వమ్ శేరాతు.

కిళ్ళు, జీవతత్వాన్తరూప్యతై అక్షీకరిత్తు అణుత్వానక్షీ కారేణ “అణుత్వస్యైతద్వ్యతిరిక్తజీవవిషయత్వేపి విభుత్వవేతద్విషయమ్” ఎన్నిల్; అప్పోతు, జీవత్వమణుత్వ వ్యాప్తమాకై యాలే జీవలక్షణ త్తుక్కు అవ్యాప్తిదోషమ్ ప్రసక్తిక్కుమ్. “విభుత్వేనతిచేతనత్వమ్” ఎన్ఱిఱి ఈశ్వరలక్షణత్తుక్కు అతివ్యాప్తియుమ్ ప్ర సక్తిక్కుమ్. జీవాణుత్వ ప్రతిపాదికైయాన శ్రుతియోడుమ్ విరోధిక్కుమ్. ఆత్మ యితే, (౨) “సచానన్తాయకల్పతే” ఎన్ఱిఱివిడ త్తిలుమ్ ముక్తిరుక్కుమ్ స్వరూపవిభుత్వమ్ శొల్లామల్ జ్ఞానవ్యాప్తియై ప్రతిపాదిక్కి. అతు. ఇవ్వ ర్థమ్ (౩) “ప్రదీపవదావేశః” ఇత్యాదినూత్ర త్తిలే ప్రతిపాది త్తయితే.

నను, ముక్తిర్కు జీవత్వసామ్యత్తాలే అవర్జనీయమాన అణుత్వ త్తుక్కు బాధకప్రమాణ మిల్లామైయాలుమ్, తదనుగ్రాహకప్రమాణ సదృశతాలుమ్ అణుత్వమక్షీకరిక్కులామ్. పిరాట్టిక్కు జీవత్వసామ్యా కారత్తాలే ప్రాప్తమాన నణుత్వత్తుక్కు తద్వ్యాపకప్రమాణమ్ బాధక మాకై యాలే, అణుత్వమ్ కూడాతితేయెన్నిల్; మైవమ్; తద్విభుత్వ ప్రమాణజ్ఞో స్వరూపవిభుత్వ పరజ్ఞశ్చిక్కే విగ్రహవ్యాప్తి ప్రతిపాద కజ్ఞళాకై యాలే తదణుత్వబాధకజ్ఞశ్చిక్కెయెన్ఱై.

నను; యథాప్రమాణమ్ తద్విభుత్వానక్షీకార త్తిల్ బాధకమిల్లా మలిరుక్కుప్రమ్, ప్రమాణజ్ఞభుక్కున్యార్థమ్ కల్పికై యుక్తమల్లామై

యా లే, తద్విభుత్వ ప్రమాణజ్ఞో తదణుత్వే బాధకజ్ఞితేయన్నిల్;
మైవమ్. విభుద్వయానమృవమే ఇవ్విసత్తిల్ బాధకమాకై యా లే
అణుత్వమవర్జసియమైన్.

నను, కాలాదికభుక్కు విభుత్వముణ్ణాయరుక్కవుమ్ ఈశ్వరద్వి
త్వమ్ వారాతాప్పోలే, లక్ష్మీవిభుత్వత్తిలుమ్ ఈశ్వరద్విత్వముమ్ ప్రస
క్తియామైయా లే అతు విరోధమన్తేయన్నిల్; కాలాదికభుక్కు విభుత్వ
ముణ్ణాయరుక్కవుమ్ ఈశ్వరద్విత్వమ్ వారాతాప్పోలే యెగ్గిటదృష్టా
త్తమ్ శేరాతు. ఎజ్జనేయన్నిల్; కాలాదికభుక్కు “చైతన్యానాధా
రత్వేసతి విభుత్వమ్” ఎగ్గిటితేలక్షణమ్; “చైతన్యాధారత్వేసతి విభు
త్వమ్” - ఈశ్వరలక్షణమాకై యా లే, చైతన్యవిశిష్టేయాన వివభుక్కు
విభుత్వమ్ కొళ్ళిల్, ఈశ్వరద్విత్వమ్ ప్రసక్తికై యా లే, ఇవభుక్కు
అణుత్వమ్ అసాధారణలక్షణమెన్న త్తట్టిలై.

నను, (౧) “యోలోకత్రయమావిశ్య విభర్త్యవ్యయ ఈశ్వ
రః” (౧) “ఉత్తమఃపురుష స్త్వస్యః” ఎష్టు సర్వవ్యాపకత్వతాలుమ్,
సర్వనియస్తృత్వతాలుమ్ ఈశ్వరసుక్తు జీవాన్మత్వమ్ సాధితాప్పోలే,
(౨) “యథాసర్వగతోవిష్టు స్తథేవేయంద్విజోత్తమ” (౩) “ఈశ్వరీం
సర్వభూతానామ్” ఇత్యాదిప్రమాణసిద్ధజ్ఞాన సర్వవ్యాపకత్వ నియ
స్తృత్వజ్ఞాతే పిరాట్టిక్కు జీవజాత్యనస్తర్భానమ్ సాధిక్కులామితే. ఎజ్జ
నేయన్నల్. “నేయమాత్మజాత్యస్తర్భూతా, కు త యి - సర్వవ్యాప
కత్వాత్ సర్వనియస్తృత్వాత్; యథా-ఈశ్వరః, తథాచేయమ్;
తస్మాత్తథేతి” ఎష్టు పశ్చాపయవమాన అనుమానత్తా లే ఆత్మతత్వా
న్యత్వమ్ సాధిత్తు, అతవన తజ్జాతీయత్వానగతాణుత్వమ్ నివృత్తమా

కై యాలుమ్, “శ్రియఃపతియే సర్వవ్యాపకవస్తు” ఎష్టగ్గీకర్ణిక్ కై యాలుమ్, నిరూప్యనిరూపకాఽనినాభావసమ్మన్ధనిబ్ధనమాక నిరూప్య స్వరూపత్తుక్తుణ్ణాన విభుత్వమ్ తన్నిరూపకస్వరూపత్తుక్తుమ్ అవర్జనీయ మాయ్కోణ్ణ తన్నడైయే వరుకై యాలుమ్, ఇవళుక్తుమ్ స్వరూపతో విభుత్వమ్ న్యాయతః ప్రాప్తమాకై యాలే అణుత్వపక్షమ్ అయథార్థ మితే యెన్నిల్;

మైవమ్. ఇవిష్టత్తిల్ దృష్టాన్తయుక్త దార్హ్యన్తికజ్గల్ సదృశజ్గ శన్తితే. స్వరూపవిభుత్వత్తాలుమ్ సర్వనియన్తృత్వత్తాలుమితే సర్వేశ్వర నుక్తు జీవాన్యత్వత్తై సాధిత్రతు. దార్హ్యన్తికత్తిల్ అన్గహేతుద్వయమిలై యితే. ఎజ్జనేయెన్నిల్; పిరాట్టిక్కు ఆత్మజాత్యనన్త ర్భావసాధకజ్గళాక చ్చొన్న హేతుద్వయత్తిల్ ప్రథమహేతు విగ్రహవ్యాప్తి విషయ మాకై యాలే స్వరూపాఽసిదమ్.

అఙ్గు విగ్రహవ్యాప్తియై చ్చొల్లకిఱతెనైక్కుద్యోతకమెన్నెన్నిల్; - (౧) “క్షీరోదాచ్ఛ్చిస్సముత్పన్నా శూయతే ఽమృతమన్ధనే । భృగోః ఖ్యాత్యాంసముత్పన్నే త్యేతదాహ కథంభవాన్” ఎస్టు, * శ్చెఱ్ఱు జ్గడలముతినిట్టిఱన్దా శెన్టుమ్, భృగుపత్నియాన ఖ్యాతియినిడత్తి ట్టిఱన్దాశెన్టుమ్, పరాశరభగవానుపదేశిక్కుక్కేట్ట మైత్రేయభగవాన్, నిత్యైయాన లక్ష్మిక్కు ఉత్పత్తిమత్త్వముణ్ణానాల్ నిత్యత్వమ్ కూడుమ్మ డియెజ్జనేయెస్టు ప్రశ్నమ్మణ్ణ; అతఱ్ఱు ఉత్తరమాక (౩) “నిత్యైవై పాజగన్మాతా విష్ణోశ్శ్రీరనపాయిన్ది । యథాసర్వతోవిష్ణు స్తదైవే యం ద్విజో త్తమ” ఎస్టు ఉపదేశిత్రాన్.

అతెజ్జనేయెన్నిల్; *నిత్యానాంనిత్యనాయ్, *అవ్యయంపితావాన సర్వేశ్వరన్ సాధుపరిత్రాణార్థమాక సర్వజాతియిలుమ్ అవతరిత్తు,

(౧) “తమరుకన్దతేవురువమవురువదానే” (౨) “ఉమరుకన్దకన్దపురువమ్ నిన్నురువమ్” ఎన్నిఱుపడియే ఆశ్రితరుకన్ద వన్దోత్తిరుమేనికళాలే సర్వదేశ సర్వకాలసర్వావస్థైకళిలుమ్యాతొరుపడి సన్నిహితనాకితాన్; అప్పడియే

“నిత్తైయాయ్ జగన్మాతాయ్ విష్ణువుక్కు సమ్మదూపైయాయ్ అన పాయ్రియాయ్రిక్కిఱ వినళుమ్ మాత్తుత్వప్రయుక్తమాన వాత్సల్య త్తాలే అవతరిత్తు, తదూపానురూపజ్జళాన వన్దోరూపవిశేషజ్జళాలే సర్వత్ర సన్నిహితైయాయ్రిక్కుమ్. ఆకైయాల ఉత్పత్తిమత్త్వమ్ నిత్య త్వ భజ్జకమస్తు; కిర్మకృతోత్పత్తియాకిలితే దోషాయవావతు; అనుగ్ర హార్థమాన వవతారమ్ గుణాయవామిత్తవై” ఎన్ఱు ప్రతివచనమ్ పణ్ణు కైయాలే సర్వవ్యాపిత్య వచనమర్థాన్తరవిషయమ్.

ఇన్వశవన్తిక్కే, (౩) “పునశ్చపద్మాసమ్భూతాహ్యదిత్యోభూ ద్యదాహరిః । యదాతుభార్గవోరామ స్తదాసీద్ధరణీత్వియమ్ । రాఘ వత్వైభవత్సీతా” (౩) “దేవత్వేదేవదేహేయమ్” ఇత్యాదికళాలే మేలుమ్ ఇన్దవిగ్రహవ్యాప్తియే ప్రతిపాదిక్కుప్పట్టతితే. (౪) “సామ్యా సామ్యైర్జగద్రూపై స్వయైతద్దేవిపూరితమ్” ఎన్ఱు మేలేవివరిక్కై యాలే, (౫) “త్వయైతద్విష్ణునాచామ్మ జగద్యాప్తంచరాచరమ్” ఎన్నిఱుతుమ్ - విగ్రహవ్యాప్తివిషయమ్. ఆకైయాలే ఇనళుక్కు స్వరూప వ్యాప్తి పరిహారేణవిగ్రహవ్యాప్తియే ఉత్పత్తిస్తు నిర్ణీతమాయ్త్తు.

కిన్ఱు; ఇరువర్కుమ్ స్వరూపవ్యాప్తియైచ్చొల్లిల్, (౬) “దేవతి ర్మజ్జనుష్యేషుపున్నామా భగవాన్దరిః । స్త్రీనామ్నీలక్ష్మీర్నైత్రేయ నానయోర్విద్యతేపరమ్ । అర్థోవిష్ణురియంవాణీ” ఎన్ఱువిభూతివిభాగ విరోధమ్ ప్రసజ్జిక్కుమ్.

ద్వితీయ హేతువాన సర్వనియ స్త్రోత్వమ్ భాగానిధమాకై యాలే సాధ్యసాధక సద్భేతువస్తు. ఎజ్జనేయెన్నిల్; సకలపురుషనియ స్త్రోత్వత్తై యితే అజ్ఞుపురుషతత్వాన్యత్వ సాధకమాక చ్చల్లిన్దు. అన్యసర్వ నియ స్త్రోత్వమ్ ఇవభుక్కుక్కుడాతితే. ఏకోననియ స్త్రోత్వమితే ఇవ భుక్కుశ్శతు; అతుతన్నిలుమ్ అన్తః ప్రవిశ్యనియ స్త్రోత్వమితైయితే. తావన్మాత్రతాలే ఆత్మజాత్య నస్తర్భావమ్ కొభుమ్మాతు సర్వో క్కుమ్ అపుంస్త్రమ్ ప్రసక్తిక్కుమ్; స్వశరీరమాత్రత్తుక్కుమ్ అనీశనా యిరుప్పానారువనితైయితే.

ఆక ఇప్పడిఆత్మతత్వాన్యత్వ సాధకజ్ఞానహేతుద్వయముమ్ అని ధజ్జళాకై యాలేయుమ్, నిరూప్యనిరూపకజ్ఞభుక్కు అవినాభావ ముణ్ణాకి లుమ్, లక్ష్మీస్వరూప నిరూపితభగవత్స్వరూపత్తుక్కై వ్యాప్తిశొల్లు కై యాలే జీవతత్వాన్తర్భూతైయాయ్, తజ్జాతీయత్వేన ప్రాప్తమాన అణుత్వత్తై స్వరూపమాకవుడైయ వివభుక్కు స్వరూపతోవిభువాన వీశ్వ రనై వోపే సే స్వరూపవ్యాప్తియితై యెన్టు నిర్ణయిక్కుప్పట్టతు.

ఆకిల్, “యద్రబ్ధహ్యరూపంత తై అనురూపరూపవిభవైర్గాఢోఽప గూఢాని” ఎన్టు సర్వవ్యాపక స్వరూపతోడే తన్నిరూపక భూతైయాన లక్ష్మీస్వరూపత్తుక్కు అవినాభావ సమ్బన్ధమ్ శొల్లుకై యాలే, * నన్ని యోగవిశిష్టన్యాయసిద్ధమాన స్వరూపవిభుత్వమ్ ఇవ్విడత్తిల్ శేరుప్పడి యెజ్జనేయెన్నిల్; ఇప్పడి అనుపపద్యమానార్థ దర్శనత్తాలే ఉపపద్య మానార్థాన్తరత్తైక్కుచ్చిక్కైయాకిల అర్థాపత్తిప్రమాణసిద్ధమాన అఘ టితఘటనా శక్తియాలే, అణుస్వరూపైయా యిరుక్కువుమ్ విభువాన ఈశ్వరస్వరూపతోడే పరిసమాప్య వ్యాప్తితిరుక్కైయై ఇవ్విడత్తిల్ శొల్లుకై యాలే విరోధమితై.

ఎజ్జనేయెన్నిల్; “మహతోమహీయాన్” ఎన్నుమ్బడి అతిమ హత్తత్వమాన వీశ్వరన్, “అణోరణీయాన్” ఎన్లుటపడియే, అణీశు

సామణీయానాయ్ కొంట్టు అణువ్యక్తికళో తోటుమ్ అనఙ్కుచితమాక నిరఙ్కుశైశ్వర్యత్తోడే తన్నుడైయ అఘటితఘటనాశక్తియా లే పరి నమాప్య వర్తిక్కుమాపోలే, తత్స్వరూపనిరూపక భూతైయానవివళుమ్ అణువాయిరుక్కవుమ్ నిరూప్యవస్తు వ్యాపిత్తు నిఙ్కుమిడమెఙ్కుమ్ “ఈశ్వరీమ్” ఎన్ఱు శ్రుతిప్రసిద్ధమాన తన్నుడైయ అఘటిత ఘటనా శక్తియా లే వ్యాపిత్తు విభువాయిరుక్కై ఇవిడత్తిల్ వివక్షితమాకై యా లే విరోధమిల్లెయితే.

ఆకై యాలేస్వరూపతోవిభువానఈశ్వర తత్త్వవ్యాప్తుత్తియుమ్, కేవలమ్ గుణతోవిభువాన ఆత్మతత్త్వవ్యాప్తుత్తియుమ్, చైతన్యానాథా రమాన అచిత్తత్త్వవ్యాప్తుత్తియుమ్, భగవత్స్వరూపానురూపత్వముమ్ అతిశయితస్తాత్రముమ్ సిద్ధిక్కుమితే.

ఆనురూప్యమావతు - (౧) “ఈశతేదేవపికః” (౨) “ఈశ్వర స్సర్వభూతానామ్” ఎన్నితతత్త్వరూపత్తుక్కునురూపమాక, (౩) “అస్మ్యే శానా” (౪) “ఈశ్వరింసర్వభూతానామ్” ఎన్నుమ్బడియిరుక్కైయితే ఉచితమ్. అథవా అవనుడైయనత్తై ఏతదధీనై యాయ్, ఇవళుడైయనత్తై తదధీనై యాయిరుక్కై-అన్యోన్యానురూపత్వమాకవుమామ్. ఎల్లాప్పడి యాటుమ్, (౫) “ఉనక్కేటుమ్” ఎన్నుమ్బడి తుల్యశీలమాయిరుక్కై యితే ఆనురూప్యమావతు.

నను, విభువానసర్వేశ్వరన్, అఘటితఘటనా సామర్థ్యత్తాలే అణుస్వరూపనాయ్ కొంట్టు అణువ్యక్తికళో తోటుమ్ జాతివద్యాపి త్తిరుక్కుమాపోలే, ఇవళుమ్ అణువాయిరుక్కవుమ్ అఘటితఘటనా శక్తియా లే విభువాయ్ కొంట్టు వ్యాపి త్తిరుక్కుమెన్నిక విడత్తిల్ దృష్టాస్తమ్ కూడాతు. ఎజ్జనేయెన్నిల్; విభువాన ఈశ్వరనుక్కు ఉపా

(౧)

(౨) గీ-౧౮-౬౧.

(౩) శ్రీసూక్తమ్.

(౪) శ్రీసూక్తమ్.

(౫) తి-వాఱ్-౧౦-౧౦.

ధ్యవచ్ఛేదమాత్రతాలేయితే అణుత్వవిభుత్వజ్ఞో శొల్లూకితన. స్వరూపతః అణుత్వమ్ శొల్లూవాణ్ణాతితే అఘటితఘటనాశక్తియాలే అణుత్వమహత్త్వరూపవిరుద్ధ సముచ్చయమ్ కూడుమెన్నిల్; అప్పొతు సర్వాద్వైతభేదాభేదపక్షజ్ఞఘమ్ అక్షీకార్యజ్ఞామితే. ఆకైయాలే ప్రతివస్తు పూర్ణత్వమావతుఁటొరు ఉపాధ్యవచ్చిన్న ప్రదేశమే సర్వతైయుమ్ నిర్వహిక్కవల్ల శక్తియై యుద్వైత్తయిరుక్తై; ఇజ్జనన్తిక్కే, అన్తర్వాప్తి ప్రియై స్వరూపసమవ్యాప్తి యెన్తజ్జీకరిక్కుమ్పొతు, బహిర్వాప్తి ప్రి శేరాతు. కిచ్చ, నిరవయవమాన ఆత్మాపుక్కు షడ్భావరాహిత్యతాలే ఉల్భేష్టుమ్ పుటమ్పెష్టుమ్ ఒరువ్యవహారమ్ కూడామెయాలే, అన్తర్వాప్తి ప్రియై అక్షీకార్యమ్. ఆకైయాలే భగవదన్తర్వాప్తి ప్రిదుష్టాన్తబల తాలే లక్ష్మీవిభుత్వమసాధ్యమ్.

కిచ్చ, స్వరూప వ్యాప్తియుమ్ విగ్రహవ్యాప్తియు మిన్తిక్కే, అఘటితఘటనాశక్తియాలే అణుస్వరూపైయా యిరుక్కువుమ్ విభుత్వ త్తోడే వ్యాప్తితిరుక్కుమెన్నిల్; స్వరూపవికారిత్వ మక్షీకరి త్తతాయ్ విడుమ్. అప్పొతు ఆత్మనిర్వికారత్వ ప్రతిపాదక ప్రమాణజ్ఞఘక్కు విరోధమ్ ప్రసజ్గీక్కుమ్. ఆనసిన్బు లక్ష్మీ స్వరూపవిభుత్వమే అక్షీకార్యమ్.

జీవత్వేపి విభుత్వాక్షీకార త్తిలుమ్, “అణుత్వేనతి చేతనత్వమ్” ఎన్నితజీవలక్షణత్తుక్కు అవ్యాప్త్యతివ్యాప్తిదోషపరిహారార్థమాశ అణుత్వచేతనత్వమ్ ఏతద్వ్యతిరిక్తజీవవిషయమ్. పరతన్త్ర చేతనత్వమ్ ఏతల్లక్షణమెష్టుమ్, స్వతన్త్ర చేతనత్వమ్ ఈశ్వరలక్షణమెష్టుమ్ లక్షణభేదమ్ కల్పిక్కలామితే. అన్తిక్కే, జీవలక్షణ త్తిల్ అణుశబ్దమ్పరిచ్చిన్నమాత్ర పరమాయ్ భగవత్పరాధీనైయాన ఇవళోవిషయ త్తిల్ స్వతన్త్ర గుణ పరిచ్ఛేదేన వ రిక్కితాకపుమామ్. అతావతు స్వరూపతోనిరతిశయ త్వేపి పారతన్త్ర్యాదియోగతాలే గుణతస్సాతిశయ యుక్తైయాంబుక్కు మెన్తపడి.

ఇత్తాల్ స్వరూపత్తాలుమ్ గుణత్తాలుమ్ సాతిశయరానచేతనరిల్ వ్యావృత్తియుమ్, తదుభయతో నిరతిశయనాన ఈశ్వరనిల్ వ్యావృత్తియుమ్ సిద్ధిక్కుమితే. అక్షయాల జీవతత్వాన్తర్భావత్తిలుమ్ స్వరూపతోవిభువాక్షయాలే భగవత్స్వరూపాను రూపత్వముమ్ అతిశయేన స్తుతియుమ్ సిద్ధిక్కైయాలే, అణుత్వమ్ అనగ్గీకార్యమితేయెన్నిల్.

మైవమ్; సర్వేశ్వరన్ అణుద్రవ్యజ్ఞల్ తోఱుమ్ స్వరూపేణ పరిసమాప్యవర్తిక్కు మెన్నుమిడమ్ కూడాతాకిల్, (౧) “అన్తర్బహిశ్చ తత్సర్వం వ్యాప్యనారాయణస్థితః” (౨) “అన్తఃప్రవిష్టశ్చాన్తా” “అన్తఃప్రవిష్టశ్చాన్తాజనానామ్” (౩) “య ఆత్మానమన్తరోయమయతి” ఎన్తు అన్తర్వాన్తీప్తియై చ్చొల్లకితి ప్రమాణజ్ఞుక్కు వైయర్థ్యముమ్, (౪) “పరస్తతః పరవైయల్ నీత్తోఱుమ్ కరన్తశిలిడన్దొఱుమిడన్దిక్కు పొరుడొఱుమ్ పరనవ్వుమి తెనక్కరన్దెక్కుమ్ పరన్దశనివైయన్దికరనే” ఎన్నితి దివ్యనూక్తియోడుమ్ విరోధిక్కుమ్. వ్యాప్యవ్యాపకజ్ఞాన జీవేశ్వరస్వరూపజ్ఞల్ జ్ఞానమయజ్ఞానాక్షయాలే, తేజోద్రవ్యజ్ఞాన అతిస్వచ్ఛజ్ఞానాన్కొండ్లు ప్రతిఘాతాభావత్తాలే అన్యోన్యమన్తః ప్రవేశిక్కై ఉపపన్నమితే. ఆనపిన్పు నియన్తావానస్వరూపమ్ నియామ్యస్వరూపత్తుక్కుళ్ళే అన్తరాత్మతయా ప్రవేశిక్కై మికవుమ్ ఉపపన్నమాక్షయాలే, జాతి వ్యక్తితోఱుమ్ పరిసమాప్యవర్తిక్కుమా పోలే, (౫) “పరాస్యశక్తిర్వివిధైవశ్రూయతే” ఎన్తు శ్రుతిసిద్ధమాన అఘటితఘటనాశక్తియాలే వ్యాపురవస్తుక్కుల్ తోఱుమ్ స్వరూపేణ పరిసమాప్యవర్తిక్కుక్కుత్తైయిలైయితే.

ఇప్పడిశ్రుతిసిద్ధమాయ్ యుక్తియుక్తముమాన అన్తర్వాన్తీప్తి బహిర్వాన్తీక్కు విరోధమాకామైయాలుమ్, విరుద్ధసముచ్చయపక్షజ్ఞిల్ విరుద్ధసముచ్చయ నిబద్ధనమాక ఈశ్వరనుజ్జయ అఘటితఘటనా

(౧) తై-నా- (౨) యజు-ఆ-౩-ప్ర-౧౧. (౩) బృహ-౫-౭-౨౨.

(౪) తి-నా-౧.

(౫) శ్వే-౬-౮.

శక్తియై క్కొళ్ళామైయాలే పరపత్తిన్నడి యాకామైయాల్, అతు
తత్ప్రతిబద్ధి యల్లామైయాలుమ్, విభుస్వరూపన్ అఘటితఘటనా శక్తి
యాలే అణుక్కుళోతోటుమ్ స్వరూపేణ పరిసమాప్యవర్తిక్కితాప్సోలే,
పిరాట్టియుమ్ అణుస్వరూపై యాయరుక్కువుమ్ అఘటితఘటనాశక్తి
యాలే విభుస్వరూపత్తోడే వ్యాపిత్తిరుక్కైయాకిఱవిభుత్వమ్ ఇశ్లోకత్తి
ల్ వివక్షితమాకై యాలే విరోధమిల్లె.

కిచ్చ, (౧) “ఏకమేవాద్వితీయంబ్రహ్మ” ఎన్నిపడియే జగత్తుక్కు
ప్రతివిధకారణముమ్ బ్రహ్మమేయాకై యాలే (౨) “ప్రకృతిశ్చప్రతిజ్ఞా
దృష్టాంతానుపరోధాత్” ఎన్నినూత్రప్రకారత్తిలే ఉపాదానకారణమా
యేక్కొల్లు బ్రహ్మమ్జగత్తాయ పురిణమిక్కుమ్పాతు, తన్నుడైయశ
క్తియాలేస్వస్వరూపత్తుక్కు వికారమ్వారామల్ పరిణమిక్కుమాపోలే,
ఇవఘమ్ అణువాయరుక్కువుమ్ అఘటితఘటనాశక్తియాలేతన్ స్వరూప
త్తుక్కు వికారమ్వారామల్ విభుస్వరూపత్తోడేవ్యాపిత్తిరుక్కుక్కుత్తై
యల్లామైయాలుమ్, లత్యవర్గత్తుక్కుల్లామేటుకిఱ లక్షణత్తైవిట్టు లత్య
విభాగమ్పణ్ణి లక్షణభేదమ్ కల్పిక్కైయుక్తమల్లామైయాలుమ్, జీవవిష
యత్తిల్ అణుశబ్దమ్(౩)“జ్యాయానస్తరిక్షాత్”ఎన్నిమహత్త్వ ప్రతి
కోటియాన అణుత్వత్తైచ్చొల్లుకైయాలే*వాలాగేత్యాదిప్పడియేసూక్ష్మ
పరిమాణత్తైచ్చొల్లుమిత్తనైయల్లతు పరిచ్ఛిన్నమాత్ర పరమిల్లామైయా
లుమ్, జీవతత్త్వాస్తర్భూత్తైయాయ్, తజ్జాలీయత్వేనాగతమాన అణు
త్వత్తై స్వరూపమాకవుడైయ వివళితన్నుడైయ అఘటితఘటనాశక్తి
యాలే స్వవికారరహితమాక విభుస్వరూపత్తోడే వ్యాపిత్తిరుక్కుమ్పడి
యై ఇశ్లోకత్తాలే వ్యాఖ్యానమ్మణ్ణి యరుళినారాయ్తు.

అథవా, విగ్రహవ్యాప్తియై ఇశ్లోకత్తిలే ప్రతిపాదిక్కిఱతెస్తు
మరుళిచ్చయవర్. ఆకిల్, “యద్రబ్ధమరూపమ్” ఎన్లు ప్రథమతః

స్వరూపతై చ్చొల్లువానెన్నెన్నిల్, మేల్ “మూర్తంబహ్మ” ఎఱ్ఱ
 శొల్లకిఱ దివ్యవిగ్రహమ్ దివ్యాత్మస్వరూపత్తిలుమ్ ప్రియతరమాయిరు
 క్కుమ్బడియై ప్రకాశిప్పికైక్కాక మున్దుఱమున్నమ్ స్వరూపతై
 ప్రతిపాదిత్తతత్తనై యెఱ్ఱ యోజిత్తుక్కొళ్వతు. ఇన్ద్రయోజనైయై
 “హరేశాన్తానన్త మహావిభూతిపరమం బ్రహ్మయత్స్వరూపమ్,
 తతోపితత్ప్రియతరమత్యద్భుతంమూర్తం బ్రహ్మయద్రూపమ్ - యద్వి
 గ్రహమస్తి, తచ్చయథానుఖం విహరతోహరేరన్యాని యానినర్వాణి
 రూపాణి నన్ది, తానిచతేన్ద్రురనురూపరూపవిభవైః-విగ్రహవిభవైః,
 గాఢోపగూఢాని - శ్లిష్టపరిష్కృత్యాహుః” ఇత్యన్వయః.

ప్రథమయోజనైయిల్, “హరేశాన్తానన్త మహావిభూతిపరమం
 బ్రహ్మయద్రూపమస్తి, తచ్చ, తతోపి ప్రియతరమత్యద్భుతంమూర్తం
 బ్రహ్మయద్రూపమస్తి, తచ్చ-యథానుఖంవిహరతోహరేరన్యానియాని
 నర్వాణిరూపాణినన్ది; తానిచతేన్ద్రురనురూప రూపవిభవైః - స్వరూ
 పాదివిభవైః, గాఢోపగూఢాన్యాహుః” ఎఱ్ఱ స్వరూపాదికలై ప్రత్యే
 కమ్ ప్రత్యేకమాక నమ్మన్దిత్తు యోజిత్తుక్కొళ్వతు.

ఆక, ఇళ్ళొకత్తాలే (౧) “యతోవాచమానిభూతానిజాయన్తే”
 ఎఱ్ఱతోడన్ది (౧) “తద్విజ్ఞానస్వ” ఎఱ్ఱమ్, (౨) “తజ్జలానితిశాన్త
 ఉపాసీత” ఎఱ్ఱమ్, (౩) “కారణస్తుధ్యేయం” ఎఱ్ఱమ్, (౪) “అథాతో
 బ్రహ్మజ్ఞానా” (౫) “జన్మాద్యస్యయతః” ఎఱ్ఱమ్, (౬) “ధ్యేయో
 నారాయణస్సదా” (౭) “ధ్యేయస్సదా” ఎఱ్ఱమ్ శొల్లకిఱ ప్రమాణ
 ప్రకారత్తిలే భగవద్ధ్యేయత్వహేతువాన జగత్కారణత్వతై ప్రతిపా
 దిక్కిఱ నారాయణశబ్దపర్యాయమాయ్, పూర్వవాక్యత్తిఱ్వుడియే స్వీకృ
 తోపాయనుక్కు ప్రాప్తిప్రతిబద్ధకనకలపాపనివర్తకత్వహేతుకమాయ్,
 స్వీతరసమన్త సహాయానపేక్షోపాయత్వప్రకాశకమాయ్, ఉత్తర

(౧) తై-శ్శు- (౨) ఛాన్దో-౩-౧౪-౧. (౩) అధర్వశిఖా.

(౪) బ్రహ్మసూ-౧-౧-౧- (౫) బ్రహ్మసూ-౧-౧-౨. (౬) ఛా-౮- (౭)

వాక్యైర్బద్ధియే ప్రార్థితప్రాప్యనుక్కు పరమప్రాప్యమాన అనుభవతై జ్ఞుర్యాదికళిత స్వభోక్తృత్వాది రూపవిరోధి నివృత్తిక్తుమ్ వాచ్యమాయరుక్మిణ హరిశబ్దతై ప్రయోగిత్తు, తద్వాచ్యనాన సర్వేశ్వరనుడైయ స్వరూపాదికళోపుషకారైక లక్షణైయాయ్, ప్రాప్త్యైకవేషైయాయ్, కై జ్ఞుర్యప్రతినమ్బుద్ధినియు మాయ్, తద్వర్థకైయు మాన పిరాట్టియనుడైయ స్వరూపాదికళాలే గాఢాశ్లిష్టజ్ఞానిరుక్తు మెష్టు దివ్యదమ్బుతికళుడైయ నిత్యయోగతై అరుళిచ్చెయ్ కైయాలే, (౧) “ప్రయతపాణిశ్శరణమహంప్రపద్యే” (౨) “స్వస్తిసమ్భాభేష్వభయం నోఽస్తు” ఎన్నిట ప్రమాణప్రకారక్తిలే వాక్యద్వయోక్తోపాయోపేయ జ్ఞతై వికదీకరి త్తరుళినారెన్నుమిడమ్ వ్యక్తిమాకిటతు.

(౩) “విశ్వంనారాయణంహరిమ్” ఎష్టు - శ్రుతియుమ్ నారాయణశబ్దతోడే హరిశబ్దతై సహపరి త్తతితే. (౪) “వాసుదేవంజగద్యోనిం నామినారాయణంహరిమ్” (౫) “రక్షిష్యతిహరిశ్రీమానాశ్రితానితి నిశ్చయాత్” ఎష్టు జగత్కారణత్వవాచకమాన నారాయణశబ్దతోడే హరిశబ్దతై ప్రయోగి త్తతు. తద్వాచ్యనోడే లక్ష్మీనమ్బునైతైయుమ్ అనునదిత్తు ఉపాయవరణమ్బుణ్ణి, “నారాయణాయనాథాయ హరయేశ్రీమతే నమః” ఎష్టు స్వభోక్తృత్వాది విరోధినివర్తకనాయ్ ఆర్తిహరనాకైయాలే హరిశబ్దవాచ్యనాయ్ సర్వశేషియుమాన నారాయణనుమ్ సర్వస్వామినియుమాన పెరియపిరాట్టియారుమాన నిత్యయోగతై ప్రతిపాదిత్తు అనుభవతై జ్ఞుర్యాదికళితై ప్రార్థితార్కళితేపరమవైదికరుమ్; “గతిర్గమ్యశ్చాసౌహరిః” ఎన్నక్కడవతితే. ఇతుతాన్ “భగవాన్సరిః” ఎన్నిట పడియే ఉపాయపూర్తియైయుమ్ ఉపేయపూర్తియైయు ముడైత్తాన తిరునామమితే.

ఆక, చతుర్థాశ్మీయాలే (౬) “హీశ్చతేలక్ష్మీశ్చపత్నీ” (౭) “విష్ణుపత్నీ” (౮) “విష్ణోశ్రీః” (౯) “దేవదేవదివ్యమహిషీమ్” ఇత్యాది

(౧)

(౨)

(౩) తై-నా-

(౪) భార-

(౫) భగవచ్ఛా-

(౬) పురుషనూ-

(౭) శ్రీసూక్త-

(౮) వి-పు-౧-౮-౧౭.

(౯) శరణాగతిః.

ప్రమాణప్రసిద్ధమాన విష్ణుపత్నిత్వత్తైయుమ్ (౧) “అన్యేశానాజగతః”
 (౨) “ఈశానాదేవీభువనస్య” (౧) “ఈశ్వరీం సర్వభూతా నామ్”
 ఎన్నిటప్రమాణప్రతిపాద్యమాన ఉభయవిభూతిశేషిత్వత్తైయు ముడై య
 శాయ్, (౧) “తాంపద్మనేమింశరణమహంప్రపద్యే” ఎన్నిటపడియేలశ
 రణ్యశరణ్యాయ్, “ఉదారామ్” ఎన్నిటపడియే సకలపురుషార్థప్ర
 దైయాయ్, సమన్వయా విరోధసాధన ఫలవిషయమాన శారీరకశా
 స్త్ర చతురధ్యాయాసమధిగతనాన సర్వేశ్వరనుక్కు సర్వప్రకారాభి
 మతాను రూపస్వరూపరూప గుణాదికలైయుడై యశాయ్కొట్టు
 తత్స్వరూపాద్యవినాభూతైయాయరుక్కైయాలే, “దేవజ్ఞాప్తమ్” ఎన్నిట
 తన్నిత్యయోగత్తైయుముడై యశాయరున్దస్థపెరియపిరాట్టియారుడై య
 వైభవత్తై బహుముఖమాక ప్పేళిలనుభవిత్తు, ఇప్పడిసర్వప్రకారత్తాలుమ్
 “మాతృదేవోభవ” ఎన్నిటవేదాన్తవాక్యార్థత్తై స్వాశితరాన అన్యదాది
 కభుమత్తిన్దు అనుసనిత్తు ఉజ్జీవిక్కుమ్బడి ఉపకరి త్తరుళినారాయ్త్తు.

స్తోతచతుర్థాశీ ఇరణ్ణిలుమ్ నాలుముణ్ణియాకిలుమ్ ఒన్దుక్కుప్రళమ
 వాక్యత్తిలేనోక్కు; ఒన్దుక్కుద్వితీయవాక్యత్తిలేనోక్కు. “స్వాదయన్నిహసర్వే
 పాంత్రియన్తార్థంసుదుర్గ్రహమ్! స్తోత్రయామాస” ఎన్దుకొట్టు దుర్గ్రహ
 మానవేదాన్తార్థజలై సుగ్రహస్వాదుక్కుళామ్బడిస్తోత్రమాకప్పణ్ణి యరుళి
 నారెనైయాయిమ్, ఇప్పిబన్దగళిల్ ప్రతిపాదిక్కిట వర్థజలై నిరూపిత్తు
 ప్పూర్తాలే అవ్వర్థజళాయ్ యరుక్కైయాయి మ్మిన్నాలువాక్యత్తైయుమ్
 ఇవన్దుక్కు వాక్యార్థమాక యోజిక్కులామితే.

యత్పదా మ్మోక్షఘటితా ప్రణతిర్దుర్లభాన్యపి ।

పదాని పరమాంముక్తిం సూతేతాంశ్రియమాశ్రయే॥

నాయనారాచ్చాన్పిల్లై తిరువడికళేశరణమ్.

పరమకారుణికరాన నాయనారాచ్చాన్పిల్లై అరుళిచ్చెయ్త

చతుర్థాశీ వ్యాఖ్యానమ్

ముద్దీదీదీదు.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

పరమకారుణికరాస

పెరియవాచ్చాన్బిళ్ళై అరుళిచ్చెయ్త,

పరంద రహస్యమ్.

ఇష్టగ్రంథమ్

శ్రీమన్. పుదుప్పేర్, ఇళయవల్లి,

విద్వాన్, వెంకటాచార్యరాలుమ్,

శ్రీమాన్-పుదుప్పట్టు-తిరువేంకటాచార్యరాలుమ్,

నానాదేశానీ తానక శ్రీకోశద్వీప్ సహాయతినాల్
పరిశోధకప్పట్టు,

శ్రీవైష్ణవగ్రంథముద్రాపక సభైయారాల్,

శ్రీపరాబ్దుశ తిరువవతారాది ౫౦౦౩-వతు సంవత్సరమాస
విరోధికృత్ సంవత్సరత్తిల్.

1912

కాళీపురమ్,

శ్రీనివాస ముద్రాక్షరశాలైయిల్,

అచ్చిట్టు ప్రచురమ్ శెయ్యప్పట్టు.

విజయతేతరామ్.

శ్రీవైష్ణవగ్రంథ ముద్రాపకసభ (లిమిటెడ్).

ఈ సభలో తెనుగులిపిలో నచ్చువేసిన గ్రంథములు.

	రూ.	అ.	పై.
తనిశ్లోకమ్ సవ్యాఖ్యానము ప్రతిపద తాత్పర్యసహితము	...	౨	౦ ౦
భారతాది తనిశ్లోకమ్ " "	...	౦ ౨	౬
రామ చరమశ్లోకమ్ " "	...	౦ ౧	౬
దుష్కరశ్లోక టిప్పణి	...	౦ ౨	౬
శాణ్డిల్యవిశిష్ట పరమధర్మశాస్త్రము తాత్పర్యసహితము	...	౦ ౯	౦
తిరువస్తాతి-౧-ము, ౪-వ-వ్యాఖ్యానారుమ్మద ప్రతిపదసహితము...	౧	౧౨	౯
తిరువిరుత్తమ్ వ్యాఖ్యానద్వయ ఉరైప్రతిపదతాత్పర్యసహితము...	౨	౪	౦
శిరువాళియమ్-ము, పెరియతిరుమడల్-వ, వ్యాఖ్యాన అరుమ్మద ప్రతిపద తాత్పర్యసహితము	...	౧ ౭	౩
ఇరామానుశ సూక్ష్మస్తాతి	...	౧ ౧౨	౦
తిరుప్పల్లాణ్ణు	...	౦ ౭	౬
శ్రీవచనభూషణమ్	...	౧ ౧౨	౬
శరణశబ్దార్థవిచారమ్	...	౦ ౨	౦
ప్రపత్త్యనుపాయత్వవిచారమ్	...	౦ ౧	౦
నాయమాత్మాభావ్యమ్	...	౦ ౨	౬
యమకరత్నాకరమ్	...	౨ ౧౧	౬
తిరుప్పావై మూవాయిరప్పడి అరుమ్మతసహితమ్	...	౧ ౫	౬
దీపప్రకాశ సహిత తత్త్వదీపమ్	...	౨ ౦	౬
గురుపరమ్పరా ప్రభావమ్	...	౨ ౦	౬
తత్త్వసక్తిహమ్	...	౦ ౨	౦
యత్కిష్టప్రపణప్రభావమ్	...	౦ ౧౨	౬
తిరుప్పావై ఈరాయిరప్పడి నాలాయిరప్పడికళ్	...	౧ ౬	౦
ముముక్షుప్పడి వ్యాఖ్యానారుమ్మద ప్రమాణత్తిరట్టు సహితమ్	...	౨ ౧౩	౦
తిరుప్పావై ఆతాయిరప్పడి	...	౧ ౮	౦
పరస్థరహస్యమ్.	...	౦ ౮	౦

ఈగ్రంథములు మట్టకాగితములో సగము వెలకు నివ్వబడును.

మ. తిరువేళ్ళడముడై యాన్, { రా. తిరువేళ్ళడత్తానయ్య,
ఉప కార్యదర్శి. { కార్యదర్శి ధనాధికారి.

నెం ౩౧, వెంకటాచలముదలిపి, చెన్నప్పట్టణము.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

పెరియవాచ్చప్పిళ్ళై అరుళిచ్చెయ్త,
పరన్దరహన్యమ్.

శ్రీమత్కృష్ణసమాహ్వయ నమోయాముననూనవే
యత్కటాక్షణలక్ష్మణాం సులభశ్శ్రీధరస్సదా ॥

అవతారికా.

నిర్దేశితక భగవత్ప్రసాదమజ్ఞేయాక వేదబాహ్యమానసాజ్ఞాన్యది
దర్శనజ్ఞిల్ విముఖనాయ్, నిర్దోషప్రమాణమాన వేదత్తిల్ పుకున్దు,
అతిల్ బద్ధకమాన స్వార్థాదిత్తుద్రపురుషార్థజ్ఞైయుమ్ తత్సాధనజ్ఞై
యుమ్ ప్రతిపాదిక్కిరి పూర్వకాణ్డత్తిల్ ప్రయోజనమిల్లామైయాలే
జ్ఞానభాగ త్తిలేపుకున్దు, అతిలుమ్ ఐశ్వర్యత్తిత్కాట్టిల్ నిత్యత్వాదికళాలే
శిఱితు అధికమానకై వల్కలైయుమ్ తత్సాధనకైయుమ్ విట్టు, అన్దై
శ్వర్యకై వల్కలజ్ఞై పోప్పిన్దియిలే స్వరూపానురూపమాన పరమపురుషార్థ
లక్షణమోక్షత్తిలే రుచియుడై యనాయ్, తత్సాధనమానకర్మజ్ఞానాదిక
ళుడైయదుష్కరత్వాద్యససన్ధానత్తాలేక్లిష్టనాయ్, స్వరూపానురూపమాన
ఉపాయత్తిలే రుచియుడై యనాయిరుక్కుమధికారిక్కు, అభిమతమాయ్
అనురూపమాయిరున్దుళ్ళ అన్దఉపాయోపేయజ్ఞై త్తనిత్తనియేజ్ఞాపిక్కిరి
రహన్యత్రయముమ్ జ్ఞాతవ్యమాకక్కడవతు.

తని త్తనియే ఉపాయోపేయజ్ఞులై చాల్లుకిటితాకిల్, అవధ్ శ్రీరామ్మ
జ్ఞానగోచరమాకవమైనిరుక్క, మూమ్మమ్మ జ్ఞాతవ్యమాక వేల్డుకిటితెన్నె
న్నిల్; బుభుత్సు-ఓరధత్తిలే నిష్ఠనాకై కు అనురూపమానప్రమాణ
శనేకజల్ అపేక్షితజ్ఞశాకై యాలే, అవోప్రామాణ్యభేదత్రాలే మూమ్మమ్మ
జ్ఞాతవ్యమాకక్కడవతు.

అతిథి తిరుమన్రమ్ (౧) “ఋచోయజాంషిసామాని తక్షవా
ధర్వణానిచ । సర్వమస్తాక్షరాస్తస్థం యచ్ఛాన్యదపివాఙ్మయమ్” ఎన్న
సకలశాస్త్రసద్భిహమాకైయా లే శాస్త్రముఖతా లే ప్రమాణమాకర్క
డవతు. ఇమ్మన్రమ్ శాస్త్రద్వారా ప్రమాణమాకీటతాకిల్, శాస్త్రజ్ఞ
ళిలే ఇన్డ ఉపాయోపేయజ్జళై ప్రతిపాదిక్కిట శీలవాక్యజ్జళై ప్రమాణ
మాక అమైనిరుక్క, ఇమ్మన్రతైయేనిర్బిల్లైక్కు హేతువెన్నెన్నిల్;
అవాక్యజ్జళై కొణ్ణు అర్థనిర్ణయమ్ పణ్ణప్పార్క్కిల్, అవై పూర్వభాగ
త్తిలేయాకిల్, సకలశాఖాప్రత్యయన్యాయసశ్చరిత్రా లే సశ్చరిత్తు అర్థ
నిర్ణయమ్ పణ్ణవేణ్ణమ్. ఉత్తరభాగ త్తిలేయాకిల్, సకలవేదాన్తప్రత్యయ
న్యాయమ్ సశ్చరిత్తు అర్థనిర్ణయమ్ పణ్ణవేణ్ణమ్.

అతిలోకలశాఖాప్రత్యయన్యాయమాకిఱతు-ఒరువాక్యత్తిలేఓర
 ధృతైచ్చన్నాల్, అతినుడైయ అజ్ఞోపాజ్ఞాదికళై నేరాకవఱితై కాక,
 శాఖాన్తరధృతైల్లావద్ర్శ్శిలుమ్ సచ్చరిత్తు, అవద్ర్శ్శిల్ శొల్లకిఱవధృజ్శిలు
 మ్ జ్ఞానమ్ పిఱన్దు, అవృధృజ్శుక్కు అన్యోన్యమ్ పిఱక్కుమ్ విరోధజ్శ
 నైయుమ్ శమిప్పిత్తు, తనక్కభిమతమాన అణ్ణియోడే శేరుమవద్ర్శ్శై
 చ్చేర్క్కైయితే. అతు-ఎలియెలుమ్మనాయరుప్పనొరువనాల్ శెయ్తు
 తలైక్కట్టువతోన్దన్దు. అప్పడియే, సకలవేదాన్తప్రత్యయమాకిఱతుమ్-
 ఒరువేదాన్తత్తిలే ఒరువాక్యమ్ ఓరధృతైచ్చన్నాల్- అల్లాతవేదాన్తజ్శ

శిలుమ్ సచ్చరిత్తు, అవద్రోత శొల్లుకిఱవర్ణజ్జుక్కు అన్యోన్యమ్ విరోధమ్ పిఱవతపడి విషయవిభాగమ్బణ్ణి, తనక్కు అభిమతజ్జానవర్ణజ్జోడ శేరుమవద్రోత చ్చేర్ కైయితే.

ఆక.-ఇన్నాయవ్వయమ్ అపేక్షితమాకై యాలే, అతు-దుష్కరమాయ్ ఒరువాక్యమాత్రజ్జోణ్ణ అర్థనిర్ణయమ్ పణ్ణుకై అశక్యమాకై యాలుమ్, “ఋచోయజాంషిసామాని” ఇత్యాదియిల్ శొల్లుకిఱపడియే సకలశాస్త్రసారతయా ప్రమాణసిద్ధిమాయ్, సర్వరాలుమ్ అవిగతమాకస్వీకృతమాన ఇమ్మన్తత్తిలే ఉక్తమాన వర్ణత్తుక్కు అప్పడికేశ సాధ్యతైయిల్లామెయాలుమ్, ఇమ్మన్తమే నిరపేక్షప్రమాణమాకక్కడవతు.

ఇప్పడినుదృఢమాక శ్రుతిసిద్ధమేయాకిలుమ్, అతు ఒరువనుక్కు ఉపాదేయమామ్బాతు శిష్టాచారగోచరమాక వేణమెన్నుమిడమ్, (౧) “యథాతేతేషువర్తేరన్-తథాతేషువర్తేధాః, యథాతేతత్రవర్తేరన్-తథాతత్రవర్తేధాః” ఇత్యాదికళిలేశిష్యునుక్కు కర్తవ్యజ్జలై విధికిఱ ప్రదేశత్తిలే, “అవర్కళియాతొరుపడి అవద్రోతే వర్తిప్పార్కళి, నీయుమ్ అప్పడియే అవద్రోతేవర్తి” ఎన్టుమ్, “అవర్కళియాతొరుపడి అవద్రోతే వర్తిప్పార్కళి, అవ్విడత్తిలేనీయుమ్ అప్పడివర్తి” ఎన్టుమ్ ఉక్తమాకై యాలుమ్, అప్టకైయిల్ పశువికసనమ్ శిష్టపరిగ్రహమిల్లామెయాలే, అనుష్టిక్కిల్ స్వరూపహానియామ్బడియాకై యాలుమ్, “శిష్టాచారమ్ ప్రమాణమ్” ఎన్టు-శిష్టాచారచైయే ప్రధాన ప్రమాణమాక మీమాంసకర్ శొల్లుకై యాలుమ్, సకలశాస్త్రస్థగ్రహమాణ తిరుమన్తత్తిలే ఉక్తమాన వర్ణత్తుక్కు శిష్టాచారమ్ అపేక్షితమాకై యాలే, ఇవ్వర్ణత్తుక్కు శిష్టాచారద్వారాప్రమాణమాకెతు, ద్వయమ్.

ఆచార్యరుచిపరిగృహీతమాన వర్ణత్తుక్కు శరణ్యాభిమతత్వప్ర
కాశకమాన చరమశ్లోకమ్-శరణ్యానుమతిద్వారా ప్రమాణమాకితము.
శాస్త్రసిద్ధముమాయ శిష్టాచారసిద్ధముమానవర్ణమ్ శరణ్యాభిమతమా
యజ్ఞో ఇరుప్పతు. ఆనాల్ తదభిమతమూకైక్కుత్తనియే ఒరుప్రమా
ణాపేక్షై ఉణ్ణోవెన్నిల్, (౧) “జ్యోతిష్టోమేన స్వర్గకామోయజేత”
ఎన్ఱు-విహితముమాయ, స్వర్గార్థమాకజ్యోతిష్టోమాదికళై అనుష్ఠిప్పా
రుముణ్ణాయ్, తత్తత్కర్మసమారాధితనాయ్-అహ్వోరుక్కు ఫలప్రదనా
య్ పోరానిఱుచ్చెయ్తేయుమ్, (౨) “యామిమాం ఛుష్పితాం
వాచంప్రవదన్తివివశ్చితః । వేదవాదరతాఃపార్థ నాన్యదస్తీతివాదినః!
కామాత్మానస్సర్వగపరాః” ఎన్ఱుత్తేపిక్కక్కాణ్ణెయాలే, “అప్పడియే
అనభిమతమాయిరుప్పతోన్ఱన్ఱు” ఎన్ఱెక్కు శరణ్యానుమతి అపేక్షితమితే.

ఆక, ఇప్పడి అర్థదార్థ్యహేతుభూతమాన ప్రామాణ్యమ్ ఇన్ఱై
మూన్ఱుక్కుమ్ తని త్తనియే ఉణ్ణాకైయాలే-ఇమ్మూన్ఱుమ్ జ్ఞాతవ్యమా
కక్కడవతు.. కిచ్చ-తిరుమన్త్రమ్ - స్వరూపయాధా త్యక్రప్రతిపాదనపర
మూకైయాలమ్, ద్వయమ్ - ఉపేయయాధా త్యక్ర ప్రతిపాదనపర
మూకైయాలమ్, చరమశ్లోకమ్ - ఉపాయయాధా త్యక్ర ప్రతిపాదన
పరమూకైయాలమ్, ఇమ్మూన్ఱుమ్ జ్ఞాతవ్యమాకక్కడవతు.

ఇవ్వర్ణతై శాస్త్రసిద్ధమాక్కుకితము-తిరుమన్త్రమ్; ఉపబృంహణ
సిద్ధమాక్కుకితము-చరమశ్లోకమ్; స్వానుస్థానమాక్కిత్తరుకితము - ద్వ
యమ్. ప్రణవత్తుక్కు మన్త శేషమ్ వివరణమానాప్పోలే, మన్త శేషత్తై
ద్వయమ్ వివరిక్కెయాలమ్, ద్వయార్థతై చరమశ్లోకమ్ వివరిక్కె
యాలమ్ ఇమ్మూన్ఱుమ్ జ్ఞాతవ్యమాకక్కడవతు.

ఇవన్ద్రోల్ వైత్తుక్కుణ్ణు ప్రథమానుసంధేయమాన మన్తరహ
స్యమ్, (౩) “సర్వమష్టాక్షరాన్తస్థమ్” ఎన్ఱిఱపడియే నకలార్థప్రతి

పాదకమాన శాస్త్రజ్ఞభోడు, అవ్యోశాస్త్రప్రతిపాద్యమాన అర్థజ్ఞభోడు
 వానియతి తనకు శ్రీ ఉడైత్తాకై యాలుమ్, (౧) “సకలఫలప్రసాహి
 విష్ణుః” ఎన్నిటప్రమేయవస్తువై పోలే, (౨) “ఐహతాకి మైశ్వర్యం స్వగ్నా
 ద్యం పారతాకిమ్ । కైవల్యం భగవన్తశ్చ మన్త్రోయంసాధయ్యతి”
 ఎన్నిటపడియేసకలపురుషార్థజ్ఞభుక్కుమ్ ఏకసాధనమాకై యాలుమ్, (౩)
 “నారాయణాయవిద్మహే వాసుదేవాయధీమహి, తన్నోవిష్ణుః ప్రచో
 దయాత్ ” ఎన్ఱు - ముముక్షుక్కుళుక్కు ఉపాదేయతమమాక విష్ణుగా
 యత్రియిలే ఓతుకితి వ్యాపకమన్తజ్ఞిలే ప్రథమోపాత్తమాకై యా
 లుమ్, ఈశ్వరనుడైయ ఓరోగుణజ్ఞభుక్కు ప్రతిపాదకమాయుమ్, బద్ధక
 ఫలాధికభుక్కు ఒతుక్కి ఉపదిష్టమాయుమ్ పొరుకితి (౩) “అనన్తా
 వైభవవన్మన్త్రాః” ఎన్నిటభగవన్మన్త్రాన్తరజ్ఞిత్కూట్టిల్ నెడువానియుణ్ణు.
 అతుక్కుమేలే వ్యాపకాన్తరజ్ఞిత్కూట్టిలుమ్ అర్థపాష్కల్యత్తాలే నెడు
 వానియుణ్ణు.

అవన్త్రీజ్ఞాట్టిల్ ఇతుక్కు అర్థపూర్తియాలుణ్ణాన వానిపేతెన్ని
 ల్ ; పడక్షరి-వ్యాప్యపదార్థజ్ఞైయిమ్, వ్యాపనప్రకారత్తైయమ్, వ్యా
 ప్తిఫలత్తైయమ్, వ్యాపకనుడైయ గుణజ్ఞైయమ్ శొల్లాతే, వ్యాప్తి
 మాత్రప్రకారకమాకై యాలే అపూర్ణమ్. వ్యాపనప్రకారత్తైచ్చిల్లా
 నిజ్కచ్చెయ్తేయమ్, వ్యాప్యపదార్థజ్ఞభుక్కు వాచకశబ్దమిల్లామైయా
 లుమ్, “సర్వంవసతి” ఎన్ఱు-అర్థబలత్తాలేసర్వశబ్దమ్పుకున్దాలుమ్, అతిల్
 గుణమ్ అన్వయియామైయాలుమ్, ఇనిగుణసిద్ధికాక భగవచ్ఛబ్దత్తై
 కూట్టిక్కిళ్ళవేణ్ణుకై యాలుమ్, వ్యాప్తిఫలత్తైచ్చిల్లామైయాలుమ్-
 తిరుద్వాదశాక్షరియమ్ అపూర్ణమ్. ఇమ్మన్త్రమ్ అనైపోలన్తియే, వ్యా
 ప్యపదార్థజ్ఞభోడు వ్యాపనప్రకారత్తోడు వ్యాప్తిఫలత్తోడు వ్యాపకనుడై
 యగుణజ్ఞభోడు వానియతి శాబ్దమాకకాట్టుకై యాలే, అల్లాతవ్యాప

శమస్తజలైక్యాట్టిల్ ఇతుక్కు అర్థపాష్కల్యనిబన్ధనమాచ ఆధిక్యముణ్ణు.

ఇవాధిక్యమిలైయానాలుమ్ (౧) “ఆచార్యవాన్ పురుషోవేద” (౨) “ఆచార్యోద్దైవవిద్యావిదితాసాధిస్తంప్రాపత్” ఎన్ఱు-ఆచార్యోపదిష్టమాయ్ పోరు మర్థ మే ఒరువనుక్కుఉజ్జీవన హేతువాయఱువతు. అతిల్ ఇవాచార్యర్కళ్ ఇమ్మన్ఱత్తిలే నిష్ఠరాయ్, ఇతైయేతజ్జమాక ఉపదేశిస్తు పోరుకైయాలే, కీర్త్చొన్న ఆధిక్యమిలైయేయాకిలుమ్, ఆదరిక్కవేణ్ణుమ్మియాయరుప్పతోరేన్ఱ్ఱముణ్ణు.

సర్వజ్ఞరాన ఆచార్యర్కళ్ తాజ్గళ్ ఇమ్మన్ఱత్తిలే నిష్ఠరాయ్ పోరుకైక్కు హేతువెన్నెన్నిల్; కరతలామలకమోబ్బలే భగవత్ప్రసాదతాలే తత్వసాక్షాత్కారమ్మణ్ణిన ఆత్మార్కళ్, ఒరుమిడతాక ఇమ్మన్ఱత్తైయే ఆదరిత్తు పోరుకైయాలే, ఇవర్కళుమ్ తన్నిష్ఠరాయ్ పోన్దొర్కళ్.

ఆత్మార్కళ్ ఆదరిత్తుపోన్దొర్కడైయెన్నెన్నిల్; (౩) “వణ్ పుకల్ నారణన్” (౪) “శెల్వనారణన్” ఎన్ఱుతోడక్కి- (౫) “వాల్ పుకల్ నారణన్” ఎన్ఱుమ్, ముడివాక ఆదిమధ్యావసాసమాక ఇమ్మన్ఱత్తైయే నమ్మార్వార్ ఆదరిత్తుపోన్దొర్. (౬) “నాడునకరముమ్ నన్ఱటియనమో నారాయణాయ” ఎన్ఱుతోడక్కి - (౭) “ఓవాతేనమోనారణా” ఎన్ఱు పేరియాత్వారుమ్; (౮) “నారాయణనే నమక్కేపత్తై తరువాన్” ఎన్ఱుతోడక్కి- (౯) “ఎన్నై నలక్కిణ్ణనారణమ్మ” ఎన్ఱునాచ్చియాయుమ్, (౧౦) “నాన్ కణ్ణుకోణ్ణన్ నారాయణావెన్నుమ్ నామమ్” ఎన్ఱు - ఉపక్రమ

(౧) (౨) ఛా-౪-౯-౩. (౩) తి-వా-౫-౧-౨-౧౦.

(౪) తి-వా-౫-౧-౧౦-౮. (౫) తి-వా-౫-౧౦-౯-౧. (౬) తి-చల్లా-౪.

(౭) పెరి-తి- (౮) తిరుప్పావై-౧. (౯) నా-తి-౮-౬. (౧౦) తి-మొ-౧-౧

దశైయిలే ఒరుకాల్ శొన్నాప్పోల్ ఒన్నత్తిన్గాల్ శొల్లి, (౧) “నారాయణా! ఓ! మణివణ్ణానాకిణై యాయ్ వారాయ్” ఎన్ఱు తిరుమజ్జాయాన్ద్రురుమ్ (౨) “నాత్తెయ్ మ్మెప్పునారణా” ఎన్ఱుతోడగ్గి, (౩) “నలన్కిళ్ళన్ నారణన్” ఎన్ఱు పెరుమాళుమ్, (౪) “నాన్మొక్కనై నారాయణన్ పడైత్తాన్” ఎన్ఱుతోడగ్గి (౫) “ఎట్టెయ్ త్తమ్ - ఓతువార్కళ్ వల్లార్ వానమాళవే” ఎన్ఱు - తిరుమళ్ళిణైప్పిరానుమ్, (౬) “ నన్నాలై పలకొణ్ణు నమోనారణా” ఎన్ఱుతోడగ్గి-(౭) “నామమ్ పలశొల్లినారాయణా” ఎన్ఱు ముతలాన్ద్రొక్కళుమ్, ఉపక్రమత్తోడు ఉపసంహారత్తోడు వాళియళు ఆదరిత్తుపోన్ద్రొక్కళ్.

అన్ద్రొక్కళ్ ఆదరిక్కైక్కడితత్వప్రతిపాదకమాన వేదాన్తగ్గళాదరిక్కై. అవై ఆదరిత్తపడియెన్నెన్నిల్; (౮) “విశ్వం నారాయణమ్” ఎన్ఱుతోడగ్గి-(౯) “నారాయణపరంబ్రహ్మతత్వం నారాయణంపరః | నారాయణపరోజ్యోతి రాత్మా నారాయణంపరః | యచ్చకిళ్ళిజ్జగత్సస్మిన్ దృశ్యతే శ్రూయతేపివా | అన్తర్బహిశ్చ తత్సర్వం వ్యాప్య నారాయణస్థితః” ఎన్ఱు-సకలవేదాన్త నిగమసభూతమాన నారాయణానువాకత్తిలుమ్, (౧౦) “ఎకోహవై నారాయణ ఆసీత్, నబ్రహ్మనే శానో నేమేద్యా వాపుధివీ” ఎన్ఱు మహోపనిషత్తిలుమ్, (౧౧) “చక్షుశ్చ ద్రష్టవ్యశ్చ నారాయణః, శ్రోత్రశ్చ శ్రోతవ్యశ్చ నారాయణః” ఎన్ఱుతోడగ్గి, “దిశశ్చ ప్రతిదిశశ్చ సర్వం నారాయణః” ఎన్ఱుముడివాక నడువడైయ సుబాలోపనిషత్తిలుమ్, (౧౨) “యస్యాత్మా శరీరమ్, యస్య పుధివీ శరీరమ్” ఎన్ఱుతోడగ్గి “యస్య మృత్యుశ్శరీరమ్” ఎన్ఱిఱితాక నడుపుళ్ళపర్యాయగ్గళ్

(౧) శిరియతిరుమ-౫౦.	(౨) పెరు-తి-౨-౪.	(౩) పెరు-తి-౧౦-౧౧.
(౪) ౪-తిరువ-౧.	(౫) తి-చ-వి-౭౮.	(౬) ౧-తిరువ-౫౭.
(౭) ౩-తిరువ-	(౮) తై-నా-౬-౧౧-౧.	(౯) తై-నా-౬-౧౧-౧.
(౧౦) మహోపని-౧-౧.	(౧౧) సుబాలో-౬.	(౧౨) అన్తర్యామిప్రా.

తోటుమ్ “ఏషసర్వభూతాంతరాత్మా అపహతపాపాద్విద్యోదేవ ఏకో నారాయణః” ఎన్టు అంతర్యామి బ్రాహ్మణత్తిలుమ్ ఏ క క ణ్ణ మా క ఆదరిత్తుప్పొన్ద్రతు.

(౧) “ ఆచార్యవాన్ సురుషోనేద ” (౨) “ ఉపదేశ్యన్తితే జ్ఞానం జ్ఞానిన స్తత్వదర్శినః ” ఎన్టు - సాక్షాత్కృతతత్వరాయరుక్కుమ్ అథ్వార్కళుడైయ ఆదరివిషయమ్ ఇమ్మన్త్రమెన్టు శొన్నపిన్బు, ఇన ర్కళుక్కు సంవాదమాక వేదాన్తజ్ఞత్తై ఎడుక్కక్కడవతో?. ఆయి రుక్క ఇనర్ కళుక్కు సంవాదమాక వేదాన్తజ్ఞత్తై ప్రమాణమాక ఎడు ప్పానెన్నిన్నిల్; (౩) “ స్మృత్యనవకాశదోషప్రసజ్గతిచేన్నాన్యస్మృత్యన వకాశదోషప్రసజ్గతి ” (౪) “ ఇతరేషాంచానుపలభ్యే ” ఎన్ఱి అధి కరణత్తిలే ప్రధానకారణ వాదనిరాకరణమ్ పణ్ణిల్, (౫) “ ఋషిం ప్రసూతంపిలమ్ ” ఇత్యాదికళిలే అప్తతయాశ్రుతనాయ్, స్వయోగ బలత్తాలే సాక్షాత్కృతతత్వనాన కపిలనుడైయ, వేదార్థోప బృంహణా ర్థమాక ప్రప్రత్యయన స్మృతియై అనాదరిక్కవేణుమ్. అత్తాలే స్మృ త్యనవకాశదోషమ్ వరుమ్. ఎన్ఱి సాక్ష్యరైక్కుటిత్తు-కాపిలస్మృతియై ఆదరిక్కిల్, (౬) “ యద్వైకిశ్చిన్నసురవద త్తద్భేషజమ్ ” ఎన్టు అప్త రాక శ్రుతిసిద్ధరాయ్, స్వయోగ మహిమ సాక్షాత్కృత తత్వరాన మన్వాదికళుడైయ బ్రహ్మకారణత్వ వాదికళాన స్మృతికత్తై అనాదరి క్కవేణివరుమాకైయాలే, వేదాన్తానుసారమ్ పణ్ణిప్పొరుకిమన్వాదిస్మృ తికళే - ఉపాదేయమాకక్కడవతు. శ్రుతివిరుద్ధయన కాపిలస్మృతి, భ్రాన్తిమూలైయాలైయాలే, కల్మీయుణ్ణక్కడవతెన్టు అఱ్ఱు నిగ్గయి త్తపడియైతత్వసాక్షాత్కారమ్పణ్ణి, అప్తతమరాన అథ్వార్కళాలే ఆద రిక్కిఱ్ఱుటైయొకిలుమ్, ఇమ్మన్త్రమ్ వేదాన్త విరుద్ధమాకిల్ అనాదర

(౧)

(౨) గీ-౪-౩౪.

(౩) బ్రహ్మసూ-౨-౧-౧.

(౪) బ్రహ్మసూ-౨-౧-౨

(౫) శ్వ-౫-౨.

(౬) యజు-౨-౨-౧౦.

ణీయమాకక్కడవతు; అజ్ఞనన్దిక్కే వేదాన్తజ్ఞతాలే ఏకకణ్ఠమాక ఆదరిక్కప్పడుకై యాలే, ఇవర్కళో ఆదరిత్తతే అర్థమెన్నమిడ త్తుక్కు సంవాదమాక వేదాన్తజ్ఞతే ఎడుక్కవేణ్ణమ్.

వేదాన్తత్తిలే ఉక్తమేయాకిలుమ్, (౧) “ఇతిహాసపురాణా భ్యాంవేదంసముపబృంహయేత్ . బిభేత్పృథుతాద్వేదో మామయం ప్రతరివ్యతి” ఎన్ఱు - ఇతిహాసపురాణద్వారతాలే వేదోపబృంహణమ్ పణ్ణిన ఋషికళుమ్ (౨) “కింతత్రబహుభిర్నవైః కింతత్రబహుభిర్వై తైః . నమోనారాయణాయేతి మన్తస్సర్వార్థసాధకః” (౩) “అసీనా వాశయానావా తిష్ఠంత్యత్రకుత్రవా నమోనారాయణాయేతి మన్తై కశరణావయమ్” (౪) “నారాయణేతిశబ్దోన్తి వాగన్తివశవర్తిసి . తథాపి సరకేఘోరేపతన్తితికిమద్భుతమ్” (౫) “ఆర్తావిషణ్ణాశ్శిథిలాశ్చభీతా ఘోరేషు చ వ్యాధిషువర్తమానాః . సక్షీర్త్యనారాయణశబ్దమా త్రం విముక్తదుఃఖాస్సుఖినోభవన్తి” ఎన్ఱు - ఏవమాదికళాలే ఆదరి త్తుప్పొన్దార్కళో.

ఆక, సోపబృంహణజ్ఞతాన వేదాన్తజ్ఞతే ఆదరిక్కైయాలే, అన్త వేదాన్తసాక్షాత్కారమృణ్ణిన ఆధ్వార్కళో ఆదరిత్తార్కళో. ఆధ్వార్ కళో ఆదరిక్కైయాలే, ఆచార్యర్కళో ఆదరిత్తార్కళో. ఆచార్యర్కళో ఆదరిత్తపడియాలే, నమక్కు ఇమ్మన్త్రవిశేషమే ఆదరణీయమాక క్కడవతు.

కిచ్చ-(౨) “మన్తస్సర్వార్థసాధకః” ఎన్ఱిపడియే, త్సుద్రఫల త్తోడు అధికఫలత్తోడువాశీయత త్తాసేసాధిత్తుక్కొడుక్కుమ్ వైభవ త్తుక్కుమేలే, అవోఘ్నలసాధనకర్మజ్ఞకుక్కుమ్ జపహోమాదిముఖతా లే సహకారియాయ్ పోరుమతువు మోరేన్ద్రముణ్ణు.

(౧) భార-ఆది-

(౨) నారదీ-అ-౧-౪౦.

(౩)

(౪) విహగే-సం-౨౪-౧౨.

(౫) భార-ఆను-

అతిల్ త్సుద్రఫలసాధనమాన జ్యోతిష్టమాదికభుక్కుఁ (౧) “యదేవ విద్యయాకరోతి, తదేవవీర్యవ త్తరమ్” ఎన్నిఁ ఉద్దీఘాపాసనన్యాయతాలే, తత్తత్సాధనసాధ్యమాన పుణ్యత్తినుడైయ ఫలోత్పత్తిప్రతిబంధకమాన ప్రబలకర్మజ్ఞతై త్తలై శాయప్పణ్ణికొడుత్తుమ్, అప్పణ్యాతిశయతై ప్పణ్ణికొడుత్తుమ్ సహకారియాకక్కడవతు.

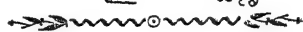
అప్పడివిలక్షణపురుషార్థసాధనమాన కర్మజ్ఞానాదికభుక్కుమ్సహకరిత్తుప్పోరుమ్. అతిల్-కర్మయోగ త్తిల్ ఇట్టియుమవనుక్కు కర్మయోగారమ్భవిరోధి పాపక్షయహేతువాయుమ్, అన్దక్కర్మత్తినుడైయ అవిచ్ఛేదాపాదకమాయ్, కర్మసాధ్యమాన జ్ఞానతై శడక్కెన ఫలిప్పిత్తుమ్, ప్రథమత్తిలే జ్ఞానయోగ త్తిలేఇట్టియనినై క్కుమవనుక్కుమ్-కర్మసాధ్యమాన జ్ఞానారమ్భవిరోధిపాపక్షయతై ప్పణ్ణికొడుత్తుమ్, అన్దజ్ఞానత్తుక్కు నాడోటుమ్ అతిశయతై ప్పణ్ణికొడుత్తుమ్, జ్ఞానఫలమాన భక్తియొచ్చడక్కెన ఫలిప్పిత్తుమ్, భక్తియోగ త్తిలే ఇట్టియుమవనుక్కు భక్తియోగారమ్భ విరోధిపాపక్షయతైప్పణ్ణికొడుత్తుమ్, భక్తివృద్ధిహేతువాయుమ్, భక్తివిపాకమానపరజ్ఞానాదికలై ప్పణ్ణికొడుత్తుమ్, మూన్దుక్కుమ్ సహకరిక్కుమ్.

ఇతుక్కు-ఇన్దవై భవన్తశ్శేల్లామ్ ఉడ్డాకై క్కడిశబ్దవై లక్షణ్యమో? అర్థవై లక్షణ్యమోవెన్నిల్; సకలశబ్దకారణతయావన్ద శబ్దవై లక్షణ్యమడియానవై భవముమున్లు; సకలార్థప్రతిపాదకతయావన్ద అర్థవై లక్షణ్యముమున్లు. అజ్ఞనస్థియిలే పుట్టుకుశట్టమ్పాలే ఇమ్మన్ద్రత్తుక్కు వై భవమ్ ఉల్వాయిలేకడక్కిఱ అర్థత్తినుడైయ వై లక్షణ్యమెన్నుమామ్.

ఇప్పడి శ్లాఘ్యమాన ఇమ్మన్ద్రత్తిల్ అథాంశ త్తిలే నిష్ఠరాయ్ పోరువర్కల్ నమ్మాచార్యర్కల్. అతుక్కడియెన్నెన్నిల్; అవర్కల్, తఱ్ఱల్ ఇన్దాఁనిష్టప్రాప్తి పరిహారజ్ఞభుక్కు సహకారిసహమన్త్రి

యిలే యిరుప్ప తొరు సాధన విశేష తై పురి గ్రహి కై యాలే, జ్ఞాత వ్యా
ర్థ మాత్ర జ్ఞాన మే అమై కై యాలుమ్, అతుక్కు మేలే ప్రథమాచార్య భూత
రాన నమ్మాళ్వార్, (౧) “ఎణ్బెరుక్కన్నల తొణ్బరుళీటిలవణ్బుకల్
నారణన్” ఎన్జుమ్, (౨) “నారణన్ ముఱువేఱులకుక్కుమ్ నాతన్”
ఎన్జుమ్-ఇన్దనారాయణ శబ్ద తై చొల్లు మోబ్బతు, పూర్వోత్తర జ్ఞుళిలే ఇతి
లర్థ తై చొల్లు లిప్పీరువ తొరు వ్యవస్థై యుక్తా కై యాలుమ్, ఇతిలే అర్థాంశ
త్తిలే నిష్ఠరాయ్ పోరువర్ కళి. ఇన్వర్థ తై ప్పొత్తిన్దు కొణ్ణు కిడ కై
యాలే, కిట్టోచ్చై యోసాతి శబ్ద తై యుమ్ ఆదరిత్తు పోరువర్ కళి.

అవతారి కై సమ్మూర్ణమ్.

తిరుమ న్త్ర ప్రకరణమ్.

ఆక సకల శాస్త్ర సజ్గ్రహ మాయ్, జ్ఞాత వ్యార్థ జ్ఞుళై యత్త నక్కు
ఉళ్వాయిలే పుష్కల మాక పుడై త్తాయ్, అన్య నిర పేక్ష మాక సకలార్థ జ్ఞు
యుమ్ సాధిత్తు త్తరుమ్ వై భవత్తై యుడై త్తాయ్, సాధనా న్తర జ్ఞుకుమ్
స్వసమ్బంధ త్తాలే ఉన్మేషకర మాయ్, సర్వ మన్త్రా న్తర జ్ఞు త్తాట్టిలుమ్ అధి
క మాయ్, ఆచార్యర్ కళోడు ఆఱ్వార్ కళోడు వేదా న్త జ్ఞుళోడు ఋషి
ళోడు వాశియఱి ఎల్లారాలుమ్ ఏక కణ్ణ మాక ఆదరిక్కు పుడుకిఱి ఇమ్మ
న్త్ర మ్తాన్-(౩) “ఓమి త్యే కాక్షరమ్, నమ ఇతి ద్వే అక్షరే, నారాయ
ణాయేతి పంచాక్షరణి, ఇత్యష్టాక్షరమ్, ఛన్ద సాగాయ త్రిచేతి” ఎన్జు-
ఎట్టు త్తిరువక్షర మాయ్ మూన్జు పద మాయ్ గాయ త్రియెన్గిఱి ఛన్ద సై
యుడై త్తాయిరుక్కుమ్. “ఓమి త్యే కాక్షరమ్” ఎన్జు-ప్రణవ తై మన్త్ర
శరీర త్తుక్కు అవయవ మూక్కు కై యాలే, ఇమ్మన్త్ర శరీరమ్ సకల మన్త్ర
సాధారణ మాయిరుక్కిఱి ప్రణవ తై ముద్రియ వే, అష్టాక్ష రాత్మక మాయిరు
క్కు మెన్గిఱి వర్ కళై వ్యావ ర్తిక ఱతు. “నారాయణాయేతి పంచాక్ష

రాణి” ఎఱ్ఱ-అజ్ఞాతరమాకచ్చిల్లుకై యాలే “నార” ఎన్నిటివిడ త్తిల్
అకారతై ఓరక్షరమాక్కి, ఇతై ఆటక్షరమాకచ్చిల్లుమవర్కలై వ్యావ
ర్కిక్కిటతు.

ఆక ఇప్పడి అష్టాక్షరాత్మకమాయ్, పదత్రయాత్మకమాన ఇత్తి
రుమస్త్రమ్, ఆత్మస్వరూపయాధా త్త్యితై ప్రకాశిప్పిక్కిటతు. (౧)
“బ్రహ్మణః ప్రణవం కుర్యాదాదావస్తేచ సర్వదా । స్రవత్యనోఽఙ్గతం
పూర్వంపరస్తాచ్చవిశీర్యతే” ఎఱ్ఱ-వేదమ్కీర్తఁబ్బుకిప్పొకామైక్కాకవుమ్,
మేల్ శితటిప్పొకామైక్కాకవుమ్, కీర్టుమ్మేలుమ్ శెప్పుప్పొలే మూడి
కొండ్లజిడక్కడవతాయ్, సకలమస్త్రజ్ఞుక్కుమ్ స్వసమ్మస్థతాలే
ఉన్నేషకరమాయిరుక్కుమ్. ఇమ్మస్త్రత్తిలే ప్రథమపదమానప్రణవమ్,
మస్త్రశేషత్తుక్కు సద్గ్రహమాయ్, ఏకాక్షరముమాయ్, అక్షర
త్రయాత్మకముమాయ్, పదత్రయాత్మకముమాయ్, వాక్యాత్మకము
మాయిరుక్కుమ్.

(౨) “ఓమిత్యేకాక్షరమ్” (౩) “ఓమిత్యేకాక్షరంబ్రహ్మ” (౪)
“మూలమాకియనొల్లై యెఱ్ఱుతై” ఎన్నెయాలే ఏకాక్షరమాయిరు
క్కుమ్. (౫) “అకార ఉకార మకార ఇతి, తానేకధాసమభరత్తడేతదో
మితి” (౬) “అకార ఇచ్చెచ్చుకార ఇచ్చ మకార ఇచ్చ ప్రజాపతిః । వేదత్ర
యాన్నిరబ్రహ్మ” ఎఱ్ఱ-అకార ఉకార మకార రూపమాయిరుక్కు
యాలే, మూన్టక్షరమాయిరుక్కుమ్. ఇవై ఓరోరక్షరజ్ఞశే, ఓరోవర్థజ్ఞ
భుక్కు వాచకమాకై యాలే, మూన్టపదమాయిరుక్కుమ్. ఇమ్మాన్ట
పదముమ్మూడి ఓరర్థవిశేషత్తోడే తలైక్కట్టివిడుకై యాలే వాక్యాత్మక
మాయిరుక్కుమ్.

(౧) (౨) నారాయణోప- (౩) గీ. ౮-౧౩.

(౪) పెరి-తి-౪-౫-౪. (౫) నారాయణోప. (౬) మను-౨-౭౬

ఇప్పణవత్తిల్ ప్రథమపదమానలకారమ్, (౧) “నామరూపశ్చ భూతానాం కృత్యానాశ్చ ప్రపశ్చనమ్ । వేదశబ్దేభ్యసేవాదా జేవా దీనాంచకారసః” ఎన్ఱు వేదమ్ లాకికశబ్దజుక్తైల్లామ్ కారణమాయురుక్కి తాప్పోలేయుమ్, అవ్వేదజుళ్ తనక్కు- (౨) “ఋచోయజాంషి సామాని తథైవా ఽధర్వణానిచ । సర్వమష్టాక్షరాన్తస్థం యచ్ఛాన్యదపి వాజ్మయమ్” ఎన్ఱు ఇమ్మన్త్రవిశేషమ్ కారణమామాపోలే, ఇమ్మన్త్రత్తుక్కు, సజ్జహమానప్రణవమ్ కారణమామాపోలేయుమ్, (౩) “తస్యప్రకృతి లీనస్య” ఎన్ఱు ప్రకృతిశబ్దత్తాలే శొల్లుకై యాలే, ప్రణవత్తుక్కు, అకారమ్ కారణమాయురుక్కుమాకై యాలే, (౪) “అకారోవైసర్వా వాక్” ఎన్ఱు సర్వశబ్దముమ్ అకారాన్తర్గతమాయురుక్కుమ్. అథ్థాభిధాయి యాన సకలశబ్దజుక్తైయుమ్ గర్భిత్తుక్కుణ్డరుక్కై యాలే, అవ్వోశబ్ద వాచ్యమాన అర్థజుక్తైల్లామ్ వాచకమాయురుక్కుమ్.

ఇతు సర్వార్థజుక్తుమ్ వాచకమాయురుక్కి అపడి ఎజ్జనేయొన్నిల్; ఇన్ద అకారమ్ (౫) “అవ-రక్షణే” ఎన్ఱి అథాతువిలే రక్షణవాచి యాయ్, అన్దరక్షణమాకి అప ర్థనాన్ నిరాశ్రయచూకవుమ్, నిర్విషయ, చూకవుమ్ నిల్లామైయాలే రక్షణైకనిరూపణీయామాన రక్షకవస్తు వైయుమ్ కాట్టి, రక్షణమ్ తనక్కు రక్ష్యవస్తు అపేక్షితమాకై యాలే రక్ష్యవస్తువైయుమ్ కాట్టుకి అతు. అతిల్ ఒరురాజ్యమ్, ఒరులోకమ్, ఒరుత్తైలోక్యమ్ ఎన్ఱాప్పోలే రక్ష్యవిశేషత్తై ఒత్తుక్కిచ్చల్లామైయాలే, చిదచిదాత్మకమాన సర్వముమ్ రక్ష్యమాయలుమ్. సర్వముమ్ రక్ష్య కోటియిలేపుకురుకై యాలే ఆశ్రయాపేక్షయాపుకున్దరక్షకన్ సర్వరక్షక నాయలుమ్. రక్షణన్దక్కు ప్రకారాన్తే యెన్ఱాకై యాలే, సర్వ ప్రకారరక్షకత్వముమ్ శొల్లిన్ద్రాయన్ద్రు. ఆక; రక్ష్య రక్షకాత్మక

మానసకలపదార్థజ్ఞులై యుమ్ వచిక్రైయా లే అనోవోశబ్దజ్ఞుక్కు వాచ్య మాన అర్థజ్ఞుక్కు ఇన్ద అకారమే వాచకమెన్నుమిడమ్ సమ్ప్రతి పన్నమ్.

(౧) “అథతి-బ్రహ్మ” (౨) “అకారోవై విష్ణుః” (౩) “అక్షరాణామకారోఽస్మి” (౪) “యద్వేదాదాస్వరః” (౫) “అథతిభగవతోనారాయణస్య ప్రథమాభిధానమభిదధతా కింనామమజ్ఞశంసకృతమ్” ఎన్నిటప్రమాణజ్ఞులై సర్వరక్షకనాకచ్చొల్లుకిటతుమ్సర్వేశ్వరనై యెన్నుమిడమ్ సమ్ప్రతిపన్నమాకిటతు. (౬) “నహిపాలనసామర్థ్య మృతేనర్వేశ్వరం హరిమ్” ఎన్దు-రక్షణధర్మమ్ భగవద్వ్యతిరేకేణ ఆశ్రయాన్తరత్తిల్ కిడవాతెన్తెయాలమ్, అకారవాచ్యనాసనర్వేశ్వరనై-రక్షకనాకచ్చొల్లుకిటతు. బద్ధముక్తనిత్యాత్మకమాన ఉభయవిభూతియైయుమ్ - రక్ష్యమాకచ్చొల్లుకిటతు. అతిల్ బద్ధవర్గత్తిల్ అజ్ఞకోటియై కర్మానుగుణమాకరక్షిక్కుమ్. ముముక్షుక్కులై స్వరూపానుగుణమాక రక్షిక్కుమ్. ముక్తరై యుమ్ నిత్యరై యుమ్ - భోగానుగుణమాక రక్షిక్కుమ్. “ఇనిసర్వరక్షకసెన్దుశొల్లుకిటతు-ఇన్నానై, రక్ష్యవస్తుక్కుల్ - ఇన్ననై, రక్షణప్రకారమ్-ఇన్నతు” ఎన్నుమిడతైమేలేవివరణత్తిలే విశదమాక్కుక్కడవతు. ఆక, అకారతాలై స్వేతరసమస్తపదార్థజ్ఞుక్కుమ్ సర్వప్రకారరక్షకన్ సర్వేశ్వరనైన్తతాయీల్లు.

(౭) “యతోవా ఇమానిభూతాని జాయన్తే, యేనజాతాని జీవన్తి” ఎన్దు - “యావనారూపవస్థక్కుల్ నిస్తుమ్ ఇన్దజగత్తు ఉడ్డాకానిష్ఠతు; ఉడ్డానజగత్తు-యావనారూపనాలే రక్షిక్కుప్పడుకిటతు” ఎన్దు-సర్వకారణవస్తువుక్కు సర్వరక్షకత్వతై చొల్లుకై యాలే, ఇన్దపదత్తిటొన్న సర్వరక్షకత్వమ్ సర్వకారణత్వతైయుమ్ కాట్టుకిటతు. ఇన్దగర్భాస్పృహ్యది

(౧) (౨) (౩) గీ.౧౧-౩౩. (౪) తై.నా.౧౮-౨౨.
(౫) కైయట (౬) ఖ.పు.౧-౨౨-౨౧. (౭) తై.శ్చ.౧-౧.

కళుక్కుజ్ఞానశక్త్యాదికల్ అపేక్షితమౌకై యాలే, సమ స్తకల్యాణగుణాత్మ కత్వత్తైయుమ్ శొల్లకిఱతు. ఇన్దకారణత్వత్తాలే ఉపాస్యత్వముమ్ శరణ్య త్వముమ్ శొల్లిల్ ద్రాయీల్ దు. (౧) “కారణస్తుధ్యేయః” (౨) “యో బ్రహ్మణంవిదధాతిపూర్వం యోవై వేదాంశ్చప్రహిణోతితస్యై - ముము త్సుర్వై శరణమహంప్రపద్యే” ఎన్దు-కారణవస్తువై యే ముముత్సు వుక్కు ఉపాస్యమాకవుమ్ శరణ్యమాకవుమ్ శొల్లిల్ ద్రితే.

తత్త్రితున్యాయత్తాలే ఉపాస్యమాయుమ్ శరణ్యమాయుమిరు క్కి-ఱనస్తువేయితేముముత్సువుక్కు-ప్రాప్యమాయఱువతు. ఆకై యాలే ప్రాప్యత్వముమ్ శొల్లిల్ ద్రాయీల్ దు. ప్రాప్యత్వప్రయు క్తమానవిలక్షణ విగ్రహయోగాదికళుమ్ శొల్లిల్ ద్రాయీల్ దు. అనన్యసాధ్యమానఅవ్యస్తు వేయితే ఆశ్రితనుక్కు విరోధివివృత్తిపూర్వకమాక అభిమతత్తై సాధిత్తు కొడుప్పతు. ఆకై యాలే ఉపాయభావముమ్ శొల్లిల్ ద్రాయీల్ దు.

“శ్రేయఃపతిః” ఎన్లిఱపడియే, పిరాట్టి-భగవత్స్వరూపనిరూపకై యాకై యాలే (౩) “యద్యపినచ్చిత్తో ననిర్భగ్నదై వతం గుణగణంమన సాఽనుధావేత్, తథాప్యన్తర్గుణామేవదేవతాంభజతే, తత్రాపినగుణైవ దేవతాప్రాప్యతే” ఎన్లిఱ గుణసిద్ధిన్యాయత్తాలే లక్ష్మీసమ్బంధముమ్ ఆర్థమాక ఇవ్విడత్తిలే శొల్లిల్ ద్రాయీల్ దు. (౪) “అణురేషఆత్మా” ఎన్దు-ఆత్మసామాన్య ప్రయు క్తమాయ్ ఇవళుక్కువరుమ్ అణుత్వముమ్, (౫) “యథాసర్వగతోవిష్ణు స్తతై వేయంద్విజోత్తమ” ఇత్యాదికళి ట్చొల్లకిఱపడియే ఈశ్వరనోపాతి ఇవళుక్కుముణ్ణాన సర్వవ్యాపకత్వముమ్ తన్నిల్ తాన్ విరుద్ధమాయ్, ఏకాశ్రయస్థమాకకూడామైయాలే ఇర ఙ్జుమ్ కూడుకైక్కాక, * “అనుపపద్యమానార్థదర్శనాత్ ఉపపద్యమా

(౧) ఆధర్వశిఖాప-

(౨) శ్వేతా-౬-౧౮.

(౩) ద్రమిడభాష్య

(౪) ముణ్ణ-౩-౧-౯.

(౫) వి-పు-౧-౮-౧౭.

నాఁడౌ న్నరకల్పనమథాపత్తిః” ఎన్నిట అథాపత్తియిన్నడియే, అపరిచ్ఛేద్యమాన స్వరూపవైభవజ్ఞైయుడై యనాన ఈశ్వరన్ అత్యంతసూక్ష్మమాన పదార్థజగితే పణ్ణుమ్ సమాప్యవ్యాప్తిక్కు ఒరుశక్తివిశేషతైక్కుఁజ్ఞుమోపాతి, ఇవభుమ్ ఒరుశక్తివిశేషతైలాతే వ్యక్త్యాశ్రయమాన జాతిపోలే, ఈశ్వరన్ వ్యాపిత్తవిడమెల్లామ్ వ్యాపిక్కుక్కడవళాకైయాతే, ఈశ్వరస్వరూపనిరూపకై యెన్నుమిడమ్ సమ్ప్రతిపన్నమ్.

వ్యక్తిక్కుమ్ జాతిక్కుముణ్ణాన సమ్బంధమౌలేయితే ఈశ్వరసుక్కుమ్ పిరాట్టిక్కుముణ్ణానసమ్బంధమ్. అతిల్ జాతియాకిఱతు-వ్యక్తిస్వరూపజ్ఞై పుట్రిక్కిడక్కక్కడవతాయ్, అత్తిల్లాతనస్తు తాన్ ఇల్లె యెన్నలామ్బడియాయ్, వ్యక్తియుశ్శవిడమెల్లామ్ వ్యాపిక్కువుమ్ కడవతాయ్, స్వాశ్రయత్తుక్కు ఇతరవ్యవచ్ఛేదకముమాయ్, శేషముమాయిరుక్కుమ్. వ్యక్తియాకిఱతు-జాతిక్కు ఆశ్రయముమాయ్, జాతియోడేవ్యాప్తముమాయ్, జాతివ్యవచ్ఛేద్యముమాయ్, జాతిక్కుశేషియుమాయిరుక్కుమ్. అతిల్ జాతిపోలే పిరాట్టియుమ్-(౧) “అనన్యారాఘవేణాహం భాస్కరేణప్రభాయథా” (౨) “అనన్యహిమయాసీతాభాస్కరేణప్రభాయథా” (౩) “నిత్యైవైషాజగన్మాతా విష్ణోశ్శ్రీరసపాయినీ” ఎన్ఱమ్శొల్లకిఱపడియే, ఆదిత్యసుడైయ ప్రభైపోల్ పిరియిల్ స్థితియిల్లాతపడి ఈశ్వరస్వరూపజ్ఞై ఆశ్రయమాకవుడైయళాయ్, (౩) “యథాసర్వకతోవిష్ణుస్తథైవేయం ద్విజోత్తమ” (౪) “త్వయివిష్ణునాచాఽమృజదావ్యస్తంచరాచరమ్” ఎన్ఱమ్-ఈశ్వరసుశ్శవిడజ్ఞుమ్ వ్యాపైయుమాయ్, (౫) “శ్రియఃపతిః” (౬) “నిత్యశ్రీః” ఎన్నిటపడియే భగవత్స్వరూపత్తిసుడైయ ఇతరవ్యవచ్ఛేదబుద్ధిహేతు

(౧)రా-సు-౨౧-౧౬. (౨)రా-య-౧౨౧-౧౯. (౩) వి-పు-౧-౮-౧౭.

(౪)వి-పు-౧-౯-౧౨౬ (౫) గీతాభాష్యపతా. (౬) రా-య-౧౧౪-౧౫.

భూతై యుమాయ్, (౧) “విష్ణుపత్నీ” ఎన్దిజపడియే భగవచ్చేషభూతై యుమాయిరుక్కుమ్. అవనుమ్-వ్యక్తిపోలే ఇవళుక్కు ఆశ్రయము మాయ్, ఇవళోడేవ్యాప్తనుమాయ్, ఇనతై కొన్డటియవేణ్ణుమ్బడియు మాయ్, ఇవళుక్కు శేషియుమాయిరుక్కుమ్.

ఇ ని, జాతినిరూప్యమాన ఘటవ్యక్తియైచ్చొన్న పోతే, నిరూపకమానజాతియుమ్ తన్నడై యేలనివ్వితమామాపోలే, ఇప్పదముమ్నిరూప్యనాన ఈశ్వరవైచ్చొన్న పోతే, నిరూపకభూతైయాన పిరాట్టియైయుమ్ శొల్లిన్ద్రాయీన్దు.

అక, ఇప్పద త్తిలే సర్వరక్షకత్వముమ్, సర్వకారణత్వముమ్, సమస్త కల్యాణగుణాత్మకత్వముమ్, ఉభయవిభూతి నాయకత్వముమ్, సర్వస్మాత్పరత్వముమ్, ఉపాస్యతైయుమ్, శరణ్యతైయుమ్, ఉపాయత్వముమ్, ఉపేయత్వముమ్, విలక్షణవిగ్రహయోగముమ్, శ్రియఃపతిత్వముమ్ శొల్లిన్ద్రాయీన్దు.

ఇన్ద్ర అకార త్తిలే చతుర్థిపీఠి (౨) “సుపాంసులుక్” ఎన్దు లుప్త మాయ్క్కిడక్కిటతు. ఇన్ద్ర అకార త్తిల్ చతుర్థి పీఠుమెన్నుమిడ త్తిల్ ప్రమాణమెన్నెన్నిల్ ; ఇతినుడైయవివరణమాన నారాయణపదమ్ చతుర్థ్యన్తమాకై యాలే, సజ్జహమాన ఇతువుమ్ చతుర్థ్యన్తమాక నేణ్ణుమ్. చతుర్థ్యన్తమాకాతే ప్రథమాన్తమాయ్ (౩) “తత్త్వమసి” శే, ఆత్మపరమాత్మాకళుడైయ ఐశ్వరమాకిటతెన్నుమర్థమ్, వివ (త్తోడే విరోధిక్కుమ్. అతుక్కుమేలే నారాయణ పద ణ్ణిట్చొల్లకిట కీరాత్తభావత్తోడుమ్ విరోధిక్కుమ్. (౪) “అహమసి నమమ, భగవతపహమస్మి” ఎన్దు-స్వస్వాత స్త్ర్యనివృత్తిపూర్వకమాక భగవదేక పారశ స్త్ర్యతైచ్చొల్లకిటనమశ్శబ్దత్తోడుమ్ విరోధిక్కుమ్. (౫) “పతిం

(౧) శ్రీసూక్తమ్

(౨) పాణి-సూ-౭-౧-౩.

(౩) ఛా-౬-౮-౭.

(౪) యజుర్వే-

(౫) తై-నా-౧౧.

విశ్వస్య” (౧) “పతింపతీనామ్” (౨) “ప్రధానక్షేత్రజ్ఞపతిర్దణేశః” (౩) “జ్ఞాఽఞ్ఞా ద్వావజావీశసీశౌ” (౪) “కరణాధిపాఽధిపః” (౫) “క్షరాత్మానావీశతేదేవపకః” (౬) “యస్యాఽస్మి” (౭) “పరవానస్మి” (౮) “దాసభూతాస్సత్వస్సర్వేహ్యత్తానః పరమాత్మనః” (౯) “ఆత్మదాస్యం హరేస్సాస్వమ్యం స్వభావశ్చసదాస్మర” (౧౦) “దాసోఽహం వాసుదేవస్య” (౧౧) “ఉత్తమః పురుషస్త్యన్యః పరమాత్మేత్యదా హృతః । యోలోకత్రయమావిశ్య బిభర్త్యన్యయ ఈశ్వరః” ఎన్తు ఈశ్వరనుడైయ శేషిత్వతైయమ్ చేతననుడైయ శేషత్వతైయమ్ శోల్ల కితి శ్రుతిస్మృతికళోడుమ్ విరోధిక్కుమ్.

ఆత్మేయాల్ ఇతుచతుర్థ్యస్తమాకక్కడవతు. ఇచ్చతుర్థితాన్ తాదర్థ్యచతుర్థియామ్ ఈశ్వరనుక్కు ఇష్టవినియోగార్హమామ్బుడి శేషమాయరుక్కు మెన్నిటతు.

అనన్తరమ్ ఇచ్చేషత్వత్తుక్కులైయాన అనన్యార్హతైయైక్కభీ క్కిటతు - అవధారణార్థమానడకారమ్. అతానతు - క్షేత్రపుత్రదార దేహగుణాదికళుడైయ శేషత్వత్తిత్కాట్టిల్ వ్యావృత్తమాయరుక్కై. క్షేత్రాదికల్ క్రయవిక్రయార్హమాకైయాలే అనన్యార్హశేషమన్తు; పుత్రన్ అవైపోలే క్రయవిక్రయార్హనక్షేయాకిలుమ్, సూత్రపితృప్రభృతి కళోడు అసంఖ్యాతరానదేవతై కళోడువాశియతి ఎల్లార్ కుక్కు మొక్క ఏక కాలత్తిలే సాధారణశేషమాయరుక్కైయాలే, అవనుక్కుమ్ అనన్యార్హ శేషత్వమిలై. అగ్నిసాక్షికమాక పాణిగృహీతైయానస్త్రీయుమ్, కర్తా పాధికసమృద్ధమాకైయాలే కాలాన్తరత్తిలే అన్యార్హైమాకైక్కు

(౧) శ్వే-౬-౬.

(౨) శ్వేతా-౬-౧౬.

(౩) శ్వేతా-౧-౯.

(౪) శ్వే-౬-౯

(౫) శ్వే-౧-౧౦.

(౬) యజు-౨-౧౧-౭.

(౭) రా-౨-౧౫-౭.

(౮) హరీతస్మృ-

(౯)

(౧౦)

(౧౧) గీ-౧౫-౧౬.

యోగ్యజ్ఞై యజ్ఞః; ఆకై యాలే ఇవభుక్కుమ్ నిరుపాధికమానఅనన్యార్హ శేషత్వమితి. అన్దక్షేత్రపుత్రాదికలై పోప్పలే, పుధస్సిద్ధమాకై యన్త్రియిలే అపునస్సిద్ధమాయ శేషమాయరున్దతేయాకిలుమ్, దేహత్తుక్కుమ్ అనన్యార్హ శేషత్వమితి. భార్యాశరీరమ్ భర్తాపుక్కు శేషమాయరుక్కుమ్. భర్తృ శరీరమ్ దేవాదికభుక్కు శేషమాయరుక్కుమ్; అతుక్కుమేలే కూఠా వణమాక ఎదుతిక్కొడుక్కుమ్. ఆకై యాలే దేహత్తుక్కుమ్ అనన్యార్హ శేషత్వమితి. గుణమ్-(౧) “యన్యైతే తస్యతద్దనమ్” ఎన్జిన్యాయ త్తాలే, గుణి-శేషమానవిడత్తుక్కు త్తాన్ శేషమాయరుక్కై యాలే, అనన్యార్హ శేషత్వమితి; అపుధస్సిద్ధియేడశ్శతు.

ఈశ్వరనుక్కు ఇవ్వాత్మవస్తు - శేషమాయరుక్కుమిడత్తిర్ డ్దేత్రాదికలై పోప్పలన్త్రియిలే క్రయవిక్రయాన్దర్హమాయరుక్కుమ్; పుత్రాదికలై పోప్పలే సర్వసాధారణమన్త్రియిలే అనన్యసాధారణమాయరుక్కుమ్. భార్యైయైపోప్పలే బోపాధికసమ్బన్ధమన్త్రియిలే, స్వాభావికసమ్బన్ధత్తై యుడైత్తాయరుక్కుమ్; దేహత్తోపాతి పిఱర్క్కు ఆక్కలాయరుక్కై యన్త్రియిలే, ఒట్టిక్కనొట్టియాత సమ్బన్ధత్తైయుడైత్తాయరుక్కుమ్. గుణజ్ఞో పోలన్త్రియిలే గుణియాయ, అనన్యార్హ శేషమాయరుక్కుమ్.

(౨) “నతదస్తివినాయత్సన్మయాభూతంచరాచరమ్” (౩) “కోహ్యేవాఽన్యత్, కిం ప్రాణ్యత్; యదేష ఆకాశ ఆనన్దోనన్యత్” ఎన్దు - భగవత్సమ్బన్ధమ్ అఱిల్, ఆశ్రయవిధురమాన గుణ మ్బాలే, సత్తైయేసిడిత్తిల్లెయెనైయాలే, క్రయవిక్రయాన్దర్హమెన్నుమిడమ్ సమ్పత్తిపన్నమ్.

(౪) “ఆత్మేవేదంసర్వమ్,” (౫) “బ్రహ్మేవేదంసర్వమ్” (౬) “సర్వంఖల్విదంబ్రహ్మ” (౭) “యస్యాత్మాశరీరమ్, యస్యపృథివీశరీ

రమ్” (౧) “తత్సర్వం వై హరే స్తనః” (౨) “తానిసర్వాణి తద్వపుః”
 ఎఱ్ఱ-స్వేతరసకలపదార్థభుక్కుమ్ ఈశ్వరన్ శరీరియాయ్, వ్యతిరిక్తజ్ఞ
 శబ్దేయ అవనుక్కుశరీరజ్ఞభాయిరుక్తైయా లే, ఓరాత్మావాలే అధిష్ఠిత
 మాన శరీరానయవజ్ఞశిల్ అన్యోన్య శేష శేషి భావమిల్లాతవోపాతి ఈశ్వర
 శరీరమాన ఇచ్చేతనాఽచేతనభుక్కుమ్ ఒఱ్ఱ కొఱ్ఱ శేషమాకై
 అయుక్తమాకై యాలుమ్, అస్త శేషత్వముణ్ణానాలుమ్ బోపాధికమాకై
 యాలుమ్, (3) “దేవర్షిభూతాత్మనృణాం పితౄణాం నకిజ్యురోనాయ
 మృణీచ” ఎఱ్ఱ- అన్యశేషత్వతైక్కభీక్తైయాలుమ్ అనన్యసాధారణమ్
 ఇస్త శేషత్వమెన్నుమిడమ్ సమ్ప్రతిపన్నమ్.

(౪) “దాసభూతాత్మనృణాం” (౫) “ఆత్మదాస్యం హరేస్సాన్వి
 మ్యం స్వభావమ్” ఎఱ్ఱ-ఆత్మపరమాత్మాక్కుభుక్తైయ శేష శేషి భావతై
 స్వాభావికమాక చ్చొల్లుకై యాలుమ్, శేష శేషి భావత్తుక్కు హేతు
 భూతమాన శరీరాత్మభావమ్ నిత్యమాకై యాలుమ్, (౬) “సోమః
 ప్రథమో వివిదే, గన్ధర్వో వివిదఉత్తరః, తృతీయో అగ్నిప్తేపతిః,
 తురీయో స్తేమనుష్యజాః” ఎఱ్ఱ-పాణిగ్రహణానంతరమ్ సోమాదికభుక్తు
 సాధారణైయాకశ్రుతైయుమాయ్, పాణిగ్రహణపూర్వకాల త్రిల్ మాతా
 పితాక్కుభుక్తు శేషభూతైయుమాయ్, శరీరావధియానసమ్బంధతైయుడై
 యభుమాయ్, శరీరత్తోడేయిరుక్కుచ్చెయ్ తేయమ్ “సన్యస్తం మయా”
 ఎఱ్ఱ హేతు సమ్బంధమ్ కులైయుమ్బడియుమాయిరుక్తైయా లే, భారై
 యైక్కాట్టిల్ అత్యంతవ్యావృత్తమెన్నుమిడమ్ సమ్ప్రతిపన్నమ్.

(2) “యస్యాత్మా శరీరమ్, యస్య పృథివీ శరీరమ్” ఎఱ్ఱ శరీర
 త్వమ్ ఉణ్డాకానిఱ్ఱుచ్చెయ్ తేయమ్, క్రయవిక్రయానర్హమాకవుమ్,

(౧) వి-పు-౧-౨౨-౩౮.

(౨) వి-పు-౧-౨౨-౮౬.

(౩) భాగ-పు-

(౪) హరితస్మృ- (౫)

(౬) యజుర్వే-

(౭) సుబాలావ.

అనన్యసి ధారణమాకవుమ్, స్వాభావికమాకవుమ్, కీర్తీచ్చుల్లుకై యాలే కర్తృపాధికమానదేహ త్తిత్కాట్టిల్ వ్యావుత్త మెన్నుమిడమ్ సమ్మతి పన్నమ్.

అన్తహేతుక్కళాలుమ్ (౧) “నదృష్టేర్ల ప్పారం పశ్యేః, నమతే ర్మన్తారంమన్విథాః” ఎన్ఱు గుణియాక శ్రుతమాకై యాలుమ్ గుణ త్తిత్కాట్టిల్ వ్యావుత్త మెన్నుమిడమ్ సమ్మతిపన్నమ్.

ఆ కై యాలే ష్టే త్రాదిగత మాన ఉపాధివిశేషజ్ఞిన్ఱియిలే శ్రిత్యానపాయనియాయుపన్దశ్య పిరాట్టియోపాతి, ఈశ్వరనుక్తు ఇన్ద ఆత్మవన్ఱు అనన్యార్న శేషమెన్ఱతాయీర్లు. (౨) “ఉటవేల్ నమక్కి జ్ఞోత్కక్కవోత్తియాతు” ఎన్ఱు - “ఇన్దమ్మన్దమ్ - ఉన్నాలుమొత్తిక్క ప్పొకాతు; ఎన్నాలుమొత్తిక్కప్పొకాతు, ఇరువరాయమ్ సజ్జేతిత్తా లుమ్ఒత్తిక్కప్పొకాతు” ఎన్ఱు - ఉకారార్థమాన అనన్యార్న శేషత్వత్తై నాయచ్చియారుమ్ అనుసన్ధిత్తరుళినార్. (౩) “తదేనభూతంతదుభవ్య మాఇదమ్” ఎన్ఱు ఏవకారమ్ కిడక్కుమ్ స్థానత్తిలే ఉకారమ్కిడక్కు క్కాన్ఱైయాలే అన్దప్రమాణమడియాక ఇన్దఉకారముమ్ అవధారణార్థ మాకిటతు.

ఆక అకారత్తిలుమ్, చతుర్థియిలుమ్, ఉకారత్తిలుమ్ - ఈశ్వర నుడైయ రక్షకత్వముమ్ చేతననుడైయరక్ష్యత్వముమ్, ఈశ్వరనుడైయ శేషిత్వముమ్, చేతననుడైయశేషత్వముమ్, శేషత్వత్తినుడైయ అనన్యార్నజైయుమ్ శొల్లిల్లీర్లుయిల్లు.

అనన్తరమ్ సర్వరక్షకనాయ సర్వశేషియాయ సమాధికదరిద్ర నాన సర్వేశ్వరనై ప్రతిసమ్బన్ధియాక వుడైత్తాన అనన్యార్న శేషత్వత్తుక్కు ఆశ్రయమ్ ఇన్ద తెన్ఱిటతు - మకారమ్. ఒరుసమ్మన్దమాకిల్, సమ్బన్ధి ద్వయా పేక్షితమాయితేయిరుప్పతు. అతిల్ సమ్బన్ధత్తైయుమ్ ప్రతి

సమృద్ధియైయుమితేకోర్కొల్లొనినతు. అతిల్ ప్రతినమృద్ధియైయుమితే
ఇస్సమృద్ధిత్తుక్కు ఉదయమిల్లాతవోపాతి, ఆశ్రయవిధురమాకవుమ్ స్థితి
యిత్తయితే. ఆకై యాలే ఆశ్రయవిశేషత్తై మకారమ్ శొల్లొకిటతు.

ఇమ్మకారమ్ “మనజ్ఞానే” ఎన్నికథాతువిలేజ్ఞానవాచియాయ్,
(౧) “విజ్ఞానంయజ్ఞంతనుతే” ఎన్నికవిడత్తిల్ విజ్ఞానశబ్దమోలే, (౨)
“తద్గుణసారత్వాత్తద్వ్యపదేశః ప్రాజ్ఞవత్” ఎన్నికన్యాయత్తాలే
జ్ఞానగుణసారమాన ఆత్మస్వరూపత్తుక్కు వాచకమాకిటతు. ఆకజ్ఞాన
గుణకనాన ఆత్మానైచ్చొల్లిల్లొద్రొయిల్లొదు. జ్ఞాతృత్వమాకిటగుణమ్
గుణాన్తరజ్ఞభుక్కుముపలక్షణమాయ్, నిత్యత్వమ్, ఏకరూపత్వమ్,
అణుత్వమ్, వ్యాపకత్వమ్, ఉల్బిట్ట ఆత్మధర్మజ్ఞభుమ్ ఇప్పదత్తిలేఅనుసన్ధే
యమ్.

అథవా, కకారాదిమకారాన్తమాన ఇరుపత్తైన్తరజ్ఞైయుమ్
ఇరుపత్తైన్తరత్వత్తుక్కుమ్వాచకమాక్కినమాన్త్రికప్రక్రియేయాలే, (౩)
“పశ్చాదంశోయం పురుషః, పశ్చాదంశతత్తాభవతి” ఎన్నికపడియే ఇరు
పత్తైన్దామితత్వమాన ఆత్మాపుక్కు ఇరుపత్తైన్దామత్తరమాన ఇమ్మకారమ్
వాచకమాకిటతెన్నవుమామ్.

ఇప్పదత్తిల్ ఏకవచనమ్ జాత్యేకవచనమాయ్, బద్ధముక్తనిత్య
రూపమాన త్రివిధాత్తనగ్గత్తైయుమ్ శొల్లొకిటతు. ప్రధానరానచేతనరై
చ్చొన్నపోతే, అవరకభుక్కు భోగ్యభోగోపకరణభోగస్థానరూపేణశేష
మాన అచిద్వర్గముమ్ భగవచ్చేషతయా ఇప్పదత్తిలే అనుసన్ధేయమ్.

చిదచిత్తుక్కుశిరణ్ణమ్ శేషమాయిరుక్కుమాకిల్, చిదచిత్తుక్కు
శిరణ్ణైయుమ్ ఉపాదానమ్ పణ్ణాతే, చేతనద్వారా అచిత్తై ఉపలక్షిక్కు
వేణ్ణుమ్బడి చేతనవాచియానపదత్తై ఎదుక్కైక్కుహేతు - అన్దఅచిత్తి
త్కాట్టిల్ చేతననుడైయప్రాధాన్యమ్ తోల్లొదుకైక్కాక. శేషత్వ

జ్ఞానమ్ పిఱప్పతుచేతనవస్తువుక్తాకై యాలుమ్, ఇనిశేషత్వజ్ఞాననివర్త్య
మాన స్వాతంత్ర్యానువుత్తియుమ్ - జ్ఞానాశ్రయవస్తువుక్కై యాకై
యాలుమ్, శేషత్వజ్ఞానకార్యమాన శేషవృత్తియిల్ రుచియుశ్శతుమ్
అన్దవస్తువుక్తాకై యాలుమ్, శేషత్వవృత్తిప్రతిసమ్బంధిపక్కుల్ ఏరోధి
నివుత్తిపూర్వకమాక అన్దవృత్తిసిద్ధిక్కు ముపాయస్వీకారమ్ పణ్ణువా
నుమ్ చేతననాకై యాలుమ్, (౧) “అహమన్నమ్” ఎన్నిఱపడియేఈశ్వర
నుక్కు కాస్తుభమోబ్బలేయుమ్, శ్రీస్తనమోబ్బలేయుమ్ స్పృహవిషయ
మాయిరుప్పతుమ్ నిరస్తనమస్తహేయమాన ఇన్దచేతనవస్తువేయాకై
యాలుమ్, అవనుక్కుక్కర్తాఽనుభవోపకరణమాయుమ్, కైజ్జుర్యో
పకరణమాయుమిరుక్కిఱజడవస్తువిత్కాట్టిల్ చిద్వస్తు-విలక్షణమాకై
యాలే, అన్దప్రాధాన్యమ్తోద్రు అవనుక్కువాచకమానపదత్తై ఇడు
కిఱతు. ఆకమకారత్తాలే భగవదనన్యార్జ శేషత్వత్తుక్కు ఆశ్రయమ్
శొల్లిద్రుయిద్రు.

ప్రధానమాన ఆశ్రయత్తై ప్రథమత్తిలేశొల్లి, ఆశ్రయియాన
స్వభావత్తై అనన్తరమ్ శొల్లప్రాప్తమాయిరుక్కు, ఆశ్రయియానశేషత్వత్తై
ప్రథమత్తిలేశొల్లి, ఆశ్రయమాన జ్ఞానానన్దవస్తువై అనన్తరమ్ శొల్లు
కైక్కు హేతువెన్నెన్నిల్; (౨) “అహమర్థోనచేదాత్మా ప్రత్యక్షన్
నాత్తతోభవేత్. అహమ్బుద్ధ్యాపరాగర్థాత్ ప్రత్యగర్థోహిభిద్యతే”
ఎన్నిఱపడియే, పరాగర్థవ్యాప్తమాన అహమర్థత్తుక్కు జ్ఞానానన్దాది
కళిత్కాట్టిల్ ప్రధాననిరూపకమ్ శేషత్వమేఽన్నమిడమ్ తోద్రుయి
క్కాకవుమ్, నెరుప్పి లేవుక్కు వేవార్ శిలరుణ్ణానాల్ అవరకికై
“ఇన్నార్” ఎన్దు పారాతే పద్రుదెరికిఱవన్ నెరుప్పై అవిక్కైయిలే
యత్నమ్ పణ్ణువారోపాతి, అదాహ్యమాన ఆత్మనస్తువై అనాదికాలమ్
పద్రుదెరిహిత్తుప్పోరుకిఱ స్వస్వాతంత్ర్యత్తై ఆద్రుయిలే తాత్పర్య

మాకై యాలుమ్, పుష్పత్తుక్కు - శ్లాఘ్యులై పరిమళత్రాలేయాకిఱిహో
పాతి, స్వరూపత్తుక్కుమ్ ఉపాదేయత్వమ్ ఇన్ద్రస్వభావవిశేషత్రాలేయాకై
యాలుమ్ ఇన్ద్రపాధాన్యత్రాలే శేషత్వతై ప్రధమత్తిలే ఉపాదానమ్
పణ్ణుకిఱితు.

ఇని అన్దశేషత్వద్వాన్ చిదచిత్తుక్కుళిరణ్ణుక్కుమ్ పాతువాకై
యాలే ఒరుఆశ్రయవిషయత్తిలే ఒతుక్కువేణ్ణుకై యాలుమ్, అన్దఆశ్ర
యద్వాన్ - అచిత్తోపాతి అన్నలుమ్ తున్నలుమాయిరాతు వడివుపట్టి
రుక్కుమెన్ఱు, కిఱిచ్చీరైయై శ్లాఘిప్పారోపాతియితే మకారత్తిలే శ్లానా
నన్దరస్తువై చొట్టుకిఱితు. ఉత్కర్ణాపకర్ణహేతు - ఆశ్రయశ్రయిభావ
మల్లామైయితే, (౧) “సూక్ష్మతేనర్వాన్ కామాన్ సహబ్రహ్మణా
విపశ్చితేతి” ఎన్ఱిఱివిడత్తిల్ ఆశ్రయికభానగుణజ్ఞతై భోగ్యతై యాలే
ప్రధానమాకచ్చొల్లి, సహశబ్దత్రాలే ఆశ్రయమాన స్వరూపతై అప్రధాన
మాకచ్చొల్లిల్లిదు.

శేషత్వత్తినుడై య ప్రాధాన్యతైప్పల్లిదువితే ఆశవన్దారుమ్ (౨)
“పపురాదిషుయోపికోపివా” (౩) “తవశేషత్వవిభవాద్భహిర్భూతమ్ -
ఆత్మానమపినసహే” ఎన్ఱు - “ఇన్ద్రఆత్మనస్తు - దేహేన్ద్రీయమనఃపాణాది
కళిలే ఏతేను మొన్ఱాకపుమమైయుమ్, ఎనక్కు ఇతినుడై యస్వరూపనిర్ణయ
ముమ్ వేణ్ణా; స్వభావనిర్ణయముమ్ వేణ్ణా. ఏతేను మాక దేవరీ
రుక్కు శేషమామిత్తనై యే వేణ్ణువతు. శేషమన్ఱాకిల్ విలక్షణమాన
ఇన్ద్రఆత్మవస్తువై యుమ్ వేణ్ణన్” ఎన్దరుచిచ్చెయ్తతుమ్. శ్రుతిక
ళుమ్ (౪) “యోహమస్మి నసన్యజే” (౫) “యస్యాస్మి నతమస్తరేషు”
ఎన్ఱతువుమ్. ప్రణవార్థమ్ శొల్ల ఇట్టిన్దతిరుమకై యాన్దారుమ్, (౬) “కన్ఱి
పుర మొన్ఱుడై యానుక్కు” ఎన్ఱు అకారత్తుక్కుమ్ చతుర్థిక్కుమ్ పొరుభో

(౧) తై-ఆ-౧౨.

(౨) స్తో-౪-౫౨.

(౩) స్తో-౪-౬౭.

(౪) యజు-ఆ-౩-౨.

(౫) యజు-౨-౬-౩-౨.

(౬) తి-మొ-౮-౯-౩.

శొల్లి, “ఒరువర్క్కురియేనో” ఎన్ఱు ఉకారత్తుక్కుప్పొరుళొల్లి, మకారత్తుక్కుప్పొరుళాక “అడియేన్” ఎన్ఱతుమ్.

ఆక పదత్రయాత్మకమాన ప్రణవత్తిల్ ప్రథమ చరమపదజ్ఞో సమబ్ధిద్వయవిశేషతైచ్చొల్లిల్లు; మధ్యమపదమ్ అవల్ ద్రినుడైయ సమబ్ధివిశేషతైచ్చొల్లిల్లు.

ఇప్పగ్రావన్దాన్ (౧) “ఓమిత్యాత్మానంయుజ్జేత” ఎన్ఱైయాలే జీవవాచకముమాయ్, (౨) “ఓమిత్యేకాక్షరం బ్రహ్మ వ్యాహరన్మామ నుస్మరన్” ఎన్ఱుపవమాదికళిత్పొల్లుకిటపడియే ఈశ్వరవాచకముమాయ్ క్కిడక్కిటతు. ఇతుఉభయార్థత్తుక్కుమ్ వాచకమాకిటపడి ఎన్నెన్నిల్; “రాజపురుషః” ఎన్ఱిటవాక్యమ్ శేష శేషికళాన రాజావై యుమ్ పురుష నై యుమ్ వచిక్కితాప్పోలే, వాచకమాకక్కడవతు.

అజ్జనన్ఱియిలే జీవస్వరూపశోధనత్తైయుమ్, ఈశ్వరస్వరూపశోధ నత్తైయుమ్ పణ్ణుకై యాలే, ఉభయార్థత్తుక్కుమ్ వాచకమాకిట తెన్నవుమామ్.

ఎజ్జనేయెన్నిల్; మకారత్తాలే, (౩) “దేహాద్వియమనఃప్రాణ ధీభ్యానోఽనన్యసాధనః నిత్యోవ్యాపీ ప్రతిక్షేత్ర మాత్మాభిన్నస్వత స్సఖి” ఎన్ఱిటపడియే - ప్రకృతేఽపరనాయ్, స్వయమ్ ప్రకాశనాయ్, నిత్య నాయ్, వ్యాపకనాయ్, ప్రతిశరీరమ్ భిన్ననాయ్, స్వాభావికసుఖత్తైయు డై యనాయిరుక్కుమెన్ఱుశొల్లి; అవన్దాన్ పరతన్త్రనాయిరుక్కుమ్, అన్ద ప్పారతన్త్రన్దాన్ అనన్యార్థమాయిరుక్కుమెన్ఱు - చతుర్థియాలుమ్ ఉకారత్తాలుమ్ శొల్లి; అన్దప్పారతన్త్ర్యత్తుక్కు ప్రతిసమబ్ధియుమ్ సర్వ రక్షకనాన సర్వేశ్వరనెన్ఱుశొల్లి, ఆక ఇప్పడి జీవస్వరూపశోధనమ్ పణ్ణు కై యాలే జీవవాచకమెన్నవుమామ్.

అజ్ఞనస్థియితే సవిభక్తికమాన అకారత్తిలే ఈశ్వరనుడైయ సర్వశేషిత్వతైచ్చొల్లి, అవధ్యుక్తుక్కుశేషియామిడత్తిలే, అవై అసన్యార్థమామ్బడి శేషమాయుక్తుక్కుమెన్నుమిడతై ఉకారత్తిలేశొల్లి, అన్ద శేషిత్వతుక్కు ప్రతినమ్బధి అపేక్షితమాన్తైయాలే, చిత్ప్రకార మానచేతనవర్తతై మకారత్తిలేశొల్లి, ఆక ఇప్పడి వ్యావర్తకవిశేషణ మాన ఈశ్వరనుడైయశేషిత్వతై శోధిక్తైయాలే ఈశ్వరవాచకమెన్న పుమామ్. శేషిత్వత్తిలే ప్రధానమానపోతైక్కుమ్, (౧) “కృష్ణస్యహి కృతేభూతమిదం విశ్వం చరాచరమ్” ఎన్టావోలే చతుర్థ్యస్తమాకపుమ్ తత్త్వై.

చేతననుడైయ శేషత్వశోధనత్తిలే ఇప్పవీణవత్తుక్కు తాత్పర్య మానపోతు, అకారమ్-ఈశ్వరనాన ప్రతినమ్బధియైచ్చొల్లికిటతాయ్, మకారమ్ - ఆశ్రయతైచ్చొల్లికిటతాయ్, ఉకారమ్-అన్దశేషత్వత్తిను డైయ అసన్యార్థతైయైచ్చొల్లికిటతాకక్కడవతు. ఈశ్వరనుడైయ శేషిత్వత్తిలే తాత్పర్యమానపోతు, మకారమ్-ప్రతినమ్బధియైచ్చొల్లి కిటతాయ్, అకారమ్ ఆశ్రయతైచ్చొల్లికిటతాయ్, ఉకారమ్-అన్దశేషి త్వత్తినుడైయ అసాధారణతైయైచ్చొల్లికిటతాకక్కడవతు. అజ్ఞనస్థి యితే (౨) “తస్యప్రకృతిలీనస్య యః పరస్సమహేశ్వరః” ఎన్టిటపడియే ప్రకృత్యవస్థమానప్రణవమ్ ఈశ్వరవాచియాయ్, వికృత్యవస్థమాన ప్రణ వమ్ జీవవాచియాకిటతెన్నపుమామ్.

ఆక, ప్రణవత్తిలే ఆర్థమాకపుమ్ శాబ్దమాకపుమ్ చిత్స్వరూప త్రోడు, అచిత్స్వరూపత్తోడు, ఈశ్వరస్వరూపత్తోడు, తత్సమ్బవిశేష త్రోడు, ప్రాప్యత్తోడు, ప్రాపకత్తోడు, విరోధియోడువాశియట చ్చొల్లి కైయాలే, సకలశాస్త్రసజ్గిహమాన మస్త్రశేషత్తుక్కు సజ్గిహమె న్నుమిడమ్ సమ్ప్రతిపన్నమ్.

ప్రణవత్తిలే ఉక్తిమాన భగదనన్యార్ణ శేషత్వత్వైయుడైయ నాన
 ఇచ్చేతననుక్కు స్వరూపానురూపమాన ఉపాయవిశేషత్వై చొచ్చుకి
 అతు, ఉకారవివరణమాన నమశ్శబ్దమ్. పదక్రమత్తిలే వివరణమ్ పణ్ణాతే
 ఇజ్జనే వ్యుత్క్రమమాకై క్కడియెన్నెన్నిల్; శబ్దక్రమత్తిక్కాట్టిల్ అర్థ
 క్రమమ్ ప్రబలమెన్నిట మీమాంసకరుడైయ న్యాయత్తాలే, కీర్తి ప్రణ
 వత్తిల్ ఉక్తిమాన అనన్యార్ణ శేషత్వత్తిల్ వ్యావృత్తరాన అన్యరిలే
 అన్యతమనాన తన్నై వ్యావత్తిక్కై - అన న్తరిమ్ ప్రాప్తమాకై యా
 లుమ్, స్వరూపానురూపమాన పురుషార్థజ్ఞానమ్ పిఱక్కు మోబ్బత్తై
 క్కు స్వరూపయాధా త్యరూపమాన తదీయ శేషత్వజ్ఞానమ్ పిఱక్కు
 వేణ్ణుకై యాలుమ్, కైజ్జుర్వప్రతిసమ్బంధియైచ్చొచ్చు మిడ త్తే ఇరణ్ణారు
 కార్యమాక ప్రధమపదమాన అకారవివరణమ్ ప్పలాయలుకై యా
 లుమ్, (౧) “అహమపిమమన, భగవతపీవాహమస్మి” ఎన్ఱు ప్రణవో
 క్తిమాన స్వరూపత్తిల్ కిడిక్కిట మమవై యైయుమ్, (౨) “యాగికా
 శ్చనకృతయోమమభవ, శాసుమమ మమతానాస్తి, భగవత
 పసతాః” ఎన్ఱు మేలేవత్సవమాఃమాన పురుషార్థత్తిల్ వరుమ్మమమతై
 యైయుమ్, కాకాక్షిన్యాయత్తాలే క్కట్టిక్కు మితు - నడువేకిడక్కు
 వేణ్ణుకై యాలుమ్, ప్రణవాన న్తరిమ్ ఉకారవివరణమాన నమశ్శబ్ద
 మాకక్కడవతు.

ఇద్దనమశ్శబ్దమ్ “న” ఎన్ఱుమ్, “మః” ఎన్ఱుమ్ ఇరణ్ణుపదమా
 యిరుక్కుమ్. ఇతిలే మకారమ్ - “మన-జ్ఞానే” ఎన్నిటాతువిలే వత్సవ
 మాయ్, ఎనక్కు నాన్ ఉరియెన్ఱెన్నిటతు; నకారమ్ - ఇత్తైనిషేధిత్తు (౩)
 “యానేసియెన్నుడై మైయుమ్ నీయే” ఎన్నిటడియే తన్నుడై యమమ
 తానివుత్తియైయుమ్, మమతైక్కుర్నైన అహజ్కారనివుత్తియై
 యమనుసద్ధిక్కిటతు. (౪) “ద్వ్యక్షరస్తుభవే న్ద్రుత్త్యస్త్ర్యక్షరంబ్రహ్మ

ణి పదమ్ । మమేతిద్యత్యరోమృత్యుర్నమమేతిచశాశ్వతమ్” నిజిఱ పడియే, అహఙ్కారమమకారజ్ఞితే ఇవాత్మావుక్కు నాశకజ్ఞో; తన్నివృత్తియితే ఉజ్జీవనముమ్. ఆకత్తుడర్నాభీహాలే కిడక్కిఱ అహఙ్కారమమకారజ్ఞినుడైయ నివృత్తియైవ్పొల్లిల్ ద్రాయీల్లు.

కీర్తేచతుర్థియిల్ శొల్లకిఱపారతస్త్రితాలే స్వస్వాతస్త్రిత్వమ్ కట్టియుట్టిరుక్క, ఇజ్జునివృత్తమాకిఱ అహఙ్కార మమకారమాకిఱ తెన్నెన్నిల్; అజ్జుభగవత్పారతస్త్రివిరోధియాన స్వస్వాతస్త్రిత్వైక్కట్టిత్తతు. భగవదేశరత్నైక్కట్టెక్కు విరోధియాన స్వస్వాతస్త్రిత్వైక్కట్టిక్కిఱతు ఇజ్జు. స్వరక్షణత్తిలే తాన్ ఇట్టికైయితే అతుక్కువిరోధి యాయఱువతు. అతాకిఱతు; స్వరక్షణమాశసాధనానుష్ఠానమ్ పట్టుకై. అతుస్వరూపహానియాయితేయిరుప్పతు. భర్తావుక్కు శేషమాన శరీరత్తై అవహూతాది వ్యాపారజ్ఞశాలే పతివ్రతై రక్షిక్కైయాకిఱతు - భర్తావుక్కు స్వరూపహానియాయ్, తనక్కుమ్ స్వరూపహానియాయితే యిరుప్పతు. విశేషణప్రధానమాన విశిష్టాంశమేయితే భర్తావుక్కు శేషమాయిరుప్పతు.

అజ్జనన్తియిలే స్వరూపముమ్ శేషమాయిరుక్కుమాకిల్, నామ్ ఇజ్జుశొల్లకిఱ భగవదనన్యార్థ శేషత్వత్తుక్కు అవకాశమిట్టిక్కేయిట్టియుమ్. ఆకైయాలే ఆత్మరక్షణత్తుక్కు ఉఱుప్పకప్పట్టుకిఱ పాతివ్రత్యధర్మానుష్ఠానత్తాలే భర్తావుక్కు అనన్యార్థ శేషభూతైయాయిరుక్కుమిరుప్పట్టు వైకల్యమ్ వారాతితే. ఆకైయాలే నవద్వారపురమాన లఙ్కాపురత్తిలే నిరుద్ధయానపిరాట్టి, (౧) “తత్తస్యసద్భుశంభవేత్”

ఎఱ్ఱు-చక్రవర్తితిరుమకన్బక్కలిలే స్వస్తభరైయాయిరుద్దాహాలే యిరుక్కై - ఇవనుక్కు స్వరూపమ్. ఆక ఇత్తాల్ స్వరక్షణత్తిలే ఇట్టికై

స్వరూపహానియామృది ఈశ్వరనుక్కుఅత్యస్తపరతన్త్రమ్ ఇన్త ఆత్మవస్తు
ఎన్ఱతాయీద్రు. స్వరక్షణక్షమనానభర్తావిరుక్కు, స్వరక్షణత్తిల్ నిన్ఱమ్
పత్తివ్రత్తైకై వాగ్గీనాల్ భర్తావేరక్షకనాయలుమోపాతి, ఇవనుమ్ అత్య
స్తపరతన్త్రనాయద్రుద్రాల్ ఈశ్వరనేయితే రక్షకనాయలువాన్. ఆకై
యాలే ఈశ్వరనుడైయ ఉపాయభావముమ్ అర్థమాకచ్చుల్లిద్రుద్రా
యీద్రు.

ఈశ్వరనే రక్షకనామృది ఇవన్ అత్యస్తపరతన్త్రనానాల్, ఇన్త
స్పారతన్త్ర్యపూర్తిపిన్దతావతు-అవనుక్కు ఇన్ఱవినియోగార్హ మాకి
లితే. అవనుక్కు ఇన్ఱరాకితార్- (౧) “జ్ఞానీత్వాన్తైవ” ఎన్ఱిట శ్రీవైష్ణ
వర్కళితే. (౨) “అడియార్క్కెన్ఱై యాట్టుడుత్తవిమలన్” ఎన్ఱిట
పడియే తనక్కభిమతరాన శ్రీవైష్ణవర్కళుక్కు శేషమాక్కినాల్, అవర్
కళుక్కు శేషమాయిరుక్కిలితే ఇవనుక్కుభగవదనన్యార్హ శేషత్వపూర్తి
పిన్దతావతు; ఆకై యాలే(౩) “నిన్ తిరువెట్టెముత్తుమ్ కద్రు నానుద్రు
ద్రతు మున్నడియార్క్కడిమై” ఎన్ఱ తిరుమణ్డయాధ్వార్ అనుసన్ధిత్త
రుళినాప్పోలే, ఇప్పదత్తిలే పారతన్త్ర్యకాష్టేయానతదీయశేషత్వముమ్
అనుసన్ధిక్కుమృదిశొల్లిద్రుద్రాయీద్రు.

భగవచ్చేషత్వమ్ పూర్ణమావతు తదీయశేషత్వముణ్డానా
లాకిల్, తదీయశేషత్వమ్ ప్రణవత్తిల్ శొన్నఅనన్యార్హ శేషత్వత్తోడు
విరోధియాతోవెన్నిల్;-శ్రీవైష్ణవర్కళాకితార్- (౪) “జ్ఞమశ్రీవిమా
నాని” ఎన్ఱిటపడియే ఈశ్వరనుక్కు దివ్యమజ్జశవిగ్రహత్తోపాతిశరీర
భూతరాయలుకై యాలే, భర్తృశరీరత్తిలే మేల్విడుకిఱస్త్రీక్కుపాతి
వ్రత్యభక్తిమ్ ఇల్లాతవోపాతి, అనన్యార్హ శేషత్వత్తుక్కు భక్తిమ్ వారాతు.

అనన్యార్హ శేషత్వత్తినుడైయ అప్రచ్యుతిక్కు శరీరత్వమ్ ప్రయో

జకమాకిల్, (౧) “యస్మాత్తాశరీరమ్యస్యపుధీవీశరీరమ్” ఎఱ్ఱచేత నాఁచేతనవిభాగమున సర్వముమ్ శరీరమాయన్తోవిరుప్పతు. ఆనాల్ సర్వ రుక్కుమ్ శేషభూతనాక వేడ్డివన్తతీయెన్నిల్;

సర్వరుక్కుమ్ శరీరత్వనిబ్ధనమాన సమృద్ధిముణ్డేయాకిలుమ్, “నామ్ శరీరఞ్చేన శేషభూతన్, శరీరియాన ఈశ్వరన్ శేషి” ఎన్నిఱ్ఱాన మిన్నియిలే అహజ్కారమమకారదూషితరాయ్, నిరుపాధికబద్ధువాన ఈశ్వరనై యమ్ (౨) “నా స్తి” ఎన్నప్పణ్ణుమశవన్తియిలే, (౩) “క్షిపామి” (౪) “నక్షమామి” ఎఱ్ఱుడల్ కొతిత్తాప్పోలే కొతిక్కుమ్బడిఁబణ్ణుమ్ తనైయుడై యారాకై యాలే, ఇన్దోషణ్ణొమ్మిన్నియిలే (౫) “జ్ఞానీ త్వాత్తైవ” (౬) “పత్తరావియై” ఎఱ్ఱమ్, సర్వాభారభూతనాన ఈశ్వ రన్తాన్ తనక్కు ధారకమాకనినై త్తిరుక్కుమ్బడి, అవనుక్కు ప్రసాద పాత్రరాన శ్రీవైష్ణవర్ కళుక్కు శేషమాయరుక్కుమిరుప్పు శరీరత్వ సామాన్యత్తాలే వ్యభిచరియాతు. భర్తావోడుభారై ల్లిక్కు అవ్యవ ధానేన సమృద్ధిముణ్డాకానిఱ్ఱుచ్చెయ్ తేయమ్, ఆర్తవాదిదోషదూ షితై యానవన్తు భర్తావోడు ప్రజై కళోడువాళియఱ ఎల్లారుక్కుమ్ అస్పృశ్యైయాయ్, కుళిత్రవాతే సంశ్లేషిక్కులామ్బడియిరుక్కిఱా పోలే, అహజ్కారమమకారాదికిఱ్ఱుణ్డానవన్తు త్యాజ్యమాయ్, అనై పోనవన్తు, ఇవై తానే ఉపాదేయమాకక్కడవతు. ఆకప్రయోజనమా యద్రుతు. ఈశ్వరనుక్కుప్రసాదపాత్రమానశరీరమ్ ఉద్దేశ్యమాకక్కడ వతు. నిగ్రహపాత్రమానశరీరమ్ త్యాజ్యమాకక్కడవతు.

ఇప్పుడత్తల్ నాలర్థమ్ శొల్లానిఱ్ఱు, అనన్యశరణత్వత్తిలే ఇత్తై ఒతుక్కుకిఱవడి యెన్నెన్నిల్; (౭) “గచ్ఛధ్వమనంశరణంశరణ్యం

(౧) బృహ-గీ-౨-౨౨. (౨)

(౩) గీ-౧౬-౧౯.

(౪) పరాహు.

(౫) గీ-౨-౧౮.

(౬) తి-మొ-౧౦-౧-౮.

(౭) భారత-

పురుషర్షభాః” ఎన్ఱు-శరణమ్ పుకురుళ్ళోళెన్ఱు ఉపదేశిక్క, (1) “ద్రాప ద్యాసహితాస్స ర్వేనమశ్చక్రుర్జనార్దనమ్” ఎన్ఱు అనుషానవేన్ఱై యిలేనమ స్కారత్తైప్పణ్ణినార్క శెన్ఱిఱున్ఱానప్రమాణత్తాలే నమశ్శబ్దమ్ శబ్దమాః వే ఉపాయవాచకమాకక్కడవతు. ఆకపూర్వోక్తక్రమత్తాలే ఆర్థమాక పుమ్, స్థానప్రమాణత్తాలే శబ్దమాకపుమ్ ఉపాయవాచకమాయున్ఱై యాలేఅనన్యశరణత్వత్తిలేనోక్కాయ్కిడక్కిఱతు. ఆకప్రణవత్తాలుమ్ నమశ్శబ్దత్తాలుమ్, స్వరూపముమ్- స్వరూపానురూపమాన ఉపాయ ముమ్ శొల్లిన్ఱ్ఱాయ్న్ఱ్ఱు.

అనన్తరమ్ ఉపాయఫలమానకై జ్ఞుర్యత్తై చ్చొల్లక్కడవతాక కొంఱ్ఱు, తత్ప్రేతినమ్మన్ఱియైచ్చొల్లకిఱతు, అకారవివరణమాన నారా యణపదమ్. రక్ష్యంశముమ్ రక్షణప్రకారముమితే అకారత్తిల్ వివ రణీయమాన అంశమ్; అతిల్ నారశబ్దత్తాలే రక్ష్యంశత్తై వివరిక్కిఱతు. నారాయణన్ఱెన్ఱిఱసమ స్తపదత్తాలే రక్షణప్రకారత్తై వివరిక్కిఱతు. అతిల్ రక్ష్యవివరణమ్ పణ్ణుకిఱనారపదమ్-“నరః” ఎన్ఱుమ్, “నారః” ఎన్ఱుమ్, “నారాః” ఎన్ఱుమాయ్, స్వరూపేణపుమ్ ప్రవాహరూపేణపుమ్ నిత్య మానపదార్థజ్ఞై చ్చొల్లకిఱతు. స్వరూపేణనిత్యత్తై యావతు - సత్తాన పదార్థత్తినుడైయ ఉత్పత్తి వినాశాత్యన్తాభావమ్. ప్రవాహరూపేణ నిత్యత్తై యావతు - ఉత్పత్తివినాశయోగియాకానిఱుచ్చెయ్తేయుమ్, పూర్వకాలత్తిలుణ్ణాన నామరూపలిక్ష్ణాదికళుడైయ అనన్యధాభావమ్. (2)“సూర్యచన్ద్రమసాధాతాయధాపూర్వమకల్పయత్” (3)“యథ ర్తుష్ప్రతులీక్లాని నానారూపాణిపర్యయే! దృశ్యన్తేతానితాన్యేవ తథా భావాయుగాదిషు” ఎన్ఱిఱుపడయే. అవ్వోముతుక్కళిల్ మున్కుక్కళిన్ద ఋతుక్కళిలుణ్ణామ్ పుష్పఫలాదికిన్ఱై యుమ్ శీతోష్ణాదికన్ఱై యుమ్ నామత్తైయుముడై త్తాయ్కొంఱ్ఱు తదాకారమాయ్ వన్ఱుతోన్ఱ్ఱుమా

పోలే, సృష్టమామోత్తు మున్ను స్వసంహృతమాన సంస్థానతైయుమ్
నామాదికలై యుముడైతాయ్ కొణ్ణు విఱిన్దుపోరుడై .

అతిలే కేథమ్ - “రిజ్-క్షయే” ఎన్నిఱధాతువిలే క్షయిష్టుపదార్థ
వాచకమాయ్ క్కిడక్కిఱతు. నకారమ్-అత్తైనిశేధిత్తు “నరః” ఎష్టునిత్య
పదార్థతైచ్చొల్లుకిఱతు. ఇజ్జనే క్షయతైప్రసజ్జిత్తు ప్రతిషేధిక్కిఱతు-క్ష
యిష్టుక్కిళానమహదాదికలై యుమ్, ఒరుముఖత్తాలే నిత్యపదార్థజళిలే
ముతలిడుకై క్కాకచ్చొల్లుకిఱతు. “నారః” ఎన్నిఱవిడత్తిల్ * అణ్
ప్రత్యయమ్ - సమూహార్థ త్తిలేయాయ్, నిత్యపదార్థసమూహతైచ్చొల్లు
కిఱతు. “నారాః” ఎన్నిఱబహువచనమ్ అన్ద సమూహ త్తినుడై య
బాహుళ్యతైచ్చొల్లుకిఱతు. ఆక “నారాః” ఎష్టు - నిత్యపదార్థజళిను
డై య సమూహజ్జలైచ్చొల్లిన్ ద్రాయ్ యిన్దు.

అవై యావన-జ్ఞానశక్త్యాదిదివ్యాత్మగుణజ్ఞభుమ్, గుణప్రకాశక
మాన దివ్యమజ్జళవిగ్రహజ్ఞభుమ్, విగ్రహగుణమాన సాన్దర్యాదికభుమ్,
అన్దసాన్దర్యాదికలోపాతి పూత్తాప్పోలేశా త్తిన కిరీటమకుటాదిదివ్యాభర
ణజ్ఞభుమ్, అవ్యాభరణజ్ఞలోడు వికల్పిక్కులామ్బడియాన శబ్దచక్రాది
దివ్యాయుధజ్ఞభుమ్, ఇత్తనై యుమ్ కాట్టిలేరి త్తనిలావాకాతపడి అరుకే
యిరున్దనుభవిక్కిఱ లక్ష్మీప్రభృతిమహిమీవర్ణజ్ఞభుమ్, అచ్చేర్ త్తియిలే
అడిమైశెయ్ కిఱ అనన్తగరుడ విష్వక్సేన ప్రముఖరానసూరిసన్ధముమ్,
అవర్ కళోపాతిపోయ్ అడిమైశెయ్ కిఱముత్తిరుమ్, అవర్ కళుక్కుడిమైశెయ్
కైక్కు ప్పరికరమాన చత్రఛామరాదిపరిచ్ఛదజ్ఞభుమ్, అవ్వడిమైక్కు
వర్ధకమాయ్ పఞ్చోపనిషణ్ణయమాన పరమపదముమ్, గుణత్రయా
త్మికై యాన మూలప్రకృతియున్, పురుషసమష్టియుమ్, అహోరా
త్రాదివిభగయుత్తిమాన కాలతత్వముమ్, ప్రవాహరూపేణనిత్య
మాన మహదాదికభుమ్, తత్కార్యమాన అణ్ణజ్ఞభుమ్, అణ్ణాన్తర్వర్తి
కళాన చతుర్విధభూతజ్ఞభుమ్. పఞ్చోపనిషణ్ణయమానై యాలే పరమ

పదముమ్ సమూహ త్తకమాయరుక్కుమ్. గుణత్రయాత్మికై యాకై
యా లే మూలప్రకృతియుమ్ సమూహ త్మికై యాయరుక్కుమ్. అహం
రాత్రాదివిభాగజ్ఞో అనేకమాకై యా లే కాలముమ్ సమూహత్మకమా
యరుక్కుమ్.

ఆక, నారశబ్దతా లే వ్యాప్యపదార్థతైచ్చొల్లి, అన న్తరమ్ వ్యాప్తి
యైయుమ్ వ్యాప్తిప్రకారతైయుమ్ శొల్లుకిఱతు. *అయనశబ్దమ్-ఆవాస
వాదియాయ్, “నారాణామ్, అయనమ్ - యః, సః - నారాయణః”
“నారాః-అయనమ్, యస్య, సః-నారాయణః” ఎన్నిఱ తత్పురుషబహు
వ్రీహీరూపమానసమాసద్వయతా లే, (౧) “అన్తర్బహిశ్చ తత్సర్వం
వ్యాప్యనారాయణస్థితః” ఎన్నిఱపడియే ఉక్తిమాననిత్యపదార్థజ్ఞుక్కు
త్తాన్ ఆవాసభూమియాయరుక్కుమెన్టుమ్, అవన్తైత్తనక్కు ఆవాస
ముడై యనాయరుక్కుమెన్టుమ్ శొల్లుకిఱతు.

అవన్తైత్తుక్కుత్తాన్ ఆవాసమాయరుక్కుయావతు, స్వేతరసకల
పదార్థజ్ఞైయుమ్ “మేరోరివాఽణః” (౨) “యస్యాయుతాఽయ
తాంశాంశే విశ్వశక్తిరియంస్థితా” ఎన్నిఱపడియే తన్ స్వరూపైకదేశ
త్తిలేధరిక్కై. అవన్తైత్తాన్ ఆవాసమాక ఉడై యనాయరుక్కు
యావతు-స్వేతరసకల పదార్థజ్ఞైయుమ్ చిదచిద్విభాగమఱ తని త్తనియే
ఉల్ వాయిలేపుక్కు, ఆకాశమ్ ఘటాదికళిలే వ్యాపిక్కుమాపోలే తన్
స్వరూపైకదేశజ్ఞళా లే వ్యాప్తిక్కైయన్టియిలే, జాతి - వ్యక్తితోఱుమ్
వ్యాపిక్కు-మోపాతి సమాప్య ఆత్మతయావ్యాపిత్తు ధరిక్కై. ఇన్స అన్త
ర్వాప్తియైయుమ్ బహిర్వాప్తియైయుమ్ నిన్తైత్తే శ్రుతి (3)
“అణోరణీయాన్యహతోమహీయాన్” నిన్టు.

స్వస్యతిరిక్తజ్ఞుక్కు ఆవాసమాయరుక్కుమెన్టుమిడ త్తిల్ నార
శబ్దైల్ ప్రథమోపాత్తమానగుణజ్ఞుమ్ స్వరూపాశ్రయమాకై యా లే

అనుసన్ధిక్కుక్కడవోమ్. స్వవ్యతిరిక్తిజ్ఞలై ఆవాసమాకవుడై యనాయరు క్కుమెన్నుమిడత్తిలే గుణజ్ఞకుక్కువ్యాప్యత్వమ్ అనుపపన్నమాకై యాలే, అవల్లై యుట్టిన్దవై - వ్యాప్తిక్కుక్కర్పిభవిక్కుక్కడవన. తన్ గుణజ్ఞిలే ఈశ్వరన్ వ్యాపిక్కుక్కమౌత్తు గుణవిశిష్టనాయే వ్యాపిక్కుక్క వేణుమ్; నిర్గుణమాయవస్తు ఇరామైయాలే. అప్పిత్తు వ్యాప్యగుణజ్ఞళే వ్యాపకజ్ఞళాయ్, వ్యాపకగుణజ్ఞళే వ్యాప్యజ్ఞళాయ్, అటుకై యాలే, ఆత్మశ్రయదోషముణ్ణామ్. అతుక్కుమేలే తన్ గుణజ్ఞిలే గుణివ్యాపిక్కుక్క వేణుమెన్దుపుక్కాల్ తదాశ్రయమానగుణజ్ఞళై యుమ్ గుణి వ్యాపిక్కుక్క వేణుమ్; అన్దవ్యాపకనుడైయ గుణజ్ఞళై యుమ్ గుణి వ్యాపిక్కుక్క వేణుమ్; అకై యాలే అననస్థాదుస్థమామ్.

ఆకి సమస్తకల్యాణగుణాత్మకత్వమ్, ఉభయవిభూతినాథత్వమ్, సర్వస్వాత్పరత్వమ్, సర్వశరీరత్వముఖిట్టవై ఉక్తమాయనిష్ఠతు.

(౧) “నరాజ్ఞాతానితత్వాని నారాణీలితతోవిదుః | తాన్యేవచాయ నంతస్య తేననారాయణ స్తస్మిలం” ఎన్దు - నరనుణ్ణు - నిత్యనానసర్వేశ్వరన్, అవన్బక్కుల్ నిష్ఠుమ్ జాతమానపదార్థజ్ఞో నారజ్ఞళాకిటన; తన్బక్కులిలే ఉత్పన్నమాన అన్దనారజ్ఞళై యే తనక్కిరుప్పిడమాక వుడై యనెనైయాలే సర్వకారణత్వత్వైయుమ్ శొల్లిల్లై యిల్లై.

ఇని(౨) “నారశబ్దేనజీవానాం సమూహఃప్రోచ్యతేబుధైః | గతిరా లమ్బనంతస్య తేననారాయణ స్తస్మిలం” ఎన్దిటపడియే నారశబ్దమ్ నిత్య మాన జీవసమష్టిక్కుక్కవాచకమాయ్, అయనశబ్దమ్ - “ఇణ్ - గతా” ఎన్దిటభాతువిలే ప్రాప్యవాచియాయ్, ఆక, “నారాయణన్” ఎన్దు - చేతనవర్గత్తుక్కుక్క ప్రాప్యభూతనెన్దు తాయిల్లై.

బస్థలాభముమ్ ప్రాప్యమాకై యాలే, (౩) “మాతా పితాభ్రాతా నివాసశృంగంసుహృద్గతిర్నారాయణః” ఎన్దుమ్, (౪) “ఎమ్మిరానెన్దై

యెన్నుడై చుచ్చిల్ల మెనక్కరళెన్నుడై వాణాళి ” ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱ పడియే సర్వవిధబద్ధువుమ్ సర్వేశ్వరసెన్ఱుమ్ శొల్లిల్ల న్ఱాయీల్లు.

(౧) “విష్ణుహతంవినానాన్యత్కించీద స్తిపరాయణమ్” ఎన్ఱిఱపడియే అయనశబ్దమ్ ప్రాపకవాచియాయ్, చేతనరుక్కు-ప్రాపకసెన్ఱుమ్ శొల్లిల్ల న్ఱాయీల్లు. పిరాట్టి నారశబ్దకోటిసుటితై యాకై యాలే ఇప్పద త్తిల్ లక్ష్మీసమన్వయమునుసనేయమ్.

ఆక ఇన్దనారాయణపదత్తాలే కై జ్జుర్యప్రతిసమన్వయై చ్చొలి న్ఱాయీల్లు.

మకారవివరణమాన “ఆయ” ఎన్ఱిఱచతుర్థియాలే అవన్ తిరువడి కళిల్ పణ్ణుమ్ కై జ్జుర్యత్తై అపేక్షిక్కిఱతు. చతుర్థిమకారవివరణమాన పడి యెన్నెన్నిళ; శేషత్వత్తుక్కు ఆశ్రయమాకవితే మకారవాచ్యుడై చ్చొల్లిల్లు. “అకిచ్చిత్కరస్య శేషత్వాఽనుపపత్తిః ” ఎన్ఱిఱపడియే, అన్వశేషత్వసిద్ధితాన్ కిచ్చితార్తాలే యాకై యాలే, కిచ్చితార్తర ప్రకాశకమాన ఇన్దచతుర్థి మకారవివరణమాకిఱతు. కిచ్చితార్తమిల్లాతవన్ఱు శేషత్వమి. శేషత్వమిల్లాతవన్ఱుస్వరూపమ్, * అనన్నేవ వాయ్ విడుమ్.

ఆక ఇమ్మాన్ఱుపదత్తాలుమ్ ఈశ్వరనుడై య స్వరూపముమ్, ఆత్మావినుడై య స్వరూపముమ్, త్యాజ్యతయా విరోధిస్వరూపముమ్ శొల్లిల్ల న్ఱాయీల్లు. ఈశ్వరన్ సర్వశేషియాయరుక్కుమ్. చేతనవన్ఱు అననుక్కు అనన్యార్త శేషమాయరుక్కుమ్. స్వస్వాతన్త్ర్యముమ్, అన్య శేషత్వముమ్-స్వరూపవిరోధియాక క్కడవతెన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱతు. ప్రణవ ద్దిలే, నమశ్శబ్దత్తిలే - ఈశ్వరనుడై య నిరపాయో పాయత్వముమ్, చేతననుడై య అనన్యశరణత్వముమ్, స్వరక్షణప్రవృత్తి స్వరూపహాని యెన్నుమిడముమ్ శొల్లిల్ల న్ఱాయీల్లు. ఈశ్వర కిచ్చితార్త త్తిను డై యపరమప్రాప్యత్వముమ్, ఇవనుడై య అనన్యభోగత్వముమ్, ప్రాప్య

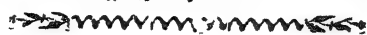
స్తరసమ్భవమ్ అప్రాప్తమేన్నుమిడముమ్ చరమపదత్రాలే శొల్లిన్
త్రాయీన్.

ఆక ఇత్రాల్ చేతననుడైయ ప్రకృతేపరత్వముమ్, ప్రకృతేపర
నుడైయశేషత్వముమ్ శేషత్వత్తినుడైయ అనన్యార్హతైయుమ్, అన
న్యార్హశేషత్వ ప్రతిసమ్భవ్యమైయుమ్, అనన్యార్హ శేషభూతనుడైయ
అహజ్కారమమకారనివృత్తియైయుమ్, తన్నివృత్తమాన స్వరూపత్తి
నుడైయ అత్యంతపారతన్యతైయుమ్, పారతన్యకాష్టేయాన తదీయ
శేషత్వతైయుమ్, పరతన్త్రసుక్కు అనురూపమాన ఉపాయతైయుమ్,
ఉపాయఫలమాన కైజ్కర్యతైయుమ్, కైజ్కర్యప్రతిసమ్భవ్యమైయుమ్
శొలుకిఱతు.

రక్షకాస్తరప్రతిపత్తియుజ్ఞానహోతు, అకారార్థమ్ నెజ్జిల్ పట్ట
తిలైయాకక్కడవతు. స్వస్వాతన్త్ర్యమీనడైయాడిన్త్రాకిల్, చతుర్థ్య
ర్థమ్ నెజ్జిల్ పట్టతిలైయాకక్కడవతు. శేష్యస్తరప్రతిపత్తి ఉజ్ఞాయిన్
త్రాకిల్, ఉకారార్థమ్ నెజ్జిల్ పట్టతిలైయాకక్కడవతు. దేహాత్మాభిమా
నమీనడైయాడిన్త్రాకిల్, మకారార్థమ్ నెజ్జిల్ పట్టతిలైయాకక్కడవతు.
సాధనాస్తరహచియుమ్ శ్రీవైష్ణవర్కళోపక్కల్, సజాతీయత్వ ప్రతిపత్తి
యుమ్ నడైయాడిన్త్రాకిల్, నమశ్శబ్దార్థమ్ నెజ్జిల్ పట్టతిలైయాక
క్కడవతు. ఈశ్వరవిభూతిభూతరోడేరాగ ద్వేషమ్ నడైయాడిన్త్రాకిల్,
నారశబ్దార్థమ్ నెజ్జిల్ పట్టతిలైయాకక్కడవతు. అబద్ధుక్కళోపక్కల్
బద్ధత్వప్రతిపత్తియుజ్ఞాయిన్త్రాకిల్, అయనశబ్దార్థమ్ నెజ్జిల్ పట్టతిలై
యాకక్కడవతు. ప్రయోజనాస్తరహచియుజ్ఞాయిన్త్రాకిల్, చతుర్థ్య
ర్థమ్ నెజ్జిల్ పట్టతిలైయాకక్కడవతు.

పరస్పరహాస్యమ్ తిరుమస్త్రప్రకరణమ్ మున్ శ్రీన్.

పెరియవాచ్చాన్బత్తై తిరువడిశేకరణమ్.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

పరస్పరహస్యమ్ ద్వయప్రకరణమ్.

...~*~*~...

నమ్ ఆచార్యకళో ఇష్టున్మార్గతై విశదమాక అనుసన్ధిత్తప్ర
కారమాయ్, “మన్తారంత్రాయతే” ఎన్దిటవ్యుత్పత్తియిన్పడియే అనుస
న్ధాతావై రక్షితై యాలేమన్తశబ్దవాచ్యముమాయ్, వాక్యద్వయాత్మక
మాకై యాలే ద్వయమెన్దుతిరునామముమాయ్, శిష్టాచారద్వారత్తాలే
మన్తసిద్ధమానవగ్ధత్తుక్కుప్రమాణముమాయ్, ఇవ్వర్థినిష్ఠరుడైయ అను
స్థానరూపమాయిరుక్కిఱద్వయమ్ - తిరుమన్త్రైల్ నమశ్శబ్దత్తిలుమ్
నారాయణపదత్తిలుమ్ ఉక్తమాయ్ సకలశాస్త్రతాత్పర్యభూమిభూత
మాన ఉపాయాంశత్తైయుమ్ ఉపేయాంశత్తైయుమ్ విశదీకరిక్కిఱతు.

ఇప్పదద్వయత్తిలుమ్శొన్న ఉపాయోపేయగ్ధశే సకలశాస్త్రతా
త్పర్యమెన్దు నిర్ణయిత్తుత్తరువార్ ఆరెన్నిల్; నిష్టార్ నిష్టనిలైకళి లే
అవ్వోరుక్కు రుచివిషయభూతమాన పుత్రపశ్వన్నాది పురుషార్థసిద్ధి
క్కు సాధనవిశేషగ్ధతై ఎఱుతిప్పోరుక్కి శాస్త్రన్దాసే, (౧) “పరిక్ష్య
లోకాకార్యచితాన్పాప్మాణోనిర్వేదమామాత్” (౨) “క్షరన్తిస
ర్గాన్దైదిక్యాజుహోతియజతిక్రియాః । అక్షరంసక్షరంజ్ఞేయం బ్రహ్మ
చైవప్రజాపతిః” ఎన్దు, అల్పస్థిరత్వాదిదోషబహుళమాయిరుక్కు
యాలే నిర్వేదగోచరమాకచ్చల్లి, (౩) “నిరజ్జనఃపరమంసామ్యము
పైతి” (౪) “బ్రహ్మణోమహిమానమాప్నోతి” (౫) “మమసాధ
ర్మ్యమాగతాః । సగ్దేపినోపజాయంతే ప్రళయేనవ్యధన్తిచ” (౬)
“రసంహ్యేవాఽయంలభ్యానస్థిభవతి” (౭) “యత్రనాన్యత్పశ్యతినాన్య

(౧) ముణ్డ-౧-౨-౧౨.

(౨)

(౩) ముణ్డ-౩-౧-౩.

(౪) తై-నా-౨౦-

(౫) గీ-౧౪-౨-

(౬) తై-ఆ-౭-౧.

(౭) ఛాన్దో-౭-౨౪-౧.

చచ్చుణోతి నాన్యద్విజానాతినభూమా” (౧) “నిరస్తాతిశయాహ్లాదసుఖ
భావైకలక్షణాభేదజంభగవత్ప్రాప్తిరేకాంతాఽత్యంతీమతా” (౨)
“ఏతత్సామగాయాన్నాస్తే, హాపుహాపు” (౩) “యేనయేనధాతాగచ్ఛతి
తేనతేనసహగచ్ఛతి” (౪) “ఇమంమానవమావర్తంనావర్తంతే” (౫)
“నచపునరావర్తతే, నచపునరావర్తతే” (౬) “అనావృత్తిశ్శబ్దాదనా
వృత్తిశ్శబ్దాత్” (౭) “ఆబ్రహ్మభవనాల్లోకాఃపునరావర్తినోజ్జన ।
మాముపేత్యతుకౌస్తేయ పునర్జన్మనవిద్యతే” ఎన్నిటపడియే, యావదాత్మ
భావి అనుభవియానిష్టాలుమ్, అనుభూతాంశమ్ అల్పమాయ్, అనుభా
వ్యాంశమ్ (౮) “యతోవాచోనివర్తంతే, అప్రాప్యమనసాసహ” ఎన్ని
టపడియే వాఙ్మనస్సుకళుక్కు అవిషయమామ్పడి నిరవధికవైభవతై
యుడైతాయ్, సంసారమ్ (౯) “బహుధానస్తతదుఃఖివర్షిణి” ఎన్నిటప
డియే సుఖలేశగన్ధముమిల్లాతపడి నిష్ప్రప్తదుఃఖిమేయాయరుక్కుమా
పోలే, (౧౦) “సోఽజనంస్థరన్నిదంశరీరమ్” ఎన్నిటపడియే పూర్వానుభూత
దుఃఖిస్తృతిక్తులవకాశమిల్లాతపడి, (౧౧) “ఈటినిష్పత్తిరువేశ్యమ్యాన్
మూర్ఖీకినన్” ఎన్ఱు - నిష్ప్రప్తసుఖావగాహనరూపమాయ్, ఒరుకాల
త్తిలేతోన్ఱి కాలాన్తరత్తిలే కట్టియున్లుమతన్ఱిక్కే భోగ్యమాన అన్ద
ప్పరవస్తువోడు భోక్తావానతన్నోడు భోగవర్ధకమాన అద్దేశతోడువాశి
యట అకాల్యకాలమాయరుక్కేయాలే, అనైయుశ్శతనైయుమ్
అనువృత్తమాయ్, నేరేనిష్ప్రప్తమాన చేతననుడైయ స్వరూపత్తుక్కు
అనురూపముమాయ్, భగవద్గుణానుభవజనితప్రీతిప్రేరితముమాన భగ
వత్కైష్కర్మమే పరమప్రాప్యమెన్ఱు శొల్లుకై యాలుమ్, అతుక్కు

(౧) వి-పు-౬-౫-౫౯. (౨) తై-వృగు-౧౦౫. (౩) పరమసంహితా-

(౪) (౫) ఛాన్దో-౮-౧౫-౧. (౬) బ్రహ్మసూ-౪-౪-౨౨.

(౭) గీ-౮-౧౬. (౮) తై-ఆ-౯. (౯) స్తో-౪-౪౯.

(౧౦) ఛాన్దో-౮-౨౨-౩. (౧౧) తి-వాయ్-౨-౬-౮.

మేలేనిరతిశయమాయిరుప్పతోరు పురుషార్థముణ్ణాక శ్రుతమల్లామైయాలమ్ ఉపేయమాయలువతుభగవత్తై జ్ఞుత్తమ్.

అప్పడిపరమప్రాప్యమాన తై జ్ఞుత్తైప్పెఱుకై క్కు సాధననూక శాస్త్రజ్ఞుళిలేప్పొతుకిఱ, (౧), సత్యంతపోదమశ్శ మోదానందర్థంప్రజనన మగ్నయోగ్నిహోత్రంయజ్ఞోమానసంన్యాసః ” ఎఱ్ఱాప్పోలే, శొల్లు కిఱసాధనసమూహజ్ఞతై (౨) “తస్మాత్సత్యంపరమంవదన్తి, తస్మాత్తపః పరమంవదన్తి” ఎఱ్ఱ ఒఱ్ఱుక్కొఱ్ఱు ఉత్తప్పమాకచ్చొల్లి, ఎఱ్ఱుక్కుమ్ మేలే (౩) “తస్మాన్నాసమేసాంతపసామతిరిక్తిమాహుః” (౪) “న్యాస ఇతి బ్రహ్మ, బ్రహ్మహిపరః, పరోహి బ్రహ్మ, తానివా ఏతాన్యవరాణి తపాంసి న్యాసపవాత్యరేచయత్ ” ఎఱ్ఱ సర్వోత్తప్పమాక న్యాసశబ్ద వాచ్యమాన ఉపాయవిశేషతైచ్చొల్లి, తద్యత్వతిరిక్తజ్ఞతైయడైయ అప కృష్టమాకచ్చొల్లుకై యాలమ్, ఇతుక్కుమేలే విలక్షణమాయిరుప్ప తోరు ఉపాయవిశేషతై ఎడామైయాలమ్, అన్తకై జ్ఞుత్తైప్రాప్తిక్కు ఉచితమాన ఉపాయముమ్ నమశ్శబ్దోక్తమాన ఉపాయమే. ఆకై యాలే ఇవై సకలశాస్త్రతాత్పర్యజ్ఞాన ఉపాయోపేయజ్ఞో.

ఆక, ఇన్దశాస్త్రత్తుక్కు తాత్పర్యమాయలువతు ఇజ్ఞుశొన్న ఉపాయముమ్ ఉపేయముమాకిల్, ఉపాయాన్తరజ్ఞతైయమ్ ఉపేయాన్తరజ్ఞతైయమ్ ఉపవాదిక్కైక్కు అడియెన్నెన్నిల్; శాస్త్రమాకిఱతు (౪) “త్రైగుణ్యవిషయావేదాః” ఎగ్గిఱపడియే, పెర్తతాయ్ అన్ద బధిరాదికళాన వికలకరణరోడు పటుకరణరోడు వాశియఱ వత్సలై యాయిరుక్కుమాపోలే, మాతాపితృసహస్రజ్ఞుళిక్కొట్టిలుమ్ వత్సలతరమా కైయాలే, తమంప్రచురరోడు సత్త్వప్రచురరోడువాశియఱ అవర్కళో అపధేప్రవృత్తరాయ్, నశిక్కువిడత్తుమమల్లామైయాలే అవోర్వరుడైయ

(౧) తై-నా-

(౨) తై-నా-౬-౫౦.

(౩) తై-నా-౬-౭౫.

(౪) గీ-౨-౪౫.

గుణానుగుణమాక పురుషార్థజ్ఞతై యమ్ తత్సాధనజ్ఞతై యమ్ ఉపదేశిత్తు కొల్తోకొమ్మిలే ఏఱుకైక్కు శుభ్యిక్కాల్ నాట్టువారోపాతి, ఇన్వోముఖజ్ఞతా లే తన్నుడై యతాత్పర్యాంశ త్తిలే ఆరోపిక్కైక్కాక ప్రవృత్తిప్రీక్కిఱతాకై యాలే కుత్తెయిలై.

అతావతు-ఒరువన్, తన్నుడై య కర్మవిశేషతాలే పరహింసై సాధనమాక ద్రవ్యార్జనమ్పణ్ణుకైయిలే రుచియుడై యనామ్; అవనుక్కు పరమపురుషార్థలక్షణమాక్షస్వరూపత్తైయుమ్, తత్సాధనత్తైయుమ్ ఉపదేశిత్తాల్, జీవిక్కైయాకాతు. ఇననై అనాదరిక్కిల్ అపథేప్రసృత్త నాయనప్తనామ్. అతుక్కాక ఇవనుడై యరుచ్యునగుణమాక, నీ ద్రవ్యార్జనమ్ పణ్ణుకైక్కాక వభిపటిక్కైయిలే అన్వయిక్కిల్ అతు ఆయాస సాధ్యముమాయ్, నీ నినైక్కిఱ ఫలన్దాన్ పాక్షికముమాయ్, నరకోదర్కముమాయరుక్కుమ్; నాన్ శొల్లుకిఱవభియే ఇభియిల్ అవ్వా యాససాధ్యత్వాదికళన్తియిలే నీ నినైక్కిఱఫలమ్ పెఱలామ్; నీ కణికిక్కిఱపరహింసై రైమెయుమ్ కై విడవేణ్ణావెన్టుశ్యేనవిధియై ఉపదేశిక్కుమ్. ఆనాల్ ఛేదమెన్నెన్టు ఇతిలే ఇభిన్దు ఇత్తై అనుష్ఠిక్కుమ్.

అతుపోయ్ అనాయాసేన ఫలపర్యన్తమానవాతే శాస్త్రత్తిలే ఒరు విశ్వాసవిశేషమ్పిఱక్కుమ్. అత్తాలే క్షీణపాపనామ్. అన్దపాపక్షయత్తాలే పిఱరై కొన్టు వయిఱువళర్కైయిల్ రుచిక్కిన్దు, అహింసాత్మకమాయరుప్తులొరు వభియాలే ద్రవ్యార్జనమ్ పణ్ణుకైయిలే రుచిపిఱక్కుమ్. అవ్వళవిలే (౧) “వాయవ్యగ్ శ్వేతమాలభేతభూతికామః” (౨) “చిత్రయానజేతపశుకామః” (౩) “కారీర్యావృష్టికామోయజేత” ఎన్టావోలే, ఐహికఫలసాధనజ్ఞతై విధిక్కుమ్.

అన్ద ఐహికఫలమాన క్షేత్రాదికళితే, అల్పత్వపరిమితకాలవర్తిత్వాదికళైక్కణ్ణు, బహుళమాయ్ చిరకాలవర్తియాన ఫలత్తిలే రుచి

యుక్తానపోతు, (౧) “జ్యోతిష్తోమేన స్వర్గకామాయశేత” ఎన్టాప్సితే స్వరాదిసాధనవిశేషజ్ఞతై విధిక్కుమ్.

అవై తన్నిలుమ్, (౨) “స్వర్గేసిపాతభీతస్య క్షయిష్టోర్నాస్తి నిర్వృతిః” (౩) “అనన్తోషశ్చభవతి దృష్ట్యాదీప్తాంపరశ్రియమ్” ఇత్యాది కళిణ్చులుకిఱపడెయే, కర్మసాధ్యమానైయాలుమ్, కర్మక్షయత్తిలేక్షీణ మావతోష్టానైయాలుమ్, ఇడైవిడామల్ పతనభయమ్ నడైయాడుకై యాలుమ్, పరనమృద్ధిపొలుక్కమాట్టాతపడియాలే ఉడ్డతు ఉరుక్కాట్టాతే తనక్కుణ్ణాన సుఖమ్ కీర్తిర్లుప్పొకై యాలుమ్, సృష్టిసంహారాదిక ఘుక్కుక్కర్మిభవిత్తుప్పొకుమ్ దేశమానైయాలుమ్ నిర్విణ్ణనాయ్, దుఃఖ జ్ఞోనేరాకక్కలుకైయిలే రుచిపిఱన్దతాకిల్, (౪) “యోగినామమృతం ఫ్లానం స్వాత్మనన్తోషకారిణామ్” ఎన్నిఱపడెయే ఆత్మప్రాప్తిహేతుభూత మానయోగవిశేషతై విధిప్పతు.

అతుతన్నిలుమ్, (౫) “తెరివరియవళవిగ్లాచ్చిర్ శ్రీన్బమ్” ఎన్నిఱ పడియే ప్రాకృతవిషయ భోగత్తిత్కాట్టిల్ మినుగ్గియిరున్దతేయాకిలుమ్, స్వాత్మానుభవమాత్రమానైయాలే విధవాభోగత్తోపాతినఙ్కుచితమా యిరుక్కుమెన్దు, తత్సజ్జోచనిబన్దనమాన ఉపేత్తైపిఱన్దతాకిల్, (౬) “ఆనన్దోబ్రహ్మ” “ఆనన్దమయః” (౭) “ఆనన్దయాతి” (౮) “ఆనన్ది భవతి” (౯) “ఏవిలిన్బమ్మికవెల్లెనికర్న్దనన్ మేవియే” ఎన్నిఱపడియే, తన్నొడుకిట్టినారైయడైయ పరమానిన్దికళాకప్పణ్ణుమ్పుడి ఆనన్దమయ నానసర్వేశ్వరనై పె్పెఱుకైక్కు ఉపాయమాన కర్మజ్ఞానాది సాధనపర మ్మరైకల్లై విధిప్పతు.

(౧)

(౨)వి-పు-౬-౫-౫౦.

(౩)

(౪)వి-పు-౧-౯-౩౮.

(౫)తి-వాయ్-౪-౬-౧౦.

(౬)తై-ళ్ళ-౯-౧౦.

(౭)తై-ఆ-౭-౧.

(౮)తి-వాయ్-౪-౫-౩.

అన్తసాధనజ్ఞభుజైయ దుష్కరత్వ సాపాయత్వచిరకాల సాధ్యత్వ విశమ్భ్యఫలప్రదత్వాద్యనుసన్ధానతాలే ఇతై త్తవనుక్కు - అన్తసాధనజ్ఞ భుక్కు ఎతి త్తట్టాయీరుక్కుమ్ సాధనవిశేషత్తై విధిప్సతాయ్ పోసీరు కిఱతాత్తై యాలే, పరమపురుషార్థలక్షణమోక్షత్తైవిధిక్తిలావతు-తద్వ్యతి రిక్తనకలపురుషార్థజ్ఞిలుమ్జగుపై పిఱన్తవనుక్కు. అన్తపురుషార్థత్తుక్కు సాధనమానచరమోపాయత్తై విధిక్తిలావతు - ముముక్షువుక్కు సంసారత్తిలుణ్ణాన భయమజ్జైయ ఇస్సాధనజ్ఞిలే యుజ్జైయనాయీరుక్కు మవనుక్కు.

ఆక ఇవై ఇరణ్ణమ్ అనధికారికభుక్కు ఉపదేశితైక్కుయోగ్య తైయిల్లామైయాలే అధికారికభాత్తైక్కాక తత్తద్గుణానుగుణమానపురుషార్థతత్సాధనజ్ఞతై విధిక్కిఱతు.

ఆక తిరుమన్త్రార్థత్తై విశదీకరిక్కిఱ ద్వయత్తిల్ పూర్వార్థమ్ పదత్రయాత్మకమాయ్, (౧) “తస్మాన్నాన్యసమేషాం తపసా మా తి రిక్తమాహుః” (౨) “ముముక్షుర్వై శరణమహంప్రపద్యే ” (౩) “త్వామేవశరణంప్రాప్య నిస్తరన్తి మనీషిణః” (౪) “సోహంత్యాం శరణమపారమప్రమేయంసమ్ప్రప్త” (౫) “శరణంతేవ్రజంవిభో” (౬) “శరణ్యంశరణంయాతో గోవిందంనావసీదతి” (౭) “శరణంవ్రజ” (౮) “మామేకంశరణంవ్రజ” ఇత్యాదికలిలే ముముక్షువుక్కు క్కర్త వ్యమాకచ్చొల్లప్పడుకిఱ ప్రపత్తియైయుమ్, ప్రపత్త్యవిషయవిశేష తైయుమ్, అత్తై అచ్చమఱకశ్రయిక్కలామ్బడి పణ్ణి త్తరుమ్ పురుషకార విశేషత్తైయుమ్ శోలుకిఱతు.

(౧)తై-నా-౬-౫౦.

(౨)శ్వే-౬-౧౮.

(౩)జత-౧-౪.

(౪)వి-త్త-౫-౨౩-౪౭.

(౫)భవిష్యత్పురా

(౬)

(౭)

(౮)గీ-౧౮-౬౬.

అతిల్ పదత్రయాత్మకమాన ప్రథమపద త్తిల్ శ్రీశబ్దమ్-పురుష కారణై చ్చొల్లకిటతు. ఉపాయమ్ ఉపేయార్థముమాయిరుక్కచ్చెయ్ తేయుమ్, పుత్రత్వ త్తివేళై యన్మియిలే అనుష్ఠానవేళై యాయ్, ఉపాయానుష్ఠానాన్తరమ్ ఉపేయ సిద్ధియాకై యాలే, ప్రథమోపాత్తమానవోపాతి ఇప్పుపాయస్వీకారత్తుక్కు మున్నే వేణుమే శేరవిడుమ్ పురుషకారముమ్. ఆకై యాలే ప్రథమ త్తిలే పురుషకారభావత్తుక్కు ఏకాన్తమానస్వభావవిశేషజ్గళోడేకూడియిరుక్కిటవస్తువిశేషత్తై నిర్దేశిక్కిటతు శ్రీశబ్దమ్.

అన్త స్వభావజ్గళావన;-పురుషకారమాకనినై క్కిటవస్తువై ప్పల్లొమొమ్బొతు, వేటారుపురుషకారమ్ తేడవేణ్ణాతపడి, ఇవనోడే ఒరుసమ్బన్ధవి శేషముణ్ణాకై యమ్, ఇవన్ నిన్తై క్కిటవిషయత్తోడే శేర్కుమ్బొతు ఇవన్తన్నోపాతి, తనక్కు వేటారుపురుషకారమ్ వేణ్ణాతపడి అవ్విషయత్తోడే ఒరుసమ్బన్ధవి శేషముణ్ణాకై యమ్, ఆక ఇరణ్ణుమితే పురుషకారవస్తుప్రక్కపేక్షితమ్.

అవై ఇరణ్ణుస్వభావవిశేషత్తైయుమ్ “శ్రిళ్-సేవాయామ్” ఎన్నిఱ ధాతువిలే “ శ్రీయతే ” “ శ్రయతే ” ఎన్నిఱ పుత్రత్వ త్తి ద్వయత్తాలు మాక ప్రకాశిప్పిక్కిటతు. పుత్రత్వ త్తిద్వయత్తాలుమ్ “సేవిక్కిప్పడానిన్ణాళో; సేవియానిన్ణాళో” ఎన్ఱ-సేవావిషయమాయిరుక్కుమ్; సేవైళ్ళు ఆశ్రయముమాయిరుక్కు మెన్నిఱతు.

(౧) “ఈశ్వరీంసర్వభూతానామ్” (౨) “అస్మేశానాజగతః” ఇత్యాదికళిట్చొల్లకిటపడయే, భగవద్వ్యతిరిక్తసకలపదార్థజ్గళుక్కుమ్ ఈశ్వరియాయిరుక్కై యాలే, త్రివిధాత్మవర్గత్తాలుమ్ సేవిక్కిప్పడానిఱుమ్. ఆకై యాలే సేవావిషయభూతై యాయిరుక్కుక్కడవో.

(౧) “విష్ణుపత్నీ” (౨) “విష్ణుశ్రీః” (౩) “హ్రీశ్చతేలక్ష్మీ శ్చపత్నీ” ఇత్యాదికలితాచ్చిల్లకిఱపడియే, పత్నీ త్వేన ఈశ్వరనుక్కు శేషభూతైయాయరుక్మైయాలే, అననై నేవియానిఱ్కుమ్. ఆక్మై యాలే నేనైక్కు ఆశ్రయనుమాయురుక్కుమ్. ఆనపోతితే కర్మకర్తృ భావ విరోధమిన్తి క్కేయొద్దీవతు. మాతావాకిల్ ప్రజై కళుక్కు స్వామి నియుమాయ భర్తావుక్కు శేషభూతైయుమాయితే యరుప్పతు. (౪) “త్వంమాతాసర్వలోకానాం దేవదేవోహరిపితా” ఎన్నక్కడవతితే.

ఆక, మాతృత్వత్తాలే చేతనరోడే నిత్యసమ్బంధముణ్ణాకై యా లుమ్, పత్నీ త్వేన ఈశ్వరనోడే నిత్యసమ్బంధముణ్ణాకై యాలుమ్ పురుషకారభూతై పిరాట్టియెన్నుమిడతై పృథ్విత్తిద్వయత్తాలుమ్ శొల్లిద్ర్ ధ్రాయీద్ర్.

పురుషకారభావత్తుక్కు ఏకాంతచూక ఇవళుక్కుచ్చొన్న ఉభయ సమ్బంధత్తుక్కుముణ్ణానప్రయోజనవిశేషతై చొచ్చిల్లకిఱతు, “శృణోతీతి శ్రీః” “శ్రావయతీతి-శ్రీః” ఎన్గిఱనిరుక్తిమ్. “శృణోతి” ఎన్టు-కేట్టు-మైదైయాలే, చేతనరోడుణ్ణాన బంధకార్యతైచ్చొచ్చిల్లకిఱతు. “శ్రావయతి” ఎన్టుకేట్టియానిఱ్కు-మైదైయాలే ఈశ్వరనోడుణ్ణాన బంధకార్యతై చొచ్చిల్లకిఱతు.

అతావతు-ఇవన్ “ఈశ్వరతత్వమితై” ఎన్టు ఎఱుతి ఎఱు త్తిడు మన్తుమ్, ఇవనురు మాయాతపడి ఇరామడమూట్టువారోపాతి, కణ్ కాణామల్ నోక్కిఱ్పొరువతు. కరణక శేబరవిధురమాయ్ అచిత్కల్పహయ్ క్కిడక్క, అపేక్షానిరపేక్షచూక వేదయమానమనావాయ్ కొణ్ణుకరణ క శేబరజ్జలై కొడుప్పతు. పిన్బు ఇవద్ర్ యుక్కు ప్రవృత్తినివృత్తి శక్తి

ఉజ్జాకై కాక అనుప్రవేశిపుతు. పిన్న అసురరాక్షసాదికళికాలిలే
తుకై యుణ్ణుమోత్తు, *నాట్టిల్ పిఱన్దుపడాతనపట్టు రామకృష్ణాదిదూ
పేణమార్వితే అమ్మబ్బిలు, ఎతిరికిలై ఇడటిక్కొడుపుతు. “నమ్మెప్పెలు
కై కీడాయిరుప్పతోరు అఱివుణ్ణామో” ఎన్నుమ్ నోయాళైయాలే,
వేదజ్జళై యుమ్, వైదికరై యుమ్ ప్రవర్తిప్పిత్తు, ఇవై పడుకిఱి నోవై
క్కణ్ణు, ఇవర్కళిలుమ్ (౧) “భృశంభవతిదుఃఖితం” ఎన్దుతిరువుళ్ళమ్
మికవుమ్ ఉడై కులై ప్పడువతు. సాధనజ్గళాక కొడుక్కిరణకళేబరజ్గళే
బాధకజ్గళానాల్, అవర్బ్దై కొణ్ణు అధిపతియామైకాక, అవర్బ్దై
ఒడి త్రిట్టువైపుతు.

పిన్న(౨) “సవకాకీ నరమేత” ఎన్దునిత్యవిభూతియు క్తనానతాన్
ఇవర్బ్దై యొగ్గియచ్చెల్లామై ఉడమ్బువెళుప్పతామ్బడియాన నిరుపాధిక
బద్ధముమ్, (౩) “రక్ష్యాపేక్షాంప్రతీక్షతే” ఎన్గిఱపడియే ఇవై పడుకిఱి
నోవుపాటుక్కమాట్టామైయాలే “నామ్ ఇట్టిన్దునోక్కుకై కు, శిఱితు
ఇడమ్బణ్ణి త్తరువతుకాణ్” ఎన్దు అవసరప్రతీక్షనావతు. (౪) “అరిరిసా
ణాన్దురిత్యజ్యరక్షితవ్యం” ఎన్దు, నాన్ అట్టిన్దేయాకిలుమ్ ఆశితరై రక్షిక్క
క్కడవేన్” ఎన్బతు; (౫) “దోషోయద్యపితస్యస్యాత్” (౫) “నత్యజేయం
కథశ్చన” (౬) “సమోహంసర్వభూతేషు” ఎన్దుమ్, స్వభావవిశేష
ముమ్, ఏవమాదికళడైయ ఆశ్రయణీయనాన సర్వేశ్వరన్బక్కులిలే సమ
వేతమాయిరానిఱుచ్చెయ్ తేయుమ్, అప్పడిప్పట్టిరుక్కిఱ అవనుడైయ
వాత్సల్యశీతళమాన తిరువుళ్ళతై, (౭) “క్రోధమాహారయత్రివ్రమ్”
ఎన్గిఱపడియే క్రోధత్తుక్కు ఇరై యాక్కిక్కడల్ కొతిత్తాప్పోలే కొతి
క్కుమ్బడిపణ్ణువతు.

(౧) రా-అయో-౨-౪౨. (౨) మహేశాపని-౧-౧. (౩) లక్ష్మీతత్త్వ-౧౭.

(౪) రా-యు-౧౦-౨౦. (౫) రా-యు-౧౦-౩.

(౬) గీ-౬-౨౬. (౭) రా-ఆ.

(౧) “ప్రియంవదః” ఎన్నిటపడియే మృతసంజ్ఞావినియాస వాగ మృతత్వై (౨) “క్షిపామి” (౩) “నక్షమామి” (౪) “హన్యామ్” ఎన్నిట పడియే, విషధారై పోలే శ్రవణకిటుకమామ్బడిపల్లవతు. సర్వోజ్జీవన హేతువాన అవసుజ్ఞైయ దివ్యవ్యాపారజ్ఞై సరకాదికిలిలే తల్లిక్కుట్టి కొల్లైయాక నిటు త్తలుత్తు ప్తీర్ త్తు కైయిలే అధిక్రతమామ్బడి యుమ్, అనాదికాలమ్ పణ్ణిప్పోరుకిటి భగవదపచారభాగవతాపచారా ౭నహ్యపచారనావిధా౭నస్తాపచారా౭నుసన్ధానత్తాలే కుడలోకిరిన్దు అనాదికాలమ్ కిర్కజ్జై నిటు త్తలుత్తు ప్తీర్ త్తు పోరుకిటివవనై ఆశ్రయి క్కప్పుకుకిటతు.

“అవన్ ఉతిరక్కై క్కమువాతపడిపన్ణిప్పోన్దనాన్ ఆశ్రయిక్కప్పు కుకిటేన్, అతుక్కుక్కై తొడుమానకర్కమ్ ఇలచ్చిన్దై ప్పడియేకుటియట్టి యామల్ కిడక్కిటతు” ఎన్నిటభయాతిశయత్తాలే, తెజ్జీసంసార త్తిల్ వెష్టైయుమ్, భగవద్విషయ త్తిల్ వైలక్ష్యముమ్ వడిమ్బిడుకై యాలే పణ్ణిప్పోలే ఆశ్రయణవిముఖనాకమాట్టాతే, దుష్కరత్వాది కళాలే సాధనాన్తరజ్జిల్ కాలిడక్కుళి, పుటమ్మే పోక్కడియద్రు త్తైకిడాడుకిటి ఇచ్చేతనన్ ఈశ్వరన్ తిరువుళ్ళత్తిల్ నడైయాడుకిటి అత్త ద్రుత్తియాయాద్రుత్తి, నష్టేచ్చేరవిడుకై క్కునమ్మోడుమ్ అవోడుమ్ నిరు పాధిసమ్బన్ధత్తై యుడైయళాయ్, (౧) “నశ్చిన్నాపరాధ్యతి” ఎన్ను మివళై యుట్టియ ప్పకువాళలిలై” ఎన్దు కాకవుత్తాన్దాదిముఖత్తాలే అటుతియిట్టు, (౨) “ప్రణిపాతప్రసన్నాహిమైథిలీజనకాత్మజా” ఎన్దు పురుషకారనిరపేక్షమాక అజ్జలిమాత్రసులభైయాన ఇవళై వన్దుకిటి, (౩) “మాతరైథిలి రాక్షసీ స్వయితభై వార్దా” పరాధాన్వయారక్షన్దై

(౧) (౨) గీ-౧౬-౧౯. (౩) వరాహత్. (౪)

(౫) రా-య-౧౧౬-౪౫. (౬) రా-సు-౨౭-౫౭. (౭) శ్రీమద్రామాయణ-౫౭-

† (పా) తీద్రుకైయిలే.

పవనాత్మజాల్లఘుతరా రామస్యగోష్ఠీకృతా' ఎన్నిటవడియే, పుటమ్ముళ్ళ పొరు త్తనుడైయ అల్లీలు ఈశ్వరనుక్కాళాకాలపడి, పూర్వాపరాధ త్తాలే అజ్ఞానవెనక్కు నిరుపాధికజననియాన దేవరీర్ తిరువడికళొట్టియ ప్పకలిల్లై; ఇనినాన్ ఈశ్వరనుడైయ ఇర్కొన్దుక్కు ఇరైయాయ్ రక్షి తనాతల్, అవనుక్కు స్వాతంత్ర్యపాత్రమాయ్ నాశత్తోడే తలైక్కు ట్టుతలొట్టియ ఇలైప్పాటుకై క్కిడమల్లాతపడి అనన్యగతి; ఇని అడియే నుక్కు హితమిన్న తెన్ఱుత్తిన్దు రక్షి త్తరుళ్ళుకై దేవరీరుక్కేభరమ్," ఎన్ఱు ఇనన్ శొన్న వార్తైయైక్కేట్రైయుమ్, అతుక్కుమేలే వెన్నీరుక్కు క్కుళిర్నీర్పోలే నిరఙ్కుశస్వాతంత్ర్యత్తాలే (౧) "అభితంపావకోప మమ్" ఎన్నిటవడియే అనభిభవనీయనాన ఈశ్వరనై త్తన్నుడైయభోగ్య తాతిశయత్తాలే పదమాక్కి "నాయన్ తే! ఇచ్చేతననై అక్కికరిత్తరు భీర్" ఎన్నుమ్;

“అవతెన్; (౨) 'శ్రుతి స్తవతిర్మమైవాఽఽఞ్ఞా' ఎన్ఱునమ్ముడైయ ఆళ్ళారూపమానశాస్త్రమర్యాదైయై అతిల్భిత్తనమ్ నెన్ఱుపుణ్ పడుమ్బడి తీర్కట్టయ అపరాధమ్ పట్టిప్పొన్దవన్లనో; ఇననై అక్కికరిక్కైయావ తెన్" ఎన్నుమ్ ఈశ్వరన్. “అవనుడైయపూర్వాపరాధగ్లై ఉమ్ము డైయ పొత్తెక్కిలక్కాక్కి రక్షిత్తరుభీర్" ఎన్నుమ్ పిరాట్టి.

“పొత్తైయెనోక్కుకై కాక శాస్త్రమర్యాదైయై క్కుడనీర్వట్టి యవో" ఎన్నుమ్ ఈశ్వరన్. “శాస్త్రమర్యాదైయై నోళ్ళుకై కాక ఉమ్ముడైయ స్వాభావికమాన త్తమాతత్వత్తై క్కుడనీర్వట్టియవో" ఎన్నుమ్ పిరాట్టి.

“త్తమైయెనోక్కిల్, శాస్త్రమర్యాదై కులైయమ్; శాస్త్ర మర్యాదైయెనోక్కినాల్ త్తమాతత్వమ్ కులైయమ్. ఇరణ్ణమ్ కులై

లక్షణమాన భగవత్స్వరూపత్తుక్కు జ్ఞానానందలక్షణమాన ఆత్మస్వ
రూప త్రిత్వాట్టిల్ వ్యావర్తకమాన హేయప్రత్యసీకత్వ విభుత్వశేషిత్వా
దిశిలోపాతి, శ్రియఃపతిత్వముమ్ - మృదుపాదానకమాన ఘటకరకా
దిశిలో పృథుబుధోదరాకారరూపైయాన ఘటత్వజాతి ఘటత్తుక్కు
కరకాదివ్యావృత్తియై పృణ్ణుకటివోపాతి, వ్యావృత్తియై పృణ్ణిత్తు
మ్బడి, స్వరూపనిరూపకభూతైయాకై యాలుమ్,

స్వాభావికమాకవుమ్ బోపాధికమాకవుమ్ భగవత్సారూప్యమ్
పెద్దీర్దుక్కితి నిత్యరుడైయవుమ్ ముక్తిరుడైయవుమ్ విగ్రహజ్ఞశిత్వా
ట్టిల్ వ్యావృత్తమామ్బడి, (౧) “శ్రీవత్సవత్సాః” ఎన్నిపడియే, అసా
ధారణదివ్యమగ్గళ విగ్రహస్తుక్కు నిరూపకభూతైయాకై యాలుమ్.

ఒరుమిధునవిషయ కింఞ్చిత్కారత్తైయుత్తియిల్, ష్టణకాలముమ్
ధరిక్తమాప్తాతపడియాన నిత్యరైయుమ్ ముక్తిరైయుమ్ నిత్యకైజ్జ
ర్యమ్ కొళ్ళుకైక్రాక, (౨) “శ్రియాసార్థమాస్తే” ఎన్నిపడియే నిర
న్తరసంశ్లేషమ్ పణ్ణిక్కుణ్ణిరుక్కైయాలుమ్,

విభవాదిశిలుమ్ వందాల్, (౩) “దేవత్వేదేవదేహేయం మను
ష్యత్వేచమానుషీ విష్ణోర్దేహానురూపాంవై కిరోత్యేషాత్మనస్త
నుమ్” ఎన్నిపడియే అనోవ్ అనోవ్ అవతారసజాతీయమాన విగ్రహ
పరిగ్రహమ్పణ్ణివన్దు అవతరిక్కైయాలుమ్, అతుక్కుమేలే(౪) “అకలకిలే
నితైయుమ్” ఎన్దు మార్పిలేయిరున్దుమడలేడుక్కుమ్బడి భగవద్భోగ
త్తిలే ఆర్థజ్ఞామ్బట్టు, (౫) “జలాన్మత్స్యవివోద్భుతౌ” ఎన్నిపడియే
ష్టణకాలవిశేషాన హేయాయరుక్కైయాలుమ్.

(౬) “స్థవై శ్వరూప్యేణసదానుభూతయాప్యపూర్వవద్విస్తయ
మాదధానయా” ఎన్నిపడియే భగవదనుభవానవగాహనమృణ్ణి నిత్య

(౧) రా-య-౧౧౪-౧౫. (౨) శైశే- (౩) వి-పు-౧-౯-౧౪౫.

(౪) తి-వా-౬-౧౦-౧౦. (౫) రా-అ-యో-౫౩-౩౧. (౬) స్తో-౪-౩౮.

ముక్తసంఘభౌ (౧) “సపకథాభవతి, ద్విధాభవతి, త్రిధాభవతి, శతధాభవతి, సహస్రధాభవతి” ఎన్ఱు అనేక శరీరపరిగ్రహమృణ్ణినీరస్తరానుభవమృణ్ణినాలుమ్, (౨) “నిరవద్యపరిప్రాప్తే” ఎన్ఱిపడియేఅనుభూతాంశమ్ అల్పమాయ్, అనుభావ్యాంశమే అపరిచ్ఛిన్నమామృడియానపెరియ వైభవతైయుడైయ తానుమ్ తన్నుడైయ జ్ఞానశక్త్యాదికలైయుమ్, స్వవైశ్వరూప్యతైయుమ్ నేర్న్దబరుకాలకలైకదేశముమ్మలడుపదీత్రాతపడి నిరస్తరానుభవమ్ పణ్ణానిష్టాలుమ్, ఆనైక్కుక్కుతిరైవైత్తు అన్దవైశ్వరూప్యానుభవమడైయ * భోగోపాధ్వాతకేళీచుళకిలిమామృడి పణ్ణవదీత్రాన అవళుడైయ నిరవధికభోగ్యతాతిశయత్రాలేమార్పిలే ఇరుత్తి మడలెడుక్కుమ్మడి త్తణకాలముమ్ విరహానహనాకైయాలుమ్, ఇవళోనిత్యసంయుక్తైయాయరుక్కుమ్. “శ్రీయతే” ఎన్ఱిపవృత్తతైయాలే త్రివిధాత్మనర్గత్తిట్కాట్టిల్ వ్యావుత్తిశొల్లిదీరు. * మతుప్పాలే అల్లాతనాచ్చిమారిట్కాట్టిల్ వ్యావుత్తిశొల్లిదీరు. అల్లాతవర్కళుక్కు నిత్యసంయోగహేతుభూతజ్ఞాన స్వరూపనిరూపకత్వాదికళిలైయే.

ఆక, ఇవళోశొన్నతొన్దైమేల్ విఱున్దకేట్టుమ్మడియానఇవనోడుజ్ఞాన నిరుపాధికబన్ధతాలుమ్, నిత్యానపాయనియాయ్ నిన్ఱు, (౩) “అల్లనులర్మకళోపాకమయక్కుక్కళాయుమ్నిఱుమ్” ఎన్నుమ్మడిపణ్ణుమ్ తన్నుడైయ వాల్లభ్యాతిశయత్రాలుమ్ నిరుత్తరమామృడియాన తన్నుడైయ ఉక్తివిశేషజ్ఞాలుమ్, అవనుడైయ స్వాతన్త్ర్యతైయాదీదీ శేరవిడత్తమైయాకైయాలుమ్, పురుషకారభావమ్ శొల్లిదీరాయదీరు.

“శ్రీమన్నారాయణచరణౌ” ఎన్ఱు ఉపాయతయావత్కృమాణనాన నారాయణనుక్కువిశేషణమాక శ్రీమత్తైయైచ్చిల్లానిష్టాల్, నారాయణశబ్దత్తిట్కొల్లప్పుకుకిణగుణ విశేషజ్ఞో విశేషజ్ఞేన ‘ఉపాయశరీ

(౧) ఛాన్దో-౭-౨౬-౨. (౨) వి-పు-౫-౧-౪౧. (౩) తి-వాఁ-౩-౧౦-౮.

రత్తిల్ అన్వితమాకిటవోపాతి, ఇనళుమ్ ఉపాయావయవమాక ప్రాప్తై
యుమాయ్, మాతాపితాక్కళిరువరుమ్ శేరివిరున్దుప్రజారక్షణమ్పణ్ణుకై
ప్రాప్తమాయ్, అతుక్కుమేలే(౧) “వేరిమాతాతపూమేలిరుప్పాళ్ విన్తై
తీర్క్కుమ్” ఎన్దు ఉపాయకృత్యమానవిరోధినివ ర్తకత్వమ్ ఇన్వర్తత్తిలే
నిన్దురాన సమ్మార్వార్ తిరువుళ్ళత్తాలుముణ్ణాయ్, ప్రదేశాన్తరజ్జిల్
ఇవళై పురుషకారమాక నిన్తై త్తుచ్చొల్లకితార్కళెన్దిట అవైయుమ్
ఉపాయభావత్తిలే అన్వయిప్పిక్కయోగ్యముమాయ్, అతుక్కుమేలే,
(౨) “అరిఃప్రాణాస్పరిత్యబ్యరక్షితవ్యః” ఎన్దు మేలే అనుష్టిక్కప్పుకుకిట
ప్రపత్తితానే, పురుషకారకృత్యత్తై చ్చెయ్యవన్ద్రాకై యాలుమ్,
మాట్టాతాకిల్, ఇవళోన్వాతన్త్ర్యత్తై యాన్ద్రీచ్చేరవిడ ఉపాయభావ
నానకుశ్వరన్ రక్షిక్కవమైన్దిరుక్క ఉపాయాన్వితమానఇననుడై యప్రప
త్త్యనుష్ఠానమ్ నిష్ఫలమామ్బడియుమాయిరుక్క, ఇవళుక్కు ఉపాయ
శరీరత్తిలే అన్వయమిన్తై, పురుషకారత్తిలేయెన్దు, ఒతుక్కిత్తరువారా
రెన్నిల్;

విశేషణత్వముణ్డేయాకిలుమ్, విశేషణభూతమానగుణ విశేషజ్ఞ
ళోపాతి ఉపాయోపయోగిత్వమ్ అవళుక్కిల్లామైయాలుమ్, సమాశ్ర
యణైకాన్తమాన సౌశీల్యాదిగుణోదయ విరోధియాన స్వాతన్త్ర్యత్తై
పురుషకారభూతైయాన ఇవళోఆన్ద్రీనాలుమ్, అవన్కార్యమ్ శెయ్యు
మ్బొత్తెక్కు(౩) “రక్ష్యాపేక్షాన్ప్రతీక్షతే” ఎన్దిటపడియే ఉపాయప్రార్థ
నాపూపమాన ప్రపత్తివేణ్ణుకై యాలుమ్, “విన్తై తీర్క్కుమ్” ఎన్దిట
పడిమ్ (౪) “కళై వాయ్తున్బమ్కళై యాతోళ్ళి వాయ్కళై కణ్ మన్ద్రీ
లేన్” ఎన్దిటవరుడైయ ఉక్తియాకై యాలే, ఇత్తిరువాయ్ మొట్టి అను

(౧) తి-వాయ్-౪-౫-౧౧.

(౨) రా-య-౧౮-౨౮.

(౩) లక్ష్మీత-౧౬.

(౪) తి-వాయ్-౫-౮-౮.

సద్ధిత్తవర్కళో పక్కల్ ఇవళుక్కుణ్ణాన ఆదరాతిశయ ప్రకాశకమాకై
యాలుమ్, ఇవళుక్కు పురుషకారభావత్తిలే నోక్కాకక్కడవతు.

ఇవళుక్కు ఉపాయభావత్తిల్ అన్వయముణ్ణాకిల్, సాధనభూత
మాన కర్మజ్ఞానాదికళుక్కు, (౧) “ఫలమతః” (౨) “సప్రీతోఽలం
ఫలాయ” ఎన్ఱు ఆరాధనప్రీతినాన ఈశ్వరముఖత్తాలే ఇష్టాఽనిష్టప్రాప్తి
పరిహారరూపమానఫలసిద్ధి ఇవళాలేయాతల్, అజ్ఞానస్థియిలే ఫలోప
పాదనహేతువాన జ్ఞానశక్త్యాదికళుక్కు ఉత్పాదకై యాతలాకవేణుమ్.
తాన్ ఫలప్రసాదకై యాకిల్, (౩) “యస్సర్వజ్ఞస్సర్వవిత్” (౪) “పరా
స్యశక్తిర్వివిధైవశ్రూయతేస్వాభావికీజ్ఞానబలక్రియాచ” (౫) “తేజోబలై
శ్వర్యమహావబోధసమీర్యశక్త్యాదిగుణైకరాశిః” ఎన్ఱు శ్రుతిస్తోతికళిల్
ఈశ్వరనుక్కుచ్చొల్లుకిఱ జ్ఞానశక్త్యాదిగుణ విశేషజ్ఞశస్థియిలేబట్టియ
వేణుమ్. ఉణ్ణాకిల్ ఇవళైయొట్టియవే ఈశ్వరన్ఱానేకార్యమ్ శెయ్యక్ష
మనే. అగుణజ్ఞలై ఉత్పాదిక్కితాళాకిల్ గుణజ్ఞళుక్కుస్వాభావికత్వమన్ఱి
యిలే యొట్టియుమ్.

సాశీల్యాదికళోపాతి తిరోహితమానవల్లై ప్రకాశిప్పిక్కితా
ళెన్నిల్; జగతస్పష్టిస్థితిసంహారాదికళిలేఇడై విడామల్ వినియోగజ్ఞోణు
పోరుకిఱ జ్ఞానశక్త్యాదికళుక్కు, సాశీల్యాదితిరోధాయకమానస్వాత
న్త్ర్యత్తోపాతి బరుతిరోధానమిలైయే. ఉణ్ణాకిల్ సృష్ట్యాదికళో నడవా
తోట్టియవేణుమ్. సర్వదా అన్వితై యామాకిల్ స్వవిరోధినివృత్తియిల్
(౬) “తత్తస్యసదృశంభవేత్” ఎన్ఱిరుక్కుక్కుడాతే. గుణవిశేష
జ్ఞళే అమైకైయన్ఱో? (౭) “ఆశంసేయంహరిశ్రేష్ఠ క్షిప్రంమాంప్రా
ప్యతేపతిః । అన్తరాత్మాహిమేశుద్ధస్తస్త్రింశ్చబహవోగుణాః” ఎన్ఱు

(౧) బ్రహ్మసూ-౩-౨-౩౮. (౨)

(౩) ము-౨-౨-౭.

(౪) శ్వే-౬-౮.

(౫) వి-పు-౬-౫-౮౫. (౬) రా-సు-౩౯-౩౦.

(౭) రా-సు-౩౭-౧౨.

తన్మక్కల్ అనన్యోపాయత్వముమ్ అనన్మక్కల్ గుణవిశేషజ్ఞుమే
ఫలసిద్ధిక్కుమ్ అపేక్షితమాకత్తాన్ అఱుఱియిట్టువై త్తతు.

నామ్ ఉపాయమాక యాతొరువస్తునై స్వీకరిక్కిఱోమ్; అవ్వ
స్తుపుక్కు ఇవళోస్వరూపమనిరూపకమాకై యాలే, ప్రణవత్తిల్ ప్రథ
మపద త్తిఱ్ఱోలే (౧) “యద్యపిసచ్చిత్తం” ఎన్నిఱగుణసిద్ధిన్యాయత్తాలే,
అనర్జసియమాయ్ అన్వయయాతోవెన్నిల్; - స్వరూపనిరూపకత్వేన
అనర్జసియ బద్ధముణ్డేయాకిలుమ్, ఉపాయదక్షైయిల్ కణ్ణుకొళ్ళవొరు
ప్రయోజనమిల్లామైయాలే, స్వరూపనిరూపకజ్ఞాన జ్ఞానాన్వజ్ఞోపాతి
యుమ్ స్వరూపాశ్రయమాన గుణాన్తరజ్ఞోపాతియుమ్ కుమిరిరున్దుపో
మ త్తనై.

ఇవఱ్ఱుక్కు ప్రయోజనమిన్ఱిక్కే ఒట్టికై క్కుహేతు - అవను
డైయ నైరపేక్ష్యమాకిల్, శిలగుణవిశేషజ్ఞో ఉపాయతయా అన్వ
యిక్కిఱపడియెన్నెన్నిల్; అవై కార్యోపయోగియాకై యాలుమ్,
గుణత్వేన అపుధక్సిద్ధిప్రవృత్తికమాకై యాలుమ్, గుణిగుణద్వారాకార్య
మ్ శెయ్కై నైరపేక్ష్యత్తుక్కు క్కుఱైయిల్లామైయాలుమ్, అవఱ్ఱ
ఱుక్కు త్తట్టిలై.

ఇవళో కార్యానుపయుక్తైయాకై యాలుమ్, ద్రవ్యత్వేన † పుధ
క్సిద్ధి ప్రవృత్తియోగ్యతైయున్ఱాకై యాలుమ్, అత్తాలే ఉపాయనైరపే
క్ష్యత్తుక్కు కొఱ్ఱై యాయఱుకై యాలుమ్, ఉపాయభావత్తిల్
అన్వయమిలై.

ఆకై యాలే, శేషిత్వదక్షైయిలుమ్ ప్రాప్యత్వదక్షైయిలుమ్
ఒరుమిధునమేయాక వేణ్డినవోపాతి, ఉపాయదక్షైయిలే స్వేతరసకల
సహాయా అనహమాయరుక్కైయాలే, ఇవళుక్కు ఉపాయభావత్తి
లన్వయమిన్ఱియిలే పురుషకారభావత్తిలేయాకక్కడవతు.

ఇచ్చేతననోజ్ఞానమృతమ్, ఈశ్వరనుక్కుమ్ పిరాట్టిక్కుమొత్తిరుక్క, అవన్ పురుష కారద్వారానమాశ్రయణీయనాకైక్కుమ్, ఇవళో పురుష కారభూతైయాకైక్కుమ్ హేతువెన్నెన్నిల్; అవన్ పురుషోత్తమనాయ్ పుంస్త్వప్రయుక్తమాయ్ వరుమ్ కాశిన్యమ్నడైయాడుకైయాలమ్, (౧) “దేవదేవోహరిఃపితా” ఎన్నిఱపడియే పితృత్వప్రయుక్తమాయ్ వరుమ్ హితపరత్వత్తాలుమ్, అతుక్కుమేలే స్వేతరసకల పదార్థసార్థనిరుపాధికనిర్వాహకనాకైయాలే “దహ, పచ” ఎన్నుమ్మడియాన క్రౌర్యత్తాలుమ్, అవనై ఆశ్రయిక్కుమ్మోతు పురుష కారద్వారా ఆశ్రయిక్కువేణ్ణుమ్. ఇవళోనారీణాముత్తమైయాకైయాలే, స్త్రీత్వప్రయుక్తమాయ్ వరుమ్ మార్దవత్తాలుమ్, (౧) “త్వంమాతానర్వలోకానామ్” ఎన్నిఱపడియే మాతృత్వప్రయుక్తమాన వాత్సల్యాతిశయత్తాలుమ్, తత్తత్కర్మానుగుణనిర్వహణమిల్లామైయాల్ వరుమ్ మాధుర్యత్తాలుమ్, అవనిక్కాట్టిల్ ఇవళుక్కు నెడువాళియుణ్ణాకైయాల్ ఇవళో పురుష కారభూతైయాకిక్కడవళో.

ఆక-శ్రీమత్పదార్థత్తాలే ఆశ్రయణైకాస్తమాన విలక్షణపురుష కారయోగమ్ శొల్లిల్ న్నాయ్ న్నాయ్.

అనస్తరమ్ నారాయణపదమ్, ఇచ్చేతననుడైయ పూర్వాపరాధ దర్శనత్తాలే కడల్కొత్తిత్తాప్పాలే, స్వాభావికమాన సౌశీల్యాదికళోతలై శాయమ్మడి, అత్యున్నతమాన స్వాతన్త్ర్యత్తైయాల్ శ్రీ, పురుష కారభూతైయాన పిరాట్టి ఉదభిత్తవాత్సల్యాదిగుణవిశేషజ్జలై చ్చొల్లకిఱతు. స్వాతన్త్ర్యాభిభూతమాన గుణోదయమితే, పురుష కారకార్య మాయఱువతు.

ఇన్ద గుణోదయత్తుక్కు పురుష కారాపేక్షైయుణ్ణాకిల్, ఉపాయమ్ సాధ్యముమాయ్ సాపేక్షముమామ్. అనుద్యుతమానగుణజ్జళో

ఉద్భూతజ్ఞాపితి తాకైయా లే, ఉపాయత్తుక్కు సాధ్యత్వముజ్ఞామ్; ఉపాయ స్వరూపోత్పత్తిక్కు సహకారిసాపేక్షత్వ ముజ్ఞాకై యాలే, భక్తి యోపాతి అజ్ఞసాపేక్షత్వముమామ్. స్వరూపగతమాయ తిరోహిత మాయ క్కిడన్దత్తై ప్రకాశిప్పిక్కుజ్ఞాట్టిల్ పురుషకారత్తుక్కు అజ్ఞసాధ నత్వముజ్ఞామోవెన్న వొణ్ణాతపడి, ఆత్మధర్మమాన భక్తివిశేషత్తుక్కు ప్రకాశకమాన కర్మయోగాదికిలై అజ్ఞసాధనమాక చ్చొల్లానిష్ఠతు. అతుక్కుమేలే, ఆత్మధర్మమాయ అప్రకాశకమాన అపహతపాప్య త్వాది గుణజ్ఞైప్రకాశిప్పిక్కిఱ ఈశ్వరనుక్కు ప్రధానసాధనత్వవ్యవ హారముజ్ఞాకానిష్ఠతు. ఆకై యాలే, ఉపాయా న్తరవ్యాప్య త్తిరూపమాన సిద్ధత్వనైరపేక్ష్యజ్ఞిరణుమ్ కులైయుమేయెన్నిల్;-

ఉపాయమావతు - ఇస్టాన్నిష్ఠప్రాప్తి పరిహారకరమాయుపపు తొన్ఱాయ్, అప్పడిప్పట్ట ఉపాయమావతు - జ్ఞానశక్త్యాదిగుణవిశిష్టనాన ఈశ్వరనాకై యాలే వాత్సల్యాదిగుణజ్ఞుక్కు ఉపాయత్వమిలై. ఉభృతు ఆశ్రయణైకాన్తజైయే. ఆకై యాలే ఉపాయభూతమాన జ్ఞానశక్త్యా దికళుడైయ ఉత్పత్త్యాదికళుక్కు పురుషకారాపేక్షైయిల్లామైయాలే, ఉపాయా న్తరవ్యాప్య త్తిరూపమాన సిద్ధత్వస్తుక్కుమ్ నిరపేక్షత్వత్తు క్కుమ్ ఒరుకుఁజైయిలై. ఆకై యితే, “మామ్” ఎన్ఱిఱ స్వీకార్యవిషయ త్తిలే స్వీకారోపయోగియాస సాశీల్కాదికిలై అనునన్ఱిఱ, “అహమ్” ఎన్ఱిఱ సాపవిమోచకన్బక్కులిలే జ్ఞానశక్త్యాదికళై అనునన్ఱిఱ త్తతు.

వాత్సల్యమావతు-“వత్సంబాలయతి” ఎన్ఱిఱవృత్తత్తియాలే, అన్ఱిన్ఱకన్ఱిన్బక్కుల్ తాయ్ పణ్ణుమ్వ్యామోహమ్. అతావతు-శువడు పట్టపులైయుమ్ కాఱ్కుడైయిల్ కొళుమ్ దళైయిలుమ్, తన్కడైయి నిన్ఱుమ్ పుఱప్పట్టకన్ఱిన్దైయ అళుమ్బునాన్ఱ్ఱైయే తనక్కుబోగ్య మాకన్వీకరిత్తు, త్తన్నుడైయ క్షీరత్తాలే అత్తైధరిప్పిక్కుమాపోలే,

(౧) “దోషోయద్యపితస్యస్యాత్” ఎన్నిటపడియే ఆశ్రితగతమాన దోషజ్ఞులై త్తన్ పేతాశమేల్ విఘ్నస్తుపోక్కి త్తన్ గుణజ్ఞులై అవర్కలై ధరిప్పిక్కై. ఆత్మగుణాన సుసన్ధానమాకై యాలే, ఆశ్రయణాన స్తరమ్ పరుమ్ పాప విమోచనవ్యాపారత్తోడు విరోధమ్ పిటవాతు.

స్వామిత్యమావతు ఇంద్రవాత్సల్యత్తుక్కుఁజ్జీగ్రాయ్, “ఈశ్వర ప్రాప్తి ఆత్మాపుక్కిన్లు, ఆత్మప్రాప్తి ఈశ్వరసుక్కు” ఎన్నుమ్బడి ఇచ్చేతనవస్తువై ఉడై యనాక్. ఉడై యానితే ఉడై మై పెఱుక్కై యిలే యత్నమ్ పణ్ణువాన్.

పత్సలసుమాయ్ వకు త్తనసుమాయరుద్దాలుమ్, (౨) “తమసః పరస్తాత్” (౩) “రజనః పరాకే” ఎన్నిట దేశవిశేష త్తిలే, (౪) “అవాక్యనా దరః” ఎన్నిటపడియే, తన్నుడై య విశ్వజ్ఞులితమాన ఐశ్వర్యమడై య త్తోజ్జీగ్రుమ్బడి యరుక్కుమాకిల్, ఇదేశ త్తిలే అతిక్షుద్రనాన ఇచ్చే తననాలే ఆశ్రయిక్కవాన్ణాతే యెన్న వేణ్ణాతపడి, * “మహతోమన్దై స్సహనీరధ్ధేణ సంశ్లేషస్వభావమ్ శీలమ్” ఎన్టు పెరియనాన తాన్ తనై ఎత్తాధివిట్టు, (౫) “హేక్కిష్ట హేయాదవహేసఫే” ఎన్నలామ్బడి శితి యారోడే ఒరుసీరాకక్కలన్దు పరిమాఱుక్కై యుమ్, పరిమాఱానిన్టాల్ (౬) “ఆత్మానం మానుషం మన్యే రామందశరథాత్మజమ్” ఎన్నిటపడియే, తన్ వై భవమ్ తన్ తిరువుళ్ళై ట్టిడాతపడి పరిమాఱుక్కై యుమ్ సోశీ ల్యమావతు.

ఇని ఒరు దేశకాలవిప్రకర్షాదికళాలే నిన్దై త్తపోతు ఆశ్రయిక్కై అశక్యమాయరుక్కై యన్టయిలే, ఏప్పోతుమ్ ఎల్లారాలుమ్ ఆశ్రయిక్క లామ్బడి, అర్చావతారసులభనాకై - సౌలభ్యమావతు. పరమపదమ్ క్షీరాబ్ధితోడక్కమాననై, దేశవిప్రకర్షత్తాలే ఆశ్రయిక్కవాన్ణాతు.

(౧) రా-య-౧౮-౩. (౨) పురుషసూ- (౩)
(౪) ఛాన్డో-౩-౧౪-౨. (౫) గీ-౧౧-౪౧. (౬) రా-య-౧౨౦-౧౧.

విభవాదికల్ ఇదానీ న్తనర్క్కుకాలవి పకర్వత్తాలే ఆశ్రయిక్కువాణ్ణాతు. అన్తర్యామిత్యాదికల్ అచక్షుర్విషయమాకైయాలే ఆశ్రయిక్కువాణ్ణాతు. ఇని ఇంద్రకాలవిప్రకర్వత్తాలే వరుమ్ కుత్తాయుమిన్త్తియిలే, దేశవిప్రకర్వత్తాలేవరుమ్ కుత్తాయుమిన్త్తియిలే, అచక్షుర్విషయత్వత్తాలే వరుమ్కుత్తాయుమిన్త్తియిలే, (౧) “పిన్నానార్ వణ్ణుమ్ శోతి త్తిరుమ్మాభిక్కువమ్” ఎన్నిటపడియే సర్వసమాశ్రయణీయమాయటువతు - ఉకన్దరుళిన నిలమేయకైయాలే, సర్వసాలభ్యమ్ పూర్ణమాయురుప్సతు అర్చావతారత్తుక్కే.

తన్ దోషమకణ్ణు ఇతాయామైక్కు, వాత్సల్యత్తై అనుసన్ధిక్కువేణుమ్. అవన్ అప్రాప్తనెన్త్తు ఇతాయామైక్కు, స్వామిత్వత్తై అనుసన్ధిక్కువేణుమ్. మేన్దైకణ్ణు ఇతాయామైక్కు, సౌశీల్యత్తై అనుసన్ధిక్కువేణుమ్. అతీన్ద్రియనెన్త్తు ఇతాయామైక్కు సాలభ్యత్తై అనుసన్ధిక్కువేణుమ్.

తన్నుడై యదోషమాతల్, అవన్నుడై య అప్రాప్తియాతల్, అవన్ మేన్దైయాతల్, అవనతీన్ద్రియత్వమాతల్ ఇవై నెజ్జిలేనడైయాడిల్ ఆశ్రయిక్కుమోగ్యత్తై యిల్లామైయాలే, అవన్ బ్రుక్కెతిర్ త్తట్టాయ్ ఆశ్రయణై కాన్తమాయ్ పురుషకారభూత్తై యాన విరాట్టియాలే ఉద్భవిక్కుప్పట్టు, ప్పిన్నై అవళోతానే అభిక్కునినైక్కిలుమ్, (౨) “అప్యహంజీవితం జహ్యం త్వాంవాసీతే సలక్ష్యణామ్” (౩) “త్వయిక్కిచ్చిత్సమాపన్నే కింకార్యంసీతయామమ” (౪) “తామరై యాళాకిలుమ్ శితకుత్తెక్కుమేల్ ఎన్నడియారతుకెయ్యార్ కెయ్ తారేల్ నన్త్తుకెయ్ తార్” ఎన్నుప్పడి పణ్ణక్కడవతాయ్, ప్రథమాచార్యరాన నమ్మాత్వారాలే ఆశ్రయణై కాన్తమాక (౫) “నికరిల్ పుకథాయులకమ్మూన్త్తుడై యాయెన్నై

(౧) తి-నె-౧౦. (౨) రా-ఆ-౧౦-౧౯. (౩) రా-య-౧౪-౪.

(౪) పెరి-తి-౪-౯-౨.

(౫) తి-వా-౬-౧౦-౧౦.

యాశ్వానే-తిరువేజ్జడత్తానే” ఎఱ్ఱ వాత్సల్యాదిక్రమత్తిలే అనుసన్ధిక్కు
పుట్టిరుక్కిట నాలుగుణజ్జలై యుమ్ శొల్లిద్రోద్రాయద్రోదు.

ఈశ్వరన్ ఆశ్రయణియనామిడత్తిల్, ఆశ్రయణసౌకర్యముణ్ణామళ
పుపోరాతే, సంసారభయభీతనాయ్ భగవత్ప్రాప్తిరుచి వడిప్పిడు
మ్మడియాన ఇవ్వధికారిక్కు సంసారసమ్బంధత్తై అఱుక్కైక్కుమ్, భగ
వదనుభవజనిత కైజ్జర్బత్తై కొడుక్కైక్కుమ్ ఏకాంతమాన స్వభా
వవిశేషజ్జల్ వేణుమ్. ఆకైయాల్ ఉత్తరార్థత్తిట్టొల్లుకిట విరోధినివృ
త్తిపూర్వమాన ప్రాప్యసిద్ధిక్కు ఏకాంతమాయ్, అహంశబ్దత్తిలే
ఉక్తమాన జ్ఞానశక్త్యాది గుణచతుష్కముమ్, అవద్రోదుక్కుప్పెరు
నిలై నిఱ్ఱుమిరక్కముమ్ ఇప్పదత్తిలే అనుసన్ధేయమ్.

ఆశ్రితరుడై యహితాఽహితజ్జలఱియుమ్బొత్తైక్కు సర్వజ్ఞనాక
వేణుమ్. అఱిన్దపడియే కార్యమ్ శెయ్ కైక్కు సర్వశక్తియాక వేణుమ్.
సర్వశక్తనానాలుమ్ ఇవన్బక్కులొఱ్ఱుమ్ నచ్చాత్తోట్టైక్కు అవాప్త
సమస్త కామనాక వేణుమ్. ఇత్తనై యుముణ్ణానాలుమ్ తన్ పేఱాక
కార్యమ్ శెయ్యుమ్బొత్తైక్కు సర్వస్వామియాక వేణుమ్. అనాదికాలమ్
కర్మానుగుణమాక అఱుత్తఱుత్తు త్రోద్రోదుక్కు కర్మరువియాయ్
ప్పొన్దవివై రక్షణత్తుక్కు ఉఱుప్పాక్కైక్కు ఇరక్కమ్ వేణుమ్. ఆకైయాలే
సౌశీల్యాది గుణచతుష్టయత్తోడు జ్ఞానశక్త్యాది గుణవశ్చక్త్రోడు వాశి
యట ఇప్పదత్తిలే అనుసన్ధేయమ్.

ననుభగవత్స్వరూప గుణవిభూత్యాదికళుక్కు అన్యవహితవాచక
మాయిరుక్కు, ఇన్దనారాయణశబ్దమ్ స్వరూపాదికలై యొట్టియ గుణజాత
త్తిల్ గుణైకదేశత్తుక్కు వాచకమాకిట తెన్నుమిడత్తుక్కు నిర్ణాయక
ప్రమాణమే తెన్నిల్; ఇవద్రోదుక్కెల్లాత్తుక్కుమ్ వాచకమేయాకిటమ్,
“ప్రపద్యే” ఎఱ్ఱ, ప్రకరణమ్ ఆశ్రయణమాకై యాలే, అతు- * గోబలీవర్ద
న్యాయత్తిన్దడియే ఆశ్రయణై కాంతమాన గుణవిశేషజ్జలై యే ఒతు

క్రి-త్తరక్కడవతు. ఒరుమాణిక్కప్పేయిలే నాట్టిలుళ్ళవాభరణజ్ఞభ
దై యచ్చమై త్తిట్టువై త్తాల్, తన్నాముక్కు అన్వోకాలజ్ఞభిల్ అభి
మతమాన అభరణజ్ఞభై యెడుత్తు ప్పూణ్ణారోపాతి, ఇతువుమ్ సర్వాధ్జ
భుక్కుమ్ వాచకమాయిరుస్తేయాకిలుమ్, అన్వోకాలజ్ఞభుక్కు అప్పే
తమానవర్థవిశేషజ్ఞభై యెడుత్తు వినియోగమ్కొళ్ళుమతోయి, ఎల్లా
వల్లై యుమెడుక్కువేణుమెన్నియమమిలై. ఉణ్ణాకిల్ ఈశ్వరనుక్కు
ఉపాయోపేయత్వరూపమాన విభాగమిన్దియిలే ఒయ్యియమ్.

సమస్త కల్యాణగుణజ్ఞభుక్కుమ్ ఆశ్రయమాయిరుక్కచ్చేయేతే
యమ్, ఉపాయత్వైకాస్తమాన స్వభావవిశేషజ్ఞభై అవన్బక్కులిలే
అనుసన్నిక్కుమతోయి, ఏకాశ్రయస్థమెన్నాభోగైకాస్తమాన గుణ
జ్ఞభై అనుసన్నియాతే, వాచ్యభూతనాన అవన్బక్కుల్ అప్పడియే
యానాల్, వాచకభూతమాన ఇన్దశబ్దముమ్ అప్పడియేయామిత్తనై.
గోబలీవర్దన్యాయమావతు - ప్రయోజకవృద్ధన్ ప్రయోజ్యవృద్ధనైక్కు
తిత్తు[గావఆనియన్తామ్] ఎన్ఱు-పశుక్కళై కొణ్ణువావెన్ఱాల్, అన్దగో
త్వజాతి ఎరుత్తిన్బక్కులిలుమ్ కిడక్కైయాల్, ఎరుతుకళైయమ్ పశు
క్కళైయమ్ శేరప్పిడిత్తుకొణ్ణువరప్పుకుమ్. అప్పోతు [బలీవర్దాన్తి
వ్దన్తు] ఎన్ఱు-ఎరుతుకళీనిఱ్ఱివెన్నియవిశేషవిధానత్తాల్ అవ్వెరుతుకళై
యొయియ ప్పశుక్కళై కొణ్ణువరుక్కై. అప్పడియే ఇతువుమ్ ఎల్లావల్
దుక్కుమ్ వాచకమేయాకిలుమ్, ఇన్దశబ్దమ్ ఇప్పోతు ప్రకరణబలత్తాల్
ఇగ్గుణవిశేషజ్ఞభుక్కు వాచకమాకక్కడవతు.

ఆక,నారాయణపదత్తిల్ నారశబ్దమ్-(౧)“నారశబ్దేనజీవానాంసమూ
హఃప్రోచ్యతేబుధైః” ఎన్నియపడియే ప్రాప్తక్కళాన ప్రత్యగాత్మక్కళై
చ్చొల్లి, అయనశబ్దమ్-“ఇణ్-గతా” ఎన్నియధాతువిలే (౨)“సంసారా
ర్ణవమగ్నానాం విషయాక్రాంతచేతసామ్ । విష్ణుపోతంవినానాన్యత్క్రి-

ఇచ్చి ద స్తీపరాయణమ్” ఎన్నిటపడియే ఉపాయవాచకమాయ్, అకనారా
యణపదమ్ - సర్వేశ్వరవై యే సర్వాత్మాకభుక్కుమ్ సంసారనిస్తర
ణాదికభుక్కు సాధనభూతస్వేత్తాయ్, అన్తసాధనసమాశ్రయణత్తుక్కాక
సౌశీల్యాది గుణచతుష్కజ్జలై అనుసన్ధిత్తతాయ్, కార్యకరమాకైక్కు
జ్ఞానశక్త్యాదిగుణపచ్చకజ్జలై అనుసన్ధిత్తతాయ్ నిస్తతు.

అనస్తరమ్ గుణవిశేషవిశిష్టమాన ఆశ్రయణీయవస్తు (౧)
“శుద్ధేనమనసాగ్రాహ్యః” (౨) “స్వప్నధీగమ్యమ్” (౩) “సహైవ
సన్తంసవిజానన్తి + దేవాః” (౪) “యమాత్మానవేద” (౫) “పాటియు
ణర్వవైయిలన్” ఎన్నిటపడియే, విన్దియి కజ్ఞానగమ్యమల్లామైయాలమ్,
కణ్డాబల్లతు ఆశ్రయిక్కవోణ్ణామైయాలమ్, ఆశ్రయణసౌకర్యత్తుక్కాక
అవ్వస్తువై ప్రకాశిప్పిక్కక్కడవతాయ్, కీర్తించున్న సౌలభ్యమెన్నిట
ఆత్మగుణత్తినుడైయ ఫలమాన ప్రకాశత్తైయుడైత్తాన విలక్షణవిగ్ర
హత్తై చ్చొల్లకిటతు, (చరణౌ) ఎన్నిటపదమ్.

స్వరూపత్తోడు స్వరూపాశ్రయమాన గుణజ్ఞోడు వాశియట,
శుద్ధసత్వమయమాన అప్రాకృతదివ్యసంస్థానత్తిలే, పొట్టుప్పియిల్
మాణిక్కమోలే పుటమొప్పిస్తుకాట్టుకైయాలమ్, అవ్వడివుతాన్
(౬) “ననన్ద్యశేతిన్దతిరూపమస్య నచక్షుపాపశ్యతికశ్చనై నమ్” (౭)
“నమాంసచక్షురభివీక్షతేతమ్” (౮) “అపశ్యన్తఃపరంరూపమ్” ఎన్నిట
పరరూపమన్తియిలే విభవాఽర్చావతారరూపమాకైయాలమ్, ఆశ్ర
యణై కాన్తమాకక్కడవతు.

అజ్ఞనన్దియిలే గారాయణపద త్తిట్చొల్లకిటపడియే ఈశ్వరన్
గుణద్వారా ఉపాయభూతనామోపాతి, విగ్రహద్వారాపుమ్ ఉపాయ

(౧) (౨) మను-౧౨-౧౨౨. (౩)

(౪) బృ-౫-౭-౨౨. (౫) తి-వాయ్-౧-౧-౨ (౬) తై-నా-౬-౧-౧౦.

(౭) ఋగ్వ (౮) † (పా) వేదాః

భూతనామెష్టు విగ్రహత్రిసుడైయ స్వతస్త్రిపాయత్వమ్ తోద్ధ్రియై
కాక, త్రినియే విగ్రహత్తై ఉపాదానమ్ పణ్ణుకితతెన్నపుమామ్. (౧)
“చిస్తయస్తీజగత్సూతిం పరబ్రహ్మస్వరూపిణమ్ । నిరుచ్ఛాన్వసతయా
ముక్తింగతాన్యాగోపకన్యకా ” (౨) “ప్రసాదపరమానాథామమ
గేహముపాగతో । ధన్యోహమర్చయిష్యామిత్యాహ మాలోపజీ
వనః” ఎన్నిటపడియే ఇడక్రైయమ్ వలక్రైయమతియాత ఇడైచ్చి
యుమ్, భోగ్యమానపూవైవిద్ధ్రియ వయిటువశర్క్కుమ్ మాలాకా
రర్తుడక్కమానాడై, (౩) “పరమాత్మనియోరక్తోవిరక్తోపరమా
త్మని” (౪) “మాత్పల్ మనమ్శుభ్రీప్వమజ్జయర్తోళ్ కైవిట్టు” ఎష్టు
తస్యక్కలిలే నిరతిశయమాన ప్రావణ్యత్తై ప్పిటప్పిత్తు, అతునేకరవి
యాక ఇతరవిషయ విరక్తియైయుమ్ పిటప్పిత్తు, త్తానే ముడియనడత్త
క్కడవతాయితే విగ్రహమిరుప్పతు.

విగ్రహమేఉపాయభూతమామాకిల్, విభవాన్రూపతారూప
జ్జలైక్కణ్డవర్కళడైయ భగవద్విషయత్తిల్ ప్రవణరాకాతోఢ్రివానె
న్నెన్నిల్ ; -ఎల్లార్క్కు మొక్కక్కాట్టియుణ్డేయాకిలుమ్, విషయన్దాన్
సాన్దర్యాదికలై ఆవిష్కరియామైయాలే అన్యపరరాకిణార్కళల్లతు,
విగ్రహత్తుక్కు అన్తస్యభావమిల్లామైయన్తు. ఆకైయితే భాష్యకారర్
“ సాన్దర్యసాశీల్యాదిగుణావిష్కారేణ అక్రూరమాలాకారాదీకపరమ
భాగవతాకృత్వా” ఎన్దరుళిచ్చెయ్తతుమ్.

ఆక, ఉక్తమానగుణజ్జఘక్తు ప్రకాశకమాక విగ్రహత్తై ఉపాదా
నమ్ పణ్ణుకితతాతల్, స్వతస్త్రిసాధనమాక ఉపాదానమ్ పణ్ణుకితతాత
లాకిటతు; నేరేవాచకమాయిరుప్పతొరు శబ్దతైయిట్టు విగ్రహత్తై
చ్చొల్లాతే, చరణశబ్దార్థమాన తిరువడికళిలే విగ్రహత్తై ఉపలక్షిక్రైక్కు

(౧) వి-పు-గి-౧౩-౨౨.

(౨) వి-పు-గి-౧౯-౨౧.

(౩) నారదపరి-ఉప-౩.

(౪) ౩-తిరువ-౧౪.

హేతువేన్నన్నిల్; - ఇజ్జుడపాయతయాన్వీకరిక ఇట్టికిటవధికారి - కీర్తీ తిరుమన్త త్తిలే సుశిక్షిత స్వరూపనాకై యాలే, శేషత్వప్రకాశక మన ఇన్ద్రవ్యవహార మొత్తీయ వళియామైయాలమ్, స్తనన్ధయత్తుక్కు మాతావినుడైయ సర్వావయవజ్గళుమ్ ఉద్దేశ్యమాకానిఱ్చెయ్ తే యమ్, స్తన త్తిలే ఒగువిశేషప్రాప్తియుట్టామోపాతి, ఇవనుక్తుమ్ తిరు వడికిలిలే ఒరువిశేషసమ్బన్ధముట్టాకై యాలమ్, తిరువడికలై కొట్టు విగ్రహత్తై ఉపలక్ష్మిక్కిటతు.

ఆనన్దరమ్ మేలిల్ పదన్వయముమ్, అధికారిగతమానవబ్రౌ చ్చొల్లకిటతు. ఇతిల్ శరణశబ్దమ్-(౧)“ఉపాయేగృహరక్షిత్రోశ్శబ్దశ్శరణ మిత్యయమ్ । వర్తతేసామృతజ్ఞైష ఉపాయార్థైకవాచకః” ఎన్గిట పడియేఉపాయవాచకమాయ్,(౨)“శ్రియాసార్థమాస్తే”(౩)“సాశ్ను తేసర్వాన్ కామాన్”(౪)“సదావశ్యన్తిసూరయః” ఎన్దుమ్ శొల్లకిటప డియేప్రాప్యకోటియిలుమ్ మూతలిట్టు, కీర్తీ చ్చొన్నశ్రీమత్తెక్కుమ్, నారా యణశబ్దోక్తమాన గుణవిశేషజ్గళుక్కుమ్, అనన్దరోక్తమాన దివ్యమజ్గళ విగ్రహాత్తుక్కుమ్ ఉపేయవ్యాప్యత్తియై ప్లక్షి త్తరుకిటతు.

(ప్రపద్యే) ఎన్దు - “పద్య-గతౌ” ఎన్గిటధాతువిలే గత్యర్థ మాయ్, “గత్యర్థాః-బుద్ధ్యర్థాః” ఎన్దు-ఒరుజ్ఞానవిశేషత్తెచ్చొల్లకిటతు. అన్దజ్ఞానవిశేషమాకిటతు - (౫)“అహమన్త్యపరాధానామాలయోఽకి ఇచ్చివోఽగతిః” ఎన్గిటపడియేస్వాకిచ్చన్యాద్యనసన్ధానపూర్వకమాయ్, (౬)“ప్రార్థనామతిః”(౭)“యాచ్ఛాప్రపత్తిః” ఎన్గిటపడియే ప్రార్థనా గర్భమాయ్,(౮)“త్విమేవోపాయభూతోమేభవ”(౯)“తదేకోపాయ తాయాచ్ఛా” ఎన్గిటపడియే, తాన్ ఉపాయశరీర త్తిలన్వయియాతేఉపా

(౧) అహి-సం-౩౬-౩౩.

(౨) శేవే-

(౩) తై-ఆ-౧-౨.

(౪) సామ-ఉత్తర-౧౮-౨౪-౪. (౫) అహి-సం-౩౬-౩౮. (౬) అహి-సం-౩౬-౩౫.

(౭)

యస్వీకారాత్మకమాకై యాలే ఉపేయశరీర త్రిటమ్ అన్వయియాతే అథ
కార్యవిశేషణమాయ్, మహావిశ్వాసాత్మకమాన ప్రతిపత్తివిశేషమ్.
“ప్రపద్యే” ఎన్టు ఉత్తమశాకై యాలే, కీర్తి ఉత్తమాన విషయతై ఉపా
యతయా స్వీకరిక్కితేనెన్టు స్వానుస్థానమాకిక్కిడక్కిటతు.

అజ్ఞనన్తియిలే, “గతి” ఎన్టువ్యాపారమాయ్, మానసగతియైయమ్
వాచికగతియైయమ్ కాయికగతియైయమ్ శొల్లిల్ ద్రాకవుమామ్.
మానసగతియావతు - ఉపాయత్వేన అన్యవశిక్కై. వాచికగతియావతు -
(౧) “రాఘవంశరణంగతః” (౨) “అడిక్కిమ్మర్ న్దుపుకున్దేన్” (౩)
“నారాయణా! ఓమణివణ్ణా! నాకన్దైయాయ్ వారాయెన్నా రిడరై
నీక్కాయ్” (౪) “ద్వయవక్తా” ఎన్టుమ్ శొల్లుకిటపడియే, రక్కిత్తరుశ
నేణుమెన్టు వాయాలే ప్రార్థిక్కై. కాయికగతియావతు - (౫) “అజ్ఞలికి
పరమాముద్రాక్షిప్రందేవప్రసాదినీ” ఎన్టిటపడియే, భగవత్ప్రసాద
హేతుభూతమాన అజ్ఞలియై ప్రయోగిక్కై.

అజ్ఞనన్తియిలే, నిపాదకాకాదికలై ప్పాలే రక్షకవస్తువిరున్దవడ తై
వరుకై యెన్నవుమామ్. ఇత్తైప్పల్ ద్రవితే, (౬) “బద్ధాజ్ఞలిపుటందీనం
యాచన్తంశరణాగతమ్” ఎన్టుచతుర్విధమాక చ్చొల్లిల్ ద్దు. ఇన్నాలుమ్
ఏకాశ్రయత్తిలే యుక్తానపోతు అధికారిపూర్తి ప్రకాశిక్కిడవతు.
ఇవద్రోలే అన్యతరమాత్రమానపోతు భగవద్వైభవమ్ ప్రకాశిక్కి
క్కిడవతు.

ఇతిల్ “ఈదృశనాననాన్ అధ్యవసిక్కితేన్” ఎన్టు జాతిగుణ
పుత్తాదికళాలే ఒరువనై విశేషియామైయాలే, ఇప్పుప్రత్తినుస్థానమ్
సర్వాధికారమెన్టుతో ద్దుకిటతు. ఇనిరుచియే వేణువతు. ఇన్దరుచిప్ర
యోజకమాకై యితే (౭) “రావణోనామదుర్వృత్తో” ఎన్టుతోడన్జిత్తన్

- (౧) రా-య-౧౭-౩౨. (౨) తి-వా-౬-౧౦-౧౦. (౩) శి-తిరుమ-౫౦.
(౪) శరణాగతిగద్య (౫) గారుడపు-౧-౧౧-౨౬. (౬) రా-య-౧౮-౨౭.
(౭) రా-య ౧౭-౧౦.

నికర్వాదికశబ్దై య త్తన్వాయా లేశోల్లువతు.(౧) “రావణస్యానుజోభి
విభీషణఇతిశ్రుతః| చతుర్భిన్నహరక్షోభిర్భన స్తంశరణంగతః” ఎష్టుఅర
న్దారిలుమ్అవన్ కుత్తైశొల్లి త్తేపిప్పతు. అతుక్కుమేలే(౨) “వధ్యతాంబధ్య
తామ్” ఎన్బతాకానిత్క-చ్చెయ్ తేయుమ్ శ్రీవిభీషణప్పెరుమాళై రక్షి త్త
తుమ్. శరణ్యరాన పెరుమాళ్ తామ్ (౩) “యదివారావణస్వయమ్”
ఎన్బతు. అవనోడేశేర్ ప్పిక్కుమ్ పిరాట్టి(౪) “తేనమైత్రీభవతు తేయదిజీవితు
మిచ్చసి” ఎష్టు ఉపదేశిప్పతాకానిత్క-చ్చెయ్ తేయుమ్, (౫) “ననమే
యమ్” ఎన్గిటప్రతిజ్ఞకులై యాత్మాభీందతుమ్.

ఇప్పదత్తిలే “అధ్యవసిక్కితేన్” ఎష్టుఅధ్యవసాయాత్మకజ్ఞానవిశేష
త్తుక్కు ఆశ్రయమాన అధికారిస్వరూపముమ్ అనుసంధేయమ్. అతావతు-
తిరుమన్రత్తిల్ పదత్రయత్తిలుమ్ శొన్న ఆకారత్రయముమ్.

ఆక ఇప్పదత్తాలే సకలసాంసారికదురితవిధూననపూర్వకమాక,
జునిరస్తాతిశయా హ్లాదసుఖభావైకలక్షణమాన స్వాఽనుభవానన్దత్తై
కొండుక్కైక్కు అనాదికాలమ్ అవసరప్రతీక్షనాయ్, ఇవనుడైయ
వైముఖ్యవైభవత్తాలే ప్రతిహతశక్తికనాయ్, రక్షిక్కైక్కిడమ్ పెతాతే
పోన్ద ఈశ్వరినుక్కు, (౬) “రక్ష్యాపేక్షాంప్రతీక్షతే” ఎన్గిటపడియే రక్ష
ణావకాశమాయ్, చైతన్యప్రయుక్తమాయ్, శ్యామిత్యయవత్వాదిక
లోపాతి అధికారివిశేషణమాయ్, అధికారినియమాపేక్షైయిల్లామైయా
లుమ్, (౭) “ఆయాసస్సరణేకోస్య” ఎష్టుస్మరణాదిమాత్రమాకైయాలే
అనాయాసమాయుమ్, (౮) “యథాతథావాపి” ఎన్గిటపడియేప్రాజ్ఞు
ఖత్వాది నియమానపేక్షమాకైయాలుమ్, ఇతుతనక్కు(౯) “సకృదేవ
ప్రపన్నాయ” ఎన్గిటపడియే సకృత్కరణమాకైయాలుమ్, అధికారి

(౧) రా-య-౧౭-౧౯. (౨) రా-య-౧౭-౨౯. (౩) రా-య-౧౮-౩౪.

(౪) రా-ను-౨౧-౨౦. (౫) రా-య-౩౬-౧౧. (౬) లక్ష్మీత-౧౭-౭౮.

(౭) వి-పు-౧-౧౭-౭౮. (౮) స్తో-ర-౨౮. (౯) రా-య-౧౮-౩౩.

౦ శేషనియమావేక్షమాయ్, అత్యాయాససాధ్యమాయ్, ప్రాజ్ఞుఖత్వా
నియమావేక్షమాయ్, అసక్తుదావృత్తిరూపమాన కర్మజ్ఞానాదికళిల్
వ్యావృత్తమాయ్, ఆకించన్యసహకారియాయ్, పిదుమాల్ కడలై చ్చర
ణమ్ పుక్కు * చాపమానయవోడే తలై క్కట్టినాప్పోలేయన్తియిలే, ఇట్టికిఱ
వన్ నేరే అకించనాధికారియాకై యాలుమ్, ఎతిరి నేరే సర్వసమాశ్రయ
ణీయ విషయమాకై యాలుమ్, ఫలావ్యభిచారియాన ఉపాయాధ్య
వసాయత్తై స్వానుష్ఠానమాక్కిల్ త్రాయ్ నిన్దతు.

ఇన్డపాయమాకిఱతు, వేదాన్తజ్ఞళిలేసకలసాధనాధికమాకవుమ్,
“దేవానాంగుహ్యమ్” ఎన్నిఱపడియే దేవరహస్యమాకవుమ్ ఎఘుతప్పడు
కిఱతొన్డానాల్, కర్మజ్ఞానాదికళిల్ పాతియాకిలుమ్ అధిక్యతాధికారమాక
వేణ్డావో? వేదాన్తసిద్ధమాన ఇతు; అధిక్యతాధికారమన్తియిలే ఒట్టియిల్
కర్మజ్ఞానాదికళిల్ అధిక్యతాధికారమన్తియిలే ఒట్టియవేణుమ్.

ఆనాల్, అవై అధిక్యతాధికారమ్, ఇతుసర్వాధికారమెన్తు నిర్భ
యిత్తు త్తరువారానెన్నిల్; అవైత్తై వర్ణికాధికారమాక వేణ్డుకిఱతు,
అగ్నివిద్యాజ్ఞకమాకై యాలే. ఇని అగ్నివిద్యాజ్ఞకమాన కర్మాపేక్షై
యన్డాకై యాలే జ్ఞానాదికళిల్ అధిక్యతాధికారమాకిఱతి త్తనై పోక్కి,
శాస్త్రసిద్ధమాకై యన్తు. అజ్ఞనన్డాకిల్ శాస్త్రసిద్ధమాన పాకయజ్ఞనామ
సజ్జీర్తనాదికళిల్ స్త్రీశూద్రాదికళిల్ కన్వయ మిన్తియిలే ఒట్టియ
వేణుమ్. నిపాదన్ కపోతత్తై చ్చరణమ్ పుకాతోట్టియవేణుమ్. కాకవిభీష
ణాదికళిల్ చక్రవర్తిత్తిరుమకనై చ్చరణమ్ పుకాతోట్టియవేణుమ్; చక్ర
వర్తిత్తిరుమకన్ కడలై చ్చరణమ్ పుకుకిఱవిడత్తిలే, (౧) “తతస్సాగర
వేలాయాం దర్శనాస్తీర్యరాఘవః । అజ్ఞలింప్రాజ్ఞుఖం కృత్వాప్రతి
శిశ్యే మహోదధేః” ఎన్తు ప్రాజ్ఞుఖత్వాది నియమజ్ఞళిడే శరణమ్
పుక్కారెన్ద్రైయతానిన్దతు.

అనాల్, నియమానపేక్షై ఇప్పిప త్రియెన్నిపడియెన్నెన్నిలో చక్రన ర్తి త్తిరుమకనై శ్రీవిభీషణాధ్రావాన్ శరణమ్ పుకుకివిడ త్తిల్, (౧) “త్వాంతుధిక్కులపాంసనమ్” ఎన్టరాహాన్ ఉపేక్షితకాలమే కాల మాక్కడల్ కిట్టమేవారానిట్కచ్చెయ్ తేయమ్, స్నానాచమనాదికళుమ్ పణ్ణాతే, తానిరుద్దపడియేశరణమ్ పుక్కానెట్టెట్టుతుకై యాలే, నియ మాపేక్షైఉడ్డేన్నపు మెట్టాతు. అత్తే యాల్ “సన్ధ్యవస్తనాదికళోపాతి, విడ వుమామ్; శీఖాయ స్థాపవీతాదులోపాతికిడక్కవుమామ్” ఎన్నిటలనియ మమ్ అనుష్ఠానస్యయ త్తిలుమ్ ప్రకాశిక్కిఱతు.

“సకృదేవప్రపన్నాయ” ఎన్నిటపడియే సకృత్కరణమ్ అమైయు మాకిల్, అసకృదావృత్తిరూపమాన ఉపాసనాత్మక జ్ఞానమోక్షతే ఇంద్ర అధ్యవనాయాత్మకజ్ఞానముమ్, “ప్రపద్యే” ఎన్నిటవర్తమానత్తాల్తైల ధారావదవిచ్చిన్నమాయ్ పోర్వేణ్ణుమ్బడి తోన్టానిష్టతు. అప్పోతు “సకృదేవ” ఎన్నిట సకృత్కరణత్తుక్కుమ్ ఇవ్వర్తమానత్తుక్కుమ్ శేర్ త్రియెన్నెన్నిలో; “సకృదేవ” ఎన్నిటవిడమ్, భగవద్విషయాకార త్తుక్కు సకృత్కరణమ్ అమైయుమెన్నుమిడతై ప్రకాశిప్పిక్కిఱతు. వర్త మానమ్, యావచ్చరీరపాతమ్ కాలక్షేపాపేక్షైయాలమ్, అభిమతఫల లాభత్వరై యాలమ్, అనువర్తిక్కుమిడతై ప్రకాశిప్పిక్కిఱతు.

“యావచ్చరీరపాతమ్ అనుస్థియానిష్టాలుమ్ పెఱుకిట ఫల త్తిన్ కనత్తైప్పార్ త్తాల్, ‘సకృత్’ ఎన్లెక్కుమ్ పోరాతపడికాణిరుప్పతు” ఎన్ట ఎమ్మారుళిచ్చెయ్ వర్.

అజ్ఞనన్తియిలే, “సహసాశబ్దత్తుక్కు సకృదాదేశమాయ్, ‘సకృ దేవప్రపన్నాయ’ ఎన్నిటతు ‘సహసై ప్రపన్నాయ’ ఎన్నిటపడి” ఎన్ట-ఆధ్రావాన్ పణిక్కుమ్. అతాకిటతు-సంసార త్తిల్ భయాతిశయత్తా లుమ్, భగవద్విషయ త్తిల్ రుచ్యతిశయత్తాలుమ్, (౨) “శ్రద్ధయాశరణం

యది”(౧)“అజగామముహూర్తేన” ఎష్టుమ్ శొల్లుకిఁపడియే సత్వర
నాయ్కోణ్ణు ఆశ్రయిక్కై.

ఆక, పూర్వార్థత్తాలే అధ్యవసాయాత్మక జ్ఞానవిశేషత్తైయుమ్,
అతుక్కు ఉపేయాధ్యవసాయ చ్చిత్తాట్టిల్ వ్యావృత్తియైయుమ్, అన్త
పుపాయత్తుక్కు సాధ్యోపాయ వ్యావృత్తియైయుమ్, అన్తసిద్ధోపాయ ల్లి
లిశ్చిక్కైక్కు విరోధియాన పూర్వప్రసాదభయత్తుక్కు నివర్తమాన
పురుషకారవిశేషత్తైయుమ్ శొల్లిల్ న్ద్రాయ్దు.

అనన్తరమ్ ఇతిల్ స్వీకృతమానసిద్ధోపాయమ్(౨) “తావదాత్తి
స్తథావాఞ్చ తావన్మోహస్తథాసుఖమ్ ! యావన్నయాతిశరణం
త్వామశేషాఽఘనాశనమ్” ఎష్టు ఆర్తాదికళాన చతుర్విధాధికారికభు
క్తుమ్ సాధారణమూకైయాలే, ఇనర్కళిల్ కీర్త్ ఉపాయస్వీకారమ్ పణ్ణి
నిట్కిఁటనన్ ఎన్తనధికారియెన్దిట వపేత్తైయిలే, (౩) “ముముక్షువై
శరణమహంప్రపద్యే” (౪) “బ్రహ్మణోమహిమానమాప్నోతి” ఎన్దిట
పడియే ఫలవిశేషప్రసాదనాయూపాధ్యవసాయత్తాలే ఇననై విశేషిక్కి
టతు-ఉత్తరార్థమ్.

ఆః పూర్వార్థత్తాలే ఉపాయప్రార్థనమ్ పణ్ణిల్ న్ద్రాయ్, ఉత్త
రార్థత్తాలే తత్ఫలమాన ఉపేయత్తై ప్రార్థిక్కిఁటత్తై తాయ్దు.

నను, ఉపాయప్రార్థనమావతు - స్వేష్టానిష్టప్రాప్తి పరిహార
జగతు నీయే సాధనమూక వేణుమెన్దిటవపేత్తైయిలే. స్వర్గకామనాయ్
జ్యోతిష్టోమత్తిలే ఇభియుమోపాతి, “నమఃప్రసాద్యమాన ఇష్టమ్
ఇన్నతు, పరిహార్యమాన అనిష్టమిన్నతు” ఎష్టు విజ్ఞాననిగ్గయత్తుక్కు
అనన్తరమితే తదనుగుణమాన ఉపాయస్వీకార త్తిలిశ్చినతు. ఇనిప్రసాద్యా
పేత్తైపణ్ణుకిటతు-ధర్మార్థాదికళానప్రసాద్యాన్తరజగితాట్టిల్ వ్యావృత్తి

(౧) రా-య-౧౭-౧. (౨) వి-పు-౧-౯-౭౩. (౩) శ్వే-ఉప-౬-౧౮.

(౪) తై-నా-౮౦.

శొల్లకైక్కాకవో; అజ్జనన్తియిలే ఉపాయతయా స్వీకృతనానవనుక్తు
ప్రాప్యవిశేషజ్ఞానమ్ పిఱక్కైక్కాకవో; ప్రాప్యవిశేషతైప్రాధిత్తాలన్తి
అత్తైత్తారానెనోవెన్నిల్; ఉపాయ స్వీకారపూర్వభావియాన ముము
క్షుత్వత్తాలే ధర్మకామాదికళిత్కాట్టిల్ వ్యాప్తుత్తిసిద్ధికైక్కయా
లుమ్, స్వీకృతోపాయమ్ సర్వజ్ఞమాకైయాలమ్, స్వీకృతనుమాయ్
సర్వజ్ఞనుమాయ్ వైత్తుప్రాప్యాపేక్షాప్రతీక్షనాయరుక్కైక్కుబరుప్రయో
జనమిల్లామైయాలమ్, ఉపాయస్వీకార మొట్టియప్రాప్యాపేక్షైపణ్ణవేణ్ణా.
ఇనిప్రాప్యత్తైత్తరవేణమెన్న్ పేక్షికైక్కప్రాప్యాపేక్షైయాకిల్, ఉపాయ
స్వీకారహాసమాన పూర్వార్థత్తుక్కుప్రయోజనమిల్లై. ఆకైయాలే పూ
ర్వార్థానుసన్ధానమ్ పణ్ణతల్, ఉత్తర్వార్థానుసన్ధానమ్ పణ్ణతలొట్టియ
ఉభయానుసన్ధానమ్ పణ్ణకై పునరుక్తమాయ్ త్తలైక్కట్టుమే
యెన్నిల్;

పూర్వార్థానుసన్ధానమాత్రత్తాలే ఉపేయలాభమ్ ఆర్థమాయ్
వరుమేయాకిలుమ్, (౧) “అధ్యాత్మయోగాఽధిగమేన దేవం మత్వాధీరో
హర్షశోకాజహతి” (౨) “తరతి శోకమాత్మవిత్” ఎన్న్ ముముక్షువుక్కు
ఫలమ్ శొల్లకిఱవిడత్తిల్ శోకనివృత్తిమాత్రత్తై పురుషార్థమాక్కు
వతు; (౩) “తత్సుకృతదుష్కృతేధూనతే” ఎన్న్ పుణ్యపాపరూపకర్మ
విమోచనమాత్రత్తై పురుషార్థమాక్కువతు, (౪) “తస్య తావదేవచిరం
యావన్నవిమోక్షే, అథ సమృత్సే” ఎన్న్ దేహవిమోచనమాత్రత్తై
పురుషార్థమాక్కువతు; (౫) “విజ్ఞానసారధిర్యస్తు మనఃప్రగహవా
న్నరః సోధ్వనః పారమాప్నోతి తద్విస్థాంపరమంపదమ్” ఎన్న్ ఒరు
దేశవిశేషప్రాప్తియైపురుషార్థమాక్కువతు, (౬) “పషనమ్ప్రిసాదో

(౧) కఠ-౧-౨-౧౨. (౨) ఛాన్దో-౭-౧-౩. (౩) కాషీ-౧-౪.

(౪) ఛాన్దో-౫-౨౪-౩. (౫) కఠ-౧-౩-౯. (౬) ఛాన్దో-౮-౩-౪.

౭స్మాచ్ఛరీరాత్సముత్థాయ పరంజ్యోతిరుపసమృద్ధ్యస్వే న రూపేణా౭భి నిష్పద్యతే” నిగిటపడియే స్వస్వరూపప్రాప్తియై పురుషార్థమాక్కువతు; (౧) “నిరజ్జనఃపరమంసామ్యముపైతి” ఎన్టుపరమసామ్యాప త్తియై పురుషార్థమాక్కువతు; (౨) “ఏతమానందమయమాత్మానముపసంక్రామతి” ఎన్టుభగవత్సామీశ్వరైపురుషార్థమాక్కువతు; (౩) “సోశ్చ తేసర్వాన్ కామాన్ సహబ్రహ్మణావిపశ్చితా” ఎన్టు భగవద్గుణానుభవతై పురుషార్థమాక్కువతు; (౪) “విజ్ఞానాదానన్దోబ్రహ్మయోనిః” (౫) “రసగ్ హేయాయంలభ్యానన్దీభవతి” ఎన్టు భగవదనుభవజనితమాన పరమానందతై పురుషార్థమాక్కువతు. (౬) “యేనయేనథాతాగచ్ఛతి తేన తేన సహగచ్ఛతి” ఎన్టు భగవదనువృత్తిరూపమాన కైజ్జగ్ర్యతై పురుషార్థమాక్కువతాయ్, ఆక ఇప్పడి శోకనివృత్త్యాదికలై పురుషార్థమాక చ్చాల్లకిత తత్తద్వాక్యవిశేషజగిత చరమపురుషార్థనిష్కర్షమ్ పిటవా మైయాలే, అన్తపురుషార్థవిశేషతై ప్రకాశిప్సిక్రేక్కాక ఉత్తరార్థమ్ ఉదిక్రేయాలమ్, ఉపాయస్వరూపవిశేషప్రత్యాయకమాః పూర్వార్థముదిక్రేయాలమ్ పౌనరుక్త్యమిలై.

ఉపేయతయా వరణముమ్ ఉపాయతయావరణముమితే ఇరణ్ణుక్కుమ్ కృత్యమ్. ఉపేయత్వేనవరి త్తపోతు ఉపాయాపేక్షైయుణ్ణు; ఉపాయత్వేనవరి త్తపోతు ఉపేయాపేక్షైయుణ్ణు. ఆకైయాల ఉభయముమ్ అపేక్షితమాఃకకడవతు. ఉపేయత్వవరణమావతు-ఈశ్వరన్ తిరువడి కళితే కైజ్జగ్ర్యతైయే ఉపేయమాక అధ్యవసిక్రేక్. ఉపాయత్వవరణమావతు-అవన్తిరువడికిలై ఉపాయమాక అధ్యవసిక్రేక్.

అధ్యవసాయద్వయముమ్ ఇవ్వధికారిక పేక్షితమ్. అనన్యసాధనత్వసిద్ధిక్కు ఉపాయా౭ధ్యవసాయమ్ వేణుమ్. అనన్యభోగత్వసిద్ధిక్కు

(౧) ముణ్ణ-౩-౧-౩. (౨) తై-శృగు-౧౦-౫. (౩) తై-ఆ-౧-౨.

(౪) (౫) తై-ఆ-౨-౧. (౬) వరమసం.

ఉపేయాధ్యవసాయమ్ వేణుమ్. ఉపాయవిశేషాధ్యవసాయమ్ ప్రయోజనాంతరపరనుక్కు ముణ్డాకై యాలే, తద్వ్యావృత్తిసిద్ధిక్కు ఉపేయాధ్యవసాయమ్ వేణుమ్. సాధకనుక్కుమ్ ఉపేయాధ్యవసాయముణ్డాకై యాలే తద్వ్యావృత్తిసిద్ధిక్కు ఉపాయాధ్యవసాయమ్ వేణుమ్. సాధకస్తానే (౧) “ఇష్టంమనిషాణ, అముంమనిషాణ, సర్వంమనిషాణ” ఎన్టు ఉపేయవిశేషతై అపేక్షియానిన్టానే. (౨) “దైత్యసైన్యపరాజితాశిశరణంత్యామనుప్రాప్తాః” ఎన్టు ప్రయోజనాంతరపరనుక్కు ఉపాయాధ్యవసాయముణ్డే; తద్వ్యావృత్తిసిద్ధిక్కుమ్ (౩) “అన్తరిక్షగతశ్శ్రీమాన్” (౪) “సతునాగవరశ్రీమాన్” ఎన్గిటపడియే ఉపాయోపేయాధ్యవసాయజ్ఞాకీట మహదైశ్వర్యమ్ ఇవ్వధికారిక్కు అపేక్షితమాకై యాలే, అవై ఇరణ్డైయును ఇరణ్ణువాక్యత్రాలుమ్ శొల్లుకీటతు. అతై పున్ద్రువితే “ముముక్షుర్వై శరణమహంప్రపద్యే” ఎన్టు శ్రుతమాయిన్ద్రుతుమ్.

కీర్త “ప్రపద్యే” ఎన్టు స్వీకృతమాన ఉపాయత్తినుడై య ఫలమానకై జ్ఞుర్యతై అపేక్షిక్కుక్కుడవతాకక్కుణ్ణు, అతుక్కుప్రతినమ్బుధి విశేషాధీనత్వ ముణ్డాకై యాలే, అన్తప్రతినమ్బుధియునుడై య పూరి పూరణపూర్వకమాక వసుసన్నిక్కిటతు.

అతిల్, “శ్రీమతే” ఎన్గిటపడిమ్ - కై జ్ఞుర్యప్రతినమ్బుధియై పూరిక్కిటతు. శేషత్వప్రతినమ్బుధి ఒరుమిధునమానవోపాతి, కై జ్ఞుర్యప్రతినమ్బుధియుమ్ ఒరుమిధునమాయితే ఇరుప్పతు. ఆకై యాలేపెరియపిరాట్టియారోడే నిత్యసంయుక్తనానవసుక్కెన్గిటతు. (౫) “వైకుణ్ఠేతు పరేలోకే శ్రియాసార్థంజగత్పతిః । ఆస్తేవిష్ణురచిన్ద్ర్యాత్మా భక్తై

(౧) తై-నా-౧౩. (౨) వి-పు-౧-౯-౬౫. (౩) రా-య-౧-౬-౧౭.
(౪) వి-ధ-౬౯-౪౭. (౫) కైవే

ర్భాగవతైస్సహ” ఎన్నిటపడియే ఒరువిభూతియాక మిధునభోగపరాయితే ఇరుప్పతు.

ఆకైయితే అత్తిరళినిస్తుమ్ పిరికతిర్ప్పట్టు త్తుడర్ న్డడిమైశెయ్య వన్దవర్ కళుమ్, (1) “భవాంస్తుసహవై దేహ్యో గిరిసానుషరంస్సతే. అహంసర్వంకరిష్యామి” ఎన్ఱతుమ్. అన్దవిళైయ పెరుమాళోపాతి అడిమైశెయ్య వాళైయుడైయారుమ్ * కోలత్తిరుమామకళోడు కూడిన ఉన్ఱైన్ఱాడవేణుమెన్ఱతుమ్. (2) “యువాకుమారో” (3) “ఏష వామ నిగి, ఏష భామనిః” ఎన్ఱాప్పోలేటతుకిఱ * పుంసాందృష్టిచిత్రాపహారియాన అవనుడైయ వడివ్వుకైయుమ్, శీలాదిగుణవిశేషజ్ఞళైయుమ్, తలై సిర్ చ్చాట్టిలే అనుభవిప్పతు. అనుభవిత్రవళో ఉన్ఱుత్తైయావతు. అవళో తన్నుడైయ ఓరోఅవయవజ్ఞళిలే ఆర్కుణ్ణప్పట్టు * అల్లిమలర్ మకళోపోక మయక్కుక్కక్కళాయ్, అవన్ఱానుమ్ ఉన్ఱుత్తనావతాయ్ భాన్దమిధున మాయ్, తువణ్ణు శెల్లుమ్పాతు శిశిరోపచారమ్ పణ్ణువతు, వ్యజనా దికళై పురిమాలువతు, పడిక్కమిడువతాయ్ ప్పోలే కాణుమ్ మిధున త్తుక్కుచ్చెయ్యుమ్ కిళ్ళితార్ మాయఃఱవతు. ఆకైయాలే ఒరుమిధున మేసాప్పమ్.

ఇవన్ఱ్ఱిలే అన్యతమత్తైసాప్యమాక నినైక్కైయావతు - వినా శత్తోడేతతైక్కట్టుకై. పిరికైయితే, తత్తైమూక్కలుపున్ఱుతుమ్, తమ యన్ తలైయలుపున్ఱుతుమ్,

పరిమళమ్ పూవై శ్లాఘ్యమాక్కునూపోలేయుమ్, ప్రభైమాః క్యత్తై శ్లాఘ్యమాక్కునూపోలేయుమ్, ఇవళాలేయితే అవనుక్కుభోగ్యత్వమ్. (4) “శ్రద్ధయా దేవోదేవత్వమశ్నుతే” ఎన్ఱక్కడవతితే. శేషిక్కులతి శయత్తైపణ్ణుకైయితే శేషనస్తుపుక్కుక్కత్వమ్. ఇవళాలే అవనుక్కునిటము

జ్ఞాకై యావత్ - “విష్ణుపత్నీ” విష్ణోశ్చింతి” ఎన్నిటపడియే. ఇతలైయిల్ శేషత్వమ్ ప్రకాశిక్తే.

ఇన్ద్ర శ్రీశబ్దతాలే కై జ్ఞాన్ ప్రతిసమ్మన్ధితయా ముక్తనిత్యాది కథాలే సేవిక్కుప్పడానిష్టా శైలిటవాకారముమ్, స్వభోగసౌభ్యతాలే అవ నై సేవిక్కుమెన్నిట ఆకారముమ్ తోన్ ద్రితుకిటతు.

ఆక ఇప్పదతాలే విరాట్టియుమ్ సర్వేశ్వరనుమ్ శేరవిరున్దశేర్ త్రియిలే అడిమై శైయ్యక్కడవనెన్ను మగ్ధవిశేషమ్ శొల్లిన్ ద్రితాయ్ ద్రితు.

అన్వడిమైతాన్, అనుభవజనితప్రీతియూన్ ద్రితాక విత్తై యుమతా కై యాలుమ్, అనుభవజనితప్రీతితాన్ - అనుభావ్య విషయాధీనమా కై యాలుమ్, అన్దకై జ్ఞాన్ ప్రతిక్కుడియాన ప్రీతిక్కునాన్ ద్రితాలానస్వరూ పరూపగుణ విభూతిపూర్తియైచ్చుల్లుకిటతు - నారాయణపదమ్. (1) “అశ్నుతేకామాన్” (2) “అభ్యానన్ధీభవతి” (3) “ఇమాలో కాన్ - అనుసచ్చరన్” (4) “సదాపశ్యన్తి” ఎన్నిటపడియే, స్వరూప రూపగుణాద్యనుభవమ్ ప్రీతిక్కు హేతువాకిక్కడవతు. ప్రీతి-కై జ్ఞాన్ ప్రీతి హేతువాకిక్కడవతు. ఇతైయాకిల్ “శ్రీమతే” ఎన్నిటవిడత్తిల్ చతు ర్థియే అమైయుమ్. కై జ్ఞాన్ ప్రకాశమాకైక్కు నారాయణపదమ్ వేణ్ణావే. స్వరూపరూపగుణవిభూతికళో నాలుక్కుమ్ వాచకమాకై యాలే, అనుభావ్యవిషయ పూర్తియైక్కాట్టక్కడవతు - నారాయణ పదమ్.

నారశబ్దమ్ - రూపగుణ విభూతికళుక్కు వాచకమాకిటతు. అయనపదమ్-ఇవై మూన్దుక్కుమ్ కొళికలమాన స్వరూపత్తై చ్చుల్లు కిటతు. అన్దస్వరూపత్తైచ్చార్ త్తాల్ (5) “సత్యంజ్ఞానమనన్తంబ్రహ్మ” ఎన్నిట

(1) తై-ఆ-౧-౨. (2) తై-ఆ-౨-౧. (3) తై-భృగు-౧౦-౫.

(4) సామ-ఉత్తర-౧౦-౨-౪.

పడియే అచి త్తత్కట్టల్ అత్యంతవ్యాపృతమాన త్రివిధాత్మ స్వరూప క్తీలుమ్ అత్యంతవ్యాపృతమాయరుక్కుమ్.

రూపతైప్పార్ త్తాల్ (౧) “నభూతసజ్ఞ సంస్థానో దేహోన్యపరమాత్మనః” ఎన్ఱు అప్రాకృతమాయరుక్మేయాలమ్, అస్త్రభూషణాధ్యాయ త్తిత్కట్టలుకిపడియే సకలజగదాధారమకై యాలమ్, ప్రాకృతముమాయ్, ఆధేయముమాన సర్వచేతనశరీరజ్జలిలుమ్ అధిక మాయరుక్కుమ్.

(౨) “అపహతపాప్మా విజరో విమృత్పూర్విశోకోవిజఘతోన్మిపి పానస్సత్యకామస్సత్యసజ్జల్పః” (3) “యస్సర్వజ్ఞస్సర్వవిత్” (౪) “జ్ఞానశక్తిబలైశ్వర్య వీర్యతేజాన్యశేషతః। భగవచ్ఛబ్దవాచ్యాని వినా హేయైర్ద్రణాదిభిః” (౫) “సువీర్యశక్త్యాదిగుణైశ్చరాశిః పరః పరాణాం సకలా నయత్ర క్లేశాదయస్సన్తి” ఎన్నిపడియే, హేయగుణ సంసృష్టమాయ్, (౬) “యతోవాచోనివర్తన్తే” ఎన్నిపడియేనిస్సీమముమాయ్, (౭) “నేతినేతి” ఎన్నిపడియే అపరిచ్ఛిన్నముమానకల్యాణగుణజ్జలిమ్ - హేయగుణసంసృష్టముమాయ్ పరిచ్ఛిన్నముమాన సర్వచేతనగుణజ్జలిలుమ్ అధికమాయరుక్కుమ్.

(౮) “యన్యచ్ఛాపామృతమ్” (౯) “యన్యమృత్యుః” (౧౦) “పాదోన్యవిశ్వాభూతాని త్రిపాదస్యాన్మృతందివి” ఎన్నిపడియే, ఉభయవిభూతియుమ్ విభూతికోటిఘటితైయాకైయాలే, పరిచ్ఛిన్నవిభూతికలి అధికైయాయరుక్కుమ్.

(౧) భార- (౨) ఛాన్దో-౮-౭-౧. (3) మున్ద-౨-౨-౭.

(౪) వి-పు-౬-౫-౭౯. (౫) వి-పు-౬-౫-౮౫.

(౬) తై-ఆ-౯. (౭) బృ-౪-౩-౬. (౮) శుక్లయజుః.

(౯) సురా-౭. (౧౦) పురుషసూక్తమ్.

ఆక, ఇప్పుడి సర్వప్రకారత్వాలుమ్ సర్వాధికనాయ్, (౧) “పతిం విశ్వస్య” (౨) “పతింపతీనామ్” ఇత్యాదికథానశ్రుతిశతజ్ఞాన శొల్లకిఱ పడియే సర్వస్వామియాన సర్వేశ్వరన్, నారాయణశబ్దత్తిలే వైజ్ఞర్య ప్రతినమ్బునితయాశ్లోప్పడుకై యాలే, (3) “సర్వంపరవశందుఃఖిమ్” (౪) “సేవాశ్వపుత్తిర్వాన్యఖ్యాతా” (5) “అపరప్రేష్యభావాత్” ఎన్నిఱవాక్యజ్ఞానాల్లకిఱ సేవానిపే.ధమ్ అనేవ్యసేవావిషయమ్. ఇతై యాకిల్, (౬) “తదుపాసితవ్యమ్” (౭) తదన్వేష్టవ్యమ్” (౮) “తద్వాసవిజ్ఞాసితవ్యమ్” (౯) “సోన్వేష్టవ్యః” (౧౦) “ఆత్మానమేవలోకముపాసీత” (౧౧) “కారణంతు ధ్యేయః” (౧౨) “నచై వేదితవ్యః” (౧౩) “ధ్యేయస్సదా” (౧౪) “ధ్యేయోనారాయణస్సదా” (౧5) “వాసుదేవతరుచ్ఛాయానాతిశీతానఘర్మదా నరకాఽక్లారశమసి సాకిమర్థంనసేవ్యతే” ఎష్టభగవత్సేవావిధాయకమానవాక్యజ్ఞానోడు విరోధికుమ్. పతివ్రతైక్కుప్పరుమాన్తర స్పర్శమన్తో త్యాజ్యమాయఱువతు; స్వభర్తృస్పర్శమన్తే.

అనన్తరమ్ భగవత్స్వరూపరూపగుణవిభూత్యాదికలై అనుభవత్తు, అన్తభగవదనుభవజనితప్రీతిప్రకర్షమ్ ప్రేరిక్ (౧౬) “హాపుహాపు హాపు, అహమన్న మహమన్న మహమన్నమ్” (౧౭) “యేనయేన ధాతాగచ్ఛతితేనతేనసహ గచ్ఛతి” (౧౮) “ఇరైత్తునల్లమేన్మక్కశేత్త” (౧౯) “శూట్టునన్మాలైకళ్ తూయనవేన్” ఇత్యాదికటిల్లకిఱపడియే విరోధినిపుత్తిపూర్వకమాక ఒరుదేశవిశేష త్తిలేపోయ్ వాచికమాక

-
- (౧) తై-నా-౧౦. (౨) శ్వే-౬-౭. (3) మమ-౪-౧౬౦.
 (౪) మమ-౪-౬. (5) (౬) తై-నా-౬-౧౦.
 (౭) ఛాన్దో-౮-౧-౧. (౮) (౯) ఛాన్దో-౮-౭-౧.
 (౧౦) బృ-౩-౪-౧౫. (౧౧) అధర్వణిభా. (౧౨) కౌషీ-౪-౧౮.
 (౧౩) (౧౪) భార-ఆమ. (౧5) విహగేష్ట సం-౨౪-౧౩.
 (౧౬) తై-శ్శుగు-౧౦-౬. (౧౭) పరమసం. (౧౮) తి-వాయ్-౪-౩-౯.
 (౧౯) తిరువిరు-౨౧.

ప్రమ్ కాయీకమాకప్రమ్ పణ్ణమ్ కిచ్చితార్జణై ప్పార్థిక్కి-జతు -
 “ఆయ” ఎన్నిటచత్తుర్థియా లే.

అభిమతలాభమ్ విరోధినివృత్తిపూర్వకమాకనన్తి ఉదియామై
యా లే ఇక్లుష్టస్థితి కై జ్ఞర్యాపేక్షైయా లే విరోధినివృత్తియమ్
ప్రాధికైయాకక్కడవతు. ఇరన్దుమపేక్షితమాకిత్ ఇరన్దైయమ్ ప్రాధి
యాతే, కై జ్ఞర్యైయే ప్రాధిపానెన్నెన్నిల్; కై జ్ఞర్యసిద్ధియే పరమ
ప్రయోజనమ్. అతుక్కు ప్రతిబంధకమాకైయా లే విరోధినివృత్తియ
నివృత్తి-అపేక్షితమాకితి తనై పోక్కి, * జరామరణమోక్షార్థమాక
ఇహిన్ద్రకేవలనై పోలే స్వయము ద్వైశ్యమల్లామైయా లే వన్ద అప్రాధాన్యమ్
తోర్త అతై ఎడాతోర్తితితు.

విరోధినిపై త్రియై అవన్ స్వయమ్ప్రయోజనమాకనినై త్తిరు
క్కుమ్; ఇవన్ కై జ్జుర్యవిరోధితయా త్యాజ్యమెస్తునినై త్తిరుక్కుమ్.
సంసారభయమితే అవనుక్కుళ్ళతు. భగవత్ప్రవణ్యముశ్చతు ఇవనుక్కు
యితే. చరమశ్లోక త్రిల్ విరోధినిపై త్రియై ప్రధానమాక చ్చొల్లిల్. బు-
స్వయముద్దేశ్యమాయస్తు. ఆత్మాపుక్కు స్వాభావికధర్మమాన కై జ్జు-
ర్యన్ ప్రకాశితైక్కు నడువిల్ ఇడై చ్చువర్ పోక వేడ్డువతెన్నుమ్నినై
వాలే.

ఇచ్చతుర్తి - తాదర్థ్యచతుర్థియాయ్, శేషిత్వవాచియాయీ
 యతేయాకిలుమ్, కీర్త్యపణ్ణిన ప్రపత్తిక్కు శేషత్వమాత్రమ్ ఫలమల్లామై
 యాలే, “అకిచ్చత్త-రస్యశేషత్వానుపపత్తిం” ఎన్నిటపడియే శేషత్వ
 ఫలమాన శేషపుత్తియైచ్చులుకిటతు. జ్ఞానమిల్లాతవస్తు స్వరూపమ్
 అనన్నేవవామోపాతియుమ్, అనుష్ఠానమిల్లాతపోతు అన్తజ్ఞానన్
 అనన్నేవవామోపాతియుమ్, శేషపుత్తియల్లాతపోతు శేషత్వముమ్
 అనత్కల్పమాకకడవతు. ఆకవితే మకారత్తుక్కుమేలిల్ చతుర్థి వివ
 రణమాయీ యతు.

శేషత్వమ్ ఇన్ద్రేంద్రియానిష్కచ్ఛేయతేయమ్, ఒరుడేశవిశేషమే తే డిహ్నోక వేణ్ణుకిఱతు శేషవృత్తిసిద్ధికాకవితే. ఉపాయస్వీకార త్తుక్కు మున్నే ఉన్దే శేషత్వజ్ఞానమ్, ఆకైయన్తొ తిరుమన్త్రత్తుక్కు ప్పిన్ను ద్వయమాకవేణ్ణిల్లు. ఆకైయాలే శేషత్వజ్ఞానమ్ ముఱ్ఱుడ క్కడవతు. అనన్తరమ్ ఉపాయస్వీకారమాకక్కడవతు. అనన్తరమ్ కైజ్జుర్యరూపమాన ప్రాప్యత్తినుడైయ ప్రార్థనమాకక్కడవతు. ప్రా ప్యాపేత్తైక్కనన్తరమన్తోతల్లాభ హేతువానఉపాయస్వీకారమ్ పణ్ణువతు.

ఆనాల్, “అర్థార్థిరాజకులంగచ్ఛేత్” “మన్దాగ్నిర్నాముపి బేత్” “జ్యోతిష్టోమేన స్వర్గకామోయజేత్” ఎన్నితాప్పాలే, ఉపేయా పేత్తైయుడైయవనుక్కు ఉపాయాపేత్తైయాకైయాలే, ఉత్తరార్థమ్ ముఱ్ఱుట్టు, పూర్వార్థమ్ పిఱ్ఱుడవేణ్ణావోవెన్నిల్, పుత్రవృత్తిదళైయిల్ అతువేణ్ణువతు; అనుష్ఠానదళైయిల్ మాతాడియిరుక్కుమ్. జ్యోతిష్టో మానుష్ఠానానన్తరమన్తో స్వర్గసిద్ధి.

ఆక, ఇచ్చతుద్రియాలే శేషత్వత్తై పూరిత్తుత్తరుమ్ శేషవృత్తి యైప్రార్థిక్కిఱతు. ఇతుప్రార్థనారూపమెన్నుమిడత్తిల్ ప్రమాణమెన్నెన్నిల్, కీర్త్ ఉపాయస్వీకారమ్ పణ్ణినవన్, లభ్యాభిమతనాయిరుక్కు మవనల్లామైయాలుమ్, అభిమతఫలలాభదళైయల్లామైయాలుమ్, ఇవ్వర్థ వివరణమ్ పణ్ణినభావ్యకారర్ “భవాని” ఎన్తు ప్రార్థిక్కైయాలుమ్, ప్రథమాచార్యరాన నమ్మాత్వార్ (౧) “అడిమైశెయ్యవేణ్ణుమ్” ఎన్తు ప్రార్థిక్కైయాలుమ్, ప్రార్థనారూపమాకక్కడవతు.

ఆకైయాలే, కైజ్జుర్యప్రార్థనమ్ పణ్ణుకిఱతాయ్ ఇప్పదమ్, (౧) “ఒట్టివిల్ కాలమెల్లాముడనాయ్ మన్నివమువిలా వడిమైశెయ్యవేణ్ణు నామ్” ఎన్తు కైజ్జుర్యవిశేషణమాకచ్చుల్లకిఱ సర్వకాలాది శబ్దజ్ఞ థాలే అన్దక్కైజ్జుర్యప్రకారత్తైచ్చుల్లకిఱతు.

సర్వకాలశబ్దత్వాలే (౧) “నచపునరావర్తతే నచపునరావర్తతే”
(౨) “అనావృత్తిశ్శబ్దాదనావృత్తిశ్శబ్దాత్” ఎన్నిటపడియే యావ
దాత్మభావి అనుభావ్యమాన భోగత్వై ర్భిక్కిటతు.

ఇత్తాలే 3) “గతాగతంకామకామాలభనే” (౪) “గత్వా
గత్వానివర్తస్తేచస్త్రిసూర్యాదయోగ్రహః” ఎన్నిటపడియే, దేశాన్తర
త్తిలే ద్రవ్యత్వై ఆర్జితత్వ దేశాన్తరత్తిలే అటవిత్తిట్టుజీవిత్తు, మాన్దవాతే
దేశాన్తరమేవోపారోపాతి, ఇక్ష్ణే ఆర్జితమానపుణ్యత్వై అనుభవిత్తు భోగా
వసానత్తిలే, (౫) “యథేతమాకాశమ్, ఆకాశాద్వాయుమ్, వాయు
ర్భూత్వాభూమోభవతి, భూమోభూత్వా అభ్రంభవతి, అభ్రం
భూత్వామేఘోభవతి, మేఘోభూత్వాప్రవర్షతి” ఎన్టుమ్ శొల్లకిటక్రమ
త్తిలే పునరావృత్తి లక్షణమాన స్వర్గాద్యైశ్వర్యభోగ త్తిత్కాట్టిల్
వ్యావృత్తిశొల్లిల్లు.

సర్వదేశశబ్దత్వాలే దివ్యవేశ్యమ్, తిరుమామణిమన్లుపమ్, దివ్యో
ద్యానమ్ తొడక్కమాన పరమపదత్తిల్ భోగస్థానజ్ఞోడు ఆమోద
ప్రమోద సమ్మోదరూపమాన పూహస్థానజ్ఞోడు, లీలావిభూతియిల్
పూహవిభవార్చావతారాది స్థానజ్ఞోడుమ్ వాళియట, (౬) “తస్య
సర్వేషులోకేషు కామచారోభవతి” (౭) “ఇమాన్లోకాన్ కామా
న్నీ కామరూపునుసర్చరన్” ఎన్నిటపడియే దేశపరిచ్ఛేదమిల్లాతపడి
అడిమైశెయ్యుచ్చెటువేనాకవేణుమెన్నిటతు.

ఇత్తాలే దేశపరిచ్ఛిన్నమాన కేవలనుడైయ భోగత్వై వ్యావర్తి
క్కిటతు. అతావతుసారిని రికమాన శబ్దాదివిషయజ్ఞానినుడైయ అను
భవమ్ *కర్మజనితసంసారవశవర్తికళాన బ్రహ్మాదికభుక్తే భోగ్యమా

(౧) ఛాన్డో-౮-౧౫-౧. (౨) బ్రహ్మసూ-౪-౪-౨౨. (౩) గీ-౯-౨౧.

(౪) వి-పు-౧-౬-౪౦. (౫) ఛాన్డో-౫-౧౦-౫. (౬) ఛాన్డో-౭-౨౫-౨.

(౭) తై-శ్శు-౧౦-౫.

యిరుక్తైర్యాయామి, ఆత్మానుభవసుఖప్రైప్సభీ౯౯ అతిక్షుద్రమాయురు
క్తైర్యాయామి, శబ్దాదివిషయజ్ఞిలో అన్వయమితి. (౧) “ఏకాన్తస్సదా
బ్రహ్మభ్యామి నో యోగి నోహియే । తేషాంతత్పరమంస్థానం యదైవ
పశ్యంతిసూరయః ” ఎస్తు అనన్యప్రయోజనరాన పరమైకాన్తికితాతే
అనుభావ్యమాన అపరిచ్ఛిన్న భగవదనుభవత్తిలో అన్వయమిల్లామై
యాలుమ్, అణుపరిమాణగాన ఆత్మానే భోగ్యమాయురుక్కుమే,
ఆకైయాతే అవాత్మానుభవమ్-దేశపరిచ్ఛిన్నమ్.

సర్వావస్థాశబ్దత్తాతే కీర్త్యచ్ఛాన్నవశ్వర్యమౌబలే నశ్వరమన్తి క్కే-
యావదాత్మభావియాయ్, కైవల్యమౌబలే సజ్కుచితమన్తియిలే,
సర్వదేశానువృత్తమాయురన్తతేయాకిలుమ్, నిత్యాగ్నిహోత్రమౌబలే
భోగోపరతిగర్భమాయురుష్పన శిలకాలవిశేషజ్ఞభుమిడైవిడలామ్, అజ్ఞ
నన్తియిలే అన్తరజ్గదకైయోడు బహిరజ్గదకైయోడు వాశియతి ఒరు
కాలకల్తైయమ్ వద్వైయాకాతపడి అడిమైశైయ్య ప్పెలువేనాకివేణ్ణు
మెన్గితితు.

అధికోలక్కమ్ కొడుక్కుమౌబతోడు, నాచ్చిమారుమ్ దేవరు
మాయ్ తెన్లుమ్ పితౄలిక్కవేణ్ణుమ్బడియాన దకైయోడు వాశి
యతి త్తిరువనన్దాత్వానోపాతి అడిమైశైయ్యవేణుమ్. ఓలక్కమ్ కొడు
క్కుమౌబతు ఛత్రచామరాదిపాణియాయుమ్, అన్తరజ్గనకైయిలో
పడుక్కై, పడిక్కమ్, ఒట్టుపెట్టిలో, కాళాజ్జి, లీలాశుకమ్ తొడక్క
మానవైయాయుమ్, ఇడైవిడామలో అడిమైశైయ్యక్కడవనాయితే
యిరుప్పతుముక్తిన్.

ఇత్తాన్ ఒరుకాల్ (౨) “ఆత్మానం వాసుదేవాఖ్యంచిన్త
యన్” ఎన్గితిపడియే స్వానుభవవైభవత్తాలుమ్, శ్రీస్తనసంక్లేపాను

భవత్తాలుమ్, “అహమన్నమ్” ఎన్నిఱపడియే పరమభోగ్యభూతమాన నిత్యము క్తగుడై య స్వరూపానుభవత్తాలుమ్, పరమానన్దియాకానిఱ్ఱిచ్చెయ్ తేయుమ్, (౧) “సపకాక్షీనరమేత,” (౨) “భృశంభవతిదుఃఖితః” (౩) “క్రోధమాహరయ త్తీనమ్” (౪) “కోపస్యవశమేయివాన్” ఎన్నిఱపడియే మూరికిభోపాతి తన్నోడే అనర్హీయసమ్బంధముడై యార్ శిలచేతనర్ కిరణః శేబరః ధురమాయ్ క్కిడక్కిఱపడియై క్కణ్ణు, డ్డణ్ణతురుక్కట్టాతోఱ్ఱీవతు; కిరణః శేబరఱ్ఱణ్ణై క్కొడుత్తాలుమ్ తాపత్రయత ప్తరాయ్ నోవుపడుకిఱ పడియైక్కణ్ణు అవర్కళ తామ్ వస్తు సా న్త్వసమ్ పణ్ణవేణ్ణుమ్బడి వెఱుప్ప తు . అవై పణ్ణుకిఱ భగవదపచారాదికన్జై క్కణ్ణు ఇరక్కిత్తుక్కుఱుమ్బాన హృదయత్తై క్రోధత్తుక్కిడమాక్కువతాయ్, లీలావిభూతి సమ్బంధత్తాలే ఒరుతలై తోతన త్తియుమ్, ఒరుతలై విఱుప్పమాన ఈశ్వరనుడైయ భోగ త్తిఱ్ఱాట్టిల్ భోగమాత్రసామ్యయు క్తనాన ము క్తగుడైయ భోగత్తుక్కు వ్యావృత్తి శొల్లిల్లీ న్దాయ్లీలు.

సర్వవిధశబ్దత్తాలే (౫) “నివాసశయ్యాసనపాదుకాంశుకో పధానవస్తాతపవారణాదిభిః” (౬) “శెన్తాల్ కుడై యామ్ ఇరున్దాల్ శిఱ్ఱాతనమామ్ నిన్తాల్ మరవడియామ్” ఎన్నిఱపడియే ఆదరానురూపమాక, (౭) “సపీకధాభవతి, ద్విధాభవతి, త్రిధాభవతి, శతధాభవతి, సహస్రధాభవతి” ఎన్నిఱపడియే అనేకవిగ్రహపరిగ్రహవృణ్ణి (౮) “అహంసర్వంకరిష్యామి” ఎఱ్ఱు ఇఱైయ పెరుమాళ్-చత్రచామర పాణికిళావతు, ఖనిత్రపిటకాధరరావతు, ఫలాహరణాదికలై ప్పణ్ణువతు, శాలాసన్ని వేశాదికలై ప్పణ్ణువతు; కుసుమశయనాదికలై ప్పణ్ణువతు,

(౧) కుహూవ-౧-౧.

(౨) రా-అయో-౨-౪౦.

(౩) రా-ఆ-

(౪) రా-య-౫౯-౧౩౬.

(౫) స్తో-౪-౪౦.

(౬) ౧-తిరుమళై-౩,

(౭) ఛాన్దో-౭-౨౬-౨.

(౮) రా-అ-౩౧-౨౭.

కై యుమ్ విల్లూరూయ్ నోక్కువతాయ్, పడై వీట్టిల్ పెరుమాళ్ పరిక
రంగమ్ శెయితత్తడైయ త్తామే శెయ్ తాప్పో లే, నానుమ్ ఎల్లావకై ప్పట్ట
ణ్ణిమై ప్పెయ్యమ్ శెయ్యప్పెలువేనాక వేణుమెచ్చు సార్థిక్కిఱతు. ఇత్తాలే
పెరుమాళ్ ములై యాలే అడిమై శెయ్యమ్ * నిత్యాన పాయురియాన పిరాట్టి
యడైయ భోగ త్తిత్కాట్టిల్ న్నాన్పుత్తి శొల్లిల్ మాయీల్ ము.

చేతననుడైయ స్వరూపత్తోడు భోగత్తోడు కిళ్ళిత్కారత్తోడు
నాళియఱ అత్తై న్నవ్యాన్పుత్తమాయురుక్కుమ్. భగవచ్చేషత్వమ్ అన
భుక్కు- స్వరూపమ్; మిళున శేషత్వమ్ ఇననుక్కు స్వరూపమ్. భగవ
ద్భోగమే అనభుక్కుశ్శతు; అవభుమ్ అననుమాన శేర్ త్తి ఇననుక్కు
భోగ్యమ్. న్ననతటాదికళాలే పణ్ణుమ్ కిళ్ళిత్కారమ్ అనభుక్కుశ్శతు;
ఇననుక్కు మిళునవిషయమాన సర్వవిభక్తిళ్ళిత్కారముముణ్ణు. ఉచిత
శబ్దత్తాలే సర్వకాలజ్గలిలుమ్ సర్వదేశజ్గలిలుమ్ సర్వావస్థజ్గలిలుమ్ సర్వ
విభక్తిళ్ళిత్కారముమ్ పణ్ణక్కడవేనెన్గిఱ సజ్కల్పమే ఇననుక్కుశ్శతు.

అనుష్ఠిక్కుమిడ త్తిల్ (౧) “క్రియతామ్” ఎన్గిపడియే “అవన్
తిరువుళ్ళత్తుక్కు యాతోన్ఱు అనుకూలమానతు; అతు-అనుష్ఠేయమ్”
ఎన్ఱు, స్వచ్ఛాన్ద్యాన్పుత్తమాన కై జ్జర్కర్కైచ్చొల్లుకిఱతు. అతానతు -
మరపడికళోపాతి తిరువడికళిలేకిడక్కువుమాయ్, మాలై యోపాతి తిరు
ముడియిలేవుమాయ్, ఇళైయ పెరుమాళ్ పాతి కూడప్పోకవుమాయ్,
శ్రీభరతాగ్రాహోపాతి తలైయిలే ముడివైక్కవుమాయురుక్కై. ఇతు
వితే పారతన్త్ర్యత్తుక్కై నిలమ్. యాతోన్ఱు-తిరుముకమలర్ త్తిక్కు
ఉలుప్పాయలునతు, అతితే కై జ్జర్కరూపానతు.

ఆక ఇత్తాల్, నెడునాళ్ భోగవిరోధియాన క్షయరోగత్తాలే
నొన్సనన్ ఒరుసిద్ధాపధత్తై ప్పెయ్ ము నోయ్ విట్టుక్కుళిక్కు మోపాతి.

భగవత్ప్రసాదమాకిఱ పరమభేషజవైభవతాలే సాంసారికమానతడై
యఱక్కట్టేస్త, అఱ్ఱుక్కుక్కట్టేస్తిన మాఱిక్కమ్మాలే అత్త్యజ్జ్వల
నాయ్, అర్చిరాదిగతియాలే పరమపదమాకిఱ దివ్యదేశత్రిలేపుక్కు,
నిరస్తరభగవదనుభవైకయాత్త్రేయాన నిత్యసూరిసజ్ఞత్రిలే అన్యతమ
నాయ్, కడల్ ఉడైన్దాప్పాలే కిణ్డిడమెఱ్ఱుమ్ తిఱన్దుపాయ్కిఱ పరమ
భక్తిరూపాపన్నజ్ఞానతాలే, ఈశ్వరనుడైయస్వరూపత్తోడు రూపత్తోడు
గుణత్తోడు విభూతియోడు వాళియఱ విళాక్కులై కొణ్ణు అనుభవిత్తు,
అన్దవనుభవజనితప్రీతిప్రకర్షతాలే మధుపాన మత్తరైప్పాలే అక్రమ
మాక స్తోత్రముఖనాయ్ క్కళితాడువతు, అతుతాన్ పోయ్ తల్లై
మణ్డైయిట్టు కిళ్ళైత్కార్జగిల్ కుతూహలత్తై ప్పిఱప్పిత్తు అడిమైయిలే
మూట్టువతు, అన్దకిళ్ళైత్కార్జగిల్ (౧) “నిరవద్యంపరంప్రాప్తే” ఎన్ఱిఱ
పడియే అనుభూతాంశమ్ అల్పమాయ్ అనుభావ్యాంశమే విఱ్ఱుమ్బడి
యాన విషయవైలక్షణ్యవైభవముమ్, అతుతన్నైయమ్ విళాక్కులై
కొళ్ళవన్ద్రాన అభినివేశాతిశయముమ్ కై తోట్టువళర్క్క, అత్తాల
కొళ్ళొ కొమ్బుమూడప్పడన్ద ఒరుకాలపరిచ్చేదత్తైయాతల్, దేశపరి
చ్చేదత్తైయాతల్, అవస్థాపరిచ్చేదత్తైయాతల్, క్రియాపరిచ్చేదత్తైయాతల్
సహియామైయాలే, సర్వకాలజగిలుమ్ సర్వదేశజగిలుమ్ సర్వావస్థజగి
లుమ్ పణ్ణుమ్ సర్వవిధకై జ్ఞుర్వజ్ఞతై యమ్ ప్రార్థితతాయ్ నిన్దతు, “ప్రార్థ
గాయాంచతుర్థి” ఎన్ఱిఱచతుర్థియాలే.

(౨) “అపహతపాపాద్విజరోవిమృత్యుః” (౩) “నిర్గుణం నిరజ్జనమ్”
ఎన్ఱిఱపడియే హేయగుణనిషేధత్తైయమ్, (౪) “యస్సర్వజ్ఞస్సర్వవిత్”
ఇత్యాదికళిత్పడియే విలక్షణగుణయోగత్తైయమ్ శొల్లి, ఇప్పడివిలక్షణ
గుణయుక్త మాయ్ హేయగుణ రహితమానవస్తువే ఉపాస్యమెస్తు

(౧) (౨) ఛా-౨-౭-౧. (౩) క్షే-౬-౧౯. (౪) ముట్ట-౨-౨౭.

ఉపాస్యవస్తునిర్ణయమ్ పణ్ణినవోపాతి, ప్రాప్యమాయ్ అఱువతుమ్
వైలక్షణ్య పూర్వమాయ్ హేయగన్ధ రహితమూయరుక్మ వేణ్ణుకై
యాలే, అతిల్ వైలక్షణ్య పూర్తియై కీర్తిడై యచ్చిల్లీల్లై
యాలే, అనన్తరమాన ఇన్ద నమశ్శబ్దమ్ హేయగన్ధరాహిత్యత్తై చ్చొలు
కిఱతు.

అతిల్ భోగత్తుక్కు హేయాన్వయముణ్ణావతు - భోగ్య వస్తువి
స్పక్కల్ కుత్తైయాలే యాతల్, భోక్తావిస్పక్కల్ కుత్తైయాలే
యాతలితే; అతిల్ ఇఱుచ్చొన్న భోగ్యమ్ సర్వ మజ్జళాయతన భూతై
యాన పిరాట్టిక్కుమ్ మాజ్జళ్యకరమాయ్, తాన్ (౧) “మజ్జళానాఞ్చ
మజ్జళమ్” ఎన్నిఱపడియే స్వరూపరూపాదికళాలే సర్వ మజ్జళజ్జళుక్కుమ్
అవ్వరుకు పట్టిరుక్కైయాలే కుత్తైవల్లీరున్దతు; ఇని భోక్తృత్వ దోష
మేయుళ్ళతు, అత్తైక్కట్టికిఱతు ఇప్పదమ్; అతావతు, అహజ్కార
మమకారజ్జల్.

స్వరూపయాభాత్యుజ్ఞాన జనకమానతిరుమన్త్ర త్తిలేఅహజ్కార
మమకారజ్జల్ నివృత్తమూయరుక్మ, ఇపోతు నివర్త్యమాకిఱ అహ
జ్కార మమకారజ్జళైవై యెన్నిల్; ఇవ్వహజ్కార మమకారజ్జల్ తాన్
మూస్తువకై ప్పట్టిరుక్కుమ్. (౨) “అనాత్మన్యాత్మబుద్ధిర్యా అస్వేస్వమి
తియామతిః” ఎన్నిఱపడియే, అనాత్మావానదేహ త్తిల్ ఆత్మబుద్ధియుమ్,
దేహనుబద్ధియాన పదార్థజ్జళిల్ స్వత్మబుద్ధియుమ్-అహజ్కార మమ
కారమాకక్కడవతు; అతుక్కుమేలే “స్వతన్త్రహమ్” ఎస్తు దేహత్పర
మాక ఆత్మావై ప్రతిపత్తి పణ్ణిప్పోరానిఱ్కొచ్చెయ్తేయుమ్, స్వతన్త్ర
మాక ప్రతిపత్తి పణ్ణిప్పోరువతోస్తుణ్ణు; అతువు మొరు అహజ్కారమ్;
విషయముణ్ణాకిల్ మమత్తైయుమ్ అనువర్తిక్కుమితే. అతుక్కు మేలే

కర్మజ్ఞానాదికలై అనుష్ఠిక్కవుమామ్; ఒరు సాధన విశేష స్వీకారమ్
వణ్ణవుమామ్. “అనదీ దుక్కుఅనుష్ఠాతానాన్, ఎన్నుడై యఅనుష్ఠానమ్
ఇవై” ఎన్ఱు పిఱప్పనశిల అహజ్కారమమకారజ్ఞుమ్ ఉళ; ఇప్పడిమూ
న్ఱునకై ప్పట్ట అహజ్కారమమకారజ్ఞుమ్ ప్రథమాక్షరత్తిల్ చరమ
పదత్తాలుమ్, అతిల్ విభక్తివిశేషత్తాలుమ్, అనన్తరపదత్తాలుమ్ వ్యా
వుత్తమాయిదీదు.

ఇని ఇవై మూన్ఱుక్కుమేలే కాకాక్షిన్యాయత్తాలే ఒరుపదవిశే
షత్తాలే వ్యావుత్తమాయ్, భోగదళానువుత్తిక్కుమ్ యోగ్యతైయు
ణ్ణాయిరుప్పతోరు అహజ్కారమమకారముణ్ణు, అత్తైవ్యావర్తిక్కిఱతు
ఇణ్ణు. అతాకిఱతు-“నాన్ భోక్తా, ఎన్నుడై యభోగమ్” ఎన్ఱిరుక్కై.

(౧) “అహమన్నాదః,” (౨) “సాశ్చ తేసర్వాన్ కామాన్”
(౩) “సదాపశ్యంతి” (౪) “భోగమాత్రసామ్యలిక్ష్ణాచ్చ.” (౫) “అత్ర
బ్రహ్మసమశ్చ తే” ఎన్ఱు శొల్లుకిఱపడియే, నేరేగుణాదికిఱుక్కుడైయ
భోక్తావాయిరుక్క, అతుక్కుమేలే గుణాద్యసభవమ్ రసిత్తు పీతనా
నాల్, అన్ఱప్రీతిప్రేరితమాయ్ వరుమతాయుమిరుక్కకై జ్కర్యమ్ “భోక్తృ
త్వమ్ ఎనక్కిడై” ఎన్ఱిరుక్కైయావతెన్. భోక్తృత్వమిలైయాకిల్ (౬)
“లభ్యానన్దీభవతి” ఎన్ఱిఱనన్దీత్వమిన్ఱియిలే ఒట్టియుమ్. ఆనన్దీత్వమిల్లా
మైయాలే అపురుషార్థముమామ్. కిర్మానుష్ఠానదత్తైయిల్ కర్తృత్వా
ఽనుసన్ధానమ్ (౭) “అధిష్ఠానంతథాకర్తా కిరణాచ్చ పృథగ్విధమ్ । వివి
ధాచప్యథకేచ్ఛిష్టా దైవజ్ఞాన్వాత్రపశ్యామమ్” ఎన్ఱిఱపడియే ఆత్మావుక్కు
చైతన్యప్రయుక్తమాన ప్రయత్నమాత్రమేయాయ్ అధిష్ఠానాదికిఱుక్కు
కర్తృత్వమాకైయాలే అణ్ణు ఉపపన్నమ్.

(౧) తై-భృ-౧౦-౬. (౨) తై-ఆ-౧-౨. (౩) సామ-ఉత్తర-౧౮-౨-౪.

(౪) బ్రహ్మసూ-౪-౪-౨౧. (౫) కఠ-౨-౬-౧౪. (౬) తై-ఆ-౭-౧. (౭) గీ-౧౮-౧౪.

ముక్తనానాల్ కర్తృత్వారోపణవిషయమాన † అధిష్ఠానాదిక
 శీల్లామైయాలుమ్, (౧) “సర్వతరిపాణిపాదంతత్సర్వతోక్షి శిరోముఖమ్ |
 సర్వతశ్శృతిమల్లోకే సర్వమానృత్యతివ్రతి” ఎన్దిటపడియే అధిష్ఠానాది
 కిఞాల్ కొళ్ళుమ్ కార్యతై స్వరూపేణ కొళ్ళవల్లనాయ్, (౨) “ప్రజ్ఞ
 యాహివిపశ్యతి” (౩) “మనసైవైతాన్ కామాన్పశ్యన్మతే” ఎన్దిట
 పడియే అనుభవత్తుక్కు వేణ్ణువతు ఆత్మగర్మభూతమాన జ్ఞానమాత్ర
 మాక చ్చొల్లుకై యాలుమ్ అనుపపన్న మెన్నిల్; ఇప్పోతు అతువస్తు
 నినైక్కిఱతు. పతివ్రతైయాన స్త్రీక్కు భర్తృసంక్షేష జనిత సారస్యా
 సుభవముణ్ణాకానిఱ్చెయ్ తేయుమ్, భర్తావినుడైయ ముఖవికాస
 మాయ్-ప్రయోజనమ్ “అవ్వికాస హేతు” ఎన్దు సంక్షేపాదికళితే సజ్జమ్
 పీఱక్కుమోపాతి, భగవద్గుణానుభవాదికళిల్ “నాన్ భోక్తా, ఎనక్కు
 రని త్తతు” ఎన్దుపురుషభోగత్తోపాతి స్వతంత్రమాయరుత్తల్, సాధారణ
 మాయరుత్తల్ శేయ్ కై యన్దియిలే, “ఈశ్వరన్ ముఖమలర్ త్తి, ఎన
 క్కు హేతు” ఎన్దు అవగ్రహిలే సజ్జమాయ్, ముఖమలర్ త్తియే తనక్కు
 భోగ్యమాకనినై త్తిరుక్కు. అత్తైప్పగ్గవితేముతలిలే “అహమన్నమ్”
 ఎన్దుశొల్లి, పిన్నే “అహమన్నాదః” ఎన్దుతుమ్.

అక ఇవాక్యకర్తృత్వయత్తాలుమ్ స్వరూపజ్ఞానానన సరభావియాయ్
 పదద్వయోక్తమాన ఉపాయోపేయ్యళై ప్రార్థితృతాయనిష్ఠతు. అతి
 ల్ పూర్వవాక్యత్తో (ప్రపద్యే) ఎన్దిట క్రియాపదమ్ - అధ్యవసాయత్తై
 చ్చొల్లుకిఱతు. అతుక్కు ఉపేయాధ్యవసాయవ్యాప్తియైప్పణ్ణి త్తరు
 కిఱతు ఉపాయవాచకమాన శరణశబ్దమ్. అన్తపుపాయత్తుక్కు సాధ్యో
 పాయవ్యాప్తియై పుణ్ణి త్తరుకిఱతు - (నారాయణచరణౌ) ఎన్దు.
 అన్త సిద్ధసాధన త్తిలియై తుత్తైయై చ్చొల్లుకిఱతు - శ్రీమత్పదమ్.

(౧) ౧-౧౩-౧౪.

(౨)

(౩) ౪-౨-౧౨-౧౩.

† (పా) అనుష్ఠానాదిక

ప్రాప్యదశానువృత్తి విరోధియనుడై య నివృత్తియై చొచ్చుకొనుట -
నమశ్శబ్దమ్. అవనుగ్గు ప్రాప్యమాన కై జ్ఞార్థతైచొచ్చుకొనుట -
చతుర్థి. అన్తకై జ్ఞార్థప్రతిసమ్బన్ధియైచొచ్చుకొనుట - నారాయణపదమ్.
ప్రతిసమ్బన్ధియై పూరితుత్తరుకొనుట శ్రీమత్పదమ్.

ఆక కై జ్ఞార్థ విరోధినివృత్తియైయుమ్, కై జ్ఞార్థతైయుమ్,
కై జ్ఞార్థ ప్రతిసమ్బన్ధియైయుమ్, ప్రతిసమ్బన్ధి పూర్తియైయుమ్, అత్తై
పెరుకొనుట అధికారివిశేషణమాన అధ్యవసాయతైయుమ్, అతు ఉపా
యాధ్యవసాయ మెన్నుమిడతైయుమ్, అన్తపుసాయ త్రినుడై య సిద్ధత్వ
తైయుమ్, అన్త సిద్ధోపాయ త్రిలే మూట్టుమ్ పురుష కారత్వతైయుమ్ శొల్లి
న్ద్రా యన్ద్రా.

పిరాట్టియుడై య పురుష కారత్వతైయుమ్, పురుష కారభూతై
యాన అవళుడై య నిత్యయోగతైయుమ్, నిత్యయైకైయాన అవళాలే
ఉదిక్క-పట్ట శీలాదిగుణవిశేషజ్ఞతైయుమ్, అన్త గుణ ప్రకాశకమాన
విలక్షణవిగ్రహయోగతైయుమ్, గుణవిగ్రహవిశిష్టనుడై య ఉపాయ
భావతైయుమ్, అన్తపుసాయావలంబియాన చేతననుడై య అధ్యవసాయ
తైయుమ్, అధ్యవసాయవిశిష్టనుక్కు ప్రాప్యమ్ బరుమిథునమెన్నుమిడతై
యుమ్, అన్త ప్రాప్యతైపుణ్ కట్టిత్తరుమ్ సర్వస్వమిత్వతైయుమ్, సర్వ
స్వామితిరువడికళిల్ కై జ్ఞార్థమే పురుషార్థమెన్నుమిడతైయుమ్, అతుక్కు
విరోధి అహంకారమమకారమెన్నుమిడతైయుమ్ శొల్లిన్ద్రా యన్ద్రా.

ద్వయప్రకరణమ్ మున్ద్రాన్ద్రా.

పెరియవాచ్చాన్బిత్తై తిరువడికళే శరణమ్,

శ్రీమతే రామానుజాయనమః

పెరియవాచ్చాచ్చిలైళ్ళి అరుళిచ్చెయ్ళి పరన్దరహస్యత్రిల్,

చరమన్లోకప్రకరణమ్.

అవతారికై;

భక్తియిలుమ్ శ్రవ త్తిక్కు నెడువాళియుణ్ణు. ఆచార్యురుచి పరి
గ్రహమ్; సర్వాధికారమ్, దేహావసాన త్తిలేఫలమ్, అన్తిమస్మృతివేడ్డా;
పరమచేతనమ్, సిద్ధస్వరూపమ్, సహాయాన్తరనిరపేక్షమ్, అవిఘ్నబ్య
ఫలప్రదమ్, స్వరూపానురూపమాన ఉపాయమ్, ప్రాప్యాయురూప
మాన ఉపాయమ్.

“సర్వభర్తాన్పరిత్యజ్య” ఎన్టిన్లోక త్తిట్టొల్లుకిఱి భర్తపరిత్యా
గమ్ - శాస్త్ర విరోధత్తాలుమ్, అనుష్ఠానవిరోధత్తాలుమ్, ప్రకరణ
విరోధత్తాలుమ్ అయుక్తమ్.

(౧) “యావజ్జీవమగ్నిహోత్రం జహుయాత్” (౨) “ధర్మేణ
పాపమపసుదతి” (౩) “యజ్ఞేనదాసేన తపసానాశకేన బ్రాహ్మణా
వివిదిషన్తి” (౪) “సర్వాపేక్షాచ, యజ్ఞాదిశ్రుతే రశ్వచత్” ఎష్టజ్ఞాన
సాధనమాక కర్మత్తై అవశ్యానుష్ఠేయమాక ఓతుకై యాలుమ్, (౫)
“బ్రహ్మవిదాహ్నోతి పరమ్” (౬) “తమేవంవిద్వానమృత ఇహభవతి”
(౭) “బ్రహ్మవేదబ్రహ్మైవభవతి” (౮) “తథావిద్వాన్స్వస్యసావేవిధూయ
నిరజ్ఞానః పరమంసామ్యముపైతి” (౯) “అన్తి బ్రహ్మైతిచేద్వేద

(౧) ఆపస్తంబ-౩-౪-౧౮.

(౨) తై-నా-౭౯.

(౩) బృ-౬-౪-౨౨.

(౪) బ్రహ్మసూ-౩-౪-౨౬.

(౫) తై-ఆ-౧.

(౬) పురుషసూక్తమ్.

(౭) ముణ్డ-౩-౨౯.

(౮) ముణ్డ-౩-౧-౩.

(౯) తై-ఆ-౬-౧.

సంతమేనంతతోవిదుః” (౧) “విద్యాత్తుపురుషంపరమ్” ఎఱ్ఱ, వేదసవిశేషజ్ఞే భగవత్ప్రాప్తి సాధనమాకవిధికైయాలుమ్, (౨) “యమేనైషపుణితే తేనలభ్యం, తస్యైష ఆత్మా విపుణితేతనూం స్వామ్” (౩) “భక్త్యాచధుత్యాచ సమాహితాత్మా జ్ఞానస్వరూపం పరిపశ్యతీహ” (౪) “హృదామసీషామనసాఽభిక్యోక్తం” ఎఱ్ఱ ప్రాప్తి సాధనమాక భక్తియో విధికైయాలుమ్, ఇవన్మనఃసైయత్యాగమ్ శాస్త్రవిరుద్ధమ్.

(౫) “శుకోముక్తిః, వామదేవోముక్తిః” ఎఱ్ఱముక్తిరాకశ్రుత రాన శుకాదికళోడు, (౬) “ఉపమానమశేషాణాంసాధూనామ్” ఎన్న ప్పిజన్త ప్రహ్లాదనోడు, భరతసాధరి ప్రభృతికళాన అల్లాతముముత్సుకళోడు వాళియఱ కర్మజ్ఞానాదికలైయే అనుష్ఠిత్తుప్పొరుకైయాతే, ధర్మ త్యాగ విధిఅనుష్ఠానత్తోడుమ్ విరోధిక్కుమ్.

(౭) “నియతంకురుకర్మత్వం కర్మజ్ఞాయోహ్యకర్మణః” (౮) “కర్మణైవహి సంసిద్ధి మాస్థితాజనకాదయః” (౯) “సర్వంకర్మాఖిలం పార్థ జ్ఞానేపరిసమాప్యతే । సహిజ్ఞానేనసదృశం పవిత్రమిహవిద్యతే । జ్ఞానాగ్నిస్సర్వకర్మాణి భస్మసాత్కురుతేతథా” (౧౦) “భోక్తారంయజ్ఞ తపసాం సర్వలోకమహేశ్వరమ్ । సుహృదంసర్వభూతానాం జ్ఞాత్వా మాంశాన్తిమృచ్ఛతి” (౧౧) “భక్త్యామామభిజానాతి” (౧౨) “భక్త్యా త్వనన్యయాశక్యం” “మద్భక్తింలభతేపరామ్” (౧౩) “మన్మనాభవమద్భక్తిః” ఎఱ్ఱ సాదరమాకవుమ్ సవిస్తరమాకవుమ్ పతిసెట్టోత్తాలుమ్ ఉపదిష్టమాన కర్మాదిత్యాగమ్ ప్రకరణవిరుద్ధమ్.

(౧) (౨) కఠ-౧-౨-౨౩. (౩)

(౪) తై-నా-౧. (౫) (౬) వి-శ్ర-౧-౧౫-౧౫౬. (౭) గీ-౩-౮.

(౮) గీ-౩-౨౦. (౯) గీ-౪-౩౩. (౧౦) గీ-౫-౨౯.

(౧౧) గీ-౧౮-౫౫. (౧౨) గీ-౧౧-౫౪. (౧౩) గీ-౧౮-౬౫.

ఆక శాస్త్ర విరోధముమ్, కిర్మజ్ఞానానుష్ఠానవిరోధముమ్, ప్రకరణ విరోధముమ్ పిఱకైక్కయాలే, ఇల్లొకత్తుక్కు ఇవల్లొకేన్దవర్థమ్ అర్థమామి తనై; విరుద్ధమాన త్యాగమ్ అర్థమాకమాట్టాతెన్దు శిలర్ శొన్నార్కిల్.

శాస్త్ర విరోధముమ్, అనుష్ఠానవిరోధముమ్, ప్రకరణవిరోధముమ్ పిఱవామైయాలే అతు అర్థమాకాతు.

(౧) “యోబ్రహ్మణం విదధాతిపూర్వం యోవైవేదాంశ్చ ప్రహిణోతి తస్మైతంహి దేవమాత్మబుద్ధిప్రసాదం ముముక్షుర్వై శరణ మహంప్రపద్యే”(౧) “తస్మాన్నాసమేషాంతపసామతిరి క్తిమాహుః” “న్యాస ఇతిబ్రహ్మ” “దేవానాంగుహ్యమ్” (౨) “యపనంవేద, బ్రహ్మణోమహిమానమాహ్నోతి” (౩) “తావదా ర్తిస్తథావాఞ్ఞా తావన్యోహస్తథాసుఖమ్ । యావన్నయాతిశరణం త్వామశేషాఘ నాశనమ్” (౪) “శరణ్యం శరణంయాతోగోవిద్దంనావసీదతి”(౫) “పు ధైవభవతోయాతా భూయసీజన్మసన్తతిః । తస్యామన్యతమంజన్మ సఞ్చిన్త్య శరణంప్రజ” (౬) “తేషాంతు తపసాంన్యాస మతిరి క్తంతప శ్శుతమ్” (౭) “సాదేవేస్మిన్ప్రియజ్యతామ్” ఎన్దు సర్వసర్వపరి త్యాగ పూర్వకమాక అనుష్ఠేయైయాన ప్రపత్తియైయమ్, భగవ త్ప్రాప్తిక్కు స్వతస్త్రసాధనమాక శాస్త్రత్తిలే విధిక్కైక్కయాలే శాస్త్ర విరోధమితై.

కిర్మజ్ఞానాదివిధాయకమాన శాస్త్రజ్ఞుక్కుమ్, తత్త్యాగ పూ ర్వకమాక అనుష్ఠేయమాన ప్రపత్తియైవిధిక్కిఱ శాస్త్రత్తుక్కుమ్, అన్యోన్యమ్ విరోధమ్ పిఱకైక్కయాలే, ప్రపత్తిశాస్త్రద్వాన్ దుర్బల

(౧) శ్వేతా-౬-౧౨.

(౨) తై-నా-౭౯.

(౩) ఐ-పు-౧-౯-౭౩.

(౪) భార-

(౫) భార-

(౬) భగవచ్ఛాస్త్రమ్.

(౭) అహిర్బు-సం-౩౬-౩౫.

మానాలోపెన్నిలో; శాస్త్రత్వమ్ అవిశిష్టమాకై యాలేప్రపత్తివిధాయక శాస్త్రత్తోడే విరోధమ్ పిఱక్కెయాలే, కర్మజ్ఞానాది విధాయక శాస్త్రద్వైన్ దుర్బలమాయుక్తైకయాలే అతువు మర్థమస్తు.

ఇజ్జనేవిరోధమ్ శొల్లప్పార్కిల్, శ్యేనవిధిక్తుమ్ కామనావిధిక్తుమ్, మోక్షవిధిక్తుమ్ అన్యోన్యమ్ విరోధమ్ పిఱక్కెయాలమ్, బ్రహ్మచర్యమ్, గార్హస్థ్యమ్, వానప్రస్థధర్మమ్, భిక్షుధర్మమ్ ఇవన్దుక్కున్యోన్యమ్ విరోధమ్ పిఱక్కెయాలమ్, (౧) “నహింస్యాత్సర్వాభూతాని” ఎన్దు భూతహింసైయైనిషేధిత్తువైత్తువశువిశసనత్తైవిధిక్కెయాలమ్, (౨) “యావజ్జీవమగ్నిహోత్రంఽహుయాత్” ఎన్దు అగ్నిహోత్రహోమత్తైవిధిత్తువైత్తు, తత్త్యైగత్తై (౩) “సన్యసేత్సర్వకర్మాణి” ఎన్దు విధిక్కెయాలమ్, కర్మత్తై అనుష్ఠేయమాక చొల్లివైత్తు, తత్త్యైగపూర్వకమాక అనుష్ఠేయమానజ్ఞానయోగత్తై విధిక్కెయాలమ్, ఉపాస్యవస్తువై (౪) “యస్సర్వజ్ఞస్సర్వవిత్” ఎన్దు సగుణమాక చొల్లివైత్తు, (౫) “నిర్గుణమ్” (౬) “నిరజ్జనమ్” ఎన్దు గుణవిధురమాక చొల్లికైయాలమ్, ఆక ఇన్వోముఖజ్ఞతాలే ఆపాదచూడమ్ పరస్పరవిరుద్ధమాక త్తోన్దుకైయాలే శాస్త్రమాక త్యాజ్యమామ్.

ఇవ్వీరోధత్తై గుణభేదత్తాలుమ్, వర్ణభేదత్తాలుమ్, ఆశ్రమభేదత్తాలుమ్, పాకభేదత్తాలుమ్, రుచిభేదత్తాలుమ్, అధికారిభేదత్తాలుమ్ పిఱక్కెయాలే పరిహరిక్కిఱవోపాతి, ఇతువుమ్ అధికారిభేదత్తాలే పరిహృతమ్. ఆకైయాలే శాస్త్రవిరోధమిత్తై.

కర్మజ్ఞానాదికలై అనుష్ఠిత్తశుకాదికలోపాతి, కణ్ణు ముచుకున్దప్రభృతికళాన ముముక్షుక్కుళోడు, దుర్వాసశ్యాపదూపితరాన దేవత్తై

(౧) భార-ఆ-౨౧౨-౩౫. (౨) ఆపస్తమ్బ-౩-౧౪-౮.

(౩) గీ-

(౪) ముణ్డ-౨-౨-౨. (౫) ఆత్మోప-

(౬) శ్వే-౬-౧౯.

ధర్మశబ్దే అవ్యభిచారే బహుకృతానామైశ్వర్యామ్, అతువుమ్ అగ్రమస్తు.

“ధుక్త్వాచాన్ద్రాయణంచరేత్” వా లే కర్మయోగాదికిలే భ్రంశముజ్ఞాయితృణాత్, తత్ప్రాయశ్చిత్తమాకప్రపత్తియైవిధిక్రియా తెన్నిపక్షముమ్, (౧) “నేహౌభిక్షమానాశోస్తి ప్రత్యవాదానవిద్యతే” ఎన్దు ప్రాయశ్చిత్తనిరపేక్షమాన చ్చాల్లకై యాలుమ్, అతువుమగ్రమస్తు.

“జ్ఞానయోగలాభత్తుక్కు, తత్సాధనమానకర్మత్వైవిట్టు ఎన్దై పున్దు” ఎన్నిపక్షముమ్, సాధ్యమానజ్ఞానత్తుక్కువాచకి శబ్దమిల్లామై యాలుమ్, ప్రపత్తియై స్వతంత్రమాకివిధిక్రియాలుమ్, ధర్మశబ్దమైర్మ త్తభవిలేన్దియైయాలుమ్, విహితకర్మత్యాగమాకితి దూషణమ్ వరుకై యాలుమ్, అతువుమ్ అగ్రమస్తు.

“ఇన్ద్రవిట్టయాకిలుమ్ పర్మిలువాన్” ఎన్దు శరణగతిప్రశంసై తాన్” ఎన్నిపక్షముమ్, ప్రశంసై యాల్ శోకనివుత్తిపిఱవామైయా లే అతువుమ్ అగ్రమస్తు.

“ఃపూర్ణాహుతిన్యాయత్తాలే ఇష్టధికారిక్కు కర్మత్యాగత్తిల్ తాత్పర్యమిలై, ప్రపత్యనుహనత్తిలే తాత్పర్యమ్” ఎన్నిపక్షముమ్, కర్మ త్యాగత్తైయైయై అనుష్ఠిక్కువజ్ఞాత ప్రపత్తిక్కు, ఫలత్తైయైయై అనుష్ఠేయమానపూర్ణాహుతిన్యాయమ్ దృష్టాన్తమగ్నమైయా లే, అతు వుమ్ అగ్రమస్తు.

(౨) “నయోత్యై ఇతిగోవిన్దముక్త్వాతూప్సిం బభూవహ” (౩) “రథోపస్థణపావిశత్” ఎన్దు బద్ధహత్యాభయత్తాలే యుద్ధాన్నివుత్త నాన అజ్ఞననై యుద్ధత్తిలే ప్రపర్తిప్తిక్రైకాక, ప్రవృత్తమాన ప్రబద్ధమాకై యాలుమ్, కీర్తిడైయ(౪) “నియంతకుమకర్మత్వం కర్మజ్యాయోహ్యకర్మణః శరీరయాత్రాపితేనప్రసిద్ధేదకర్మణః” (౫) “ధర్మై

(౧) గీ-౨-౪౦.

(౨) గీ-౨-౯.

(౩) గీ-౧-౪౭.

(౪) గీ-౩-౮.

(౫) గీ-౨-౩౧.

ద్రియుద్ధాచ్ఛేదోఽన్యత్ త్రియస్యనవిద్యతే” (౧) “లోక
సజ్జహమేవాసి సమ్మశ్యన్కిర్తుమర్హసి” ఎన్ఱు కర్మమ్ అవశ్యకిర్తన్యమెన్ఱు
శొల్లుకై యాలుమ్, (౨) “అథచేత్త్వమిమంకర్మ్యంసంజ్ఞామంసకిరిష్యసి
తతస్సర్వధర్మంకీర్తిశ్చహిత్యాపాపమవాప్స్యసి” (౩) “తతోఽయుద్ధాయ
యుజ్యస్వనైవంసాపమవాప్స్యసి” ఎన్ఱుకర్మాననుష్ఠానత్తిల్పాపిష్ఠనా
మనైయాలుమ్,

(౪) “యేత్వేతదభ్యసూయంతో నాననుతిష్ఠన్తిమేమతమ్! సర్వ
జ్ఞానవిమూఢాంస్తాన్ విద్ధిసప్తానచేతసః” ఎన్ఱు-తానాదరిత్తు ఉపదేశిత
కర్మత్తై సాదరమాక అనుష్ఠియానాకిల్ నష్టనామెన్ఱుమ్, (౫) “మోహ
త్తస్యపరిత్యాగస్తామసః పరికీర్తితః” ఎన్ఱు - కర్మస్వరూపత్యాగత్తైతమః
కార్యమాకచ్ఛొల్లుకై యాలుమ్, (౬) “సజ్గంత్యక్వాఫలక్ష్పావ సత్యాగ
స్సాత్వికోమతః” ఎన్ఱు ఫలసక్లాదిత్యాగమే సాత్వికత్యాగమెన్ఱుమ్ విశే
షిత్తుచ్ఛొల్లుకై యాలుమ్, (౭) “సహిదేహభృతాశక్యం త్యక్తుంకర్మా
ణ్యశేషతః” (౮) “నియతస్యతుసన్నానం కర్మణోనోపపద్యతే” ఎన్ఱు-
కరణజ్ఞో కుర్వద్రూపజ్గళాకైయాలే కర్మత్తై నేరాకవిడవాన్ఱామైయా
లుమ్, విడిల్ పశ్చిమహాయజ్ఞాదికత్తైయుమ్ విడ వేడ్డివరుమాకైయా
లుమ్, విట్టాల్ యజ్ఞశిష్టాశియాకై తవిర్స్త అఘాశియాయ్, ఆహార
శుద్ధియాల్ వరుమ్ సత్పశుద్ధికులై యుమ్బడియాయ్ విడుకై యాలుమ్,

(౯) “కర్తవ్యాసీతిమేపార్థనిశ్చితం మతముత్తమమ్” ఎన్ఱు-
కర్మాననుష్ఠానమే తనక్కు ఉత్తమమాకచ్ఛొల్లుకై యాలుమ్, (౧౦)
“స్థితోస్మిగతసందేహః కరిష్యేవచనంతవ” ఎన్ఱు - శ్లోకమ్ కేట్టవనన్తర
త్తిలే, “సీతిరువ్రశ్యమానపడియే కర్మానుష్ఠానమ్ పణ్ణక్కడవేన్” ఎన్ఱు
అర్జునన్ ప్రతివచనమ్ పణ్ణుకై యాలుమ్, అన్త వచనానుకూలమాక

(౧) గీ-౩-౨౦. (౨) గీ-౨-౩౩. (౩) గీ-౨-౩౮. (౪) గీ-౩-౩౨. (౫) గీ-౧౮-౭
(౬) గీ-౧౮-౯. (౭) గీ-౧౮-౧౧. (౮) గీ-౧౮-౬. (౯) గీ-౧౮-౭౩.

భారతయుద్ధమ్ ప్రసన్నతమాకై యాలుమ్, (౧) “మామేవయేప్రప
ద్యస్తే” (౨) “తమేవచాద్యం పురుషంప్రపద్యే” (౩) “తమేవశర
ణంగచ్చ” ఎఱ్ఱ అజితయావిహితమాన ప్రపత్తియై ప్రధానమాక
విధిక్కుక్కుడామైయాలుమ్, దుష్కరమాన సాధనజ్ఞతాలే సాధ్య
మానవర్థతై ఒరుప్రపత్తిమాత్రమ్ సాధికై అనుపపన్నమాకై యా
లుమ్, కీర్తీసాధనాన్తరదుష్కరత్వాదికతాలే శోకావేశమ్ పిఱిన్దమై
శ్రుతమల్లామైయాలుమ్,

(౪) “దుః ఖమిత్యేవయత్కర్మకాయకేశభయాత్త్యజేత్ । స
కృత్యారాజసంత్యాగంనైవత్యాగఫలంలభేత్” ఎఱ్ఱకర్మత్తినుడైయదుష్క
రత్వాదికతాలే అత్తైవిఱిల్, త్యాగఫలసిద్ధియైయెఱ్ఱ శొల్లకై యా
లుమ్, విహితార్థాన్తస్థానమ్ స్వరూపహానియాకిల్, విధినిషేధరూప
మాన శాస్త్రజ్ఞతై కుడనీర్వభీయ వేణ్ణుకై యాలుమ్, “శరణంప్రస”
ఎగ్గిఱివిధికువైయర్థ్యమ్ పిఱిక్కైయాలుమ్, ఏకపదత్తుక్కు దేవ
తాన్తరవ్యాప్తిర్థిక్కు సిద్ధిక్కైయాలుమ్, ఇఱ్ఱుచ్చిల్లికిఱిత్యాగమ్
కర్మస్వరూపత్యాగమాకమాట్టాతు;

“అకైయాలే, కీర్టుక్తమాన సాధనజ్ఞతాలేఫలసక్తాదికతై యుమ్
స్వతన్త్రసాధనత్వ ప్రతిపత్తియైయుమ్విట్టు, తత్సాధనసమారాధ్యనాన
ఎనై ౨యే ఫలప్రసాదకనాక బుద్ధిపణ్ణు; అత్తాలే ప్రీతనాననాన్ అన్ద
కర్మవిశేషజ్ఞతై యుమ్, ప్రతిపత్తివిశేషత్తైయు ముడైయ ఉనై ౨
మత్ప్రీతిప్రతిబంధకమాన సకలపాపజ్ఞనిష్ఠమ్ విముక్తినాక్కక్కడ
వేన్; ఇప్పడి ఉన్సకలవిరోధికభుమ్ నాన్ పోళ్ళుమ్మడి ఎనళ్ళు ప్రసాదన
మాన కర్మయోగత్తిల్ కర్తవ్యాఽకర్తవ్యబుద్ధియాలే శోకిక్కుక్కడవై

(౧) గీ-౭-౧౪.

(౨) గీ-౧౫-౪.

(౩) గీ-౧౮-౬౨.

(౪) గీ-౧౮-౮.

యితై” ఎఱ్ఱు, ఇతుచరమశ్లోకమాకై యాలే కీర్తే శాస్త్రతాలు క్తమాన
వర్ణతైయడైయ నిగమిత్తుత్తలైక్కట్టుకిఱతెఱ్ఱు శిలర్ శొన్నార్ కళి.

ఇఱ్ఱుచ్చొల్లుకిఱత్యాగమ్ కర్మస్వరూపత్యాగమాక కొల్లొమ్మై
యాలే, ఉపక్రమత్తోడుమ్, అవనుడైయ ఉక్త్యనుష్ఠానత్తోడుమ్ విరోధ
మిటై. “అవశ్యంక ర్తవ్యమ్, పణ్ణావిడిల్ పాపమ్ వరుమ్” ఎన్నిఱ హేతుద్వయ
ముమ్, “అత్మావలోకనక్షుక్తుఱుస్సాకర్మకర్మతై అనుష్ఠిత్తిలైయాకిలుమ్,
స్వవర్ణ స్వాశ్రమోచితధర్మమాకై యాలే ఉనక్తు (౧) ‘స్వధర్మమపిచా
వేత్త్య’ ఎన్నిఱపడియే అవశ్యమ్ కర్తవ్యమ్; పణ్ణాయాకిల్ అకరణే
ప్రత్యవాయమ్ వరుమ్” ఎన్నిఱతిలే అన్యపరమాకై యాలే పరిహృతమ్.
“కర్మ జ్ఞాయోహ్యకర్మణః” ఎన్నిఱవితువుమ్, జ్ఞానయోగ త్రిత్కాట్టిల్
కర్మయోగ ప్రశంసాపరమాకై యాలే పరిహృతమ్.

తస్యక్కులిలేక ర్తుత్వతై ఏటిట్టు అనుష్ఠిక్కుచ్చొన్నతిలే అనూయై
పణ్ణువారుణ్ణాకిల్ సజ్జరావారెనైయాలే, అనూయానిబద్ధనమాననాశతై
చ్చొల్లుకిఱతిత్తనై పోక్కి, అననుష్ఠాననిబద్ధనమాననాశతైయన్తుశొల్లుకిఱ
తు; అననుష్ఠాననిబద్ధనమాకిల్ (౨) “తస్యకార్యంనవిద్యతే” ఎఱ్ఱు కర్మ
యోగ త్రిల్ నిరపేక్షనాయ్ అత్తైవిట్టజ్ఞానయోగాధికారిక్కుమ్ నాశమ్
వరుకై యాలే పరిహృతమ్.

ఇన్ద్రన్యాయతైలే “కర్మస్వరూపత్యాగమ్ తామసమ్” ఎన్నిఱవిడ
ముమ్, “మోహతస్యపరిత్యాగః” ఎఱ్ఱు మోహమ్ హేతువాకవిడిల్
ఎఱ్ఱు విశేషికైయాలే, నాస్తిక్యచిబద్ధనమానత్యాగతైతాహసమెన్నిఱతు.
“ఫలసక్తాదిత్యాగపూర్వకమాక అనుష్ఠికై సాత్వికమ్” ఎఱ్ఱు శొన్నతు
వుమ్నాస్తికవాప్తుత్తిపరమ్; అజ్ఞనన్టాకిల్ జ్ఞానయోగనిష్ఠాదికభుక్కుమ్
సాత్వికత్వ మన్తియిలే ఒక్కయివేణ్ణుకై యాలే, భగవద్రీణానకర్మతైనిశ్చేష

మాక విడుకై పక్షమల్లామెయాలే, కరణజ్ఞోకుర్వ ద్రూపజ్ఞభాకై యాలే
వరుమ్ విరోధమిత్త.

“త్యాజ్యందోషవదిత్యేకే” ఎన్ఱు రాగ ద్వేషాదికళోపాతి ఇన్దక్కు
ర్మమ్కత్మావుక్కు బధకిమ్ ఎన్ఱిఱవోకితై వ్యావర్తిక్కిఱతాకై యాలే,
“కర్తవ్యాని” ఎన్ఱిఱత్తోడుమ్ విరోధియాతు. (౧) “సర్వంకర్మాఖిలం
పార్థ జ్ఞానేపరిసమాప్యతే” ఎన్ఱు కర్మాజ్ఞమాన జ్ఞానన్దన్ఱై కిర్మత్తుక్కు
అజ్ఱియాకవిధి త్తవోపాతిఅజ్ఞాజ్ఞివిరోధముమిత్తై; (౨) “తపశికర్మాత్మకాని
వై-యా నితేషామశేషాణాం శ్రీకృష్ణానుస్మరణంపరమ్” ఎన్ఱు తపశి
కర్మాదిసాధ్యమాన పాపనివృత్తికృష్ణాను స్మృతిమాత్రత్రాలేపిఱక్కుమె
న్ఱైఱుత్తుకై యాలే ప్రాబల్యదౌర్బల్యవిరోధమిత్తై; సాధనమానకర్మత్తై
దుష్కరత్వాదిభయత్తాలే విట్టు, తత్సాధ్యమానజ్ఞానత్తై ఆత్మైప్పడిల్
అతు కిట్టాత్తెన్ఱై యాలే, (౩) “నైవత్యాగఫలంలభేత్” ఎన్ఱిఱత్తోడుమ్
విరోధియాతు.

ముముక్షువుక్కు ఫలార్థహాక విహితమాన కర్మజ్ఞశినుడైయ
త్యాగమ్ స్వాధికారానురూపమాకై యాలే స్వరూపహానియల్లాత
వోపాతి, ఇవనుక్కుమ్ స్వాధికారవ్యతిరిక్తవిషయమాన విధినిషేధజ్ఞో
అనుష్ఠిక్కిల్ స్వరూపహాని యాకై యాలుమ్, స్వాధికారానురూప
మాన విధినిషేధశాస్త్రత్తై అనుష్ఠిక్కై యాలుమ్, విధినిషేధశాస్త్రవై
యధ్యమ్ పిఱక్కు మెన్నవొణ్ణాతు. (౪) “మాశుచస్సమృదందైవీ
మభిజాతోసిపాణ్డవ” ఎన్ఱిఱవిడత్తిల్ “మాశుచః” ఎన్ఱుశోకినివృత్తియై
ప్పణ్ణక్కాన్ఱై యాలే, దేవాసురవిభాగశ్రవణత్తాలేశోకమ్ పిఱన్దతాకాతే
యెన్ఱు అనుమిత్తుక్కున్ఱైవోపాతి, ఇజ్ఞు మప్పడియే అనుమిక్కులాయిరు
క్కై యాలేశోకమ్ అప్రస్తత మెన్ఱిఱవితువుమ్ దూషణమాకాతు.

(౧) గీ-౪-౩౩.

(౨) వి-వృ-౨-౬-౩౯.

(౩) గీ-౧౦-౮.

(౪) గీ-౧౬-౫.

ఇశ్లోకస్తాన్ నిగమన మాకపుమాట్నాతు. ధర్మశబ్దమ్ ధర్మగత మాన స్వాతంత్ర్యతై వచిక్మామాట్నామైయాలుమ్, స్వఫలమాన భగవ త్రీతియై స్వతంత్రమాక సాధికైయాలుమ్, కర్మత్తుక్కజ్జమాక ఇప్పు ప త్తివిశేషతైచ్చాల్లి, “ఇప్పు ప త్తియోడేకూడకర్మతైఅనుషి” ఎన్న వేణ్ణి యిరుక్క, ఇప్పు ప త్తియైస్వతంత్రమాకవిధికైయాలుమ్, (౧) “అహం హిసర్వయజ్ఞానాం భోక్తాచ ప్రభురేవచ” ఎన్ఱు కీర్తే ఎనక్కు ప్రితిసా ధనమాకక్కడవతు ఇన్దక్కర్పాదికళి; ఇతుక్కు ఫలప్రసాదకన్ నానె న్ఱుఉక్తమాకైయాలుమ్, ఏకిపదత్తుక్కు వ్యావృత్తి సిద్ధియామైయాలుమ్, దేవతాస్తరవ్యావృత్తి - (౨) “యాన్తిమద్యాజినోపిమామ్” (౩) “భోక్తారంయజ్ఞతపసాం సర్వలోకమహేశ్వరమ్” (౪) “యేష్య న్యదేవతాభక్తాం” - “తేపిమామేవకాన్తేయయజన్తి” ఎన్ఱు ఏవమాది కళాలే కీర్తేసాధికైయాలుమ్, (౫) “నానుశోచితుమర్హసి” (౬) “నై వంశోచితుమర్హసి” (౭) “నత్స్వంశోచితుమర్హసి” ఎన్ఱు కీర్తేశోకిక్కక్క డవైయల్తయెన్ఱు శొల్లకైయాలుమ్, (౮) “యత్త్వయోక్తంవచస్తేన మోహోఽయం విగతోమమ” ఎన్ఱు అధ్యాత్మ విషయమాక నీ తిరుపు శ్యమాన వార్తైకళాలే ఎన్నుడైయమోహమ్ పోయిల్లైన్ఱు అవన్ శొల్లకైయాలుమ్, నిగమన త్తిల్ ప్రయోజన మిల్లామైయాలుమ్, అతువు మర్థమన్ఱు.

అక్రైయాలే(౯) “తత్త్తింకర్మణిఘోరేమాంనియోజయసికేశవ” ఎన్ఱు కర్మమ్ ఉనక్కనుష్ఠేయమెన్ఱు శిలహేతుక్కళాలే శొల్లచ్చెయ్తే యుమ్, కర్మ త్తిలేఘోరప్రతిపత్తివికైయాలుమ్, (౧౦) “చశ్చలంహి

(౧) గీ-౯-౨౪.

(౨) గీ-౯-౨౫.

(౩) గీ-౫-౨౯.

(౪) గీ-౯-౨౩.

(౫) గీ-౨-౨౫.

(౬) గీ-౨-౨౬.

(౭) గీ-౨-౨౭.

(౮) గీ-

(౯) గీ-౩-౧. (౧౦) గీ-౬-౩౪.

మనఃకృష్ణ ప్రమాధిబలవద్వధమ్ । తస్యాఽహంనిగ్రహంమన్యేవాయో
రివసుదుష్కరమ్” ఎఱ్ఱ మననపరికిరమాన మనస్సై మీట్రవోణ్ణా
తెఱ్ఱ భయప్పడుకై యాలుమ్, (౧) “అప్రాప్యయోగసంసిద్ధిం కాం
గతిం కృష్ణగచ్ఛతి - కచ్చిన్నోభయవిభ్రష్ట శ్చిన్నాభ్రమిమశ్యతి”
ఎఱ్ఱ యోగభ్రష్టనానాల్ మేఘశకలమ్బాల్ ఇవన్ నశిక్కుమో
వెఱ్ఱ భయప్పడుకై యాలుమ్ ఇవోవో ఇవోవో ముఖజ్ఞభాలే (౨)
“బహునాం జన్మనామస్తే జ్ఞానవాన్మాం ప్రపద్యతే” ఎఱ్ఱజపడయే,
అనేకజన్మసాధ్యమాన సాధనాస్తరజ్జగినుడైయ దుష్కరత్వాదసిబద్ధన
మానభయమ్ అనువ ర్తికై యాలుమ్,

(౩) “యతతోహ్యపికాస్తేయ పురుషస్యవిపశ్చితః। ఇన్ద్రియాః
ప్రమాధీని హరన్తి ప్రసభంమనః” ఎఱ్ఱ ఇన్ద్రియజయతై ప్లణ్ణవేణ
మెఱ్ఱ యత్నమ్ పణ్ణానిఱ్ఱాలుమ్, ఇన్ద్రియజ్ఞో విషయజ్ఞిలే వలియ ఇవ
నై ఇక్కుట్రు మెన్బతు, (౪) “దైవీహ్యేషాగుణమయీ మమమాయా
దురత్యయా” ఎఱ్ఱఎనక్కులీలోపకరణభూతై యాన ఇన్తప్రకృతిస్వయత్న
త్తాల్ కడక్కవోణ్ణా తెన్బతు; (౫) “ఈశ్వరస్సర్వభూతానాం హృద్దేశే
ఽర్జునత్యితిభ్రామయన్ సర్వభూతాని యన్త్రాిరూఢానిమాయయా”
ఎఱ్ఱ ఈశ్వరాధీనజ్ఞాణ జగత్తు. తన్నాల్ శైయ్యలావతిలైకాణెన్బతు;
(౬) [మ త్తస్సృతిర్జ్ఞానమపోహనఞ్చ] ఎఱ్ఱజ్ఞానాఽపోహనాదికభుమ్
ఎన్నా లెకాణ్; ఆకైయాలే చేతనవ్యాపారైక సాధ్యమాయిరుప్పతా
నిలైకాణెన్బతు.

తత్తత్పరిహరమాక (౩) “తానిసర్వాణిసంయమ్య యుక్త-
ఆనీతమత్పరః”(౪) “మామేవయేప్రపద్యస్తేమామామేతాంతరన్తితే”

(౧) గీ-౬-౩౭.

(౨) గీ-౭-౧౯.

(౩) గీ-౭-౬౦.

(౪) గీ-౭-౧౪.

(౫) గీ-౧౨-౬౦.

(౬) గీ-౧౫-౧౫.

(౧) “తమేవచాద్యంపురుషం ప్రపద్యే” (౨) “తమేవశరణం గచ్ఛసర్వ భావేనభారత” ఎన్టు తన్ తిరువడికిలిల్ పణ్ణుమ్ ప్రపత్తియై విధిప్ప తాయ్ పోర్పుకై యాలే ప్రపత్తివై లక్షణ్యజ్ఞానమ్ పిఱక్కైయాలమ్, సుకరమాన ఇతుకిడక్క “దుష్కరత్వాదిదోష బహుళమానసాద్యసర్వ జ్ఞశిలే అన్వయిప్పియానిన్ట్రుల్, అవైయో ఎన్నాలనుష్టిత్తు త్తలైక్కట్ట లామ్బడియాయరుక్కిఱతిలై” ఎన్టు ఇవన్ శోకావిష్టనాక, ఇప్పడి ఉక్త మాన సాధనజ్ఞశిలే శోకమ్ పిఱక్కుమ్బడి వక్వనానపిన్బు, “మోక్షసాధన తయాకీఱ్ఱు త్తిమానసాధనజ్ఞలై సాజ్ఞమాకవుమ్ సవాసనమాకవుమ్ విట్టు అవన్ ద్రిక్కుమ్ ఎన్నై కొండ్లు కార్యమ్ కొళ్ళవేణ్ణుమ్బడియుమాయ్, న్వయంగిరపేక్షనాయ్, నిరుపాధిక వాత్సల్యాదిగుణవిశిష్టనాన ఎన్నైయే అన్వోసాధనసాద్యమాన అనిష్టనివృత్తిక్కుమ్ ఇష్టప్రాప్తిక్కుమ్ ఉపాయమాక దృఢాద్యవసాయత్తైప్పణ్ణుమితువే ఉనక్కుచ్చెయ్యవేణ్ణువతు; పిన్బు త్వత్ప్రీతితనాయ్ త్వదభిమతసాధనయోగ్యనామ్బడి జ్ఞానశత్రాది గుణపూర్ణనాన నాన్, ఎక్కైయిలే న్యస్తభరనాన ఉన్నై మత్ప్రాప్తి విరోధికళాన సకలపాపజ్ఞభుమ్ తానే విట్టుప్పోమ్బడి పణ్ణక్కడవేన్; ఆన పిన్బు ఉక్తమాన సాధనదుష్కరత్వాదికళా లే శోచిక్కడనైయలై” ఎన్నిఱ ఇవ్వర్థమే చరమశ్లోకత్తుక్కు చరితమాన అర్థమాకక్కడవతు.

అవతారికై ముద్రీద్రీదు.

వ్యా;—(సర్వధర్మానిత్యాది) స్వీకారాజ్ఞమానత్యాగత్తైచ్చొక్కడవ తాయ్ కొండ్లు, త్యాజ్యాంశత్తై ఉపాదానమ్ పణ్ణుకిటతు. ఇతిలే ధర్మ శబ్దమ్ సామాన్యేనఫలసాధనమాన ఉపాయత్తైచ్చొక్కడిటతు. అజ్ఞానస్థి యిలే, ధర్మశబ్దమ్ (౩) “ధర్మేణపాపమపనుదతి” ఎన్నిఱవిడత్తిల్ ధర్మ

శబ్దమౌబలే క్రియామాత్రవాచియామస్తు, జ్ఞానయోగాదికళుక్కు-
ధర్మత్వమన్వియిలేబద్ధీయమ్. ఇని(౧) “చోదనాలక్షణార్థోధర్మః” ఎన్నిటి
పడియే స్వసాధ్యతయావిహితమాన కర్మజ్ఞానాదిమాత్రవాచియామస్తు,
(౨) “కౌన్త్యంధర్మంసనాతనమ్” ఎన్నిటిసిద్ధధర్మత్తిలే ఏకప్రేతాతు. ఆకై
యాలే ఇధర్మశబ్దమైయాతొస్తు శాస్త్రీయమాయ్ ఫలసాధనమాయరు
క్కిఱుతు, అత్తై వచిక్కక్కడవతు.

ఆక ఫలసాధనధర్మవ్దాన్, “ధర్మ, పరధర్మ, పరమధర్మ” ఎన్నిటి
భేదత్తాలే మూస్తునకైప్పట్టిరుక్కుమ్; ఇతిల్ అధర్మ వ్యాప్తుత్తమాన
స్వర్గాదిక్షుద్రపురుషార్థసాధనమ్-ధర్మమాకిఱుతు. పరధర్మమాకిఱుతు-
విమోచకమూకై యాలే, బనకమానతిత్కాట్టిల్ విలక్షణమాన పరమ
పురుషార్థలక్షణ మోక్షసాధనమ్. పరమధర్మమాకిఱుతు-ధర్మమౌబలే
క్షుద్రపురుషార్థత్తైయే సాధితల్, పరధర్మమౌబలే చేతనసాధ్యమాత
లాకై యన్తి క్కే సిద్ధమాకై యాలుమ్, పరమప్రయోజన సాధనమాకై
యాలుమ్, తనక్కన్వరుక్కిలాత భగవద్విషయమ్.

ఇన్ధధర్మశబ్దత్తుక్కు ఇవై మూస్తుమ్ అర్థమేయాకిలుమ్, ఇప్పోతు
పరధర్మత్తిలే నోక్కాకిక్కడవతు. ఇజ్జన్ ఒతుక్కిత్తరువారాఱెన్నిల్;
అడియిలే ముముక్షువానపోతే క్షుద్రఫలసాధనమానధర్మమ్ కట్టికై యా
లుమ్, పరమధర్మత్తై గోబలీవర్తన్యాయత్తాలే మేలేస్వీకార్యమాక విశే
షిక్కైయాలుమ్, త్యాజ్యతయాపరధర్మత్తై గో ఉపాదానమ్పణ్ణుకిఱుతు.
అజ్జనన్తియిలే పరధర్మత్తుక్కు అజ్ఞతయా అన్వితమాన పరమధర్మముమ్
త్యాజ్యమాకై యాలే అత్తైయగ్గాడఉపాదానమ్పణ్ణుకిఱుతెన్నపుమామ్.

(ధర్మాన్) ఎన్నిటి బహువచనత్తాలే స్వసాధ్యత్తై సాధిత్తుత్తరు
మిడత్తిల్, పరస్పరనిరపేక్షమాన సాధన సమూహత్తైయుమ్, తత్తడ

సాధారణమాన అజ్ఞవిశేషజ్ఞతై యుమ్ శొల్లకిఱతు. అవైయావన.. (౧)
 “కర్మజ్ఞే నహిసంసిద్ధి మాస్థితాజనకాదయః” ఎన్ఱు స్వత స్త సాధనమాశ
 ఉక్తమానకర్మముమ్, (౨) “సర్వంకర్మాఽఖిలంపార్థ జ్ఞానే పరిసమా
 బ్యతే” (౩) “నహిజ్ఞానేనసదృశంపవిత్రమిహవిద్యతే జ్ఞానాగ్నిస్సర్వ
 కర్మాణి భస్మసాత్కురుతేతథా” ఎన్ఱు కర్మసాధ్యమానజ్ఞానముమ్, (౪)
 [ఉభాభ్యామేవపక్షాభ్యామాకాశే పక్షిణాంగతిః తథైవజ్ఞానకర్మభ్యాం
 ప్రాప్యతేపురుషోత్తమః] ఎన్ఱు-“భరుపక్షి, తన్ పక్షుద్వయ్యశాలుమ్
 ఆకాశత్రేఱుపుటక్కుమోపాతి, స్వ సాధిత మాన కర్మజ్ఞానశ్లశాలే
 పరమాకాశనిలయమాన వస్తువైచ్చెన్ఱు ప్రాపిక్కుమ్” ఎన్ఱు - భగవ
 త్ప్రాప్తి సాధనమాకచ్ఛొల్లపట్ట కర్మజ్ఞాన సముచ్చయముమ్, (౫)
 “భక్త్యాత్వనన్యయాశక్యః, (౬) “స్వార్థజ్ఞానవైరాగ్య సాధ్యభక్త్యేక
 గోచరః” ఎన్ఱిపశియే, - కర్మజ్ఞానసహస్పితై యాయ్, భగవత్ప్రాప్తి
 సాధనమానభక్తియుమ్, (౭) “జన్మకర్మపమేదివ్యమేవం యోవేత్తి
 తత్వతః। త్యక్త్వాదేహంపునర్జన్మనై తిమామేతిసోఽస్త్వన” ఎన్ఱు - విరోధి
 నివృత్తిపూర్వకమాక భగవత్ప్రాప్తిసాధనమాన అవతారి రహస్యజ్ఞాన
 ముమ్, (౮) “ఏతద్బుధ్వాబుద్ధిమాన్ స్యాత్కృతకృత్యశ్చభారత” ఎన్ఱు-
 అభిమతఫలరాభత్తాలే కృతకృత్యనాక్కుమెన్ఱిఱ పురుషోత్తమవిద్యై
 యుమ్, (౯) “దేశోయంసర్వకామధుక్” ఎన్ఱు - సర్వకామఫలప్రద
 మాకచ్ఛొల్లకిఱ పుణ్యక్షేత్రవాసముమ్, (౧౦) “సర్వపాపవిశుద్ధాత్మా
 యాతి బ్రహ్మసనాతనమ్” ఎన్ఱు-సర్వపాపవిమోచనపూర్వకమాక భగవ
 త్ప్రాప్తియై ఫలమాకచ్ఛొల్లకిఱ తిరునామసజ్జీర్ణనమ్ తొడక్కు

(౧) గీ-౩-౨౦.

(౨) గీ-౪-౩౩.

(౩) గీ-౪-౩౮.

(౪) నారసింహ-౬౧-౧౧.

(౫) గీ-౧౧-౫౪.

(౬) గీతార్థసంగ్రహే.

(౭) గీ-౪-౯.

(౮) గీ-౧౫-౨౦

(౯) గారుడతత్వ-౧౦

(౧౦) భార-ఆమశాస.

మాయ్, వర్ణభేదత్తాలుమ్, ఆశ్రమభేదత్తాలుమ్, పాకభేదత్తాలుమ్, రుచి
భేదత్తాలుమ్నస్థ అధికారిభేదత్తాలుమ్ అత్యంతభిన్నమాయ్, అత్యభేద
త్తోపాతి అసంఖ్యతమాన ఉపాయవిశేషశ్లో. ఆక, “ధర్మాన్” ఎన్ని
బహువచనత్తాలే భగవద్వ్యతిరిక్త సకలసాధ్యధర్మజ్ఞైయుమ్ శొలిన్
థ్రాయీన్రు.

ఆక బహువచనత్తాలే మోక్షసాధనతయా ప్రధానమానధర్మజ్ఞై
ఎడుక్కైయాలే, ధర్మవిశేషణమానసర్వశబ్దమ్ త్రైవర్ణికసాధారణ
మాయ్, (౧) “సన్ధ్యాహీనోఽశుచిర్నిత్యమనర్హస్సర్వకర్మసు” (౨) “తేత్వ
ఘంభుజ్జతే పాపాయేపచన్త్యాత్మకారణాత్” ఎన్ఱు యోగ్యతాపాదక
మాన సన్ధ్యావర్జన పశ్చాదుహాయాదికలై చ్చిల్లుకిఱతు.

ప్రధానమానకర్మాదికలై చ్చిన్నపోతే, ఇవన్రుక్కు యోగ్య
తాపాదకమాన అనైయుమ్, (౩) “సాధ్యాభావేమహాబాహూ సాధ
నైఃకింప్రయోజనమ్” ఎన్ఱు ప్రయోజనాభావత్తాలే, తన్నడైయే కట్టి
యుమ్బడియాయుక్కు, త్యాజ్యతయా పునర్జీర్దేశమ్ పణ్ణికైక్కు
హేతువన్నెన్నిలో, (౪) “సర్వకర్మబహిష్కృతిః” ఎన్ఱు ఒరుకర్మన్ఱు
క్కుమ్ అర్హన్లనైయాలే, మేల్వక్ష్యమాణమాన స్వీకారానుష్ఠా
నత్తుక్కుమ్ యోగ్యతాపాదకమాన వినై అపేక్షితమాకాతో” ఎన్ఱు
ఉదిక్కిఱశ్చైక్కైయై వ్యావర్తిక్కైకాక, పునర్జీర్దేశమ్ పణ్ణికిఱతు.
అన్ద స్వీకారత్తుక్కు చైతన్యమాత్రమేయితే అపేక్షితమ్.

అజ్ఞనస్థియితే, యోగ్యతాపాదకమాన ఇన్దసన్ధ్యావర్జనాదికలో అపే
క్షితమాకిలో, ఇన్దసన్ధ్యావర్జనాదికలో తన్నైయుమ్ అనుష్ఠేయతయాస్వీ
కరిక్కుక్కుడాతే; అన్దసన్ధ్యావర్జనాదిస్వీకార త్రిలే ఇట్టికైక్కు యోగ్యతా

పాదకమాన సన్ధ్యావస్తనమ్ వేడ్లుకై యాలే, అవై అనపేక్షితమాకై యితే, (౧) “దురాచారోపినర్వాశీ కృతఘ్నోనా స్తికరిపురా। సమాశ్రయేదాదిదేవం శ్రద్ధయాశరణంయది। నిర్దోషంవిధితం జన్తుంప్రభావాత్పరమాత్మసః” ఎన్ఱు సర్వాధికారికభుక్కుమ్ ఆశ్రయణత్తిలే అధికారమున్జేగ్గెఱు; అతఁ కుమ్మేలే అనుష్ఠిక్కుప్పకుఱిఱిన్వీకారమ్ అధిక్కుతాధికారిముమామ్; ఆక అనుష్ఠిక్కుప్పకుఱిఱి స్వీకారఱ్ఱుక్కు సన్ధ్యావస్తనమ్ అనపేక్షితమైనెక్కాక పృథజ్నిరైశమ్ పణ్డిల్లు.

సాధనాన్తరంగశ్చైవ త్యాజ్యమాయఱుమాకిల్, (౨) “శాన్తాదాన్త ఉపరత స్తితి శుస్సమాహితోభూత్వా ఆత్మస్యేవాత్మానం పశ్యేత్” ఎన్ఱు సాధనాన్తరంగభుక్కుమ్ అజ్ఞమాక ఎఱుతప్పడుకిశమదమాద్యాత్మగుణజ్ఞభుమ్, సన్ధ్యావస్తనాదికళోపాతి త్యాజ్యతయాసర్వభక్తిత్తిలే ఉపాత్తమానాలోవెన్నిల్; అవై ఆత్మగుణమాయ్, ఇన్వధికారిక్కు సమ్భావితస్వభావజ్ఞభాయవరుమవైయాకై యాలే, త్యాజ్యకోటియిలే పుకాతు. ప్రాప్యకోటియిలే పుకుమిత్తిన్. గుణభూతమాన ఇతువుమ్ త్యాజ్యకోటియిలే పుకుమాకిల్, ఆత్మగుణ భూతమాన శేష శేషిభావజ్ఞానాదికభుమ్ - త్యాజ్యమాక వేడ్డివరుమ్.

ఇన్సర్వభక్తవన్నిలే (౩) “లోకసక్రహమేవాపి సమృశ్యన్ కర్తుమర్హసి” ఎన్ఱు లోకసక్ర జహార్థమాకర్కర్తవ్యమానకర్మజ్ఞభుమ్, పుత్రార్థమాకప్పణ్ణుమ్ పుంసవనాదివ్యాపారజ్ఞభుమ్ త్యాజ్యతయా అనుసన్దేయమ్. ఎన్నియవెన్నిల్; (౪) “తస్యకార్యంసవిద్యతే” ఎన్ఱిఱపసియే కర్మయోగఫలమాన జ్ఞానయోగఱైప్పెల్లు, పిన్ఱుతత్సాధనమానకర్మయోగత్తిల్ నిరపేక్షనాయగుప్పానోరువన్ - నైరపేక్ష్యత్తాలే అన్దక్కుర్మఱైఅనుష్ఠియాతోఱ్ఱియిల్, జ్ఞానయోగత్తిల్ ఇఱ్ఱికై కుమ్మేణుమ్ పాక

(౧) సాత్వసం-౧౬-౨౬.

(౨) బృ-౬-౪-౨౩.

(౩) గీ-౩-౨౦.

(౪) గీ-౩-౧౬.

మిన్నియిలే యిరుప్పానొరువనుమ్, (౧) “యద్యదాచరత్రిశేష స్తత్రదే
వేతిరేజనాః! సయత్రమాణంకురుతే లోక స్తదనువర్తతే” ఎఱిఱనాయ
త్తాలే, “విలక్షణానవవనుడై యఆచారయతే నమక్కుమ్ ఆచారమా
యఱువతు” ఎఱ్ఱు ఇవనుడై య ఆచారత్తక్కణిశేత్తు, ఇవనోపాతికర్మా
నుష్ఠాన్తలోనిస్తుమ్ నివుత్తనామ్. జ్ఞానయోగత్తుక్కు అనధికారియాయ్
వైత్తు కర్మయోగత్తై విప్లవనాచైయాలే ఇవనన్దిష్టపువిలే ఏఱమా
ట్టాన్; అతిలేమూట్టుమీకర్మయోగత్తైవిట్టాన్; ఆఁ, ఇరల్లుక్కుమ్ ఆశన్తి
యిలే ఉభయభ్రష్టనాయ్ వినాశత్తోడతలైక్కట్టివడును. అననుడై య
నాశత్తుక్కు హేతు - ఇన్ద జ్ఞానాధికారియినుడై య కర్మానుష్ఠానమాకై
యాలే, తిన్నాశజనితమానపాపమ్, ఇవనై వస్తుపద్రోశి ఇవనుడై యజ్ఞాన
యోగత్తుక్కు ప్రతిబద్ధకమామ్; అతు శెయ్యామైక్కాకివితే, లోకసన్ద్ర
హార్థాది ప్రవుత్తియిల్ ఇభికిఱతు. సిద్ధమానసాధనత్తైప్పుద్రోశినవనుక్కు
అన్దభయమిల్లామైయాలుమ్, ఇవ్విధికారి నిట్కిఱనిలై జ్ఞానయోగదత్తై
పోలే దురనుష్ఠానమిల్లామైయాలుమ్ త్యాజ్యమాకక్కడవతు. ఇని ఆన్ద
శంస్యమే ఇనద్రోశినుడై య అనుష్ఠానత్తుక్కు హేతువాకక్కడవతు.

ఆక ఇప్పడి “సర్వధర్మాన్” ఎఱ్ఱు సాధ్యమాన సకలసాధనజలై
యుమ్ ఉపాదానమ్ పట్టిద్రోశు.

అనన్తరమ్ (పరిత్యజ్య) ఎఱ్ఱు-అతినుడై య త్యాగప్రకారత్తైచ్చా
ల్లకిఱతు. ఇఱ్ఱుత్యాగశబ్దత్తాలే శొల్లకిఱతు - ధర్మస్వరూపత్యాగత్తై
యో? ధర్మఫలాదిత్యాగత్తైయో? ధర్మత్తిల్ ఉపాయత్వబుద్ధి త్యాగత్తై
యోవెన్నిల్; ఇవ్విధికారిక్కు, యావచ్చరీరపాతిమ్ కాలక్షేపత్తుక్కుక
భగవత్తోష హేతుభూతమానవై అనుష్ఠేయమాకై యాలే, ధర్మస్వరూప
త్యాగమాకమాట్టాతు. ఫలాదికల్, సాధకనుక్కుఱ్ఱాడత్యాజ్యమాక
క్కిద్రో ఉక్తమాకై యాలే, ఫలాదిత్యాగత్తై చొల్లకిఱతాకవొణ్ణాతు.

ఆక ఇక్కు ధర్మజ్ఞానినుడై య ఉపాయత్వబుద్ధి త్యాగతైచ్ఛబులికిఁజు. అన్త ఉపాయత్వబుద్ధి త్యాగమావతు-లాభ హేతువాన భగత్ప్రీతిక్కు సాధన మెన్నిఁ ప్రతిపత్తియై త్తవిరుక్తై. ఆకై యాలే స్వరూపత్యాగత్తాల్ వరుమ్ కుత్తై యుమ్, ఫలాదిత్యాగతైచ్ఛబులికిఁజెన్నిఁతైల్ వరుమ్ పున తు క్తియు మిన్తియిలె బుద్ధియుమ్.

ఉపాయత్వబుద్ధిత్యాగపూర్వకమాక భోగబుద్ధ్యా ఇవ్వధికా రిక్కు అనుష్ఠేయమాన ఇధర్మమ్ - ఫలాభిసంస్థసంయుక్తమాన జ్యోతిష్టా మన్దానేజ్ఞానా న్తర్గతమానాల్, (౧) “దూరేణహ్యవరంఽర్మబుద్ధియోగా ద్ధనజ్ఞయ” ఎన్నిఁజుడియే కర్మా న్తరమాకిఁజువోపాతి, అన్తమోక్షసాధన కర్మన్దానేయాకిలుమ్, బుద్ధివిశేషత్తాలే కర్మా న్తరమాకక్కడవతు. ఆక, అనుపాయత్వబుద్ధియుక్తమాన ఇన్తధర్మత్తిత్కాట్టిల్, ఉపాయత్వ బుద్ధియుక్తమాన అన్త మోక్షసాధనమానధర్మమ్ ధర్మా న్తరమాకై యాలే, ధర్మస్వరూపత్యాగతై చ్ఛబులికిఁజెన్నపుమామ్.

అవన్ ఉపాయత్వబుద్ధ్యా అనుష్ఠిక్కుమ్; ఇవన్ భోగబుద్ధ్యా అనుష్ఠిక్కుమ్. అవన్ విధిప్రేరితనాయ్ అనుష్ఠిక్కుమ్; ఇవన్ రాగ ప్రేరితనాయ్ అనుష్ఠిక్కుమ్. అవనుక్కువర్ణాశ్రమధర్మమ్ నియ మేన అనుష్ఠిక్కువేణుమ్. ఇవనుక్కు వర్ణాశ్రమధర్మానుష్ఠానమాకపు మామ్; వైష్ణవకిశ్చిత్రా రమాకపుమామ్; ప్రాతికూల్యనివృత్తియితే నియమమ్; ఆనుకూల్యజ్ఞిల్ ఏతేనుమామ్. ఆకై యితేనమృచార్యర్ కల్ ఇవన్ అనుష్ఠిప్పారుమ్ అనుష్ఠియాతారుమాయ్ పోరుకిఁజు. అన్త నియమమిల్లామైయితే సాధకనాన అక్రూరన్ సాధ్యవస్తునన్నిహిత మాయిరుక్కచ్చెయితేయుమ్, తన్నుడై యకృత్యత్తిలే అన్యయి త్తతు. ఆకై యితే (౨) “ఆనుకూల్యస్య సజ్కల్పః ప్రాతికూల్యస్యవర్జనమ్”

ఎఱ్ఱు ఆనుకూల్యసజ్జల్పత్తోపాతి, ప్రాతికూల్య నివృత్తియైయమ్ సమ్భావిత స్వభావమాక చ్చొల్లుకిఱుతు.

ఆక కామ్యకర్మత్తోపాతి మోక్షసాధనధర్మముమ్, ఇవనుక్కుత్యా జ్యమాకైయాలే, సాజమాన అన్తధ ర్తత్యాగత్తై త్యాగశబ్దత్తాలేశొల్లిథ్ ధ్రాయిథ్ ధ్రు.

త్యాగవిశేషణమాన *పరిశబ్దమ్ “పరి-సాకల్యే” ఎన్గిఱపడియే సాకల్యవాచియామ్ క్కిడక్కిఱుతు; కీథ్ “సర్వధర్మాన్” ఎఱ్ఱు-త్యాజ్య ధర్తజ్యశబ్దై య ఎడుత్తు త్యాగత్తై చ్చొల్లుకైయాలే, ఇస్సాకల్యశబ్ద త్తుక్కు “సకలధర్తజ్యశబ్దై యమ్విట్టు” ఎన్గిఱవితు - అర్థమాకవాణ్ణాతు. ఆకైయాలే కీథ్ త్యాజ్యతయా ఉపాదానమ్ పణ్ణప్పడాతే, అవశ్యమ్ త్యాజ్యమాయరుప్పతోఱ్ఱు ఇతుక్కుర్థమాక వేణుమ్.

అతిల్ (౧) “సహింస్యాత్సర్వాభూతాని” (౨) “ననురాంపి బేత్” (౩) “నకళంజంభక్షయేత్” ఎఱ్ఱావ్చొలే శొల్లుకిఱనిషేధవిధికళో కీథ్ త్యాజ్యమాక ఎడాపెయాలుమ్, అన్తనిషేధవిధియై అనుష్ఠిక్కిల్ తన్నుడై యపాపవిమోచనత్తుక్కుత్తాన్ ప్రవర్తిత్తానెన్గిఱ స్వరూపహాని వరుకైయాలే, అవశ్యమ్ ఇవ్వధికారిక్కు-త్యాజ్యమాకైయాలుమ్, అతు సాకల్యశబ్దత్తుక్కుర్థమానాలోపెన్నిల్; అతువుమ్ అర్థమాకమాట్టాతు. నిషేధవిధి త్యాగమాకిఱు - నిషిద్ధానుష్ఠానమాకైయాలే, నిషిద్ధాను ష్ఠానఫలమాన పాపమ్, ఈశ్వరనుడై య నిగ్రహమాకైయాలే, అన్త నిగ్రహమ్ ఇన్దవధికారిక్కు అపురుషార్థమాకైయాలే, అతు అర్థమన్టు.

నిగ్రహహేతువానవై త్యాజ్యమన్ఱాకిల్, భగవదవచార భాగవ తాపచారాదికళుమ్ త్యాజ్యమన్ఱియిలే ఒట్టియుమ్. పూర్వాజ్ఞితపాప విమోచనత్తుక్కు-యత్తుమ్పణ్ణినానాకిల్, స్వరూపహానియామో పాతి, జ్ఞానమ్ విఱన్దవిన్పు నిగ్రహహేతుక్కుళిలే ఇట్టికైయుమ్ స్వరూప

హానియాక క్కడవతు. ఇంద్రసిద్ధాసుష్ఠానందాన్ భగవన్నిగ్రహహేతు వాక్త్రయా లే, ఇవ్వధికారిక్కు స్వరూపమల్లామైయాలుమ్, పద్మలికా సాధనత్తుక్కు సహకారియల్లామైయాలుమ్, అంద ధర్మజ్ఞోపాతి త్యాజ్య మాకక్కడవతు.

అక్త్రయా లే, సాకల్యశబ్దవాచ్యమ్-వాసనై యాయ్, సవాసనత్యా గత్తై చ్చొల్లుకిఱతు. అతాకిఱతు-లజ్జా పురస్సరత్యాగమ్. స్వరక్షణార్థై యానస్వప్రవృత్తి-స్వరూపహానియెన్ద్రజిందాల్, “నెడునాళ్ స్వరూపహాని యానపద్మై యాకా తే ఉపాయమాకనినై త్తిరున్దతు” ఎన్దులజ్జెపిఱక్కు క్కడవతితే. భర్తృభోగత్తై ఉదరపోషణత్తుక్కు ఉఱుప్పాక్కుకై యాకిఱతు, -పతివ్రతైక్కు-స్వరూపహానియామాపోలేయితే, భోగరూప మానప్రవృత్తియై సాధనమాక్కుకై యాకిఱతు.

“త్యజ్య” ఎన్దిఱల్పప్పాలే-ధర్మత్యాగమ్ స్వీకారత్తుక్కు అజ్ఞమాన వస్తు కర్తవ్యమ్; అల్లాతపోతు అయిత్తిమెన్నుమిడత్తై క్కాట్టుకిఱతు. ధర్మత్తై విట్టుస్వీకార త్తిల్ ఇఱ్ఱియాతే యిరుక్కుమాకిల్, ఉభయభ్రష్ట నాక్త్రయా లే నాశమేఫలమాయఱుమే; ఇత్తైప్పద్మై వితే సజ్జీయర్, - “ఒన్దిల్ నారకికళుక్కు మూర్ధాభిషి క్తనాతల్, ఇల్లైయాకిల్ పరమ పదమ్ ఎన్ శిఱుముఱిప్పడియే కెల్లుతల్ కెయ్యుమ్మడియితే నాన్ నిఱ్ఱిఱ నిలై” ఎన్దురుళిచ్చెయ్తతు; అతాకిఱతు - ధర్మత్యాగఫలమానపాపమ్ మేలిట్టనరకమ్ వస్తవ్య భూమియాతల్, త్యాగపూర్వకమాక స్వీకృత మాన ఉపాయమ్ ఫలిత్తు, పరమపదమ్ వస్తవ్యభూమియాతలామిత్త నైయితే యెనై.

అకల్యప్పాలే మేల్ శొల్లప్పుకుకిఱ స్వీకారమ్ త్యాగాజ్ఞకమెన్ను మిడమ్ శొల్లిద్దాయ్దొయ్దొయ్.

స్వస్వరూపతైప్పార్ త్తాలుమ్, సాధనా న్తరజ్జలై వి డవేణ్డవరుమ్. అవద్రీ శ్రినుడై య స్వరూపజ్జలై ప్పార్ త్తాలుమ్, సాధనా న్తరజ్జల్ త్యాజ్య మాయలుమ్. పద్రీ ధప్పకుకిఱ ఉపాయస్వరూపతైప్పార్ త్తాలుమ్ సాధ నా న్తరజ్జల్ త్యాజ్యమాయలుమ్. స్వస్వరూపజ్జలై ప్పార్ త్తాల్ నమ శ్శబ్దత్తిల్ శొల్లుకిఱపడియే స్వరక్షణవ్యాపారత్తిలే ఇట్టికై-స్వరూప హానియామ్బడి అత్యస్తవరత న్తమాయరుక్కుమ్. అవై తన్నై ప్పార్ త్తాల్ - బహుయత్న సాధ్యమాకై యాల్ దుష్కరముమాయ్, (౧) “జన్మా న్తరసహస్రేషు తపోజ్ఞానసమాధిభిః” ఎన్ఱు చిరకాలసాధ్యము మాయ్, ఇన్ఱ్రియజయాదికల్ అపేక్షితమాకై యాలుమ్, ఆదిభరతాది కల్ భ్రష్టరాకక్కాణ్డెయాలుమ్, సాపాయముమాయ్ ప్రారబ్ధకర్మా వసానాఽపేక్షమాకై యాలే, విలమ్బ్య ఫలప్రదముమాయరుక్కుమ్. ఉపాయతైప్పార్ త్తాల్ - నిత్యానపాయనియాన పిరాట్టియుమ్ సహ కారియాక సహియాతపడి శణ్కయిలుకణ్డ బ్రహ్మస్త్రమ్బాలే నిర పేక్షమాయరుక్కుమ్.

ఆకత్తాన్ అనన్యసాధననాకై యాలుమ్, అవై దుష్కరత్వాది దోషదూషితమాకై యాలుమ్, ఉపాయమ్ సహకారినిరపేక్షమాకై యా లుమ్ ధర్మత్యాగమ్-ఉపాయస్వీకారత్తుక్కు అజ్గమాకక్కడవతు.

అన న్తరమ్, త్యాగజ్జకమాన స్వీకారత్తై చ్చొల్లక్కడవతాక కొంఱ్ణు, తత్ప్రతిసమ్బన్ధై “మామ్” ఎన్ఱు ఉపాదానమ్ పణ్ణుకిఱతు. (మామ్) ఉనక్కుసారధియాయరుక్కిఱవెన్నై. ఇన్నిలై యిలే ఆశ్ర యణత్తుక్కేకా న్తమాన సౌశీల్య సౌలభ్యవాత్సల్య స్వామిత్వజ్జళుమ్ విలక్షణ విగ్రహయోగముమ్ తోద్రీకుకిఱతు.

(౨) “అవాక్యనాదరః” ఎన్ఱిఱపడియే, తన్నుడై యగుణశీకర జ్జలై సూరిసభ్యజ్జలై క్కుమిట్టిసిరూట్టి, త్తాన్ ని న్తరజ్జలభిపోలే స్వాను

శతశ్చైకభుమ్, తూక్కినపుశపుకోలుమ్, విడిత శిఖువాయ్క్కయిలు
మాయ్ నిట్కిఱ నిలైయైక్కాట్టుకై యాలే, విలక్షణ విగ్రహయోగ
ముమ్ తోన్ద్రుకిఱతు.

తన్ శిఖుమైక్కణ్ణు ఇఱాయ్క్కవేణ్ణా; అవన్ సుశీలనాకై యాలే.
దుర్లభనెన్ఱిఱాయ్క్కవేణ్ణా; అవన్ సులభనాకై యాలే. తన్ దోషమ్
కణ్ణు ఇఱాయ్క్కవేణ్ణా; అవన్ వత్సలనాకై యాలే. అప్రాప్తనెన్ఱు
ఇఱాయ్క్కవేణ్ణా; సర్వస్వామియ్యైకై యాలే. ఆశ్రయిక్కైక్కు శుభా
శ్రయమేతెన్ఱు కణ్ కలగ్గవేణ్ణా; విలక్షణవిగ్రహయ్యైకై నాకై యాలే.

ఇన్దవిలక్షణ విగ్రహయోగతైచ్చొన్నపోతే, అన్దవిగ్రహత్తుక్కు
నిరూపకభూతై యాయ్, (౧) “అకలకిలైనిఱైయమ్” ఎన్ఱు తిరుమార్
పిలే ఎఱున్దరుళి యిరుక్కిఱ పిరాట్టియైయమ్ శొల్లిన్ద్రాయ్లుకై
యాలే, ఇవనుడైయ పూర్వాపరాధతై ప్పొలుప్పిత్తు చేరవిడుకై క్కు
ప్పరుషకారయోగముమ్ శొల్లిన్ద్రాయ్లు.

“సర్వధర్మాన్ పరిత్యజ్య మామ్” ఎన్ఱైయాలే, పతర్ కూటై
విట్టు ఒరుమణిపర్వతతై ఆశ్రయణీయమాకచ్చొన్నాప్పోలే యిరుక్కి
ఱతు. సాధనాన్తరజ్ఞాకిఱన-పతర్ కూడుపోలే సాధ్యముమాయ్
పలపుమాయ్, ఉళోవాయిల్ ఈశ్వరసచ్చారమిల్లాతవన్ఱు అనుపజీవ్య
మాయితేయిరుప్పతు. అజ్ఞనన్ఱియిలే ఇవ్విషయమ్ - సిద్ధముమాయ్,
అద్వితీయముమాయ్, కట్టడజ్ఞ ఉపజీవ్యముమాయిరుక్కుమ్.

ఏకపదమ్-(౨) “త్వమేనోపాయభూతోమేభవ” (౩) “త్వా
మేవశరణంప్రాప్య” (౪) “మామేవయేప్రపద్యస్తే” (౫) “తమేవచా
ద్యంపురుషంప్రపద్యే” (౬) “తమేవశరణంగచ్ఛ” ఎన్ఱు స్వీకార్య
వస్తువై నిరేశిత్తు, అనన్తరమ్ అవధారణతై ఎఱుతిప్పోరుకిఱ ఫాన

(౧) తి-వాయ్-౬-౧౦-౧౦ (౨) అపిర్ము-౩౬-౩౫. (౩) జిత-౧-౪.

(౪) గీ-౭-౧౪. (౫) గీ-౧౫-౪. (౬) గీ-౧౮-౬౨.

ప్రమాణత్రాల్, అవధారణార్థమాకితతు. ఇన్ద్రఅవధారణత్రాల్ వ్యావర్తిక-ప్రడుకితతు ఎన్నెన్నిల్; “సర్వధర్మాన్పరిత్యజ్య” ఎన్ఱు సాధనాన్తరత్యాగమ్ కీర్తే ఉక్తమాకైయాల్, అతు వ్యావర్త్యమాక మాట్టామైయాలుమ్, “మామ్” ఎన్నిట ఏకవచనత్తాలుమ్, (౧) “మత్తః పరతరం నాన్యత్కించీదస్తీ ధనజ్ఞయ” ఎన్ఱు కీర్తడైయత్తన్నడైయసర్వస్మాత్పరత్వత్తైచ్చొల్లుకై యాలుమ్, దేవతాన్తర ప్రవృత్తిక్కు అవకాశమేసిడి త్తిల్లామైయాలుమ్, ఇన్ద్రఅవధారణత్రాల్ వ్యావర్తిక-ప్రడుకితతు, “ప్రజ” ఎన్ఱు విహితమాన స్వీకార త్తినుడైయ అజ్ఞభావమ్.

ఇతిల్ అజ్ఞబుద్ధిపిటక్రైక్కు హేతువెన్నెన్నిల్; [యదనన్తరంయద్భవతి తత్తస్యకారణమ్] ఎన్ఱు - యాతోన్ఱుణ్ణాన వనన్తర త్తిలే యాతోన్ఱుణ్ణామ్, అతుక్కు కీర్తీలతు కారణమాకక్కడవతు; ఎన్నిటన్యాయత్రాల్, స్వీకారత్తైయిథీయ అవనుడైయ ఉపాయభావమ్ జీవియామైయాల్, స్వీకార త్తిలే అజ్ఞబుద్ధి పిటక్రైక్కు యోగ్యతై ఉణ్ణు.

యోగ్యతై ఉణ్ణాకిల్, అజ్ఞభావమ్ కట్టికిటపడియెన్నెన్నిల్, అజ్ఞమావతు - అజ్ఞీక్కుకిచ్చీత్కార మావతిత్తే. అన్ద కిచ్చీతారన్దాన్ స్వరూపాత్పాదకద్వార త్రాల్యాతల్; ఉత్పన్నమాన స్వరూపత్తుక్కు వర్ధకమాయాతల్, వర్ధిత్తతుక్కు ఫలప్రదానశక్తిముఖత్రాల్ యాతలాయిరుక్కుమ్. అతిల్ భక్తిక్కు, సాధ్యమాకైయాల్ ఉత్పత్త్యపేక్షైయుణ్ణు; అహరహరాధేయాతిశయమాకైయాల్, పృథ్వీపేక్షై ఉణ్ణు. తాన్ చేతనమల్లామైయాల్ ఫలప్రదాన వేళైయిలే చేతనాపేక్షై ఉణ్ణు, ఆకైయాల్ అతుక్కుకర్మజ్ఞానాద్యజగల్ అపేక్షితమాకక్కడవతు. ఇన్ద్రఉపాయమ్ సిద్ధమాకైయాల్ ఉత్పత్త్యపేక్షైయిలై. ఏకరూపమాకైయాల్ పృథ్వీపేక్షైయిలై; పరమచేతనమాకైయాల్ ఫలప్రదానత్తిల్

అన్యసాపేక్షతైయితే. ఆక అజ్ఞజ్ఞైక్కోణ్ణు కొశ్వతోరు కార్యమ్
ఇవ్వపాయత్తుక్కిల్లామైయా లే, ఇన్దస్వీకారమ్ అజ్ఞమాకమాట్టాతు.

స్వరూపాత్పత్త్యాదికళితే అజ్ఞనిరపేక్షమాకిల్, ఇవ్వపాయమ్
ఎన్దు మొక్క జీవిక్కైయాకాతోట్టికై క్కు పేతువెన్నెన్నిల్; ఉపా
యత్వమావతు-బరువనుడైయ అనిష్టతైక్కిట్టికై క్కుయమ్-ఇష్టతైక్కి
డుక్కై క్కుయమాకై యాలే, బరుఅధికారి-అపేక్షితమ్; అతు పెతామై
యాలే ఉపాయత్వమ్ జీవిక్కైయాకాతోట్టిన్దతు.

అధికారియాకిలపేక్షితమ్, స్వీకారమ్ శైయకిఱ కార్యమెన్నె
న్నిల్; ఐశ్వర్యాధియిలుమ్, కై వల్యాధియిలుమ్, భ గ వ చ్చ ర ణా ధి
యాయ్ సాధనానుష్ఠానమ్ పణ్ణుమవనిత్కాట్టిలుమ్, ఇవ్వధికారియై
వ్యావృత్తనాక్కుకిఱతు-భగవల్లాభార్థమాన ఇన్దస్వీకారమాకై యాలే.

(౧) “అరుణయైకహాయన్యా పిష్టాహ్వాసామంక్రీణాతి” ఎన్దిఱవిడ
త్తిల్, అరుణత్వపిష్టాక్షత్యాదికల్ సామక్రయత్తుక్కు ఉఱుప్పానపశు
వుక్కు పశ్వన్దర త్తిత్కాట్టిల్ వ్యావర్తకవిశేషణమానాప్పోలే, ఇతు
వుమ్ అధికారిక్కు వ్యావర్తకవిశేషణమాయ్ క్కిడక్కిఱతు.

ఇని అధికారి-అజ్ఞమామన్దు, తద్విశేషణమాన ఇన్దస్వీకారముమ్
అజ్ఞమాకక్కడవతు. తుత్తు అన్నత్తుక్కుసాధనమామన్దితే, ఇన్దస్వీ
కారత్తుక్కుసాధనత్వముణ్ణావతు. స్వీకారత్తుక్కు అజ్ఞతయాఉపాయ
త్వమ్ కొశ్వప్పార్ క్కిల్, (౨) “త్వమేవోపాయభూతోమే భవేతిప్రార్థ
నామతిరి-శరణాగతిః” ఎన్దు - “అవనైయే నిరపేక్షోపాయమాకప్పల్
లుకై ప్రపత్తి” ఎన్దిఱలక్షణవాక్యతోడు విరోధిధ్దుమ్. ఆకై యాలే ఈశ్వ
రన్ కార్యమ్ శైయకై క్కు ఆభిముఖ్యసూచకమాయ్ క్కిడక్కిఱతు.

శరణశబ్దమ్, (౩) “ఉపాయేగృహ రక్షిత్రోశ్చబ్రశ్వరణమిత్య
యమ్ | వర్తతేసాన్రుతశ్చైచ్చ ఉపాయార్థైకవాచకం” ఎన్దిఱపడియే

ఇహ్వితుశరణశబ్దమ్-ఉపాయవాచకమాయ్, “మామ్” ఎన్ఱు సాశీల్యా దివిశిష్టమాకచ్చాన్న వస్తువుక్కు (౧) “సాశ్చు తేసర్వాన్ కామాన్ సహ బ్రహ్మణావిపశ్చితా” (౨) “సదాపశ్యన్తి” (౩) “శ్రియాసార్థమ్-ఆస్తే” ఎన్ఱిటపడియే, ఉపేయభావ త్రిలుమ్ అన్వయముణ్డాకై యాలే అత్తైవ్యావ ర్తిత్తు ఉపాయభావ త్రిలే ఒతుక్కి త్తరుకిటతు.

కీర్థ్ “సర్వధర్మాన్పరిత్యజ్య” ఎన్ఱిటవిడ త్రిల్ ప్రస్తుతమాన సాధనానారజ్యశే ఇత్తైఉపాయభావ త్రిలేఒతుక్కిత్తారాతో పెన్నిల్; అర్థ సిద్ధమాయ్ వరుకిటతిత్కాట్టిల్, శబ్దసిద్ధమాయ్ వరుమతు అమ్రికియ తాకై యాలుమ్, (౪) “ఏతగ్ హవావనతపతి, కిమహంసాధునాకరవమ్, కిమహంపాపమకరవమితి” ఎన్ఱుమ్, (౫) “తస్యకార్యంసవిద్యతే” ఎన్ఱు మ్, (౬) “క్షేత్రజ్ఞః కరణీ జ్ఞానం కరణం తస్యనై ద్విజః! నిష్పాద్యము క్తి కార్యంవై కృతకృత్యంనిన ర్తతే” ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిటపడియే, ఆన్ యుక్కు అక్కరైప్పట్టాల్ అతుక్కు ని స్తరణపరికరమాన తెప్పమ్ అనపేక్షిత మామాపోలే, (౭) “సాధ్యాభావేమహాబాహూ సాధనైః కింప్రయో జనమ్” ఎన్ఱు-సాధ్యమ్ సిద్ధిత్తాల్ సాధనత్తైక్కొణ్ణు అపేత్తైయిల్లామై యాలే సాధనత్యాగముమ్ ప్రాప్యాంశ త్రిలే అన్వితమాకై యాలుమ్, ఉపాయత్వత్రిల్ ఒతుక్కి త్తరమాట్టాతు.

“ప్రజ” ఎన్ఱు మహావిశ్వాసపూర్వకమాయ్, ప్రార్థనాగర్భ మాయ్, అధ్యవసాయాత్మకమాయ్, తాన్ ఉపాయశరీర త్రిలుమ్, ఉపేయశరీర త్రిలుమ్ అన్వయియాతే అధికారివిశేషణమాయ్, ఉపాయ త్రిల్ ఒతుక్కి త్తర అన్వయియాతే కీర్థ్చాన్న త్యాగత్తై అజ్ఞమాకవు డైత్తాయ్, “మామ్” ఎన్ఱిటవస్తువై విషయమాకవుడైత్తాయ్, “ప్రప ద్యే” ఎన్ఱిటక్రియాపద త్రిలే ఉక్తమానసీకారత్తై విధి క్కి ట తు.

- (౧) తై-ఆ-౧. (౨) సామ-ఉత్తర-౧౨-౨౪. (౩) వైశే-
(౪) తై-ఆ-౯-౧. (౫) గీ-౩-౧౭. (౬) వి-పు-౬-౭౯౪.
(౭) వి-పు-౧-౧౯-౩౬.

గతౌ” ఎన్నిఱఱాతువిలే గత్యర్థమాయ్, కరణత్రయజ్ఞులే అన్యతమమూ
యినుప్పతొరుకరణ త్రినుడై య గతిమాత్రతైక్కాట్టి భగవద్వైభవ
ప్రకాశకమాతల్, అజ్ఞనన్దియిలే కరణత్రయజ్ఞునుడైయవుమ్ గతిమై
క్కాట్టి పూర్ణప్రపత్తియై చ్చొల్లుకిఱతాకివుమామ్.

ఆక, ధర్మత్యాగమ్ స్వీకారత్తుక్కు అజ్ఞమాకక్కడవతు. త్యాగ
విశిష్టమానస్వీకారమ్ అధికారివిశేషణమాకిక్కడవతు స్వీకారవిశిష్ట
గానవధికారిక్కు వాత్సల్యాదిగుణవిశిష్టవస్తు-ఉపాయమాకక్కడవతు.

ఆక, ఇప్పడపూర్వార్థమ్ అధికారియినుడై య కృత్యాంశతైచ్చొ
ల్లిల్లీదు. అనన్తరమ్, ఉత్తరార్థమ్ ఉపాయ త్రినుడై య కృత్యాంశతై
చ్చొల్లి, అధికారియినుడై య కృత్యాంశలేశతైయుమ్ శొల్లుకిఱతు.
ఇతిల్ * అహంశబ్దమ్ - * ప్రజవిల్ ఆర్థమాకప్పుకున్ద అధికారియిను
డై య మహావిశ్వాసత్తుక్కు ఉల్లీద్రాయ్, మేల్ శొల్లప్పకుకిఱ పాప
విమోచనత్తుక్కు పురికరమాన జ్ఞానశక్త్యాదిగుణవిశేషజ్ఞులై, క్కీర్త్తి
“మామ్” ఎన్ఱు ఆశ్రయణీయమాక ఉక్తమానవస్తువుక్కు ప్రకాశిప్పి
క్కిఱతు.

ఆశ్రయిక్కైక్కు వాత్సల్యాదికళ్ వేణుమ్; కార్యమ్ శెయ్
క్కైక్కు జ్ఞానశక్త్యాదికళ్ వేణుమ్. “నివర్త్యాంశమ్ ఇన్నతు, నివర్తన
ప్రకారమ్ ఇన్నతు. నివర్తనాధికారి ఇన్నాన్” ఎన్ఱ్ఱిక్కైక్కు సర్వజ్ఞ
నాకవేణుమ్. జ్ఞానమ్ పిఱన్దాల్ ప్రయోజనమిలైయే, పఙ్కుకల్పనాయ్
అశక్తనాయరుక్కుమాకిల్. ఆక్రైయాలే జ్ఞానానగుణమాక
క్కార్థమ్ శెయ్క్కైక్కు సర్వశక్తియాక వేణుమ్; సర్వశక్తియానాలుమ్
ఇవనిడుమ్ పచ్చెక్కొణ్ణు కుత్తైతీరవేణుమ్బడి అపూర్ణనాయరుక్కుమా
కిల్, అవనుక్కిడాక ఇననాల్ ఇడలావతోన్ఱిణ్ణమైయాలే, అవైయిర
ణ్ణుమ్ అకిచ్చిత్కరమామితే. అజ్ఞనన్దియిలే ఒడ్డియుమ్బాతు అవాప్త

సమస్తకామనాకవేణమ్, సర్వజ్ఞానానాలుమ్ సర్వశక్తినానాలుమ్ అవాప్తసమస్తకామనానాలుమ్, ఇచ్చేతననోడు ఒరుసమృద్ధమిల్లాతవస్తు అవై మూస్తుమ్ కార్యకరమాకాతే; అతుక్కాకసర్వస్వామియాకవేణమ్.

ఇవైనాలుమ్ విపరీతఫలమాకాతే, ఇవనుడైయరక్షణత్తుక్కు ఉఱుప్పామ్బొత్తైక్కు పరదుఱిఱానహత్వలక్షణమాన పరమదయైయడైయనాకవేణమ్; ఇల్లాతవస్తు సర్వజ్ఞత్వమ్ ఇచ్చేతనన్ వణ్ణినకుల్ భజైత్తైత్తప్పామల్ కణక్కిడుకైక్కు ఉఱుప్పాయఱుమ్; సర్వశక్తిత్వమ్ అక్కుల్ భజైత్తప్పామల్ సరకాదికళిల్ తళి అఱుత్తఱుత్తుత్తీల్ కైక్కుఱుప్పాయఱుమ్; తీల్ భానిన్ద్రాల్ కణ్ పార్త్తునెక్కిఱామైక్కు ఉఱుప్పాయఱుమ్, అవాప్తసమస్తకామత్వనిబద్ధనమాననైరపేత్యమ్. ఇజన్ శెయ్యానిన్ద్రాల్ కడవతల్లవెన్దునియమిప్పారిఱామైక్కు హేతువామిత్తనై, సర్వస్వామిత్వప్రయుక్తిమాన నిరఱుక్కశస్వాతన్త్ర్యమ్. ఆకైయాలే సర్వజ్ఞత్వత్తై రక్షణవిధయా విషయమాక్కుకైక్కుమ్, సర్వశక్తిత్వత్తై రక్షణవ్యాపారత్తిలేఱుక్కుకైక్కుమ్, అవాప్తసమస్తకామత్వైప్రయోజననిరపేక్షమాక రక్షిక్కుక్కు ఉఱుప్పాక్కుకైక్కుమ్, సర్వస్వామిత్వత్తై త్తన్ పేతాకక్కార్యమ్ శెయ్ కైక్కు ఉఱుప్పాక్కుకైక్కుమ్ దయైవేణమ్.

ఆకైయాలే ఇక్కార్యమ్ శెయ్ కైక్కు ఉఱుప్పాన ఇవైన్దుగుణజ్ఞఱుమ్*అహంశబ్దత్తిలే అనుసంధేయమ్; ఆక, సర్వజ్ఞనుమాయ్, సర్వశక్తియుమాయ్, అవాప్తసమస్తకామనుమాయ్, సర్వస్వామియుమాయ్ పరమదయావానుమాననాన్ ఎన్ఱిఱతాయీల్.

(త్వా) అజ్ఞనుమాయ్, అశక్తనుమాయ్, మహావిశ్వాసపూర్వకమాక ఎన్బక్కలిలేన్యస్తభరనాన ఉన్నైయెన్దు-అధికారియైచ్చిల్లు

కిఱతు. *అహంశబ్దత్తాలే పాపశత్రువైయుమ్, (త్వా) ఎనైయాలే పాపాశ్రయతైయుమ్ శొల్లిద్ర్ నాయీద్ర్ యు.

అన స్తరమ్ (సర్వపాపేభ్యః) ఎన్ఱు, నిరస్యమాన పాపస్వరూప తైచ్చొల్లుకిఱతు. అతిల్ *పాపశబ్దత్తాలే, భగవత్ప్రాప్తివిరోధియొచ్చొల్లుకిఱతు. ఏతేనుమాక అభిమతవిరోధియితే - పాపమావతు. “పాపే భ్యః” ఎన్ఱిఱి బహువచనత్తాలే - పాపజ్ఱళినుడై యబాహుశ్యతైచ్చొల్లు కిఱతు. అనై యావన;—జ్ఞానాభావరూపమాయమ్, అన్యధాజ్ఞానరూప మాయమ్, విపరీతజ్ఞానరూపమాయమ్, మూన్ఱునకై ప్పట్ట అజ్ఞాన ముమ్, పుణ్యపాపరూపమాయ్, పాతకమ్, అతిపాతకమ్, మహాపాత కమ్, ఉపపాతకముళ్ళిట్ట భేదజ్ఱళాలే నానావిధమాయ్, పూర్వోత్త రాఘనూపమాన కర్మజ్ఱళుమ్, దేవతిర్యజ్ఞసుష్య స్థావరాత్మకమాన చతుర్విధశరీరసమ్భన్ఱముమ్, “అజ్ఞానవాసనై, కర్మవాసనై, ప్రకృతి సమ్భన్ఱవాసనై” ఎన్ఱాప్పొలేశొల్లుకిఱి వాసనై కళుమ్, విషయభేదత్తాలే వివిధభేదై యానరుచియుమ్, ఇనై యడియాక ప్పిఱక్కపుమ్ కడవా తాయ్, ఇవద్ర్ యుక్కువర్ధకమాన రాగద్వేషాదికళుమ్, ఆక, “పాపే భ్యః” ఎన్ఱు సాధకనుక్కుజ్ఞాడ సాధారణమాక నివర్త్యమాన పాప జ్ఱళై చొల్లిద్ర్ యు.

*సర్వశబ్దత్తాలే ఇన్ద్రవధికారిక్కు-ఈశ్వరన్ విశేషిత్తుక్కుఱ్ఱుక్కుమ్ పాపతైచ్చొల్లుకిఱతు. అతావతు, (౧) “భోగేనత్వితరే త్తపయిత్వాఘ నమ్మత్స్యితే” ఎన్ఱిఱపడియే పూర్వాఘోత్తరాఘజ్ఱళై యుభీయ, ప్రా రభకార్యమాన పుణ్యపాపరూపకర్మమ్ సాధకనుక్కు అనుభవవినిశ్య మాయరుక్కుమ్. అతిల్ ఇవనుక్కు శరీరారమ్భకమాన కర్మాంశమొ ఱ్ఱియసిక్కి, కర్మశేషముమ్ నివర్త్యకోటియిలేపుకుమ్. జ్ఞానమ్ విజన్ఱపిన్ఱు

వాసనాబలత్తాలే బుద్ధిపూర్వకమాకప్పణ్ణిన పాపముణ్ణాకిలుమ్, అతువుమ్ సర్వశబ్దవాచ్యమాకక్కడవతు. కాలక్షేపార్థమాకప్పణ్ణిమ్ అనుకులవృత్తికిళిల్ సాధనత్వబుద్ధి పిఱన్దతాకిలుమ్, అతువుమ్ సర్వశబ్దవాచ్యమాకక్కడవతు. పుత్రాదికళో పక్కల్ పణ్ణిమ్ పుంసవనాదికళిల్ ఆనృశంస్యప్రేరితనాయ్ ఇట్టికై యొచ్చియ, పాపభయప్రేరితనాయ్ ఇట్టియిల్ అతువుమ్ సర్వశబ్దవాచ్యమాకక్కడవతు.

(సర్వపాపేభ్యోమోక్షయిష్యామి) అక ఇప్పడిప్పట్టిరుక్మిణిపాపజళిల్ నిష్ఠమ్ విడువకక్కడవేన్. ఇన్ద్రణిచ్చాలే-నెడునాళో ఉన్నెప్పల్లో విడాతేకిడక్కిణి పాపజళితానే “నమక్కా శ్రయమల్ల” ఎన్ఱువిట్టుప్పొమ్బడిపణ్ణికితేన్. “నెడునాళో పాపదర్శనత్తాలే ఉనక్కుప్పిఱన్దభయమ్, ఉన్నెక్కణ్ణు అతుక్కుప్పిఱక్కుమ్బడి పణ్ణక్కడవేన్” ఎన్నుమిడమోతోల్లోరుకిఱతు.

కీర్తీశ్లోక త్తిల్, “మామేవైష్యసి” ఎన్ఱు-ప్రస్తుతమాన భగవత్ప్రాప్తిక్కు బరుసాధనవిశేషత్తై విధిత్తతాకై యాలే, ఇఱ్ఱుచ్చొల్లకిఱ పాపవిమోచనమ్-భగవత్ప్రాప్తివిరోధిపాపవిమోచనమాకక్కడవతు. అకై యాలే, (౧) “తథాహేయగుణధ్వంసాదవబోధాదయోగుణాః। ప్రకాశ్యస్తేనజన్యస్తే నిత్యా ఏవాఽఽత్మనోహితే” ఎన్ఱిఱపడయే, మలయోగత్తాలే మఱుజ్జినమాణిక్యతై అఱుక్కుఱక్కడైన్దాల్ తన్నడైయే తద్గతమాన ఒళిప్రకాశిక్కుమోపాతి, ఇననుక్తుమ్ అవిద్యాదికళాకిఱతిరోధానజళడై యక్కట్టికై యాలే, స్వాశ్రయమాన అపహతపాపృత్వాదికళడైయే తన్నడైయేప్రకాశిక్కుమిఱే; అకై యాలేవిరోధినివృత్తియితే అపేక్షితమ్. అన్దప్రాధాన్యమ్ తోల్లో విరోధినివృత్తియొచ్చొల్లకిఱతు. అకైయితే, (౨) “ఆవిన్యూర్మమమ సహజకై జ్ఞుర్యవిధయః” ఎన్ఱు

భట్టర్ అరుళిచ్చెయ్ తతు. ఆక, “అహమ్” ఎన్ఱుళొన్న ఉపాయవన్ఱువి నుడైయ కార్యమ్ శొల్లిన్దు.

అనన్తరమ్ “త్వా” ఎన్ఱు నిగ్గేశిత అధికారియినుడైయ కృత్యాంశతై చ్చొల్లుకిఱతు - (మాశుచరి) ఎన్ఱు. నిరపాయోపాయ భూతనాన నాన్ ఉన్నుడైయ విరోధినిపుత్తి పూర్వకమాన అభిమత సిద్ధియై సాధిత్తు త్తరక్కడవనాక ఏటిట్టుక్కొణ్ణపిన్బు సాపాయమాన సాధనా నైరజ్ఞునినుడైయ దుష్కరత్వాసికై అనుసనిత్తు శోకిక్కక్కడ వైయత్తై; అన్ద సాధనవిశేషజ్ఞతైయ్యుత్తీయ నిరపాయోపాయ మిల్లాతవ న్ననో ఉనక్కు శోకిక్కవేణ్ణావతు. అవన్దై విట్టు ఎన్నై ఆశ్రయిక్కై యాలుమ్, శోకిక్కవేణ్ణా. ఆశ్రయశీయనానినాన్ వత్సలనాకైయాలే, ఉన్నుడైయ దోషమకణ్ణు శోకిక్కవేణ్ణా. సులభనాకైయాలే, దుర్లభ నెన్ఱు శోకిక్కవేణ్ణా; సుశీలనాకైయాలే, ఉన్నుడైయ శిఱుమైకణ్ణు శోకిక్కవేణ్ణా; సర్వస్వామియాకైయాలే, అప్రాప్తనెన్ఱు శోకిక్కవేణ్ణా; అవాప్తసమస్తకామనాకైయాలే, ఉన్నుడైయ అపూర్తికణ్ణు శోకిక్క వేణ్ణా; సర్వశక్తియాకైయాలే, ఉన్నుడైయ అశక్తికణ్ణు శోకిక్క వేణ్ణా; నిరుపాధిక బంధువాకైయాలుమ్, పరమద యావానాకైయాలే, “కార్యమ్ శెయ్యుమో? శెయ్యానో” ఎన్ఱు శోకిక్కవేణ్ణా; సర్వ పాపవిమోచకనాకైయాలుమ్ శోకిక్కవేణ్ణా; ఉన్నైప్పొర్తాలుమ్ శోకిక్కవేణ్ణా; ఎన్నైప్పొర్తాలుమ్ శోకిక్కవేణ్ణా; విరోధియైప్పొర్తాలుమ్ శోకిక్కవేణ్ణా; నీ ఎన్బక్కల్ సర్వభరన్యాసమ్ షణ్ణుకైయాలే, ఉన్నైప్పొర్తాలుమ్ శోకిక్కవేణ్ణా; నాన్ సర్వజ్ఞత్వాదిగుణ విశిష్ట నాకైయాలే, ఎన్నైప్పొర్తాలుమ్ శోకిక్కవేణ్ణా; విరోధియాకిఱతు- ఎన్నుడైయ నిగ్రహరూపమాకైయాలే “పాఱుత్తోమ్” ఎన్ఱుత్తీరుమ్; ఆకైయాలే విరోధియైప్పొర్తాలుమ్ శోకిక్కవేణ్ణా.

నీయుమ్ ఇప్పడి ఎన్నక్కలిలే న్యస్తభరనాయ్, విరోధియుమ్ ఇప్పడి దుర్లభమానవిన్ను శోకమ్ అనువర్తిక్కుమాకిల్, నీయుమ్ ఎనక్కన్ణియిలే, నానుమ్ ఉనక్కన్ణియిలే, ఉన్నైయుమ్ (౧) “ననమేయమ్” ఎన్నప్పణ్ణి, ఎన్నైయుమ్ (౨) “క్షిపామి” (౩) “నక్షమామి” ఎన్నప్పణ్ణపపాపమ్ మూర్ధాభిషిక్తమాయరుక్క, శోకియాతే అనాదికా లమ్ ఆనైక్కడు ప్పిలేయిరుక్కితాయాయ్ ప్పొన్న్ అజ్ఞానత్తోపాతిపోరుమ్; కింబళునా; - నాన్ ఉన్ కార్యత్తుక్కు క్కడవనాయిరుక్క, నీ శోకి ప్పతియాకిల్ ఉన్ కార్యత్తుక్కు నీయే కడవైయామి త్తనై.

ఆక, స్వీకారాజ్ఞతయా త్యాజ్యమాన ధర్మవిశేషజ్ఞతై యమ్, అన్త ధర్మజ్ఞతైనుడైయ త్యాగప్రకారత్తైయుమ్, అన్త ధర్మత్యాగ పూర్వకమాకప్పర్లుమ్ విషయత్తినుడైయ సాలభ్యాదిగుణయోగత్తై యమ్, అన్తగుణవిశిష్టవస్తువినుడైయ సహాయానసహత్వలక్షణమాన నైరపేక్ష్యత్తైయుమ్, నిరపేక్షవస్తువినుడైయ ఉపాయభావత్తైయుమ్, అత్తై ఉపాయత్వేనస్వీకరిక్తైయుమ్, స్వీకృతమాన ఉపాయత్తినుడైయ జ్ఞానశక్త్యాదిగుణయోగత్తైయుమ్, అన్తగుణవిశిష్టవస్తువిన్నక్కలిలే న్యస్త భరనాన అధికారియైయుమ్, అన్తపధికారియినుడైయ విరోధిపాపసమూ హత్తైయుమ్, అన్తపాపవిమోచనప్రకారత్తైయుమ్, పాపవిమోచకనైప్ప ధ్రిన అధికారియినుడైయనైర్భర్యత్తైయుమ్ శొల్లిథ్థ్రాయ్థ్థ్రు.

పెరియవాచ్చాన్బిల్లై తిరువడిక శేకరణమ్.

చరమశ్లోకప్రకరణమ్ సమూర్ణమ్.

పరస్పరహాస్యమ్ ముథ్థ్రిథ్థ్రి.

